GAZİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
ESKİ TÜRK EDEBİYATI BİLİM DALI

140110

HİSÂLÎ

HAYATI-ESERLERİ
VE
METÂLİÜ'N-NEZÂİR ADLI ESERİNİN
BİRİNCİ CİLDİ

(İNCELEME –METİN)

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Hazırlayan
Bilge KAYA

T 140110. CİLT 1
Takdim uygundur.
13 Ekim 2003

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Abdulkerim ABDULKADİROĞLU

Danışman

Ankara-2003

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne

Bilge KAYA'ya
ait "Hisâlî Hayatı-Eserleri ve Metâliü'n-nezâir Adlı Eserinin Birinci Cildi" adlı çalışma, jürimiz tarafından
Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalında DOKTORA TEZİ
olarak kabul edilmiştir.

Başkan
Prof. Dr.
Belkıs Gürsoy

Üye
Danışman
Prof. Dr.
Abdulkadir ABDULKADİROĞLU

Üye
Prof. Dr. Ahmet MERMER

Üye
Prof. Dr. Osman HORATA

Üye
Doç. Dr. İsmail Hakkı AKSOYAK

ÖNSÖZ

Şuarâ tezkireleri, divanlar, mesnevîler, tarih kitapları, biyografik eserler, bibliyografyalar, ansiklopedi ve ansiklopedi niteliğinde olan eserler gibi mecmûalar da edebiyat tarihimize ışık tutan temel kaynaklardandır. Mecmûalar, çeşitli eserlerin veya seçilmiş manzumelerin yer aldığı kitaplardır.

Mecmûalarda, divan sahibi şâirlerin şiirleri yanında çeşitli sebeplerle divan meydana getirememiş veya divanı kaybolmuş olan şâirlerin şiirlerini de bulmak mümkündür. Değişik zamanlarda rağbet gören, beğenilen şâirler ve şiirleri, bu şâirlerin kimler üzerinde ne derece etkili oldukları, şâirler arasındaki ilişkiler, şiir anlayışları, zevkleri, işledikleri konular, kafiye, redif, vezin tercihleri vb. önemli bilgiler mecmûalarda yer alır.

Değişik şiirlerin toplandığı mecmûalar mecmûatü'l-eş'ar olarak adlandırılır. Mecmûatü'l-eş'arların bazıları da nazîre mecmûaları olup, birbirine nazîre yazılmış şiirlerin bir araya toplandığı eserlerdir. Edebiyat tarihimizde, elde mevcut bilgilere göre, Ömer bin Mezid, Eğirdirli Hacı Kemal, Edirneli Nazmî, Pervane Bey ve Hisâlî'nin olmak üzere derleyicileri bilinen beş nazîre mecmûası mevcuttur.

Nazîrecilik, Anadolu sahası divan şiirinin şimdilik bilinen başlangıcı olan XIII. yüzyıldan XIX. yüzyıla kadar, hatta Cumhuriyet döneminde etkisini sürdürmüş bir gelenektir. Şâirlerimiz bu gelenek sayesinde, ustalıklarını ispatlama düşüncesiyle, beğendikleri şâirlere takdir duygularını şiirle sunmuşlar; aynı zamanda kendilerini yetiştirmek, onların yazdıkları şiirden daha güzelini yazabileceklerini ortaya koyabilmek için nazîre geleneğine uymuşlardır.

Çalışmamız olan Peşteli Hüseyin Hisâlî'nin Metâliü'n-nezâir'i iki cilttir ve toplam 670 varaktan oluşmuştur. Hisâlî, divan şiirinin kuruluşundan yaşadığı döneme kadar yüzlerce şâirimizin nazîre matla' beyitlerini bir araya getirmiştir. Şâirin hayatı hakkında yeterli bilgiye ne yazık ki sahip değiliz; ancak eserleri olan Letâifü'l-hayâl, Metâilü'n-nezâir ve Divanı incelendiğinde kendisinin yetenekli ve güçlü bir şâir olduğu anlaşılmaktadır.

Bu çalışmada, Hisâlî ve Metâliü'n-nezâir incelenirken; şâirimizin hayatı ve eserleri, matla'ın tanımı ve önemi, mecmûa ve derleyicisi belli olan nazîre mecmûaları, nazîre ve Türk edebiyatında nazîre geleneği hakkında genel bilgi verilmiş, Metâliü'n-nezair'in diğer mecmûalar arasındaki yeri, muhtevası ve düzeni üzerinde durulmuştur. Son bölümde Metâliü'n-nezâir'in birinci cildinin transkripsiyonlu metni ortaya konarak mecmûadaki değerli bilgilerin gün ışığına çıkartılması amaçlanmıştır. Yaptığımız bu hacimli çalışmanın daha rahat kullanılır olması için şâirlerin mahlaslarının dizini eklenmiştir. Dizin sayesinde mahlaslara göre hangi sayfalarda hangi şâirin beyitlerinin bulunduğunun takibi mümkün olabilecektir. Ekler kısmında Metâliü'n-nezâir'in eski harfli Türkçe metninden ve Âlî Divanı'nın Hisâlî'nin istinsah etmiş olduğu belirtilen nüshasından fotokopi örnekleri verilmiştir.

Doktora ders dönemlerinde yardımlarını esirgemeyen bütün hocalarıma sonsuz teşekkür ederim. Tez konumu teşvik etme ve hazırlamamda her türlü desteği sağlayan danışman hocam Prof. Dr. Abdulkerim ABDULKADİROĞLU'na şükranlarımı ve minnettarlığımı belirtirim. Ayrıca tez konumu belirlerken öneride bulunarak Metâliü'n-nezâir'i hazırlamama vesile olan Doç. Dr. İsmail Hakkı AKSOYAK'a teşekkür ederim.

Bilge KAYA

ANKARA 2003

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ I
İÇİNDEKİLER III
KISALTMALAR IV
I.BÖLÜM: HİSÂLÎ'NİN HAYATI VE ESERLERİ V
A.Hayatı V
B.Eserleri IX
1.Divan IX
2.Metâliü'n-nezâir X
3.Letâifü'l-hayâl XIII
II.BÖLÜM: MECMÛA, MATLA', NAZÎRE VE METÂLİÜ'N-NEZÂİR XIV
A.Mecmûa Hakkında Genel Bilgi XIV
Derleyicisi Bilinen Nazîre Mecmûaları XVII
B.Matla' Hakkında Genel Bilgi XIX
C. Nazîre Hakkında Genel Bilgi XXII
D. Metâliü'n-nezâir'e Göre Nazîre XXXIII
1.Vezin XXXIV
2. Kafiye ve Redif Uyumu XXXVI
3.Konu Birliği, Anlam-Hayal Benzerliği XXXVII
SONUÇ XLII
KAYNAKÇA XLV
EK-1 LII
EK-2 LIV
III.BÖLÜM: METİN LV
A.Metin Tespitinde Gözetilen Esaslar LV
B.Transkripsiyon Alfabesi LVI
C.Metin (Metâliü'n-nezâir'in Birinci Cildi) 1
DİZİN 1043
ÖZET 1076
SUMMARY 1078

KISALTMALAR

AKM	: Atatürk Kültür Merkezi
Ans.	: Ansiklopedi
AÜDTCF	: Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi
AÜSBE	: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
başk.	: Başkaları
bkz.	: Bakınız
BTK	: Büyük Türk Klasikleri
c.	: Cilt
Çev.	: Çeviren
Div.	: Divan
GÜSBE	: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
H.	: Hicrî
HÜSBE	: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Haz.	: Hazırlayan
Hz.	: Hazreti
İKTYDK	: İstanbul Kütüphaneleri Türkçe Yazma Divanlar Kataloğu
Ktp.	: Kütüphanesi
M.	: Miladî
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
MN	: Metâliü'n-nezâir
MÜFEF	: Marmara Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi
No.	: Numara
öl.	: Ölümü
Örn.	: Örnek
S.	: Sayı
s.	: Sayfa
SBE	: Sosyal Bilimler Enstitüsü
TDEA	: Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi
TDK	: Türk Dil Kurumu
TDV	: Türkiye Diyanet Vakfı
trs.	: Tarihsiz
TTK	: Türk Tarih Kurumu
v.	: Varak
vb.	: Ve benzerleri
vd.	: Ve diğerleri
Yay.	: Yayını/ Yayınları/Yayımlayan
yy.	: Yüzyıl
yz.	: Yazma

I.BÖLÜM: HİSÂLÎ'NİN HAYATI VE ESERLERİ

A.HAYATI

Hisâlî XVII. yüzyıl divan şâirlerimizdendir. Peştelidir. Asıl adı Hüseyin'dir. Peşte'de yetişmiştir (Bursalı Mehmet Tahir, 1333/II:165). Şâirin doğum tarihi bilinmiyor. Metâliü'n-nezâir'in 41b nolu varağında kayıtlı,

Ey Āṣaf-ı Ḫān Aḥmed ü ey ʿālī-merātib
Divānuña olursa ʿUṭārid n'ola kātib

matla'ında Hisâlî'nin Sultan Ahmed'in vezirine şiir yazdığı anlaşılmaktadır. I. Ahmed H.1012-1026(M.1603-1617) tarihlerinde padişahlık yapmıştır. Şâir, bu tarihlerde padişahın vezirine kaside yazıp sunduğuna göre XVI. yüzyıl sonu XVII. yüzyıl başlarında doğmuş olabilir. Şâirin lakabı bazı kaynaklarda Peşteli Hisâlî, bazılarında Budinli Hisâlî olarak geçmektedir. Bilindiği gibi Budapeşte Kanunî tarafından 932/1525 tarihinde fetholunarak 1098/1686 tarihine kadar 166 sene Osmanlı idaresi altında bir eyalet merkezi olmuştur. Şehrin Tuna nehrinin bir yakasında kalan kısmı Budin(Buda), diğer yakasında kalan kısmı da Peşte'dir (Şemseddin Sami,1306:II/1256-57).

Budinli Hamdi Çelebi, Hüseyin Hisâlî Efendi'nin vefatından sonra aşağıdaki manzumeyi yazmıştır:

Düşde gördüm Ḫişālī merḥūmı
Didüm itsün Ḫudā seni dil-şād

Bizi terk eyleyüp ḳoyup gitdi
Menzil ü meşhedüñ mübārek bād

Daḫi ṣordum memātı aḥvālin
Didi ol ʿārif –i süḫan- bünyād

Ḥasb-i ḥālüm vefātuma tārīḫ
Luṭf-ı Ḥaḳ irdi oldı rūḥum şād (sene 1062)[1]

Şiirde, Hamdi Çelebi rüyasında Hisâlî'yi gördüğünü belirterek, ona rahmet diler, menzil ve meşhedinin mübarek olması için dua eder. Şiirin son mısraı ebced hesabıyla Hisâlî'nin ölüm tarihi olan 1062/1651-52'yi göstermektedir. Bursalı Mehmed Tahir, şâirimizin Peşte'de yetiştiğini belirterek "vatanında medfundur" bilgisini vermiştir (1333:II/165). Şâirin Peşte'de defnedilmiş olduğu bilgisi Tuhfe-i Nâilî'de de mevcuttur (Tuman, 2001:I/250).

Hisâlî'nin Metâliü'n-nezâir'de kayıtlı aşağıda yer alan matla'larından diğer divan şâirlerimiz gibi aldığı terbiye, eğitim ve inanç sisteminden kaynaklanarak Allah'a güvenip dayanan, tevekkül sahibi, kadere inanan, kanaatkâr bir insan olduğu anlaşılmaktadır.

Dünyā-yı dūn içün dimem ey dil gedālıġ it
Ehl-i ḳanāᶜat ol dün ü gün pādişālıġ it
(MN, 61a)

Metāᶜ-ı dehr içün dūna boyun egmek gedālıḳdur
Ḳanāᶜat Ḳāfınuñ ᶜanḳāsı olmaḳ pādişālıḳdur
(MN, 131b)

Dilā dünyā içün dehre boyun egmek gedālıḳdur
Ḳanāᶜat ḳalᶜasın ḥıfẓ eylemek şeyẖlik aġalıḳdur
(MN, 131b)

Nīk ü bedden ne gelür diñle cevābum ḥaḳdur
Kimsenüñ medẖali yoḳ fāᶜil-i muṭlaḳ Ḥaḳdur
(MN, 117a)

[1] Bu şiir, Hisâlî Divanı, Ali Emirî Millet Kütüphanesi(Manzum Eserler) No: 130'da kayıtlıdır.

Faḳrdan itme şikāyet tutalum kim şāhdur
Her kişiye rızḳını taḳdīr iden Allāhdur
(MN, 183b)

Aşağıdaki beyit de Hisâlî'nin tevazu sahibi olduğunu göstermektedir.

Her kim ki tevāżu' la ola ḫāke berāber
Haḳ anuñ ider ḳadrini eflāke berāber
(MN, 178b)

Aşağıdaki matla'larda Hisâlî sevgili olmadan dünyanın bir anlamı olmadığını, onu uğrunda canını verecek kadar çok sevdiğini vurgulamaktadır.

Egerçi dil-rubāsız ẕevḳ ider ẓanneyler ādem var
Velī bilsem ki dil-bersiz bu 'ālemde ne 'ālem var
(MN, 156b)

Yoluñda gerçi ḳurbān olmaġa her kişi rāġıbdur
Velī ben ḫastaya farżā berāber emr-i vācibdür
(MN, 181a)

Hisâlî, kabri Peşte'de bulunan Gülbaba için de bir manzume yazmıştır. Hisâlî'nin dokuzuncu divanındaki Gülbaba ile ilgili gazeli ve Metâliü'n-nezâir'deki matla'larından yola çıkarak onun Bektâşî olabileceğini düşünsek de, şâirin Bektâşîliğini ispatlayacak yeteri kadar bilgi ve belge bulunmamaktadır. Ayrıca Muharrem ayıyla ilgili Hisâlî'nin Metâliü'n-nezâir'de;

Bugünlerde refāḥiyet ḥarām oldı Muḥarremdür
Dem-ā-dem yaş yirine dīdeden ḳan aḳacaḳ demdür
(v.179a)
Dil-i maḥzūn açılmazsa n'ola māh-ı Muḥarremdür
Bu miḥnet özge miḥnetdür bu mātem özge mātemdür
(v.179a)

gibi Muharrem ayı ve bu ayda yas tutulmasıyla ilgili beyitleri yer almaktadır. Ancak Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin'in şehadetleri hakkında Hz. Muhammed'in âl ü ashabına karşı duyulan sevgi İslâm terbiyesi mülâhaza edildiği için, hemen bütün şâirlerimizin bu tarz şiirleri olmakla birlikte bazılarının divanlarında Kerbela vak'asının fazla miktarda işlendiği görülmektedir. Konunun en mühim tarafı bu şâirlerin yüzde yüze yakın kesiminin Alevî-Bektâşî inancında olmadıkları, aksine tam bir sünnî akideye bağlı bulunduklarıdır. Bu şiirlerin çoğu Muharremiye başlığı ile verilmiştir ve şâirleri genellikle Alevî ve Bektâşî değillerdir.

Hisâlî, Âlî divanının sonuncusunu istinsah etmiştir(Akün, 1994:9/397). İstanbul Üniversitesi T768'de kayıtlı olan bu divan, Âlî'nin Lâyihatü'l-hakîka'yı tamamladığı 1000 tarihinden ölümüne kadar yazdığı şiirlerinin toplandığı eserdir. Divanın başında bu eserin Hisâlî tarafından istinsah edildiğini gösteren Huşû'î'nin yazdığı bir manzume bulunmaktadır. Oniki beyitli bu gazel, şiirin Huşû'î'ye ait olduğu ve Hisâlî'nin Âlî Divanını istinsah etmesi üzerine yazıldığı bilgisinin verildiği "Ġazel-i Ḫuşūʿī der-ḥaḳḳ-ı Ḫişālī Çelebi Ez-ān Sebeb ki Dīvān-ı ʿĀlī-rā Tedvīn Kerde Būd Sellemehullāhu Teʿālā" başlığıyla başlar. Bu şiirden alınan aşağıdaki beyitler Hisâlî'nin şâirliği hakkında bilgi vermektedir.

Muḥaṣṣal cāmiʿ-i Dīvān-ı ʿĀlī kim Ḫişālīdür
Maʿārif ehlinüñ ḥaḳḳā ki merġūbu'l-ḫişālidür[2]
.....
Ḫayāt-āmīzdür elfāẓ-ı rengīn ü ṣafā-baḫşı
Sözi ser-çeşme-i ʿirfān u iḳānuñ zülālidür

Anuñ ṣandūḳa-i ḳalbi dür-i ʿirfānile pürdür
Mezāyā vü meʾāl-i maʿrifet māl ü menālidür

[2] Bu matla', Metâliü'n-nezâir 104a nolu varakta yer almıştır.

Müretteb kendü de dīvāna mālikdür zamānında
Taḫayyülde meşelde reşk-i Emrī vü Ḫayālīdür (Aksoyak, 1999: CLX)[3]
.....

Bu beyitlerde Hisâlî'nin mürettep divana sahip olduğu, "tahayyül" ve "mesel" (şiirde hayal gücünü ortaya koyma ve atasözü, deyim kullanma) hususunda, Hayâlî ve Emrî'yi kıskandıracak güzellikte manzumelerinin ve hayat dersi veren beyitlerinin bulunduğu; ilim ve irfan sahibi olduğu, sermayesinin bilgi, marifet ve meziyet olduğu belirtilmektedir.

Hisâlî'nin, Arap ve Fars dillerini, bu dillerde yazılanları okuyup anlayacak düzeyde bildiği eserlerinden anlaşılmaktadır. Ancak kendisinin birkaç beyit dışında bu dillerde şiirine rastlanmamıştır. Şâirin üç dilin edebiyatına vâkıf, geniş fikirli ve değerli bir zat olduğu bilgisi Osmanlı Müellifleri'nde de verilmektedir (Bursalı Mehmet Tahir, 1333: II/165).

B.ESERLERİ

1.Divan

Hisâlî'nin dokuzuncu divanı Ali Emirî (Millet Kütüphanesi) Manzum Eserler Bölümü 130 numarada kayıtlı olup, 94 varaktır. Divanın 1-3. yapraklarında Hisâlî'nin iki mührü ile Ali Emirî'nin mührü basılıdır. Divanının ölçüsü 199x125'tir. Her bir varaktaki satır sayısı on dokuzdur Eser, nesih yazıyla yazılıdır ve kağıt âbâdî taklididir.[4]

---

[3] Bu şiirde Hisâlî'nin yazdığı belirtilen Âlî Divanı'ndan bir varak yazı örneği Doç. Dr. İ. Hakkı Aksoyak'tan temin edilerek tezin ekler bölümünde verilmiştir(EK.II).

[4] Hisâlî'nin Divanı, Uludağ Üniversitesi'nde Özlem Gülnar Ercan tarafından doktora tezi olarak hazırlanmaktadır (Aynur, 2002: 5). Özlem Gülnar Ercan Hisâlî'nin Edirne Kütüphanesindeki divanını incelediğini belirtmiştir. Ayrıca Dr. Müjgan Çakır, "17. yüzyıl şâirlerinden Budinli Hisâlî ve Divanı" adıyla Hisâlî ve Divanını incelemektedir (Aynur, 2002: 75).

Şâirimizin dokuzuncu divanında dokuz divan yazdığına dair bir gazeli vardır. Şâir, gazelin son beyitinde,

İmżā yerine yazdı Ḫişālī teyemmünen
Divān-ı tāsi' a ḳalem-i iḫtitām tem

diyerek dokuzuncu divanı yazıp bitirdiğini belirtmiştir. Divanda, "Li-muharririhi ġulām-ı Muḥammed Ḫişālī Ḥüseyin" mührü vardır. Burada Gulâm-ı Muhammed, Hazret-i Muhammed'in kölesi, hizmetçisi anlamında kullanılmıştır. Divan, Budin Serdarı Musa Paşa'ya sunulmuş bir kaside ile başlamıştır. Daha sonra gazeller, kıta, şarkı ve matla'lar gelmektedir. Şâir, 92b'de kayıtlı gazelin son beytinde;

"Dinleyen naẓm-ı güher-bārumı bir bir didiler
Var ise ancaḳ olur işbu Ḫişālī Ḥüseyin"

diyerek şiirlerini 'nazm-ı güher-bâr' olarak nitelendirmiş; böyle güzel, inci gibi beyitlerin ancak Hisâlî Hüseyin'e ait olduğunun anlaşılacağını ifade ederek, şiirlerini ve şâirliğini methetmiştir.

2. Metâliü'n-nezâir

Tezimizin ana konusu olan Metâliü'n-nezâir, Nuruosmaniye Ktp.4252, 4253 numaralarda kayıtlıdır. Eser iki cilttir. Birinci cilt 285, ikinci cilt ise 385 varaktır. Eserin çoğunluğu Türkçe nazîre matla'lardan oluşmakta; yer yer Arapça ve Farsça matla'lar da bulunmaktadır. Matla'lar sıralanırken kronolojik sıra takip edilmemiştir. Bursalı Mehmet Tahir Nuruosmaniye Kütüphanesi'ndeki bu nüshanın Hisâlî'nin el yazısı olduğu (1333/II:165) bilgisini vermektedir. Ayrıca birinci cildin sonunda "Hüseyin Efendiden bey' olundı" kaydı vardır. Ancak, Hüseyin Efendi'nin Hisâlî olup olmadığı belli değildir. Örneklerden, Ek-I'deki Metâliü'n-nezâir'in Nuruosmaniye nüshasının mı yoksa Ek-II'deki Âlî Divanının mı Hisâlî'nin ḫatt-ı destiyle yazıldığı

anlaşılmamaktadır.

Metâliü'n-nezâir, adından da anlaşıldığı üzere, derleyeni belli nazîre mecmûalarımızdan, yalnızca matla'ları ihtiva etmesi, beyitleri bir araya getirirken zemin şiirin belirtilmemesi gibi yönleriyle diğer nazîre mecmûalarından farklıdır. Hisâlî'nin derlediği matla'ların hemen her bölümünde ve çok sayıda şâirin kendisine ait matla' beyitleri mevcuttur.

Hisâlî'nin, matla'ları bir araya getirerek meydana getirdiği eserinde divan şiirindeki genel özellikleri görmek mümkündür. Şâirimiz matla'ları sıralarken ilk olarak Besmele ile başlamış, sırasıyla Allah'ın isimlerini, sıfatlarını anlatan beyitleri, Hz. Muhammed'le ilgili beyitleri, daha sonra da divan şiirimizin genelinde işlenen sevgilinin güzelliği, cefası, âşığa yüz vermemesi, dünyanın fâniliği, dünyaya fazla bağlanmama gibi değişik konuları ihtiva eden matla'ları derlemiştir. Beyitlerin bu şekilde sıralanması klasik bir divan tertibini hatıra getirmekte ve Hisâlî'nin Metâliü'n-nezâir'i tertib ederken konu birliğine önem verdiğini göstermektedir.

Hurûf-ı hecâ tertibine göre tanzim edilmiş olan Metâliü'n-nezâir'in Nuruosmaniye'deki nüshası toplam 670 varaktır. Baştaki tevhid, münacaat, na't konulu (v.3b'ye kadar) beyitlerin kafiyelerinde bu sıralamaya uyulmamıştır. Bu beyitlerden sonra temellük mührü ve vakıf kaydı vardır. Vakıf kaydından sonra yer alan matla'larda huruf-ı hecâ tertibine dikkat edilmiştir. Derlenen matla'lara ait oldukları vezin kalıbına göre Bahr-i Remel-i Müsemmen-i Sâlim, Bahr-i Hezec-i Müsemmen-i Sâlim gibi başlıklar verilmiştir. Derlenen beyitlerin vezni aynı, kafiye değişmiş veya kafiyesi aynı vezni değişmişse matla' aralarına boşluk konarak farklılık belirtilmiştir. Birinci cilt "elif"ten "gayın" harfine, ikinci cilt "gayın"dan "ye" harfine kadar kafiyeli şiirleri ihtiva etmektedir. İki ciltte yaklaşık bin şâire ait on iki bin kadarı birinci ciltte olmak üzere toplam yirmi yedi bin civarında matla' bir araya getirilmiştir. 103a numaralı varaktaki

"Yazarken muṣḥaf-ı ḫaṭṭ-ı ruḫuñ ey meh-liḳā bir bir
Neẓāyirde bu maṭla' lar ṭulū' itdi şehā bir bir"

beytinde, sevgilinin mushafa benzeyen yüzünün güzelliğini yazarken, matla'larının Metâliü'n-nezâir'de peşpeşe sıralandığını belirtmiştir.

Metâliü'n-nezâir'in bir nüshası da Ali Emirî (Millet Kütüphanesi) Manzum Eserler Bölümü 679-680 numarada kayıtlıdır. Metâliü'n-nezâir'in bu nüshaları sayfa numarası ile numaralanmıştır. Birinci cilt 459 sayfadan oluşmaktadır. İlk sayfada Millet Kütüphanesi mührü ile "Allahü Teâlâ Hazretlerinin rızası içün vakfeyledim. Ali Emirî Diyarbekrî" yazılı vakıf mührü vardır. Nuruosmaniye 4252 numarada kayıtlı cilt gibi elif harfinden gayın harfine kadar kafiyeli beyitleri ihtiva eder. İkinci cilt ise, 578 sayfadır. Birinci ciltte beyit sayısı hesaplanmış, ikinci ciltte hesap yapılmamıştır. Birinci ciltteki toplam matla' sayısı 11941'dir. Emirî nüshasında sayfa numarası verilmesi, bu nüshanın günümüze yakın bir tarihte istinsah edilmiş olduğunu düşündürmektedir.

Ali Emirî (Millet Kütüphanesi) Manzum Eserler Bölümü 682 numarada kayıtlı diğer nüsha 679, 680 numaralı nüshadan farklı ve özet (telhis) mahiyetindedir. Bu nüshada "Budinli merhum Hisâlî çelebi'nin hattı destiyle olan nüshadan istinsah edilmiştir. Emîrî" kaydı vardır (Levend, 1984: 168).

Süleymaniye Ktp. (Lala İsmail) 576 numarada kayıtlı Hisâlî'ye ait bir matla' mecmûası mevcuttur. Eser, tek cilt ve 218 varaktır. Her bir varaktaki satır adedi 22'dir. Toplam beyit sayısı 7750'dir. Dışı kahverengi, iç kapak ebruludur. Mecmûada Şeyh Nizamî, Ahdî, Molla Camî, Hayâlî, Amikî, Hisâlî, Basîrî, Necâtî, Himmetî, Hüsâmî, Hâletî, Fikrî, Sun'î Çelebi,Tab'î, Emîrî, Hilâlî, Nev'î, Behiştî, Şeyhî, Sadrî, Kemal Paşazâde, Ahmet Bey, Hayretî vd. Hilâlî, Nev'î, Behiştî, Şeyhî, Sadrî, Kemal Paşazâde, Ahmet Bey, Hayretî vd. şâirlere ait Türkçe ve Farsça matla'lar kayıtlıdır. İlk beyit Şeyh Nizâmî'ye, son beyit Hayretî'ye aittir.

Metâliü'n-nezâir'in iki cildli ve en hacimli nüshaları Nuruosmaniye ve Ali Emirî Millet Kütüphanesindeki nüshalardır. Hisâlî'ye ait diğer Metâliü'n-nezâir'ler tek cilt halinde olup daha az sayıda beyit ihtiva etmektedir.

Çalışmamıza ilk olarak, bu eserin Ankara Milli Kütüphane'deki Nuruosmaniye yazmasının mikrofilmini temin ederek başladık.

Millet Kütüphanesi 679-680 numarada kayıtlı nüsha, kütüphanenin 17 Ağustos depreminden sonra uzun süre kapalı kalması sebebiyle elde edilemediğinden başlangıçta değerlendirmeye tabi tutulmamıştır. Millet Kütüphanesinin tekrar hizmete açılmasından sonra bu nüsha da incelenmiş ve Nuruosmaniye nüshasında silik çıkan bazı yerlerin okunmasında eserden faydalanılmıştır. Ancak, Millet Kütüphanesindeki nüshaya sayfa numarası verilmesi, Ali Emirî'nin beğendiği birçok eseri kendi el yazısıyla yazarak kütüphanesine kazandırdığı, Nuruosmaniye nüshasının daha eski nüsha olması bilgilerinden yola çıkarak metnin transkripsiyonunda tek nüshadan faydalanılmıştır.

3. Letâifü'l-Hayâl

Şâirimizin Letâifü'l-hayâl isimli Farsça nazîre matla'lardan oluşan eseri Süleymaniye Ktp.(Lala İsmail) 575 numarada kayıtlıdır ve 244 yapraktır. Her bir varaktaki satır sayısı 22, ölçüsü 280x170 mm'dir. Nesih yazıyla yazılmıştır. Mahlaslar ve bahir belirten başlıklar kırmızı, matla'lar siyah mürekkeple yazılıdır. Eser Nef'î, Örfî, Hayretî, Ehlî, Şeyh Sadî, Hoca Hafız, Hoca Süleyman, Riyazî, Kâtibî, Feyzî-i Hindî, Molla Câmî, Hazreti Mevlânâ, Hemdemî gibi İranlı ve Türk şâirlerin Farsça matla' beyitlerini ihtiva etmektedir. İlk beyit Şeyh Nizamî'nindir. Farisî matla'lardan oluşan bu eserde Hisâlî'nin matla'ı yoktur. İlk sayfada "Letāifü'l-ḫayāl- Dīvān-ı şu'arā-yı Ḥişālī" kaydı mevcuttur. Eserin müsvedde halinde bir nüshası da Süleymaniye Ktp.(Halet Efendi) 120 numarada kayıtlıdır.

II.BÖLÜM: MECMÛA, MATLA', NAZİRE VE METÂLİÜ'N-NEZÂİR

Metâliü'n-nezâir, nazîre matla' beyitlerinin biraraya getirildiği mecmûa olduğu için bu bölümde, mecmûa, matla' ve nazîre hakkında genel bilgi verilmiştir.[5]

A.Mecmûa Hakkında Genel Bilgi

Divanlar, şu'arâ tezkireleri, mesneviler, çeşitli biyografik eserler, tarih kitapları, bibliyografyalar, ansiklopedi ve ansiklopedi niteliğindeki eserler gibi mecmûalar da edebiyat tarihimize kaynaklık; pek çok bilinmeyeni ortaya çıkarmada klavuzluk ederler. Ait oldukları veya daha önceki dönemlerin çeşitli özeliklerini, zevklerini, edebî temâyüllerini günümüze aktarırlar.

Kelime anlamı olarak *mecmûa*, toplanmış bir araya getirilmiş, tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi, seçilmiş yazılardan meydana getirilen yazma kitap, dergi manâsına gelmektedir. Mecmûa, genellikle kişilerin beğenilerini yansıtan bir not defteri gibi düşünülüp kullanılarak günümüze kadar gelmiştir. Çok düzgün ve itina ile hazırlanmış mecmûalar olduğu gibi, çok dağınık hatta kağıdının boyutları, renkleri birbirine uymayan mecmûalar da mevcuttur (Kut, 1986: 170).

Mecmûalarda tanınmış ve şöhret olmuş şâirler yanında, daha az tanınmış, hatta beyti veya şiiri sadece o mecmûada kayıtlı olan şâirler de mevcuttur. Adını sanını duymadığımız bir çok şâiri, haklarında sınırlı bilgiler olsa da, ilk defa bu mecmûalardan öğrenebiliriz. Divan sahibi olmasalar bile güzel şiirleri bulunan şâirler mecmûalar sayesinde unutulmamışlardır. Bu

[5] Bu konuda, M. Fatih Köksal'ın Edirneli Nazmî'nin Mecmâü'n-nezâir' adlı doktora tezi ve Diriözler Armağanı adlı eserdeki "Nazire Kavramı ve Klasik Türk Şiirinde Nazire Yazıcılığı" başlıklı makalesinde detaylı bilgiler mevcuttur.

şâirlerin bir kısmının divan yazmaya heves etmedikleri, şiirle birinci derecede uğraşmadıkları vâkidir; ancak kuvvetli bir ilhamla yazdıkları çok güzel manzumeleri bulunabilmektedir.

Kimi şâirlerin divan nüshalarında yer almayan bazı manzumelerine mecmûalarda raslamak mümkündür. Mecmûalar, şâirin edebî kişiliğinin ortaya konması, divanlarda bulunan veya bulunmayan şiirleri ihtiva etmesi, hangi şiirin hangi şiire nazîre yazıldığını belirtmesi yönünden de elimize ciddi miktarda malzeme sunar (Aydemir, 2001: 732).

Zamanında şâirin herhangi bir sebeple divanına koymadığı veya daha sonra yazdığı şiir veya yazılar kulaktan kulağa veya elden ele dolaşarak bu mecmûalarda yer almıştır. Buna Taşlıcalı Yahya'nın Şehzade Mustafa Mersiyesi ile Veysî'nin İstanbulla ilgili kasidesi örnek verilebilir. Bugün için kayıp olan bir eser, bu mecmûaların birinde ortaya çıkabilir. Mesela Ahmet Fakih'in Çarhnamesi Câmiü'n-nezâir'de bulunmasaydı, bugün ilim âleminde tanınmamış olacaktı(Kut, 1986:170-171).

Kütüphanelerimizde yazma nüshaları bulunan birçok mecmûa mevcuttur. Konuları aynı veya farklı, manzum veya mensur olanları da vardır. Mecmûaları ana hatlarıyla *a.* Antoloji niteliğinde meraklılarınca toplanmış şiir mecmûaları *mecmûa-i eş'âr, mecmûatü'l-eş'âr*, *b.* Aynı konuda olduğu gibi farklı konulardaki risâlelerin bir araya getirilmesiyle meydana gelen mecmûalar *mecmûatü'r-resâil* –bunlar aynı yazara ait olduğu gibi değişik yazar ve şâirlere de ait olabilir-, *c.* Aynı konudaki eserleri içine alan mecmûalar, *d.* Tanınmış kişilerce hazırlanmış, yararlı bilgileri, fıkraları ve özel mektupları ihtiva eden mecmûalar, *e.* Birbirine nazîre yazılan şiirleri bir arada toplayan mecmûalar olarak gruplandırmak mümkündür (Levend, 1984: 166-167). Bizim çalışmamız olan Metâliü'n-nezâir mecmûası bu sonuncu gruptandır.

Halk şâirlerinin dikdörtgen şeklinde uzunlamasına ciltlenmiş olan şiir mecmûalarına *cönk* denir. Cönk yerine *dana dili* tabiri de kullanılır. Divan

şâirlerinin toplanan şiir mecmûalarına *sefine* veya *sefine-i şu'arâ* (sefinetü'ş-şu'arâ) da denir. Halk edebiyatında cönk karşılığı olup, cönkler uzunlamasına açılır, sefineler alelâde kitap gibidir (Abdulkadiroğlu, 1997: 533).

Asıl amacı Hz. Muhammed'i övmek için yazılmış olan şiirleri bir araya toplayan mecmualar da vardır. Bunlara na't-ı nebevî mecmuaları denir.

Lugat manası, bir şeyin veya bir kimsenin güzel sıfatlarını anarak övme manasını taşıyan na't, ıstılahî manada; Hz. Muhammed ve Hulefâ-i Râşidîn vasfında yazılan şiirlerdir(Aydemir, 1996:138). Türk Edebiyatında na't, diğer peygamberler, Aşere-i Mübeşşere, 4 halife, Hz. Hasan ve Hüseyin, Hz. Hamza, Hz. Abbas, Ebu Hanife, İmam Şafii, İmam Mâlik, İmam Ahmed, İmam Buharî, İmam Müslim ve Şeyh İbnü'l-Vefa, Abdülkadir-i Geylanî gibi tarikat büyükleri için de yazılmış olmakla birlikte, en meşhur ve yaygın manası Hz. peygamberi öven, divan tertibinde tevhit ve münacattan sonra özel bir yeri olan şiirlerdir(Yeniterzi, 1993:1-2).

Şiir mecmûaları dönemin edebî zevkine uygun şiirlerin toplandığı eserlerdir. Bir şiirin mecmûalarda çok geçmesi o şiirin sevildiğini, beğenildiğini, toplum tarafından çok okunduğunu gösterir. Şâir Necatî de,

Şi'rümi mecmū'alarda yazısız şevḳ ile siz
Tā kim ola her varaḳ 'aşḳ odına bir bād-bīz

beytini yazarak mecmûalarda şiirinin beğeni ile yazılmasını ve onun her varağının aşk ateşine bir yelpaze olmasını dilemektedir.

Derleyicisi Bilinen Nazîre Mecmûaları

Anadolu'da yazılmış, derleyicisi belli olan ve bilinen nazîre mecmûalarının ilki olarak Ömer bin Mezid'in, II. Murad devrinde 840/1437'de yazmış olduğu Mecmûatü'n-nezâir'ini tanıyoruz. Eserden ilk bahseden Saadettin Nühzet Ergun'dur. Dehhanî, Şeyyad Hamza, Gülşehrî gibi eski şâirlerin yanında özellikle XV. yüzyıl şâirlerinden Nesimî, Ahmedî, Tacî, Şeyhî gibi şâirlerin şiirlerini, nazîrelerini ihtiva eder. Bu mecmûada 84 şâirin 397 şiiri mevcuttur (Canpolat 1995:9).[6]

Eğirdirli Hacı Kemal tarafından 918/1512'de hazırlanan diğer bir mecmûa, Câmiü'n-nezâir, 496 yapraktır.[7] Kendi şiirleri de dahil 266 şâirin şiirleri toplanmıştır (Levend, 1984: 168). Dehhanî, Daî, Melihî, Cemalî, Habîbî gibi şiirleri diğer mecmûalarda hiç bulunmayan veya çok az bulunan şâirlerin eserlerini ihtiva etmesi, Câmiü'n-nezâir'in değerini artırmaktadır.

Edirneli Nazmî'nin Mecmâü'n-nezâir'i, H.940/M.1533-34'da yazılmıştır. 357 şâirin 5527 şirini ihtiva etmektedir. Mecmûa, XIV, XV ve XVI. yüzyıla ait zengin malzeme ihtiva eder (Köksal 2001: 132-133). Eser üzerine Fatih Köksal'ın bir doktora çalışması vardır.[8] Giriş bölümünde nazîrenin tanımı, eserdeki örneklere göre nazîre, nazîre ile ilgili problemler, yazılış türlerine göre nazîreler, nazîre benzeri şiirler, divan şiirinde nazîre geleneği ve nazîre mecmûaları başlıkları ile, nazîre hakkında detaylı bilgi verilmiştir. Birinci bölümde Edirneli Nazmî'nin hayatı, eserleri, edebî kişiliği üzerinde durulmuştur. Araştırmacı ikinci bölümde Mecmâü'n-nezâir ile ilgili tespitlerini belirtmiş; üçüncü bölümde mecmûanın metni verilmiştir.

---

[6] Ömer bin Mezid'in Mecmûatü'n-nezâir'i Mustafa Canpolat tarafından incelenip yayımlanmıştır. Eserin, 1982 ve 1995 yıllarında TDK tarafından iki baskısı yapılmıştır.

[7] Eğirdirli Hacı Kemal'in Câmiü'n-nezâir'i Tunca Kortantamer danışmanlığında incelenmeye başlanmış olup, Yasemin Morkoç tarafından Ege Üniversitesi'nde doktora tezi olarak hazırlanmaktadır (Aynur, 2002: 6).

[8] Edirneli Nazmî'nin Mecmâü'n-nezâir'i Osman Horata danışmanlığında Fatih Köksal tarafından doktora tezi olarak hazırlanmıştır.

Nazîre mecmûalarının dördüncüsü olarak Kanunî Sultan Süleyman'ın bendelerinden Pervane bin Abdullah'ın, H.968/M.1560'ta yazmış olduğu Câmiü'n-nezâirini[9] tanımaktayız. İstanbul Bağdat Köşkü Kütüphanesi'nde 406 numarada kayıtlı bu mecmûa, 641 varaktır ve 430 şâirin şiirlerini ihtiva etmektedir (Kut, 1986: 171).

Hisâlî'nin Metâliü'n-nezâir'i, kafiye ve redifine göre matla'ların alfabetik olarak sıraya konduğu aynı vezindeki matla'ların bir araya getirildiği bir mecmûadır. Eser, bu vasfıyla XIII ve XVII. yüzyıla ait beyit nazım birimiyle yazılmış bir şiiri bulmada kılavuzluk vazifesi görür. Matla' beyitlerinin kafiye, redif ve vezne göre sıralanması nazîre vasfını katsa da "zemin şiir", "zemin beyit" belirtilmemiş; seçilen beyitler şâirine göre kronolojik sıraya da tabi tutulmamıştır. Hisâlî kendisine ve başka şâirlere ait aynı vezin, kafiye ve konudaki beyitleri peş peşe sıralamıştır. Mecmûada sayıları az da olsa İranlı şâirlere ait Farsça beyitler de mevcuttur. Eser hakkında detaylı bilgi "Eserleri" bölümünde verilmiştir.

Bu mecmûalardan başka kaynaklarda varlığı belirtilen fakat metni henüz ele geçmemiş derleyeni bilinen bir nazire mecmûası daha vardır. Ahdî tezkiresinde XVI. yüzyıl şâirlerimizden İstanbullu Sabrî'nin, eski şâirlerin divanını inceleyip nazîre olan matla'larını bir araya toplayıp, Câmiü'n-nezâir'i kaleme aldığı belirtilmiştir(Köksal, 2003:255).

---

[9] Pervâne Bey Mecmûası'nın 1-30, 100-130, 200-230. yaprakları, İbrahim Sevinç, Erdoğan Taştan ve Yakup Yılmaz tarafından Tahir Üzgör danışmanlığında yüksek lisans tezi olarak hazırlanmıştır(Aynur, 2001:19,21).

B. Matla' Hakkında Genel Bilgi

Matla'ın, kelime anlamı, doğmak, tulû' etmektir. Güneş ve yıldızların doğdukları yer ve zaman anlamında da kullanılır. Divan Edebiyatı'nda bir şiirin, özellikle kaside veya gazelin birbiriyle kafiyeli (musarra, mukaffa) olan ilk beytine matla' denir. Her iki mısraı kafiyeli beyitlere *matla'-ı garrâ* da denilir. Matla' beyti şiirin doğuşunu müjdeler, bir nevi şiirin başlığı gibidir. Matla'dan sonra gelen beyte *hüsn-i matla'* denir. Adından da anlaşılacağı üzere bu beytin matla'dan daha güzel, daha renkli olmasına dikkat edilir(İpekten, 1994:7).

Divan edebiyatında matla'larla müfretler karıştırılmıştır. Müfretler tek beyitten oluşur ve mukaffa, murassa ya da matla' değildir. Divanlarda matla', müfret ve beyit başlıkları altında karışık olarak yazılmıştır. Bazı divan şâirleri ise, şuurlu olarak matla' ve müfredat başlığı ile bölümler açarak matla' ve müfretlerini yazarak alfabetik sırayla düzenlemişlerdir(Abdülhaligova, 2000: XVIII).

Matla' beytinde işlenen konu, şiirin tamamında işleniyorsa, böyle konu birliği olan gazellere *yek-âhenk* veya *yek-âvâz* gazeller denir. Matla' beytinin asıl kafiyesinden başka ortasında da kafiye varsa, mısra ortadan ikiye bölündüğünde iki eşit parçaya ayrılıyorsa, *musammat* matla'dır(İpekten, 1994:8). Birden çok matla'ı olan şiirler, *zâtü'l-metâli*, *zü'l-metâli* adını alır. Kafiyeden sonra gelen redifler gazel ve kasidelerin adlandırılmasını sağlarlar. "olsa redifli gazel", "döne döne redifli gazel", "su redifli kaside", "gül redifli kaside" gibi.

Divan şiirinde beyit nazım birimi esastır. Şâirlerimiz dünya görüşlerini, duygularını, düşüncelerini beyitlerde ifade etmişlerdir. Beyitler arasında konu birliği olması şart değildir. Büyük şâirlerimiz herkesin kullandığı kalıp, mazmun ve kelimelerle birbirlerinden farklı ve güzel manzumeler söylemeyi

başarmışlardır. Divan şiirinde söyleyiş o kadar önemlidir ki, divanları unutulup giden kimi şâirler yüzyıllar boyunca birer gazel, birer beyit hatta tek bir mısra ile devamlı hatırlanmayı başarmışlardır. Nitekim Koca Ragıp Paşa da beyit veya mısra güzelliğinin önemini ifade etmek için "Eger maksûd eserse mısra'-ı berceste kafidir" mısraını söylemiştir (İpekten, 1994:3). Metâliü'n-nezâir'de de asırlarca aynı kelimelerle aynı mazmunları kullanan şâirlerimizin dar kalıplar içinde duygularını son derece güzel ifade edebildikleri yüzlerce matla' örnekleri vardır. Bâkî de şâir Âlî'nin,

"Çeşm-i Tātāra ḳarşu ḫaṭ-ı rūyuñ āşikār
Pervāz-ı lāledür Kefeden Rūma yādigār

Gül didigüñ şarāb ile ṭolmış piyāledür
Bir barmacuḳ ki eksile pervāz-ı lāledür"

matla'larının mükemmel bir divana bedel olduğunu, "bir mükemmel divana bedel matlâ'-ı garrâ ve mazmûn-ı dil-güşâ ve edâ-yı rûh-efzâ ile şu'arâ-yı asrı müşerref itmişsün" diye ifade etmiştir (İsen, 1994: 211).

Metâliü'n-nezâir'deki matla'lar birbiriyle kafiyeli olan ve genellikle gazel, kaside gibi nazım şekillerinden daha çok gazellerin ilk beyitleridir ki bu durum divan edebiyatında gazel nazım şeklinin kullanımının yaygınlığı ile doğru orantılıdır. Eserde çoğunlukla kaside ve gazel nazım şekillerinin matla' beyitleri yer alsa da mesnevî veya herhangi bir kasidenin veya gazelin matla' olmayan beyitlerine de rastlanmıştır.

Hisâlî, Metâliü'n-nezâir'in 35a numaralı varakında da Bâkî'nin,

Tā'ib itdi nice zamān Tevvāb
Yirümüz oldı mescid ü miḥrāb

matla'ını verdikten sonra yine aynı gazelin 4. ve 5. beytlerinin ikinci mısralarını bir araya getirerek

Hīç şerbet ne-mīresed be-şarāb
Hīç niʿmet ne-mīresed be-kebāb

matla' olarak eserinde yer verdiği tespit edilmiştir

Nev'î Divanında "Hikmetü'l-Ahrâr Gül-i Sadberg Berây-ı Sultan Murâd" başlıklı ve

Ey vücūd-ı kāyināt inşā-yı luṭfuñdan eşer
Cümle ʿālem mübtelā-yı feyż-i cūduñdan ḫaber

matla'lı kasidesinin matla' beyti yanında 93 ve 94.,

Şimdi ebnā-yı zamāna ḳılmadan ʿarż-ı süḫan
Yegdür itmek zümre-i ḫaccāma ʿarż-ı nişter

Göstere ḫāmem eger iʿcāz-ı ve'n-şaḳḳa'l-ḳamer
Ḫaml ider taġlīẓ-i ḥisse anı erzāl-i zümer (Çavuşoğlu-Tanyeri, 1977:40-41)[10]

beyitlerini almış, 93. beyitin ilk mısraındaki *sühan* kelimesini *hüner* yazarak matla' haline getirmiştir. Bu durum, şâirin sadece nazîre olan matla'ları değil nazîre olmayan sevdiği beyitleri de kafiye değişikliği yaparak matla' haline getirip eserine aldığını düşündürmekle birlikte divanın başka bir nüshasında veya bir mecmûada bu beyitlerin matla' olarak geçme ihtimali de vardır.

Metâliü'n-nezâir herhangi bir beytin şâirini merak eden bir kimsenin başvurabileceği bir kılavuz vazifesi görebilir. Şâirimiz Hisâlî şiirin adetâ başlığı sayılan matla'dan yola çıkarak XIII. yüzyıldan yaşadığı XVII. yüzyılın ikinci yarısına kadar meşhur veya meşhur olmayan divanı mevcut olan veya olmayan bir çok şâirimizin nazîre matla'ını bir araya getirmiştir. Matla'lar mürettep divanlardaki gibi hurûf-ı hecâ tertibine göre sıraya dizilmiştir. Ayrıca vezinler de dikkate alınarak gruplar halinde toparlanmıştır. Şâir hemen her grubun sonunda kendine ait matla' beytini veya beyitlerini sıralamıştır. Hisâlî'nin çoğu gazel veya kaside matla' beyiti yanında mesnevi veya

[10] Beyitler Metâliü'n-nezâir 152a nolu varakta kayıtlıdır.

kasidenin herhangi bir beytini de derlediği; şiirin vezin, kafiye-redif düzenine uyuyorsa, konuda da benzerlik varsa, eserine aldığı görülmüştür. Ayrıca divan şiirinde şâirin mahlasının matla' beyitinde geçmesi durumuna pek rastlanmasa da Metâliü'n-nezâir'de mahlasın matla'da geçtiği on beş beyit tespit edilmiştir[11]

Şâirlerimizin bazıları kendilerine ait şiirlerini matla' beyitlerini bir araya getirmişlerdir. XVI. asır şâirlerimizden Âlî de 53 yaşında iken Gelibolu'ya dönüşünü kutlamak ve dostlarına bir armağan sunmak amacıyla Vâridâtü'l-enîka ve Lâyihatü'l-hakîka adlı divanlarından 100 gazeli seçerek Sadef-i Sad Güher'i, 100 matla'ı toplayarak da Gül-i Sadberg'i oluşturmuştur (Aksoyak, 1999: XXX). Ayrıca şâirimiz Emrî'nin de Metâli'-i Emrî adıyla matla'larının bir araya toplandığı Nuruosmâniye Ktp.3951/3 numarada kayıtlı eseri vardır. [12]

C.Nazîre Hakkında Genel Bilgi

Arapça bir kelime olan "nazir", benzer, eş, bir şeye benzetilmek üzere yapılan şey demektir. Nazardan sıfat-ı müşebbehedir. Müennesi "nazîre", çoğulu "nezâir"dir. Istılahî manası ile divan edebiyatında bir şâirin, takdir ettiği bir başka şâirin meşhur bir şiirine biçim, vezin, kafiye ve konu itibariyle eş olarak söylediği şiire denir. Eş değerde söz ve davranış biçimlerine de nazîre yapmak tabiri kullanılır. Cevap manası da taşıyan nazîre yapma işine "tanzir" denir (Abdulkadiroğlu, 1993: 53).

Tâhirü'l-Mevlevî nazîreyi, "Bir şâirin manzum bir eserine(ale'l-ekser gazeline)diğer bir şâir tarafından aynı vezin ve kafiyede olmak üzere yazılan

---

[11] Bu beyitler 3b, 4a, 10b, 14a, 14b, 15a, 33a, 39a, 120a, 138a, 151a, 154a, 152b, 179a, 192a nolu varaklarda geçmektedir ve Hisâlî, Emirî, Behiştî, Cemâlî, Âlî, Sâî, Emrî, Fevrî, Necâtî ve Derviş Paşa'ya aittir.

[12] Eserin mikrofilmi Milli Kütüphane MFA (A) 1213 numarada kayıtlıdır.

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU DOKÜMANTASYON MERKEZİ

benzer şiirdir. Bunu yapmaya tanzîr denilir." diye tanımlayarak İran şâirlerinin nazîreye cevap da dediklerini belirtmiştir(1973:114).

Ali Nâzimâ ve Faik Reşad'ın hazırladığı lugatte nazîre tanımı "bir şâirin şirine vezin ve kafiyede müsavi olarak müsabaka kaydıyla söylenen şiir, karşılık, ki cevap dahi denilir"(2002:385) şeklinde verilmiştir.

M. Zeki Pakalın ise, "bir şâirin manzum bir eserine, daha ziyade gazeline başka bir şâir tarafından aynı vezin ve kafiyede olmak üzere yazılan benzeri hakkında kullanılan tabirdir. Bunu yapmaya tanzir denir" (1983: 666) tanımını yapmıştır.

Gibb, nazîre için "Bir başka şâirin eserini geçmek için yazılan şiirlerdir." diyerek geçilmeye çalışılan şiirin vezin, kafiye ve varsa redifinde birlik olması gerekliliğini ve işlenen mananın da nazîresi yapılan şiire paralellik arzetmesi şartını vurgulamıştır (1999:78). Yazar, bir şâir başka şâirin uzun mesnevisine nazîre yazarsa bu esere cevap adı verilir diyerek, Atâyî'nin Sohbetü'l-ebkâr'ının İranlı Câmî'nin Subhetü'l-ebrâr'ına bir cevap olduğu örneğini vermiştir(Gibb, 1999:79).

Cem Dilçin de nazîreyi "divan edebiyatında bir şâirin şiirine başka bir şâir tarafından aynı vezin, kafiye ve redifle bir benzerini yazma geleneği işine nazîre denir" diye tanımlamıştır. Divan şiirinde bu işe nazîre yazma, nazîre söyleme, nazîre deme, tanzir etme, cevap yazma, cevap verme gibi karşılıklar kullanılır. Nazire söyleyen şâir de, "nazîre-gû", "nazîre-perdâz" olarak anılır. Bu gelenek en çok gazelde uygulanmıştır (1984: 269) bilgilerini vermiştir.

Şemseddin Sami'nin Kamus-ı Türkî'sinde nazîre, bir şâirin bir şiirini takliden söylenilen şiir şeklinde tanımlanmıştır (1317:1464).

Yukarıdaki tanımlardan anlaşıldığına göre nazîre, bir şâirin diğer bir şâirin şiirine aynı vezin, kafiye ve konuda benzerini meydana getirmesi işidir. Nazîre yazan şâir örnek aldığı şiirden daha güzelini yazmak ve bu alanda üstad gördüğü şâiri taklid ederek şâirliğini geliştirmek amacındadır. Yazdığı nazîreye kendi üslubunu, şahsiyetini yansıttığı oranda şâirlik gücünü ispatlamış olur. Metâliü'n-nezâir'de yer alan matla'larda kafiye-redif, vezin ve konu birliği mevcuttur.

Şiirin kelime veya mısra tekrarından oluşan redifi konunun uyumlu olmasına yardımcı olur. Eserde kelime tekrarından oluşan redifli matla'ların sayısı çok fazladır. Şiirde kafiyenin bütünleyici ve zenginleştiricisi olarak redife çok yer verilmiştir. Redif, divan şiirinde en çok kullanılan kafiye tarzıdır. Duygu ve düşünceler redif sayesinde bir bütünlük kazanır. Konu daha etkili ve çekici hale gelir. Redif, simetrik tekrarı ile şiirin başlığı vazifesini görür. Yeni ve çarpıcı redifler sayesinde başarılı manzumelere asırlarca nazîreler yazılmıştır. Mesela Necâtî'nin "döne döne" redifli gazeline, Mihrî Hatun, Üsküplü Zârî, Bâkî, Nazmî, Hızrî , Lâmiî, Kebîrî, Muhibbî, Ferîdî gibi şâirler tarafından çeşitli nazîreler yazılmıştır (Horata, 1998:45). Bunun gibi pek çok gazel ve kaside redifinin çarpıcılığından dolayı diğer şâirler tarafından beğenilmiş, tanzir edilmiştir. Cânânlar ile, kalmamış, girih girih, olsa, sözüm, güneş, gül, sühan gibi redifli şiirlere pek çok nazîre yazılmıştır.

Divan şiirinde muhteva ve şekil belirlidir. Şâirler yeni muhteva arama ihtiyacı hissetmeden mevcut olanı değişik bir tarzda kendi üslup ve şahsiyetlerini katarak ifade etmeye çalışmışlar bunun için nazîre yönteminden faydalanmışlardır. Nazîre geleneği divan edebiyatının kuruluşundan Cumhuriyet dönemine kadar devam etmiş bir gelenektir. Divan şâirleri,

-Zemin şiiri geçme arzusu,

-Meydan okumalara cevap verme ihtiyacı,

-Üstat şâirleri izleyerek şiirde ustalıklarını geliştirmek,

-Bir dostluk nişanesi olarak nazîreleşmek,

-Genç şâirlere yol göstermek

gibi değişik sebeplerle nazîreler yazmışlardır.

Divan şâirleri arasında nazîreciliği, bir şiirin vezin, kafiye ve redif açısından taklidi olarak görenler vardır. Bunlar bir nazîrede asıl amacın şâirin üslup özelliğini ve sanatçı kişiliğini göstermek olduğunu unutarak biçim benzerliğinden öteye götürememişlerdir. Bazı nazîrelerse aslı kadar hatta aslından da güzel söylenmiştir. Fuzulî'nin âşıkâne üslupla yazdığı "eyler meni" redifli gazeline Nedim kişiliğine uygun, şuhâne üslupla nazîre yazmış, kendi kişiliğinin damgasını vurmuş, Nedimâne tarzda tanzir etmiştir (Dilçin, 1986: 110).

Fuzulî'nin matla'ı

Ḥayret ey büt ṣūretin gördükde la'l eyler meni
Ṣūret-i ḥālüm gören ṣūret ḫayâl eyler meni

Nedim'in matla'ı

Būs-ı la'lüñ şöyle sīr-āb-ı zülāl eyler beni
Kim gören āb-ı ḥayat içmiş ḫayāl eyler beni

Bu iki gazelin beyit sayıları farklıdır. Fuzulî'nin 7, Nedim'inki 13 beyitlidir.

Divan edebiyatının prensipleri dairesinde şiir yazma ve kendini buna göre ifade etme yolunu seçen şâir, bu edebiyatın var olma hakkını tanıdığı duyguları benimseyip, önceden seçtiklerini ve uygun gördüklerini onun belirttiği şekilde işleyip ifade etmek durumundadır(Akün,1994:9/414). Şâirler muhteva ve şekilde hazır olanı değişik bir şekilde ifade için nazîre yolunu

seçmişler, iyi ve usta şâir olduklarını, seleflerinin veya sevdikleri şâirlerin izinde çok güzel manzumeler yazabildiklerini nazîre şiirleri ile ispatlamışlardır.

Nazîre her zaman usta bir şâirin şiirine yazılmaz. Kimi zaman genç bir şâir orijinal bir mazmun yakalamış, fakat iyi ifade edememiş olabilir. Meşhur şâirlerden biri onu alır ve tanzir eder. Mazmun ve söyleyiş olarak daha güzel ifade eder. Genç şâirin yakaladığı ancak iyi ifade edemediği bir imaj veya mazmun usta şâir tarafından mükemmel bir edayla dile getirilir, asıl şiir yerine onunki meşhur olabilirdi. Devrinde kendisi öğretmen, dükkanı da bir şiir okulu görevini gören Zatî, genç şâirlerin elinde bu tarz güzel imajları görünce, şiiri tetkik için eline alır ve o gece yeniden daha güzel bir şekilde nazma çekermiş. Ertesi sabah da genç şâire "Çelebi zahmet etmişsin, bizim bu mazmunda bir şiirimiz vardı, al oku" der ve genç kabiliyeti zor duruma düşürürmüş (İsen, 1997: 339).

Divan edebiyatında, bir şâirin bir başka şâir tarafından söylenmiş olan bir mısraı veya beyti farkına varmadan tesadüfen söylemesi tevârüd diye adlandırılır (Çavuşoğlu, 1981: 81). Tevârüd zaman zaman mümkün olabilecek bir hadisedir. Ancak bu açık kapıdan şâirler çoğu kez istifade etmişler, taklitle suçlandıkları zaman bunun tevârüd olduğunu söylemişlerdir (İsen, 1997: 342).

Tezkire sahibi şâirlerimizden Latifî divan şâirlerinin birbirine yazdıkları nazîreleri değerlendirmiş; kimi şiirlerin taklit, kimilerinin aslını geçtiğini,kimilerinin şiire yeni bir ruh kazandırdığını belirterek taklit, hırsızlık, tevârüd ve nazîreyi birbirinden ayırmıştır.

Zamanında Zatî ile Revanî arasında tevârüd şeklinde ifade edilen durum kavga ve düşmanlığa sebep olmuştur. Şâirlerden nüktedan birisi, ikisinin de hırsızlık yaptığını şu kıta ile dile getirmiştir:

Mānīlerümi göz göre bağlar yürür diye
Ẕatī ile Revānī yine ḳan bıçaḳdur

Ẕatīye niçin öyle edersin dedim dedi
Uġrıdan ise yine ḥarāmīye ḥaḳ durur (Latifî, 1314: 171).

Şâirlerimiz sanat görüşlerini, şiir anlayışlarını, hayata bakış tarzlarını, duygu ve düşüncelerini şiirle, beyitlerle ifade etmişlerdir. Birbirleri ile hem fikir olduklarını veya birbirlerine eleştirilerini şiirler yazıp cevaplar vererek nazîre söyleyerek ortaya koymuşlardır. Âlî'nin yazdığı "beğenmez" redifli gazele, Kınalızade Hasan Çelebi'nin "beğenilmez" redifli gazelle cevabı bu duruma bir örnektir. Bu gazelde Hasan Çelebi Âlî'nin sanatını ve şahsiyetini hedef alarak eleştirilerde bulunmuştur (Aksoyak, 1999: IV). Nazîre, tanzir edilen şiirle aynı anlam doğrultusunda olmalıdır. Ters anlamda söylenmişse nakize denir (İpekten 1985, 21). Cem Dilçin de "Bir gazele tam karşıtı olan düşünceler ileri sürülerek reddiye niteliğinde yazılan nazîreler de vardır" bilgisini vererek, Fuzûlî ve Niyâzî-i Mısrî'nin

Göñül tā var elinde cām-ı mey tesbīḥe el urma
Namāz ehline uyma anlaruñla ṭurma oturma
Fuzulî

Göñül tesbīḥ çek seccādeden hīç ayaġın ırma
Namāz ehlinden özgeyle ṣaḳın sen turma oturma
Niyazî-i Mısrî (1986: 112-113) beyitlerini örnek göstermiştir.

Bir şâirin eserine nazîrede bulunmak veya bir şâir tarafından tanzir edilmek, tezkirecilerin şâiri tanıtma ve değerlendirmede önemle ele aldıkları hususlardandır. Nazîrenin tanıtma ve değerlendirmeye konu edilişi

sayesinde, konu edilen şâirin beğenilip takdir edildiği, nazîre yazanın ise yetişme yolu anlaşılır (Tolasa, 2002: 263).

Örnek verecek olursak Sehî, Sultan Bayezid'in küçük oğlu Sultan Selim'in Kemal İsfehanî'nin "ber-ser" redifli kasidesine nazîre yazdığını, bu kasideye nazîre söyleyenlerin hiçbirinin bu başarıyı gösteremediğini belirtmiştir(Sehî, 1325:17).

Fatih devri şâirlerinden Nizamî, Ahmed Paşa'nın üstünlük iddiasıyla "kasr", "la'l", "güneş" kasideleriyle, yedi gazeline nazîre söyleyip şiir alanında ustalığını göstermeye çalışmıştır (Latîfî, 1314; 338).

Latîfî(1314:166), Necatî'nin "girih girih" redifli gazeline söylenen nazîreler arasında Rızayî'nin nazîresinin en güzel nazîre olduğunu, Hayretî'nin "ʿĀşıḳın dāġlar ḳadar baġrında başı var imiş" mısralı gazeline Yetim Ali Çelebi'den güzel nazîre yazan olmadığı(1314:370) bilgilerini vermiştir.

Latîfî, Cemilî maddesinde (1314:122) Cemilî'nin "Nevayî'nin üç cilt divanındaki şiirlerine kafiye-be-kafiye nazîre söylediğini ancak bunların sadece vezin ve kafiye olarak zemin şiirle benzeştiğini muhteva ve ifade ediş bakımından Nevâyî'yi geçemediğini, Cemîlî'nin şâirlik gücünü ortaya koyamadığını belirtmiştir.

Latîfî'ye göre, şâirlerin bir kısmı usta bir şâirin şiirinde yer alan bir mazmunu görür ve onu ince bir nükteye vesile kılar. Yeteneği ve güzel anlayışıyla o mazmundan yeni bir manâ daha hayal eder. Bu zümrede yer alan şâirler, yaratıcı şâirler kadar üstündür(1314:31). Yazarın şâirler hakkındaki yorumlarından nazîreyi bir yarışma, cemile izhar etme, şiirde ustalığını ispatlama aracı olarak gördüğü anlaşılmaktadır.

Latîfî, nazîre şiirlerin ilk söyleyeninin kim olduğu konusunda da bilgi vermiştir. Mesela, "cananlar ile" redifli şiiri ilk olarak Hâşimî'nin söylediğini, bu redifle yazılmış diğer şiirlerin ona nazîre yazıldığını(1314:313),

Evvel ḳaşın miṣāline etmiş müsevvede
Yazan hilâl şeklini ṭāḳ-ı zebercede

kafiyesinde yazılan çok sayıda gazelin, Şevkî'nin gazeline nazîre olarak yazılmış olduğunu(1314: 212-213), Ahmet Paşa'nın kasidelerinden çoğu Yıldırım Han devri şâirlerinden Niyazî'ye nazîre olarak yazdığını, la'l, âfitab, şikâr ve âb redifli kasidelerin ilk söyleyeninin Niyazî olduğunu (1314: 351) ifade etmiştir.

Âlî, Edirneli Sadık'ın kendi şiirlerine ve diğer şâirlere nazîre yazdığını, nazîre yazmakla kalmayıp mazmunları dahi aynen aldığını ve bu durumdan hoşnutsuzluğunu "Her kim ġazel söylese elbetde naẓīre dimesi muḳarrer her ġazeli cönklerde muḥarrer idi. Ekseriyā kendinüñ ḫaṭṭı ile musaṭṭar idi. Egerçi ki bu maẓmūnı bizden tıraş eylemişdür. Lākin edāda ḳusūr eyleyüp cehlini fâş itmişdür." (İsen, 1994: 311) sözleriyle belirtmiştir.

Hasîb'in Silkü'l-Le'âl-i Âl-i Osman adlı manzum tezkiresinde, Cemalî Germiyanî'nin, Senâyî adlı bir şâirin 'Raiyyesi'ni görüp nazîre yazdığı, Cemâlî'nin Senâyî'nin izinde gittiği, onun şâirliğini beğenip şiir bilgisini ona izhâr ettiği,

"Ṣenāyī nām bir şā'irüñ Rā'iyyesin görmiş
Naẓīre yapmış aña eylemiş iẓhār-ı 'irfānı" (Coşkun, 2002: 63)

beytiyle ifade edilmiştir. XVII. yüzyıl şâirlerimizden Vecdî de,

"Bu tāze şi'ri Vecdī'ye naẓīre söyleyen evvel
Dil-i pür-feyż ü ṭab'-ı pür-me'ānī eylesün peydā" (Mermer, 2002: 70)

diyerek, nazîre söylemenin zor bir iş olduğunu ve kendi şiirine nazîre söyleyecek şâirlerin öncelikle gönlünün feyzini, şâirlik tabiatını, hünerini ortaya koyması gerektiğini söyler. Beyitlerde görüldüğü gibi nazîre söylemek kolay değildir belli kelime kadrosu ve dar kalıplar içinde şiir alanında kendi üslubunu yansıtma ve ustalığını ispatlama vasıtasıdır.

Şâir Gubârî'nin beyti de nazîrenin bir yarışma ve şâirliğini ispatlama vasıtası olduğunu ortaya koymaktadır. Gubârî,

"Bu faḳr u felāketle bir altun vereyin
Kim naẓīre dirse bu şi'r-i zībā üstine" (Gökyay, 1999:174)

beytiyle hiçbir şâirin yazdığı şiir kadar güzelini yazamayacağını, eğer ondan güzel, ona benzer bir nazîre yazan olursa içinde bulunduğu fakirliğe rağmen bir altın vereceğini söyleyerek, şiiri ve şâirliği hakkında iddialı olduğunu belirtmiş, rekabet havası yaratmıştır.

Nâbî de nazîre söyleyebilmesinin kolay bir şey olmadığını, nazîre olarak yazılan şiirde yeni bir söyleyiş, yeni bir tarz ve orijinallik bulunması gerektiğini,

"Naẓm-ı üstāda naẓīre nice mümkin Nābī
Tāze-gū tāze-zebān tāze-cevāb isterler" (Bilkan, 1997: 632)

beytiyle ifade eder.

XVI. asır şâirlerimizden Âlî de divanının mukaddimesinde Hayalî hakkında "Ḫayālī ṭarzında fāyıḳ, her vech ile şā'ir dimege lāyıḳ kimesne idi. Ḫattā bu ḥaḳīr fenn-i şi'rde mümtāz ve şu'arā içre ser-efrāz iken yine gāh olurdı ki ebyāt-ı Ḫayālī'ye ḥaḳ-nihādlıḳ yüzünden naẓīre eylerdüm" diyerek kendisinin şiir yazmakta üstad, şâirler arasında mümtaz ve yenilikçi olduğunu vurgulayarak,

Hayalî'ye kadir-şinaslık sebebiyle nazîre yazdığını belirtir (Aksoyak, 1999: XXXVI).

Divan şiirinin son dönemlerinde mahallîleşme hareketini sürdürmeye çalışan şâirlerin divan edebiyatındaki "nazîre" anlayışını da yıprattıkları, nazîreyi basitçe taklit veya tehzil haline getirdikleri, divanlarının incelenmesinden anlaşılmaktadır. Burada bir örnek olmak üzere, XVI. yüzyılın tanınmış şâiri Bakî'nin,

"Güzeller mihribān olmaz dimek yañlışdur ey Bāḳī
Olur vallāhi billāhi hemān yalvarı görsünler"

beytini ve bu beyitteki nüktenin XIX. yüzyılda Vâsıf ve Aynî'nin şiirlerinde ne hale geldiğini gösterecek olursak, Bakî "yalvar" sözcüğünü bilinen anlamı yanında eski bir para birimi anlamında da kullanarak, söylemek istediğini son derece başarılı bir anlatım kalıbına sokarken XIX. yüzyılda mahallîleşme hareketinin en önemli temsilcisi sayılan Vâsıf:

Seni ṣayd eyleme mümkün mü dedim dil-dāra
Dedi biñ nāz ile sīm ü zere ṣor ṣorma bana

Bu nazîre örneklerinde kafiye, redif ve vezin farklıdır. Ancak her ikisinde de "güzellerin paraya çok önem verdikleri, parayla değiştikleri" konusu işlenmiştir.

Yine XIX. yüzyıl şâiri Aynî,

Yalınız nāle vü feryād u fiġān etme degil
ʿAyniyā vaṣla sebep zerde de dil-berde de var

beyitlerinde aynı düşünceyi dile getirmeye çalışmış; fakat Bakî'nin söyleyişine yaklaşmak şöyle dursun, Bakî'nin beytindeki nükteyi bayağılığa düşürmüştür.

XVIII. yüzyıl şâiri Nedim'in çok beğenilen

Ḥaddeden geçmiş nezāket yāl ü bāl olmış sāña
Mey süzülmiş şīşeden ruḫsār-ı āl olmış sāña

matla'lı gazeline, XIX. yüzyılda pek çok nazîre yazılmış olmasına rağmen, bunların hemen tamamı divan şiirindeki nazîre anlayışının çok gerisinde kalmıştır (Ünver, 1988: 140).

Tanzimat dönemi şâirlerimizden Namık Kemal Midilli'de bulunduğu sırada (1877), Yenişehirli Avni Bey'in yazdığı "lazımsa" redifli gazelini çok beğenir ve bu gazele nazîre yazıp Mehmed Nazım Paşa'ya gönderir. Ondan bu şiiri Avni Bey'e vermesini, ayrıca İstanbul'daki dostlarının da gazele nazîreler yazmasını ister. Avni Bey'in gazeli âşıkane, Namık Kemal'inki ise hakîmane tarzdadır. Namık Kemal, nazîresine yeni temlerle değişik bir ruh, zengin bir muhteva kazandırmış, gazel edebî çevrede büyük ilgi görmüştür. Arif Hikmet, Recaizade Ekrem, Ziya Paşa, Abdülhak Hamit, Kasım Paşa, Eşref, Ziver Paşazade, Bahaddin Bey, Abdülhalim Memduh, Kapucuzade Mahmut Ratib, Hafi, Münif Paşazade Süleyman Vehbî, Cenap Şehabettin bu gazele nazîre yazma akımına rağbet etmişlerdir. Ayrıca Namık Kemal gazele ikinci bir nazîre yazmıştır (Parlatır, 1988: 166).

Divan edebiyatını pek çok yazısında tenkit eden hatta onunla alay eden Namık Kemal, nazîre geleneğini iyi kullanmış, "lazımsa" redifli gazelde fikrî muhtevaya dayalı yeni temleri işlemiş aynı zamanda nazîre geleneğiyle edebî çevrede münazara havası yaratmıştır.

Servet-i Fünun şâirlerimizden Tevfik Fikret de 'Nazire-perdâzlık' adlı makalesinde nazîrenin taklitten öte gitmediğini belirtmiş, yıllarca yazılmış olan eserlerin hepsinin birbirinin taklidi olduğunu, birbirine benzediğini, Divan Edebiyatı alanında güzel ve orijinal eserlerin sayısının çok az olduğunu

(Parlatır, 1987: 15) söyleyerek nazîreye ve divan şiirine oldukça dar açıdan bakmıştır.

Nazîre yazmak sıradan bir iş değildir; bilgi, beceri, yetenek ister. Çünkü nazîre, sevilen ve beğenilen bir şiiri, aynı vezin ve kafiye ölçüleri dahilinde yeniden yazmaktır ancak yeniden yazarken ilk örneği geçmek, o yolda daha olgun, kusursuz bir şiir ortaya koyabilmektir. Bu dar kalıp ve şekil içinde nazîre yazmak, en güç, en riskli bir şiir tarzıdır denilebilir. Musiki ve hat sanatlarında ustayı taklit ederek kabiliyetini geliştirme işine bu kültürlerde meşk etme tabir edilir. Şiirde şâirlerimizin usta şâire nazîre yazarak şiir söyleme yeteneklerini geliştirmeleri gibi musiki ve hat sanatlarında da ustayı taklit ederek kabiliyeti geliştirme işi vardır.

Metâliü'n-nezâir'e Göre Nazîre

Hisâlî'nin Metâliü'n-nezâir'i, yazarı bilinen diğer nazîre mecmûalarından farklıdır. Şâir, XIII. yüzyıldan kendi dönemi XVII. yüzyıla kadar yaşamış şâirlerin matla' beyitlerini vezinlerini, kafiyelerini, rediflerini ve konularını dikkate alarak bir araya getirmiştir. Kendi matla'larını da ilgili bölümlere ilave etmiştir. Hemen her bölüm sonunda kendine ait bir veya birden çok matla'ı sıralamıştır. Bazen aynı şâire ait aynı vezin, kafiye ve konudaki matla' beyitleri peşpeşe verilmiştir. Hisâlî'nin Metâliü'n-nezâir'i aynı zamanda bir rehber durumundadır. Matla' dizini vazifesi de görmektedir. Aranan bir şiirin matla'ı Metâliü'n-nezâir içinde mevcutsa, kafiye ve veznine göre kolaylıkla bulunabilir. Günümüzde de İsmail Ünver'in bir ekip çalışmasıyla biraraya getirmeye çalıştığı matla' derleme işine(Ünver, 1993:530), Hisâlî tarafından XVII. yy.da teşebbüs edilmiş ve 'elif'ten 'ye'ye kadar binlerce matla' derlenerek Metâliü'n-nezâir adlı eser ortaya çıkarılmıştır.

Metâliü'n-nezâir'deki örnekler, matla' beyitlerinden oluşur. Konularından da anlaşılacağı üzere çoğu gazel, kaside matla'ıdır, zemin şiir

belirlenmemiştir, matla'lar kronolojik sıraya tabi tutulmamıştır. Şâirimiz aynı vezin, kafiye varsa redif ve bu konudaki nazîre matla'ları bir araya getirirken ölçüyü geniş tutmuş, sadece nazîre olanları değil, vezin, kafiye-redif ve konu bakımından birbirine benzeyen, birbirini hatırlatan bütün beyitleri derlemeye çalışmış, hatta bazen aynı şiirden iki beyti mecmûasında yan yana sıraladığı görülmüştür.

a. Vezin

Nazîre tanımında vurgulandığı gibi bir şiirin nazîre olması için örnek alınan şiirle vezin uyumu içinde olması şarttır. Metâliü'n-nezâir'de bu uyuma dikkat edilmiş, hiçbir istisnaya rastlanmamıştır. Beyitler gruplandırılırken vezin bahirleri de başlık olarak 'Bahr-i Remel-i Mecnûn', 'Bahr-i Muzâri-i Ahreb, 'Bahr-i Remel-i Müsemmen-i Sâlim' vb. verilmiştir. Aşağıda Metâliü'n-nezâir'de yer alan bahirler ve vezinler liste halinde verilmiştir:

-Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim
Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilün

-Baḥr-i Remel-i Maḥẕūf
Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilün

-Baḥr-i Remel-i Mecnūn
Feʿilātün Feʿilātün Feʿilātün Feʿilātün

-Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim
Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün

-Baḥr-i Hezec-i Maḥẕūf-ı Maḳṣūr
Mefāʿīlün Mefāʿīlün Feʿūlün

-Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Mekfūf
Mefʿūlü Mefāʿīlü Mefāʿīlü Feʿūlün

-Baḥr-i Hezec-i Aḫreb-i Müşemmen
Mefʿūlü Mefāʿīlün Mefʿūlü Mefāʿīlün

-Baḥr-i Mużāriʿ-i Müşemmen
Mefʿūlü Fāʿilātün Mefʿūlü Fāʿilātün

-Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb
Mefʿūlü Fāʿilātü Mefāʿīlü Fāʿilün

-Baḥr-i Müteḳārib
Feʿūlün Feʿūlün Feʿūlün Feʿūl

-Baḥr-i Müteḳārib-i Müşemmen-i Sālim
Feʿūlün Feʿūlün Feʿūlün Feʿūlün

-Baḥr-i Kāmil-i Müşemmen-i Aḳtāf
Mefāʿīlün Feʿūlün Mefāʿīlün Feʿūlün

-Baḥr-i Mücteş-i Mecnūn-ı Maḳṣūr
Mefāʿilün Feʿilātün Mefāʿilün Feʿilün

-Baḥr-i Recez-i Müşemmen-i Sālim
Müfteʿilün Müfteʿilün Müfteʿilün Müfteʿilün

-Baḥr-i Ḫafīf
Feʿilātün Mefāʿilün Feʿilün

-Baḥr-i Recez-i Muṭavvī-i Mecnūn
Müfteʿilün Mefāʿilün Müfteʿilün Mefāʿilün

-Baḥr-i Mücteş
Müfteʿilün Müfteʿilün Feʿilün

b.Kafiye ve Redif Uyumu

Bir şiirin nazîre olması için gerekli şartlardan biri de kafiye-redif uyumudur. Metâliü'n-nezâir'de vezin birliği gibi kafiyelerin de aynı olmasına dikkat edilmiştir. Cem Dilçin (1986: 114)'in verdiği,

Dil-i zārı ḫasta ḳıldı ne yaman neẕẕāredür bu
Şeb-i ġamda ḳoydı ḥālin ne siyeh sitāredür bu
(Nailî)
Yine zevraḳ-ı derūnum ḳırılup kenāre düşdi
Ṭayanur mı şīşedür bu reh-i seng-sāre düşdi
(Şeyh Gâlib)

gibi farklı kafiye-redif örnekleri Metâliü'n-nezâir'de yoktur.

120a numaralı varakta Şerifî-i Kefevî'ye ait

Yār bī-raḥm felek cā'ir ü ṭāliʿ cābir
Dil-i pür-yāreden özge baña yoḳ bir acır

matla'ı, Fuzûlî'nin

Dost bī-pervā felek bī-raḥm devrān bī-sükūn
Derd çoḳ hem-derd yoḳ düşmen kavī ṭāliʿ zebūn

matla'ını hatırlatmakta olduğu halde bu şekildeki -konu ve vezin birliği olsa da kafiyesi- redifi aynı olmayan- beyitlerin bir arada sıralandığı görülmemiştir. Sadece I. cilt, 118a numaralı varakta İffetî-i Ebezâde mahlaslı matla'ın vezin ve konusu diğer beyitlerle ortak; kafiyesi farklıdır. Bu beyit metinde talik yazı ile yazılarak kafiyesinin farklı olduğu hususuna dikkat çekilmiştir.

Metâliü'n-nezâir'de matla' beyitlerinde varsa iç kafiye uyumuna dikkat edilmiştir. 124b numaralı varakta Cinânî-i Bursevî, Nâdirî, Hacı Safî, Hisâlî,

Bâkî'nin matla'larında iç kafiye uyumu vardır. Ancak derkenardaki Cemalî, Avnî ve Hisâlî'ye ait beyitlerde iç kafiye yoktur (Bkz. v. 124b).

Seçilen matla'ların çoğu rediflidir. Rediflerin büyük kısmı bir veya birden çok kelime tekrarından meydana gelmiştir. Örn. Necatî Bey

Bed-nām-ı ʿaşḳ oldum ölürsem belā budur
Maḥşerde daḫi diyeler ol mübtelā budur (v.135a)

Bāḳī Efendi
Baḳ cām-ı ʿayşa āyīne-i pür-ṣafā budur
Gel gör ḥabāb-ı sāġarı necm-i hüdā budur (v.135a)

ʿAbdīyü'l-ḳādī
Çār ʿunṣūr ḥükm ider cisminde insān bī-ḫaber
Muḥtażır cān çıḳmaḳ üzre nefs-i ḥayvān bī-ḫaber (v.142a)

Ḫişālī
Dil kebāb oldı ruḫı tābıyla cānān bī-ḫaber
Yaḳdı āteş mülki līkin daḫi sulṭān bī-ḫaber (v.142a)

Bu şekilde şiirlerin redifli oluşu, hatta birden fazla kelimenin tekrarından meydana gelen rediflerden teşekkül etmesi konu bütünlüğünü sağlamaktadır. Yani derlenen beyitlerin redifi ile birlikte konusu da birbirine benzemektedir. Redif konu bütünlüğüne katkı sağlamaktadır. Metâli'ü'n-nezâir'in 279a no.ku varağında da hatla ilgili 'hat' redifli ve içinde hat kelimesi geçen matla'lar bir arada sıralanmıştır.

c.Konu Birliği, Anlam-Hayal Benzerliği

Vezin ve kafiye uyumu bir şiirin başka şiire nazîre olduğunu belirlemede önemli ipuçlarıdır. Ancak nazîre şiirle orijinal şiir arasında istisnalar olsa da, muhtevaya dayalı benzerlikler de olmalıdır.

Metâliü'n-nezâir'de vezin ve kafiye dikkate alınarak bir araya getirilmiş matla'larda konu bütünlüğü de mevcuttur. Allah'ın sıfatları, Hazret-i Muhammed övgüsü, sevgilinin güzelliği, dünyanın faniliği, gelip geçici dünyada hiçbir şeye üzülmemek gerektiği gibi konularla ilgili derlenen beyitler ayrı ayrı gruplar halindedir.

Eserde bazı matla' gruplarının başına 'giy yaraşur' (v.9b), 'el-ġıyās' (v.61b) gibi ibareler konmuş, seçilen beyitlerde bu ibarelerin olmasına dikkat edilmiştir. Ayrıca kalıplaşmış ifadeler, ortak ata sözleri ve deyimlerin aynı grupta sıralandığı görülür. Şâirimiz matla'ları seçerken bu şekilde başlık koyarak veya başlık koymadan şiirin redifinin ve vezninin durumuna, manzumenin içinde geçen konusuna göre, bazı kısımlarda belli miktarda boşluk koymuş, kimisinde bu boşluklar dolup derkenarlara taşmış; kimi bölümlerde tamamen dolmamış, bazen tek beyit bazen sadece birkaç beyit bir araya getirilmiştir.

Hisâlî'nin seçtiği matla'ların büyük bir kısmında anlam-hayal benzerliği mevcuttur.

Yaḥyā Efendi
Birbirine girdiler dolābларla āblar
Āb ġālib oldı āḫir döndiler dolāblar

Rāzī
Sūy-ı dil-dāra revān olmada ṭurma āblar
ʿĀşıḳ-ı dīdār olup iñler döner dolāblar

Ẓihnī
İñleyüp dolāb-veş dökdüm gözümden āblar
Döndürünce ol mehi ḳurdum nice dolāblar

Metâliü'n-nezâir'in 126b numaralı varakındaki bu beyitlerle aynı gruptaki diğer beyitler arasında, aşığın vefasız sevgili yüzünden çok fazla gözyaşı dökmesi anlatılmaktadır. Dökülen gözyaşları o kadar fazladır ki su dolaplarını dahi çevirmektedir.

İbn-i Kemal Paşa, Revânî Bey, Kabûlî ve Hisâlî'ye ait 131b numaralı varaktaki beyitlerde dünyanın faniliği, dünya malı için aşağılık kimselere boyun eğmemek gerektiği, kanaatkârlığın fazilet olduğu anlatılmaktadır.

Şeyhî, Zekâyî, Feyzî, Hisâlî, Cevrî, Derviş Enisî'ye ait 132b numaralı varakta matla'larda, gül mevsiminin, bahar günlerinin geldiği, yeme-içme, eğlenme zamanı olduğu konuları işlenmiştir.

Aşağıya örnek olarak alınan matla'lar sevgilinin güzelliği, âşığa yüz vermemesi, cefa ve eziyeti ile ilgili olarak, 42a'da yer almaktadır.

Ḫişālī
Degildür ḥüsni gibi ḫulḳı ḫūbān bī-vefādur hep
Saña mihr ü vefā didükleri cevr ü cefādur hep

Velehu Ḫişālī
Ḳad-i bālā vü zülf ü kākül ü ṭurrañ belādur hep
Cihānuñ çekdigi derd ü belālar ol belādur hep

Sipāhī Beg
Egerçi şehr-i ḥüsn içre güzeller dil-rübādur hep
Velī sencileyin anlar da cānā bī-vefādur hep

Ḫişālī
Egerçi ḫusrev-i devrān olanlar pādişādur hep
Der-i devlet medāruñda birer denī gedādur hep

Aşağıda bir kaçını sıraladığımız 241a'da kayıtlı matla'lar dünyada mutluluğun kısa sürdüğü, iki gün bile devam etmediği, güzelliğin gelip geçici olduğu gibi konuları ihtiva etmektedir.

Bāḳī Efendi	Dilā bezm-i cihānda kimse āḫir pāy-dār olmaz Müdām elden ḳoma ayaġı furṣat ber-ḳarār olmaz
	.....
ʿAyānī	Cihānı çünki bildük sāḳiyā ol pāy-dār olmaz Müdām elden ḳoma ṣahbāyı ʿālem ber-ḳarār olmaz
	.....
Nevʿī Efendi	Elinde gerçi kim ʿāşıḳlaruñ ṣabr u ḳarār olmaz Biḥamdillāh güzellik ehl-i ḥüsne pāy-dār olmaz
	.....
ʿAhdī	Fenā üstinedür ʿömrüñ esāsı pāy-dār olmaz Süleymān u Cem ü Cemşīd olanlar kām-kār olmaz

Aşağıdaki beyitler gül mevsiminin geldiğini, bu mevsimin şarap içme, eğlenme ve işret zamanı olduğunu anlatan beyitlerdir ve 181b nolu varakta kayıtlıdır.

Yümnī Beg	Cānā yüzüñi gel göreyin gül zamānıdur Laʿlīn lebüñi ṣun emeyin mül zamānıdur
Velehu Yümnī	Yārüñ yüzine baḳ gözüñ aç gül zamānıdur Ḳo aġlamaġı bülbül-i dil gül zamānıdur
Selāmī-i Diyarbekrī	Sāḳī feżā-yı gülşene gel gül zamānıdur Ṣun cām-ı laʿl-fāmı bize mül zamānıdur
Ẓihnī Bālī Efendi	Depret elüñ ayaġı yürüt mül zamānıdur Sāḳī geçürme furṣatı gel gül zamānıdur
Ḫişālī	Sāḳī bahār irişdi bu dem gül zamānıdur Cām al elüñe gül gibi kim mül zamānıdur
Ẓuhūrī	Bezm-i çemende gülşene gel gül zamānıdur Sāḳī pür eyle cāmuñı ṣun mül zamānıdur

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Dürrîyü'l-kātib	Sāḳî ayaġı ṭurma yürüt mül zamānıdur Sāḳî pür eyle cāmuñı ṣun gül zamānıdur

Hisâlî, varak 129b derkenarında Saraylı Muslî ile ilgili yazılmış şehrengiz tarzı beyitleri kaydetmiş, daha sonra kendisine ait sevgilinin boyu, hattı, yanağı hakkındaki matla'ları sıralamıştır.

Ḥācî Derviş-i Mostārî	Bu devrüñ varise ḫūbānınuñ hep şehriyārıdur Sarāyî Muṣlî kim ʿaşḳ ehlinüñ ol ʿömri varıdur
ʿÖẕrî-i Bosnavî	Cihān gül-zārınuñ Muṣlî sarāyî nev-bahārıdur İden bülbülleri şeydā anuñ rengîn-ʿiẕārıdur
Mūyî-i Sarāyî	Cihān ḫūbānınuñ Muṣlî sarāyî şehriyārıdur Cefā vü cevr ü ẓulm ʿuşşāḳına her demde kārıdur
Ḫişālî	Ṭarāvet gülşeni ol ġoncanuñ gül-gūn ʿiẕārıdur Nihāl-i ḫoş-ḫırāmı ʿarʿar u serv ü çenārıdur
Velehu Ḫişālî	Nigārā murġ-zār-ı ḥüsninüñ dil murġ-zārıdur İki çeşm-i güher-pāşum iki başlı pıñārıdur
Velehu Ḫişālî	Ḫaṭı şerḥ-i meṭālîʿ metni şemsiyye ʿiẕārıdur Sehî-ḳaddi menār u ḫāşiye ḫaṭṭ-ı ġubārıdür

Hisâlî eserine aldığı matla'ları nazîre tanımına uygun olarak konu, vezin, kafiye-redif açısından benzerlik gösterenleri bir araya getirmiştir. Haluk İpekten (1974:27)'in diğer nazîre derleyicileri hakkında belirttiği gibi ölçüyü geniş tutmuş, benzer konu, vezin ve kafiyedeki nazîre şiirler yanında nazîre olmayan; tevârüd, tesadüf, tevâfuk sonucu birbirine benzeyen, birbirini hatırlatan beyitleri yan yana sıralamıştır. Manzumelerden hangisinin zemin şiir, hangisinin nazîre olduğunu belirtmemiştir; zaten eserdeki binlerce beyit içinde bunun tespiti mümkün değildir.

SONUÇ

Çalışmamızın konusu, XVII. yüzyıl şâirlerimizden Hisâlî'nin hayatı, eserleri ve eserlerinin en hacimlisi olan Metâliü'n-nezâir adlı nazîre matla'ları içeren mecmûasının birinci cildinin transkripsiyonlu metninin hazırlanmasıdır. Bu çalışmamızda mecmûa, nazîre, matla' hakkında bilgi verilmiş ve bu eserin diğer nazîre mecmûalarından farklı ve ortak yönleri ortaya konmaya çalışılmıştır.

Türk edebiyatında elde bulunan, derleyicisi bilinen beş nazîre mecmûasından biri olan Hisâlî'nin Metâliü'n-nezair'i meşhur olan veya adını sadece eserde geçen matla' beytinden duyduğumuz bir çok şâirimizin binlerce beytini derlemesi ve bazı şâirlerimizin çeşitli sebeplerle divanlarında yer almayan beyitlerini ihtiva etmesi bakımından da çok önemli bir eserdir. Sadece matla' beyitlerinin biraraya getirilmesi Metâliü'n-nezair'e farklı bir hususiyet vermiştir. Mecmûada, hangi şiirin zemin (kendisine nazîre yazılan şiir), hangi şiirin nazîre şiir olduğu da belirtilmemiştir. Derlenen şiirler kronolojik sıraya da konmamıştır. Eserde, sadece matla' beyitlerine yer verildiği için çok fazla beyit ve şâir mevcuttur. Derlenen her beyitin yanında şâirlerin mahlasları yazılmıştır. mecmuada zemin şiir ve ona yazılan nazîre şiirlerin ayırımı yapılmadığı için değişik yüzyıllara ait şiirler peşpeşe sıralanmıştır. Mecmûanın derleme amacı zemin şiirle nazîre şiiri bir araya getirip ortaya koymak değildir. Bazı şiirlerin, mahlasları yazılmamış veya yanlarına "Bî-mahlas" yazılmıştır. Şâirlerin bir kısmının mahlasları yanında memleketi, mesleği, kimin akrabası olduğu, fizikî özellikleri gibi ek bilgiler de yer almıştır.

Metâliü'n-nezâir'de değişik şâirlere ait aynı vezin ve kafiyedeki besmele, münacaat, na't konulu matla' beyitlerinden sonra vakıf mührü gelmektedir. Daha sonra matla' beyitleri elif harfinden başlayarak kafiye veya

redifine göre alfabetik olarak ve vezin de dikkate alınarak sıralanmıştır. Eserde, XIII. yüzyıldan XVII. yüzyılın ilk yarısına yani şâirin vefat ettiği döneme kadar yazılmış olan matla' beyitleri derlenmiş olsa da XV-XVII. yüzyılda yazılmış matla' sayısı daha fazladır. Bu matla'lar içinde Osmanlı coğrafyasında yetişip, İstanbul Türkçesiyle eser veren şâirlerimiz yanında Doğu Türkçesiyle eser vermiş olan Ali Şir Nevaî, Sultan Hüseyin Baykara, Basîrî-i Şarkî, Şevkî-i Şarkî, Şâhî-i Şarkî gibi şâirlerle Câmî, Örfî, Hâfız, Sâdî gibi İranlı şâirlere ait Farsça matla'lar bulunmaktadır. Ayrıca Türk şâirlere ait Arapça ve Farsça matla' beyitleri de eserde yer almaktadır.

Metâliü'n-nezair'de derlenmiş olan matla' beyitlerinde tevhid, münacaat, na't, fahriye, şehrengiz, methiye konularıyla talihten şikayet, sevgili, sevgilinin güzelliği, vefasızlığı, âşığına yüz vermemesi gibi divan edebiyatının zengin kültür coğrafyası içinde işlenen birçok konuya rastlamak mümkündür. Bu durum, divan şiirinde beyitler arasında anlam bütünlüğü yoktur, nazım birimi beyittir, her beyit kendi içinde bir bütündür görüşünü doğrulamaktadır. Matla'lar içinde mülemma, müşterek, mün'akis ve musammat beyit örnekleri de mevcuttur.

Hisâlî, Metâliü'n-nezâir'de eserin adından anlaşıldığı gibi, nazîre matla' beyitleri derlemeye çalışmıştır. Eserini oluştururken gazel, kaside, mesnevi gibi nazım birimi beyit olan nazım şekillerini vezin, kafiye-redif ve konu bakımından birbirini hatırlatan matla'larını bir araya getirmiştir. Derlediği beyitlerin hangisinin orijinal, hangisinin nazîre şiir olduğuna değinmemiştir. Eserde, nazîre olan beyitler yanında tevârüd, tesâdüf, tevâfuk sebebiyle birbirine benzeyen beyitler de mevcuttur. Ayrıca şâirin mesnevi veya kaside nazım şeklinin birbiriyle kafiyeli olan fakat matla' olmayan herhangi bir beytine eserinde yer verdiği de görülmüştür.

Eserde,Türk edebiyatında en çok kullanılan bahirlerdeki (Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilün/ Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün/ Mefʿūlü Fāʿilātü Mefāʿīlü Fāʿilün/Mefʿūlü Mefāʿīlü Mefāʿīlü Feʿūlün kalıplarında) beyitlerin sayıları daha fazladır. Kafiye olarak elif-gayın harfleri arasındaki beyitlerin yer aldığı birinci ciltte edebiyatımızda en çok tercih edilen kafiyelerden "ra" ile biten kafiyeli veya redifli beyitlerin sayısı en fazladır. Birinci ciltte, on iki bin civarındaki beyit içinde toplam sayısı beş bin yedi yüz dolaylarındadır.

Hisâlî gibi önemli bir şâirin hayatı ve eserleri üzerinde ilmî çalışmaların geciktirilmiş olması hususunu bir eksiklik olarak görmekteyiz. Şâirimizin divanı üzerinde hâlen devam eden bir doktora çalışmasıyla keza divanı üzerinde devam ettiği anlaşılan bir doktora üstü araştırma çalışması vardır. Bunların dışında Hisâlî ve eserleri hakkında tespit edilen başka bir çalışma yoktur.

Tez konumuz Metâliü'n-nezâir'in birinci cildi olmakla birlikte ikinci cilt üzerine çalışmalarımız aynı usulle devam etmektedir. İki ciltlik bu hacimli eserin metninin ortaya çıkmasından sonra eserin bütünü XIII-XVII. yüzyıl arası edebiyatımızın nazîre matla' beyitler açısından görünümü daha belirgin bir şekilde gözler önüne serilecektir. Hangi şâirin hangi şâiri etkilediği, en çok beğenilen şiirler, şâirler kafiye ve redifler ile vezinlerin tespitine büyük çapta faydası olacaktır.

KAYNAKÇA

ABDULHALİGOVA, Pervane. **Anadolu Sahası Eski Türk Edebiyatı'nda Müfredler**, Ankara 2000, GÜSBE (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

ABDULKADİROĞLU, Abdulkerim. "Edebiyatta Metodoloji Açısından Elyazmaları ve Nâdir Eserler Üzerine", **Kültürümüzden Esintiler**, 527-556, Ankara 1997, Anıl Matbaa ve Ciltevi.

ABDULKADİROĞLU, Abdulkerim. "Sofuzâde Mehmet Tevfik Efendi ve On Üç Naziresi-Yirmi İki Na'tı", **Türklük Araştırmaları Dergisi**, 7, 53-90, İstanbul 1993, MÜFEF Yayını.

AÇIKGÖZ, Nâmık. **Riyazî Divanı'ndan Seçmeler**, Ankara 1990, Kültür Bakanlığı.

AK, Coşkun. **Bağdatlı Rûhî Divanı Karşılaştırmalı Metin**, C.I, II, Bursa 2001, Uludağ Üniversitesi Basımevi.

AK, Coşkun. **Muhibbî Divanı**, Ankara 1987, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay.

AKARSU, Kâmil. **Rumelili Za'ifî Hayatı, Sanatı, Eserleri ve Divanından Seçmeler**, İstanbul 1993, MEB Yayınları.

AKKAYA, Mehmet. "Divan Şairlerinin Gazellerinde Harf Tercihleri ve Redif Hususu", **İlmî Araştırmalar**, İstanbul 1996, 3, 19-24, İlim Yayma Cemiyeti Yayını.

AKKUŞ, Metin. **Nef'î Divanı**, Ankara 1993, Akçağ Yayınları.

AKSOYAK, İsmail Hakkı. **Gelibolulu Âlî ve Divanlarının Tenkitli Metni**, Ankara 1999, GÜSBE (Yayınlanmamış Doktora Tezi).

AKSOYAK, İsmail Hakkı. "Hafız Divanındaki İlk Beytin Osmanlı Edebiyatına etkisi", **Bilig**, Ankara 1999, 8, 99-102, Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi SBE Yayını.

AKTAŞ, Hasan. "Nazirecilik Geleneği ve Çağdaş Şiirimizin Ufukları", Hece Türk Şiiri Özel Sayısı, S.53-54-55 (Mayıs-Haziran-Temmuz 2001), s.282-294.

AKÜN, Ömer Faruk. "Divan Edebiyatı", **TDV İslam Ansiklopedisi**, IX, 369-427, İstanbul 1994.

AKYÜZ, Kenan, ve başk. "Nazire", **MEB Türk Ansiklopedisi**, XXV, 160-161, İstanbul 1997.

AKYÜZ, Kenan, ve başk. **Fuzulî Divanı**, Ankara 2000, Akçağ Yayını.

Ali Emirî. "Nef'î'nin Nazireleri", **Osmanlı Tarih ve Edebiyatı Mecmuası**, 9, İstanbul 1334.

Ali Nazimâ, Faik Reşad. **Mükemmel Osmanlı Lugatı** (Haz. Necat Birinci, Erol Ülgen, Kâzım Yetiş, Nuri Sağlam, Fatih Andı, Ali Şükrü Çoruk), Ankara 2002, TDK Yayını.

AMBROSS, Edith G. "Nazire, The will- o'-the wisp of Ottoman Divan Poetry", **Wiener Zeitschrift für die Kunde Des Morgenlandes**, 79, 57-65, 1989.

AYAN, Hüseyin. **Cevrî Hayatı Edebî Kişiliği, Eserleri ve Divanının Tenkidli Metni**, Erzurum 1981, Atatürk Ünv. Yay.

AYAN, Hüseyin. **Hurşid-nâme (Hurşid ü Ferahşad), İnceleme-Metin-Sözlük-Konu Dizini**, Erzurum 1979, Atatürk Ünv. Yay.

AYAN, Hüseyin. **Nesîmî Divanı**, Ankara 1990, Akçağ Yayınları.

AYAN, Hüseyin. "Bir Nazire Mecmuası", **MÜFEF Türklük Araştırmaları Dergisi**, 7. 111-118, İstanbul 1993.

AYAZ, Hayrettin. **Hisâlî Divanında Sevgilide Güzellik Unsurları**, Türkiyat Enstitüsü Tezi T 2094 (lisans tezi) 75 s, İstanbul 1980.

AYDEMİR, Yaşar. **Behiştî Divanı-Hayatı, Şahsiyeti, Eserleri ve Divanının Tenkitli Metni**, Ankara 2000, MEB Yayınları.

AYDEMİR, Yaşar. "Kasidede Muhteva Unsurları", **Gazi Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Ankara 1996.

AYDEMİR, Yaşar. "Şairlerin Edebî Kişiliğinin Tespitinde Mecmuaların Rolü", **Türk Kültürü**, 464, 731-744, Ankara Aralık 2001, Ankara Üniversitesi Basımevi.

AYDEMİR, Yaşar. "Şiir Mecmuaları ve Metin Teşkilinde Mecmuaların Rolü", **Bilig**, 19, 147-156, Ankara 2001.

AYNUR, Hatice. **Üniversitelerde Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları Tezler, Yayınlar, Haberler**, Toplu Sayı 1-10, İstanbul 2000, Boğaziçi Üniversitesi Yayınları.

AYNUR, Hatice. **Üniversitelerde Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları Tezler, Yayınlar, Haberler 2001**, İstanbul 2002, Yıldız Yayıncılık.

BANARLI, Nihat Sami. **Büyük Nazireler Mevlid ve Mevlidde Millî Çizgiler**, İstanbul 1962, İstanbul Yüksek İslam Enstitüsü Yayını.

BERK, İlhan. **Dünden Bugüne Beyit ve Mısra Antolojisi**, İstanbul 1960, Varlık Yay.

BİLKAN, Ali Fuat. **Nâbî Divanı**, I, 632, İstanbul 1997, MEB Yay.

BOZKURT, Zeynep. **Mecmua-i Ebyat**, Ankara 1991 GÜSBE (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

BURSALI, Mehmet Tahir. **Osmanlı Müellifleri** c.II, İstanbul 1333, Matbaa-i Amire.

CANIM, Rıdvan. **Edirneli Şairler**, Ankara 1995, Akçağ Yay.

CANPOLAT, Mustafa. **Ömer bin Mezid- Mecmuâtü'n-nezâir**, Ankara 1995, TDK Yay.

CENGİZ, Halil Erdoğan. "Divan Şiirinde Musammatlar", **Türk Dili Türk Şiiri Özel Sayısı II (Divan Şiiri)**, 415-416-417, 291-429, Ankara 1986, TDK Yay.

CENGİZ, Halil Erdoğan. **Divan Şiiri Antolojisi**, Ankara 1983, Bilgi Yayınevi.

COŞKUN, Menderes. **Manzum Bir Şairler Tezkiresi Hasîb'in Silkü'l-Le'al-i Âl-i Osman'ındaki Şair Biyografileri**, Ankara 2002, Bizim Büro Basımevi.

CUNBUR, Müjgan. "Yunus Emre'nin Ahmet Yesevî'ye Bir Naziresi", **Türk Halk Kültürü Araştırmaları**, 1-4, Ankara 1991, Kültür Bakanlığı Halk Kültürü Araştırma Dairesi Yayını.

ÇAVUŞOĞLU, Mehmet. "Tevarüd", **Divanlar Arasında**, Ankara 1981, 81-86, Umran Yayınları.
ÇAVUŞOĞLU, Mehmet ve M.A. TANYERİ. **Hayretî Divan**, İstanbul 1981, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay.
ÇAVUŞOĞLU, Mehmet ve M.A. TANYERİ. **Üsküblü İshak Çelebi Divan**, İstanbul 1990, Mimar Sinan Üniversitesi Yay.
ÇETİNKAYA, Ülkü. **Bir Şiir Mecmuası Üzerine İnceleme ve Değerlendirmeler**, Ankara 2001, Ankara Üniversitesi Eski Türk Edebiyatı Tezi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).
DEVELLİOĞLU, Ferit. **Ansiklopedik Osmanlıca-Türkçe Lugat**, Ankara 1984, Aydın Kitabevi.
DİLÇİN, Cem. "Divan Şiirinde Gazel", **Türk Dili Türk Şiiri Özel Sayısı II (Divan Şiiri)**, 415-416-417, 78-247, Ankara 1986, TDK Yay.
DİLÇİN, Cem. **Türk Şiir Bilgisi**, Ankara 1983, TDK Yay.
DİLÇİN, Cem. **Yeni Tarama Sözlüğü**, Ankara 1983, TDK Yay.
EFLATUN, Muvaffak. **Feyzî-i Kefevî Divanı: Tahlil ve Metin**, Ankara 2003, GÜSBE (Yayınlanmamış Doktora Tezi).
ERBAY, Erdoğan. **Divan Edebiyatı Üzerine Tenkit, Değerlendirme ve Tartışmalar**, Erzurum 1996, Atatürk Üniversitesi SBE (Yayınlanmamış Doktora Tezi).
EREN, H. ve başk. **Türkçe Sözlük**, 2 c, Ankara 1988, TDK Yay.
ERSOYLU, İ. Halil. **Cem Sultan'ın Türkçe Divanı**, Ankara 1989, TDK Yay.
ERTEM, Rekin, **Şeyhülislam Yahyâ Divanı**, Ankara 1995, Akçağ Yay.
FELDMAN, Walter. "İmitatio in Ottoman Poetry: Three Ghazals of the Mid-Seventeenth Century", **The Turkish Studies Association Bulletin**, 1997, Volume 21, no 2, page 41-58.
GİBB, E.J.Wilkinson. **Osmanlı Şiir Tarihi I-II** (Çev. Ali Çavuşoğlu), Ankara 1999, Akçağ Yay.
GÖKYAY, Orhan Şaik. "Divan Edebiyatı Kimin", **Osmanlı Divan Şiiri Üzerine Metinler**, 171-178, İstanbul 1999, Yapı Kredi Yay.
GÜVEN, Ahmet Emin. **Kayseri'de Yazma Mecmualar ve Muhtevalarından Seçmeler**, Kayseri 2000, Erciyes Üniversitesi Yayınları.
Hisâlî. **Divan-ı Hisâlî**, Ali Emirî (Millet) Manzum Eserler 130.
Hisâlî, **Letâifü'l-hayâl**, Süleymaniye (Lala İsmail) 575.
Hisâlî, **Mecmâü'n-nezâir**, Süleymaniye (Lala İsmail), 576.
Hisâlî. **Metâliü'n-nezâir**, I, Nuruosmaniye Ktp. 4252.
Hisâlî. **Metâliü'n-nezâir**, II, Nuruosmaniye Ktp. 4253.
Hisâlî. **Metâliü'n-nezâir**, I, Ali Emiri Millet Ktp. 679.
Hisâlî. **Metâliü'n-nezâir**, II, Ali Emiri Millet Ktp. 680.
Hisâlî. **Müsvedde-i Letâifü'l-Hayâl**, Süleymaniye (Hâlet Efendi), 120.
"Hisâlî", **Meydan Larousse**, 4, 902, İstanbul 1981, Meydan Yayınevi.
"Hisâlî", **Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi**, 4, 242, İstanbul 1981, Dergah Yay.
HORATA, Osman. "Necati Bey'den Bâkî'ye Döne Döne ", **Bilig**, 7, 44-65, Ankara 1998.

Hüseyin Kâzım Kadri. **Türk Lugatı Türk Dillerinin İştikaki ve Edebî Lugatleri**, İstanbul 1943, Maarif Matbaası.

İPEKTEN, Halûk. **Divan Edebiyatında Edebî Muhitler**, İstanbul 1996, MEB Yay.

İPEKTEN, Halûk. **Eski Türk Edebiyatı Nazım Şekilleri ve Aruz**, İstanbul 1996, Dergah Yay.

İPEKTEN, Halûk. **Nef'î Hayatı Sanatı Eserleri**, Ankara 1996, Akçağ Yay.

İPEKTEN, Halûk ve başk. **Tezkirelere Göre Divan Edebiyatı İsimler Sözlüğü**, Ankara 1988, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay.

İSEN, Mustafa. "Divan Şiirinde Nazire Geleneği", **Ötelerden Bir Ses**, Ankara 1997, Akçağ Yay.

İSEN, Mustafa. **Künhü'l-ahbar'ın Tezkire Kısmı**, Ankara 1994, AKM Yay.

İSEN, Mustafa. **Latifî Tezkiresi**, Ankara 1990, Kültür Bakanlığı Yay.

İSEN, Mustafa. "Tevarüd mü İntihal mi", **Ötelerden Bir Ses**, 338-344, Ankara 1993, Akçağ Yayınları.

İSEN, Mustafa. **Sehî Bey Tezkire "Heşt Behişt"**, İstanbul 1980, Tercüman Gazetesi Yayınları.

İSEN, Mustafa. **Usûlî Hayatı Sanatı ve Divanı**, Erzurum 1988, Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Yay.

İSEN, M.-KURNAZ, C. **Şeyhî Divanı**, Ankara 1990, Akçağ Yay.

İSEN, Mustafa ve başk. **Eski Türk Edebiyatı El Kitabı**, Ankara 2002, Grafiker Yay.

İSEN, Mustafa ve başk. **Şair Tezkireleri**, Ankara 2002, Grafiker Yay.

KAÇALİN, Mustafa S. "Gülbaba", **TDV İslam Ansiklopedisi**, 6, 227-228, İstanbul 1996.

KAHRAMAN, Mehmet. **Divan Edebiyatı Üzerine Tartışmalar**, İstanbul 1996, Beyan Yay.

KAPLAN, Mehmet. **Neşatî Divanı**, İzmir 1996, Akademi Kitabevi.

KARAHAN, Abdülkadir. **Fuzûlî Muhiti, Hayatı ve Şahsiyeti**, İstanbul 1995, Kültür Bakanlığı Yay.

KARATAY, Fehmi. **Topkapı Müzesi Kütüphanesi Türkçe Yazmalar Kataloğu**, İstanbul 1951.

KILIÇ, Filiz. **XVII. Yüzyıl Tezkirelerinde Şair ve Eser Üzerine Denemeler**, Ankara 1998, Akçağ Yay.

KÖKSAL, M. Fatih. **Edirneli Nazmî Mecmâü'n-nezâir (İnceleme-Tenkitli Metin)**, 2001, HÜSBE (Yayınlanmamış Doktora Tezi).

KÖKSAL, M. Fatih. "Nazire Kavramı ve Klasik Türk Şiirinde Nazire Yazıcılığı", **Diriözler Armağanı**, Ankara 2003, Bizim Büro Basımevi.

KÖPRÜLÜ, Mehmet Fuat. **Edebiyat Araştırmaları II**, İstanbul 1989, Ötüken Yay.

KUDRET, Cevdet. "Divan Şiirine Uzaktan Merhaba", **Bugünün Diliyle Divan Şiiri Antolojisi**, 75-83, İstanbul 1995, Adam Yay.

KURNAZ, Cemal. "Divan Şiirinde Belge Redifler", **Divan Edebiyatı Yazıları**, 265-276, Ankara 1997.

KURNAZ, Cemal. **Eski Türk Edebiyatı**, Ankara 2002, Bizim Büro Yay.
KUT, Günay. "Mecmua", **TDEA**, 6, 170-173, İstanbul 1986, Dergah Yay.
KUT, Günay-N. BAYRAKTAR. **Yazma Eserlerde Vakıf Mühürleri**, Ankara 1984, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay.
KÜÇÜK, Sabahattin. **Bâkî Divanı**, Ankara 1994, TDK Yay.
Latîfî. **Tezkire-i Latîfî**, İstanbul 1314, İkdam Matbaası.
LEVEND, Agah Sırrı. **Ali Şir Nevayi Divanlar II. Cilt, 4 Türkçe 1 Farsça Divan**, Ankara 1966, TDK Yay.
LEVEND, Agah Sırrı. **Türk Edebiyatı Tarihi**, Ankara 1984, TTK Yay.
"Matla", **Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi**, 6, 161, İstanbul 1986, Dergah Yay.
MAZIOĞLU, Hasibe. "Türk Edebiyatı, Eski", **Türk Ansiklopedisi**, XXXII, 80-134, 1983, MEB Yay.
"Mecmua", **Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi**, 6, 170-173, İstanbul 1986.
MENGİ, Mine. **Mesihî Divanı**, Ankara 1995, AKM Yay.
MERMER, Ahmet. **Mezakî Hayatı, Edebî Kişiliği ve Divanının Tenkitli Metni**, Ankara 1991, AKM Yay.
MERMER, Ahmet. **XVII. Yüzyıl Divan Şairi Vecdî ve Divançesi**, Ankara 2002, MEB Yay.
Muallim Naci. **Istılahat-ı Edebiyye**, (Haz. Alemdar Yalçın-Abdülkadir Hayber), tsz., Akabe Yay.
Muallim Naci. **Lugat-i Naci**, İstanbul 1317, Asır Matbaası.
"Nazire", **Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi**, 6, 544-545, İstanbul 1986, Dergah Yay.
OKUYUCU, Cihan. **Cinanî Hayatı Eserleri Divanının Tenkitli Metni**, Ankara 1994, TDK Yay.
OLGUN, İ.,C. Drahşan. **Farsça-Türkçe Sözlük (Ferheng-i İstanbulî)**, Tebriz 1363, Müessese-i İntişârât-ı Telâş.
ÖZEL, Mehmet. **Restorasyonu Dolayısıyla Macaristan-Budapeşte Gül Baba Türbesi**, Ankara: TC Kültür Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü.
ÖZKAN, Mustafa. **Türk Dilinin Gelişme Alanları ve Eski Anadolu Türkçesi "Ahmedî"**, İstanbul 1995, Filiz Kitabevi, 183-196.
ÖZKIRIMLI, Atilla. "Hisâlî", **Türk Edebiyatı Ansiklopedisi**, 3, 644, İstanbul 1982, Cem Yay.
ÖZMEN, İsmail. **Alevî-Bektaşî Şiirleri Antolojisi**, 2 (16. yüzyıl), Ankara 1998, Kültür Bakanlığı.
PAKALIN, Mehmet Zeki. **Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü**, Ankara 1983, MEB Yayını.
PALA, İskender. **Ansiklopedik Divan Şiiri Sözlüğü**, Ankara 1990, Akçağ Yay.
PALA, İskender. **Aşkî ve Divanından Örnekler**, Ankara 1988, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay.

PARLATIR, İsmail. "Namık Kemal'in 'Lazımsa' Redifli Gazelleri ve Nazireleri", **Ölümünün 100. yılında Namık Kemal**, 161-182, İstanbul 1988, Marmara Üniversitesi Yay.

PEKOLCAY, Neclâ, ve başk. **İslamî Türk Edebiyatında Şekil ve Nev'îlere Giriş**, İstanbul 1996, Kitabevi Yay.

"Peşteli Hisâlî". **İstanbul Kütüphaneleri Türkçe Yazma Divanlar Kataloğu**, II, 348-349, İstanbul 1959, TC Maarif Vekaleti Kütüphaneler Katalogları Yay.

REDHOUSE, Sir James. **A Turkish and English Lexicon**, İstanbul 1992, Çağrı Yay.

SARAÇ, M.A. Yekta. **Emrî Divanı**, İstanbul 2002, Eren Yay.

Sehî. **Tezkire-i Sehî**, İstanbul 1325.

SERTKAYA, Osman Fikri. "Tevarüd mü? Adaptasyon mu? Nazire mi? Yoksa İntihal 'sirkat-i şiir' mi?", **İlmî Araştırmalar**, 7, 191-199, İstanbul 1999.

STEINGAS, F. **A Comprehensive Persian-English Dictionary**, Beirut 1975, Librairie Du Liban.

Süleyman Sadettin. **Mecelletü'n-nisab**, v.198b, Ankara 2000, Kültür Bakanlığı Yay.

Şemseddin Sâmî. **Kamus-ı Türkî**, İstanbul 1317, İkdam Matbaası.

Şemseddin Sâmî. **Kamusu'l-a'lâm**, İstanbul 1306-1316, Mihran Matbaası, 6 cilt.

Tahirü'l-Mevlevî. **Edebiyat Lügatı** (Haz. Kemal Edip Kürkçüoğlu), İstanbul 1973, Enderun Kitabevi.

TANPINAR, Ahmet Hamdi. **19uncu Asır Türk Edebiyatı Tarihi**, İstanbul 1986, Çağlayan Kitabevi.

TANSEL, Fevziye Abdullah. **Divan Edebiyatında Gazel Tarzında Benzeyişler**, Türkiyat Enstitüsü Tezi No.54, İstanbul (Yayınlanmamış Lisans Tezi).

TANYERİ, M. Ali. **Örnekleriyle Divan Şiirinde Deyimler**, Ankara 1999, Akçağ Yay.

TARLAN, Ali Nihat. **Ahmet Paşa Divanı**, Ankara 1992, Akçağ Yay.

TARLAN, Ali Nihat, "Eski Mecmualar Arasında", **İÜEF Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi**, I, 122-137, İstanbul 1946.

TARLAN, Ali Nihat. **Hayâlî Divanı**, Ankara 1993, Akçağ Yay.

TARLAN, Ali Nihat. **Necâtî Bey Divanı**, Ankara 1992, Akçağ Yay.

TARLAN, Ali Nihat. **Zâtî Divanı I**, İstanbul 1967, İ.Ü. Edb. Fak. Yay.

TARLAN, Ali Nihat. **Zâtî Divanı II**, İstanbul 1970, İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Yay.

Tevfik Fikret. "Nazire-perdazlık", **Tevfik Fikret'in Dil ve Edebiyat Yazıları** (Haz. İsmail Parlatır), 12-15, Ankara 1987, TDK Yay.

TOLASA, Harun, **Sehî, Latifî ve Âşık Çelebi Tezkirelerine Göre 16. Yüzyılda Edebiyat Araştırma ve Eleştirisi**, 264-267, Ankara 2002, Akçağ Yay.

TUĞLACI, Pars. **Okyanus Ansiklopedik Sözlük**, İstanbul 1972, Pars Yay.

TULUM, Mertol-M.A. TANYERİ. **Nev'î Divanı**, İstanbul 1977, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay.

TUMAN, Nail. **Tuhfe-i Nailî Divan Şairlerinin Muhtasar Biyografileri**, (Haz. Cemal Kurnaz-Mustafa Tatçı), 1, 250, Ankara 2001, Bizim Büro Bazımevi

ÜNVER, İsmail. "Eski Türk Edebiyatında Matlalar Dizini", **III. Uluslar arası Türk Kültürü Kongresi Bildirileri**, 529-533, Ankara 1993.

ÜNVER, İsmail. "XIX. Yüzyıl Divan Şiiri", **AÜDTCF Fakülte Dergisi**, XXXII, 1-2, 131-140, Ankara 1988.

YENİTERZİ, Emine. **Divan Şiirinde Na't**, Ankara 1993, Türkiye Diyanet Vakfı Yay.

YETİŞ, Kazım. **Türkiyat Enstitüsü Tezleri Bibliyografyası**, TDE XXIII, 1981.

EKLER

EK-1: Metâliü'n-nezâir'in Nuruosmaniye Ktp. 4252 numarada kayıtlı nüshasından bir örnek.

EK-1: Metâliü'n-nezâir'in Nuruosmaniye Ktp. 4252 numarada kayıtlı nüshasından bir örnek.

EK-2: Hisâlî'nin istinsah ettiği belirtilen Âlî Divanı'ndan bir örnek.

III.BÖLÜM: METİN

A. Metin Tespitinde Gözetilen Esaslar

Metâliü'n-nezâir'in transkripsiyonlu metni oluşturulurken aşağıdaki hususlar dikkate alınmıştır;

-Şâirlerin mahlasları asıl metindeki gibi beyitlerin başında verilmiştir.

-Şâiri bilinmeyen beyitlerin mahlası yerine çizgi '__' konulmuştur.

-Hisâlî'nin düzenlediği matla' sırasına aynen sadık kalınmış, hiçbir ekleme, çıkarma veya yer değişikliği yapılmamıştır.

-Derkenar'da olan beyitleri metin sayfasındakilerden ayırmak için başlık olarak [Derkenar] yazılmıştır.

-Metâliü'n-nezâir'de boş veya eksik olan varakların boş ve eksik oldukları belirtilmiştir.

-Matla'ların ana metindeki varak numaraları sol üst köşede verilmiştir.

-Okunamayan kelimeler '...' ile gösterilmiştir.

-Okunmuş fakat doğruluğunda tereddüt edilen kelimelerde kelime yazılarak yanına (?) konulmuştur.

-Li-cāmi'ihi ifadesi şâirin mahlasının geçtiği her yerde tekrarlandığı için sadece "Hisâlî" yazılmıştır.

B. TRANSKRİPSİYON ALFABESİ

Arap harfli alfabede bulunup da, bugünkü alfabede bulunmayan işaretler için tenkidli basımı yapılan ilmî eserlerde kullanılagelen aşağıdaki transkripsiyon sistemi kullanılmıştır:

ء	ʾ, y
ث	s̱, S̱
ح	ḥ, Ḥ
خ	ḫ, Ḫ
ذ	ẕ, Ẕ
ص	ṣ, Ṣ
ض	ḍ, Ḍ/ż, Ż
ط	ṭ, Ṭ
ظ	ẓ, Ẓ
ع	ʿ
غ	ġ, Ġ
ق	ḳ, Ḳ
ك	k, K/ ñ, Ñ/g, G

Arapça ve Farsça kelimelerdeki uzun ünlüler de şöyle gösterilmiştir:

ا	ā, Ā
و	ū, Ū
ی	ī, Ī

Farsça vâv-ı ma'dûleler uzun a'dan önce üst konumda (˘) işareti ile gösterilmiştir: h˘ân, h˘âb gibi.

METÂLİÜ'N-NEZÂİR

(BİRİNCİ CİLT)

1b

Molla Cāmī	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Aʿẓam-ı esmā-yı ʿAlīm ü Ḥakīm
Velehu Cāmī	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Ṭurfe Ḫıtā beyt zi-sefer-i Ḳadīm
Şeyḫ FeyżīHindī	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Genc ezelī est ṭılısm-ı Ḳadīm
—	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Nāme-i feṭḥ est zi-Ḥayy ü Ḳadīm
—	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Rāyet-i feṭḥ est ü ʿaṣā-yı Kelīm
ʿAhdī	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Keşṭī-i Nūḥest ʻaṣā-yı Kelīm
Lāmiʿī Bursevī	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Nāme-i ṭuġrāst zi-şāh-ı Ḳadīm
Şeyḫ ʿAmīḳī	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Feṭḥ-i ṭılısmāt-ı künūz-ı Ḳadīm
—	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Gevher-i ser-tāc-ı Kelām-ı Ḳadīm
Molla Cāmī	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Maḥzen-i esrār-ı Kelām-ı Ḳadīm
—	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Ġonca-i gülzār-ı Kelām-ı Ḳadīm
Ḫayālī	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Āmede miftāḥ-ı Kitāb-ı Kerīm

Nihānī Çelebi	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Fātiḥ-i ebvāb-ı Kelām-ı Ḳadīm
—	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Efser-i sulṭān-ı Kelām-ı Ḳadīm
—	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Sünbül-i müşgīn-i riyāż-ı naʿīm
—	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Pençe-i ebrār-ı Kelām-ı Ḳadīm
Āẕerī Çelebi	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Fātiḥa-ārā-yı Kelām-ı Ḳadīm
—	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Ḳāhir-i Ḥaccāc-ı reh-i müstaḳīm
—	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Ṣaf-şiken-i leşker-i dīv-i racīm
[Derkenar]	
Zeynī Belġradī	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Cāmiʿ-i esrār-ı kelām-ı Ḳadīm
Ṣādıḳ Çelebi	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Ḳufl-güşā-yı der-i genc-i Kerīm
Merkezī Merkez-zāde	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Maḥzen-i āyāt-ı Kelām-ı Ḳadīm
ʿAbdülkerīm-zāde	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Tīr-zen-i sīne-i dīv-i racīm
Māhir Çelebi	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Māşıṭa-i vech-i Kelām-ı Ḳadīm

ʿİṣmetīyü'l-ḳāḍī	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Fātiḥ-i gencīne-i naẓm-ı Ḳadīm
Şeyḫ Rūşenī	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Ṭurfe ḫıtā beyt-i zi-ẕāt-ı Ḳadīm
Mīr Ḫusrev	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Ser-süḫan-ı sūre-i nuṭḳ-ı Kerīm
Ḫālişī	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Ṣayḳal-ı āyīne-i ḳalb-i selīm
Velehu Ḫālişī	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Ḳātil-i emmāre-i dīv-i racīm
Lāmiʿī	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Ḫuṭbe-i manẓūm-ı Kelām-ı Ḳadīm
Lāmiʿī	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Nāme-i fetḥest zi-şāh-ı ʿAẓīm
2a	
Dürrī Efendi	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Perçem-i ṭūġ-ı şeh-i mülk-i Ḳadīm
Velehu Dürrī	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Ḳufl-i der-i ḳaṣr-ı bülend-i ʿAlīm
—	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Rāyet-i manṣūr-ı Kelām-ı Ḳadīm
Vücūdī Efendi	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Zīver-i ʿunvān-ı Kelām-ı Ḳadīm
—	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Meşʿale-i nūr-ı Kelām-ı Ḳadīm

—	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Fātiḥ-i gencīne-i ʿaḳl-ı fehīm
Āhī Çelebi	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Maṭlaʿ-i envār-ı Kelām-ı Ḳadīm
Laṭīfī-i Ḳasṭamonī	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Maṭla-i mevzūn-ı Kelām-ı Ḳadīm
—	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Rāyet-i cünd-i kelimāt-ı Ḳadīm
—	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Ḳabża-i şemşīr-i Kelām-ı Ḳadīm
Muḥyī Yaḥyā Çelebi	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Pertev-i envār-ı Kelām-ı Ḳadīm
Velehu Muḥyī Yaḥyā	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Ser-süḫan-ı levḥ-i Kelām-ı Ḳadīm
Velehu Muḥyī Yaḥyā	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Sünbül-i gülzār-ı Kelām-ı Ḳadīm
—	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Milʿaḳa-i ḫ̆ān-ı Kelām-ı Ḳadīm
Şeyḫ ʿAdlī	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Gül-bün-i gülzār-ı Kelām-ı Ḳadīm
Ḫişālī	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Mıṣraʿ-ı mevzūn-ı Kelām-ı Ḳadīm
Lāmiʿī Çelebi	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Fātiḥa-i genc-i Kelām-ı Ḳadīm
Kātibiyyü'l-ʿAcem	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Tāc-ı kelāmest ü Kelām-ı Ḳadīm

ʿĀrifī	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Maṭla-i dībāce-i levḥ-i Ḳadīm
Yaḥyā Beg	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Ḳāfile-i ʿilm-i ʿAlīm ü Ḥakīm
Velehu Yaḥyā	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Serv-i gülistān-ı Kelām-ı Ḳadīm
Velehu Yaḥyā	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Sünbül-i gülzār-ı Kitāb-ı Kerīm
Ḫişālī	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Meşʿal-i envār-ı Kelām-ı Ḳadīm
[Derkenar]	
Şeyḫ Niẓāmī	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Hest kilīd-i der-i genc-i Ḥakīm
Mīr Ḫusrev Dihlevī	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Ḫutbe-i ḳuds est be-milk-i Ḥakīm
Velehu Mīr Ḫusrev	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Cāmiʿ-i esmā-i ṣıfat-ı Ḳadīm
Hātifī	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Müjde-i luṭf est zi-Rabb-i Kerīm
Revnaḳī	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Āyet-i tevḳīʿ sicill-i Ḥakīm
Mīr Vālihī	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Kān-ı ṭılışm-ı li-künūzi'l-Ḥakīm
Velehu Mīr Vālihī	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Ṣūret-i ṭuġrāst zi-şāh-ı ʿAẓīm

Lāmiʿī	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Menşe'-i elṭāf-ı Ḫudā-yı ʿAlīm
Ḳadīmī	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Mışraʿ-i ūlāst zi-naẓm-ı Ḳadīm
—	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Hest çehār āyet-i vech-i Ḳadīm
Babaş Ebu'l-ʿacem	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Miftaḥ-ı ebvāb-ı cedīd ü ḳadīm
Şeref	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Naḫl-i ümīd āmed ü şemşīr-i bīm
Mīr Ḫusrev	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Maṭlaʿ-ı dībāce-i naẓm-ı Ḳadīm
Sipihrī	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Hest be-ṣūret çü ʿaṣā-yı Kelīm
—	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Ḥācib-i gülzār-ı Kelām-ı Ḳadīm
Ḫişālī	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Fātiḥ-i ebvāb-ı cinān-ı Kerīm
Velehu Ḫişālī	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Ser-süḫan-ı naḳş-ı Ḫudā-yı ʿAlīm
Ḳabūlī Efendi	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Besmeledür ism-i Ḫudā-yı Kerīm
Nevāyī	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Ẕikr idene keşf ola sırr-ı ʿaẓīm
—	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Dīv ü perī dāred ez-īn ism bīm

—	Bismillāhi'r-Raḥmāni'r-Raḥīm Mevc-i nuḫust est zi-baḥr-i ḳadīm
2b	
Sulṭān Selīm-i Evvel	Dīde-i cān ʿāşıḳ-ı cemāl-i Muḥammed İns ü melek ṭālib-i viṣāl-i Muḥammed
Şeyḫ Saʿdī	Māh fürū-māned ez-cemāl-i Muḥammed Serv ne-revīd be-iʿtidāl-i Muḥammed
Molla Cāmī	Māh buved ʿaks ez-cemāl-i Muḥammed Müşg-i şemīmi zi-zülf ü ḫāl-i Muḥammed
Mīrḫāc Ünsī	Gül ki ber-āmed be-reng-i āl-i Muḥammed Hest meger maẓhar-ı cemāl-i Muḥammed
Ġıyāṣ	ʿĀşıḳ şude-em ber-ruḫ-ı zībā-yı Muḥammed Sevdā zede-em ez-ġam-ı sevdā-yı Muḥammed
Ṭālib	Meh reşk bored ez-ruḫ-ı zībā-yı Muḥammed Ḫurşīd şude ẕerre zi-sevdā-yı Muḥammed
—	Ez-rūz-ı ezel dāşt çü sevdā-yı Muḥammed Z'ān şud ser-i men ḫāk-i kef-i pāy-i Muḥammed
	Baḥr-i Hezec-i Aḫreb
Ṣābirī	Ender dü-cihān Kaʿbe-i mā kūy-ı Muḥammed Miḥrāb-ı dil ü cān ḫam-ı ebrū-yı Muḥammed
Ġurbetī	Mārā ne-buved ḳıble be-cüz rūy-ı Muḥammed Mārā ne-buved Kaʿbe be-cüz kūy-ı Muḥammed
Kāmī	Peyveste buved Kaʿbe-i mā kūy-ı Muḥammed Mihrāb esīrī buved ebrū-yı Muḥammed
Ḫişālī	ʿĀşıḳ şude-em ber-ruḫ-ı gül-bū-yı Muḥammed Dil-beste şudem ez-ġam-ı gīsū-yı Muḥammed

Baḥr-i Mużārī-i Aḫreb

Niṣārī	Ḫurşīd ẕerre-i zi-cemāl-i Muḥammedest Meh-nīz ẕerre-i zi-kemāl-i Muḥammedest
Ġulāmī	Ḫurşīd pertevī zi-cemāl-i Muḥammedest Gül-güne-i zi-çihre-i āl-i Muḥammedest
Ḥüsāmī	Der-ser merā hemīşe ḫayāl-i Muḥammedest Ümmīdem ez-Ḫudāy viṣāl-i Muḥammedest
Vefāyī	Gül surḫ rūz-ı ʿārıż-ı āl-i Muḥammedest Müşg-i Ḫoten numūne-i ḫāl-i Muḥammedest
Edhem	Tenhā nih dil be-fikr ü ḫayāl-i Muḥammedest Ber-levḥ-i sīne naḳş-ı cemāl-i Muḥammedest
—	Rūşen-dilem zi-nūr-ı cemāl-i Muḥammedest Mestī-i mā zi-cām-ı zülāl-i Muḥammedest
[Derkenar]	
Ḫişālī	Cānum fedā-yı Aḥmed ü āl-i Muḥammedest Virdüm hemīşe naʿt cemāl-i Muḥammedest
Kerīmī	Ḫurşīd lemʿa-i zi-cemāl-i Muḥammedest Gül hem numūne-i ruḫ-ı āl-i Muḥammedest
Molla Cāmī	Ān-rā ki ber-ser efser-i iḳbāl-i ser-medest Ser der-reh-i Muḥammed ü āl-i Muḥammedest
Mānī-Şīrāzī	Ḫurşīd çīst şemʿ-i cemāl-i Muḥammedest Ṣallū aʿlā Muḥammed ü āl-i Muḥammedest
Nigāhī	Sürḫī-i lāle ez-ruḫ-ı āl-i Muḥammedest Gül hem numūne-i zi-cemāl-i Muḥammedest

3a

Ġıyāṣ	Tā çeşm-i men ḳarīn-i ḫayāl-i Muḥammedest Cānem der-ārzū-yı cemāl-i Muḥammedest
Velehu Ġıyāṣ	Īn āstān ki ravża-i āl-i Muḥammedest Der-bāb-ı k'āsitān-ı viṣāl-i Muḥammedest
EhlīḪŞīrāzī	Herkes be-ārzū-yı dil-i ḫod muḳayyedest Maḳṣūd-ı mā Muḥammed ü āl-i Muḥammedest

[Derkenār]

ĠınāyīḪKöstendilī	Cānum ġulām-ı Aḥmed ü āl-i Muḥammedest Çeşmüm pür-ez-ḫayāl-i nihāl-i Muḥammedest
Ḥasan	Feṯḥ-i kelām vaṣf-ı cemāl-i Muḥammedest Ḫatm-i süḫān ṣıfāt-ı kemāl-i Muḥammedest Baḥr-i Mücteṣ-i Mecnūn u Maḳṣūr
Seyyid Nesīmī	Delīl-i ṣubḥ-ı saʿādet Muḥammed-i ʿArabīst Çerāġ-ı şām-ı ḳıyāmet Muḥammed-i ʿArabīst
Ḫişālī	Delīl-i rāh-ı hidāyet Muḥammed-i ʿArabīst Emīn-i genc-i şefāʿat Muḥammed-i ʿArabīst
Velehu Ḫişālī	Şefīʿ-i rūz-ı ḳıyāmet Muḥammed-i ʿArabīst Emīr-i taḫt-ı risālet Muḥammed-i ʿArabīst Elḥamdü lillāhilleẕi hedānā li-hāẕā ve mā künnā li-nehtediye levlā en hedānāllāh Oṣmān Ḫān bin Muṣṭafā Şāh el-muẓaffer dā'imā

Vaḳafa nẕran nuẕūr iltisāmāt fi-bedii'l-ḫilāfeti ve'l-maḳāmate's-sulṭān İbnü's-sulṭāne's-sulṭān Ebu'l-irsād Osmān Ḫān İbnü's-sulṭān Muṣṭafā Ḫān ceʿalallāhu berrehu bi-naṣrihi li'l-üdebā-i bi'l-esḥāb u iḥsānihu bi-ẕikrihī mecmaʿu'l-maʿārifi ve zü'l-elbāb. Ve ene'd-dāʿi li-devletihi Ḥāc İbrāhīm Ḫanif el-Müfettiş bi-evḳafi'l-Ḥaremeynü'ş-şerifeyn Ġufirelehu

(Mühür)
İbrāhīm Ḫanīf

3b

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb
Mefʿūlü Fāʿilātü Mefāʿīlü Fāʿilün

Ebu's-suʿūd Efendi
Yā erḥame'l ḫalāyıḳı aṣliḥ umūrenā
Yā Rabbenā bi-faẓlike temmim ḳuṣūrenā

Nevʿī Efendi
Her ibtidāya evvel ü āḫirsin ey Ḫudā
Oldı elif niteki ser ü pāy-ı ibtidā

Ḫişālī
Yā Ḫālike'l-ḫalāyıḳı yessir murādenā
Yā Rabbenā bi-luṭfike kemmil ḳuṣūrenā

Şeyḫī Germiyānī
Yā ḫātime'r-risāleti yā-eşrefe'l-verā
Ente'llezī teferrade bi'l-faẓlı ve'l-ʿulā

Velehu Şeyḫī
Ey faḫr-ı ḫalḳ kimde ola zühre medḥüñe
Çün Ḥaḳ didi li-ʿömrüke levlāke ve'd-duḥā

Niẓāmī
Yā eşrefe'l-beriyyeti yā seyyide'l-verā
Aʿlā ālihi ẕātike ḳadren ve menzilā

Fużūlī
Yā menbaʿa'l-mekārimi yā vāḥibe'l-livā
Yā mecmaʿa'l-meḥāsini yā maẓhare'l-ʿaṭā

Velehu Fużūlī
Entellezī buʿişte ileynā mübeşşirā
Va'ḫtāreke ilāhe ʿani'l-ḫalḳı lī-ṣṭafā

Ebu's-suʿūd Efendi	Yā eşrafe'l-beriyyeti yā-seyyide'l-verā Sāʿat güninde ḳum diyicek sen ḳayır bāña
Ḥayretī Beg	Ey pādişāh-ı her dü serā şāh-ı enbiyā Ve'y-Hādi-i Ḫudā vü şehinşāh-ı aṣfiyā
Ḫişālī	Yā ḫātime'n-nübüvveti yā menbaʿa'l-ʿaṭā Rūz-ı cezāda luṭfuñadur ilticā şehā
Velehu Ḫişālī	Dil nice vaṣf ide Ḥasaneyni Ḫişālīyā İki hümādurur raḍıyallāhu ʿanhümā
Tanzīr-i ʿAṭā	Vaṣf-ı cemāl-i dil-bere çün ḳıldum ibtidā Geldi dilüme maṭlaʿ-ı ve'ş-Şems ü ve'ḍ-Ḍuḫā
Me'ālī	Beñzer ki uġrılıḳ hevesin eylemiş ṣabā Kim bulduġın siler yürür ey serv-i ḫoş-hevā
Ṣunʿī	Seng-i cefāyile dilemiş gönlümi yapa Ḥaḳ irgüre murādına bünyādı berk ola
Naẓmī Edirnevī	Fāş itmezidi ʿaşḳuñı dil ḫalḳa dil-berā Eşkümden oldı iki gözüm hep bu mācerā
Emrī Çelebi	Çeşm-i nücūma küḥl içün ey serv-i meh-liḳā Her gün izüñ toẓın çıḳarur göklere ṣabā
Velehu Emrī	Laʿlīn ṭabaḳla arż-ı dür eylerse gül saña Başında pāreler ṭabaḳın ḫışm idüp ṣabā
Velehu Emrī	Gördi ki girdi ebr-i siyāh içre mīm ü hā Meh ṣafḥasına müşg ile yazdum çü ḫı vü ṭā
Bāḳī Efendi	Cevr ü cefāña ḳāʿil olurdum velī şehā Maḫṣūṣ olaydı olda cihānda hemān bāña

[Derkenar]

Nevʿī Efendi	Fāl itdüm idi muṣḥaf-ı ḥüsnüñde geldi lā Bildüm ki ʿaşḳuñ itse gerek nefy-i māsivā
—	Yā Ḫālika'l-beriyyeti yā vāhibe'l-ʿaṭā Yā dafiʿa'l-beliyyeti yā kāşife'l-ġıṭā
—	Yā Dāfie'ş-şedāid-i ükşüf kurūbenā Yā Ġāfira'l-kebā'ir iġfir ẕünūbenā
Niẓāmī	El-ʿarżu eşraḳat bike min-nūr-ı Rabbihā Men lāʿa şemsi vechike min maṭlaʿi'l-Ḫudā
Velehu Niẓāmī	Yoġruldı ḫāk-i ḳālib-i ādem ki tā bula Hest-i vücūduñıla şeref ḳaṣr-ı intihā
Ḫişālī	Terk eyleyüp cefāyı eger eyleseñ vefā Ḫūbān içinde ḥüsnüñe kimse dimezdi lā
Nāmī-i Ḳara Nişāncı Paşa	Yā Rab getür başına raḳībüñ nice belā Ammā ki isterin depesi üstine ola
Bāḳī Efendi	Cevrile eyledüñ ḳadümi yā gibi dü-tā Bir kez gelince sīneye oḳ gibi dil-berā
Nevāyī	Rūşendurur ki mihr yüzüñdin alur şafā Yoḳsa ni vechdin ḳamer andan ṭapar żiyā
Dürrī Çelebi	ʿAyn-ı saʿādet itdi der-i devletüñ Ḫudā Zīrā ḳapuñ saʿādete dāl oldı muṭlaḳā
Tīġī Beg	Ṭurmaz dem-i vedāʿda ol yār-i pür-cefā Eyler baña ırаḳdan el ucıyla merḥabā
Cemālī Çelebi	Emṭārı ḳıldı sāzına evtār idüp dü-tā İtdi sürūd serde şurūʿ bir faṣıl şitāʿ

Maḳāmī	Dīdār-ı yāre dīde-i ter oldı mübtelā ʿAynumda mı aḳarsa anuñ eşki dāʿimā
Emrī Çelebi	Ġam mektebinde ḳaddüñi yād eylesem n'ola Ey serv çün elifdür oḳumaġa ibtidā
Cemālī	Yā maẓhara'l-mürüvveti yā maʿdene'l-aṭā Yā mecmaʿa'l-fütüvveti yā menbaʿa's-seḫā
Aḥmed Paşa	Yā maṭlaa'l-ḫidāyeti yā ġāyete'l-münā Yā ṣāḥibe'l-şefāʿati ve'l-ḥavżu ve'l-livā
4a	
Yaḥyā Beg	ʿIyd oldı mübtelāları aġlatma dil-berā ʿĀşıḳlara el ucı ile ḳılma merḥabā
Nevʿī Efendi	İsterseñ eynüñe biçesin cübbe-i fenā Miḳrāż-ı lā ile idegör ḳatʿ-ı māsivā
Velehu Nevʿī	Miftāḥ-ı bāb-ı mülk-i fenādur disem n'ola Meftūḥ olur neye ki duḫūl itse ḥarf-i lā
Velehu Nevʿī	Gülse hevāyī göñlüme laʿlüñ virür şafā Keyfiyyetin şarābuñ egerçi bozar hevā
Nihānī	ʿĀşıḳ belāya lā dimez olsa vücūdı lā Ḫandān u şād olur ḳaçan irişse bir belā
Mecdī Efendi	Olmasa encüm içre meh-i nev yeñi yaḳa Bağışlamazdı câme-i zer āftāb aña
ʿAhdī	ʿAks-i lebüñ gülince bu çeşme ṭolar şabā Engüşterine zīnet olur laʿl-i bī-behā
Cemālī Çelebi	ʿArz itdi çünki muṣḥaf-ı ḥüsnin o meh-liḳā Şükrāne bir ḫatim oḳıdum yüzine baḳa
Velehu Cemālī	Ṭaʿn itme kişt-zār-ı dehirde dilā baña Bir buġday añlu şeh severem darısı saña

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Velehu Cemālī	Öpdükde laʿlüñi bana ṭatlı dilüñ revā Aġzum dilüm toḳınmadı çünkim benüm saña
Velehu Cemālī	Sevdā-yı kākülüñ olalı rūḥuma ġıdā Yılan yiyen hekīmler ʿilāc idemez bana
—	Aldı çemende câme-i eşcārı hep ṣabā Ṣoydı dıraḫtı ḳomadı aṣlen ḳabā ṣabā
Recāyī-i Bosnalı	Dün gice girdi ḫalḳa żikire o meh-liḳā ʿĀṣıḳlarına döne döne eyledi vefā
Emīrī-i Seyyid	Gözde ḫayāl-i ḳaddüñi isterdüm ide cā Żīrā efendi servle ḫoşdur kenār-ı mā
Velehu Emīrī	Şükür Ḫudā ki ḫāk-i rehüñ ḳıldı tūtiyā Çeşm-i ʿalīlüm oldı anuñla cihān-nümā
Velehu Emīrī	Gönlümi ḳapdı aldı amān virmedi bana Ben görmedüm zamānede bir böyle dil-rubā
Velehu Emīrī	Yaʿḳūb cāna eyleye mi bilmezin vefā Ṣūretde gerçi Yūsufa mā'il o pür-cefā
Velehu Emīrī	Ẓāhirde çünki nāmını añmaḳ degül revā Gel ʿayn u lāma eyle nihāyet Emīrīyā
Dürrī Efendi	Ḫaddüñ ḫayāli itse ʿaceb mi gözümde cā Menzil-geh-i perī olur ekṣer kenār-ı mā
Velehu Dürrī	Zülf-i nigāra öyḳünicek sünbül-i dü-tā Żīr-i zemīnde ṭomruġa urdı o dem ṣabā
Dürrī Ḥasan Paşa	Her demde kūyuñı senüñ ey yār-ı pür-cefā Farż oldı Kāʿbe gibi ṭavāf eylemek bana
Ẓarīfī-i Çorluvī	Dik geldügince serv-i çemen ḳaddüñe şehā Silker bir iki ṣarṣar anı ṭoḳınup ṣabā

Vālihī-i Üsküdārī

Şol bī-vefā ki itmiş idi vaʿde-i vefā
Luṭfından eyledi bugün ol vaʿdeye vefā

[Derkenar]

Hüdāyī-i Maḫdūm-ı Aḫī-zāde

Şāyed vefā ide diyü ol yār-ı pür-cefā
Ṣabr eyler idüm eylese ʿömrüm eger vefā

Mesīḥī Beg

Gel eyle yaşlu gözüme irsün tozın ʿaṭā
Dirler ki ḫoş gelür yaşaran göze tūtiyā

Ẕātī Beg

Gün ṭoġa başuma ger o serrāc-ı dil-rubā
Bir gice gün ṭoġınca bāña sīne-bend ola

Fevzī Çelebi

Mecrūḥ olursa içi ṭaşı derdle n'ola
Her kim urulsa saña eyā seng-dil ḳabā

Ḥayretī Beg

Cānı gözini şol ki açup ʿāleme baḳa
Kūy-ı fenā içinde göre ʿālem-i beḳā

Ḫişālī

ʿArż itmeyeydi mihr-i ʿiẕārın o meh-liḳā
ʿĀlem görinmez idi bāña ẕerrece dilā

Ḫişālī

Gördükde rūy u zülfüñi çeşmüm didi şehā
Āmentü bi'llezī ḫaleḳa'ż-żav'e ve'd-dücā

Velehu Ḫişālī

Ḳaddüñ ḫayāli dīdede eylerse n'ola cā
Ḫoşdur cihānda servle dirler kenār-ı mā

Velehu Ḫişālī

Mihr-i ruḫuñla laʿl-i lebüñ görinür bāña
Āyīne-i Skender ü cām-ı cihān-nümā

Velehu Ḫişālī

Çeşm-i ʿalīle çekmek içün küḥl-i rūşenā
Geldi getürdi ḫāk-i rehüñ çīn seḥer ṣabā

Velehu Ḫişālī

İzi tozına uġrarısa yoluñ ey ṣabā
Çeşm-i ʿalīle küḥl içün alup getür bāña

Velehu Ḫişālī — Dime vefāyı terk idüp itdüñ baña cefā
Kim bile kim Ḫişālī nigār incine saña

ʿAvnīFeylekī (?) — İḳlīm-i ʿaşḳa ḳıldı sefer cān-ı ġam-zedā
Ġam kişverin dilā ola kim feṯḥ ide Ḫıtā

BezmīAʿmā — Aġyāre görme laʿl-i lebüñ serv-i nā-revā
Olmaḳ ne lāzım ol güher-i cān-behā hebā

Velehu Bezmī — Ḫālī degilsüñ ey ḳamer eyvāndan n'ola
Ḳaṣr-ı felekden ola mı bedr-i dücā cüdā

Velehu Bezmī — Şīrīn lebüñ ḫayāline cān u dil oldı cā
Ṣanma anı göñülden ola ḫüsrevā vara

Cemālī-iḲadīm — Maḥv oldı gitdi ebr-i sevād içre mīm ü hā
Levḥ-i meh üzre çekdi raḳam çünki ḫı vü ṭā

4b

Ḥāletī-iʿAzmī-zāde — Āyīnedür cemāli o yārüñ cihān-nümā
Dünyāyı ḳaç bucaḳ idügin gösterür saña

Velehu Ḥāletī — Mümkin midür ki ḳarşu koya āyīne saña
ʿAks-i ruḫuñ meger ola āyīneden yaña

Velehu Ḥāletī — Olmaz cenāb-ı şāh-ı keremden kerem-cüdā
Ḳalmaz cihānda çeşme-i ḫurşīd bī-żiyā

Velehu Ḥāletī — Olur lebüñe şehd-i muṣaffā diseñ revā
Şānında nāzil oldı anuñ āyet-i şifā

Zerd Muṣliḥiddīn — Ḫāl-i ruḫuñ yanında dehānuñ gören şehā
Beñzer dir ise aña sühā necmini sühā

Dürrī Efendi — Şarmaşdı zülfe kākül-i müşgīn çün şehā
Zencīr ile çekildi göge şandum ejdehā

Fużūlī	Yā men eḥāṭa ʿilmüke'l-eşyāe küllehā Ne ibtidā saña mutaṣavver ne intihā
Şeyḫī-Germiyānī	Yā Rab ne ḥüsn olur bu nice behçet ü bahā K'olmaz ayaġı tozına cān u cihān bahā
Aḥmed Paşa	Yā Rab ne siḥri var gözinüñ kim diyince hā Zülfi ʿaṣasın eyledi biñ başlı ejdehā
Kemāl-Zerd	Yā Rab bu ṭurra baş götürüp oldı ejdehā Biñ cānı olsa kişinüñ itmez birin rehā
Seḥāyī	Āhum şerārı kim göge çıḳdı diyince hā Odlar ṣaçar hevāya çekildi ṣan ejdehā
Naẓmī-Edirnevī	Olmaz ṭarīḳ-i ʿaşḳa dilā hergiz intihā Yoḳdur bu rāha girene bu rāhdan rehā
Ḫişālī	İtdi kemend-i zülfini dil-dār ejdehā Biñ cānuñ olsa ey göñül olmaz biri rehā
[Derkenar]	
Ḥāletī-ʿAzmī-zāde	Dirsin irür viṣālüme ʿāşıḳ olan baña Dünyāyı ʿāşıḳ itdi bu söz dil-berā saña
ʿAli Çelebi Ṣāḥib-i Hümāyūn-nāme	Ey āftāb-kişver ü ey sāye-i Ḫudā Üstinde sāye-güster ola şeh-per-i hümā
Zeynī-Belġradī	Ey pād-şāh-ı ḫayl-i rüsül ḫatm-i enbiyā V'ey ʿārif-i cemīʿ-i sebil nūr-ı reh-nümā
Behişti Efendi	Ey baña rāh-ı ʿaşḳa diyen var mı intihā Bilmem ben ötesin aña ölmekdür ibtidā
Velehu Behişti	Cānān lebinden irdi benüm semʿüme nidā Kūyuña geldi ʿālem-i ervāḥdan ṣafā

Bāḳī Efendi

Ey bārgāh-ı dil-keş-i eyvān u dil-güşā
Dāmet leke's-saʿādetü ve'l-ʿizzü ve'l-ʿulā

Yaḥyā Beg

Āfāt-ı rūḥa ḥüsn-i kelāmuñdurur şifā
Mir'āt-ı ḳalbe luṭf-ı nihānuñdurur cilā

Nādirī-i Ġanī-zāde

Evrāḳ-ı ṣabra virdi neyüñ muṭribā fenā
Bir lü'ledür ki āteş-i sūzānıdur hevā

Şemʿī

Ey derd-i ʿaşḳa şerbetile isteyen devā
Var çāre eyle derdüñe yitmiş senüñ saña

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde

Nāyuñda muṭribāne ḳomış bilmezin Ḫudā
Āteş çıḳar içinden anuñ her gün iḥtivā

Velehu Mużārī-i Aḫreb
Mefʿūlü Fāʿilātü Mefāʿīlü Fāʿilün

ʿĀlī Efendi

Devlet budur ki yüz ṭuta her mācerā bāña
Eşküm gibi musaḫḫar ola māsivā bāña

Fużūlī

Yā Rab hemīşe luṭfuñı it reh-nümā bāña
Gösterme ol ṭarīḳi ki gitmez saña bāña

Ḫişālī

Yā Rab dem-ā-dem ʿavnuñı eyle ʿaṭā bāña
Cürm ü günāhuma göre itme cezā bāña

Mesīḥī Beg

Zecrile hecrüñ olalıdan āşinā bāña
Bī-gāne oldı ʿişret ü ẕevḳ ü ṣafā bāña

Ḫayālī Beg

Ḫūn-ı ciger olalı mey-i dil-güşā bāña
Geldi cihān elemleri ẕevḳ ü ṣafā bāña

Velehu Ḫayālī

Şol deñlü atdı cevr oḳın ol ḳaşı yā bāña
Raḥm eyler oldı şimdi belā vü ḳażā bāña

ʿAhdī

Göstermedi yüzin bugün ol meh-liḳā bāña
Yüz ṭutsa n'ola miḥnet ü derd ü belā bāña

ʿİṣmetīyel-ḳāḍī — Mir'āt-ı ḥüsni olsa anuñ rū-nümā bāña
ʿĀlemde yiter idi hemān ol ṣafā bāña

ʿAbdīyel-ḳāḍī — Yüz biñ cefā iderse o meh ṣūretā bāña
Maʿnī yüzinden olur o mihr ü vefā bāña

[Derkenar]

Rasūḫī — Luṭf u keremle eyle naẓar ey Ḫudā bāña
Ḳaldum ayaḳda destümi ṭut ḳıl ʿaṭā bāña

Ḫişālī — Muʿtād olalı hecrle cevr ü cefā bāña
Geldi firāḳ elemleri ẕevḳ ü ṣafā bāña

Ümīdī Çelebi — Cānā naṣīb ideli ʿaşḳuñ Ḫudā bāña
ʿAyşı bu bezm-i ʿālemüñ oldı belā bāña

5a

Velehu Mużāriʿ-i Aḫreb
Mefʿūlü Fāʿilātü Mefāʿīlü Fāʿilün

Seyyid Nāmī — Bāzār-ı ḥüsn içinde olaydı behā saña
Virmek ne idi rūḥ-ı revānum şehā saña

Fużūlī — Ey bī-vefā ki ʿādet olupdur cefā saña
Billāh cefādur olma dimek bī-vefā saña

Ḫayālī Beg — Yüz ṭutdı ehl-i faḳrle ṣāḥib-ġınā saña
Ey ʿaşḳ bendedür ḳamu şāh u gedā saña

Ḫişālī — Cevr ü cefāya yüz ṭutup ol meh-liḳā saña
Ey dil maḥal ne eylese ol bī-vefā saña

Ḫişālī — Kime ʿāşıḳsın didürse bir kez Allāhum saña
Biñ ḥicābile cevābın virsem ey māhum saña

Ḳāsım Paşa — Niçe bir feryāda vara nāle vü āhum saña
Gün gibi rūşen degil mi ḥālüm ey māhum saña

Kemāl-i Zerd	Bilmezem ṭaşdan mı virdi ḳalbi Allāhum saña K'āhene kār itdi āhum itmedi māhum saña
Ẕātī Beg	Bir mehüñ mihrin vireydi bāri Allāhum saña Gün gibi rūşen olurdı ḥālüm ey māhum saña
Şem'ī	Bu kemāl-i ḥüsni kim virmişdür Allāhum saña Virmemişdür kimseye illāki ey şāhum saña
Naẓmī	Hey nice ḥüsn ü leṭāfet virmiş Allāhum saña Bir gören biñ cān u dilden ḳul olur şāhum saña
Ḥişālī	Bunca feryād eylerüm her gice ey māhum saña Umarum te'şīr ide bir gün benüm āhum saña
[Derkenar]	
Ża'īfī	Āh kim ḳılmaz eṣer ey seng-dil āhum saña Göklere çıḳdı fiġān irmez niçün māhum saña
	Baḥr-i Remel-i Mecnūn **Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün**
Necātī Beg	Eṣer itmez n'idelüm āh-ı seḥergāh saña Meger inṣāf vire sevdigüm Allāh saña
İbni Kemāl Paşa	Ṭaşlara kār ḳılur itmez eṣer āh saña Ne demürden yürek itmiş beyüm Allāh saña
Ḳādirī Efendi	Giceler ṣubḥa degin şevḳ mi ey māh saña Gün gibi rūşen ider meş'ale-i āh saña
Revānī Beg	Mülk-i ġam içre göñül çün didiler şāh saña Nevbet-i şāhī yiter āh-ı seḥergāh saña
Ṣun'ī	Mübtelā oldı göñül gerçi ki nāgāh saña Gün gibi rūşen olur ḥālimüz ey māh saña

NaẓmīİEdirnevī

Āhumuñ gerçi varur naʿrāsı her gāh saña
Eylemez hergiz eṣer n'eyleyeyin āh saña

Ḫayālī Beg

Bu leṭāfet ki ʿaṭā eylemiş Allāh saña
Mihr ṭutsa yaraşur ḫidmet içün māh saña

Velehu Ḫayālī

Bu güzellik ki ʿaṭā eylemiş Allāh saña
Germ olursa n'ola mihr-i felek ey māh saña

Ḫişālī

Yandı yaḳıldı gice şemʿ-i dil eyvāh saña
Gün gibi rūşen iken şevḳimüz ey māh saña

[Derkenar]

Mihrī

Gelmişüm yüz süriyü ṭoġrı ḳulūb-ı rāh saña
Dilerüm ʿarż ḳılam ḥālümi ey şāh saña

Behiştī

Gün yüzüñ göreli āşüfte olup māh saña
Sāye-veş ister imiş kim ola hem-rāh saña

5b

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen
Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilāt

Āzādī

İtmedi āhum eṣer ey gözleri āhū saña
Bī-vefā dil-dār imişsin dostum yā Hū saña

Ẕātī Beg

ʿĀşıḳı çün bī-vücūd itmek olupdur ḫū saña
Biz ʿadem mülkine maḥmil bağladuḳ yā Hū saña

Revānī Beg

Ki cefāña cevrüñe nāz oldı çünkim ḫū saña
Bī-vefā dil-dār imişsin sevdigüm yā Hū saña

Başīrīİ Şarḳī

Dem-be-dem ḫūn-ı cigerdür içdigüm ṭolu saña
Gözlerüm cāmı ṭolupdur dostum yā Hū saña

Nihānī	Būy-ı zülf-i yārdan ilter ṣabā bir bū saña Ḥālüñe şükr itseñe yitmez mi ey dil bu saña
Sücūdī	ʿĀşıḳa cevr ü cefā itmek olupdur ḫū saña Bī-vefāsın dostum şimdengirü yā Hū saña
Naẓmī-i Edirnevī	ʿĀşıḳı cevrile öldürmek olupdur ḫū saña Hey ne ẓālim yār imişsin dostum yā Hū saña
Velehu Naẓmī	ʿAşḳ u meşk itmez göñül ol gözleri āhū saña Çīn-i zülfi bendidür var ise miskīn bū saña
—	ʿĀşıḳı gözden ʿırāġ itmek olupdur hū saña Uşte gitdüñ ey ṣanem yā Hū veyā min Hū saña
Ṭālibī Beg	Vaʿde-i vaṣla ḫilāf itmek olupdur ḫū saña Ġāfil olma biz daḫi bir gün dirüz yā Hū saña
Baḥrī-i Ṭamaşvarī	ʿĀşıḳa cevr ü cefā çünkim olupdur ḫū saña Biz diyār-ı hecre maḥmil bağladuḳ yā Hū saña
Ḫişālī	Kendüyi teşbīh ider didüm gice şeb-bū saña Zülf-i müşgīn işidüp ḳalmaz didi bu bū saña
Revānī Beg	ʿĀḳıbet cevrile cān almaḳ olupdur ḫū saña Yüri terk itdüm seni şimdengirü yā Hū saña
Sulṭān Süleymān	ʿĀşıḳı cevrile öldürmek olupdur ḫū saña Anuñiçün cān u dil virdüm ben ey meh-rū saña
[Derkenar]	
Sürūrī	ʿĀşıḳı gördükçe ḳaçmaḳ dāim oldı ḫū saña Baḳmaduñ bir kez dönüp biñ kez didüm yā Hū saña
	Velehu
Ḫişālī	Mihrin efzūn itmegile ol meh-i Kenʿān saña Reşk ider ey dil anuñçün zümre-i iḫvān saña

Nevāyī
ʿIyd-ı ruḫsāruñ görüp oldı ulus ḫayrān saña
Ey ulus ʿıydı yüzüñ cānum menüm ḳurbān saña

Ḫālişī Beg
ʿIyd-ı aḍḥādur cemālüñ ḫasta dil ḳurbān saña
Hey ne dil ey ġonca-fem olsun fedā biñ cān saña

Molla Fużūlī
Ey olup miʿrāc-ı bürhān-ı ʿulüv ü şān saña
Yire inmiş gökden istiḳbāl idüp Furḳān saña

Nevāyī
ʿIyd-ı ḳurbān boldı vü ḳurbān diler min cān saña
Eylegil ḳurbān mini kim olayın ḳurbān saña

Ḫayālī Beg
Nicesi yüzüñ görende virmeyem ben cān saña
Cānınuñ ẕevḳin ne bulsun olmayan ḳurbān saña

Ḫişālī
Ḳālib-i fersūdedür ol ten ki virmez cān saña
Zindedür tā rūz-ı ḥaşr ol kim olur ḳurbān saña

6a

Ẕātī Beg
İtmedi āhum eṣer v'ey be cefā-kār saña
İde mi ṣūr-ı ḳıyāmetde ʿaceb kār saña

ʿUlvī Çelebi
Ḫaṭṭı geldükde vefā eyledi ol yār saña
Ey göñül Ḫıżr yetişdi ḫaṭṭ-ı dil-dār saña

Fużūlī
Ġamdan öldüm dimedüm ḥāl-i dil-i zār saña
Ey gül-i tāze revā görmedüm āzār saña

Ḫişālī
Naḳd-i cānile göñül oldı ṭaleb-kār saña
Yūsuf olurdı eger görse ḫarīdār saña

Nevāyī
Ḳıldı yüz pāre göñül bolġalı efkār saña
Yüz göñül birle mini ʿaşḳ-ı giriftār saña

Ḫişālī
Ḥālin aġlar niçe demdür bu dil-i zār saña
Düşmez aña idesin cevrile āzār saña

Velehu Ḫişālī — Rūz u şeb eyler iken cevr ü cefā-kār saña
Merḥamet eylemez ey dil o cefā-kār saña

ʿUbeydī Efendi — Ḳaṣdı budur ki ḫaber göndere aġyār saña
İstimāʿ itme ṣaḳın söz gelür ey yār saña

[Derkenar]

Şevḳī-i Şarḳī — Min saña ey büt-i bed-mihr giriftār saña
Min saña bir ebedī yār-ı vefā-dār saña

Emrī Çelebi — Ṭolu iç dirse bezimde eger aġyār saña
İçeyin dime sen ayaḳ ṭolar ey yār saña

Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim

Cinānī-i Bursevī — Leblerüñ kim teşnedür her rind-i dürd-āşām aña
Cāyı yoḳdur öyküne ḫām-ı mey-i gül-fām aña

Velehu Cinānī — Ol ṣanem kim yoḫdurur dil-berler içre nām aña
Bir perīdür cāygāh olsa n'ola ḥammām aña

Ḫişālī — Ḫayl-i ḫūbān içre ol kim perī oldı nām aña
Bir perīdür menzil olsa ṭañ mıdur ḥammām aña

[Derkenar]

ʿİlmī — Bir perī-sīmāyı ḳucdı germ olup ḥammām aña
Baḳa ḳaldı çeşm-i āşıḳ gibi her bir cām aña

Ẕātī Beg — Dört gözile baḳuban itlerüñ ey şāh baña
Gördi bir ḫor-ı ḥakīrem didi veh vāh baña

Mānī — Hem-dem oldı o şehi görmeyeli āh baña
Ger görinmezse daḫi āh baña vāh baña

Ḫişālī — Şām-ı ḥicrānda geçirdüm günümi āh baña
Vaṣla olmazsa mübeddel bu gice vāh baña

Āhī Çelebi

Saña yanmaġa yiter ḥālümi geh gāh baña
Elif-i sīne ile dāġ-ı dilüm āh baña

Celīlī

Ḫayme-i Leylī ki bir zer şemsedür meh-tāb aña
Rişte-i cān u dil-i Mecnūndurur ıṭnāb aña

Fużūlī

Rištedür cismüm ki devr-i çerḫ virmiş tāb aña
Merdüm-i çeşmüm dizer her dem dür-i sir-āb aña

Vuṣūlī Beg

Ḳıbledür ʿuşşāḳa kūyuñ dergehüñ miḥrāb aña
Kaʿbe-i ehl-i ṣafā didi ulü'l-elbāb aña

Ḫişālī

Kaʿbe kūyuñ ḳıble rūyuñdur ḳaşuñ miḥrāb aña
Ol ṣafādan saʿy ider māhum ulü'l-elbāb aña

[Derkenar]

Şeyḫī Bursevī

Bāġ-ı ġamdur ṣaḥn-ı sīnem gözlerüm dolāb aña
Ben fiġān itdükçe ṭurmazlar dökerler āb aña

6b

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Ḫişālī

Bāʿiş-i būs u kenār ise eger istiġnā
Ḥāṣılı naḳd-i dil ü cāna deger istiġnā

Velehu Ḫişālī

İtme ʿuşşāḳa müdām eyle ḥaẕer istiġnā
İrgürür bir gün olur saña żarār istiġnā

Yaḥyā Efendi

Düşmez ol şāha ki her gāh ider istiġnā
Gāh olur ʿāşıḳ-ı şeydāya düşer istiġnā

Ḫişālī

Gerçi ol şāh-ı cihān şimdi ider istiġnā
Gün olur bendelere daḫi düşer istiġnā

[Derkenar]

Ḫişālī — Gönlüm alınca ol āfet ki ṣatar istiġnā
Dünyeye ʿāşıḳı yanında diker istiġnā

Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim

Ḫişālī — Ṣafāyı sīm ü zerde bulmış erbāb-ı ġınā cānā
Senüñ genc-i viṣālüñdür baña viren ṣafā cānā

Yaḥyā Efendi — Bir āyīneyle İskender nice beñzer saña cānā
Senüñ her baḳdıġuñ mirʾāt olur ʿālem-nümā cānā

Ḫişālī — Görüp ḥüsniñ ṭutalum ʿāşıḳ oldum ben saña cānā
Düşer mi şānuña bu deñlü cevr itmek baña cānā

Velehu Ḫişālī — Ne lāzım derd-i mā fīʾl-bāli ʿarż itmek saña cānā
Sirişk-i dīdeden maʿlūmuñ iken mācerā cānā

[Derkenar]

Fāyiż-i Ḳāf-zāde — Virür gönlin ümīd-i vaṣlile āşıḳ saña cānā
İder deryūze āyīne ile güyā bir gedā cānā

Baḥr-i Mużāriʿ-i Müşemmen

Rūḥī Baġdādī — Fāl açmaġı ḳo ṣūfī olur mı bundan aʿlā
Vechi kitābına baḳ hem fāl hem temāşā

Yaḥyā Efendi — ʿAşḳuñ odına ey gül yanarsa cān-ı şeydā
Her bir avuç külinden bir bülbül ola peydā

Ḫişālī — Şemʿ-i ʿiẕār-ı yāre yandıḳça cān-ı şeydā
Ḫākisterinden anuñ pervāne oldı peydā

Velehu Ḫişālī — Mecnūn-ı nā-murādı yabana atma cānā
ʿAşḳile buldı ʿunvān ʿālemde ḥüsn-i Leylā

[Derkenar]

Vāḥidī-i Gelibolī — Şīrīn lebi nigāruñ şīrīn şekerdür ammā
Luṭf idüp ʿāşıḳına bir kez dimez ki "em mā"

Baḥr-i Rubāʿī

Yaḥyā Efendi — Bir dilde ki ʿaşḳuñ odı ola peydā
Ḥāşā ki sivā yanmaya ḫāşāk-āsā

Ḫişālī — Taşvīr-i ruḫuñ dīde-i terde cānā
Naḳḳāş-ı ezel yazdı ki naḳşın fi'l-mā

Velehu Ḫişālī — Laʿl-i leb-i cān-baḫşuñı yāzsam cānā
Eyler ḳalemüm āb-ı ḥayātı icrā

[Derkenār]

Ḫişālī — Aḳıtma firākuñıla sirişküm cānā
Ġarḳ eylemesün ʿālemi ṭūfān-āsā

Velehu Ḫişālī — Her derde dilā çāre mi olur derdā
Bu derde bu derde dir olur bu derdā

Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim

Yaḥyā Efendi — Cānı ḳullāb-ı ser-i zülfüñ çeker senden yaña
Gūşe-i çeşmüñ ne var olsa şehā benden yaña

Refīḳī-i Amasyavī — Ḥālümi ey yār dirdüm kimse yoḳ benden yaña
Göñlüme dirsem eger göñlüm dahi senden yaña

Ḫişālī — İtmedüñ ʿayn-ı ʿināyetle naẓar benden yaña
Nāẓır iken ey gözüm nūrı gözüm senden yaña

[Derkenar]

Velehu Ḫişālī — Göz ucıyla baḳsañ ey nūr-ı başar bizden yaña
Gözlerüm ḳıble-nümā gibi döner senden yaña

Velehu Ḫişālī — Gitse gelmez dime ol rūḥ-ı revān benden yaña
Rūz-ı maḥşerde gelür cān bir daḫi tenden yaña

7a

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen
Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilāt

Fużūlī — Gerçi ey dil yār içün yüz virdi yüz miḥnet saña
Ẕerrece ḳatʿ-ı maḥabbet itmedüñ raḥmet saña

Rūḥī Baġdādī — Ben gidüp ḫāk-i derüñden virmedüm zaḥmet saña
Sen gelüp bir kerre ḥālüm ṣormaduñ raḥmet saña

Ḫişālī — Nāle vü āhum virürken dem-be-dem zaḥmet saña
İncinüp bir kerre aṣlın ṣormaduñ raḥmet saña

Ẕātī Beg — Şevḳile ey dīde bir kez ol ḳamer-ṭalʿat saña
ʿArż iderse ʿārıżın yüz gösterür devlet saña

[Derkenar]

Ẕātī Beg — Şevḳle bir gün eger kim ol ḳamer-ṭalʿat saña
Gösterürse yüzini yüz gösterür devlet saña

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

ʿĀlī Efendi — Şol ḳadar oldı musaḫḫar Ḳāf-ı istiġnā baña
Almazın gönderse ṣorġuc şeh-perin ʿanḳā baña

Ḫayālī Beg — Gördi maḫṣūṣ olduġın meydān-ı istiġnā baña
Şeh-perin gönderdi ṣorġuç Ḳāfdan ʿanḳā baña

Ḫişālī — Çün göñül oldı musaḫḫar Ḳāf-ı istiġnā baña
Ṭañ mıdur olursa ṣorġuç şeh-per-i ʿanḳā baña

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU DOKÜMANTASYON MERKEZİ

[Derkenar]

Behişt̄ Gülşen-i ʿadn oldı ʿālem servler ṭūbā bāña
Cām-ı Kevs̱erdür çemende lāle-i ḥamrā bāña

Velehu Baḥr-i Remel-i Müs̱emmen

Sulṭān Süleymān Ḳande beñzer dostlar Mecnūn-ı ser-gerdān bāña
Bu zamāna ḳalsa ger ḳalurdı ol ḥayrān bāña

ʿĀl̄ Efendi Şāye şaldı nāmı ʿOs̱mān bir şeh-i devrān bāña
Gūyiyā oldı müseḫḫir milket-i ʿOs̱mān bāña

Emr̄ Çelebi Şeh-süvār-ı ʿaşḳum āhum dūdıdur çevgān bāña
Çerḫ-i meydān tāb-ı s̄mīndür meh-i tābān bāña

Fevr̄ Efendi Zāhidā bāġ-ı İrem besdür ruḫ-ı cānān bāña
Cennet olursa gerekmez ravża-i Rıḍvān bāña

Nihān̄ Gördi ebr-i dūd-ı āhum aġladı bārān bāña
Göricek seyl-i sirişküm acıdı ʿUmmān bāña

Ḫayāl̄ Beg ʿAyn-ı dilden dem-be-dem aḳıtmaz ise ḳan bāña
Fürḳatüñde yüz yumaz bu d̄de-i giryān bāña

Velehu Ḫayāl̄ Dāġımuñ mir'ātı yüz göstermeyüp her an bāña
Baḳduġumca naḳş-ı hicrān gösterür devrān bāña

Velehu Ḫayāl̄ Āhdan leşker çeker baş ḳaldırup efġān bāña
Ṭaʿne taşını atar bu d̄de-i giryān bāña

Ḫiṣāl̄ Luṭfını bez̲l eyleyüp ol Yūsuf-ı Kenʿān bāña
Ṭāliʿüm yār olduġına reşk ider iḫvān bāña

[Derkenar]

Şākir̄ Raḥm idüp efġānumı ṣormazsa ger cānān bāña
Hem-dem olmaz bir nefes cismümde olan cān bāña

Şemsī Paşa

ʿAşḳ cāmın şundı şimdi sāḳī-i devrān bana
Geçdi Ferhād ile Mecnūn degdi bu meydān bana

Tācī-zāde

Şayılursa ʿömrden ey dil şeb-i hicrān bana
Bil ki virmiş Ḥaḳ teʿālā ʿömr-i bī-pāyān bana

Ḫāverī

Dürr-i dil çün oldum itmezem leb-i cānān bana
Ḳara giysün aġlasun ḳo çeşme-i ḥayvān bana

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen
Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilāt

Sürūrī-Şarḳī

Tā sevād-ı çeşm-i cān ol ḫāl-i Hindūdur bana
Ey gözüm aydınlıġı ʿālem ḳarañudur bana

Firāḳī-Ḥayāl-vāʿiẓ

Şemʿ-veş yanmaḳ yaḳılmaḳ ʿādet ü ḫūdur bana
Dūd-ı āhum bāşum üzre ḳara ḳayġudur bana

Ḫişālī

Serv-veş sāye şalan ol ḳadd-i dil-cūdur bana
Dāġum üzre dāġ uran bu ḫāl-i Hindūdur bana

[Derkenar]

Ẕātī Beg

Küllī eczā oldı gel cānā yeter od ur bana
Yaḳduran āhumla yir yir gökleri odur bana

Ḫişālī

Tīr-i müjgānın atan ol çeşm-i cādūdur bana
Aña ḳarşu sīne germek ʿādet ü ḫūdur bana

7b

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen
Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilāt

Necātī Beg

Gülşen-i ʿaşḳuñda āh u nāle bülbüldür bana
Sīnem üzre zaḫm-ı peykānuñ ḳızıl güldür bana

Sulṭān Süleymān
Gülşen-i ḥüsnüñde ḫaddüñ bir ḳızıl güldür baña
Murġ-ı dil āvāzesi feryād-ı bülbüldür baña

Ḫayālī Beg
Gülşen-i ġam oldı sīnem nāle bülbüldür baña
Her elif bir serv ü dūd-ı āh-ı sünbüldür baña

İbrāhīm Paşa
ʿAks-i ḫālüñ gözde ṣu içre ḳaranfildür baña
Sīnem üzre dāġ-ı ʿaşḳuñ ḳırmızı güldür baña

Bāḳī Efendi
Gülsitān bezm-i şarāb u cām-ı mey güldür baña
Ḳulḳul-i ḥulḳ-ı ṣurāḥī ṣavt-ı bülbüldür baña

Yaḥyā Beg
Āhumuñ dūdı başumda tāze sünbüldür baña
Dāġum üzre dāġlar ḳatmer ḳaranfildür baña

Ḥāletīyü'l-ḳādī
Dāġlar dūd-ı tenümde tāze sünbüldür baña
Dāġum üzre dāġlar ḳatmer ḳaranfildür baña

Şināsī
Bezm-i hecrüñde ḫayāli laʿlüñüñ müldür baña
Zülfünüñ mecmūʿısı reyḫān u sünbüldür baña

Ḫişālī
Dāġlar sīnemde yer yer ḳırmızı güldür baña
Dūd-ı āh-ı āteşīnüm tāze sünbüldür baña

Ümīdī Çelebi
Sīnede peykān-ı tīrüñ ġonca-i güldür baña
Cā-be-cā ṭurrañ nişānı şāḫ-ı sünbüldür baña

Ẓātī Beg
Her nişān-ı pāy-ı seg kūyuñda bir güldür baña
İtlerüñ āvāzesi feryād-ı bülbüldür baña

Ḳādī
Ḫālüm añup aġlayan gülşende bülbüldür baña
Nāliş idüp aġladuġuma gülen güldür baña

[Derkenar]

Enverī
Gül gibi cām-ı benefşe sāḳiyā güldür baña
Bülbüle āvāzesi feryād-ı bülbüldür baña

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Nevāyī — Min mūdür min kim siniñ vaṣlıñ müyesserdür bana
Baḫt-ı güm-rehdin ḳaçan bu ḳıṣṣa yāverdür bana

Molla Fużūlī — Her zamān manẓūr bir şūḫ-ı sitem-gerdür bana
Ḳande olsam bir belā Ḥaḳdan muḳarrerdür bana

Velehu Fużūlī — Faḳr mülki taḫt u ʿālem terki efserdür bana
Şükrülillāh devlet-i bāḳī müyesserdür bana

ʿAhdī — Aġzuma alsam zebānuñ şehd ü sükkerdür bana
Emdigümce leblerüñ ḳand-i mükerrerdür bana

Ḫālişī Bey — Şām-ı ġamda nār-ı āhum şemʿ-i enverdür bana
Seng-i miḥnet pister-i fürḳatde hem-serdür bana

Velehu Ḫālişī — Dem içinde şanmañuz gülmek müyesserdür bana
Bir gülersem aġlamaḳ biñ kez muḳarrerdür bana

ʿUlvī Çelebi — Düşdügümce ʿaşḳa hem-dem hecr-i dil-berdür bana
Her zamān bir bī-vefā sevmek muḳarrerdür bana

Ḫişālī — Vaṣlı olmaz rūzı çün hecri muḳarrerdür bana
Aña şādum kim hele cevri müyesserdür bana

Velehu Ḫişālī — Ẓulm ü cevri eyleyen yār-ı sitem-gerdür bana
Ḳande varsa bī-vefā sevmek muḳarrerdür bana

[Derkenar]

Velehu Ḫişālī — Ḥamdülillāh cevr iden yār-ı sitem-gerdür bana
Vaṣlı olmazsa ne ġam hecri müyesserdür bana

Şevḳī Şarḳī — Gerçi çoḫ şīrīn sözüñ leẕẕetde sükkerdür bana
Geh geh ol bir bir söziñ ḳand-i mükerrerdür bana

8a

	Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilāt
Ẕātī Beg	Şevḳile bir gün eger kim ol ḳamer-ṭalʿat bańa Gösterürse yüzini yüz gösterür devlet bańa
Raḥmī-i Bursevī	Bir ayaḳ teklīf iderse ol elif-ḳāmet bańa Bezm-i devrān içre sāḳī el virür devlet bańa
Naẓmī-i Edirnevī	Cām-ı ʿaşḳuñ virdi sāḳī bir ʿaceb ḥālet bańa Bundan özge olmaya ʿālemde keyfiyyet bańa
Velehu Naẓmī	Bir ḳadeḥ şundı o şāh-ı ḥüsn idüp ḥürmet bańa Cām-ı Cem keyfiyyetin bildürdi ol ḥālet bańa
Yaḥyā Beg	Şol cefā ṭaşı ki senden irişür ḳat ḳat bańa Laʿlden ḳıymetlüdür ey ḫᵛāce-i behcet bańa
Cinānī-i Bursevī	Ölmege bāʿiş yeter tāb-ı teb-i fürḳat bańa Virme ey büt sen daḫi bir yańadan zaḥmet bańa
Ḫişālī	Gün gibi gösterdi rūyın ol ḳamer ṭalʿat bańa Şimdi bildüm gösterür yüz ey göñül devlet bańa
[Derkenar]	
Vālihī-i Üsküdārī	Yār olursa ger o ḫurşīd-i ḳamer ṭalʿat bańa Baḫt ikbāl eyleyüp hem yār ola devlet bańa
Ḥāletī-i Azmī-zāde	Ruḫların ger öpdürürse ol ḳamer ṭalʿat bańa Ṭālīʿüm olur müsāʿid yüz ṭutar devlet bańa
İsḥaḳ-i Üsküdārī	Dostum ġāyetde teʾsīr eyledi fürḳat bańa Başum alup gideyin gelince dar ġurbet bańa
Selīḳī-yü'l-ḳādī	Her ḳaçan olsa ḥamāluñ görmege furṣat bańa Ḥayret alur ʿaḳlumı mānīʿ olur dehşet bańa

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen
Fāʿlātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilāt

Molla Fużūlī — ʿAşḳ eṭvārın müsellem eyledi gerdūn baña
Munca kim yeldi yügürdi yetmedi Mecnūn baña

RūḥīBaġdādī — Mesken oldı çünki vaḥşīler gibi hāmūn baña
Ol ṣaçı Leylī ʿaceb mi söylese Mecnūn baña

Hilālī — Şol ḳadar itdi cefāyı gerdiş-i gerdūn baña
Görse raḥm eylerdi ey Leylī-ṣıfat Mecnūn baña

Ḫiṣālī — Ẓulm-i bī-dād eyledi şol deñlü bu gerdūn baña
Kim ṣaçı Leylī görüp raḥm eyledi Mecnūn baña

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen

ʿĀlī Efendi — Ben sebük-rūḥ olmışam Mecnūn neden beñzer baña
Bir başum var āşiyānsız ol daḫi ser-ber baña

Ẕātī Beg — Mülk-i ʿaşḳuñ şāhıyum ḥācet degül efser baña
Şuʿle-i āhum benüm yetmez mi tāc-ı zer baña

Ḫiṣālī — Ey göñül göstermedi yüz kākül-i dil-ber baña
Rūz u şeb küfri o yüzden oḳıdur ezber baña

[Derkenar]

Celīlī — Laʿl ü gevherden tekellüf itme tāc-ı zer baña
Kim melāmet ṭaşı başumda yeter efser baña

Baḥr-i Mücteṣ-i Mecnūn

ŞeyḫīGermiyānī — Ḳapuñda özge bulınmadı çün penāh baña
Uş işigüñ ṭozıdur yine secdegāh baña

Aḥmed Paşa — Ḥarīm-i Kaʿbe-i kūyuñ yeter penāh bana
Ḥarām ola daḫi bir ġayrı secdegāh bana

Tācī-zāde — Görür ki mihr ü vefā eylemez bu māh bana
Bir āh ider dem-i serdile ṣubḥgāh bana

Naẓmī-i Edirnevī — N'idem ki ẕerrece mihr itmedi o māh bana
Ne ḳara günlere ḳaldum dirīġ u āh bana

Ḫişālī — Ḥarīm-i kūy-ı cebīnümdürür penāh bana
Yeter eşigi ṭaşı daḫi secdegāh bana

[Derkenar]

Firdevsī — İşitmiş āhumı incinmiş āh o māh bana
Köyünsün odlara gör n'eyledi bu āh bana

8b

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen
Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilāt

Necātī — Sīnem üzre zaḫm-ı tīrüñ rāḥat-ı cāndur bana
Ġamzeñ oḳlarıyla ölmek ḫ̆āb-ı bārāndur bana

Ẕātī Beg — Bāġ-ı cennet dil-rubāsız bend ü zindāndur bana
Her serāy-ı dil-güşāsı beytü'l-aḥzāndur bana

Mesīḥī Beg — Tīrinüñ zaḫmı nigārā rāḥat-ı cāndur bana
Ḍarb-ı şemşīrüñ ṣanasın āb-ı ḥayvāndur bana

Cinānī-i Bursevī — Sen yüzi gülsiz cihān gülzārı zindāndur bana
Ḫalk-ı ʿālem gül gibi her gice ḫandāndur bana

Rūḥī — Ẕerrece mihr itmeyen ol māh-ı tābāndur bana
Kim feżā-yı dehr anuñ cevriyle zindāndur bana

Ḫişālī — Bāġ-ı gülşen gül yüzüñsüz beytü'l-aḥzāndur bana
Çeşm-i Yaʿḳūb ol vecihden zār u giryāndur bana

Ḫālişī Bey

Hem-dem olan nālelerle āh u efġāndur bana
Nāy-veş dem-sāz olanlar şimdi nālāndur bana

[Derkenar]

Behiştī Efendi

ʿAşḳuñile künc-i zindān bāġ-ı bustāndur bana
Gūşe-ber-gūşe bu ʿālem gül gülistāndur bana

Kerīmī

Şāḫ-ı gül gülşende sensiz tīr-i hicrāndur bana
Her ḳızıl gül ġoncası bir ḳanlu peykāndur bana

ʿAli Çelebi Ṣāḥib-i Hümāyūn-nāme

Gülşen-i Firdevs sensiz çāh-ı zindāndur bana
Külḫan-ı dūzaḫ cemālüñile gülistāndur bana

Nevāyī

Şehr bir ay fürḳatidin beytü'l-aḥzāndur bana
Bir gül-i raʿnā ġamıdın bāġ zindāndur bana

Fevrī Efendi

Mālīḳ-i iksīr-i ʿaşḳum dirlik āsāndur bana
ʿĀlemüñ sīm ü zeri ḫākile yeksāndur bana

Celīlī

Lāle-gūn mey sensiz ey gül-ruḫ ḳızıl ḳandur bana
Bezmgāh-ı ḳaṣr-ı ʿişret beytü'l-aḫzāndur bana

Velehu Baḥr-i Remel-i Müşemmen
Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilāt

Ḳınalı ʿAli Çelebi

Şevḳ-i rūyı itmişidi āteşīn mesken bana
Ey ḫat-ı dil-dār geldüñ Ḫıżr irişdüñ sen bana

Mevlānā Fużūlī

Kār-ger düşmez ḫadeng-i ṭaʿne-i düşmen bana
Keşret-i peykānuñ itmişdür demürden ten bana

Velehu Fużūlī

Dostum ʿālem senüñçün ger olur düşmān bana
Ġam degül zīrā yetersin dost ancaḳ sen bana

Veysī Efendi

Ṣuç benümdür bende kim n'eylerseñ eyle sen bana
Bī-vefā sevdüm begüm ben bana itdüm ben bana

Ḫişālī — Şöyle āl itdüñ ruḫ-ı gül-gūnuñıla sen baña
Bülbül-āsā gülşen-i ġamdur gülüm mesken baña

Āẕerī Çelebi — Gülşen-i ʿālem gelür sen ġoncasız külḫan baña
Naġme-i bülbül görinür nāle-i şeyven baña

Velehu Baḥr-i Remel

Ḫişālī — Bende olmaḳ āsitānuñda saʿādetdür baña
Sen şehüñ ḫidmet-güẕārı olmaḳ ʿizzetdür baña

İsḥaḳ Efendi — Sīneme sögseñ begüm sebz-i saʿādetdür baña
Göz ucıyla egri baḳsañ ʿayn-ı ʿizzetdür baña

Belīġī Efendi — Gūşe-i mey-ḫāne ṣūfī künc-i ʿuzletdür baña
Keşreti terk eyledüm ol cāy-ı vaḥdetdür baña

Ẕātī Beg — Şeh-süvārum ḫışm-ı çeşmüñ ʿayn-ı ʿizzetdür baña
Sīnede naʿlüñ nişānı dāl-i devletdür baña

Cinānī Bursevī — Ḫidmet itmek ol şeh-i ḫüsne saʿādetdür baña
Her ne kim senden gelür ʿayn-ı maḥabbetdür baña

Ḥayretī Beg — Tīr-i ʿömrüñ dostum sehm-i saʿādetdür baña
Her ne kim senden gelür ʿayn-ı maḥabbetdür baña

Ḫişālī — Pāy-māl-i esbüñ olmaḳ ʿizz ü rifʿatdür baña
Serde naʿlinüñ nişānı dāl-i devletdür baña

9a

Necātī Beg — Gönlüm sefīne ḳā[tı] deñizdür cemāl aña
Ḳaradan ālet oñarur ol ḫaṭṭ ü ḫāl aña

Şevḳī Şarḳī — Köñlüm diler kim el vire ẕevḳ-i viṣāl aña
Ammā irür bu devlet-i ʿālī muḥāl aña

Yaḥyā Beg — Ġāyetde nā-tüvānum efendi inan baña
Rāh-ı fenāda bār-ı girān oldı cān baña

Rūḥī Baġdādī	Vaṣluñ cihāna virmem odur yār-ı cān baña Evvel efendi cān gerek andan cihān baña
Ḫişālī	Toḫm-ı mihr ekdükde ʿaşḳuñ bāġ-bān oldı baña Serv-ḳaddüñ bitdi naḫl-i erġuvān oldı baña
Āhī Çelebi	Gözlerüm yaşı şarāb-ı erġuvān oldı baña Senden ayru içdigüm ey dost ḳan oldı baña
Mecdī Edirnevī	Şerḥa mey şerḥ itmege zaḫmum dehān oldı baña Anda ḫūn-ālūde peykānuñ zebān oldı baña
Nihānī Efendi	Şol zamān kim meclis-i ḥüsnüñ ʿayān oldı baña Eşk-i ḫūnīnüm şarāb-ı erġuvān oldı baña
Ḫişālī	Ḫaṭṭ u laʿlüñ vaṣfı kim vird-i zebān oldı baña ʿĀlem-i esrārdan çoḳ sır ʿayān oldı baña
Veznī-i Ḥüseyin Çelebi	Āsitānuñ görmeyelden çoḳ zamān oldı baña Ey dirīġā ḫāne-i ḥasret mekān oldı baña
9b	
	Giy yaraşur giy ü
Velehu Ḫişālī	Giydi ḳaftan ḳālibi her bir ḳabā gül-gūn ḳabā Giyme señ şimdengirü ey dil-rubā gül-gūn ḳabā
Velehu Ḫişālī	Bir belā ruḫsār-ı ālüñ bir belā gül-gūn ḳabā Ḥüsnüñe ʿaşḳ ehlin itdi mübtelā gül-gūn ḳabā
Velehu Ḫişālī	Giydirür bir gün felek ey meh-liḳā gül-gūn ḳabā Māh u mihr-i ʿālem-ārādan saña gül-gūn ḳabā
Ẕātī Beg	Seyr ider giymiş bugün ol dil-rubā gül-gūn ḳabā Ālile dil almak ögretmiş aña gül-gūn ḳabā
Merdümī el-ḳāḍī	Oldı ʿaks-i rūy-i ālüñle şehā gül-gūn ḳabā Giy yaraşur saña giy ey dil-rubā gül-gūn ḳabā

Ḫişālī — Giy yaraşur giyseñ ey ḥūrī-liḳā gül-gūn ḳabā
Māh u mihr-i ʿālem-ārādur saña gül-gūn ḳabā

Ẕātī Beg — Aḳdı göñlüm şu gibi sen serv-i dil-cūdan yaña
Sende mā'il ol revān ey serv aḳar sudan yaña

Remzī — Göñlüm aḳar şu gibi sen serv-i dil-cūdan yaña
Yāşuma baḳ seyre çıḳ cānā lebi cūdan yaña

Ḫişālī — Şu gibi aḳmazdı dil ol serv-i dil-cūdan yaña
Gelmeyeydi nāzile seyr-i leb-i cūdan yaña

10a

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen

Revānī Beg — Rind iseñ meyli ḳoma cāmı muṣaffādan yaña
ʿĀrifiseñ götür ayaġı Ḳalaṭa'dan yaña

Āhī Çelebi — Hā çeker yaşum beni ṭurmaz bu deryādan yaña
Seyre geçmişdür meger dil-ber Ḳalāṭadan yaña

Naẓmī-i Edirnevī — Meyl idersem n'ola her laʿl-i şeker-ḫādan yaña
Mü'minüñ elbette olur meyli ḥelvādan yaña

Ḫıfẓī-i Stanbulī — Ṣubḥ-dem eyle teveccüh rūy-ı zībādan yaña
Yaʿnī kim ol āftāb-ı ʿālem-ārādan yaña

Münhī — Eylemez ḳaddüñ görenler meyl ṭūbādan yaña
Kim gider kūyuñ ḳoyup firdevs-i aʿlādan yaña

Kātibī — Nev-cevānum ʿıyd olup çıḳdı temāşādan yaña
Gitdüm anuñçün duʿāya ben muṣallādan yaña

Yaḥyā Beg — Cān revān oldı çü sen serv-i dil-ārādan yaña
Sidre ḥaḳḳı baḳmayum cennetde ṭūbādan yaña

Meʾālī — Cān virürdüm gitmege ben dār-ı ʿuḳbādan yaña
Gelse ger dil-ber namāzuma muṣallādan yaña

Ḥişālī — Şu gibi aḳdı göñül sen serv-i bālādan yaña
Ṭañ mı cennetde naẓar ḳılmazsa ṭūbādan yaña

[Derkenar]

Bezmī-yi A'mā — Aḳdı göñlüm dostlar bir serv-i bālādan yaña
Gerçi şular mā'il olmaz hergiz a'lādan yaña

Ẕātī Beg — Şu gibi göñlüm aḳar sen serv-i ra'nādan yaña
Ṭab'ı mā'ildür anuñ 'ālī temāşādan yaña

Ḥarīrī — Baḳmasun dirseñ raḳībi verd-i ḥamrādan yaña
Sāḳiyā baḳdurma anı cām-ı şaḥbādan yaña

Velehu Ḥarīrī — Dem-be-dem yaşum aḳar sen dürr-i yektādan yaña
Nūr-ı dīdem seyre gel bir laḥẓa deryādan yaña

Behiştī Efendi — Ger baña riḥlet müyesser ola 'uḳbādan yaña
Baḳmayum bir kez dönüp vallāh dünyādan yaña

Yaḥyā Beg — Varsam açılmaz göñül firdevs-i a'lādan yaña
Varmayınca çok geçüp bir dem Ġalatādan yaña

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen

Ḳāsım Paşa — Cān revān oldı yaşumla kūy-ı cānāndan yaña
Āferīn kim yüz şuyıyla gitdi cān andan yaña

Feyżī Beg — Göñlüm olduḳça revāne kūy-ı cānāndan yaña
'Azm ider ol dem bile anuñla cān andan yaña

Naẓmī-yi Edirnevī — N'ola dil-ber gelmese bu çeşm-i giryāndan yaña
Kim perī meyl eylemez 'ālemde insāndan yaña

Ḥişālī — Murġ-ı dil pervāz idince kūy-ı cānāndan yaña
Uçmaġa rūḥum revāndur ḳuşca cān andan yaña

[Derkenär]

Ẕātī Beg — N'ola ger ʿazm eyleseñ ol māh-ı tābāndan yaña
Göñlümüz rūşenlik ister māh-tāb andan yaña

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen

Necātī Beg — Variken cānāne göñlüm cāna olmaz āşinā
Şemʿi ḳoyup ġayrla pervāne olmaz āşinā

İsḥaḳ Efendi — Cānını terk itmeyen cānāne olmaz āşinā
Yanmayınca şemʿle pervāne olmaz āşinā

Ġamī — Cism ü cānı fikr iden cānāne olmaz āşinā
Yanmayınca şemʿle pervāne olmaz āşinā

Çeşmī — ʿAşḳ zāhid cāhil ü nā-dāne olmaz āşinā
ʿĀşıḳ olan ṣoḥbet-i dīrī[ne olmaz] āşinā

Ḫişālī — Cevri varken vaṣl-ı cānān cāna olmaz āşinā
Bu meṣel meşhūrdur bī-gāne olmaz āşinā

Kāmilī — Degme cān cāna gelüp sen cāna olmaz āşinā
Bende-i ʿaşḳ olmayan sulṭāna olmaz āşinā

Ḫişālī — Var iken hecrüñ viṣālüñ cāna olmaz āşinā
Āşinā bī-gāne vü bī-gāne olmaz āşinā

[Derkenār]

Behiştī Efendi — Her ki sen ʿĪsī-nefes cānāne olmaz āşinā
Maʾnāde bir mürdedür kim cāna olmaz āşinā

10b

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen

Niẓāmī Çelebi — Cān u dildür sen meh-i bedrüñ mekānı dāyimā
Ol sebebden dirler ey dil-ber saña bedr-i dücā

Mesīḥī-i
Üstād-ı Nevāyī

Ol sebebden ellerine ḳātilüm yaḳmış ḫına
Kim töke ḳanumı vü hīç kim gümān ḳılmay aña

Velehu Mesīḥī

Ḳāmetüñdür câme-i gül-gūn bile ey dil-rubā
Ya açılġan şāḫ-ı güldür būstān-ı ḥüsn-ārā

Velehu Mesīḥī

Ol büt-i gül-gūn ḳabā yādı bile tut sāḳiyā
Bir nice câm-ı leb-ā-leb bāde-i gülgūn maña

Nevāyī

Ey ki yoḳdur ḥüsn iḳlimide sin tek pādişāh
ʿĀşıḳıñnı nice tutġaysın munuñdik bī-nevā

Velehu Nevāyī

Eşraḳat min ʿaks-i şemsü'l-keʾsi envārü'l-hüdā
Yār ʿaksin meyde gör dīp cāmdın çıḳdı ṣadā

Necātī Beg

Aldum aġzuñ ölçüsini ẕerre deñlü yoḳ vefā
Pür-cefāsın hey güneş yüzlü ḥabībüm Muṣṭafā

Ẕātī

Murġ-ı zerrīn-per zümürrüd-āşiyān lü'lü-ġıdā
Bāl açup pervāz ider her ṣubḥ kūyuñdan yaña

Velehu Ẕātī

Didi ölme ṣabr ḳıl bir gün vefā idem saña
Ṣabr iderdüm eylese ʿömr-i ʿazīzüm ger vefā

Velehu Ẕātī

Aġlayup didüm ki ben bīmāruñ öldürseñ n'ola
Ol ṭabīb-i cān u dil güldi eyitdi ḫoş ola

Velehu Ẕātī

Deyr-i ʿālem içre ṣūret bulmaġ isterseñ dilā
Ḥüsni mirʾātına ol māhuñ naẕar ḳıl dā'imā

Velehu Ẕātī

Dest-i ḫūn-ālūduñuñ ʿaksiyle çeşmüm gūyiyā
Ṭās-ı saḳḳādur ki ḳonmış pençe-i mercān aña

Velehu Ẕātī

Ḫoş degildür ʿāşıḳ-ı dil-ḫastaya ḳılma cefā
Ey ṭabīb-i cān u dil göñli ḫoş olsun ḳıl vefā

Şemʿī

Bunca ʿıyd oldı bizümle itmedüñ bir merḥabā
Çoḳ vefāsız görmüşüm illā selām olsun saña

Sürūrī-i Şarḳī
Ey ṣanem zülfüñde ḫālüñ dāne-i dām-ı belā
Ne belādur olmaġ ol dām-ı belāda mübtelā

Başīrī-i Şarḳī
Ḳaddüñe beñzetdigiçün servi gülşende şehā
Bāġ-bān-ı miskīne otlar yoldurur bād-ı ṣabā

Remzī
Yāre oḳurken bugün iḫlāṣıla medḥ ü şenā
Geldi ol meh-pāre n'eylersin didi didüm duʿā

Ḥarīmī
Ayaġuñ ṭopraġına öykündügiçün tūtiyā
İrişüp anı ṭozıtdı dostum bād-ı ṣabā

Derūnī
Āh kim der-mānde ḳaldum derd-i ʿaşḳa yoḳ devā
Baḥtsa yārī degildür yārise bir bī-vefā

Revānī Beg
Göz yaşıyla āhuma baḳmaz niçün ol bī-vefā
Ey göñül merġūb olur her yerde çün āb u hevā

Velehu Revānī
İrdi bu ḳavs-ı felekden cānuma tīr-i belā
Uġradum bir derde kim ʿālemde hergiz yoḳ devā

İsḥaḳ Efendi
Ḫūba defʿ itdüñ raḳībi gel saña cānum fedā
Bir każā ṣavduñ begüm itmez mi sen ḳurbān aña

[Derkenar]

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde
Tūtiyā-yı ḫāk-i pāyüñ irgürür diyü ṣabā
Gözlerüm nergis gibi yollarda ḳalur dāyimā

Velehu Ḥāletī
Kimden ola āh u feryāduñ diyü ṣorduñ baña
Āh senden dil-berā feryād senden dil-berā

Velehu Ḥāletī
Kūy-ı yāre varmazın dirse ʿadū-yı bed-liḳā
İʿtimād itme gelince varuram dimez ḳażā

Velehu Ḥāletī
Ḳalmaya ġamdan şikāyet eylesem şāhum saña
Ḫān-ḳāh-ı dehr içinde yanmadıḳ bir būriyā

Velehu Ḥāletī	Kellesin ṣad-pāre ḳılsun diyü tīġ-i dil-rubā Muttaṣıl erbāb-ı ġam başın açup eyler duʿā
Velehu Ḥāletī	Dem-be-dem ʿömrüm ḳayırmaz cānuma ḳılsañ cefā Bilmezem ʿömrümde zīrā n'idügin mihr ü vefā
Velehu Ḥāletī	Aġlayup āh itdi kūyuñda ʿadū-yı bed-liḳā ʿĀşıḳuñ ḫayli mizācın bozdı ol āb u hevā
Velehu Ḥāletī	Rūy-ı zerd ü ḫūn-ı eşkümle döner ḳadd-i dü-tā Sübḥa-i mercāne kim başında vardur keh-rübā
Velehu Ḥāletī	Ol büt-i raʿnāyı göstermez ʿadū-yı bed-liḳā Dīni ayru ḳāfir itmez itdügin anuñ baña
Ḫālī	Ey zemīn ü āsmān Ḫāliḳ-i muṭlaḳ Ḫudā Künh-i ẕātuñ bilmede ʿāciz cemīʿ-i enbiyā
—	Rabbenā faġfir lenā taḳṣīrenā fī emrinā Ḥālünā ḥavvil ilā ḥālin cemīlin Rabbinā
Cāmī	Şīr-i Ḫaḳ şemşīr-i muṭlaḳ şāh ʿAliyye'l-Murteżā Dürri derci lā-fetā ve māhı evci hel etā
Yaḥyā Efendi	Sende bu ʿālem ki var ay āftāb-ı meh-liḳā Ḳanġı mir'āta baḳasın olmaya ʿālem-nümā
Vālihī-i Üskübī	Merḥabā ey cism-i pāküñ nūr-ı ẕāt-ı kibriyā Merḥabā ey ḫāk-i pāküñ küḥl-i çeşm-i evliyā
Behiştī Efendi	Çünki şānından degül bu çerḫ-i fānīnüñ beḳā Cāme-i zer cüft-i şāhīdür baña şāl-ı fenā
Velehu Behiştī	Ḫayr maḳdem ey nesīm-i cān-feżā gel merḥabā Yār eşiginde ne yiller esdi geldüñ bu yaña
Velehu Behiştī	Ḫayli işdür dāmen-i yār ile ḳılmaḳ merḥabā Baña dirseñ ben bu yolda giy ḳabāyum ḳabā

Velehu Behişt̄ ʿAşḳ-ı men eḥvā sirācun fīhi envārü'l-hüdā
Kem-terīn tā-bī ẕevī ṣad-meşʿ al āmed reh-nümā

Velehu Behişt̄ Bāde-i nuṭḳum Behişt̄ ḫulḳı mest itse n'ola
ʿAşḳ elinde ṣundı cāmı sāḳī-i devrān bana

11a

Bāḳī Efendi Gün yüzin ʿarz eyledi nev-rūzda ol meh-liḳā
Mihr altun ḳaplu bir āyīne virdi rū-nümā

Velehu Bāḳī Göklere irdi yine gül-bang-ı murġ-ı ḫoş-nevā
Ṣaḥn-ı gülşen gördi bir aʿlā maḳām-ı dil-güşā

Velehu Bāḳī Bana çok cevr itdigüñçün ey sipihr-i bī-vefā
Āhumuñ dūd-ı kebūdı uydı ulaşdı saña

Naẓmī-Edirnevī Saña ey meh-rū melek zülfüñe diyenler hümā
Ḥak dimişler tenzilü'l-esmā'ü min-ṣavbi's-semā

Fużūlī Ḳadd enāre'l-ʿaşḳa li'l-ʿuşşāḳı minhācü'l-hüdā
Sālik-i rāh-ı ḥaḳīḳat ʿaşḳa eyler iḳtidā

Velehu Fużūlī Ṣanma kim gül-gūn şafaḳdur ol sipihr-i bī-vefā
Dāmen-i devrānı ṭutmış ḫūn-ı āl-i Muṣṭafā

Fevrī Efendi Gerçi kim āzād olur nāmeyle ʿabd-ı müşterī
Sen beni āzād iken nāmeñle ḳul itdüñ şehā

Seyyid Nesīmī Ey ṣıfātuñ baḥr-i ẕāt u maẓhar-ı ẕāt-ı Ḫudā
Maʿden-i faẓl-ı Ḫudāsın ey Resūl-i kibriyā

Velehu Nesīmī Ey ṣaçuñ ve'l-Leylü iẕā yaġşā yüzüñdür ve'ḍ-Ḍuḫā
Yā vü Sin şānuñda münzel hem beyānda Ṭā vü Hā

Emrī Çelebi Degdügine cümle ḥüsn esbābı Yūsufdan saña
Ḥüccet ol ḫaṭ iki ruḫsār iki şāḫiddür aña

Yaḥyā Beg Kāşkī göñlüñdekin bildürse Allāhum bana
Sen güzeller şāhınuñ göñlünce olsam dāyimā

Emrī Çelebi	Tīr-i dil-dūzuñ geçince sīneden ey ḳaşı yā Bī-gümān bu ḳāmetüm oldı kemān gibi dü-tā
Velehu Emrī	Naḳd-i eşküm gördi ol pīr olası sögdi baña Bu meṣeldür kim erenler naḳde ḳılurlar duʿā
Ḫālişī Beg	Dem-be-dem efġān iderse nāy-veş her dil revā Kim ki sen serve göñül vire olur ehl-i hevā
Veysī Efendi	Nāme-i pür-sūzuña baḳmadıġına dil-rubā Ey dil-i dīvāne benden bir ḳulaç kāġıd saña
Ḫayālī Beg	Kendüsin itse bugün her kim fenā ender fenā Şāhid-i maḳṣūd vechine beḳā ḳalur beḳā
Ṣabrī Çelebi	Ben zebūna ġam degül raḥm eylemezseñ dil-berā Ḫasta ḥālin sāġ olan bilmez meṣeldür dil-berā
—	Ceẕbe-i mihri o meh-rūnuñ çün oldı reh-nümā Ben reh-i ʿaşḳa sülūk itdüm dilā yā Hū saña
Mecdī Efendi	Hāk-i pāyuñ tūtiyā-yı çeşm-i aṣḥāb-ı ṣafā İşigüñ ṭopraġıdur iksīr-i erbāb-ı ġınā
Sipāhī Beg	Ṭavḳ-ı zencīr-i cünūn gördüm ki ṭaḳıldı baña Ben daḫi n'olsa gerek diyü boyun virdüm aña
Keşfī	Mihr idelden ey ḳamer-ruḫ müşterī ṭalʿat saña Şöyle şeydāyum ki ḥālüm her gören ḳalur ṭaña
Nevʿī Efendi	Bergüñ açdum her varaḳ virdi dile būy-ı vefā Kanġı gülşen verdisin ehlen ve sehlen merḥabā
Baḥrī-ī Ṭamaşvarī	Merḥabā ey bād-ı ṣubḥ-ı pür-beşāret merḥabā Bu zamānda ḳanġı yiller esdi geldüñ bu yaña

[Derkenār]

Dervīş Meşrebī
Ey fürūġ-ı şemʿ-i rūyuñ lemʿa-i nūr-ı Ḫudā
Ve'y çerāġ-ı ḥüsn ü ānuñ pertev-i şems-i Ḫudā

Velehu Meşrebī
Maṭlaʿ-ı ṣubḥ-ı ezelsin ey meh-i bedr-i dü-cā
Ġurfe-i çerḫ-i ebedden ʿāleme virdüñ żiyā

Fużūlī
Şāh-ı eyvān-ı risālet māh-ı gerdūn-ı vefā
Maʿden-i iḥsān u re'fet menbaʿ-ı ṣıdḳ u ṣafā

Velehu Fużūlī
Ey żamīr-i enverüñ āyīne-i kitī-nümā
Āfitāb-ı ṭalʿatuñ miṣbāḥ-ı envār-ı Ḫudā

Velehu Fużūlī
Zār u tenhā ḳalmışam yār u diyārumdan cüdā
Cümle ḥālüm ḥażretüñ maʿlūmıdur yā Rabbenā

Velehu Bāḳī Efendi
Yār eşiginde dinildi ʿāşıḳ-ı şeydā bana
Ḥāḳ dimişler tenzilü'l-esmā'ü min ṣavbi's-semā

Mūyī-Serāyī
Yaraşuġı dil-berüñ ʿuşşāḳa ḳılmaḳdur vefā
Senden ol gelmek ne mümkin pür-cefāsın pür-cefā

Velehu Mūyī
Gözlerüm yaşı revān olur dem-ā-dem her yaña
Bu ümīdile ki şāyed görine dīdār aña

Fażlī-Baġdādī
Kün muḥibben ṣādıḳan lā-taḫşe min-mekri'l-ʿadā
Men hevā bi'ṣ-ṣıdḳı ḥubben lem yaḫfi şerre'r-ridā

Rūḥī-Baġdādī
Çün virilmiş tīġ-i nuṣret cānib-i Ḥaḳdan saña
Himmetüñ çeksüñ livā-yı fetḥi düşmenden yaña

Emrī
Māh u pervīn ü güneş çün kim virür başın saña
Her biri mihrüñe bir gevher-niṣār itse n'ola

Re'yī
Ḫāke ṣancılmış görince tīrüñi ey ḳaşı yā
Bād-ı āhum diñmedi anı çıḳarmayınca tā

Nuzūlī Mostarī

Çekdi göñlüm cebrile yine bugün bir bī-vefā
Āh kim yazu imiş başumda bu derd ü belā

Ḥācī Dervīş Mostarī

Çeşmi şeh-bāzın şalıp dilden yaña ol bī-vefā
Pençesine murġ-ı dil düşdi şikār oldı aña

Mecdī

Ṭūṭī-i gūyā ne deñlü söylese andan yaña
Nisbet itmez rūyuñı āyīneye ehl-i ṣafā

Ḥużūrīyü'l-ḳāḍī

Ey ḳapuñdur muḳsim-i erzāḳ aṣḥāb-ı du'ā
İşigüñden itse ṭañ mı rızḳını herkes ricā

'İṣmetīyü'l-ḳāḍī

Çār-yār-ı bā-ṣafā erkān-ı din-i Muṣṭafā
Ḥażret-i Bū Bekr 'Ömer 'Oṣmān 'Aliyy-i Murtażā

Sulṭān Süleymān

Ey ḳaşı yā her ne deñlü atasın tīr-i cefā
Yüzimüz döndürmezüz senden bi-ḥaḳḳ-ı Muṣṭafā

Maḥżī

Şehr-i 'aşḳ içre ḳurımuş çeşme-i mihr ü vefā
Çāh-ı ġamdan şimdi 'āşıḳlar çeker āb-ı cefā

Lāmi'ī

Ḳanġı bir derdüm diyüm ben müstemend ü bī-nevā
Ḥasretā derdā eger bu derde bulmazsam devā

11b

Baḥrī Ṭamaşvarī

Zülf ü rūyuñ ḥasretinden āh idüp ṣubḥ u mesā
Giceler ve'l-Leyldür virdüm seḥerde ve'ḍ-Ḍuḥā

Cinānī Bursevī

Aġzuma virdi zebānın eyledi 'ahde vefā
Görmedüm anuñ gibi bir ṭatlu dillü dil-rubā

Esīrī

Ḳıldıġumda dil-berüñ 'aşḳına ben cānum fedā
Ḳurmamışdı ḫayme-i eflāki ol demde Ḫudā

'Ayānī

Gülşen içre nice dem yelmiş yüpürmişdür ṣabā
Sünbülüñ sevdālarından pür-hevādur dāyimā

Velehu 'Ayānī

Yār-ı āhen-dil nice göstermesün meyl-i vefā
Ṭab'-ı meyyālüm benüm olmışdurur āhen-rubā

Dürrī Efendi	ʿĀşıḳa luṭf itmek isterse nihānī dil-rubā Çe kilāb-ı kūy-ı dil-ber çe raḳīb-i nā-sezā
Sāʿī Çelebi	İdeyin bir sözle İsmāʿīle biñ cānı fedā Tek hemān itsün o ḳurbān olduġum ʿahde vefā
Mānī	Eyler İsmāʿīle hep ins ü melek cānın fedā Ey göñül gökden iner yerden biter ḳurbān aña
Ḫişālī	İdem İsmāʿīle biñ cānum olursa ger fedā Tek beni ḳurbāna ḳurbān olduġum ḳılsun sezā
Cemālī Çelebi	Cöngüñe yazdumsa ger yañlışlıġ idüp bir duʿā Luṭf idüp maʿẕūr ḳıl yazmaz yañılmaz bir Ḫudā
Velehu Cemālī	Vaṣluñ enfaʿ maṣlaḥatdur ey ṭabīb-i cān aña Ḫasta ḳorḳar vaʿdeye köymeye ʿömri fevt olā
Velehu Cemālī	Emri var ṭuġralı ġarrā ṣanki ḥükmiçün baña Nehy idermiş bundan ol yāri muẓaffer dāyimā
Velehu Cemālī	Anda oldı çün müyesser ḫāk-ipāy-i dil-rubā Nerdbānlu tekyesi miʿrāc olmışdur baña
Velehu Cemālī	Çünki ḥummā-yı Yahūdīdür ʿadū-yı bed-liḳā Ehl-i derd içinde üç gün begligi olsa n'ola
Velehu Cemālī	Ḳāmet-i mevzūnuñ añup virdi cān bu mübtelā Öldügi yitmez gerekdür servden tābūt aña
Velehu Cemālī	Eşkümi ifşā iderse ol güle bülbül n'ola Darı ekmez serçeden ḳorḳan meṣeldür serverā
Velehu Cemālī	Ten ḫalāṣ olmaḳla deryādan dile virme ṣafā Seni ḥayvān yirine ḳodı felek yemdür saña
Velehu Cemālī	Virdi bir zer boz diyü dil-ber bozup didüm aña Şaştı aldum ḳabżama emrüñ nedür ey ḳaşı yā

Velehu Cemālī — Baḫṣdur faẓlile tīr-endāz olan gelsün baña
ʿAşḳ eri ser-dārıyum uşda kitābum oḳ u yā

Velehu Cemālī — Ey göñül çünkim seyāḥat oldı kāruñ dāyimā
Lā-cerem bir ḳaç dili fehm eylemek lāzım saña

Vālihī Efendi — ʿĀlemin gördüm bugün cām-ı şarābın sāḳiyā
N'ola ger dirsem aña āyīne-i ʿālem-nümā

Nevāyī — ʿĀrıż u ḫāliñni her dem körmesem ey dil-rubā
İyledür min kim körinmes közime aġ u ḳara

Sāʿīʾi Naḳḳāş — Bāl ü per açup uçup itmiş çemen şaḥnında cā
Her benefşe lāciverdī bir megesdür gūyiyā

[Derkenar]

Aḥmed Paşa — Sen hümānuñ sāyesin yoḳ dirler ey bedrü'd-dücā
Kākülüñ ammā gören dir dāyimā ẓıll-ı Ḫudā

Rūḥī Baġdādī — "Ḳad bedā min ʿaksi ḳe'si'l-ʿaşḳı envārü'l-Ḫudā"
Düşdi ol envāra maẓhar ʿārif-i sırr-ı Ḫudā

Āṣāfī — Kim didi kim ḫançerüñdür dostum düşmen baña
Kimdirür bu yüzden añladan beni düşmen saña

Şeyḫ Rūşenī — Ey şefīʿ-i rūz-ı maḥşer ey resūl-i ẕü'l-livā
Ṣāḥib-i tāc-ı kerāmet muḳtedā-yı enbiyā

Nādirī Ġanī-zāde — Lāḥa fī-mişkāti deyri'l-ʿaşḳı miṣbāḥü'l-hüdā
Ġāliben ṣaldı zücāc-ı bāde dürrī-veş żiyā

Velehu Ḫişālī — Sīneye aldıkça yāri ṣan ṣafā eyler dilā
Yoḫsa ancaḳ ḥaẓẓ-ı nefs içün degil meylüm aña

Velehu Ḫişālī — Āl idelden gösterüp gül-gūn ʿiẕāruñ dil-berā
Bülbül-āsā menzilüm gülzār-ı miḥnetdür şehā

Velehu Ḫişālī ʿÖmr-i sermed kākül ü zülf-i siyāhuñdur şehā
Anuñiçün ol hevāya iletür misgin ṣabā

Ḫişālī Rūz-veş yeltenmesün zülfüñ hevāsına ṣabā
Rūzgār-ı zūr-kār anı götürmez dil-berā

Velehu Ḫişālī Ḫāller midür ʿiẕāruñ ṣafḥasında cā-be-cā
Müşg-i terden noḳṭa mı yā ḥabbetü's-sevdā şehā

Velehu Ḫişālī Cān virürsem laʿl-i cān-baḫşına cānānın n'ola
Mürdeler iḥyā ider mānend-i ʿĪsā dāyimā

Velehu Ḫişālī Hecr-i laʿlüñle belā küncinde her dem dil-berā
Merdüm-i çeşmümden özge yoḳ acır aġlar bāña

Velehu Ḫişālī Ḫayl-i aṣḥāb oldı encüm mihr-i enver Muṣṭafā
Aḥmed ü Maḥmūd Ebu'l-Ḳāsım resūl-i kibriyā

Velehu Ḫişālī Çerḫi tezyīn eyleyen encüm degildür ḫüsrevā
Açdı revzenler ruḫuñ seyri içün ehl-i semā

12a

Ḫişālī Ḫāk-i pāyüñ dīdeme besdür didükde tūtiyā
Ṭutdı bu ḳavlüm müvecceh āşinā vü rūşenā

Velehu Ḫişālī Çīn seḥer ʿarż idicek mihr-i ruḥuñ ey meh-liḳā
Ḫacletinden ẕerre-veş lerzān olur şems-i duḫā

Velehu Ḫişālī Ey vezīr-i nīk-ḫaslet v'ey müşīr-i pādişāh
Çoḳ şeref buldı ḳudūmüñle serāy-ı dil-güşā

Velehu Ḫişālī Merḥabā ey sāḳī-i bezm-i şarāb-ı cān-fezā
Cām-ı laʿlüñdür ruḫuñ āyīne-i ʿālem-nümā

Velehu Ḫişālī Merḥabā ey sāḳī-i bezm-i maḥabbet merḥabā
Ḫabbeẕā ey Ḫusrev-i Şīrīn-dehen ferrūḫ-liḳā

Velehu Ḫişālī Bundan enfaʿ ġussa vü ġam derdine olmaz revā
Bāde iç sāḳī budur mażmūn-ı ḳānūn-ı şifā

Velehu Ḫişālī Şerbet-i laʿlüñ gibi ḫasta-dile olmaz devā
Nice aḥmaḳ raṭb u yābis gerçi söyler dil-berā

Velehu Ḫişālī Sīneye alduḳça yāri cān şafā eyler dilā
Yoḫsa ancaḳ ḫażż-ı nefs içün degil meylüm aña

Velehu Ḫişālī Leblerüñ cām ḳadeḥüñ āyīne-i ʿālem-nümā
Ṭūṭī-i cān ol ṣafālardan bulur neşv ü nemā

Velehu Ḫişālī Bār-ı hecre Ḳāf itmezken taḥammül dil-berā
Bunca demdür dil çeker itmez misin inṣāf aña

Velehu Ḫişālī Göz ḳara ḳaşuñ ḳara ḫālüñ ḳara zülfüñ ḳara
Bendüñ olsa vechi var Sulṭān Ḥüseyin Bayḳarā

Velehu Ḫişālī Ḳara ḳaşuñ yāyına ḳurbān olurdı dil-berā
Görse bir kez ḥüsnüñi Sulṭān Ḥüseyin Bayḳarā

Velehu Ḫişālī İçdügüm meydür müdāmı gerçi ammā sāḳiyā
Görmedüm cām-ı lebüñ gibi şarāb-ı cān-fezā

Velehu Ḫişālī Ḫāk-i pāyüñ sürmesin çeşm-i ʿalīle tūtiyā
Çekmeden ḫālī degüldür āşinā vü rūşenā

Velehu Ḫişālī Ḫayr-maḳdem kūy-ı dil-berden mi geldüñ ey ṣabā
Gel gel ey nūr-ı baṣar ehlen ve sehlen merḥabā

Velehu Ḫişālī Ḫayr-maḳdem ḫāk-i pāyüñ çeşm-i cāna tūtiyā
Ey gözüm nūrı çekerler āşinā vü rūşenā

Velehu Ḫişālī Bādeden enfāʿ bulınmaz ġuṣṣa derdine devā
Bunuñ üzre müttefiḳdür ehl-i ḥikmet sāḳiyā

Velehu Ḫişālī Nāẓır ol mirʾāt-ı rūyına o māhuñ dāyimā
Dir iseñ āyīne-i ḳalbüñ kederden ṣāf ola

Velehu Ḫişālī Derd-i hecrüñle tenüm zerd ü nižār olsa n'ola
İtmedüñ ey cān ṭabībi derdüme derdā devā

Velehu Ḫişālī Vaṣl-ı dil-berden geçüp hecrin ḳabūl eyler dilā
Yār-ı ḫādişden saña yegdür ḳadīmi āşinā

Velehu Ḫişālī Bende olmaḳ āsitān-ı devletüñde serverā
Dehre sulṭān olmadan yegdür olup senden cüdā

Velehu Ḫişālī Bāde-i gül-gūna meyl itsem ʿaceb mi sāḳiyā
Ḳalb-i maḥzūnum içer her dem şarāb-ı dil-güşā

Velehu Ḫişālī Ṣafvet-i rūyuñdan alur her gün āyīne ṣafā
Yoḫsa baḳmazdı yüzine kimse anuñ dil-berā

[Derkenar]

— Cām-ı Cem devrinde yazmış kātib-i ḳilḳ-i kažā
Kim şarāb-ı nābdan āyīne-i gītī-nümā

Ḫişālī Gülşen-i ḥüsnüñden esdi çīn seḥer bād-ı şabā
Çīn ü Māçīni muʿaṭṭar eyledi müşgīn hevā

Velehu Ḫişālī Kākül ü zülfüñ mi bekler genc-i ḥüsnüñ dil-berā
Ef'ī-i pīçīde mi yā heft ser bir ejdehā

Velehu Ḫişālī Öykünürmiş ayaġuñ ṭopraġına küḥl-i cilā
İrişüp ḫayli ṭozıtdı çīn seḥer bād-ı şabā

12b

Velehu Ḫişālī Ḫayr-maḳdem ey şeḫ-i ḫūbān-ı ʿālem merḥabā
Merḥabā ey şūḫ u şengül yār içün olsun Ḫudā

Velehu Ḫişālī Āsitān-ı devletüñdür ey şeh-i ḥüsn ü bahā
Bendeñe Me'vā bi-ḥaḳḳ-ı nūr-ı çeşm-i Murteżā

Velehu Ḫişālī Ber-murād olmaḳ murāduñsa murād üzre dilā
Luṭf-ı Ḫaḳ bil nā-murād olmaġı ey dil dā'imā

Velehu Ḫişālī — Görmedüm cevr ü cefādan ġayri dil-berde vefā
Ḥāşılı ta‘ bī̇r olınmaz çekdügüm derd ü belā

Velehu Ḫişālī — Bir nihāl anda açılmış iki güldür güyiyā
Ḳaddüñ üzre ruḫlaruñ bāġ-ı ḥüsünde dil-berā

Velehu Ḫişālī — Ġam degül ‘aşḳ ehline mihr itmez iseñ dil-berā
Bī̇-vefālardan vefā gelmez gelür cevr ü cefā

Velehu Ḫişālī — Her ḳaçan mihr-i ruḫuñ ‘arz eylese ol meh-liḳā
Ẕerre-veş ditrer ten-i zerd ü nizārum dāyimā

Siyāhī̇ Çelebi — Gül-bün-i gülzār-ı luṭfında bulup neşv ü nemā
ʾal-kātib — Ġonca-i baḫtum açıldı himmet itdi Gül Baba

Dā‘ī̇ — Serv-i ser-keş ḳaddüñe baş egmez ise serverā
Rūzgār ile anı ṣarsar eger bād-ı ṣabā

Ḫişālī̇ — Dāmen-i pī̇r-i muġānı ḳoma elden ṣūfiyā
Tā ki ḳalbüñ ṣāf ü pāk olup gide çirk-i riyā

Bāḳī̇ Efendi — ‘Āşıḳa la‘l-i lebüñ cām-ı şarāb-ı dil-güşā
Cāna ol la‘l-i muṣaffādur mey-i bezm-i ṣafā

Velehu Bāḳī̇ — Ḳaddüñe ḫil‘at biçelden ḥüsni ḫayyāt-ı Ḳażā
Gün gibi yaḳduñ cihānı ey meh-i zerrī̇n ḳabā

Fevrī̇ Efendi — Dāmen-i ehl-i ṣafāya gel düşe gör ṣūfiyā
Tā ki ṣāfī̇ ḳalb olup senden gide çirk-i riyā

Siyāhī̇ʾal-kātib — Aldanup bāzī̇çe-i dünyāya meyl itme dilā
Nār-ı ‘aşḳullāh ile olsun derūnuñ rūşenā

Ṣıdḳī̇ Belġradī̇ — Ḫasta göñlüm rāḥatı ẕikrüñdedür ṣubḥ u mesā
Cānuma ey göñlümüñ ārāmı fikrüñdür ġıdā

Velehu Ṣıdḳī̇ — Ṣayḳal-ı ẕikr ile dil āyī̇nesine vir cilā
Tā ki ṣūret göstere anda füyūżāt-ı Ḫudā

Ḫişālī — Görmedüm mihr ü vefāñı ẕerrece ey bī-vefā
Bu cefā vü cevre olmaz mı nihāyet dil-berā

Velehu Ḫişālī — Baḳsañ ey nūr-ı baṣar ʿayn-ı ʿināyetle bāña
Gözlerüm ḳıble-nümā gibi döner senden yaña

Seyyid Hāşimī — Egri yatma luṭf iderken ḥīn-i vuṣlatda bāña
Yoḫsa ḳorlar nāmuñı ḫūbān içinde kec-ʿaṭā

Ḫişālī — Bīm-i fürḳat bir yaña ümmīd-i vuṣlat bir yaña
Eyle aḥvāl-i diger-gūnum Ḫudāya bir yaña

— — Dil ṣafā bulsa olur āyīne-i ʿālem-nümā
Hey ne ʿālem belki mir'āt-ı cemāl-i Kibriyā

Ḫālişī Beg — Bārekallāh ey Süleymān-ḳadr ü Efrīdūn-liḳā
Ḫayr-maḳdem merḥabā ehlen ve sehlen merḥabā

Rūḥī Baġdādī — Ḥabbeẕā ser-dār-ı ʿālī-şān manṣūru'l-livā
Ḥākim-i mülk-i ʿArab ḥāmī-i burc-ı evliyā

[Derkenar]

Velehu Ḫişālī — Ruḫlaruñdur ḥüsn ile āyīne-i ʿālem-nümā
Gösterür ʿāşıḳlara her vechile rūy-ı vefā

Velehu Ḫişālī — Mihr ü māhuñ ẕerrece ḥüsninde yoḳ rūy-ı ṣafā
Sendedür ḥüsn ü melāḥat sende ey ḫūrī-liḳā

Velehu Ḫişālī — Şöyle çekdüm hecr elinden miḥnet ü derd ü belā
Raḥm iderdi görse Ferhād ile Mecnūn dil-berā

13a

Sulṭān Aḥmed — Bī-teraḥḥum sen cevānum nice bir cevr ü cefā
Cānuma kār itdi ʿaşḳuñ ḳıl teraḥḥum bī-vefā

Ehlī Ṭayyib-zāde — Cānı bir düşnāmuña virdüm senüñ ey bī-vefā
Gel żiyān görmezsin andan anı al da suñ bāña

Nādirī Efendi	Mār-ı zülfüñ urdı çünkim cānuma zaḫm-ı cefā Bir yiyim tiryāk şundı ḫāl-i müşgīnüñ aña
Velehu Nādirī	Güşe-i gülzār ola bir ġonca-fem dil-dār ola Ḳılca ḳaldı cānımuz yoḳ mı şarāb-ı dil-güşā
ʿĀlīʿİStanbulī	Yaḳışuñ hecrile cānā ḳāmetüm oldı dü-tā Fürḳatüñde çekmedük bir bār-ı ġam mı ḳaldı yā
ʿArşīʿİTirevī	Mest-i ʿaşḳuñdan düşer ṭurmaz yoluñda sāḳiyā Ḫākden refʿ eyleseñ düşdükçe üftādeñ n'ola
Vuṣūlī Beg	Şanma atından düşüpdür ey göñül ol dil-rubā Berg-i güldür ki düşürmişdür anı bād-ı ṣabā
ʿAdnīʿİser-piyāde	Gün yüzinde ḫāl-i ʿanber-bār-ı dil-ber gūyiyā Leyle-i meh-tābda encümdürür ḳalmış ṭaña
Vālihīʿİ Üsküb ī	Merḥabā ey cām-ı laʿl-i rūḥ-efzā merḥabā Ḥabbeẕā ey dāne-i ḫāl-i muʿanber ḥabbeẕā
Seyyid Feyżī Beg	Devrümüzde gelse Mecnūn ile Leylī dil-berā Biri lālā baña biri dāye olurdı saña
Yaḥyā Beg	Gökde encüm saġısınca dīde virse Ḥaḳ baña Āfitābum ḳudretüm olmaya baḳmaġa saña
Velehu Yaḥyā	Yaraşur ġāyetde ey āhū baḳışlu dil-rubā Bu ḳara çullar baña ol miskī kemḫālar saña
Velehu Yaḥyā	Yaraşur Mıṣr-ı cemālüñde senüñ māvī ridā İki şaḳḳ olmış aḳar gūyā ki Nīl-i dil-güşā
Ḥāletīʿ Azmī-zāde	Ḳalbüme virmez ṣafā āyīne-i ʿālem-nümā Baḳmadan ḥaẓẓ eylemez dünyāya erbāb-ı fenā
Sülūkīʿİ Ḳıṣṣa-ḫᵛān	İki çeşmüm ḳan döküp olsa n'ola ḳaddüm dü-tā Bir lebi mey-gün ḳaşı yādan dil olmışdur cüdā

Sulṭān Süleymān	Gülşen-i cānāna varduḳça kerem ḳıl ey ṣabā ʿĀṣıḳ-ı dil-ḫastalardan luṭf idüp eyle duʿā
Ḫişālī	Deyr-i ʿālemde görelden naḳş-ı ḥüsnüñ dil-berā Ṣūret-i dīvār olup ḫayl-i bütān ḳalmış ṭaña
Velehu Ḫişālī	Eşref-i ḫayl-i rüsülsin ey meh-i bedr-i dücā Yā nebī rūḥī fedāke eşfaʿ lenā yevme'l-cezā
Velehu Ḫişālī	Mülk-i tenden söyle geçdükçe oḳun ṣubḥ u mesā Cān evine elbet uġrasun meded ey ḳaşı yā
Velehu Ḫişālī	Serverān mülk-i denīdür çār yār-ı bā-ṣafā Yaʿnī Bū Bekr ü ʿÖmer ʿOṣmān ʿAliyye'l-Murteżā
Velehu Ḫişālī	Eṣ-ṣalā ey bāde-nūşān-ı maḥabbetü'ṣ-ṣalā Şāḫ-ı gülden ʿandelīb-i ḫoş-serā ḳıldı nidā
Velehu Ḫişālī	Gerçi kim cürm ü günāhum çoḳdurur līkin dilā Yiter Aḥmed ümmetinden olduġum devlet baña
Velehu Ḫişālī	Ḫayr-maḳdem ey gül-i gülzār-ı cennet merḥabā Ḳanġı yel esdi ki geldüñ ḫaddi ālüm bu yaña
[Derkenar]	
ʿAvnī-Feylekī (?)	Ṭutalum kim zühdle oldı libāsuñ būriyā Kime ḫayr itmişdürür zāhid cihānda būriyā
Velehu ʿAvnī	Ḫāk-i rāh-ı yāri ḳoyup yol mıdur kim ey ṣabā Yiller ile sen yabanlarda ararsın tūtiyā
Velehu ʿAvnī	Ḥamdülillāh kim ṣavuldı gitdi hengām-ı şitā Geldi ḫoş faṣl-ı bahār irişdi eyyām-ı ṣafā
Velehu ʿAvnī	Yār içün aġyārla dā'im cidāl itme dilā Kim bilür ol nāzenīn dil-ber-i dil ola saña

Hāşimī — Yūsuf-ı Mışr-ı firāḳum şimdi iḫvān-ı vefā
Görseler ḳardeşlerüm āyā bilürler mi ola

ʿAvnī-Feylekī (?) — Kime derdüm aġlayam ʿarż eyleyüp ḥālüm şehā
Sañadur ey pādişāhum āh u feryādum sāña

Velehu ʿAvnī — Yoluña cānum fedā ḳanum revān olsun şehā
İşigüñde yine kim yüz süriyü aḳar Ṭuna

Ḫişālī — Yapdılar şāhāne ḳahve-ḫāne kim bād-ı ṣabā
Kesb ider her dem nesīm-i cān-fezā senden hevā

Velehu Ḫişālī — Sürmesin ṣoḳsun gözine İṣfehānīler şehā
Ḫāk-i pāyüñ dīde-i aʿyāna besdür tūtiyā

Seyyid Feyżī — Ey cemālüñ nūrınuñ her ẕerresi şems-i ḍuḥā
Gün yüzüñ şānında ṭañ mı nāzil olsa ve'ḍ-Ḍuḥā

Ḫuffī-Edirnevī — ʿAnberīn zülfüñden urdı dem meger bād-ı ṣabā
Kim ser-ā-ser būy-ı müşgīnüñle ṭolmışdur hevā

Necmī Çelebi — ʿAşḳile pīr-i muġān oldı bize çün reh-nümā
İrerüz kūy-ı ḫarābāta üşenme ṣūfiyā

Siyāhī Çelebi — Āsmān-ı evc-i istiġnā durur menzil aña
Bizden anuñçün ḳaçar aḫşamlamaz ol meh-liḳā

Ḥasan Çelebi Ḳınalı — Çekmege ḳādir degül medḥüñ kemānın enbiyā
Nice itsüñ yā İlāhī bu dil-i bī-çāre yā

Nādirī Efendi — Feyż-i nev-rūz itdi taḥrīk-i ṣabā-yı cān-fezā
Eyledi murġ-ı çemen āheng nev-rūz-ı sabā

Ḫişālī — Ġuṣṣa vü ġam derdine em dileriseñ sāḳiyā
Bāde-nūş ol kim budur mażmūn-ı ḳānūn-ı şifā

13b

Baḥr-i Hezec-i Müşemmen
Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün

Sulṭān Süleymān	Şarāb-ı lā‘l-i nābuñdur iden ben bī-dili şeydā Ser-i zülf-i siyāhuñdur getüren başuma sevdā
Bāḳī Efendi	Nedür bu ḫandeler bu şīveler bu nāz u istiġnā Nedür bu cilveler bu ‘işveler bu ḳāmet-i bālā
‘Ālī Efendi	Şalın çep-rāst zerrīn tügmelerle ey melek-sīmā Meleksin nūrdan bāl aç da pervāz eyle bī-pervā
Velehu ‘Ālī	Göñül şeh-bāzı ḳıldı zīr-i bālin ḳāf-ı istiġnā Çıḳarsa beyżadan başını ġam yoḳ niçe biñ ‘anḳā
Velehu ‘Ālī	Çekenler cān gözine küḥl-i “sübḥānellezī esrā” Ne ḫurşīdi görürler kim ne eylerler ‘işā peydā
Aḥmed-i Dā‘ī	Gözüm hīç gördügüñ var mı bi-ḥaḳḳ-ı sūre-i Ṭāhā Benüm yārüm gibi fitne benüm göñlüm gibi şeydā
Ḳınalı ‘Ali Çelebi	Ḳabā-yı lāle-gūnuñ üzre zerrīn ḫançerüñ cānā Şafaḳda āşikār olmış ḥilāl-i ‘ıyddur gūyā
Fehmī-i Ḳınalı-zāde	Tırāş itdükçe ḫaṭṭın tīġile ol dil-ber-i ra‘nā Gören dir maẓhar olmışdur tecellī nārına Mūsā
Nev‘ī Efendi	Şürāḫī içre her dem ḳulḳul eyler bāde-i ḥamrā Pes-i āyīneden ṭūṭī-i ālüñ şavtıdur gūyā
Velehu Nev‘ī	Görüp āyīne-i ruḫsāruñı ben ṭūṭī-i gūyā Bugünden ‘āşıḳuñ olmaḳ görindi ey gül-i ra‘nā
Naṣībī	Bulınmaz ġonca-femlerde saña beñzer güzel cānā Revādur nāmuña dinse ‘Ali şāhum gül-i ra‘nā
Velehu Naṣībī	Ruḫuñ mir’ātı içre ‘aks-i rūy-ı zerd mi cānā Gören dir bāġ-ı ḥüsn içre açılmış bir gül-i ra‘nā
Rūḥī	Açıldı gülşen-i dehr içre şimdi bir gül-i ra‘nā Ġazel-ḫ̆ān oldı ol verde hezārān bülbül-i şeydā

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU DOKÜMANTASYON MERKEZİ

ʿĀşıḳ Çelebi — Şararur ḥasretinden ʿāşıḳın o ruḫları zībā
N'ola gülzār-ı ḥüsne nāmile olsa gül-i raʿnā

Ṣādıḳ-ı Edirne — Ṭoḳınsañ verd-i nesrīn ile ḫaddüñ dir gören cānā
Ne gülşendür ruḫuñ kim anda açılmış gül-i raʿnā

Ṣāfī — Yine ḳopdı leṭāfet gülşeninde bir gül-i raʿnā
N'ola ʿuşşāḳ vāveylā ḳopārsa ʿandelīb-āsā

Bezmī-i Aʿmā — Elif-ḳad zülfi nūn u çeşmi ʿayn ebrūlarıdur rā
O gül-ruḫsāruñ elḳābıdur anuñçün gül-i raʿnā

Rasūḫī — Ruḫuñ gibi açılmaz gülsitānda verd-i bī-hemtā
Cihān bāġında ḳopmaz bir saña beñzer gül-i raʿnā

Beyāżī — Ne yaña açıla deyü senüñ çün ey gül-i raʿnā
Dirilür yanuña her ṣubḥ nice ġonca-i zībā

ʿUlvī Çelebi — Yeşil destāruñile sebz cāmeñ ey gül-i raʿnā
Nihāl-i serv-i bālā üzre ḳonmış ṭūṭīdür gūyā

Ṣādıḳ-ı Belġradī — Gelince ʿasker-i berfile gülzāra şeh-i sermā
Giyindi her dıraḫt-ı gülsitān ḳar yaġdı bir kemḫā

Cāmī — Başum tārīk ü reh pür-seng ü menzil dūr ben aʿmā
Delīlüm yoḳ refīḳüm yoḳ meded senden meded Mevlā

[Derkenar]

Yaḥyā Efendi — Dönüpdür żaʿfile bir rişteye cismümde cān āsā
Fitīl-i şemʿ-i bezmüñ reşki bükdi ḳāmetüm cānā

Velehu Yaḥyā Efendi — Ruḫ-ı dil-dārı rengīn vaṣf idersin ey dil-i şeydā
ʿAcebdür sözlerüñden reng almazsa gül-i raʿnā

Fevrī Efendi — Elin ceybinden iḫrāc itdi Mūsī-veş yed-i beyżā
Güzellik muʿcizidür diyü gösterdi yed-i beyżā

Ḥāletī ʿAzmī-zāde Eger ʿaḳluñ reh-i ʿaşḳında olmadıysa nā-peydā
Ne ararsın ser-i kūyında yārüñ ey dil-i şeydā

Velehu Ḥāletī Geçer biz ḫāki senden muttaşıl ruḫṣāt bulup aʿdā
Dem-ā-dem ehl-i ʿaşḳı çignedürseñ yol mıdur cānā

Velehu Ḥāletī Ḳanı ol zülf-i ḫamdur ḫam gibi bir maṭlab-ı aʿlā
Aña hergiz muʿādil olmaya dünyā vü mā-fihā

Velehu Ḥāletī Açılmazsa ʿaceb mi dīde-i baḫt-ı dil-i şeydā
Duḫān-ı nār-ı āhumla ṭolupdur ser-be-ser dünyā

Velehu Ḥāletī Ruḫ-ı zer diz ḳoyup ol rūy-ı al üzre dil-i şeydā
Maḥabbet gülşeninde ḥāṣıl oldı bir gül-i raʿnā

Velehu Ḥāletī ʿAceb mi ṣatsa ben üftādesün ol dil-ber-i raʿnā
Bu bāzār-ı maḥabbetdür düşer çoḳ ʿāşıḳ-ı şeydā

Velehu Ḥāletī Revā mı eyledüñ ḳanını içmek gözlerüñ cānā
Senüñçün niçe ḳanlar yutmışiken ʿāşıḳ-ı rüsvā

Velehu Ḥāletī Degül rūyında ol şūḫ-ı cihānuñ ḫaṭṭ-ı ʿanber-sā
Melāḥat baḥrinüñ çıḳmış yüzine ʿanber-i sārā

Velehu Ḥāletī Tenüñ zerd itmemiş derd-i firāḳ-ı ġonca-i raʿnā
Degülsin rengimüzde sen bizüm ey bülbül-i gūyā

Velehu Ḥāletī Lebinde ṣanma kim teb-ḫāledür yer yer olan peydā
Muraṣṣaʿdur o şāhuñ cām-ı laʿli ey dil-i şeydā

Velehu Ḥāletī Ṭutarmış pençe-i ḫurşīdi rūyuñla senüñ hem-tā
ʿAceb mi çerḫ-i bed-mihrüñ elinden eyleseñ şeḳvā

Velehu Ḥāletī Yine faṣl-ı bahār oldı açıldı ġonca-i raʿnā
Biḥamdillāh çözüldi ʿuḳde-i ġam çün yoḫ sermā

Maʿrūf Efendi Dime erbāb-ı dil gitdi maḥabbet şehridür tenhā
Cihān Şems ile pürdür ḳanı bir ṭālib çü Mevlānā

Rāżī Dimitrofçevī	Dilüm pür tāb ez-ġurre çe ġurre ġurre-i ġarrā Çü lāmeş lam ez-ṭurra çe ṭurra ṭurra-i ṭarra
—	Leb-i cān-baḫşı üstinde o bir ḳaç ḫāl-i ʿanber-sā Şarāb içre perīşān dāne-i engūrdur gūyā
14a	
Sāʿī Çelebi	Bugün şehr içre oldı bir hilāl-ebrū cevān peydā Sehī-ḳad ġonca-fem sīmīn-beden mümtāz u müstesnā
Behiştī Efendi	Yine bir peykerüñ oldı göñül ardınca nā-peydā Ne peyker peyker-i perī ne perī perī-i zībā
Raḥmī Bursevī	Müşerref oldı aʿyānile tā ki bir büt-i tersā Cebīnidür yed-i beyżā lebinde muʿciz-i ʿĪsā
Emrī Çelebi	Zebānuñ mı dehānuñda ya berg-i lāle-i ḥamrā Düşüp āb-ı ḥayātuñ ḥavżına olmışdurur gūyā
Velehu Emrī	Dehānı ġāib olmış ḫaṭṭ-ı sebz-i yārda gūyā Yitürmiş sebze-zār-ı cennet içre ḫātemin ḥavra
Velehu Emrī	Cefāya yüz tutup niçün sen ey mihr-i cihān-ārā İdersin pençe-i ḫurşīd-i maġlūb-ı yed-i beyżā
Faṣīḥī Beg	Cemālüñ mihr-i ʿālem-tāb zülfüñ leyletü'l-isrā Berāt-ı ḥüsnüñe ey şāh-ı ḫūbānum ḳaşuñ ṭuġrā
Velehu Faṣīḥī	Şafā virdi görince bu dil-i zāra nesīm-āsā Ḫaṭ-ı müşgīnüñile ey şanem ol zülf-i ʿanber-sā
Miṣālī Çelebi	Felekde kimine baş egmezin ey ḳaşları ṭuġrā Ḳanāʿat itmek olur bir dilim nāna hilāl-āsā
Mecdī Efendi	Seḥer bezm-i çemende jāle ile ġonca-i ḫamrā Meyile şubḥa ḳalmış şīşeden aġzında bir elmā
Hāşimī Bursevī	Müdādı āb-ı ḫayvān oldı enfāsı dem-i ʿĪsā Bölük kātibleri şimdi iderler mürdeler iḥyā

Ṭab‘ī	Stanbuluñ ḳapusına gelür cerr itmege deryā Elinde köşkli keştī ṣanasın sāyil-i gūyā
Ḫurremī	Söze gelseñ ẓuhūr eyler lebüñde mu‘ciz-i ‘Īsā Cihāna gösterürsin ṣi‘r ü inşāda yed-i beyżā
—	Ṭulū‘ itdi yine burc-ı şerefden bir meh-i ġarrā Cemāl-i bā-kemāli eyledi ‘āşıḳları şeydā
—	Açıldı bāġ-ı ḥüsn içre yine bir ġonca-i zībā Şeref virdi ṭoġınca gün gibi şehre meh-i ġarrā
Cemālī Çelebi	Olup āteş-feşān āhum göge ‘azm eyledi gūyā Melekler çekdiler altūn zencīr ile ejderhā
Velehu Cemālī	Nedür Şīrīn ü Ḫusrev Ḳays u Leylā Vāmıḳ u ‘Aẕrā Bilür ‘ārif ki degmez altı ‘āşıḳ bir zen-i dünyā
Velehu Cemālī	Nigāh itseñ eger ben mübtelāya bir naẓar maḥżā Nigārā giydürürdüñ baña ṣan bir bādemī kemḥā
Velehu Cemālī	Dilā bağışladum zāl-i cihānı ehline mahżā Bu lu‘ betgāhda bir ḳarı başdum ḫaşmuma gūyā
Velehu Cemālī	Çeküp pehlūya ol nāzik miyānı gün gibi tenhā Zülāl-i la‘lini nūş itdi sükkerler yidi deryā
Velehu Cemālī	Baña ‘āşıḳ dimek yārüñ ḳatında şöyledür farżā Ḳurı ol üstüḫ̆ūane dinilen ma‘nāyadur gūyā
Velehu Cemālī	Diriseñ ‘aşḳile cānı fedā ḳıl yoluma cānā Senüñ bu ḳuluña biz ḳā‘ilüz billāh sellimnā
Velehu Cemālī	Cemālī ṣi‘ridür gerçi degildür lü’lü-yi lālā Faḳīrāne cevāhirdür aña bir boncuġı ṣanma

[Derkenar]

ʿĀşıḳ Çelebi — Ḳadem başup gele çün ḳabr-i Ḳayṣ'a nāḳa-i Leylā
Mezārı üstine örter deve tabanı bir kemḫā

ʿĀlī Efendi — Tehī zerrīn ḳadeḥ her lāle Cemsiz cām bī-ṣahbā
Ṣafā var bezm-i gülşende feemmā ẕevḳ nā-peydā

Ḫālişī Beg — Gice ẕikr eylemiş aʿyāre luṭfın ol lebi ʿĪsā
Ben öldüm derdile vallāh bir dem itmedi iḥyā

Vālihī-i Üsküdārī — Ṭavāf-ı Kaʿbe-i kūyuñ olaldan maḳṣad aḳṣā
Dil oldı maẓhar-ı esrār-ı sübḥānelleẕī esrā

Velehu Vālihī — Ḫaṭ-ı laʿlüñde ḳaldı ḳılca cānum ey lebi ʿĪsā
Bulışdı āb-ı ḥayvān üzre gūyā Ḫıżrla Mūsā

Ümīdī Çelebi — Leṭāfet burcı üzre yoḳ ḳaşuñ gibi meh-i ġarrā
Melāḥat gülsitānında ruḫuñ gibi gül-i raʿnā

Behişţī Efendi — Niçün böyle ḳarār üzre degüldür ḫālüñ ey deryā
Senüñ ḫāletlerüñ her dem ider ʿāşıḳları rüsvā

Fevzī Çelebi — Ġubār-ı āsitāneñ dīdeme küḥl-i cilā-āsā
Ṭuyınca sürmedin oldum ḥużūruñdan cüdā ḫayfā

ʿĀlī Efendi — Sipās u ḥamd-i lā-yuḥsā ki ol yektā-yı bī-hemtā
İki ḥarfile yoḳdan var idüp ḳıldı bizi peydā

Velehu ʿĀlī — Şu resme ʿunṣur-ı çārına sevdā itsün istīlā
Ne ḥamrā n'idügin bilür ne ḫod ḫaḍrā ne ḫod beyżā

Ṭuġrāyī — Şeref virdi cihāna Ḫusrev Ebū cāmiʿ-i bālā
Ne żībā ṭarḥ u taḳsīmi ʿadīl-i mescid-i Aḳṣā

Ḫāletī-i Nesl-i Gülşenī — Dilā yaḳ mücmir-i ʿaşḳa bu çār eżdādı ʿūd-āsā
Ki tā feyyāż-ı feyżinden meşāma irişe bu yā

Ḥarīrī	Naẓīr olmaz saña ḥüsnile hergiz ey melek-sīmā N'ola ḫūbān-ı dehre eyleriseñ nāz u istiġnā
Seyyid Feyżī	Tecellī nūrına yanmaḳ gerekdür ʿāşıḳ-ı şeydā Aña yüz göstere biñ luṭfile tā şāhid-i maʿnā
Ḥāletī-ʿAzmī-zāde	Eger bir gice girse ḳoynuma ol şemʿ-i bezm-ārā Döneydüm ṣubḥa dek şevḳile fānūs-ı ḫayāl-āsā
14b	
Yaḥyā Efendi	Görüp çīn-i cebīnin şu gibi aḳdı dil-i şeydā Leṭāfet virdi ḳaṣr-ı ḥüsne ol sünbül-i rūḥ-efzā
Ünsī	Hilāl-ebrūnuñ üstinde cebīnüñ ey melek-sīmā Müşerref itdi burc-ı ḳavsi ṣan mihr-i cihān-ārā
ʿAyşī Çelebi	Benānın nāzile basṭ itse ol māh-ı cihān-ārā Olur bir pençe-i ḫurşīdden beş māh-ı nev-peydā
ʿAyānī	Senüñ bu leylī-i zülfüñde ḳılmışdur mekān sevdā Anuñçün her dil-i Mecnūnı eyler ser-te-ser rüsvā
Cinānī-Bursevī	Olupdur Ḳaysile Ferhāda rāh-ı ʿaşḳda hem-pā Ululara ḳatup aġlamalıdur bu dil-i şeydā
Velehu Cinānī	Görüp kūyuñda ḳorḳar ʿāşıḳ olmaḳdan dil-i şeydā Neden ḳorḳarsa uġrasun aña yā Rab dil-i şeydā
Seyyid Bedīʿī	İlāhī sensin eşyāyı iden nā-būd iken peydā Senüñ ḥükmüñle oldı ser-be-ser dünyā vü mā-fihā
Nādī Efendi	Teʿālallāh zihī şāh server-i encām ġam-ı fersā Ki oldı maẓhar-ı esrār-ı sübḥānelleẕī esrā
Baḥrī-Ṭamaşvarī	Müyesser ḳıl Ḫudāya sen baña bir ḳāmet-i ṭūbā Yüzi cennet lebi gūşı ola kendü melek-sīmā

Ḳāḍī Muṣṭafā Çelebi	ʿAraḳdan bāde yegdür bādeden laʿl-i nigār aʿlā Ḥarām olsun lebüñsüz nūş idersem bāde-i ḫamrā
Seyyid Feyżī Beg	Muḳavves ḳaşlaruñ ey meh hilāl-i ʿıyddur gūyā Nümāyān olup olur bir baḳımda yine nā-peydā
Velehu Feyżī	Perīşān itmesün zülf-i dil-āvīzüñ ṣabā cānā Perīşān olur aḥvāl-i perīşānum gibi dünyā
Mānī	Ṭutuşdı bir ḳuloğlınuñ ruḫ-ı pür-ṭābına dünyā Ocaḳdan böyle yaluñ yüzli çoḳdan olmadı peydā
ʿAbdīyü'l-ḳāḍī	Laḳab dinildi maṭlaʿda o māha çün meh-i ġarrā N'ola şöhret bulursa ḥüsnile ol dil-ber-i raʿnā
Velehu ʿAbdī	Bu şehr ḳahvesinde bir Mesīḥā-leb olup peydā Nice biñ mürde-dil ʿuşşāḳı bir demde ider iḥyā
Muḥyī Yaḥyā Çelebi	Daḫi vaḳt olmadı mı bunca yıldan soñra iḥyā-na Senüñ āb-ı ḫayāt-ı laʿlüñi nūş eylesem cānā
—	Biḥamdillāh ki cānı yāre virdüm eyleyüp iḥyā Ecel de bulduġın alsun ölürsem aġlamam aṣlā
—	Teʿālallāh nedür bu ḥüsn-i dil-keş çihre-i zībā Ne maṭlaʿdan ṭulūʿ itdi ʿaceb ol ṭalʿat-ı ġarrā
Dürrī Efendi	Biz aġlarken ġam-ı hecrüñle lāyıḳ mı saña cānā Gülüp oynayasın aġyārile tenhāda bī-pervā
Dürrī Ḥasan Paşa	Nedür bu ḳāmet-i dil-cū nedür bu zülf-i ʿanber-sā Nedür bu çeşm ü bu ebrū nedür bu ṭurra-i zībā
Ẓarīfī-i Çorluvī	Nedür bu ġamzeler bu dīdeler bu zülf-i müşg-āsā Nedür bu ḳaşlar bu ḫāller bu ḥabbetü's-sevdā
Velehu Ẓarīfī	Nedür bu verd-i terden rū nedür bu ġonca-i gūyā Nedür bu sünbül-i ḫoş-bū nedür bu nergis-i şehlā

Ḫişālī — Nedür bu ʿanberīn-gīsū nedür bu çihre-i zībā
Nedür bu çeşm ü ebrūlar nedür bu ḥabbetü's-sevdā

[Derkenar]

Ḫişālī — Dem-i Rūḥu'l-Ḳudüsden dem urur ʿĪsī-lebüñ ammā
Ten-i pejmürdemi iḥyāya himmet itmedüñ Ḫayfā

Velehu Ḫişālī — Leb-i laʿl-i revān-baḫşuñ iderken mürdeler iḥyā
Beni iḥyāya himmet itmedüñ ḥikmet nedür āyā

Velehu Ḫişālī — Ḫayāt-ı nev bağışlar mürdeye laʿlüñ Mesīḥ-āsā
Ẓuhūr eyler dem-ā-dem leblerüñden muʿciz-i ʿĪsā

Velehu Ḫişālī — Feminden bir ḫaber alam diyü şordum lebin ammā
Dilin çigner o ṭūṭī-i şeker-ḫā ey dil-i şeydā

Velehu Ḫişālī — Niçe biñ mürdeler iḥyā ider laʿl-i lebüñ cānā
Saña Bārī Teʿālādan şunulmış muʿciz-i ʿĪsā

Velehu Ḫişālī — İder her nuṭḳ-ı cān-baḫşuñ nice biñ mürdeler iḥyā
Ölümüñ olsa vechi var Ḫıżır u Mūsā vü ʿĪsā

Velehu Ḫişālī — Fiġān u giryeden geçsün göñül Yaʿḳubı kim zīrā
Olur ol Yūsuf-ı Mışr-ḥüsün bir gün hemān peydā

Velehu Ḫişālī — Ten-i zerd ü nizārumda görinen reg degül cānā
Göñül ḳasrında itdüm şāh-ı ʿaşḳa nerdbān peydā

Velehu Ḫişālī — Ḫişālī vaṣl-ı dil-berden ümīdüñ kesme kim zīrā
Ṭoġup gün gibi yanuñda olur bir gün hemān peydā

Velehu Ḫişālī — ʿAceb mi gülşen-i ġamda fiġān itsem hezār-āsā
Ne güneyden eşer ẓāhir ne dil-berden ḫaber peydā

Velehu Ḫişālī — Ruḫ u zülfüñle hīç cemʿ ü perīşān olmadum aṣlā
Viṣāl ü hecrile ḫandān u giryān olmadum cānā

Velehu Ḫişālī — Lebüñ ḳandına ḳandı nice demle tañ mıdur cānā
Ṣatarsa bülbül-i cān ṭūṭī-i gūyāya istiġnā

Feyżī Beg — Bugün cümle cefāñı baña eyle rāżıyum cānā
Yarın dāmānuña dest-i naẓarım degmesün ḳaṭ‘ā

Hāşimī — Ḳalem işlemege çün sa‘y ü himmet eyledüm amınā
Dilā ṭutdıramadum ol nihāl-i nev-rese ḥayfā

Behiştī Efendi — Erenler ḳanına aşlar yerer bir ḳahbedür dünyā
Yüzini görmesem olsa baña bir gūşe-i tenhā

Velehu Behiştī — Ṣoyup bir lu‘bile yāri kenār itmek diler tenhā
Dirīġā burnuma ṭuzlu şular ḳoysa gerek deryā

Vaḥdetī — Gören dil-teşneler destüñde deştüñ ey ḳamer-sīmā
Ḥayāt ābın şanur barmaḳlaruñdan eyledüñ icrā

15a

Ḫişālī — Kevākib ‘aksi ile şöyle zeyn oldı gice deryā
Zemīn üstinde gūyā oldı ġayrı āsmān peydā

Velehu Ḫişālī — Bahār irse güzellense cihān bāġ-ı cinān-āsā
Gül açılsa hezārān nāle itse bülbül-i şeydā

Velehu Ḫişālī — Sirişk-i çeşmile beslerse yüz kez bāġ-bān cānā
Gül-i rūyuñ gibi gülşende ḳopmaz bir gül-i ra‘nā

Velehu Ḫişālī — Ayaḳ baṣdukça Ḳaysuñ merḳadine nāḳa-i Leylā
Ser-ā-ser giderür gūyā deve tabanı bir kemḫā

Velehu Ḫişālī — Dem-i Rūhü’l-Ḳudüsden dem urur la‘l-i lebüñ cānā
N’ola her bir sözüñde ẓāhir olsa mu‘ciz-i ‘Īsā

Velehu Ḫişālī — Yine gülzār-ı ḥüsn içre açıldı bir gül-i ra‘nā
Ġazel-ḫᵛān olsa vechi var hezārān bülbül-i şeydā

Velehu Ḫişālī — Göz ucıyla nigāh itse baña ol gözleri şehlā
Şanasın giydürürdi egnüme bir bādemī kemḫā

Velehu Ḫişālī — Görüp mir'āt-ı rūyuñ kim baḳar āyīneye cānā
Degildür kimse ḥasret ṣūretine ey gül-i raʿnā

Velehu Ḫişālī — İderken laʿl-i cān-baḫşuñ dem-ā-dem mürdeler iḥyā
Ne hiḳmetdür beni iḥyāya himmet itmedüñ āyā

Velehu Ḫişālī — Ḥüsün gibi bulınmaz ḥüsnile bir yār-i bī-hemtā
O yüzdendür laḳab ol verd-i zībāya gül-i raʿnā

Velehu Ḫişālī — Barışmaz mı benümle yıldızuñ ey meh-cebīn āyā
Ṭulūʿ itmez mi bir gün mihr-i vaṣluñ ey melek-sīmā

Velehu Ḫişālī — Cihānı devr idüp gezdüñ sipihr-i nüh ḳıbāb-āsā
Velīkin irmedüñ kūy-ı nigāra ey dil-i şeydā

Velehu Ḫişālī — Nedür bu laʿl-i rūḥ-efżā nedür bu ḫāl-i ʿanber-sā
Nedür bu ḥüsn ü bu ān ey perī-peyker melek-sīmā

Velehu Ḫişālī — Cefā vü cevrini mihr ü vefā bil dil-berüñ zīrā
Cefā ile belā-keş Ḳaysı Mecnūn eyledi Leylā

Velehu Ḫişālī — Degildür yaluñız rencīde-ḫātır ʿāşıḳ-ı şeydā
Elüñden ʿāciz olmışdur behey ẓālim senüñ dünyā

Ḫumārī — Ser-i zülfüñdedür sırr-ı beyān-ı leyletü'l-esrā
Leb-i laʿlüñdedür keşf-i rumūz-ı muʿciz-i ʿĪsā

Ḫişālī — Ḫudāyā ḳudretüñ āyīnesidür cümle-i eşyā
Meẓāhirdür eger ẕerre eger ḳatre eger deryā

Velehu Ḫişālī — Bahār eyyāmıdur ẕevk u şafā hengāmıdur güyā
Ḫaṭīb-i cāmiʿ-i güldür Ḫişālī bülbül-i güyā

Velehu Ḫişālī — Gözinden şaḳınurken ḫāk-i pāyüñ dīde-i bīnā
Revā mı küḥl idinmek kör gözine nergis-i şehlā

Velehu Ḫişālī — Ḫudāya maẓhar-ı ẕāt u ṣıfātuñdur ḳamu eşyā
Eger firdevs eger ʿuḳbā eger dünyā vü māfihā

Velehu Ḫişālī — Ser-i zülfüñden añlandı rumūz-ı leyletü'l-esrā
Leb-i laʿlüñden olmışdur ʿayān esrār-ı "māevḥā"

Velehu Ḫişālī — İki ḳuşdur ki söz bilmez nedür adı yine güyā
Birisi ṭūṭī-i güyā birisi bülbül-i şeydā

Velehu Ḫişālī — İki maḥbūb-ı müsteşnāya meyl itdi dil-i şeydā
Birinüñ çeşm ü ebrūsı birinüñ ruḫları zībā

[Derkenar]

ʿİşmetī-ʾl-ḳādī — Elinde tāze lūle yaḳdıġunca ol gül-i raʿnā
Ṣanurlar ḳırmızı ḳatmer ḳaranfül eylemiş peydā

Velehu ʿİşmetī — Ḫaṭ-ı müşgīnüñ eyler ḫāl-i ʿanber-būñı nā-peydā
Çemen-zār-ı melāḥat içre güyā ḥabbetü's-sevdā

Şeyḫī-i Şeyḫü'l-islām — Ḫayālüñ hem-demüm ḫūn-ı sirişküm bāde-i ḥamrā
Meh-i tābān-ı evc-i ʿişret oldı sāġar-ı ṣahbā

Yaḥyā Beg — Dehānuñ düzdidür var ise dil mülkin iden yaġma
Ki gelmez ṣavtdur hergiz olur cān gibi nā-peydā

Velehu Yaḥyā Beg — Ḫurūfu'n-naẓmi aḳdāḥun ve ṣahbāhā meʿānīhā
Elā yā maʿşere'l-ʿuşşāḳ-ı faḍḍalnāhu tafṣīlā

Velehu Yaḥyā Beg — Yemūtu küllü men yuḥyī necā men māte bi't-taḳvā
Yecīü'l-mevtü maḥfiyyen tevekkelnā ʿale'l-Mevlā

ʿAṭāyī-Nevʿī-zāde — Hevā-yı dāne-i ḫāl-i ruḫuñ terk eylemem cānā
Degirmen yüridürlerse başumda cüy-bār-āsā

Ḫāḳānī Beg — İdelden bezm-i meyde cām-ı laʿlüñ mürdeler iḥyā
Ölümüñdür senüñ ey rūḥ-ı ṣānī Ḥażret-i ʿİsā

Velehu Ḫāḳānī ʿUluvv-i iltifātuñ kār-sāzumdur benüm cānā
Ne bāküm var sipihr-i bī-vefā eylerse istiġnā

Rıżāyī Ṣadā-yı seyl-i ḫūndan olmasun başumda bu ifşā
Tenümde yāremüñ aġzını her dem baġlarum yārā

Ālī-Ḳaraḥiṣārī Ilāhī sensiz ol dānā-yı rāz u Ḫālik-i yektā
Rumūz-āmūz-ı ʿaḳl u ḥālet-efzā-yı dil-i şeydā

Velehu ʿĀlī Helāk itmek midür ḳaṣduñ nedür ey şūḫ-ı bī-pervā
Neden ben mübtelāya tā bu deñlü nāz u istiġnā

Riyāżī Efendi Kim itdi gevherin ḫāk içre ḫurşīd-i cihān-ārā
Anı bulmaġa ġırbāl itdi ḥāżır ṭārem-i vālā

15b Boş

16a

Sulṭān Bayezid-i Velī Şems-i ruḫuña eylemege şemse-i ġarrā
Çekdi ḳalem-i ḳudret aña ḫaṭṭ-ı semen-sā

Kemāl Paşa-zāde Ey ḥūr-ı melek-ṣūret ü ve'y ṭalʿat-ı ġarrā
Yā naḫl-i gül-i tersin ü yā ġonca-i raʿnā

Velehu Kemāl Paşa-zāde Gülşendeki düşdi şuya berg-i gül-i raʿnā
Maʿşūḳla ʿāşıḳ yüzidür göz göre gūyā

Resmī Ey nūr-ı Muḥammedden eşer bu ruḫ-ı zībā
Ve'y rūz-ı ḳıyām ümmetine ol ḳad-i bālā

Muḥibbī-i ʿAcem Sen serv-ḳadi görmeyeli ey gül-i raʿnā
Tallāhi leḳad ṭāletü'l-eşvāḳu ʿaleynā

Reʾyī N'eyler yüzüñ üzre gider ol zülf-i semen-sā
Rūzī ola mı ḳāfire hīç cennete meʾvā

Velehu Reʾyī Şol ḫaṭṭ-ı siyeh ʿārıż-ı cānānede gūyā
Rengīn varaḳa yazılu bir ḫaṭṭ-ı mücellā

Ḥişālī — Çoḳ fitneye bādī olur ol zülf-i şeb-āsā
Ḥükmini virür nüktetü'l-leyleti ḥublā

16b

Baḥr-i Hezec-i Aḫreb

Yaḥyā Efendi — Ṭūṭī-ṣıfat o câme-i sebzi giye cânā
Bir söz yiri var mı baḳa āyīneye cânā

Ḥişālī — Olur mı vişālüñ baña rūzī diye cânā
Naḳd-ı dil ü cânum vire ben mürdeye cânā

Velehu Ḥişālī — Hecrüñ ile āgāz ideyin nāleye cânā
Dem-sāz olayın bezm-i ġamuñda yine cânā

Velehu Ḥişālī — İḥyāya meded yoḳ mı ten-i mürdeye cānā
Būs-ı leb-i cān-baḫşuñı luṭf eyleye cānā

Velehu Ḥişālī — Döndürdi ġamuñ cismümi nāl-ı neye cānā
Şimdengirü āġāz idelüm nāleye cānā

Ḳınalı ʿAli Çelebi — Ey cümle-i eşyāda yüzüñ per-tevi peydā
Ser-geşte yüzüñ pertevine cümle-i eşyā

Sāʿī Çelebi — Çoḳ fitne vücūda getürür zülf-i şeb-āsā
Meşhūr meŝeldür bu ki el-leyletü ḥublā

Ḥişālī — Didüm emeyin laʿlin o şūḫa didi emme
Bu sırrı ṣaḳın kimseye fāş eyleme ammā

Velehu Ḥişālī — Çoḳ fitneye bāʿiŝ olur ol zülf-i şeb-āsā
Ṣanma ki teḫallüf ide el-leyletü ḥublā

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — ʿUşşāḳı n'ola istemese ol gül-i raʿnā
Şāmuñ güli bülbülsüz olur ey dil-i şeydā

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Añmazdı maḥabbet yolınuñ adını ḳaṭʿan
Bir kerre daḫi kendüye gelse dil-i şeydā

Velehu Ḥāletī — Ṣarḳarsa ʿadüv çāh-ı zenaḫdānuña cānā
Başın aşaġa ide anuñ ḥażret-i Mevlā

Mesīḥī Beg — Gül ʿārızuñ üstinde o zülfin semen-sā
Ṣan ḳurdı duzaġ avlamaġa bülbül-i şeydā

Necātī Beg — Bilseydi demüñ mürdeleri itdügin iḥyā
Cān vire idi irmegiçün bu deme ʿĪsā

Ḫişālī — Güş urmaz idüñ nāle vü feryāduma cānā
Aġyār-ı münāfıḳ sözin itseñ eger aṣġa

Velehu Ḫişālī — ʿAzm eyledüm efġānile ben ġurbete tenhā
Işmarladum Allāha seni ey dil-i şeydā

Velehu Ḫişālī — Ferhādla Şīrīn añılur Ḳaysla Leylā
Maʿ şūḳla yād olsa gerek ʿāşıḳ-ı şeydā

Velehu Ḫişālī — Her ḫidmetüñi cānile eyler tek ü tenhā
Dil ṭıflı senüñdür senüñ ey şūḫ-ı dil-ārā

Velehu Ḫişālī — Cān virse n'ola ʿaşḳuñile ʿāşıḳ-ı şeydā
Laʿl-i leb-i cān-baḫşuñ ider mürdeler iḥyā

Velehu Ḫişālī — Çekdüm niçe dem derd-i firāḳuñ senüñ ammā
Bir gün dem-i vaṣluñ umarum ey gül-i raʿnā

Velehu Ḫişālī — Çekdi niçe dem cevr ü cefāñı dil-i şeydā
Bir gün anı şād eylemedüñ luṭfile cānā

[Derkenar]

Velehu Ḫişālī — Zencīr-i ser-i zülfüñe düşdi dil-i şeydā
Ḳurtulmaġa bir çāre meded yoḳ mıdur āyā

Ḫişālī — Bir ʿāşıḳ idüm ḥüsnüñe ʿālemde nigārā
Bülbül daḫi bilmezdi nedür ġonca-i raʿnā

Velehu Ḫişālī — Ḳaṣd itmesüñ öldürmege ʿāşıḳı nigārā
Aġyāre varup dün gice itmez idüñ iḥyā

Ḫāḳānī Beg — Bir demde şehā itmede biñ mürdeyi iḥyā
Āyīn-i Mesīḥāyı ider leblerüñ icrā

Nihānīyü'l-müderris — Tā kim göreli ṭalʿatuñı ey yüzi ḳarā
Irmaḳ gibi çeşmümden aḳar şām u seḥer mā

Ṣabūḥī-i Mevlevī — Ey vaḥdet-i ẕātuñda cihān nāṭıḳ u gūyā
Emvāc-ı bahār-ı ḳademüñ esfel ü aʿlā

Velehu Ṣabūḥī — Ey ẕāt-ı şerīfüñ sebeb-i ḫilḳat-i eşyā
Şāhid şeref-i ẕātuña Yāsin ile Tāhā

Velehu Ṣabūḥī — Ey ḥüsnüñe erbāb-ı cihān vālih ü şeydā
ʿAşḳ ehline ḫāl-i siyehüñ māye-i sevdā

Velehu Ṣabūḥī — Ṣūretdür olan perde-keş-i çihre-i raʿnā
Yoḳsa bu cihān ṭobṭolı envār-ı tecellā

Velehu Ṣabūḥī — Dünyāya nedür meyl ü heves ey dil-i şeydā
Lāyıḳ mı bu kim külḫan ola menzil-i ʿanḳā

17a

Velehu Ḫişālī — Maʿşūḳile ʿāşıḳ añılur niteki cānā
Pervāne ile şemʿ-i cihān-sūz u şeb-āsā

Sulṭān Ḳorḳud — ʿAşḳuñ bu göñülde olalıdan yer ü peydā
Ṭutdum yüzümi saña ben ey şāh-ı dil-ārā

Şehzāde Sulṭān Bayezid — Bulınmadı bir destüm alur dünyede ḥayfā
Ṭutdum yüzümi ṭapuña ey ḥażret-i Mevlā

Sulṭān Cem — Oldı yüzüñüñ burḳaʿı ol zülf-i semen-sā
Sübḥāne ḳadīri ceʿale'l-leyli libāsā

Nevāyī — Ey ṣafḥa-i ruḫsārıñ ezel ḫaṭṭıdın inşā
Dībāce-i ḥüsnüñde ebed noḳṭası ṭuġrā

Ḳadrī Efendi	Didüm ki umar meyve-i vaṣluñ dil-i şeydā Hep bitdi o ḳaldı didi ol naḫl dil-ārā
Suyūfī	Didüm emeyin leblerüñi didi ki emme Bu sırrı ṣaḳın kimseye bildürmegil ammā
Niyāzī-i Mādiḥ-i Yıldırım Ḫan	Zülfüñ gicesinden başuma gün ṭoġa āyā Taḥḳīḳ ise ger nükte-i el-leyletü'l-ḥublā
Ḫāḳānī Beg	Leylāyı ʿarūs eylediginde zen-i dünyā Mecnūn işidüp didi ki el-leyletü'l-ḥublā
Aḥmed Paşa	Ey Kaʿbe-i erbāb-ı ṣafā şol ruḫ-ı zībā V'ey ḥalḳa-i beytü'l-ḥarem ol zülf-i semen-sā
Velehu Aḥmed Paşa	Ey ḳaṣr-ı felek-rifʿat u ve'y ṭāḳ-ı muʿallā Her bābile beñzer ḳapuña cennet-i me'vā
Yaḥyā Beg	Ey cümle-i aṣḥāba ḳapuñ Kaʿbe-i ʿulyā V'ey zümre-i aḥbāba ṭapuñ Mescīd-i Aḳṣā
Seyyid Nesīmī	Ey Kaʿbe yüzüñ maṭlaʿ-ı envār-ı tecellā Mir'āt-ı ruḫuñda dü cihān naḳşı hüveydā
Sürūrī	Ey muṣḥaf-ı ḥüsnüñde ezel sırrı hüveydā Mir'āt-ı cemālüñde ebed ʿālemi peydā
Velehu Sürūrī	Ey sāḳī-i bāḳī yine bir cām-ı muṣaffa Ṣunġıl ki fenā ṭālibidür ʿāşıḳ-ı şeydā
Zeynī-i Belġradī	Ey mihr-i ruḫuñ pertevi her ẕerrede peydā V'ey baḥr-i vücūduñ nemi her dilde hüveydā
Velehu Zeynī	Erbāb-ı dile oldı ḳapun Mescīd-i Aḳṣā Aṣḥāb-ı ṣafāya nitekim Kaʿbe-i ʿulyā
Emrī Çelebi	Ey ġayret-i ḥūr eyleyesin diyü temāşā Cennetde dikilmiş depesi üstine ṭūbā

Nev‘ī Efendi

Ben ḫāke idüp tīrini bārān o ḳaşı yā
Sīnem bitürür yārelerümden gül-i ḫamrā

Nüvīdī Efendi

Zerd olsa n’ola reng-i ruḫı ey gül-i ra‘nā
Rengindedür erbāb-ı ġamuñ ‘āşıḳ-ı şeydā

Maḳālī Efendi

Biñ mürde-i bir ḫande ile eyledüñ iḥyā
Gūyā ki ẓuhūr itdi dem-i mu‘ciz-i ‘Īsā

Fenāyī

Biñ mürdeyi bir demde ider leblerüñ iḥyā
Ey ‘Īsī-nefes n’ola disem saña Mesīḥā

Naẓmī Edirnevī

Görse ḳad-i mevzūn u şeker-ḫandeni cānā
Biñ Yūsuf-ı Mışra seni virmezdi Zelīḫā

[Derkenar]

Ẕātī Beg

Ḳıl gözlerüñüñ cāmların pāk u mücellā
İt sānī‘i mir’āt-ı vücūduñda temāşā

Velehu Ẕātī

Billāh ‘aceb mi yıḳılup gitse kilisā
Ot dıḳdı seg-i kūyuñ anuñ çāñına cānā

Velehu Ẕātī

Ḳıl ḳāmetini himmetinüñ sidreden a‘lā
Tā kim görüben işiden anı diye ṭūbā

Seyyid Feyżī Beg

Ey ẕātuñile ḳā’im ü dā’im ḳamu eşyā
Ẕerrāt olımaz per-tev-i şems olmasa peydā

Cemālī Çelebi

Virmeye keder dirseñ eger keşret-i dünyā
Ferhād gibi ṭaġa düş ey dil depe tenhā

Behiştī Efendi

Sübḥāneke yā men ce‘alen’nevme sübātā
Bī-dār kon ez-ḫ˘āb-ı hevā dīde-i mārā

Nevāyī

Olsa ikimüzniñ yüzi ‘aksi ṣuda peydā
Her ḳayda ki aḳarsa açılġay gül-i ra‘nā

Ṣāfī — Pā-māl-i ġam-ı ʿaşḳ olalı bu dil-i şeydā
Mecnūn-ṣıfat oldı cihān ḫalḳına rüsvā

Dürrī — Bir şaçları Leylī yüzi gül ḳāmeti bālā
Mecnūn idüben ḳıldı beni ʿāleme rüsvā

Ḫuffī-Edirnevī — Laʿl-i lebi dil mürdelerin kim ider iḥyā
Taʿlīm alur andan gelüp enfās-ı Mesīḥā

Seyyid Feyżī — Rūḥu'l-Ḳudüsüñ cānı fedā laʿlüñe cānā
Kim ẓāhir ider günde niçe muʿciz-i ʿĪsā

Fevzī Efendi — Bir yād ile her mürdesini eyledi iḥyā
Ben mürdeyi yād eyledi ammā leb-i ʿĪsā

Müyī-Serāyī — Mir'āt-ı dile gelmege ʿaks-i ruḫ-ı zībā
Gel mışḳale-i ʿaşḳile ḳıl anı mücellā

Nevāyī — Mecnūn başını secdedin almas idi aṣlā
Ger Leylī itiniñ çalıdın tapsa muṣallā

Zeynī-Belġradī — El-ḥamdü li-men kāne teḳaddese ve teʿālā
İnnī le-ḥamidtü leke leylen ve nehārā

ʿİlmī Dede — Bu ʿālem-i emkānı iden emrile inşā
Erbāb-ı dile eyledi esrārını ifşā

Aḥmed Paşa — Emvāt-ı nebātı yine ol Ḥayy ü Tüvānā
Enfās-ı Mesīḥile bugün eyledi iḥyā

17b

ʿĀlī Efendi — Güftāruña taḳlīd idicek ṭūṭī-i gūyā
Bir sille çalup ḳana yuduñ aġzını gūyā

Raḥmī-Bursevī — Ḥaḍrādaki gül oldı çü mir'āt-ı mücellā
Ġabrādaki nergis göz açup itdi temāşā

Vaḥdetī — Cān gözin açup eyle bu ekvānı temāşā
Her ẕerrede ḫurşīd-i cihān-tāb hüveydā

Ḳāsım Paşa — Āyīne-i cāndur meger ol ṣūret-i zībā
Rūşen görinür anda ḳamu naḳş-ı dil-ārā

Muḥyī — Ḳıl kākülüñi boynuma bend ṣaçı Leylā
Yaḥyā Çelebi — Mecnūndan olan silsilede tā ki ben aʿlā

Bāḳī Efendi — Ḥüsnile saña öykünimez çün gül-i raʿnā
Ḥüznile baña beñzeyimez bülbül-i gūyā

Aḥmed Paşa — Gün gibi ʿayān olalı ol ṭalʿat-ı ġarrā
Maḥv oldı şeb-i tīre gibi ḫaṭṭ-ı semen-sā

Ḫişālī — Ey ruḫları gül lebleri mül laʿli Mesīḥā
Her nuṭḳ-ı revān-baḫşuña biñ cān virür ʿĪsā

Ḫālişī Beğ — ʿUşşāḳuña ṭūr ile cemālüñle tecellā
Aç sāʿid-i sīmīnüñi göster yed-i beyżā

Dürrī-Baḥrī-zāde — Yüz göstere ṣūfī saña tā şāhid-i maʿnā
Āyīne-i ḳalbüñ ide gör ṣāf u mücellā

Ḫişālī — Bend eyledi dil Ḳayşını ey ṣaçları Leylā
Bu kākül-i müşgīn ile bu zülf-i semen-sā

Cemālī Çelebi — Laʿl-i lebini añ şekerüñ izine başma
ʿĀlemde üzüm ṣuyını hīç terkiye aşma

[Derkenar]

Ḫişālī — Fermān-berüñ olmasa şehā ʿāşıḳ-ı şeydā
Her emrüñe dimezdi semaʿnā vü aṭaʿnā

Velehu Ḫişālī — Ne vechile laʿl ü ruḫuña beñzedem āyā
Cām-ı Cem ü āyīne-i İskenderi cānā

Velehu Ḫişālī	Ḫüsnile müşābih ola ruḫsāruña ḥāşā Ey Ḫusrev-i Şīrīn-dehen ʿAẕrā ile Leylā
Velehu Ḫişālī	Ol Ḫusrev-i Şīrīn-dehenüñ ʿaşḳı dirīġā Ferhād gibi ṭaġa düşürdi depe tenhā
Velehu Ḫişālī	Ey Ḫusrev-i şīrīn-dehen ü ṣaçları Leylā Mecnūn gibi ḳılduñ beni ʿālemlere rüsvā
	Baḥr-i Hezec-i Maḥẕūf-ı Maḳsūr Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīl
Sulṭān Süleymān	Olaldan ḫasta-dil ʿaşḳile şeydā Alupdur başuña biñ dürlü ġavġā
Sulṭān Murād	Ḳara zülfüñ ṣalaldan başa sevdā Ḳarārı ḳalmadı gönlümüñ aṣlā
Ḫayālī Beg	Neden bī-ḳayd imiş Mecnūn-ı şeydā Ki almış başına biñ dürlü ġavġā
Ferruḫī-i Ḳasṭamonī	Ol āhū çeşme incinüp raḳībā Diyārın terk idersüñ seg be-ṣaḥrā
Cevānī-i ḳāḍī-zāde	Meger yārüm dimiş Mecnūn-ı şeydā İşidüp didi Leylā seg be-ṣaḥrā
Nevālī Efendi	Yüzüñdür āftāb-ı ʿālem-ārā K'z'u ʿālem münevver şod ser-ā-pā
Sipāhī Beg	Yüzüñ ey ġonca-fem gülzār-ı raʿnā Göñül bir bülbülüñdür anda güyā
Cemālī Çelebi	Ḫiṭābı ʿandelībüñ verde maḥżā Hemīşe kellimīnī yā Ḫumeyrā
Naẓmī-i Edirnevī	Dehānuñ būsesin ḳılmaḳ temennā Bir ölmez fikrdür yoḳ yire cānā

Ḫişālī — Nihāl-i ḳāmetüñ idüp temāşā
Depesi üstine dikildi ṭūbā

[Derkenar]

Meẕāḳī — Münevver ḳıldı dünyāyı ser-ā-pā
Tebāşīr-i ṣabāḥ-ı ʿıyd-ı aḍḥā

Reʾyī — İdenler leylī-i zülfüñ temāşā
Olur Mecnūn gibi ʿaşḳuñla şeydā

Ḫişālī — Eger bī-ḳayd olaydı Ḳayṣ-ı şeydā
Nice Mecnūn iderdi ʿaşḳ-ı Leylā

Şevḳī Şarḳī — N'iderler ayı ey reşk-i şüreyyā
Siniñ tek olsa bir māh-ı müheyyā

Lāmiʿī Bursevī — Benüm boynuma yöñeltdüñ nigārā
Şu yükler kim götürmez kūh u ṣahrā

ʿİṣmetī-yü'l-ḳāḍī — Zebūn itdi beni bu nefs-i bedrā
Meded olmazsa senden ḥālüme vā

— — Gözüm yaşına hem-dem oldı deryā
Dimez mi mācerāsın yāre deryā

Meʾālī-yü'l-ḳāḍī — Bī-vaṭansa ʿaceb olmaya deryā
Seni baġrına başdı ey dil-ārā

Nevʿī Efendi — Eḥibbā muntaẓır meclis müheyyā
Seni gözler ḥabāb-ı cām-ı şahbā

Ḫişālī — Cefā bārı bilüm bükdi dirīġā
Nihāyet yoḳ mıdur bu cevre āyā

Velehu Ḫişālī — Ḫadeng-i ġamzem oḳdur ey ḳaşı yā
Kemān-ebrūlaruñ yā mıdur āyā

Velehu Ḫişālī	Nihāl-i ḳametüñ serv-i dil-ārā ʿİẕāruñ māh u mihr-i ʿālem-ārā
Velehu Ḫişālī	Nice demdür seni gözler eḥibbā Yetişgil ḳandesin ey cām-ı ṣahbā
Ḥāletīʿ Azmī-zāde	Umar kim ṣāḥil ola vaṣl-ı Leylā ʿAceb vādīye düşmiş Ḳayṣ-ı ṣeydā
Ṣunʿī Geliboli	ʿArūs oldı bu nice şemʿ-i raʿnā Anuñçün yaḳdılar pāyine ḫınnā
18a	
Ḥalīmī Ḫᵛāce-i Sulṭān Selīm	Elüme girmiş idi luṭfile ol zülf-i dü-tā Ṣanki destümde idi memleket-i Çīn ü Ḫıṭā
Revānī Beg	Āfet-i devr-i zamān olmaġa ol māh-liḳā Giydi pervīn miṣāli benek altunlu ḳabā
Meʾālī	Nergisüñ körlügine kör gözine bād-ı ṣabā Tūtiyā içün izüñ ṭozını irgürdi baña
Naẓmī Edirnevī	Gözüñ üstinde ḳaşuñ var dimedi kimse saña Ya niçün gitmez elüñden güzelüm oḳile yā
Velehu Naẓmī	Luṭf idüp eyleriken ġayrılara mihr ü vefā Hāy efendüm nice bir ben ḳuluña cevr ü cefā
Ḳınalı ʿAli Efendi	Çünki ẓulm eylemedi ḳasımda ḳassām ḳażā Ḥāsid-i dūn ne içün virmiye ol ḥükme rıżā
Kirāmī Birāder-i Ḳınalı	Kaʿbe-i kūyuña gelsün diyü yārān-ı ṣafā Ḳum yıġar ḳapuña varduḳça senüñ bād-ı ṣabā
Yaḥyā Beg	ʿAḳlum almaḳtan ise cānumı al didüm aña Ol perī güldi didi ʿaḳluñ alan cānın ala
Velehu Yaḥyā	Murġ-ı dil uçalı sen serv-i dil-ārāya şehā ʿĀlem içre gözüme çūbçe görinmez ṭūbā

DOKÜMANTASYON MERKEZİ

ʿĀlī Efendi

Yār kim ādetidür gāh cefā vü gāh vefā
Ġareżi baña belādur ne vefādur ne cefā

Velehu ʿĀlī

Her ḳaçan ʿahde vefā itse ider baña cefā
Bir yaña bīm-i cefā bir yaña ümmīd-i vefā

Velehu ʿĀlī

Bir cevāb alabileydüm dehenüñden cānā
Dil-i bīmārumı ol sāʿat iderdüm iḥyā

Velehu ʿĀlī

Virdi rez duḫterini sāḳīye erbāb-ı ṣafā
Muṭribān oḳuyucı çıḳdı anuñçün güyā

—

Dügün itdükçe ʿarūs-ı güle dāmād-ı ṣabā
ʿAndelībān-ı çemen oḳuyucı çıḳdı aña

Şefīʿ Ḫalīl-ḳāḍī

Lafẓ dāmādını almaġa ʿarūs-ı maʿnā
Şuʿarā zümresi hep oḳuyucı çıḳdı aña

Necātī Beg

Leb-i cān-baḫşuñ ile ḳāmet-i dil-keş ṣanemā
Yiter ol ʿāşıḳ-ı dil-ḫastalara bāl ü belā

Fużūlī

N'ola ger olsa yetīm ol dürr-i deryā-yı ḥayā
Ki yetīm olsa füzūndur dürr-i deryāya bahā

Ḫayālī Beg

Acı çek ister iseñ leẕẕet-i ẕevḳ-i ʿuḳbā
Telḫ-kām oldıġıçün maʿden-i dürdür deryā

Velehu Ḫayālī

Sükkerīn leblerüñüñ şānına inmiş ḥüsnā
Āyet-i enbetallāhu nebāten ḥasenā

Şunʿī Selānikī

Ḳapuña ḥalḳa-i der olmaġa ey māh-liḳā
Māh-ı nev eyledi zülfüñ gibi ḳaddini dütā

Mānī

Yāre teklīf-i viṣāl eyleme gelse tenhā
Yalıñız gelmesi ʿuşşāḳa yiter mihr ü vefā

Şemsī

Yārdan hīç ḫaberüñ var mıdur ey bād-ı ṣabā
Seyr-i gülzār ider aġyārile tenhā tenhā

[Derkenar]

Ḳāsım Paşa — Yā Rab ol dil-ber-i sīmīn-bere kim vir ki kaya
Berg-i gülden ruḫı nāzikdürür ol nice ḳaya

Ḥarīrī — Göricek çihre-i zībāñı bugün ben şeydā
Eyledüm dilde yine ḫālet-i ʿaşḳı peydā

Ṭuġrāyī — Dime ʿālemde bulınmaz baña beñzer cānā
Bulınur āyīnede saña şebīh ü hem-tā

Ḫişālī — Ceyş-i sermāyı ṣoyup ṣāġ esen döndi hevā
Müjdeye geldi bugün yel yeprek bād-ı ṣabā

Velehu Ḫişālī — Geldi hengām-ı bahār irdi dem-i ẕevḳ u ṣafā
Sāġarı devre getür sāḳī meded ṣubḥ u mesā

Velehu Ḫişālī — Deyr-i ḥüsn içre görüp naḳş-ı ʿiẕāruñ cānā
Naḳş-ı dīvāre dönüp ḫayl-i bütān ḳaldı ṭaña

Velehu Ḫişālī — ʿAzl olup mülk-i çemenden gidicek bād-ı ṣabā
Geçdi iḳbālile taḫtına yine şāh-ı şitā

Velehu Ḫişālī — Sitem ü cevr ü cefāñile sürer ẕevḳ ü ṣafā
ʿĀşıḳ-ı ṣādıḳ olan eylemez ümmīd-i vefā

Velehu Ḫişālī — Rūy-ı ḫāke döşenüp berfile yāḫ ser-tā-pā
Bembeyāż oldı zemīn taḫta-i remmāl-āsā

Velehu Ḫişālī — Laʿlinüñ gerçi ki medyūnıyuz ey dil ammā
Ḥabbemüz yoḳ virecek şimdi meger cānum ala

Velehu Ḫişālī — Gitdi hengām-ı şitā geldi dem-i ẕevk ü ṣafā
Demidür nūş-ı meyüñ cām-ı Cemüñ ṣubḥ u mesā

Velehu Ḫişālī — Ġarezüñ cevr ü cefā ise yeter eyle vefā
Bize ey şūḫ-ı cefā-pīşe nedür bunca cefā

Velehu Ḫişālī — Olmasa muʿciz-i ʿĪsādan eger dem cānā
Dil ü cān mürdesini itmez idi laʿlüñ iḥyā

Velehu Ḫişālī — Saʿd ü vaḳḳāṣ oḳıdur tīr-i müjeñ ey ḳaşı yā
Ṭabla-i sīne-i ʿuşşāḳı nişān itse n'ola

Velehu Ḫişālī — Būse-i laʿl-i lebüñ mürdeler eyler iḥyā
Saña bu muʿcize iḥsān-ı Ḫudādur cānā

ʿİẕārīEdirnevī — Bāġda serv-i ʿarūsına dügün itdi ṣabā
Fāḫte oḳuyıcı çoḳdı anuñiçün güyā

Sinānī — Ḳıldı maʿcūn-ı cevānī ġam-ı afyona ṣalā
Yiyelüm n'olsa gerekdür anı yārān-ı ṣafā

ʿİẕārīZigetvarī — Leb-i dil-berle duḫān içmege mā'il ẓurefā
Ki zülāl-i lebine lüle vesīle ola tā

Behiştī Efendi — Yazılur çünki ʿamel deftere ferden ferdā
Bugünüñ yārını olursa dirīġā derdā

18b

ʿİẕārī Çelebi — Zaḥmet-i ʿaşḳı çeküp sırrını itdüm ifşā
Buldı Ferhādile Şīrīn anı ḫāżır ḥelvā

Bāḳī Efendi — Belini ḳucmadadur ol ṣanemüñ derd ü belā
Yoḫsa şīrīn lebi ʿāşıḳlara ḫāżır ḥelvā

Furūġī — Kāküli ġuṣṣasıdur ol ṣanemüñ derd ü belā
Yoḫsa zehr-i ġam-ı laʿli dile ḫāżır ḥelvā

Ümīdī Çelebi — Ḳāmetüñ gibi ḳanı naḫl-i dil-ārā cānā
Leblerüñ gibi ye bir aġza gelmiş ḥelvā

Ḫişālī — Şehd-i laʿl-i lebüñi emmededür cāna ṣafā
Yoḳsa ḫūn-ı ġamuñ ʿāşıḳlara ḫāżır ḥelvā

Ümīdī Çelebi — Kaʿbeden yüz çevürüp ey ṣanem-i ḫūr-liḳā
İşigüñ cānibine döndi bugün ḳible-nümā

Emrī Çelebi	Seni bu deñlü yaḳıcaḳ güneş ey māh-liḳā O zavallu bī-ʿaceb sen ne ḳadar baḳduñ ola
Velehu Emrī	Dil düşüp fürḳate eyler ḫaṭṭ-ı dil-dārı recā Ecelin ister o kim ola giriftār-ı belā
Velehu Emrī	Beline ḫançer-i zer ṭaḳmış o serv-i bālā Âb-ı zer birle yazılmış ṣanasın servde lā
Emīrī	Ola būs itdi lebüñ degmedi bir ḥışşe baña Çıḳdı āhum tütüni göklere ey māh-liḳā
Ḥāletī-ʿAzmī-zāde	Aġzına aldı dütün lūlesin ol ḥūr-liḳā Çeşme-i Kevṣere bir lūle ḳomışlar gūyā
ʿAhdī	Teşne-dil meyve-i vaṣluñ didüm ister cānā Ṣundı sīb-i żeḳanın didi ki işte elma
—	Bir elüm sāġar-ı pür-mey bir elümde elma Ṭolu vardı saña ey rūḥ-ı revānum alma
Vuṣūlī Beg	Baḥr-i ḥüsn içre n'ola ey dürr-i yek-dāne saña Ger ṣadef dāye olup lü'lü' olursa lālā
Rūḥī	ʿAks-i sīb-i żeḳanuñ birle bu çeşm-i bīnā Beñzer ol şīşeye kim ola içinde elma
Ḳara Fażlī	Ġarezüñ ṣūfī senüñ tāc u ḳabādan ʿacebā Bu mı kim ʿizzet idüp baş ege her kimse saña
Ḥasībī-Rüstem Paşa-zāde	Maḫzen-i gevher-i ʿaşḳ oldı derūnum cānā Ne ṣanursın dil-i şūrīdeyi deryā deryā
Şemsī	Kerem it ʿāşıḳ-ı bī-çāreñe ey kān-ı vefā Müddeʿīler işidüp eylemesüñ aña cefā
Aḥmedü'l-ḳāḍī	Leb-i cān-baḫşuñ ile mürdeler oldı iḥyā N'ola ben ḫastañı iḥyā ideriseñ Yaḥyā

Āgehī-Vardarī	Ḫaber-i vuṣlat-ı dil-dārı idermiş ifşā Bize bir gün göresin söz getirür bād-ı ṣabā
Emrī Çelebi	Ḳodı zülf üzre çü tarmaḳ didüm el urma aña Döndi ʿaks eyledi bildüm ki didi remzile lā
Āẕerī Çelebi	Merḥamet ḳıl baña ey gevher-i deryā-yı seḫā Gül-i gülzār-ı kerem ebr-i güher-bār ʿaṭā
Sāmī	Eylemez vaʿde ider ġayrılara mihr ü vefā Vaʿde eyler de vefā eylemez ol şūḫ baña
[Derkenar]	
Aḥmed Paşa	Fikr iderdüm ki gidersem eşigüñden ṣanemā Beni bu żaʿfum evcinden yine döndüre ṣabā
Ḫalīlī Zerd	Pertev-i mihr-i ruḫuñ bezmümüze virdi iḥyā Şems mey-ḫānesinüñ yine güni ṭoġdı şehā
Nāmī	Şānelermiş didiler kākülini bād-ı ṣabā Şānesinden göreyin dest-i ṣabā ola cüdā
Sürūrī-Gelibolī	Leb-i cān-baḫşuñ alup aġzuma öldüm güyā Ḫıżr-veş āb-ı ḥayāt oldı naṣībüm güyā
ʿUbeydī Efendi	Ṣanma encüm delinüp nāvek-i āhumla dilā Oldı çerḫ aṭlasınuñ penbesi yer yer peydā
ʿİṣmetī-l-ḳāḍī	Dem-i cān-baḫşile ʿĪsī gibi oldı güyā Bir dem içinde bütün ʿālemi itdi iḥyā
Ḥāletī-i Nesl-i Gülşenī	Vird idin nām-ı Ḫudāyı yüri her ṣubḥ u mesā Ḳalbüñ āyīnesi tā kim bula ẕikr ile cilā
Nādirī-Ġanī-zāde	Almaḳ ister güher-i laʿlüñi ḫaṭṭuñ cānā N'ola dirlerse biraz lāzım aña ḫayli bahā

19a

Ḥişālī Aġzı ṣuyın aḳıdup āb-ı zülālüñ cānā
Vaṣf-ı laʿlüñde ḥayāt ābını itdüm icrā

Velehu Ḥişālī Olmaḳ isterseñ eger maẓhar-ı elṭāf-ı Ḫudā
Herkese ʿayn-ı ʿināyetle naẓar eyle şehā

Velehu Ḥişālī Ġareżüñ mihr ü vefā ise eyā naḫl-i cefā
ʿĀşıḳ-ı ḫasta-dile itme cefā eyle vefā

Velehu Ḥişālī Ḳand-i laʿlüñ ile mir'āt-ı ruḫuñdur cānā
Dil ü cān murġını ṭūṭī gibi iden gūyā

Velehu Ḥişālī Ḥüsnile şems ü ḳamer saña olmaz hemtā
Meger āyīnede ʿaḳs-i ruḫuñ ola cānā

Velehu Ḥişālī Getürem dirdi ḫaber itmedi ol ʿahde vefā
Yeler oñmazlaruñ aʿlāsı imiş bād-ı ṣabā

Velehu Ḥişālī Lūle būs eylerimiş laʿlüñi her ṣubḥ u mesā
Nār-ı āhum dütüni çerḫe ʿurūc itse n'ola

Velehu Ḥişālī Her gün olmazsa vefā vü keremüñ bāri şehā
Merd-i mėyyit budur ʿuşşāḳa ola iḥyānā

Velehu Ḥişālī Cāna minnet ne ḳadar eyleriseñ baña cefā
Tek hemān eyleme aġyār-ı bed-endīşe vefā

Velehu Ḥişālī Müje vü ġamzeñe dil virene ey ḳaşları yā
Eksik olmaz irişür tīr-i ḳader tīġ-i ḳażā

Velehu Ḥişālī Her ḳaçan ʿarż-ı ʿiẕār eyleseñ ey ḫūr-liḳā
Gün gibi rūşen olur rūy-ı zemīn ser-tā-pā

Velehu Ḥişālī ʿĀlemüñ ẕevḳ ü ṣafāsı ḳatı çoḳdur ammā
Görmedüm ẕevk-i viṣālüñ gibi bir özge ṣafā

Velehu Ḥişālī — Bādī-i būs u kenār olmaġla ṣubḥ u mesā
Vechi var bāde-i gül-gūne düşünse ẓurefā

Vechī — Özge bir ʿāleme irdüm elemüñle cānā
Ḳalmadı ḫāṭırāda ḫāṭıra-i ḫavf u recā

Derūnī — Āndray Ṭorya ilinden mi gelürsin āyā
Bize İspanya luġatin hecelet aḥyānā

Velehu Derūnī — Bize çatmaġa hevā furṣatı gözler cānā
Kelīmüm mevc-i fenā aldı meded bir Fātiḥā

Velehu Derūnī — Ḳorḳulu yirde ṭurup batma ṣulan yüri yola
Ḳıyılar dögdi seḥer al demüri tente fora

Velehu Derūnī — Rūzgāruñ baña çoḳ fürḳatesin ṣaldı hevā
Az ḳaldı yimege ten ḳayıġın baḥr-i fenā

Velehu Derūnī — Ḳatı çoḳ işler idüpdür bize bu çerḫ-i fenā
Aṭlas-ı sebzi çıḳarup giyürür ekṣer ʿabā

Ḥişālī — Laʿl-i cān-baḫşuña öykündügiçün cānā
Sāġaruñ şu yirine ḳanını içer ẓurefā

Ṣıdḳī-i Belġradī — Geçdi şāh oldı eḳālīm-i cihāna çü şitā
Ser-te-ser itdi culūsiyye ʿaṭā aḳ dībā

Meḥmed Beg — Āşinā-yı yem-i ʿaşḳ oldum idüp terk-i fenā
Ki bu ʿummān-ı tecerrüdde odur manca baña

Velehu Meḥmed — Ne yirüñdür senüñ ey fülk-i dil-i ʿummān fenā
Bu donanma-yı ʿadūy-ı dilüme yaḫşī baḳa

[Derkenar]

Kāmilī — Söküben yelken açılduñ deñize bī-pervā
Ḳadd-i ʿāşıḳ nice çenber gibi olmaya dü-tā

Velehu Kāmilī — Ḳalduḳ enginde dirīġ oldı limanlıḳ deryā
Ne ṭarafından ola bir bād-ı muvāfıḳ peydā

Velehu Kāmilī — Çün çeker ḳaraya keştī-i teni keştī-i mā
Yā nedür bu yem-i miḥnetde bu āşūb u belā

19b

FużūlīBaġdādī — Aşraḳat min feleki'l-behceti şemsen ve behā
Melā el-ʿālemi nūren ve sürūrun ve behā

Veysī Efendi — Āh kim olsa gerek pūşīş-i tābūt-ı fenā
Ḫilʿat-i pādişeh ü ḫırḳa-i peşmīn-i gedā

Velehu Veysī — Nice olur ḥālüm o gün kim ṭura dīvān-ı ḳażā
Oḳına ḥükm ü hümāyūn-ı mükāfāt u cezā

Ḫişālī — Şayḳal-ı ẓikrile vir āyīne-i ḳalbe cilā
Saña yüz göstere dirseñ eger envār-ı Ḫudā

Velehu Ḫişālī — Taḫt-ı gülzāra culūs eyleyicek şāh-ı şitā
Gülşen-i aʿyānına baḫş itdi birer aḳ dībā

Velehu Ḫişālī — Heves-i kākül ü zülfüñle eser bād-ı ṣabā
Dil-i şeydāyı hevāyī ider āḫir bu hevā

Ḫāletī-yi Azmī-zāde — Nāḳa-i maḥmil-i Leylāya olurdı hem-pā
Cām-ı ġamdan yüküni ṭutmasa Ḳays-ı şeydā

Velehu Ḫāletī — Çoḳ zamān idi ki ʿaşḳını ḳılardum daʿvā
Şimdi ṭoġruldı daḫi baña o serv-i bālā

Velehu Ḫāletī — Gün gibi eyledi her cānibi pür nūr u żiyā
Düşdi dünyāya yine pertev-i envār-ı Ḫudā

Kānī Çelebi — Ruḫlaruñ Kaʿbe-i ʿulyā vü ḳaşuñ ḳıble-nümā
Dehenüñ dār u şifādur bakışuñ rūḥa ġıdā

— — Şimdiden rıṭl-ı girānı çeke görsün ẓurefā
Aġır aylar geliyor ṣoñra çekilmez zīrā

Sülūkī	Oldı emvāt-ı nebātāta ṣabā rūḥ-efzā Ṣīve-i ʿĪsāyı itdi dem-i nev-rūz iḥyā
Velehu Sülūkī	Gerçi kim vaʿde ider mihr ü vefāya ammā İtmez ol ġonca-i gülzār-ı cefā vaʿde vefā
Uṣūlī	Gerçi zencīr-i ser-i zülfüñe çokdur ṣeydā Deli göñlüm gibi yok vaḥşī-ı ġamda tenhā
ʿĀlī Efendi	Her seḥer kim vire enhāra ṣabā pāk cilā Ola Mānī gibi her şāhid-i gülçihre güşā
Fużūlī-Baġdādī	Şeb ki miftāḥ-ı meh-i nev ola gencīne-güşā Ḳıla peymāne-i gerdūnı cevāhir peymā
Ḫayālī Beg	Ṣubḥ-dem kim yaḳınur ḫūn-ı şafaḳdan ḫınnā Nev-ʿarūs-ı tutuḳ-ı çārım ola çihre-güşā
Fużūlī	Geldi ol dem ki kılam cānumı cānāne fedā Eyleyüp ʿarż-ı maḥabbet ḳılam iẓhār-ı vefā
Ḳabūlī	Der-i dil-berde ʿaceb derde şataşdum derdā Düşdügüm derde bu derde döyemez bu derdā
Ḫişālī	Ḳāyilüz biz daḫi maʿḳūle gehī itse vefā Düşmez ammā ki ide tā bu ḳadar istiġnā
Velehu Ḫişālī	Bīm-i hicrānile ümmīd-i viṣālüñ cānā Baḥr-i efkāra düşürdi bizi bu ḫavf u recā
Baḫşī-yü'l-ḳādī	Yoḳdurur sende bilürken güzelüm mihr ü vefā Göñlümi yoḳ yire virdüm saña ey māh-liḳā
ʿAzīzī Beg	Ḥoḳḳa-i dilde olan rāzuñı söyletme şehā Kerem eyle ḳutunuñ aġzını açdurma bāña

[Derkenār]

Veysī Efendi
Demidür olur iseñ ey dil-i gencīne-güşā
Dür-niṣār-ı ḳadem-i ḥażret-i ṣadrü'l-ʿulemā

Velehu Veysī
Ey ruḫı rūşenī-i dīde-i erbāb-ı ṣafā
Ḫāl-i müşgīni çeker güşe-i āhū-yı Ḫıṭā

Müslimī-i Nesl-i Ḳınalı
Kaʿbe görmezse eşigüñ neme yarar ṣanemā
Ṭutalum iki gözümüñ biridür ḳıble-nümā

Derviş Paşa
Mest olur yād-ı leb-i laʿlüñile dil cānā
Bunı kim gördi ki ġonca vire keyf-i ṣahbā

20a

Yaḥyā Efendi
Murġ-ı dil gülşen-i dehr içre olup naġme-serā
Vaṣf ider ḳaddüñi āvāz-ı bülendile şehā

Dürrī Efendi
Ey vezīr-i şeh-i Cem-ḳadr ü memālik-ārā
Ve'y ʿaṭā-baḫş u ser-efrāz-ı gürūh-ı vüzerā

Seyyid Feyżī Beg
İki peymāne olup dīdelerüm ṣubḥ u mesā
Beẓl ider bezm-i maḥabbetde ṣarāb-ı ḥamrā

Velehu Feyżī Beg
Her kimüñ ney gibi olmasa derūnında hevā
Dem-be-dem bezm-i hüviyyetden irer aña ṣadā

Velehu Feyżī Beg
İdinür ʿaks-i ruḫuñ dīde-i nem-nākümi cā
Ṣan deñiz mālikidür mesken olupdur aña mā

Velehu Feyżī
Yine bir ġonca-i raʿnāya dil oldı şeydā
Bülbül-āsā demidür iñler nesīm-i ṣubḥ u mesā

Velehu Feyżī Beg
Gül ruḫuñ şevḳi ile bu dil-i şeydā cānā
Oldı kūyuñda hemān bülbül-i gūyā gūyā

Velehu Feyżī Beg
Bī-vefādur bu felek eyleyelüm istiġnā
Ṭutalum ehl-i fenāyile reh-i mülk-i beḳā

Żaʿīfī	Merd odur kim özini tanıya kesb ide fenā Jeng-i ġam ḳomaya dilde oluban ehl-i ṣafā
Velehu Żaʿīfī	Ḥaḳ dedi çünki kelāmında "leḳad kerremnā" Sendedür feyż-i kerāmet özüñ añla şāhā
NīgīḤİṣfehānī	Ey ki der-merḥale-i ʿaşḳ şodī reh-peymā Reh be-cāyī ne-berī tā ne-şevī bī-ser ü pā
Cemālī Çelebi	Nesl-i īn ḳavm-i mezāʿim şode kim şod īn cā Pederān rev be-Ḫoten kerde vü māder be Ḫıṭā
Velehu Cemālī	Ġarezi bu ki vefādan vara bir şemme ala Bāġda ġoncalaruñ aġzın arar bād-ı ṣabā
Velehu Cemālī	Cennet-i kūyuñı me'vā-yı raḳīb itme şehā Ḳoma adam yirine dīvi kerem ḳıl ṣanemā
Velehu Cemālī	Baḥr ü berre bizi şāh itdi mey-i rūḥ-efzā Meclisümde ṣanasın oldı piyāle nā-peydā
Velehu Cemālī	Ḫākde anı şikest göricek itdi duʿā Āyīne cām-ı Ceme didi ṣafālıḳlar ola
Velehu Cemālī	Ḫayli kertik geçer ortada ḳuşum başı dilā Degme bir kaḥbe zene egmez ise başı n'ola
Mecdī Efendi	Didiler ḳaddüñ elifdür iki ḳaşuñ iki rā Bir diyüp iki diyüp ḳomadı anı şuʿarā
—	Saña dil virmek idi borcum anı itdüm edā Cāna minnet mi çekersin n'ola cānumda fedā
Āẕerī Çelebi	Merḥabā ey dil-i efsūn-ger-i efsāne-serā Oldı müşgīn-nefesüñ ḫalḳa yine nāfe-güşā
Nişābī	Eylemiş böyle muḳadder ezelī yār Ḫudā Seni ḥüsn iline şāh u beni sen şāha gedā

Ḫişālī — Gördüginde ruḫınuñ mihrini ey māh-liḳā
Zülf-veş māh-ı nevüñ olmışidi ḳaddi dü-tā

Velehu Ḫişālī — Gösterür Ka'be-i kūyuñ baña her dem şanemā
Rāstī oldı benüm iki gözüm ḳible-nümā

[Derkenar]

Yaḥyā Efendi — Öpdürürse kef-i destin eger ol māh-liḳā
Aġzuñı ṭutmaġıçündür saña 'āşıḳ o vefā

Seyyid Feyżī — Tār-ı zülfüñle açılsa n'ola rūyuñ cānā
Gice eyler ḳamerüñ nūrını ey meh peydā

Ḫişālī — Mışr-ı ḥüsn içre görüp rūyuñı ey māh-liḳā
Kimdür olmaz maña cān ile ḫırīdār 'acebā

Velehu Ḫişālī — Sa'd ü vaḳḳāş oḳıdur tīr müjeñ ey ḳaşı yā
Ḳalb-i 'uşşāḳa çeker tīr-i ḳader ḳavs ü ḳażā

Velehu Ḫişālī — Nice bir va'de-i ferdā nice bir cevr ü cefā
Daḫi itmez misin ey ḳavli yalan 'ahde vefā

Seyyid Feyżī — Feyż-baḫş olduġı demde bu çemen-zāra Ḫudā
Gül-i gülzār-ı fenāda ḳomamış būy-ı vefā

20b

Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim
Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

Sulṭān Selīm-i Ṣānī — N'ola itsem bugün ol yār-i bī-pervāya istiġnā
Gedā gāhī ider şāh-ı cihān-ārāya istiġnā

Sulṭān Murād — Eşigüñ yaşdanan cānā ider me'vāya istiġnā
Temāşā eyleyen ḳaddüñ şatar ṭūbāya istiġnā

Mīr-i'l-ḳāḍī — Gedā-yı kūyuñ eylerse n'ola dünyāya istiġnā
İderler bunda 'ārifler Cem ü Dārāya istiġnā

Ārāmī — Girüp bāzār-ı ʿaşḳa dil ṣatar dünyāya istiġna
Metāʿ-ı kār u bār-ı ʿaşḳadur sermāye istiġnā

Velehu Ārāmī — N'ola ʿālemde eylersem bey ü paşaya istiġnā
Şehā dervīş olan eyler şeh-i aʿlāya istiġnā

Ḫişālī — N'ola itsem göñül ol yār-i bī-hemtāya istiġnā
İder şāhum gedā gāhī Cem ü Dārāya istiġnā

Ünsī-Stanbūlī — Degül ʿuşşāḳa eylerse felekde āya istiġnā
Düşer ol şehriyār-ı mülk-i ḥüsn-ārāya istiġnā

[Derkenār]

Rūḥī — Ruḫuñdan ẕevḳ alan itdi gül-i raʿnāya istiġnā
Lebüñden mest olan ḳıldı mey-i ṣahbāya istiġnā

Rāyī — Gedā-yı ʿaşḳ olan eyler ise Dārāya istiġnā
Faḳīr itsem ʿaceb mi ger bütün dünyāya istiġnā

Fevrī Efendi — El-ān izüñ ṭozın eyle Cem ü Dārāya istiġnā
İderler kīmyā-gerler şeh-i dünyāya istiġnā

Necmī Çelebi — Şuçum bilsem nedendür bu dil-i şeydāya istiġnā
İdersin ey perī-peyker bütün dünyāya istiġnā

Baḥr-i Ḫafīf

Bāḳī Efendi — ʿĀrıżuñ āb-ı nābdur gūyā
Ẕeḳanuñ bir ḥabābdur gūyā

Ümīdī Çelebi — Leb-i laʿlüñ şarābdur gūyā
Dür-i dendān ḥabābdur gūyā

Ṣabrī Çelebi — Leblerüñ şehd-i nābdur gūyā
Ḫālüñ anda ẕübābdur gūyā

ʿAhdī — Femi bir ḳaṭre ābdur gūyā
Dişleri dürr-i nābdur gūyā

Rıżāyī — ʿĀrıżuñ āftābdur gūyā
Zülfüñ ey meh seḥābdur gūyā

Refʿiyyü'l-ḳāḍī — Ḳanlu yaşum şarābdur gūyā
Felek anda ḥabābdur gūyā

Ḫişālī — Dil-i biryān kebābdur gūyā
Eşk-i çeşmüm şarābdur gūyā

[Derkenar]

Ümīdī Çelebi — Dil-i sūzāṇ kebābdur gūyā
Ḳanlı yaşum şarābdur gūyā

Sülūkī — Dilde baġrum kebābdur gūyā
Ḫūn-ı eşküm şarābdur gūyā

Baḥr-i Remel-i Mecnūn
Feʿilātün Feʿilātün Feʿilātün Feʿilün

ʿĀlī Efendi — Cān ẕeḳān çāhına dil ṭurra-ı ṭarrāra fedā
Derd-mendüñ biri zindāna biri dāra fedā

Fużūlī — Cānumuñ cevheri ol laʿl-i güher-bāra fedā
ʿÖmrümüñ ḥāṣılı ol laʿl-i güher-bāra fedā

ʿUlvī Çelebi — Nūr-ı çeşmüm benüm ol nergis-i bīmāra fedā
Dil ü cānum benüm ol ġamze-i ḫūn-ḫᵛāra fedā

Tīġī Beg — Naḳd-i cān u tenüm ol gönlüm alan yāre fedā
Cümle-i mā-meleküm ḫāṣılı dil-dāre fedā

Beyāżī — ʿAḳl u fikrüm benüm ol ṭurra-ı ṭarrāra fedā
Dil ü cānum ol iki nergis-i bīmāra fedā

Ḫişālī — Dil ü cānum benüm ol ṭurra-i ṭarrāra fedā
Var u yoġum dehen-i gülbün-i dil-dāra fedā

21a

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim
Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

Şeyḫ 'Adlī — Elāyā eyyuhe's-sāḳī edir ke'sen ve nāvilhā
Ki 'aşḳ-ı lem-yezel iḥrāḳ idüpdür ḳalbümüz bil hā

Şāhidī — Elāyā eyyuhe's-sāḳī edir ke'sen ve nāvilhā
Anı nūş eyleyenler sırr-ı Ḥaḳḳı fehm ider bil hā

Behişṭī Efendi — Elāyā eyyuhe's-sāḳī edir ke'sen ve nāvilhā
Bizi öldürmedin ġam ġāfil olma çāremüz ḳıl hā

Bezmī-i A'mā — Dilā dünyā-yı dūnı bī-beḳā fehm it fenā bil hā
Ḫudā-yı ẕü'l-minenden ġayrı sen Ḥay ṣanma ey dilhā

Ḫulūṣī — Elā yā eyyuhe's-sāḳī edir ke'sen ve nāvilhā
Mey ü maḥbūba tevbe ḫāṣılı vallāh müşgilhā

Viṣālī — Elā yā eyyuhe's-sāḳī edir ke'sen ve nāvilhā
Olup mest ü müdām ey dil cihānı hep fenā bil hā

Sırrī — Elā yā eyyuhe's-sāḳī edir ke'sen ve nāvilhā
Ṭutuşup āteş-i 'aşḳile yanmaḳ ḫayli müşgil hā

Ẕikrī — Elā yā eyyuhe's-sāḳī edir ke'sen ve nāvilhā
Bu 'ömr-i bī-ḳarārı ḫod bilürsin çünki zāyil hā

Derviş Remīmī — Elā yā eyyuhe's-sāḳī edir ke'sen ve nāvilhā
Geçer sür'atle 'ömr-i nāzenīnüñ olma ġāfil hā

Naġmī-i Belġradī — Elā yā eyyuhe's-sāḳī edir ke'sen ve nāvilhā
Ḫarābātīlerüz ḳo her ne dirlerse disün il hā

Velehu Naġmī — Elā yā eyyuhe's-sāḳī edir ke'sen ve nāvilhā
Meded def'-i ḫumār ile bize gülüşmesün il hā

Fezāyi'l-ḳāḍī	Şarāb-ı cām-ı vaḥdetden şunup ḳıl cānı ḳanzil hā Elā yā eyyuhe's-sāḳī edir ke'sen ve nāvilhā
Ḫişālī	Ḫumār-ı ġamdan öldük ḳandesin gel çāremiz ḳıl hā Elā yā eyyuhe's-sāḳī edir ke'sen ve nāvilhā
ʿAhdī	Elā yā eyyuhe's-sāḳī edir ke'sen ve nāvilhā Ki ġam Ye'cūcınuñ defʿine seddür bādeyi bil hā
Ḫişālī	Elā yā eyyuhe's-sāḳī müdāmdur ḥall-i müşgil hā Be meyden tevbe müşgildür edir ke'sen ve nāvilhā
Remzī-i Mışrī	Elā yā eyyuhe's-sāḳī edir ke'sen ve nāvilhā Ki ḳalmaz kimseye bāḳī bu ʿālem fānīdür bil hā
ʿAbdī'l-ḳāḍī	Elā yā eyyuhe's-sāḳī edir ke'sen ve nāvilhā Bugündür deyr-i ʿālemdeki rūz-ı ʿişret ey dil hā
Naḳşī	Elā yā eyyuhe's-sāḳī edir ke'sen ve nāvilhā Düşüp ʿaşḳ āteşine yanmaḳ ey dil ḫayli müşgil hā
Nevālī Efendi	Elā yā eyyuhe's-sāḳī derūnum pür zi-müşgil hā Mey āsān mī-koned müşgil edir ke'sen ve nāvilhā
Cevānī	Elā yā eyyuhe's-sāḳī edir ke'sen ve nāvilhā Mey-i nābiledür her dem benüm işüm gücüm bil hā
ʿAvnī-i Feylekī (?)	Elā yā eyyuhe's-sāḳī edir ke'sen ve nāvilhā Ṣafā devrānıdur devr-i tenāvüldür vefā ḳıl hā
Kāsib	Elā yā eyyuhe's-sāḳī edir ke'sen ve nāvilhā Meded mey vir bize yoḫsa ṣabāḥa çıḳmazuz bil hā
[Derkenar]	
Derviş Paşa	Be-yek sāġar heme ġamhā çü gerded zāyil ez-dilhā Elā yā eyyuhe's-sāḳī edir ke'sen ve nāvilhā

Velehu Derviş Paşa — Ġam-ı sırr-ı dehānet būd gerçi müşgil-i dilhā
Velī la‘let be-yek ḫande güşād ān cümle müşgilhā

Seyyid Feyżī Beg — Şarāb-ı ġam-zedā bāyed ki nūrānī koned dilhā
Elā yā eyyuhe’s-sāḳī edir ke’sen ve nāvilhā

Nevālī Efendi — Elā yā eyyuhe’s-sāḳī derūnum pür zī-müşgilhā
Mey āsān mī koned müşgil edir ke’sen ve nāvilhā

Sipāhī Beg — Naṣīḥat-gīr ü bişnev īn ḥadīṣ ez-cümle-i dilhā
Metā mā-telḳ mezāhū-yı da‘u’d-dünyā vü ehmilhā

Sulṭān Selīm Fātiḥ-i Mıṣr — Zihī derd-i firāḳ u sūz-ı hicret rāḥat-ı dilhā
Ġam-ı ‘aşḳat der-iḳlīm-i maḥabbet ḥall-i müşgilhā

Seyyid ‘Āşıḳ Çelebi — Çü būyeş ḳūt-ı cānhā şod meẕāḳaş ḳuvve-i dilhā
Ḳum iftāḥ ḥoḳḳa el-berş irḥamnī ṣümme nāvilhā

Leysī (?) — Elā yā eyyuhe’s-sāḳī edir ke’sen ve nāvilhā
Bu ‘ömr-i nāzenīni ḫod bilürsin çünki zāyilhā

21b

Baḥr-i Hezec-i Aḫreb
Mef‘ūlü Mefā‘īlü Mefā‘īlü Fe‘ūlün

Sulṭān Murād — Raġbet mi ḳodı ṭatlu dilüñ sükkere cānā
Ḳıymet mi ḳodı la‘l-i lebüñ kevṣere cānā

Bāḳī Efendi — Ḫurşīd-i ruḫuñ kendüyi kim göstere cānā
Minnet mi ḳalur mihr-i żiyā-güstere cānā

Derviş Paşa — Mir’āt-ı ruḫuñ her kime yüz göstere cānā
Ḳılmaz naẓar āyīne-i İskendere cānā

Vuṣūlī Beg — Ḫāk-i ḳademüñ tāc ide her kim sere cānā
Minnet mi ider raġbet idüp efsere cānā

‘Ālī Efendi — Göster yüzüñi mihr-i żiyā-güstere cānā
Döñdür felegüñ beñzini hākistere cānā

Ḥāletī-yi ʿAzmī-zāde
Bir yirde ruḫuñ kendüyi kim göstere cānā
Yer ḳalmaya mir'āt-ı ṣafā-güstere cānā

Velehu Ḥāletī
Dünyā güzeli gelse eger bir yire cānā
Hemtā olınmaz sen şeh-i meh-peykere cānā

Sāʿī Çelebi
Teşbīḥ olalı meh o ruḫ-ı envere cānā
Ḫurşīd urur kendüyi yirden yire cānā

Seyrī-yü'l-ḳādī
Cān naḳdini şol kim vire bir dil-bere cānā
Raġbet mi ider dünyede sīm ü zere cānā

Seyyid Feyżī Beg
Kūyuñda iren ol leb-i cān-pervere cānā
Raġbet mi ider cennet ile kevṣere cānā

Tīġī Beg
Yaġduḳça Ḥaḳuñ raḥmeti gökden yire cānā
Ḳapuñda naẓar itmedüñ eşk-i tere cānā

Ḫiṣālī
Ḫāḳ-i ḳademüñ yir ide ger efsere cānā
Başdan başa şāhān giye serden sere cānā

[Derkenar]

Ṣıdḳī-yi Belġradī
Ḳıymet ḳomadı ḫāl-i ruḫuñ ʿanbere cānā
Raġbet ḳomadı cām-ı lebüñ kevṣere cānā

Ḫiṣālī
Cān naḳdini giymege vire sen dil-bere cānā
Āḫir irişür ol leb-i cān-pervere cānā

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Ḫālişī Beg
Gönül hīç iltifāt itme ḳurı efsānedür dünyā
Degüldür āşinā ʿirfānile yegānedür dünyā

ʿUlvī Çelebi
Nucūmile meh-i nev ṣanma dām u dānedür dünyā
Nice āvāre ṣayd itmiş kebūter-ḫānedür dünyā

Ġazāyī Ḫān — Bu ʿālem cümle ḥādiṣdür ḳurı efsānedür dünyā
Ecel ejder zemīn genci ʿaceb vīrānedür dünyā

Seyyid Feyżī Beg — Giyāh-ı biḥ u jāle ṣanma dām u dānedür dünyā
Ecel ṣayyādınuñ menzil-gehi bir ḫānedür dünyā

Ḫişālī — Degül taʿmīri mümkin bir ʿaceb vīrānedür dünyā
Ṣemūd u ʿĀdden bir arta ḳalmış ḫānedür dünyā

[Derkenar]

Ḫişālī — Şarāb-ı cām-ı ʿaşḳuñ nūş iden mestānedür dünyā
Ṭoḳuz sāġar döner bezminde bir peymānedür dünyā

Velehu Ḫişālī — Nice āvāre ṣayd itmiş kebūter-ḫānedür dünyā
Nice ʿanḳā gibi yavrı uçurmış lānedür dünyā

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

ʿAvnī Beg — İdüp ben bülbülinden ol gül-i ḫandān istiġnā
Cihān gülzārına itdi dil-i nālān istiġnā

Fevzī Çelebi — ʿAceb mi eylese ben bendeden cānān istiġnā
Gedādan resmdür dā'im ider sulṭān istiġnā

Ḫişālī — Atar seng-i cefāyı eyleyüp cānān istiġnā
Başum yarup ider yaʿni yine yārān istiġnā

22a Boş

22b Boş

23a

ʿAmrī — Aġlamadın sīne zaḫmın çeşm-i giryānum saña
Ḳandan oldı āşikāre zār-ı pinhānum saña

Celīlī — Zaḫm-ı sīnem şerḥin eyler çeşm-i giryānum saña
Gerçi kim rūşendurur peydā vü pinhānum saña

Revānī Beg — Çatma fistānuñ virür zīnet benüm cānum saña
Yaraşur ḳaplan derisi taḳye arslānum saña

Şīrī — Aġlayup dimek ne ḥācet derd-i pinhānum saña
Mācerāmı ʿarż ider ḫod çeşm-i giryānum saña

Ḫişālī — Nice demdür ḳanlar aġlar çeşm-i giryānum saña
Rūşen iken gün gibi peydā vü pinhānum saña

Velehu Ḫişālī — Göklere irdi irişmez āh u efġānum saña
Yirde ḳalmaz irişür ey māh-ı tābānum saña

İsḥaḳ Üskübī — Çün virildi dostum bu ḥüsn-i bī-hemtā saña
Mübtelā olsa ʿaceb midür bütün dünyā saña

Revānī Beg — ʿĀşıḳ olmışdur güneş ey dil-ber-i raʿnā saña
Ṭolanur dünyāyı her gün bulımaz hemtā saña

ʿAmrī — Cennet-i firdevsden baş indirür ṭūbā saña
Ḳande irsün şāḫ-ı gül ey serv-i ḫoş-bālā saña

Ḫişālī — Giy yaraşur giy ḳabā-yı ḥüsn-i bī-hemtā saña
Cānib-i Ḥaḳdan ʿaṭādur ḫilʿat-ı zībā saña

Velehu Ḫişālī — ʿĀlem-i bālādan itmiş ol ḳadd-i bālā saña
Ser-fürū eylerse cennetden n'ola ṭūbā saña

Necātī Beg — Ey saʿādet āftābı meh ġulām olsun saña
Dil-rubālıḳ şūḫlıḳ devri tamām olsun saña

Riyāżī — Ey güzeller mihri meh kem-ter ġulām olsun saña
Menzil-i çerḫ-i berīn ʿālī-maḳām olsun saña

Żaʿīfī — El ele diller ki ʿālem ḫalḳı rām olsun saña
Bu cihānuñ beyleri kem-ter ġulām olsun saña

Ḫişālī — Māh u ḫurşīd-i felek kem-ter ġulām olsun saña
ʿĪsī-veş çerḫ-i berīn māhum maḳām olsun saña

Velehu Ḫişālī — Şevket-i ʿunvānile şāḫum selām olsun saña
Şāḫ-ı ẕī-şān-ı cihān kemter ġulām olsun saña

23b

Kemāl Paşa-zāde — Didi dil-ber şemʿ gibi yana söylersin bana
Çün dil ucından yanarsın yana söylersin bana

Muʿīdī — Dostum ġamzeñ süzüp mestāne söylersin bana
Çün bilürsin ḳuluñum şāhā ne söylersin bana

Ḫişālī — Ḥālüñ ey pervāne yana yana söylersin bana
Şemʿ-i vaṣla döymeziseñ yana söylersin bana

Firdevsī — Eyleyüp ʿaşḳını sīnemde o meh-veş peydā
Yaḳmaġa şehr-i dili itdi bir āteş peydā

ʿArşī — Olıcaḳ cāme-i surḫile o meh-veş peydā
ʿĀlemi yaḳmaġıçün oldı bir āteş peydā

Ḫişālī — ʿArż-ı dīdār idüp olduḳda o meh-veş peydā
ʿAşḳ ile oldı derūnumda bir āteş peydā

Mesīḥī Beg — Şalduñ belāya cānumı ey cān unutma hā
Ḳılduñ ġam-ı firāḳile giryān unutma hā

Ḥayretī Beg — Yaḳduḳlaruñı cānumı ey cān unutma hā
Yaḳduḳlaruñı göñlümi her an unutma hā

Ḫişālī — Yār ile teşne dilleri her an unutma hā
Ey laʿl-i nābı çeşme-i ḥayvān unutma hā

Velehu Ḫişālī — Yād ile ben kemineñi her an unutma hā
Yāduñda olsun ey şeh-i ḫūbān unutma hā

24a

Fużūlī — Elḥamdülillāhillezī ḫalaḳa's-semavāti'l-ʿalā
K'andan ṭapar ḫāk-i zemīn feyż-i bahār-ı dil-güşā

Ḥāletī-yi ʿAzmī-zāde
Başum hevā-yı ʿaşḳile pürdür ġamuñda dāyimā
Ḳıldı beni sevdālaruñ dīvāne-i serdür hevā

Yaḥyā Efendi
Ben kim ḳadeḥ cerrārıyum mey-ḫāneñüzde dāyimā
Bir sāġara degmez miyüm degmez mi bir sāġar bāña

Ḫişālī
Sevdā-yı ḫāl-i ʿanberīnüñle eser bād-ı ṣabā
Zülfüñ hevāsında yeler müşgīn-nefes olsa n'ola

Velehu Ḫişālī
Pehlūya çekdükçe o ṣūḫı cān u dil eyler ṣafā
Ṣanma ki ḥaẓẓ-ı nefs içündür aña meylüm zāhidā

Riyāżī
Dil ṣafā-yı ʿaşḳile bu sāġar-ı Cemdür bāña
Yāri āyīnemde görmek özge ʿālemdür bāña

Celīlī
Eşk-i sāḳī āh-ı muṭrib nāle hem-demdür bāña
Milket-i ʿıyş u ṭarāb şāḫa müsellemdür bāña

Ḫişālī
Cām-ı dīde eşk-i bāde nāle hemdemdür bāña
ʿAyş u ʿişret mülketi sāḳī müsellemdür bāña

Nefʿī Çelebi
Şāh-ı ʿaşḳum ʿālem-i maʿnā müsellemdür bāña
Ser-nigūn peymāne-i ḫum tāc-ı Edhemdür bāña

Ẕātī Beg
Şah-ı ʿaşḳuñda sirişküm ḫūnī hem-demdür bāña
Ḳana ġarḳ olmaḳ behey āfet dem-ā-demdür bāña

Nevāyī
Lebleriñdin gerçi ḳan yutmañ dem-ā-demdür māña
Gerd-i mey cām-ı viṣāliñ yitse ni ġamdır bāña

Bāḳī Efendi
Ḫurşīd kim feżā-yı felekdür mesīr aña
Degmez gedālar içre eşigüñde yir aña

Ḫişālī
Cānān odur ki milket-i cān ola yir aña
Ḫūbān içinde olmaya miṣl ü nazīr aña

Velehu Ḫişālī
Devlet anuñ ki kārın ide Ḥaḳ yesīr aña
Gelmez cihān elemleri hergiz ʿasīr aña

24b

Dervīş Paşa
Umma şeftālü lebinden ṭaleb-i kāmı ḳoya
Olma nā-puḫte göñül bu ṭamaʿ-ı ḫāmı ḳoya

Nāmī
Māyil oldum lebüñe bāde-i gül-fāmı ḳoya
Sāḳiyā destüme sāġar ṣunup ibrāmı ḳoya

Ġınāyī-yi l-kātib
Ẕeḳanı sībini umma ṭamaʿ-ı ḫāmı ḳoya
Bī-vefādur çün ezelden gele ol kāmı ḳoya

Ḫişālī
Lebi şeftālüsin umma ṭaleb-i kāmı ḳoya
Ḳatı nā-puḫtesin ey dil ṭamaʿ-ı ḫāmı ḳoya

Vāḥidī-Gelibolī
Şīrīn lebi nigāruñ şīr ü şekerdür ammā
Luṭfile ʿāşıḳına bir kez dimez ki em mā

Müslimī
Ebrūlaruña ki yā dirler senüñ gehī rā
Ṭoġrusı bu ki vardur didüklerince yārā

Emrī Çelebi
Ḫurşīd-i rūy-ı yāri çün eyledüm temāşā
Bir ẕerresi içinde gördüm iki şüreyyā

Cemālī Çelebi
Ol sūḫte cihānı cerre çeker çü ṭurrā
Ögretdi ḫᵛācesi şan aña helümme cerrā

Cūşī
Mestāne gözüñ eyler nergis gözini aʿmā
Mihr ruḫuñuñ nūrı ṭoḳınmaz ise cānā

Velehu Cūşī
Ḳaddüñe maḥallüñde serv öyküniмez zīrā
Cennetde başın egdi bālā ḳadüñe ṭūbā

Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim

Ferruḫī
Bir vefāsız göñlüm aldı gitdi yār olmaz baña
Pāyine düşdüm ṣabā gibi ḳarār olmaz baña

Ẕātī Beg
ʿĀşıḳum ṣabr u ḳarār u ʿaḳl yār olmaz baña
Dostlar dīvānelikden özge kār olmaz baña

Vālihī-i Üsküb ī

Oldı dil ser-geşte ʿaḳlum pāy-dār olmaz bana
Sensüz ey cānum cihān içre ḳarār olmaz bana

Kerīmī

Āh kim ol serv-ḳāmet ṭoġrı yār olmaz bana
Aḳdı göñlüm şu gibi bir dem ḳarār olmaz bana

25a

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen
Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilün

Necātī Beg

Ger dilerseñ kim seni dāyim ṭabīb-i cān aña
Derde dermān ide gör kim derddür dermān aña

Velehu Necātī

Dil leb-i şīrīnüñ añup n'ola atsa cān aña
Kim ırāḳdan kendü cānum gibi ḳaynar ḳan aña

Mesīḥī Beg

Bāb-ı dil-ber kim raḳīb olmışdurur der-bān aña
Āsmāndur şanki çıḳar gāh ki şeyṭān aña

Le'ālī-i Toḳādī

Ḫāl-i laʿlüñ şāh-ı hindūdur şekerdür ḫ̆ān aña
Sebze-i ḫ̆ān-ı melāḥatdur ḫat-ı reyḥān aña

Aḥmed Paşa

Yaḳdı cismüm ʿaşḳ odı didi dil-i giryān aña
Āh kim raḥm itmedi bu dīde-i giryān aña

Revānī Beg

Sebz-i ḫaṭ kim hem-dem olmışdur leb-i cānān aña
Ḫıżrdur k'olmış müyesser çeşme-i ḥayvān aña

Tācī-zāde

Sebz-i ḫaṭ kim sāye şalmış zülf-i müşg-efşān aña
Ḫıżrdur k'olmış müyesser ʿömr-i bī-pāyān aña

Ẓātī Beg

Her ne dem kim cānumı bir tirle cānān aña
Cān atar ḳarşu çıḳar bir oḳ atam bir cān aña

Bahārī'l-ḳādī

Dil ḳatı bīmār olupdur ireli hicrān aña
Ey ṭabīb-i cān yine senden olur dermān aña

Naẓmī-yi Edirnevī	Ol perī kim ḥüsnile ḥayrāndur insān aña Hey ne ādem cānıdur kim meyl ider her cān aña
ʿĀlī Efendi	Genc-i ʿaşḳ-ı yār kim sīnemdürür vīrān aña Dūd-ı āh-ı āteşīnüm oldı bir şuʿbān aña
Rıżāyī Efendi	Derd-i ʿaşḳ-ı yār kim ölmekdürür dermān aña Ḫastalar şöyle ḳırılmış gibi virür cān aña
—	Yād idüp kūyın diler uçmaġa murġ-ı cān aña Bāl ü per olsa perī her yañadan peykān aña
—	Ol perī-rū kim melek görse olur ḥayrān aña Görüp ʿāşıḳ olmamaḳ inṣāf mıdur insān aña
Ḫayālī Beg	Ol melek-sīmā perī kim beñzemez insān aña Cān ile dilden fedā olur hezāran cān aña
Mecdī Efendi	Maḥmil-i ġam kim ceresdür bu dil-i nālān aña Dildür ey ebrū-kemānum urduġuñ peykān aña
ʿAhdī Efendi	Ḫıżr eger laʿlüñe ḳarşu çeşme-i ḥayvān aña Ṣūrete gelmez görinmez çeşme-i ḥayvān aña
Fużūlī	Şerbet-i laʿlüñ ki dirler çeşme-i ḥayvān aña Ol virür cān dem-be-dem ʿuşşāḳına bir cān aña
Nihānī Çelebi	Ḳaşlaruñ yāyını ḳor kim cān olur ḳurbān aña Tīr-i ġamzeñ gizle kim ḫācet degül peykān aña
Emrī Çelebi	Şarḳdan gelmiş ḳul olmışdur meh-i tābān aña Ṭavḳ sīm-i hāleyi ṭaḳsa ne ṭañ devrān aña
Velehu Emrī	Ġam çeker gönlüm gözümdür kefe-i mīzān aña Sīmden dirhemler itdi eşk-i dür-efşān aña
Ḫayretī Beg	Bir devāsız derdimiş hicrān ki yoḳ dermān aña Bir ʿaceb vādī imiş fürḳat ki yoḳ pāyān aña

[Derkenar]

Ḫātemī-i Mü'eyyid-zāde	Nāme kim nāmını yazmış bendenüñ sulṭān aña Ġuṣṣadan āzād olur ḫaṭṭı olur ʿunvān aña
Ḫişālī	Ḫaṭṭ-ı sebzüñ Ḫıżr-ı laʿlüñ çeşme-i ḥayvān aña Cānı mı var kim senüñ kim çeşme-i ḥayvān aña
Cāmiʿī	Laʿl-i cān-baḫşuñ ki dirler çeşme-i ḥayvān aña Āb-ı ḥayvān olsa meyl itmez idi cān aña
Mesīḥī Beg	Leblerüñ kim cān virüpdür çeşme-i ḥayvān aña Ben daḫi dilden revān itsem ʿaceb mi cān aña
İsḥaḳ Üskübī	ʿĀşıḳuñ der-māndedür derdüñ yeter dermān aña Derdden ḳurtulmasun her kim diler dermān aña
Kemāl Paşa-zāde	Teşne olup dem-be-dem ḫūnī gözüñ kim ḳan aña Ḳanumı cānā revān idüp didüm gel ḳan aña
Aḥmed Paşa	Ne ḳamerdür buña olmış zülf-i müşg-efşān aña Nice reyḥāndur ḫaṭı kim ḳalmışum ḥayrān aña
—	Leblerüñ devrinde ol kim ʿĪsī-i devrān aña Utanup görinmez ey cān ʿĪsī-i devrān aña
Behiştī Efendi	Ol elif ḳāmet ki menzildür miyān-ı cān aña Ḳaddümi dāl eylemek olmışdurur ʿunvān aña
Sulṭān Süleymān	Ol perī-peyker melek kim beñzemez insān aña Ṣad-hezārān dil fedā olur hezārān cān aña
Sulṭān Süleymān	Ḳaşlaruñ yāyına didüm olayın ḳurbān aña Ḫışmıla dil-ber didi lāyıḳ mı ol ḳurbān aña
Lāmiʿī-i Bursevī	Ol şeker-leb kim fedādur çeşme-i ḥayvān aña Çeşme-i ḥayvān nedür olsun fedā yüz cān aña
Rāzī-i Birāder-i ʿĀlī	Mezraʿ olmışdur felek kim hāledür ḫarmān aña

Dānedür encüm esed kāv ü ḳamer dükkān aña

Sehī-i Şāgird-i Necātī
Mey lebüñe öykünür gördi virildi cān aña
Aġzın açdı ḳaldı güldi ġonca-i ḫandān aña

Şevḳī-i ʿAcem
Añmaġa doymaz yüzi dil virmek ister cān aña
Ne dilīle bir kişi cānān öñinde cān aña

Ḫişālī
Ey göñül dirseñ seni kim ol ṭabīb-i cān aña
El çeküp tīmārdan vir cān u dilden cān aña

25b

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen

Ẕātī Beg
Ol elif-ḳad cevr ider k'itmez taḥammül Ḳāf aña
Görmedüm añuñ gibi inṣāfsız inṣāf aña

İbni Kemāl Paşa
Derd-i dāġ-ı ʿaşḳ kim itmez taḥammül Ḳāf aña
Ḫoş döyer bu nā-tüvān göñlüm benüm inṣāf aña

Lāmiʿī Bursevī
Ṭūb-ı āh-ı ʿāşıḳān k'itmez taḥammül Ḳāf aña
Ḫoş döyer dil-dārımuñ miskīn dili inṣāf aña

Naẓmī Edirnevī
Dīv-i hecrüñ ey perī kim kūh-ı ġamdur Ḳāf aña
Eylemez andan ḥaẓer sī-murġ-ı dil inṣāf aña

Nehārī
Ey melek sīmurġ-ı mihrüñ kim felekdür Ḳāf aña
Göñlümüñ şeh-bāzı ḫoş ṣayd eyledi inṣāf aña

—
ʿAşḳ āteşdür şehā ḳılmaz taḥammül Ḳāf aña
Ḫoş döyer dīvāne dil cānā hezār inṣāf aña

—
ʿAşḳ ʿanḳāsı ki gelmez çūbçe kūh-ı Ḳāf aña
Ḫoş döyer bu nā-tüvān göñlüm benüm inṣāf aña

Fevrī Efendi
Geşt-gīr-i ʿaşḳ kim itmez taḥammül Ḳāf aña
Başa baş ḫoş ṭutışur dīvāne dil inṣāf aña

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Selīkīyü'l-ḳāḍī

ʿAşḳ bir ejderdürür döymez vücūd-ı Ḳāf aña
Dil ʿaceb dīvānedür güler düşer inṣāf aña

Nevāyī

ʿAşḳ derdi özge miḥnetdür ki döymez Ḳāf aña
Ḫasta gönlüm ḫoş çeker bu miḥneti inṣāf aña

Şemʿī

ʿAşḳ āteşdür yaḳar döymez vücūd-ı Ḳāf aña
Bu benüm dīvāne gönlüm ḫoş döyer inṣāf aña

Dāʿī

Bār-ı ġam kim ey gönül itmez taḥammül Ḳāf aña
Defʿ ider eşḳar gözi ṭolı anı inṣāf aña

Celāl Beg

Geşt-gīr-i ʿaşḳ kim ṭurmaz berāber Ḳāf aña
Başa baş anuñla gönlüm ṭutışur inṣāf aña

Laṭīfī

ʿAşḳ ʿanḳāsı ki gelmez çübçe kūh-ı Ḳāf aña
Şāh-bāz-ı dil ne ḫoş itdi şikār inṣāf aña

—

Ġamze-i cellādına k'itmez taḥammül Ḳāf aña
Ben taḥammül eylerüm raḥm eylemez inṣāf aña

—

Sūz-ı āh-ı āteşīn k'itmez taḥammül Ḳāf aña
Dem-be-dem teskīn ider yaşum anı inṣāf aña

—

Derd-i ʿaşḳı cevrine k'itmez taḥammül Ḳāf aña
Dil taḥammül itdügiçün ḫışm ider inṣāf aña

Dürrī Efendi

Bār-ı ʿaşḳuñ bir aġır yükdür ki döymez Ḳāf aña
Ḫoş çeker ḳalb-i żaʿīfüm ey perī inṣāf aña

Ḫiṣālī

Nār-ı hecrüñ ḳızġın āteşdür ki döymez Ḳāf aña
Ḫoş döyer cān u gönül ile beyüm inṣāf aña

Velehu Ḫiṣālī

Miḫnet-i hecri taḥammül eylemezken Ḳāf aña
Ḫayli müddetdür çeker cānum benüm inṣāf aña

—

ʿAşḳ-ı bī-pāyān ki itmezdi taḥammül Ḳāf aña
Ṣabr ider ʿanḳā vücūdum āferīn inṣāf aña

—	Ger düşeydi nār-ı ʿaşḳa göyinürdi Ḳāf aña Yaḳdı bir pervāne-veş sī-murġ-ı dil inṣāf aña
[Derkenar]	
	Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen
ʿĀlī Efendi	Himmetüm şeh-bāz-ı ḳudsī ḫāṭırumdur bāl aña Çerḫ bir zengī kebūter māh-ı nev ḫālḫāl aña
Ḫātemī	Kebk-i dil k'itdüñ per her tīrüñi şeh-bāl aña Pāyine aḳan dem oldı laʿlden ḫal ḫāl aña
Dürrī Efendi	Mey-gede sīmīn-ḳafes ṭūṭī şarāb-ı āl aña Dest-i sāḳī olsa lāyıḳ laʿlden ḫalḫāl aña
Vuṣūlī Beg	Güller itmişdür gülistānda meger kim āl aña Anuñiçün sünbül olmışdur perīşān-ḥāl aña
Velehu Vuṣūlī Beg	Nev-ʿarūsa döndi gülşen gül libās-ı āl aña ʿĀrıżı üzre benefşe oldı müşgīn ḫāl aña
Ḫiṣālī	Cām-ı zerrīndür ḳafes-i ṭūṭī şarāb-ı al aña Ayaġında cürʿalardur laʿlden ḫalḫāl aña
—	Bilmezem ġamzeñ ne siḥr itdi ne ḳıldı āl aña Bir naẓarda cān u dil meyl eyledi fi'l-ḥāl aña
ʿAzīzī Beg	N'ola ḫaddüñ seyr idüp didümse verd-i al aña Ey boyı serv-i revān didüm mi göñlüm al aña
Meʾālī	Mihr-i ṭāvus eşigüñde şaʿşaʿadur bāl aña Ḳumrıdur gūyā felek ḳavs-i ḳuzaḥ ḫalḫāl aña
Āhī	Şol melek-ḫū kim ḳılur şimdi felek iḳbāl ana Raḥm ide şāyed göñül var eyle arż-ı ḥāl aña

Ḳarārī — Ḫūb düşmiş Rūm-ı ḥüsninde Ḥabeş beñ ḫāl aña
Zīnet ü zīver virür pāyindeki ḫalḫāl aña

Āhī — Ol melek-ḫū kim ḳılar şimdi felek iḳbāl aña
Raḥm ide şāyed göñül var eyle ʿarż-ı ḥāl aña

26a

Revānī Beg — Āteş-i āhum yaḳar döymez vücūd-ı Ḳāf aña
Ḫoş döyer bu nā-tüvān cismüm benüm inṣāf aña

Ḫayālī Beg — Cürm-i nefsüm kūhdur olmaz muḳābil Ḳāf aña
Luṭf idüp ʿafv eyle vir yā Rabbenā inṣāf aña

İbrāhīm — ʿAşḳ bir āteşdürür döymez vücūd-ı Ḳāf aña
Ditreyüp güler düşer dīvāne-dil inṣāf aña

Kevşerī — Ḍarb-ı gürz-i ʿāşıḳān k'itmez taḥammül Ḳāf aña
Ḫoş döyer sīmīn-bedenler ḳalʿası inṣāf aña

[Derkenar]

Peykerī — ʿAşḳdur sīmurġ u ʿanḳā kūh u ġamdur Ḳāf aña
Pehlivāndur dil çeker bu yükleri inṣāf aña

Ḫudāyī — Nār-ı ʿaşḳuñ ḥaddi yok döymez vücūd-ı Ḳāf aña
Yandı per ü eymedi pervāne-dil inṣāf aña

— — ʿAşḳ deryādur ki düşse ġarḳ olurdı Ḳāf aña
Gör nice düşdi göñül ḫavf itmedi inṣāf aña

Sehābī — Seng-i miḥnet kim gögüs germez vücūd-ı Ḳāf aña
Ser virür dīvāne dil Ferhād-veş inṣāf aña

Rūḥī — ʿAşḳ bir ʿanḳādurur olmaz muḳābil Ḳāf aña
Per açup nice ṭutışur murġ-ı dil inṣāf aña

Ḥakīm ʿAṭā — Dil degül döymez cefā resminde kūh-ı Ḳāf aña
Bī-vefā dil-berler içre Ḥaḳ vire inṣāf aña

Velehu ʿAṭā

Bār-ı ʿaşḳuñ dāl ider ḳaddini döymez Ḳāf aña
Dāldur bu lafẓ ʿaşḳ ilinde olan Ḳāf aña

Naẓmī-i Edirnevī

Dīv-i hecrüñ ey perī kim kūh-ı ġamdur Ḳāf aña
Eylemez andan ḥaẕer sīmurġ-ı dil inṣāf aña

Baḥr-i Remel-i Müseddes

Cemālī Çelebi

Bir işi itse taḳdīr Ḫudā
Olımaz cehdile ol iş ciddā

Seyyid Feyżī Beg

Pārelerse tenümi tīġi n'ola
Ten degül cān daḫi cānāne fedā

Ḫişālī

Pārelerse tenümi tīġ-i cefā
Kesmem ümmīdümi senden ḳaṭʿā

Ḫātemī Beg

Başumı kesse eger tīġ-i cefā
Sevmeden yāri kesilmem ḳaṭʿā

Sāʿī-i Naḳḳāş

Ġāfil olma gözüñ aç dār-ı fenā
Oldı reh-revlere mihmān şehā

Ġarībī Vardarī

Niçe bir Şām u seḥer kāruñ ola
Cürm ü ʿişyān u güneh sehv ü ḫaṭā

ʿĀrifī-i Ḥüseyin Çelebi

ʿAyn-ı ʿārifde vücūd-ı eşyā
Görinür cümle ki naḳşın fi'l-mā

26b

Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim

Fevrī Efendi

Şimdi mesned çünki yārüñ āsitānıdur baña
Kām-rānlıḳ devri vü ʿişret zamānıdur baña

Rūḥī-i Baġdādī

Başda zaḫm-ı ḫançerüñ devlet nişānıdur baña
Dilde dāġ-ı miḥnetüñ luṭf-ı nihānīdür baña

Ḫişālī — Şerbet-i laʿlüñ şarāb-ı zindegānīdür bana
Ārzū-yı zülfüñ ʿömr-i cāvidānīdür bana

Velehu Ḫişālī — Laʿl-i mey-günuñ şarāb-ı zihdegānīdür bana
Ārzū-yı zülfüñ ʿömr-i cāvidānīdür bana

Nevāyī — Cevr ü ẓulmiñ gerçi ölmeklik nişānıdur bana
Çünki sindendür ḥayāt-ı cāvidānīdür bana

[Derkenar]

Seyyid Feyżī Beg — Serde zaḫm-ı nāveküñ devlet nişānıdur bana
Serzeniş añlar ʿadüvv luṭf-ı nihānīdür bana

Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim

ʿUlvī Çelebi — Meger seyl-āb-ı eşk-i çeşmümile ceng ider deryā
Kimin tīġ eyledi māhīlerüñ kimin siper deryā

Ḥarīrī — Benüm ṭūfān-ı eşkümi görelden ḫavf ider deryā
Anuñçün ey dil-i şeydā dem-ā-dem yir öper deryā

Velehu Ḥarīrī — Cezāyir sanmañuz yir yir başa ṭoprāḳ döker deryā
Benüm ṭūfān-ı eşkümden amān ister meger deryā

Ḫişālī — Niheng-āsā egerçi niçe ejderhā yudar deryā
Velī ṭūfān-ı eşkümden dem-ā-dem ḫavf ider deryā

[Derkenar]

Ḫişālī — Sirişkümle dilā beñzer ki ceng itmek diler deryā
Ki māhīlerden almış bir nice tīġ u siper deryā

Velehu Ḫişālī — Ḥabābı zırh idüp māhīleri ḳılmış siper deryā
Anuñçün tīr-i eşk ü āhuma sīne gerer deryā

Velehu Ḫişālī — Ḫadeng-i eşk ü āhumdan idüp her dem ḥaẕer deryā
Kimin tīġ eylemiş māhīlerüñ kimin siper deryā

Velehu Ḥişālī — Ḳoyuban burnuma ṭuzlu şu acı dil döker deryā
Dem-ā-dem ṭabʿ-ı pāk ü şāfuma virür keder deryā

Baḥr-i Ḫafīf

Naẓmī Edirnevī — Dehenüñden gelen süḫan cānā
Ġaybdan bir ḫiṭābdur gūyā

Ḥāletīʿ Azmī-zāde — Ḳıldı naḳd-i vücūdumı ifnā
Beni bāña ḳomaz dil-i şeydā

Cemālī Çelebi — Ṣadef-i dehrde gören cānā
Saña dürr-i yetīmdür deryā

Velehu Cemālī — Dehrde ehl-i ʿaşḳ hep ṭurrā
Ḳafes içinde ṭūṭīdür gūyā

Seyyid Feyżī Beg — Bir sehī-ḳadd-i cevān-ı bī-hemtā
Ḳāmetüm zülfi gibi ḳıldı dü-tā

Velehu Seyyid Feyżī — Ḳara şabḳası ile ol tersā
Bulut altında māhdur gūyā

Fevrī Efendi — Merḥabā ey piyāle-i ṣahbā
Ḥabbeẕā ey müdāme-i ḥamrā

ʿUlvī Çelebi — Laʿlüñ olmadı bāña bunda ġıdā
Yesserullāh fi'l-cinānı ġıdā

Yaḥyā Efendi — Ey cemālüñle Yeṣrib ü Baṭḥā
Reşk-i firdevs-i cennetü'l-meʾvā

Sulṭān Murād — Der hüviyyet şodem semā-āsā
Faḳraū "enne'l-ʿarża yürisühā"

Velehu Sulṭān Murād — Ez-murādī be-bīn sırr-ı Ḫudā
Ḳul ene'l-Ḥaḳḳ ve temenna'l-ʿuḳalā

27a

Nev‘ī Efendi
Ṭatlu cānum bedenden ola cüdā
Acımalı degil midür şu bana

KemāliḪocendī
Dām-ı dil-ḫāst zülf-i dil-ber-i mā
Ḫ̆āndemeş dām-ı ẓılla be-du‘ā

Behiştī Efendi
Añma ḫuld-ı viṣāl-i yāri bana
Āḫiretde irem meger ben aña

‘Azīzī Beg
Ḫaṭṭuñ içre o ġonca-fem cānā
Çemen içinde mīmdür gūyā

Velehu ‘Azīzī
Meyl-i dünyā idüp iñende dilā
Ṭālib-i cīfe olma seg-āsā

ŻiyāyīMostarī
Ey viren āftāb u māha żiyā
Ẓulmet-i ġamdan eyle cānı rehā

Lebībī
Görmedüm devr içinde ben ḥālā
Hele aġyār gibi nā-bīnā

[Derkenar]

Fevrī Efendi
Ey şefī‘-i ümem bi-ḥaḳḳ-ı Ḫudā
Ḳıl murādum benüm ḳabūl u revā

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Necātī Beg
Ḫalḳ-ı ‘ālem bir yaña bī-çāre tenhā bir yaña
Cennet-i kūyuñ ḳomazam olsa dünyā bir yaña

‘Aşḳıle dil bir yaña ṭa‘nile a‘dā bir yaña
Müslimī Birāder-i Ḳınalı
Arada ḳaldum beni eyle Ḫudāyā bir yaña

Celāl Beg
Nev-bahār irdi bezendi bāġ u şaḥrā bir yaña
Seyre iḳdām itdiler a‘lā vü ednā bir yaña

Raḥmī-i Bursevī
Vaḳt-i gülzār irdi bülbül oldı gūyā bir yaña
Ṣalınur raʿnālanup her serv-i bālā bir yaña

Ḫişālī
Gitdi aġyār-ı bed-aḫter ile dünyā bir yaña
Bizde seyre gidelüm ey serv-i bālā bir yaña

Velehu

ʿAzmī Beg
Gülşen-i cennet degil mi āsitān-ı Gül Baba
Ṭutdı āfāḳı ṣadā-yı bülbülān-ı Gül Baba

Tīġī Beg
Göñlümüz açdı hevā-yı āsitān-ı Gül Baba
Ṣāḥib-i keşf ü kerāmetdür revān-ı Gül Baba

Seyyid Feyżī Beg
Kaʿbedür ʿuşşāḳa ey dil āsitān-ı Gül Baba
Saʿy ider anı ṭavāfa ṭālibān-ı Gül Baba

Ḫişālī
Hādī-i rāh-ı Ḫudādur hem-demān-ı Gül Baba
Maẓhar-ı sırr-ı Ḫudādur maḥremān-ı Gül Baba

Velehu Ḫişālī
Ḫoş maḳām-ı dil-güşādur āsitān-ı Gül Baba
Göñlüm açdı meşhed-i cennet-nişān-ı Gül Baba

[Derkenar]

Ḫişālī
Reşk-i gülzār-ı İremdür āsitān-ı Gül Baba
Ẕevḳ u şevḳ itse ʿaceb mi bülbülān-ı Gül Baba

Velehu Ḫişālī
Şāh-ı dehre baş egmez bendegān-ı Gül Baba
Başına sulṭān olur ān erkān-ı Gül Baba

Velehu Ḫişālī
Gülşen-i Firdevse beñzer āsitān-ı Gül Baba
Bülbül-i güyāsıdur murġ-ı revān-ı Gül Baba

Necmī Çelebi
Ehl-i ʿaşḳa Kaʿbe oldı āsitān-ı Gül Baba
Yüz sürüp eyler ziyāret ṭālibān-ı Gül Baba

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde
Murġıla varur diyü nāme-i düşmen saña
Dūd-ı siyāhum olur ebr-i kebūter-rubā

Cemālī Çelebi

Ḫışmıla düş-nāmını ḳılma ḥikāyet dilā
La‘l-i lebi variken sükkere yoḳ iştihā

Seyyid Feyżī Beg

Ḳāmetümi eyledi tīr-i elemle dü-tā
Nāzil ola düşmene nāvek-i ḳavs-i ḳażā

27b

Baḥr-i Mücteṣ-i Mecnūn

Nevāyī

Zihī ẓuhūr-ı cemāliñ ḳuyaş gibi peydā
Yüzüñ ḳuyaşıġa ẕerrāt-ı kevn olur şeydā

Velehu Nevāyī

Şerāre ḫaṭları saġınma dūd-ı āhum-ārā
Ki yırtıban yüzini mātemimġa keydi ḳara

‘Ālī Efendi

Kemāl ü faẓlıla bir yirde devlet-i dünyā
Zihī ‘ināyet-i Bārī sa‘ādet-i ‘uẓemā

Velehu ‘Ālī

Ma‘ārife göre olsa menāṣib-i dünyā
Benüm olurdı cihān beyligi bi-ḥakk-ı Ḫudā

Velehu ‘Ālī

Nedür o bel baḳın ol mū-miyān ol ḳadd-i bālā
O boy bosun o reviş ol tenāsüb-i a‘zā

Nev‘ī Efendi

Hilāl-i ‘ıyd-ı felek gösterüp şafaḳda liḳā
Yazıldı ṣan varaḳ-ı sürḫa sīm-gūn tuġrā

Velehu Nev‘ī

Pür olsa ḫāk-i fenāyile çeşm-i nā-bīnā
Hemīşe dīde-i cānum ‘iẕār-ı yāre baḳa

Rūḥī-Baġdādī

Didüm vefāyile al gönlüm eyle terk-i cefā
Göñüllenür gibi oldı bir az o māh-liḳā

‘İlmī-Baġdādī

Bahār geldi yine bülbül oldı naġme-serā
Gül oldı āyīne-i bāġda cemāl-nümā

ʿAzīzī Bey	İdince bir dür-i yek-dāneyi dilā peydā Olanca varını yolında çalḳadı deryā
Ḫayālī Bey	Gözüñ ḳara vü ḳaşuñla ol iki zülf ḳara Ne ḳara günlere ḳaldum dirīġ u vāveylā
Seyyid Feyżī Bey	Yaḳar derūnumı ney bezm içinde itse ṣadā Görüñ ne sūz u ḫarāret ḳomış ḳamışda Ḫudā
Velehu Feyżī	Dilā bu bezm-i cihānda miḥekk-i ehl-i riyā Mecālis-i ẓurefādur mecālis-i ẓurefā
Velehu Feyżī	Açıldı gülşen-i ḥüsn içre bu gül-i raʿnā Hezār bülbüli ġonceyle eyledi şeydā
Vālī'l-ḳāḍī	Şikāyet-i ġam-ı zülfüñle ey gül-i raʿnā Süḫan dirāzdur ammā veḳıs ʿalā haẕā
Sülūkī	Müşerref itdi ḳudūmüñle dehri bād-ı ṣabā Ne yiller esdi ki geldüñ bu cānibe cānā
Cemālī Çelebi	Elümde mirvaḥa gördüñse ey nesīm-i ṣabā O serv-ḳadd gele diyü ḳıyāmete ṣalma
Velehu Cemālī	Ecel iriş kerem it tatlu cānumı alma O serv-ḳad gele diyü kıyāmete ṣalma
Ḫişālī	Görince nūrı ruḫuñ üzre ey meh-i ġarrā Hilāl aġız egüp saña ḳarşu ḳaldı ṭaña
Velehu Ḫişālī	Bahar irişdi gül açıldı gülşen içre şehā Fiġāna başlasa tañ mı hezār naġme-serā
Velehu Ḫişālī	Gehī ṣafā-yı bahār u gehī cefā-yı şitā Zamānenüñ ezelī ḥāli böyledür cānā
Velehu Ḫişālī	Ṭavāf-ı Kaʿbe-i kūyuñ idüp ümīd ü ricā Cihānı devr iderin çerḫ-i nüh-ḳıbāb-āsā

[Derkenâr]

ʿĀlī Efendi — Müheyminā melika ḳādirü'l-cihān-dārā
Nuḳūd-ı cüduñı mümkin degül senüñ iḥṣā

Velehu ʿĀlī — Ḫalīfe gibi giyüp gül kaṭīfe-i ḥamrā
Ḳuruldı bāga mücevher erīke-i ḫaḍrā

Velehu ʿĀlī — Teninde ḳākım-ı sincāb ü gerdeninde ridā
Kitāb-ı ḥikmet oḳur ṭurma ḳumrī-i güyā

Yaḥyā Beg — Bir ejdehā-yı dü-serdür bu ḫayme-i dünyā
Dehānına düşen olur hemīşe nā-peydā

Ḥāletī ʿAzmī-zāde — Teni semen saçı sünbül ruḫı gül-i raʿnā
Olur mı bundan öte hīç tenāsüb-i aʿżā

Velehu Ḥāletī — Zihī revāḳ-ı muʿallā vü ṭāḳ-ı bī-hemtā
Ṣafāsı nā-mütenāhī çü cennetü'l-me'vā

Ḥakīm Ḫāḳānī — ʿArūs-ı ʿāfiyet ān ki ḳabūl kerd merā
Ki ʿömr pīş-i bahā dādemeş peşīn bahā

Velehu Ḫāḳānī — Serīr-i faḳr-i türa ser-keşed be-tāc-ı ṣafā
Tu ser be-ceyb-i heves der-keşīde īnet-i ḫaṭā

ʿĀlī Efendi — Zihī neşīmen-i ʿālī vü cennet-i aʿlā
Bunuñla baḥr müşerref bu müşrif-i deryā

Ḫiṣālī — Cihānda bilmeyen ʿāşıḳ cefāñı mihr ü vefā
Muḫill-i cevr ü cefādur muḫill-i cevr ü cefā

ʿAşḳī el-ḳādī — Zihī ʿacāyib-i ṣunʿ-ı Ḫudā Mesīḥ-āsā
İrişdi faṣl-ı bahār itdi ʿālemi iḥyā

Sāʿī Naḳḳāş — Ḳul olduġum ṭuyup ey Yūsuf-ı zemāne saña
Seversin anı diyü cevr ider münīri baña

ʿİlmī-i Edirnevī

Hucūm idüp sipeh-i nuṣret āyete germā
Reh-i ʿazīmetümi ṭutdı ʿasker-i sermā

Velehu ʿİlmī

Neẓāre-i gül rūyuñ virür ḳulūbe ṣafā
Şarāb-ı laʿlüñ olur cisme rūḥ u cāna ġıdā

ʿİṣmetī-yü'l-ḳāḍī

ʿİẕāruñ üzere o ḫāl-i ʿanberīn cānā
Şu üzre düşdi hemān şanki ḥabbetü's-sevdā

Velehu ʿİṣmetī

Ne ḫoş yaraşmış o ruḫsāre ḫaṭṭ-ı müşg-āsā
Hemān aḳar ṣuya ḳonmış benefşedür gūyā

Emrī Çelebi

Ġam-ı ḫaṭuñla ġubār olsam ey gül-i raʿnā
Mezāruma çemenüm örte bir yeşil ḫārā

Velehu Emrī

Ġarīb geldi çemen-zāre nergis-i şehlā
Yüzüñi görimedi "el-garību kel'l-aʿmā"

Ḳınalı ʿAli Çelebi

Ne fart-ı ḳubḥ gerek zevcede ne ḥüsn ü bahā
Miyāne gözle ki "ḫayrü'l-umūr evsaṭühā"

Yaḥyā Beg

Cihān içine burūdet bırakdı faṣl-ı şitā
Biri birine ṣovuḳ deprenür zemīn ü semā

28a

ʿAṭāyī-Nevʿī-zāde

Dehānı olduġı ġāyib miyānı nā-peydā
Ne bulduñ ayrılamazsın sen ey dil-i şeydā

ʿĀlī Efendi

Zihī neşīmen-i ʿālī vü cennet-i aʿlā
Bunuñla baḫr müşerref bu müşrif-i deryā

Cemālī

Leṭāfet-i bedeniyle tenāsüb-i aʿżā
Şu resmedür ki gören cān ṣanur seni maḥzā

Altı Barmaḳ Efendi

Ben ol faḳīr ü ḥakīrem ki ṣavlecān-ı ḳażā
Getürdi ʿālem-i mülke bi-emr-i faẓl-ı Ḫudā

Fużūlī

Hevā ārāyis-i gülzāre oldı çihre-güşā
Bahār gülşene giydürdi ḥulle-i ḫaḍrā

Yaḥyā Beg

Bu bezmgāha n'ola Kaʿbe dirse ehl-i ṣafā
Ki bezm içinde olur sünnet-i Resūl icrā

28b (yok)

29a (yok)

29b

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Ẓihnī-i Baġdādī

Ey ḥadīṣ-i dehenüñ vird-i zebān-ı şuʿarā
Vaṣf-ı āyāt-ı ḫaṭuñ ḥüsn-i beyān-ı şuʿarā

Bedīʿī

Niçe gevher deler elmās-ı zebān-ı şuʿarā
Dürcdür dür-i maʿānīye dehān-ı şuʿarā

Tīgī Beg

Leblerüñ vaṣfın ider çün ki zebān-ı şuʿarā
Pür ṣafā olsa n'ola rūḥ-ı revān-ı şuʿarā

Fedāyī Beg

Genc-i esrārı ider feth zebān-ı şuʿarā
Ḳıfl-ı maʿnāya kilīd oldı lisān-ı şuʿarā

İlāhī

Der-i gencīnedür esrār-ı dehān-ı şuʿarā
Ḳıfl-ı gencīneye miftāḥ zebān-ı şuʿarā

Meylī

Vaṣf iderse dehenüñ n'ola zebān-ı şuʿarā
Ġaybden nāṭıḳ olur gāhī lisān-ı şuʿarā

Ṣabrī

Vaṣf-ı dendānuñı naẓm itdi zebān-ı şuʿarā
Ṭolsa lāyıḳ dürr ü güherle dehān-ı şuʿarā

Emīrī

Vaṣf-ı dendānuñı itdükçe zebān-ı şuʿarā
Pür olur dürr-i maʿāniyle dehān-ı şuʿarā

ʿAḳlī

Nice vaṣf ola lisānıyla dehān-ı şuʿarā
ʿİlm ü ḥikmetle ṭolu oldı cenān-ı şuʿarā

Bezmī-i A‘mā

Ḳaçan açılsa ṣadef gibi dehān-ı ṣu‘arā
Dürr-i şehvār olur elfāẓ-ı lisān-ı ṣu‘arā

Sā‘ī

Güyiyā teng-i şeker oldı dehān-ı ṣu‘arā
Ṭūṭīyi añdurur anı da zebān-ı ṣu‘arā

Ḫişālī

Zindedür la‘lüñile mürde dilān-ı ṣu‘arā
Ṭoludur gevher-i mihrüñle cenān-ı ṣu‘arā

Velehu Ḫişālī

Pīri tam tāze ider tāze zebān-ı ṣu‘arā
Cān virür mürdelere rūḥ-ı revān-ı ṣu‘arā

Velehu Ḫişālī

Olalı vaṣf-ı ḫaṭuñ vird-i zebān-ı ṣu‘arā
‘Āleme fāş olur esrār-ı nihān-ı ṣu‘arā

Sulṭān Ḥüseyin Bayḳara

Veh ki köñlüm nālesi her dem bozulġan cān-ārā
Güyiyā bir cıġddur feryād iter vīrān ara

Nevāyī

Ey elif dik ḳāmetiñ mili bozulġan cān-ārā
Genc-i ḥüsnüñ cevheri bu ḫāṭır-ı vīrān-ara

Velehu Nevāyī

Miḥnet oḳıdın sā vü dik ḳalmışam efġān ara
Kim bugün çāpük-süvārum yoḳturur meydān ara

Şevḳī-i Şarḳī

Minse altun ṭūbı çevgān oynıçün meydān ara
Kün ṣalur bir ṭūb-ı altundan anuñ çevgān ara

30a

Seyyid Alī

N’ola ḫāmūş olursa ġamze-i dil-cū-yı istiġnā
Süḫan-pāş-ı teġāfül güşe-i ebrū-yı istiġnā

Mezāḳī-i Bosnevī

İdüp çīn-i cebīnin āşikār ebrū-yı istiġnā
Bu yüzden gösterür ‘uşşāḳ-ı zāre rūy-ı istiġnā

Nef‘ī Çelebi

Nice mest olmasun ‘āşıḳ felek peymāne ġam ṣahbā
Münāsib bezm-i ‘aşḳa Ḥaḳ bu hem peymāne hem ṣahbā

Meẕāḳī Bosnevī — Virür ehl-i dile ṣad māye-i def‘-i elem ṣahbā
Ḫuṣūṣā kim ola meclisde hem cānāne hem ṣahbā

30b

Meẕāḳī Bosnevī — Māye-i ‘ıyş u ṭarāb rıṭl-ı girāndur bāña
Rıṭl-ı girān rūz u şeb feyż-resāndur bāña

Ẕātī Beg — Gün yüzüñ kim nūr-veş berḳ urmadur āyīn āña
Didi rūşen ad viren kimse Nūre’d-dīn āña

Faḳīrī — Berg-i gül kim sāye ṣalmış kākül-i müşgīn āña
Nice ‘āşıḳ olmasun her ḳākül-i müşgīn āña

Ḫişālī — Ḳāmetüñ kim sāye ṣalmış kākül-i müşgīn āña
Cilve vü nāz ile her dem ‘işvedür āyīn āña

Enverī — Bir ḳadeḥ meyden irişdi ruḫ-ı cānāne ṣafā
Nitekim mihr virür ṣahn-ı gülistāne ṣafā

Ṣānī Beg — Yine ey sāḳī-i meclis virelüm cāna ṣafā
Bāde-i ṣāfile gelsün berü meydāne ṣafā

Ḫişālī — Sāḳiyā virdi ḳudūmüñ yine yārāne ṣafā
Mey-i gül-gūnile gelsün berü meydāne ṣafā

Velehu Ḫişālī — Maḳdemüñ virdi yine meclis-i rindāne ṣafā
Ki lebüñden irişür rūḥa ġıdā cāna ṣafā

Nūḥī Piriştinevī — Ṣāf-dil gibi gelüp meclis-i rindāne ṣafā
Aġzı ṣuyını aḳıdur leb-i cānāne ṣafā

31a

Lāmi‘ī Bursevī — Ey perī zārum işidüp ins ü cān aġlar bāña
Sīnemün zaḫmın görüp çeşm-i cihān aġlar bāña

Faḳīrī — Dem-be-dem gökde şafaḳ derdiyle ḳan aġlar bāña
Eşk ü āhumçün zemīn ü āsmān aġlar bāña

Ḫişālī	Ey perī-peyker melek-manẓar cihān aġlar bana Eşk-i āhumdan zemīn ü āsmān aġlar bana
Velehu Ḫişālī	Şanmañuz ancaḳ perī vü ins ü cān aġlar bana Çeşm-i giryānum görüp cümle cihān aġlar bana
Ḫayretī Beg	Ne āteş ü bād u ne āb u gil idüm cānā Sen serv-i hevā-baḫşa ben māyil idüm cānā
—	Taḳdīre ki tā evvel ben ḳāyil idüm cānā Ḳapuñda recā eyler bir sā'il idüm cānā
Behiştī Efendi	Ālāyiş-i ʿunṣurdan ṣāfī-dil idüm cānā Ġavvāṣ-ı yemm-i ʿaşḳ-ı bī-sāḥil idüm cānā
Ḫişālī	Ne āteş ü bād u ne āb u gil idüm cānā Fenn-i ġam-ı ʿaşḳuñda ben kāmil idüm cānā
Ḫişālī	Göñül kānında ʿaşḳuñdur dür ü laʿl ü güher cānā Anuñçün hecr-i laʿlüñle dem-â-dem ḳan yudar cānā
Velehu Ḫişālī	Nice demdür ki reşk-i kākülüñle ḳan yudar cānā Muʿanber ḫālüñe öykünmek ister müşg-i ter cānā
	Velehu
Cevherīyel-ḳādī	Uraldan zaḫm-ı tīġuñ ey sehī-ḳad yār ser-tā-pā Şanavber var olmışdur dilüm efgār ser-tā-pā
Ẕihnī	Kül oldı yāndı nār-ı hecre cism-i zār ser-tā-pā Ġamuñ dāġile zeyn oldı ten-i efgār ser-tā-pā
Ḫişālī	Yaḳup yandurdı cismüm ol ruḫ-ı gül-nār ser-tā-pā Külüm göge şavurdı bād-ı āh u zār ser-tā-pā
Velehu Ḫişālī	Kemān-ı kīnedür ol ebrū-yı ḫun-ḫ̆ār ser-tā-pā Kemīn-i fitnedür ol ṭurra-i ṭarrār ser-tā-pā

Velehu Ḫişālī — Derūnum derdini bilmek içün ey yār ser-tā-pā
Ten-i pür-yāremi tīġ-i müjeñle yar ser-tā-pā

Velehu Ḫişālī — İḫāṭā itdi cismüm derd-i ʿaşḳ-ı yār ser-tā-pā
Vücūdumda belürdi derdden āṣār ser-tā-pā

Velehu Ḫişālī — Ḳıyāmetden nişāndur ol ḳad ü reftār ser-tā-pā
Füsūn u mekrdür ol leẕẕet-i güftār ser-tā-pā

31b

Ḥayretī Beg — Gel gel ey bülbül belā küncinde ḥāl-dāş ol baña
Gel Bahāristān oḳıyalum sebaḳ-dāş ol baña

Zeynī — Ey ġam-ı dil-ber yetiş billāh yoldaş ol baña
Kimse ḥāl-dāş olmadı sen bārī ḥāl-dāş ol baña

Seyyid Feyżī Beg — Tūġ-ı şāhı ḳad çeküp kılduḳça cevlān-ı ġażā
Himmeti kūtehleri eyler perīşān-ı ġażā

ʿAbdī-Tevḳīʿī — Oldı tenhā vü tehī ḥayfā ki meydān-ı ġażā
Ceng-i düşmenden girīzān oldı merdān-ı ġażā

Ḫişālī — Nice mümkindür ki ḫālī ḳala meydān-ı ġazā
Baş u cān terkin ururken merd-i merdān-ı ġazā

Velehu Ḫişālī — Niyyet-i kāfir diyü ḳılduḳça cevlān-ı ġazā
Sell-i seyf idüp girer meydāne merdān-ı ġazā

Baḥr-i Müctes-i Mecnūn

Ġāzī Giray Ḫān — Müdām der peçuy (?) ez-hecr-i māh ṭalʿat-ı mā
Be-cūy-ı dīde revānest eşk-i ḥasret-i mā

Derviş Paşa — Güzeşt nevbet-i Mecnūn resīd nevbet-i mā
Heme zemīn ü zemān-rā girift şöhret-i mā

ʿAli Niyāzī — Şebī ki çihre-firūzī be-künc-i ḫalvet-i mā
Çerāġ-ı subḥ firūzed zi-nūr-ı ṣoḥbet-i mā

ʿAzīzī Beg

Gönülde ġuṣṣa-i zülf ü femüñ olduġı dem peydā
Olur bu çeşm-i giryānumda ḳaṭre ḳaṭre dem peydā

Ḫişālī

O şūḫuñ çeşm-i mestinde remed olduġı dem peydā
Süveydā-yı dilümden çeşm-i terde oldı dem peydā

32a

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim
Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün

Sulṭān Selīm-i Ṣānī

Maḥabbet mülkinüñ bir bende-i fermānıyuz cānā
Gedā-yı kūy-ı ʿaşḳuz ʿālemüñ sulṭānıyuz cānā

Bāḳī Efendi

Ezelden şāh-ı ʿaşḳuñ bende-i fermānıyuz cānā
Maḥabbet mülkinüñ sulṭān-ı ʿālī-şānıyuz cānā

Nevʿī Efendi

Ne dehrüñ bendesi ne şāh-ı ʿālī-şānıyuz cānā
Esīrüñ olalı mülk-i ġamuñ sulṭānıyuz cānā

Ümīdī Çelebi

Bugün sāḳī-i bezmüñ bende-i fermānıyuz cānā
Bir iki cām-ı meyle ʿālemüñ sulṭānıyuz cānā

Ṣānī Beg

Kilāb-ı kūyuñuñ biz her gice mihmānıyuz cānā
O ḳavmüñ mā-ḥaṣal şermende-i iḥsānıyuz cānā

ʿAzīzī Beg

Şarāb-ı cām-ı laʿlüñ mest ü ser-gerdānıyuz cānā
Ġubār-ı sebz-i ḫaṭṭuñ vālih ü ḥayrānıyuz cānā

Rūḥī

Lebüñ esrārınuñ āşüfte vü ḥayrānıyuz cānā
Dehānuñ ġoncasınuñ bülbül-i nālānıyuz cānā

Cinānī-i Bursevī

Reh-i ʿaşḳuñ ezelden bī-ser ü sāmānıyuz cānā
Belā vādīsinüñ ser-geşte-i devrānıyuz cānā

Furūġī-i Bursevī

Şeh-i mülk-i cefānuñ bende-i fermānıyuz cānā
Melāmet taḫtınuñ sulṭān-ı ʿālī-şānıyuz cānā

Ḥişālī — Ḳanā‘at mülkinüñ sulṭān-ı ‘ālī-şānıyuz cānā
Tecerrüd ‘āleminüñ ‘İsī-i devrānıyuz cānā

‘Abdī — Diyār-ı miḥnet-ābād-ı belānuñ ḫānıyuz cānā
Melāḥat beylerinüñ ḳulıyuz ḳurbānıyuz cānā

Ḥaḳīḳī Stanbulī — Ma‘ārif mülkinüñ tā Ḥāfıẓ-ı dīvānıyuz cānā
Serīr-i naẓm u nesrüñ Ḫusrev ü Ḫāḳānıyuz cānā

[Derkenar]

Yaḥyā Efendi — Bu kūyuñ kim gedā-yı bī-ser ü sāmānıyuz cānā
‘Aceb ‘ālemdeyüz kim ‘ālemüñ sulṭānıyuz cānā

Ḥişālī — Olup mest-i mey-i ‘aşḳ ‘ālemüñ sulṭānıyuz cānā
Maḥabbet meclisinüñ biz Cem-i devrānıyuz cānā

Velehu Ḥişālī — Maḥabbet bezminüñ biz sāḳī-i devrānıyuz cānā
Cem ü Cemşīd-i ‘aṣruz ‘ālemüñ sulṭānıyuz cānā

‘Ulvī — Süleymān-ı zamānuñ bende-i fermānıyuz cānā
O şāhuñ ṣoḥbetinde ‘ālemüñ sulṭānıyuz cānā

Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim

Nevāyī — Yā Rab olġan çaġda cānım cism-i vīrāndın cüdā
Ol bolup mundın cüdā sin bolmaġıl andın cüdā

Nevāyī — Ni nevā sāz eylegey bülbül gülistāndın cüdā
İylemez ṭūṭī tekellüm sükker-istāndın cüdā

Velehu Nevāyī — Āh kim vālih min ol serv-i ḫırāmāndın cüdā
Közlerüm giryāndur ol gül-berg-i ḫandāndın cüdā

Mesīḥī-i Üstād-ı Nevāyī — Közlerüm giryān olur ol la‘l-i ḫandāndın cüdā
Rūzgārum yitre ol zülf-i perīşāndın cüdā

Ḥayretī Beg — Rāżıyum ḳıl bu ten-i pejmurde-i cāndan cüdā
Yā İlāhī eyleme tek cānı cānāndan cüdā

Velehu Ḥayretī — Ey diyin ḥālüñ nedür ol şāh-ı ḫūbāndan cüdā
N'ola dirsin bendenüñ aḥvāli sulṭāndan cüdā

Velehu Ḥayretī — Ey raḳīb itdüñ beni ol nā-müselmāndan cüdā
Göreyin kim olasın soñ demde īmāndan cüdā

Velehu Ḥayretī — İçdügüm ḳandur şarāb-ı laʿl-i cānāndan cüdā
Yidügüm ġamdur müdām ol meyve-i cāndan cüdā

Ḫişālī — Bülbül-i dil laʿl olur olsa gülistāndan cüdā
Nuṭḳa gelmez ṭūṭī olsa sükker-istāndan cüdā

[Derkenar]

Naẓmī-i Edirnevī — İdeli devrān beni ol şāh-ı ḫūbāndan cüdā
Dönmüşüm şol mürde cisme kim ola cāndan cüdā

Hātifī — Çün felek ḳıldı beni gün yüzlü cānāndan cüdā
Yiridür şimdengirü ger ola ten cāndan cüdā

Enverī — Āh kim ben derd-mend oldum o cānāndan cüdā
Çāre ne bir mürde-i bī-çāreyüm cāndan cüdā

32b

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim
Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün

Fużūlī — Zihī ẕātuñ nihān u ol nihāndan māsivā peydā
Baḥār-ı sunʿuña emvāc peydā ḳaʿr nā-peydā

ʿĀlī Efendi — Ne gönlüm ʿāleminde pertev-i mihr ü vefā peydā
Ne ol meh-peykerüñ cevr ü cefāsı oldı nā-peydā

Yaḥyā Beg — Derūn-ı dilden āh enīsüm olur dūdıla peydā
ʿAyāndur nār-ı ʿaşḳ olmaz dil-i ʿāşıḳda nā-peydā

Ḫişālī — Umarken dem-be-dem senden k'ola mihr ü vefā peydā
Ne ṭālīʿ dür bu kim günden güne oldı cefā peydā

Nevāyī	Ni ṣun‘uñdın ‘aceb yüzmiñ cihān bolmaḳ ya nā-peydā Ni mülküñga ḫalel yüzmiñ cihāndın bolsa nā-peydā
	Velehu
‘Azīzī Beg	Gönül bāġında murġ-ı ‘aşḳuñ itmişdi mekān peydā Daḫi gülşende bülbül itmişidi āşiyān peydā
Rāzī-Birāder-i ‘Alī	Olursa burc-ı ḥüsn üstinde ol mihr-i cihān peydā Şafaḳ-veş çeşm-i giryāndan olur mihrile ḳan peydā
Ḥarīrī	Bu cism-i nā-tüvānumda degildür üstüḫ̆ān peydā Ecel ḳaşrına çıḳmaġa dil itdi nerdübān peydā
Ḫālişī Beg	Ten-i ḫāki ser-i küyuñda itmişdi mekān peydā Daḫi ‘ālemde olmadın zemīn ü āsmān peydā
Nevāyī	Maña ni menzil ü me’vā ayān ni ḫānmān peydā Ni cānumdın eṣer ẓāhir ni gönlümdin nişān peydā
Hüdāyī Efendi	Yoġiken bu meẓāhirde ne nām u ne nişān peydā Münezzih-ẕāt idüm muṭlaḳ degilken cism ü cān peydā
Fehmī	Sükūt itseñ belürmez la‘lüñ olmaz ol dehān peydā Açılsa ġonca-veş ammā olur rāz-ı nihān peydā
Ḥāletī-‘Azmī-zāde	Ser-i küyında olsa her ḳaçan ol mihribān peydā Gören ṣanur ki oldı fitne-i āḫir zamān peydā
Hāşimī	Senüñ ‘aşḳuñla yār idüm degilken ins ü cān peydā Mekānum küyuñ idi olmadın kevn ü mekān peydā
Ẓuhūrī Çelebi	Olaldan ‘arṣa-i ḥüsn içre ol ḳaşı kemān peydā Hedef mānend ider müjgānı sīnemde nişān peydā
Sā‘ī Çelebi	Derūnuñda dehānuñ mihrini ḳılmışdı cān peydā Daḫı olmamış iken cānda esrār-ı nihān peydā

Bezmī-i A'mā

Olurken 'ālem-i ervāḥda bende fiġān peydā
Ne ten olmışdı taḫmīr anda ne nuṭḳ u ne cān peydā

Rāġıbī

Ruḫuñ fikriyle oldı dilde āteş nāgehān peydā
N'ola āh itdügümce olsa gönlümden duhān peydā

Beyāżī

Söze geldükce olsa ol dehān-ı dāstān peydā
İderler mürde diller hep ḥayāt-ı cāvidān peydā

Niyāzī

Olur gerçi bu dehr-i pīre-zende çoḳ cevān peydā
Serīr-i ḥüsne olmaz böyle şāh-ı kām-rān peydā

Ḫişālī

Egerçi pīre-zen dünyāda oldı çoḳ cevān peydā
Olur senden velīkin fitne-i āḫir zamān peydā

33a

Uṣūlī

Vücūd-ı muṭlaḳuñ baḥri ne mevci kim ider peydā
Ene'l-Ḥaḳ sırrını söyler eger maḫfī eger peydā

Bāḳī Efendi

Olalı şubḥ-ı vaṣluñdan nigār ebr-i ḫaber peydā
Şeb-i vuṣlatda olmışdur ṣan āṣār-ı seḥer peydā

Fevrī Efendi

Dehenden āh u gözden olmadın ḫūn-ı ciger peydā
Derūnum āteşinden oldı dūd-ı pür-şerer peydā

Behiştī Efendi

Şeb-i hecr āfetüm oldı ne ḫ̆āb u ne seḥer peydā
Ne ġam-ḫānemde şem'-i şādmānīden eṣer peydā

'Ālī Efendi

Ne deryā sāḥilinden oldı yā Rab ḫuşk u ter peydā
Ne baḥrüñ mālikindendür melek ẓāhir beşer peydā

Ḫudāyī

O Yūsuf-çihre 'arż idüp cemālin olsa ger peydā
Olur her güşeden āvāz māhaẓā beşer peydā

Hüdāyī

Ümīdüm bu vefādan ola kalbüñde eṣer peydā
Ḫudā ḳādirdür eyler seng-i ḫārāda güher peydā

Ḫayālī Beg

Gören naẓmum 'uyūnunı ider ḫūn-ı ciger peydā
Nice ḳanlar yudar kān eyleyince bir güher peydā

—	Daḫi olmadın ey meh-rū bu ʿālemden beşer peydā Benüm sīnemde olmışdı maḥabbetden eşer peydā
—	Ṣabā kim çīn-i zülfüñ eylese bir çīn seḥer peydā İder tā Çīn ü Māçīne varınca müşg-i ter peydā
ʿĀşıḳī	İden naḳḳāş-ı ḳudretdür ḳamu şeyde ṣuver peydā Muḥaḳḳaḳ nūr-ı Ḥaḳdur eyleyen gözde naẓar peydā
Muḥyī	Ġamuñla āhum artup ḳıldı dīde eşk-i ter peydā Olur bir gün ser-i kūyuñda ṣaḳın çoḳ eşer peydā
Tīġī Beg	Olur ḫāk-i siyehden gerçi dirler sīm ü zer peydā Zer ü sīmi olur ḫāk eyleseñ cānāneler peydā
RemzīMıṣrī	Ḳaçan gülzār-ı ḥüsn içre ola bir verd-i ter peydā Olur bülbül gibi dilden hezārān nāleler peydā
Ḫişālī	Ser-i kūyuñda itmişdi dil ü cānum maḳar peydā Daḫi yoġidi Ferhād ile Mecnūn'dan eşer peydā
Behiştī Efendi	Daḫi dünyāda olmadan nişān-ı sīm ü zer peydā O lebdür çeşm ü rūyumda maḥabbetden eşer peydā
Ḫişālī	Ḫumār-ı cām-ı hicrānuñdan itdi derd-i ser peydā Benüm bu oñmaduḳ başum ider daḫi neler peydā
Velehu Ḫişālī	Niçe zer ü niçe güher idüp zerrīn-kemer peydā Ḳucarmış mū-miyānın dil-berüñ idüp meger peydā
CevrīStanbulī	Dilümde olmışiken şevḳ-i laʿlüñden eşer peydā Daḫi kān-ı ʿademden olmışidi bir güher peydā
	Baḥr-i Remel-i Maḥzūf
Sulṭān Süleymān	Merḥabā ey ḫāk-i pāyi tūtiyā Yüzimüz başup ṣafā geldüñ ṣafā

Bāḳī Efendi	Nev-bahār irişdi vü gitdi şitā Keyfe yuḥyi'l-ʿarża baʿde mevtihā
Necātī Beg	Yār ola ṣandum göñül virdüm sańa Ben bańa itdüm dirīġā ben bańa
Ẓātī Beg	Yollar öñmekde selām olsun bańa Merḥabā sizlerde ʿaşḳ olsun sańa
Velehu Ẓātī	Merḥabā ey sāġar-ı ʿişret-fezā Çekmedi devrüñde ġamdan dil cefā
Velehu Ẓātī	Merḥabā ey būy-ı zülf-i dil-rubā Ḳanġı yiller esdi geldüñ bu yańa
[Derkenar]	
Velehu Ẓātī	Ḳaddüñe öykündügiçün serverā Servi her dem silküben ṣarṣar-ı ṣabā
Mesīḥī Beg	Ay yüzüñ āyīne-i ʿālem-nümā Ḫaṭṭ-ı laʿlüñ āyet-i fīhi şifā
Ṭabʿī Gelibolī	Bāde besdür laʿl-i dil-dārum bańa Sańa ey sāḳī ıraḳdan merḥabā
Naẓmī Edirnevī	Dostum ʿaşḳuñ senüñ müşgil belā Düşmenüm olmasun añа mübtelā
Seyyid Feyżī Beg	Eyledüñ ʿuşşāḳa çoḳ cevr ü cefā Ġāfil olma ey sipihr-i bī-vefā
Ümīdī	Kimseye raḥm itmedüñ ey bī-vefā Sańa nice dimesünler pür-cefā
Sāʿīyel-Emīn-zāde Fāżıl-ḳāḍī	ʿÖmre sürsün dir isen ẓevḳ u ṣafā Kaʿbe-i kūyuñ ṭavāf it Sāʿīyā

Behiştī — Ey nesīm-i kūy-ı cānān merḥabā
Ḳanġı yiller esdi geldüñ sen bu yaña

Ḫişālī — Leblerüñ āb-ı ḥayāt-ı cān-fezā
Ruḫlaruñ āyīne-i ʿālem-nümā

Ḫişālī — Ṭāliʿüñ saʿd ola ʿālemde saña
Hem-dem olursa eger ol meh saña

Ḫişālī — Bülbül-i naġme-serā eyler nidā
Şāh-ı gül gülzāre çıḳmış gālibā

ʿİṣmetīyü'l-ḳāḍī — Ṣadrı bedri kāyināt Ḫayrü'l-verā
Ser-ver-i ḫayl-i rüsül şemsü'd-düḫā

Ḫişālī — Eṣ-ṣalā ey bāde-nūşān eṣ-ṣalā
Ṣaḥn-ı gülşende hezār itdi nidā

33b

Sulṭān Murād — Firāḳuñdan ciger yandı eyā dil-ber kebāb-āsā
İki gözden aḳar yaşum benüm cām-ı şarāb-āsā

Bāḳī Efendi — Ayaḳlarda ḳalur sünbül o zülf-i nīm-tāb-āsā
Ṣaçuñla baḫṣ iderse başa çıḳmaz müşk-i nāb-āsā

Yaḥyā Efendi — Elümde şīşe-i rengīn-i pür-mey laʿl-i nāb-āsā
Gözümde ḳaṭre ḳaṭre eşk-i terdür ḫoş-āb-āsā

Cinānī-i Bursevī — Ciger yandı ġamuñla ey ḳamer-ṭalʿat kebāb-āsā
Gözümden eşk-i ḫūnīnüm n'ola aḳsa şarāb-āsā

Meylī — Ḫudānuñ baḥr-i ṣunʿında ḥisābı yoḳ ḥabāb-āsā
Niçe yüz biñ ʿavālim var bu çerḫ-i nüh ḳıbāb-āsā

Sāʿī Çelebi — Dil-i pür-ḫūnumı alsañ ele cām-ı şarāb-āsā
Temāşā eyleseñ bağrumdaki başı ḥabāb-āsā

Ḳabūlī Efendi — Döner cūy-ı sirişküm üzre başum āsiyāb-āsā
Aḳar seyl-āb-ı eşküm āsiyāb altında āb-āsā

Ḫātemī Beg	Hevāyile eger memlū iseñ sende ḥabāb-āsā Vücūduñ bāde virdüñ yoḳ yire ḥayfā şarāb-āsā
Vücūdī Efendi	Aḳar ḫūn-ı ciger her demde ʿaynen nemden āb-āsā Şaçılur cürʿa-i eşküm ayaġına şarāb-āsā
Ümīdī Çelebi	İçüp dil cūşa geldi cürʿa-i laʿlüñ şarāb-āsā Gelince cām-ı laʿlüñ kelle germ oldı ḥabāb-āsā
Ḫişālī	Tenūr-ı sīnede biryāne döndi dil kebāb-āsā Aḳar ḫūn-ı sirişküm dīdeden her dem şarāb-āsā
Velehu Ḫişālī	Ciger biryāne döndi nār-ı hecrüñle kebāb-āsā Gözümden yaş yirine ḳan aḳar her dem şarāb-āsā
Veysī Efendi	N'ola dergāhuña sürsem cebīnüm māh-tāb-āsā Ḳapuñ gördüm felekden yüz çevirdüm āftāb-āsā
[Derkenār]	
Ḫüseynī	Ciger döne döne hecr odına yandı kebāb-āsā Anuñçün gözlerüm dāyim döker ḳanlar şarāb-āsā
Nergisīyü'l-ḳādī	Yanardı nār-ı ġamla cism-i şad-pāre kebāb-āsā Eger saḳḳā-yı çeşmüm dökmeseydi eşküm āb-āsā
Ḫuşūʿī Beg	Cemālüñ şuʿle-endāz oldı ey meh āftāb-āsā Yere geçdüm bilüp eksikligümi māh-tāb-āsā
Cündī ʿAli Çelebi	Ciger tennūr-ı ʿaşḳuñda yanar dāyim kebāb-āsā Dem-ā-dem eşk almada dil āşāmum şarāb-āsā
ʿİşmetīyü'l-ḳādī	Serim kūh-ı belādur mūyı olmışdur seḥāb-āsā Döker bārān-ı eşküm dāne-i dürr-i ḫoş-āb-āsā
Zühdī Vardarī	Beni mest-i müdām itdi leb-i laʿüñ şarāb-āsā Ḥarīḳ u nār-ı ʿaşḳ oldı ten-i zārum kebāb-āsā

Ṣabūḥīyel-ḳāḍī — Fürūġ-ı ḥüsnile dünyāyı ṭutdı āftāb-āsā
N'ola maḥv-ı vücūd eylerse ʿaşḳ ehli seḥāb-āsā

Sezāyīyel-ḳāḍī — Süvār olmış semend-i nāza ol şeh āftāb-āsā
Salın ṭurma yanınca sen daḥi ey dil rikāb-āsā

Vehbīyel-ḳāḍī — Beni mest eyledi ey ġonca-fem laʿlüñ şarāb-āsā
N'ola ḳan aġlasa tennūr-ı ġamda dil kebāb-āsā

— — Ḳomaz kudūret cām-ı muṣaffā
Gerçekligile içene ṣaḥḥā

NaẓmīyEdirnevī — Öykünür imiş laʿlüñe cānā
Ṭatlu degil mi billāh ḥelvā

Velehu Naẓmī — Zülfüñ ṣalupdur göñlüme sevdā
Ṣan hem-dem oldı Mecnūna Leylā

Ḫişālī — Zülfüñi ṣalmaz boynuma aṣlā
Māyil degül ben Mecnūna Leylā

Yaḥyā Beg — Ṣāfī-dil olan mānend-i ṣahbā
Görür cihānı kendüde peydā

ʿĀlī Efendi — Şol dem ki oldum baḥr-i muṣaffā
Ẕātum göründi mir'āt-ı Mevlā

Baḥr-i Hezec-i Aḫreb

Ḫişālī — Sürsün yüzini müjeñile kebkebe cānā
Kim ḳatʿ ideyin dirse yüce mertebe cānā

Velehu Ḫişālī — Yūsuf gibi düşdüm o çeh-i ġabġaba cānā
Ḳatʿ eyledüm ʿaşḳ içre yüce mertebe cānā

34a (boş)

34b (boş)

35a

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen

Laṭīfī Ḳasṭamonī — Her dem ehl-i dillerüñ yānında yārīdür kitāb
Mūnis-i evḳāt-ı yār-ı ġam-güsārıdur kitāb

Ṣavābī Ṣāliḥ Çelebi — Kāmilüñ ḳoynında yār-ı ġam-güsārıdur kitāb
Ḳande ʿazm itse yanınca hem-güsārıdur kitāb

Ḫişālī — Dāyim ehl-i ʿilm ü faẓluñ iftiḫārıdur kitāb
Ḫod yazup teʾlīf iderse ʿömri varıdur kitāb

Baḥr-i Remel-i Maḥẕūf

Şeyḫ Evḥadī — Yā be-pūş īn rūy-ı zībā der-niḳāb
Yā diger bīrūn me-rev çün āftāb

İbni Kemāl Paşa — Görmedüm ālüñ gibi bir māh-tāb
Tāb-ı mihrinden alupdur māh-tāb

Cemālī Çelebi — Gel berü mey-ḫāneye nūş it şarāb
Yidüreyin saña ḳuş başı kebāb

Ḫişālī — Mihr-i rūyuñdan alup tāb āftāb
ʿAynına ẕerre görinmez māh-tāb

Baḥrī Ṭamaşvarī — Leblerüñden eyleyüp cānā ḥicāb
Dem gibi ḥumretde ḳalmışdur şarāb

Velehu Baḥrī — Gül yüzüñ ṣuyından utanup gül-āb
Berg-i gülden yüzine ṭutar niḳāb

Sulṭān Süleymān — Her ḳaçan kim gide rūyuñdan niḳāb
Münfaʿil olur cemāl-i āftāb

Ḫişālī — Ṭıfl-ı eşküm menzilin itdi ḫarāb
Lāne-i çeşmümden uçdı murġ-ı ḫ̆āb

Velehu Ḫişālī — Şāh-ı ʿaşḳum sāye-bānumdur ḥabāb
Şuʿle-i āhum aña zerrīn ṭınāb

Seyyid Feyżī Beg — Ben gedā dil-ber şeh-i ʿālī-cenāb
Dāyimā eyler niyāz itsem ʿitāb

[Derkenar]

Mesīḥī Beg — Variken ḫum-ḫānede ṣāfī şarāb
Rindler içre iñen yüz yumaz āb

Selmān — Ġamze-i ser-mest sāḳī bī-şarāb
Kerd-i huşyārān meclis-rā ḫarāb

Baḥr-i Ḫafīf

Ḳınalı ʿAli Çelebi — Derd-i hecrüñle ey dür-i nā-yāb
Ḫūn-ı dil ṭoldı dāmen-i aḥbāb

Deli Zeynī — Laʾl-i mercānı sāġar-ı mey-i nāb
Dürr-i dendānı reşk-i dürr-i ḫoş-āb

Aḥmed Beg Duḳakin — Cāmiʿ-i ḥüsne ḳaşlaruñ miḥrāb
ʿAccilū bi'ṣ-ṣalāti yā aḥbāb

Aḥmedī — Bī-beḳādur bu menzil ey aḥbāb
Fetteḳullāhe yā ulü'l-elbāb

Bāḳī Efendi — Olsa zülfi o gül-ʿiẕāre niḳāb
Olur āşüfte sünbül-i sīr-āb

Ḫişālī — Cām-ı meyde ḳaçan ki olsa ḥabāb
Laʿl-i mey-gūnuñı ider işrāb

Fużūlī — Zāl-i mekkāre der-cihān ḫarāb
Ġamze-i şūḫı āfet-i aḥbāb

[Derkenar]

Bāḳī Efendi	Tā'ib itdi nice zamān tevvāb Yirimüz oldı mescid ü miḥrāb
Velehu Bāḳī Efendi	Hīç şerbet ne-mīresed şarāb Hīç ni'met ne-mīreved be-kebāb
Ẓātī Beg	Viremez seyl-i eşke gördi cevāb Ḳorḳusından siñe siñe yürür āb
Remzī	Bize kūyuñda niçün oldı ʿitāb Ehl-i ḍaldür fekeyfe kāne ʿiḳāb
Zārī	Bize kūyuñda niçün oldı ʿitāb Ḫayr-āb ki ḳomış adını şarāb
ʿĀlī Efendi	Mūnisüm oldı kürbe-i sincāb Mūş olur aña ḳarşu ṭursa gül-āb

35b

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen
Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün

Sulṭān Aḥmed	Yā Resūlallāh ḳamer elüñ yüzüñdür āftāb Kim görürse gül cemālüñ ola ol ʿālī-cenāb
Velehu Ḫān Aḥmed	Ḳaṭre-i nūr cebīnüñdür ḥabībā āftāb Çerḫ-i çārum olmaz anuñ tābına aṣlā ḥicāb
ʿAbdü'l-ḳādī	N'ola faḫr eylerse nūruñla ḥabībā āftāb Senden itdiler şeb-i miʿrāc nūrı iktisāb
Baḥrī-i Ṭamaşvarī	Hey ne ʿālī-āftāb olursın ey ʿālī-cenāb Kim mübārek başuñ üzre sāye-bān olmış seḥāb
Hāyirī Kerbelāyī	Ey cemālüñ şemʿine pervāne peyker āftāb ʿĀrıżuñdan kesb ḳılmış mihr-i ʿālem-tāb tāb

Ḥişālī — Ya Ḥabīballāh cebīnüñ māh u rūyuñ āftāb
Tāb-ı mihrüñ şevḳine neẕẕāreye yoḳ ẕerre tāb

Velehu Ḥişālī — Gün-be-gün ḳaṭʿ-ı menāzil itmededür āftāb
Kaʿbe-i kūyuñ ṭavāfına ider her dem şitāb

Sürūrī Şarḳī — Āfitāb-ı ṭalʿatuñdan refʿ olur çünkim niḳāb
Unẓurūnā naḳtebis min nūriküm deyr āftāb

Seyyid Nesīmī — Şol temām ayuñ yüzinden refʿ olur çünkim niḳāb
Ẓulmetüñ devrānı geçdi ẓāhir oldı āftāb

Nevāyī — Ḳaş u yüzüñni müneccim çünki kördi bī-niḳāb
Didi kör kim ḳavs burcıda ṭoġuptur āftāb

Şeyḫī Germiyānī — Ḥüsni ḫūyı niʿmetinden gül yüzi açsa niḳāb
Sufresinde sebze degmez ḳurṣ-ı māh u āftāb

Serhoş Bālī Efendi — Āfet-i devrān ruḫuñdur ʿārıż-ı dil-cūyuñ āb
Sen bu yüzden māh-rūlar içre olduñ āftāb

Ẕātī Beg — Pā-bürehne ḫāke başmışsın ḳadem ay āftāb
Yine gökde istedügin yirde bulmışdur türāb

Velehu Ẕātī — Göñlümüzden ṭoġmaziseñ bu seḥer ay āftāb
Tūb-ı āhum bu ṭoḳuz ḳat ḳalʿayı eyler ḫarāb

Velehu Ẕātī — Ol gümüşden ḳalʿa kim olmışdı maḥbūs anda āb
Geldi altun topla feṭḥ itdi anı āftāb

Revānī Beg — Hey ne ʿālī-şāh olur ol ḫüsrev-i ʿālī-cenāb
K'işiginde altun üsküfli ḳulıdur āftāb

Velehu Revānī — Yollar üstinde düşüp bakardı hergiz āftāb
Cām-ı mihrüñden senüñ olmasa ger mest ü ḫarāb

Emrī Çelebi — Ḫāne-i aġyārdan çıḳdı çün ol meh bī-niḳāb
Eyle şandum toġdı ʿaḳreb menzilinden āftāb

Velehu Emrī — Bir felekdür eşk-i çeşmüm üzre gūyā her ḥabāb
Anda ey meh ʿaks-i ruḫsāruñ münīr āftāb

Ḫatmī-i Mīrlivā — Mihr-i ḥüsnüñden senüñ yüz bulsa ay āftāb
ʿĀlemi başından başa itmezdi enver āftāb

Fevrī Efendi — Baḥr-i eşkümden benüm deryā-yı aḫḍar bir cenāb
ʿAks-i rūy-ı yārdür anda görinen āftāb

Enverī — Ẕerrece germ olmasun burc-ı felekde āftāb
Ey biri ḥammāmda gūyā uçurduñ bir ḥabāb

[Derkenar]

Yaḥyā Efendi — Himmeti sulṭān-ı ʿaşḳuñ ey şeh-i ʿālī-cenāb
Çeşme-i çeşmine ʿuşşāḳuñ getürdi yine āb

Velehu Yaḥyā Efendi — Cām bir sırça serāy olmuş ki ferşi laʿl-i nāb
Ḥücredür billūrdan şāh-ı hevāya her ḥabāb

Nevāyī — Tīdi hecr eyyāmı ḳanlımġa nedür her dem ʿitāb
Min ḫod ölgümdür yaḳīn ey ʿömr sin ḳılma şitāb

Ḫişālī — Rāḥ-ı rūḥ-efzā mıdur sāḳī nedür ol laʿl-i nāb
Cām-ı Cem midür mey-i ḫamrā mıdur yoḫsa şarāb

Ḫāletī-i ʿAzmī-zāde — Giceden maḫmūruz ey sāḳī getür cām-ı şarāb
Vaḳt-i subḥ oldı niçün çıḳmaz ki bilsek āftāb

Velehu Ḫāletī — Pāy-i yāre düşmeye gördükçe tā kim āftāb
Eylerin peydā hemīşe dūd-ı āhumdan seḥāb

Velehu Ḫāletī — Iżṭırāb-ı tāb-ı tebden ḳalmadı cismümde tāb
Beñzedüm ol şehre kim ola zelāzilden ḫarāb

Velehu Ḫāletī — Vaṣl-ı hecrüñle hevā-yı ʿaşḳ mānend-i ḥabāb
Ḫāne-i ḳalbüm gehī maʿmūr ider gāhī ḫarāb

Velehu Ḥāletī ʿĀşıḳ-ı bī-dil nedür kim aña eylersin ʿitāb
Ẕerre-i nā-çīze hīç ḫançer çeker mi āftāb

Velehu Ḥāletī Ḳılsa cismüñ pür-ʿaraḳ keyfiyyet-i bezm-i şarāb
ʿAḳlın alur ādemüñ zülfüñde olan āb u tāb

Velehu Ḥāletī Seyr-i gülzār istemez hergiz dil-i pür-ıżṭırāb
İlteler bāġa meger zencīrile mānend-i āb

Velehu Ḥāletī Faṣl-ı güldür gül gibi destüñde ṭut cām-ı şarāb
Āb-ı āteş rengsiz bulmaz bu mevsim āb u tāb

Velehu Ḥāletī Tīşe-i hecrüñle olmışdur benüm ḫālüm ḫarāb
Sen de yıḳma ḫāṭırum ey dil-ber-i ʿālī-cenāb

Velehu Ḥāletī Ḫayr-maḳdem ey vezīr-i ṣaf-der-i ʿālī-cenāb
Virdi ḫāk-i reh-güẕāruñ çeşm-i cāna nūr u tāb

Maḳālī Efendi Gördi ḥüsn-i ʿālem-efrūzuñda bir vechile tāb
ʿAşḳuñ ile baş açıḳ meydāne girdi āftāb

Meşāmī-i Ḳonevī Ḳāmet-i bālāña aḳdı gözlerüm mānend-i āb
Gerçi ṣu bālāya aḳmaz ey şeh-i ʿālī-cenāb

Nefʿī Çelebi Şükr kim bir bārgāh-ı luṭfa ḳıldım intisāb
Kim olur ḫāk-i derinden baḫt u devlet behre-yāb

Velehu Nefʿī Göz ucıyla ʿāşıḳa geh luṭf ider gāhī ʿitāb
Bir suʿāle yer ḳomaz ol ġamze-i ḫāżır cevāb

36a

Bāḳī Efendi Ey ṣafā-yı ʿārıżuñdan çeşme-i ḫurşīde āb
Şuʿle-i şemʿ-i cemālüñ nūr-baḫş-ı āftāb

Velehu Bāḳī Şöyle olmış cām-ı ʿaşḳ-ı yārdan mest ü ḫarāb
Kendüsin dīvārdan dīvāre urmış āftāb

Laṭīfī-ḥKasṭamonī
ʿĀrıżuñ gördi nigārā kendüsinden gitdi āb
Ruḫlaruñ gördi ḥarāret ḥāṣıl itdi āftāb

ʿĀlī Efendi
Yollamışsın ruḫlaruñ yaḳmış güneş ay āftāb
Yollamaḳ lāzım seni seyr itdügüñçün bī-niḳāb

ʿĀşıḳ Çelebi
ʿĀrıż olmış çeşm-i dil-dāre remed ṭutmış niḳāb
Ṣandum anı göricek yanmış ṭutışmış āftāb

Velehu ʿĀşıḳ
ʿĀr ider ben ẕerre-i ser-geşteden ol āftāb
Mihrüm efzūn olduġınca benden eyler ictināb

Nişānī-i
Muṣṭafā Paşa
Aġladuġum gördi cānān yüzine ṭutdı niḳāb
Olsa bārān gizlenür görinmez olur āftāb

ʿAyānī
Bezm-i yāre çünki nāhīd oldı deffāf āftāb
Mey şafaḳ eflāk-ı sāḳī cām-ı rūşen māh-tāb

Me'ālī
Ruḫların bir ẕerreye göstermeyüp ol āftāb
Aṣdı zülfinden yüzi āyīne-i müşgīn-niḳāb

Cemālī
Nūş-ı cām itdi cemālin ʿarż idüp ol āftāb
Ḥıyre-çeşm oldı görüp bādī naẓarda her cenāb

Nizārī-ḥAdanavī
ʿAnber-efşān kākülüñ meh-tāba olmışdur niḳāb
Aç niḳābuñ güşesin her ẕerre olup āftāb

Fużūlī
Ey ḥarīr içre tenüñ muṭlaḳ billūr içre gül-āb
Göksüñ āb-ı cennet ol āb üzre tüġmeñdür ḥabāb

Velehu Fużūlī
V'ey eger burcuñ çıkup ṣalsun eger yüzden niḳāb
Hīç şek yoḳ kim seni görgeç olur ʿālem ḫarāb

Velehu Fużūlī
Ṣubḥ çekmiş çerhe çalmış ṭaşa tīġin āftāb
Ẓāhir olmış ol meh-i dellāke ʿayn-ı intisāb

Velehu Fużūlī
Sen yüzüñden ʿālemi rūşen ḳılup ṣalduñ niḳāb
Yazuya ṣalsun bu günden böyle nūrın āftāb

Velehu Fużūlī
Dūd-ı dilden çihre-i ḫurşīde çeksen ger niḳāb
Tā ḳıyāmet ehl-i dünyāya görinmez niḳāb

Ẓuhūrī
Çekmese ruḫsār-ı pāke tāb-nākuñdan ḥicāb
Yerlere geçmezdi ey meh-pāre her şeb āftāb

Münşī
Tañ mıdur vuṣlat-ı şebde terk-i ḫ̲ˇāb ey āftāb
Şemʿ-i ḳāfūrī yanan meclisde gelmez çeşme ḫ̲ˇāb

Ẓarīfī-i Çorluvī
Cām-ı mihrüñ nūş idüp almış şu resme bī-ḥicāb
Ḳapudan ḳovsan bacādan düşer ey meh āftāb

Velehu Ẓarīfī
Baḥr-i eşk-i bī-girānum üzre gerdūn bir ḥabāb
Nār-ı āhum ẕerresinden bir şererdür āftāb

Dānişī-i Stanbulī
Ḫ̲ˇāb olur ḳad çekdigünce ol şeh-i ʿālī-cenāb
Nūrını efzūn ider yükseldigince āftāb

Ḫ̲ālişī Beg
Ṭā ḳıyāmet ol serīr efzūn çerḫ̲-i nüh-ḳıbāb
Mihr-rūyuñdan müdām olsun münevver āftāb

Ḫ̲ālişī-i Maḫ̲dūm-ı Bustān-zāde
Būs-ı laʿl-i yār el virmezse çekme ıżṭırāb
Bezm-i ġamda elde ḥāżır gül gibi cām-ı şarāb

[Derkenar]

Ẓātī Beg
Şaʿşaʿa-ı sırrın su'āl itdüm ayıtdı āftāb
Peyk-ī āhuñ oḳ götürdi göge yirden bī-ḥisāb

Velehu Ẓātī
ʿArż-ı ḥüsn itse yüzine baḳamaz hīç āftāb
Zü'l-celāl itmiş aña nūr-ı cemālinden niḳāb

Velehu Ẓātī
Gönlümi yıḳmaga başladı nigārum bāb bāb
Yapdı şehr-i merḥamet bābın ḳatı ḥālüm ḫ̲arāb

Vaḥyī-yi Ẓıl-İzniḳī Ẓıl-ḳāḍī
Mihr-i ʿālem ruḫlaruñdan almaġile ẕerre tāb
Ḥaşre dek yanar çerāġlıḳdur söyinmez āftāb

Ḫişālī — Gün yüzüñle meh-i ḥüsnüñ āftāb u māh-tāb
Tābdan ol vechile naẓẓāreye yoḳ ẕerre tāb

Dervīş Paşa — Yār ser-keş sīne āteş şīşe-i dīdem pür-āb
Ḳalb ḫasta ser şikeste ḥāliyen ḥālüm ḫarāb

Ümīdī Çelebi — Öldürüp girdi şafaḳ-veş ḳanuma ol āftāb
Şimdi görinmez meger kim itdi ḳanumdan ḥicāb

Velehu Ümīdī — Bezm-i ʿaşḳuñda ne içün olmaya eşküm şarāb
Kim olupdur āteş-i hicrānile bağrum kebāb

Velehu Ümīdī — Ḳaçma ben üftādeden ey şeh-i ʿālī-cenāb
Yüzi yirdedür ne deñlü gökde ise āftāb

Uṣūlī — Laʿl-i yāre hem-ḳadeḥ olmışdurur beñzer şarāb
Cevher-i cāna şafālar virdi ol yāḳūt-ı nāb

Ḫişālī — Yāsemenden yaştayan gül rūyuñı ey āftāb
Būstān-ı ḫaddüñ itmiş Gülsitān adlu kitāb

Velehu Ḫişālī — Ḫāne-i dil şehr-i hicrānda olur mıydı ḫarāb
Bānī-i vaṣluñ ʿimāret itse gāhī bāb bāb

Behiştī Efendi — Yār-ı şāfī-dilden irmek gūş-ı cāna bir cevāb
Ḫıżr elinden içmege beñzer kişi bir kāse āb

Sulṭān Süleymān — Āh kim fürḳatle oldı cān u dil mülki ḫarāb
Āteş-i ʿaşḳıle yandı oldı hem bağrum kebāb

Sulṭān Süleymān — Çeşm-i mestüñ dil-berā ḳıldı benüm ḥālüm ḫarāb
Laʿl-i nābuñ eylemişdür gözlerüm yaşın şarāb

36b

Ẕātī Beg — Bir gemidür baḥr-i ġamda geçmege cām-ı şarāb
Kim anuñ mellāḥı sāḳī bād-bānıdur ḥabāb

Raḥmī Çelebi — Ehl-i dil dünyā deger dirse n'ola cām-ı şarāb
K'anuñ üzre ḳubbe-i eflāke beñzer her ḥabāb

Hilālī-Ḳazzāz
Sāḳiyā seyr itmege mir'āt-ı ruḫsāruñ şarāb
Çeşm-i rūşendür bi'aynih anuñ üstinde ḥabāb

Remzī-el-ḳādī
Sükkeristāndur bu meclis al ṭūṭīdür şarāb
Āşiyāndur aña sāġar beyżadur güyā ḥabāb

Fużūlī
Ġālibā bir ehl-i dil ṭopraġıdur dürd-i şarāb
Kim ḳılup ḥürmet binālar ṭutmış üstinde ḥabāb

Ṣabūḥī
Duḫter-i rez cilvegāhı oldı çün cām-ı şarāb
Ḫaymeler olsa 'aceb mi üstine anuñ ḥabāb

Cemālī Çelebi
Bir zücācı ḳaṣr-ı Şeddādı binā itdi şarāb
Cā-be-cā üstinde anuñ bād-gīr oldı ḥabāb

Velehu Cemālī
Turş-rū pīr-i muġān ḫayr ide mi diyü şarāb
Ekşi ökşi kendü bāġı ḳorı cān mıdur ol āb

Velehu Cemālī
Gice gündüz bāde-i ḥuşkuñla ser-mest ü ḫarāb
Ṣanki çeşmüm merdüminüñ naṣb-ı 'aynıdur şarāb

Seyyid Feyżī Beg
Çeşm-i maḫmūruñla mestüz hecr-i la'lüñle ḫarāb
Ṣunma ey sāḳī bize ḥācet degül cām-ı şarāb

Vaḥyī
Devr iderken öpdüginçe la'lüñi cām-ı şarāb
Nār-ı hecre döne döne cigerüm olur kebāb

—
Ekşi ṣūret gösterür bezm içre 'uṣṣāḳa şarāb
Aġzı ṣuyın aḳıdup meclisde raḳṣ urur kebāb

Nevāyī
İki otluḳ nergisiñ kim ḳıldılar bağrum kebāb
Biridür 'ayn-ı ḫumār içinde biri mest-i ḫ̆āb

Fevrī Efendi
Nār-ı ḥasret cānuma ṣol deñlü virdi sūz-ı tāb
Kim ḳaçan āh eylesem dilden gelür būy-ı kebāb

Cinānī-Bursevī
Cām-ı meyde sāḳiyā yoḳdur ṣafā-yı la'l-i nāb
Yoḳ yire başın ağırdur ḫalḳ-ı devrānuñ şarāb

Fużūlī — Rūzgārum boldı devrān-ı felekden inḳılāb
Ḳan içer oldum ayaġın çekdi bezmden şarāb

Seyyid Feyżī Beg — Gün gibi ḳıldı müşerref bezmi çün ol āftāb
Geldi ol demler ki sāḳī devr ide cām-ı şarāb

Sihrī-i Ḳız Memi — Şūḫ u şengül rindler bezminde dil-berdür şarāb
Başı üstinde anuñ sāḳī ʿaraḳ-çīni ḥabāb

Yaḥyā Efendi — Ḫāke şaldı cürʿa-veş ʿāşıḳları ol laʿl-i nāb
Ey ṭabīb-i cān buyur dil-ḫastaña şāfī cevāb

ʿAyānī — Ol perīyi alalı dilden raḳīb-i bī-ḥicāb
Dīv elinden oldı şan bir kişver-i ʿālī ḫarāb

Velehu ʿAyānī — Ḫayl-i ġam dil kişverini eyledi ḫayli ḫarāb
Pādişāh olmasa maʿmūr ola mı şehr-i yebāb

Kemālī-i Zerd — Berg-i gül üzre ṣaçar her laḥẓa zülf-i müşk-nāb
Bu ne sünbüldür ki virür lāle-i sīr-āba āb

[Derkenar]

Ḥarīrī — Ẕerre-i mihr ruḫuñdan ey cemāli āftāb
N'ola alsa nūr u fer çerḫ-i berīnde māh-tāb

Velehu Ḥarīrī — Bir hilāl oldı ḫayālüñle felekde māh-tāb
Ẕerre-i ser-geşteñ olursa ʿaceb mi āftāb

Ḥaḳḳī-i Edirnevī — Her ḳaçan k'ol meh-liḳā refʿ ide yüzinden niḳāb
Ḥacletinden ẕerre-veş ditrer felekde āftāb

Seyyid Feyżī — Ḳākülin ruḫsārına şalmış meger ol āftāb
Āfitāba güyiyā ebr-i siyāh olmış niḳāb

ʿAvnī-i Feylekī (?) — Eylerüm bülbül gibi biñ zārile yāre cevāb
Açmaz ol ġonca dehānın aradan gitmez ḥicāb

Emrī	Bir arada gördüm iki dil-ber-i ʿālī-cenāb Eyle ṣandum ki inüpdür yire māh u āftāb
Ḫişālī	Göz göre gördi ṭıfl-ı eşk ider yirin ḫarāb Āşiyān-ı dīdeden uçdı vü göçdi murġ-ı ḫ̆āb
Velehu Ḫişālī	Min vecih ruḫsāruña beñzer mi diyü māh-tāb Ṣundı altun ḳaplu bir āyīne yāre āftāb
Velehu Ḫişālī	Yār ol gün ʿazm-i gülzār eyledükde bī-niḳāb Yandurup yaḳmışsın anı itmeyüp ẕerre ḥicāb
Velehu Ḫişālī	Dāne-i ʿömrüñ uñıdur āsiyāb-ı nüh-ḳıbāb Sen gerek Sām u Nerīmān ol gerek Efrāsiyāb
Sulṭān Ḥüseyin Bayḳara	Fürḳatüñdin yoḳ idi cismümde vü cānumda tāb Közde ḫūn-āb irdi vü ġam-gīn köñülde pīç ü tāb
Ḫişālī	Rūz u şeb oldukça zülfüñ ruḫlaruñda pīç ü tāb Gūyiyā ḫurşīd ü māhuñ nūrını örter seḥāb
Velehu Ḫişālī	Ḫāne-i aġyāre varduḳda dilā ol māh-tāb Burc-ı aḳrebde ḳarār eyler żiyāsın āftāb
Velehu Ḫişālī	Bendüñ olmışdur cihān ey ḫüsrev-i ʿālī-cenāb Mülk-i ḥüsn içinde sensin kām-baḫş u ḳām-yāb
Seyyid Feyżī Beg	Sīne tābından ḳaçan kim cāna düşse ıżṭırāb Çoḳ yaşasın merdüm-i dīdem ṣaçar üstine āb
Mesīḥī Beg	Ey yüzüñ bāġ-ı behişt ü kevşeri ol laʿl-i nāb Zeng-i ḫaṭṭuñdan giyinmiş her melek aḫḍar şiyāb
Ḥayretī Beg	Ḫāk ḳoysun bād-ı ġam şo'l ʿayna kim aḳıtmaz āb O da yansun yiridür her dil ki olmaya kebāb
Emrī Çelebi	İki dil-ber bir arada göricek ʿālī-cenāb Şöyle ṣandum ki inüpdür seyre māh u āftāb

37a

Nişānī — Fenn-i ʿaşḳa başladum diḳḳatle gördüm çoḳ kebāb
Metni derd ü faṣlı hicrānıyla ṭolmış bir kitāb

Uṣūlī — Şevḳile şerḥ itmege āyāt-ı ʿaşḳı bāb bāb
Faṣl-ı gülde bülbüle evrāḳ-ı gül besdür kitāb

Seyyid Feyżī Beg — Mekteb-i ʿaşḳuñda cānā oḳıdum bī-ḥad kitāb
Görmedüm ḫaṭṭ-ı lebüñ gibi kitāb-ı müsteṭāb

— — ʿAşḳ müftīsi oḳıtdı baña bir müşgil kitāb
Faṣlı fürḳat metni miḥnet şerhi ḥasret ġuṣṣa bāb

Behiştī-i Süleymān Bey-zāde — Yār-ı bī-pervā dirīġā ġuṣṣadan ḥālüm ḫarāb
Sevmesün ʿālemde kimse dil-ber-i ʿālī-cenāb

Nizārī-i Adanavī — İltifāt itmez kelāmum diñlemez virmez cevāb
ʿĀr iderin bende senden ol şeh-i ʿālī-cenāb

ʿUlūmī — Biñ su'āl itsem birine gelmez ol mehden cevāb
Rāġıb oldukça aña ol senden eyler ictināb

Behiştī Efendi — Ḫışm ider söyledigümce nāz ider itsem ḫiṭāb
İltifāt itmez sözüme diñlemez virür cevāb

Ṣunʿī-i Gelibolī — Sevdi bu gönlüm yine bir dil-ber-i ʿālī-cenāb
Kimseler görmiş degildür aḳduġın bālāyā āb

Naẓmī-i Edirnevī — Āsitānına o şāhuñ bende itsem intisāb
Gün gibi başum göge irüp olurdum kām-yāb

Velehu Naẓmī — Bāb-ı dil-berdür cenāb-ı devlet ü ʿizzet-me'āb
Aña yüz sürenler olur kām-bīn ü kām-yāb

Derūnī — Ḳapuña varmaz raḳīb āhumdan eyler ictināb
Atılur zīrā ki şeyṭān üstine gökden şihāb

Vaṣlī — Mihr-i ruḫsāriyle yaḳdı dehri ol ʿālī-cenāb
Māh-tāb-ı ruḫları ḳomadı mihr ü māha tāb

ʿĀlī Efendi — Gördüm ol Leylī-veşüñ vaṣliyle itmez kām-yāb
Giceler Mecnūna döndüm gözlerümden çıḳdı ḫ̆āb

Mesīḥī-i Üstād-ı Nevāyī — Zülfüñi körgeç köñül peydā ḳılur yüz pīç u tāb
Ol kebūter tek ki itgey dām içinde ıżṭırāb

Nevāyī — Her ḳaçan oḳıñ revān ey serv-ḳad ide şitāb
Ey besā merdüm tüşüp her yaña eyler ıżṭırāb

Keşfī — Gül çemen taḫtına geçdi çün şeh-i ʿālī-cenāb
Üstine pīrūze ḫayme ḳordı çerḫ-i nüh-ḳıbāb

Rūḥī-i Baġdādī — Ey olup ser-geşte-i ʿaşḳuñ sipihr-i nüh-ḳıbāb
Āteş-i şevḳüñ dil-i ḫurşīde ṣalmış ıżṭırāb

Velehu Rūḥī — Ḳanġı bāġa yād-ı ruḫsāruñla çeşmüm virse āb
Anda her peydā olan gül ḥāṣıl eyler āb u tāb

Emrī Çelebi — Ṣanma kim ebr-i hevādan ṣaçılur ḫāk üzre āb
Sūz-ı āhumdan ʿaraḳ-rīz oldı ey meh-rū seḥāb

Velehu Emrī — Sāye ṣaldı üstüme ol kākül-i müşgīn niḳāb
Başum üzre sāye-bān olurdı Aḥmed-veş seḥāb

Velehu Emrī — Aġzınuñ ben yāriyüm diyü cevāb itmiş lüʿāb
Ter düşürmiş leblerüñ olmış arada şeker-āb

Velehu Emrī — Bir şeh-i ṣahrā-nişīnem sāye-bānumdur ḥabāb
Aña peyvest olmış āhum şuʿlesi zerrīn-ṭınāb

Derkenar

Veysī Efendi — Müjde kim ser-çeşme-i devletden oldum behre-yāb
Müjde kim aldum naṣīb-i kām-rānīden nişāb

Velehu Veysī — Bāġda gül-berg-i sīr-āb u felekde āftāb
Tābiş-i rūy-ı ʿaraḳ-rīzüñden alur āb u tāb

Behişt̄ Efendi — Nev-bahār eyyāmına döndi zemistān kim seḥāb
Gāh berg-i gül niṣār eyler bize gāh̄ gül-āb

Velehu Behişt̄ — Göz terāzūsıyle olmaz ḥüsn-i b̄-ḥaddüñ ḥisāb
Olmaz ey Yūsuf cemālüm baḥre peymāne ḥabāb

Re'ȳ — Cā-be-cā başına yaḳdı dāġlar cām-ı şarāb
Ḳan bulamış penbesidür görinen ṣanma ḥabāb

ʿAz̄z̄ Beg — Bir ḳızıl ırmaġdur gūyā ki cām içre şarāb
Ġavṭa eyler peççe-i murġān̄dür anda ḥabāb

Velehu ʿAz̄z̄ — Bezm-i devrānı şu deñlü gezdigüm cām-ı şarāb
Ayaġında çıḳdı yer yer ābla ṣanmañ ḥabāb

Velehu ʿAz̄z̄ — ʿĀşıḳ olmışdur görüp gülşende rūy-ı yāri āb
Dāġ-ı s̄nemdür ḳolında görinen yer yer ḥabāb

Velehu ʿAz̄z̄ — Yād idüp laʿl-i lebüñ aġlamadan cāmı şarāb
Düşdi aḳ gözine ṣanmañ görinen anda ḥabāb

Velehu ʿAz̄z̄ — Şemʿ-i bezm oldı meger cām-ı şarāb-ı laʿl-i nāb
Al fenārlu bir gümiş pervāneye döndi ḥabāb

Sāʿ̄-i Naḳḳāş — Jālenüñ billūr ṭopın çerḫa mānend-i ḥabāb
Uçurur çevgān-ı zerr̄n şuʿā-i āftāb

ʿAz̄z̄ Beg — Gice mihr-i rūyuña öyküdi beñzer māh-tāb
Gündüz anuñçün ider ḫalḳa görinmege ḥicāb

Ṣādıḳ — Cām-ı mey üzre görinen sāḳiyā ṣanma ḥabāb
D̄de açmışdur temāşā itmege laʿlüñ şarāb

ʿAz̄z̄ Beg — Sūz-ı āhumdan felekde ebr idüp taḥṣ̄l-i tāb
Gövdesinden derdür aḳan ṣanmañuz bārān u āb

Velehu ʿAz̄z̄ — Yıḳdı ẓulm-i ḳāḍ̄ gönlüm şehrini ḳıldı yebāb
Bilmezem ḥāl-i dil-i zārum n'ola baʿde'l-ḫarāb

Ḥasan Çelebi
yūl-müderris

Ḥākim olanlar su‘ āle şer‘ ile virmez cevāb
Ḥāl-i ‘ālem böyle ḳalursa ḫarāb ender ḫarāb

Ḫusrev Beg

Bizi ādem yirine ṣaymayup eylersin ‘aẕāb
Hey ḳıyāmet yāduña gelmez mi hīç rūz-ı cezā

Şevḳī Şarḳī

Ey sirişküm la‘ l-i nābıñdın siniñ yāḳūt-ı nāb
Ve’y ṣadefler sözleriñdin dolu lü’lü-yi ḫoş-āb

Velehu Şevḳī

Ol şehiñ şīr dāġdın bī-āb yüz lü’lü-yi nāb
Ol kamer şemşīrdin şermende ḳurṣ-ı āftāb

Yaḥyā Beg

Ṣa‘ ṣa‘ a ṣanma görinen ey meh-i ‘ālī-cenāb
Gökde zencīrin sürer dīvāneñ olmış āftāb .

37b

Emrī Çelebi

Ṣanma ṭāk-ı çerḫden encüm iner yāḫūd şihāb
Ṭurma mismārı düşer āhumdan olmışdur ḫarāb

Ża‘ īfī

Varlıġuñ yoġ itmeyince aradan gitmez ḥicāb
Geçmeyince benligüñden ḥāṣıl olmaz feṭḥ-i bāb

‘Ulvī Çelebi

Gözüme ṣanma remedden eylerüm cānā niḳāb
Yüzüñe baḳmaġa eyler çeşm-i nā-bīnā ḥicāb

Miṣālī Çelebi

Ol perī göstermeyüp rūyın ṭutar ṣandum niḳāb
Ṣoñra bildüm ḫaṭṭ-ı ruḫsārından eylermiş ḥicāb

Sa‘ yī

Gördügüm eṭfāl-i eşküm ḫānesin eyler ḫarāb
Āşiyān-ı dīdemi terk itdi uçdı murġ-ı ḫ ̆āb

Ḥayretī Beg

Eşk-i ḫūnīnümden oldı cümleten ten ġarḳ-ı āb
Görinür başum bu ḳanlı ṣuda mānend-i ḥabāb

Ġamī

Bādden zülfüñ ruḫ üzre eyledükçe pīç ü tāb
Nāra düşmiş mū gibi eyler bu cānum ıżṭırāb

ʿĀlī Efendi

Luṭf-ı Ḥaḳ mebẕūl iken ʿaḳl-ı maʿāş olmaz ṣavāb
Ḫˇāce ṣıfrü'l-yed ḳalur kendine ḳalursa ḥisāb

Velehu ʿĀlī

Dest-i ġāret ber-ʿinān pāy-ı ṣalābet der-riḳāb
Şeḫ-süvārum dehri ser-tā-pā ḫarāb itdüñ ḫarāb

Nefʿī Efendi

Gönlümi her dem bir āteşdür ḳılan pür-ıżṭırāb
Kim ol āteşden bir aḫkerdür felekde āftāb

Vuṣūlī Beg

Ḫāk-i pāyüñe yüzin çün sürmedi ey māh-tāb
Kendüsin yirden yire ursa ʿaceb mi āftāb

Ḫişālī

Ḫande eyler ṣanmañ ol ġonca-dehen bī-irtikāb
Ḥoḳḳa-i laʿlin içinden gösterür dürr-i ḥoş-āb

Ḥakīm ʿAṭā

Mihr-i ḥüsnüñdendürür her bir gönülde gözde tāb
Ābde āyīnede mestūr olmaz āftāb

Ḫālişī Beg

Lāle-gūn ruḫsāruñuñ ʿaksiyle cām-ı pür-şarāb
Kim çıḳup başı ḳabā kesb-i ḥavā eyler ḥabāb

ʿUbeydī

ʿAks-i laʿlüñden giyindi cāme-i laʿlin şarāb
Tügme-i yāḳūtīdür anuñ degül sāḳī ḥabāb

Mecdī Efendi

Sāḳiyā yir ḳaṣr-ı mīnā-fāmdur cām-ı şarāb
Kim çıḳup başı ḳabā kesb-i hevā eyler ḥabāb

Ṣunʿī

Cāmda peydā vü pinhān olanı ṣanma ḥabāb
Göz ḳapar nāzikligile sāḳiye cām-ı şarāb

[Derkenar]

Nādirī-Ġanī-zāde

Āh kim nīrān-ı ʿaşḳuñ ḳalbe virdi ıżṭırāb
Ṭamlamazdı dīdeden ḫūn olmasa baġrum kebāb

Ḫalīlī

Ey celāl-i ʿizzetüñ baḥrinde ādem çün ḥabāb
V'ey kemāl-i ḳudretüñ ṣaḥnında ʿālem ke'l-türāb

Velehu Ḫalīlī

Ey cemālüñ şemsinüñ her ẕerresi bir āftāb
Nūrı andan aḫẕ ider āftāb u māh-tāb

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Ṣabūḥī-Mevlevī	Duḫter-i rez cilvegāhı oldı çün cām-ı şarāb Ḫaymeler ṭutsa ʿaceb mi üstine anuñ ḥabāb
Rıżāyī	Eşiginde yüzüme başsın diyü oldum ṭürāb Başdı geçdi başmadı ben ḫāke ol ʿālī-cenāb
Ẕātī	ʿArż-ı ḥüsn itse baḳılmaz yüzine ol āftāb Zü'l-celāl itmiş aña nūr-ı cemālinden niḳāb
Firdevsī	İtme aġyāre vefā ʿāşıḳlara cevr ü ʿitāb Raḥmet olmaz kāfire çekmez şehīd olan ʿaẕāb
Bī-maḫlaṣ	Çerḫ-i gerdūndan bilürsin eksik olmaz inḳılāb Bekle yārüñ eşigin kim bir gün ola feṭḥ-i bāb
Şemʿī	Toġdı ḫurşīd-i ṭob berḳ urdı cām-ı āftāb Güz gibi refʿ eyle ey meh-rū cemālüñden niḳāb
Raḥīḳī	Bağlamış çeşmin siyeh vālāyile ol āftāb Ebrdür gūyā hilāl ebrūsına olmış ḥicāb
Hilālī	Sen ḳamer-ruḫsārı görse bir gice ay āftāb Ḥayretinden ṭaña ḳalurdı meh-i ʿālī-cenāb
Raḥīḳī	Yıldızum düşkün sitārem yoḳ ḳatı ḥālüm ḫarāb Bizümile bir gice oḫşalmaz ol āftāb
Cūyī	Sen melek ben āsitāneñ āsmān ay āftāb Sürmege andan laʿīn aġyārı āhumdur şihāb
	Velehu Baḥr-i Remel-i Müşemmen
Nevʿī Efendi	Cāmdan gitmez gözi mey-ḫ̆āre bir ben bir ḥabāb Baş ḳoşar ṣaḥbāyile āvāre bir ben [bir] ḥabāb
Mecdī Efendi	Sāġarı elden ḳomaz mey-ḫ̆āre bir ben bir ḥabāb Bī-dil ü ser-geşte vü ġam-ḫ̆āre bir ben bir ḥabāb

Fānī	Devr-i laʿlüñde senüñ mey-ḫ̆āre bir ben bir ḥabāb Baş açıḳ yalın ayaḳ āvāre bir ben bir ḥabāb
Ḫişālī	Sāġar u cāmı ḳomaz mey-ḫ̆āre bir ben bir ḥabāb Cānile başdan geçer āvāre bir ben bir ḥabāb
38a	
Şāhī	Bezm-i ġamda bu dil-i sūzānum olmışdur kebāb Dīde-i ġam-dīde ḳanlu yaşla cām-ı şarāb
Żaʿīfī	ʿĀleme ʿarż-ı cemāl itseñ açup nūrdan niḳāb Ḥayretüñden gökleri ṭoḳuz ṭolanur āftāb
Ḫişālī	Cümle ʿālem çākerüñdür ey şeh-i ʿālī-cenāb Bende-i ḥalḳa begūşuñ Rüstem-i vāfir āsiyāb
Nādirī-i Ġanī-zāde	Şanma aldı jālesin verd-i sefīdüñ āftāb Yapdı şābūn-ı müdevverden uçurdı bir ḥabāb
Riyāżī Efendi	Bilmezüz sāḳī ḥisāb-ı devr-i māh u āftāb Eylerüz eyyām-ı ʿömri devr-i sāgarla ḥisāb
38b	
Riyāżī	Bāġ-ı ʿişretde surāḫ̆iden akar cūy-ı şarāb Ṭurmaz ol bāġuñ ayaġında döner bir dolāb
Ḫişālī	Sensin ol şāh-ı cihān kim olıcaḳ rūz-ı ḥisāb "Li-meni'l-mülk..." ḫiṭābına viren yine cevāb
Velehu Ḫişālī	Sensin ol Aḥmed-i mürsel ki dem-i rūz-ı ḥisāb Enbiyā şān u şükūhdan ider şerm ü ḥicāb
Ālī-i Ḳaraḥişārī	Ġamze leb-rīz-i tebessüm nigeh āşüfte-i ḫ̆āb Ḫande ber-leb girih u nāz hem-āġūş-ı ʿitāb
—	Şerḥ-i miftāḥa varınca oḳıdum nice kitāb Varmayınca der-i mey-ḫ̆āneye feṭḥ olmadı bāb

Ḫişālī — Kendü bāġum ḳoruġı ise n'ola cām-ı şarāb
Şevḳ ü laʿlüñle virür ẕevḳ u ṣafā-yı mey-i nāb

Velehu Ḫişālī — Nice biñ cān u dili eyledi bī-ṭāḳat u tāb
Ḫam-be-ḫam kākül-i zülfüñde olan pīç ü tāb

Velehu Ḫişālī — Çihre-i zerdüme ḫūn-āb sirişk oldı niḳāb
Çeşmüm aġlarsa n'ola eylemeyüp şerm ü ḥicāb

Velehu Ḫişālī — Bāde-i nābile efnā-yı vücūd itdi ḥabāb
Cām-ı laʿlüñ gözine geldi vü itdi pür-tāb

ʿĀlī Efendi — Gördi kim seyl-i sirişküm geçemez ʿasker-i ḫ̆āb
Yollar itdi aña kirpiklerümi çeşm-i pür-āb

Ṣabūḥī Mevlevī — Leblerüñ yādına dil eylese bezm-i mey-i nāb
Cigerüm pāresidür ey perī ol bezme kebāb

Vaṣfī — Rūy-ı zībāsına zülfiyle ḳaçan çekse niḳāb
Ebrden ṣanki güneş yüzine eylerdi ḥicāb

Meşrebī ʾel-kātib — Yed-i deryā yem-i cūdında anuñ ḳaṭre-i āb
Ne felek rifʿati baḥrinde ṭoḳuz dāne ḥabāb

Fehmī — Derdile ḳan aḳıdur dīde-i pür-ḫūn ḥabāb
Seyr iden anı ṣanur sāġar-ı ṣaḥbāda şarāb

Meşrebī ʾel-kātib — Hātif-i ġaybdan irdi dile bir ḫūb ḫiṭāb
Ki degül ḳābil-i taʿbīr ḥurūf u iʿrāb

Velehu Meşrebī — Mālik-i mülket-i ʿadl ʿÖmer bin el-ḫaṭṭāb
Sāḥib-i ḥüsn-i ḫiṭāb aʿnī reʿīsü'l-küttāb

39a

Ḥasan Çelebi — Şanma kim eyledi gül-gūn ruḫını cām-ı şarāb
Perde-i ālile çekdi yüzine yār niḳāb

Niẓāmī Çelebi	İtmedin seyl-i fenā ʿömr diyārını ḫarāb Ḫuẕ min el-ʿayş naṣīben ü min el-ʿömri niḳāb
Nevʿī Efendi	Görinen mihr yüzinde ṣanemā ṣanma niḳāb Yaḳmasun diyü yüzüñ mihri senüñ aṣdı niḳāb
ʿAbdullah Efendi	Ṣadef-i baḥr-i ṣafādur güzelüm cām-ı ṣarāb Anda dür dāneleridür görinen ṣanma ḥabāb
Nādirī Efendi	Ḳulḳul-i şīşe degül eyleyüp āheng ʿitāb Ḳan idersin diyü yārüñ yüzine urdı ṣarāb
Vaṣfī	Sen sehī servi gülistānda temāşā içün āb Başdan ayaġa göz olmış didiler aña ḥabāb
Naẓmī-i Edirnevī	Çün geçer ṣu gibi ey serv-i revān ʿahd-i şebāb Geçmedin ṣūsam-ı gül eyleyelüm ʿayşe şitāb
Velehu Naẓmī	Gördi dīdāruñı çün gitdi revān kendüden āb Dönüp üstine ḳılur girye vü zārı ṭolāb
ʿUlvī Çelebi	Dil yanup āteş-i ʿaşḳuñla dökerdi gözüm āb İmtizāc eylemedin āteş ü bād āb u türāb
Velehu ʿUlvī	Āb-veş āteş-i ḫaddüñ olıcaḳ ġarḳ-ı gül-āb Lālereşk āteşine yanup ola cümle gül-āb
ʿİẕārī Çelebi	Laʿlini öpdügini bezmde sāḳī mey-i nāb Ḳoydılar güşına gögerürse n'ola cām-ı şarāb
Emrī Çelebi	Yapma göz ḫānesin itsün ḳo yaşum seyli ḫarāb Tā ḳarār idemeye anda begüm ʿasker-i ḫ̆āb
Nihānī	ʿArṣa-i çeşmümi ḳılsun ḳo yaşuñ seyli ḫarāb Cām-ı mey manḳal-ı nār-ı aḫkerīdür al ḥabāb
ʿĀlī Efendi	Gün yüzüñ görmeyeli dīdeleri görmedi ḫ̆āb Ġāfil olma hele ʿĀlī ḳuluñuñ ḥāli ḫarāb

Dānişī — La‘lüñüñ ‘āşık-ı ḫūnīn dilidür cām-ı şarāb
Başlardur yüreginde görinen şanma ḥabāb

‘Ahdī — Sāḳiyā baḥr-i ṭarab zevraḳıdur cām-ı şarāb
Barmaġuñ ‘aksi sütūn yelkeni üstinde ḥabāb

Cemālī Çelebi — Ḥasret-i la‘lüñile ey leb-i la‘l-i mey-i nāb
Bezm-i dilde dem ü laḥm oldı şarābile kebāb

— — Sāġar-ı meyde şişüp çatladı bir demde ḥabāb
Lebüñiçün nefese uġradı varise şarāb

‘Ubeydī Efendi — Yandı kül oldı firāḳuñda bu cism-i pür-tāb
Giymişüm faṣl-ı şitāda şanasın bir sincāb

Keşfī — Beni kūyuñda görüp itme şehā cevr ü ‘itāb
Olmaz ey ḥūr-liḳā ādeme cennetde ‘iḳāb

Ümīdī Çelebi — Nūş ider ḫārile ol ġonca-dehen cām-ı şarāb
Demidür āhumile olsa cigerdūde kebāb

Dürrī Efendi — Beden-i çeşmüme giydürdi zırıhlu ḫūn-āb
Şaḳınur tā ki güẕār eylemeye nīze-i ḫ‘āb

Ḫişālī — La‘l-i cān-baḫşuña öykündügi demde mey-i nāb
Ḳana ḳana dem olur ḳanını içer aḥbāb

[Derkenar]

‘İşmetī-yü’l-ḳādī — Reşk-i la‘lüñle şehā eşk-i terüm bāde-i nāb
Nār-ı ġayretle derūnumda ciger oldı kebāb

Velehu ‘İşmetī — Çerḫde şanma nümāyān olanı ebrū seḥāb
Nev-‘arūs-ı felek aldı yüzine yine niḳāb

— — Şoyınup ḥavża degin girmesün ol ‘ālī-cenāb
Ḳorḳarın göz degüre cism-i laṭīfine ḥabāb

Ḥişālī	Meh-i rūyuñda şu deñlü var imiş āb u tāb Tāb-ı neẓẓāreye yoḳ ẕerre ḳadar ṭāḳat u tāb
Lāmi'ī Bursevī	Āteş-i ġamda ciger yandı aḳar dīdeden āb Gel göñül 'ayş idelüm işte kebāb işte şarāb
Nef'ī Çelebi	Yine irişdi bahār oldı cihān pür teb ü tāb Girdi bir ḫilḳate hep āteş ü bād āb u türāb
Ḥüseynī	Şınmadın cām-ı muṣaffā içelüm bāde-i nāb Çeşm-i sāḳī gibi ey dil olalum mest ü ḫarāb
Maḥvī	Lebine meylümi fāş itdi bu eşk-i ḫūn-āb Düşdi aramıza yārile anuñçün şeker-āb
Ḥişālī	Kime şordumsa lebüñ şübhe ile virdi cevāb Yoḳ degül gerçi ki var ẕerrece ammā nā-yāb
Velehu Ḥişālī	Sāḳiyā ḳalb-i ḥazīnüm açamaz cām-ı şarāb La'l-i nābuñdan eger şunmaz iseñ bāde-i nāb
Velehu Ḥişālī	Ġam tenūrında ciger döne döne oldı kebāb Eşk-i gül-gūnum ise 'aynı ile cām-ı şarāb
Velehu Ḥişālī	Göz diker merdüm-i çeşmüm yola mānend-i ḥabāb Ḳandesin gel yetiş ey sāḳī meded yoḳ mı şarāb
Ḥişālī	Benüm ol baḥr-i me'ānī ki olur dürr-i ḫoş-āb Ḫacletinden göricek naẓm-ı revān-baḫşumı āb
Nevāyī	Veh ki ol muġ-beçe kördüm ki çeker bāde-i nāb Ḳuzġalur 'arbedesidir bu kühen deyr ü ḫarāb
Ṭuġrāyī	Oldı ḫāl ü ruḫı dil-ḫastalara meşk ü gül-āb Leb-i surḫı daḫi dil-teşnelere la'li hoş-āb
Ḥasan Çelebi-i Ḳınalı-zāde	Cūyda ey yüzi gül şanma görinen gird-āb Reşk-i rūyuñla kūyuñ borūsına uġradı āb

Sulṭān Süleymān — Ḳıldı fürḳat gözümüñ yaşını ey dost şarāb
Nār-ı ġamla yanuben oldı göñül murġı kebāb

Ünsī Kilīsī — Āteş-i ʿaşḳumı teskīn idemez bāde-i nāb
İçicek sīne-i sūzāne virür ol daḫi tāb

Velehu Ḫişālī — İtmedin dest-i ecel ʿömr feżāsını yebāb
Ḫuẕ mine'z-zühdi naṣīben ve mine'l-ḫayri niḍāb

39b

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb
Mefʿūlü Fāʿilātü Mefāʿīlü Faʿilün

Ẓātī Beg — Ḳudret eliyle ṣānīʿ-i hammām-ı nüh-ḳıbāb
Ṣābūn-ı ṣubḥdan düzüp uçurdı bir ḥabāb

Ḳāsım Paşa — Keşf it niḳābuñı k'ola şermende āftāb
Çöz bend-i zülfüñi ḳala dem-beste müşk-nāb

Keşfī Mīrlivā — Ey sāḳī cām-ı meyde görinen degül ḥabāb
Laʿl-i ġamıyla dökdi ecel derlerin şarāb

Mesīḥī Beg — Ol ġonca kim yüzine ṭutar ālle niḳāb
Bülbüllerinden utanup eyler meger ḥicāb

Me'ālī — Öykünmiş ol mehüñ yüzine itmeyüp ḥicāb
Billāh özge nūr degil midür āftāb

Ḫāverī Efendi — Ey dil hemīşe göñlüñi alçaḳda ṭut çü āb
Saḳın ḳabarma bād-ı ġurūrile çün ḥabāb

Ḳınalı ʿAli Çelebi — Ḫayl-i şitāyı itdi perīşān çü āftāb
Gül şāḫı çıḳdı taḫt-ı gülistāne kām-yāb

Emrī Çelebi — Ey meh şuʿāyı şanma ki ḥüsnüñden āftāb
Barmaḳların yüzine ṭutar eyleyüp ḥicāb

Velehu Emrī — Didüm görince ġamzeñi düşdi bu cāna tāb
Didi olur ḳılıc yüzi üsti ol āftāb

ʿĀlī Efendi

Ey şemʿ-i ḫān-ḳāhuña pervāne āftāb
V'ey cemʿ bārgāhuña seccāde-keş seḥāb

Velehu ʿĀlī

Göz pür-nem olduġınca ruḫuñ şaldı aña tāb
Ḳandīle döndi dīde içi āteşile āb

—

Dāyim yüzinde sāġaruñ eksük degül ḥabāb
Gūyā döner yürür nice gözlü bir āsiyāb

—

Her laḥẓa kim fenāya varur künbed-i ḥabāb
Maʿmūr olur o demde niçe menzil-i ḫarāb

Nevʿī Efendi

Meclisde cām-ı laʿlüñe ḳarşu şarāb-ı nāb
Derler döküp ḳızardı ḥayādan degül ḥabāb

Ḫayālī Beg

Yegdür şu ḳaşrdan k'ola anuñ şoñı ḫarāb
Rind-i şarāb-ḫʷāreye cām içre bir ḥabāb

Cemālī Çelebi

Mir'āt idindi cām-ı Cemi dīde-i şarāb
Gösterdi rūy-ı yāri ḥabāb ol evi ḫarāb

Velehu Cemālī

Şanmañ ṭolundı ebr-i sefīd içre āftāb
Dāġını tāze penbeledi pīr-i nüh-ḳıbāb

Sāʿī Çelebī

Sāḳī şarābı şorma hemān alıgör şarāb
Beyʿinde ḥürmeti biledür olsa yarı āb

Behiştī Efendi

Laʿlüñle sāḳiyā dil ü cān evlerini yap
Kim seyl-i bāda yıḳdı bizi sālimüz ḫarāb

Fevrī Efendi

Şişdi ḳabardı gevdesi ḥāli iken ḫarāb
Yil zaḥmetine uġramış āvāredür ḥabāb

ʿAmrīyü'l-ḳādī

Dil-ber ki uyḫuya vara gelmez gözüme ḫʷāb
Öpsem ṭuyar mı diyü çeker cānum ıżṭırāb

Dürrī Ḥasan Paşa

Ol ġonca şanma rūyına zülfin ṭutar niḳāb
ʿĀşıḳlarından utanup eyler şehā ḥicāb

[Derkenar]

Velehu Dürrī Ḥasan Paşa
Öykünmegile laʿline yārüñ şarāb-ı nāb
Ḫayli ṣıḳıldı dün gice ey şāh-ı kām-yāb

Dürrī Efendi
Teşbīḥ olur mı laʿlüñe diyü şarāb-ı nāb
Ortaya ḳoydı başını baḫş eyledi ḥabāb

Ḫişālī
Bezme ayaḳ başarsa ger ol şāh-ı ḳām-yāb
İdem sirişk-i dīdemi rengīn şarāb-ı nāb

Vālihī-i Üskübī
Aḫşamladı ʿadūda bu gice o māh-tāb
Ṣan itdi burc-ı ʿaḳrebe taḥvīl āftāb

Fiġānī Çelebi
Hecrinde gördügüñ bu ṭoḳuz ser-nigūn ḳıbāb
Deryā-yı eşkümile başum oldı bir ḥabāb

Ḫadengī-i Stanbulī
Bezmüñde şevḳ-i laʿlüñile içdügüm şarāb
Hecrüñde aḳdı gözlerimüzden çü ḫūn nāb

Muḥterem Müftī-i Ḳıbrısī
Vechinde şanma ẓāhir olan ḫaṭṭ-ı müsteṭāb
Ḳudret eliyle çekdi Ḫudā ʿanberīn-niḳāb

Selāmī-i Bosnevī
Eşküm şarāb u nāb ciger vuṣlası kebāb
Gel ʿayş u ʿişret idelüm ey rind-i kām-yāb

Ṣāfī Ḳāsım Paşa
Sāḳī pür eyle cām-ı ṣabūḥı çü āftāb
Kim rūz-ı ʿıyd irişdi zihī vaḳt-i müsteṭāb

Necātī Beg
ʿAḳlum esāsın eyledi fikr-i lebüñ ḫarāb
Başdan çıḳardı āḫir o bī-çāre-yi şarāb

Yaḥyā Efendi
Geldi şitāda taḫtına sulṭān-ı kām-yāb
Gūyā teḳaddüm eyledi taḥvīl-i āftāb

Velehu Yaḥyā
Ser-pūş-ı āb-gīne ile sāġar-ı şarāb
Bir nev-ʿarūsdur bürinür lāle-gūn niḳāb

Ümīdī Çelebi
Bu çerḫ-i çārum üzre olursan da āftāb
Zīr-i zemīnde bir gün olısar yerüñ türāb

Cemālī Çelebi
Çıḳmaġa başa ḳan ḳaza ver oluban şarāb
Girdi semā' a döne döne sāġar u kebāb

Ẕātī Beg
Destin o şāhuñ öpdi çün aġyār şāb şāb
Ḳalbüm nüşābür müşgile pür ḳıldı ḳalb-i şāb

Velehu Ẕātī Beg
Dil-ber yüzine ṣubḥ-dem anuñçün urur āb
Bilür ger āfete ire āb olur āftāb

40a

Ḫiṣālī
Tātār-ı ġamzeñ eyledi dil kişverin ḫarāb
Bānī-i luṭfuñ eylese ma' mūr yāb yāb

Velehu Ḫiṣālī
Ṭañ mı ṣafāyile meyi nūş itse şeyḫ ü şāb
Her demde būs ider lebüñ ey sāḳi şāb şāb

Velehu Ḫiṣālī
Derd-i remedle ṣandum idüp rūyına niḳāb
Ḫaṭṭından utanup iderimiş meger ḥicāb

Velehu Ḫiṣālī
Bezm-i ġamuñda eşk-i dü-çeşmüm şarāb-ı nāb
Bişmiş firāḳ odıyla ciger vuṣlası kebāb

Ḫayālī Beg
'Arż ideli cemālüñi ey yüzi āftāb
Her şeb ḫacāletile ḳalur ṭaña māh-tāb

'Ulvī Çelebi
Sāḳī elüñi depret irişdür baña şarāb
Maḥmūr-ı cām-ı 'aşḳ olalı ḥālimüz ḫarāb

Üsküdārī
Maḥmūd Efendi
Terkīb olundı çünki hevā ḫāk u nār u āb
İnsān-ı kāmil oldı aña ref' olup ḥicāb

Sā' ī Çelebi
Yārāne keyf virmedi diyü şarāb-ı nāb
Meydāne ḳor efendi gümüş ḥoḳḳasın ḥabāb

Ḫiṣālī
Gönlüm müşevveş itse n'ola zülf-i müşk-nāb
Bir ḳuş ki dāme-bend ola çekmez mi ıżṭırāb

[Derkenar]

Rāẕī Birāder-i ʿĀlī
Bād-ı ġurūrla ḳabarup şişme çün ḥabāb
Bir demde dirseñ olmaya ʿömrüñ evi ḫarāb

Meşāmī Ḳonevī
Her şaḫṣa luṭf-ı ṭabʿ u teennīle vir cevāb
Tā kim irişmeye saña nuṭḳuñdan ıżṭırāb

Ḥāletī ʿAzmī-zāde
Meh-pārelerde ḳalmadı ḥüsnüñle āb u tāb
Gūyā ki ḳıldı güller-i pejmürde āftāb

Velehu Ḥāletī
Defʿ itmege ẓalām-ı ġamı şemʿ dür şarāb
Fānūs-ı aldur üzerinde anuñ ḥabāb

Velehu Ḥāletī
Yāre urulduġumçün idenler baña ʿitāb
Ḳılmaz mı ola ḳaşı kemānın görüp ḥicāb

Velehu Ḥāletī
Buldı gül-i sefīd gibi rūyuñ āb u tāb
Zībā yaraşdı ḫaddüñe gül-güne-i ḥicāb

Velehu Ḥāletī
Bezm-i maḥabbetüñde ne lāzım şarāb-ı nāb
Şevḳ-i lebüñle oldı bizüm ḥālimüz ḫarāb

Velehu Ḥāletī
Ġāyetde düşkün itdi beni neş'e-i şarāb
Döndüm şu kişvere ki ola ābdan ḫarāb

Fużūlī
Pejmürde ḳıldı serv-i ḫırāmānı ḳaḥt-ı āb
Gül-berge düşdi tāb-ı ḥarāretden ıżṭırāb

Velehu Fużūlī
Şemʿ-i ḥayāta ṣubḥ-ı ecel virdi ıżṭırāb
Mülk-i vücūda seyl-i ʿadem ṣaldı inḳılāb

Pendī
Ey meh güneş yüzüñde gider ṭurmasun niḳāb
Lāyıḳ mıdur ki mihrüñ ola ḥāyili seḥāb

Ḫāḳānī Beg
Bezm-i ṣafāda leblerüñe dönmese şarāb
Dinmezdi aña ey ṣanem-i Cem-cenāb nāb

Fiġānī — Şu gibi şāf kıl sözi fikrile vir cevāb
Her ne delüge gelse ögütme çü āsiyāb

Celālī — Dil ḫānesin ḫarāmī gözüñ eyledi ḫarāb
Ta‘mīre başla seng-i cefāyile yab yab

Fevrī — Meclisde gice şişdi ḳırdı yine ḥabāb
Gözine geldi varise cām-ı şarāb-ı nāb

Raḥmī — ‘Aşḳ āteşine sīnemi dil eyledi kebāb
Dīvānedür ki kendi evin eyledi ḫarāb

Enverī — Sīnemde atuñ izleri var eşkden şarāb
Mey-ḫāne ḳapusında olur na‘l-i bī-ḥisāb

Fużūlī — Ṣubḥ ṣalup mah-ı ruḫuñdan niḳāb
Çıḳ ki temāşāya çıḳa āftāb

Veysī Efendi — Ṭurralaruñ ruḫlaruña it niḳāb
Eyleriseñ baḳdıġumuzdan ḥicāb

Seyyid Feyżī Beg — Ġayrlar ile ḳaçan içseñ şarāb
Nār-ı elem baġrumı eyler kebāb

Ḫişālī — Baḳsam eger rūyuña ay āftāb
Çeşm-i ‘alīlüm ṭolar ol demde āb

Rasūḫī el-ḳādī — ‘Arż-ı cemāl eyleseñ ey āftāb
Çeşm-i ‘alīlümden aḳar ṭurmaz āb

Baḥr-i Mücteṣ-i Mecnūn-ı Maḳṣūr

Derviş Paşa — Leṭāfet-i ‘araḳ-ı ‘ārıżuñ görince gül-āb
Ṣıḳıldı āteş-i reşkiyle ḫayli itdi ḥicāb

Seyyid Feyżī Beg — Tenūr-ı sīnede sāḳī dil olmayınca kebāb
Müyesser olmadı cām-ı lebüñle nūş-ı şarāb

Nev‘ī Efendi — Maḥabbetüm n’ola ṭurduḳça virse sīneye tāb
Ziyāde neş’e virür köhnedükçe bāde-i nāb

Nişārī — O sāḫirāne beyān u bedi‘ le o cevāb
O şā‘irāne kelām-ı daḳīḳle o ḫiṭāb

Gedāyī — O sāḫirāne baḳışlar o ‘işvelerle cevāb
O şā‘irāne edālar o nüktelerle ḫiṭāb

Sīretī — O şīvelerle tebessüm o nāzlarla ‘itāb
O ḫandelerle tekellüm o ‘işvelerle ḫiṭāb

Ḫişālī — O āhuvāne nigāh u o nāzlarla cevāb
O nāzikāne edālar o şīvelerle ḫiṭāb

[Derkenar]

Şeyḫī Germiyānī — Seḥerde hātif-i ḳudretden irdi cāna ḫiṭāb
Ki yaġa raḥmet-i Raḥmān eşerlerin dür-i yāb

Nevāyī — Hevā ḫoş irdi vü elimde bir ḳadeḥ mey-i nāb
Yutar idim velī ġamdın ḳadeḥ ḳadeḥ ḫūn-āb

40b

Baḥr-i Mużāri‘

Miṣālī Çelebi — Yüz bulduġınca başa çıḳarsa eger şarāb
Ehl-i ṣafāya ḫayli virür derd-i ser şarāb

Ṣabrī — Sāḳī ayāġuñ öpmege baş ḳorsa ger şarāb
İtsün ḥaẕer ki başdan ayaḳdan çıḳar şarāb

Velehu Ṣabrī — Cān riştesidür ol lebe dirlerse ger şarāb
Olmaz anuñ gibi güzelüm anca her şarāb

Hāşimī — Ol la‘li mül ki bezme gelüp nūş ider şarāb
Sāḳī o demde cānuma cānlar ḳatar şarāb

Tīgī Beg	Cām-ı lebüñde görse ʿaraḳ ter düşer şarāb Bu ḥiddetiyle āteş-i reşke yanar şarāb
Seyyid ʿĀşıḳ Çelebi	Virürse çeşm-i cāna n'ola nūr u fer şarāb Geldi gözine içdi o nūr-ı baṣar şarāb
Ṣādıḳ	Meclisde yāre ḳılmaġa her dem naẓar şarāb İtdi ḥabābdan gözine dīdeler şarāb
Żamīrī	Meclisde laʿl-i dil-beri her dem emer şarāb Nāziḳligile bāde-i rengīn içer şarāb
Kānī Yeñiçeri	Meclisde sırr-ı laʿlüñi her dem ṣorar şarāb Mestāne idüp ālile aġzuñ arar şarāb
Türābī	Meclisde sāḳī yaş yirine ḳan döker şarāb Varise laʿl-i nābuña ḥasret geçer şarāb
Bezmī Aʿmā	Pīr-i muġāndan itmese biʿat eger şarāb Kāfir evini eylemez idi maḳar şarāb
Rifʿatī	Laʿl-i lebüñle hem-dem olup ẕevḳ ider şarāb Cānlar içinde olsa n'ola muʿteber şarāb
Ṭabʿī	Cām-ı lebüñden almasa feyżi eger şarāb Ḳıymet bulup geçer mi idi muʿteber şarāb
Meylī	Ey ṣūfī gerçi ʿaḳla virürmiş żarar şarāb Yāḳūt-ı cān ola neden ol laʿl-i ter şarāb
Ḥarīmī	Laʿl-i lebüñe beñzedigiçün meger şarāb Ṭurmaz ṣuraḫī başını her dem eger şarāb
Sāʿī Çelebi	Cām-ı zücāc içinde olup cilve-ger şarāb Her dem perī-veş ādemi bī-hūş ider şarāb
Velehu Sāʿī	Ġam ʿaskerine bulmaġa her dem ẓafer şarāb Sāḳī ḥabābı eyledi sīmīn siper şarāb

Niyāzī — La‘l-i lebüñe beñzemeyeydi eger şarāb
Rindāne böyle olmaz idi mu‘teber şarāb

Ḥāletī-i ‘Azmī-zāde — Būs eyledükçe cām-ı lebüñ ḳan yudar şarāb
Beñzer ki la‘l-i nābuña māyil geçer şarāb

Ḫişālī — La‘l-i nigāra beñzede kendin eger şarāb
Ḥürmetde iken ayaġa ol dem düşer şarāb

Velehu Ḫişālī — ‘Aḳl-ı ma‘āşa gerçi ki virür żarār şarāb
Bey‘ ü şirā-yı vuṣlata aṣṣı ider şarāb

Velehu Ḫişālī — Meclisde mest idüp seni sipihr-i şarāb
Nāziḳligile dem-be-dem aġzuñ arar şarāb

[Derkenar]

Ḥüsāmī — Ser-keş cevānı ‘aşḳına çün rām ider şarāb
Sāḳī iderse n’ola derūnumda yer şarāb

Ḥużūrī — Ḫaṭṭ-ı lebüñ görince bu göñlüm diler şarāb
Evvel bahār irişse olur mu‘teber şarāb

Nüvīdī — Ol la‘li mül gibi olup ey sāḳī ter şarāb
Meclisde üstine ‘araḳuñ şu ḳatar şarāb

Medḥī — Gülşende ġayrlarla varup yār içer şarāb
Baġrum kebāba döndi gözümde uçar şarāb

Sipāhī Beg — Hem-reng olalı la‘lüñile ey püser şarāb
Çıḳdı bahāya şimdi ziyāde geçer şarāb

Şināsī — Ṣunsa baña o sāḳī-i gül-çihre ger şarāb
Ḫaḳḳā budur ki cānuma cānlar ḳatar şarāb

Me’ābī — İçsek ġubār-ı ḫāṭırımuz maḥv ider şarāb
Jeng-i ḳulūbı ġāyetile pāk açar şarāb

Rūḥī — Alsa eline ol meh-i enver eger şarāb
ʿAks-i ruḫından anuñ alur nūr u fer şarāb

Dürrī Köstendilī — Öykündi laʿlüñe senüñ ey sīm-ber şarāb
Düşüp ayaġa dāyim anuñçün gezer şarāb

41a

Baḥr-i Hezec-i Aḫreb

Fużūlī Baġdādī — Ey nāvek-i ġamzeñ siperi sīne-i aḥbāb
Zülfüñ ḫamı erbāb-ı vefā ṣaydına ḳullāb

Ḫişālī — Her gün ruḥuñ ʿarż eyleseñ ey mihr-i cihān-tāb
Neẓẓāreye ḳalmaz idi bir ẕerre ḳadar tāb

Aḥmed Paşa — Ṭutdı nefesüm rāhını bu āh-ı ciger-tāb
Aġzuma meger ḳanlu yaşum ṭamẓura ḫūn-āb

Niyāzī Şeyḫī-zāde — Mümkin mi aña meyve-i vaṣluñ ola naṣīb
Bāġ-ı viṣālde ṭamaʿ-ı ḫām ider raḳīb

Cemālī Çelebi — Germ-ābeye benümle ḳaçan kim gire ḥabīb
Derletme ḫastalıġına uġrar hemān raḳīb

Mesīḥī Beg — Hecrüñde baña nicesi tīmār ider raḳīb
Hergiz ola mı cān alıcı ḫastaya ṭabīb

Emrī Çelebi — Gördi ki kendüden bih olur ġabġab-ı ḥabīb
Bu ġayretiyle kendüyi aşdı nihāle sīb

Lāmiʿī Bursevī — Görmege ḫastasını niçün gelmez ol ṭabīb
Cān virürüm bir itini görmege ben ġarīb

— — Ser-geşte geşteem men-i dīvāne vü ġarīb
Ser-geştegī naṣībī-i mā būd yā naṣīb

Kāmī Edirnevī — Cemāli ayını āyīnede görince ḥabīb
Özine ʿāşıḳ olup ʿāşıḳına oldı raḳīb

Vālihī-i Üsküdārī

Ḥabīb yanuma gelmez olur raḳīb ḳarīb
Hemīşe benden ırag olmaġa arar taḳrīb

Nev'ī Efendi

Yanuñdan eyleyüp aġyārı ben gedāyı ġarīb
Düşürdi rāh-ı beyābān-ı hecre bī-taḳrīb

Şeyḫī-i Maġribī

Ey kerde tecellī ruḫet ez-çihre-i her ḫūb
V'ey ḥüsn-i cemāl-i heme ḫūbān be-tu mensūb

Ḥāletī-i 'Azmī-zāde

Şol deñlü elem virdi baña fürḳat-ı maḥbūb
Gördüm hele ben görmedügin Ḥażret-i Ya'ḳūb

Ḫişālī

Vaṣluña irmegiçün ey ṣanem-i şehr-āşūb
'Ömr-i Nūḥ 'āşıḳa lāzım daḫi ṣabr-ı Eyūb

Zīnetī-i Sirozī

Meded öldürdi beni ey ṣanem-i şehr-āşūb
O levendāne revişler o fedāyī üslūb

Ḫişālī

Görmedüm ḥüsniyle 'ālemde dilā bir maḥbūb
Ṭavr u ṭarzı ola ḥüsni gibi ḫūb u merġūb

41b

Baḥr-i Hezec-i Aḫreb

Āẕerī Çelebi

Ey Çīn-i ḫaṭuñ ser-şiken-i zülf-i kevā'ib
Baġlandı ḫaṭuñ tārına her müşg-i ẕevāyib

'Ālī Efendi

Ma'būduña raġbet ḳıl eger ḥāżır u ġāyib
Farż eyle ki Ḳadr ola namāzuñ yā Reġāyib

Ḫişālī

Ey Āṣaf-ı Ḫān Aḥmed ey 'ālī-merātib
Dīvānuña olursa 'uṭārid n'ola kātib

[Derkenar]

Seyyid Feyżī Beg

Ey dil mütevekkil olup it ṣabr-ı meşāyib
Tā kim ire Ḥaḳdan saña envā'-ı mevāhib

Vālihī-i Üsküdārī

Ben lebleriñe ṭālib ü il güneşe rāġıb
Devr içre muḫālif olur elbette meşārib

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Ẕātī Beg

Beyisin ḫūblaruñ ʿāşıḳa emriñ vācib
Sünbülüñ ṭurradur ey şāh ḳaşuñdur ḫācib

Cemālī Çelebi

Bezm-i ʿirfāna ʿademden gelüp oldum ṣāḥib
İşidenler didi er ġāyib ü ṣoḥbet ġāyib

Ḫişālī

Laʿlüñ aġyār öpeli göz göre oldı ġāyib
Ḳanın ol demden anuñ içmek olupdur vācib

—

Ḫᵛābda yāri görüp vaṣlına oldum ṭālib
Didi ol meh baña er ġāyib ü ṣoḥbet ġāyib

—

Olmış idi dehenüñ öpmege cānum rāġıb
Düşdi furṣat gice er ġāyib ü ṣoḥbet ġāyib

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Cinānī-i Bursevī

Ġonca-veş dil-teng iseñ yārüñ gül-i ruḫsārın öp
Telḫ ise ʿayşuñ leb-i laʿl-i şeker-güftārın öp

ʿAmrī-yü'l-ḳāḍī

Perde-i beytü'l-ḥaremdür ṭurra-i ṭarrārın öp
Dāne-i tesbīḥ-i cāndur ḫāl-i ʿanber-bārın öp

Ḫişālī

ʿÖmr-i sermed isteriseñ zülf-i ʿanber-bārın öp
Cān ise maḳṣūd eger laʿl-i şeker güftārın öp

[Derkenar]

Riyāżī Efendi

Ḫāneñe geldükçe dil-ber pāy-ı ḫoş-reftārın öp
Vaʿde-i luṭf itse ammā laʿl-i gevher-bārın öp

Baḥr-i Mużāriʿ

Molla Cāmī
Rūḥi fedāke ey ṣanem Ebṭahī-laḳab
Āṣūb-Türk ü ṣūr-ʿAcem fitne-i ʿArab

Fevrī Efendi
Beñzetme ṣemʿi ḫaddine yārüñ gözet edeb
El-ḫaddü nūr-ı Aḥmed ve'ṣ-ṣemʿ u bū-Leheb

Ẕātī Beg
İdüp feżā-yı vaṣluñı ey serv-ḳad ṭaleb
Cān u göñül ḳuşı ṭalaburlar ṭalab ṭalab

ʿĀlī Efendi
Ceffāra döndi pīr-i felek ġurra-i Receb
Bir ʿayn yazdı nüktesi anuñ tera'l-ʿaceb

Cemālī Çelebi
Oldı sipihr ṭālib-i ikṣīr-i ʿaṣḳ-ı Rab
Gök pota züncefūr ṣafaḳ gice oldı ṣeb

Vālihī Üsküdārī
Cān naḳdi ile būs-ı dehān eyledüm ṭaleb
Yoḳdur ne vireyin maña didi o ġonca leb

Ḫiṣālī
Ḥaddüm degil viṣālüñi itmek şehā ṭaleb
İllā meger ki rūzī ide anı luṭf-ı Rab

[Derkenar]

Aḥmed Ḫalecānī
Rūḥī fedāke ey ṣanem Ebṭahī-laḳab
Ḫurşīd-i meh şiḳāf u şeh-i Hāşimī-neseb

Aḳdesī
Ey āftāb-ı ḥüsn ü şeh-i Hāşimī-neseb
Ney der-ʿAcem miṣāl-i tu māhī ne der-ʿArab

Lāmiʿī Bursevī
ʿĀlemde çün maḥabbet imiş aḳreb-neseb
Aḫvāne bundan özge olur mı ʿaceb sebeb

Yaḥyā Beg
Gerçek mi bende ḫāneye geldiklerüñ ʿaceb
Baña yalan gibi gelür ey şāh-ı ġonca-leb

Şeyḫī Germiyānī
Levḥ-i ezelde yazmış idi ḫālikü'l-ʿineb
K'ola müdām elümde benüm cām-ı laʿl-i leb

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Maḳālī Efendi
Kim ki sen ġonca dehāna bula bir ẕerrece ʿayb
Dilerin yoġ ide sulṭān-ı serā perde-i ġayb

Ḫişālī
Naḳd-i eşkümile pürdür güzelüm dāmen ü ceyb
Ḥamdülillāh ki açıldı bize genc̄ine-i ġayb

[Derkenar]

Velehu Ḫişālī
Gāyib olur gelicek s̄ineme her dem b̄i-reyb
Güyiyā oldı müjeñ ey ḳaşı yā sehm-i ġayb

42a

Ḥāleth̄ʿ Azm̄i-zāde
Anuñiçün varmaz oldum meclis-i rindāne hep
Ḳorḳarum rāz-ı dilüm fāş eyleyem cānāne hep

Nefʿ ī Çelebi
Bildürürdüm derdümi bir āhile cānāne hep
Ḳorḳarum sūz-ı derūnumdan felekler yana hep

Ḫişālī
Mesken-i ehl-i ṣafādur güşe-i mey-ḫāne hep
Defʿ ider ḥüzn ü melāl ü ġuṣṣayı peymāne hep

[Derkenar]

Velehu Ḫişālī
Şemʿ e iẓhār-ı teşevvuḳ eyleyüp pervāne hep
ʿArż ider sūz u güdāz-ı ʿaşḳı yana yana hep

Velehu Ḫişālī
Bendedür s̄im̄in-bedenler ol şeh-i ẕ̄i-şāne hep
Cān virür ş̄ir̄in-dehenler ḫüsrev-i ḫūbāne hep

Velehu Ḫişālī
Yār ʿuşşāḳı bugün cemʿ eyledi d̄ivāne hep
Kerr ü fer ʿarż itmek zümre-i ḫūbāne hep

ʿİṣmet̄i-ʾl-ḳāḍ̄i
Dilā sulṭān-ı ʿaşḳuñ bendesi bay u gedādur hep
Yanında eñ gedā kem-ter ġulāmı pādişādur hep

Ḫişālī — Degildür ḥüsni gibi ḫulk-ı ḫūbān bī-vefādur hep
Saña mihr ü vefā didikleri cevr ü cefādur hep

Velehu Ḫişālī — Ḳad-i bālā vü zülf ü ḳākülü ṭurrañ belādur hep
Cihānuñ çekdigi derd ü belālar ol belādur hep

Sipāhī Beg — Egerçi şehr-i ḥüsn içre güzeller dil-rubādur hep
Velī sencileyin anlarda cānā bī-vefādur hep

Ḫişālī — Egerçi ḫüsrev-i devrān olanlar pādişādur hep
Der-i devlet medāruñda birer denī gedādur hep

[Derkenar]

Ḫusrev Beg — Çü dünyā bī-beḳā cennet cehennem māsivādur hep
Ḫudādan ġayriye meyl idüp āh itmek hebādur hep

Aḥmed Paşa — Anuñiçün görinür şol ḳāmet-i bālā ġarīb
Kim gül endām olsa olur serv-i ḫoş-raʿnā ġarīb

Şeyḫī Germiyānī — Çoḫdurur şehrüñde ben ḳul düşmüşüm şāhā ġarīb
Cāndan ıraḫ ten gibi nice olam tenhā ġarīb

Necātī Beg — Āh kim düşdüm diyār-ı ġurbete tenhā ġarīb
Bī-dil ü bī-cān olup āşüfte vü şeydā ġarīb

Şevḳī Şarḳī — Yūsufuñ dirler senüñ tek yoḫ idi ḥüsninde ʿayb
Kim bilür anı bugün kim oldı ol bir ʿilm-i ġayb

Cemālī Çelebi — Nev-hüner arż eyle nūş-ı cām idüp ḳıl çāk-ı ceyb
Köhne ʿarżı şal oda çün issinüñdür eski ʿayb

42b

ʿİẕārī Çelebi — İrem-i ḥüsnüñe irmem mi ʿaceb
Ḳāmetüñ servini görmem mi ʿaceb

— — Bāġ-ı ruḫsāruña irmem mi ʿaceb
Meyve-i vaṣluñı dirmem mi ʿaceb

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Āhī Çelebi

Ölmedin yüzüñi görmem mi ʿaceb
Yine ol devlete irmem mi ʿaceb

Baḥr-i Hezec-i Aḫreb

Derviş Semāʿī

ʿUşşāḳa cefā semti degül yāre münāsib
Ol yāre münāsib degül aġyāre münāsib

Ġınāyī

ʿUşşāḳa ezā eylemek aġyāre münāsib
Müzilik olur ey gül-i ter ḫāre münāsib

Ḫişālī

ʿUşşāḳa vefā itmek olur yāre münāsib
Ammā ki cefā vü sitem aġyāre münāsib

Velehu Ḫişālī

Ol ġonca-dehen lezzet-i güftāre münāsib
Ol ḳāmet ise şīve-i reftāre münāsib

Velehu Ḫişālī

Bir tāze ġazel ṭarḥ idelüm yāre münāsib
Tā kim ola ol şeh-i cihān-dāra münāsib

Velehu Ḫişālī

Cevr ü sitem ʿuşşāḳa degül yāre münāsib
Dil-dāre münāsib degil aġyāre münāsib

Ḳāsım Paşa

Çün ezelden bize derd ü ġam-ı ʿaşḳ oldı naṣīb
Emenüp zaḥmete girme kerem it ḫ̆āce ṭabīb

[Derkenar]

Ẕātī Beg

Ele mirrīh-ṣıfat ḫançer alup didi ḥabīb
Şems-i ʿömrüñ ufuḳ-ı mevte ḳarīb oldı ġarīb

Velehu Ẕātī

Gelüp aġız aġıza söyleşiyorırdı ḥabīb
Çıḳa geldi aġıza gelmiş işüm bozdı raḳīb

43a

Ḥayretī Beg

Levḥ-i zemīne yazsa niçe faṣl u bāb āb
Ḥüsnüñ kitābın eyleyemez intiḫāb āb

Velehu Ḥayretī	Eyledi āsitānuña çün intisāb āb Buldı ṣafā-yı ḳalb oluban kām-yāb āb
Ḫişālī	Ol şāh eşigine ideli intişāb āb Buldı ṣafā-yı meşreb olup kām-yāb āb
Velehu Ḫişālī	Bendeñ olalı ey şeh-i ʿālī-cenāb āb Oldı ʿazīz ü muḥterem-i kām-yāb āb
Velehu Ḫişālī	(boş)
Ḫişālī	Meh cebīnüñ ṣaldı pertev ʿāleme tābān olup Mihr-i rūyuñ rūşen itdi göz gibi raḫşān olup
Saʿyī	Başum üzre berḳ-i āh-ı āteşīn raḫşān olup Gözlerümden aḳdı yaşum her ṭarāf bārān olup
ʿUbeydī Efendi	Aġlayayın bülbül-āsā ben gedā nālān olup Sen cihān bāġında gül ey ġonca-leb ḫandān olup
Nāmī	Vādī-i ʿaşḳuñda karum nāle vü efġān olup Āteş-i fürḳatle yandı murġ-ı dil biryān olup
Mesīḥī Beg	İşüm her gice oldı ẕikr-i yā Rab Saña teʾṣīr eyler mi ki yā Rab
Seyyid Feyżī Beg	Felek midür o māhuñ yüzi yā Rab Şerār-ı āhum oldı anda kevkeb
Bāḳī Efendi	Vezīr-i kār-dān-ı pāk-meşreb Emīr-i ṣāliḥ-i pākīze-meẕheb
Sulṭān Cem	Yüzüñe öykünse gül olmaz ʿaceb Kim açılmış yüzlüde olmaz edeb
Ẕātī Beg	Nergis-i mestüñ senüñ ey ġonca-leb Cān virürdüm cānumı ḳılsa ṭaleb

ʿAzīzī Beg
Birbirine ḳoydı ʿuşşāḳı o leb
Baʿiṣ-i ġavġā imiş āb-ı ʿineb

Emrī Çelebi
Dilā o çeşm-i siyāh itdügin ider mi ʿaceb
Eli cidālı beli oḳlı bu ḥarāmī ʿaceb

Yaḥyā Beg
Nedür bu seyr-i ṣafā-baḫş u cān-fezā yā Rab
Bu seyr ʿişreti kim gördi kim işitdi ʿaceb

43b

Aḥmed Paşa
Ursa yüzine ṣubḥ-dem ol gül-ʿiẕār āb
Dīdār ceẕbesinden olur bī-ḳarār āb

Velehu
Aḥmed Paşa
Ṣaçsa benefşe zülfine ol gül-ʿiẕār āb
Ṣāmī gül-āb gibi olur müşk-bār āb

Fużūlī
Ṭuluʿ itdi burcından ol āftāb
Bıraḳdı cemālinden āfāka tāb

—
Me-kon der-mühimmī ki dārī şitāb
Zi-rāh-ı te'ennī ʿinān pür-metāb

Şeyḫ Saʿdī
Dü-beytem ciger-kerd rūzī kebāb
Ki mī-goft gūyende-i bā-rebāb

Enverī
Saña nisbet ey şāh-ı ʿālī-cenāb
Yidi ḳule dīzdārıdur āftāb

Seyyid Feyżī Beg
Ṭuna itdi gūyā şitāden-i ḥicāb
ʿİẕārına çekdi gümüşden niḳāb

—
Belüñ çün yār ʿişyān ide dolāb
Gözinüñ kūzesi ṭolmaḳ gerek āb

Emrī Çelebi
Müjeñde ḳaṭre ḳaṭre eşk-i ḫūn-āb
Dizilmiş rişteye gūyā ki ʿunnāb

Aḥmed Paşa	Lebüñden leẕẕet alur sükker-i nāb Ruḫuñdan reng alur gül-berg-i sīr-āb
—	ʿİẕāruñ āb u zülfüñ evc-i ḳullāb Ser-i ḳullābuñ itdüñ ṣuya per-tāb
Nevāyī	Lebiñdin ḫasta cān kim boldı bī-tāb İmes min tāb irür aña şeker-ḫʷāb
Ḫatmī-yiCaʿfer Paşa-zāde	Mihr-i rūyuñdan senüñ nūr almasa ger āftāb ʿĀlemi başdan başa itmezdi enver āftāb
Ḫişālī	Ey cemālüñ şemʿine pervāne peyker āftāb Vechi var yaḳsa ruḫ-ı pür-tābuña per āftāb
Velehu Ḫişālī	N'ola itse her gün āfāḳı münevver āftāb Nūrı rūyuñdan alur ey māh-ı enver āftāb
Velehu Ḫişālī	Tā ki oldı mihr-i rūyuñdan münevver āftāb Kāyinātı nūra ġarḳ itdi ser-ā-ser āftāb
44a	
	Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün
Bāḳī Efendi	Ayaġuñ ṭopraġın özler bulurken gökde bir kevkeb Eşigüñ cānibin gözler zihī ʿālī-naẓar kevkeb
Nişānī	Geçüp sāyil gibi kūyuñ ṭavāfına gezer kevkeb Gözi ṭoymaz elinde variken bir ṭop-ı zer kevkeb
Hüdāyī Efendi	Olupdur ḫālüñe üftāde ey nūr-ı baṣar kevkeb Yoluña dürr ü gevherler niṣār itse düşer kevkeb
Sırrī	Yüzüñden iḳtibās-ı nūr ider şām u seḥer kevkeb ʿAceb mi āftābum virse ger āfāḳa fer kevkeb
ʿUlvī Çelebi	Meger ḫāl-i ruḫuña ʿāşıḳ olmış ey ḳamer kevkeb Ḳarārı yoḳ ider geh ġarbe geh şarḳa sefer kevkeb

Reʾyī Birāder-i ʿUlvī	Meger ḫāl-i ruḫuñ ser-geştesidür ey ḳamer kevkeb Girüp şevküñle çarḫa raḳs ururam şām u seḥer kevkeb
ʿĀlī Efendi	Yaşumdan nūr alurken ṣubḥa dek göklerde her kevkeb Şeref burcında ṭoġmadı sitārem yine ḥīç bir şeb
ʿAzīzī Beg	Meger kim kebkebüñ naḳşına yüz sürmek diler kevkeb Götürüp kendüsin gökden yire her gāh atar kevkeb
Ümīdī Çelebi	Gözine ḫāk-pāy-i nūr-baḫşuñ küḥl ider kevkeb ʿAceb mi görse ey meh-rū ḳarañu giceler kevkeb
Bezmī Aʿmā	Cemālüñ āftābın gözler açup dīde her kevkeb Gice bī-dār olur anuñçün ey meh tā seḥer kevkeb
ʿAhdī	Olup māḥ-ı şeb-ārā saña öykünmek diler kevkeb Cemālüñ mihrini göster ki tā maḥv ola her kevkeb
Rumūzī	Görüp kebkeblerüñ naḳşın felekde giceler kevkeb Olup bī-ḫod özin ḫāk-i reh üstine atar kevkeb
Seyyid Muḫtārī	Nigārā kebkebüñ naḳşın meger görmek diler kevkeb Ki ṭurmaz āsitāneñ devr ider şām u seḥer kevkeb
Siḥrī	Sever ey mihr-i ʿālem kebkebüñ naḳşın meger kevkeb Anuñçün tā seḥer yummaz gözin yıldız ṣayar kevkeb
Semāṭī	Döker göz yaşı her şeb jāle ṣanmañ ey ḳamer kevkeb Senüñle ṣubḥa dek bī-dār olup yıldız ṣayar kevkeb
Ṣabrī	Güneş yüzüñe müştāḳ olmasaydı giceler kevkeb Görüp olmazdı ey meh böyle bir ʿālī-naẓar kevkeb
Nevālī Efendi	Dilüñde şemʿ-veş her gice şevḳüñle yanar kevkeb Görüpdür āteşīn ḫaddüñdeki ḫālüñ meger kevkeb
Cinānī Bursevī	Ḥicāb eyler görüp mihr-i cemālüñ ey ḳamer kevkeb Görinmez ol cihetden kimseye vaḳt-i seḥer kevkeb

Ẓarīfī Çorluvī

Senüñ ḫurşīd-i ḥüsnüñ görmegile bir naẓar kevkeb
Ṭolanup ḳapuñı her gice meh-veş her seḥer kevkeb

Fānī

Degül şeb-nem giceyle gökden inen yire her kevkeb
Döküp göz yaşını mihr güle aġlar tā seḥer kevkeb

Ḫişālī

Ayaġın ṭopraġın gözler giceler tā seḥer kevkeb
Felekde yiridür olsa gözüm ʿālī-naẓar kevkeb

Velehu Ḫişālī

Ayaġın ṭopraġın çeşme sürüp sürme ider kevkeb
Anuñçün böyle olmışdur şehā rūşen-naẓar kevkeb

[Derkenar]

ʿArşī

Cenāb-ı ḫān-ḳāh-ı çerḫe şalsa ṭañ mı fer kevkeb
Çerāġı nūr-ı ḥüsn-i rūy-ı dil-berden yaḳar kevkeb

Firdevsī

Şerār-ı āteş-i Aḥmedüñ ay alnı ḳamer kevkeb
Benüm yanar çerāġumdur felek bezminde her kevkeb

Hicrī

Gözini yummayup fürḳat şebinde tā seḥer kevkeb
Görüp sūz-ı derūnum aġlayup baña yanar kevkeb

Cenābī

Geçüp ḳarşuña her gice ṭutar aġzında zer kevkeb
Seni bu vechle beñzer ki ṣayd itmek diler kevkeb

ʿAbdīyü'l-ḳādī

Girüp çerḫa giceyle ṣubḥa dek dāyim döner kevkeb
O māhuñ devr-i ḥüsninde meger devrān ider kevkeb

Remzī Mışrī

Eşigi ḫākine yārüñ ki gökden göz diker kevkeb
Murādı kühl ide çeşmine ey ehl-i naẓar kevkeb

44b

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim
Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilün

Fużūlī — Ġayra eyler bī-sebeb biñ iltifāt ol nūş-leb
İltifāt itmez baña muṭlaḳ nedür bilmem sebeb

Velehu Fużūlī — Ḳılsa dün tek şāmumı ṣubḥa berāber yoḳ ʿaceb
Resmedür faṣl-ı baḥār olmaḳ berāber rūz u şeb

Kātib — Kāşkī biñ cānum olaydı benüm ey ġonca-leb
Cevrüñi biñ cān ile tā kim çekeydüm rūz u şeb

Cemālī Çelebi — Bilmemişler ʿaşḳa ki dermānimiş āb-ı ʿineb
Raṭb u yābis söyler Eflāṭūnile Soḳraṭ hep

Seyyid Feyżī Beg — Bülbül-i cān gibi her kim vaṣluñı eyler ṭaleb
Būs-ı laʿlüñle ḳanāʿat eylesün ey ġonca-leb

Ḫişālī — Māh-ruḫ didüklerine ṭarılup çekme taʿb
Bu meṣeldür gökden iner sevdigüm rengīn laḳab

Nevāyī — Yüz sözümden birine virmez cevāb ol nūş-leb
Aġzını yoḫdur disem vāḳiʿ ki hīç irmez ʿaceb

Ẕātī Beg — Niçe yirde şekl-i māh-ı nev ʿayān olmış ʿaceb
Kim ışırdı bedr-i ruḫsāruñ benüm māhum bu şeb

Velehu Ẕātī — Ben kime teşbīh idem ġamzeñ behey āfet ʿaceb
Tīġ ise bir yüzi açılmış ḥayāsız bī-edeb

Vālīyü'l-ḳāḍī — Şimdi yārān-ı ṣafā keyfiyyete döşendi hep
Berş yimek farż u afyon vācib ü ḥab müsteḥab

Yaḥyā Efendi — Ġonca vü servi saña teşbīh ider her bī-edeb
Hep sükūtuñla sükūnuñdur aña cānā sebeb

[Derkenar]

Seyyid Feyżī Beg — ʿĀrıżuñdur zār iden dil murġını ey ġonca-leb
Faṣl-ı gülde ġālib olur bülbüle şūr u şuġab

Velehu Feyżī — Cām-ı laʿlüñ variken ṣunma baña mā'-i ʿineb
Sāḳiyā nūş eylemem ger cān virürsem teşne-leb

Şevḳī-i Şarḳī

Göz midür ol şevḳilen yā iki şāhāne ʿineb
Leb midür ol şükker ilen ya iki şīrīn raṭb

Maḥrem-i Şarḳī

Sin besī nāzüksin ey dil-dār u min köp bī-edeb
Ḫātırıñ ger aġrısa min tilbedin yoḳtur ʿaceb

Raḥīḳī

Leblerüñ üstinde gördüm ḫālüñi didüm ʿaceb
Kān delmiş laʿl uġurlamaġa gelmiş bir ʿArab

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Ḫişālī

Ṣubḥ olınca iderüm nāle vü efġān her şeb
İrmedi güşına ol māhuñ irişdür yā Rab

Ḫişālī

Çerḫa peyveste olur ṣubḥa dek āhum her şeb
Leyle-i ḳadr-i viṣāle beni irgür yā Rab

Emrī Çelebi

Bir geliş var ḫaṭṭ-ı şeb-dīzde ey şīrīn-leb
Ḫāṣılı çihre-i gül-gūnuñı başmazsa ʿaceb

Ümīdī Çelebi

Māh dirlerse melā'ik saña ger itme ʿaceb
Āfitābum kişiye gökden iner çünki laḳab

Fevrī Efendi

Şeb-i fürḳatde baña degdi gözin her kevkeb
Yiye gibi gözi ile beni devrān bir şeb

Nevāyī

Ḳılġalı mey bile gül-gūn yüzin ol şīrīn-leb
Lāle-gūn boldı ḳuyaş ʿārıżı kevkeb kevkeb

Seyyid Feyżī Beg

Devlet el virmedigine saña gel çekme taʿab
Dūndur meyli yine dūna olursa ne ʿaceb

Yaḥyā Beg

Merḥabāsız geçer ol pādişeh-i pāk-neseb
Edebinden mi ziyāde ġażabından mı ʿaceb

Şeyḫ ʿAli

Merḥabā semtine yol açmadı ol şīrīn-leb
Şekerin ṣaçmış arar ṭurmadan anı leb leb

Ḫişālī — Merḥabāya meded el vire mi laʿl-i şīrīn-leb
Elde günde aña hercāyī ola çünki laḳab

[Derkenar]

Ẕātī — N'ola burc-ı beden ey şeh yıḳılursa yab yab
Ṭopa ṭutdı dil ü cān ḳalʿ asını ol ġabġab

— — Ḫulḳ-ı mir'āt-ı ruḫ-ı dil-bere nāẓırdur hep
Ḳorḳarın göz degesin şaḳla ḫatādan yā Rab

45a

Baḥr-i Recez-i Muṭavvī-i Mecnūn
Müfteʿilün Mefāʿilün Müfteʿilün Mefāʿilün

Nādirī Efendi — Ol ruḫ-ı lāle-gūn şafaḳ ḫāl-i ḫaṭuñ şeb-i ṭarab
Ṣun lebüñi ki bādenüñ vaḳtidür ibtidā-yı şeb

Veysī Efendi — Görmedi kimse ṭalʿatuñ gibi cihān buve'l-ʿaceb
Ḫaṭda ruḫuñ ruḫuñda ben şebde ḳamer ḳamerde şeb

Aḥmed Efendi — Çāh-ı zeneḫde ʿaks-i leb lebde o ḫāl buve'l-ʿaceb
Sāġar-ı billūrda mey meyde ʿineb ʿinebde ḥab

Remlī (?) — Gāh ḫayāl-i zülf ü geh fikr-i ruḫuñdurur sebeb
Āh u fiġān ile ḳoyan ʿāşıḳ-ı zārı rūz u şeb

Rūmī-i Edirnevī — Ḫāl ü ruḫuñla zülf ü ḫaṭṭ ʿāşıḳ-ı zārı rūz u şeb
Şehr-i sevād-ı ʿaşḳuña oldı düşürmege sebeb

ʿAbdī el-ḳādī — Oldı o rūy-ı meh-veşi şöhret-i ḥüsnine sebeb
Ol sebebile dil ider leyle-i vaşlını ṭaleb

Velehu ʿAbdī — Zülf ü ʿiẕār-ı yāre gel bağlama dil bi-lā sebeb
Āteş ü dāma düşme tā miṯl-i hümā vü māh-ı şeb

Ḫişālī — Zülf ü ruḫ u nigārdur rūz u feraḥ şeb-i ṭarab
Bu ikisinden özgeye taḳılma dil bi-lā sebeb

[Derkenar]

Ḥāletī-i-ʿAzmī-zāde
Eyledi ḳıbḳızıl deli her birini o ġonca-leb
Gülleri gülşenüñ n'ola ḫandeler itse bī-sebeb

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Ẕātī Beg
Ḳadem baṣ hey ḳıyāmet yüzüme yir eylesün kebkeb
Disünler kim ḳıyāmet geldi döküldi yire kevkeb

ʿAṣḳī
Bizümle imtizāc itse n'ola ol pādişā-meşreb
Gedālar pādişā-meşreb gerek şehler gedā-meşreb

Ḫiṣālī
Ruḫuñ ḫāline üftāde vü düşgün kim geçer her şeb
Dür ü güher niṣār itse yoluñda ger düşer kevkeb

[Derkenar]

ʿİlmī
Senüñle ey meh-i burc-ı şeref alışdı çün kevkeb
Seni terk eylemek yoḳdur tehī ḳalınca bu ḳālib

Baḥr-i Hezec-i Aḫreb

Ẕātī Beg
Ey sāḳī duʿā-yı ḳadeḥ olmasa mücerreb
Şunduḳça şafā virmez idi aġzuma ol leb

Enverī
Zülfüñle ḫaṭuñ ʿilm-i vefā baḥsin ider heb
Biri ḳara cāhil birisi cehl-i mürekkeb

Ḫiṣālī
Vaṣluña duʿā-yı ḳadeḥ olmasa mücerreb
Rind olan anuñ sürmez idi virdini her şeb

[Derkenar]

Veysī Efendi
Benden yetişür nāle-i Yā Rab göge her şeb
Ol māhuñ irişmez mi ola gūşına yā Rab

Nevʿī Efendi
ʿUşşāḳ miyānuñla ḫaṭuñ bendesidür hep
Kimisi müdebbir geçinür kimi mekātib

Aḥmed Paşa

Bu gice ki hem-demdürür ol şemʿ-i şeker-leb
Ṣubḥuñ nefes urmaġa mecālin ḳoma yā Rab

Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim

ʿAzīzī

Ġam yimez dil laʿl-i nābuñda ḫaṭ-ı ḫoş-bū görüp
Muġber olmaz ḫāṭır-ı mey-ḫ̲ārе meyde mū görüp

Sāʿī Çelebi

Sevdi dil şehr içre bir māh-ı hilāl-ebrū görüp
Ḫançer-i bürrānına düşdi bir içim şu görüp

Ṣādıḳ

Şād olur dil zülfüñ ucından leb-i dil-cū görüp
Nitekim bir teşne-leb Kaʿbe yolında şu görüp

Tīġī Beg

Çeşm-i cānān üzre yañlış şanmañız ebrū görüp
Ṣıḥḥatiyçün nüsḫa yazmışlar anı şayru görüp

Ḫişālī

Sevdi göñlüm yine cāndan bir gözi āhū görüp
Ḫaṭṭ-ı müşgīn arasında ḫāl-i ʿanber-bū görüp

[Derkenar]

Nevāyī

Göz yaşım boldı revān bir nergis-i cādū körüp
Ṭıfl yañlıġ kim yügürgey her ṭaraf āhū körüp

Velehu Nevāyī

Ün çeker min her ṭaraf bir nergis-i cādū körüp
Yıġlaġan it tek ki feryād eylegey āhū körüp

Şevḳī-Şarḳī

Dür-feşān aġzın anuñ köñlüm şayar lü'lü körüp
Müşterī olur kimi bir cevherī incü körüp

45b

Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim
Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün

Niẓāmī Çelebi

Niçe feryād itmesün derdile miskīn ʿandelīb
Kimse görmez çün ḥabībine raḳībinden ḳarīb

Aḥmed Paşa

Ḥüsn içinde sen ġarīb ü şehr içinde ben ġarīb
Gel ikimiz bir olalum sen ġarīb ü ben ġarīb

Necātī Beg

Dil ġarīb olduġı içün yüzüme baḳmaz ḥabīb
Gerçi kim merġūb olur her tuḥfe kim ola ġarīb

Velehu Necātī

Āşıḳ olduġum ṭuyal'dan yüzüme baḳmaz ḥabīb
Yöresine uġramaz ölümlü bīmāruñ ṭabīb

Lāmi'ī Bursevī

Bī-ser ü pā ʿazm-i kūy-ı yār ḳıldum ben ġarīb
Bilmezem ābum mı yā ḫāküm mi çekdi yā naṣīb

Başīrī Şarḳī

İki ṣūret ḫubdur Ḥaḳ'dan baña olsa naṣīb
Ol mehüñ yüzini körmek körmemek rūy-ı raḳīb

Derūnī

Āh kim bī-çāre ḳaldum çāre-sāz olmaz ḥabīb
Āsitāneñdür cüdā āvāre tenhā bī-naṣīb

Me'ālī

Āh odına yanup aġladuġuma gülme raḳīb
Tek tütüni ṭoġrı çıḳsun raḥm ḳılsun ol ṭabīb

Revānī Beg

Āsitāneñde yaturdum üstüme geldi ḥabīb
Ḫasta saġılmalu olsa ḳapuya gelür ṭabīb

Vaṣfī

Benden ey dil-ber seni ayırmaġ istermiş raḳīb
N'eyledüm ol kāfir-i bī-dīne n'itdüm ben ġarīb

Naẓmī Edirnevī

Ebsem ol bīmār-ı ʿaşḳa ḳo ilācı ey ṭabīb
Emsem olmaz aña illā şerbet-i laʿl-i ḥabīb

Fużūlī

Küh-ken Şīrīne uz naḳş çeküp virmiş firīb
Gör ne cāhildür yonar ṭaşdan özine bir raḳīb

Velehu Fużūlī

Derd-i ʿaşḳum defʿine zaḥmet çeker dāyim ṭabīb
Şükr kim olmış aña zaḥmet baña rāḥat naṣīb

Yaḥyā Beg

Gizlidür sözüm dehānuñ gibi saña ey ḥabīb
Ḫāṭırum gibi yıḳılsun şol ḳara yüzlü raḳīb

ʿAyānī — Dehr bāġın seyr ider aġyār-ı dūn ile ḥabīb
Nāleler ḳılsa ʿaceb mi derd-i dilden ʿandelīb

Vechī — Göz ucıyla tek baña bir kez naẓar ḳılsun ḥabīb
Ġam-ı ʿıyd ey dil hezār olur ise daḫi raḳīb

Nevʿī Efendi — Nāzile ʿarż-ı hilāl itse ıraḳdan ol ḥabīb
Ṣāyim-i hicrān umar ʿıyd-ı viṣālin an-ḳarīb

Vālihī Efendi — Virmeyelden tūtiyā-yı ḫāk-i pāyinden ḥabīb
Aġlayu aġlayu bir ḳalmışdurur çeşm-i raḳīb

Selīḳī-yü'l-ḳādī — Ḥālümi bilmez benüm bes n'eylesün baña ḥabīb
Bilmeyince ḫastanuñ derdin ʿilāc itmez ṭabīb

Ḳurbī — Bir oñulmaz derde düşdüm kim devā eylemez ṭabīb
Ḳısmet-i rūz-ı ezelde baña derd olmış naṣīb

Seyyid Feyżī Beg — Didüm itme ḫ̆ān-ı vaṣluñdan faḳīri bī-naṣīb
Ol perī-peyker tebessüm eyleyüp didi naṣīb

Ḫusrev Beg — Fikr-i müjġānuñ derūnına düşelden ey ḥabīb
Kūy-ı ġamda igne yutmış kelbe dönmişdür raḳīb

[Derkenar]

Ḳādirī Efendi — Gül yüzine ḳarşu nālem itmesün ʿayb ol ḥabīb
Çün şeved ḫurrem gülistān ez-fiġān-ı ʿandelīb

— — Bilmeyince ʿāşıḳuñ ṣıdḳın vefā olmaz ḥabīb
Görmeyince ḫastanuñ derdin devā itmez ṭabīb

Ḫişālī — Eyle mi nāzik geçer ol ġamze-i cādū ferīb
ʿĀşıḳa zaḫm urduġın idrāk ide anuñ raḳīb

Ḥāletī-yi ʿAzmī-zāde — Gülşen-i ʿaşḳında ol şūḫuñ olaldan ʿandelīb
Ḫārdan āzürdeyüm būy-ı vefādur bī-naṣīb

Hātifī

Bir yañadan ġuṣṣa vü ġam bir yaña cevr-i ḥabīb
Bunlaruñ ḳanġısına ṭāḳat getürem ben ġarīb

Cevrī-i Stanbulī

Başladıḳça cünbiş-i nāza o çeşm-i dil-firīb
Çāk olur ḥabīb taḥammül dāmen-i ṣabr u şeḳīb

46a

Ḥāfıẓ

Her seḥer feryād ider gülşende miskīn ʿandelīb
Vaṣl-ı gülden beñzer ol bī-çāreye degmez naṣīb

Remzī-i Mıṣrī

ʿĀşıḳ-ı ġurbet-zede eylerken elḥān-ı ġarīb
Saña söz düşmez ne ḳuşsun öte ṭur ey ʿandelīb

Ḫişālī

Gülşen içre biñ kez efġān itse misgīn ʿandelīb
Āhile ʿömri geçer ancaḳ odur aña naṣīb

Nevāyī

Sin dudaġuñ ṣorġaç min ḳan udar min ey ḥabīb
Sin mey içgil kim maña ḫūn-ı ciger olmış naṣīb

Ẓātī Beg

Gelüp aġız aġza söyleşiyorurken ḥabīb
Çıḳa geldi aġza gelmiş işüm bozdı raḳīb

Ümīdī Çelebi

Rāh-ı ʿaşḳında firāḳ-ı yārile ḳaldum ġarīb
Āh kim raḥm eyleyüp yüzüme baḳmaz ol ḥabīb

Reʾyī-i Birāder-i ʿUlvī

Merḥabāya gördi el virmez o bed-ḫūya ḥabīb
Yaḳasın çāk itdi bir çekmekde ḳaḥrından raḳīb

Sulṭān Süleymān

Gül yüzüñ ḳarşusına ger āh idersem ben ġarīb
Tañ mıdur eyyām-ı gülde nāle eyler ʿandelīb

Vālī-yü'l-ḳādī

Şāḫ-ı serv üzre seḥer idüp ser-āġāz ġarīb
Verd-i raʿnāyı yuḳardan medḥ ḳıldı ʿandelīb

Nevāyī

Ey firāḳıñdın maña ġam rūzī vü miḥnet naṣīb
Āh kim hecriñde öz şehrimde bolmış min ġarīb

Neylī-i Luṭfī Beg-zāde	Eşiginde aġlasam yārüñ güler baña raḳīb Ḥālüme itler güler bir ḥāle vardum ben ġarīb
	Velehu
ʿAyānī	Ey ḳaşuñla ḳāmetüñ ḫūb o yüzüñ zülfüñle ḫūb Ehl-i diller içre nāmuñ oldı maḥbūbü'l-ḳulūb
Mollā Cāmī	Ey terā ḳad ḫūb u ebrū ḫūb zülf ü çihre ḫūb Ber-zebān-ı ehl-i dil nām-ı tu maḥbūbü'l-ḳulūb
Ḫayālī Beg	Ey ḳaşuñ biñ yā çeküp atmaḳda maḥbūbü'l-ḳulūb Tīr-i ġamzeñ ehl-i derd içinde maḥbūbü'l-ḳulūb
Velehu Ḫayālī	Ḫūblar sevdāsıdur ʿālemde maḥbūbü'l-ḳulub Ḥamdülillāh kim naṣībüm oldı bu sevdā-yı ḫūb
Vuṣūlī Beg	Kākülüñ sevdāsıdur ʿāşıḳlara sevdā-yı ḫūb Dāġ-ı mihrüñ ehl-i derd içinde maḥbūbü'l-ḳulūb
Uṣūlī	Ey ki ḥüsnüñ ḫūb çeşmüñ ḫūb cismüñ cümle ḫūb Nām-ı pāküñ ehl-i diller içre maḥbūbü'l-ḳulūb
ʿĀlī Efendi	Ey ġam-ı ḫaṭṭuñ ser-i zülfüñle mestūrü'l-ʿuyūb Nām-ı pāküñ ehl-i diller içre maḥbūbü'l-ḳulūb
Velehu ʿĀlī	Atdı müjġān oḳların ben ḫāke bir yaḳışlu ḫūb Nāz idüp virmezlenürken çeşm-i ʿālem-bīne çūb
Yaḥyā Beg	Kāşkī bir gün beni öldürürseñ ey şāh-ı ġażūb Nice yıllardur ki gözümde uçar bu ḫ̆āb-ı ḫūb
Dürrī Efendi	Başumı çevgān-ı ʿaşḳa eyledüm ben yine ṭūb Umarum āsān ide işümi müşārü'l-ʿuyūb
Ḫişālī	Yüz kez atsañ cevr oḳın ḳatlümçün ey yaḳışlı ḫūb Sehm-i devlet bilürin her tīrüñ ey şāh-ı ġażūb

[Derkenar]

Şevḳī-i Şarḳī

Nice kim oldısa ol gül-çihre Keşşāfü'l-ḳulūb
Yirde açmaz kim köripdür bile Settārü'l-ʿuyūb

46b

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb

Āẕerī Çelebi

Bir serv besledüm niçe yıl bāġbān olup
Ser-keşlik itdi ol daḫi dāmen-keşān olup

Ḳınalı ʿAli Çelebi

Her tīr-i ġamze kim ḳaşuñ atdı kemān olup
Ḳaldı dil-i şikestede ḫāṭır-nişān olup

Ḫişālī

Tīr-i cefā-yı dil-bere sīne nişān olup
Ḳavs-i ḳuzaḥda aşdı yāyın pehlivān olup

Ḫālişī Beg

Şevḳ-i lebüñle cām-ı mey-i erġuvān olup
Sulṭān-ı ʿālem oldı göñül kām-rān olup

Cinānī-i Bursevī

Derdā ki tāb-ı hecrile dil nā-tüvān olup
Ḳaldum esīr-i bend-i belā-yı cihān olup

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Şināsī

Şehā ger ḫātem-i devlet degilmiş yidi her manṣıb
Olur mıydı göñüllerde ki naḳşın fi'l-ḥacer manṣıb

Ḫalīlī

Şehā destümde luṭfuñdan miṣāl-i gül gezer manṣıb
N'ola yazılsa ḳalbümde ki naḳşın fi'l-ḥacer manṣıb

—

Nigīn-i ḫātem-i şehdür aḳıdur sīm ü zer manṣıb
Anuñçün oldı dillerde ki naḳşın fi'l-ḥacer manṣıb

Ḫişālī

Süleymān ḫātemi olmaġile destüñde her manṣıb
Göñül levḥine naḳş oldı ki naḳşın fi'l-hacer manṣıb

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Yaḥyā Efendi

Gerçi olur câme ol maḥbūb-ı dünyā teşne-leb
Lîk olur laʿline sāḳî câm-ı ṣahbā teşne-leb

Fezāyî-fażl-ḳāḍî

Yalıñız ʿāṣıḳ degil bezmüñde cānā teşne-leb
Câm-ı laʿlüñ yād idince oldı dünyā teşne-leb

Rāżî-fażl-ḳāḍî

Yalıñız ṣanma beni ʿaṣḳuñla tenhā teşne-leb
Pür-ḥarāret nüh felek mihrüñle dünyā teşne-leb

Ḫişālî

Bādeye gerçi olur ol yār-ı zîbā teşne-leb
Laʿlüñe ammā ki efzūn câm-ı ṣahbā teşne-leb

Velehu Ḫişālî

Laʿl-i mey-gūn-ı nigāre câm-ı ṣahbā teşne-leb
Sāḳî-i sîmîn-beden ʿuṣṣāḳ-ı ṣeydā teşne-leb

[Derkenar]

ʿAṭāyî-Nevʿî-zāde

Ġamzeler maḫmūr ḳana çeşm-i şehlā teşne-leb
Hep anuñçün ḳatlüme ṭîġ-i mücellā teşne-leb

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb

Ḫayretî Beg

Yā maẓhare'l-ḥayātı veyā muḥye'l-memāt
Entellezî teferrade bi'ẕ-ẕāti ve'ṣ-ṣıfāt

Ümîdî Çelebi

Bilse hevā-yı mihrile ẕerrāt-ı kāyināt
Ṭañ mı ki vāḳıf olmadı ẕātına hîç ẕāt

Şeyḫî-Germiyānî

Bu mürde-dil bulursa eger vaṣluña necāt
İrmeye tā ḳıyāmet olınca aña memāt

Fużûlî-Baġdādî

Vaṣluñ baña ḥayāt virür fürḳatüñ memāt
Sübḥāne Ḫāliḳi ḫalaḳa'l-mevte ve'l-ḫayāt

Ḫişālî

Vaṣluñ güni ḥayāt ü şeb-i fürḳatüñ memāt
Āmentü bi'llezî ḫaleḳa'l-mevte ve'l-ḥayāt

[Derkenar]

Şeyḫī Germiyānī — Ḫallāḳ-ı ins ü mücid-i cin vāhib-i ḥayāt
Çün ḳıldı kāf u nūnile tekvīn-i kāyināt

Fevrī Efendi — Şem‘-i hüdā vü şems-i ḍuḥā māh-ı kāyināt
Şāh-ı ḳurā vü bedr-i dücā nūr-ı şeş-cihāt

Şem‘ī — Sulṭān-ı ‘aşḳuñ ideli ey şāh iltifāt
Gelmez gözüme ẕerrece mihrüñle kāyināt

47a

Baḥr-i Hezec-i Aḫreb

Ḫişālī — Ey ġonca lebi gül-bün-i bustān-ı maḥabbet
Ey ruḫları berg-i gül-i ḫandān-ı maḥabbet

Velehu Ḫişālī — Rūyuñ gül-i ṣad-berg gülistān-ı maḥabbet
Ġonca-dehenüñ gül-bün-i bustān-ı maḥabbet

Velehu Ḫişālī — Zülf-i siyehüñ silsile cünbān-ı maḥabbet
Nāzik dehenüñ ġonca-i ḫandān-ı maḥabbet

[Derkenar]

Dürrī Çelebi yed-i kātib — Bir ṣubḥ ḳuruldı yine dīvān-ı maḥabbet
‘İzzetle culūs eyledi sulṭān-ı maḥabbet

Ḫāletī ‘Azmī-zāde — Ṭop itdi nice kelleyi çevgān-ı maḥabbet
Ṭoldı ser-i ‘uşşāḳile meydān-ı maḥabbet

Velehu Ḫāletī — Olduḳça ṣabā silsile cünbān-ı maḥabbet
Kendüm ṣanırum Kisrā-yı eyvān-ı maḥabbet

Velehu Baḥr-i Hezec-i Aḫreb

Yaḥyā Efendi — Bir gün gele kim şād ola maḥzūn-ı maḥabbet
Çoḳ ‘āḳili ilzām ide Mecnūn-ı maḥabbet

Ḫişālī — Şād olsa n'ola gül gibi maḥzūn-ı maḥabbet
Olmaz leb-i laʿlüñ gibi maʿcūn-ı maḥabbet

Velehu Ḫişālī — Mest eyledi gül gibi gül efsūn-ı maḥabbet
Ḳār eyledi sāḳī bize efsūn-ı maḥabbet

Velehu Ḫişālī — Gül gibi gülerse n'ola maḥzūn-ı maḥabbet
Olmaz leb-i dil-ber gibi maʿcūn-ı maḥabbet

[Derkenar]

Ṭarzī — Laʿlüñ ideli ālile meftūn-ı maḥabbet
Her dem aḳıdur dīdelerüm ḫūn-ı maḥabbet

Riyāżī Efendi — Dil cevherini itmege maʿcūn-ı maḥabbet
Biñ pāre ider anı Felāṭūn-ı maḥabbet

Baḥr-i Hezec-i Aḫreb-i Müşemmen

Yaḥyā Efendi — Aġyārı urup virme bāzūlaruña zaḥmet
Öldürmek ise ḳasduñ şāhum ḳoluña kuvvet

Ḫişālī — Ḫavfile ricāyile ʿāşıḳ olımaz rāḥat
Geh bīm-i ġam-ı fürḳat geh żikr-i dem-i vuṣlat

Velehu Ḫişālī — Geh fikr-i ġam-ı fürḳat geh żikr-i dem-i vuṣlat
Her vechle ʿāşıḳlar olmaz güzelüm rāḥat

Baḥr-i Hezec-i Aḫreb

Yaḥyā Efendi — Dün yindi cevānānla meydāñ-ı ḫarābāt
Bāzīçe-i ṭıflān idi pīrān-ı ḫarābāt

Ḫişālī — Gül faṣlıdur irdi yine devrān-ı ḫarābāt
İrsün felege naʿrā-yı mestān-ı ḫarābāt

Velehu Ḫişālī — Zeyn oldı cevānānile meydān-ı ḫarābāt
Oġlancıġa döndi yine pīrān-ı ḫarābāt

[Derkenar]

Fāyiżī-i Ḳāf-zāde
Her ṣubḥ gelüp bir yire aġyār-ı ḫarābāt
Güyā ki ider meşveret erkān-ı ḫarābāt

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb

Sāʿī Çelebi
İtsün ḳulına tek o şeh-i ʿālem iltifāt
ʿĀlemde itmesün baña bir ādem iltifāt

Miṣālī-i Edirnevī
ʿĀşıḳlarına eyler iken her dem iltifāt
Çoḳ sevdigüm neden baña olmaḳ kem iltifāt

Rasūḫī-i ʾel-ḳādī
Eylersin it raḳībe şehā her dem iltifāt
Eksikliye gelince olursın kem-iltifāt

Bezmī-i Aʿmā
ʿUşşāḳ-ı zāra eyle şehā muḥkem iltifāt
ʿĀlemde saña denmiye tā kim kem-iltifāt

Ḫişālī
Aġyār olana eyleriken her dem iltifāt
Ey ġonca-fem niçün baña ola kem iltifāt

47b

Seyyid Nesīmī
Ey Resūl-i faḫr-ı ʿālem seyyid-i ẕāt u ṣıfāt
Baḥr-i ẕātuñ gevheriyüz hem ṣıfātuñ ʿayn-ı ẕāt

Velehu Nesīmī
Ey cemālüñ āftāb-ı pertev-i enver ẕāt
Gelmedi miṣlüñ cihāna naḳş olalı kāyināt

Şeyḫ Maġribī
Ey ṣıfāt-ı bī-girān-ı tu ṭılısm-ı genc-i ẕāt
Genc-i ẕātet geşte maḫfī der-ṭılısmāt-ı ṣıfāt

Ḫişālī
Ey ḥabīb-i her dü ʿālem bāʿiṣ-i fevz ü necāt
Gelmedi dehre naẓīrüñ ḫalḳ olalı kāyināt

Mesīḥī Beg
Ey lebüñ naṭʿ-ı felekde eylemiş ʿĪsā'yı māt
V'ey ḫaṭuñ yazmış müsellem diyü ḥüsnüñe berāt

Fużūlī-i Baġdādī	Mürde cismüm iltifātuñdan bulur her dem ḥayāt Ölürem ger ḳılmasañ her dem baña bir iltifāt
Nevāyī	La‘l imes şīrīn lebüñ kim ṭapar andın çün ḥayāt Kim sürüp bildüm ol irmiş la‘l-gün ḳılġan nebāt
Velehu Nevāyī	Tīregü lebümġa girip cānā ölümdin ben necāt Ẓulmet içre Ḫıżrġa ol nev‘ kim āb-ı ḥayāt
Emrī Çelebi	Oldı yaşum ġarḳası fülk-i felekle kāyināt Kim bolupdur ser-nigūn zevraḳla deryādan necāt
Velehu Emrī	Ḳand-i mey la‘lüñ veyāḫūd çeşme-i āb-ı ḥayāt Ḫıżr mı ḫaṭṭuñ veyāḫūd āb üstinde nebāt
Ḫātemī Beg	Sözlerüñ reşk-i şeker dür dişlerüñ hep nebāt Ḫaṭṭ-ı la‘lüñ āyete iḥyā lebüñ āb-ı ḥayāt
Naṣūḥī	Gerçi pürdür ḫūblarla bu serāy-ı kāyināt Līk yoḳdur sen melek-rū gibi bir pākīze-ẕāt
‘Ayānī-i Öziçevī	‘Aşḳ Baġdādı ucından oldı göz yaşı Fırāt Ṭoldı seyl-āb-ı maḥabbetle dem-ā-dem kāyināt
Cemālī Çelebi	Raḫş-ı ṭab‘a kīse gösterdüm ki ide iltifāt Baş çeküp didi ṭutulmaz boş ṭorbayile at
Velehu Cemālī	Ḫidmetüñden dūr iken vaṣluñ umar hep kāyināt Ḫāżıra ey māh ġāyibden olur çün iltifāt
Velehu Cemālī	Kāġıda taḥrīr iderdüm ḥālüm ey ferḫunde-ẕāt Olmasa yanuñda aġzı ḳaralar hemçün devāt
Naẓmī-i Edirnevī	‘Ārızuñ ‘arż idicek bu ḥüsnile ol pāk-ẕāt Oldı ser-gerdān aña devr içre mihr-i kāyināt

[Derkenar]

Fevrī Efendi

Secde-i şükr itmedin vaṣluñçün eylersem vefāt
Dirhem-i eşküm idüñ üstümde isḳāt-ı ṣalāt

Seyyid Nesīmī

Gözlerüñ remzi mübeyyin gösterür ve'n-nāzi‘āt
Ḳaşlaruñ maḳhūr idüpdür leşker-i ve'l-‘ādiyāt

Fużūlī

Merḥabā ey nūr rūyuñdur münevver kāyināt
Cevher-i ẕāt-ı şerīfüñ cāmi‘-i ḥüsn-i ṣıfāt

Velehu Fużūlī

Ḫıżrdur bu ṭıfl yā İlyāṣ yā āb-ı ḥayāt
Kim yürür tenhā bulur anı gören ġamdan necāt

Bisāṭī/Semerḳandī

Mī-çekīdem bordem ez mīm femeş āb-ı ḥayāt
Ṣād (?) çeşmī-rā ki miṣl-i u ne-dīdem hīç ẕāt

‘İlmī Dede

Cümle ẕerrātuñ ṣıfātıdur vücūd-ı kāyināt
Gerçi olmış muḫtelif eşyāda ẕātiyle ṣıfāt

Şevḳī/Şarḳī

Leb midür ol şehd ü sükkerīn yā ḥabb-ı nebāt
Söz midür ol lü'lü-yi menşūr yā āb-ı ḥayāt

Yaḥyā Beg

Göz yaşı seyyārelerdür dāġ-ı sīnem ṣābitāt
Māh-ı nev gibi vücūdum bār-ı ġamdan iki ḳat

Ḥāletī/‘Azmī-zāde

Ben faḳīre būse-i la‘lüñle virseydüñ ḥayāt
Virmiş olurduñ nişāb-ı ḥüsnüñe lāyıḳ zekāt

Baḥr-i Hezec-i Maḥẕūf-ı Maḳṣūr

Aḥmedī

Yüzüñdür ḳıblegāh-ı ehl-i ḥācāt
Ḳaşuñdur ṭāḳ-ı miḥrāb-ı münācāt

Tācī-zāde

Ḳapuñdur ḳıble-i erbāb-ı ḥacāt
Eşigüñ menba‘-ı ‘izz ü sa‘ādāt

Hicrī

Sürüp üstüme ḫālüñ beydaḳı at
Beni manṣūbe ile eyledi māt

Naẓmī Edirnevī — Lebüñ iẓhār idüp keşf ü kerāmet
Ḳılur güftārile iḥyā-yı emvāt

[Derkenar]

Ḥişālī — Leb-i laʿlüñ ider iḥyā-yı emvāt
Yüzüñden keşf olur cümle murādāt

— — Çü bed kerdī me-şev eymen zi-āfāt
Ki vācib şod ṭabīʿat-rā mükāfāt

48a

Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim

Behişţī Efendi — Gel ey dil taġtuñı Yūsuf gibi Nīl üzre ḳurdūn ṭut
Süleymān-veş ḥabāb-ı ḥaymeñi göge uçurduñ ṭut

Sezāyī Paşa — Dilā devlet otaġın çāker-i himmetle ḳurduñ ṭut
Serīr-i salṭanatda pādişāh olup oturduñ ṭut

Ḥayretī Beg — Cihān ḫalḳını hep bendüñ bu fānī mülki yurduñ ṭut
Geçüp ʿizzet serīrinde saʿādetle oturduñ ṭut

ʿĀlī Efendi — Ḳanāʿat ḳāfını ser tā be-pā ʿāleme yurduñ ṭut
Niçe ʿanḳāları dehr āşiyānından uçurduñ ṭut

Belīġī Efendi — İçüp ser-çeşme-i Ḫıżrı cihān ṭutduḳça ṭurduñ ṭut
Yaşaduñ rūzgārile berāber ʿömr sürdüñ ṭut

Firāḳī — Cihāna şāh olup şāhum cihān ṭurduḳça ṭurduñ ṭut
Cihān mülkinde Şeddādı binā bünyādın urduñ ṭut

Rūşenī Dede — Süleymān taġtını taġtuñ cihān mülkini yurduñ ṭut
Ḫıżır-veş baḥr-i ẓulmetde ḥayāt ābına irdüñ ṭut

Żaʿīfī — Ser-ā-ser gülşen-i dehrüñ dilā ẕevḳini sürdüñ ṭut
Temāşāgāh-ı ʿālemde ne kim varise gördüñ ṭut

Dem'ī — Sa'ādet taḫtgāhında dilā geçdüñ oturduñ ṭut
Ne kim var ise a'dā mülkini varduñ götürdüñ ṭut

Niyāzī — Bugün bezm-i cihān içre ṣafā cāmını sürdüñ ṭut
Dilā görmedigüñ dünyā temāşāsını gördüñ ṭut

— — Gel ey şeh-bāz-ı 'anḳā āşiyānın ḫāṣṣa yurduñ ṭut
O ḫāṣṣa āşiyāndan nice biñ yavrı uçurduñ ṭut

Ṣānī Beg — Kemān-ı Rüsteme ḳullāb urup çekdüñ çevirdüñ ṭut
Götürdüñ Zāl-i eflāki atından yire urdun ṭut

Velehu Ṣānī — Ser-ā-ser ni'met-i dünyāyı hep düşden geçürdüñ ṭut
Baḳup cām-ı Skenderden cihānı cümle gördüñ ṭut

Faḫrī — Şehā çetr-i hümāyūnuñı kūh-ı Ḳāfa ḳurduñ ṭut
Süleymān taḫtını bir niçe biñ müddet oturduñ ṭut

Sākinī — Cihān maḥbūbını ey dil ser-ā-ser cümle gördüñ ṭut
İdüp şāhāne meclisler geçüp ṣadre oturduñ ṭut

Naḥīfī-yü'l-ḳādī — Dilā bu 'ālemüñ biñ biñ temāşāsını gördüñ ṭut
Ṣafā vü ẕevḳini her dem murāduñ üzre sürdüñ ṭut

Ḫişālī — Şehā Behrām-āsā pençe-i şīrānı burduñ ṭut
Refāhiyyetle Kisrā taḫtına geçdüñ oturduñ ṭut

[Derkenar]

— — Riyāż-ı 'ömre biñ kez şu virüp āḫir ḳurutduñ ṭut
Bu bezm içre Cem ü Cemşīd elinden cām ṭutduñ ṭut

Fużūlī — Ṭılısm-ı genc içün biñ ism-i a'ẕam yād dutduñ dut
Ṭılısmı şındırup genci töküp ismi unutduñ dut

Günāhī — Firāz-ı mesned-i çerḫe emīrāne buyurduñ ṭut
Yidi iḳlīme ḥükm itdüñ serīrüñ ol buyurduñ ṭut

Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim

Fużūlī-i Baġdādī — Ey esīr-i dāġ-ı ġam bir gūşe-i mey-ḫāne ṭut
Ṭutma zühhāduñ muḫālif pendini peymāne ṭut

Celīlī-i Celāl-zāde — İsteseñ devlet serāyın gūşe-i mey-ḫāne ṭut
Miḥnet-ābād-ı ʿadem şehrinde bir ġam-ḫāne ṭut

Cāmī — Ġamdan āzād olmaḳ isterseñ dilā peymāne ṭut
Lāubālī-meşreb ol var gūşe-i mey-ḫāne ṭut

Ḫişālī — Ġuṣṣa vü ġam çekmemek dirseñ dilā peymāne ṭut
Menzil-i rāḥat gerekse gūşe-i mey-ḫāne ṭut

[Derkenar]

Velehu Ḫişālī — Cāy-ı rāḥat isteriseñ gūşe-i mey-ḫāne ṭut
Ḳalb-i maḥzūnuñ açılsun dir iseñ peymāne ṭut

48b (boş)

49a

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Sulṭān Murād — Şormaḳ ʿayb olmasun ey dil-ber-i şīrīn ḥarekāt
Leblerüñ laʿl-i Bedaḫşān mı yaḫud āb-ı ḥayāt

Yaḥyā Efendi — ʿAks-i müjġānıla ey dil-ber-i şīrīn-ḥarekāt
Şanuram ruḫlaruñ iʿrāb ḳonulmuş ebyāt

Nāmī-i Ḳara Nişāncı Paşa — Ne güzel mesken idi mülk-i cihān olsa ṣebāt
Şavurup ḫırmen-i ʿömri yine virmese memāt

Fużūlī-i Baġdādī — ʿAks-i ruḫsāruñıla oldı müzeyyen mirʾāt
Beden-i mürdeye feyż-i nażaruñ virdi ḥayāt

Ṣubḥī-i Bursevī — Ḥāciyān-ı reh-i ʿaşḳīm u muḳīm-i ʿArafāt
ʿArafātī ki nişān mī-dehed ez-żāt u ṣıfāt

Yaḥyā Beg	Sözi cān gibi ṣafā gün yüzi nūrı ḥasenāt Ḳapusı Ka‘bedürür işigi kūh-ı ‘Arafāt
Faḫrī-i Bursevī	Çün siyeh pūş ola ol dil-ber-i şīrīn-ḥarekāt Ḳaplamışdur ṣanuram āb-ı ḥayātı ẓulümāt
Yümnī Meḥmed Beg	Her ḳaçan giyse siyeh cāme o şīrīn ḥarekāt Ḳaplamışdur ṣanuram āb-ı ḥayātı ẓulümāt
—	‘Ārıżuñ pür-‘araḳ iken naẓar eyle bi’ẕ-ẕāt Māh u encümle müzeyyen göge dönsün mir’āt
Veznī	Naṭ‘-ı ḥüsne sürüp ol şāh-ı cihān nāzile at Niçe ferzāneleri ḫāl-i ruḫı eyledi māt
Ümīdī Çelebi	Ḳala mı Kūh-kenüñ ṣabr u süḳūnında ṣebāt Cilveler eyleyicek dil-ber-i şīrīn-ḥarekāt
Ẕātī Beg	Dostluḳ kıl yetiş it ‘āşıḳıla sen kelimāt Ey ṭabībüm idelüm derdile düşmen keli māt
Ḫişālī	O merd-i teşne-dile ḫaṭṭ-ı lebüñden reşeḥāt Ki meṣeldür buña ẓulmetde olur āb-ı ḥayāt
Velehu Ḫişālī	Teşneler umsa n’ola ḫaṭṭ-ı lebüñden reşeḥāt Leblerüñ āb-ı ḥayāt oldı vü ḫattuñ ẓulümāt
Velehu Ḫişālī	Vechi var mürdelere ‘Īsī gibi virse ḥayāt La‘l-i yār āb-ı zülāl oldı lebi āb-ı ḥayāt
Velehu Ḫişālī	Nuṭḳa gelse ḳaçan ol dil-ber-i şīrīn-kelimāt Mürdeye ḥażret-i ‘Īsā ṣan ider feyż-i ḥayāt
Velehu Ḫişālī	Eglenür gelmede ol dil-ber-i şīrīn-ḥarekāt Bunı bilmez mi ki te’ḫīrde vardur āfāt
[Derkenar]	
Ḥasan Çelebi Ḳınalı-zāde	Tāc-i ḥamd oldı çü şāḫ-ı süḫana ḥilye-i ẕāt Zīnet olmaḳ gerek ol tāca celī ṣalavāt

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Ḫişālī — Merḥabā ey şeh-i ferrūḫ-dem ü ferḫunde-şıfat
Ḥüsn-i ḫulḳile bulınmaz saña beñzer bir ẕāt

Uṣūlī — Dileriseñ ki saña göstere yüz şāhid ẕāt
Ṣūfiyā sīneñi ki ṣāf eyle nitekim mir'āt

Yaḥyā Beg — Dürülmiş yüzi ṭalazlanmış o baḥr-i ḥasenāt
Yañaġı gökdeki yıldızlara olmış mir'āt

Ḫişālī — Gel gel ey nāme-i ferruḫ-dem ü ferḫunde-şıfat
Yāre aḥvālümi bir bir varup ʿarż it bi'ẕ-ẕāt

Şeyḫī-i Germiyānī — Zülfüñi menzil-i rūḥ itdi refīʿü'l-derecāt
Ḳanġı cām kim irür aña dilemez bula necāt

İslāmī — Meded ey seyyid-i kevneyn ü imām-ı ʿaraṣāt
Ḳatı müstaġrak cürümüm nic'olur ḥāl-i ʿuṣāt

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb-i Mekfūf

Cemālī Çelebi — İtme zamāne ḫalḳı ile gel muʿāşeret
İşkencedür ʿavāmile ʿörfī muṣāḥabet

Ḫişālī — Ḫoş-yār-ı şīve-kār olur ol şūḫ ʿāḳıbet
Erbāb-ı ʿaşḳa itdürür oldı mülāzemet

Velehu Ḫişālī — Ḳalb-i żaʿīfe ḥāṣıl olur ḫayli taḳvīyet
İtsem o şūḫla niçe dürlü mülāṭefet

Velehu Ḫişālī — Ol şāh-ı ḥüsne bende iderdüm mütābaʿat
Bār-ı cefāsına idebilsem muḳāvemet

[Derkenar]

Niẓāmī-i Ḳonevī — Ḳanum dökerse ġamzelerüñ ey perī-şıfat
Şīrīn lebüñden eyle muʿayyen aña diyet

49b

Baḥr-i Hezec-i Aḫreb

Derviş Paşa
Ey ṭalʿat-ı ḫurşīd-veşüñ ṣubḥ-ı ṣabāḥat
Güftār-ı leẕīẕüñ nemek-i kān-ı melāḥat

Hāşimī
Peydā ideli ṭaʿn-ı ʿadū dilde cerāḥat
Yoḳ ḫāṭır-ı mecrūḥda bir ẕerrece rāḥat

Kānī Çelebi
Ey laʿl-i lebüñ ṭūṭī-i gūyā-yı feṣāḥat
Şīrīn kelimātuñ şeker-i mıṣr-ı melāḥat

Ḫātemī Beg
Ey cebhesi nūr-ı ezel-i ṣubḥ-ı ṣabāḥat
V'ey kāküli şām-ı ebed-i mıṣr-ı melāḥat

Bezmī-i Aʿmā
Ey mıṣr-ı dile Yūsuf-ı Kenʿān-ı melāḥat
Güftār-ı belīġüñdedür envāʿ-ı feṣāḥat

Ṭabʿī
Ey mihr-i ruḫuñ maṭlaʿ-i envār-ı ṣabāḥat
V'ey ḫaṭṭ-ı siyāhuñ şeb-i meh-tāb-ı melāḥat

Şināsī-i Mevlevī
ʿUşşāḳa eyā pādişeh-i mülk-i melāḥat
Olmaz ser-i kūyuñ gibi bir güşe-i rāḥat

Ḫişālī
Ey mihr-i ruḫuñ maṭlaʿ-i ḫurşīd-i leṭāfet
Zülf-i siyehüñ leyle-i meh-tāb-ı melāḥat

Velehu Ḫişālī
Tābında ruḫuñ maṭlaʿ-i envār-ı ṣabāḥat
Ḫaṭṭ-ı leb-i laʿlüñ şeb-i meh-tāb-ı melāḥat

Velehu Ḫişālī
Būs-ı lebüñe naḳd ü dil ü cān ise ḳıymet
ʿĀşıḳlaruñ ey rūḥ-ı revān cānına minnet

Velehu Ḫişālī
Fikr-i dem-i vuṣlat ile bīm-i ġam-ı fürḳat
İtdi işimüz ṣubḥ u mesā şükr ü şikāyet

Velehu Ḫişālī
Taṣvīr-i ruḫuñ deyr-i dile vireli ṣūret
Ẓāhirde vü bāṭında ziyād oldı maḥabbet

Velehu Ḫişālī — Taṣvīr-i ʿizāruñ bulalı ḥüsnile şöhret
Taṣvīrine mānī güzelüm virmedi ṣūret

Velehu Ḫişālī — Cām-ı leb-i laʿlüñde olan neşve vü ḥālet
Yoḳdur mey-i gül-gūnda āyāndur ʿillet

Velehu Ḫişālī — Ṣunma bize mey anda bulınmaz behey āfet
Cām-ı leb-i laʿlüñde ki keyfiyyet ü ḥālet

Velehu Ḫişālī — Rindān n'ola ṣūfīyi iderlerse meẕemmet
Olur kişinüñ kendi elinde yine ḥürmet

Velehu Ḫişālī — Gül-gūn yañaguñ verd-i gülistān-ı melāḥat
Ġonca dehenüñ gül-būn-i gülzār-ı feṣāḥat

Velehu Ḫişālī — Ḫurşīd-i ruḫuñ maṭlaʿ-ı envār-ı ṣabāḥat
Ḫaṭṭ-ı ruḫ-ı alüñ şeb-i meh-tāb-ı beşāşet

Seyyid Feyżī Beg — Ṣanmañ mey-i ḥamrā ile kesb itdi ḥarāret
Sözüm eṣeridür ruḫ-ı cānānede ḥürmet

Mesīḥī Beg — Cānā beni ḳatl idicek it būseni himmet
Ḫoşdur kişide zīrā seḫāvetle şecāʿat

Ḫişālī — ʿAşḳ ehline cevr idesin aġyāre maḥabbet
Ḫūbān arasında bu mıdur sevdigüm ʿādet

Velehu Ḫişālī — Bī-çāre göñül çekmez idi bunca meşaḳḳat
Ḳılsañ eger ey ṣūḫ-ı cefā-pīşe ʿadālet

[Derkenar]

Ḥāletī ʿAzmī-zāde — Berg itdi ḳatı ʿaşḳ bināsın yed-i kudret
Bir ṭaşı anuñ ḳopmaya ger ḳopsa ḳıyāmet

Ḫişālī — Ol serv-i ser-efrāz ḳıyām itdügi sāʿat
Gösterse gerek rūz-ı ḳıyāmetden ʿalāmet

—	Buñlarla yatur ḫāne-i dilde ġam u miḥnet Var ise menüm ḳāfile sālār-ı maḥabbet
ʿİṣmetiyü'l-ḳāḍī	Gör ṣunʿ-ı Ḫudā-yı müteʿāli ki ne ḳudret Hengām-ı şitā ola hevā böyle leṭāfet
Ḫiṣālī	Ey maşrıḳ-ı rūyuñda ʿayān mihr-i ṣabāḥat V'ey ruḫları berg-i gül-i ṣad-berg-i melāḥat
Şeyḫ Saʿdī	Ey dīdenet āsāyiş ü ḫandīdenet āfet Kūy ez-heme ḫūbān be-rubūdī be-leṭāfet
ʿAyānī	ʿArż eyledi ol serv-i revān nāzile ḳāmet ʿĀşıḳlarınıñ başına ḳopardı ḳıyāmet
Kelāmī	Dīvāneyi bend itmege zencīr ise ʿādet Baġlandı göñül zülfüñe zencīre ne ḥācet
50a	
Ẕātī Beg	Vardum ki idem ḳıṣṣamı cānāne rivāyet Didi yine hengāmemi mi itdüñ ne ḥikāyet
Necātī Beg	ʿĀşıḳlaruñ öldürmek ise sende mürüvvet Taḥsīn senüñ bāzuña ḳollaruña ḳuvvet
Mesīḥī Beg	Maḥbūbdurur dehre viren revnaḳ u ṣūret Bütlerle bolur nite ki deyrüñ içi ṣūret
Mütteḳī-ʿArab-zāde	Aḥvālümi ʿarż itmege hīç düşmedi furṣat Bir laḥẓa yanumdan benüm ayrılmadı fürḳat
Mīriyü'l-ḳāḍī	İʿżāmuñ ufatsun kemigin seng-i melāmet Tā virmiye dendān seg-i dil-bere zaḥmet
ʿAyānī	Bu deyr-i cihān ṣūretini ḳılma ferāset Bir nesne ki mensūḫ ola olur mı leṭāfet

Ṣunʿī Mīrlivā	Gül ruḫlaruña lāle eger olmasa ḥasret Bağrında anuñ neyler idi dāġ-ı maḥabbet
ʿĀlī Efendi	Nāzik tenüñi ḳılmasun āzürde riyāżet Ey ḳaşı hilāl itme oruç ṭutmaġa niyet
Velehu ʿĀlī	Ḫūbān şalınur iller ider ʿıyd-ı meserret ʿUşşāḳa şalıncaḳlar olur dār-ı siyāset
Miṣālī Çelebi	Ḳaṣd ile dilā olmaġa ser-dār-ı maḥabbet Mecnūn gibi ḳonsun diriseñ başuña devlet
Ṣānī Beg	Ḥelvā-yı lebin aġzuma şundı dün ol āfet Didi nice levzīnede var mı bu ḥalāvet
Emrī Çelebi	Dil-dārla itmek diyü daʿvā-yı maḥabbet ʿAşḳ ehline ol ḫaṭṭ-ı siyeh-rū ḳodı ḥüccet
Velehu Emrī	Naḳşuñla bulur deyr-i cihān revnaḳ u ṣuret Taṣvīr-i büt-i Çīn ṣanemā bir ḳurı ṣūret
Nevʿī Efendi	Ḳaddüñle çenār eylemesün daʿvī-i himmet Bir ekmedigüñ yirde biter ehl-i meẕellet
Velehu Nevʿī	Bu ḳavs-i ḳażāda bizüz ol tīr-i maḥabbet Himmet yirimüz menzilimüz vādī-i ḥasret
Ehlī ʿal-ḳāḍī	Dünyāda dile her ġama var ḥaddile ġāyet Derd ü elem-i fürḳate olmaya nihāyet
Cemālī Çelebi	Ben göstericek köhne ʿaşḳile ṣanʿat Seyr eyleyen işin didi üstāduña raḥmet
Velehu Cemālī	Nefs atına bindi çün o sulṭān-ı melāḥat ʿUşşāḳ görüp didi hemān ḳursaḳa ḳuvvet
Velehu Cemālī	Bezm içre lebüñsiz görilen bādeye tebbet Kūyuña varup gelmeden ey māh ricʿāt

Velehu Cemālī — Ḳo tāc u ḳabāyı ḳıl özüñ bir kese nisbet
Oldı bu cihāñ içre bugün ʿörf-i iżāfet

Seyyid Feyżī Beg — Her kim ide bir serv-i ser-efrāze maḥabbet
Dünyāda ḳopar başına yüz dürlü ḳıyāmet

Velehu Feyżī Beg — Bir maṭlaʿ ımuz oḳumaz ol mihr-i melāḥat
Ḳorḳar ki ṭulūʿ eyleye envār-ı maḥabbet

Velehu Feyżī Beg — Zāhid mey-i ʿirfānile var eyle ṭahāret
Tā eyleyesin kūy-ı ḫarābāt-ı ziyāret

[Derkenar]

Seyyid Feyżī Beg — Yaġı olan itmez güzelüm saña ṣadāḳat
Yüz kere gözüñ yaġı ile eyle żiyāfet

Ḫuffī Edirnevī — Fettān ḳaşı kim remzle eylerse işāret
Ḳılur dil ü cān mülkini cādū gözi ġāret

Revānī Beg — Bir dem ṣanemā ḳāmet-i serv güle ḳıyām et
Tā kim bize ẓāhir ola aḥvāl-i ḳıyāmet

Ḫālişī Beg — Virmek yoluña cān u dili cānuma minnet
Kimdür ki saña eylemeye cān ile ḫidmet

Seyyid Feyżī Beg — ʿUşşāḳa cefā ġayre vefādur saña ʿādet
Luṭf eyle bu ṭarzı ḳo benüm kār-ı nübüvvet

Vuṣūlī Beg — Şāyed o ṣanem saña viṣālin ide himmet
Ey dil yüri var eyleye Allāh ʿināyet

Ẓātī Beg — Çaldum nice gün derdile ṭabl-ı ġam u miḥnet
Al sende vefāsāzın ele kār be-nevbet

Derviş Semāʿī — Varmaġa ser-i kūyuña itsem n'ola diḳḳat
Varduḳça ziyād oldı derūnumda maḥabbet

Şemsī

Göster yüzüñi ʿāşıḳa ey nūr-ı saʿādet
Ẓulmetde ḳoyup derdile çekdürme melāmet

Kerīmī-Bursevī

Ol yāre n'ola ʿāşıḳına cevrise ʿādet
Maʿşūḳuñ olur ʿāşıḳına cevri saʿādet

Dürrī Efendi

Cān naḳdini almaḳda dile eyleme minnet
Ey şūḫ-ı cefā-pīşe anuñ cānına minnet

Fiġānī Çelebi

Ruḫsārlaruñ zülfüñ içün itdi şehādet
Bir dīni ḳaradur kim ider şemse ʿibādet

Ḫişālī

Her dem ḳuluña hecrüñle cevr ise saʿādet
Her cevrüñi şāhum bilürin ʿayn-ı saʿādet

Naṣūḥī

Remzile gözüñ ḳaşuña itdükde işāret
Ālile iderler niçe cān u dili ġāret

Velehu Feyżī Beg

Şalduḳda ġamuñ mülk-i dile ṭarḥ-ı iḳāmet
Sedd oldı cefā ṭaşı ile semt-i selāmet

50b

Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim
Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün

Ḥükmī-Gelibolī

Ġam u ġuṣṣa elem hicrān fiġān u mātem ü ḥasret
Bişürdi baġrumı cānā kebāb itdi yidi zaḥmet

Emnī Paşa

Beni tenhā ḳoyup aġyārla her dem ider ṣoḥbet
Ḥarām olsun raḳībe ol niġāruñ itdügi ḥürmet

Ḥayretī Beg

Şerār-ı nār-ı ʿaşḳuñdur başumda efser-i devlet
Ġubār-ı ḫāk-i pāyüñdür gözümde sürme-i ʿizzet

Seyrī Beg

Dil-i bīmāra olmaz laʿl-i şīrīnüñ gibi şerbet
Ṭabībüm gel yetiş olmaḳ dilerseñ vāḳıf-ı ḥikmet

Cinānī-Bursevī

Ne ġam ger çāk çāk olsa ḳabā-yı cism-i pür-ʿillet
Ḳabāyı merd olanlar çāksiz giymez budur ʿādet

ʿĀlī Efendi	Bulınmaz ḫātırumda degme cemʿiyyetde cemʿiyyet Ben ol kākül perīşānile cemʿ olmaḳdadur soḥbet
Cemālī Çelebi	İrişüp secde-i şükr cemāl-i yāre ḳable'l-fevt Görüp rūy-ı raḳībi ḫasta diller didi āh el-mevt
Velehu Cemālī	Riyā ehlinde yoḳdur ẕerrece Ḥak emrine niyet Varup mescidde gördüm dillerinde cümle ḳad ḳāmet
Velehu Cemālī	Elif lām oldı dāḫil cumʿa ṣūfī telḫ olup ṣoḥbet Dirīġā mużmaḥil oldı yine maʿnā-yı cemʿiyyet
Velehu Cemālī	Ṣaçuñ misgīni kim yudı ṭaradı ey perī-ṣūret Dirīġā vāh kim aġyāre yarad'ortada ṣoḥbet
Velehu Cemālī	ʿAcāyib serv-i bāġ-ı ṣunʿ-ı Ḥaḳdur ol elif-ḳāmet Dirīġā hemze-i vaṣl eyler anı vaʿde-i vuṣlat
—	Alup şeh-bāz-ı zülfüñ deste itdüñ ṣayda çün niyyet Şikār itdüñ mi dil murġını ey şeh bāzuña ḳuvvet
—	Vefāya degmedi mi ey perī ṣūret ʿaceb nevbet Ki zīrā ḳalmadı bār-ı cefāñı çekmege ṭāḳat
Ḥāletī-i Azmī-zāde	ʿAraḳ-rīz olsa dil-ber bādeden geldükçe germiyet Bulur erbāb-ı meclis ol ʿaraḳdan başḳa keyfiyyet
Ḥāletī-i Nesl-i Gülşenī	Dirīġā yaḳdı yandurdı beni bu āteş-i fürḳat Kime ḳan aġlayam bilmem neler ḳaldı bāña ḫasret
Miṣālī Çelebi	Ṭabībüm gördi kim mümkin degül ben ḫastaya ṣıḥḥat Budur el ucı ile nabżumı ṭutduġına ḥikmet
Hāşimī	Geçerken cām-ı mey ṣundum gelüp nūş itdi ol āfet Gelince böyle gelse ādemüñ ayaġına devlet
Sāʿī Çelebi	Rıżā göstermişiken dest-būse döndi ol āfet Dirīġā yüz çevirdi ṭālīʿüm el virmedi devlet

ʿUbeydī Efendi
Revā mı her zamān itmek mekānum dūzaḫ-ı fürḳat
Esīrüñ oldumise kāfir olmadum be hey āfet

Dürrī Efendi
Viṣāli mümteniʿ dür olsa bāri bu siyeh ruḫṣat
Ayaġın öpmege cānlar virürdüm virse el furṣat

Seyyid Feyżī Beg
Fiġān itsem ser-i kūyuñda ol āfet çeker zaḥmet
Taḥammül itmege diḳḳat idersem ṣabra yoḳ ṭāḳat

[Derkenar]

Nefʿī Çelebi
Berāy-ı Furṣatī
Baña ṭaʿn itmesün yārān idersem hicve ger raġbet
Żarūrī iḳtiżā itdürdi bir terk-i denī-ḫilḳat

Ḳalender
Ayaġ üstinde yārān-ı ṣafāya eylesün ḫidmet
Ṣurāḥiye deñiz deryā-dil olsun itmesün ḫiffet

Ṣunʿī
Gözüm izi ṭozıyla yārüñ idem şīşe-i sāʿat
Görem rūz-ı ḳıyāmet mi uzundur yā şeb-i fürḳat

Hāşimī Bursevī
Ḳalaṭaya varup ʿayş itmegiçün çekmeñüz zaḥmet
Deñiz geçmek ne lāzım gel ḳarada idelüm ʿişret

ʿİlmī
Kimine ʿizzet ü rifʿat kimine virmiş el vuṣlat
Ḥakīr ben başda yoḳ devlet faḳīrin elde yoḳ vüsʿat

Ṣunʿī Gelibolī
Dilā cām-ı maḥabbetde ezelden böyledür ḫālet
Şarābı zehrdür anuñ eceldür aña keyfiyyet

Ṣānī Beg
Ne istifsār ider derd-i derūnın ne virür şerbet
Ṭabībüm añlasa bir ʿāşıḳ-ı dil-ḫastada ʿillet

Mesīḥī-i
Üstād-ı Nevāyī
İrür naḫl-i ḳadüñ nev-res nihāl-i gülşen-i devlet
Gülistān-ı cemālüñdür saʿādet bāġına zīnet

Ṣunʿī Gelibolī
Biḥamdillāh beni tenhā ḳomaz derd ü ġam u miḥnet
İderler ḥücre-i dilde gelüp her gice cemʿiyyet

Ḫişālī — Nice gündür görinmezsün ḳaçarsun ey perī-ṣūret
Beni şeydā idüp gitmek saña lāyıḳ mı ey āfet

Ẕātī Beg — Görinmezdi nice gündür dükānda ol elif-ḳāmet
İrişmişdi mizācına hevādan nāgehān ʿillet

ʿAyānī-Öziçevī — Benüm bu ebr-i āhumdan görinmez ol ḳamer-ṭalʿat
Saʿādet ṭāliʿin açmaz bu yüzden ol güneş-behcet

ʿAbdü'l-ḳādī Edirnevī — ʿAceb şunʿ-ı Ḫudādur cism-i pāküñ ey güneş-ṭalʿat
Senüñ mihr-i ruḫuñsuz ser-be-ser dehri ṭutar ẓulmet

ʿĀlī Efendi — Olaldan der-geh-i ḳadrümde ʿabd-i kemterīn himmet
Perestārān-ı bikr-i fikrinüñ ednāsıdur devlet

Vālihī-Üsküdī — Niġāruñ isteyüp naḳşın şu deñlü eyledüm minnet
Dirīġā ben gedāya virmedi naḳḳāşlar ṣūret

51a

Ḫişālī — Ḳıyāmetden ʿalāmetler belürdi ol sehī-ḳāmet
Bugün ʿuṣṣāḳ arasında ḳıyāma geldügi sāʿat

Velehu Ḫişālī — Belürdi fitne-i āḫir zamān kim ol sehī-ḳāmet
Ḳıyāmet āşikār oldı ḳıyāma geldigi sāʿat

Velehu Ḫişālī — Virürken ey ṭabīb-i cān lebüñ her ḫastaya sıḥḥat
Dil-i bīmāra tīmār itmedüñ bilmem nedür ḥikmet

Velehu Ḫişālī — Ne yüzi ṣūreti var idi anuñ ey ḳamer-ṭalʿat
Eger ʿaks-i ruḫuñdan almayaydı āyīne ṣūret

Ḥāletī-ʿAzmī-zāde — Eger müjgān-ı çeşmin nāgehān ḳaldursa ol āfet
Gören bī-hūş olur ḥaḳḳā ki çūb altındadur şanʿat

— Ḫudādan isterüz virsün saña ṣabr u aña raḥmet
O ḳara yirde yatduḳça ola ʿömrüm saña sıḥḥat

Cinānī-i Bursevī	Odur dil-ber ki her dem hem-neşīnüñ ola bī-minnet Saña maḫṣūṣ olup illerle hergiz ḳılmaya ülfet
Bāḳī Efendi	Marīż-i ʿillet-i ʿaşḳa şarāb-ı laʿlidür şerbet Bulur cām-ı viṣālinden ölümlü ḫastalar ṣıḥḥat
Ḫişālī	Ṭabībā baña dermān itmedüñ bilmem nedür ḥikmet Bulurken şerbet-i laʿl-i lebüñden ḫastalar ṣıḥḥat
Velehu Ḫişālī	Dem-ā-dem bādeye küp küp düşürmiş sāḳī-i ʿişret Ṣudāʿa bāʿiş olurken ḫumār-ı mey nedür ḥikmet
Maḥrem Şarḳī	Dir irdüm devletüm bolġay itseñ ger bola hem-soḥbet Siniñ hem-soḥbetüñ boldum zihī ʿizzet zihī devlet
—	Ne merā tāb-ı viṣāl ü ne be-hicrān-ı ṭāḳat Ṣabr-ı īn hecr çenān bes çe-ḳoned müştāḳet
Nādirī-i Ġanī-zāde	Şanma çeşmümde ʿayān oldı remedden ḥumret Gözüme geldi benüm bāde-i cām-ı miḥnet
Vālihī-i Üsküdārī	Dāġ urup dāġımuñ üstine eyā meh-ṭalʿat Nār-ı hecrile ser-ā-pā beni yaḳduñ ḳat ḳat
ʿĀlī Efendi	Ādemüñ başına ʿömrinde hümā-yı devlet Ḳonsa bir kerre ḳonar ikiye varmaz furṣat
Ḫişālī	Ol lebi ġonca ruḫı gülden olınca ruḫṣat Ṣaḥn-ı gülşende ṣabā eyledi ṭafra ḥareket
Yaḥyā Beg	ʿĀşıḳa şanmañ olur derd-i maḥabbet miḥnet Żillet-i cevr ü cefā ḳalbi ider pür-leẕẕet
Vuṣūlī Beg	Naḳd-i cānum leb-i laʿlüñ niçün aldı rüşvet Ḳatlüme çünki ḫaṭuñ virdi efendi ḥüccet
—	Ḳande gitsek yedilür bir ḳılile bī-zaḥmet Ḫaṭṭ-ı ber-āverde olan dil-bere eyle raġbet

Ḫişālī — Būs-ı laʿlüñçün idersem n'ola cānā diḳḳat
Çoḳ olur ḳand-i mükerrerde ḥalāvet-i leẕẕet

Velehu Ḫişālī — Bulmaḳ isterseñ eger gün gibi ʿizzet-i rifʿat
Meskenet ehli olup herkese eyle raġbet

51b

Baḥr-i Hezec-i Aḫreb

Mesīḥī Şarḳī — Ey naḫl ḳadinüñ gül-bün-i bustān-ı risālet
V'ey māh-ı ruḫuñ şemʿ-i şebistān-ı risālet

ʿUlvī Çelebi — Ey ẕāt-ı şerīfüñ şeh-i şāhān-ı risālet
Nāmuñla ṭolu defter ü dīvān-ı risālet

Velehu ʿUlvī — Ey laʿl-i lebüñ kān-ı Bedaḫşān-ı risālet
Ḫāk-i ḳademüñ küḥl-i Ṣfahān-ı risālet

Velehu ʿUlvī — Ḫaddüñde ḫaṭuñ sebze-i bārān-ı risālet
Cebheñde olan ḳaṭre-i nīsān-ı risālet

Ḫişālī — Ey laʿl-i lebüñ ġonca-i bustān-ı risālet
V'ey lāle-ʿiẕāruñ gül-i ḫandān-ı risālet

Velehu Ḫişālī — Dībāce-i ḥüsnüñdedür ʿunvān-ı risālet
Yazıldı senüñ nāmuña dīvān-ı risālet

Velehu Ḫişālī — Daʿvā-yı nübüvvetde eyā ḫān-ı risālet
Yiter saña Furḳan gibi bürhān-ı risālet

Velehu

Seyyid Feyżī Beg — Dergāhuñ olaldan berü me'vā-yı vezāret
Aḳdı ḳapuña şu gibi dünyā-yı vezāret

Velehu — Bulmazlar iken çāre eṭıbbā-yı vezāret
Seyyid Feyżī — Eyler maraż-ı dehre müdāvā-yı vezāret

Ḫişālī — Ẕātuñdan umar çāre eṭıbbā-yı vezāret
La‘l-i lebüñ olsa n’ola ‘Īsā-yı vezāret

[Derkenar]

FāyiżīḪ Ḳāf-zāde — Ġarḳ itse belā baḥrine girdāb-ı maḥabbet
Aġzını açup söylemez erbāb-ı maḥabbet

Velehu

Yaḥyā Efendi — Ey zülfi ḫam-ender-ḫamı ḳullāb-ı maḥabbet
Hep saña çekildi dil-i erbāb-ı maḥabbet

‘AṭāyīḪ Nev‘ī-zāde — Ey lebleri ‘uşşāka mey-i nāb-ı maḥabbet
Medhūşıdur anuñ heme erbāb-ı maḥabbet

Ḫalīlī — Sāḳī benüm ol teşne-leb-i āb-ı maḥabbet
Kim yaḳdı ser-ā-ser tenümi tāb-ı maḥabbet

Ḫişālī — Şu sepmez ise āteşüme āb-ı maḥabbet
Yaḳup kül ider cismümizi tāb-ı maḥabbet

Velehu Ḫişālī — Cām-ı lebüñ olmasa mey-i nāb-ı maḥabbet
Mest olmaz idi gül gibi erbāb-ı maḥabbet

Velehu

Seyyid Feyżī Beg — Naḳş olmasa dil levḥine eş‘ār-ı maḥabbet
Ḳılmazdı göñül ‘āleme iş‘ār-ı mahabbet

‘Avnī Beg
Feylekī (?) — ‘Uşşāḳa żarūrīdürür iş‘ār-ı maḥabbet
Olur dükeli sözleri güftār-ı maḥabbet

Ḫişālī — Ġonca dehenüñ gülbün-i gülzār-ı maḥabbet
Şīrīn dehenüñ ṭūṭī-i güftār-ı maḥabbet

Velehu Ḫişālī — La‘lüñde ẓuhūr itmese esrār-ı maḥabbet
Fāş olmaz idi ‘āleme esrār-ı maḥabbet

[Derkenar]

Baḥrī-yi Ṭamaşvarī
Göñlümde ʿayān olalı āşār-ı maḥabbet
Ḳande ki baḳam görinür envār-ı maḥabbet

Ḥāletī
Sīnemde ẓuhūr ideli āşār-ı maḥabbet
Gülzār-ı cinān oldı baña ḫār-ı maḥabbet

Dürrī Çelebi
Çelebiyü'l-kātib
Ey bāġ-ı ruḫuñ meyvesi eşcār-ı maḥabbet
Şīrīn-dehenüñ ġonca-i gülzār-ı maḥabbet

Ḫişālī
Sīnemde belürdi yine āşār-ı maḥabbet
Dil ḫānesini ḳapladı envār-ı maḥabbet

Nihālī
ʿAşḳ ehline lāzım degül iẓhār-ı maḥabbet
Gün gibi ʿayāndur begüm āşār-ı maḥabbet

52a (boş)

52b

Seyyid Nesīmī
Zihī cemāl-i tu müstecmiʿ-i cemīʿ-i şıfāt
Ruḫ-ı tu āyīne-i rū-nümā-yı ʿālem-i ẕāt

Velehu
Seyyid Nesīmī
Egerçi çeşme-i nūş-ı tu dāred āb-ı ḥayāt
Delīl-i mā ḫaṭ-ı sebz-i ter-est fī'ẕ-ẓulumāt

ʿĀlī Efendi
Ḳalemle resm olınur levḥe andaki ṭāʿāt
Nişān-ı raḥmet-i Ḥaḳdur sevād-ı leyl-i berāt

Velehu ʿĀlī
Egerçi çoḳdur emīrüm cihāñda muʿteberāt
Ḳuluñ yanında ḳamusından oldı muʿteberāt

Emrī Çelebi
Uṭandı ḳaçdı ḳarañulıġa şan āb-ı ḥayāt
Görince leblerüñi ey ḳaşı ḳara ẓulümāt

ʿİşmetiyye'l-ḳāḍī
Nedür bu ẕāt-ı şerīfüñde bu ḥamīde-şıfāt
Ḫudāsını yed-i ḳudretle eylemiş bi'ẕ-ẕāt

Ḫişālī — Yüzüñ ṣafāyile müstecmiʿ-i cemīʿ-i ṣıfāt
Cemālüñ āyīne-i rū-nümā-yı ʿālem-i żāt

Sulṭān Süleymān — Rūyuñda şehā noḳṭa mı didüm didi ḫālāt
İrür mi ser-i zülfüñe destüm didi heyhāt

Ḫayālī Beg — Bir ʿāleme irmişdürür erbāb-ı ḫarābāt
Kim düşde daḫi görmez anı ehl-i münācāt

Seyyid Feyżī Beg — Mey-ḫāne-i ʿaşḳ içre göñül ile münācāt
Bir cürʿa ṣuna tā ki saña ehl-i ḫarābāt

Rūḥī-Baġdādī — Her münkir-i keyfiyyet-i erbāb-ı ḫarābāt
Öz ʿaḳlı ile Ḥaḳḳı diler kim bula heyhāt

Ḫişālī — Mihr-i ruḫuña şems ü ḳamer olmaya żerrāt
Bu ḥüsn ü bu ān ile saña öykine heyhāt

Żihnī-Baġdādī — Rindāna yeter mey-gede-i künc-i ḫarābāt
Zühhāde düşer ṣavmaʿada zerḳile ṭāʿat

53a, 53b, 54a (boş)

54b

Ḫuffī-Edirnevī — Ey aġzı ṣadef dişleri dür lebleri yāḳūt
Ne baḫtlu şol cān kim aña laʿlüñ ola ḳut

Ḳāsım Paşa — Ey laʿl-i dürer-bārına teşne dil-i yāḳūt
Ser-çeşme-i cān mı leb-i laʿlüñ dile yā ḳūt

Ḫişālī — Ey Ḫusrev-i şīrīn-dehen ey lebleri yāḳūt
Ṣun ḳand-i lebüñ zihī ġamuñ itme baña ḳūt

55a

Baḥr-i Hezec-i Aḫreb

Yaḥyā Efendi — Bülbül ne ṭurursın ne ġamuñ var naġamāt it
Cān-baḫş ṣadāñile dile feyż-i ḥayāt it

ʿİşmetī-yi-l-ḳāḍī — Bülbül gibi şimdengirü ey dil naġamāt it
Hem-gām-ı rebīʿ irdi bu dem feyż-i ḥayāt it

Ḫişālī — Ey bülbül-i gūyā ne ġamuñ var naġamāt it
Enfās-ı ṣafā baḫşuñla feyż-i ḥayāt it

Velehu Ḫişālī — Yā Rab ḳuluña meskeneti ḥilye-i ẕāt it
Aḳrān arasında beni ferḫunde-ṣıfāt it

[Derkenar]

Velehu Ḫişālī — Mir'āt-ı ruḫuñ gösterüp āyīne-i ẕāt it
ʿAşḳ ehlini ferruḫ-dem ü ferḫunde-ṣıfāt it

Seyyid Feyżī Beg — Ṣun cām-ı lebüñ mürde dile baḫş-ı ḥayāt it
Cān n'idügi ẓāhir ola defʿ-i şübehāt it

Ḫişālī — Ey ṭūṭī-i gūyā ne ġamuñ var naġamāt it
Erbāb-ı dile nuṭḳuñla baḫş-ı ḥayāt it

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Ḫāletī-yi Azmī-zāde — Yiter çekdüm ġam-ı hicrānuñı vaṣluñla mesrūr it
Benüm ġam-ḫāne-i ḳalbüm nice yıḳduñsa maʿmūr it

Necmī-yi Dizdār-zāde — Bu ḳaṣr-ı cennet-ābād ışşını yā Rab mesrūr it
Cihān ṭurduḳça nām-ı pākini dillerde meẕkūr it

Fāyiżī-yi Ḳāf-zāde — Tāc-ı zerrīnüñ alup eyler perīşān ʿāḳıbet
Rūzgāra biñ kez itseñ ser-fürū nergis-ṣıfāt

Aḥmed Çelebi — Ehl-i ʿirfān ḫidmetin ḳıl eyle kesb-i maʿrifet
Cāhile yār olma kim nā-dān olursın ʿāḳıbet

Yaḥyā Beg — Yandır esbāb-ı ġurūr-ı ṣūfī-i ṣāfī-ṣıfāt
Rāḥat olmaḳ isteriseñ meskenüñ ḳıl meskenet

Nevāyī — Żaʿf görkil kim tinümni ilteben iylerke ḳūt
Mūr sudur (?) astārı birle dest baġlar ʿankebūt

Velehu Nevāyī — Tuttı kök fīrūze köz cāmını şengerfī bulut
Sāḳiyā nīlūferī cām içre gül-gūn bāde ṭut

Münşī — Rāh-ı ʿaşḳuñda ġamuñ oldı dil-i nālāna ḳut
Ehl-i ʿāşḳı aç öldürmez o Ḥayy-ı lā-yemūt

Ḫişālī — Ḥażret-i Ḥaḳdan irişür her gedā vü baya ḳut
Kimseyi öldürmez aç ʿālemde Ḥayy ü lā-yemūt

Riyāżī'l-ʿAcem — Ārzū dāred dil ez-yāḳūt-ı cān-baḫş-ı tu ḳūt
Z'ān ki perverdiş be-āb-ı Ḫıżr Ḥayy-ı lā-yemūt

Sırrī — Ḫalḳ iden rūz-ı ezel her şaḫṣa ḳūt-ı lā-yemūt
ʿAşḳ-ı pāküñ eylemişdür cisme ḳuvvet rūḥa ḳut

Raḥmī — Merdüm-i çeşmile her reg oldı tār-ı ʿankebūt
ʿAks-i ḫālüñ bir meges gibidür olmış aña ḳut

Ḫişālī — Ḫūn-ı ġamdur rāh-ı ʿaşḳuñda dil-i nālāna ḳut
Ḳısmet itmişdür Ḫudā her şaḫsa ḳūt-ı lā-yemūt

55b

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Sulṭān Süleymān — Hem-demüñ her demde bir gül yüzlü cānān oldı ṭut
Maḥremüñ dün gün meh ü ḫurşīd-i raḫşān oldı ṭut

Ḥayālī Bey — Sīnede ey dil ġam-ı cānānı mihmān oldı ṭut
Ḫūn-ı dil çek dāġuñı göynekli bir nān oldı ṭut

ʿĀlī Efendi — Mesned-i ʿizzetde dil abdālı sulṭān oldı ṭut
Himmetüñ bezmine ʿālem ḫalḳı mihmān oldı ṭut

Ḫişālī — Farḳ-ı şevket birle göñlüñ dehre sulṭān oldı ṭut
Salṭanat devlet cihānda bir dem ü ān oldı ṭut

[Derkenar]

Celīlī Bursevī — Ḳaṣr-ı ḳadrüñ evc-i keyvānile yeksān oldı ṭut
Şemse-i eyvān aña ḫurşīd-i raḫşān oldı ṭut

ʿAşḳī — Şāh-ı dehr olduñ sipihr üstüñde eyvān oldı ṭut
Sen geçüp gitdüñ bu menzilden o vīrān oldı ṭut

Baḥr-i Hezec-i Maḫẕūf u Maḳṣūr

Ḳāsım Paşa — Gözüñ pür-siḥr ü fitne ġamzeñ āfet
Ḳıyām itseñ ḳopar ol dem ḳıyāmet

Necātī Beg — Virelüm şīve-i Ferhāda ṣūret
Birāder bizden artıpdur bu ṣanʿat

Ẕātī Beg — Beni ḫāk eyleyüpdür derd-i fürḳat
Götür ṭoprakdan iriş a ḳıyāmet

Velehu Ẕātī — Kimüñle ḥaşr olursa ol ḳıyāmet
Naṣīb olur aña dünyāda cennet

Ḥayretī Beg — Erenlerden eger olursa himmet
Olur dāʿī ḳamu aʿdāna minnet

Beyānī-i Ḳasṭamonī — Didüm yoluñda cān virsem hey āfet
Geçer mi minnete didi ne minnet

Ḫuffī-i Edirnevī — Leb-i laʿlüñden itdükçe rivāyet
Ṣafā bulurdı cān u dil be-ġāyet

Cemālī Çelebi — Sevip Leylāyı Ḳays añmazdı ḳat ḳat
İderdi ʿaḳlı olsa setr-i ʿavret

— — Ḳıyām itdükçe sen ey serv-i ḳāmet
Ḳopar başına ʿuşşāḳuñ ḳıyāmet

Ḫişālī — Beni öldürmeden böyle hey āfet
Eger cānise maḳṣūduñ ne minnet

Velehu Ḫişālī — Ġareż mihr ü maḥabbetdür hey āfet
Cefā vü cevrüñe yoḫsa ne minnet

Velehu Ḫişālī — ʿİẕāruñda meh ü mihr-i leṭāfet
Leb-i laʿlüñde envāʿ-ı feṣāḥat

Velehu Ḫişālī — Olur her nesneye pāyān u ġāyet
Cefā vü cevr-i yāre yoḳ nihāyet

Velehu Ḫişālī — ʿİẕāruñ maṭlaʿ-ı ṣubḥ-ı ṣabāḥat
Muʿanber kākülüñ şām-ı ḳıyāmet

Velehu Ḫişālī — Bize ey dil gerekmez ʿizz ü rifʿat
Ki āfet şöhret oldı şöhret āfet

Velehu Ḫişālī — Niġāruñ gözleri şeh-bāz-ı himmet
Ḫadeng-i ġamzesi tīr-i maḥabbet

Velehu Ḫişālī — Yerinden kim ḳopar ol serv-ḳāmet
Ḳopar başına dünyānuñ ḳıyāmet

[Derkenar]

Velehu Ḫişālī — Ṭurup itse ḳıyām ol serv-ḳāmet
Ḳopar başına ʿuşşāḳuñ ḳıyāmet

Ḫulḳī-Tirevī — Firāḳuñ ṣabrına yoḳ bende ṭāḳat
Ölümümdür meded ḳıl hey ḳıyāmet

Ez-hümāyūn-nāme — Ferīdūn-ḥaşmet ü Cemşīd-heybet
Skender-şevket ü Dārā-ṣalābet

Şemʿī — Yeter ehl-i ṣafāya bu saʿādet
K'ide her cāma sāḳī būse ʿādet

Ḫişālī — Dil ü cānile itdüm yāre dikḳat
ʿAceb mi el virürse ẕevḳ ü vuṣlat

Velehu Ḫişālī — Şülüş mālum aña itdüm vaşiyyet
Ḳomaḳdur üçde birin yāre niyet

Firdevsī — Yine ol serv-ḳad ʿarż itdi ḳāmet
Görenler didi ḳad ḳāmet ḳıyāmet

Hilālī — Şalına nāzıla ol serv ḳāmet
Görenler ḳopdı şanurlar ḳıyāmet

Ḳādirī — Gözümden gitmedi ol ḳad ü ḳāmet
Namāz-ı ʿaşḳa idelden iḳāmet

Hilālī — Ḳıyāmet ḳaddile ol serv-ḳāmet
Ṭurup şalınsa nāzile ḳıyām et

Şemʿī — Elā ey Yūsuf-ı Mışr-ı melāḥat
İrür sükker lebüñden cāna rāḥat

Necātī — Nihāl-i ḳāmetüñ ḥaḳḳā ḳıyāmet
Gel ey serv-i sehī nāza ḳıyām et

56a

Yaḥyā Efendi — Mestāne nigehle beni bir kec gele mest
Mest eyledi te'sīr ider imiş nigeh mest

Ḫişālī — Mestāne nigāhile o çeşm-i siyeh mest
Te'sīr idüp itdi beni mest ol nigeh mest

Meẕākī-Bosnevī — Bir cām şunup destüme ol kec gele mest
İtdi beni Cem neşve-i bezm-i sipeh mest

Nefʿī Çelebi — Mey-ḫāne-i nāz olmış o çeşm-i nigeh mest
Her güşe-i pür-fitnesi bir ḫ̆ābuña mest

Velehu Nefʿī — Her kimi esīr itse o çeşm-i siyeh mest
Bir zaḫm urur elbette aña her nigeh mest

Velehu Nefʿī — Cibrīli helāk itse o çeşm-i siyeh mest
Maʿẕūr-ı kirām-ı ʿuḳalādur güneh mest

CevrīStanbulī — Dünyāyı helāk eyler ise ol nigeh mest
Ṣaḥrā-yı ḳıyāmet hep olur ḫ̆ābuña mest

[Derkenar]

Ḫişālī — Ol ġamze-i maḫmūr ḫarāb ol nigeh mest
İtmiş gözi mey-ḫānesini ḫ̆ābuña mest

Velehu Ḫişālī — Sāḳī beni mest itdi o çeşm-i siyeh mest
Huşyāre eşer eylemez iken nigeh mest

Velehu

Sulṭān Cem — Çün çekdi ḫaṭuñ gül yüzüñ üzre raḳam ey dost
Ol ḥasretile iki cihānı yıḳam ey dost

Aḥmed Paşa — Virüp sitem-i ʿaşḳuñ eline yaḳam ey dost
Kim dirdi ki ben kend'özüm oda yaḳam ey dost

ĀlīKaraḥiṣārī — Ne reftārında ne ruḫsār u güftārındadur ḥikmet
Nezāketle güşād-ı bend-i şalvārındadur ḥikmet

Ḫişālī — Ne nāzendedür ol şūḫuñ ne reftārındadur ḥikmet
Hemān feth ṭılsım-ı dürc-i dür-i bārındadur ḥikmet

Velehu Ḫişālī — Ne ġunc u ne delāl ü nāz u reftārındadur ḥikmet
Nezāketle güşād-ı bend-i şalvārındadur ḥikmet

Velehu Ḫişālī — Ne lāf u ne güzāfında ne güftārındadur ḥikmet
Hemān erbāb-ı ṭabʿuñ naẓm-ı dür-bārındadur ḥikmet

56b

Ḳāsım Paşa — Ḥüsni çerisin cemʿ idüp ol şāh-ı cevān-baḫt
Düşdi dil ü cān mülkine yā taḫt ola yā baḫt

Fevrī — Sevdi şanemā dil seni yā taḫt ola yā baḫt
Terk eyledi cān u dili yā taḫt ola yā baḫt

Ḫişālī — Yüz sürmegiçün pāyüñ ey şāh-ı cevān-baḫt
Düşdüm eşigüñ ṭaşına yā taḫt ola yā baḫt

ʿĀlī Efendi — Devlet güneşidür ruḫuñ ey şāh-ı felek taḫt
Düşdüm eşigüñ ṭaşına yā taḫt ola yā baḫt

Nefʿī Çelebi — Bu yüzden idi yārile üslūb-ı maḥabbet
Ḫaṭṭıyle irişdi hele mektūb-ı maḥabbet

— — Geldükde ḫaṭ-ı yārile mektūb-ı maḥabbet
El-ḥaḳ yeñilendi yine üslūb-ı maḥabbet

Ḫişālī — Bu yüzden olurdı daḫi üslūb-ı maḥabbet
Ḫaṭṭ-ı siyehüñ yazmasa mektūb-ı maḥabbet

Niẓāmī-i Ḳaramanī — Beni yā Rab yine sen milket-i cānāne ilet
Mūr-ı maẓlumı güẕergāh-ı Süleymāna ilet

Ḫişālī — Bizi ey bād-ı ṣabā ḥażret-i Sulṭāna ilet
Şāha eylemez iseñ āṣaf-ı devrāna ilet

57a

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim
Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün

Sulṭān Aḥmed Ḫān — Gel kemāl ü maʿrifet ögren dilerseñ ʿizz ü baḫt
Muʿteber olur ne deñlü meyve-dār olsa dıraḫt

Dürrī-i Baḥrī-zāde — Ey olan çābük-süvār-ı ʿarṣa-i iḳbāl ü baḫt
Ur semend-i ṭabʿa ʿilm ü maʿrifetden zeyn ü raḫt

Velehu Dürrī — Oldı dil çün şeh-süvār-ı ʿarṣa-i iḳbāl ü baḫt
ʿİlmile ursa semend-i ṭabʿa n'ola zeyn ü raḫt

Maḥremī — ʿĀrif ü ḳāmil olan maḳṣūd idinmez ʿizz ü baḫt
Ḳurı ġavġādur bilür ʿāḳıl olanlar tāc u taḫt

Seyyid Feyżī Beg — Meyvesin mebẕūl ider aʿlā vü ednāya dıraḫt
Ursa her nā-kes ʿaceb mi farḳına her bār laḫt

Ḫişālī — Meyve-dār olsa ne deñlü bāġ-ı dehr içre dıraḫt
Her irişen ol ḳadar atarlar aña seng ü laḫt

Velehu Ḫişālī — Meyve-dār olmasa bāġ-ı dehr içinde bir dıraḫt
Desti varmaz kimsenüñ aña irişüp ata laḫt

Dervīşü'l-ḳādī — Serverā kesb-i kemāl eyle dilerseñ ʿizz ü baḫt
Nev-bahār olmasa hergiz meyve-dār olmaz dıraḫt

ʿĀlī Efendi — Göz dikenler būstān-ı ẓulme mānend-i dıraḫt
Rūzgāruñ şiddetinden ḳaddi olsun baḫt baḫt

Yaḥyā Efendi — İltifāt eyler saña ey dil o şāh-ı nīk-baḫt
Meyl ider elbette ḫāke meyve-dār olan dıraḫt

Ḥāfıẓ Aḥmed Paşa — Hep kemāl ile bulur bulan cihānda ʿizz ü baḫt
Urulur esbe hüner-ver olsa ger zerrīn-raḫt

Şevḳī Şarḳī — Dün işiñden keldi bir āvāz-gāy rüsvā yigit
Kel sini ister didim kim didi ol zībā yigit

Vācibī — Sevdi göñlüm nāgehān bir serv-i ḫoş-bālā yigit
Mā-ḥaṣal ġāyet laṭīf ü ḫūb u müstesnā yigit

Mesīḥī Şarḳī — Ey yüzi nesrīn ḳadi şāḫ-ı gül-i raʿnā yigit
V'ey lebi cān-baḫş u güftārı revān āsā yigit

Nevāyī — Köñlüm aldı bir perī-peyker melek-sīmā yigit
Kim benī Ādemde andaḳ bolmadı peydā yigit

Ḫişālī — Ey ḳıyāmet ḳāmet ü v'ey serv-ḳadd bālā yigit
Ey lebi ġonca ruḫı berg-i gül-i raʿnā yigit

Baḥr-i Mużāri‘ -i Müṣemmen

Seyyid Feyżī Beg — Tātār-ı ġamzeñ itdi dil kişverini ġāret
Bānī-i luṭfuñ itsüñ yap yap anı ‘imāret

Velehu Feyżī Beg — Meclisde olsa ḳāyim sāḳī-i serv-ḳāmet
Mestāneler görince ḳopdı ṣanur ḳıyāmet

Fevzī Çelebi — Ġāyet cefāñ çoḳdur yoḳdur cefāña ġāyet
Varise ẕerre mihrüñ öldür beni nihāyet

Ḫişālī — Her derd ü her belāya vardur ḥaddile ġāyet
Cevr ü cefā-yı yāre yoḳdur dilā nihāyet

[Derkenar]

Ṭabībī — ‘Uşşāḳa serv-ḳaddüñ göster ṣalın ḳıyām et
Hep muntaẓır ṭururlar ḳaçan ḳopar ḳıyāmet

Seyrī — Ġam ġuṣṣasın dir isem ġāyet uzar ḥiḳāyet
Hercāyī yār elinden yirden göge şikāyet

Cemālī Çelebi — Yıllarla çalışursañ mümkin degül ferāġat
Afyon ṣarı saḳız ḳahve ḳara ḳasāvet

Ḫayretī Beg — Her nesneye Ḫudāyā varise ḫadd ü ġāyet
Niçün bulınmaya yā derd ü ġama nihāyet

Ḫᵛāce Ḥāfıẓ — Z’ān yār-ı dil-nüvāzem şükrīst bā şikāyet
Ger nüktedān-ı ‘aşḳī bışnov īn ḥikāyet

— — Āh itdügüm efendi senden degül şikāyet
Bir pāre ḫasta göñlüm bulur anuñla rāḥat

57b

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim
Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilāt

Maḳālī Efendi	Dāmen-i himmet dırāz ammā ṭaleb ḳūtāh-dest Rütbe-i iḳbāl ʿālī pāye-i iḳbāl pest
Nevāyī	Ṣubḥ irür sāḳī vü min maḫmūr min ü sin mey-perest Tut ḳuyaş dik cāmnı mānīʿ nidür bolmaḳġa mest
Rūḥī-i Baġdādī	Hīç bir huşyār yoḫ kim ide farḳ-pā vü dest Dostum mey-ḫāne-i ʿaşḳuñda ʿālem cümle mest
Ḫayālī Beg	Añılur gerçi ḫarābāt içre nāmum mey-perest Oldı bu mey-ḫānede ḫumlar tehī ben nīm-mest
Yaḥyā Beg	İçmeseñ bezm-i ezelde bāde-i cām-elest Ey gül-i ḥamrā gözüñ olmazdı her dem ḳan mest
Ḥayretī Beg	Āh kim ser-menzil-i maḳṣūd uzaḳ ben pā-şikest Dil belā vādīsine düşdi gider bī-pā vü dest
Ḫākī	Bend-i ʿaşḳ u zülf-i yārile olalı pāy- best Dīde nemdür sīne pür-ġam dil hevāyī cān-şikest
Belīġī Efendi	Ger belī didüñse Ḥaḳḳ'a ʿaşḳile rūz-ı elest Gözle peymāni riyā peymānesine urma dest
Derviş Paşa	Yār ser-keş sīne pür-āteş gönül sevdā-perest Baḫt nā-hemvār ṭāliḫ ser-nigūn ḫātır-şikest
Dürrī Efendi	Şundı ol dem cām-ı ʿaşḳı sāḳī-i bezm-i elest Olmadum huşyār hergiz daḫi mestem daḫi mest
ʿAyşī Efendi	Cevr-i düşmen zaḫm-ı ṭaʿn-ı zāhid-i ẓāhir-perest İtmez erbāb-ı ʿulüvv-i himmetüñ ḳadrini pest
İsḥaḳ Efendi	Ṣūfī ḳanzil muḥtesib ser-ḥoş u vāʿiẓ mey-perest ʿĀşıḳ-ı şūridenüñ yazıḳ degil mi adı mest
Ṣadrī-i İştibī	Gel zeber destüm diyü lāf urma ey medhūş mest Her ne deñlü oluriseñ dest-ber-bālā-yı dest

Nev‘ī Efendi	Pençe-i şīr olsa pençeñ anı eylerler şikest Bu meṣel meşhūrdur kim dest-ber-bālā-yı dest
‘Ālī Efendi	Pençe-i mercānı ḳılduñ lücce-i eşkümde pest Ey dür-i yek-dāne taḥsīn dest-ber-bālā-yı dest
Revānī Bey	Eyledi serv ü çenārı ḳāmet-i bālāsı pest Rāst sözdür buña dirler dest-ber-bālā-yı dest
Ḫayālī Bey	Serv-i ḳaddüñdür çenārı eyleyen gülşende pest Bu meṣel meşhūrdur kim dest-ber-bālā-yı dest
‘Ulvī Çelebi	Geşt-gīr-i rūzgār itdi çenārı şöyle pest Didi el arḳası yirde dest-ber-bālā-yı dest
Kātibī Ġalaṭavī	Dest-i ḫūn-ālūduñ itdi pençe-i mercānı pest Dostum elde meṣeldür dest ber-bālā-yı dest
—	Gel iñende lāf urma ey dil-i meşhūr mest ‘Ālem içre bu meṣeldür dest-ber-bālā-yı dest
Ferīdī Çelebi	Olmışum rūz-ı ezel cām-ı ġamuñla mey-perest Cismümi rıṭl-ı girān-ı fürḳatüñ itmezdi pest
Ḫişālī	Serv-i ḳaddüñ ‘ar‘ar u şimşādı ḳılsa ṭañ mı pest Ṭoġru sözdür buña dirler dest ber-bālā-yı dest
[Derkenar]	
Ḫāletī ‘Azmī-zāde	Ḳarşuña el baġlasa ḫūban n’ola ey şūḫ mest Mülk-i ḥüsnüñ şāhı sensin dest-ber-bālā-yı dest
Velehu Ḫāletī	Ṭurmadın cām u ṣurāḫīye urur bezm ehli dest Naġmesin itdükçe muṭrib geh bülend ü gāhī pest
Emrī	Olmadı pā-būse rāżı virmedi benzāre dest Ser-keş olma didüm ol serve çü gördüm anı mest

Refʿī ʿāl-ḳāḍī — Dest-bād itdi çenāruñ pençesini şöyle pest
Didi el arḳası yirde dest-ber-bālā-yı dest

Seyyid Feyżī Beg — Gitmesün ḫāṭırdan ey dil vaʿde-i rūz-ı elest
Ġāfil olma gelsün ol ʿahd ü peymāne şikest

Bāḳī Efendi — ʿĀlem-i vaḥdetde ey sāḳī bezm-i cām-ı elest
İtdi iḳrār-ı ṣafā mey-ḫānesinde ḳatı mest

Ḫuşūʿī Çelebi — Çāh-ı miḥnetden elüm al ḳılma ben maḥzūnı pest
Ẓāhir oldan (?) tā rumūz-ı dest-ber-bālā-yı dest

Sulṭān Süleymān — Çīn ider ebrūların ol meh ḳaçan kim ola mest
Pehlivānlar baş başa ṣan ururlar dest-be-dest

Ḫātemī Beg — Yār sāḳī ʿaşḳ bāde cümle ʿālem mey-perest
Kimi ʿuşşāḳuñ temām oldı kimisi nīm-mest

Ḫiṣālī — Şol muḫennā pençeñ itdi pençe-i mercānı pest
Bu meṣel meşhūrdur kim dest-ber-bālā-yı dest

Vāḥidī — Olalı seng-i belā-yı hecr-i yār ile şikest
Ṭurmaz oldı ḫāṭır-ı ʿuşşāḳda ʿahd-i elest

Cemālī Çelebi — ʿAşḳile ʿālemde itdüm gerçi seyr-i kūh u deşt
Nice kez cānile başdan geçmem oldı ser-güzeşt

Velehu Cemālī — Urdurur ṣoḥbet-be-ṣoḥbet def ḳatı ʿāşıḳ-perest
Ger ele deffāf alursa ḳor uṣūle ḍarb-ı dest

Nādirī Efendi — Şimdi olmazdum ḫumār-ı derd-i hecrüñden şikest
ʿAşḳuña cām-ı belā nūş itsem rūz-ı elest

Ferīdī Çelebi — Günde biñ kerre sitem sengin urur ol şūḫ mest
Şīşe-i ḫāṭır bu deñlü nice olmasun şikest

58a

Şevḳī Şarḳī — ʿĀşıḳ ol közler ḫayāliylen ḳaçan kim dutsa deşt
Ḳılmadın ol deşti müşgīn ḳılmaz āhūlarla geşt

—	Pençe ṭutma Zāl-i dehrile ḳılur destüñ şikest Pehlivān iseñ ne deñlü dest-ber-bālā-yı dest
—	Müstecāb olsun namāzum dirseñ ey ḳalb-i şikest Çeşme-sār-ı dīdeden almaḳ gerek sen āb-dest
Firdevsī	Bir Ḫalīl evvel gelüp eṣnāmı ḳılmışdur şikest Ey ḫalīlüm sen gelüp bu ḫalkı itdüñ büt-perest
Fevrī	Ḥüsnile destüñ virelden dest-i dünyāya şikest Elleri göksinde dirler dest-ber-bālā-yı dest
Ḥāletī ʿAzmī-zāde	Üft ü ḫīz-i ʿaşḳile gāhī bülend ü gāhī pest Olmaz ammā eldeki peymāne-i şevküm şikest
—	Bir Ḫalīl-i evvel gelüp eṣnāmı ḳılmışdur şikest Ey ḫalīlüm sen gelüp bu ḫalkı ḳılduñ büt-perest
Cevrī Stanbulī	Himmet-i ʿaşḳ eylese ḳadr[i] bülend ʿaḳlı pest Eylemez ḥikmet teʿaccüb dest-ber-bālā-yı dest
Fużūlī Baġdādī	Lāle-i ruḫsāruñ olmış zīver bāġ-ı behişt Ḫāk-i pāyüñ ḫuld-i bāġın eylemiş ʿanber-sirişt
Şevḳī Şarḳī	N'eylerem firdevs bāġın sensiz ey ḥūri-sirişt Ni siniñ tek ola ḥūrī ni yüziñ tek bir behişt
Şeyḫī Germiyānī	Aç alnuñı yüzini cihānuñ münevver it Çöz zülfüñi dimāġını bāġuñ muʿaṭṭar it
Zeyneb-i Ḳasṭamonī	Keşf it niḳābuñı yiri gögi münevver it Bu ʿālem-i ʿanāṣırı Firdevs-i enver it
Laṭīfī Ḳasṭamonī	Ey ḥūrī meclisi yine firdevs-i enver it Şīrīn lebüñle sāġarımuz cām-ı kevṯer it

58b

Seyyid Ālī	Gördüm çemende ol mehi bir ṣubḥgāh mest Leb ʿişve-senc ü ġamze süḫān-gū nigāh mest
Riyāżī Efendi	Pür-neşvedür şu deñlü o çeşm-i siyāh mest Bir baḳmaġıle olsa ʿaceb mi nigāh mest

59a

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Seyyid Nesīmī	Cümle bir meyden olupdur bu cihān yek-bār mest ʿArş mest ü ferş mest ü kevkeb-i seyyār mest
Velehu Nesīmī	Çün beni vaḥdet meyinden eyledi dil-dār mest Ol cihetden görinür bu çeşmüme diyār mest
Necātī Beg	Bezm-i ġamda ʿaḳl u cānı itdi laʿl-i yār mest Cām iki oldı ne var olsa ḳamu huşyār mest
Velehu Necātī	Ġonca cāmından olupdur ʿandelīb-i zār mest Bilmeyen şöyle ṣanur kim yoḳ yire aġlar mest
ʿĀlī Efendi	Ḫāne-i ʿārı ḫarāb eyler olur ṣad-bār mest Ṭayanınca yār dīvārına bir evgār mest
Ḫayālī Beg	Gerçi mey içmekden oldı bezmde huşyār mest Şevḳ-i laʿl-i yār ider līkin beni her bār mest
ʿAşḳī	Oldı çün ḫamr-ı riyādan zāhid-i evgār mest Cām-ı meyden olsa tañ mı ʿāşıḳ-ı huşyār mest
Mīr-i Belġradī	Eyledi bezm-i ezelde çün bizi ol yār mest Olmazuz bu bezm-i fānīde yine tekrār mest
ʿAdnī-i ser-piyāde	Cürʿa-i cām-ı ezelden olmasam ey yār mest İtmezidi bāde-i ʿaşḳuñ beni tekrār mest

Sulṭān Süleymān — Olmuşam cām-ı lebüñden ben senüñ ey yār mest
Nitekim būy-ı gülile bülbül-i gülzār mest

Ḫişālī — İçmişüz bezm-i ezelde olmışuz yek-bār mest
Ṣūfiyā ḫamr-ı riyā itmez bizi tekrār mest

Velehu Ḫişālī — Olmışuz bezm-i ezelde gül gibi yek-bār mest
Zāhidā bāruñ senüñ itmez bizi her bār mest

[Derkenar]

Seyyid Ṣafāyī — Ey Yūsuf şāh eyleseñ ger ṣubḥ-dem reftār mest
Cānı oynar ʿāşıḳuñ dirler yine ol yār mest

Ümīdī Çelebi — Olmışiken bāde-i ʿaşḳuñla dil ey yār mest
Görse cām-ı laʿl-i mey-gūnuñ olur tekrār mest

Velehu Ümīdī — Tañ mı cām-ı ʿaşḳuñile olsa dil evgār mest
Kim olupdur cürʿasından nice biñ huşyār mest

Hicrī — Ṣahn-ı gülşende yaturdum ṣubḥ-dem evgār mest
Ṣalınup üstüme geldi ol sehī-reftār mest

Ḫāletī ʿAzmī-zāde — Kendüsin bilmez şarāb-ı şīveden ol yār mest
V'ey eger kim ola cām-ı bādeden tekrār mest

Sırrī — Bezm-i ḫāṣṣa oḳudı ben bendesin ol yār mest
İçmedin cāmın anuñ oldum o dem evkār mest

Fażlī — Çeşm-i ser-mestünden olmışdı gönül ey yār mest
Şevḳ-i cām-ı laʿl-i nābuñ eyledi tekrār mest

Baḥr-i Remel-i Mecnūn
Feʿilātün Feʿilātün Feʿilātün Feʿilāt

Fużūlī — Laʿl-i nāb u dürr-i sīr-āba ṣaçar virse şikest
Ṣanma kim arta ḫacer ḳadri dür ü laʿl ola pest

ʿUlvī Çelebi	Merḥabā itmegiçün ṣundumdı bu siyeh dest Didi biñ nāzile ol ġonca-i raʿnā yā dest
Ḫᵛāce Ḥāfıẓ	Maṭlab-ı ṭāʿat ü peymān u ṣalāḥ ez-men mest Ki be-peymāne-keşī şöhre şodem rūz-ı elest
Revānī Beg	Çünki mey içme naṣīb oldı bize rūz-ı elest Gele ey sāḳī senüñle olalum bāde-perest
Ḫāḳānī Beg	Ḫᵛābda cām-ı leb-i laʿlüñe ṣundum gice dest Beni ol çāşnī-i ẕevḳ u viṣāl eyledi mest
Ḫalīlī	Olalı bād-ı leb-i yārile dil bāde-perest Eyledi gül ruḫınuñ alı beni ʿāşıḳ-ı mest
Sülūkī Çelebi	Ḳılalı cām-ı lebüñ yādı beni cānā mest Oldı ḫum-ḫāne-i ʿaşḳ içre göñül bāde-perest
Zeynī-i Belġradī	Beni ʿayb eyleme oldumsa eger bāde-perest Böyle taḳdīr imiş ey ṣūfī baña rūz-ı elest
Ḫiṣālī	Cām-ı laʿlüñ ideli gül gibi cānā beni mest Beni ol ḥālet idüpdür dün ü gün bāde-perest
[Derkenar]	
Ẕātī Beg	Ayaġı destüñe ṣunarsa eger bir gözi mest Tevbe başuñ daḫi olursa hemān eyle şikest
Şeydā ʿAli Sipāhī Zigetvarī	Yüzi ḫandān u ʿaraḳ-nāk yüzi gül gözleri mest Pīrehen çāk u daḫi cām-ı ṣabūḥı der-dest
Ḫiṣālī	Cām-ı laʿl-i lebüñ itmişdi beni bir kez mest Ṭañ mı ol neşve ile olsam eger bāde-perest
Riyāżī Efendi	Çeşm-i ser-mestüñ ider ey dil-i bī-gāne perest Cām-ı Cemşīdi ser-i neşve-i ṣahbāda şikest

59b

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim
Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilāt

Niẓāmī Çelebi — Ḫaṭṭ-ı reyḥān kim ṭolanmışdur gülistānı dürüst
Hāledür kim devr idüpdür māh-ı tābānı dürüst

Tācī-zāde — Tā ki ṭutdı ḫaṭ leb-i laʿl-i dür-efşānı dürüst
Ḳıldı yaġma leşker-i ġam milket-i cānı dürüst

Necātī Bey — Gül yüzüñde zülfüñ örter ḫaṭṭ-ı reyḥānı dürüst
Kim görüpdür kāfiri ḥıfẓ ide Kur'ānı dürüst

Ẕātī Bey — Ol kemer k'itmiş iḥāṭa ey göñül anı dürüst
Hāledür kim devr idüpdür māh-ı tābānı dürüst

Ḥasan — Ey dilem rā tā ḳıyāmet bā tu peymānī dürüst
Nīst ez-dest-i ġamet der-hīç ten cānī dürüst

Naẓmī Edirnevī — Şol siyeh ḫaṭ kim ṭutupdur laʿl-i cānānı dürüst
Şanki ẓulmetdür ki ṭutmış āb-ı ḥayvānı dürüst

Sulṭān Süleymān — Naḳd-i cānile kim aldı laʿl-i cānānı dürüst
Şübhesüz aradı buldı derde dermānı dürüst

Bāḳī Efendi — Gül yüzüñ vaṣfında bülbül ḳılsa elḥānı dürüst
Bāġda bir ġoncanuñ ḳalmaz girībānı dürüst

Rūḥī — Mihrdür burc-ı şerefde rūy-ı raḫşānı dürüst
Maṭlaʿ-ı mihr-i melāḥatdur girībānı dürüst

Nevʿī Efendi — Cānda taṣvīr eyledüm zülf-i perīşānı dürüst
Bağladum bir tārile bir deste reyḥānı dürüst

Velehu Nevʿī — Ṣunʿ eli naḳş idüp ol zülf ü zenaḫdānı dürüst
Bir varaḳ gül üzre yazmış gūy u çevgānı dürüst

Hüdāyī Efendi — Muṣḥaf-ı ḥüsnüñ ki ṭutmış ḫaṭṭ-ı reyḥānı dürüst
Tāze defterdür yazılmış resm-i Oṣmānī dürüst

Ümīdī Çelebi — Nūş idüp gülşende cām-ı laʿl-i cānānı dürüst
Mest olup çāk eyledi ġonca girībānı dürüst

ʿAhdī — Bilmezidi kimse vaṣf-ı ān-ı cānānı dürüst
Yazdı yāḳūt-ı ḫaṭṭ-ı laʿlüñ gelüp anı dürüst

ʿAyānī — Bulmadum ḳaddüñ gibi serv-i ḫırāmānı dürüst
İçmedüm laʿlüñ gibi bir āb-ı ḥayvānı dürüst

Ḫişālī — Ḫaṭṭ-ı reyḥānı ṭutaldan laʿl-i cānānı dürüst
Muṣḥaf-ı ḥüsninde ẓāhir resm-i Oṣmānī dürüst

[Derkenar]

Ẕātī Beg — Ḫaṭ ki dutdı muṣḥaf-ı ruḫsār-ı cānānı dürüst
Ṣan yeşil ṭūṭīdürür ḥıfẓ itdi Ḳur'ānı dürüst

Aḥmed Paşa — Göreli devr-i ḳamerde ḥüsn-i cānānı dürüst
Lerze ṭutmışdur ḥayādan māh-ı tābānı dürüst

Ḫişālī — Vaṣf-ı rūyuñda hezār itdükçe efġānı dürüst
Ḳalmadı her ġoncanuñ çāk oldı dāmānı dürüst

Velehu Ḫişālī — Bir ṭıfıldur ġonca bilmez ʿaşḳ-ı cānānı dürüst
Dāmen-i gül çākdür ġonca girībānı dürüst

Mesīḥī Beg — Ḫaṭṭ-ı reyḥān kım ṭutupdur ḥadd-ı cānānı dürüst
Münḥasif itmişdürür ḫurşīd-i raḫşānı dürüst

Velehu Mesīḥī Beg — Gerden-i yārı ki ṭolanmış girībānı dürüst
Hāledür kim devr idüpdür māh-ı tābānı dürüst

Kemālī Ḫocendī — Mā be-küfr-i zülf-i u dārīm īmānī dürüst
Bā büt-i peymān-şiken dārīm peymānī dürüst

Aḥmed Paşa

ʿĀşıḳuñ göñli şınuḳdur ʿahd ü peymānı dürüst
Zāhidüñ olmaz ṣaçuñ küfrüñsüz īmānı dürüst

Bī-maḥlaş

Ḳanlar aġlayup ṭolaşdum kūy-ı cānānı dürüst
Cūy olup yaşum ṭolandı ol gülistānı dürüst

Muʿīdī

Ey perī ṭutsañ n'ola gün gibi devrānı dürüst
Naḳş olupdur laʿlüñe mühr-i Süleymānī dürüst

Niḳābī

Bulmadum bir yār-ı hem-dem luṭf u iḥsānı dürüst
Ḥükm idicek ṭutılur ammā ki fermānı dürüst

Tīġī Beg

Çekdi pür-ḫam zülf bir ṭuġrā-yı sulṭānī dürüst
Ol şeh-i ḫūbān-ı ʿālem buldı ʿunvānı dürüst

—

Rūy-ı cānāne çeken ol ḫaṭṭ-ı reyḥānı dürüst
İki gül bergine yazdı naẓm-ı Ḳur'ānı dürüst

Fevrī Efendi

Ḥall idenler sırr-ı naẓm-ı şāh-ı devrānı dürüst
Fehm iderler Manṭıḳu't-ṭayr-ı Süleymānı dürüst

Velehu Baḥr-i Müşemmen-i Sālim

Bāḳī Efendi

Lāle-ḫadler ḳıldılar gül-geşt-i ṣaḥrā semt semt
Bāg u rāġı gezdiler idüp temāşā semt semt

Seyyid Feyżī Beg

Yār iderse ġayrılarla seyr-i ṣaḥrā semt semt
Göz yaşıyla eyleyem gülzārı deryā semt semt

Ẓarīf/Çorluvī

Sebze-zār-ı gülşen ıtmış verd-ı raʿnā semt semt
Ḳılsaġ ey ġonca n'ola gül-geşt-i ṣaḥrā semt semt

Ḫişālī

ʿAzm-i gülzār eylesek yārile tenhā semt semt
Vāḳıf olmasa raḳīb itsek temāşā semt semt

[Derkenar]

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

ʿĀlī Efendi

Leblerüñ öpmede olsa n'ola leẕẕet ḳat ḳat
Bulınur ḳand-i mükerrerde ḥalāvet ḳat ḳat

Kāmī	Sīnem üzre dizilür biter maḥabbet ḳat ḳat Rezm-gehde nitekim ʿasker-i nuṣret ḳat ḳat
Süheylī-i Engurī	Ḳāmetin dāl ide anuñ ki ibādet ḳat ḳat Açılur aña serā perde-i ḥikmet ḳat ḳat
Ḫişālī	Dil bilüñ vaṣfına ger itmese dikkat ḳat ḳat Şemʿ-veş yaḳmaz idi revġān-ı fikret ḳat ḳat
60a	
	Baḥr-i Hezec-i Aḫreb
Şeyḫī-i Germiyānī	Ġamzeñ cigere uralı tīr-i seḥer ey dost Kem olmadı benden demi āh-ı seḥer ey dost
ʿAṭāyī	Sen şehden olursa bu ḳula bir naẓar ey dost Noḳṣanı kemāl ola vü ʿaybı hüner ey dost
Tācī Beg-zāde	N'ola ruḫ-ı zībāña ḳılursam naẓar ey dost Āyīnedürür aña naẓardan ne ḍar ey dost
Ṣāfī-i Bursevī	Ḫūn olsa ne ġam ġamzeñ oḳından ciger ey dost Müşgil bu ki zülfüñde göñül cān çeker ey dost
Ṭālīʿī Beg	Bir kez daḫi böyle ṣalınursañ eger ey dost Bustānda boyuñ servi ḳomaz hep eger ey dost
Ẕātī Beg	ʿĀşıḳları ḳo ḥüsnüñe ḳılsun naẓar ey dost Āyīncye bi'llāh naẓardan ne żar ey dost
Naẓmī-i Edirnevī	Ḳarşumda belüñ nice ḳucar şol kemer ey dost Bel baġladı ol daḫi cefāya meger ey dost
Ümīdī Çelebi	Seḥḥār gözüñ bilmese efsūn eger ey dost Āh-ı seḥerüm bu gün iderdi eṣer ey dost
Ḫişālī	Meclisde lebüñ sāġar öperse eger ey dost Ol demde ṣurāḫī daḫi boyun eger ey dost

[Derkenar]

Aḥmed Paşa — Zülfüñ ki ʿiẕāruñda ider cilveler ey dost
Ṭāvūs-ı cinândur ki açar bāl ü per ey dost

Şeyḫī-Germiyānī — Sen cān gözüm ḳılalı bir kez naẓar ey dost
İtdi bu göñül iki cihândan güẕer ey dost

Mefʿūlü Mefāʿilün Feʿūlün

Aḥmedī — Ġamzeñ göñüle belādur ey dost
Cān zülfüñe mübtelādur ey dost

Ṣūfī-Bursevī — Derdüñ göñüle devādur ey dost
Cevrüñ daḫi cān-fezādur ey dost

Aḥmed Paşa — Bu ġamze degül belādur ey dost
Bu ḫande degül cefādur ey dost

Revānī Beg — ʿUşşāḳa işüñ cefādur ey dost
Ḳaddüñ elif-i belādur ey dost

Naẓmī-Edirnevī — Dil zülfüñe mübtelādur ey dost
Yellendügi bu hevādur ey dost

Ḫişālī — Zülfüñ beliġü'l-ʿulādur ey dost
Rūyuñ keşifü'd-dücādur ey dost

Baḥr-i Remel-i Müsemmen-i Sālim

Niẓāmī-Ḳaramanī — Şaçdı ḳāfūr üzre ʿanber kākül-i müşgīn dost
Ṭutdı cān mülkin ser-ā-ser kākül-i müşgīn dost

Lāmiʿī-Bursevī — Āteş üzre şaçdı ʿanber ḳākül-i müşgīn dost
Yaḳdı cān bezminde micmer kākül-i müşgīn dost

Hilālī — İtdi dil mülkin müsaḫḫar ḳākül-i müşgīn dost
Oldı cān taḫtına server ḳākül-i müşgīn dost

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Naẓmī-i Edirnevī — Sihre ḳaldurdı yine ser ḳākül-i müşgīn dost
Oldı bir biñ başlu ejder kākül-i müşgīn dost

Ḫişālī — Şaçdı dehre misk-i ezfer kākül-i müşgīn dost
Oldı Çīn mülkine server kākül-i müşgīn dost

[Derkenar]

Aḥmed Paşa — Gül yüzine şaçdı ʿanber kākül-i müşgīn dost
Ḳıldı cān bezmin muʿaṭṭar kākül-i müşgīn dost

60b

Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim

Seyyid Feyżī Beg — Ḫaṭṭ-ı merġūbından ey dil olmasun maḥcūb dost
Artırur şevḳin yazınca ʿāşıḳa mektūb dost

Fevzī Çelebi — Vechi yoḳ mı ḫaṭṭ-ı sebzinden olursa ḫūb dost
Şafḥa-i ruḫsārını yazmış ʿaceb merġūb dost

Ḫişālī — Ḳays-veş rüsvā-yı ʿām olup olur maʿyūb dost
Kim ḳurı dünyāda merd iken degül maḥbūb dost

Velehu

Ḫayretī Beg — Āh kim düşmenlerile seyr ider her cāyı dost
Dost olmazmış cihānda dostlar hercāyī dost

— — Ḫaṭṭ irişdi gitdi ey dil ḥüsn-i bī-hem-tā-yı dost
Ḳara çul giydi anuñçün ʿārıż-ı zībā-yı dost

Ḫişālī — Bir naẓar ben ḫāke şalsa dīde-i bīnā-yı dost
Kīmyāya irgürirdi himmet-i aʿlā-yı dost

Velehu Ḫişālī — Nāzile reftāra gelse ḳāmet-i bālā-yı dost
ʿArʿarı pā-beste eyler şīve-i zībā-yı dost

Sırrī — Raḥm idüp az eylemezse nāz u istiġnāyı dost
Doldurur bu fitne vü āşūbile dünyāyı dost

Maḥmūd Paşa — Gönlümi dīvāne ḳıldı zülf-i pür sevdā-yı dost
Cānumı pervāne itdi şemʿ-i bezm-ārā-yı dost

Kemāl-i Ḥocendī — Ṭabʿ-ı laṭīf dāned luṭf-ı leb ü dehānet
Fikr-i daḳīḳ bāyed ser-rişte-i miyānet

Ḥāletī-yi Azmī-zāde — Bīmāruñam diyü gel itme ümīd-i şefḳat
Ol cān ṭabībi itmez iki gözine ḥürmet

Lāmiʿī-yi Bursevī — Ey nefs eger dilerseñ ins ü ḥużūr u selvet
ʿUzlet idüp ḳamudan ḳıl iḫtiyār-ı ḫalvet

— — Yıllarla çalışursañ mümkin degül ferāġat
Afyon sarı saḳız ḳahve ḳara ḳasāvet

Sülūkī — Ṭarīḳ-i Ḥaḳḳa gir zühd ü ṣalāḥı ol yola zād it
İriş bir mürşid-i kāmil vücūda kendüñ irşād it

61a

Āl-i Ḳaraḥiṣārī — Ḫarāb oldı gönül mülki yed-i luṭfuñla ābād it
Ḫalīl-āsā ṣevābın ḳaṣd idüp bir Kaʿbe bünyād it

Fevrī Efendi — Ḫudāyā dimezem ġamdan dil-i ġam-gīnüm āzād it
Esīr-i bend-i hicrānum belā-yı ʿaşḳa muʿtād it

Seyyid Feyżī Beg — Bugün nev-rūz-ı sulṭānīdür ey dil ʿıyşe bünyād it
Ṣafā eyyāmı geldi ṭıfl-ı cānı ġamdan āzād it

Ḫişālī — Şehā nev-rūz-ı sulṭānī irişdi bezme bünyād it
Ṣafā-yı meyle dil ṭıflını künc-i ġamdan āzād it

[Derkenar]

Baḥr-i Mücteṣ-i Mecnūn-ı Maḳṣūr

Molla Fużūlī — Yüri yeter baña ey sīm-i eşk-i bī-dād it
Ger aḳçe ile alınmış ḳul isem āzād it

Dürrī Efendi — Yeter baña ey serv-ḳāmetüm ki bī-dād it
Eger ki gerdeni baġlu ḳul isem āzād it

Süheylī Engurī — Ḫarābelerde yatan ḫasta dilleri yād it
Yıḳıḳ gönülleri yap sen de Ka'be bünyād it

Ḫişālī — Yiter bu kākül ü zülfüñle ẓulm-ı bī-dād it
N'ola ḳuluñ isem ey şāh-ı ḥüsn āzād it

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Ṣabrī — Nigārā kendüñi sen bir gül-i ra'nāya teşbīh it
Ġamuñla zār olanı bülbül-i şeydāya teşbīh it

Vāḥidī — 'İẕārın ol emīr-i ḥüsnüñ ey dil āba teşbīh it
Yeşil destārını hem künbed-i ḫaḍrāya teşbīh it

Ḫişālī — Zihī yārı gönül mihr-i cihān-ārāya teşbīh it
Hilāl ebrūlarını ġurre-i ġarrāya teşbīh it

Baḥr-i Mużāri'-i Aḫreb

Ḫurremī — Meyl itme cāh u devlete ey dil gedālıġ it
Bu dehr içinde bir niçe gün pādişālıġ it

Necātī Beg — Terk eyle varı dost yolında gedālıġ it
'Ālem içinde başı açıḳ pādişālıġ it

Seḥāyī — Ey çerḫ döne döne bıter bī-vefālıġ ıt
Ol nev-cevānı baña yetişdür atalıġ it

Naẓmī Edirnevī — Terk it hevā-yı ġayrı gönül bī-nevālıġ it
Yārüñ gedā-yı kūyı olup pādişālıġ it

Ḫişālī — Dünyā-yı dūn içün dimem ey dil gedālıġ it
Ehl-i ḳanā'at ol dün ü gün pādişālıġ it

[Derkenar]

Vefāyī

ʿAnḳā gibi cihāndan elüñ çek gedālıġ it
Ḳāf-ı ḳanāʿat içre dilā pādişālıġ it

Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim
Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün

Molla Fużūlī

Ṣabā aġyārdan pinhān ġamum dil-dāra iẓhār it
Ḫabersiz yārümi ḥāl-i ḫarābumdan ḫaberdār it

ʿĀlī Efendi

Benüm bī-raḥm yārüm bir cefā-kāra giriftār it
Ḳulı ḥālinden ol sulṭānumı yā Rab ḫaber-dār it

Ḫişālī

Ḫudāyā ʿaşḳ-ı ẕāt-ı pāküñe gönlüm giriftār it
Unutdur ġayrı fikri ẕerre mihrüñden ḫaber-dār it

Ḫālişī Beg

O meh-rūnuñ ẓalām-ı āhile kāşānesin nār it
Kemend-i nāle-i gerdūna ṣal yāri ḫaber-dār it

Ḫişālī

Hevā-yı ʿaşḳ-ı cānāne gönül ṭıflın giriftār it
Kemend-i zülf-i yārile ser-i kūyında ber-dār it

[Derkenar]

Keşfī

Helāk itmek dilerseñ ʿālemi nāzile reftār it
Ḥayāt-ı tāze virmek isteseñ luṭfile güftār it

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim

Vālihī Üsküdārī

Metāʿ-ı vaṣla başum alsa ger ol māye-i devlet
Olurdı ʿālem içre baña ol ser-māye-i devlet

ʿĀlī Efendi

Olupdur çünki bālā ḳāmetüñ hem-sāye-i devlet
Ayaġuñ ṭopraġıdur var ise pīrāye-i devlet

Maḳālī Efendi

Bu çerḫ-i pīre-zen ey dil degüldür māye-i devlet
Kişinüñ başı ṣaġ olmaḳdurur ser-māye-i devlet

Re'yī Çelebi	Ḳadem başsuñ eger ġam-ḫāneme ey māye-i devlet Ḳudūmüñden olur miḥnet-serāmuz pāye-i devlet
Ḫişālī	Nihāl-i ḳāmetüñdür serverā hem-sāye-i devlet Ġubār-ı maḳdemüñdür başuma ser-māye-i devlet
Ṣiyāmī	Yoluñda beẕl-i naḳd-i cān ise ser-māye-i devlet Seri terk itmedür evvel ḳademde pāye-i devlet
61b	
	Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilün
Ẕātī Beg	Merḥabādan el çeken cānān elinden el-ġıyāṣ Fitneye el uzadan fettān elinden el-ġıyāṣ
Yaḥyā Beg	Ḫançerine el uran cānān elinden el-ġıyāṣ El-ġıyāṣ ol dil-ber-i fettān elinden el-ġıyāṣ
Velehu Yaḥyā	Merḥabā itmez geçer cānān elinden el-ġıyāṣ El-amān ol ẓālim-i fettān elinden el-ġıyāṣ
Ḫayālī Beg	Öpmege el virmedi cānān elinden el-ġıyāṣ Ẓulm elin uzatdı ol fettān elinden el-ġıyāṣ
Aḥmed Çelebi ibn-el-ḳāḍī	El yüze ṭutup geçen cānān elinden el-ġıyāṣ Baña yüz göstermeyen fettān elinden el-ġıyāṣ
Ḫişālī	Mihrden çekdi elin cānān elinden el-ġıyāṣ Fitneye bāʿiṣ olan fettān elinden el-ġıyāṣ
[Derkenar]	
—	El-ġıyāṣu Yandı cānum cānān elinden el-ġıyāṣ
Resmī	Yandı cānum ġamze-i cānān elinden el-ġıyāṣ El-ġıyāṣ ol cādī vü fettān elinden el-ġıyāṣ

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim
Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün

Mānī
Gözüm ḳan dökmege oldı o laʿl-i dil-sitān bāʿiṣ
Olur ḳan dökmege ekṣer ṣarāb-ı erġuvān bāʿiṣ

Dürrī Efendi
Gözüm yaş dökmege oldı o zülf-i dil-sitān bāʿiṣ
Olur inzāl bārāna seḥāb-ı āsmān bāʿiṣ

Ḫişālī
Olur ḳanına ʻuṣṣāḳuñ o laʿl-i dil-sitān bāʿiṣ
Belī ḳana olur her dem ṣarāb-ı erġuvān bāʿiṣ

[Derkenar]

Seyyid Feyżī
Olurdı fitne vü āṣūba aʿdā her zamān bāʿiṣ
Eger defʿine tīġuñ olmasa ey nev-cevān bāʿiṣ

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Şevḳī
Fiġān u nāleme dāġ u firāḳ-ı yār olur bāʿiṣ
Nevā-yı ʿandelībe nitekim gülzār olur bāʿiṣ

Dürrī Efendi
Sirişk-i çeşmüme ol laʿl-gū her bār olur bāʿiṣ
Fiġān u āhuma ol kākül-i pür-tār olur bāʿiṣ

Ḫişālī
Nevā-yı nāleme her-dem firāḳ-ı yār olur bāʿiṣ
Hezār-āsā fiġāna ol gül-i gülzār olur bāʿiṣ

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Müdāmī-Yeñiçeri
Olur vaṣlına yārüñ rūy-ı zerd ü eşk-i ter bāʿiṣ
Ḥużūr-ı ḳalbine olur kişinüñ sīm ü zer bāʿiṣ

Dürrī Efendi
Olur ifṣā-yı ʿaşḳa rūy-ı zerd ü eşk-i ter bāʿiṣ
Belī ekṣer olur reşk-i ʿadūya sīm ü zer bāʿiṣ

Ḫişālī
N'ola ʿaşḳa olursa rūy u zerd ü eşk-i ber bāʿiṣ
Kişinüñ devletine olur ekṣer sīm ü zer bāʿiṣ

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Yaḥyā Efendi
Bu āṣūba mey-i laʿlüñ midür ṣahbā mıdur bāʿiṣ
Ḳıyāmet mi ḳopar ol ḳāmet-i bālā mıdur bāʿiṣ

Ḫişālī
Ṣafā-yı bezme laʿlüñ mi yaḫud ṣahbā mıdur bāʿiṣ
Ya ol ġonca-dehen ya ol ruḫ-ı zībā mıdur bāʿiṣ

Velehu Ḫişālī
Gülüñ raʿnālığına ol ruḫ-ı zībā mıdur bāʿiṣ
Fiġān-ı bülbüle āh-ı dil-i şeydā mıdur bāʿiṣ

[Derkenar]

Ḫişālī
Niġāruñ būsesine sāġar-ı ṣahbā mıdur bāʿiṣ
Yaḫud bezm-i maḥabbetde mey-i ḥamrā mıdur bāʿiṣ

62a

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim
Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün

Bāḳī Efendi
Ġubār-ı ḫaṭṭuñ olmaz çünki ḥayrān olmaġa bāʿiṣ
Nedür laʿl-i lebüñ çāk böyle ḫandān olmaġa bāʿiṣ

Cinānī-Bursevī
N'ola ruḫsāruñ olsa baña giryān olmaġa bāʿiṣ
Olur gül bülbül-i gūyāya nālān olmaġa bāʿiṣ

Furūġī-Bursevī
Dile nār-ı maḥabbet oldı sūzān olmaġa bāʿiṣ
Gözüm yaşı budur seyl-i fırāvān olmaġa bāʿiṣ

Reʾyī Çelebi
Leb-i laʿlüñdürür sāḳī yaşum ḳan olmaġa bāʿiṣ
Belī merdümler içre mey olur ḳan olmaġa bāʿiṣ

Rūḥī
Nedür ey nūr-ı çeşmüm böyle mestān olmaġa bāʿiṣ
Nedür ey ġonca-fem çāḳ böyle ḫandān olmaġa bāʿiṣ

Saʿdī-Nevālī-zāde
Viṣālüñdür gül-i ḫandān ḫānedān olmaġa bāʿiṣ
Firāḳuñdur dil-i nālān nālān olmaġa bāʿiṣ

Vuṣūlī Beg — Nedendür ġonca-veş göñlüm ṭolu ḳan olmaġa bā‘ iş
Hezār-āsā hezārān ġamla nālān olmaġa bā‘ iş

Ḫişālī — Leb-i la‘lüñdürür her dem yaşum ḳan olmaġa bā‘ iş
Hevā-yı zülfüñ oldı dil perīşān olmaġa bā‘ iş

Vālihī-Üskübī — Dehānuñ ġoncasıdur baġrımuz ḳan olmaġa bā‘ iş
Hevā-yı kākülüñdür dil perīşān olmaġa bā‘ iş

Ṣānī Beg — O şehr-āşūb imiş dil mülki vīrān olmaġa bā‘ iş
Şeh-i bī-‘adl imiş iḳlīm-i tālān olmaġa bā‘ iş

Ṣabūḥī-Mevlevī — Ḫaṭ-ı cānān olur ‘aşḳ ehli giryān olmaġa bā‘ iş
Baḥār eyyāmıdur her yirde bārān olmaġa bā‘ iş

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim

Ḳabūlī Efendi — Süḫandur ol iki lebler güher-bār olmaġa bā‘ iş
Süḫandur iki ‘ālem yoġiken var olmaġa bā‘ iş

Muḥyī — Cefā vü cevrüñ olmışdur işüm zār olmaġa bā‘ iş
Nedür zārumdan ey şeh böyle bī-zār olmaġa bā‘ iş

Dürrī Efendi — Gözüñdür ḫalḳ-ı ‘ālem böyle bīmār olmaġa bā‘ iş
Ṣaçuñdur ey perī cümle giriftār olmaġa bā‘ iş

Ḫişālī — Kemend-i zülfüñ oldı dil giriftār olmaġa bā‘ iş
Hevā-yı kākülüñdür cān ber-dār olmaġa bā‘ iş

Baḥr-i Remel-i Mecnūn
Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

Bāḳī Efendi — Şöhret-i ḥüsnüñe erbāb-ı süḫandur bā‘ iş
Revnaḳ-ı bezm-i güle murġ-ı çemendür bā‘ iş

Velehu Bāḳī — Yaşımuz dökmege ol dürr-i ‘Adendür bā‘ iş
Göñlümüz düşmege ol çāh-ı żeḳandur bā‘ iş

Nidāyī — Şöhret-i ʿaşḳuma ol vech-i ḥüsündür bāʿiş
Vaṣf-ı ḫūba nitekim ehl-i süḫandur bāʿiş

Nevʿī — Beni söyletmege bir ġonca-dehendür bāʿiş
Naẓm-ı eşʿāruma bir dürr-i ʿAdendür bāʿiş

— — Āhuma düşmen-i pür-mekr ü fitendür bāʿiş
Nāle-i bülbüle ey ġonca dikendür bāʿiş

Derviş Paşa — Güli yād itmege ol vech-i ḥüsündür bāʿiş
Ġoncayı añmaġa ol teng-dehendür bāʿiş

Sāʿī Çelebi — Revnaḳ-ı gülşene murġān-ı çemendür bāʿiş
Seyr-i vech-i ḥüsnüñe ṣavt-ı ḥüsündür bāʿiş

Bezmī-Aʿmā — Giryeye bir yüzi gül ġonca-dehendür bāʿiş
Nāleme ol boyı şimşād-ı çemendür bāʿiş

[Derkenar]

Ḫişālī — Güle dil virmege ol vech-i ḥüsündür bāʿiş
Nāle-i bülbüle ol ġonca-dehendür bāʿiş

Velehu Ḫişālī — Gözümüñ yaşına ol dürr-i ʿAdendür bāʿiş
ʿAşḳa dil düşmege ol çāh-ı ẕeḳāndur bāʿiş

Muḥterem Müftī-Ḳıbrısī — Revnaḳ-ı meclise ol sīm-bedendür bāʿiş
Baġrımuz delmege ol çāh-ı ẕeḳandur bāʿiş

Ḥilmī — Revnaḳ-ı meclise ol sīm-bedendür bāʿiş
Zīnet-i gülşene sīmā-yı semendür bāʿiş

Rāġıbī — ʿAzm-i ṭarf-ı ruḫuña zülf-i şikendür bāʿiş
Sefer-i maşrıḳa şan müşg-i Ḫotendür bāʿiş

62b

Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim
Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilün

Aḥmed Paşa
İtmesün ḫurşīd-i raḫşan rūy-ı cānānile baḥs
Bendeye lāyıḳ degildür k'ide sulṭānile baḥs

Tācī-zāde
Ḫūbluḳda māh iderken şems-i tābānile baḥs
Cānı yoḳdur kim ide ol ḥüsn-i cānānile baḥs

Vaṣfī
Dil olup her berg-i gül eylerse cānānile baḥs
Cānı yoḳdur k'eyleye ol laʿl-i cānānile baḥs

Nevāyī
Nuṭḳı cān birmek ḳılur ol laʿl-i cānān birle baḥs
Rāst ʿİsīdik ki ḳılġay āb-ı ḥayvān birle baḥs

ʿAmrī
Ḳāniʿ ol bir būse virse itme cānānile baḥs
Kim gedāya lāyıḳ olmaz ehl-i ʿirfānile baḥs

Revānī Beg
Germ olup bu murġ-ı dil ḳılduḳça cānānile baḥs
Güyiyā hüdhüd-i devr k'eyler Süleymānile baḥs

Meʾālī
Ḫūbluḳda kanġı dil-ber ide cānānile baḥs
Pādişehlikde iden kimdür Süleymānile baḥs

Şevḳī
N'ola dil fürḳatde ġamdan itse cānānile baḥs
Gicede dīvāne eyler māh-ı tābānile baḥs

Naẓmī-Edirnevī
Her güzel ḥüsn içre k'eyler māh-ı tābānile baḥs
İdemez bir ẕerre sen ḫurşīd-i raḫşānile baḥs

Cinānī-Bursevī
Ḫūb-rūlar itmesün sen şāh-ı ḫūbānile baḥs
Bendeye lāyıḳ degıldür k'ıde sulṭānıle baḥs

Ḥayretī Beg
Eylesem ṭañ mı gül-āb-ı kūy-ı cānānile baḥs
Şimdi mi itdügi var yārān-ı yārānile baḥs

ʿAyānī
Eşk-i seyl-ābum ḳılur deryā-yı ʿummānile baḥs
Gāh olur ırmaġ ider āb-ı firāvānile baḥs

Seyyid Feyżī Beg
Ey güneş gel eyleme ruḫsār-ı cānānile baḥs
Bu ne sözdür kim gedā eyleye sulṭānile baḥs

Ḥadīdī — İtmesün serv-i ḫırāmān ḳadd-i cānānile baḥs
N'ola āzād olsa itmez bende sulṭānile baḥs

Sehī — Mihr ü meh germ olup eyler rūy-ı cānānile baḥs
İtmesün pervāneler şemʿ-i şebistānile baḥs

Ḫişālī — Serv ü ʿarʿar nice itsün ḳadd-i cānānile baḥs
Biñ kez āzād olsa itmez bende sulṭānumla baḥs

[Derkenar]

Ümīdī Çelebi — Eyliyemez vird-i ḫandān ḫadd-i cānānile baḥs
Māh-ı tābān idemez ḫurşīd-i raḫşānile baḥs

Ḫişālī — Ḥüsn içinde māh itmez ḫadd-i cānānile baḥs
Ẕerre-i nā-çīz ider mi mihr-i raḫşānile baḥs

— — Ḥüsn içinde kim idersin şāh-ı ḫūbānile baḥs
Ḫūbluḳda kimdür iden māh-ı Kenʿānile baḥs

Naẓmī-i Edirnevī — Ḳanġı dil-berdür iden ḥüsn içre cānānile baḥs
Nice ḳuldur eyleye ʿālemde sulṭānile baḥs

ʿAvnī-i Feylekī (?) — Eyleyelden dil ḫayāl-i laʿl-i cānānile baḥs
Ṭañ degül eylerse naẓmum āb-ı ḥayvānile baḥs

Şevḳī-i Şarḳī — Eylemez bir māh sin ḫurşīd-i raḫşānile baḥs
Nişekim dervīşe düşmez k'ide sulṭānile baḥs

Furūġī — Cām-ı mey itmez ṣafāda laʿl-i cānānile baḥs
Kim ider cān virmede ʿĪsī-i devrānile baḥs

Şemʿī — İtmesün meh-pāreler gün yüzlü cānānile baḥs
Kevkebe lāyıḳ degül ḫurşīd-i raḫşānile baḥs

Şāmī — Ṭutuşup itseñ n'ola şemʿ-i şebistānile baḥs
Şevḳimüzden eylerüz mestāne yārānile baḥs

Şemʿī — Germ olup mihr itmeyüp devrinde cānānile baḥs
Żerredür ol idemez ḫurşīd-i raḫşānile baḥs

ʿAmrī — Az u çoḳ bir būse virse itme cānānile baḥs
Kim gedāya lāyıḳ olmaz ehl-i iḥsānile baḥs

Behiştī — ʿĀr iderken laʿl-i cānān itmege cān ile baḥs
Dil diler dīvānelikden laʿl-i cānānile baḥs

Sivāsī — Ey göñül olma muḳābil itme cānānile baḥs
Kim gedā lāyıḳ degildür k'ide sulṭānile baḥs

Behiştī — Sükkere ṭadından itmek laʿl-i cānānile baḥs
Leẕẕet olmaz olmasa emṣāl-i ü aḳrānile baḥs

ʿĀlī Efendi — Nergis-i şehlā idermiş çeşm-i cānānile baḥs
Gözin açsun mümteniʿdür mest ü ḫayrānile baḥs

[Derkenar]

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

RemzīMıṣrī — Cevrile eyler güzellerle bugün ol yār baḥs
Luṭfile güyā ider şehlerle bir ḫünkār baḥs

Mihrī — ʿAşḳ bābında benümle eyledi ol yār baḥs
Cānile virdüm cevāb itmedi tekrār baḥs

ZeynīBelġradī — ʿAşḳuñ añup ḳılsa bizümle n'ola aġyār baḥs
Ġayret-i dīn içün eyler zümre-i küffār baḥs

Dürrī Efendi — Vaṣlını itsem temennā eyler ol dil-dār baḥs
Görmedüm kim eyleye derviş ile ḫünkār baḥs

Ḫişālī — Her dem eyler ḳatlüme ey bir cefā dil-dār baḥs
Nāvek-i müjgānile ol ġamze-i ḫūn-ḫ̆ār baḥs

Ḫāletī-ʿAzmī-zāde — İtme meh-rū cevrden aġyārıla zinhār baḥs
Ḳılma ḥālinden o şūḫuñ endek ü bisyār baḥs

Velehu Ḫişālī

Ḳatlüme yeltenüp eyler her dem ey dil-dār baḫş
Ġamze-i bürrānile ol nāvek-i ḫūn-ḫˇār baḫş

63a

Baḥr-i Hezec-i Maḥẕūf-ı Maḳṣūr
Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿil

Mesīḥī Beg

Ne ḫoşdur ṭuymadın aġyār muḥaddiş
Ḳılasın bezm-i sāḳī ola sāliş

Sürūrī Gelibolī

Ḳıdemden Ḥaḳ beni ḳılmaġa ḥādiş
Meger olmış güzeller ʿaşḳı bāʿiş

Naẓmī Edirnevī

Bu şeydālıḳ göñülde kʼoldı ḥādiş
Senüñ ʿaşḳuñ olupdur aña bāʿiş

Sehī Beg

Egerçi ʿaşḳa Mecnūn oldı bāʿiş
Benüm ʿaşḳile şimdi aña vāriş

Kātibī ʾül-kātib

Cihāna gelmege ʿaşḳ oldı bāʿiş
Benüm Ferhādile Mecnūna şāliş

ʿUlvī Çelebi

Olaldan vādī-i ʿaşḳ içre ḥādiş
Benüm Mecnūnile Ferhāda şāliş

Ḫişālī

Ben oldum mülk-i vaṣl u hecre vāriş
Benüm Pervīzle Ferhāda sāliş

Ẕātī Beg

Nʼola ḫaṭṭuñ lebüñden olsa ḥādiş
Olur mı fitneye ey dost bāʿiş

Nevʿī Efendi

Daḫi ṭūṭī ḫaṭuñ olmadı ḥādiş
ʿAdüvvler gerçi uçurdı ḥavādiş

Āhī Çelebi

Benüm Mecnūnile Ferhāda şāliş
Olaldan tekye-i ʿaşḳ içre ḥādiş

Yaḥyā Efendi
Oldı bu deñlü āşūba bā‘iş
Rez duḫteridür ümmü’l-ḫabā’iş

Ḫişālī
Rūyuñda ḫaṭuñ olduḳda ḥādiş
‘Ālem yüzini ṭūtdı ḥavādiş

Nef‘ī Çelebi
Ġamzeñ ne ḳadar olsa niyāz itmege bā‘iş
Āhum olur ol mertebe nāz itmege bā‘iş

Muṭī‘ī Stanbulī
Zülfüñ olalı bendeñe nāz itmege bā‘iş
Āşüfteligüm oldı niyāz itmege bā‘iş

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Miṣālī Çelebi
Dilde ṭaṣvīr-i ruḫuñ oldı nigārā ḥādiş
Olmadın deyr-i cihānda büt-i tersā ḥādiş

Nev‘ī Efendi
Ḫaṭṭ-ı rūyuñ olup ey māh-ı şeb-ārā ḥādiş
Oldı başumda yine bir yeñi sevdā ḥādiş

Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim

Āẕerī Çelebi
Gül-i ruḫsāruñ oldı dehri gülzār itmege bā‘iş
Vücūduñdur cihānı yoġiken var itmege bā‘iş

Merkezī-i
Merkez-zāde
Vücūduñdur ẓuhūr-ı Ḥaḳḳı iẓhār itmege bā‘iş
Cemālüñdür şehā āfāḳı envār itmege bā‘iş

63b

Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim
Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilāt

Aḥmed Paşa
Çün dil-i miskīni zülfüñ ḳıldı sevdāyī mizāc
Ey müferriḥ leb buyur şehd-i şifāñile ‘ilāc

Ẕātī Bey
Faṣl-ı güldür seyr-i bāġ it ṭurma ey nāzik-mizāc
Şerbet-i engürla derd ü ġama eyle ‘ilāc

Velehu Ẕātī	Zaḥmete girme ṭabībā bize var itme ʿilāc Başumuz derdile ḫoşdur aña ögrendi mizāc
Mesīḥī-i Üstād-ı Nevāyī	Ḫaṭṭ u laʿlidin cüdā bizge perīşāndur mizāc Ey ṭabīb itgil benefşe şerbeti birle ʿilāc
Velehu Mesīḥī	Luṭf idüp saçıñdın ol ruḫsār-ı āteş-nāki aç Kim tolanur rişte-i cān eyle kim ot üzre saç
Nevāyī	Ey gedānıñ biñ gedāsı barça ehl-i taḫt u tāc Kim gedānıñdur aña yoḳ taḫt ile tāc iḫtiyāc
İsḥaḳ Efendi	Derd-i ʿaşḳ-ı yārla ġāyet alışmışdur mizāc Eylemez hergiz ṭabībā şerbetile imtizāc
Hilālī	Ḳıldı sen Yūsuf-cemāli Ḥaḳ ser-i ḫūbāna tāc Yaraşur sen şāh-ı ḥüsne ḫūblardan atsa bāc
Sürūrī-i Şarḳī	Ẕāhidā ḳılmış ḳurı sevdāsını yābis-mizāc Pes şarāb-ı nābile ḳılmaḳ gerek aña ʿilāc
Revānī Bey	Şāh-ı ʿaşḳum bir ḳadeḥ meydür benüm başumda tāc Gördi mestem didi sāḳī bekleyen var gözüñ aç
Naẓmī-i Edirnevī	Meşrebi alışmasa devr içre her nāzik-mizāc Bāde-i ṣāfile ṣāfī itmez idi imtizāc
Fużūlī	Munḥarifdür sāḳiyā endūh-ı dünyādan mizāc Bāde ṭut kim ʿillet-i endūha ġafletdür ʿilāc
Sulṭān Süleymān	Şāh-ı ʿaşḳum şuʿle-i āhum benüm başumda tāc Giymişüm ġam ḫilʿatını kimseye yoḳ iḫtiyāc
—	Şāh-ı ʿaşḳum bir ḳadeḥ meydür benüm başumda tāc Zāhidā ṭaʿn eyleme ʿāşıḳ olana gözüñ aç
Saʿyī	Şāh-ı ʿaşḳum dūd-ı āhumdan olur başumda tāc Mülk-i ġamdan tīġ-i āteş-nākla aldum ḫarāc

ʿAyānī — Şāh-ı ʿaşḳum dīdem olmışdur dilā ḳaşr-ı zücāc
Şemʿ-i dil yanmış öñinde şan żiyā-güster sarāc

Fārisī — Ḫasta cān şerbet-i laʿlüñile ḳılmazsañ ʿilāc
Muṣṭafa Çelebi — Ey ṭabīb ü cān u dil ġāyet żaʿīf olur mizāc

Celīlī — Seng-i ḫūn-ālūd miḥnetdür başumda laʿl-tāc
Āteş-i āhum zer-endūd olmasun ne iḥtiyāc

ʿAhdī-Baġdādī — Cān metāʿı bulmadı bāzār-ı dehr içre revāc
Gül ḫadeng-i ġamzeñile aña luṭf it ḳapu aç

Ṭālibī-Kefevī — Ḳande şaḳlar şevḳ-i ruḫsāruñ dil-i nāzik mizāc
Kim görüpdür nūr-ı şemʿi eyleye pinhān zücāc

Velehu Ṭālibī — Baş götürdi zülf-i pür-çīnüñ Ḫıṭādan ala bāc
Bağladı misg-i Ḫoten yollarını ala ḫarāc

Ḫişālī — Bir ḳadeḥ meydür şafāyile şehā başumda tāc
Anuñiçün ḥüzn ü ġamdan devrde aldum ḫarāc

[Derkenar]

Ḥāletī-Nesl-i Gülşenī — Ey göñül bir nānile eyle ḳanāʿat elüñ ac
Ḥaḳdan özge kimseye gel itme ʿarż-ı iḥtiyāc

Ḥarīrī — Şāh-ı ʿaşḳum mūy-ı jülīdeñdürür başumda tāc
N'ola alsam mülk-i ġamdan tīġ-i āhumla ḫarāc

Ḫuffī-Edirnevī — Gerçi bir gün ne şusuz olduḳ bu ʿālemde ne ac
Līk eksildi ḳuvā tende żaʿīf oldı mizāc

Ḫişālī — Zehr-i hecrüñle göñül şu deñlü itdi imtizāc
Bir gelür ʿaẕb-ı Fırātile aña milḥ-i ücāc

Velehu Ḫişālī — Nice demdür pister-i ġamda yatur ḫasta-mizāc
İrgürüp dārü'ş-şifā-yı kūyuña eyle ʿilāc

Ḫişālī — Derd-i ʿaşḳile ne deñlü żaʿfa yüz ṭutsa mizāc
Ey ṭabīb-i cān u dil ṣıḥḥatle itmez imtizāc

Velehu Ḫişālī — Her dem ol şāh-ı cihāna eyle ʿarż-ı iḥtiyāc
Olma ey çeşm-i cihān-bīnem iñende ter-mizāc

Ḫişālī — Şāh-ı ʿaşḳum sāġar-ı mey olalı başumda tāc
Gül gibi ḥüzn ü elemden aluram bāc u ḫarāc

Aḥmed Paşa — Eyledi ʿaşḳuñ beni derdile sevdāyī mizāc
Gel yetiş ben ḫastaya sen ey ṭabībüm ḳıl ʿilāc

Velehu Aḥmed Paşa — Her kimüñ başında cānā ḫāk-i pāyüñ ola tāc
Pādişāh-ı ʿāleme göstermez ayrıḳ iḥtiyāc

Ümīdī Çelebi — Meclis içre derdile şöyle żaʿīf oldı mizāc
Kim ṭabībā fāyide itmez aña hergiz ʿilāc

Velehu Ümīdī — İşigüñle dūd-ı āhum olalı taḫtile tāc
Pādişāh-ı ʿālem oldum kimseye yoḳ iḥtiyāc

Velehu Ümīdī — İtmesünler ben marīż-i ʿaşḳa nedür bir ʿilāc
K'eyledi Eyyūb-veş dil derdüñile imtizāc

Velehu Ümīdī — Eyleyelden derd-i hecrüñle dil ü cān imtizāc
Ḳalmadı vaṣluñ şarābına ṭabībā iḥtiyāc

Velehu Ümīdī — Şol gedā kim ḫāk-i pāyüñi ider başına tāc
Pādişāh-ı dehr olur iksīre çekmez iḥtiyāc

Dürrī Ḥasan Paşa — Ol ṭabībüñ itdügi dermānı olmaz hīç mizāc
Şimdi bildüm ʿāşıḳ olana bir emrimiş ʿilāc

64a

Sulṭān Murād — Çün bulur ḳatuñda yā Rab cümle maḳṣūdum revāc
ʿİzzetüñ ḥaḳḳı beni sen ġayre itme iḥtiyāc

ʿAvnīFeylekī (?) — Teşne göñlüm ḫūn-ı vaṣl-ı yārdan olmasa ac
Eylemezdi kimseye bī-çāre ʿarż-ı iḥtiyāc

Velehu Ḫişālī	Bāde-i ʿaşḳile ḫoşdur başum alışdı mizāc Ey ṭabīb itme baña şerbet-i ḥikmetle ʿilāc
Ḫişālī	Ḫaremüñ ṭavfına Kaʿbe daḫi olmış muḥtāc Sāʿī-i ḳūyuñuñ oldı laḳabı kehfü'l-ḥāc
Kātibiyyü'l-ʿAcem	Ey çü men Kaʿbe be-ṭavāf ser-i kūyet muḥtāc Laḳab-ı ṭālib-i kūyet zi-ṣafā kehfü'l-ḥāc
Fużūlī	Ey ġubār-ı ḳademüñ ʿarş-ı berīn başına tāc Şeref-i ẕātuña ednā-yı merātib miʿrāc
Dürrī Efendi	Ruḫlaruñ cemʿ-i rüsül bezmine Ḥaḳ ḳıldı sirāc Döşedi ayaġuña çerḫ zümürrüd dībāc
Necātī Beg	Rişte-i cānı fitīl eyledi göñlümi zücāc Ḫufte-baḫtum ruḫı devrinde uyarmaġa sirāc
ʿĀlī Efendi	Eşk-i çeşmüm ile āh odı alışdurdı mizāc Belki zāhid bu kerāmātı şanur istidrāc
Nihānī	Başımiçün idinelden ayaġuñ ṭozını tāc Olmadum efser-i Dārāya cihānda muḥtāc
—	Ele alduñ ṭolu bādeyile yine cām zücāc Eyledüñ ey dil-i sevdā-zede taḥṣīl-i mizāc
Seyyid Feyżī Beg	Żaʿfa yüz ṭutdı meded ḥasret-i laʿlüñle mizāc Sāḳiyā şun elüme bādeyile cām-ı zücāc
ʿĀlī Efendi	ʿAlev-i āteş-i dūzeḫden alan ḥażż-ı mizāc Gāh zer-beft ü ser-ā-ser giyinür geh dībāc
Mesīḥī Beg	Dehenüñ fikri ile Ḥaḳ bilür ol ṣafḥa-i ʿāc ʿAḳlımuzda ḳomadı ẕerre ḳadar istiḫrāc
Ḫişālī	Derd-i hecrile başum ḫoşdurur alışdı mizāc Ey ṭabīb itme baña şerbet-i vaṣlile ʿilāc

[Derkenar]

Ḥüseynī — Āteşile şu tenümde nice eyler imtizāc
Özge ḥikmetdür nice ḫaddile yanar bu sirāc

Ḫişālī — Her dem ümmīd-i viṣāl eyler raḳīb-i ḫar-mizāc
Nice itsüñ anuñıla ṭabʿ-ı pāküm imtizāc

Velehu Ḫişālī — Sūḳ-ı tende cān metāʿı bulmadı aṣlā revāc
Luṭf it ey ḳaşı kemān tīr-i müjeñile ḳapu aç

Velehu Ḫişālī — Nice itsün çeşm-i giryānum senüñle imtizāc
Ey göñül sen ḳıpkızıl dīvāne ol bir ter-mizāc

Furūġī Kūçek — Seng-i hicrānuñıla n'ola mükesser olsa mizāc
Ṭaşa döymez dostum nāzik olur ġāyet zücāc

Laṭīfī — Cām-ı meyle n'ola ṣūfī itmese ger imtizāc
Leẕẕet-i cām-ı muṣaffāyı ne bilsün ḫar-mizāc

Raḥīḳī — Derdümi bilmez mizācumdan ṭabīb eyler ʿilāc
Bu ne ḥikmetdür ʿilāc eyler velī bilmez mizāc

Firdevsī — Gönlümi zülf-i siyāhuñ ḳıldı sevdāyī mizāc
Şerbet emelüñle gel dil-ḫastaña eyle ʿilāc

Żaʿīfī — Ḫasta-i hecrüm meded süst oldı ġāyetde mizāc
Vaṣl-ı dil-berdür ṭabībā derdüme ancaḳ ʿilāc

Nādirī Ġanī-zāde — Ey ṭabīb-i dil perīşān oldı derdüñden mizāc
Ḥubb-ı ḫāl ü şerbet-i laʿl-i lebüñle ḳıl ʿilāc

Şemʿī — Taḫt pīrūzī felek olursa mihr altunlu tāc
Var iken ḫāk-i derüñ olmaz bu gönlüm iḥtiyāc

Baḥr-i Remel-i Maḥẕūf

Cüz'ī Efendi

Her dem eyle yāra ʿarż-ı iḥtiyāc
Olma ey çeşmüm iñende ter-mizāc

Kemāl-i Zerd

Yā ṭabīben hel ledāke min ʿilāc
Fī hevāi'l-ḥubbī ḳad sā'el-mizāc

Ẕātī Beg

Ḥālümüz ḫoş derde ögrendi mizāc
Zaḥmete girme ṭabīb itme ʿilāc

Naẓmī-i Edirnevī

İtdügiçün laʿlüñe nisbet gülāc
Cān ider cānā anuñla imtizāc

Velehu Naẓmī

Derdüñile şöyle ögrendi mizāc
K'eylemez dermānile hīç imtizāc

Ḫişālī

Derd-i hecrile żaʿīf olur mizāc
Şerbet-i vaṣluñ ger itmese ʿilāc

[Derkenar]

Sāḳī

ʿĀşıḳ öldürmekle itdüñ imtizāc
Öleyin yoluñda ey nāzik-mizāc

Kemāl-i Ḫocendī

Dil ki şod z'ān zülf-i sevdāyī mizāc
Nīsteş ġayr ez-tu maʿcūnī ʿilāc

Tīġī Beg

Şındı ġamzeñden dil-i nāze mizāc
Āhına ey seng-dil döymez zücāc

Şāmī-i Mīrlivā

İde mi dil çeşmümile imtizāc
Birisi dīvāne biri ter-mizāc

Ḥayretī Beg

Dil-ber ayaġı ṭozı başuñda tāc
Besdürür ger ʿārifiseñ gözüñ aç

Mesīḥī Beg

Ḫāk-i pāyüñ idinür her kim ki tāc
Çerḫ-i sirişkden alur bī-ḫarāc

Ḳāsım Paşa	Ey büt-i sengīn-dil ü nāzik-mizāc Cām-ı laʿlüñden buyur cāna ʿilāc
64b	
	Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün
Necātī Beg	Gel ey ġamze kerem eyle raḳīb-i pür-fitenden geç Beni anuñla bir görme ya andan geç ya benden geç
Bāḳī Efendi	Gel ey dil ḫalḳa-i müşgīn-i zülf-i pür-şikenden geç Düşersin dām-ı tezvīre reh-i mekr ü fitenden geç
ʿĀlī Efendi	Gel ey dil çāre bul ol ġamze-i ṣāḥib-fitenden geç Egerçi cānuña geçmişdür ammā sen geçenden geç
Velehu ʿAlī	Saña ol ḳaşı yā dirse ya tīrümden ya benden geç Ḫadengüñ cāna geçmişdür dime ṣabr it geçenden geç
Ḫayālī Beg	Dilā Mecnūn-ṣıfat ʿuryān-ı ʿaşḳ ol pīrehenden geç Belā meydānınuñ gerçek şehīdisüñ kefenden geç
Fevrī Efendi	Dilā dāġ-ı cefādur mihr-i dehr-i pür-fitenden geç Mekānuñ ʿālem-i ʿaşḳ ile bu deyr-i kühenden geç
Enverī	Revān ol yāre ey cān bülbüli ḳayd-ı bedenden geç Ṣoyun gül gibi abdāl ol bu köhne pīrehenden geç
Ünsī	Dimem ben saña ey ʿārif hemān ancaḳ bu tenden geç Dilile cānı terk idüp ser-ā-ser cümle tenden geç
Żaʿīfī	Fenā fi'llāha Ḥayy ile yüri ḳayd-ı bedenden geç Baña nāmūs u ʿārı añma luṭf eyle geçenden geç
Ḥaydārī-Stanbulī	Hümā-yı evc-pervāz ol gel ey cān murġı tenden geç ʿAlāyıḳdan mücerred ol yüri ḳayd-ı bedenden geç

Ḥāṣılī-i Vardarī — Dilā ruḫsār-ı dil-ber var iken seyr-i çemenden geç
ʿAḳīḳ-i sükker-efşānı biter Mıṣr u Yemenden geç

Ḫiṣālī — Gel ey cānum bu ḳayd-ı cübbe vü efsürde-tenden geç
Tenüm sende şehīd-i tīġ-ı ʿaşḳ olup kefenden geç

Velehu Ḫiṣālī — Dimezler saña ey dil ki ya cāndan yā bedenden geç
Aṣıl bu zülf-i müşgīn ü dil-āvīz ü resenden geç

Velehu Ḫiṣālī — Gel ey bī-çāre-dil ol ġamze-i ṣāḥib-fitenden geç
Geçüpdür cānuña gerçi velī ṣabr it geçenden geç

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Selāmī-i Bosnevī — Mecāzī ʿaşḳı terk eyle olur olmaz hevādan geç
Ḥaḳīḳat rāhını gözle ṭarīḳ-i māsivādan geç

Vuṣūlī Beg — Elüñ yu mā'isinde ey göñül gel māsivādan geç
Gider çün ü çerāyı var gel her mācerādan geç

Yaḥyā Beg — Cemāl-i Ḥaḳḳı maḳṣūd eyle gün gibi hevādan geç
ʿUrūc it ʿālem-i bālāya bir bir māsivādan geç

Dürrī Efendi — Ṭarīḳ-i Ḥaḳḳa gel şimdengirü ey dil hevādan geç
Teʿalluḳ rişteşin ḳaṭʿ eyle cümle māsivādan geç

Ḥācī-i Vīzevī — Göñül her dūna meyl itme bu gün gel bu hevādan geç
Gider her nā-sezā meylin daḫi ṣīt u ṣadādan geç

Ḫātemī Beg — Benüm ārām-ı cānum saña kim dir kim cefādan geç
Budur maḳṣūdumuz belki gehī semt-i Vefādan geç

Ḫiṣālī — Benüm çoḳ sevdigüm kim dir saña her dem cefādan geç
Nihāyet luṭf idüp gāhī gelüp ṣaḥn-ı vefādan geç

[Derkenar]

Fevrī Efendi — Tecerrüd iḫtiyār it miḥnet-i tāc u ḳabādan geç
Ṣoyın abdāl-ı ʿaşḳ ol ṣıḳlet-i şāl ü ʿabādan geç

Derūnī — Dilā bu pendümi gūş it ki ʿaşḳ-ı pür-belādan geç
Yāḫud cevr ü cefāya ṣabr idüp mihr ü vefādan geç

65a

Ebu's-suʿūd Efendi — Ḫalḳ elinden irmeye dirseñ saña bir dürlü renc
Kimseye rāzuñ ṭuyurma gizlü genc ol gizlü genc

Şevḳī-Şarḳī — Nişekim ʿaşḳ ehli oldı ḥasretüñden renc-senc
Bir minüm tek olmadı altun çeker bir ehl-i renc

Mīrʾel-ḳāḍī — Çīn-i gīsū-yı semen-sādan geç
Dil-i dīvāne bu sevdādan geç

Ümīdī — Ḫalḳa-i zülf-i dil-ārādan geç
Gel dilā bu ḳurı sevdādan geç

Vāḳıfī — Gel dilā cām-ı muṣaffādan geç
Mest-i ʿaşḳ ol mey-i ḥamrādan geç

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

ʿĀlī Efendi — Olmadın ḳahḳaha-i kebk-i ḫırāmāna gülünc
Ṣayd-ı sīmurġa ṣunar pençe-i şeh-bāz görünc

Velehu ʿĀlī — Meclis-i meyde ḳaçan görmesem ol ġoncada ġunc
Ġulġul itdükçe ṣurāḫī olurın ḫalḳa gülünc

Ḫişālī — Yār öpdürmedi sīb-i ẕekanın idüp ġunc
Ṣundı eyvā baña elma diyü bir dāne turunc

65b

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb

Yaḥyā Efendi — Laʿl-i lebüñle bāde-i nāb itdi imtizāc
Alışdı biri biri ile iki ter mizāc

Seyyid Feyżī Beg — Geldi mizāca ʻillet-i ʻaşḳile iʻ vicāc
Olmaz bu derde ḥikmet-i Loḳmānile ʻilāc

Ḫişālī — Bāzār-ı tende bulmadı cān gevheri revāc
Luṭf it ḫadeng-i ġamzeñile aña ḳapu aç

Ḫāletī-ʻAzmī-zāde — Biri biri ile nice itsüñler imtizāc
Bülbül hevāyī güller ise āteşī mizāc

Bāḳī Efendi — Göstermeyeydi bādesini sāġar-ı zücāc
Ẕevḳ itmezidi bezm-i şafādan dilā mizāc

Ḫişālī — Göñlüm gözüm açılmaz irüp ḳalbe ibtihāc
Gül gibi almayınca ele sāġar-ı zücāc

ʻİṣmetī-ʻal-ḳādī — Dendānuñile laʻl-i lebüñ itmiş imtizāc
Gūyā ikisi olmış anuñ sükkeri gülāc

Molla Cāmī — Hest ber-farḳ-ı tu ān gīsū-yı pür-tāb u şikenc
Ejdehāyī ki buved rūz u şebān ber-ser-i genc

Ḫişālī — Yār reftār idicek dilde ḳalur mı ferhenc
Beni dīvāne vü şeydā ider ol şīve vü ġunc

Seyyid Feyżī Beg — Tāzeler mihrine cān naḳdi virür çekmedi renc
Rūz-ı vaṣl eyler anı müflīs iken ṣāḥib-genc

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Ḫālişī Beg — Dilā sulṭān olam dirseñ bu tāc-ı zer-nişāndan geç
Hemān ḫāk-i reh ol kūyında nām ile nişāndan geç

Vālihī-Üskübī — Bu dehr-i dūnı zīr-i bālüñ it kevn ü mekāndan geç
Hümā pervāz ol ey ʻanḳā-yı dil bu āşiyāndan geç

Lā-mekānī — Ṭarīḳ-i Ḥaḳḳı şorarsañ göñül vir Ḥaḳḳa cāndan geç
Cihānda ad u sanı terk idüp nām u nişāndan geç

Ṣabūḥīmevlevī

Gel ey şeh-bāz-ı dil pervāz urup kevn ü mekāndan geç
Maḳāmuñ çün ki aʿlādur bu köhne ḫāk-dāndan geç

66a

Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim
Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilün

Şemsī Paşa

Yāre dil virmek ḳolaydur eylemek inkār güç
Lebüñ inkār itmek āsāndur velī ḳarār güç

Nevʿī Efendi

Yār işi ey dil ḳolay ammā ġam-ı aġyār güç
Vaṣl-ı gül āsān velī ṣabr-ı cefā-yı ḫār güç

Ḫusrev Beg

Yāre derdüm aġlasam derdüm velī iẓhār güç
Göz göre kişi günāhın eylemek iḳrār güç

Ṣānī Beg

ʿĀşıḳ-ı bī-ʿillete gelmez cefā-yı yār güç
Ṭaʿne-i aġyār güçdür ṭaʿne-i aġyār güç

ʿAzīzī Beg

ʿĀşıḳ-ı ġam-ḫ̆āra gelmez zecr-i ḳahr-ı yār güç
Güç gelür ammā ki ṭaʿn-ı zāhid-i huşyār güç

Maḳālī Efendi

ʿĀşıḳam terk-i ġamı laʿl-i leb-i dil-dār güç
Meyden erbāb-ı ḫarābāt itmek istiġfār güç

Mānī

ʿAşḳ-ı dil-dāra göñül yitmezse ey ġam-ḫ̆ār güç
Vuṣlatı āsān ise ammā cefāsı var güç

Ḫātemī Beg

Hey meded kim derdüme itmek devā ey yār güç
Güç degil midür ölümlü ḫastaya tīmār güç

Meylī

Āteş-i hicrāna döymek ʿāşıḳa her bār güç
Güç gelür bī-çāre insāna ʿaẕāb-ı nār güç

Seyyid Feyżī Beg

Ol ḳadar oldı ʿilācı derdümüñ ey yār güç
Görse dirdi Ḥażret-i Loḳmān buña tīmār güç

ʿİlmī

Naḳd-i cān ile metāʿ-ı vaṣlını bāzār güç
Güçdür ol beyʿ ü şirāya şāhidi bāzār güç

Naḥīfī	Cevr-i gülden çekmez ey dil ʿandelīb-i zār güç Güç çeker ammā raḳīb-i ḫārdan her bār güç
Baḥrī-i Ṭamaşvarī	ʿAşḳ işi ey dil ḳolay ammā rıżā-yı yār güç Sehldür kār-ı maḥabbet ḫidmet-i dil-dār güç
ʿĀlī Efendi	Derd-i ʿaşḳum derdimüz gelmiş saña ey yār güç Dindi ādem n'eylesün iḳrār güç inkār güç
Rūḥī-i Baġdādī	Yāre ʿaşḳ inkārı müşgil ġayrıya iḳrār güç Bir belā-keş n'eylesüñ iḳrār güç inkār güç
Ḥāşılī-i Vardarī	Resm-i ʿaşḳı eylemek iẓhār güç istār güç Ḥāşılı derd-i dili iḳrār güç inkār güç
Ḫişālī	Dimesem disem gelür ʿaşḳum saña her bār güç Dindi şāhum n'eyleyüm iḳrār güç inkār güç
Zühdī	Āşikār itsem ġamum itmezsem eyler yār güç ʿĀşıḳ-ı ġam-dīdeye iḳrār güç inkār güç
Nergis-zāde	ʿArż-ı ḥāle çāre yoḳ ʿazm-i diyār-ı yār güç Āh kim ḥayretdeyüz güftār güç reftār güç
Nevāyī	Tolġadı ṣabrım ḳolın ẓāhir ḳılup dil-dār güç Gerçi nāzüḳdür velīkin bar aña bisyār güç
Ḫişālī	Cān ser terki ḳolaydur vuṣlat-ı dil-dār güç Cevr-i yār āsāndur ammā ṭaʿne-i aġyār güç
Nefʿī Çelebi	Ölmek āsān ʿāşıḳa bir dem firāḳ-ı yār güç Böyle müşgil derd esīri ḫastaya tīmār güç

66b

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim
Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilün

Necātī Beg — Dil-berā sevmek seni niçün ola ʿuşşāḳa ṣuç
Ben bu ṣuçluya cemālüñden ıraġ olmaḳ ne güç

Fevrī Efendi — ʿĀşıḳa aġyār olmasanda ṭuraġ olmaḳ ne güç
Hem-neşīnī bülbülüñ zāġ u kelāġ olmaḳ ne güç

Mihrī — Bir dem ol dil-ber cemālinden ıraġ olmaḳ ne güç
Bir nefes cānānsız ʿālemde saġ olmaḳ ne güç

Ḥayretī Beg — Kişi kendü yār cānından ıraġ olmaḳ ne güç
Göz göre rūḥ-ı revānından ıraġ olmaḳ ne güç

Seyyid Feyżī Beg — Seg raḳībe gülşen-i dil-ber ṭuzaġ olmaḳ ne güç
Bāġ-ı cennet göz göre kelbe yataġ olmaḳ ne güç

Vuṣūlī Beg — Çeşm-i bīmāruñdan ayru baña ṣaġ olmaḳ ne güç
ʿĀşıḳ-ı ġam-dīdeye gözden ıraġ olmaḳ ne güç

Ḥişālī — Āsitān-ı ḳūy-ı dil-berden ıraġ olmaḳ ne güç
ʿAşḳıla āvāreye ġurbet ṭuraġ olmaḳ ne güç

[Derkenar]

ʿĀrifī — Ruḥlaruñ devrinde laʿlüñden ıraġ olmaḳ ne güç
Mevsim-i gülde mey-i nāba yasaġ olmaḳ ne güç

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Ḥüsāmī-i Serāyī — Ḳufl ġam olmaz küşāde diyü itme fikr-i kec
Feṣbiri'ṣ-ṣabre'l-cemīle eṣ-ṣabru miftāḥu'l-ferec

Cemālī Çelebi — Hep ḳılāʿ-ı Rūmı ṣaydum bildüm anı çoḳ mı fec
ʿAḳla evvel gelmemişdi soñradan feth oldı Pec

Velehu Cemālī — Şöyle çekmişdür göñül bu yıl şovuḳdan derd ü renc
Beyżalar şovuḳ içre çeşmüme görinür tūb-ı ṣelc

Velehu Cemālī — Zen sevüp sende bulındı ʿaşḳ deyninde ḥarac
Çek ġamın ey Kūh-ken k'eṣ-ṣabrı miftāḥü'l-ferec

Ḥāṣılī-i Vardarī — ʿUsretüñ encāmı sīretdür muḥaḳḳaḳ ṣanma geç
Çekme endūh ey göñül eṣ-ṣabru miftāḥü'l-ferec

— — Ey göñül gūş eyle bu pendi belāya itme lec
Kim buyurmışdur nebī "eṣ-ṣabru miftāḥü'l-ferec"

Ḫişālī — İntiḳām-ı düşmen itmek vaḳti oldı dime geç
Ḳavl-i Aḥmeddür göñül eṣ-ṣabru miftāhü'l-ferec

Baḥr-i Remel-i Mecnūn
Feʿilātün Feʿilātün Feʿilātün Feʿilün

ʿUlvī Çelebi — Ṣatma ey ḫᵛāce nebāt-ı Ḥamevīden bize hīç
Leb-i dil-ber ṭurur iken şekerüñ ez ṣuyın iç

Reʾyī-i — Bādeden ʿāṣıḳ-ı dil-ḫastayı menʿ eyleme hīç
Birāder-i ʿUlvī — Gele ey zāhid-i nā-dān ḳo bizi var bozañ iç

— — Giydüre ḫūşe-i bāġı ʿaraḳuñ yoḳ mı ki hīç
Yüri ey pīr-i ḫarābāt üzümüñ sıḳ ṣuyın iç

— — ʿArż-ı ḥāl eylemezin zehrile ölsem saña hīç
Yüri pān zehrüñ eyā ḫᵛāce bu dem ez ṣuyın iç

Cemālī Çelebi — Baña bu tāb-ı teb-i ġamda meded olmadı hīç
Nüsāḫ-ı şeyḫ-i kebīrüñ yüri var ez ṣuyın iç

Ḫişālī — Mey-perest oldı diyü ṭaʿn idemezsin bize hīç
Bī-meze nikbeti sen ṣūfī hemān var bozañ iç

[Derkenar]

Ḫişālī — Dīde-i terden aḳup oldı revān iki Ḥalīc
Oldı Tunca biri anuñ birisi daḫi Merīc

Sipāhī Beg — Oldı çāre teb-i tāb-ı ġamuñ defʿine hīç
Yazdisañ nüsḫanuñ ey ḫᵛāce yüri ez ṣuyın iç

Ḫişālī — Merdüm-i dīde yaşından irüp iki Ḥalic
Birisi nāmla Tunca añılur biri Merīc

Ṣādıḳ Çelebi — Gelmeye dirseñ eger köñlüñge dünyā ġamı hīç
Ḳoma elden ayaġı lāle-ṣıfat ṭurmadan iç

Şuhūdī Efendi — Oldı āşüfte göñül ṭurrañile pīç-ā-pīç
Geçmedi sen ṣanemüñ ḥalḳa-i zülfinden hīç

Velehu Ḫişālī — Ṣūfiyā şāhid ü meyle bize ṭa'n eyleme hīç
Ḳo bizi ḥālimüze ṭurma hemān sen bozañ iç

67a

Sulṭān Murād — El-ḥamdü li-Mevlānā ferec
Ve'ş-şükrü ileynā minhu Pec

'Abdül'azīz — Yā Resūlallāh 'accil bi'l-ferec
el-Şāfī'ī — Ḳad tevāle'l-kürbe ve'ştedde'l-ḥarec

Yūsuf bin Meḥmed — İşteddā ezmetün tenferic
el-neverdī (?) — Ḳad āẕene leylüke bi'l-belec

Velehu — Ve rıżā'en bi-ḳażāillāh haccī
Şeyḫ Yūsuf — Fe'alā merkūzetihi fehuci

Vālihī Üsküdārī — Ṭāḳatüm yoḳ seyr-i kūy-ı yār içün reftāre hīç
Ḳudretüm yoḳ aña 'arż-ı ḥāl içün güftāre hīç

Ḫişālī — Gerçi bir dem rāḥat olmaz bu dil-i bī-çāre hīç
Bār-ı cevri çekmeden ġayrı velī yoḳ çāre hīç

Raḥmī — Ḫam-ı zülfi olur ber-bād gāhī rāst gāhī kec
Yürür mest ol ḳadi şimşād gāhī rāst gāhī kec

Belīġī — Virür zülfüñ peyāmın bād gāhī rāst gāhī kec
Alur andan ḫaber şimşād gāhī rāst gāhī kec

Recāyī — Eser zülfüñ ġamıyla bād gāhī rāst gāhī kec
Olur ḳaddüñ görüp şimşād gāhī rāst gāhī kec

Ḫişālī — Ḫaber zülfüñden alur bād gāhī rāst gāhī kec
Ḳadüñ vaṣfın ider şimşād gāhī rāst gāhī kec

67b

Kemāl Paşa-zāde — İlāhī ġonca-i ümmīdimi aç
Yüzine ebr-i raḥmet şeb-nemin şaç

Kemāl Paşa-zāde — Emīn ü Ḥayy u ṣāḥib-sırr-ı Miʿrāc
Ser-i ʿarşa buraḳı naʿlidür tāc

Kemāl Paşa-zāde — Zamānuñ tāc u taḫtın'olma muḥtāc
Zemīni taḫt ḳıl çerḫi idin tāc

Kemāl Paşa-zāde — Egerçi şehler olur taḫta muḥtāc
Saña muḥtācdur bu taḫtile tāc

Kemāl Paşa-zāde — Özüñi eyleme bir ferde muḥtāc
Gözüñ aç olma iñende gözi ac

Kemāl Paşa-zāde — Söze gel dürc-i güher-bāruñı aç
Cihāna söz diyü dürr ü güher ṣaç

Kemāl Paşa-zāde — Felek farḳına ur bir cevherī tāc
Ki ay u gün ola nūrına muḥtāc

Şeyḫī Germiyānī — Kerem deryāsı bī-pāyān ü mevvāc
Nite maḥrūm ola her ac u muḥtāc

Velehu Şeyḫī — Ebed taḫtı vü iḳlīm-i ezel tāc
Ḳamu ḫalḳ aña o Allāha muḥtāc

Velehu Şeyḫī — Atı naʿlın felek var idinüp tāc
Her adımda görürdi Ḳadr ü Miʿrāc

Velehu Şeyḫī — Felek ṣadrında girdüñ bedresi tāc
Melek cavḳına şevḳüñ ẕevḳ-i muḥtāc

Velehu Şeyḫī — Ḳamer nūrı güneş yüzine muḥtāc
Ayaġı tozı ayuñ farḳına tāc

Velehu Şeyḫī — Şehinşeh giydi başa cevherī tāc
Ḳuruldı taḫt-ı zerrīn kürsī-i ʿāc

Velehu Şeyḫī — Gözüm dīdāruña şol deñlü muḥtāc
Ki ṣuya teşne aş u etmege muḥtāc

Velehu Şeyḫī — Ne ḫācet yimege bu deñlü tārāc
Ki idesin mizācı öte muḥtāc

Velehu Şeyḫī — Eger bir etmege olursa muḥtāc
Dükenmeyince rızḳ olmaz kişi ac

Velehu Şeyḫī — Ölümi yeg görür ʿārī olan ac
El açmaḳdan ḫasīse ḫ˘ār u muḥtāc

Velehu Şeyḫī — Hevā yaġmacısı itdükde tārāc
Meded cāna ne taḫt ider ne ḫod tāc

[Derkenar]

Beyānī — Yaratduñ cümle ḫalḳı ḳomaduñ ac
Beni luṭfuñ ider mi ġayre muḥtāc

Kemāl Paşa-zāde — İlāhī bu dil-i nā-restemi ac
Bu ḫāke raḥmetüñ bārānını ṣac

Ḥayretī Beg — İder ġamzeñ göñül mülkini tārāc
Alur cān kişveründen beñlerüñ bāc

Ḫiṣālī — Degildür sīnemi tīg-i müjeñle iki dilmek güç
Velīkin rişte-i cānile ol yāre dikilmek güç

Ḫāḳānī Beg — Ruḫuñ şemʿine ḳarşu dīde-i giryānı silmek güç
Efendi çāre yoḳ ol zülf-i pür-ḫamdan kesilmek güç

Ḫişālī — Göñül āyīnesinden jeng-i cevr-i yāri silmek güç
Taḥammül niçe mümkindür cefā bārı çekilmek güç

68a

ʿUlvī — ʿArż itme ey göñül der-i ḫāḳāna iḥtiyāc
ʿĀrif ider mi dünyede nā-dāna iḥtiyāc

Şuhūdī — Dervīş odur ki çekmeye sulṭāna iḥtiyāc
Bu ṭāḳ-ı ṭumṭuraḳa bu eyvāna iḥtiyāc

68b (boş)

69a

Fużūlī-i Baġdādī — Ol müşg-bū ġazāle iḫlāṣum eyle vāżıḥ
Belliġ ṣabā selāmen müşgīnetü'r-revāyiḥ

Nāṭıḳī-i Muṣulī — Ey çün dem-i Mesīḥā feyżüñ cihāna fāyiḥ
Fi'l-hecr ḳad terānī ke'n-nāyihātı nāyiḥ

Baḫşī el-ḳāḍī — Ser-firāz olsa ʿaceb mi efser-i Keydür ḳadeḥ
Aya teşbīh olsa elde kem degil aydur ḳadeḥ

Meşrebī el-kātib — Ḫusrevā āteş-i kenārında geldi dür ḳadeḥ
Rūḥ-baḫş-ı meclis-i ʿişret-fezānıdur ḳadeḥ

Ḫişālī — Ġuṣṣa vü derd-i ġama eyler idi çāre ḳadeḥ
Gül gibi girse ele ey dil-i bī-çāre ḳadeḥ

Ḫişālī — Sāḳiyā bāʿiş olur vuṣlat-ı dil-dāre ḳadeḥ
Rāy-gāndur nice biñ dirhem ü dīnāre ḳadeḥ

Velehu Ḫişālī — ..... (Boş)
..... (Boş)

Sulṭān Cem — Çün öper her nefes ol laʿl-i şeker-bār-ı ḳadeḥ
Rūzgār eylese ṭopraġımızı bāri ḳadeḥ

Ḫişālī — Būs ider her dem emüp laʿl-i şeker-bārı ḳadeḥ
Yiridür ḫākimüzi eyleseler bāri ḳadeḥ

Zekeriyā Efendi — Geçdügümçün bādeden ġam çekdi erbāb-ı feraḥ
Ḫāṭırı şındı sebūnuñ münkesir oldı ḳadeḥ

Cemālī Çelebi — Bir güzel müntic ḳażiyyedür yekūn ʿayş-ı feraḥ
Kim anuñ kübrāsı desti oldı ṣuġrāsı ḳadeḥ

Şevḳī-zāde Şarḳī — Gideli ol ay yüz ü göz görmez oldı bir feraḥ
K'ol müsāfirden maña virmez ḫaber bir kimse ṣaḥ

[Derkenar]

Żaʿīfī — Ḳaşlaruñı naʿle teşbīh idene ḳavl-i esaḥ
Buña diye māh-ı nev aña yaḫud ḳavs-i ḳuzaḥ

69b

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Şeyḫī-zāde Germiyānī — ʿAşḳıdur āfet-i ʿaḳl u ṣaçıdur rāḥat-ı rūḥ
Sāḳiyā vaḳt-i ṣabāh irdi getür cām-ı ṣabūḥ

Nāṭıḳī-zāde Muṣulī — Baḥr-i ṭūfān-ı ġama keşti imiş cām-ı ṣabūḥ
Gösterür rāh-ı necātı yed-i sāḳīdür Nūḥ

Ḥāfıẓ-zāde Ḳonevī — Ḥamdülillāh der-i mey-ḫāneyi gördüñ meftūḥ
İçelüm cām-ı muṣaffā bulalum rāḥat-ı rūḥ

Ḥüseyin Efendi Kefevī — Şerḥalarla ideyin cismi ser-ā-pā mecrūḥ
ʿArż-ı ḥāl eyleyelüm yāre mufaṣṣal meşrūḥ

Naẓmī-zāde Edirnevī — Getür ey sāḳī getür rāḥı k'odur rāḥat-ı rūḥ
Seḥerī cūşa gelüp nūş idelüm cām-ı ṣabūḥ

Şemʿī — Sāḳiyā nuḳl-ı lebüñle içelüm cām-ı ṣabūḥ
Birisi cāna ġıdādur birisi rāḥat-ı rūḥ

Ẕihnī — Dehenüñden şorarum ḫasta-dile rāḥat-ı rūḥ
Yoḳ dime varını vir tā ki bula rāḥat-ı rūḥ

Ḫişālī — Olmasa laʿl-i lebüñ gibi eger rāḥat-ı rūḥ
Ḳalb-i maḥzūna şafā virmez idi cām-ı ṣabūḥ

Velehu Ḫişālī — Bezmi devr eylesün ey sāḳī yine cām-ı ṣabūḥ
Ki ḫumār-ı ġama oldur meded ü rāḥat-ı rūḥ

[Derkenar]

ʿAşḳī — Sāḳiyā vaḳt-i ṣabāḥ irdi ḳanı rāḥ-ı ṣabūḥ
Ki anuñ cürʿasıdur ḳūt-ı dil ü ḳuvve-i rūḥ

Necāḥī — Bezm-i ʿālemde eger isteriseñ rāḥat-ı rūḥ
Yār-ı gül-çihre ile nūş-ı müdām eyle ṣabūḥ

Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim

Cemālī Çelebi — Nām-ı laʿlüñ didüm eşʿār ile ḳıl feth ü fütūḥ
Ol ʿArab ḫūbı baña ḫışm eyleyüben didi rūḥ

— — Bāb-ı vaṣlına nigāruñ dāḫil olmaġa fütūḥ
Ṣabr-ı Eyyūb istirā-dil māl-i Ḳārūn ʿömr-i Nūḥ

Ḫişālī — Geştī-i ṭūfān-ı baḥr-i ġuṣṣadur cām-ı ṣabūḥ
Laʿl-i nābuñdan olursa ḫod bağışlar ʿömr-i Nūḥ

[Derkenar]

Ṣabūḥī Mevlevī — Gūşe-i mey-ḫāne ṭut ey ʿāşıḳ isterseñ fütūḥ
Ḫāki iksīr-i saʿādetdür hevāsı nefḥ-i rūḥ

Velehu Ṣabūḥī — Ehl-i ʿaşḳa gūşe-i mey-ḫānedür cāy-ı fütūḥ
Merhem-i dil derd-i mey cām-ı muṣaffā feyż-i rūḥ

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb

Kātibī el-ʿAcem — Ṣūfī beyā be-mey-gede der keş mey-i ṣabūḥ
Ḫ̆āhī ki mest-i ʿaşḳ şevī red me-kon fütūḥ

Aḥmed Paşa

Kim görse ol lebi mülile bāde-i ṣabūḥ
Fettāḥ-ı cān-bendin irür ḳalbine fütūḥ

Revānī Paşa

Ṣūfī ider mi ʿārif olan tevbe-i naṣūḥ
Maḥbūbla ṣarābdurur çün ġıdā-yı rūḥ

Ṭāliʿī Beg

Sāḳī ṣabāḥ oldı bize ṣun mey-i ṣabūḥ
Oldur cihānda ʿāṣıḳ-ı miskīne ḳuvvet-i rūḥ

Mesīḥī Beg

Ḳanlu yaşile ṭola cev-i cām-ı mey ṣabūḥ
Her ṣubḥgāh kāse-i çerḫe virür ẕülūḥ

Celāl Beg

Kesme selāmı girme benüm ḳanuma naṣūḥ
Dil-ḫastaya cevāb-ı lebüñdür ġıdā-yı rūḥ

Ẕihnī Baġdādī

Ey ḳālib-i vezārete ẕātuñla feyż-i rūḥ
Tīġuñ kilīd-i ḫāzin-i gencīne-i fütūḥ

Ḫişālī

İtmişdi gerçi bādeye dil tevbe-i naṣūḥ
Bezm içre bozdı dün gice ol tevbeyi naṣūḥ

[Derkenar]

Vālihī Üsküdārī

Vaṣluñ ḥayāt būse-i laʿlüñ ġıdā-yı rūḥ
Ammā zamān-ı vuṣlatuñ eyyām-ı ʿömr-i Nūḥ

Cinānī Bursevī

Zāhid yedinde ḳılmış idüm tevbe-i naṣūḥ
Ḥayfā ki bozdı ḫüsnile ol tevbeyi naṣūḥ

Şevḳī Şarḳī

Men tevbe almasam n'ola ey pend-i kūy-ı Nūḥ
Ol bes ki virdi ʿaşḳ maña tevbe-i naṣūḥ

Ṣānī Beg

Devrinde döndi cām u içildi mey-i ṣabūḥ
Sulṭān Selīme Ḥażret-i Ḥaḳ vire ʿömr-i Nūḥ

70a

Baḥr-i Müctes-i Maḥbūb

Nevāyī — Bedenġa kilmedi tā ʿazm-ı kūyuñ eyledi rūḥ
Ki rūḥ şaḫsını ol ġamze eylemiş mecrūḥ

Fużūlī-i Baġdādī — Eger murād ise virmek ṣafā-yı cevher-i rūḥ
Felek-miṣāl yürüt sāġar-ı şarāb-ı ṣabūḥ

Yaḥyā Beg — Göñül açılmaz irişmez bedende rāḥata rūḥ
Seḥerde lāle gibi almayınca cām-ı ṣabūḥ

Edāyī-i Stanbulī — Ümīd-i ġonca femüñle fedā iden kişi rūḥ
Ṣırāṭı ḫālī bulur bāb-ı cenneti meftūḥ

Ḫişālī — Neşāṭ-ı ḳalb-i ḥazīn ü ṣafā-yı cevher-i rūḥ
Olur mı mey gibi sāḳī getür şarāb-ı ṣabūḥ

[Derkenar]

Şeyḫ Şems-i Meşriḳī — Biyā ki ṣoḥbet-i üns-est ü bādhā-yı ṣabūḥ
İẕā deʿayte bihā lā-teḳif be-rūḥike rūḥ

Gedāyī-i Şarḳī — Ḫoş ān zamān ki yüziñ oldı perdedin meftūḥ
Ḫadeng-i ġamzeleriñ itdi cān u dil mecrūḥ

İsḥaḳ-i Üskübī — İrür egerçi ki tīr-i müjeñle cāna fütūḥ
Ne ḳanlar yudar ammā ki sīne-i mecrūḥ

Ḥakīm ʿAṭā — Şol āb kim bulur andan müdām rāḥat-ı rūḥ
Şarābdur k'aña dirler müdām rāḥat-ı rūḥ

Şeyḫ Āẕerī — Bened henūz der-i ḫalvet-i ezel meftūḥ
Ki dest-i ʿaşḳ-ı tu mī-zed der-i serā-çe-i rūḥ

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Ḫātemī Beg — Dili mest ideli cām-ı leb-i mey-gūn-ı nasūḥ
ʿĀşıḳı eyledi bülbül ruḫ-ı gül-gūn-ı naṣūḥ

Tīġī Beg — Mest olup cānile olsam n'ola meftūn-ı naṣūḥ
Sāḳī-i tevbe-şikendür leb-i mey-gūn-ı naṣūḥ

Mānī Beg	Tevbemüz bozdı dirīġā leb-i mey-gūn-ı naṣūḥ Ne revā tevbe-şikenlik ola ḳānūn-ı naṣūḥ
Maḳāmī	Serv-i gülzārı vefādur ḳadd-i mevzūn-ı naṣūḥ Bāde-i bezm-i ṣafādur leb-i mey-gūn-ı naṣūḥ
Ḫişālī	Bāde-i bezm-i ṣafādur leb-i mey-gūn-ı naṣūḥ Gül-i gülzār-ı vefādur ruḫ-ı gül-gūn-ı naṣūḥ
	Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim
ʿĀlī Efendi	Lāledür Nūşīnrevān gibi hemān laʿlīn-ḳadeḥ Olmış ezhāruñ çoġı sīmīn-ḳadeḥ zerrīn-ḳadeḥ
Ümīdī	Nev-baḥār itdi bugün çün meclisi zerrīn-ḳadeḥ Sāḳiyā gül gibi devr itsün yine zerrīn-ḳadeḥ
—	Oldı ʿaks-i çihre-i zerd ile çün zerrīn-ḳadeḥ Cām-ı zerrīn ṣunmasun sāḳī baña zerrīn-ḳadeḥ
Dürrīyü'l-kātib	Ṣuffa-i mey-ḫāne gülşen lāleler laʿlīn-ḳadeḥ Sāġar-ı billūrı ṣun sāḳī odur sīmīn-ḳadeḥ
Ḫişālī	Gül ṭabaḳdan nuḳl-i şeb-nem lāleler laʿlīn-ḳadeḥ Yāsemīn sīmīn-ḳadeḥ zerrīn ise zerrīn-ḳadeḥ
	Velehu
Mesīḥī-Şarḳī	Tā nihānī ġayrile ol gül çiker gül-gūn ḳadeḥ Dem-be-dem ġamdın bolur köñlüm n'ola ḳan çün ḳadeḥ
Nevāyī	Lāle vü gül bitdi vü içmes ol ay gül-gūn ḳadeḥ Ni köñül ḫoşlıġ bile tartay mini maḥzūn ḳadeḥ
Emrī Çelebi	Ġam ḫumārı defʿine çün istemiş Mecnūn ḳadeḥ Lāle-i deşt-i fenā ṣunmış aña pür-ḫūn ḳadeḥ

Ḫişālī — Döne döne raḳṣa girse her ḳaçan gül-gūn ḳadeḥ
Bülbül eyler ehl-i bezmi şevḳile ol gün ḳadeḥ

70b

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Yaḥyā Efendi — Şu‘le-i meyle döner şem‘-i fürūzāne ḳadeḥ
Şem‘ iken yine ider cünbiş-i pervāne ḳadeḥ

Seyyid Hāşimī — Pehlivānlar gibi geldükçe bu meydāne ḳadeḥ
Ġam u endūh u melāli başar üç dāne ḳadeḥ

Ümīdī — Devr idüp meclisi biñ nāzile rindāne ḳadeḥ
Sāḳiyā döndi bugün ḫaylice yārāne ḳadeḥ

Dürrī-i Baḥrī-zāde — N’ola boş gelse ḳaçan kim gele rindāne ḳadeḥ
Hīç boş gelmedi bir kez daḫi yārāne ḳadeḥ

Dürrī el-kātib — Gelsün el ṭutuşalum sāḳī bu meydāne ḳadeḥ
Ġam-ı ferdāyı yiter başmaġa bir dāne ḳadeḥ

Yümnī — Gelse sāḳī yine ‘ayş itmege meydāne ḳadeḥ
Meḥmed Beg — Yürise devr idüben bezm-i süḫan-dāne ḳadeḥ

Ḫişālī — Sāḳiyā geldigi dem meclis-i rindāne ḳadeḥ
Ġuṣṣa vü ḥüzn ü melāli başar üç dāne ḳadeḥ

[Derkenar]

Nādirī-i Ġanī-zāde — Söyledüp bülbül iderse n’ola rindānı ḳadeḥ
Bāġ olur meclis-i ‘işret gül-i ḫandānı ḳadeḥ

Velehu

Bāḳī Efendi — Pür olup devr idicek meclis-i mestānı ḳadeḥ
Çerḫ olur ḫalḳa-i rindān meh-i tābānı ḳadeḥ

Vālī'l-ḳāḍī — Hāledür meclis-i rindān meh-i tābānı ḳadeḥ
Jāledür bāde anuñ lāle-i nu'mānı ḳadeḥ

'Ulvī — Sāḳiyā bādeyi nūş eyleyelüm ḳanı ḳadeḥ
Getüre gül gibi tā beñzimüze ḳanı ḳadeḥ

Ḫişālī — Gül gibi devr idicek meclis-i rindānı ḳadeḥ
Bir ayaġıyla yıḳar ġuṣṣa-i devrānı ḳadeḥ

Ḫişālī — Söyleyüp bülbül iderse n'ola rindānı ḳadeḥ
Bāġ olur meclis-i 'işret gül-i ḫandānı kadeḥ

Baḥr-i Mużāri'-i Aḫreb

Laṭīfī Ḳasṭamonī — Bezm-i ezelde oldı meger āşinā ḳadeḥ
K'itdi bizümle döne döne merḥabā ḳadeḥ

Bezmī-i Atīḳ — Alsa eline sāḳī-i ḥūrī-liḳā ḳadeḥ
Baḥş eyler idi kāse-i kevşerle tā ḳadeḥ

'Ayānī Efendi — Rindāne meclisi ṭolaşur dāyimā ḳadeḥ
Virmez o ḳan olacaġı niçün baña ḳadeḥ

Ḫişālī — Bezme ayaḳ başup ele al sāḳiyā ḳadeḥ
Buldı şeref ḳudūmüñile dāyimā ḳādeḥ

Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim

Ḥāletī-i 'Azmī-zāde — 'Aşḳile baḥş eyler ise 'aḳl eger bulmaz felāḥ
Pīşe-bāza yā meges 'anḳāya olmaz hem-cenāh

'Āşıḳī — Ey cemāl-i bā-kemālüñ nūr-ı miṣbāḥ-ı revāḥ
Çeşm-i mestüñ bā'iş-i taḫrīb bünyādı şalāh

Cemālī Çelebi — 'Ömri fisḳ ü zille ṣarf itmekde buldum inşirāḥ
'İzzi maḳṣūd itmedüm mey-ḫānedür baña merāḥ

Ḫişālī — Ṭañ mı bulsam keşret-i cürmile dūzaḫdan felāḥ
Didi Aḥmed mü'mine ḫaml olunur çünkim şalāḥ

[Derkenar]

Necmī Çelebi — Pāy-māl-i dūd u ġam olmazdan evvel her ṣabāḥ
Sāḳī-i devrān elinden nūş ide köp cām-ı rāḥ

— — Gün gibi ʿarż-ı cemāl itmez iseñ baña ṣabāḥ
Ey ḳamer-çihre senüñle ne selām u ne sabāḥ

71a

Sebzī Stanbulī — Laʿlden başına urundı yine efser ḳadeḥ
Şāh olup cünd-i ġamı almaġa ḳaṣd eyler ḳadeḥ

Ümīdī — Her ḳaçan meclisde sāḳī leblerüñ öper ḳadeḥ
Aġzı ṣuyın aḳıdup şevḳ ile devr eyler ḳadeḥ

Velehu Ümīdī — Bilmezem ey gözleri cādū ne siḥr eyler ḳadeḥ
Kim dem-ā-dem meclis içre leblerüñ öper ḳadeḥ

Dürrī — Aldıġıçün deste sāḳī-i perī-peyker ḳadeḥ
Ayaġı yir başmayup her dem ṣafā eyler ḳadeḥ

Ḫişālī — Her ḳaçan alsa eline ol perī-peyker ḳadeḥ
Bize başmaz ayaġı ẕevḳ u ṣafā eyler ḳadeḥ

Velehu Ḫişālī — Bezm-i meyde raḳṣ urup her dem ki devr eyler ḳadeḥ
Laʿl-i yāri öpmede bilmem ne siḥr ider ḳadeḥ

Ḥakīm ʿAṭā — Meclis içre ġonca-leblerle ṣafā sürer ḳadeḥ
Ayaġı yer başmayup raḳḳāṣ-veş döner ḳadeḥ

Lāmiʿī Bursevī — Her ḳaçan ol sīm-ber destine alsa zer ḳadeḥ
ʿAks-i laʿlinden olur yāḳūt-veş aḥmer ḳadeḥ

Enverī — Geçmedin devrān-ı gül devr itsün ey dil-ber ḳadeḥ
Sāḳī-i sīmīn-beden demdür ṣunarsa zer ḳadeḥ

Velehu

Ḫişālī — Ḳılsañ ıḍḥāda eger ḳurbān budur naḳl-i saḥīḥ
Ka'be-i kūyuñda kebş-i cān gibi olmaz ẕebīḥ

Seyyid Feyżī Beg — Ka'be-i kūyuñda kebş-i cān gibi olmaz ẕebīḥ
Gel ḫalīlüm ġayrdan el çek olur ẓulm-i ṣarīḥ

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Molla Cāmī — Dārem ez-pīr-i muġān naḳl ki der-dīn-i Mesīḥ
Bāde çün nuḳl-i mübāḥest zihī nuḳl-i saḥīḥ

Muḥteşem Kāşī — Ber zebān-ı ḫıred īn nükte ṣarīḥest ṣarīḥ
Ki naẓar-ı cüz be-ruḫ-ı ḫūb ḳabīhest ḳabīḥ

Cinānī Bursevī — Bulmadı bir leb-i la'lüñ gibi güftārı fasīḥ
Aldı gerçi ayaġı altına dünyāyı Mesīḥ

Ṣānī Beg — Ḥaḳḳa lāyıḳ ider iseñ melek-āsā tesbīḥ
Gönül el üzre ṭutarlar seni mānend-i Mesīḥ

Ḫişālī — Ġayra luṭf itmegile baña ider ẓulm-i ṣarīḥ
Şübhe yoḳ ẓulm itdiginde budurur nuḳl-i saḥīḥ

Baḥr-i Mücteş-i Mecnūn

Vālihī Üsküdī — Ḫayāl-i vaṣluñile itdüm iktisāb-ı ferāḥ
Gedāyı ḫ̆āce ider gāh olur ḥisāb ferāḥ

Peyāmī — Ümīd-i manṣıb idüp itmem iktisāb-ı ferāḥ
Ġamuñla ülfet idüp itdüm ictināb ferāḥ

71b

Ḫ̆āce Āṣāfī — Biyā ki lāle-i sīr-āb zed ṣalā-yı ḳadeḥ
Zi-gül nesīm-i bahārest dil-güşā-yı ḳadeḥ

Hilālī — Bedīn heves ki demī ser nehem be-pāy-ı ḳadeḥ
Hezār bār füzūn ḫᵛānde-em duʿā-yı Ḳdeḥ

Niẓāmī-i Ḳaramanī — Ḳılalı sāḳī-i bezm-i ezel ṣalā-yı ḳadeḥ
Göñül ider heves-i cām u dil hevā-yı ḳadeḥ

Ḫişālī — Çemende lāle ider sāḳiyā ṣalā-yı ḳadeḥ
Olursa vird-i zebānum n'ola duʿā-yı ḳadeḥ

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb

Ebu'l-Feṯḥ-i Sulṭān Selīm — Mestāne çeşm-i yār ber-āmed zi-ḫᵛāb-ı ṣubḥ
Ḫoy-gerde rūy u geşte zi-tāb-ı şarāb-ı ṣubḥ

Sulṭān Süleymān — Ey ez-neẓāre-i tu ḫacil āftāb-ı ṣubḥ
Laʿlet be-ḫande-i nemekīn borde āb-ı ṣubḥ

Şeyḫ ʿAbdüllaṭīf — Tā ḫurde-i zi-cām-ı muraṣṣaʿ şarāb-ı ṣubḥ
ʿAks-i ruḫ-ı tu borde zi-ḫurşīd-i nāb-ı ṣubḥ

Mesīḥī Beg — Şeb-gūn ṣaçuñla eyleme ey meh niḳāb ṣubḥ
Ṭoġsun bu ḳara günlüye ol āftāb-ı ṣubḥ

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb

Ḫişālī — İtdi yine berīd-i meserret nidā-yı ṣulḥ
Pür ḳıldı gūş-ı ʿālemi ṣīt u ṣadā-yı ṣulḥ

Ḫişālī — Hātifden irdi gūşuma nā-geh nidā-yı ṣulḥ
Virdi sürūş müjde-i rāḥat fezā-yı ṣulḥ

Velehu Ḫişālī — Evrād olalı ḫalḳ-ı cihāna duʿā-yı ṣulḥ
Dergāh-ı Ḫaḳda geçdi ḳabūle recā-yı ṣulḥ

Velehu Ḫişālī — Herkes cihāñda eyleriken iddiʿā-yı ṣulḥ
Defʿ oldı reʾy-i Āṣafile müddeʿā-yı ṣulḥ

Velehu Ḫişālī — Dehri münevver eyledi nūr u żiyā-yı ṣulḥ
Oldı beḳā-yı ʿāleme bāʿiṣ beḳā-yı ṣulḥ

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Seyyid Feyżī Bey
Nice gün yollar gözetdi a'yin-i a'yān-ṣulḥ
Rū-nümāyān eyleyince gün gibi āvān ṣulḥ

Velehu
Seyyid Feyżī
Ḳodılar Rüstem miṣāli dünyede destān ṣulḥ
Çeşm-i a'dāya ṭoḳındı reşkden peykān ṣulḥ

72a

Baḥr-i Mücteṣ-i Mecnūn

Nevāyī
Köñülni muġ-beçe aldı muġāna tut aḳdaḥ
Ki yoḳ ṣalāḥ ile bulmaḳlıḳ imdi bizge ṣulh

'Ālī Efendi
Zamāne ḳıldı benüm muḳteżā-yı rūḥumu rāḥ
Gerek nehār u leylī gerek ṣabāḥ u revāḥ

'Ayānī-Öziçevī
Ruḫuñla zülfüñi fikr eylerüm ṣabāḥ u revāḥ
Birisi ẓulmet-i dāc oldı birisi miṣbāḥ

Ḫişālī
Bu deñlü sa'y iderüm yoḳ mecāl fevz ü felāḥ
Esīr-i dil-ber ü rāham esīr-i dil-ber ü rāḥ

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Nişānī
Bāġa gelse 'arż-ı ḳāmet eylese dil-ber ṣabāḥ
Ḫayretinden ṣalınur serv-i ḫırāmān her ṣabāḥ

'Ahdī
'Arż-ı dīdār itse çıḳsa ḳapudan dil-ber ṣabāḥ
Maṭla'ından mihr-i enver ṣan ṭulu' eyler ṣabāḥ

Ṣuhūdī
Ṣām-ı zülfüñden ruḫın 'arż eylese dil-ber ṣabāḥ
Mihr-i ḫāver ebrden güyā ṭulu' eyler ṣabāḥ

Mīrʾāl-ḳāḍī
Geşt-i bāġ itdükçe ey dil nāzile dil-ber ṣabāḥ
Jāle ṣanma ayaġına dür niṣār eyler ṣabāḥ

Ḥişālī — Çeşme-sār-ı dīdeden cūş itse yaşum ger ṣabāḥ
Reşkden mevce gelür bu heft deryā her ṣabāḥ

[Derkenar]

Ṣānī Beg — Revzeninden ʿārıżın ʿarż eyledi dil-ber ṣabāḥ
Ṭoġdı gūyā maṭlaʿından ḫüsrev-i ḫāver ṣabāḥ

Velehu

Fużūlī — Ḳansı māhuñ bilmezem mihriylen olmış zār ṣubḥ
Her gün eyler ḫalḳa bir dāġ-ı nihān iẓhār ṣubḥ

Velehu Fużūlī — Ger degül bir māh mihrilen menüm tek zār ṣubḥ
Başın açup nişe her gün yaḳasın yırtar ṣubḥ

Ḥişālī — Olmasa ol māh-rūya ʿāşıḳ-ı dīdār ṣubḥ
Şevḳ-i mihrin itmez idi göricek iẓhār ṣubḥ

Dürrīʾl-kātib — Olmasaydı saña cānā ʿāşıḳ-ı dīdār ṣubḥ
Gün yüzüñ gördükde atmazdı göge destār ṣubḥ

Baḥr-i Mücteṣ-i Maḥbūb

Kātibīʾl-ʿAcem — Çü lāle ḫīz ü be-dest āvered nehār ḳadeḥ
Be-dest eger nefüted ez-zemīn ber-ār ḳadeḥ

Aḥmed Paşa — Ṣafā-yı ʿaks-i lebüñ m'aldı ey nigār ḳadeḥ
Ki bezme cürʿa diyü laʿl ider niṣār ḳadeḥ

Tācī Beg-zāde — Ṣafaḳdan itdi meh-i nev çü āşikār ḳadeḥ
Ṣun imdi bāde-i laʿlile zer-nigār ḳadeḥ

Naẓmī-i Edirnevī — Müşābih olalı laʿlüñe ey nigār ḳadeḥ
Cihānda buldı ṣafāyile iştihār ḳadeḥ

Deli Zeynī — Ne dem ki destüñe alsañ sen ey nigār ḳadeḥ
Zemīne cürʿa degil laʿl ider niṣār ḳadeḥ

Ḫişālī — Bañа ki būs ide gül gibi ey nigār ḳadeḥ
Helāk idüp beni ḳan eyler āşikār ḳadeḥ

72b

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb-i Mekfūf

Yaḥyā Beg — Sögse dehānı aġzuma olur ġıdā-yı rūḥ
Cānumdan oy virür bаña ol āşinā-yı rūḥ

Reʾyī Çelebi — Laʿlüñ şarābı olmasa sāḳī ġıdā-yı rūḥ
Emmek lebüñi olmaz idi muḳteżā-yı rūḥ

Merāmī — Erbāb-ı ʿaşḳa dāne-i ḫālüñ ġıdā-yı rūḥ
Āb-ı zülālüñ ehl-i meẕāḳa şafā-yı rūḥ

Meḥmed Efendi Şeyḫülislam — Ḥamdülillāh kim yine geldi şehā iḫbār-ı feth
Ṭutdı āfāḳı ser-ā-ser müjde-i āṣār-ı feth

Seyyid Feyżī Beg — Şaldı pertev ʿāleme ḫurşīd-i pür-envār-ı feth
Zīb ü fer virsüñ cihāna vaḳtidür āṣār-ı feth

73a

Aḥmed Paşa — Şabā uzadup elin zülfüñi çeker ḳüstāḫ
Kim oldı bī-ser ü pālar da bu ḳadar küstāḫ

Necātī Beg — Gözüñ ḥarīm-i cemālüñde ḳan ider küstāḫ
Belī hemīşe olur mest bī-ḫaber küstāḫ

Ḫᵛāce Āṣāfī — Āsmān-dāred be-kaşdem seng-i encüm āḫ āḫ
Çün men-i güm-reh şeb-i ġam cānberem zʾīn seng-lāḫ

Yaḥyā Efendi — Seng-i miḥnet şaḥn-ı sīnem eylemişken seng-lāḫ
Naḫl-i ġam yine eliflerden şalıpdur nice şāḫ

Kātibī el-ʿAcem — Şod zi-laʿl-i āb-dāret dīde-i aḥbāb surḫ
Çün kesī kūrā buved reng ez-şarāb-ı nāb surḫ

Yaḥyā Efendi — Ḫūn-ı eşkinden olupdur bülbülüñ her āb surḫ
Bāġda olsa ʿaceb mi her gül-i sīr-āb surḫ

Ḫişālī — Reng alup laʿlüñden olmışdur şarāb-ı nāb surḫ
Ġoncanuñ ḫūn oldı baġrı her gül-i sīr-āb surḫ

Velehu

Nādirī Efendi — Laʿl-i dil-ber surḫ u güller surḫ u reng-i bāde surḫ
Bāġa gel ey zāhid olsun bādeden seccāde surḫ

Ḫāletī-ʿAzmī-zāde — Kimse tā kim ṭuymaya eylerse reng-i bāde surḫ
Zāhid-i şehre revādur olsa ger seccāde surḫ

Ḫişālī — Meclisüñde zāhidā olmaḳ gerek seccāde surḫ
Tā ki ʿaybın setr ide eylerse reng-i bāde surḫ

Velehu

İbni Kemāl Paşa — Çün olur āhumdan ol zülf-i muʿanber şāḫ şāḫ
Ṣan olur bād-ı seḥerden sünbül-i ter şāḫ şāḫ

Emrī Çelebi — Ṣalınur bāġ içre gördüm serv ü ʿarʿar şāḫ şāḫ
Ḳaddüñ añup sīneme çekdüm elifler şāḫ şāḫ

Ḫişālī — Ḳāmetüñ reşkiyle şimşād u ṣanavber şāḫ şāḫ
Kākülüñ būyından olmış sünbül-i ter şāḫ şāḫ

Velehu Ḫişālī — Bād-ı āhumdan olur zülf-i muʿanber şāḫ şāḫ
Gūyiyā bād-ı ṣabādan sünbül-i ter şāḫ şāḫ

Ḫālişī Bey — Bulsa eşkümden nemā vü neşve-i ʿarʿar şāḫ şāḫ
Bergile bāri olurdı laʿl ü gevher şāḫ şāḫ

73b

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb

Mollā Cāmī — Ey bī-leb-i tuem be-dehān ḳand-i nāb-ı telḫ
Der-kām-ı cām bī-leb-i laʿlet şarāb-ı telḫ

Ẕātī Beg — Nūş ideli raḳīble dil-ber şarāb-ı telḫ
Allāh ki aḳdı çeşme-i çeşmümden āb-ı telḫ

Mesīḥī Beg — Ḫāşā ki ola ḫālle ol laʿl-i nāb telḫ
Ṭatlu olur mevīzle olmaz ḫoş-āb telḫ

Emrī Çelebi — Şīrīn lebüñde hīç yaramaz cevāb-ı telḫ
Merġūb olur egerçi ki sāḳī şarāb-ı telḫ

ʿĀlī Efendi — Mestāne acı acı sögüp vir cevāb-ı telḫ
Dil laʿl-i sükkerīnüñi şansun şarāb-ı telḫ

Seyyid Feyżī Beg — Cām-ı lebüñsiz olsa ʿaceb mi şarāb telḫ
Laʿlüñsiz ehl-i ʿaşḳa olur ḳand-ı nāb telḫ

Ümīdī Çelebi — Ẕevḳüm füzūn olur lebüñ itse cevāb-ı telḫ
Zīrā ki şevḳi arturur olsa şarāb-ı telḫ

Ḫişālī — Ẕevḳum ziyāde itdügi cānā cevāb-ı telḫ
Keyfiyyet artıḳ olur olıcaḳ şarāb-ı telḫ

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Şādıḳ — Kef-i muʿcizde yā ḳurş-ı meh-i ġarrā mıdur ol ruḫ
Yed-i beyżāda yā mihr-i cihān-ārā mıdur ol ruḫ

Şānī Beg — Ḫaṭ-ı nev-ḫīzi şeb-bū lāle-i ḥamrā mıdur ol ruḫ
Yaḫūd bāġ-ı melāḥatde gül-i raʿnā mıdur ol ruḫ

Peykerī — Dükān-ı ḥüsne zeyn olmış ḳızıl u vālā mıdur ol ruḫ
Yāḫūd aḳ kāġıd ile lāle-gūn kālā mıdur ol ruḫ

Ḫişālī — Ḫaṭ-ı müşgīni sünbül lāle-i ḥamrā mıdur ol ruḫ
Yaḫūd gülzār-ı ḥüsn içre gül-i raʿnā mıdur ol ruḫ

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Ẕātī Beg
ʿAşḳ vaż‘ eyledi dilde yine bir ḳaṣr-ı ferāḫ
Olımaz aña tetimmāt-ı sipihr-i nüh kāḫ

Şemʿī
Bāġ-ı ʿaşḳuñda göñül murġı uçup şāḫ-be-şāḫ
Ṣulı şefṭālüye meyl itse olur mı küstāḫ

Naẓmī-i Edirnevī
ʿÖmr meydānı eyā ḫ̲ᵛāce degül çünki ferāḫ
Ne hevesdür bu cihān içre yüce ṭaḳıla kāḫ

Ḫişālī
ʿÖmri beş gün idüp ʿad bulmadı bir şāḫ-ı ferāḫ
Saña yetmez mi eyā ḫ̲ᵛāce bu nüh ṭāḳıla kāḫ

[Derkenar]

Firdevsī
Sūz-ı ʿaşḳuñdan eger āh ide ḳalb-i sürāḫ
Yeter ey şemʿ-i dil-firūz sipihr-i nüh kāḫ

ʿĀlī
Sīnemi nāvek-i ġamzeñle idelden sūrāḫ
Ey ḳaşı yā dil-i bīmārum olurdı dervāḫ

Ḫişālī
Nice biñ yıl yaşasa bulmaya bir şāḫ-ı ferāḫ
Nükte yetmez senüñ ḫ̲ᵛāce bu nüh ṭāḳile kāḫ

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb-i Mekfūf

Ebu'l-Feṭḥ-i Şāh Selīm
Mestāne çeşm-i yār ber-āmed zi-ḫ̲ᵛāb surḫ
Hoy-gerde rūy u geşte zi-tāb-ı şarāb-ı surḫ

Şeyḫ ʿAbdüllaṭīf
Tā ḫurde-i zi-cām-ı muraṣṣaʿ şarāb-ı surḫ
ʿAks-i ruḫ-ı tu borde zi-ḫurşīd tāb-ı surḫ

Vālihī-i Üskübī
Çünki göründi dīdeme ol laʿl-i nāb-ı surḫ
Çekdi yüzine ḳanlu yaşından niḳāb-ı surḫ

74a

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Ḥayretī Beg
Kendü luṭfından idüpdür beni dil-ber güstāḫ
Yüz virüben ḳulına ḳıldı o server güstāḫ

Fużūlī Baġdādī
N'ola ger ḳucsa miyānuñ kemer-i zer güstāḫ
Getirüp çoḳları ortaya zer eyler güstāḫ

Vuṣūlī Beg
Şarḳar oldı ruḫuña zülf-i muʿanber güstāḫ
Yüz virüp her dem aña ʿārıżuñ eyler güstāḫ

Ḫişālī
Örter oldı ruḫuñı zülf-i muʿanber güstāḫ
ʿĀrıżuñ niçün aña yüz virüp eyler güstāḫ

Velehu Ḫişālī
Zülfüñe kendüyi ṭutmazdı berāber güstāḫ
Ey şaçı-Leylī eger olmasa ʿanber güstāḫ

Velehu Ḫişālī
Öykünürmiş ruḫuña mihr-i münevver güstāḫ
Ẕerre eksikligini bilmez ol ebter güstāḫ

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

ʿAzīzī Beg
Bir gül-i ḫandān-ı gülzār-ı cināndur lāle-ruḫ
Bir nihāl-i serv-i bustān-ı cināndur lāle-ruḫ

Mānī'l-müderris
Bir semen-sīmā perī-peyker cevāndur lāle-ruḫ
Gül-ʿiẕār u serv-ḳadd ġonca-dehāndur lāle-ruḫ

Ḫişālī
ʿArż-ı ḳāmet eylese serv-i revāndur lāle-ruḫ
Kebk-i reftār ile ṭāvus-ı cināndur lāle-ruḫ

Velehu Ḫişālī
Bir perī-peyker melek-manẓar cevāndur lāle-ruḫ
Cānuma cānlar ḳatar rūḥ-ı revāndur lāle-ruḫ

Baḥr-i Hezec-i Maḥẕūf

Emrī Çelebi
Süvār olsa eger ol şāh-ı ferruḫ
Sürer sitem semendine ḳamer-ruḫ

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Bāḳī Efendi	Bāña ʿarż itmesün mihr-i seḥer ruḫ Degül ḫaddüñ gibi ferḫunde ferruḫ
Ḫişālī	Bugün ʿarż eyledi mihr-i seḥer ruḫ Velī ruḫsāruñ andan daḫi ferruḫ
Şeyḫī-Germiyānī	İki taḫt üzre iki şāh-ı ferruḫ Biri zühre-cebīn biri ḳamer-ruḫ
Kemāl Paşa-zāde	Gice seyrümde gördüm bir ḳamer-ruḫ Degil insān melekden daḫi ferruḫ
Ḫişālī	Bugün sensiz o ḫurşīd-i ḳamer-ruḫ Ḫuceste-ṭālīʿ ü ferḫunde ferruḫ

74b (boş)

75a

Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim

Ehlī-Ṭayyib-zāde	Ṣalup dil fülkini ʿummāna ḳıldum var mı bir bād Muḫalif rūzgār olursa olsun her çe bād-ā-bād
Cemālī Çelebi	Benem ʿaşḳuñ işinde fiʿle gelmiş kāmil ü üstād Bu fezā içre baña nisbet daḫi bi'l-ḳuvvedür Ferhād
Żiyāyī-Mostarī	Hevāña gerçi ey servüm düşen ġamdan degül āzād Hevā-dār oldum işte bende saña her çe bād-ā-bād
Velehu Żiyāyī	Vefāyı itmesün sen bī-vefāya kimseler isnād Cefā resmini yoḫsa sen mi itdüñ ibtidā īcād
Ḫişālī	Nihāl-i ḳaddüñe ḳul olmaz ise rāstī şimşād Olımaz ṣarṣar-ı bād-ı fenādan serverā āzād
Velehu Ḫişālī	Ḳıyāmet ḳaddüñe ḳul olmaz iseʿarʿar u şimşād Nigārā ṣarṣar-ı bād-ı belādan olmayan āzād

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb

Aḥmedī — Fikr ile mebde'iñ neredendür nedür meʿād
Hem geldigüñden iş bu cihāna nedür murād

Necātī Beg — Gülmek saña yaraşur eyā ḥūr-ı meh-nijād
Kim güldügüñce gül gibi ḥüsnüñ olur ziyād

Yaḥyā Beg — Mābeynimüzde olmaz ise ṭañ mı ittiḥād
Sen pādişāh-ı ʿālem ü ben eżʿafü'l-ʿibād

Bāḳī Efendi — Gerdūn-ı dūna ʿāḳıl iseñ itme iʿtimād
Dönsün piyāle devr-i ḳamerden budur murād

Ḫişālī — Bu gerdiş-i sipihre dilā itme iʿtimād
Dönsün piyāle devr-i felekden budur murād

Ḥāletī-ʿAzmī-zāde — Dil-dāra nāme yazmaġa ʿuşşāḳ nā-murād
Ḳılsun sevād-ı merdümek-i çeşmini midād

Ḥāletī-ʿAzmī-zāde — Dil-dāra nāme yazmaġa ʿuşşāḳ nā-murād
Ḳılsuñ sevād-ı merdümek-i dīdesin midād

Ḫākī-Belġradī — Āzādenüñ maḳāmına irmek ise murād
Bekle yerüñi serv gibi ey sehī-nijād

Ḥāletī-ʿAzmī-zāde — Rūyuñ göründi kākülüñi ḳaldırınca bād
Geldi ẓuhūra maʿnāü'n-nevvir fi's-sevād

Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim

Yaḥyā Efendi — Saña ey ʿāşıḳ murād-ı yār olursa ger murād
Yā cefā yā luṭf elbetde olursın ber-murād

Ḫişālī — Ẕevḳ-i vaṣl-ı yār ise ʿālemde ey dil ger murād
Rāżı ol cevr ü cefāsına olursın ber-murād

Velehu Ḫişālī	El vire dirseñ murād üzre cihānda ger murād Nā-murād ol ber-murād olma virür el her murād
	Velehu
Emrī Çelebi	Gördüm ey dil minnet ister virmege dünyā murād Aña minnet itmeden ḳurtuldum oldum nā-murād
Nevʿī Efendi	Olmadı devlet müsāʿid ḳıldı istiġnā murād Rūzgār el virmedi ḳaldum ayaḳda nā-murād
Seyyid Rıżāyī Filibevī	İtdi çün maḳṣūd dūna virmeyi dünyā murād Maṭlab-ı aʿlā bana dünyāda olmaḳ nā-murād
75b	
	Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim
Niyāzī Şarḳī	Ol ki serve evc virmiş ḳadd-i dil-cū ḳoymış ad ʿĀrıżuñnı yāsemenden yaşayup rū ḳoymış ad
Ḳabūlī Efendi	Ol ki māha nūr tevcīh eylemiş rū ḳoymış ad Nūrdan bir nūr peydā ḳılmış ebrū ḳoymış ad
Dervīş Paşa	Ol ki bir gül-berg-i ter peydā ḳılup rū ḳoymış ad Berg-i gülġa müşg şaçmış ḫaṭṭ-ı ḫoş-bū ḳoymış ad
Sāʿī Naḳḳāş	Ol ki al evrāḳa bir gül resm idüp rū ḳoymış ad Müşk-i terden rā çeküp üstine ebrū ḳoymış ad
Seyyid Feyżī Beg	Ol ki vechüñ aḥsen-i taḳvīm idüp rū ḳoymış ad Medd-i āh-ı ʿāşıḳa ol rūya ebrū ḳoymış ad
Bezmī Aʿmā	Ol ki şāḫ-ı naḫl-i ḳadd-i yāre yazu ḳoymış ad ʿĀşıḳ āgūş idecek ʿużvına pehlū ḳoymış ad
Ḫişālī	Ol ki serv-i ser-firāza ḳadd-i dil-cū ḳoymış ad Ḫadde gül ḫaṭṭa çemen dendāna lü'lü ḳoymış ad

Ḫalīfe

Sünbül-i sīr-āba ol ki caʿd-ı gīsū ḳoymış ad
Cān ḳuşıçün dām idüp zülf-i semen-bū ḳoymış ad

Ṣabūḥī-i Mevlevī

Nūrdan bir serve ol kim ḳadd-i dil-cū ḳoymış ad
Mihre ʿārıż ġurre-i ġarrāya ebrū ḳoymış ad

[Derkenar]

Ḳabūlī

Dest-i ḳudret iki yā çekmiş dü ebrū ḳoymış ad
Bir muṭarrā nārdan zih bağlamış mū ḳoymış ad

Velehu

Rūḥī-i Baġdādī

Pādişāh-ı dīn ü devlet ḥażret-i Sulṭān Murād
Saña ḳılmışdur dil-āver olduġıçün iʿtimād

Mesīḥī-i Şarḳī

Ol büt-i bī-raḥmetiñ bī-dādıdıñ min nā-murād
Veh nice dād eyleyem kim ḳalmadı dād-ı midād

Nevāyī

Boldı köñlüm şād tabḳac tīġdin köñlüm güşād
Yoḳ ʿaceb her kimge kim yetgeç güşādı olsa şād

Velehu Nevāyī

Dapalı ḫāki tenime nāvek-i ʿaşḳıñ güşād
Köñlüm ider ḫayr-maḳdem cānum ider ḫayr-bād

Fużūlī-i Baġdādī

Merdümin maḥv itmedin olmaz ḫaṭuñdan dīde şād
Bulmaḳ olmaz ẕevḳ ḫatlardan açılmadın sevād

Velehu Fużūlī

Göz ḫaṭuñdan merdümin maḥv itmedin bulmaz murād
Żāyiʿ eyler ḥüsnini ḫaṭṭuñ sevād üzre sevād

Celāl Beg

Cān muḳīm-i ḳūyuñ iken itmedüñ vaṣluñla şād
Hīç münāsib mi kişi cennetde olmaḳ nā-murād

Ḥayretī Beg

Ey güzellik Mışrına sulṭān olan Sulṭān Murād
Bende-i maḳbūlüñ olmaḳdur hemān senden murād

Viṣālī-yi'l-ḳāḍī

Ey benüm göñlüm seürūrı gözlerüm nūrı Murād
Ben ḳuluñ irgür murāda eyleme gel nā-murād

Vālihī-i Üsküdārī

Dem urur ʿĪsī lebüñden var ise gülşende bād
Kim olupdur sāḥir-āsā kānı taḥrīk-i cemād

Ḥāletī-i Nesl-i Gülşenī

Ey göñül gel bu cihānda eyleme hergiz murād
İsteseñ ẕevḳ u ṣafāyı nā-murād ol nā-murād

Ḫişālī

Cān u dilden bendenüm ey dil-nüvāzum şeh Murād
Vaṣlile ḳıl ber-murād itme faḳīrüñ nā-murād

[Derkenar]

Nefʿī Çelebi

Merḥabā ey pādişāh-ı ʿādil ü ʿālī-nijād
Oldı teşrīfüñle şehr-i Edirne reşk-i bilād

Şevḳī-i Şarḳī

Ol lebi şīrīne kim ḳand-i mükerrer oldı ad
Virmedi bir şehde leẕẕet kim ki andan aldı dad

Ḫātemī Beg

Ḳoyun ala gözlü ol ḫūbile pehlūdur murād
Bir ḳoyun ʿāşıḳlarıyuz bunda ne vardur fesād

Ṣabrī-i Stanbulī

Der-ṭarīḳ-i ʿaşḳ-bāzī īn ten-i ḫākī-nihād
Āḫir ez-ʿaşḳ-ı tu ey şūḫ-ı belā ez-pā fütād

Seyyid Feyżī Beg

Ḳanı inṣāf ey mürüvvet kānı ḳanı ʿadl ü dād
Cümle ʿālem ber-murād oldı ben oldum nā-murād

Sulṭān Murād

Eyleyüp erbāb-ı nuṣretle hemīşe ittiḥād
Vaḳtidür ʿazm idelüm kim irdi hengām-ı cihād

ʿAbdü'l-ḳādī

Çoḳ zamāndur nā-murāduz rūz-ı vaṣluñdur murād
Ber-murād eyle bizi bir gün benüm şāhum Murad

Velehu ʿAbdī

Çoḳ zamān idi cemālün görmek oldı murād
Ḥamdülillāh kim bugün gördüm benüm şāhum Murād

76a

Rāyī

Ḥamdülillāh ẓıll-ı Yezdān Ḥażret-i Sulṭān Murād
ʿAzm idüp Baġdāda itdi fī-sebīlillāh cihād

Fikrī
Minnet Allāha yine kim Ḥażret-i Sulṭān Murād
Feṭḥ idüp Baġdādı oldı cümle ʿālem ḫalḳı şād

ʿAli Dede-zāde
Eyledi tecdīd-i dīn-i Aḥmedi Sulṭān Murād
Seyfile feṭḥ eyleyüp Baġdādı ol ʿālī-nijād

Şeyḫ Riyāżī
Müjde-i feṭḥ ü ẓaferle cümle ʿālem oldı şād
Aldı Baġdādı ʿadūdan ḍarble Sulṭān Murād

Molla Luṭfī
Ey mürüvvet maʿdeni luṭf ışşı sulṭānum meded
V'ey ebā ʿan ced vezīr-i āl-i ʿOṯmānum meded

Yaḥyā Beg
Göklere irişdi feryādile efġānum meded
Ḳuluña ẓulm eyleme devletlü sulṭānum meded

—
Ḥasretüñden oda yandum āh sulṭānum meded
Ḳan aḳıdur yaş yerine çeşm-i giryānum meded

Kemāl Paşa-zāde
Hevā ṭabʿın ḳılur āhum yili serd
Felek āyīnesin ʿaks-i ruḫum zerd

Şevḳī-Şarḳī
Bu gün kūyuñdaki ol kīmyā-kerd
İrür ʿuşşāḳa genc-i bād-āverd

Necātī Beg
İdersin ṣūfī bize çihreñi zerd
Kim alur senden anı derdüñe derd

Laṭīfī-Ḳasṭamonī
Şiʿār-ı şiʿrile pür-ʿayb olur merd
Eger olsa hezārān faẓlile ferd

76b

Meẕāḳī-Bosnevī
Müjde kim irdi yine hengām-ı luṭf-ı ḫān Murād
Gelsün alsun şevḳ ile ser-cümle nā-kāmān murād

Bezmī-ʿAtīḳ
Ḳısmet olıcaḳ ʿārif ü rinde mey ü şāhid
Tesbīḥle seccāde virilmiş saña zāhid

Ḫāḳānī Beg — Dün yāre didüm olmasa cevrüñ mütezāyid
Biñ şīve ile geldi didi işte bu zāyid

77a

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Nevāyī — Gerçi yād itmedi hergiz meni nā-şādın o şād
Lebiñiñ yādıyile her dem irür köñlüm şād

Ẕātī Beg — Āşināsın ġamı baḥrinde o şāh itmedi yād
Keremi baḥrine ġarḳ oldı dirīġā her yād

Seyyid Feyżī Beg — Ey göñül dāduñ alur yoḳ kime eylersin dād
Dād-ḫ̲āh olmayıcaḳ yoḳ yire itme feryād

Seyyid Nāmī — Emdirüp laʿl-i lebüñ bendeñe itmezsin şād
Öpdürürsin elüñi iġayra elüñden feryād

Veysī Efendi — Bī-sütūn-ı ġamı ben āhile itdüm bir yād
Varsun tīşesini başına çalsun Ferhād

Sūzī — Cām-ı ʿaşḳuñ gehī Mecnūn içer ü geh Ferhād
Sāḳiyā devr bizümdür olalum bu deme şād

Cinānī-Bursevī — ʿAşḳ bir ḫ̲ān-ı belādur ki çeküpdür Ferhād
İsteyen anı murādınca yisün sufre murād

Cemālī Çelebi — Reh-i kūyuñda ölürken şanma ḫ̲urrem ü şād
Dil ü cān Kaʿbe'ye varmaġı ider istibʿād

Muḳīmī — Ey boyı serv-i ser-efrāḫ̲te-i bāġ-ı murād
Saña hem-ser olımaz degme nihāl-i şimşād

Ḫ̲işālī — ʿAşḳda dil ki çıḳarmışdı olup üstād ad
Nesne bilmezdi bu fende daḫ̲i Ḳayş u Ferhād

Velehu Ḫ̲işālī — ʿAşḳ taʿlīmin idüp anlara oldum üstād
Ḳara cāhil idi yoḫ̲sa daḫ̲i Ḳayş u Ferhād

Velehu Ḫişālī — Bende olmazsa eger ḳaddüñe serv ü şimşād
Rāstī ṣarṣar-ı āhumdan olımaz āzād

[Derkenar]

Ḫişālī — Kūh-ı ġamda göñül itmezdi fiġān u feryād
İtse ol Ḫusrev-i Şīrīn-dehenüm ʿadl ü dād

Ḥāletī-yi ʿAzmī-zāde — Nice eylerdi ḳaşuñ ṭaḳ-ı cefā-yı bünyād
Ḳılmasa zülf-i dil-āvīzüñ eger pīş-i nihād

Velehu Ḥāletī — Yārdan silk-i cefā gelse olursın dil-şād
Giderek ḳaṣr-ı vefāya orda yazsın bünyād

Velehu Ḥāletī — Ḳaldurup şāhid-i gül-berg alur yanına bād
Muttaṣıl murġ-ı çemen ḳılsa ʿaceb mi feryād

Velehu Ḥāletī — Ġam-ı zülf ü ruḫile miḥnet-i cān-ı nā-şād
Şeb-be-şeb rūz-be-rūz olmadadur ṭurma ziyād

ʿAmrī — Gerçi çoḳ naḳş u rüsūm eyledi kilk-i Beh-zād
Ġayrlar ṣūret idi bu idi aḳṣā-yı murād

Derviş ʿÖmrī — Eylemez müjde-i vaṣlile anı Şīrīn yād
Ḳanġı ṭaş ḳatı ise başını urur Ferhād

Meşrebī-yi ʿel-kātib — Cevher-i maʿrifeti ḫ̆āce-i dil itdi mezād
Müşterī oldı aña cān ile ṭabʿ-ı naḳḳād

Nādirī Efendi — Şīr aḳıtmaġıla hep ḥāṣıl olur ṣandı Murād
Vādī-i ʿaşḳda süd dökdi yañıldı Ferhād

Şināsī-yi ʿel-ḳāḍī — Aldı Baġdādı döküp ḍarbile Sulṭān Murād
Eyledi rūḥını Sulṭān Süleymānuñ şād

Velehu

Sulṭān Süleymān	Yüzini görmeyeli bu dil-i āvāre meded Olıser derdile irişmedin ol yāre meded
Bāḳī Efendi	Eylesün vaṣlını dermān dil-i bīmāre meded Dostlar işte ben öldüm baña bir çāre meded
Necātī Beg	İşigüñden gider oldı dil-i āvāre meded Dostlar olmaya mı bu ġama bir çāre meded
Nihānī Efendi	Derde düşdüm nideyin hey baña bir çāre meded Nice pār pār yanayın āteş-i hicrāne meded
Muʿīdī	Ḳomasun derd-i ġamıyle beni bī-çāre meded Dostlar himmet idüp yalvaruñ ol yāre meded
Ṣānī Beg	Çāre-sāzum diyüñüz itsün dile bir çāre meded Şerbet-i laʿl-i lebin ṣunsın o bīmāre meded
Ṣadrī	Nice demler aradıḳ bu dil-i bīmāre meded Meded olmadı bulınmadı aña çāre meded
Dürrīyü'l-kātib	Yārdan olmazimiş ʿāşıḳ-ı bīmāre meded Yüri ey ḫasta göñül başuña var ara meded
Ḫişālī	Meded elden gidiyor bu dil-i āvāre meded Dostlar bilmemişiz derdine bir çāre meded
[Derkenar]	
Selmān	Aġız açdı beni öldürmege her yāre meded Meded iʿlām idüñüz ḥālümi ol yāre meded
Zeynī Belġradī	Çekmedin göñlümi ġam gīsū-yı dil-dāre meded Yoḳ mıdur kimse elinden çeke ḳurtara meded
Rumūzī	Yüzüme ḫışmile ḳıldı yine nezẓāre meded Meded öldürdi beni ol gözi mekkāre meded

Sulṭān Süleymān — Eyledi yār beni hecrile āvāre meded
Ölürem irmez isem yār-ı cefā-kāre meded

77b

Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim

Mesīḥī-Şarḳī — Mürde cān birdüm yoḳ vaşlıġa aşlā bir ümīd
Ḳılma yā Rab hīç kimi ʿaşḳ içre min tek nā-ümīd

Uṣūlī — Çün ḫayālüñden irer cān u dile nev nev-nüvīd
Ben ġarībe her gice ḳadr oldı vaḥy-i rūz-ı ʿıyd

Ẕātī Beg — ʿIydgāhuñ ḳadrini itdüñ mezīd ey vaşlı ʿıyd
ʿIyduñı Tañrı mübārek eylesün ḳadrüñ mezīd

Emrī Çelebi — Eylerin zülfüñ hevāsıyla heves ʿömr-i medīd
Tīġ-i müjgānuñ ġamıyla kesmezüz cāndān ümīd

ʿUlvī Çelebi — Hecr-i cānān irse cāna vuṣlatın görme baʿīd
Ey dil-i bī-çāre vardur çıḳmaduḳ cānda ümīd

ʿĀlī Efendi — Ḥükm idüp ġam defʿine ṭuġra çekerken māh-ı ʿıyd
N'oldı ʿālem bilmezin dillerde şādī nā-bedīd

Ḫālişī Beg — ʿIyd-gehde şalınur ol naḫl-i gülzār-ı ümīd
Şanasıñkim bir yire cemʿ oldılar gülzār-ı ʿıyd

Cemālī Çelebi — Yār iḥyā itmege çıḳmaz diyü ölmek baʿīd
ʿĀşıḳa olur cihānda çıḳmaduḳ cānda ümīd

— — Ṭaşra çıḳmaz diyü olma kūy-ı dil-berden baʿīd
Ey göñül dirler ki vardur çıḳmaduḳ cānda ümīd

— — Gitdi rūz-ı rūze vü geldi irişdi rūz-ı ʿıyd
İller eller öpmede biz ḫāk-pāyüñden baʿīd

—	Gird-i rāhuñ gözlemekden dostum çeşm-i ümīd İntiẓārile ser-i kūyuñda olmışdur sefīd
—	Tīġ-i ʿaşḳile Ḥüseynüñ olayın ey dil şehīd Sevmeyen cāndan o şāhı göreyin olsun Yezīd
ʿAyānī	Ġayrıya raḥmüñ mezīd ü ʿāşıḳa cevrüñ şedīd Pādişāhum ancaḳ ola luṭf ise ʿömrüñ mezīd
Nişārī-i Mevlevī	Her ḳaçan dil yārdan mihr ü vefā eyler ümīd Eyler ol dil-dār ẓālim cāna biñ cevr-i cedīd
Ḫalīlī-i Üsküdārī	Şimdi ḫūbān arasında oldı bir ṭarz-ı cedīd Kim raḳīb oldı ḳarīb ʿuşşāḳı ḳıldılar baʿīd
Ḫişālī	Ṣubḥ-ı vaṣluñ nā-bedīd ü şām-ı hicrānuñ bedīd Ḫāṣılı gün günden olmaḳda ġam-ı fürḳat mezīd
Velehu Ḫişālī	Göñlüm alduñ merḥabāyile elesen ey saʿīd Her giceñ Ḳadr ü Berāt itsün Ḫudā her rūzuñ ʿıyd
Velehu Ḫişālī	Gitdi rūz-ı rūze vü geldi irişdi māh-ı ʿıyd Gül gibi güldi açıldı ġonca-i baḫt u ümīd
[Derkenar]	
Ḫāletī-i ʿAzmī-zāde	Rūyuñ üzre dem-be-dem āṣār-ı şerm olsun bedīd Bāġ-ı ḥüsnüñ güllerin geh surḫ göster geh sefīd
ʿĪsā Efendi	Bī-vefālar arasında sensin ol ferd-i ferīd Nāz u şīve eylemekde eyledüñ ṭarz-ı cedīd
Velehu ʿĪsā Efendi	Diñle benden ey dil-i dīvāne bir pend-i sedīd Her denīye baş ḳoşanuñ mihrini itme ümīd
Emrī Çelebi	Feṭḥ olur mey-ḫānelerden rūz-ı ʿıyd irse kilīd Gūyiyā miftāḥ-ı ʿişretdür hilāl-i māh-ı ʿıyd

ʿAzīzī Beg — Ey kemāl u faẓlıla ʿālemde mümtāz u vaḥīd
Saña bende olmayan biñ cānile olur Yezīd

Velehu ʿAzīzī — Ṭālīʿüñ ferḫunde vü baḫtuñ saʿīd olsun saʿīd
Devletüñ pāyende vü ʿömrüñ mezīd olsun mezīd

Yaḥyā Beg — Düşkün oldum gözlerüm yaşı gibi derdüm şedīd
Ẓulmet-i ġam eyledi biz derd-mendi nā-bedīd

Hātifī — Ġam yeme ger ḫidmetinden yārüñ olduñsa baʿīd
Her firāḳuñ bir viṣāli vardur olma nā-ümīd

Rıżāyī — Dūr idüp gözden beni itdi gözüm girye sefīd
Ol siyeh çeşmümden andan bu mıyıdı çeşm-i ümīd

78a

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Ḳadrī Efendi — ʿIyd irişdükde dilā şanma küsūf oldı bedīd
Dem-i ʿıyş irdi diyü dā'ire ṭutdı ḫurşīd

— — Māh-ı rūze der-i mey-ḫāneye urduḳça kilīd
Anı açmaġa düzer bir zer anaḫtar meh-i ʿıyd

Ḫişālī — Gün gibi gökde bedīd olduġı dem māh-ı ʿıyd
Ġonca-i baḫtum açıldı irişüp ʿıyd-ı saʿīd

Velehu Ḫişālī — ʿĀlemi gün gibi pür-nūr ider olduḳça bedīd
Görmedüm mihr-i ʿiẕāruñ gibi rūşen ḫurşīd

Nefʿī Çelebi — Ḥamdülillāh yine inṣāfa gelüp çerḫ-i ʿanīd
Eyledi baḫtumla ʿahd ü vefāyı tecdīd

Veysī Efendi — Bāġ-ı ḳadrüñ ola mānend-i cihān-ı cāvid
ʿÖmrüñi devletüñi ḥażret-i Ḥaḳ ide mezīd

[Derkenar]

Nādirī Efendi — Maḳdem-i ʿıyddan eflāke bu şeb irdi nüvīd
Göz ḳulaġ olsa n'ola encümile ġurre-i ʿıyd

Velehu

Ẕātī Beg — Niyyet eylerse ziyān virmege ey ḫᵛāce ḥasūd
Tīġ-i tīrile anuñ başını kes kim ola sūd

Ḫālişī Beg — Bulmadın daḫi yanuñda senüñ ey māh vücūd
Beni yoġ itdi ġamuñ ʿaşḳıla idüp nā-būd

Vālihī Üsküdārī — Nār-ı ʿaşḳıle yaḳup cismümi oldum nā-būd
Eyledüm şemʿ-i şeb-ārā gibi ifnā-yı vücūd

Ḫişālī — Mey-i gül-gūn içelüm sāḳī ʿalā raġm-i ḥasūd
Görelüm buġż u ḥasedden aña var mıdur sūd

Velehu Ḫişālī — Cān u dil ṭıflı sevelden seni şāhum Maḥmūd
Rūz u şeb vird-i zebānıdurur Allāh vedūd

Velehu Ḫişālī — Bezm-i ġamda ne çalar nāleme nisbet eyle ʿūd
Çeng ü ney diñlemeden ḫūb u hevādur maḳṣūd

[Derkenar]

Şevḳī Şarḳī — Öldüm ol kūyda tābūtum irür nisbet-i ʿūd
Nevḥa-ger anda muġannī-ṣıfat ü nevḥa sürūd

Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim

Cemālī Çelebi — Nizār olmaġı sīnem ṣafhasın şārih yazar zāhid
Miyānuñ ḳucma ḥaḳḳum idügine bir ḳulac kāġıd

Seyyid Feyżī Beg — Bu dār-ı köhne bünyāduñ beḳāsı yoḳdur ey zāhid
Eger bīnā iseñ ṣubḥ u mesā besdür saña şāhid

Ḫayālī Beg — Ḫarābāt ehliyem ṭa‘n eylesün her ‘ābid ü zāhid
Bu ẕevḳe olmasun ḫālī ḥasedden bir nefes ḥāsid

Cinānī-i Bursevī — Maḥabbet sūzı te’ṯīr eylemez ḳalb olıcaḳ bārid
Ḫarābāt ehlinüñdür tā ezelden mey ile şāhid

78b

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Ṣabrī — Ele al ayaġı sāḳī çün irişdi dem-i ‘ıyd
Pāy-māl ide ġam-ı ġuṣṣayı tā maḳdem-i ‘ıyd

Bezmī-i A‘mā — Ḫoş ṣafā virdi cihāna şeref-i maḳdem-i ‘ıyd
‘Iyş idüp ‘ālem olursa demidür ḫurrem-i ‘ıyd

Rif‘atī-i Sirozī — Bülbül-āsā nice ḳan aġlamayum kim dem-i ‘ıyd
Aller giymiş olup ḫāre o gül hem-dem-i ‘ıyd

Tīġī Beg — Dem-i vuṣlat gibi ḥurmetlü olurdı dem-i ‘ıyd
Olmasa herkese bir yılda iki ‘ālem-i ‘ıyd

Ḫişālī — Ḳutlu gün ṭoġdı bugün ḫalḳa irişdi dem-i ‘ıyd
Ḳalb-i maḥzūna ṣafā virdi ‘āceb maḳdem-i ‘ıyd

Velehu Ḫişālī — Rūze-i hecr irüp encāma irişdi dem-i ‘ıyd
Bā‘iṯ-i ẕevḳ-i viṣāl oldı yine maḳdem-i ‘ıyd

[Derkenar]

Meẕāḳī-i Bosnevī — Güẕerān eylemedin mevsim-i ferruḫ-dem-i ‘ıyd
İçelüm bāde-i gül-reng olalum ḫurrem-i ‘ıyd

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Rūḥī-i Baġdādī — Şāmımuz ṣubḥ oldı döndi āftāb-ı cām-ı ‘ıyd
Mā-ḥaṣal bir ḳutlu gün gördük irişdi şām-ı ‘ıyd

Mānī’el-müderris — Ḳalmasun dillerde ġam irişdi çün hengām-ı ‘ıyd
Sāḳiyā devr eylesün cām-ı sürūr encām-ı ‘ıyd

Rezmī Arslan Paşa — Geçdi māh-ı rūze irdi çün yine hengām-ı ʿıyd
ʿĀşıḳ-ı bī-çāreler dil-berden alsun kām-ı ʿıyd

Ḫişālī — Geldi hengām-ı şafā irdi yine eyyām-ı ʿıyd
Sāḳiyā devr eylesün cām-ı şafā encām-ı ʿıyd

Velehu Ḫişālī — ʿArż-ı dīdār eyledi gül-gūn şafaḳdan cām-ı ʿıyd
Devre gelsün sāḳiyā cām-ı sürūr encām-ı ʿıyd

Velehu Ḫişālī — Ḥamdülillāh kim irişdi sāḳiyā hengām-ı ʿıyd
Ṭurmasun devr eylesün cām-ı şafā encām-ı ʿıyd

[Derkenar]

Bāḳī Efendi — Ḥamdülillāh kim irişdi dostlar eyyām-ı ʿıyd
Ṭutdı āfāḳı yine hengāme-i hengām-ı ʿıyd

MaʿnevīḥiḲonevī — Māh-ı bedr-āsā ṭolup cām-ı sürūr encām-ı ʿıyd
Ehl-i ʿaşḳa oldı hengām-ı neşāṭ eyyām-ı ʿıyd

Velehu

Sulṭān Süleymān — Rūyuñ aç kim cümle ʿālem olalar şādān-ı ʿıyd
Merḥabā ḳıl dostum kim budurur erkān-ı ʿıyd

Aḥmed Paşa — Ey ruḫuñ meydān-ı ḥüsn ü kākülüñ çevgān-ı ʿıyd
Aç hilāl ebrūñı olsun serverā devrān-ı ʿıyd

Bāḳī Efendi — Ḳıldı āfāḳı münevver ṭalʿat-ı raḫşān-ı ʿıyd
Ḫalḳa dībālar giyürdi māh-ı nūr-efşān-ı ʿıyd

Ḫişālī — ʿArż-ı dīdār eyledükde māh-ı nūr-efşān-ı ʿıyd
Ġarḳ-ı envār itdi dehri ṭalʿat-ı raḫşān-ı ʿıyd

Aḥmed Paşa — Aç gözüñ kim göstere devr-i ruḫuñ devrān-ı ʿıyd
Söyle kim vire lebüñ ḥelvā-yı şīrīn şān-ı ʿıyd

Baḥr-i Mużāri‘

Ḥayretī Beg
Bülbül hezār şevḳile idüp nevā-yı ‘ıyd
Ṣaldı cihān içine ṣadā-yı ṣalā-yı ‘ıyd

Seyyid Feyżī Beg
Dil ṭıflı rūz u şeb n’ola ḳılsa ricā-yı ‘ıyd
‘Ahd itdi ol meh eylemege merḥabā-yı ‘ıyd

Ḥişālī
Ṣalındı ‘āleme yine ṣīt u ṣadā-yı ‘ıyd
Giydürdi herkese şeh-i devrān ḳabā-yı ‘ıyd

[Derkenar]

Fevziyyel-kātib
Ṣalındı yine ‘ālem-i ṣīt u ṣadā-yı ‘ıyd
Ṭutdı cihānı velvele-i hūy u hāy-ı ‘ıyd

‘İṣmetiyyel-kātib
Ṭoldurdı ‘ālemi yine ṣīt u ṣadā-yı ‘ıyd
‘Ayyūḳa çıḳdı velvele-i hūy u hāy-ı ‘ıyd

Fevziyyel-kātib
Dellāl-ı şehr ḳılsa revādur nidā-yı ‘ıyd
İrişdi ḥükm-i ḫüsrev-i fermān revā-yı ‘ıyd

79a (boş)

79b

Rūḥī-Baġdādī
Ṣalınsa serv-i bālāyı ıraḳdan baḳdurur ol ḳad
Açılsa lāle-i ḥamrāyı eyler dāġ-dār ol ḫad

Ḥayretī Beg
Benüm şāhum benüm şūḫum benüm çoḳ sevdigüm Aḥmed
Ḳadīmī ḳuluñum luṭf it beni ḳılma ḳapuñdan red

Ṣānī Beg
Elā ey serv-i ḫoş-bū nārven reftār u ‘ar‘ar-ḳād
Benefşe-zülf ü nergis-çeşm ü gül-ruḫsār u nesrīn-ḫad

Ḥişālī
Dilā ‘ālemde olmaḳ ister iseñ nāyil-i maḳṣad
Niyāzīyi niyāza ḳıl göñülden ṣıdḳile bī-ḥad

Velehu Ḫişālī — Şeh-i mümtāz-ı ʿālemsin verāṣetle eben ʿan-ced
Cem ü Dārā vü Dārāb itse ṭañ mı işigüñ mesned

Velehu Ḫişālī — Münācāt eyle ey dil ẕāt-ı Ḥaḳḳa rūz u şeb bī-ḥad
Olup ʿömrüñ ziyād el vire dirseñ saña her maḳṣād

Dürrīyye̓l-kātib — Selāṭīne bulınur gerçi kim dünyāda çoḳ maḳṣad
ʿAdūya ġālib olmaḳdur velīkin devlet-i sermed

Baḥr-i Mużāriʿ

Celīlī Celāl-zāde — Pā-būsuñ olmaḳ ola bugün iḥtimāl-i ʿıyd
Olur niṣār naḳd-i viṣāluñ me̓āl-i ʿıyd

Fevzīyye̓l-kātib — Oldı bugün sipihrde şekl-i hilāl-i ʿıyd
Dāl-i dem-i saʿādet ü ferḫunde fāl-i ʿıyd

Ḫişālī — Ṭoġdı sipihr sīneden ey dil ḫayāl-i ʿıyd
Gelse ẓuhūra ṭañ mı şafaḳdan hilāl-i ʿıyd

Velehu Ḫişālī — Gösterdi gün gibi yine rūyın hilāl-i ʿıyd
Geldi ẓuhūra nāzile cāh u celāl-i ʿıyd

Velehu Ḫişālī — Ḳılsa felekde nāzile cevlān hilāl-i ʿıyd
Olur dem-i saʿādet ü ferḫunde-fāl-i ʿıyd

80a

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Yaḥyā Beg — Şehri sāyirlerile seyr ider ol māh meded
Mededüm yoḳ ki varam kūyına her gāh meded

Ḥayretī Beg — Nice bir aġlayayın derdile her gāh meded
Yā nice bir diyeyin āh meded vāh meded

Vuṣūlī Beg — Ṭolanup güz gibi gitdi meded ol māh meded
Ne ḳara günlere ḳaldum meded Allāh meded

Cinānī-i Aḫ-ı ʿİẕārī
Şeb-i ġamda yalıñuz ḳaldum eyā māh meded
Saña irişmez elüm nideyin eyvāh meded

Rūḥī-i Baġdādī
Āh idüp senden umarken dil-i gümrāh meded
Başladuñ cevr ü cefā eylemege āh meded

Mīrī-i Belġradī
Bu dil-i zāruma incinme benüm āh meded
Rūzgārum ġamile geçmesün eyvāh meded

Ḫişālī
Āh u zār ile geçer rūz u şebüm āh meded
Pister-i ġamda diyüp hey meded Allāh meded

Nevʿī Efendi
Meded it ḳalbümüze ẕikriñi her gāh meded
Bize vir faẓluñile bir dil-i āgāh meded

Velehu Nevʿī
Meded it ḥażretüñe ṭoġru güẕergāh meded
Meded Allāh bizi eyleme güm-rāh meded

Nefʿī Çelebi
Çekerüm derd ü firāḳuñ meded ey māh meded
Görmedüm buncılayın bir ġam-ı cāngāh meded

ʿAmrī-yi-zāde-l-ḳāḍī
Her seḥergāh dirüm ḥasretile āh meded
Eẕer itmez ol mehe āh-ı seḥergāh meded

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Yaḥyā Beg
Yāra geçmişler beni bir ḳaç münāfiḳlar meded
Żāyiʿ oldı bunca yıllıḳ āşinālıḳlar meded

Ḫayālī Beg
ʿĀşıḳum bir dil-ber-i bī-raḥma ʿāşıḳlar meded
Baña ḳan aġlar acır sīnemde yanıḳlar meded

Ḫayretī Beg
Yāri ayırmaḳ diler benden münāfiḳlar meded
Almaḳ ister cānumı tenden hey ʿāşıḳlar meded

ʿAdlī-yi-zāde-l-ḳāḍī
Yāre ġamz itmiş beni beñzer münāfiḳlar meded
Yād olınmaz hīç ḳadīmī āşinālıḳlar meded

Fikrī-Māşī-zāde — Geçdiler ben bendesin yāre münāfıḳlar meded
Yandum odlara münāfıḳlardan ʿāşıklar meded

Ḫişālī — Bendesin ol şāha geçmişler münāfıḳlar meded
Ẓulm ide yazıḳ degil midür hey ʿāşıḳlar meded

Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim

Emrī Çelebi — Egerçi āh-ı bī-pāyān idi zülfüñ gibi memdūd
O şimdi ʿaksidür ey meh olupdur ṭālīʿüm mesʿūd

Fiġānī Çelebi — Baḫār-istān-ı ʿālemde açılmazsa gül-i maḳṣūd
Ne ġam ey bülbül-i cān çünki gülzār-ı ʿadem mevcūd

Fevrī Efendi — Ele girmezse bu baḥr-i ḥevādişde dür-i maḳṣūd
Ne ġam ehl-i fenāya çünki deryā-yı ʿadem mevcūd

ʿĀlī Efendi — Nedür ol luṭf-ı ṭabʿ u ḥüsnile ol şīve-i pür-cūd
Muḥaṣṣal ḥüsn ü iḥsānile sensin aḥseni'l-mevcūd

Maḳālī Efendi — Şikāyet rūzgārumdan ki bir dem olmadum ḫoşnūd
Fiġān-ı baḫt-ı siyāhdan ki ḳalmaz ṭālīʿüm mesʿūd

Saʿdī Efendi — Açılmaz ġonca-i ümmīdüm el virmez gül-i maḳṣūd
Durulmadı nice demdür aḳar bu eşk-i ḫūn-ālūd

Ḫişālī — Şikāyet çerḫ-i kej-rūdan ki ḳalmaz ṭālīʿüm mesʿūd
Dirīġ el virmedi gitdi ki ṭutam dāmen-i maḳṣūd

[Derkenar]

Meşḳī — Çeküp tīġini ʿahd itmiş k'ide ʿuşşāḳı ḫūn-ālūd
Elem çekmek benüm boynuma olur ḳıṣṣa-i maʿhūd

80b

Baḥr-i Hezec-i Maḥẕūf

Mesīḥī Beg — Biri āl-i resūl adı Muḥammed
Ki ehl-i ʿaşḳa al olmış o gül-ḫad

Velehu Mesīḥī — Biri āyīnecilerde Muḥammed
İder ehl-i ṣafāya cevri bī-ḥad

Velehu Mesīḥī — Biri Çuḳacılarda adı Aḥmed
Cefā vü cevri bī-endāze vü ḥad

Cemālī Çelebi — Birisi Aḳ Baba nāmı Muḥammed
Eşigi ṭaşı ʿaşḳ ehline mesned

Cemālī Çelebi — Biri ol māh-ı sulṭān-ı ser-āmed
Efendüm Ḫāṣekī-zāde Muḥammed

Cemālī Çelebi — Biri dil-berlerüñ küçük Muḥammed
Vire Tañrı aña ʿömr-i mü'ebbed

Cemālī Çelebi — Biri dellākdür ol müntehā-ḳad
Ki dinür ol meḥüñ nāmına Aḥmed

Cemālī Çelebi — Biri şol pertev-i envār-ı Aḥmed
Kirişçi-zādedür nāmı Muḥammed

Cemālī Çelebi — Biri sīmīn bileklü bir ser-āmed
Ṭopuḳlı-zādedür nāmı Muḥammed

Cemālī Çelebi — Ḳapucıdur biri serv-i sehī-ḳad
Dinür nām-ı şerīfine Muḥammed

Cemālī Çelebi — Me-pendārīd ʿaraḳ ber-ān leb ü ḫad
Eger mī-üftādeş şebnem çe-bāşed

Müderris Ḥasan Çelebi — Livā-yı ḳadd-i mevzūnı ser-āmed
Şeh-i mīrān-ı ʿālem nāmı Aḥmed

Mīrī-Belġradī — Dehānı mīm ü zülfi ḫā ḳaşı med
Anuñçün adına dirler Muḥammed

Kemāl Paşa-zāde — Şehinşeh-i Bayezid Nebī Muḥammed
K'anuñla buldı revnaḳ şer'-i Aḥmed

[Derkenar]

Mesīḥī Beg — Biri meydān-ı ḥüsn içre ser-āmed
Güzel dirseñ Na'l-bend oġlı Aḥmed

Velehu Mesīḥī — Birisi de imām oġlı Muḥammed
Ḳaşı miḥrābıdur 'uşşāḳa ma'bed

Ẕātī Beg — Birisi Na'l-bendüñ oġlı Aḥmed
Yüzinde berḳ urur nūr-ı Muḥammed

Velehu Ẕātī — Biri bir ḳaşları rā vü elif-ḳad
Mu'allim-zādedür adı Muḥammed

Ḥāletī-'Azmī-zāde — Farḳ-ı sermede dāġ-ı dem-ālūd olup bedīd
Mey-ḫāne-i belāda açıldı ḫam-ı cedīd

81a

Ḳabūlī Efendi — Sen māh-rūdan olmaz ise ger ba'īd 'ıyd
Bulur ḫuceste-ṭā'li' vü baḫt-ı sa'īd 'ıyd

Ḫurremī-Baġdādī — Māh-ı Muḥarrem oldı şafaḳdan yine bedīd
Ebvāb-ı 'ayş u 'işrete çerḫ urdı bir kilīd

Ṣabrī Çelebi — Eller yüzüñe didi eyā ġonca-i ümīd
Ben nāzikāne gūşuña didüm gül-i sefīd

Ḫiṣālī — Çerḫ-i ḥüsünden olalı mihr-i ruḫuñ bedīd
Açıldı baḫt u ṭāli'üm ey aḫter-i ümīd

[Derkenar]

Ḫayālī Beg — Ġamzeñ ucından oldı iki çeşm pür-ümīd
Girye deminde ḳanları aḳar iki şehīd

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Sīnemde dāġ u tāze vü dīrīn olur bedīd
Güller açıldı kimisi sürḫ ü kimi sefīd

Ṭabʿī — İtdi güşāde sīnesin ol dil-ber-i ferīd
Gūyā açıldı bāġ-ı cihānda gül-i sefīd

Tīġī Beg — Yüzüñ aġ elüñ açıḳ eyā ġonca-i ümīd
Diñse ʿaceb mi saña o yüzden gül-i sefīd

Ḫurremī — Sarındığına nāzla ol gülbün-i ümīd
Destār olur serinde açılmış gül-i sefīd

Furūġī — Baḫtum güşāde olup açıldı gül-i ümīd
Bir kere yüzüme güle baḳsa gül-i sefīd

Süheylī — Açılsa n'ola lāle-ṣıfāt ġonca-i ümīd
Bāġ-ı ḥüsünde ḳopdı bugün bir gül-i sefīd

Sipāhī — Besdür baña ġamuñla eyā ġonca-i ümīd
Gülzār-ı tende penbe-i dāġum gül-i sefīd

Ḫişālī — Bāġ-ı ḥüsünde dāne-i ḫāli gibi ferīd
Bir ġonca ḳopdı nāmına dirler gül-i sefīd

Baḥr-i Remel-i Maḥẕūf

Ḥażret-i Mevlānā — Çīst mī-dānī ṣadā-yı çeng ü ʿūd
Ente Ḥasbī ente Kāfī yā Vedūd

Şeyḫ İbnü'l Vefā — Yaḳ beni ʿaşḳ āteşiyle yā Vedūd
Kül olınca cümle eczā-yı vücūd

Baḥr-i Hezec-i Maḫẕūf

Ḫayālī Beg
Ṣadāyile bugün eş‘ār ider ‘ūd
Cihānda ṣoḥbet-i yār oldı maḳṣūd

Sipāhī Beg
Beni yaḳmaḳ ise ey yār maḳṣūd
‘İẕāruñ āteş ü zülfüñ siyeh dūd

Ḫişālī
Cevānān ḫayline şāh oldı Maḥmūd
Ḳaşı ṭuġra beñi rīg-i zer-endūd

Ḫayretī Beg
Cihānı eyledüñ ‘aşḳile mevcūd
Zihī luṭf u zihī iḥsān zihī cūd

Baḥr-i Ḫafīf

Kemālī Zerd
Serv-ḳaddüñe ṣad hezār dürūd
Giryeden oldı bu dü-dīde dü-rūd

Münīr
Görmez ise yüzüñi çeşm-i ḥasūd
Görmesün tā ebed hüve’l-maḳṣūd

Naẓmī-i Edirnevī
Eylemekden namāz içinde sücūd
Saña ḳıblem niyāzdan maḳṣūd

Dürrī-yü’l-kātib
Olmadan Ka‘be ‘āleme mescūd
Eşigüñdür senüñ hemān maḳṣūd

Ḫişālī
Ẕāt-ı pāküñe ṣad hezār dürūd
Daḫi ālüñe ey Resūl-i vedūd

[Derkenar]

Vaḥdetī
Yüzüñi gördi māverā-yı vücūd
Ḳaşuña bende ḳıldı ehl-i şuhūd

Vālihī-i Üskübī
Ḥamd-i bī-ḥadd ü şükr-i nā-maḥdūd
Ola dāyim ṭapuña yā ma‘būd

Kemāl¡Ḫocendī — Pīş-i rūy-ı tu māh-rā çe vücūd
Ki ruḫetest mā huve'l-maḳṣūd

Baḥr-i Müteḳārib-i Müṣemmen-i Sālim

Bāḳī Efendi — Ne devrān muvāfıḳ ne ṭālı̔ müsā̔id
Ḳolın boynuma ṣalmaz ol sīm-sā̔id

Seyyid Feyżī Beg — Eger baña devrān olaydı müsā̔id
Ṭolardum miyān-ı dil-ārāya sā̔id

Ḫişālī — Eger ṭālı̔ ü baḫt olursa müsā̔id
Ṣunar cām-ı zerrīni ol sīm-sā̔id

81b (boş)

82a (boş)

82b

Vaḥdetī — Saña bu mūy-ı siyehle yaraşur rūy-ı sefīd
Baña bu rūy-ı siyehle nitekim mūy-ı sefīd

Ḫ̔āce Āṣāfī — Tā-ber efruḫte zi-āteş-i mey-i rūy-ı sefīd
Şem̔-i pīrāne ser-āteş-zede der-mūy-ı sefīd

̔Ulvī Çelebi — Pīre-zen dehre olup māh-ı nev ebrū-yı sefīd
Keh-keşān ey ḳamer oldı aña gīsū-yı sefīd

Ḫātemī Beg — Ḳaşduma bil baġlayup ol tīġ-i bürrān bend bend
Ben helākini diler kim ide her an bend bend

̔Ālī Efendi — Ḳana yunmış pençede engüşt-i cānān bend bend
Ḫūn-ı dil baḥrinde oldı şāḫ-ı mercān bend bend

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Necātī Beg — Ele girmez mi beyüm aya ḳadar aḳ kāġıd
Ḳaralansa nice olurdı iki barmaḳ kāġıd

Ḫayālī Beg
Dilesem yār-ı semen çihreme yazmaḳ kāġıd
ʿAks-i rūyumla ḫazān bergi olur aḳ kāġıd

—
Yārdan ʿādet idi yāre yazılmaḳ kāġıd
Gelmedi gitdi elüñden iki parmaḳ kāġıd

Fevrī Efendi
Yārdan yāra çü ʿādet ola varmaḳ kāġıd
Ne içün gelmez elüñden iki barmaḳ kāġıd

83a (boş)

83b

Żaʿīfī
Açıldı maṭlaʿ-ı meh berḳ urdı nūr-ı Aḥmed
Diñ cūş u zemzem ile ṣalli ʿalā Muḥammed

Seyyid Feyżī Beg
Yüz göstere dilerseñ şemʿ-i cemāl-i Aḥmed
Vird-i zebānuñ olsun ṣalli ʿalā Muḥammed

Aḥmed Paşa
Elā ey şehenşāh-ı ʿālī-nijād
Kerīm ü hüner-mend ü pāk-iʿ tiḳād

84a (boş)

84b

Cinānī-i Semendire
Ruḫuñ yanında görinmez iken o ḫaṭṭ-ı cedīd
Çerāġ dibi ḳarañudur ey yüzi ḫurşīd

Veysī Efendi
Pür itdi sāġarı sāḳī bahār olınca bedīd
Açıldı ġonca-i sīr-āb-ı gülşen-i ümmīd

Medḥī
Çü der-miyān-ı murād dest-i ümīd
Zi-nā-ümīdī-i mā der-miyāne yād ārīd

Ḫurremī-i Baġdādī
Hezār ḥüznile māh-ı Muḥarrem oldı bedīd
Meger ki mātem-i āl-i nebī bulur tecdīd

Baḥr-i Mücteṣ-i Mecnūn

ʿAṭīḳī-yel-ʿAcem
Be-yād-ı vaṣl-ı kesī ʿömr mī-reved ber-bād
Ki ʿömrhā güẕered k'ez meniş ne-yāyed yād

Ḫᵛācū-yı Kirmānī
Me-şu be-mülk-i Süleymān u māl-ı Ḳārūn şād
Ki mülk ü māl buved der-reh-i ḥaḳīḳat bād

Dervīş Semāʿī
Ġamuñla şöyle zebūnum ki idemem feryād
Żaʿīf-i cismümi ḳorḳum bu āh ide berbād

Nefʿī Çelebi
Zihī netīce-i ḫayr-ı muḳaddemāt murād
Ki ḳıldı luṭfı ẓuhūrı cihānı ḫurrem ü şād

Ẕihnī-i Baġdādī
Gelüñ belā-zedeler baḫt elinden eyleñ dād
Gelüñ hep eyleyelüm ittifāḳile feryād

85a

Baḥr-i Hezec-i Maḥẕūf-ı Maḳṣūr
Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿil

Nevāyī
Unutmaġıl ki hicrān itti bünyād
Mini bir nāme birle ḳılmadıñ yād

Niẓāmī Çelebi
Didüñ itmeyem ayrıḳ ẓulm-i bī-dād
Mübārek oldı andañ itdüñ āzād

ʿAmrī
Nigārumdan hezārān āh u feryād
Ki itmez bu dil-i ġam-gīnümi şād

Ẕātī Beg
Ġulām-ı ḳāmetüñdür serv-i āzād
Gören ḫurşīdüñi olur feraḥ şād

Ḳādirī Efendi
Benüm ʿaşḳ ehline ʿālemde üstād
Ne Mecnūndur benüm yanumda Ferhād

Ẕihnī-i ḳadīm
Didüm kim ḳuluñum ey serv-i āzād
Didi kim beni ḳo ol yüri āzād

Me'ālī	Şaçından bū getürdüñ bize ey bād Saña taḥsīn hezārān āferīn bād
Naẓmī-i Edirnevī	Didüm yoluñda ḫāküm oldı berbād Didi taḥsīn idüp yār āferīn bād
Velehu Naẓmī	Bizi bir būse ile itmedi yād Senüñ şīrīn lebüñden ḫüsrevā dād
Ḥayretī	Elümden bir perī-rū ādemī-zād Alup ẓulm ile göñlüm itdi berbād
Ḥayālī Beg	Gelüp ben 'andelībin eylemez şād Elinden ol gülüñ feryād feryād
Cemālī Çelebi	Şeb-i hecrüñde mihri eylemek yād Ḳomaḳdur ṭoġmaduḳ bir oġlana ad
Ümīdī Çelebi	Revā mı bī-sütūnda eyleyüp yād O Şīrīn şekli taşa yaza Ferhād
Aḥmed Çelebi Ḳasṭamonī-zāde	Ḳul oldı ḳaddüñe gülşende şimşād Anuñçün oldı şāhum ġamdan āzād
Seyyid Feyżī Beg	Hevā-yı nefse ey dil olma münḳād İder bir gün seni billāh ber-bād
Ḳıyāsī-i Ḳasṭamonī	Ḳodum ben bir ḥiṣār-ı 'aşḳa bünyād Ḳomaz bir ṭaşını biñ olsa Ferhād
Yaḥyā Beg	Ḳuruda yaşda sen ḫāżırsın ey bād Ḫiṣālüñ Ḫıżra beñzer āferīn-bād
Müstemendī	Getürdüñ būy-ı zülf-i yāri ey bād Göreyin saġ esen ol āferīn-bād
Ẓuhūrī Manastırī ve'l-ḳāḍī	Beni sen ḳılmaduñ bir laḥẓa dil-şād Elüñden pādişāhum dād-ı feryād

Ḥişālī	Dilā iş iletdi başa Ferhād Şaḳın oñmaduḳ olur dime üstād
Ümīdī	Efendi bendeñi ḳıl ġamdan āzād Baña ādemlik eyle ey perī-zād
Selāmī-i Bosnevī	Müjeñ seyf ü gözüñ ḫūn-rīz cellād Meded anlardan ey şeh dād u feryād
[Derkenar]	
	Hezec-i Aḫreb Mef'ūlü Mefā'īlü Mefā'īlü Fe'ūlün
Bāḳī Efendi	Feryāduma irmezse n'ola ol boyı şimşād Ḳūyında feleklerden aşar nāle vü feryād
Nev'ī Efendi	Kesdi bu ḳadar ṭaġı ṭaşı 'aşḳile Ferhād Umardı vefā ḳaşrını Şīrīn ide bünyād
Dürrī Efendi	Tīşeyle keserse nice biñ yıl ṭaġı Ferhād Bir saña ḳodı 'aşḳile 'ālemde olup yād
Nevāyī	Ey 'ārızı nesrīn ṣaçı sünbül ḳadi şimşād Bülbül gibi hecrüñde işüm nāle vü feryād
Ḥişālī	Kūh-ı ġamı bilmezdi nigārā daḫi Ferhād Ben itmiş idüm tīşe-i āhum ile bir yād
Seyyid Feyżī Beg	Terk eyle ṭaralmaġı açıl ey dil-i nāşād Feṭḥ oldı Ḫudā 'avnı ile çünki Belġrād
	Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'il
Sulṭān Süleymān	İder dil hecr elinden āh u feryād İrişmez n'eyleyem feryādına dād
Ḥayretī Beg	Dilerseñ k'ola cānuñ mülki ābād Ululanma şaḳın ey Ādemī-zād

Nevāyī — Çiker ot köñlüm ursañ tīġ-i bī-dād
Niteniñ su ḳoyġaç itmeñ şu‘le bünyād

Velehu Nevāyī — Köñülniñ ḫānmānın bozdı bir bād
Ġam-ı ‘aşḳıñ ki ḫānmānı ābād

Ḫişālī — Getürdüñ būy-ı zülfin bize ey bād
Cihānda saġ esen es āferīn-bād

85b

Baḥr-i Remel-i Müseddes
Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilāt

Ḳāsım Paşa — Ḳulların şāh-ı kerem itmese yād
Elümüzden ne gelür güce ne dād

Sehā’ī — Olıcaḳ çār-sū-yı ġamda mezād
Dürr-i eşkümi yaşum ḳıldı ziyād

Naẓmī/Edirnevī — İtmedüñ luṭfıla bir gün beni yād
Ey cefā-pīşe elüñden feryād

Velehu Naẓmī — Şād olur gül gibi serv ü şimşād
Virse ḳaddüñ ḫaberin gülşene bād

Bāḳī Efendi — Leb-i ḫandānuñıla ḳılduñ yād
Eyledüñ mürdelerüñ rūḥını şād

Rūḥī/Dānişmend — Bendesin şāh-ı kerem itmese yād
Elümüzden ne gelür güce ne dād

Furūġī — Beni öldürse o çeşmi cellād
N’idelüm pādişehüm güce ne dād

Refī‘ī/el-ḳāḍī — Beni bir būse ile ḳılmadı yād
Var la‘l-i leb-i dil-berden dād

Ümīdī Çelebi — Ḫusrevā ʿālemi ṭutdı feryād
Söyleme şīrīn-dehenüñ ḳılsun dād

ʿAhdī Efendi — Ḫusreve itdi diyü Şīrīn dād
Acıyup cānına ḳıydı Ferhād

Miṣālī Çelebi — Ḫāne-i ʿaşḳı iderken bünyād
Baña ırġadlıġ iderdi Ferhād

Reʾyī — Yār idüp ḳaṣr-ı cefā-yı bünyād
Eyledi ḳalb-i ʿadūyı ābād

Mānī — Niçe bir baña bu seng-i bī-dād
Ey şeh-i ẓālim elüñden feryād

Seyyid Feyżī Beg — Meded ol şāhuñ elinden feryād
Eylemez bendelerin aṣlā yād

Ḫişālī — Merḥabāsıyla beni ḳılmadı yād
Ellere idem elüñden feryād

[Derkenar]

Bāḳī — Nāz idüp ʿāşıḳa ḳılmazsın dād
Hey elā gözlü elüñden feryād

Ṣādıḳ Çelebi — Kūh-ı ʿaşḳında olurdum Ferhād
Acıyup eylese Şīrīn-lebi dād

Baḥr-i Ḫafīf
Fāʿilātün Mefāʿilün Feʿilün

Ḫˇāce Āṣāfī — Levḥ-i ḳabrüm ki mī-koned Ferhād
Mī-zened taḫta ber-ser-i üstād

Cemālī Çelebi — Çü ben ölmekle bola göñli güşād
Öldürüñ beni rūḥum olsun şād

Bāḳī Efendi	Bulmaġ isterdi ʿaşḳ içinde murād Yār-ı Şīrīn degil midür Ferhād
Cemālī Çelebi	Eylemez hīç maʿāşuñ adını yād Çıḳarur ṭaşdan etmegin Ferhād
Velehu Cemālī	Vaṣf-ı müjgānuñ oldı ol gün yād Ḳılıcın şaldı sen şehüñ cellād
Ḫişālī	Laʿl-i Şīrīni eyler idi murād Özge ebleh degil midür Ferhād
[Derkenar]	
Riyāżī	Kime aġlayuben ḳılam feryād Dād Şīrīn lebüñ elinden dād
ʿİṣmetiyye̓l-ḳāḍī	Kūh-ı ġam içre olmışam Ferhād O lebi Şīrīn eylemez beni yād
ʿUbeydī	Ḳadd-i bālāña ey boyı āzād Bāġ-ı ʿālemde bendedür şimşād
Ḥamdī	Ney gibi sensiz eylerem feryād Bir nefes niçün itmedüñ beni yād
Ümīdī Çelebi	Çekmedükçe ġamuñ dil-i nā-şād Oldı mihrüñ göñülde daḫi ziyād
Velehu Ümīdī	ʿĀşıḳuñ hergiz olmasun dil-şād Ḳul olan ġamdan olmasun āzād
Velehu Ümīdī	Beni senden raḳībüñ eyledi yād ʿĀlem içinde olmasun dil-şād
—	Eski yārānı itmez oldı yād Yeñi ʿādet begüm mübārek-bād

86a

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim
Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilün

Sulṭān Süleymān — Çünki oldı gülşen-i ḥüsnüñde ḫaddüñ verd verd
Yine bülbüller gibi feryāda gelsün ehl-i derd

Aḥmed Paşa — Añlamaz esrār-ı ʿaşḳı her kim olmaz ehl-i derd
Sālik-i rāh-ı Ḫudā ol kim olasın pīr-i merd

— — İşigüñden eşk-i çeşmüm sāʿilin gel ḳılma red
Ḳalmış ayaḳlarda merdüm-zādedür ey serv-ḳad

Nevāyī — Eyle hicrān ṭaşların yaġdurdı çerḫ-i tīz-gerd
Kim sipihr evciġaça ḫāk-i tinimden çıḳtı gerd

Ḫayālī Beg — Āfitābum yoluña ḫāk olmasun her ehl-i derd
Ḳorḳarın ẕerrāt olup dāmānuña el ura gerd

Fużūlī — Germdür şām u seḥer mihrüñde çerḫ-i lāciverd
Ki sirişk-i al ider iẓhāruña ruḫsār-ı zerd

Seyyid Feyżī — Bir benüm gibi ḳanı meydān-ı ʿaşḳ içinde merd
K'eyliye ruḫsār-ı gerd-ālūd beni ġayretle zerd

Dürrī Efendi — Ḳaṣr-ı vaṣlın eylemiş ol serv-ḳad ʿuşşāḳa sed
Ḥalḳa-i ümmīdden ḳaṣr-ı yed itsün ehl-i derd

Ḫişālī — Mülk-i ʿaşḳa şāh idem vāḳıf degildi ehl-i derd
Rāzum ifşā itdi ḥayfā sīm-i eşk-i rūy-ı zerd

ʿİẕārī — Bād-veş ḫāk olmasunlar yolına her ehl-i derd
Ḫāṭırına ḳorḳarın ol nāzenīnüñ ḳona gerd

[Derkenar]

Nevāyī — Bu ki her yandın kögertip nūr yüzümni kec derd
Cism ivi ṭāḳını altun birle ḳıldım lāciverd

ʿAzīzī Beg	Kühl idinüp kim ki dimez ayaġuñ ṭozına gerd Göreyin nergis gibi görmesün anuñ gözi derd
	Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim
Rūşenī Dede	Ey risālet būstānında ḫırāmān serv-ḳad V'ey nübüvvet ravżasında yāsemen-bū lāle-ḫad
Nevāyī	Yoḳ maña yüzyılda ol meh-veşġa bir söz birge ḥad Bolsa bir söz birge ḥad ol hem bolur yüz ḳatla red
Necātī Beg	Şol ḳara ḫālüñ zenaḫdānuñda ey ḫurşīd-ḫad Bir Ḥabeşdür Mışr zindānında maḥbūs-ı ebed
İbni Kemāl Paşa	İşigüñden eşk-i çeşmüm sā'ilin gel ḳılma red Ḳalmış ayaḳlarda merdüm-zādedür ey serv-ḳad
Revānī Beg	Şemʿi kimse saña teşbīh idemez ey lāle-ḫad Gerçi yaluñ yüzlü bir sīmīn-bedendür serv-ḳad
Ḥayretī Beg	Dimezem kim bende-i maḳbūl idin ey serv-ḳad Tek hemān ʿār itme kūyuñ itlerinden eyle ʿadd
Naẓmī-i Edirnevī	Zülf-i yāre olsa bir şeb hem-dem olmaġa meded Kesb iderdüm dostlar ʿālemde ben ʿömr-i ebed
Viṣālī el-ḳādī	ʿAhd-i vaṣluñ ḫātıruñdan gitmesün ey serv-ḳad Bağla engüşt-i cefāya rişte-i cānum meded
Nüvīdī Efendi	Merḥabā itseñ el ucıyla ḳaçan ey serv-ḳad ʿĀşıḳ-ı bī-çāreñe reşkile dirler el-ḥased
Ḫişālī	Yol yitürdüm vādī-i hicrānda reh-ber ol meded Bend-i ġamdan bendüñ āzād it gelüp ey serv-ḳad
Żaʿīfī	Ey cemālüñ nūrına nisbet ezel ʿayn-ı ebed Oldı bu maʿnāya şāhid "Ḳul Huvallāhu Eḥad"

[Derkenar]

Emrī Çelebi — Ger sanup şimşād-ı nā-kes kendin itse ʿarż-ı ḳad
Bāġ-bān ol serv öñinde kes düşür anı meded

Yaḥyā Beg — Ḳaşuñı gün yüzüñ üzre dir gören ey serv-ḳad
Dest-i ḳudretle yazılmış āftāb üstinde med

Ḫātemī Beg — Sen ṭururken mihr ü māha baḳmış ey ḫurşīd-ḫad
İsterüm Ḥaḳdan çuḳurında bula ehl-i raṣad

Şevḳī Şarḳī — Çıḫ evinden düşmenüñ ey meh k'irür ehl-i ḥased
ʿĀşıḳıñ ḳılgil evin menzil k'irür burc-ı esed

ʿAyānī Gelibolī — Her kim isterse kemāl ehlinden iḳbāl meded
Āsitān-ı Dāver-i dānāyı idinsün sened

Ḥāletī ʿAzmī-zāde — Çeşm-i nā-bīnāsına kühl itmesün ehl-i ḥased
İsterin kim dūr ola ḫāk-i rehüñden çeşm-i bed

86b

Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim
Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilün

Sulṭān Selīm-i Ṣānī — Tā muʿanber kākülüñ ḫurşīde ṣalmışdur kemend
Bağlamışdur boynına zencīr-i zülfüñ bend bend

Molla Cāmī — Şod be-naḳş-ı hestī-i ḫod bende (?) şeyḫ-i ḫod-pesend
Mānd maḥrūm ez temāşā-yı cemāl-i Naḳş-bend

Başīrī Şarḳī — Ḫāl-rā ber-ruḫ meger kerdī be-siḥr-i ġamze bend
V'er neber-āteş kocā ārām mī-gerded pesend

Nevāyī — İylemes her nevʿ bolsam ol büt-i raʿnā pesend
Bolmaġan köp yaḫşıraḳ ʿālemde min dik (?) nā-pesend

Velehu Nevāyī — ʿĀrıżıñ müştāḳıdur bu köz ki bolmış derd-mend
Gerçi bardur derdliḳ közge yaruġluḳdın gezend

Velehu Nevāyī	Ḳılmadıñ mu pest cismim yirge ey serv-i bülend Açıġ açıġ yıġılarġa ḳılmadıñ mu nūş-ḫand
Velehu Nevāyī	Veh ki hūşumnı füzūn ḳılmadı efsūn ile pend Hem-cünūn emni kim iley almadı zencīr ü bend
Ẕātī Beg	Zülfine bir şeb ḫıṭāyile didüm müşgīn kemend Baña ol naḫl-i cefā anuñ ucından geçdi bend
Derūnī İznikī	Gel gözetme fevḳ u taḫtı ʿārif ol ey ḫod-pesend Çün ölürsen menzilüñ yā taḫt imiş yā taḫta-bend
Şemʿī	Eyledi müşgīn-ṣaçın ol gözleri āhū kemend Ṣayd idüp geçdi dil-i misgīne bend üstine bend
Naẓmī Edirnevī	Dil-berüñ zencīr-i zülfin ḳıl diyü boynuña bend Eylerüm dīvāne göñlüme müselsel anı pend
Emrī Çelebi	Şöyledür żaʿfum sürer bir ʿankebūt-ı derd-mend Ben żaʿīfüñ pāyine ṭaḳarsa tārından kemend
Velehu Emrī	Gerdenüñde kākülüñ cān boynına ṣalar kemend ʿĀrıżuñ üstinde ḫālüñ āteş üzre ḳor sipend
Raḥmī Çelebi	İdeli zencīr-i zülfin boynuma ol yār bend Ḥalḳa ḥalḳa dūd-ı āhum çerḫa ṣalmışdur kemend
ʿĀlī Efendi	Kākülüñ şeb-ḫūn idüp dil ḳaşına atdı kemend Naḳd-i eşküm cemʿ-i tārāc itdi geçdi baña bend
Velehu ʿĀlī	Pāye ʿālī rütbe sāmī ḳaṣr-ı himmet ser-bülend Bikr-i fikrüm ṭurrasından ʿarşa yetmişdür kemend
Velehu ʿĀlī	Pençe-i ḳahruñdan iñler niçe yüz biñ derd-mend Her birinüñ nālesi gerdūna ṣalmışdur kemend
Fużūlī	Nāledendür ney gibi āvāze-i ʿaşḳum bülend Nāle terkin ḳılmazam bir dem kesilsem bend bend

Ḫayālī Bey	Geçmeyeydi ḳāmetüñ ney sükkere bir niçe bend Devr-i laʿlüñde başı örtülü ṣatılmazdı ḳand
Maḳālī Efendi	İtmedin pīr-i ḫıred cismüm ʿıḳāl-ı ʿaḳla bend Atmış idi boynuma ḳullāb-ı zülfinüñ kemend
ʿUlvī Çelebi	Pehlivān-ı dehr idi bil bu sipihr-i ḳayd-bend Māh-ı nevle keh-keşāndan ḳaldı çengel ü kemend
Maḥremī	Ey güzellik bāġı içre tāze serv-i ser-bülend Görmedi ḳaddüñ gibi bir naḫl-i gül hīç naḫl-bend
[Derkenar]	
Ḫayālī	Küfr-i zülfüñ ey ṣanem siḥrile ḳıldı bir kemend Bağlayupdur boynuma zünnār-ı zülfüñ bend bend
Sulṭān Ḥüseyin Bayḳara	Müddetī ʿaşḳıñ ḫayāli birle irdim müstemend Bāde-i vaṣlıñ bile birdim bolay dip behre-mend
Nādirī-i Ġanī-zāde	Meyden artıḳ kār ider cānā o laʿl-i rīş-ḫand Laʿlüñe nisbetle mey bir ḳan ayaḳlı derd-mend
ʿAṭāyī-i Nevʿī-zāde	Şīve-i reftāruña öykünmez ey serv-i bülend Saña nisbet kebk-der bir ḳan ayaḳlı derd-mend
Şevḳī-i Şarḳī	Ey közüm oġlan ziyāndur düşmeninden alma pend Dostıñdan diñle k'olay pendi anıñ sūd-mend
Ḳabūlī	Bī-miṣāl oldı nevā-yı ʿaşḳile nāmum bülend Nāleden geçmem ney-āsā olsa cismüm bend bend
Ḫāletī-i ʿAzmī-zāde	Fikr-i ḳaddüñle düşerdi ṭaġa serv-i ser bülend Bīḫler bir nice yirden urmasa pāyine bend
Ḫiṣālī	Her şeb āh-ı āteş-efşānum salar çerḫe kemend Sāye-i serv-i ḳadüñde himmeti ġāyet bülend

ʿAvnī-Feylekī (?)
Dām-ı zülfüñ murġ-ı cānı eyleyelden ḳayd-bend
Şīve-i reftārla geçdük dile çoḳ pāy-bend

Sulṭān Süleymān
Dostum boynuñda n'eyler kākül ü zülfüñ kemend
Çünki ben dīvāneyem lāyıḳdurur bāña o bend

Sünnī
Çün yeşil cāmeyle cevlān ide ol serv-i bülend
Görüp anı sidreden ṭāvūs-ı ḳuds eyler pesend

Yümnī Beg
Bir ḳara gözlünüñ oldum ṭolaşup dāmına bend
Murġ-ı dil ṣaydına ḫāli beñ anuñ zülfi kemend

Ẕātī Beg
Cism-i pür-zaḫmum görüp ol dil-ber itdi rīş-ḫand
Didikim ḥālüñ ne ey miskīn ü dil-rīş derd-mend

Ḫişālī
Boynuma zencīr-i zülfin ḳılalı dil-dār bend
Dūd-ı āhum ḥalḳa olup ṣaldı eflāke kemend

Ḥaydārī
Ḥalḳa ḥalḳa kākülüñ cān boynına ṣaldı kemend
Murġ-ı dil dām-ı belā içinde ḳaldı pāy-bend

87a

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb

Ḫᵛāce Ḥāfıẓ
Ey beste-i tu ḫande-zede ber-ḥadīṣ ḳand
Müştāḳem ez berāy-ı Ḫudā yek şeker be-ḫand

Mollā Cāmī
Mā ḫasta ḫāṭırīm ü dil efgār u derd-mend
Z'ān yār ceng-cūy u nigār cefā-pesend

Şeyḫī-Germiyānī
Cān boynına bıraġalı zülfüñ kemend bend
Bī-gāne göñlüme eṣer itmedi nuṣḥ u pend

Niẓāmī-Ḳaramanī
Dün ṣubḥ-dem ṭulūʿ idüp ol serv-ercümend
Maḥv itdi āftābı ḳılup māhı müstemend

Ḥabībī-Şarḳī
Dün gördüm ol ḥabībi ṭarab-nāk u ercümend
Kāfūr eliyle destelemiş ʿanberīn-kemend

Fużūlī Baġdādī	Dün sāye ṣaldı başuma bir serv-i ser-bülend Kim ḳaddi dil-rubā idi reftārı dil-pesend
Bāḳī Efendi	İtdi şikār göñlümi bir şūḫ-ı şeh-levend Müjġānı tīr ü ḳaşı kemān ṭurresi kemend
ʿAbdülġanī Efendi	Bir meh-liḳāya düşdi dil-i zār u müstemend Ṣalmış ġazāl mihre muʿanber ṣaçı kemend
ʿĀlī Efendi	Bend itdi göñlümi yine bir ṭurrası kemend Yaġmaya virdi ʿaḳlumı bir şūḫ-ı şeh-levend
Velehu ʿĀlī	Geh tīġ-i ḫışmı pāreledi cismi bend bend Geh cāna çekdi ġamzeleri ḫançer-i gezend
Velehu ʿĀlī	Gerçek ḳırıḳ güzel yigit eṭvārı dil-pesend Ḳırdı geçürdi ʿālemi bir şūḫ-ı şeh-levend
—	Ey dil metāʿ-ı vaṣlıla olduñsa behre-mend Ṣaḳın ẓuhūr itmeye hicrān-ı nā-pesend
Revānī Beg	Şevḳüñle atmaz idi ḳamer burcına kemend Olmasa āhumuñ güzelüm himmeti bülend
Seyyid Feyżī Beg	Ol müstemend-i faẓlıla olduñsa behre-mend Ādem degildür ol k'ola ḫod rā vü ḫod-pesend
Kirāmī el-ḳādī	Şehd-i lebüñe dem-be-dem ey şūḫ-ı dil-pesend Pāk olmasa ʿaḳīdesi dil bağlamazdı ḳand
Ümīdī Çelebi	Ṣayd itdi göñlümi yine bir ṭurrası kemend Zülf-i siyāhın itdi anuñ gerdenine bend
Ḫiṣālī	Bir dil-rubāya düşdi dil-i zār-ı müstemend Cān gerdenine ḳıldı ser-i zülfini kemend

[Derkenar]

Ḫāḳānī Beg — Zencīr-i zülfüñ eyledi dünyāyı ḳayd-bend
Dünyānuñ atdı gerdenine kākülüñ kemend

Baḥr-i Hezec-i Aḫreb

Aḥmed Paşa — Ey ḥüsn-i ḥarīminde yüzi Ka'be-i ma'bed
V'ey ḥalḳa-i beytü'l-ḥarem ol zülf-i müca'ad

Ḳāsım Paşa — Ey ḳıble-i 'uşşāḳ eşigüñ Ka'be-i ma'bed
Elüñde 'ayān gün gibi uş nūr-ı Muḥammed

Ẕātī Beg — Gel bend ideyin dirse ger ol zülf-i müca'ad
Ey dil ḳo ḳamu ḳayduñı ol aña muḳayyed

Vuṣūlī Beg — Ol ḳākül-i müşgīn ile ol zülf-i müca'ad
Hem 'ömr-i dırāz 'āşıḳa hem devlet-i sermed

[Derkenar]

Hādī — Gel āhumı alma benüm ey serv-i ser-āmed
Ṣaḳlaya ḫaṭādan seni Allāh Muḥammed

Ẕātī Beg — Allāh nice zībā ruḫunuñ āli Muḥammed
Dir anı gören ṣalli 'alā āl-i Muḥammed

Velehu Ḫişālī — Dil ṭıflını bend itmegile oldı muḳayyed
Bu ṭurra-i ṭarrārla bu zülf-i müca'ad

Velehu Ḫişālī — Şem'-i ruḫuña yaḳma meded cānumı Aḥmed
Allāh esirge ḳuluñ ey şāh-ı ser-āmed

Ḫişālī — Dil-teşnelere cām-ı lebüñ ṣunmaduñ Aḥmed
Dādum ala senden benüm Allāh Muḥammed

Cinānī Bursevī — 'Āşıḳlara yüz ṭutdı bugün dü-leb-i sermed
Kim 'arż-ı 'iẕār eyledi serrāc-ı Muḥammed

Naẓmī Edirnevī — Ḥüsnile bugün burc-ı şeref şemsidür Aḥmed
Gören anı dir ṣalli ʿalā nūr-ı Muḥammed

ʿUlvī Çelebi — Daʿvā-yı ser-āmedlige ey serv-i sehī-ḳad
Şāhiddürür elüñde olan medd-i ser-āmed

ʿAṭāyī — Çihreñde ʿayān olalıdan nūr-ı Muḥammed
Old'ehl-i ṣafāya eşigüñ Kaʿbe-i maʿbed

87b

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Sulṭān Süleymān — Ṣaldı dil gerdenine zülfüñ eyā dost kemend
Eyledi ʿömr-i dırāz içre bu dīvāneye bend

Mesīḥī Beg — Ṣaldı zülfüñ dil ü cān boynına ey dost kemend
Geçdi işbu iki dīvāneye bir ḳıl eyle bend

Revānī Beg — Ṭaḳdı boynına kāküllerüñ ey dost kemend
Geçdi bir fitne ile gönlüme zülfüñ nice bend

Yaḥyā Beg — Lebleri mül yüzi gül ḳāmeti bir serv-i bülend
ʿĀlemi kendüye ḳul eyledi ol şāh-levend

Yümnī Beg — ʿİllet-i ʿaşḳa şifā virmez imiş şerbet-i ḳand
Ey ṭabīb itme ʿilācı ki degül fāyide-mend

Vaṣfī — Yine dil boynına zülf-i siyehüñ ṣaldı kemend
Dem mi vardur ki şehā geçmeye bend üstine bend

Āhī Çelebi — Güle ṭaʿn itse ruḫuñ vechi var ey serv-i bülend
Yaraşur laʿl-i lebüñ eyler ise ġoncaya ḫand

Naẓmī Edirnevī — Yāri terk it diyü nāṣıḥ niçe bir gönlüme pend
Kimse aḳar ṣuyı ḥāşā k'ide ḫāşākile bend

Ümīdī Çelebi — Dāġ yaḳup gice bāzūsına ol şāh-levend
Ḳolına bağladı bir ḫūb güzel bāzū-bend

Ḫişālī — Yıḳalı vāʿiẓi kürsīden idüp pāyine bend
Yāri terk it diyü aġız açuben itmedi pend

[Derkenar]

Behişţī — Bāġlar medresedür güller aña dānişmend
Bülbül-i sūḫte bir oñmadıḳ āvāre levend

Velehu

ʿİẕārī Efendi — Getürür ʿārıżı ḫaṭ k'eyleye ʿuşşāḳını red
Ḳaçan olur ki ġubār ide hevā yolını sed

Ṭālīʿī Bey — Aluben göñlümi bir lāle-ruḫ u nesrīn-ḫad
Göz göre odlara yaḳdı beni ḥayfā ki meded

Mesīḥī Bey — Beni dil-ḫasta ḳoyup ayruġı öldürme meded
Ki beni andan öñürdi depeler tīġ-i ḥased

Naẓmī/Edirnevī — Dāġ-ı ʿaşḳuñla şeref bulalı bu cism ü cesed
Dostum düşmen ider oldı baña ḥıḳd u ḥased

Ḥarīrī — Ḳala mı çāh-ı zeneḫde dil-i bī-çāre ebed
Dāl-i zülfi ile mīm-i femi itmezse meded

Ḫişālī — Tīġ-i ġamzeñle gel öldür beni ey şāh meded
Āsitāneñ ḳulıyum ẓulmile tek eyleme red

[Derkenar]

Dürrīyel-kātib — Ehl-i taḳvāya ḳapuñ oldı çü ʿālī-mesned
Dergehüñ maʿşiyet erbābına olmaz mesned

Ḫişālī — Ḳatl-i aġyāre şurūʿ eyleme bi'ẕ-ẕāt meded
Öldürüp yoḫsa beni ḳana girer tīġ-i ḥased

Baḥr-i Mużāri‘-i Aḫreb

Bāḳī Efendi
Ey dil gerekse vāsıṭa-i devlet-i ebed
Olmaz nigāruñ işigi taşı gibi sened

‘Ālī Efendi
Seyr-i cemāl-i yāre ḳomaz gözlerüm remed
Nā-dīde derdden baña yā Rabb ḳıl meded

Ümīdī Çelebi
Ümmīd-i pāy-ı būsuñile ey nihāl-ḳad
Ḳaldı ayaḳda ‘āşıḳ-ı bī-çāreler meded

Zeynī
Sāyeñ gibi yeter yere çal ey nihāl-ḳad
Ben ‘āşıḳ-ı fütādeñe dest-i res ol meded

[Derkenar]

Vuṣūlī Beg
Biñ kerre eyleriseñ raḳīb eylesün ḥased
Ben āsitān-ı devletüñi eylerüm sened

Yümnī Beg
Men ḫāk-i āsitān-ı tu-rā kerde-em sened
Ḥaḳḳ-ı Ḥüseyn ü rūḥ-ı Ḥasan yā ‘Alī meded

Ḫişālī
Cānile āsitāneñe ḳıldum şehā sened
Senden bi-ḥaḳḳ-ı rūḥ-ı nebī yā ‘Alī meded

Velehu Ḫişālī
Şu gibi aḳdı pāyüñe eşk ey nihāl-ḳad
Ayaḳda ḳalmasun gözet ol merdümi meded

88a

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

‘Ālī Efendi
‘Aks-i rūyuñ düşse ey sāḳī olur ṣahbā leẕīẕ
Şol gül-ābuñ ‘aynıdur k’olmış bi-vechin mā leẕīẕ

Seyyid Feyżī Beg
Şehd-i ‘aşḳı ol ḳadar ḳılmışdurur Mevlā leẕīẕ
Ṭamlasa bir ḳaṭresi olur yedi deryā leẕīẕ

Dürrī-Baḥrī-zāde
ʿĀşıḳ-ı zāre gelür ol laʿl-i sükker-ḫā leẕīẕ
Rind-i mey-ḫ̲ʷāre nitekim bāde-i ḥamrā leẕīẕ

ʿAvnī Beg
Ḫasta-i ʿaşḳ olana olur ġam-ı sevdā leẕīẕ

Feylekī (?)
Cümleden gönli döner olmaz aña naʿmā leẕīẕ

Ḫişālī
Bezm-i meyde yād-ı laʿlüñle olur şahbā leẕīẕ
Beng-ḫ̲ʷāre nitekim sāḳī gelür ḥelvā leẕīẕ

[Derkenar]

ʿAdnī-ser-piyāde
Gerçi dirler ḫalḳ-ı ʿālem sükker ü ḥelvā leẕīẕ
Görmedüm ḳand-ı lebüñ gibi mükerrer yā leẕīẕ

Baḥr-i Mücteṣ-i Mecnūn

Bāḳī Efendi
Riyāż-ı ḥüsnde olmış o laʿl-i nāb leẕīẕ
Cinān içinde bilürsin olur şarāb leẕīẕ

Fevrī Efendi
Meẕāḳa şöyle gelür sāḳiyā şarāb leẕīẕ
Ki teşneye o ḳadar gelmeye ḫoş-āb leẕīẕ

Vuṣūlī Beg
Viṣāl-i yārle olur o laʿl-i nāb leẕīẕ
Bahār vaḳti nite ṣoḥbet-i şarāb leẕīẕ

Tīġī Beg
Lebüñden olsa n'ola ʿāşıḳa ʿitāb leẕīẕ
Ne deñlü telḫ ise meste gelür şarāb leẕīẕ

Ḫişālī
Egerçi yād-ı lebüñle olur şarāb leẕīẕ
Velīkin ehl-i meẕāḳa o laʿl-i nāb leẕīẕ

Baḥr-i Mużāriʿ

Aḥmed Paşa
Oldı turuñc-ı ġabġabuñ ey sīm-ber leẕīẕ
Olmaz behişt meyveleri bu ḳadar leẕīẕ

Sulṭān Cem
Bitürdi leblerüñ yine ḫurma-yı ter leẕīẕ
Devr-i lebüñde bize bu ḫurma yeter leẕīẕ

Necātī Beg

Zībā ruḫuñdan oldı lebüñ ey ḳamer leẕīẕ
Gün germ olınca lā-cerem olur şemer leẕīẕ

Velehu Necātī

ʿAşḳile ölmek oldı baña ey püser leẕīẕ
Yār-ı muvāfıḳıyla olur her sefer leẕīẕ

Naẓmī-i Edirnevī

Bāġ-ı cinānda gerçi olur meyveler leẕīẕ
Olmaz şeker lebüñ gibi ḫurmā-yı ter leẕīẕ

Ḫişālī

Ḫurma-yı terle gerçi olurmış şeker leẕīẕ
Şehd-i lebüñden olmaya līk ey püser leẕīẕ

[Derkenar]

Kemāl Paşa-zāde

Devr-i ruḫuñda olsa n'ola laʿl-i ter leẕīẕ
Olur güneşde ṭurmaġla gülşeker leẕīẕ

Ḥakīm ʿAṭā

Virdi mizāc-ı cāna lebüñ bir ḫaber leẕīẕ
Şīrīn laṭīfedür bu ki söyler şeker leẕīẕ

Ẕātī

ʿAşḳuñla düşdi sözlerüm ey şāḫ-ı ter leẕīẕ
Mihrüñ ḫarāretinden olur meyveler leẕīẕ

Naẓmī

Laʿlüñ neden ola bu ḳadar ey püser leẕīẕ
Kim cāna cān bağışlar o çaḳ şol ḳadar leẕīẕ

Reʾyī

Ey laʿl-i nāb gerçi kim olur şeker leẕīẕ
Laʿlüñ ḳatında olmaya bekmez ḳadar leẕīẕ

Uṣūlī

Seng-i belā başuma gelür ey püser leẕīẕ
Senden baña ne gelse gelür ser-be-ser leẕīẕ

Żaʿīfī

Emdükçe cānuma gelür ol laʿl-i ter leẕīẕ
Ṭūṭī-i ḫoş-zebāna nitekim şeker leẕīẕ

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Yaḥyā Efendi

Ele alsañ yazılur ey meh-i enver kāġıd
Dil-i sevdā-zede-i ʿāşıḳa beñzer kāġıd

Ḫişālī — Ḫayli dem oldı ki göndermedi dil-ber kāġıd
Gönderirken ekṣer kereminden bize ekser kāġıd

Velehu Ḫişālī — Ḫayli demdür bize göndermedi dil-ber kāġıd
Ne ʿaceb yazmadı ol şāh-ı muẓaffer kāġıd

[Derkenar]

Nādirī Efendi — Göreli ḫaṭṭuñ olup ʿaşḳile lāġar kāġıd
Saña olmış yazılu bende-i kem-ter kāġıd

88b

İsḥaḳ-ı Üskübī — Cān meẕāḳına dehānuñ şehd ü sükkerdür leẕīẕ
Būsenüñ bir kerresi ḳand-i mükerrerden leẕīẕ

Fużūlī-i Baġdādī — Ey meẕāḳ-ı cāna cevrüñ şehd ü sükkerdür leẕīẕ
Dem-be-dem zehr-i ġamuñ ḳand-i mükerrerden leẕīẕ

Cinānī-i Bursevī — Ol ki ḳılmış laʿlüñi ḳand-i mükerrerden leẕīẕ
Sīneñ itmiş luṭfile pālūde-i terden leẕīẕ

ʿĀlī Efendi — Oldı cānā çün zebānuñ şehd ü sükkerden leẕīẕ
Leblerüñ olsa n'ola ḳand-i mükerrerden leẕīẕ

Mihrī — Yoḳ ṣanurdum ʿālem içre cānıla serden leẕīẕ
Hey neler varmış cihānda daḫi anlardan leẕīẕ

Livāyī — Gerçi dirler yoḳ cihānda cānla serden leẕīẕ
Līk yoḳ ben mübtelāya vaṣl-ı dil-berden leẕīẕ

Ümīdī — Leblerüñdür ḫüsrevā ḳand-i mükerrerden leẕīẕ
Daḫi şīrīn sözlerüñdür şehd ü sükkerden leẕīẕ

Ricālī — Şerbet-i cām-ı lebüñ ḳand-i mükerrerden leẕīẕ
Leblerüñ şeftālūsi pālūde-i terden leẕīẕ

Ḫişālī — Ḫusrevā şīrīn lebüñ ḳand-i mükerrerden leẕīẕ
Meyve-i laʿlüñ meẕāḳ-ı cāna sükkerden leẕīẕ

Velehu Ḫişālī — Meyve-i laʿlüñ meẕāḳ-ı cāna sükkerden leẕīẕ
Büse-i laʿl-i lebüñ ḳand-i mükerrerden leẕīẕ

ʿİşmetī-yi-l-ḳādī — Dil-berā şīrīn kelāmuñ oldı sükkerden leẕīẕ
Leblerüñ ʿāşıḳlara ḳand-ı mükerrerden leẕīẕ

Ḫudāyī — Ḫ˘āceye māl ü faḳīre leb-i cānānı leẕīẕ
Bu meṣeldür ki olur her kişiye cānı leẕīẕ

Ḫişālī — N'ola gelse dil ü cāna leb-i cānānı leẕīẕ
Ki olur her kişiye kendüsinüñ cānı leẕīẕ

89a, 89b, 90a, 90b, 91a (boş)

91b

ʿİşretī-Yeñiḥişārī — Pār-ı seg dendān-ı ḫūn-ālūdını vaḳt-i şikār
Kim ki görürse ṣanur bir iki ṣaḳḳ olmış enār

Vedāʿī-İnebaḫtī — Cā-be-cā kuhsār-ı ḫaḍrāda dıraḫt-ı pür-bahār
Ceyb-i Mūsādan yed-i beyżādur olmış āşikār

Veysī Efendi — Devr-i gerdūn bī-teraḥḥum ṭarz-ı ʿālem bī-ḳarār
Baḫt u ṭālīʿ muḫtelif mirʾāt-ı tabʿum pür-ġubār

Nādirī-Ġanī-zāde — ʿIyd-ı aḍḥā geldi ẓan itdüm ki irdi nev-bahār
Ḫūn-ı ḳurbānı görüp zīrā ki ṣandum lāle-zār

Velehu Nādirī — Ey cemālüñ şemʿ-i bezm-ārā-yı ḳurb-ı Kird-gār
Cebraʾil āvāre-i nūr-ı ruḫuñ pervāne-vār

Nādirī-Ġanī-zāde — Ḳan ṭamar ebrūsı tīġinden ḳırup ʿuşşāḳı yār
Zīr-i ebrūsında ruḫsārı ḳızarsa vechi var

Ḫişālī — Ġıll u ġışdan ṣāf u pāk āyīnedür rūy-ı nigār
Ṣūret-i ḥüsn ü bahā anda görinse vechi var

Velehu Ḫişālī — Aġız açup şerḥ idüp derd-i derūnum āşikār
Sīnem üzre şerḥa vü dāġ-ı dem-ālūdum ki var

Uṣūlī — Ḥamdülillāh kim irişdi geldi hengām-ı bahār
Tāze cān virdi yine dünyāya luṭf-ı Kird-gār

Nādirī Efendi — Merḥabā ey ḥażret-i ṣāḥib-ḳırān-ı kām-kār
Ḫayr maḳdem ey şehenşāh-ı Süleymān-iḳtidār

Ḫişālī — Gül yüzüñ hecriyle her dem zaḫm urur gülşende ḫār
Bir degildür ʿandelībüñ ṣad-hezārān derdi var

Velehu Ḫişālī — Faṣl-ı gül irdi çemen iḳlīmi oldı lāle-zār
Taḫtgāh-ı gülşene çıḳdı yine şāh-ı bahār

Velehu Ḫişālī — Kākül-i zülfüñ hevāsı ḳıldı ʿaḳlum tār u mār
Ṭaġılup ṣabr u ḳarār oldı perīşān rūzgār

Velehu Ḫişālī — ʿĀşıḳ-ı āvārede cemʿiyyet-i ḫātır mı var
Kākül-i zülfüñ hevāsı ʿaḳlın itmiş tārmār

Sücūdī — Ḥamdülillāh irdi nevrūz ile eyyām-ı bahār
Gül gibi gönlüñ açılsun dir iseñ gülzāre var

Velehu Sücūdī — Gül yüzüñ hecri baña yitmez mi n'eyler zaḫm-ı ḫār
Bir degüldür bülbül-i ṣad-pārenüñ derdi hezār

92a

Ġāzī Giray Ḫān — Gice gündüz cengle mecrūḥ olupdur cism-i zār
Bu zamānda gerçi kim şemşīre yoḳdur iʿtibār

Derviş Paşa — Dīn ü devlet yolına ḳılduḳça saʿy-ı bī-şumār
ʿAksini eyler felek olmaz müsāʿid rūzgār

Ḥācī Rūşen-i Mostarī — Rūz u şeb derd-i firāḳile işüm āhile zār
Derd-i ġamdan muṭṭaṣıl cism-i figār olur nizār

Ḥişālī	La‘l-i mey-gūnuñdur ehl-i ‘aşḳa cām-ı ḫoş-güvār Sāḳiyā yoḳ dimeseydüñ teşne-dillerden ne var
Muḥyī	Eyledi sevdā-yı zülfüñ ‘aḳl u fikrüm tārmār Baña mı ḳaldı şehā olmaḳ perīşān-ı rūzgār
—	Otlıdur keyfiyet-i ḳudretle şimdi sebze-zār Ey ṣabā degme otına itme teklīf i‘tibār
—	Çün cihān bāḳī degül olmaz zamāna ber-ḳarār Furṣatı fevt eyleme el virmiş iken rūzgār
Yaḥyā Efendi	Yine der-kār olmasa dāmān nesīm-i nev-bahār Yine gülşende ṭutuşsa āteş-i şevḳ-i hezār
Futūḥī	Her ne dem kim irişe būy-ı nesīm-i kūy-ı yār Tāze tāze cān bulır andan bu cism-i pür-figār
Fehmī el-ḳādī	Şāhid-i maḳṣūdı göstermez baña leyl ü nehār Zülf ü ruḫsārından aġlarsam ‘aceb mi zār zār
Hāşimī	Olduġınca ḫāṭıra ey dil ḫaṭ-ı ruḫsār-ı yār Gelmemek olur mı hīç āyīne-i ḳalbe ġubār
Veysī Efendi	Devr-i gerdūn bī-teraḥḥum ṭarz-ı ‘ālem bī-ḳarār Baḫt u ṭālī‘ muḫtelif mir’āt-ı ṭab‘um pür-ġubār
Ḥişālī	Özge bir emr-i muḥāl imiş ümīd-i vaṣl-ı yār Öldürür āḫir beni bir gün bu derd-i intiẓār
Emrī Çelebi	Kākülüñ ey māh çār ebrū cinān ṭāvūsı var Çār ṭāḳ-ı bāġ-ı cennet üzre ḳılmışdur ḳarār
Emrī Çelebi	Burḳa‘ açup ‘ārızın ‘arż itse ol ġadr iġdār Zülf olur ser-geşte ammā ḫāl yine ber-ḳarār
Ḥāletī ‘Azmī-zāde	Cūy-bār-ı ḫūn-ı eşkümden ider her dem güẕār Ṣanmañuz kim oldı ol şūḫ-ı cihān gül-gūn sevād

Velehu Ḥāletī — İrdi cāna künc-i fürḳatde nesīm-i vaṣl-ı yār
Ḳalmadı ṣaḥn-ı serāy-ı sīnede hergiz ġubār

Velehu Ḥāletī — Dāġ-ı derdüñle idersem dār-ı dünyādan güẕār
Ḥūra bir gül ilterem bāġ-ı cihāndan yādigār

Velehu Ḥāletī — Çiynesün zencīrini dīvāne-i ʿaşḳ-ı nigār
Ḳaydını bir kimse yoḳ yā n'eylesün ol dil-figār

Velehu Ḥāletī — Gitdi dilden ẕevḳ u şādī ḳalmadı ṣabr u ḳarār
Ḫāneyi tenhāladuñ gelsün o şūḫ-ı şīve-kār

Velehu Ḥāletī — ʿĀşıḳa ḳılmaz naẓar itdükçe yā tenden güẕār
Kimseye baḳmaz alur cān naḳdini elbetde yār

Velehu Ḥāletī — Ḫaṭṭ u gül ceyş-i melāḥat geçmedin leyl ü nehār
Ẓāhir olur şāh-ı rāh-ı ḥüsn-i dil-berden ġubār

Velehu Ḥāletī — İşigüñde dostum ḳaçmazdum olmaḳdan ġubār
Ḳorḳum oldur dūr ide bir gün ḳapuñdan rūzgār

[Derkenar]

ʿAṭā — Pertev-i ruḫsār-ı yār itmiş cihānı lāle-zār
ʿĀlem-i bāġ-ı İrem ḳılmış ṣafā-yı nev-bahār

Şevḳī Şarḳī — Yitküren künden beri el yāle (?) ol çāpük-süvār
Kitdi eldin tevsen-i ṣabr u ʿinān-ı iḫtiyār

Yaḥyā Beg — Göñlümüñ ṣırça serāyında benüm leyl ü nehār
Nūrdan ḳızıla beñzer āftāb-ı ʿaşḳ-ı yār

Velehu Yaḥyā Beg — Minnet ol Mennāne kim mānend-i ḫaṭṭ-ı rūy-ı yār
Giceyi gündüze ḳatup geldi irişdi bahār

Velehu Yaḥyā Beg — Mihr-i ʿizzet ber-ḳarār u dest-i devlet üstüvār
Esb-i nuṣret cünbişinden ʿayn-ı aʿdā pür-ġubār

Velehu Yaḥyā Beg — Ḳana ġarḳ itdi ʿadūy-ı dīni tīġ-i āb-dār
Ḳaṭre-i eşk-i ġarībān gibi oldı tārmār

Ḥalīmī-i Aḫī-zāde — Ḥaşr olınca yaşasa ẕevḳ u şafāyile ne var
Her kim eylerse leb-i deryāda ol servi kenār

Ḫişālī — Özge bir emr-i muḥāl imiş ümīd-i vaṣl-ı yār
Öldürür bir gün beni āḫir bu derd-i intiẓār

92b

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — ʿAks-i ezḥār-ı dıraḫt olup içinde āşikār
Şīşe-i ḳannāda döndi her ḥabāb-ı cūy-bār

Sulṭān Süleymān — Vādī-i hecre düşelden oldı gönlüm bī-ḳarār
İñleyüp tā ṣubḥ olınca aġlarum ben zār zār

Sulṭān Süleymān — Salṭanat taḫtına maġrūr olmaġıl ey tāc-dār
Aṭlas u dībāyı terk it bir ʿabā ḳıl iḫtiyār

Sulṭān Muṣṭafā — Çünki alur işbu tāc u taḫtı devr-i rūzgār
Terk idüp bu raḫt u baḫtı bir nemed ḳıl iḫtiyār

İbni Kemāl Paşa — Bir semen-sīmā cevānı ʿārif ol eyle kenār
ʿIyş u ʿişret vaḳtidür nūş eyle cām-ı ḫoş-güvār

Aḥmed Paşa — Ey ʿarūs-ı ḥüsnüñe Hīndū gözüm āyīne-dār
V'ey cemālüñ bāġına dest-i ṣabā ʿanber-niṣār

Yaḥyā Efendi — Yıḳdı gönlüm āşiyānın yār ḳıldı tārmār
Mümteniʿ dür şāh-bāz-ı vaṣl ide anda ḳarār

ʿĀlī Efendi — Şġh-bāz-ı himmetüñ destüñde olsun ber ḳarār
Olur elbette hümā-yı salṭanat bir gün şikār

Emrī Çelebi — Şāh-ı ʿaşḳum eylerem kūh-ı ġam āhūsın şikār
Elde bir zerrīn-kemendümdür bu āh-ı pür-şerār

Velehu Emrī — Bir yaluñ yüzlü güzeldür āteş-i ʿaşḳ-ı nigār
Yaḳsa yandursa dil-i ʿuşşāḳı her dem vechi var

Lāmiʿī Bursevī — Bī-vefālıḳdan degildür cevr ü ẓulm ü ḫışm-ı yār
Muḳteżā-yı ʿizz ü nāz u ḥüsndür her ne ki var

Rıżāyī Bursevī — Şevḳ-i ruḫsāruñla ey gül yaḳdı eczāsız hezār
Şanma uçmışdur külin göge şavurdı rūzgār

Naẓmī Edirnevī — Şanmañuz ṭaġlarda yer yer göz göz aḳan çeşme-zār
Ṭurmayup Ferhādı aġlar daḫi çeşm-i rūzgār

Naẓmī Edirnevī — N'ola ʿuşşāḳile seyr eylerse dāyim şehri yār
Ḳullarıyla çün bulur ʿālemde şöhret şehriyār

Vālihī Üsküdī — Ger baña mektūb-ı dür-bāruñ gelirse ey nigār
Ġonca-i zanbaḳ gibi başumda anuñ yiri var

Fevrī Efendi — Māh-ı nev çaḳmaġı kibriti şehāb encüm şerār
Çerḫ-i od yine çerāġ-ı mihrini benden yaḳar

Ḫāverī Efendi — Ol ṣaçı Leylī yolında öldügümde zār zār
Türbe olsun üstüme eflāk u Mecnūn türbe-dār

Nevāyī — Kice kevkebler imes çerḫ üzre olġan āşikār
Otluḳ āhumdın irür gerdūnġa baş çiken (?) şerār

Velehu Nevāyī — Közlerümdin ol ḳuyaş yüzi ġamından eşk-bār
Niçe kim mihrin yaşursam eşk eyler āşikār

Velehu Nevāyī — Çıḳtı av ʿazmıġa cevlān iylep ol çāpük-süvār
Cān fedā ol ṣayd üçünkim cān iñe (?) eyler niṯār

Velehu Nevāyī — Vaṣlıdın çün mültefit köpreḳ bolur fürḳatde yār
Terk-i vaṣl iylep ḳılıñ aḥbāb-ı fürḳat iḫtiyār

Velehu Nevāyī — Min ki hicrān deştide kirdim ḳoyun dik bī-ḳarār
Āh u vāveylā ki hem ser-geşte min hem ḫāk-sār

Velehu Nevāyī — Kirdi sīm ābī-libās içre yana ol gül-ʿiẕār
Ol ḳuyaş dik kim aña māniʿ bolur ebr-i bahār

[Derkenar]

Revānī — Nāme-i pīçīdedür ṣan sāʿid-i sīmīn yār
Kim aña mihr urdı tāze dāġdan ol gül-ʿiẕār

Velehu Revānī — Yāre yaşum sīmin ʿarż itdükde çeşm-i eşk-bār
Buña göz yaşı gerekmez didi luṭfından nigār

Cemālī Çelebi — Cevr idüp olmaġıla aġyār-ı nā-hemvāre yār
Ey ṭabībüm cān u dil ḫastasınuñ buḥrānı var

Velehu Cemālī — Ḳanġı ʿalaḳ geştini kim geşt-gīre ol yār
Sīm ü zer içün degüldür ol demürden s... umar

Velehu Cemālī — N'ola ger fikr-i cefāyile ḳılursam āh u zār
Devr içinde dāyimā ancaḳ vefānuñ ẕikri var

Velehu Cemālī — Bir meh-i Kenʿān ḫubān içre eyle iḫtiyār
Ṣanma kim şehr-i Stanbūl içre Yūsuf ḳaḥṭı var

Velehu Cemālī — Bini öldürmege çāreñ var mı didüm didi yār
Dār-ı dünyāda ecelden ġayrıya dermān var

Velehu Cemālī — Didi kim bayrāmlıḳ bir câme biç baña nigār
Ey elif-ḳaddüm ne ekdüm ne biçem didi bu zār

Nüvīdī Çelebi — Olma maġrūr eyleyüp taḫt-ı saʿādetde ḳarār
Ger Süleymān-ı zamān olsañ götürme rūzgār

Ümīdī Çelebi — Her kimi kim öldüre sevdā-yı zülf ü ḫāṭṭ-ı yār
Ḫāk olup her ẕerresinden çıḳa yüz biñ mūr u mār

Velehu Ümīdī — Hem-dem-i ḫār olmasaydı gül gibi ol gül-ʿiẕār
Eşk-i ḫūn-ı ʿāşıḳān itmezdi dehri lāle-zār

Velehu Ümīdī	Cām-ı zerrīn-veş şafaḳdan olduġı māh āşikār Dir ki eyle Cem gibi bir cāmı her dem der-kenār
Velehu Ümīdī	Mihr-i ḥüsnüñ olmayaldan şehr içinde āşikār Necm-i eşkümle müzeyyen oldı ey meh her kenār
—	Ḫaṭṭ gelelden n'ola raġbet bulsa laʿlüñ ey nigār Bu muḥaḳḳaḳdur ki ḫatdan boldı yāḳūt iştihār
Ṣıdḳī-i Belġradī	Nev-bahār irdi ṭarāvet buldı yine lāle-zār Tāzelendi pes dil-i ʿāşıḳda dāġ-ı ʿaşḳ-ı yār
Ḫişālī	Çekdürür ʿaşḳ ehline künc-i belāda intiẓār Ey dil-i bī-çāre ümmīd-i şafā-yı vaṣl-ı yār
—	Şeh-per açdı ḫaṭṭ-ı ʿārıż uçdı murġ-ı ḥüsn-i yār ʿĀşıḳ-ı dil-ḫasta fāriġ-bāl olursa vechi vār
Fużūlī	Ẓulm naḫlin dikdi bāġ-ı dehre devr-i rūzgār Cevr resmin ḳıldı devrān-ı sitem-ger āşikār
ʿAli Çelebi Ṣāḥib-i Hümāyūn-nāme	Zer ki olmaya şeh-i ʿādil ayaġına nisār Devrider başında anuñ tāc-ı ḳadr ü iʿtibār
93a	
Baṣīrī-i Ṣarḳī	Senden ayru her gice aydur çerāġum ey nigār Ol daḫi baḫt u siyāhumdan gehī yoḳ gāh var
Fużūlī	Ey saña iḳbāl-i rūz-efzūn ʿaṭā-yı Kird-gār Muttaṣıl taʿẓīmüñe meʾmūr devr-i rūzgār
Velehu Fużūlī	Ey hilāl-i ʿıyd ġālibdür saña ebrū-yı yār Ḥüsn-i ṣūret sende bir var ise anda iki var
Velehu Fużūlī	Ḳıldı defʿ-i ġam dil-i ʿuşşāḳdan ẕevḳ-i bahār Āh kim gösterdi ʿaşḳ ehline devrān hecr-i yār

Eşīrī, Baġdādī	Sīne-i pür-dāġumı görüp n'ola şād olsa yār Ẕevḳ-baḫş olur dilā zīrā ki seyr-i lāle-zār
Naẓmī, Baġdādī	Çevrem almış eşk-i ḫūn-ālūdumı gördükde yār Didi ġam Ferhādına olmış nişīmen lāle-zār
Rasūḫī	Ṣalsa bir nev burc-ı vaḥdetden o mihr-i tāb-dār Ẕerreler müstaġrıḳ-ı envār olur bī-iḫtiyār
Rifʿatī, Sirozī	Câme-i gül-gūnıla ʿarż-ı cemāl itdükçe yār Bülbül-āsā ʿāşıḳ-ı şūrīdesi olur hezār
Refʿī, lengü'l-ḳādī	Çoḳdan olmışdum yolında ol nigāruñ ḫāk-sār Ḳorḳarum kim çoḳ görür anı götürmez rūzgār
—	Gördi çün düşdüm bisāṭ-ı ḳurba mānend-i ġubār Ḫışmla silküp beni yabana atdı rūzgār
—	Şīşe-i fürḳatde bir sāʿat göñül ḳılmaz ḳarār Ṣūretā mir'āt-ı dil hecrüñle boldı inkisār
Celāl Beg	Çıḳmaya dilden ġam-ı sevdā-yı zülf ü ḫaṭṭ-ı yār Bilem anı kim ölicek ṭola ḳabrüm mūr u mār
Ḥāşılī, Vardarī	Cism-i nā-būdum ser-ā-pā ḳaplamışdur ʿaşḳ-ı yār Bü'l-ʿacebdür ẕerre-i kem-terde ḫurşīd āşikār
Hāşimī	Ḥīle dāmın ḳurmayınca baña olmasın şikār Ḥīle ḫad ile olan pehlūya luʿnet ṣad-hezār
Sezāyī Paşa	Rūşen itdi gülşeni ezhār-ı faṣl-ı nev-bahār ʿĀlemi ḳıldı muʿaṭṭar sünbül-i gīsū-yı yār
Velehu Sezāyī Paşa	Gül yüzüñi nice yüzden görmeyiçün nev-bahār Çerḫ-i encüm gibi yer yer dīde açmışdur bahār
Velehu Sezāyī Paşa	Sevdüm ol yār-ı cefā-kārı dilā bī-iḫtiyār İḫtiyārum yoḳ olalı ʿāşıḳ-ı dīdār-ı yār

Ḥayretī Bey

Ger baña ġam ṭaşını yaġdursañ ey gül jāle-vār
Gül gibi her bir sīneñ başum üzere yiri var

Velehu Ḥayretī

Bu felek bir fülk-i miḥnetdür döner ḳılmaz ḳarār
Düşürüpdür ġālibā gird-āba anı rūzgār

Velehu Ḥayretī

ʿĀşıḳa gülzār-ı ḥüsnüñdür senüñ evvel bahār
Ey yüzi gül şaçı sünbül v'ey yanaġı lāle-zār

Velehu Ḥayretī

Geldi eyyām-ı cünūn irişdi faṣl-ı nev-bahār
Bī-ḳarār oldı yine dīvāne dillerde ḳarār

Velehu Ḥayretī

Geldi devrān-ı ṣafā irişdi eyyām-ı bahār
Gül gibi güldi açıldı her göñül bī-iḫtiyār

Ḫurremī

Ḫurrem oldı bāġ-ı ʿālem geldi çün faṣl-ı bahār
Gül açılup şevḳe düşdi her ṭaraf bülbül hezār

[Derkenar]

Nevʿī Efendi

Dāstān-ı mihr oḳur hep nüsḫa-i gülden hezār
Neylesün ammā ki yoḳ güllerde gūş-ı iʿtibār

Velehu Nevʿī

Ḫāk içinde rūḥ-ı pāki var iden perverdigār
Laʿl-i nābuñdur ġubār-ı ḫaṭṭuñ itmiş āşikār

Sulṭān Süleymān

Dostlar ben çekdigümi çekmedi Mecnūn-ı zār
Āh ḳılsam derdle iñler yanumca kūh-sār

Velehu
Sulṭān Süleymān

Baḳmaġıla rāhına çār oldı çeşm-i intiẓār
Ol sebebden eşkle eṭrāfum oldı lāle-zār

Nādirī Efendi

Ḥamdülillāh eyledi taḫt-ı saʿādetde ḳarār
Ḳahramān-ı baḥr ü ber ṣāḥib-ḳırān-ı rūzgār

Raḥmī Bursevī

İrişüp devr-i şitā serd oldı eyle rūzgār
Giydi ḳaḳım eynine eşcārla her sebze-zār

ʿAvnī-i Feylekī (?)	Zülfüñ ucından ser-ı aġyārı ḳıldı tārmār Dest-i ḳudretle iki ḳaşuñ çekilmiş Zülfekār
Cemālī Çelebi	Mes'ele maʿlūmı olmış oḳımış yazmış o yār Müsteʿid olmış laṭīf ü pāk istiḫrācı var
Vālī-yü'l-ḳādī	Baġladı bir naḳş-ı nev-rūz-ı şabāda rūzgār Mā'il oldı şāḫ-ı gül açıldı ebr-i nev-bahār
Velehu Vālī	Şimdi āsāndur görinmek muṣḥaf-ı ḥüsn-i nigār Gūyiyā envār tenzīl oldı ḫaṭṭ-ı müşk-bār
Fevrī Efendi	Çaġırup yalvarmaġile ḥücreye gelmez nigār Ey göñül bilsem bāña kimdür diyen oġlan ḳovar
Muḥyī Yaḥyā	Nergisüñ zerrīn-çerāġı rūz u şeb ṭurmaz yanar Tañrı yaḳduġı çerāġı söndürimez rūzgār
Derviş Paşa	Fitne peydā ḳılmada bir dāne atdı ḫāl-i yār Geldi anı ʿāḳıbet başdı o ḫaṭṭ-ı müşk-bār
Yaḥyā Efendi	Ḫāṭır-ı pākine ḳonmış yād-ı āhumdan ġubār Ḫāk-i pāyine yetiş ey eşk eyle iʿtiẕār
Ḫişālī	Ḫink-i gerdūnı başar şeb-dīz āh-ı pür-şerār Eşk-i gül-gūnumla ṭutuşmaz görüp çizdi kenār
Velehu Ḫişālī	Ḥamdülillāh kim irişdi yine hengām-ı bahār Güldi açıldı cihān mānend-i ruḫsār-ı nigār
Velehu Ḫişālī	Ey vezīr-i Ḫān Aḥmed v'ey müşīr-i nām-dār ʿIyş u nūş it dem-be-dem kim irdi faṣl-ı nev-bahār
Emrī Çelebi	Ġabġab-ı dil-dārı eyvā kaplamış ḫaṭṭ-ı ġubār Ḫālüñ ol ṭarf-ı zenaḫdān üzre ancaḳ adı var
Ḫurremī-i Baġdādī	Ḫurrem oldı bāġ-ı ʿālem geldi çün faṣl-ı bahār Açılup gül şevḳe düşdi her ṭaraf bülbül hezār

Ānī	Her ḳaçan ey serv-ḳāmet eyleseñ ʿazm-i kenār Eşk-i çeşmüm cūş idüp arduñca olup cūy-bār
93b	
Seyyid Feyżī Bey	Ḥamdülillāh sāḳiyā irdi yine faṣl-ı bahār Destüñe rindāne al gül gibi cām-ı ḫoş-güvār
Velehu Feyżī Bey	Bezm-i ġamda itmege ʿuşşāḳa defʿ-i inkisār Görmedüm cām-ı muṣaffā gibi yār-ı ġam-güsār
Velehu Feyżī Bey	ʿĀrıżın baḫt-ı siyāhum gibi örter zülf-i yār Bu ḳara günlüye raḥm it bir dem aç ey rūzgār
Velehu Feyżī Bey	Dāġ-ı ḫūn-ālūdumı sīnemde seyr itdükde yār Didi āteş-dānda gül olmaḳ ʿacebdür āşikār
Dürrī Efendi	Dün gice ġam-ḫānemi ḳıldı müşerref ol nigār Ḫayli döküldi şaçıldı dīde-i gevher-niṣār
Velehu Dürrī	Câme-ḫʷābından ḳaçan ʿarż itse rūyın ol nigār Şemse beñzer şan sipihr üzre olupdur āşikār
Bī-maḫlaṣ	Ẓāhir oldı "fe'r-teḳib" sırrı irişdi ḫaṭṭ-ı yār Başına ʿaşḳ ehlinüñ ḳopsa ḳıyāmet vechi var
ʿAdnī-ser-piyāde	Tīrlerle pāre pāre olsa cism-i pür-figār Cān çıḳar çıḳmaz derūn-ı sīneden peykān-ı yār
Ḥilmī-Vaḥyī-zāde	Seyr idüp dīdār-ı yārı ʿālem itsem vechi var Ḥaḳ budur āyīne-i ʿālem-nümādur rūy-ı yār
Tīġī Bey	Āhuma meyl eyledi ol servi itdüm der-kenār ʿĀlem içre görmedüm böyle muvāfiḳ rūzgār
Cinānī-Bursevī	Nā-tüvān ancaḳ bugün āhū gözüñ ey ġamze-kār Göz diküp tīr-i naẓar ḳılmış meger anı figār

Velehu Cinānī	Olmasun zīr-i şafaḳdan mihr-i enver āşikār Erġuvānī cāmesin giydi bugün ol gül-ʿiẕār
Ṣādıḳ Çelebi	Ḳapladı mir'āt-ı ḥüsn-i dil-beri ḫaṭṭ-ı ġubār Fitne-i devr-i ḳamerdür şanki oldı āşikār
Ḫālişī Beg	Sünbülüñle lāle-ḫaddüñ dir gören ey gül-ʿiẕār Tāze sünbüllerle zeyn olmış ser-ā-ser lāle-zār
Ḥāletī	Çerḫ-i ġaddār olmadı bir nevʿle çün ber-ḳarār Sāḳiyā devr-i gül irdi sāġar-ı şahbā be-yār
Sāʿī Çelebi	Ġonca şanma zaḫm urup şāḫ-ı güle hançerle ḫār Dirhem-i jāleyle bitürdi el altında çenār
ʿAskerī Edirnevī	Her ḳaçan olsañ semend-i nāza ey meh-rū süvār Dir gören devr-i ḳamerde fitne oldı āşikār
Dürrī Efendi	ʿArż idüp ruḫsārı üzre dāne-i ḫālin o yār Eyledi cān u dili mest ü ḫarāb-ı bī-ḳarār
ʿAbdīyel-ḳādī	Tābiş-i ruḫsāruñ ey meh mihri itdi şerm-sār Anuñiçün rūyına ebri idinmiş perde-dār
Dānişī Edirnevī	Bir yañadan pertev-i mey bir yaña ruḫsār-ı yār İki şemʿüñ arasında ḳalmışum pervāne-vār
Laʿlī-i Sulṭān Cem	Zāhidüñ göñlinde cennet ʿāşıḳuñ dīdār-ı yār Her kişinüñ lā-cerem başında bir sevdāsı var
Ḫāṭī	Cān anuñçün isterem kim ey şeh-i çāpük-süvār Eyleyem bir gün semendüñ ḫāk-i pāyine nişār
Naẓīfī Çelebi	Tīrüñi cāndan n'ola istersevüz ey ġamze-kār Degmeñüz dünyāda zīrā kim bulınmaz ṭoġru yār
[Derkenar]	
Ḫişālī	Cān esīr-i būse-i laʿl-i ḥayāt-efzā-yı yār Dil giriftār-ı kemend-i kākül-i zülf-i nigār

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Velehu Ḫişālī Şarşar-ı āhumdan irdi laʿlüñe ḫaṭṭ-ı ġubār
Daḫi çoḳ toz ḳoparur bu rūzgār-ı rūzgār

Velehu Ḫişālī Naḳd-i eşk ü beẕl-i cān u dille ṣayd olmaz nigār
Sīm ü zerle līkin olur rāye-gān her dem şikār

Velehu Ḫişālī Köhne dünyāyı ʿarūs-ı nev idince Kird-gār
Ḳaldırup destin çemende Ḥaḳḳa şükr itdi çenār

Velehu Ḫişālī Ben getürmek ile ʿaşḳı fīʿle buldum iştihār
Ey şaçı Leylī daḫi bi'l-ḳuvvedür Ferhād-ı zār

Velehu Ḫişālī Lāle vü güller açıldı irdi faṣl-ı nev-bahār
Bülbül-i ṣad-dāstān itse n'ola āh-ı hezār

Velehu Ḫişālī Lāle vü güller açıldı irdi hengām-ı bahār
Bülbül-āsā murġ-ı dil feryād iderse vechi var

Velehu Ḫişālī Müşg-bīzā med ṣabā ez-zülf-i ʿanber-bār-ı yār
ʿIṭr-perver şod hevā sāḳī biyā vü mey be-yār

Velehu Ḫişālī Ḳıldan incedür egerçi kākül-i zülf-i nigār
Laʿl-i cān-baḫşında ammā nice yüz biñ nükte var

Velehu Ḫişālī İdüp ey bād-ı ṣabā zülf-i nigārı tārmār
Cān u dil cemʿiyyetin ḳılduñ perīşān rūzgār

Velehu Ḫişālī Nev-bahār irse açılsa lāle vü gül vechi var
Kim Gülistān oḳıdur murġān-ı gülzāre hezār

Velehu Ḫişālī Şöyle devr itmiş ʿiẕārın zülf-i pīç-ā-pīç-i yār
Ḫalḳa olup güyiyā gülşende yatur iki mār

Velehu Ḫişālī ʿAzm-i gülzār eyledükde ʿizz ü nāzile nigār
ʿĀşıḳ-ı üftādeler pāyine düşdi sāye-vār

Velehu Ḫişālī Dün gice mey ṣoḥbetin itmiş raḳībile o yār
Ḫ͡ʷāb-ı nāza pister-i gülde varup uyur o yār

Velehu Ḫişālī — Sīneme ṭoġrulsa ḳarşu çıḳsa çıḳmaz cān-ı zār
Rāstī-i tīr-i müjeñ gibi bulınmaz ṭoġrı yār

Velehu Ḫişālī — Esb-i nāza çignedüp üftādeñ itme ḫāk-sār
Nāzenīnüm dil-pesendüm şeh-levendüm şeh-süvār

Velehu Ḫişālī — Bülbül-āsā murġ-ı dil itse n'ola āh-ı hezār
Gül gül oldı açılup gülzār-ı ḥüsn ü ān-ı yār

Velehu Ḫişālī — Ẓāhir olalı leb-i laʿlüñde ḫaṭṭ-ı müşg-bār
Cān u dil āyīnesine jeng-i ġam virdi ġubār

Velehu Ḫişālī — Yoḳ şafā-yı ḫāṭırum zülf-i girih-gīr-i nigār
Ḳıldı aḥvāl-i perīşānum perīşān rūzgār

Velehu Ḫişālī — Ḥamd nitekim irişdi yine faṣl-ı nev-bahār
ʿĀlemi ḳıldı muʿaṭṭar gūyiyā zülf-i nigār

Velehu Ḫişālī — Ḳıldı efkār-ı ser-i zülf-i siyeh-kār-ı nigār
Bāġ-ı dilde ʿaḳlum evrāḳın perīşān rūzgār

Velehu Ḫişālī — Gülsitān-ı ḥüsn-i yāri ḳapladı ḫaṭṭ-ı ġubār
Fitne-i devr-i ḳamer gün gibi oldı āşikār

Velehu Ḫişālī — Cāme-i sürḫile ʿazm-i gülşen itdükçe nigār
ʿĀşıḳ-ı şūrīdesi olup yanınca şad hezār

94a

Laṭīfī-i Ḳasṭamonī — Ṣafḥa-i ḫaddinde yārüñ şanmañuz ḫaṭṭ-ı ġubār
Ẕerrelerdür kim güneş ruḫsārı itmiş āşikār

Velehu Laṭīfī — Zülf-i ʿanber-bāruñı yüzden götürseñ vechi var
Çünki ey ḥūrī yaraşmaz gülşen-i cennetde mār

Eşīrī — Ḥamdülillāh kim irişdi yine faṣl-ı nev-bahār
ʿAsker-i reyḥānile zeyn oldı cümle sebze-zār

Sipāhī Beg	Ḥamdülillāh kim açıldı irdi eyyām-ı bahār Geldi bülbüller fiġāna oldı ʿālem murġ-zār
Ḫişālī	Ḥamdülillāh kim irişdi yine hengām-ı bahār Gül gibi güldi açıldı rūy-ı dehr ey gül-ʿiẕār
Velehu Ḫişālī	Dün gice öykündügini gördügi dem āşikār Şıra ḫançer eyledi māh-ı neve ebrū-yı yār
Münīrī	Nev-bahār irişdi ḫalḳ-ı ʿālem oldı bī-ḳarār Eşk-i çeşmüm gibi cārī yine her bir cūy-bār
Ṣabrī Çelebi	ʿAşḳuña ṣabr idemem öldür beni ey ẕü'l-feḳār Ḥaydar-ı kerrār ḥaḳḳı ḳalmadı ṣabr u ḳarār
Dānişī	Ḫaṭṭ-ı dil-dārı görelden ḳalmadı ṣabr u ḳarār Ḳāküli fikrin ḳılaldan ʿaḳlum oldı tārmār
ʿUlvī Çelebi	Yüzüm üzre başmadan ol serv-ḳad itmezse ʿār ʿAyn-ı dilden cūş ider bābına eşk-i cūy-bār
Ḫulḳī	Yüzüm üzre baş ḳadem ey serv-i nāzum itme ʿār Şu gibi ayaġuña aḳsun bu eşk-i cūy-bār
ʿĀlī Efendi	Kendü keskün şeh-levend ol ġamzeler ḫod ẕü'l-feḳār Dil-rubālardan beni kesse ʿaceb mi ẕü'l-feḳār
ʿĀşıḳ Çelebi	Degme bernā cinse hem-dem olma ey gül yüzlü yār Çün muḳarrerdür bilürsüñ soḥbetüñ teʾsīri var
Cemālī Çelebi	Rāz-ı ḳadd-i dil-beri ṣaḳlar derūnında çenār Diş ṣırıtmaz kimseye dendānı vaṣfından anar
Ḫişālī	Gül gibi güldi açıldı gül gül oldı rūy-ı yār Ṣad hezārān nāle ḳılsa bülbül-i dil vechi var

[Derkenar]

Ḥişālī — Cān esīr-i kākül ü zülf-i ʿabīr āşār-ı yār
Dil giriftār-ı kemend-i ṭurra-i ṭarrār-ı yār

Velehu Ḥişālī — Gitse ser gitmez hevā-yı zülf-i ʿanber-bār yār
Çıḳsa cān çıḳmaz ḫadeng-i ġamze-i ḫūn-ḫᵛār yār

Esīrī Baġdādī — Çıḳsa çıḳmaz cān gönülden ʿaşḳ-ı derd āşārı yār
Gitse gitmez nūr-ı gözden pertev-i dīdār-ı yār

Seyyid Rıżāyī Baġdādī — Dildedür zaḫm-ı ḫadeng-i ġamze-i ḫūn-ḫᵛār-ı yār
Sīnede dāġ-ı ḫayāl-i ḫāl-i ʿanber-bār-ı yār

Āzākī Çelebi Baġdādī — Cān fedā-yı cilve-i naḫl-i melāḥat bār-ı yār
Dil ḫarāb-ı türktāz-ı ġamze-i ḫūn-ḫᵛār-ı yār

Ḥāşılī Vardarī — Cilve-gerken dīdede her vechle dīdār-ı yār
Bilmezem mir'āt-ı ḫātırda nedendür inkisār

Ḥişālī — Yaḳdı yandurdı beni şemʿ-i ruḫ-ı dīdār-ı yār
Baġrumı deldi ḫadeng-i ġamze-i ḫūn-ḫᵛār-ı yār

Velehu Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim

Fiġānī Çelebi — Olmasun mı bülbül-i dil ey yüzi gülzār zār
Kim raḳīb olup ḳarīb oldı saña aġyār yār

Nevāyī — Dostlar min tilbe aḥvālıġa yıġlañ zār zār
Kim saladur geh ki ot köñlümke tüşgen ḫār ḫār

Ḫalīlī Diyarbekrī — Tā benüm göñlümde yāḳduñ ey ruḫı gül-nār nār
Nār-ı şevḳüñle cihānda yandum ey ʿayyār yār

Süheylī — Sen meh-i nā-mihribāna olalı aġyār yār
Oldı ʿālem gözüme ey serv-i ḫoş-reftār tār

— — Tā merā üftād bā-ān ṭurra-i mekkār-kār
Āteş ender-ḫarman-i ṣabrum zed ān ʿayyār yār

ʿİlmī — Tek seni asmaġa ḳılsun zülfini dil-dār dār
Eyleme Manṣūr-veş ey ʿāşıḳ-ı pür-zār zār

Ḫişālī — İtdi ġamzeñ cānuma ey gözleri mekkār kār
Merḥametle ḥālüme baḳ bir kez ey ʿayyār yār

[Derkenar]

Dürrī Efendi — Rāh-ı ʿaşḳuñda çeker dil-ḫasteler her bār bār
Geşt-i gülzār eyleyüp olur saña aġyār yār

Ḥāfıẓ — Ṭañ mıdur her dem iderse bülbül-i gülzār zār
Üstine ḫançer çeker dāyim olup ḫūn-ḫʷār ḫār

Ġubārī Efendi — Ḫāne-i cāna bıraḳdı ol daḫi gül-nār nār
Üstüḫʷān-ı cisme itdi āteş-i efkār kār

Celāl Beg — Gül yüzüñ yādıyla dil murġın ider gülzār zār
Görinür çeşmüme müjgān-ı teb-i fer ḫār ḫār

94b

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb-i Mekfūf
Mefʿūlü Fāʿilātü Mefāʿīlü Fāʿilāt

Nesīmī — Kāfir görince zülf ü ruḫuñ didi ey nigār
Āmentü billezī ḫaleḳal leyli ve'n-nehār

Necātī Beg — Ḫandān ider cihānı yine faṣl-ı nev-bahār
Niteki cān-ı ʿāşıḳ-ı ġam-gīni vaṣl-ı yār

Revānī Beg — ʿAks-i ruḫuñla çeşmüm eyā serv-i gül-ʿiẕār
Bir güldürür ki ṭutdı anuñ çevresini ḫār

Velehu Revānī — Gülzārı naḳş idüp yine naḳḳāş-ı nev-bahār
Güyā nigār-ḫāne-i ġayb oldı āşikār

Ṭabʿī-i Gelibolī

Bād-ı hevā-yı āhumıla baḥr-i bī-kenār
Ḳalḳındı şimdi ḫaylice el virdi rūzgār

Bāḳī Efendi

Minnet cenāb-ı Ḥaḳḳa dem-ā-dem hezār yār
Faṣl-ı şitāda bāġ-ı cihān boldı nev-bahār

Velehu Bāḳī

Naṭʿ-ı zemīne at ṣalıcaḳ fāris-i bahār
Düşdi şükūfeler öñine hep piyāde-vār

Velehu Bāḳī

Ebr-i bahār-ı ḥüsndür ol zülf-i müşg-bār
Yaġdı ʿiẕārı bāġına ḫaṭ ṣanma zinhār

Velehu Bāḳī

İrdi nesīm-i maʿdelet-i kisrī-i bahār
Zencīr-i ʿadli çekdi çemen-zāre nev-bahār

Velehu Bāḳī

Dil milketini yaḳdı ḫayāl-i dehān-ı yār
Virdi fenāya gösgötüri şehri bir şerār

Velehu Bāḳī

Gül meclisinde lāle yine ḳıldı āşikār
Āyīn-i bezm-i ʿişret-i Cemşīd-i kām-kār

Velehu Bāḳī

Ṭurmaz yanumda ḫançerini vaṣf ider nigār
Yaʿnī baña ṭoḳındurur ol şūḫ-ı şīve-kār

Velehu Bāḳī

Farḳ-ı felekde ẓāhir olup tāc-ı zer-nigār
Üsküflerin minārelerüñ ḳopdı rūzgār

Velehu Bāḳī

Çāk itmeseydi sīnemi şemşīr-i cevr-i yār
Derd-i derūnum olmazidi ḫalḳa āşikār

Velehu Bāḳī

Bir ḥüsn daḫi baġladı ḫaṭdan ʿiẕār-ı yār
Eṭrāf-ı bāġ-ı ḫūb olur olsa benefşe-zār

Velehu Bāḳī

Gülzār-ı ḥüsni olmazidi böyle sebze-zār
Aḳıtmasaydı yaşumı çoḳ çoḳ o gül-ʿiẕār

Velehu Bāḳī

Esdirmeseydi şarṣar-ı āhum cefā-yı yār
Mirʾāt-ı ḥüsni olmaz idi böyle pür-ġubār

Velehu Bāḳī — Mülk-i süḫanda nevbetimüz çaldı rūzgār
Āfāḳı ṭutdı velvele-i kūs-ı iştihār

Āẕerī Efendi — Aḳıtdı çoḳ göñülleri mānend-i cūy-bār
Ol serv-i gül-ʿiẕār güzellense vechi var

Cinānī-Bursevī — Ey dil şişüp ḳabarma iñende ḥabāb var
Berbād ider vücūduñı bir gün bu rūzgār

Ḳıyāsī — Hāküñ ġubārıyum senüñ ey ġonca-leb nigār
Añma beni ki ḫāṭıruña gelmesün ġubār

Cemālī Çelebi — Pür-naḫl olup bezendi şükūfeyle sebze-zār
Oġlancığın sevindirene döndi bu bahār

[Derkenar]

ʿĀlī Efendi — Taġlar girīvesinde yanar yaḳılur hezār
ʿAşḳ āteşiyle ẓāhir u bātında dāġı var

Cemālī Çelebi — Oldı maẓanne k'anda ola būy-ı ḳadd-i yār
Ẕi'l-yed añıldı çün ḥarem-i baġda çenār

Vālihī-Üsküdī — Ādem yerine ṣaymadı hergiz raḳībi yār
Ben bendesine eyledi iḥsān-ı bī-şumār

Velehu Vālihī Efendi — Fevt itme furṣatı ki degül dehr ber-ḳarār
Bu gün mühimmüñ işle ki yarınuñ işi var

Fiġānī Çelebi — Bāġ-ı ruḫuñda ẓāhir olalı benefşe-zār
Boynı buruldı oldı çemende benefşe zār

ʿĀlī Efendi — Ḫamsīne vardı ʿömrüm aġarsa ṣaḳal ne var
Ḫamsīn içinde yaġdırur ekṣer zamāne kar

Necātī Bey — Ḫoş ʿālem-i ḫuceste zihī mevsim-i bahār
Kim bād-ı ḫoş nesīmdürür āb-ı ḫoş-güvār

Velehu Necātī — Ṣaḳlar cihānı ḥāris-i inṣāf-ı şehriyār
Min ba‘d ey sipihr gerekmez bu nüh ḥisār

Ḫişālī — La‘l-i nigārı ḳıldı iḥāṭā ḫaṭṭ-ı ġubār
Ẓulmetde ṣanki āb-ı ḥayāt eyledi ḳarār

Velehu Ḫişālī — Bir mu‘temed kemīne kim ey şūḫ-ı şīve-kār
Künc-i vişālüñe n’ola olsam ḫazīne-dār

Velehu Ḫişālī — Semt-i Vefāya uġrayup itseñ gehī güẕār
Cevr ü cefāya uġramaz idi dil-i fiġār

Ḥayretī Beg — Ey serv-ḳad döküp gözi yaşını cūy-bār
Pāyüñe düşdi eyledi āḫir seni kenār

Behiştī — Güldür ruḫuñ benefşedür ol ḫaṭṭ-ı müşg-bār
Gül pāyüñe yüz ursa yiridür benefşe-vār

Yaḥyā Efendi — Gör ‘ālemüñ bürūdetini geldi nev-bahār
Ḳoynından ellerini çıḳarmaz daḫi çenār

— — Bir nev-ḫaṭa mülāzım-ı ‘aşḳ itdi rūzgār
Mevtā mülāzımı diseler bāña vechi var

95a

‘Ālī Efendi — Sensin zamāne deyrine ṣūret virür nigār
Bir ṣūret-i mu‘āmeledür büt ne i‘tibār

Velehu ‘Ālī — Ezhār uyandı esmegile bād-ı nev bahār
Her şāḫuñ açdı gözlerini yine rūzgār

Velehu ‘Ālī — Cānāne gül-‘iẕār ola faṣl ise nev-bahār
Bülbül fiġān u zāra ‘icāzet hezār-ı yār

Velehu ‘Ālī — Cānāneler kirişme vü nāzında ber-ḳarār
Dīvāneler muḳayyed-i gīsū-yı müşk-bār

Velehu ʿĀlī — Āh itse bir benüm gibi nā-şād u dil-figār
Āheng olur fiġānına feryād-ı rūzgār

Velehu ʿĀlī — Çeşm-i Tātāra ḳarşu ḫaṭṭ-ı rūyuñ āşikār
Pervāz-ı lāledür Kefesden Rūm'a ḳadar

Velehu ʿĀlī — Bezm-i çemende elde ḳadeḥ sāḳī intiẓār
Mestāne gözlerin süzerek uyudı nigār

Yaḥyā Bey — Kaʿbe ḳapumda cān vire gör dirseñ ey nigār
Ḳurbānlar olduġum aña da minnetüñ mi var

Velehu Yaḥyā — ʿAzm eylese şikāre n'ola şāh-ı ḳām-kār
Şeh-bāz olan hemīşe olur māyil-i şikār

Ḫayālī — Çünkim şikāra çıḳdı ḥümā sāye şehriyār
Bu şādlıġa ḫande ider kebk-i kūh-sār

Velehu Ḫayālī — Daʿvā-yı ḥüsn ḳılmaġa ʿālemde ey nigār
Sen dil-sitānile büt-i Çīnüñ ne cānı var

Velehu Ḫayālī — Deryā-yı ʿaşḳa ġarḳ olalı bulmadum kenār
Mevc-i belāyı başdan aşurdı rūzgār

Selmān-ı Vardarī — Ol pādişāh-ı ḥüsn ide mi baña iʿtibār
Ben bir gedā-yı bī-gile ol şāḫ-ı tāc-dār

Riyāżī Efendi — Şanmañ çiçek çıḳardı o sulṭān-ı kām-kār
Oldı nihāl-i bāġ-ı ʿadālet şüküfe-dār

Velehu Riyāżī — Şeh-bāz-ı çeşmi itmege cān murġını şikār
Alur göziyle bir nazar itsün o ġamze-kār

Nevʿī Efendi — Yıḳsa ḥabāb-ı ḳubbesini ṭañ mı rūzgār
Āb üzre zer bināsı iken olmaz istiʿāb

Velehu Nevʿī — Gördüm kenār-ı cūda seḥer ʿandelīb-zār
Bir muʿtedil hevāda oḳur şiʿr-i āb-dār

Velehu Nev‘ī — Nev-rūza ḳarşu ṣaçdı felek berf-i bī-şūmār
Lāyıḳdur aḳçe ṣaçmaġa ḥaḳḳā ki nev-bahār

Velehu Nev‘ī — İtdüm sirişk-i dīdemi yoluñda cūy-bār
Çıḳsa kenāra el çeküp ey serv-i gül-‘iẕār

‘Aṭāyī-Nev‘ī-zāde — Üsküfle bir ḳul oġlı olup tā ki āşikār
Şeh-bāz-ı çeşmi ḳıldı göñül murġını şikār

Seyyid Feyżī Bey — Ṣundı nigār destüme bir cām-ı zer-nigār
Rindāne nūş idüp anı oldum Cem iḳtidār

Ümīdī Çelebi — Açduḳça yāre sīneme ol tīġ-i zer-nigār
Bir pāre ḥażż idüp açılur ḳalb-i inkisār

Münīrī — Dökdi cevāhirin ṣu gibi çeşm-i eşk-bār
Gülzār-ı kūyuña getürince iki pınar

[Derkenar]

Nüvīdī Çelebi — Manṣıb virimez oldı olup ‘ilme i‘tibār
Ẕātum görüñ diyenlere dirler zamānı var

Ḫişālī — Cevr ü cefāña ṣabr idelüm şimdi ey nigār
Ẕevḳ ü ṣafā didüklerinüñ de zamānı var

Velehu Ḫişālī — La‘l-i meyüñle serv-kadüñ gibi ey nigār
Bāġ-ı cihānda bitmedi bir gül-i meyve-dār

Velehu Ḫişālī — Gönderdi ṣadr-ı sīneme müjgānını nigār
Gülzār-ı dilde gül gibi itdi gelüp ḳarār

Velehu Ḫişālī — ‘İşret idince ṣahn-ı çemende gül ü hezār
Ṭurdı maḳām-ı ḫidmete el bağlayup çenār

Velehu Ḫişālī — Bir gül-‘iẕār u ġonca-feme ‘āşıḳum ki var
Bāġ-ı cihānda bülbül-i şūrīdesi hezār

Velehu Ḫişālī	Esdi hevā-yı kākül-i müşgīn ü zülf-i yār Deryā-yı eşk-i dīde ḫurūş itse vechi var
Velehu Ḫişālī	Her dem sirişk-i dīdeme baḳmaz geçer nigār Dimez ki yoluma gelür ol şūḫ-ı şīve-kār
Velehu Ḫişālī	İderdüm eşk-i dīdemi yolında cüy-bār Ter düşmeseydi gül gibi ol yār-ı gül-ʿiẕār
Velehu Ḫişālī	Açıldı lāle vü gül irüp faṣl-ı nev-bahār Elden ayaġı ḳomaz isem sāḳī vechi var
Velehu Ḫişālī	Açılsa baḫt u ṭāliʿ üm el virse rūzgār Görmek olurdı gün yüzüñ ey ġonca-leb nigār
Velehu Ḫişālī	Başda hevā-yı kākül ü sevdā-yı zülf-i yār Gözde temevvüc eyledi deryā-yı bī-kenār
Velehu Ḫişālī	Būs u kenāra naḳd-i dili eyleyüp niṣār Cānumda yoḳ dimem saña ey şūḫ-ı şīve-kār
Velehu Ḫişālī	ʿAhd itmiş idi dün gice būs u kenāra yār Ferdāya ṣaldı gelmedi çizdi bugün kenār
Hüdāyī	Sāḳī bir ayaġıyla bizi ḳıldı kām-kār Olsun müdām bezm-i ṣafālarda pāy-dār
Raḥmī Bursevī	Ey cāmiʿ-i saġīr u eyā mecmaʿ-i kibār Ṭūbī li-men yezūruke fil-leyli ve'n-nehār
Ḫurremī Baġdādī	Geldi zamān-ı ġuṣṣa göñül iñle zār zār Ḳan aġla ṭurma dem-be-dem ey çeşm-i eşk-bār
Ḫayālī Beg	Çeşmümde ceyş-i ḫ̆āb-ı nice eylesün ḳarār Yaşumla oldı her müje bir tīġ-i āb-dār
Maʿrūf Efendi	Bāzār-ı ġamda cān vireni gördi bī-şumār Biñ baş bir pula dedi dellāl-i rūzgār

Sinān Efendi — Hūn-ı cigerle besledügüm göz yaşını yār
Ṣaldı ayaḳlar altına andan ne vechi var

Ḥayretī Beg — Özge pelīd imiş ki eyā serv-i gül-ʿiẕār
Alçaḳlıḳ ide ḳāmetüñe öykünüp çenār

Necātī Beg — Himmet ideli ʿārżı-ı dil-dāra ḫaṭṭ-ı yār
Meşhūr oldı āb u hevāyile nev-bahār

95b

Nādirī Efendi — Başumdaki hevāyile çeşm oldı eşk-bār
Deryā temevvüc itdi esüp başlu rūzgār

Behiştī Efendi — Żıyf-ı ḫayālüñ irdügi dem çeşm-i eşk-bār
Silker öñine mā-ḥażarı bir iki enār

ʿUlvī Çelebi — Ḫoş yaraşur cemālüñe bu ḫaṭṭ-ı müşg-bār
Āmentü bi'llezī ḫaleḳalleyli ve'n-nehār

Mānī — Bir ḥüsn virdi rūyuña ḫaṭṭuñla Kird-kār
Sübḥānelleẕī ḫaleḳa'l-leyli ve'n-nehār

Velehu Mānī — Geştīye bindi yelken açup gitdi ol nigār
Benden ayurdı cevrile cānānı rūzgār

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — İtmezdi ḳarşusında dem-ā-dem fiġān u zār
Yüz bulmasaydı ger gül-i ṣad-bergden hezār

Seyyid Muḫtārī — Zülfüñ nesīm açup ide mi ḫaddüñ āşikār
Ol güni gösterür mi ʿaceb baña rūzgār

Hüdāyī Efendi — Seyr ider Iṣfahān u ʿIrāḳı o şeh-süvār
ʿUṣṣāḳ evine bir dem inüp eylemez ḳarār

Emrī Çelebi — Zībā ruḫuñda ḫāl-i siyeh midür ey nigār
Yāḫūd bıraḳdı nāfesini āhū-yı tatār

Emīrī	Bulduñ diyār-ı mıṣr-ı melāḥatde iştihār Sen Yūsuf-ı zemānesin ey şūḫ-ı şīve-kār
Vaḥyī	Başdı feżā-yı bāġa ḳadem şāh-ı nev-bahār Eşcārı ḳıldı ḫil‘at-ı sebzile kām-kār
—	Rūyında ṣanma ẓāhir olan ḫaṭṭ-ı müşk-bār Bir şem‘-i geştedür ki ola dūdı āşikār
—	Lā-ya‘ḳıl itdi nāzile baḳdukça ḫalḳı yār Gözden geçürdi ‘ālemi ol şūḫ-ı şīve-kār
Ṣābirī	Emsem lebüñ didükçe aġız açmadı nigār Yoḳdan gelür ne söylesem ol şūḫ-ı şīve-kār
Sırrī	Ādemler öldürür gözüñ ey şūḫ-ı şīve-kār Dirlerse vechi var aña ser-bāz-ı cān-şikār
Hicrī Ḳaraçelebi	Mihrüm ṭuyuldı gün yüzüñe bolup iştihār Rāz-ı nihānum oldı şehā günden āşikār
Muṣṭafā Ḥāletī-yi ‘Azmī-zāde	Ebrūlaruñla ruḫlaruñ ey şūḫ-ı şīve-kār Mecnūn-ı ‘aşḳa biri meh-i nev biri bahār
Muḥyī Yaḥyā Çelebi	Ṣa‘y it o māh-rūyı dilā idesin şikār İḳdāma nesne döymedügi günden āşikār
Zeynī	Eşyā yüzinde ḥaḳḳı şu kim görmez āşikār İ‘mādıñuzsız aña ger olsa gözi hezār
‘Abdīyel-ḳādī	Seng-i cefāyı urma eyā yār-ı dil-figār Lāyıḳ degil ki senden ire ḳalbe inkisār
Ḫudāyī-maḫdūm-ı ‘Aḫī-zāde	‘Uşşāḳı görse yolda naẓar eylemez o yār Dimez ki yoluma gelür ol şūḫ-ı şīve-kār
‘Ālī Efendi	Açdurma aġzumı beni söyletme zinhār Sūzān ider cihānı sözümden çıḳar şerār

Ḥişālī — Geldi çemen diyārına çün şāh-ı nev-bahār
Ṭurdı ayaġa ḫidmet içün servile çenār

[Derkenar]

Ḥāletī-yi ʿAzmī-zāde — Alurdı būsesini idenler fiġān u zār
Aldurmaz oldı şimdi fiġān itmeden o yār

Velehu Ḥāletī — Gāhī olur ki şefḳat ider yaşına nigār
ʿUşşāḳa ʿayn-ı fā'idedür çeşm-i eşk-bār

Velehu Ḥāletī — Hem gözde hem göñülde ider dem-be-dem ḳarār
Yaşda ḳuruda ḥāżır olur ḫıżr-ı ḫaṭṭ-ı yār

Velehu Ḥāletī — Olsa derūn-ı sīne-i ʿāşıḳda vechi var
Zīrā ki ḫayli cāna yakındur ḫadeng-i yār

Velehu Ḥāletī — Ādemler öldürür leb-i laʿlinde ḫaṭṭ-ı yār
Ḳattāl olur ḳatılsa eger bādeye ġubār

Velehu Ḥāletī — Meydāna çıḳsa şīve ile at bıraḳsa yār
Gül-gūnını hemān bıraġur çeşm-i eşk-bār

Velehu Ḥāletī — Ebrūlaruñla ruḫlaruñ ey şūḫ-ı şīve-kār
Mecnūnuña biri meh-i nevdür biri bahār

Velehu Ḥāletī — Gündüz gelüp bize yine gündüz gider o yār
Ḳalmaz giceyle niteki ḫurşīd-i tāb-dār

Velehu Ḥāletī — Añlanmayup ḳalurdı dilā sırr-ı laʿl-i yār
Yazmasa ol mehile eger ḫaṭṭ-ı müşk-bār

Velehu Ḥāletī — Ebr-i bahār idince dür-i şeb-nemi nişār
Ḳapsa ʿaceb degül ḳatı ter destdür çenār

Velehu Ḥāletī — Naḳd-i vücūdı eyledi dil yoluña nişār
Şimdi añılsa dirsen anuñ ne vücūdı var

Velehu Ḥāletī	Bünyād-ı dehre dest uralı ṣunʿ-ı Kird-gār Yapılmadı bunuñ gibi bir ḳaṣr-ı zer-nigār
Fużūlī	Ol laʿl-pāre derdi eger ḳılmasaydı ḳār Farḳına urmaz idi anı seng-i kūh-sār
ʿAli Çelebi Ṣāḥib-i Hümāyūn-nāme	Ey şehriyār-ı dehr ü şehenşāh-ı rūzgār Üstüñde sāye-güster ola luṭf-ı Kird-gār
Rāżī	Sen āh u nāle ḳıl saña meyl itmedükçe yār Ol serv-i ser-keşi eger almasa rūzgār
Ḥilmī	Bozulmasun diyü bu ṭılısm-ı cemāl-i yār Ejder olupdur üstine bu zülf-i müşk-bār
Veysī Efendi	Ṣaldı bisāṭ-ı sebzi reh-i gülşene bahār Sāḳī zamānıdur yürüsün cām-ı ḫoş-güvār
Yaḥyā Beg	Keşf eyledi vilāyet-i ʿaşḳı cemāl-i yār Dünyā yüzini niteki ḫurşīd-i āb-dār
ʿAṭāyī-Nevʿī-zāde	Żaʿfıla yine ḫalḳalanup oldı eşk-bār Dönse ʿaceb mi çeşm-i tere Ḥalḳalı pıñār

96a

Emrī	Gögsin gererse dehre n'ola çerḫ-i bī-ḳarār Gördüm bu gice ḳıldı o zībā mehi kenār
Velehu Emrī	Bezm içre cām-ı mey mi yā oldu mı āşikār Şekl-i meh-i temāmla ʿaks-i ʿiẕār-ı yār
Ḫişālī	Bu tāzelikde ḥüsnile ey şūḫ-ı şīve-kār Bulduñ ziyāde Yūsuf-ı Mışrīden iştihār
Maḳālī Efendi	Bir ṣubḥ dem ki ḫüsrev-i Rūm oldı āşikār Ayaḳ ḳarada ḳodı şehenşāh-ı zengibār

Ḫişālī	ʿArż eyledükçe gül yüzin ol ġonca-leb nigār Olur belālı bülbüli gülşende ṣad hezār
Aḥmed Paşa	Her gamze bir ḫadengle biñ cān ide şikār Çıḳsa şikārgāhda ol Türk-i ġamze-dār
Velehu Aḥmed Paşa	Ḳıldı cihānı gün gibi pür-nūr o māh-ʿiẕār Bulsa ʿaceb mi ḥüsnile ʿālemde iştihār
Ḳara Faẕlī Çelebi	Tā tīġ-i ṣunʿ ile ḳalem oldı varaḳ nigār Oldı niẓām-ı ʿāleme tīġ u ḳalem medār
Ḳadrī Suʿūdī-zāde	Oldı felekde emr-i Ḫudāyile āşikār Sulṭān-ı ʿıyd nāmına ṭuġrā-yı zer-nigār
Ḫişālī	Şāhin bakışlı bir gözi şeh-bāz-ı cihān cān-şikār Bādī naẓarda ḳıldı göñül murġını şikār
Velehu Ḫişālī	Ḳıldı cihānı gün gibi pür-nūr o māh-ʿiẕār Bulsa ʿaceb mi ḥüsnile ʿālemde iştihār
Ḫākānī Beg	Mülk-i melāḥate n'ola sulṭān olursa yār Ẓıll-ı hümā-yı ḥüsndür ol ḫaṭṭ-ı müşk-bār
Ṣabūḥī Mevlevī	Güller açıldı bāġa ṣafā virdi nev-bahār Āyīne-dār-ı şāhid-i ẕevḳ oldı cūy-bār
Kāmī	Ey gül benefşe-i ḫaṭ-ı sebzüñle ol ʿiẕār Āşüfte gül yüzüñe ḫaṭuña benefşe-zār
Ḫayālī	Ey gül-ʿiẕār ḫaṭṭ-ı ʿiẕāruñ benefşe-zār Āşüfte gül yüzüñe ḫaṭuña benefşe-zār
Şemʿī	Ḫoş devr idi zamāne eger olsa ber-karār Ammā ḳarārı yoḳ nitekim eşk-i cūy-bār
Velehu Şemʿī	Ger kūh āhen olsa bu cism-i nizār u nizār Ḍarb-ı ecel iricegüz olmaya pāy-dār

Uṣūlī — Yazıḳ degil mi nice bir ey devr-i kīne-dār
Derd-i ġamıyla aġladasın bizi zār zār

Re'yī — Sende bu ḥüsn ü ḫālle bu zülf ü bu ʿiẕār
Bende belā vü cevr ü cefā vü ġam-ı nigār

ʿUbeydī Efendi — Zaḥmuñ ki oldı sīnede bir ḫūb gül-ʿiẕār
Açdı bıçaġuñ anı taḳılduḳda ey nigār

Hilālī — Almaz bu ben ġubār-ı rehin ʿaynına o yār
Zīrā bilür ki ʿayn-ı żarārdur göze ġubār

Rıżāyī-i Bursevī — Sünbülleri girihlerini çözdi çün nigār
Bir ḥüsn daḫi baġladı ey dil o gül-ʿiẕār

Ḫişālī — Deryā-yı ʿaşḳa olsa eger sāḥil ü kenār
Mevc-i belāyı başdan aşurmazdı rūzgār

[Derkenar]

Şefīʿī — Ben ḫastasın görüp yine görmezlenür nigār
Aġmāż-ı ʿayn ider baña ol şūḫ-ı şīve-kār

ʿĀşıḳ — Göñlüm yıḳılmış idi irişdi ḫaṭ-ı nigār
Meşhūrdur ki yār yıḳılduġı gün tozar

Seyfī Küçük Ḫ̆āce-zāde — Gülzār-ı ḥüsnüñile eyā serv-i gül-ʿiẕār
Eyler riyāż-ı cennet-i fırdevsi iftiḫār

96b (boş)

97a

Baḥr-i Hezec-i Müsemmen-i Sālim
Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün

Sulṭān Süleymān — Ẕekāt-ı ḥüsnüñ umar dil ḳapuña geldi sāyildür
Anı redd eyleme şāhum güzellik çünki zāyildür

Sulṭān Selīm-i Ṣānī — Mükeyyif olmasa bir kimse dirler aña ʿāḳīldür
Velī bu ʿaḳlla ʿāmil olan bī-ʿaḳl-ı cāhildür

İbni Kemāl Paşa — Efendi ḥażreti gerçi terāzū gibi ʿādildür
Velī bir ḥabbe kim artıḳ virürse aña mā'ildür

Bāḳī Efendi — Göñül tekmīl-i fenn-i ʿaşk iden üstād-ı kāmildür
Anuñ yanında kimdür Kūh-ken Mecnūn ne cāhildür

Ḫayālī — Dimek Mecnūna ʿilm-i ʿaşḳı tekmīl itdi kāmildür
Benüm yanumda ol dīvāne bilmez nesne cāhildür

Fehmī — Olur Mecnūna hem-pā ol ki bir Mecnūna māyildür
Ḳadüm başmaz reh-i derd ü belāya şol ki ʿāḳildür

Fużūlī — Beni ẕikr itmez il efsāne-i Mecnūna māyildür
Ne beñzer ol baña derdi anuñ dermāna ḳābildür

ʿUlvī Çelebi — Begüm cellād-ı zülfüñ şanʿatında gerçi kāmildür
Velī ʿādem helāk itmekde ġamzeñ tīġ-i ḳātildür

Cinānī-Bursevī — Bi-ḥamdillāh dilā ol şāh-ı ʿālem ḫayli ʿādildür
Lebi Nūşīn-revāna ʿadl ü dād ile muʿādildür

Yaḳīnī — Bilür derd ehlinüñ ḥālini ben Mecnūna māyildür
Benüm çoḳ sevdigüm ḥāl ehlidür maʿḳūle ḳāyildür

— — Benüm nāzik nihālüm bāb-ı istiġnāda kāmildür
Bilür erbāb-ı faẕluñ imtiyāzın ehle māyildür

Hüdāyī Çelebi — Selāmın kesmeyen herkesden ol sulṭān-ı ʿādildür
Nihāl-i meyve-dārı cennetüñ her yaña māyildür

Niyāzī — Benüm maḥṣūl-i eşküm yoluña her demde sāyildür
Faḳīri cevrle aġlatma kim taḥṣīl ḫāṣıldur

ʿAyānī — Ne deryādur derūnum kim göñül içinde bir dildür
Ne keştīdür vücūdum kim kenār-ı vaṣla māyildür

Cemālī Çelebi	Olanlar bī-ser ü pā rāh-ı ʿaşḳ-ı Ḥaḳda kāmildür Mücerred pā-bürehne geşt iden bu yolla rācildür
Rūḥī	Göñül bir meclis-ārā şūḫ u nāzik ṭabʿa māyildür Ki erbāb-ı nezāket ṭarz-ı güftārına ḳāyildür
Riyāżī Efendi	Kişiye zāhidā taḳvā vü dāniş dime ḥāyildür Ki āġāz eyleyen tāze büt-i tersā Miḥāyildür
Zeynī, Belġradī	Çemende ḳāmet-i bālāña serv öykünse ḳāyildür Velī ol alçaḳuñ bu vażʿına kimdür ki ḳāyildür
Ḫişālī	Kitāb-ı fenn-i ʿaşḳı gördi dil üstād-ı kāmildür Anuñ yanında Mecnūn nesne bilmez ḳara cāhildür
Ẓātī Beg	Ceres-vār ey şanem ġavġāya uġradan beni dildür Fiġānum şanma kim deyr-i ġamuñda vaşfa ḳāyildür
Hüdāyī Çelebi	Cemālüñ Kaʿbe-i cān meh-cebīnüñ ḳıble-i dildür Ṣafā ehl-i ṣafā cānā anuñçün saña māyildür
Ḫişālī	ʿAzīzüm Yūsuf-ı Kenʿāna ḥüsniyle muʿādildür Ḳulına cevr ü ẓulm itmez benüm sulṭānum ʿādildür
[Derkenar]	
Fużūlī, Baġdādī	Şuʿle-i şemʿ-i ruḫuñ aġyāre bezm-efrūz olur Āh kim yetgeç baña bir berḳ ʿālem-sūz olur
Ḥāfıẓ Aḥmed Paşa	İltifātuñla şehā ṭāliʿ ḳaçan fīrūz olur Ḫāṭır-ı āzürdeye hicrān o gün nev-rūz olur
Ḫişālī	Külḫan-ı ʿaşḳ içre hecrüñ āteşi cān-sūz olur ʿĀşıḳ-ı dil-ḫastaya vaṣluñ güni nev-rūz olur
Miṣlī, Baġdādī	Cānı cānā ʿāşıḳuñ minnetle ġam-endūz olur Yanmada yaḳılmada bir şemʿ-i bezm-efrūz olur

Şikārī ʿez-zāʿīm — Göñül nā-dānı almaz dāneye dānāya māyildür
Şeh olmaz cāhile faẕl ehline ḳulluġa ḳāyildür

ʿĀlīmī — Der-i iclāline yüz sürdügüm bir merd-i kāmildür
O ṣāḥib-şevketüñ ḫalḳ-ı cihāna luṭfı şāmildür

Ḥāletī ʿAzmī-zāde — Dil-i ʿuşşāḳı pend eyler anuñla baḥş müşgildür
Ṣaḳın ol zülf-i kāfir kişiden kim ḫayli pür-dildür

Velehu Ḥāletī — O yāre nisbet itmek kendüñi ey serv müşgildür
Senüñ cāy-ı ḳarāruñ gildür ammā kim anuñ dildür

ʿĀlī Efendi — Saʿādet şemʿine himāye şol kim rūşenā dildür
Cihānuñ devleti anuñ yanında ẓıll-ı zāyildür

Ḫişālī — Egerçi ḥażm olınmaz şol belā kim zehr-i ḳātildür
Velī senden gelür cevr ü cefānuñ ḥażmı ḳābildür

Fevrī Efendi — Cihānuñ ehl-i ʿilme çekdügi ḫ̆ān zehr-i ḳātildür
Zamānuñ niʿmeti ʿāḳıllara semm-i helāhildür

Ḫuşūʿī Çelebi — Güzeller ʿāşıḳa cevr itmek ey dil nice ḳābildür
Bi-ḥamdillāh şeh-i mülk-i melāḥat şimdi ʿādildür

97b

Baḥr-i Remel-i Mecnūn
Feʿilātün Feʿilātün Feʿilātün Feʿilün

Bāḳī Efendi — Cennet-i kūyuña meyl eylese Ṭūbā yiridür
Āsitāneñ dilese gökde Mesīḥā yiridür

Derviş Paşa — Kūyuñı mesken idinse dil-i şeydā yiridür
Gülşen ey ġonca-i ter bülbül-i gūyā yiridür

Ṣabrī — Ḳays-veş ṭaġa düşerse dil-i şeydā yiridür
Vādī-i ʿaşḳa düşen kişinüñ aʿlā yiridür

Bezmī-i Aʿmā	Çerḫ-i çārum disem eyvānuña Ḥaḳḳā yiridür Leb-i cān-baḫşuñ ola anda Mesīḥā yiridür
Sāʿī Çelebi	Çıḳmasa mey-gededen ʿāşıḳ-ı rüsvā yiridür Ṣadr-ı mey-ḫāne ṣafā ehlinüñ aʿlā yiridür
Ṭabʿī	ʿĀşıḳ eylerse ser-i kūyuñı meʾvā yiridür Ṭutsa gülşende vaṭan bülbül-i şeydā yiridür
Tīgī Beg	Gözlese ḫāḳ-i rehüñ dīde-i bīnā yiridür Eylese ehl-i naẓar anı temāşā yiridür
ʿAmrī-yü'l-ḳāḍī	Gül yüzüñ gülşen-i dilde ola peydā yiridür Eylese dīde-i cān anı temāşā yiridür
Kānī Çelebi	Ṭutsa kūyuñda vaṭan ʿāşıḳ-ı şeydā yiridür Kaʿbede eyler ise menzil ü meʾvā yiridür
Emīrī	Mihr ü meh işigiñi beklese cānā yiridür Üstine dönse anuñ çerḫ-i muʿallā yiridür
Ḥāletī	Zīr-i ḫāk olsa baña mesken ü meʾvā yiridür Ṭutmasañ ʿālem-i süflīde dilā cā yiridür
Ḫudāyī Beg	Şanma dünyā-yı denī ʿāḳīl ü dānā yiridür Ṭutmasañ ʿālem-i süflīde dilā cā yiridür
Rasūḫī	Yaṣdanursa işigüñ ʿāşıḳ-ı şeydā yiridür İdinürse ḳapuñı menzil ü meʾvā yiridür
Rūḥī	Gönline girse o yārüñ dil-i şeydā yiridür Bülbülüñ ey gül-i ter bāġ-ı dil-ārā yiridür
Ḫişālī	Dīdede şevḳ-i ruḫuñ eylese ger cā yiridür Ḫoşça medd-i baṣar u özge temāşā yiridür
Dürrī Efendi	Kūyuña diñse n'ola çerḫ-i muʿallā yiridür Kebkebüñ naḳşına dirlerse şüreyyā yiridür

[Derkenar]

Ṣabrī Efendi
Kūyuña dirsem eger cennet-i aʿlā yiridür
Olsa cārūbī anuñ kākül-i ḥavrā yiridür

Ḫātemī Beg
Ser-i kūyuñda idinürse göñül cā yiridür
Ehl-i dil dirse aña cennet-i aʿlā yiridür

Velehu Baḥr-i Remel-i Mecnūn

—
Yāy ḳaddi bāġ-ı dilüñ serv-i ḫırāmānı Bekir
V'ey ruḫı gülşen-i ḥüsnüñ gül-i ḫandānı Bekir

—
Kişver-i cān u dilüñ ḥüsnile sulṭānı Bekir
Mürde-dil bende-i üftādesinüñ cānı Bekir

—
Göñül evrenginüñ olmasa eger ḫānı Bekir
Bende-i kemter idinmezdi dil ü cānı Bekir

—
Evc-i ḥüsnüñ olalı mihr-i dıraḫşānı Bekir
Ḫayl-i encüm gibi maḥv eyledi ḫūbānı Bekir

Ḫişālī
Olalı Mışr-ı dilüñ ḥüsnile sulṭānı Bekr
Ḳul iderse yaraşur Yūsuf-ı Kenʿānı Bekr

98a

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb
Mefʿūlü Fāʿilātü Mefāʿīlü Fāʿilün

Niẓāmī Çelebi
Dāġ-ı ġamuñ ki mihr ü maḥabbet nişānıdur
Sīnemde ṣaklarum ki saʿādet nişānıdur

Derviş Paşa
Dāġ-ı cefā-yı yāre maḥabbet nişānıdur
Zaḫm-ı ḫadengi sehm-i saʿādet nişānıdur

Velehu Derviş Paşa
Düşnām iderse yār maḥabbet nişānıdur
Ḫışmıla baḳsa ʿayn-ı ʿināyet nişānıdur

ʿĀlī Efendi	Ebrū-yı yār hükm-i melāḥat nişānıdur Mażmūn-ı ḫaṭṭı devlet-i vuṣlat nişānıdur
Hāşimī	Farḳumda naʿl-i yār saʿādet nişānıdur Başumda olduġı bu ki devlet nişānıdur
ʿAmrī	Başda otaġa ẓıll-ı ḥimāyet nişānıdur Ṭuġrā berāt-ı şāha ḫilāfet nişānıdur
Ḫāletī-ʿAzmī-zāde	Zülfi ḫamında ḫaddi leṭāfet nişānıdur Maġribde ṭoġsa mihr-i ḳıyāmet nişānıdur
Sāʿī Çelebi	Dāġ-ı siyeh ki nār-ı maḥabbet nişānıdur Bir lāle-ruḫ cevānile fürḳat nişāñıdur
Bezmī-Aʿmā	Çeşmüñde sürme ʿayn-ı ʿināyet nişānıdur Ebrūlaruñda vesme ṭarāvet nişānıdur
Kāmī	Bu āh u zārı ṣanma ki fürḳat nişānıdur Belki Sürūş-i müjde-i devlet nişānıdur
Kānī Çelebi	Başum yararsa sengile devlet nişānıdur Başdan o yāre serde saʿādet nişānıdur
Rasūḫī	Sīb-i ẕeḳān ki meyve-i cennet nişānıdur Ḫāl-i siyāhuñ anda melāḥat nişānıdur
Medḥī	Ḳaddüñ nihāl-i bāġ-ı melāḥat nişānıdur Rūyuñ żiyāsı mihr-i saʿādet nişānıdur
Tīġī Beg	Her dāġ-ı dilde āteş-i fürḳat nişānıdur Her yāre sīnem üzre bir āfet nişānıdur
Ḫātemī Beg	Omac-ı dil ki tīr-i maḥabbet-nişānıdur Her zaḫmı bir ḫadeng-i melāḥat-nişānıdur
Mişālī Çelebi	Zaḫm-ı ḫadeng-i yār saʿādet nişānıdur Sīnemde her ne kim var o devlet nişānıdur

Sipāhī Beg	Tīr-i ecel ki seng-i melāmet nişānıdur Mevtā-yı ʿaşḳa bil ki selāmet nişānıdur
Lebībī	Dūd-ı siyeh ki nār-ı maḥabbet nişānıdur Yer yer fitīl-i dāġ-ı ḥarāret nişānıdur
Emīnī	Ol ebruvān ki ḥüsn ü melāḥat nişānıdur Ḥaḳḳā budur berāt-ı berāʾet-nişānıdur
ʿAḳlī Efendi	Ḫaṭṭuñ berāt-ı ḥüsne saʿādet nişānıdur Ḳaddüñ livā-yı ʿaşḳa ʿadālet nişānıdur
Velehu ʿAḳlī	Ebrū-yı yār u resme leṭāfet nişānıdur Niteki tīġe cevheri ḥiddet nişānıdur
Rūḥī	Ey dil firāḳa ṣabr selāmet nişānıdur İvmek viṣāl-i yāre melāmet nişānıdur
98b	
Dürrī Efendi	Başumda zaḫm-ı tīġi saʿādet nişānıdur Sīnemde dāġ-ı mihri maḥabbet nişānıdur
Beyāżī	Başuñdaki utanma ki devlet nişānıdur Sīnemde dāg-ı mihri maḥabbet nişānıdur
Kerīmī	Ḫaṭṭ-ı ʿiẕārı rūz-ı ḳıyāmet nişānıdur Ol ḳara günler ʿāşıḳa fürḳat nişānıdur
Niyāzī	Ebrūsı resmi yāre melāḥat nişānıdur Mihr-i münīri daḫi saʿādet nişānıdur
Ṭabʿī	Naḳş-ı dehānı mihr-i saʿādet nişānıdur Yāḫūd nigīn ḫātem-i ʿizzet nişānıdur
Velehu Ṭabʿī	Başumda yāre seng-i melāmet nişānıdur Mecrūḥ-ı ʿaşḳ isem n'ola ṣıḥḥat nişānıdur

Süheylī

Ḫaṭṭ-ı ruḫuñ ki āyet-i raḥmet nişānıdur
Ḫaḳḳā ki ḫasta dillere ṣıḥḥat nişānıdur

Nümāyī Çelebi

Āzār u cevr-i yār maḥabbet nişānıdur
Aña liyāḳat özge saʿādet nişānıdur

Cāhī Beg

Ehl-i kerāmetüñ būse ʿādet nişānıdur
Luṭf u kerem ki ḫalḳa saʿādet nişānıdur

Āṣārī

Mihr-i ruḫuñ ki ṣubḥ-ı ṣabāḥat nişānıdur
Göster yüzüñ ki şems-i hidāyet nişānıdur

Nuṭḳī

Ger yār cevr itse maḥabbet nişānıdur
Aġyār luṭf eylese miḥnet nişānıdur

Seyrī el-ḳāḍī

Sīnemde yāre yāre maḥabbet nişānıdur
Zaḫm-ı sinānı dilde meveddet nişānıdur

Şenāyī

Ḳaddüñ ḳıyām iderse ḳıyāmet nişānıdur
Ḫālüñ ḳoparsa fitne ʿalāmet nişānıdur

Cāmī

Zülf-i nigār ḥükm-i belāġat nişānıdur
Ḫaṭṭ-ı ʿiẕārı ḥüsn ü leṭāfet nişānıdur

Ḫişālī

Kākül başında tūġ-ı saʿādet nişānıdur
Ḫaṭṭ-ı berāt-ı ḥüsnine devlet nişānıdur

Velehu Ḫişālī

Gül-rūy-ı yār bāġ-ı leṭāfet nişānıdur
Ālile rengi müjde-i vuṣlat nişānıdur

Velehu Ḫişālī

Bu zülf-i yār ʿıṭr-ı melāḥat nişānıdur
Ejder miṣāl genc-i saʿādet nişānıdur

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb

Necātī Beg

Bīdār ol ki derde irişür devā seḥer
ʿĀdetdür açılur der-i dārü'ş-şifā seḥer

ʿAṭā — Ḳaldurdı ser çeküp yine zerrīn livā seḥer
Tīġile şarḳ u ġarbı diler kim ṭuta seḥer

İsḥaḳ Efendi — Āhumla açılur bu dil-i mübtelā seḥer
Şol ġonca gibi kim aça bād-ı ṣabā seḥer

Ḫayālī Beg — Gül gibi ṭoġdı ḳarşudan ol meh-liḳā seḥer
Rūşen göründi gün baña ay āşinā seḥer

Ḫişālī — Ferdāya şalma luṭf idüp eyle vefā seḥer
Gün ṭoġmadın neler ṭoġa ey meh-liḳā seḥer

99a

Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim

İbni Kemāl Paşa — Göñül bir serv-ḳāmet kec güle çābük levend ister
Hemān ḫāl ü ḫaṭa nāẓır degül bālā bülend ister

Bāḳī Efendi — Göñül bir rind-i ʿālem-sūz şūḫ-ı şeh-levend ister
Ki ʿaşḳ odına yanmaġa dil ü cān bir pend ister

Ümīdī Çelebi — Göñül ḳul olmaġa bir şūḫ-ı çābük şeh-levend ister
Ġam-ı gīsū-yı müşg-āsāların boynına bend ister

Bī-maḫlaṣ — Senüñ zencīr-i zülfüñden dil-i dīvāne bend ister
Uşandı ṭatlu cānından asılmaġa kemend ister

Vuṣūlī Beg — Yine ḳul olmaġa göñlüm benüm bir şeh-levend ister
Ḳabūl itmez mi kimse yoḳ mıdur bir derd-mend ister

Devāmī — Lebüñden dil-berā göñlüm benüm bir pāre ḳand ister
Aña yoḳ dime gel billāh ḳaçan ol derd-mend ister

Ḫişālī — Göñül ne raḫt u baḫta meyl ider ne ḫod semend ister
Süvār-ı esb-i nāz olmış cevābın şeh-levend ister

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Ẕātī Beg — ʿĀṣıḳ-ı bī-ʿilletüm meylüm benüm dīdāradur
Dostlar Ferhādla Mecnūn iki zen-pāredür

Ḫayālī Beg — Āl cāmeyle gezen şehr içre ol meh-pāredür
ʿĀlemi yaḳmaġıçün gūyā bir āteş-pāredür

Seyyid Feyżī Beg — Ġamzesi tīġiyle dil bir āfetüñ pür-yāredür
Gel temāşā eyle zāhid gör ki Ḥaḳ ne yaradur

Celīlī/Celāl-zāde — Mübtelā-yı derd ü ġam olan kişi bī-çāredür
Aña dermān idemez kimse oñulmaz yāredür

Ḫişālī — Cism-i ṣād-çāküm cefā tīġiyle yāre yāredür
Bir kez ol ḫūnī dimez bunıda Allāh yaradur

Velehu Ḫişālī — Ṣanma meyl-i Ḳayṣ u Ferhāduñ dilā dīdāredür
Dünyede rüsvā-yı ʿām olmış iki zen-pāredür

[Derkenar]

Sāʿī/Naḳḳāş — Āteş uran sīneme bir āteşīn ruḫsāredür
Uyaran ʿömrüm çerāġını ol āteş-pāredür

— — Ẕerrece yoḳ bize meyli varise aġyāredür
Bülbüle yüz virmez ol gül yüzlü meyli ḫāredür

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Raḥmī/Bursevī — Ne dil-i ḫasta vü mecrūḥuma merhem bulınur
Ne zamān ġuṣṣaları defʿine hem-dem bulınur

Tīġī Beg — Baña beñzer ne bu ġam-ḫānede bir ġam bulınur
Ḫāk-i ẕilletde benüm gibi ne ādem bulınur

Ṣebātī Beg — Var ola merdüm-i dīdem baña her dem bulınur
Dem olur iki gözüm ādeme ādem bulınur

Ḫişālī — Yaşasun merdümek-i dīdeñe her dem bulınur
Ḫıżr-veş ḳuruda yaşda baña hem-dem bulınur

Velehu Ḫişālī — Ḫasta ʿuşşāḳa lebüñ gibi ne bir em bulınur
Ne lüʿābuñ gibi dil zaḫmına merhem bulınur

ʿAbdīyel-ḳādī — Ne senüñ gibi şeh-i kişver-i ʿālem bulınur
Ne benüm gibi saña ḳulluġa ādem bulınur

Velehu ʿAbdīyel-ḳādī — Ne ġamın yā ḳaşuñuñ çekmedügüm dem bulınur
Ne o ġamzeñ oḳınuñ zaḫmına merhem bulınur

99b

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb

Şeyḫī Germiyānī — Yolında böyle kim gözüm ābı revānedür
Gelmez kenāra serv-i revānuñ revānedür

Tācī-zāde — Sūz-ı dilümle söyledigüm ʿāşıḳānedür
Beñzer zebānum āteş-i ʿaşḳa zebānedür

Yaḥyā Efendi — Söz kim zebānuma gele gūyā zebānedür
Ben ʿāşıḳum sözüm de benüm ʿāşıḳānedür

Yaḥyā Beg — Bezm-i belāda ḳāmet-i ʿāşıḳ kemānedür
Ṣavt-ı ḥazīn nāle vü āhı terānedür

Ḫayālī Beg — Her nesne kim yaratdı Ḫudā bī-bahānedür
Bāzār-ı Ḥaḳ da kāsid olan bī-bahā nedür

Fiġānī Çelebi — Ḥiddet yüzine tīġi nigāruñ zebānedür
Cevherleri yüzinde şererden nişānedür

Nevʿī Efendi — Sīnem ġamuñ müsāfirine tāb-ḫānedür
Peykānuñ anda āteş-i ʿaşḳa zebānedür

Emrī Çelebi — Tīrüñ belā süvārına bir tāziyānedür
Gül-gūn-ı eşk-i çeşm o sebebden revānedür

Fużūlī-Baġdādī

Ḳabrüm ṭaşına kim ġam odından zebānedür
Ṭa'n oḳın atma kim żararı çoḳ nişānedür

Re'yī Çelebi

Şeh-bāz-ı tīr-i dil-bere dil āşiyānedür
Peykānı anda bāl ü perinden nişānedür

Fehmī

Eflāk tīr-i āhuma ta'līm-hānedür
Māh-ı münīr anda hedefden nişānedür

Şubḥī el-ḳāḍī

Sīnem meger ki ġamzeñe ta'līm-ḫānedür
Kim penbelerle ṭabla-i dāġum nişānedür

Şināsī

Maḳṣūd-ı men ne ḳahve ne ḫod ḳahve-hānedür
Dīdār-ı yāri görmege ancaḳ bahānedür

Ḫişālī

Pürdür derūn-ı sīne ki ta'līm-ḫānedür
Ġamzeñ oḳına ey ḳaşı yāyum nişānedür

Velehu Ḫişālī

Cismüm ḫadeng-i ġamzeñe her dem nişānedür
Seyl-i sirişk-i çeşmüm anuñçün revānedür

[Derkenar]

Riyāżī Efendi

Meylüm müdām cām-ı mey-i erġuvānedür
Dil-dāre ḥālüm aġlamaġa bir bahānedür

Refīḳī-Amasyavī

Dünyā-yı dil-ferīb 'aceb kār-ḫānedür
Mu'ẓam umūr cümle füsūn u fesānedür

'İṣmetī el-ḳāḍī

Bildüñ mi ẓāhidā ẕeḳan-ı dil-rubā nedür
Murġ-ı dile gümüşden o bir āşiyānedür

Ẕātī Beg

Gördi ki yār cünbüşümi 'āşıḳānedür
Didi ki 'aşḳ ola nicesin 'āşıḳānedür

Ḫişālī

Sīnem ḫadeng-i ġamzeñe dirsem nişānedür
Her tāze dāġ u şerḥası aña nişānedür

Baḥr-i **Remel-i Müşemmen-i Sālim**

Ẕātī Beg Keff ü engüştüñ gümüşden levḥ ü sīmīn ḫāmedür
Anuñiçün her kişinüñ meyli sīm-i ḫāmedür

Mesīḥī Beg Çünki ġavvāṣı bu deryā-yı devātuñ ḫāmedür
N'ola ger dizin dizin ṭolarsa işbu nāmedür

Emrī Çelebi Āsmān çīnī devātum dūd-ı āhum ḫāmedür
Yazdıġum evrāḳ cān üstine miḥnet-nāmedür

Sūzī Çeşm-i pür-ḫūnum devāt-ı surḫ ü ebrūm ḫāmedür
Gice gündüz yazdıġum āhile fürḳat nāmedür

Ḫişālī Çeşm-i pür-ḫūnum devāt-ı sürḫ u müjgān hāmedür
Levḥ-i cāna yazdıġum derdile fürḳat-nāmedür

Velehu Ḫişālī Ṭıfl-ı cānuñ meyli ol laʿl-i leb-i gül-fāmedür
Gönlümüñ ʿazmi hevā-yı zülfüñile şāmedür

[Derkenar]

Velehu Ḫişālī Māh u encümle felek altun beneklü cāmedür
Böyle fāḫir hilʿat ol yār-ı semen-endāmadur

FużūlīḪBaġdādī Çeşm-i şūret-bāzuma müjgān ṣafī hengāmedür
Ḳana batmış her müjem bir şūḫa gül-gūn cāmedür

100a

Velehu Baḥr-i **Mużāriʿ-i Aḫreb**

Yaḥyā Efendi Hem-rāh idüp ʿadūları ḫoş ḥāl ider yürür
Ḫāk-i reh-i maḥabbeti pā-māl ider yürür

Ḫişālī Hem-rāh idüp raḳībini ḫoş ḥāl ider yürür
Ḫalvet-serāy-ı ḥaṣṣına idḫāl ider yürür

Yaḥyā Efendi Tūtiyādan ṭopraġuma vaḳt ola tercīḥ ideler
Rindler sāġar düzip zühhād tesbīḥ ideler

Ḫişālī — Vaḳt ola aġyārdan ʿuşşāḳı tercīḥ ideler
Defter-i ʿaşḳı muḥabbaṭ diyü taṣḥīḥ ideler

Ṣabūḥī Mevlevī — Gel ḥarīm-i sīneye cānā ki maḥremlik budur
ʿİşret-i ḫāş idelüm bir dem ki hem-demlik budur

Yaḥyā Efendi — Gelmede bezm-i meye eglenme hem-demlik budur
Cümleden evvel müşerref eyle ādemlik budur

Ḫişālī — Aġla aḥvālüm görüp ey dīde hem-demlik budur
Gel yetiş feryāduma ey nāle maḥremlik budur

Velehu Ḫişālī — Bezm-i mey-nūşānı teşrīf eyle hem-demlik budur
Cümleden evvel ḳadem rence ḳıl ādemlik budur

Velehu Ḫişālī — Lāubālī-meşreb ol şādī vü ḫurremlik budur
Çekme dünyā ġuṣṣasın ʿālemde bī-ġamlıḳ budur

Yaḥyā Efendi — Esdi kūyında ṣabā şād olmaġa bādī budur
Ayaġı ṭozıyla geldi bāʿiṯ-i şādī budur

Ḫişālī — Gösterüp bülbül güli aha didi bādī budur
Rūz u şeb bī-çārenüñ ġülşende feryādı budur

Velehu Ḫişālī — Dil degildür ehl-i ʿaşḳuñ Ḳays u Ferhādı budur
Bī-sütūn-ı miḥnetüñ oñmadıḳ üstādı budur

Velehu Ḫişālī — Rāh-ı ʿaşḳ içre dilā her ʿāşıḳa vādī budur
Dimesün kim ġam budur ġuṣṣa budur şādī budur

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Yaḥyā Efendi — Jāle-veş dökme yaşuñ ol gül-i raʿnā ter olur
Ġonca-i gülşen-i nāz ey dil-i şeydā ter olur

Ḫişālī — Eşk-i çeşmüm görüp ol ġonca-i zībā ter olur
Yaluñız ġonca degül her gül-i raʿnā ter olur

Velehu Ḫişālī Eşk-i çeşmüm görüp o ġonca-i zībā ter olur
Nitekim şeb-nemile her gül-i raʿnā ter olur

100b

Baḥr-i **Mużāriʿ-i Aḫreb**

Yaḥyā Efendi Ḫaṭṭ-ı leb ü ʿiẕār ruḫ-ı yāri bozdılar
Ṭaġıldı müşterīleri bāzārı bozdılar

Ḫişālī Ḫaṭṭ leşkeri ṣafā-yı ruḫ-ı yāri bozdılar
Ḥüsn ü bahā vü behçet-i ruḫsārı bozdılar

Baḥr-i **Remel-i Müṣemmen-i Sālim**

Ḥāfiẓ Leblerüñ yādıyla dil ʿālemde rüsvādur gider
Ṣaçlaruñ fikri ḳara başumda sevdādur gider

Yaḥyā Efendi Rāst geldüm yāre bir serv-i dil-ārādur gider
Pāyine ʿuşşāḳ düşmiş bir temāşādur gider

Ḫişālī Yārdur reftār iden özge temāşādur gider
Pāyine cümle düşen ʿuşşāḳ-ı şeydādur gider

Nevʿī Efendi Ol ṣanem reftārile bir serv-i bālādur gider
Pāyine üftādeler düşmiş temāşādur gider

[Derkenar]

Rūḥī Nev-bahār eyyāmıdur ʿālem temāşādur gider
Dil-rubālıḳla göñül sermest ü şeydādur gider

Baḥr-i **Hezec-i Müṣemmen-i Sālim**

Yaḥyā Efendi Göñül mir'ātı kim ṣad-pāre-i dest-i celālüñdür
Yine her pāresinden cilve-ger baḳsañ cemālüñdür

Ḫişālī ʿUmūmen laʿl-i ʿaşḳa maṭlab-ı aʿlā viṣālüñdür
Ḫuṣūṣen maḳṣad-ı aḳṣā cemāl-i bā-kemālüñdür

Velehu Ḫişālī Felekde māh-ı bedre fer viren nūr-ı cemālüñdür
Velī ḫançer çeken mihr-i cihān-tāba hilālüñdür

ʿĀlī Efendi Cünūnum derdine bāʿiş ḫat-ı ruḫsār-ı ālüñdür
Muḥarrik şaçlaruñ zencīrine sevdā-yı ḫālüñdür

[Derkenar]

Ḥilmī Nice günlerdürür kim dīde müştāḳ-ı cemālüñdür
Dil-i bī-çāre her dem teşne-i laʿl-i zülālüñdür

Baḥr-i **Remel-i Müşemmen-i Sālim**

Yaḥyā Efendi Ḳaṣduñ ey dil yüksek uçar bir hümā pervāzedür
Ḫāke itmez ol tenezzül meyli evc-i nāzedür

Ḫişālī Ḳaṣduñ ey dil ol hümā hemtā yüce pervānedür
Alçaġa itmez tenezzül meyli evc-i nāzedür

Cemālī Çelebi Güllerüñ açılmada kim intizār-ı yāredür
Serv-i ḳaddüñ bāġ-ı ḥüsn içinde her dem tāzedür

Baḥr-i **Remel-i Müşemmen-i Sālim**

Yaḥyā Efendi Bīm-i reh bilmez şeb-i tārīkde tenhā gelür
Senden ey meh-rū ḫayālüñ bana bī-pervā gelür

Ḫişālī Tīr-i ġamzeñ sīneye ey ḳaşı yā tenhā gelür
Bīm-i reh bilmez nedür bī-bāk u bī-pervā gelür

Velehu Ḫişālī Dīdeye şāh-ı ḫayālüñ dem-be-dem tenhā gelür
Kimseden ḫavf eylemez bī-bāk u bī-pervā gelür

Velehu Ḫişālī Gülşen-i ḥüsne egerçi çoḳ gül-i raʿnā gelür
Cümleden ammā bana ol ġonca-leb raʿnā gelür

Ḳabūlī Efendi Gerçi kim ḳāşāneme çoḳ dil-ber-i raʿnā gelür
Ol sehī-ḳad cümleden ammā bana aʿlā gelür

[Derkenar]

Ḫişālī Çeşme-i çeşmine ʿuşşāḳuñ ki her dem mā gelür
Mā-cerāyı ʿarż içün ol mā bi-vechin mā gelür

101a

Baḥr-i **Hezec-i Müşemmen-i Sālm**

Yaḥyā Efendi Ne meclisler ḳurulmışdur ne sāġarlar sürülmüşdür
Maḥabbet bādesine beñzer olmaz hep görülmişdür

Seyyid Feyżī Beg O yāri mest idince ṣubḥa dek sāġar sürülmişdür
Elüñden ḳo ayaġı ey göñül sāḳī yorulmışdur

Ḫişālī Lebüñ şevḳine meclisde ne sāġarlar sürülmişdür
Ṣafā-yı ʿıyş u ʿişret sāḳiyā Cemden görülmişdür

[Derkenar]

Ḫişālī Kemān ebrūlaruñ ṣanma ki beyḫūde ḳurılmışdur
Ḫadeng-i ġamze-i ḫūn-rīzüñe göñlüm urulmışdur

Baḥr-i **Mużāriʿ-i Aḫreb**

Yaḥyā Efendi Düş ḫāke dirse ʿāşıḳına dil-beri düşer
Ferş-i ḳadem ider yüzin ādem yiri düşer

Ḫişālī ʿAşḳuñ neberdine girenüñ ekşerī düşer
Bir pula ṣatılur nice biñ serveri düşer

Velehu Ḫişālī ʿAşḳuñ feżāsı müşgil imiş kim yeri düşer
ʿAnḳā-yı ḳāf uġrasa bāl ü peri düşer

Velehu Ḫişālī Yer yer zemīne çeşmüñ eşk-i teri düşer
Gūyā ki evc-i nüh felegüñ aḫteri düşer

Baḥr-i **Mücteṣ-i Mecnūn-ı Maḳṣūr**

Yaḥyā Efendi
Hezār ṣīve ile gönlümi o şāh ḳapar
Şu dil gibi ki anı nāgehān sipāh ḳapar

Ḫişālī
Kemend-i ʿaşḳıla ṭıfl-ı dili o şāh ḳapar
Şu dil gibi ki çıḳup ālile sipāh ḳapar

Velehu Ḫişālī
Żiyā-yı mihr-i ʿiẕāruñ ki mihr ü māh ḳapar
Ṣabā araya girüp zülfüñile kāh ḳapar

Baḥr-i **Remel-i Mecnūn**

Yaḥyā Efendi
Dil degildür ḳafes-i cismüme bülbül ḳodılar
Dāġlar añlamañız yir yir aña gül ḳodılar

Ḫişālī
Ḫayl-i ḫūbān ki dilā başına kākül ḳodılar
Görüp erbāb-ı naẓar nāmını sünbül ḳodılar

ʿİṣmetī-yel-ḳādī
Ehl-i ʿaşḳuñ ṣanemā rūyuñ ādın gül ḳodılar
Bāġ-ı kūyuñda benüm adumı bülbül ḳodılar

[Derkenar]

ʿAṭāyī-Nevʿī-zāde
Gül-ruḫān kim ḳadd-i bālā ile kākül ḳodılar
Naḫl-i güldür ṣanasın farḳına sünbül ḳodılar

Bahr-i **Mużāriʿ-i Aḫreb**

Yaḥyā Efendi
Bülbül şeṭāreti gül-i ḫandānı güldürür
Taḳlīd-i zāġ kebk-i ḫırāmānı güldürür

Ḫişālī
Kimi ki aġladur yine yār anı güldürür
İdüp vefā vü luṭf-ı firāvānı güldürür

Velehu Ḫişālī
Faṣl-ı bahār bülbül-i nālānı güldürür
Āh-ı hezār verd-i gülistānı güldürür

Velehu Ḥişālī Güller çemende bülbül-i giryānı güldürür
Gūyā ki bāde zümre-i mestānı güldürür

Velehu Ḥişālī Ṣavt-ı şurāḫī zümre-i rindānı güldürür
Cām-ı şarāb-ı gül gibi mestāne güldürür

[Derkenar]

Riyāżī Vaṣluñ peyāmı ʿāşıḳ-ı giryānı güldürür
Bād-ı bahār ġonça-i ḫandānı güldürür

101b

Baḥr-i **Remel-i Müṣemmen-i Sālim**

Yaḥyā Efendi Gün yüzi māhiyyetin ḥüsni kemāhī gösterür
Nūr-ı Ḥaḳḳı yine ol şemʿ-i İlāhī gösterür

Ḥişālī Gāh göstermez yüzin cānāne gāhī gösterür
ʿĀşıḳa maʿşūḳını luṭf-ı İlāhī gösterür

Velehu Ḥişālī Dilleri bend itdügin zülf-i siyāhı gösterür
Nice fettān olduġın düzd-i nigāhı gösterür

Velehu Ḥişālī İt raḳībüñ derd-i bī-dermānın āhı gösterür
Ṭālīʿi naḥs olduġın baḫt-ı siyāhı gösterür

[Derkenar]

Ḥişālī İt raḳībüñ derd-i bī-dermānın āhı gösterür
Yıldızı düşkünlügin baḫt-ı siyāhı gösterür

Velehu **Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim**

Yaḥyā Efendi ʿAzm ider gülzāre ʿāşıḳ nev-cevānın gezdirür
Bir ölümlü ḫastadur bī-çāre cānın gezdirür

Ḥişālī ʿĀşıḳ-ı bī-dil ki yanınca cevānın gezdirür
Bir ölümlü ḫastadur gūyā ki cānın gezdirür

Ḫayālī Beg — Gördiler dil-dārı ağzında zebānın gezdirür
ʿĀşıḳ-ı dil-ḫastalar kef geçdi cānın gezdirür

[Derkenar]

Ḫālişī Beg — Dāyimā her kim ki yār-ı dil-sitānın gezdirür
Ṣūretā yanındadur rūḥ-ı revānın gezdirür

Velehu Ḫişālī — Biñ cefālarla şu ʿāşıḳ kim cevānın gezdirür
Bir ölümlü ḫastadur gūyā ki cānın gezdirür

Velehu

Yaḥyā Efendi — Çāk-i sīnem seyl-i eşküñ dem-be-dem vādīsidür
Ṣuları ḫūnīn aḳarsa n'ola dem vādīsidür

Ḫişālī — Vādī-i hecr ehl-i ʿaşḳa derd ü ġam vādīsidür
Rāh-ı fürḳat her ṭarīḳiyle elem vādīsidür

Seyyid Feyżī Beg — ʿİşret-ābād añlama ʿālem elem vādīsidür
Güşe-i rāḥat bulınmaz derd ü ġam vādīsidür

[Derkenar]

Ḫişālī — Rāh-ı ʿaşḳ ʿāşıḳlara luṭf u kerem vādīsidür
Ṣanma ey şūrīde-dil cevr ü sitem vādīsidür

Fāyiżī-Ḳāf-zāde — Ṭoġrı yol güm-rāh-ı hecre ʿayş u dem vādīsidür
İrgüren ser menzil-i maḳṣūda Cem vādīsidür

Zühdī — Gerçi kim ʿaşḳuñ feżāsı derd ü ġam vādīsidür
Kūy-ı vaṣluñ ʿāşıḳa ammā İrem vādīsidür

Seyyid Feyżī Beg — Şimdi ḥükkāma ṣafā cemʿ-i direm vādīsidür
Añlamazlar kim şeref luṭf u kerem vādīsidür

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Ḫişālī — Lebüñde ḫaṭṭ-ı sebzüñ dil-berā şerḥ-i muvāfıḳdur
Bilür bu remzi ol ʿārif ki fenn-i ʿaşḳa vāḳıfdur

Seyyid Feyżī Beg — Niyāz itme göñül ol nāzenīn aḥvāle vāḳıfdur
Bilür mā fi'ż-żamīrüñ nükte-dāndur ḫayli ʿārifdür

Seyyid Feyżī Beg — Her ḳaçan cān gibi gözden o perī ġāyib olur
Ḫātırum cemʿ idemem ʿaḳla cünūn ġālib olur

Ḫişālī — Ehl-i diller ḫurrem-i vaşlına kim rāġıb olur
Ḫūblar semt-i cefā vü siteme ẕāhib olur

Velehu Ḫişālī — Meyve-i laʿlüñe kim cān u göñül ṭālib olur
Bu ne ṭāliʿ dür aña cümle cihān rāġıb olur

Seyyid Feyżī Beg — Dem-be-dem eşkümile kūyın ol āfet şuladur
Çeşme-sār-ı yaşuma ʿaynum anuñçün lūledür

[Derkenar]

Ḫişālī — Şanmañ ol ġoncanuñ aġzında düḫān u lūledür
Ḫaṭṭı Ḫıżr oldı lebi āb-ı ḥayāta lūledür

Velehu Ḫişālī — Cūy-ı eşküm aḳıdup kuyın ol āfet şuladur
Çeşme-i çeşmüme iki gözüm iki lūledür

102a

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Ẕātī Beg — Bu bezm-i ʿālem-ārānuñ içinde cāmlar güldür
Şürāḫī ġonca vü āvāzesi feryād-ı bülbüldür

Velehu Ẕātī — Şarāb-ı bezm-i aʿdādan ʿiẕāruñ yine gül güldür
Beni ey dost ṭap aġlat yeter düşmanları güldür

Fiġānī Çelebi	Benüm gülşende eglencem ne serv ü gül ne sünbüldür Göñül sen servi ister kim ṣaçuñ sünbül yüzüñ güldür
ʿĀlī Efendi	Ne bülbüldür bu bülbül kim anuñ peymānesi güldür Ne güldür sāgar-ı mey ṣavt-ı muṭrib aña bülbüldür
Seyyid ʿĀşıḳ Çelebi	Libāsın ṣanmañuz ol gül-ʿiẕāruñ çeşm-i bülbüldür Hezārān çeşm-i bülbülde tecellī itdi bir güldür
Ḫātemī Beg	Libāsı ol ruḫ-ı ālüñ ne ān kim çeşm-i bülbüldür Hezārān bülbül-i dil aña göz dikmiş o bir güldür
Sāʿī Çelebi	Ser-ā-ser ol gül endāma hezārān gördügi güldür Ṣanurlar cāmesin ol gül-ʿiẕāruñ çeşm-i bülbüldür
Bezmī-i Aʿmā	Serinde dil-berüñ peydā olan ṣanmañ ki kāküldür Açılmış tūde-i cennetde bitmiş ḫūb-ı sünbüldür
Ḫişālī	Ḳabāsı ol gül-endāmuñ ṣanurlar çeşm-i bülbüldür Dikilmiş gözleri ḳalmış görinen çeşm-i bülbüldür
Velehu Ḫişālī	Nigārā gözlerüñ nergis ṣaçuñ bir ḫūb sünbüldür Lebüñ ġonca ruḫ-ı ālüñ açılmış ḳırmızı güldür
[Derkenar]	
Ḫişālī	Fiġān u āhuma bāʿiṣ dilā ol şūḫu şengüldür Nitekim bülbül-i şūrīdeye gülzārda güldür
Velehu Ḫişālī	Ṣanurlar ol gül-endāmuñ libāsı çeşm-i bülbüldür Hezārān çeşm-i bülbül aña göz dikmiş o bir güldür
Seyyid Feyżī Beg	Elinde sāḳī-i bezmüñ ṣanurlar sāġar-ı müldür Nihāl-i işve vü nāz üzre bitmiş ḳırmızı güldür
Ṣubḥī-el-ḳādī	Açılmış gülşen-i sīnemde her yāre birer güldür Boyanmış baġrımuñ her tāze dāġı bir ḳaranfildür

Şemsī

Dehānuñ ġoncadur ey serv-ḳāmet ʿ ārıżuñ güldür
Göñül ḳuşuñda feryādile bir şūrīde bülbüldür

Velehu

Bī-maḫlaṣ

Nişān-ı tīr-i ġamzeñ olmaduḳ bir ser mi ḳalmışdur
Başında ehl-i derdüñ urmaġa bir yer mi ḳalmışdur

Şānī Beg

Nişān-ı tīr ü tīġuñ olmaduḳ bir ser mi ḳalmışdur
Teninde ehl-i ʿaşḳuñ zaḫma ḳābil yer mi ḳalmışdur

Tīġī Beg

Ḫumār-ı cām-ı hecrüñ çekmedük bir ser mi ḳalmışdur
Bu bezm içre şikeste olmaduḳ sāġar mı ḳalmışdur

Beyāżī Edirnevī

Benüm ol şeh-suvārum almaduḳ kişver mi ḳalmışdur
Semend-i nāzına çignetmedük bir yer mi ḳalmışdur

Ḫişālī

Dil-i şeydā cihānda sevmedük dil-ber mi ḳalmışdur
Güzeller arasında bir melek manẓar mı ḳalmışdur

Velehu Ḫişālī

Ḳapuñ ḳulı cihāñda olmaduḳ server mi ḳalmışdur
Ġubār-ı maḳdemüñ yir itmedük efser mi ḳalmışdur

Velehu Ḫişālī

Lebüñ devrinde sāḳī şınmaduḳ sāgar mı ḳalmışdur
Ḫumār-ı cām-ı hecrüñ çekmedük şaġ er mi ḳalmışdur

Velehu Ḫişālī

Ser-i kūyuñda pā-māl olmaduḳ bir ser mi ḳalmışdur
Teninde zaḫma ḳābil ʿāşıḳuñ bir yer mi ḳalmışdur

Velehu Ḫişālī

Şehā pāmāl-i ʿaşḳuñ olmaduḳ bir ser mi ḳalmışdur
Semend-i ḥüsnüñe çignetmedük bir yer mi ḳalmışdur

Velehu Ḫişālī

Dilā Zāl-ı felekde saña mānend er mi ḳalmışdur
Ṣafāsın sürmedük ʿālemde bir dil-ber mi ḳalmışdur

[Derkenar]

Bezmī Aʿmā

Ser-i kūyuñda ser-gerdān degil bir ser mi ḳalmışdur
Güẕergāhuñda pā-māl olmaduḳ server mi ḳalmışdur

Ḥarīrī — Başından geçmedük sevdā-yı zülfüñ ser mi ḳalmışdur
Hedef olmaya tīr-i ġamzeñe bir yer mi ḳalmışdur

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Sulṭān Murād — Bir siyeh-pūşla gönlüm yine sevdā gözedür
Çeşm-i Ṭā'if nitekim Ka'be-i 'ulyā gözedür

Derviş Paşa — Ḳapuñı merdümek-i dīde-i bīnā gözedür
Güyiyā ḳıble-nümā Ka'be-i 'ulyā gözedür

Bāḳī Efendi — Murġ-ı dil ḳonmaġa bir ḳāmet-i bālā gözedür
Serv ü şimşādı begenmez ḳatı a'lā gözedür

'Ālī Efendi — Gözüm ol şāhı ḫayāli gibi tenhā gözedür
Ġarḳ-ı deryāyı görüñ gevher-i yektā gözedür

Ḫātemī Beg — Gülşen-i bāġ-ı ruḫuñ dīde-i bīnā gözedür
Naẓarı var ola anı ḳatı a'lā gözedür

Tīġī Beg — 'Ayn-ı 'āşıḳ ki cemāl-i ruḫ-ı zībā gözedür
Çeşm-i cānile o yüzden nice ma'nā gözedür

Beyāżī Edirnevī — Geşt idüp 'ālemi bu dīde-i bīnā gözedür
Bir ḥaḳīḳat gözedür şūḫ-ı dil-ārā gözedür

Rif'atī Sirozī — Çeşm-i cānum leb-i cān-baḫşuñı cānā gözedür
Rind-i sāġar-keş olan cām-ı muṣaffā gözedür

Bezmī A'mā — Gönül āyīne-i ruḫsāruñı cānā gözedür
Beñzer ol ṭūṭīye mir'āt-ı muṣaffā gözedür

Ḫişālī — Çeşm-i dil cānile bir ḳāmeti ṭūbā gözedür
Naẓarı 'ālī olanlar yine a'lā gözedür

Velehu Ḫişālī — Dīde-bān oldı gözüm merdümi deryā gözedür
Döndi 'aynı ile ol ḳurşına kim mā gözedür

[Derkenar]

Ḥarīmī	Kaʿbe kūyuñda cemālüñ dil-i şeydā gözedür Ḳılmaġa cānını ḳurbān meh-i aḍḥā gözedür
Rūḥī	Ẓulmet-i hecre düşen māh-ı şeb-ārā gözedür Zülfi sevdāsın iden ʿanber-i sārā gözedür
	Velehu
Ḫayālī Bey	Dil-berā ḫayl-i ḫayālüñ vasaṭ-ı cānda yatur Mihr-i şevḳüñ ṣanemā bu dil-i vīrānda yatur
Ānī Zeyrek-zāde	Dil-i zārum ki benüm sīne-i sūzānda yatur Bir müsāfir kişidür ḫāne-i mihmānda yatur
Kānī Çelebi	Ḫāl-i fettānı ki ol çāh-ı zenaḫdānda yatur Düzde beñzer ki düşüp bendile zindānda yatur
Ḫadengī	Ol ḫam-ı zülf-i siyeh kim ruḫ-ı cānānda yatur Mārdan ḫalḳa olup ṣaḥn-ı gülistānda yatur
Beyāżī Edirnevī	Ne ġam ol ʿāşıḳa kim sīne-i cānānda yatur Beñzer ol bülbüle kim ṣaḥn-ı gülistānda yatur
Ṣenāyī	ʿAks-i dendānelerüñ dīde-i giryānda yatur Dürr-i meknūn nitekim baḥr-i firāvānda yatur
Ḫişālī	Ḫāl-i müşgīn ile ḫaṭ kim leb-i cānānda yatur Ḫıżra beñzer ki dilā çeşme-i ḥayvānda yatur
Velehu Ḫişālī	Ḫāl-i Hindūsı ki laʿl-i leb-i cānānda yatur Gūyiyā Ḫıżr nebī çeşme-i ḥayvānda yatur
Velehu Ḫişālī	Ḫāl-i Hindū niçe kim çāh-ı zenaḫdānda yatur Cān u dil uġrısıdur bendile zindānda yatur
Velehu Ḫişālī	Dil-i sevdā-zede kim zülf-i perīşānda yatur Beñzer ol şīre ki zencīrile meydānda yatur

[Derkenar]

ʿAdnī-i ser-piyāde
Dil ki sevdā-yı ser-i zülf ü zenaḫdānda yatur
Beñzer ol şaḫsa ki zencīrile zindānda yatur

Bezmī-i Aʿmā
Göñlüm efġānile her şeb der-i cānānda yatur
Bir muġannī gibidür kim gice sulṭānda yatur

ʿUlvī
Gāh olur ḫasta göñül şeb-i hicrānda yatur
Gāh dīvāne-ṣıfat güşe-i vīrānda yatur

103a

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Derviş Paşa
Gice her rāzı kim bülbül beyān itdi dilā bir bir
Varup güş-ı güle ḳoymış seḥer bād-ı ṣabā bir bir

Sezāyī Paşa
Ne ḫoş yazmış ruḫuñ āyātını ṣunʿ-ı Ḫudā bir bir
Ḥādiṣ-i çeşm ü ebrū ki oḳur ehl-i ṣafā bir bir

ʿĀlī Efendi
Gözüm ḳan dökdi zaḫm-ı yāre fāş oldı dilā bir bir
Açıldı rāz-ı pinhānum ṭuyıldı mācerā bir bir

Ḫātemī Beg
Ne ġamlar kim belā-yı ʿaşḳile çekdüñ dilā bir bir
Görüpdür ol cefā vü cevri cān-ı mübtelā bir bir

Bezmī-i Aʿmā
Dil ü cānı dehānuñ yādına ḳıldum fedā bir bir
Olanca varum itdüm yoḳ yire beẕl ü hebā bir bir

Żamīrī
Ẓuhūr itse n'ola cānda ġam u derd ü belā bir bir
Muḳarrerdür gelür başa ne yazdıysa Ḫudā bir bir

Niyāzī
Geçürdüm cümle gözden ḫayl-i ḫūbānı şehā bir bir
Senüñ yoluñda cān u başumı ḳıldum fedā bir bir

Āṣārī Çelebi
İkilik perdesin refʿ eyleyüp geçdüm şehā bir bir
Seni buldum dil ü cān içre yektā dil-rubā bir bir

Sā'ī Çelebi

İrişdi 'ıyd-ı aḍḥa kebş-i cān itsün fedā bir bir
Ṭavāf-ı Ka'be-i kūyuñda yārān-ı Ṣafā bir bir

Ṭab'ī

Tecellī eyleyelden dilde envār-ı Ḫudā bir bir
Gözümden kendi maḥv oldı nukūş-ı māsivā bir bir

Kāmī

Ne mümkindür ki ol yāre idem ḥālüm edā bir bir
Meger aḥvālümi 'arż eyleye bād-ı ṣabā bir bir

Nuṭḳī

Açup evrāḳ-ı gül mecmū'asın bād-ı ṣabā bir bir
Oḳudı ġonca vaṣfın bülbül-i rengīn-edā bir bir

Edāyī

Müşerref itse bezmi dil-berān-ı dil-rubā bir bir
Eliflerle tenin zeyn eyler erbāb-ı ṣafā bir bir

Hāşimī

Dem-i vaṣluñda ḳıl 'uşşāḳa sulṭānum 'aṭā bir bir
Olur 'ıyd olsa çünkim dest-būs-ı pādişā bir bir

'Aşḳī

Döküp naḳd-ı sirişki yoluña ḳıldum fedā bir bir
Ki tā ma'lūm ola erbāb-ı 'aşḳa mācerā bir bir

Rasūḫī

Ḳamu derdüm saña 'arż eyledüm ben mübtelā bir bir
Ṭabībüm sende luṭfuñdan n'ola ḳılsañ devā bir bir

'Aḳlī Efendi

Der-i dil-dāra ḥālüm 'arż it ey bād-ı ṣabā bir bir
Ser-i kūyuñda yārān-ı ṣafāya ḳıl du'ā bir bir

Rūḥī

Çü itdi 'arż-ı ḳāmet 'ıyd-gehde dil-rubā bir bir
Dilā tek Ṭur yirüñde hep iderler merḥabā bir bir

Beyāżī

Yoluñda çekdigüm derdi añup ben mübtelā bir bir
Disem ḥāl-i dil-i bīmārumı düşde saña bir bir

Ḫişālī

Yazarken muṣḥaf-ı ḫaṭṭ-ı ruḫuñ ey meh-liḳā bir bir
Neẓāyirde bu maṭla'lar ṭulu' itdi şehā bir bir

Hüdāyī Efendi

Dökülür sīne üzre eşk-i çeşm-i mübtelā bir bir
Yazılsun sürḫ-i eşkile o yāre mācerā bir bir

Dürrī Efendi — Ne işler geçdügin yeter ciger-dūzuñ baña bir bir
Mecāl olsa disem ey ġamzesi ḳātil saña bir bir

[Derkenar]

İbni Kemāl Paşa — Ṣadāsı nālemüñ bülbül feżā-yı sīne bāġumdur
Nihāl üzre gül-i aḥmer elif üstinde dāġumdur

Dürrī Efendi — Şeh-i mülk-i ḫarābātum ḥabāb-ı mey otaġumdur
Elümde gülle-i Cem bezm-i ʿişretde ayaġumdur

Ḫişālī — Şeh-i iḳlīm-i ʿaşḳum kim şafaḳ gül-gūn otaġumdur
Meh ü mihr-i felek yanar iki rūşen çerāġumdur

Emīnī — Dilā bir şīr-i ʿaşḳum mīşe-i miḥnet yataġumdur
Ġam u ġuṣṣa yanum bekler iki ḳara ḳulaġumdur

Ḫayālī Bey — Elifler serv ü peykān ġonca ṣaḥn-ı sīne bāġumdur
Gül-i gülzār-ı ġam cismümde yer yer tāze dāġumdur

Fevrī Efendi — Şeh-i ʿaşḳum bu nüh eflāk ṭoḳuz ḳat otaġumdur
Rikābumda meh ü mihr altun üsküflü ṣolaġumdur

Rāzī-Birāder-i ʿĀlī — Ḥabāb-ı eşk-i ḫūnīnem ḳızıl aṭlas otaġumdur
Şerār-ı āteş-i āh altun üsküflü ṣolaġumdur

Ḫişālī — Şeh-i ʿaşḳum ki mihr ü māh iki rūşen çerāġumdur
Rikābumda yürürler altun üsküflü ṣolaġumdur

Celīlī — ʿAceb şerḥ eylemiş metn-i ruḫuñ ʿilm-i Ḫudā bir bir
Süṭūr ebr ü müje ḥaşye mufaṣṣal mücmelā bir bir

Ḫuşūʿī Çelebi — Çözince dügme-i zerrīnini ol dil-rubā bir bir
Açıldı ġonca-i gülzār-ı cennet güyiyā bir bir

103b

Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim
Fāʿilātün Fāʿlātün Fāʿilātün Fāʿilāt

Āhī Çelebi	Bağrına ṭaşlar başup ben ḫasta içün ṭağlar Ḳabrüm üzre şaçların çözmiş benümçün ağlar
Ẕātī Beg	Dem-be-dem seyl-āb-veş eşk-i revānum çağlar Dökünüp ṭaşlarla ağlar ḥālüme ırmağlar
Revānī Beg	Ḳanġı ʿāşıḳ kim senüñ zülfüñe göñlin bağlar Ḳaralar giymiş bulutlar anuñiçün ağlar
Naẓmī Edirnevī	Ṭurmayup urur dile ġam tāze tāze dāġlar Ṭurmaz anuñçün dem-ā-dem gözlerüm ḳan ağlar
Fiġānī Çelebi	Bendini çerḫüñ görüp eşk-i revānum çağlar Āsiyābuñ nitekim ey serv-ḳad ırmağlar
Bāḳī Efendi	Nār-ı hecrüñle olan sīnemde yer yer dağlar Ḥālüme raḥm itdüginden dem-be-dem ḳan ağlar
Şemsī Paşa	Cāme-i sebzin çıḳardı şarı giydi ṭağlar Yād idüp evvel bahārı çağladı ırmağlar
Ḥarīmī	ʿAks-i ruḫsāruñ uraldan sīnem üzre dağlar Acıyuben lāle-veş dāġlar yüregin ṭağlar
Ḫusrev Beg	Āh idersem āhuma āheng olurlar ṭağlar Ağlasam yanumca bile ağlar ırmağlar
Ṭalʿatī	Ṭurmayup seyl-āb-veş eşk-i revānum çağlar Dökünüp ṭaşlarla ağlar ḥālüme ırmağlar
—	Her kimüñ ʿaḳlını dest-i zülf-i dil-ber bağlar Göñlin açmaz hergiz anuñ būstānlar bağlar

—	Sen şaçı Leylīye Mecnūn gibi kim dil bağlar Ol ḳara günlüye zülfüñ idecek sin ağlar
Yaḥyā Efendi	Kūh-ı miḥnetdür yaşum her sū yaşum ırmağlar Fürḳatüñde çekdigüm ālāmı çekmez dağlar
Fehmī	Nev-bahār irişdi şeydā oldı yine dağlar Ḳanlu yaşum gibi zencīrin sürer ırmağlar
Yümnī Çelebi	Nār-ı āh-ı pür-şerārumla ṭutuşdı dağlar Ḳaynadı ṭaşdı görince yaşumı ırmağlar
Lebībī	Baş açıḳ dīvāne-i ʿaşḳuñ olaldan ṭağlar Sū-be-sū zencīre urmışdur anı ırmağlar
Rūḥī	Nev-bahār irdi yine oldı müzeyyen ṭağlar Eşk-i çeşmüm gibi eṭrāfında şular çağlar
Bī-maḫlaṣ	Cāme-i sebzile zeyn itmiş özini ṭağlar Geldiler yüz sürmege dāmānına ırmağlar
Muḥyī Yaḥyā Çelebi	Pür-ṣadā olur şehā āh eylerisem ṭağlar Ḳanlar ağlar gözlerüm yaşın görüp ırmağlar
Ḫişālī	Nār-ı hecrüñ yaḳalı sīnemde yer yer dağlar Bu ölümlü ḫasta içün şağlar hep ağlar
Fiġānī Çelebi	Devrini çerḫüñ görüp eşk-i revānum çağlar Āsiyābuñ nitekim ey serv-ḳad ırmağlar
Muḥterem Müftī-yi Ḳıbrısī	Nefḫa-i bād-ı bahār irdi açıldı bāğlar Tāze cān buldı cihān aḳdı yine ırmağlar
[Derkenar]	
Ḥāletī-yi ʿAzmī-zāde	Ey dil dime yāre beni öldürme aman vir Gerçekden eger āşıḳ iseñ ölmege cān vir

Dürrī-i Baḥrī-zāde	La‘lin göricek cānı dilā ṭurma hemān vir Gerçekden eger ‘āşıḳiseñ ölmege cān vir
Ḫişālī	Eñ soñ vireceksen çü murādumı hemān vir Bu miḥnet ü ġamdan baña yā Rab amān vir
Feyżī Beg	Ya Rab dimezin ben ḳuluña mülk-i cihān vir Bir pādişehe bende idüp ‘izzet ü şān vir
Ḫişālī	Maḳbūlümüz ey şūḫ-ı cihān yaḫşı ‘ayān vir Ṣalma bizi ferdālara luṭf eyle hemān vir
Sivāsī	Lāle-ḫaddüñ urdı cānā yüregüme dāġlar Dūd-ı āhumdan ṭutuşdı oda yandı ṭaġlar
İbni Kemāl Paşa	Çözdüm bād-ı bahārile açıldı bāġlar Demdürür kim açıla ġam-gīn göñülden bāġlar
Ḫişālī	Kākül ü zülfüñ dil-i dīvāneyi kim baġlar Açmaz ol misgīni seyr-i būstān u bāġlar
‘Ayānī	Dem-be-dem la‘lüñ ġamıyla ḳanlu yaşum çaġlar Bezm-i ġamda acıyup mey ḫālüme cām aġlar
Şem‘ī	Nev-bahār irdi yine dīvāne oldı dağlar Eşk-i çeşmüm gibi zencīrin sürer ırmaġlar
Ẕātī Beg	Dostlar düşmenden incinmiş nigārum aġlar Gāh gāh aġlarken āh eyler yürekler dağlar
Derviş Cünūnī	Dil-berā ḫālüñ ġamıyla yaḳmışumdur dağlar Her birisi dāġımuñ senden saña ḳan aġlar
Sehī Beg Edirnevī	Sīnede ḫāl-i ruḫuñ şevḳiyle yaḳdum dāġlar Dāne içün ḫırmān üzre ḳondı şankim zāġlar

104a

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Şeyḫī-Germiyānī
Lālenüñ çihresini gül yanaġuñ ḫāk eyler
Ġoncanuñ zehresini laʿl-i lebüñ çāk eyler

Niẓāmī-Ḥāletī
Ayaġuñ altına her kim yüzini ḫāk eyler
Gün gibi kendüyi tāc-ı ser-i eflāk eyler

Aḥmed Paşa
Ṣubḥgāhuñ yaḳasın mihrüñ eli çāk eyler
Māh-tābuñ yüzini şevḳüñ odı ḫāk eyler

Necātī Beg
Mest olur murġ-ı çemen gül yaḳalar çāk eyler
ʿĀrif-i vaḥdet olanlar bunı idrāk eyler

Naẓmī-Edirnevī
Āsitānuñda şu kim kendüzini ḫāk eyler
Ḳadrile menzilini gün gibi eflāk eyler

Bāḳī Efendi
Mest olup ʿāşıḳ-ı rüsvā yaḳasın çāk eyler
Düşüben vālih ü şeydā yüzini ḫāk eyler

Nihānī
Pāsdan her ki göñül āyīnesin pāk eyler
Dünyenüñ nidügini gün gibi idrāk eyler

Cinānī-Bursevī
Bādenüñ neşvesi kim cānı feraḥ-nāk eyler
Jeng-i ġamdan göñül āyīnesini pāk eyler

Ḫātemī Beg
Mihr-i şevküñle seḥer kim yaḳasın çāk eyler
ʿĀşıḳ-ı ṣādıḳuñ ol ḥālini idrāk eyler

Ḫayālī Beg
Kim ki bezmüñde sebū-veş özini ḫāk eyler
Hem-demin mihr-i cihān seyrini eflāk eyler

Ḫişālī
Şevḳ-i rūyuñla seḥer kim yaḳasın çāk eyler
Bu yalan dünyede ṣādıḳlıġum idrāk eyler

[Derkenar]

Dürrī Efendi — Ser-i kūyunda şu ʿāşıḳ ki özin ḫāk eyler
Ẕerre gibi irişür çerḫe yolın pāk eyler

Velehu Dürrī Efendi — Göz yaşıyla reh-i yāri şu ki nem-nāk eyler
İrişür şu gibi maḳṣūda yolın pāk eyler

İsḥaḳ Üsküdārī — Şu gibi her kişi kim kendü yolın pāk eyler
Ayaġı altına ʿālem yüzini ḫāk eyler

Faḳīrī — Kim ki ʿaşḳuñla eşigüñde yüzin ḫāk eyler
Ölmedin yirini ʿĪsī gibi eflāk eyler

Sulṭān Meḥmed Ebu'l-Feṭḥ — Şekerüñ zühresini şehd-i lebüñ çāk eyler
Ḳamerüñ çihresini mihr-i ruḫuñ ḫāk eyler

Ġubārī — Jeng-i ġamdan şu ki dil āyīnesin pāk eyler
Bir naẓarda dü cihān nakşını idrāk eyler

Kemāl Paşa-zāde — Serverā her kim eşigüñde özin ḫāk eyler
Tāc idüp mihr ü mehe menzilin eflāk eyler

Velehu Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Ḥāletī ʿAzmī-zāde — Esbden menzil-i ʿuşşāḳa ki cānāne iner
Nūra beñzer ki gelür ḳabr-i şehīdāne iner

Ṭabʿī — Ṭolaşup devr-i ruḫın ḫaṭṭ leb-i cānāne iner
Ḫıżrdur kim giderek çeşme-i ḥayvāne iner

Bezmī ʿAmā — Baġlanup zülfüñe dil çāh-ı zenaḫdāne iner
Beñzer ol düzde kemendile ki zindāne iner

Ḫişālī — Per ü bāl açdı göñül çāh-ı zenaḫdāne iner
Cebrā'ildür şanasın Yūsuf-ı Kenʿāna iner

Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim

Mesīḥī-i Üstād-ı Nevāyī
Ḳaşuñ ey māh evc-i devletüñ müşgīn hilālidür
Yüzüñ şubḥ-ı saʿādet āftāb-ı bī-zevālidür

Bāḳī Efendi
Naẓardan dūr āh-ı ġamda miḥnet pāy-mālidür
Yetīm-i ṭıfl-ı eşke acımalı ağlamalıdur

ʿUbeydī Efendi
Leb-i şīrīn-i sāḳīden cüdā ġam pāy-mālidür
Yazıḳlar cürʿa-i cām-ı şarāba acımalıdur

Vālihī Efendi
Gözüm pür-nem dil-i ṣad-pāre miḥnet pāy-mālidür
Beni fürḳat deminde acımalı ağlamalıdur

Ḫişālī
Düşüp ḫāke ayaḳlar ṭoprağı ġam pāy-mālidür
Müdāmı cürʿa-i cām-ı meye ḫoş acımalıdur

[Derkenar]

Yaḥyā Beg
Yaşum Ḳāf-ı ḥaḳīḳatden gelür bir nehr-i ʿālīdür
Maḥabbet baḥrinüñ emvācıdur raḥmet zülālidür

Şunʿī
Lebüñ ʿaksiyle cānā ġabġabuñ cām-ı helālidür
Anuñçün bu dil-i dīvāne mest-i lāübālidür

Cünūnī
Ḫayāl iden vücūdum ol mehüñ ḳaşı hilālidür
Nizār iden beni yüz miḥnetile ḫadd ü ḫālidür

Ḫuşūʿī Beg
Muḥaṣṣal cāmiʿ-i dīvān-ı ʿĀlī kim Ḫişālīdür
Maʿārif ehlinüñ haḳḳā ki merġūbü'l-ḫişālidür

Ḥasan Çelebi
Aşçı-zāde Gelibolī
Vücūdum dehr bāġında dikilmiş ġam nihālidür
Ḫam olmış bār-ı miḥnetden şanasın derd dālıdur

Vuṣūlī Beg
Gözümüñ nūrı dīdemden ḫayālüñ şanma ḫālīdür
Görinen merdüm-i çeşmüm degül ḫālüñ ḫayālidür

Dürrī Efendi
Cüdā-yı vaṣl-ı dil-ber pāy-ı fürḳat pāy-mālidür
Dil-i zār u ḫazīne acımalı ağlamalıdur

Raḥmī-i Bursevī — Vücūdum dāġ-ı ḫūnīnümle güyā gül nihālidür
Ḫam olmış bād-ı ġamdan ḳāmetüm bir serv dalıdur

104b

Baḥr-i Remel-i Mecnūn
Feʿilātün Feʿilātün Feʿilātün Feʿilün

Bāḳī Efendi — Eşigüñ ḫākine ser-çeşme-i ḥayvān dirler
Ḳapuña maṭlaʿ-i ḫurşīd-i dıraḫşān dirler

ʿAhdī — Lāle-ḫadler ruḫuña reşk-i gülistān dirler
Var bülbüllerüñ ey ġonca hezārān dirler

Rūḥī — Hūblar ḫayline cānā seni sulṭān dirler
Mālik-i mıṣr-ı ḥüsün Yūsuf-ı Kenʿān dirler

Rūḥī — Nāzenīnüm saña bildüm şeh-i devrān dirler
Mıṣr-ı ḥüsn içre bugün Yūsuf-ı Kenʿān dirler

Rūḥī — Ruḫ-ı rengīnüñe berg-i gül-i ḫandān dirler
Ḳad-i mevzūnuñ içün serv-i ḫırāmān dirler

Selmān — Ruḫ-ı rengīnüñe berg-i gül-i ḫandān dirler
Ayaġuñ ṭopraġına kühl-i Şıfāhān dirler

Miṣālī Çelebi — Söze gelseñ lebüñe ġonca-i ḫandān dirler
Yürüseñ ḳāmetüñe serv-i ḫırāmān dirler

Rumūzī — Dişüñe dürr lebüñe laʿl-i Bedaḫşān dirler
Cevher-i pāküñe başdan ayaġa cān dirler

— — Leb-i şīrīnüñe ey rūḥ-ı revān cān dirler
Ẕekanuñ çāhına ser-çeşme-i ḥayvān dirler

Ṣabrī — Yüzüñe gül lebüñe ġonca-i ḫandān dirler
Kārı bülbül gibi ʿuşşāḳuñuñ efġān dirler

Tābī Göricek ḳanlu yaşum lücce-i ʻummān dirler
Anda müjgānlarumı pençe-i mercān dirler

Ḫusrev Beg Ḥüsnüñe rūḥ-ı muṣavver lebüñe cān dirler
Laʻl-i cān-baḫşuñ içün çeşme-i ḥayvān dirler

Ḫişālī Mışr-ı ḥüsn içre saña Yūsuf-ı Kenʻān dirler
Zülf ü rūyuñ görüben küfürle īmān dirler

Velehu Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Niẓāmī Çelebi Yüzüñe ehl-i naẓar cennet-i aʻlā didiler
Ḥüsnüñe pertev-i envār-ı tecellī didiler

Tācī-zāde Ehl-i diller yüzüñe cennet-i aʻlā didiler
Sāye-i ḳaddüñe hem-sāye-i ṭūbā didiler

Rūḥī Müftī-zāde Rāst-bīnler göricek ḳaddüñi ṭūbā didiler
Müntehā bilüp anı sidreden aʻlā didiler

Naẓmī Edirnevī Naẓar ehli saña bu ḥüsnile Leylā didiler
ʻAcebā var m'ola Mecnūnına hem-pā didiler

Ḫişālī Gün yüzüñçün görüben cennet-i aʻlā didiler
Müntehā ḳāmetüñe sidre vü ṭūbā didiler

Velehu Ḫişālī Çeşm-i mestüñ görüben nergis-i şehlā didiler
Şol muḳavves ḳaşuña ġurre-i ġarrā didiler

[Derkenar]

Sürūrī Ālüñe ehl-i naẓar nūr-ı tecellī didiler
Yañaġuñ ḥumretine āteş-i Mūsā didiler

Baḥr-i Remel-i Müseddes

ʻAbdī Tevḳīʻī Ḳalemüñ ḳıl berekātına naẓar
Aḳmazise hele bārī ṭamlar

[Derkenar]

Ḥilmī — Öykünüp ḳand-i leb-i yāre şeker
Yāreme acı söziyle ṭuz eker

Ez-hümāyūn-nāme — Şanma peymāne gibi kāse-i ser
Dime bir kimsene her serden eşer

Emrī Çelebi — Şanma ey bülbül-i şeydā gül-i ter
İtdigüñ āhı ḳulaġına ḳoyar

Yaḥyā Beg — Seveni öldürür ol meh-manẓar
Yıldızum anuñiçün anı sever

Ünsī-Kilīsī — Zülf-i ḫoş-büyuñ olup sünbül-i ter
Leblerüñ oldı mükerrer sükker

Ḥişālī — Her dem ʿĪsī gibi laʿl-i dil-ber
ʿAşḳ mevtāsını iḥyā eyler

Ḥayretī Beg — Öykünürmiş ruḫ-ı cānāna ḳamer
Bilmeyüp ḥaddini bir gün lekeler

105a

Vuṣūlī — Ḳılca boynumda benüm yoḳdur alur
Mollā Çelebi — Yār tīġın bile bilsem ne bilür

Vālihī-Üskübī — Ümīd-i vaṣlile evvel felek gerçi ki şād eyler
Ṣalup ehl-i dili hicrāne āḫir nā-murād eyler

Cevrī-Stanbulī — Ḳażā tā ġamze-i mestüñle evvel ittiḥād eyler
Maḥabbet ʿālem-i kevn-i hevesde çoḳ fesād eyler

Āhī — Oḳlaruñ cān almaġa tīġüñle yoldaş oldılar
Sīnelerde ḳan yalandılar ḳarındaş oldılar

Ṣubḥī — Gözlerüñ ḳan içmege tīġüñle yoldaş oldılar
Ḳan yalaşdılar iki ḫūnī ḳarındaş oldılar

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Ḫişālī	Ġamze vü müjgān u çeşm-i yār yoldaş oldılar Zaḫm-ı tende ḳan yalaşdılar ḳarındaş oldılar
Fużūlī	Ezel ḳātipleri ʿuşşāḳ baḫtın ḳara yazmışlar Bu mażmūnile bir ḫaṭ ṣafḥa-i ruḫsāra yazmışlar
ʿUlvī	Ḫaṭ-ı yāḳūt kim laʿl-i leb-i dil-dāra yazmışlar Dil-i bī-çāreler derdine anda çāre yazmışlar
Sipāhī	Şu ḫatt kim hāme-i ḳudretle rūy-ı yāre yazmışlar Kitāb-ı ḥüsne baḫt-ı ehl-i ʿaşḳı ḳara yazmışlar
Ḫişālī	Ezel kātibleri ḫaṭṭ kim leb-i dil-dāra yazmışlar Devāsız derdine erbāb-ı ʿaşḳuñ çāre yazmışlar
Necātī Beg	Çekdükçe ḳara ṣaçlar ḳulaç ḳulaç ṣunarlar Ol iki ejdehālar bir gün saña ṣunarlar
Ġubārī	Çekdükçe āhı dem dem dūd-ı ʿalev ṣunarlar Ey çerḫ cevr-i pīşe bir gün saña ṣunarlar
Fevrī	Ol tīġ-i ġamzeler kim nāvek gibi ṣunarlar Ḫūnine ḫalkuñ āḫir gündür gibi ṣunarlar
105b	
Riyāżī Efendi	Şu ʿāşıḳ kim gelüp mışr içre bir laḥẓa ḳarār eyler Ne sevdā-yı vaṭan ne ārzū-yı vaṣl-ı yār eyler
Mecdī	Hevā-yı ʿaşḳ-ı ʿuşşāḳı perīşān rūzgār eyler Anuñ ẕerrāt-veş girdini āḫir tārmār eyler
Şerīfī	Hevā-yı ḳākülüñ ṣabr u ḳarārum tārmār eyler Ḫaṭ-ı reyḫānınuñ derdi beni āḫir ġubār eyler
Niyāzī	Fenāfillāh olanlar faḳr u fāḳa iḫtiyār eyler Libās ehli palās-i ʿāriyetden neng ü ʿār eyler

Emrī Edirnevī

Uzatmış zülfi ḳaddi üzre ṣayd-ı cān zār eyler
Nihāl-i verde çıḳmış mār ṣan bülbül şikār eyler

Ḫişālī

Ṣabā kim ṭār-ı zülf-i ʿanberīnüñ tārmār eyler
Ḫıṭā vü Çīn ü Māçīni nigārā müşk-bār eyler

Nevʿī Efendi

Yolda görmezlenüp itdüñ beni eflāke naẓar
Gitdüñ ey rūḥ-ı revān eylemedüñ ḫāke naẓar

Ehlīyel-ḳāḍī

Yolda eyler bizi görmezlenüp eflāke naẓar
Gitdi ol şāh-ı kerem eylemedi ḫāke naẓar

ʿİṣmetīyel-ḳāḍī

İtseñ olmaz mı şehā bu dil-i ṣad-çāke naẓar
Göñül alçaḳlıḳ idüp eyle ne var ḫāke naẓar

Ḫişālī

Yolda görse bize baḳmaz ider eflāke naẓar
Gitdi ol serv-i revān eylemedi ḫāke naẓar

[Derkenar]

—

Eyle ḳapuñda şehā sīne-i ṣad-çāke naẓar
Ḳaṣr-ı ʿālīden ider şems-i felek ḫāke naẓar

Ḫātemī Beg

Sübḥa-i ehl-i riyā kim benddür zencīrdür
Dāne-i dām-ı ṭamaʿ dur leşker-i tezvīrdür

Keşfī Stanbūlī

Ḳaşlaruñ ḳavs-i ḳażā ġamzeñ belādan tīrdür
Şīr diller ey kemān ebrū saña naḥcīrdür

106a

Sulṭān Murād

Nār-ı firākuñile bu baġrum kebābdur
Bu gözlerüm piyāleleri pür-şarābdur

Miṣālī Edirnevī

Ḥaşr olmadıġuñ ʿāşıḳa gerçi ʿaẕābdur
Maḥşerde ṣorulur ṣaḳın olda ḥisābdur

Vālihī Üsküdārī

Her bir kelāmı pādişehüñ bir kitābdur
Tevḥīd-i Ḥakda her sözi faṣlü'l-ḫitābdur

Siyāhī'l-kātib — Mihr-i ḥüsnin kim o māh-ı ʿālem-ārā gösterür
Ḳāmetüñ ʿarż eylese aʿlādan aʿlā gösterür

Muṣṭafā Çelebi — Ḫam-ı necm zülfin ḳaçan yār-ı dil-ārā gösterür
Onsekizbiñ ʿālemüñ sırrın hüveydā gösterür

Ḫişālī — ʿĀrızın ʿarż idüp ol māh-ı şeb-ārā gösterür
Ḫūb olan elbetde kendin bī-muḥābā gösterür

Sülūkī — Yā Rab cemāl-i yārda bu ḥüsnile bu ān nedür
Andan bu nāz u ʿişveler ʿaşḳ ehline her an nedür

Siyāhī'l-kātib — Ey rūzgār-ı kīne-cū bu ʿaksine devrān nedür
Ehl-i dile cevr eyleyüp bu ẓulm-i bī-pāyān nedür

Ḫişālī — Ḫaṭṭ-ı ruḫuñ muṣḥaf mı yoḫsa āyet-i Kurʿān nedür
Dībāce-i ḥüsnüñde şehā meh yāḫūd ʿunvān nedür

106b

Ḫayālī Beg — Cān-ı ʿālem ṣūretā çoḳdur velī cānānı bir
Nice yüzbiñ encümüñ olur meh-i tābānı bir

Şenāyī'l-ḳāḍī — Müneccim cevher-i nā-yāb laʿlüñ bī-nişān söyler
Ne dem kim noḳṭa-i remlile ġāyibden nişān söyler

Rıżāyī — Benüm her bir nigāhum yāre bir rāz-ı nihān söyler
Zebān-ı ḥālile her zaḫm-ı sīnem dāstān söyler

Ḫişālī — Benüm her zaḫm-ı sīnem yāre bir rāz-ı nihān söyler
Aġız açup zebān-ı ḥālile derdüm ʿayan söyler

Ḥüseyin Efendi Kefevī — Meẕāḳ ehli lebüñ yād itse ṭūṭī ḳandı vaṣf eyler
Bilen söyler ʿacebdür ḫāl-i ʿālem bilmeyen söyler

Necātī — Ġamum kuh-sāre añsam ʿaksine nice süḫan söyler
ʿAcebdür ḥāl-i ʿālem bilmeyen söyler bilen söyler

Ḫişālī — Zebān-ı ḥāl ile derdüm vücūdum cümleten söyler
Ḳaçan ḥālüm şorup ol ḫüsrev-i şīrīn-dehen söyler

107a

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim

Ḫişālī — Dir ise eşk-i çeşmüñ nerm ü āhuñ serd ü bāriddür
Şaḳın incinme cānānuñ cevābı cümle vāriddür

Velehu Ḫişālī — Cefā vü mihri cānānuñ dilā cümle fevāyiddür
Muḥaṣṣal her ne itse saña rāciʿ saña ʿāyiddür

Velehu Ḫişālī — Raḳīb-i dīv ṣūret ehl-i ʿaşḳa kim dilā żıddur
Uṣūle uymaz aṣlı beddür anuñ fikri fāsiddür

Vālihī/Üsküdī — Teʿallüḳ eylemek ʿaşḳ-ı Ḫudādan ġayre zāyiddür
Cemāl-i lā-yezāle ʿāşıḳum Allāh şāhiddür

Cinānī/Bursevī — Şehā kāfūrı añmak gerdenüñ yanında zāyiddür
Müşābihdür dimek el-ḥāṣılı teşbīhe bāriddür

[Derkenar]

Ḫişālī — Peyām-ı vaṣl-ı yār ile ṣabā irişdi ḳāṣıddur
Biḥamdillāh ki ṭāliʿ yāver ü baḫtum müsāʿiddür

Saʿdī Maḥmūd Efendi-zāde Üsküdī — Derūnum milketinde şāh olan maḥbūb vāḥiddür
Aña bu iki çeşm-i ḫūn-feşānum iki şāhiddür

Derviş Şāfī — Derūn-ı sīnede nihān olan sulṭān-ı vāḥiddür
Benüm ʿaşḳum ḥakīḳīdür aña Allāh şāhiddür

Ḫişālī — Beni maḥbūbdan menʿ eyleyen ʿālemde zāhiddür
Velī ṭutmam ben anuñ pendini Allāh şāhiddür

Lāmiʿī/Bursevī — Kim oḳur vaṣl-ı işneyni kim ol aṣlında vāḥiddür
Ki cehlen vāhidi ḳısmet hemān tevḥīd-i cāḥiddür

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

ʿĀlī Efendi — Zühd ü taḳvā lafẓ-ı zāyid ḥüsn-i maʿnā ġayridür
Rind-i şāhid-bāz ol ey zāhid ki daʿvā ġayridür

Ḫişālī — Zühd ü taḳvā ser-be-ser daʿvā vü maʿnā ġayridür
Merd-i maʿnā ġayridür meydān-ı daʿvā ġayridür

Yaḥyā Beg — Vuṣlat serāyı kim nice yıldır binā olur
Bir demde nār-ı fürḳatile hep hebā olur

ʿĀlī Efendi — Göz görmedin miyānuña dil mübtelā olur
Bālā içinde ol ne görinmez belā olur

Ḫişālī — Zülfüñ kemendine ki göñül mübtelā olur
Bī-çāre ʿāşıḳa ʿaceb özge belā olur

Velehu Ḫişālī — Derd ü belā-yı dil-bere kim mübtelā olur
Cevr ü cefāsı bāʿiş-i mihr ü vefā olur

[Derkenar]

Ẓihnī Baġdādī — Bi'ṭ-ṭabʿ ehl-i ḥüsn ḳamu bī-vefā olur
Ḥayf ol esīre kim bulara mübtelā olur

Ḫişālī — Devlet anuñ ki derd ü ġama mübtelā olur
Lā-büd belānuñ āḫiri ẕevḳ ü ṣafā olur

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Seyyid Muḫtārī — Bāde-nūş eyleme aġyārla dirsem ter olur
Meded ol dil-ber-i gül-çihre ne ter dil-ber olur

Ḫişālī — Ne ʿaceb yār-ı semen-ber ne güzel dil-ber olur
Görmedüm nevʿ-i beşerde ne perī-peyker olur

Beḳāyī Ṭursun-zāde — Ḳays-veş zümre-i ʿuşşāḳa şu kim server olur
Ḫass u ḫāşāk-ı ḥarīmüñ başına efser olur

[Derkenar]

Veysī Efendi — Ḥālet-i vuṣlat-ı dil-ber ne ʿaceb yerler olur
Ādemüñ ʿaḳlı gider ẕevḳ ü ṣafādan bir olur

Meylī — Eşigüñ ṭaşı ile kim ki şehā hem-ser olur
Ehl-i ʿaşḳa ayaġı ṭopraġı tāc-ı ser olur

Velehu Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Cinānī Bursevī — Vaʿde-i vaṣl-ı nigāruñ eṣeri ẓāhir olur
Ḫalf ider ṣanma ekābirde dilā söz bir olur

Ḫişālī — Ḳarşumuzda ki dilā yār gelüp ḥāzır olur
Merdüm-i çeşm-i cihān-bīnüm aña nāẓır olur

Velehu Ḫişālī — Her ḳaçan ḫaṭṭ-ı ʿiẕāruñ güzelüm ẓāhir olur
Cümle esbāb-ı melāḥat dükenüp āḫir olur

Velehu Ḫişālī — Cühelā zümresinüñ niʿmeti kim vāfir olur
Ġaybdan ehl-i dile ḫ̆ān-ı belā ḥāżır olur

[Derkenar]

Dānişī — Her ruḫuñ vaṣf ideni ṣanma söze ḳādir olur
Her Gülistān oḳıyanlar dime kim şāʿir olur

İsḥaḳ Üsküdārī — Gerçi Yūsuf gibi mümtāz güzel nādir olur
İki ʿālemde naẓīrüñ daḫī yoḳ söz bir olur

107b

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Seyyid Feyżī Beg — Devlet el virmez diyü çeşmüñ neye nem-nāk olur
Şāh u dervīşüñ yiri āḫir bilürsin ḫāk olur

Ḫişālī — Tīġ-i ʿaşḳile ten-i ṣad-pāre her dem çāk olur
ʿĀşıḳ-ı ṣādıḳ odur kim derdden bī-bāk olur

Seyyid Feyżī Beg — ʿĀşıḳ-ı ṣādıḳ ki rāh-ı ʿaşḳ içinde ḫāk olur
Rūzgār aña virür rifʿat yiri eflāk olur

[Derkenar]

Riyāżī Efendi — Cism-i zerdiyle o kim gülzār-ı ʿaşḳa tāk olur
Biñ ġazāl-i mihr aña bir beste-i fitrāḳ olur

Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim

Seyyid Feyżī Beg — Ne bu bāġuñ Süleymānı ne ḫod Şeddādı ḳalmışdur
Ne mülkinden eşer ẓāhir ne bir bünyādı ḳalmışdur

Ḫişālī — Bu dār-ı bī-beḳānuñ ne Semūd u ʿĀdı ḳalmışdur
Ne ṭāḳ-ı Kisrā ḳaṣr-ı Ḳayṣerüñ bünyādı ḳalmışdur

Velehu Ḫişālī — Bu dār-ı bī-beḳānuñ ṣanmañuz kim dādı ḳalmışdur
Hemān ancaḳ dil-i bī-çārenüñ feryādı ḳalmışdur

Tīgī Beg — Belā kūhında ṣanmañ yoḳ yire Ferhādı ḳalmışdur
Dimāġında anuñ var ise Şīrīn dādı ḳalmışdur

Bahr-i Hezec-i Aḫreb

Şevḳī Edirnevī — Gerçi ki vücūdın ʿadem itmiş kişi çoḳdur
Ḥāl ehli arasında dehānuñ gibi yoḳdur

Ḫişālī — Gevher güzelüm kān u baḥirde ḳatı çoḳdur
Ammā dür-i dendānile laʿlüñ gibi yoḳdur

Seyyid Feyżī Beg — Dirsen ki lebümsüz sükerüñ lezzeti yoḳdur
Böyle acı söz ehl-i meẕāḳa ḳatı çoḳdur

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Ḫişālī — ʿĀşıḳuñ ʿaşḳı nigāra baḳışından bilinür
Pāyine ṣu gibi göñli aḳışından bilinür

Velehu Ḫişālī — Dil ü cānuñ saña meyli bakışından bilinür
Pāyüñe şu gibi göñli akışından bilinür

Velehu Ḫişālī — Ġamzesi dökdügi ḳan iki ḳaşından bilinür
Nitekim ḫūnī olan lā-büd işinden bilinür

Velehu Ḫişālī — Dil-berüñ cevr ü cefāsı bakışından bilinür
Boynuma zülfi kemendin ṭaḳışından bilinür

Seyyid Feyżī Beg — Ṣāf-dil ʿāşıḳ-ı ṣādıḳ bakışından bilinür
Varını āteş-i ʿaşḳa yakışından bilinür

Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim

Seyyid Feyżī Beg — Felek mir'āt-ı ḳalb-i ʿārifi geh bī-ṣafā eyler
Döner gāhī olur āyīne-i ʿālem-nümā eyler

Velehu Feyżī — Felek gāhī olur kim yāri yārinden cüdā eyler
Gehī künc-i belā-yı hecri meydān-ı vefā eyler

Ḫişālī — Dem-ā-dem şanmañ ol şūḫ-ı cefā-pīşe cefā eyler
Gehī cevr ü cefā gāhī döner mihr ü vefā eyler

[Derkenar]

Velehu Ḫişālī — Ol āfet ehl-i ʿaşḳa gāh olur cevr ü cefā eyler
Gehī luṭf u keremler gösterüp mihr ü vefā eyler

ʿİṣmetī-yi-l-ḳādī — Bize geldükçe ol şūḫ-ı cihāñ cevr ü cefā eyler
Varup aġyāre ammā ṭurmayup mihr ü vefā eyler

Celīlī-yi Bursevī — Beni şanmañ ki dil-ber ʿaşḳı böyle mübtelā eyler
Beni şeydā ezel bezminde ki ḳālū belā eyler

Cevrī-yi Stanbulī — Ḫırām-ı ḳāmeti temkīn-i ʿaḳlı süst-i pā eyler
Nesīm-i ṭurrası ʿaşḳı giriftār-ı hevā eyler

Riyāżī Efendi — Dil-i zārı nişān-ı seng āzār-ı cefā eyler
Bizümle şimdi ol dil-ber ırakdan merḥabā eyler

108a

ʿİşmetī-yi-l-ḳādī

Ṭīġ-i firāḳuñile göñül pāre pāredür
Görseñ biricik anı hele yāre yāredür

Şevḳī-yi Şarḳī

ʿĀşıḳ ki çaġ kimi tini pāre pāredür
Ḥavżına ol tiniyle bir altun fevvāredür

Fiġānī

Miḳrāż-ı ġamzenüñ işi ʿuşşāḳa yāredür
Āvāre diller anuñiçün pāre pāredür

Sihrī

Dāġ u elifle şanma tenüm pāre pāredür
Tīġ-i cefā-yı dil-berile pāre pāredür

Ḫayālī Beg

Ḫudānuñ emri ile mā-i dāfiḳ ādem olur
Göñülde mihr-i Ḫudā ʿarşa nūr-ı aʿẓām olur

Seyyid Feyżī Beg

Yıl evveli ki gelür ġurre-i Muḥarrem olur
Reşūlüñ āli içün Kerbelāda mātem olur

Ḫişālī

Yıluñ başı ki dilā her sene Muḥarrem olur
ʿAzā demidür o demde şafā Muḥarrem olur

Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim

Veysī Efendi

Dilā pīr-i muġānuñ duḫter-i rezle başı ḫoşdur
Ḥelālümdür dir ise kendü kāfir ʿavratı boşdur

Ḫişālī

Gül içün nāle eyler aña ʿāşıḳdur başı ḫoşdur
Hezāruñ bir başı yüz biñ dili vardur ʿaceb ḳuşdur

Velehu Ḫişālī

Ne deñlü telḫ ise sāḳī meẕāḳ ehline mey ḫoşdur
Ne ekşidür ne ḫod ṭatlu velī ḫoş-ḫor u mey-ḫoşdur

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb

Necātī Beg

Şol ʿāşıḳuñ ki dil-ber-i zībā cemāli var
Şād olsun ol hemīşe ki dünyāca mālı var

Yaḥyā Beg — Ḫandān ol ey gönül ki vişāl iḥtimāli var
Fürḳat kemāle irdi kemālüñ zevāli var

Ḫayretī Beg — Luṭf it unutma bendeñi himmet zamānıdur
Kim fevt olur efendi bu furṣat zamānıdur

Āẕerī Çelebi — Geçdi vişāl günleri fürḳat zamānıdur
Gitdi neşāṭ vaḳti melālet zamānıdur

ʿAzīzī Beg — Gül mevsimi ṣafā demi ʿişret zamānıdur
Ṣaḥn-ı çemende yārile ṣoḥbet zamānıdur

Ḫişālī — Bezm-i çemende yār ile ṣoḥbet zamānıdur
Cām-ı şarāb-ı nābla ʿişret zamānıdur

[Derkenar]

Seyyid Feyżī Beg — Nev-rūz irişdi ʿıyş u meserret zamānıdur
Bir āftāb-ı ḥüsne ḥarāret zamānıdur

Velehu Feyżī Beg — Ḫaṭṭuñ irişdi laʿlüñe raġbet zamānıdur
Zīrā bahār mevsimi şerbet zamānıdur

108b

Nādirī-i Ġanī-zāde — Āh kim ehl-i dile dāyim felek bī-dād ider
Bir nefes şādān iderse niçe yıl nā-şād ider

Velehu Nādirī — Dehr-i dūn her laḥẓa bir nev-res güli ber-bād ider
Bülbül-i bī-çāre ḥasretler çeker feryād ider

ʿAṭāyī-i Nevʿī-zāde — Varise ol dil-ber-i güm-geştesini yād ider
Ḳumrī-i dil ṭurma yūsufçuḳ diyü feryād ider

Ḫişālī — Kūh-kenlikler ki ʿaşḳuñla dil-i nā-şād ider
Ṣanma kim ey Ḫusrev ü Şīrīn-dehen Ferhād ider

Zeynī Belġradī — Ṭutmış elin yüzine o ġonca niḳāb ider
Beñzer ki mest-i nāzdur elden ḥicāb ider

ʿAzīzī Beg — Ol meh ki rūyına ser-i zülfin niḳāb ider
Ḫat geldügine ḫaddine beñzer ḥicāb ider

Ḫişālī — Bezm-i belāda başumı gül-gūn şarāb ider
Cismüm firāḳ odıyile biryān kebāb ider

Meẕāḳī Bosnevī — Her bir müje ālūde-i ḫūn-ı cigerümdür
Hūn-ı cigerüm perde-keş-i çeşm-i terümdür

Ḫişālī — Nūş eyledügüm mey diyü ḫūn-ı cigerümdür
Ḫarc eyledügüm ṣu yirine eşk-i terümdür

Velehu Ḫişālī — Pür nūr iden āfāḳı ol alnı ḳamerümdür
Naẓẓāre-i ruḫsāresi nūr-ı başarumdur

Baḥr-i Hezec-i Maḥẕūf-ı Maḳṣūr

Şeyḫī Germiyānī — Maḥabbet zāyil olur çün ʿarażdur
Ḥakīm ider ki şehvānī marażdur

— — Maḥabbet cevherin ṣanmañ ʿarażdur
Anı kim dir ki şehvānī marażdur

— — Şu kim dir ʿaşḳ şehvānī marażdur
İşitmeñ sözini ṣāḥib ġarażdur

Ḫākī Belġradī — Ḥasedden ki ṣaḳın müşgil marażdur
Degül ādem şu kim ṣāḥib ġareżdür

Sulṭān Süleymān — Cām-ı Cem elden düşürme şimdi seyrān vaḳtidür
Nev-bahār eyyāmıdur bülbül ḫoş-elḥān vaḳtidür

Velehu Sulṭān Süleymān — ʿĀşıḳ-ı bī-dillerüñ derdine dermān vaḳtidür
ʿIyş u nūş eyyāmıdur seyr-i gülistān vaḳtidür

Şeyḫī-i Germiyānī

Billah ey serv ü çemen seyr it ki seyrān vaḳtidür
Söze gel bülbül gibi seyr-i gülistān vaḳtidür

109a

Velehu Baḥr-i Mużāri‘ -i Aḫreb-i Mekfūf

Revānī Beg

Bir māhdur yüzüñ ki ḫaṭuñ aña hāledür
Bāġ-ı ruḫuñda sünbül-i ter bir külāledür

Bāḳī Efendi

Gül-gūn ḳabāsı ól şanemüñ şanki lāledür
Cism-i laṭīfi lāle-i ḥamrāda jāledür

Emrī Çelebi

Ḳanlu yaşum şarābına çeşmüm piyāledür
Bezm-i belāda muṭribüm efġān u nāledür

Raḥmī-i Bursevī

Müşgīn ṣaçuñ ki ḳaşlaruñ üzre ḥavāledür
Miḥrāb-ı Ka‘be üzre muḳaṭṭa‘ celāledür

‘Ālī Efendi

Gül didigüñ şarābla ṭolmuş piyāledür
Bir barmacuḳ ki eksile pervāzı lāledür

Zerd Muṣliḥiddīn

Bezm-i ġamuyla muṭrib u ney āh u nāledür
Eşküm şarāb u fikr-i dehānuñ nevāledür

Ẓarīf-i Çorluvī

Bezm-i çemende jāle mey ü sāḳī lāledür
Şebnemle her gül anda mücevher piyāledür

Ḫişālī

Hecr-i lebüñle muṭribimüz āh u nāledür
Ol bezme ser-sifāli muṣanna‘ piyāledür

[Derkenar]

Vuṣūlī Beg

Cismi semen libāsı anuñ berg-i lāledür
Sīmīn dügmeler anuñ üstinde jāledür

Vālihī-i Üsküdārī

Bezm-i çemende lāle ile şanma jāledür
Sāḳī mey-i sefīd ile la‘līn piyāledür

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Ḳāsım Paşa

Sünbül ṣaçuñ ki berg-i gül üzre külāledür
Ḫāl-i ḫaṭuñla hemdem-i müşgīn ġazāledür

Rāyī-Germiyānī

Zāhid ki meyl-i ḳalbi hemān ḳīl ü ḳāledür
ʿAşḳ ehlinüñ ḳamu naẓarı vecd ü ḥāledür

Nergisī-ül-ḳādī

Bedre degül nigāhı cihānuñ hilāledür
Noḳṣanedür naẓarları ṣanma kemāledür

Velehu Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb-i Mekfūf

Necātī Beg

Çünkim güzellik ipini zülfüñ uzatdılar
Ḥaḳḳā ki boylarınca yazıḳlara batdılar

Ṭāliʿī Beg

İzüñ ṭozın egerçi ki biñ cāna ṣatdılar
Göz göre ḥayf añа ki yabanlara atdılar

Ẕātī Beg

Kirpiklerüñ ki bir oḳı yüz cāna ṣatdılar
Biñ cāna geçecek oḳı yabana atdılar

Naẓmī-Edirnevī

Anlar ki şerbet-i leb-i cānānı ṭatdılar
Ḥaḳḳā budur ki cānı dilā cāna ḳatdılar

Ḫiṣālī

Şunlar ki būs-ı laʿlüñi biñ cāna ṣatdılar
Ḥayfā ki cān metāʿını yabana atdılar

Velehu Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb-i Mekfūf

Bāḳī Efendi

Kūyuñ gedāsı oldı dil-i mübtelāyı gör
Sevdā-yı mülk-i salṭanat eyler gedāyı gör

Ümīdī Çelebi

Sevdā-yı ʿaşḳ ider bu dil-i mübtelāyı gör
Billāh ḳaṣd-ı salṭanat eyler gedāyı gör

ʿAhdī

İrmek diler ḳapuña dil-i mübtelāyı gör
Meyl-i ṭavāf-ı Kaʿbe ḳılupdur gedāyı gör

Refʿī-lengü-l-ḳādī

Zülfüñ esīri oldı dil-i mübtelāyı gör
Bağlandı ḳaldı bir ḳıla miskīn gedāyı gör

Rūḥī-Baġdādī
Cānān elinde cām-ı mey-i dil-güşāyı gör
Mestāne ger ṣunarsa sañā gel ṣafāyı gör

Ṣubḥī
Dil düşdi dām-ı zülfüñe nā-geh belāyı gör
ʿAşkuñ ne ḥāle ḳoydı dil-i mübtelāyı gör

Ḫişālī
Zencīr-i zülfe düşdi dil-i mübtelāyı gör
Bend oldı ḳaldı ḳāküle miskīn gedāyı gör

[Derkenar]

Bāḳī Efendi
Ḫūnī göziyle ol müje vü ebruvānı gör
Tīr ü kemān elinde iki Türkmanı gör

Sulṭān Cem
Raḥm eyledi bu ḥālüme kevn ü mekānı gör
Ṭaşlarla dögünüp yürür āb-ı revānı gör

Ḫᵛāce-zāde Meḥmed Efendi
Mirʾāt-ı rūy-ı yāre naẓar ḳıl cihānı gör
Gülzār-ı ḥüsn dil-keşine baḳ cinānı gör

Ḫişālī
Nuṭḳa gelürse nāzile laʿl-i cevānı gör
Cān-baḫş ider meded var o rūḥ-ı revānı gör

[Derkenar]

Ḫişālī
Āzād iken ḳul oldı dil-i mübtelāyı gör
Zencīr-i zülf-i dil-bere düşdi belāyı gör

Fevrī Efendi
Benden var ey nesīm gel ol meh-liḳāyı gör
Ṭolan ḥarīm-i kūyını var ol ārāyı gör

Ḫāletī-ʿAzmī-zāde
Künc-i belāda ḥāl-i dil-i mübtelāyı gör
Gel ḫasta-i maḥabbetüñ olan gedāyı gör

109b

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim
Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilat

Sulṭān Selīm-i Ṣānī Ṭālibā sa‘y-ı beliġ it kūy-ı yāre varı gör
Cānı cānāne virüp terk eyle yoġı varı gör

Sulṭān Murād Gel bu varlıḳ perdesin ḳaldır cemāl-i yāri gör
Dīde-i cānı küşāde eylegil dīdārı gör

Yaḥyā Beg Gel vücūduñ perdesin ḳaldır cemāl-i yāri gör
Cān gözinden sil ġubārı çihre-i dil-dārı gör

Bāḳī Efendi Künc-i ebrūsın ḫayāl it güşe-i gülzārı gör
Ḥalḳa-i zülfin ḳıyās it ṭabla-ı ‘Aṭṭārı gör

Ḳabūlī Efendi Ka‘be-i kūy-ı nigāre sa‘y it ey dil varı gör
Nūr görmek isteriseñ gel ‘iẕār-ı yāri gör

Ṭālibī ‘Aḳlumı tārāc idelden ol perī-ruḫsārı gör
Ādemīden ‘add ider mi bende-i ġam-ḫᵛārı gör

Baṣīrī-Şarḳī Ey köñül ger Leylī görmek dileriseñ yārı gör
Ger dilerseñ körmege Mecnūnı gel ben zārı gör

Ḫişālī Ḳaysu’l-Leylīyi görem dirseñ benümle yāri gör
Ḫusrevānı ḳul iden Ferhād-ı Şīrīn-kārı gör

[Derkenar]

Kāmilī Aç göñül ‘ayn-ı vücūduñ perdesin dīdārı gör
Sil ġubār-ı çeşm-i cānuñdan cemāl-i yāri gör

‘Abdīyel-ḳādī Raḳṣ iderken gel o servüñ itdügi reftārı gör
Şan teẕerv ü ḫoş ḫırāmān geşt ider gülzārı gör

Ḫişālī Gönlümi āşüfte ḳıldı zülf-i ‘anber-bārı gör
Özge bir ḳayda düşürdi ṭurra-i ṭarrārı gör

Nādirī Efendi Ġāra döndi gözlerüm anda ḫayāl-i yāri gör
Merdüm-i bīmārı terk itmez o yār-ı ġārı gör

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Sūzī — Bu leṭāfet kim senüñ gül-berg-i ḫandānuñdur
Nāzenīnlik ḫūblık naḫl-i ḫırāmānuñdadur

Beyāżī — Şīve-i müşgīn ġazālān çeşm-i fettānuñdadur
Āb-ı rūy-ı dil-beri çāh-ı zeneḫdānuñdadur

Fużūlī — Āşiyān-ı murġ-ı dil zülf-i perīşānuñdadur
Ḳande olsam ey perī gönlüm senüñ yanuñdadur

Ṣāfī — Pertev-i nūr-ı İlāhī rūy-ı raḫşānuñdadur
Şīve-i ḫūbı senüñ çeşm-i ġazālānuñdadur

Ḫişālī — Cān revān oldı şehā la'l-i Bedaḫşānuñdadur
Żāyi' itdüm gönlümi şāyed senüñ yanuñdadur

[Derkenar]

Necātī Beg — Meyvesi her şīvenüñ luṭfıyla bustānuñdadur
Fitnesi āḫir zamānuñ çeşm-i fettānuñdadur

Dürrī Efendi — Ḫançer-i zerrīn-ġılāfuñ nitekim yanuñdadur
'Āşıḳuñ ḳanı senüñ şemşīr-i bürrānuñdadur

Siyāhī — Her ne fitne var ise ol çeşm-i fettānuñdadur
Her ne keşret var ise zülf-i perīşānuñdadur

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Mu'īdī — Ṭālī'üm naḥs olduġı çerḫ-i sitem-gerden midür
Başuma bunca belā dilden mi dil-berden midür

Ḫurremī — Acıyup ṣabr itdügüm şol la'l-i sükkerden midür
Ya perīşān olduġum ol zülf-i 'anberden midür

Penāhī — Yārdan yād olduġum bu baḫt-ı bī-ferden midür
Yā felāketler felekden mi bed-aḫterden midür

Nesīmī — Yā Rab ol rūyuñ çerāġı şem‘-i ḫāverden midür
Yā Rab ol gül-gūn yañaġı verd-i aḥmerden midür

Ḫişālī — Başuma bunca belā çarḫ-ı sitem-gerden midür
Derdüm efzūn olduġı baḫt-ı bed-aḫterden midür

Velehu Ḫişālī — Ṭālī‘üm dūn olduġı baḫt-ı bed-aḫterden midür
Yoḫsa Yā Rab bilmezem çerḫ-i sitem-gerden midür

Velehu Ḫişālī — Her dem āyā bu cefā çerḫ-i sitem-gerden midür
Yoḫsa ey dil ṭālī‘-i şūm u bed-aḫterden midür

[Derkenar]

Velehu Ḫişālī — Yārdan dūr olduġum çerḫ-i sitem-gerden midür
Bu felāketler felekden mi bed aḫterden midür

Velehu Ḫişālī — Cānuma bunca cefā dilden mi dil-berden midür
Yoḫsa aġyār-ı bed-endīş ü sitem-gerden midür

Velehu Ḫişālī — Ṭab‘-ı pāküm naẓmda pākīze gevherden midür
Şā‘ir-i şāḥib-ṭabī‘at nükte-perverden midür

110a

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim
Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün

Necātī Bey — N’ola bī-mihr ise dil-ber biḥamdillāh ki meh-rūdur
Şu deñlü şöhreti var kim hemān bir şehr bir odur

Velehu Necātī — Nigārā tūtiyā-yı ḫāk-i pāyüñ özge dārūdur
Çekilse sürmeden eksik degildür göz terāzūdur

Sehā’ī — Yaḳında bir güzel sevdüm melek-ḫū vü perī-rūdur
Iraḳ mı Ka‘beden kūyuñ didüm didi aña rūdur

Ānī-Tirevī — Yazılmış ṣanmañuz levḥ-i cebīnüm üzre ebrūdur
Benüm baḫt-ı siyāhum bildürür bir ḳara yazıdur

Āhī Çelebi

Nigārā ḥāṣılum zülf-i semen-būyuñda bir būdur
Ki bu ʿömr-i dırāzumda benüm varumda bir būdur

Ṣunʿī Gelibolī

Getürmek bādeyi bezme ki ġavġāya sebeb olur
Götürmez kimse meclisde anı bir delü ḳanludur

Naẓmī Edirnevī

Didüm bu sünbül-i zülfüñ ki ey gül-ruḫ semen-būdur
Dimāġı ḫoş dem iden bu mıdur her dem didi budur

Bāḳī Efendi

Degül pehlū efendi ʿużv-ı pāküñ bir içim ṣudur
Miyānuñ ḥavż-ı sīmīn içre düşmiş ṣanki bir mūdur

Ḫayālī Beg

Bu bāġ-ı ʿālem-ārā kim ser-ā-ser verd-i ḫoş-būdur
Şu deñlü şöhreti var kim hemān bir şehr bir budur

Maḳālī Efendi

Nihāl-i ḳāmet-i mevzūnı yārüñ naḫl-i dil-cūdur
Dil-i meyyālimüz ardınca anuñ bir aḳar ṣudur

Cemālī Çelebi

Dimeñ zīr-i ʿiẕārında o māhuñ ḫaṭṭ-ı dil-cūdur
Yüzi miṣbāḥdur rūşen çerāḳ dibi ḳarañudur

Velehu Cemālī

N'ola ol nev-cevāna diseler peyveste ebrūdur
İki ḳaşuñ çatup ʿuşşāḳa kīn itmek aña ḫūdur

Vuṣūlī

Murādı dünyede ancaḳ hemān bir ḳadd-i dil-cūdur
Aḳar her gördügi serv-i revāna ṣanki dilcūdur

Ḫiṣālī

Nigārā ḥüsnüñe zīnet viren bu çeşm ü ebrūdur
Ḥicāb içinde ḳopan nāf-ı miskīn zülf-i şeb-būdur

[Derkenar]

Ẕātī Beg

Şu kim ṣu yirine ḳan içmek anuñ çeşmine ḫūdur
Dudaġı sūre-i Kevṯer ḥaḳiçün bir içüm ṣudur

Velehu Ẕātī

Didüm kim aġızı altun deger Yūsuf-cemāl odur
Didiler kim neden dirsin didüm kim göz terāzūdur

Necātī Bey

Şu günden kim boyuñ serv ü ser-i zülfüñ semen-būdur
Çenār olmışdurur gider benefşe ḳara yaşlıdur

—

Dir idüm ḳahve fincānına sāġar gibi gül-rūdur
Velī bu ḳan olacaġuñ içi iñen ḳara şudur

Mecāzī-i Mostarī

Müjeñ tīr ü ḳaşuñ ḳavs-i kemendüñ tār-ı gīsūdur
Raḳīb ü ʿāşıḳ u dil-ber seg ü şayyād-ı āhūdur

Veysī Efendi

Vefāsızlar añılsa añılan ol yār-i dil-cūdur
Şu deñlü şöhreti vardur ki bir dünyā vü bir odur

Baḥr-i Remel-i Mecnūn
Feʿilātün Feʿilātün Feʿilatün Feʿilün

Bāḳī Efendi

Ruḫuñ ey ġonca-dehen berg-i gül-i ḫod-rūdur
Dir gören zülf-i siyeh-kāruñ içün şeb-būdur

Ṣādıḳ

Ḫaṭṭ-ı müşgīnüñe kim fitne ḳoparmaḳ ḫūdur
Virmesün zülfüñe yüz andan ümīdüm budur

Meʾābī

Dem-be-dem gözden aḳar eşk-i firāvān cūdur
Görüben raḥm idesin iki gözüm mercūdur

Tīġī Bey

Sevdigüm bir müjesi tīr ü kemān ebrūdur
Anı pehlūya çeken ḫayli ḳavī bāzūdur

Rifʿatī Çelebi

Dili feryād u fiġāna getüren ol rūdur
İñleden bülbüli her demde gül-i ḫoş-būdur

Cemālī Çelebi

Şāhid-i pīr-i muġan gerçi hilāl-ebrūdur
Ḥaḳ budur duḫter-i rez daḫi bir içim şudur

Ḫişālī

Zülf-i şeb-gūnı leṭāfetle hemān şeb-būdur
Nāfe miskīni ḥicāba düşüren hep budur

[Derkenar]

Ḫadengī Çelebi — Başdan ʿaḳlum alan kākül-i ʿanber-būdur
Dir gören kākül-i müşgīnüñe ʿanber-būdur

ʿAzmī Efendi — Çeşmi hā bīni elif üstine med ebrūdur
Āh ezelden dil-i sevdā-zedeye yazudur

110b

Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim
Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün

Fevrī Efendi — Degül cism-i nizārumda görinen üstüḫ̆ān yer yer
Bedende ṭurra-i ġam zaḫmı ḳalmışdur nişān yer yer

Raḥmī Bursevī — Degül ey lāle-ḫad gülşendeki serv-i revān yer yer
Çemen-ḳaddüñ añup āh eyleyüp çıḳdı duḫān yer yer

Şuhūdī Efendi — Dönüpdür penbe-i dāġıyle cism-i nā-tüvān yer yer
Ḳurı bir şāḫa kim üstinde ḳalmış āşiyān yer yer

Mecdī Efendi — Ḫarāb-ābād-ı cismümde degüldür üstüḫ̆ān yer yer
O miḥnet ḫāneden bir ḳaç sütūn ḳaldı nişān yer yer

ʿUbeydī Efendi — Mezārum üzre sünbüller degül ey yār-ı cān yer yer
Yarar hecrüñ odı dilde çıḳar andan duḫān yer yer

Fehmī — Olursa mürde cismüm tīr-i dil-dāra nişān yer yer
Ḥulūl eyler ṣanur ney leẕẕetinden cisme cān yer yer

Selīḳī el-ḳādī — Tenümde oḳlaruñ zaḫmından aḳsa n'ola ḳan yer yer
Ciger-ḫūn olmışidi yol bulup oldı revān yer yer

Rıżāyī Efendi — Felekde görinen encüm degildür her zamān yer yer
Benüm bu tīr-i āhumdan delindi āsmān yer yer

Rumūzī — Görinen ṣanmañuz ebr-i kebūd-ı āsmān yer yer
Çıḳupdur āteş-i āh-ı derūnumdan nişān yer yer

ʿAyşī — Gören tīġ-i cefāyile başumda tāze ḳan yer yer
Şanur kūh-ı ġam üzre kim açılmış erġuvān yer yer

Zülālī — Sipāh-ı eşke ḫayme oldı çeşm-i ḫūn-feşān yer yer
Degül kirpiklerüm aña olupdur rīsmān yer yer

Sālikī — Felek bāġı virürse n'ola cennetden nişān yer yer
Olupdur nergis ü güller nücūm-ı āsmān yer yer

Āzādī — Elifler sīnem üzre ḳanıla oldı ʿayān yer yer
Bitürdi ḫāk-i cismüm ṣan nihāl-i erġuvān yer yer

ʿAyānī — Görinen her gice ṣanmañ nücūm-ı āsmān yer yer
İdüpdür tīr-i āhum çerḫa ey meh-rū nişān yer yer

ʿAdīmī-i Ferhād Bey-zāde — Delindi zaḫm-ı tīrüñden dil ey ḳaşı kemān yer yer
Anuñçündür ki cismümden aḳar her demde ḳan yer yer

Sebzī Çelebi — Ne şevḳile ki yaḳdum sīneme dāġ-ı nihān yer yer
Yaḳamı çāk idicek gül gibi oldı ʿayān yer yer

Baḥrī-i Ṭamaşvarī — Görinen ṣanmañuz yurtdur zemīn üzre yanan yer yer
Şerār-ı nār-ı āhumdan ṭutışmışdur cihān yer yer

Dürrī Ḥasan Paşa — Şu deñlü dīde aḳıtdı belā bezminde ḳan yer yer
Dökülmişdür gören ṣanur şarāb-ı erġuvān yer yer

Ḫişālī — Müje ṣanma görinen dīde-i terde ʿayān yer yer
Kenār-ı cūda bitmişdür gözüm serv-i revān yer yer

[Derkenar]

Mecdī — Ten-i zerd ü nizārumda degüldür üstüḫ̆ān yer yer
Fenā ḳaṣrına çıḳmaġa uruldı nerdübān yer yer

İlāhī — Degüldür ey kemān-ebrū bedende üstüḫ̆ān yer yer
Gelüp cismümde ṭutdı tīr-i ḫūn-rīzüñ mekān yer yer

Āẕerī — Ten-i vīrānda hecrüñle bükülmiş üstüẖ̆ān yer yer
Belā ṭāḳıdur olmış ḳaṣr-ı miḥnetden nişān yer yer

Mecdī — Degül cism-i nizārum üzre dāġ-ı ẖūn-feşān yer yer
Olupdur ẖākdan ṣan lāleler ey gül ʿayān yer yer

ʿAṭā — Zebāne kim olur göynüklü āhumdan ʿayān yer yer
Yanup yaḳılmaġa sen şāha olmışdur zebān yer yer

Ḫişālī — Degül ẖayl-i kevākib şemʿ-veş her şeb yanan yer yer
Ḫadeng-i tīr-i āhumdan delindi āsmān yer yer

Velehu Ḫişālī — Ten-i zerd ü nizārumda degüldür üstüẖ̆ān yer yer
Müjeñ tīrine ey ẖūnī dikilmişdür nişān yer yer

Şāhidī — Delindi ney gibi tīr-i müjeñle üstüẖ̆ān yer yer
Çıḳarsa n'ola cism-i pür-figārumdan fiġān yer yer

Rāzī Birāder-i ʿĀlī — Degül cism-i nizārumda görinen üstüẖ̆ān yer yer
Bedende ṭurra-ı ġam zaẖmı ḳalmışdur nişān yer yer

Velehu Rāzī — Çıḳup āhum şerārıyla ḳızıl yaşıl duẖan yer yer
Diker şāhum sifāl-i serde mīr-i ʿāşıḳān yer yer

Ḳabūlī Efendi — Degüldür şerḥalarla tende dāġ-ı ẖūn-feşān yer yer
Şeh-i ġam geçmege yolında ḳalmışdur nişān yer yer

Raḥmī Bursevī — Semend-i yāri görsem cūş ider eşk-i revān yer yer
Ṣabādan mevc urur gūyā ki baḥr-i bī-girān yer yer

Fehmī — Degül çerẖ-i felekde encüm ey nā-mihribān yer yer
Şererdür dūd-ı āh-ı āteşīnümde ʿayān yer yer

Sihrī — Olupdur sīnede ẓāhir yine dāġ-ı nihān yer yer
Açıldı gūyiyā bāġ-ı cihānda gülsitān yer yer

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim

Nevʿī Efendi — Belā dildendürür dil-dār elinden dādımuz yoḳdur
Gönüldendür şikāyet kimseden feryādumuz yoḳdur

Semāʿī — Biḥamdillāh ki bī-nām u nişānuz adımuz yoḳdur
Dil-i vīrānemüzden özge bir ābādımuz yoḳdur

[Derkenar]

Faḫrī — Şu sözde ṣādıḳız kim söylerüz īcādımuz yoḳdur
Cefā vü cevri yār eyler diyü isnādımuz yoḳdur

Ḫişālī — Biḥamdillāh ki varlıḳ defterinde adımuz yoḳdur
Anuñçün ber-murāduz biz dil-i nā-şādımuz yoḳdur

111a

Ādemī — Her umūruñda dilā bunca bu tedbīr nedür
Yā ezel "naḥnu ḳasemnā"daki taḳdīr nedür

Şemsī Paşa — Zāhidā vāḳıʿ ama söyleye taʿbīr nedür
Ḫidmetümde bileyin ben daḫi taḳṣīr nedür

Ḫusrev Beg — Mest görmekle bizi ṣūfī bu taḥkīr nedür
Ḥaddimüz biz bilürüz ḫod yā bu taʿzīr nedür

Ḫālişī — Ḫalḳı bend itmege cānā dime tedbīr nedür
Yā o pīçīde olan zülf-i girih-gīr nedür

Ḫişālī — Gerden-i ʿāşıḳ-ı bī-çārede zencīr nedür
Ḫam-be-ḫam ḳākül ile zülf-i girih-gīr nedür

Şemsī Paşa — Dilde yetmez mi ġamuñ başumda sevdālar nedür
Çeşm-i ʿuşşāḳa görinmezken bu ġavġālar nedür

Ḫusrev Beg — ʿĀrıż-ı gül-gūnuñ üzre ḫāl-i zībālar nedür
Lāle-i ḥamrā mıdur ol verd-i raʿnālar nedür

Mīrī-i Ḳınalı

Yā İlāhī bilmezem başumda sevdālar nedür
Gözlerümden dem-be-dem aḳan bu deryālar nedür

Şevḳī-i Şarḳī

Sen kimi bugün yāri kimiñ var menüm var
Bir dil-ber ü dil-dārı kimiñ var menüm var

Ḫişālī

Bir sencileyin yāri kimüñ var benüm var
Bir yār-ı vefā-dārı kimiñ var benüm var

Fāyiżī Çelebi

Gidermiş elden evvel ṣoḥbetüñle ġuṣṣa vü ġamlar
Ḳanı ey cām-ı Cem ol şevḳler ol eski ʿālemler

Miṣālī-i Edirnevī

Görinmezsin perī-veş çekdürüp āzārla ġamlar
Ḳanı ey cām-ı ʿālemde senüñle sürdügüm demler

Yaḥyā Efendi

Baña ḳan aġladur hicrān deminde çekdigüm ġamlar
Gelür bir bir ḫayāle rūz u vaṣluñla geçen demler

Ḫişālī

Ḳanı künc-i belāda fürḳatüñle çekdigüm ġamlar
Ḳanı kūyuñda kebş-i cānı ḳurbān itdigüm demler

111b

Siyāhī-i el-kātib

Göñülde āteş-i ġam sīnede dāġ-ı elem vardur
Başumda nice sevdā vü heves dīdemde nem vardur

Ḫuşūʿī Beg

Nişār-ı ḫāke ṣanma bende dīnār u direm vardur
Nuḳūd-ı eşk-i çeşm-i ḫūn-feşāndan ġayrı nem vardur

Ḫişālī

Eṣer yoḳ ẕevḳ u şādī vü meserretden elem vardur
Gözüm göñlüm açılmaz ḳalb-i maḥzūnumda ġam vardur

Velehu Ḫişālī

Ṣafā-yı ḫāṭırum ẕevḳum sürūrum yoḳ elem vardur
Niçe demdür gözüm göñlüm açılmaz bende ġam vardur

Velehu Ḫişālī

Açıl ey ḳalb-i maḥzūnum dime göñlümde ġam vardur
Ne ġam yirsin biḥamdillāh elüñde cām-ı Cem vardur

Seyyid Hāşimī
Tenūr-ı sīnede nār-ı maḥabbet başdan aşmışdur
Yaşum ṭūfānı dilden cūş idüp ġāyetde ṭaşmışdur

Zīnetī-i Sirozī
Ciger ḫūn-ābesinden seyl-i eşk-i āl ṭaşmışdur
Yürekdendür sözüm derd-i derūnum ḥadden aşmışdur

Merkezī-i Merkez-zāde
Temevvüc eyleyüp deryā-yı dil ġāyetde ṭaşmışdur
Hevā-yı ʿaşḳile emvāc-ı ḥayret başdan aşmışdur

112a

Necātī
Niçe bir dil şīşesin seng-i cefā-yı yār şır
Gel teraḫḫum eyle ġurbet içre göñlüm yar şır

Yetīmī
Zülf ü ḫāl-i göñlüm gördükçe göñlüm yarşır
Bu perīşān ḫāṭırum bilsem niçün ol yār şır

Ḫişālī
Göñlümüñ āyīnesin seng-i cefā-yı yār sır
Ḫāṭır-ı mecrūḥum anuñçün dem-ā-dem yar sır

Necātī
Ġamzesine çeşm-i ḫ̆āb-ālūd-ı dil-ber yaşdanur
Bir dil-āver gibi kim yatduḳça ḫançer yaşdanur

Bahārī
Zülf-i müşg-efşān ki her dem ḫadd-i dil-ber yaşdanur
Mārdur gülşende gūyā kim gül-i ter yaşdanur

Ḫişālī
Ġamze vü müjgānına kim çeşm-i dil-ber yaşdanur
Bir dil-āverdür ki gūyā tīġ u ḫançer yaşdanur

112b

Bahārī
Dil müjeñ oḳları zaḫmından helāk olmış yatur
Sīne ġamzeñ ḫançerinden çāk çāk olmış yatur

Raḥmī
Tīġ-i ḥasretden ki sīnem zaḫm-nāk olmuş yatur
Ḫākdür seyl-āb-ı ġamdan çāk çāk olmış yatur

Ḫişālī
Tīġ-i müjgānuñla cismüm zaḫm-nāk olmış yatur
Şerḥa şerḥa yāre yāre çāk çāk olmış yatur

Fevrī — Kāyināt uñ genc-i devlet künc-i vīrānındadur
Hey gözüñ aç ʿālemüñ ʿālem öte yanındadur

Velehu Fevrī — İsteriseñ künc-i vaṣlı genc-i vīrānındadur
Ey göñül meşhūrdur devlet ḳażā yanındadur

Nizāmī — Ol perī-peyker ki dil zülf-i perīşānındadur
Āyet-i ḥüsn ü melāḥat ol perī şānındadur

Ḫişālī — Ol perīnüñ kim göñül zülf-i perīşānındadur
Sūre-i Kevṣer ḥaḳı zemzem lebi şānındadur

Nergisī ül-ḳādī — Ḫāṭırum çerḫüñ ne ṣūdında ne ḫüsrānındadur
Fikrüm ancaḳ ol mehüñ vaṣlında hicrānındadur

Ḫalīlī Diyarbekrī — Ol perī kim elleri ʿāşıḳlaruñ ḳanındadur
Göñlümüñ cemʿiyyeti zülf-i perīşānındadur

113a

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim
Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün

Bāḳī Efendi — Açıl bāġuñ gül ü nesrīni ol ruḫsārı görsünler
Ṣalın serv ü ṣanavber şīve-i reftārı görsünler

Vuṣūlī Beg — Gözüñi görmeyenler nergis-i bīmārı görsünler
Ḳadüñ seyr itmeyenler serv-i ḫoş-reftārı görsünler

ʿĀlī Efendi — Süzülsün çeşm-i mestüñ devlet-i bīdārı görsünler
Bozulsun bend-i zülfüñ bendeler dīdārı görsünler

Ḫālişī Beg — Ḳabā-yı sebzle ol dil-ber-i ʿayyārı görsünler
Cinān bāġında ḳopmış serv-i ḫoş-reftārı görsünler

Maḳālī Efendi — Gidersün ʿişveyi güller o gül-ruḫsārı görsünler
Ḳosun feryādı bülbüller bu āh u zārı görsünler

Rūḥī	Gider yüzden niḳābuñ ol gül-i ruḫsārı görsünler İñen yüz virme zülfe ḫāl-i ʿanber-bārı görsünler
ʿUlvī Çelebi	Elinde sāġar-ı gül-rengile dil-dārı görsünler Cihān bāġında açılmış gül-i bī-ḫārı görsünler
Ẓihnī	Açıl gülşende bülbüller o gül-ruḫsārı görsünler Ṣalın şimdād ile ʿarʿar o ḫoş-reftārı görsünler
ʿAzīzī Beg	Maḥabbet ehline ʿarż it o gül-ruḫsārı görsünler Cinān bāġında bülbüller fiġān u zārı görsünler
Lisānī	Ṭulūʿ it ey ḳamer-ṭalʿat güneş ruḫsārı görsünler Bugün ʿaşḳ ehli gelsünler cemāl-i yārı görsünler
Velehu Lisānī	Dehānuñ görmeyenler ġonca-i gülzārı görsünler Lebüñ seyr itmeyenler bāde-i gül-nārı görsünler
Nādirī Efendi	Şehā ʿarż-ı cemāl it ḳudret-i Settārı görsünler Żiyā vir ʿāleme ol rūy-ı pür-envārı görsünler
Ḥükmī- Ḥasan Efendi	Tekellüm eyle cānā laʿl-i sükker-bārı görsünler Muṭarrā kākülüñ çöz nāfe-i Tatarı görsünler
Cinānī-i Bursevī	Ḫırām it serv gibi şīve-i reftārı görsünler Lebüñ nāzile depret leẕẕet-i güftārı görsünler
ʿAyānī	Ruḫuñdan burḳaʿı ḳaldır begüm dīdārı görsünler Perī-peykerler ey āyet melek-ruḫsārı görsünler
Müdāmī	Tecellī ḳıl cemālüñ pertev-i envārı görsünler Muʿanber kākülüñ çöz ṭurra-i ṭarrārı görsünler
Seḥābī	Sehāb-ı zülfüñi refʿ it ḳamer-ruḫsārı görsünler Açıl ey ġonca ḫandān ol ruḫ-ı gül-nūrı görsünler
Ṣadāyī	Ḳadem baṣ gülşene ey serv-ḳadd reftārı görsünler Gel açıl ġonca-veş güller gibi ruḫsārı görsünler

Ḫişālī — Gül-i bāġ-ı leṭāfetdür o meh ruḫsārı görsünler
Ḳosun gülzārı bülbüller varup ol yārı görsünler

ʿĀlī — Benüm serv-i ḫırāmānum şalın reftārı görsünler
Söze gel nāzla ey ġonca-fem güftārı görsünler

Yaḥyā Beg — Dilā rūḥ-ı muṣavver görmeyenler yārı görsünler
Ne naḳş itmiş yine naḳḳāş-ı Ḳudret-bārı görsünler

ʿAṭāyī-Nevʿī-zāde — Cilā vir cāma sāḳī Maṭlaʿü'l-envārı görsünler
Dile bir cürʿa feyż it Maḫzenü'l-esrārı görsünler

[Derkenar]

Remel-i Mecnūn

ʿĀlī Efendi — Şarı aṭlas ile par par yanar ol mihr-i münīr
Bir yoluñ yüzlüdür āh āteşi itmez teʾşīr

Velehu ʿĀlī — Niʿmet-i seyr-i cemāl eylemez aç olanı sīr
Loḳma-i vuṣlatı ṣūfī yiyemez ol anı yir

Velehu ʿĀlī — Şanma ʿaks-i leb-i rengīnüñ idüpdür teʾşīr
Laʿl-i nābuñdan olur bādesinüñ rengi peẕīr

Şāhī Oḳçu Meḥmed Paşa-zāde — Berg-i gül ʿārż-ı dil-dāra dime oldı nazīr
Ter düşüp çünki ruḫ-ı āli olur rengi peẕīr

Suʿūdī Efendi — Hāle şanma seng-i āşüfteñ olup māh-ı münīr
Dāʾire içre girüp sen mehi eyler teshīr

Veznī-İzniḳī — Çekdi ḳavs-i ḳuzaḥı rezm ide mānend-i delīr
Ḳılıcından felegüñ ḳan ṭamar ey mihr-i münīr

Mesīḥī Beg — Evc-i ḫüsn üzre ṭuluʿ iden eyā mihr-i münīr
Pertevüñle nʾola ger bulsa şeref ḫāk-i ḥaḳīr

Ḫişālī — Ḫacletinden ḳızarup bezmde ey mihr-i münīr
Nice demdür ki lebüñden mi olur rengi peẕīr

Celāl Beg — Gün yüziyle o mehüñ bir ola mı māh-ı münīr
Farḳı yerden göge anuñla anuñ Tañrısı bir

Ḫişālī — Ẕerre-veş ditrer ʿizāruñ göreli mihr-i münīr
Gül gibi laʿl-i lebüñden mey olur reng-i peẕīr

Velehu Ḫişālī — Vechi var ẓulmet-i hecri ile olsam dil-gīr
Ẕerrece ʿarż-ı ʿizār itmedi ol mihr-i münīr

Tīgī Beg — Olsa şemşīr-i müjeñ n'ola dil almakda dilīr
Ḥüsn-i tedbīrle sulṭānum idüpdür el bir

Nefʿī Çelebi — Āferīn ey ʿalem-efraḫte ser-dār-ı dilīr
Ṣafder-i ḳalʿa-güşā ṣaf-şiken-i kişver-gīr

113b

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Sulṭān Murād — Belā-yı hecr egerçi ʿāşıḳ-ı dīdāre müşgildür
Fiġān u nāle-i ʿāşıḳ daḫi dil-dāre müşgildür

Derwīş Paşa — Taḥammül cevr-i yāre ṭaʿne-i aġyāre müşgildür
Bilür derd ehli anı yāre üzre yāre müşgildür

Ḫātemī Beg — Seven ʿāşıḳ dimek derd-i derūn-ı yāre müşgildür
Gedālar ḥālini ʿarż eylemek ḫünkāra müşgildür

Bezmī-i Aʿmā — Ser-i kūyuñdan ayrılmaḳ dil-i ġam-ḫᵛāra müşgildür
Vaṭandan düşmek ādem ey perī āvāre müşgildür

Sipāhī Beg — Sebebsiz ʿarş-ı ḥāl ol şūḫ-ı şīrīn-kāre müşgildür
Teḳarrüb kesb idüp söz söylemek ḫünkāre müşgildür

Ẕihnī — Tedārik pāy-bend-i ṭurra-i dil-dāre müşgildür
Begüm dīvāne-i zencīr-i ʿaşḳa çāre müşgildür

Rūḥī — Ḫırīdār olmamaḳ bülbül gül-i bī-ḫ̱ār müşgildür
Velī dil-beste olmaḳ şāhid-i bāzāra müşgildür

Dürrī Efendi — Vefā eyle cefā itme dimek ol yāre müşgildür
Dilā terk eylemek mu'tādını dil-dāra müşgildür

Ḫişālī — Vefā ummaḳ vefāsızdan dil-i ġam-ḫ̱ār müşgildür
Göñül virmek be-ġāyet şāhid-i bāzāra müşgildür

[Derkenar]

Nebātīyü'l-ḳādī — Taḥammül āteş-i 'aşḳa şaḳın bī-çāre müşgildür
Hemān göz göre atılmaḳ gibidür nāra müşgildür

Ḫişālī — Dil ü cān virmemek ol leẕẕet-i güftāra müşgildür
Görüp meyl itmemek ol şīve-i reftāra müşgildür

Baḥr-i Kāmil-i Müsemmen-i Aḫṭaf
Mefā'ilün Fe'ūlün Mefā'ilün Fe'ūlün

'Ālī Efendi — Lebüñi raḳīb öperse dimezem ki cān benümdür
Baña būse virseñ ammā ṣanuram cihān benümdür

Sūzī — Göricek senüñ cemālüñ ṣanuram cihān benümdür
Düşicek ṭapuñdan ayru dimezem ki cān benümdür

Tīġī Bey — 'Amelüm recā-yı vaṣluñ ṣanasın cihān benümdür
Emelüm hevā-yı la'lüñ nitekim bu cān benümdür

Ḫişālī — İdicek viṣāl-i fikrin ṣanuram cihān benümdür
Gelicek firāḳ u hecrüñ dimezem ki cān benümdür

Baḥr-i Hezec-i Müsemmen-i Sālim

Bāḳī Efendi — Dil-i maḥzūna vuṣlatdan firāḳ-ı dil-rubā yegdür
Cihānda yār-ı ḥādiṣden kadīmi āşinā yegdür

Yaḥyā Bey — Viṣāl-i dil-güşāsından firāḳ-ı dil-rubā yegdür
Cemālinden celālin gör vefāsından cefā yegdür

Şuhūdī Efendi — Bu ʿālem kār u bārından baña kūy-ı fenā yegdür
Ṭoḳuz çerḫüñ ser-ā-ser aṭlasından bir ʿabā yegdür

Velehu Şuhūdī — Cihānuñ cümle varından dile bir dil-rubā yegdür
Felekde mihr-i gerdündan baña bir meh-liḳā yegdür

Miṣālī Çelebi — Ölümlü ʿāşıḳa fürḳatde kūy-ı dil-rubā yegdür
Kişi ġurbetde bīmār olıcaḳ dārü'ş-şifā yegdür

Ḫiṣālī — Egerçi ṣūfīye cānándan ise bir ʿabā yegdür
Bütün dünyā metaʿ ından benüm yārüm baña yegdür

Cinānī Bursevī — Dilā ʿālemde dil-dāruñ vefāsından cefā yegdür
Murādın gözlemekden ʿāşıḳa zīrā rıżā yegdür

[Derkenar]

Hüdāyī — Varup yalvarmadan kendü gelen ḫūrī-liḳā yegdür
Dilā bekle ricā bābın tevekkül ḳıl Ḫudā yegdür

ʿUlvī Çelebi — Şürāḫī ḳulḳulū feryād-ı bülbülden baña yegdür
Ḳurı ṣīt u ṣadādan ʿārife rengīn-edā yegdür

Celāl Bey — Nigārā vādī-i hecrüñde şādīden belā yegdür
Ki yād illerde yüz biñ yāddan bir āşinā yegdür

Hicrī — Kilāb-ı kūyuña varup refīḳ olmaḳ baña yegdür
Kişi kim Kaʿbeye ʿazm itse yārān-ı Ṣafā yegdür

ʿİlmī — Şehā yanumda şerḫüñ aṭlasından būriyā yegdür
Gedālar ḥaḳḳına biñ zer ḳabādan bir ʿabā yegdür

ʿĀlī Efendi — Cinándan ehl-i ʿaşḳa āsitān-ı dil-rubā yegdür
Mariże gülsitāndan güşe-i daru'ş-şifā yegdür

114a

Fużūlī — Ṣabūḥ içün baña dürd-i mey-i şebāne yiter
Esrüge var ḫarāb olmaġa bahāne yiter

ʿĀlī
Gözüm yaşarduġı dūd-ı dile bahāne yiter
Yürek yanıḳlıġı ʿaşḳ odına nişāne yiter

Mesīḥī
Her oḳ ki benden ayrıġa ol yār cān atar
İncindüginden aña kirişin kemān atar

Ḫuffī
Ḳaşuñ kemānı ġamzeñ oḳın kim revān atar
Dil ana ḳarşu sīne ṭutar ol revān atar

Ḫayretī
Her oḳı kim nişāna o ḳaşı kemān atar
Cānlar nişān olmaḳ içün aña cān atar

Ḫayālī
Tīrin ḳaçan nişāna o ḳaşı kemān atar
Aña nişān olmaġa ʿuşşāḳ cān atar

Ḫişālī
Şanmañ o ḳaşı yā müje tīrin ʿayān atar
Girmiş kimine nergis-i mestī nihān atar

ʿUbeydī
Ḫadeng-i ġamzesine sīnede nişān arar
O ḳaşı yā beni öldürmege bahāne arar

Rıżāyī
Raḳīb evine varup ol şeh bahāne arar
Ḳulını şatmaġa varise bir bahāne arar

Ḫişālī
Cihāna ol şeh-i ḥüsn ü bahā cihāna arar
Kemend-i zülfine bend itmege bahāne arar

Bī-maḫlaṣ
Baña yārüñ yañaġı lāle yeter
Bitmesün gülşende lāle yeter

Ezherī
Bezm-i ġamda gözüm piyāle yeter
Muṭrib ol ʿıyşa āh u nāle yeter

Ḫişālī
Vaṣf-ı laʿlüñde bu maḳāle yeter
Ḫaṭṭ-ı sebzüñde bu risāle yeter

Şeyḫī-i Germiyānī
Ey kīmyā-naẓar bize sözüñ güher yiter
Yaşum bezek yüzüñden ıraḫ laʿl ü zer yiter

Ḥayretī Beg — Ayn-ı ʿināyetiyle baña bir naẓar yeter
Maḳṣūd eger vefā ise işbu ḳadar yeter

114b

Necātī — Sırrumı fāş eyledi o noḳṭa noḳṭa ḫāller
Ḳumda oynasun begüm şimdengirü remmāller

Żaʿīfī — Lāle gibi ṭonanup dil-ber giyinmiş aller
Zülfi diller ṣaydına ḳor mu ruḫında aller

Ḫiṣālī — Şemʿ dür gül-gün-ruḫuñ pervānelerdür ḫāller
Çizginürler şemʿ üñ eṭrāfında açup bāller

Sulṭān Süleymān — Sāġar u mey ḥürmetin mest-i ḫarābīler bilür
Lā-cerem mey-ḫānenüñ ḳadrin şarabīler bilür

Sebzī — Ruḫlaruñda ḫaṭṭuñ aḥvālin kitābīler bilür
Nitekim defter ḥisābını ḥisābīler bilür

Ḫiṣālī — Eşk-i çeşmüm gevher ü naḳdin ḥisābīler bilür
İzdiyād u naḳṣ-ı māl-ı vaḳfi cābīler bilür

115a

Seyyid Feyżī Beg — Perīşān göñlüm ey Leylī-veşüm meftūnuñ olmışdur
N'ola zülfüñle bend itseñ anı Mecnūnuñ olmışdur

ʿİṣmetü'l-ḳāḍī — Göñül ey ṣaçları Leylī senüñ Mecnūnuñ olmışdur
Gezer vādī-i ġamda rūz u şeb maḥzūnuñ olmışdur

Ḫiṣālī — Ṣaçı leylüm dil-i dīvāne kim Mecnūnuñ olmışdur
Görüp ol ḥüsn ü ān u behceti meftūnuñ olmışdur

Seyyid Selāmī — Dil-i āşüfte ey Leylī senüñ meftūnuñ olmışdur
Perīşān-ḫāṭır itme pendile Mecnūnuñ olmışdur

Āẕerī Çelebi — Benüm ol ʿāşıḳ-ı şūrīde kim Mecnūnuñ olmışdur
Görelden çeşm-i fettānuñ gezer meftūnuñ olmışdur

Vālihī-Üskübī — Dāġ-ı sīnem ġam beyābānında bitmiş lāledür
Eşk-i çeşmüm anuñ eṭrāfına düşmiş jāledür

ʿİṣmetī-ʾel-ḳāḍī — Lebleri üzre görinen ṣanmañuz teb-ḫāledür
Bāġ-ı ḥüsni içre ol māhuñ açılmış lāledür

115b

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Sulṭān Murād Ḫān — Ferd-i muṭlaḳ Vāḥidüñ nūrında kim mestūrdur
Ger ḥaḳīḳatle naẓar ḳılsañ ḳamu bir nūrdur

ʿĀrifī
Maʿrūf Efendi — Ṣūretüñ āyīnesi ʿazm-i seferden dūrdur
Kim anı ṣūret-peẕīr iden ṣafā vü nūrdur

Sulṭān Süleymān — Sīnede ʿaşḳ āteşini nār sañmañ nūrdur
Ehl-i diller ḫānesi anuñ ile maʿmūrdur

Ḥāletī-ʿAzmī-zāde — Baḳmasa gördükçe yār incinme kim maʿẕūrdur
Şīveye meşġūl olur hem ḥüsnine maġrūrdur

Nişānī — Māverādan seyr-i dīdār eyleyen mesrūrdur
Genc-i ġaybı şāhid-i maʿnāyile mestūrdur

[Derkenar]

Behişti Efendi — ʿAşḳ-ı cān-efrūzı cānā nār ṣanma nūrdur
Kaʿbe-veş anuñla vīrān göñlümüz maʿmūrdur

— — Her ne cevrüñ var ise ben bendeñe maʿẕūrdur
Pādişāhum kendü düşen aġlamaz meşhūrdur

Şānī — Genc-i ẕāt envār-ı evṣāf ile kim mestūrdur
Mebdeʾ-i kevneyn olan ḥarfeyn ile ol nūrdur

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Seyyid Feyżī Beg
Bahār eyyāmıdur ey gül gel açıl vaḳt-i şādīdür
Bu demlerde çemen seyri surūr u ẕevḳe bādīdür

Dürrīyè-l-kātib
Bahār irdi dilā ʿayş ile çün eyyām-ı şādīdür
Nesīmī ṣubḥ-dem bezm-i çemende ẕevḳe bādīdür

Ḫişālī
Hevā-yı kākülüñ gerçi hevā-yı nefse bādīdür
Velī kim küştegān-ı şāh-rāh-ı ʿaşḳa hādīdür

Velehu

ʿUlvī Çelebi
Şehā kūyuñda gönlüm bir gedā-yı müstemendüñdür
Erenler ḥaḳḳı baş u cāna ḳalmaz bir levendüñdür

Vālihī-i Üsküdārī
Ḥayāt efzā-yı cān būs-ı leb-i şīrīn-ḳandüñdür
Dil ümmīd itse n'ola yine kendü derd-mendüñdür

Cāmī-i Mīrlivā
Zülf-i dil-ber ṭolaşur boynuma iki gicedür
Ey muʿabbir vāḳıʿā taʿbīri anuñ nicedür

—
Gülşen-i ḥüsn içre cānlar virdügüm bir ġoncadur
Laʿl-i mey-gūnı ḫayāli gül gibi eglencedür

Cemālī Çelebi
Vaṣf-ı ruḫsāruñla şiʿrüm ḫaylice zībācadur
Naẓmuma çün ḫilʿat-ı ḥüsnüñ senüñ dībācedür

116a

Ḫişālī
Benüm ʿaşḳ-ı ṣafā-baḫşum ʿaceb pākīze gevherdür
Siyeh ḫākī ḳızıl altun ider kibrīt-i aḥmerdür

Velehu Ḫişālī
Ruḫuñ ḫurşīdi māhum mihr-i enverden münevverdür
Żiyā-yı pertev-i mihr-i ʿiẕāruñ günden aẓherdur

Velehu Ḫişālī
Ruḫuñ cānā meh-i tābān yaḫūd ḫurşīd-i enverdür
Anuñçün gün gibi ʿālem żiyāyile münevverdür

Ḥāletī-ʿAzmī-zāde — Dilā bezm-i ṣafāda bāde nūr-ı dīde-i terdür
Anuñçün sāġar-ı mey iki gözümle berāberdür

Velehu Ḫişālī — Gönül murġı ʿadem gülzārın özler nice demlerdür
Anı bunda ṭutan şimdi o ṭıfl-ı nāz-perverdür

Ḫişālī — Bahār eyyāmı irdi şāhı gülzāruñ gül-i terdür
Yeşil destārına her ġonca bir al peyem-berdür

Ḥamdī — Ṭavāf-ı kūy-ı yār itmek baña çün ḥacc-ı ekberdür
Ḥasan Bey-zāde — Hilāl-ebrūlaruñ seyr eylemek ʿıyda berāberdür

Ṭarzī Baġdādī — Gözüñ nergis ṣaçuñ sünbül ruḥuñ berg-i gül-i terdür
Nihāl-i ḳāmetüñ ey ġonca-fem serv-i ṣanavberdür

Şemʿī — Bi-ḥamdillāh bugün ḳadrile ʿālem ʿıyd-ı ekberdür
Mübārek baḫtlu begler begi ferḫunde-aḫterdür

Velehu Şemʿī — Yine ʿālem bahār ile bugün firdevs-i ekberdür
Ṣanavber bāġda ṭūṭī zülāl-i Ḫıżr kevṯerdür

[Derkenar]

Nergisī el-ḳāḍī — Süveydā-yı dilüñ ümmīdi ḳand-i laʿl-i dil-berdür
Meges gibi ki dāyim ārzūsı şehd ü sükkerdür

Yaḥyā Beg — Şerār-ı nār-ı āhum ay u gün gibi semāʿ eyler
Meger kim sūzıla nāy-ı fiġānum istimāʿ eyler

Sāʿī Naḳḳāş — Celāleddīn Rūmī Meṯnevīyi iḫtirāʿ eyler
Niçe demler eḥibbāsıyle ẕevḳinden semāʿ eyler

Bāḳī Efendi — Gönül her naġme kim çeng-i ġamuñda iḫtirāʿ eyler
Ḳoyup zühre felekde sūz u sāzın istimāʿ eyler

Ẕātī Beg — Fiġān u nālemüñ nāyın felekler istimāʿ eyler
Anuñçün Mevlevī gibi döne döne semāʿ eyler

Vālihī-i Üsküdārī

Ġam-ı ʿaşḳuñla cān ṣabr u şekībāya vedāʿ eyler
Göñül şemşīr-i hecrüñle cihāñdan inḳiṭāʿ eyler

Ḫişālī

Göñül çeng-i ġamuñda naġmeler kim iḫtirāʿ eyler
Felekde raḳṣ urup zühre melekler istimāʿ eyler

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Ḫayālī Bey

Cān nişār olduġına cānāne acır gördiler
Ehl-i diller göz yaşın bir bir naẓardan sürdiler

Ḫişālī

Serv-i ʿarʿar ḳāmet-i mevzūnuñı kim gördiler
Ṣaf ṣaf olup serverā ḳamu ḳıyāma ṭurdılar

116b

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Bahāriyye-l-ḳāḍī

Bu devr içre elinde her kimüñ cām-ı Cemi vardur
Cihānuñ pādişāhıdur ḥakīḳat ʿālemi vardur

Ḫişālī

Dime rüsvā-yı ʿaşḳ olduḳça ʿuşşāḳuñ ġamı vardur
Ki rüsvā olmanuñ ʿaşḳ ile özge ʿālemi vardur

[Derkenar]

—

Cihānda herkesüñ lā-büd dilinde bir ġamı vardur
Fiġān itme göñül gāhī ġamuñ da ʿālemi vardur

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Nevʿī Efendi

Yāreler cism-i żaʿīfümde aġız bir itdiler
Derd-i ʿaşḳı ol ṭabīb-i cāna taḳrīr itdiler

ʿAvniyye-l-ḳāḍī

Ḳatlüme ġamzeñle müjgānuñ aġız bir itdiler
Bilmezem bāʿiş nedür ḫayr işi teʾḫīr itdiler

ʿAbdiyye-l-ḳāḍī

Dil-rubālar ḳaşların yā ġamzesin tīr itdiler
Delmegiçün ʿāşıḳuñ baġrını tedbīr itdiler

Ḫişālī — Dil-rubālar ḫam-be-ḫam zülfin ki zencīr itdiler
Bu dil-i dīvānenüñ bendine tedbīr itdiler

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Ḫişālī — Nigārā ehl-i ʿaşḳuñ kimi şāh u kimisi beydür
Raḳībüñ bir ḫar-ı lā-yefhem aġyār ise bir segdür

Şefīʿ ül-ḳāḍī — Serāy-ı sīnede ṣadre geçürsem tīrüñi yegdür
Çün ey ḳaşı kemānum dāyimā beyden gelen yegdür

Cemālī Çelebi — Bize lāfı olur şāʿir diyü baḳmaz ʿaceb beydür
Sezādur ṣaydı aġyāre yalancıdan köpek yegdür

Ḫişālī — Yanumdan tīr-i ġamzeñ cān evinde beslemek yegdür
Meṣeldür dirler ey ḳaşı kemān beyden gelen beydür

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Cemālī Çelebi — Żamīrinde ṣuladur (?) kūy-ı yāri nesl-i merdümdür
Ve bi'l-cümle hemānā mā'-i mevṣūl eşk-i çeşmümdür

Behişţī Efendi — Semend-i devlet-i dehre süvār olma ki bī-dümdür
Ḫarāb-ābād-ı ʿālemde aña maġrūr olan gümdür

Ḫişālī — Yatan ḫāk-i meẕelletde dem-ā-dem eşk-i çeşmümdür
Egerçi merdüm-i çeşmüm bebekdür līk merdümdür

[Derkenar]

Ḫayālī Bey — Egerçi yüzdeki ḫālüm belā-yı cān-ı merdümdür
Ḫaṭuñ bir fitne peydā itdi kim ol arada gümdür

Ḫişālī — Fiġān u nāleden maḳṣūdum iẓhār-ı teẕallümdür
Gel ey nūr-ı baṣar merdümlik it vaḳṭ-i teraḥḥümdür

Nevʿī Efendi — Ḳızardı aġlamaḳdan gözlerüm cāy-ı teraḥḥumdur
Naẓar ḳıl kim ḥicab altında ḳalmış iki merdümdür

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Ḫişālī — Ḳanı vādīde bir ʿāşıḳ dil-i maḥzūna uyar
Kūhda Kūh-kene vādīde Mecnūna uyar

Seyyid Feyżī Beg — Gülüp açılmalar ol ʿārıżı gül-gūna uyar
Nitekim girye bu ben ʿāşıḳ-ı maḥzūna uyar

Ḫişālī — Nāle vü āh u fiġān-ı ʿāşıḳ-ı maḥzūna uyar
Nitekim girye dilā dīde-i pür-ḫūna uyar

Velehu

Necātī Beg — İyü varur müjesi sīnemi efkār eyler
Ḫoş ider ġamzeleri gönlümi bīmār eyler

[Derkenar]

Veysī Efendi — Künc-i vaşlın o perī ellere iḳrār eyler
Bu ʿacebdür baña iḳrārını inkār eyler

Ḫişālī — Yār kim ṭıfl-ı dili zülfine ber-dār eyler
Dār-ı dünyāyı bizüm başumuza ṭar eyler

Velehu Ḫişālī — Vaşlın ol Ḫusrev-i Şīrīn-dehen iḳrār eyler
Soñra ol ʿahdine ṭurmaz döner inkār eyler

117a

Ḫāletī ʿAzmī-zāde — Niçe āzādeleri zülfi giriftār eyler
Ḳande bir fitne ki var gözleri bī-dār eyler

[Derkenar]

— — Ādemi faḳr u fenā görince nā-çār eyler
ʿĀşıḳumdur dimeye yār baña ʿār eyler

Ḫişālī — Her kimi ʿaşḳına kim yār giriftār eyler
Anı manṣūr-ṣıfat zülfine ber-dār eyler

Reʾyī — Ādemi faḳr u fenā ʿāşıḳ-ı bī-mār eyler
Teng-destlik kişiyi gör nice nā-çār eyler

ʿUlvī — Her ḳaçan faḳr u fenā cān u dile kār eyler
ʿĀşıḳumdur dimege yār baña ʿār eyler

Velehu

Nevʿī Efendi — Meclis-i ḥüsne ḫaṭ-ı laʿli ʿaceb revnaḳdur
Mey-i nābile içi ṭopṭolı bir zevraḳdur

Ḫāletī-i ʿAzmī-zāde — Ol güzel kim tenine penbe denilse ḥaḳdur
Ḳovamaz düşmeni zīrā ki yüzi yumuşaḳdur

Ḫişālī — Nīk ü bedden ne gelür diñle cevābum ḥaḳdur
Kimsenüñ medḫali yoḳ fāʿil-i muṭlaḳ Ḥaḳdur

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Ḥayretī Beg — Sūz-i dilden ḳorḳarum āh itmege ʿālem yanar
Çār erkān u ṭoḳuz eflāk u yidi yem yanar

Ḫayālī Beg — Nār-ı dilden ẓāhir itsem bir şerer ʿālem yanar
Ṭursa bir dem sīne-i sūzānum içre ġam yanar

Cinānī-i Bursevī — Germ olup sīnemde kim ʿaşḳ āteşi muḥkem yanar
Sākin olmaz seyl-i eşk-i çeşmile her dem yanar

Baḥrī-i Ṭamaşvarī — Sūz-ı dilden ḳorḳarum āh itmege ʿālem yanar
Ṭutuşur bu nüh ḳıbāb u neyyir-i aʿẓām yanar

Ḫişālī — Nār-ı dilden bir şerer düşse ḳamū ʿālem yanar
Ṭutuşup yer yer zemīn ü āsmān muḥkem yanar

ʿĀlī Efendi — Ten-i zerd engübīn-āsā ki tīrüñden müşebbekdür
Maḥabbet şehridür her ḫāne zenbūr aña nāvekdür

Ḫişālī — Eḥibbā arasında muʿteber olan ṭuz ekmekdür
Aña ḳaṣd-ı ḫiyānet yāreye gūyā ṭuz ekmekdür

Velehu Ḫişālī — Cihān ḫalḳı içinde muʿteber olan ṭuz ekmekdür
Hüner yārāne ol nān u nemek ḥaḳḳın gözetmekdür

Velehu Ḫişālī — Dil-i mecrūḥumı pür-ḫūn iden her demde nāvekdür
Tenüm ġırbāle döndi ṣan şebīkedür müşebbekdür

Cemālī Çelebi — Firāḳuñla işüm seyyāḥ olup dünyāyı gezmekdür
Arada ṭaşı başa urduġum zāyid ser ezmekdür

[Derkenar]

Tācirī — Ser-i kūyuñ ṭolanduġum izüñ ṭozına irmekdür
Dem-ā-dem vaṣluña gelmek hemān bir gün geçürmekdür

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḥreb

Seyfī-Defter-dār — Luṭf ile ḫande ol leb-i sükker-şikendür
Gülşende güllerüñ gülüşi zehr-ḫandedür

Ḳabūlī Efendi — Yoḳdur günāh o ġamzesi ḫūnīde bendedür
Şāhum ṣuç öldürende degildür ölendedür

Kesbī-Edirnevī — Eşküm şeh-i ḫayālüñe peyk-i revendedür
Āhum güzer-gehüñde ṣabā-veş devendedür

Nefʿī Çelebi — Ḫūbānda ẕevḳ ʿāşıḳına g.t virendür
Ammā ḥaḳīḳat üzre maḥabbet s...dedür

117b

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

ʿĀlī Efendi — Cevāhir söylerin virürsen ey şāh-ı kerem destūr
Cihān bir mülk-i fānīdür ne şeh ḳalur ne ḫod destūr

Velehu ʿĀlī — Göñül āyīnesi dīdāra maẓhar yāre ben mehcūr
Günüm deycūrdur ammā vücūdum ḳaplamışdur nūr

Ḫişālī — İdelden mihr-i ruḫsāruñ cihānı gün gibi pür-nūr
İder baḫt-ı siyāhından şikāyet ẓulmet-i deycūr

[Derkenar]

Rıżāyī — Yüzüñde ḳaşlaruñ kāfī öñinde ruḫlaruñ ey ḥūr
Yanar miḥrāb-ı mescidde ṣan iki şemʿa-i kāfūr

Mü'mīn Paşa — Şikeste-dil ṣınıḳ-ḫāṭır yıḳıḳ cānum demüm mecbūr
Füsurde ehl-i diller hep sürūr eyyāmı nā-maḥbūr

Emrī Çelebi — Bu leẕẕet kim senüñ şīrīn lebüñde vardur ey ḥūr
Nebāt olsa ʿaceb olmaya ʿaksi düşdügi billūr

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Mesīḥī Beg — Sünbülüñ Hind vilāyetlerinüñ ʿanberidür
Ruḫdaki ḫāl ü ḫaṭuñ Rūm ili dil-berleridür

Seyyid Feyżī Beg — Şems kim maṭlaʿ-ı envār-ı ṣafā peykeridür
Nūr-ı ruḫsārınuñ ey māh-liḳā çākeridür

Ḫişālī — Ḳūh-ken gerçi yaban ādemi bir ṭaġ eridür
Ġam-ı Şīrīnile her āhı birer ṭaġ eridür

Velehu Ḫişālī — Dīdede şāh-ı ḫayālüñ yir iderse yiridür
Cān u dil taḫt-ı revānıdur anuñ kişveridür

Velehu Ḫişālī — Ḫalḳ-ı ʿālem o şeh-i ḥüsn ü bahā çākeridür
Cümle şāhān-ı cihān bende-i fermān-beridür

Ṣunʿī Gelibolī — Dimesünler deli Mecnūna o bir ṭaġ eridür
Derdile ger ide bir āhı o çoḳ ṭaġ eridür

Mevcī Paşa — Mir'āt-ı dile baḳsa o dil-dār yeridür
ʿUşşāḳına luṭf eylese ḥüsn-i naẓarıdur

Celāl Beg	Çeşmüme ġınā viren anuñ ḫāk-i deridür Nem varise ḫārc itsem eşiginde yeridür
Seyyid Feyżī Beg	Yārüñ dili her demde delen ġamzeleridür Bu gözden aḳan ḳanlu yaş anuñ eşeridür
Ḫişālī	Pervāzı yüce ursa göñül murġı yiridür Kim himmet-i yārān-ı ṣafā bāl ü peridür
Velehu Ḫişālī	Ferhād işini başa ilitmiş ṭaġ eridür Bir āteşīn āh ile o çoḳ ṭaġ eridür
Velehu Ḫişālī	Uçursam eger göklere vaṣfile yeridür Zülfi o hümā ẓılluñ iki bāl ü peridür
Dürrī el-kātib	İller egerçi seyre çıḳar irse nev-bahār Ol ḫaṭṭ-ı müşg-bār yiter bāña nev-bahār
118a	
Muḥterem Müftī Ḳıbrısī	Devr-i kühende irdi yine faṣl-ı nev-bahār İtdürdi cām-ı bādeye cāme girev bahār
Bī-maḫlaṣ	Devr-i kühende irdi yine faṣl-ı nev-bahār Bustāne āteş urdı zamān-ı direv bahār
Lisānī Stanbulī	Güller açıldı güldi çemen geldi nev-bahār Gülzār-ı dehre virdi ṣafā nev be-nev-bahār
ʿĀlī Efendi	Mey-köhne yār tāze zamānise nev-bahār İtdürdi ḫalḳa mā-melekin hep girev bahār
Velehu ʿĀlī	Gülşen nigāra döndi giyüp naḳş-ı nev-bahār Ḫidmetdedür çenār u semen-zār u nev-bahār
Nuṭḳī	Güller açıldı oldı yine faṣl-ı nev-bahār Döşendi ser-be-ser çemene ferş-i nev-bahār

Ṭab‘ī — Tam tāze oldı dehr-i kühen irdi nev-bahār
İtdürdi baña ṣabr metā‘ın girev bahār

Derviş Paşa — Merġūb idi laṭīf idi ġāyetde nev-bahār
Olmasa ‘ömr gibi eger tīz-rev bahār

Sā‘ī Çelebi — İdüp ḫazān ḫizānelerin hep girev bahār
Ṣaldı serāy-ı ‘işrete bir ṭarḥ nev-bahār

Rif‘atī — Furṣat geçürmeyüp idelüm ‘ayş-ı nev-bahār
‘Ömr-i ‘azīz gibidürür tīz-rev bahār

Żamīrī — Bustān u bāġa zīver ü fer virdi nev-bahār
Geşt eyledi cihānı meger cū-be-cū bahār

Bezmī-yi A‘mā — Geldi kühen zamāneye fer virdi nev-bahār
İtdürdi hep libāsını ḫalḳa girev bahār

Naṣībī — Gitdi şitā irişdi yine faṣl-ı nev-bahār
İtdürdi ehl-i ‘ıyşa libāsın girev bahār

Ḫişālī — Güller açıldı geldi irüp faṣl-ı nev-bahār
İtdürdi varumı baña ey dil girev bahār

‘İffetī-yi Ebe-zāde — *Güller açıldı başladı bülbül terāneye*
Göz degmesin ṭarāvet-i ḥüsn-i zamāneye

İbni Kemāl Paşa — Ne ṭurfe-dār olur baḳ bu künbed-i devvār
Gözüñ açınca saña gösterür hezār eṭvār

‘Ālī Efendi — Ne ‘arż-ı ḥāle meded var ne ṭāḳat-ı güftār
N’olaydı ḥāl bileydüñ sen ey perī-ruḫsār

Velehu ‘Ālī — Tezerve serve seni beñzedem mi ben ey yār
Birinde yoḳ ḳad ü ḳāmet birisi nā-hemvār

Velehu ‘Ālī — Yanup ṭutuşdı çemen āteş urdı ‘ārıż-ı yār
‘Alevleridür o nāruñ gören ṣanur gülzār

ʿUlvī Çelebi — Miṣāl-i ʿāşıḳ u maʿşūḳ olup ḫazān u bahār
Ḫazān şarardı vü oldı bahār lāle-ʿiẕār

Velehu ʿUlvī — Ḫazān göçüp çemene ḳondı kār-bān-ı bahār
Ḫazānı būy-ı bahār itdi külbe-i ʿaṭṭār

İbni Kemāl Paşa — Yenine gelmegile oldı tīġ cevher-dār
Görüñ ne fāyide eyler kişiye ḥüsn-i civār

Ḫişālī — Meded meded baña bir çāre ḳılsañ ey dil-i nizār
Esīr-i zülf-i nigārum eşīr-i zülf-i nigār

[Derkenar]

Emrī Çelebi — Ḫaṭuñla nāfeyi çün itmek istedüm bāzār
Ben içi ḳan ṭaşı gön ṣatarum didi ʿaṭṭār

Lāmiʿī-i Bursevī — Nedür bu ẕevḳ u ṣafādan cihānda yegrek kār
Ki yār yārile vaṣl oldı bī-ġam-ı aġyār

Ḥamdī-i Tirevī — Geçüp zamān-ı ḫazān irdi yine faṣl-ı bahār
Bahāra irmedi ḳaldı ḥazān-ı fürḳat-i yār

İnsān-ı Kāmil — Ferīb-reng semen-sā-yı tār-ı zülf-i nigār
Ṭırāza ṭurra-i miskīn selāsil-i ṭarrār

Ḫāletī-i ʿAzmī-zāde — ʿAceb degül gice gündüz fiġān iderse hezār
Bilür ki ġonca-i bāġuñ bir aġzı biñ dili var

Şerīf — Ḳomaz o laʿl-i güher-rīz o zülf-i ʿanber-bār
Göñülde ẕerrece ārām u cānda ḳılca ḳarār

Velehu Ḫişālī — Gehī cefā-yı şitā vü gehī ṣafā-yı bahār
Zamānenüñ ezelī ḥāli böyledür her bār

Velehu Ḫişālī — Dehān u mūy-ı miyānına yoḳ didümse o yār
O yoḳ bu yoḳ bize cevri niçün ider ki o yār

Velehu Ḫişālī — Kenār-ı būseye ʿahd itmişidi ṭoġrusı yār
Velīkin ʿaksine döndi sipihr-i kec-reftār

Velehu Ḫişālī — Göñüller almaġıçün ḥāl ü ḥaṭṭını ki ṣalar
O şūḫ hindū-yı zülfin ḳılur sipeh-sālār

Velehu Ḫişālī — Görünse çeşmüme ʿālem ʿaceb mi tīre vü tār
Esīr-i zülf-i nigārum esīr-i zülf-i nigār

Ḫişālī — Fiġān u nāleler itdükçe gülşen içre hezār
O ġonca-leb gülüp açılsa n'ola vechi var

ʿĀlī Efendi — Zemīn yeşermişiken yaġdı sebze üstüne ḳar
Aġardı ḥilye-i pāk-i Ḫalīle düşdi veḳār

Dürrī Efendi — Ne sende mihr ü maḥabbet ne bende ṣabr u ḳarār
Bu ḥāl ile neye varur işimüz āḫir kār

Nevāyī — İrür hemīşe ḫırāmān yir dīk başımda şerār
Saña ni ġam ki başıñ üzredür hemīşe bahār

Ḥāletī ʿAzmī-zāde — Meger ki derde devādur ʿilāc ider her bār
Düḫān-ı āh içer oldı sipihr-i kec-reftār

Nevʿī Efendi — Nedür bu ṭavr-ı laṭīf ü nedür bu ḫoş-reftār
Nedür bu laʿl-i şeker-bār u leẕẕet-i güftār

Velehu Nevʿī — Ne rāh-ı ʿaşḳa nihāyet ne baḥr-i şevḳ-i kenār
Ne tende tābile ḳudret ne cānda ṣabr u ḳarār

Ḫişālī — Meded meded nice dem ey cefāsı çoḳ dil-dār
Ne sende mihr ü vefā var ne bende ṣabr u ḳarār

118b

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Sulṭān Süleymān — Biḥamdillāh ne bed fikr ü ne ḫod bāṭıl ḫayālüm var
Ne bir zerrāḳ-ı sālūsum ne mekr ü ne bir ālüm var

Velehu Sulṭān Süleymān
Gözüm yaşın revān itdi benüm bir serv-dālüm var
Bi-ḥamdillāh ki ʿaşḳile yine bir özge ḥālüm var

Yaḥyā Beg
Ġanīdür ʿaşḳile göñlüm ne mālūm ne menālüm var
Ne vaṣl-ı yāre ḫandānum ne hicrāndan melālüm var

Ḫayālī Beg
Ne gerdūndan sitem çekdüm ne aḫterden melālüm var
İkilikden bu gün ferdüm ne ḫaşm u ne cidālüm var

Raḥmī Çelebi
Ne cānda māsivā ẕevḳi ne dilde ḳīl ü ḳālüm var
Dem-ā-dem ẕikr Ḥaḳḳiyle ne Şīrīn ḥasb u ḥālüm var

Velehu Raḥmī
Bugün Mecnūn-ı ʿaşḳum devr elinden bir melālüm var
Yürürüm vādī-i ḥayretde bilmem kim ne ḥālüm var

ʿĀlī Efendi
Felekden kām alınmaz faẓlile noḳsān ḥālüm var
Faḳīr eksikliyüz mālüm menālüm yoḳ kemālüm var

Cinānī-Bursevī
Ġam-ı hicrānile āzürdedür ḫāṭır melālüm var
Muḥaṣṣal devr elinden bī-ḥużūrum infiʿālüm var

Velehu Cinānī
Ne ḳadrüm var ne cāhum gerçi ne māl ü menālüm var
Bütün dünyā deger bir dil-ber-i nīgū-ḫiṣālüm var

Velehu Cinānī
Oñulmaz niçe demdür baġrumuñ başı melālüm var
Esirge başuñ içün ben ġarībi özge ḥālüm var

Şeyḫ Şerḥī
Beni ey ḫᵛāce ṣanma ehl-i dünyāyile ḳālüm var
Ya ḫod simile zer cemʿ eylemekde iştiġālüm var

Sinānī
Ezelden faḳre muʿtādum ne ḫod elden suʿālüm var
Ne raḫt u baḫta meyyālum ne cāh u ne celālüm var

Fenāyī
Cihāna ʿaşḳile geldüm ne mālüm ne menālüm var
Ḳanāʿat gencine ḳāniʿ olalı ḫoşça ḥālüm var

ʿUbeydī Efendi
Enīsüm deşt-i sevdā içre ḳalb-i bī-mecālüm var
Ḳarīn ü hem-demüm bir iki ḳaç vaḥşī ġazālüm var

Velehu ʿUbeydī — Cihānda ḫāṣılum ʿışyānıla ancaḳ vebālüm var
Tehī-destüm fenā mülkinden āḫir irtiḥālüm var

Seyyid Feyżī Beg — Fiġānumdan ṣanur ʿālem ki baḫtumla cidālüm var
Ṭabībüm derdüme vāḳıf degül andan melālüm var

Çeşmī — Diyār-ı ʿaşḳa sulṭānum ne ḥüzn ü ne melālüm var
Gedā-yı küy-ı dil-dārum benüm bir ḫoşça ḥālüm var

Rūḥī-Baġdādī — Baña teklīf-i ʿayş u ʿışret itmeñ kim melālüm var
Belā-yı hecre düşdüm şimdilik bir özge ḥālüm var

Velehu Rūḥī — Benüm bir ḳadr-i ʿālī Yūsuf-ı ṣāḥib-cemālüm var
Cemālin niçe demdür görmedüm ḫayli celālüm var

Ḫişālī — ʿAzīzüm mışr-ı Kenʿānda ʿaceb cāh u celālüm var
Lebi ḳand-i mükerrer dil-ber-i Yūsuf-cemālüm var

ʿĀlī Efendi — Hüner evcinde bir bedrüm hilāl-āsā ḫayālüm var
Yine bir meyli yoḳ nā-mihribān-ı bī-zevālüm var

Dürrī Efendi — Firāḳ-ı yārla ser-geşteyüm dilde melālüm var
Ġarīb illerde yārüm yoḳ benüm de özge ḥālüm var

[Derkenar]

Fevrī Efendi — Benüm gerçi cihān içre ne mālum ne menālüm var
Hele fenn-i maḥabbetde niçe dürlü kemālüm var

Ḫişālī — Ne bir ferde yaman ḳaṣdum ne ḫaşmum ne cidālüm var
İrişdüm mürşid-i ʿaşḳa bir özge yaḫşī ḥālüm var

Şānī — Gözümde mū miyānuñ gibi bir ince ḫayālüm var
Leb-i laʿlüñ gibi teşne-dile āb-ı zülālüm var

ʿUlūmī — Ne mihr-i dehrile şādum ne ḳahrından melālüm var
Ġam-ı ʿaşḳile künc-i miḥnet içre ḫoşça ḥālüm var

Bī-maḫlaṣ — Ġınā-yı ʿaşḳile şimdi benüm bir ḫoşça ḥālüm var
Ferāġat mülkine şāhum ne mālum ne menālüm var

Riyāżī — Senüñle ṣanma kim ey müddeʿī ceng ü cidālüm var
Ne dil-şādum ḳabūlüñden ne reddüñden melālüm var

119a

Aḥmed Paşa — Cām-ı laʿlin iste kim ser-māye-i cān andadur
Küfr-i zülfin gözle kim mecmūʿ-ı īmān andadur

Aḥmed Paşa — Aġzı mercāndur ḥabīsdür kim cevher-i cān andadur
Zülfi ʿaḳreb burcıdur kim māh-ı tābān andadur

Ḫişālī — Dürc-i cevherdür femüñ yāḳūt-ı zamān andadur
Kān-ı gevherdür lebüñ laʿl-i Bedaḫşān andadur

[Derkenar]

Ḫişālī — Laʿl-i yāre māyil ol ser-māye-i cān andadur
Cān daḫi vir kim dem-i ʿayş-ı deverān andadur

Velehu Ḫişālī — Kān-ı gevherdür femüñ laʿl-i Bedaḫşān andadur
Bir ṣadefse leblerüñ kim dürr-i dendān andadur

Emrī Çelebi — Ḳabā-yı sebzile ḳaddüñ ki serv-i bālādur
Ruḫuñ o serv üzerinde ne ḫoş dil-ārādur

Ḫāletī ʿAzmī-zāde — Benān u nāḫunı biri birinden aʿlādur
Gümüş sebīkedür ol bir ucında ṭamġadur

ʿİṣmetī Efendi — Leb ü dehānı anun birbirinden aʿlādur
Ḳumaş-i ḥüsne ikisi bir al ṭamġadur

Ḫişālī — ʿİẕār u lebleri biri birinden aʿlādur
Metāʿ-ı ḥüsnine ḫāl-i siyāhı ṭamġadur

ʿĀlī Efendi — ʿIyd-ı mātem-zedegān-ı ṣoḥbet-i ʿāşūradur
Niʿmet-i derd ü belā anda ʿaceb naʿmādur

Ṭarzī-i Baġdādī

Olmada ʿāşıḳ-ı sevdā-zede bī-pervādur
Sūd olur her żararı ʿaşḳ güzel sevdādur

Ḫişālī

Ḳays kim deşt-i ġama peyk-i cihān-peymādur
ʿAşḳ-ı Leylāyile āşüfte-dil ü şeydādur

Velehu Ḫişālī

Dil ki pervāne-ṣıfat ʿāşıḳ-ı bī-hemtādur
Şemʿ-i ruḫsāruña per yaḳmada bī-pervādur

Velehu Ḫişālī

Behcet ü ḥüsni berātı ḫaṭṭ-ı ʿanber-sādur
İki ebrūları şāhāne birer ṭuġrādur

Velehu Ḫişālī

Behcet ü şevket ü ʿunvānile müsteşnādur
Nāme-i ḥüsn ü cemāline ḳaşı ṭuġrādur

Velehu Ḫişālī

Kākülin ejder iden muʿcize-i Mūsādur
Sīm-sāʿidleri ʿayniyle yed-i beyżādur

119b

ʿAṭāyī-i Nevʿī-zāde

Ṭolansa aġlayuraḳ kūy-ı yāri ʿāşıḳ-ı zār
Sirişkile ser-i kūyı olur dolābı pınār

İsḥaḳ Üsküdārī

Tefekküri ḳoma bir laḥẓa rūz u şeb zinhār
Ki ẓāhir ola saña iḫtilāf-ı leyl ü nehār

Velehu İsḥaḳ

Müdām-ı cām-ı ġurūrile olma mest ü ḫumār
Bu ḫ̆āb-ı ġafleti ḳo eyle cān gözin bīdār

Ḫişālī

Saña muʿādil olur yoḳ cihānda şehriyār
Rehīn-i ʿizzet ü devlet-ḳarīn-i ʿarż u veḳār

Riyāżī Efendi

Görince çeşm-i teri bildi bendesin dil-dār
Dedi senüñle be ʿāşıḳ göz ʿāşinālıġı var

Ḫātemī Beg

Ḥürmete surḫile yazılmaḳ kelāmum şānıdur
Penc beytüm baḥr-i şiʿrüñ pençe-i mercānıdur

Yaḥyā Beg — Mescide gel zāhidā maʿnīde Ḥaḳ dīvānıdur
Gülşen-i iḥsānıdur insāna raḥmet kānıdur

120a

Emrī Çelebi — Ṭaş dime ḳalb-i yāre olur şikeste-ḫātır
Nāzikdürür be-ġāyet Emrī dil-i ekābir

Tācī-zāde — Zülfüñ beni sebeb ne eyler şikeste-ḫātır
ʿÖmrüm şikestelikden ḳurtulmasun o kāfir

İsḥaḳ Efendi — Ḫıżruñ kerāmetin ḥaḳḳ ḫākümde ḳıldı ẓāhir
Miskīnlere bulınur yaşda ḳurıda ḥāżır

Naẓmī-i Edirnevī — Dirsem n'ola hey āfet fettān gözüñe sāḥir
Göz göre ḳanum içer her-dem benüm o kāfir

Ġubārī — Cādū gözüñ füsūnda olmasa ʿayn-ı sāḥir
Yaġdurmaz idi dāyim bārān-ı tīr o kāfir

— — Ṣavt u ṣadā-yı nāyı bilmezler ehl-i ẓāhir
El-ḥaḳ ḳıyās olınmaz zirā semāʿa dāyir

Ḫiṣālī — Āh u yaşumdan oldı ṭūfan-ı Nūḥ ẓāhir
Ey Ḫıżr-veş baña ol yaşda ḳurıda ḥāżır

[Derkenar]

Başīr-i Şarḳī — ʿĀşıḳlarını āh o Mesīḥā-dem öldürür
Bu ādem öldürür ki Mesīḥ ādem öldürür

Bāḳī Efendi — Biñ mübtelāyı miḥnetile bir dem öldürür
Dil-ber mülāyim olmayıcaḳ ādem öldürür

Başīr-i Şarḳī — Ḫalk-ı cihān sözi bu ki ġam ādem öldürür
Cānum bedende olmayıcaḳ ġam nem öldürür

Mesīḥī Beg — Āhū gözüñ ki nāzile biñ ḍīġum öldürür
Her bir baḳımda ḫalḳı hem oḫşar hem öldürür

Ḫişālī — Dirler ki ġurbet içre kişiyi ġam öldürür
Çoḳ kez ben anı tecrübe itdüm hem öldürür

Baḥr-i Remel-i Mecnūn
Feʿilātün Feʿilātün Feʿilātün Feʿilün

ʿAhdī — Genc-i ḥüsnine o gün yüzlünüñ oldı nāẓır
Aḳçesi olsa n'ola merdüm-i çeşmüñ vāfir

ʿİẕārī Çelebi — Fitne fenninde ser-i zülfüñ olaldan māhir
Naḳd-i īmānumı güm ḳıldı benüm ol sāḥir

Mişālī Çelebi — Geçdi tīrüñ gözini açup olınca nāẓır
Zaḫm-ı sīnem añup ol demleri daḫi acır

Şerīfī Kefevī — Yār bī-raḥm u felek cā'ir ü tālīʿ cābir
Dil-i pür-yāreden özge bana yoḳ bir acır

Tīġī Bey — Telḫ-kām olmazidi ehl-i maḥabbet ẓāhir
Neş'e-i cām-ı ṣafā olmasa ẕevḳe dāir

Seyyid Feyżī — Didüm āfāḳa benüm mihrümi itdüñ ẓāhir
Didi biñ nāzile ol ġonca-i ḫandān ẓāhir

Sebzī Çelebi — Siḥrile diller alur her dem o çeşm-i sāḥir
Gün gibi ʿārıżını eyledi genc-i ẓāhir

Nüvīsī — Heves-i zülfi ile olsa perīşān-ḫāṭır
Lāl olur ġonca-ṣıfat hergiz açılmaz şāʿir

ʿAbdī el-ḳāḍī — Çeşm-i cādūları ḫūbānuñ olaldan sāḥir
ʿĀşıḳān zülfi gibi oldı perīşān-ḫāṭır

Ḫişālī — Laʿl-i cān-baḫşı gibi nāzıla nuṭḳa ḳādir
Yoḳ degildür bulınur ey göñül ammā nādir

[Derkenar]

Ḫişālī — Merḳad-ı şāh-ı şehīdānı olalı zāyir
Dīdede murġ-ı ḫayāli olur oldı ṭāyir

Velehu Ḫişālī — Gün gibi ol mehe mihrüm bugün oldı ẓāhir
Sālik̟-i semt-i cefā olsa gerekdür ẓāhir

Zeynī — Lemʿa-i nūr-ı Ḫudā ruḫlaruñ üzre ẓāhir
Şemme-i būy-ı vefā zülfüñ ucında bāhir

Baḥr-i Müteḳarib-i Müṣemmen-i Sālim
Feʿūlün Feʿūlün Feʿūlün Feʿūlün

Maḳālī Efendi — Ṣadef-veş ger olmasa sad-pāre ḫāṭır
Niṣār itmek olurdı sözde cevāhir

Sırrī — Eger mümkin olsaydı defʿ-i ḫavāṭır
Olurdı dilümdem dür-i pāk ẓāhir

Mānī — Ḫazān-ı belā görmese bāġ-ı ḫāṭır
Olurdı meʿānī güli anda ẓāhir

Ḫişālī — Mükedder olursa dilā ṭabʿ-ı şāʿir
Görinmez ṣafā gözgüsi anda ẓāhir

[Derkenar]

Fehmī-ül-ḳāḍī — İdince refʿ-i yāre tevcīḥ-i ḫāṭır
İder ʿāṣık̟-ı zār defʿ-i ḫavāṭır

Ḫāletī-ʿAzmī-zāde — Şikest oldı seng-i cefā birle āḫır
Eger dürr-i maʿnā eger dürc-i ḫāṭır

[Derkenar]

Ḫişālī — Rind-i dürd-āşāma sāḳī ṣanma mey leẕẕetlidür
Bir ayaḳla Rüstemi yıḳar acı ḳuvvetlidür

Cemālī Çelebi — Ḫalḳa luṭf u baña ḳahr itmekle ḥālüm yatlıdur
Himmet umsa bu faḳīr olur ki il devletlidür

Velehu Cemālī — Cürʿañı biñ cān virüp almaḳla cānum yatlıdur
Müft sirke rind-i dürd-āşāma baldan ṭatlıdur

Vuṣūlī Beg — Gerçi kim pālūde-i cism-i terüñ leẕẕetlüdür
Leblerüñ ḥelvāsı ammā ḥaḳ bu kim şerbetlüdür

Bāḳī Efendi — ʿĀrıżuñ ḫurşīd-i ʿālem-tāb māhiyyetlidür
Anuñiçüñ ḥüsnüñüñ bāzārı germiyyetlidür

120b

Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim
Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün

Sulṭān Murād — Şu kim yanında anuñ sīm ü zer ḫāke berāberdür
Olaruñ ʿayn-ı enẓārı hemān iksīr-i ekberdür

Bāḳī Efendi — Ne laʿl-i kāne māyil ʿaşḳ eri ne ṭālib-i zerdür
Sirişk-i āl ü rūy-ı zerd aña ḫoş zīb ü zīverdür

Velehu Bāḳī — Ruḫuñ āteş ḫaṭ u ḫālüñ buḫūr-ı misk ü ʿanberdür
Ḫam-ı zülf-i siyāḥuñ ḥalḳa ḥalḳa dūd-ı micmerdür

ʿĀlī Efendi — Riyāżet potasında rūy-ı zerdi her kimüñ zerdür
Dili tevḥīd şemʿin yaḳmada kibrīt-i aḥmerdür

Nevʿī Efendi — Benüm ʿaşḳ-ı dil-āvīzüm ʿaceb pākīze-cevherdür
İşin ṭāliblerin altun ider iksīr-i ekberdür

Emrī Çelebi — Egerçi yaşumuñ her ḳaṭresi bir necm-i ezherdür
Yine yanuñda ey māh-ı münīr adı bed-aḫterdür

ʿUlvī Çelebi — Kemān-keşlikde māhirdür ḳaşuñ ġāyet hüner-verdür
Velīkin tīr-i müjgānuñ bahādırdur dür ciger-derdür

Ḫātemī Beg
Şeb-āsā kākülüñ dūd-ı buḫūr-ı misk ü ʿanberdür
Meh-i ġarrā ruḫuñ şemʿ-i şeb-ārā-yı münevverdür

Mecdī Efendi
Gül oldı nār-ı miḥnetde beden bī-nūr u bī-ferdür
Dil-i sūzān o ḫākisterde gizlü ḳalmış aḫkerdür

Mānī
Ḳaçar bizden dirīġā ol Ḳul oġlı ġayre hem-serdür
Ol āhū şimdi ḳaçaḳdur görinmez niçe günlerdür

Ḫayālī ve Yetīm
Ḫayālī baḥr-i fikretde niheng-āsā şenā-verdür
Yetīm ol baḥr-i kaʿrında yüzer ġavvāṣ-ı gevherdür

Seyyid Feyżī
Ṣafā vü ẕevḳi dünyānuñ cefā vü cevr-i dil-berdür
Anuñçün ehl-i ʿaşḳa ʿizzet ü ẕillet berāberdür

ʿAyānī
Dilā ol āftābı gör ki bir rūḥ-ı muṣavverdür
Şeh-i encüm muḳābil olmaz ol ruḫsāra bī-ferdür

Bī-maḫlaṣ
O ʿĪsī-leb ṣorulsa ger ne yüzden cān-perverdür
Cihānuñ cismine cān-baḫş olan rūḥ-ı muṣavverdür

Tīġī Beg
Senüñ ey cān-ı ʿālem ʿunṣur-ı pāküñ ne cevherdür
Degildür āb u gilden ṭīnetüñ rūḥ-ı muṣavverdür

Nüvīdī Efendi
Nihāl-i ḳadd-i dil-cūsı anuñ şāḫ-ı gül-i terdür
Ḫayāt-efżā-yı ʿālem kendüsi rūḥ-ı muṣavverdür

Beyāżī
Edāsı rāḥat-efżā vü kelāmı rūḥ-perverdür
Perī-rūlarda Muṣlī şāhumuz rūḥ-ı muṣavverdür

Kānī Çelebi
Kelāmuñ muʿciz-i yuḥyi'l-ʿiẓāme rūḥ-perverdür
Senüñ cism-i laṭīfüñ ḥaḳ bu kim rūḥ-ı muṣavverdür

Ḫişālī
Ṣaçı sünbül ḳadi ʿarʿar nihāl-i nāz-perverdür
Leb-i cān-baḫşile ʿĪsīcigim rūḥ-ı muṣavverdür

Furūġī'l-ḳādī
Nihāl-i ḳadd-i dil-cūyuñ senüñ şāḫ-ı gül-i terdür
Dehānuñ tāze ġonca ruḫlaruñ gül-berg-i aḥmerdür

ʿĀlī Efendi

Ḥabeş maḥbūbını eller ṣanur ẕātında esmerdür
Mübārek ḫilḳati ḥālen ki ʿanberden muḫammerdür

Ḫālişī Bey

Benüm dīvāne göñlüm pādişāh-ı ʿaşḳa çākerdür
Ten-i zerdüm anuñ egninde gūyā bir ser-ā-serdür

[Derkenar]

ʿAvnī-Feylekī (?)

Hevā-yı zülfüñe ḳalb-i perīşān tā ki hem-serdür
Hümā-yı evc-i aʿlādur egerçi murġ-ı bī-perdür

Ḫişālī

Egerçi deyr-i dil taṣvīr ü naḳşile muṣavverdür
Velī naḳş-ı ruḫuña beñzemek bence muṣavverdür

Veysī Efendi

Cihān içre büt-i deyre ṭapanlar gerçi kāfirdür
Seni ammā görüp de ṭapmamaḳ küfre berāberdür

Ḫişālī

Ḫalāvetde leb-i laʿlüñ şehā ḳand-i mükerrerdür
Ḥayāt-ı nev baġışlar mürdeye rūḥ-ı muṣavverdür

Velehu Ḫişālī

Ḳanāʿat güşesinde şol gedālar kim dil-āverdür
Şeh-i devrāna baş egmez cihānda hergiz anlardur

Ḫuşūʿī Çelebi

Teni ditrer ṣafādan gūyiyā pālūde-i terdür
Dilā Ḥelvācı-zāde ḥaḳ budur kim ṭolu dil-berdür

Raḥmī-Bursevī

Seḥer-geh keştī-i şāhı hilāl-i ʿıyd-ı ekberdür
Ṭulūʿ itdi saʿādet maṭlaʿından nūr-güsterdür

Ḫuffī-Edirnevī

Ruḫuñ lāle dişüñ lü'lü lebüñ yāḳūt-ı aḥmerdür
Ḫaṭuñ reyḥān u ḫaddüñ gül boyuñ serv-i ṣanavberdür

Selāmī-Bosnevī

Ḳara zülfüñ buḫūr-ı misk ü ʿanberden muḫammerdür
Dimāġı ʿūd u reyḥānuñ o ṭīb ile muʿaṭṭardur

Ünsī-Kilīsī

Görinen ṣanma tende zaḫm-ı nevek tīr-i dil-berdür
Reh-i ḫāk-i maḥabbet üzre düşmiş verd-i aḥmerdür

Es‘ad Efendi

Bu yevm Cum‘a-i fīrūz rūz-ı ḥacc-ı ekberdür
Ḫuṣūṣā ḫatm-ı Kur‘ān-ı ‘aẓīmile münevverdür

Vālihī-i Üsküdārī

Libāsında riyā vü reng-i zerḳ olmaḳ muḳarrerdür
Ḳabā giye ‘abā-pūş olsa ger ṣūfī muḫayyerdür

Vālihī-i Üsküdārī

Dil-i sūzān-ı bülbül kim derūnı içre mużmerdür
Maḥabbet āteşi ḫākisterinde ḳalmış aḫkerdür

Velehu Vuṣūlī Beg

Ḫayāl-i ḫāl u ḫaṭṭuñ ṣan buḫūr-ı misk ü ‘anberdür
Dil-i sūzānumuñ āh-ı derūnı dūd-ı micmerdür

Vuṣūlī Beg

Sözüñ şehd ü zebānuñ gūyiyā ber-pā da sükkerdür
Velīkin leblerüñ cānā senüñ ḳand-i mükerrerdür

Velehu Ḫālişī

Olar kim faḳr ilinde pādişāh-ı heft-kişverdür
Gedālardur ki ednāsı Cem ü Cemşīde hem-serdür

121a

Aḥmed Paşa

Sebze ḫaṭṭuñda ruḫuñ bir lāle-i nu‘mānıdur
Anı rengīn eyleyen bu eşkümüñ bārānıdur

Necātī Beg

La‘l-i şīrīnüñ ki Ḫıżruñ çeşme-i ḥayvānıdur
Ṣaḳınursın ḫasta-dilden şanki ādem cānıdur

Velehu Necātī

Ol güneş yüzlü ḳamer ḫaylice şehr oġlanıdur
Her ne yüzden dir iseñ ṭoġar cihān fettānıdur

Revānī Beg

Nāmuñ ey gül yüzlü bildüm kim vefā bustānıdur
Noḳṭalar anda benefşe ḫaṭṭ anuñ reyḫānıdur

Nevāyī

Gūyiyā göñlüm muḫayyel mülkiniñ sulṭānıdur
Kim ḫayāl içre ḳılur her ‘ayş kim imkānıdur

Velehu Nevāyī

Ol melek-sīmā perī kim ḫalḳ anuñ ḥayrānıdur
Cānlar āşūbı velī āşüfte cānlar cānıdur

Āhī Çelebi	Ḫaddüñüñ māh-ı felek mihriyle ser-gerdānıdur Ḳaddüñüñ serv-i sehī āşüfte vü ḥayrānıdur
Şemʿī	Bir lebi Şīrīne dil virdüm ki ādem cānıdur Adı Ḫusrevdür güzellik mülkinüñ sulṭānıdur
Velehu Şemʿī	Ey göñül ʿayş it ki ʿayş itmek cihānuñ cānıdur Ḫıżrdur sāḳī sürāḫī çeşme-i ḥayvānıdur
Velehu Şemʿī	Ġonca-i zanbaḳ ki bezmüñ şemʿ-i nūr-efşānıdur Sāḳiyā mey şun bahār eyyāmı gül devrānıdur
Naẓmī Edirnevī	Laʿl-i dürr-pāşuñ ki luṭfile melāḥat kānıdur Dostum ʿāşıḳlaruñ ol cānı içre cānıdur
Velehu Naẓmī	Bir perī ruḫsāra dil virdüm ki ādem cānıdur Ḥüsnile ḥūr u melek cümle anuñ ḥayrānıdur
Velehu Naẓmī	Bir şeker-güftāra dil virdüm ki ādem cānıdur Adı Yūsufdur melāḥat Mışrınuñ sulṭānıdur
Ḫ͡āce Efendi	Cūd u iḥsānuñ der-i şāhān-ı ʿOṡmān kānıdur Devlet anuñ kim bu dergāh-ı kerem der-bānıdur
Emrī Çelebi	İñleri bīmār-ı ʿaşḳuñ nāle vü efġānıdur Aġları ġam-geştesinüñ dīde-i giryānıdur
Velehu Emrī	Ḫāl-i pür-mūyuñ ya bir perçemlü Hind oġlānıdur Yā hümā perrīn ṭaḳınmış bir Ḥabeş sulṭānıdur
Ḫayālī Beg	Şol gedā kim kūyuñuñ çeşmiyle āb-efşānıdur Pādişāh-ı baḥr u ber olmış cihān sulṭānıdur
Velehu Ḫayālī	Şiʿr ü sāz-ı dil-ber ü mey kim cihānuñ cānıdur Caʿfer-ābāduñ biḥamdillāh bugün erkānıdur
ʿUlvī Çelebi	Dār-ı dünyā-yı denīnüñ kim cefā bünyānıdur Miḥnet ü derd ü belā vü ġam çehār erkānıdur

Nev‘ī Efendi — Bīşe-zār-ı ‘aşḳ-ı dil-ber kim göñül arslanıdur
Tevsen-i gerdūn anuñ naḥcīr-i ser-gerdānıdur

Behiştī Efendi — Gül gülistān seyrine gelmiş çemen sulṭānıdur
Efser-i surḫile lāle būstān oġlanıdur

Fużūlī — Ol perī-veş kim melāḥat mülkinüñ sulṭānıdur
Ḥükm anuñ ḥükmidürür fermān anuñ fermānıdur

Dilīrī — Arṣa-i ‘aşḳ ey göñülk merdāneler meydānıdur
Kelleler ṭūbı o meydānuñ ḳılıç çevgānıdur

[Derkenar]

Cemālī Çelebi — Cām-ı Cem nūş it süvār ol kim ġamuñ dermānıdur
Ḥażret-i Sulṭān Selīm Ḫānuñ ayaḳ dīvānıdur

Velehu Cemālī — Dil-berüñ seyrāngāhı ‘āşıḳuñ bustānıdur
Aṭasınuñ men‘i āverdi geyik destānıdur

Ḫişālī — Şeh Murād ol kim dilā Mışr-ı ḥüsün sulṭānıdur
Yūsufı destārile āyā kimüñ cānānıdur

Mesīḥī Beg — Ol leb-i cān-baḫş-ı ‘ālem kim Mesīḥ-i ṣānīdür
Ḥaḳ budur siḥr itmede çeşmi cihān fettānıdur

Şeyḫī Germiyānī — Ṣubḥ-dem her ḳaṭre kim ṭamlar ider devrānıdur
Sāḳiyā la‘līn ḳadeḥ ṣun kim feraḥ devrānıdur

Velehu Şeyḫī — Şām-ı zülfüñ kim nesīm-i ṣubḥ-ı ser-gerdānıdur
Çīn ü ḫam ṭutduġı güyā cān u dil çevgānıdur

Seyrī — Sīneñ ey gül pīrehen bildüm Vefā meydānıdur
Varise çāh-ı zenaḫdānuñ Çuḳur bustānıdur

Żātī Beg — Bu gice ol meh raḳīb-i ‘aḳrebüñ mihmānıdur
Ṣubḥ olınca āhumuñ ṣevr ü ḥamel biryānıdur

Velehu Ẕātī — Ḳaṣd iden bu cāna derd-i kākülüñ ṣu‘bānıdur
Aġzıdur zaḫmum içinde kirmler dendānıdur

Velehu Ẕātī — Şol gözi ḫūnī ‘aceb bilsem kimüñ cānānıdur
Nāẓır olsam cānumı almaġa ol cān ānıdur

Ümīdī Çelebi — Küfr-i zülfüñ ‘āşıḳ-ı dil-ḫastanuñ īmānıdur
Derd-i ‘aşḳuñ ey ṭabīb-i cān anuñ dermānıdur

Ḫişālī — Dil-berā çāh-ı zenaḫdānuñ Çuḳur bustānıdur
Ṣaḥn-ı sīneñ ḫod hemān gūyā Vefā meydānıdur

Velehu Ḫişālī — Hecr-i la‘lüñle gözüm la‘l-i Bedaḫşān kānıdur
Dīde-i gevher feşānum cevherī dükkānıdur

Velehu Ḫişālī — Mihr o māhuñ işigin bekler dilā der-bānıdur
Māh-ı hercāyī gezer hercāyi şehr oġlanıdur

Velehu Ḫişālī — Aġları Ya‘ḳūb cānuñ dīde-i giryānıdur
İñleri ḳalb-i ḥazīnüñ Yūsuf-ı Ken‘ānıdur

Ḫāletī‘ Azmī-zāde — Yolına cān virmemek yārüñ raḳībüñ şānıdur
Şaḳınur şol deñlü ol seg şan ki ādem cānıdur

Aḥmed Paşa — Ca‘d-ı zülfüñ kim melāḥat ṭopınuñ çevgānıdur
Yaraşur yüzüñde kim ḥüsn ü bahā meydānıdur

121b

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim
Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün Mefā‘īlün

Āfitābī — Müjeñ tīrine cān itmek hedef devlet nişānıdur
Benüm gibi velī ḫākinüñ ol devlet ne şānıdur

Ẕātī Beg — Bedende görinen şanmañ ki pehlü üstüḫ̈ānıdur
Belā fülkinde miḥnet göleginüñ nerdibānıdur

Remzī — Biḥamdillāh baḥār irdi yine ʿişret zamānıdur
Zemīnüñ naḳşın eyler her çiçek bir tāze Ṃanidür

Yaḥyā Beg — Maḥabbet ehline yārüñ cefāsı imtiḥānıdur
Ölümlü ʿāşıḳa cevr oḳları şıḥḥat nişānıdur

Ḥayretī Beg — Dile mişbāḥ-ı ḥüsnüñ şu. virür şemʿ-i meʿānīdür
Gözüme ḫāk-i pāyüñ tūtiyā-yı İşfehānīdür

Velehu Ḥayretī — Leb-i laʿl-i revān-baḫşı şarāb-ı zindegānīdür
Emüp nūş eyleyen anı şorarsañ Ḫıżr-ı şānīdür

Ḫayālī Beg — Kelāmum ehl-i derdüñ dāyimā vird-i zebānıdur
Maḥabbet ʿāleminüñ her sözüm bir dāstānıdur

Bāḳī Efendi — Piyāle ḫüsrev-i mülk-i ġama tāc-ı keyānīdür
Ḫum-ı mey pādişāh-ı ʿaşḳa genc-i ḫüsrevānīdür

Emrī Çelebi — Ten-i dil-berde mū-veş görinen şanmañ miyānıdur
Der-āgūş itmiş anı ben ẓaʿīfüñ ḳılca cānıdur

Ümīdī Çelebi — Ruḫuñ şemʿ-i melāḥat ḳaşlaruñ müşgīn deḫānıdur
Anuñ ol gerden-i kāfūr sīmīn şemʿ-dānıdur

Nevʿī Efendi — Şu bülbül kim çemende ḫār-ı miḥnet āşiyānıdur
Benüm gibi belā-keş bir ġarībüñ ḳuşça cānıdur

Velehu Nevʿī — Esirge ʿāşıḳ-ı pīrüñ bugün vaḳt-i cevānīdür
Gelür bir gün ḫaṭ-ı sebzüñ ḳażā-yı āsmānīdür

Derviş Ḥamdī — Çekersem n'ola çeşme anı kühl-i Işfehānīdür
Türāb(dur) bu türāb alnumda bir devlet nişānıdur

ʿAyānī — Felek kāşī ṭabaḳ encümde nuḳl-i zaʿferāndur
Meh-i enverle ḳurş-ı mihr-i eflāk ise ḫ̆ānīdür

Meḥmed Emīn Efendi — Vefā vü cevrini bildüm ki yārüñ imtiḥānıdur
Dil ü cāna anuñ her biri bir luṭf-ı nihānīdür

Zeynī-i Belġradī
Ḳad-i bālāsı ʿuşşāḳa belā-yı nāgehānīdür
Ḳaşı ol meh cebīnüñ bir ḳażā-yı āsmānīdür

Velehu Zeynī
Leb-i cān-baḫşı yārüñ cāna āb-ı zindegānīdür
Ser-i zülfi dil-i misgīne ʿömr-i cāvidānīdür

Dervīş Paşa
Baḥār eyyāmıdur sāḳī vü hengām-ı cevānīdür
Yine dīvānelik vaḳti vü ʿāşıḳlıḳ zamānıdur

Revnāḳī-i maḥfel-ḳāḍī
Fenā peşmīnesin şal egnüñe kim dehr-i fānīdür
Diyār-ı faḳra sulṭān ol ki ḫoş genc-i nihānīdür

Vālih-i Üsküb
Tenümde naʿl-i ḫum-geşte şeh-i miḥnet kemānīdür
Begüm zaḫm-ı ḥadengüñ sīnede devlet nişānıdur

Ḫişālī
Nihāl-i ḳāmetüñ bāġ-ı dilüñ serv-i revānıdur
Leb-i laʿlüñ ten-i bīmārımuñ rūḥ-ı revānıdur

[Derkenar]

Enīsī
Bugün bir āftāba müşterīyem māh-ı şānīdür
Ḫaṭı fikriyle virdüm rūz u şeb sebʿa'l-meṯānīdür

Behişṭī Efendi
Viṣālüñ Kaʿbedür rūz-ı ecel ʿazmi zamānıdur
Kefen iḥrāmı tābūt ol yoluñ taḫt-ı revānıdur

Rūḥ-i Baġdādī
O ṣayd-efken bugün meydān-ı ʿaşḳuñ dil-sitānıdur
Elinde bāz ṣanmañ ben żaʿīfüñ ḳuşça cānıdur

Ẕātī Beg
Feṣāḥat nehrine māhī o cānānuñ zebānıdur
Belāġat baḥrine ey dil ṣadef anuñ dehānıdur

Ḫayretī Beg
Ṣusamış cānlara laʿlüñ şarāb-ı zindegānīdür
Ḳaragünlülere zülfüñ ḫayāt-ı cāvidānīdür

Ḫişālī
Beni şeydā iden cānānuñ ey dil ḥüsn ü ānıdur
Velī bāḳī degül cevr itmesün luṭf itsün ānıdur

Velehu Ḫişālī — Leb-i laʿl-i revān-baḫşuñ şarāb-ı zindegānīdür
Muʿanber kākül ü zülfüñ ḥayāt-ı cāvidānīdür

Ḥayretī Beg — Şusamış cānlara laʿlüñ şarāb-ı zindegānīdür
Ḳara günlülere zülfüñ ḥayāt-ı cāvidānīdür

Ḥāfiẓ el-ʿAcem — Felek altun benekdür kim zemīni āsmānīdür
Şeh-i miʿrāca lāyıḳdur o ḫilʿat ḫüsrevānīdür

Nefʿī Çelebi — Ruḫ-ı rengīni kim yārüñ melāḥat gülsitānıdur
Zenaḫdān şanma ol gülşende bülbül āşiyānīdür

Żiyāyī Mostarī — ʿAdem mülkin baña seyr itdiren yārüñ dehānıdur
Benüm cism-i naḫīfüm ḳıl gibi ḳılan miyānıdur

Ḫātemī Beg — Tenümde şanma yer yer gök anuñ süngi nişānıdur
Semādan ḫāke inmiş bir ḳażā-yı āsmānīdür

Ḫalīlī — Cefā vü cevri ʿuşşāḳa ḥabībüñ armaġanıdur
Belālı dillere derdi şafā-yı cāvidānıdur

Veysī Efendi — Başum kim şāh-ı ʿaşḳa çār-ṭaḳ-ı ḫüsrevānīdür
Egilmiş dūd-ı āhum bir duḫānī sāye-bānīdür

Seyyid ʿĀşıḳ Çelebi — Raḳīb-i dīv kim ḳaṣr-ı nigāruñ pās-bānıdur
Belā-yı nāgehānīdür ḳażā-yı āsmānīdür

Ḫayālī Beg — Nigārüñ itdügi düşnām baña ẕevḳ-i cānıdur
Nice ẕevḳ itmeyem kim ʿālem-i ġayb armaġanıdur

122a

Şemʿī — Üşenme ey göñül cānān senüñdür
Çü düşdüñ derdine dermān senüñdür

Uṣūlī — Virürseñ cānuñı cānān senüñdür
Düşerseñ derdine dermān senüñdür

Ḫişālī — Güneh-kārum şehā fermān senüñdür
Bağışlarsañ eger iḥsān senüñdür

Lāmi‘ī — Her ‘amel kim meserret-i dildür
Bir günehdür ki ‘öẕri müşgildür

Mesīḥī — Eşigüñ seyl-i eşke menzildür
Anı tehī eyleme ki sāyildür

İsḥaḳ — Gönlüm ol serv-i nāza māyildür
Ḫastasıdur dürüst bir yıldur

Sinānī — Yüri ey nāme ḥālümi bildür
Mübtelāyum dürüst bir yıldur

Yaḥyā Beg — Seng-i cevrüñ ki rāḥat-ı dildür
Baña bu ḅir güzel ḥamāyildür

Ḫişālī — Ḫaṭṭuñ ol ḥüsn ü āna bir ẓulmdür
Yoḳ ṣebātı ki ẓıll-ı zāyildür

Velehu Ḫişālī — La‘lüñe bāde özge māyildür
Leb-i mey-gūnuñile ḳanzildür

122b

Āgehī — Baña bir ruḫları gül serv-i ḫoş-reftār lāzımdur
Lebi ġonca semen-sīmā yüzi gülzār lāzımdur

Seyyid Feyżī Beg — Şehā teshīr-i mülke ‘asker-i cerrār lāzımdur
Velī vālī olanda muḥsin ü Ḳahhār lāzımdur

Ḫişālī — O şūḫuñ ‘asker-i ḥüsnine bir ser-dār lāzımdur
Niẓām-ı intiẓām-ı ‘āleme ḫünkār lāzımdur

Velehu Ḫişālī — Dilā ḫūb olana la‘l-i şeker güftār lāzımdur
Ser-āmed ḳāmet-i kebk-i deri reftār lāzımdur

Velehu Ḫişālī — Şeh-i mülk-i bahāya ṭurra-i ṭarrār lāzımdur
Ki ceyş-i ḥüsn-i ‘ālem-gīre bir ser-dār lāzımdur

Seyyid Feyżī Beg — Baña bir laʿli cān-baḫş u gözi bīmār lāzımdur
Żaʿīf oldı dil-i mecrūḥuma tīmār lāzımdur

123a

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Ḥakīm ʿAṭā — Dem-be-dem gözlerimüñ yaşları aḳmaġ ister
Yār güniden anuñçün beni ırmaġ ister

Ṣafāyī — Yine şeh-bāz-ı göñül kūyuña uçmaġ ister
Süzülüp cān atuban bāzūña ḳonmaġ ister

Seyyid Selāmī — ʿAşḳile yāri göñül sīneye ṣarmaġ ister
Yār ise sīne-i ṣad-pāremi yarmaġ ister

Meylī — Murġ-ı dil ey yüzi gül kūyuña varmaġ ister
Ṭalebin bāl ü perī yoġiken uçmaġ ister

Rüstem Saḳḳā-zāde — Cümleten ʿāşıḳ olan sīnesini dāġ ister
Lāle-veş şanma temāşā-yı gül ü bāġ ister

ʿİẕārī — Her ḳaçan tīr-i müjeñ sīnemi yarmaġ ister
Yāy-veş ḳaddüm anı bağrına ṣarmaġ ister

Ḫişālī — Yār ḫançer çeküben sīnemi yarmaġ ister
Ḳara ṭopraġa ḳızıl ḳanumı ḳarmaġ ister

[Derkenar]

Behiştī Efendi — Göricek cān yüzüñi sīneden uçmaġ ister
İricek mevsim-i gül murġ-ı ḳafes bāġ ister

Cevherīyü'l-ḳādī — Bī-per ü bāl göñül kūyuña varmaġ ister
Ṭāyir-i ḳuds ṣanup kendüyi uçmaġ ister

Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim

Maḳālī Efendi — Her ḳaçan ol māh-peyker āsmānīler giyer
Eşk-i çeşmüm āller āhum duḫānīler giyer

ʿAṭāyī-Nevʿī-zāde — Her ḳaçan ol mihr-i enver kim duḫānīler giyer
Dūd-ı āhumdan meh-i çerḫ āsmānīler giyer

Ḫişālī — Her ḳaçan ol mihr-i raḫşānum duḫānīler giyer
Nüh felek dūd-ı dilümden āsmānīler giyer

Şānī Beg — Lāle-ruḫsārum ḳaçan kim erġuvānīler giyer
Eşk-i çeşmüm āller āhum duḫānīler giyer

Ḫişālī — Her ḳaçan ol gül-ʿiẕārum erġuvānīler giyer
Dūd-ı āhumdan felekler āsmānīler giyer

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḥreb

Yaḥyā Beg — Ḳaşuñ gözüñ ki tīr ü kemāndan nişān virür
Ḳurbānuñ olmaġa dil-i bī-çāre cān virür

Ḫālişī Beg — Rengīn sözüñ ki laʿl-i lebüñden nişān virür
Cānile kimki diñleye elbette cān virür

ʿĀlī Efendi — ʿIşḳuñ senüñ ḫayāt-ı ebedden nişān virür
Zīrā yoluñda ölmege her ḫasta cān virür

Nevʿī Efendi — Mey-ḫ˘āreler ki bir ḳadeḥ üstine cān virür
Cān virmesün mi ḳaṭresi rūḥ-ı revān virür

ʿAṭāyī-Nevʿī-zāde — Dil ḫastalar ki ḫançerüñ üstine cān virür
Cān virmesün mi teşneye āb-ı revān virür

Nefʿī Çelebi — Her maʿnī-i laṭīf ki cāndan nişān virür
Taʿbīr idince ṭabʿum anı naẓma cān virür

Rūḥī-Baġdādī — Gördüm raḳībe būseler ol dil-sitān virür
Öldürmege esīrini bildüm ki cān virür

Ḫişālī — ʿUşşāḳ-ı ḫasta-dil lebüñ üstine cān virür
Cān virmesün mi mürdeye rūḥ-ı revān virür

[Derkenar]

Velehu Ḫişālī — Ḳaşuñ berāt-ı ḥüsnüñe ʿunvān u şān virür
Ṭuġrā-yı bī-miṯālden el-ḥaḳ nişān virür

Velehu Ḫişālī — Āb-ı ḥayāta laʿl-i lebüñ kim revān virür
Bād-ı nesīm şevḳ-i hevāñ ile cān virür

Velehu Ḫişālī — Luṭf-ı Ḫudā ki ʿāleme bād-ı vezān virür
Çeşm-i ʿalīle ḫāk-i rehüñ armaġan virür

Velehu Ḫişālī — Ġamzeñ ki ehl-i ʿaşḳa ecelden amān virür
Şükrāne ḳan bahāsı aña naḳd-i cān virür

Velehu Ḫişālī — Laʿl ü ruḫuñ ki ġonca vü gülden nişān virür
Seyri ṣafā vü ẕevḳ-i gül ü gülsitān virür

Velehu Ḫişālī — Şeftālū-yı lebi ki o şūḫ-ı cihān virür
Bir meyvedür ki şehd ü şekerden nişān virür

123b

Baḥr-i Müctes̱-i Mecnūn-i Maḳṣūr

Āgehī Vardarī — Bidāheten buña cānumdur ehl-i faẓl u hüner
Müfīd-i ʿilm olur ʿāḳıle ḳıyās-ı naẓar

Velehu Āgehī — Fenā vilāyeti şāhına tāc u taḫt yiter
Bu şeş cihāt u ṭoḳuz ḳubbe vü yedi kişver

Velehu Āgehī — Bu tekyegāha kişi iʿtimād idüp n'eyler
Ecel sipāhīsi mülk-i vücūdı yaġmalar

Yaḥyā Efendi — Nihāl-i tāze-i gülşen çiçek çıḳardı meger
Ṭabīb-i cūy içürdi şarāb-ı nīlüfer

Ḫasan Çelebi Sirozī — Şükūfe ḳalmadı gülşende yoḳ çemenden eṯer
Ḫazān irişdi bahāruñ yirinde yeller eṯer

Vālihī-i Üsküdārī

Hezār pāre olupdur ġam-ı müjeñile ciger
Ḫadeng-i ġamzeñi gönder ki biri biñe geçer

Ḫayālī Beg

Görine bir nice yüzden diyü ruḫ-ı dil-ber
Tenümi dāġla ḳıldum ser-ā-ser āyīneler

Dürrī-i Ṣāḥil-kātib

Açıldı sünbül-i ḫoş-bū diyü çemende seḥer
Nesīm-i bādīye peymā getürdi tāze ḫaber

Ḫişālī

Görince rūyuñı bir gün çemende ey gül-i ter
Hezār bār dil-i nā-tüvān vaṣfuñ ider

[Derkenar]

ʿAṭāyī-i Nevʿī-zāde

Ġazā mübārek ola ey mücāhid-i ekber
Bu rezmi görmedi ḫ̆ābında Tuġrul u Sencer

Lāmiʿī-i Bursevī

Ḳaşı kemān müjesi tīr ü ġamzesi ḫançer
Tatar Memi gibi var mı cihānda bir dil-ber

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde

ʿAceb degül çemenüñ beñzi zerd olursa eger
Mizāc-ı ʿāleme tāb-ı temmūz ḳıldı żarar

Velehu Ḥāletī

Şu deñlü virdi leṭāfet cihāna sebze-i ter
İnerdi bulsa zemīne ġazāle-i ḫāver

Yaḥyā Beg

Seḥer şehenşeh-i çārum serīr ü nüh kişver
Diyār-ı Şāmı alup itdi nice feth ü ẓafer

Velehu Yaḥyā

Ne ġoncadur buña ṣayf u şitāda tāze vü ter
Ne māhdur buña gitmez żiyāsı şām u seḥer

Cemālī

Görürse ḫasta göñül işigüñde ṭañ mı eger
Ḳaşuñ kemānı ġamıyla ḳara ḳura düşler

Nevʿī Efendi

Belā yolında eger ölseler ṣorulmazlar
Zamāne ḳanını erbāb-ı faẓluñ itdi heder

Nādirī-i Ġanī-zāde
Kitāb-ı ḥüsn-i nigāra baḳup bir ehl-i naẓar
Görince sırr-ı dehānın dedi "ve fīhi naẓar"

Nev'ī Efendi
Nedür o ḳadd-i şanavber nedür o ḫadd-i münevver
O çihre mihr-i cihān-süz o sīne māha berāber

Velehu Nev'ī
Ne serv o ḳāmete hem-ser ne māh o sīneye beñzer
O cilve cilve-i ḳudsī o cüsse rūḥ-ı muṣavver

Emrī Çelebi
Cāmi'-i ḥüsnüñde göñlüm zülfe aş kim ḫūbdur
Diyeler tāze aşılmış şīşeden bir ṭūbdur

Ẕātī Beg
Beñzümi zerd eyleyen bir dil-ber-i zer-kūbdur
Aġzı altun deger sīmīn-beden maḥbūbdur

Necātī Beg
Gel kim açıldı çiçekler seyr-i gülşen ḫūbdur
Ṭurduġıyla her aġaç bir sīm-ten maḥbūbdur

Velehu Necātī
Bād-ı ferrāş oldı servüñ sāyesi cārūbdur
Bāġa gel kim ṭarf-ı gülşen ḫūbdur merġūbdur

Seyyid Feyżī Beg
Gülşen-i ḥüsn içre gerçi sünbülüñ maṭlūbdur
Verd-i ruḥsāruñ boyı servüm daḫi mergūbdur

Velehu Seyyid Feyżī
Eyleyen āvāre göñlüm ṭal'at-ı maḥbūbdur
Ḥāşılı bir dil-rubāya 'āşıḳ olmaḳ ḫūbdur

Furūġī-i Bursevī
Ol cevān-ı sīm-ten kim nāmı altun ṭūbdur
Aġzı altun deger bir dil-ber-i merġūbdur

Ḫişālī
Nā-resīde yāre luṭf eyleñ dimeñ ma'yūbdur
Güllerüñ gülşende dāyim ġoncası merġūbdur

124a

Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim

Ḳınalı 'Ali Çelebi
Cemālüñ māhı gerçi gün gibi her yirde lāmi'dür
Ṭulū' itmez benüm ġam-ḫ̇ āneme bir laḥẓa ṭāli'dür

Ẕātī Beg — Senüñ bedr-i cebīnüñde melāḥat nūrı lāmiʿ dür
Meger kim burc-ı ḫurşīd-i saʿādet saña ṭāliʿ dür

Ḥayretī Beg — Münevver ḳıldı āfāḳı cemālüñ mihri lāmiʿ dür
Benüm vīrāneme ṣalmadı pertev ḳaldı ṭāliʿ dür

Ḫişālī — Eger çi gün gibi mihr-i ruḫuñ āfāḳa ṭāliʿ dür
Münevver eylemez ẓulmet-serām āyā ne ṭāliʿ dür

Cemālī Çelebi — Egerçi dest būsuñ nefʿ i mollālarda şāyiʿ dür
Velī sāḳīnüñ ayaġını öpmek bāña nāfiʿ dür

Seyyid Feyżī Beg — Didüm ʿuşşāḳa şāhum ʿadl ü dāduñ ḫayli şāyiʿ dür
Didi ḥāşā kerem isnādı bāña ġayr-ı vāḳiʿ dür

Baḥr-i Mużāriʿ -i Aḫreb

Şeyḫī Germiyānī — Nergislerüñ nice ki mey-i erġuvān çeker
Cānına nūş ola ki ribādan revān çeker

Bāḳī Efendi — Ebrūlaruñ ġamını dil-i nā-tüvān çeker
Şol pehlevāne döndi ki iki kemān çeker

Nevʿī Efendi — Ṭuġrā-nüvīs ṣanma ki zerrīn nişān çeker
Ol şāha tuḥfe bir ṣarı ṭozlu kemān çeker

Ḫālişī Beg — Ṣanmañ ki nām-ı şāhile ol meh nişān çeker
Bir pehlivāndurur ki keyānī kemān çeker

Ḫişālī — Sāḳī ḳaçan ki cām-ı mey-i erġuvān çeker
Derd-i ḫumārını bu dil-i nā-tüvān çeker

[Derkenar]

Aḥmed Paşa — Ser-nāme-i cemālüñe ḳaşuñ nişān çeker
Cān ṣafḥasına varaḳum dil-sitān çeker

Şemsī Paşa

Bāġuñ cihānda miḥnetini bāġ-bān çeker
Dehrüñ ġamını niteki şāh-ı cihān çeker

ʿUlvī Çelebi

Şāhā berāt-ı ḥüsnüñe ḳaşuñ nişān çeker
Atmaġa cānuma müjeñ oḳın kemān çeker

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Ḫayālī Beg

Dil ḳaçan ol āftābuñ sīnede dāġın çeker
Māh-ı nev taḥsīn idüp göklerde ḳulaġın çeker

Ḳabūlī Efendi

Ḳadd-i dil-ber zülf-i ʿanber-bārınuñ bāġın çeker
Mülk-i ḥüsnüñ bir dil-āverdür ki sancaġın çeker

Seyyid Şerīfī

Lāleler şāh-ı bahāruñ bāġa otaġın çeker
Naḫl-i hurma tūġan anuñ serv sancaġın çeker

Ḫişālī

Ḳaddi kim zülf-i nigāruñ ḫam-be-ḫam bāġın çeker
Şāh-ı ʿalem-dārı şanasın ṭuġ u sancāġın çeker

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Ḳabūlī Efendi

Eẕān-ı ṣubḥa dek her gice nāle baña ḳalmışdur
Fiġānumdan olup bī-dār ʿālem ṭāña ḳalmışdur

Fevzī el-kātib

Eẕān-ı ṣubḥa dek nālem işiden taña ḳalmışdur
Müeẕẕin-zādenüñ derdiyle nāliş baña ḳalmışdur

Ḫişālī

Ṣabaḥü'l-ḫayra dek her gice nāle baña ḳalmışdur
Fiġānumdan gözin yummaz kevākib taña ḳalmışdur

Ḫuşūʿī Beg

Ṭarāvetle leṭāfet zülf-i müşg-āsāña ḳalmışdur
Muḥaṣṣal tāzelik terlik güzellik saña ḳalmışdur

124b

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Ẕātī Beg

Saña dem-sāz-ı ża'f itmek ḳamu ʿuṣṣāḳı ḳānūndur
Anuñçün sīnem üzre reglerüm evtār-ı ḳānūndur

Velehu Ẕātī Beg — Eṭıbbāya şifā ʿarż eylemek bīmāra ḳānūndur
Yetiş bīmāra dermān it benüm ḥālüm diger-gūndur

Fużūlī-i Baġdādī — Müjem ser-çeşmeler menzil ḳılan āşüfte mecnūndur
Anuñçün beste-i zencīr seyl-i eşk-i gül-gūndur

Vuṣūlī — Düşer mihrüñden ey meh necm-i eşküm bir nice gündür
Mollā Çelebi — Baña yār olmadı ṭālīʿ sitārem ḳatı düşkündür

Ḫişālī — Ṭulūʿ itmez viṣālüñ mihri ey meh bir niçe gündür
Anuñçün necm-i baḫtumla sitārem ḳatı düşkündür

Velehu Ḫişālī — Şerār-ı nār-ı āhumdan şebüm rūz u günüm dündür
Ne gicem gicedür künc-i belāda ne günüm gündür

[Derkenar]

Fużūlī-i Baġdādī — ʿArūs-ı ʿaşḳa zīver rūy-ı zerd ü eşk-i gül-gūndur
Dil-i sūzān-ı cism-i derd-nāk u çeşm-i pür-ḫūndur

Velehu

ʿĀlī Efendi — Ẕuhūruñ dāyimā ʿĪsī gibi māʾī ḳabādandur
Ya bir bütsin ki peyker saña rūḥ-ı tūtiyādandur

Yümnī — Gözümden eşki ʿaşḳ-ı yāre ṣarf itmek ṣafādandur
Meḥmed Beg — Hevāya ḫarc olur şol aḳçe kim bād-ı hevādandur

Dürrīyel-kātib — Dilā iḳbāl-i dehri ṣanma çerḫ-i bī-vefādandur
Saña ger nīk ü bed her ne gelürse hep Ḫudādandur

Ḫişālī — Ṣararmış zāhidüñ beñzi libāsı bu riyādandur
Riyāżetle degildür zühd ü taḳvādan riyādandur

[Derkenar]

Fużūlī-i Baġdādī — Ḫoşem kim dem-be-dem giryān gözüm ol ḫāk-pādandur
Ziyānı olmaz ol göz yaşınuñ kim tūtiyādandur

Vaḥdetī — Şefā'at ehl-i 'işyāna Muḥammed Muṣṭafādandur
Kerāmet ünsile cāna 'Ali el-Murteżādandur

Uṣūlī — Mesīḥüñ mu'cizi iḥyā vü Mūsīnüñ 'aṣādandur
Vücūdı cümle eşyānuñ Ḥabīb-i enbiyādandur

Baḥr-i Recez-i Müşemmen-i Sālim

Cinānī-i Bursevī — Ol sīm-ber virmez ḫaber tenhā gezer ḳılmaz ḫaẕer
Ḳıl bir naẓar dirsem eger biñ nāz ider baḳmaz geçer

Nādirī Efendi — 'Uşşāḳ eger ḳılsa naẓar ol ġamzeler ḫançer çeker
Bu çeşm-i ter yaşlar döker şām u seḥer ḳılmaz eşer

Ḥācī Ṣafī — Cān-ı peder işit ḫaber ol dād-ger Ḫāliḳ meger
Bir cism-i ter maḫlūḳ ider ey nām-ver nāmı 'Ömer

Ḫişālī — Ol cilve-ger nāzile ger vaḳt-i seḥer itse güẕer
Seyre eger reftār ider çeşmin süzer baḳmaz geçer

Velehu Ḫişālī — Ol ġamzeler ḫançer çeker diller deler ilmez geçer
Başlar keser ḳanlar şaçar şām u seḥer ḳılmaz ḫaẕer

Velehu

Bāḳī Efendi — Dīvān ider vaḳt-i seḥer nev-rūz-ı sulṭānī meger
Devrān ufuḳdan gösterür taḫt-ı zümürrüd tāc-ı zer

Cemālī Çelebi — Olduḳ şu deñlü mümtezic k'olmaya maḳdūr-ı beşer
Sāḳī ile ben çākerüñ içdügi şu ayru gider

'Avnī'l-ḳādī — İrdi meserret-baḫş olup nev-rūz-ı sulṭānī meger
'Ālem ḥayāt-ı nev bulup dillerde ḳalmadı keder

Ḫişālī — Lāle çemende gül gibi rindāne cām-ı Cem şunar
Var ise 'ayş u nūş ider ol ḫüsrev-i vālā güher

[Derkenar]

Bāḳī Efendi

Sulṭān Murād-ı nām-ver fermān revā-yı baḥr u ber
Ṣāḥib-kırān-ı dād-ger şāhenşeh-i ʿālī-naẓar

Nādirī Efendi

Şehenşeh-i nev-rūz ider her kişveri pür-zīb ü fer
Ezhārdan ʿasker çeker rūy-ı zemīne ser-be-ser

Ḫişālī

Geçdi zümürrüd taḫtına nev-rūz-ı sulṭānī meger
Cünd-i bahārı dirmege peyker ṣabā ṭurmaz yeler

Yaḥyā Efendi

Bir lāciverdī kāsedür her ṣubḥ mihr altun ezer
Vaṣf-ı cemālüñ yazmaġa cānā gerekdür ḥall-i zer

125a (boş)

125b (boş)

126a

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Aḥmed Paşa

Siḥrle cādū gözüñ her dem ki ala başlar
Cān u dil elden gidüp ayaġa düşer başlar

Necātī Beg

Ṭurra-i ṭarrārı sanmañ şimdi ẓulme başlar
Yol kesüp beller alup dāyim keserler başlar

ʿAmrī el-ḳāḍī

Ay yüzüñde ṣunʿ-ı Yezdāndur hilālī ḳaşlar
Yazmaya bu naḳşı göz nūrın döküp naḳḳāşlar

Revānī Beg

Ol büt-i tersā yine çünkim cefāya başlar
Ölürüz bu yolda biz yoldaşlar ḳardaşlar

Ẕātī Beg

Dil-berüñ yolında deryā oldı ḳanlu yaşlar
Yüzmege tenler o deryāda kederdür başlar

Naẓmī Edirnevī

Derd ü ġamdan ser-be-ser olmasa bağrum başlar
Gözlerümden ḳanıla aḳmazdı her dem yaşlar

Ḫişālī — Murġ-ı dil gülzār-ı ḥüsnüñde fiġāna başlar
Dīde-i ter dem-be-dem dökdükçe ḳanlu yaşlar

[Derkenar]

ʿAskerī-i Edirnevī — Bādeye inkār iderse ṭañ mıdur berrāşlar
Pertev-i mihr-i münīri görmez ḫuffāşlar

Seyyid Nesīmī — Her seḥer vaḳtinde bülbül çün fiġāna başlar
Artar āhum derdle aḳar gözümden yaşlar

Meşāmī-i Ḳonevī — Sūz-ı dilden derdle āh eylesem yoldaşlar
Fürḳatümden dağlar dağlaya ṭaşa ṭaşlar

Sulṭān Süleymān — Ol perī-peyker ḳaçan cevr ü cefāya başlar
Ġarḳa virür ʿālemi çeşmümden aḳan yaşlar

Necātī Beg — Zülfüñe kimdür diyen kim cevre şimdi başlar
Zülfüñ ucından degil mi bu kesilen başlar

Velehu Necātī — Ḥüsn meydānında ol iki kemān-keş ḳaşlar
Pehlivānlardur ki urmış birbirine başlar

Żaʿīfī — Dāġ-ı ġamdan lāle-veş baġrumda bitdi başlar
Ḥasret-i laʿlüñle ḫūn oldı gözümde yaşlar

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Ġazāyī Ḫān — Ḳaşlaruñdur vesme birle tīġ-i cevher-dārlar
Gözlerüñ cellād u ġamzeñ ḫançer-i ḫūn-ḫvārlar

Bāḳī Efendi — Ḫār-ı ġamdan ʿandelīb eyler fiġān u zārlar
Ġoncalarla şalınur şaḥn-ı çemende ḫārlar

Ümīdī Çelebi — Dil n'ola zülfüñde eylerse fiġān u zārlar
Giceler çün nāleye āġāz ider bīmārlar

Rıżāyī — Gördüm açıldı tırāş olmışdı ol ruḫsārlar
Ṣandum açıldı gülistānda gül-i bī-ḫārlar

Sā‘ī Çelebi — Geşt-i gülzār eylese yanunca gül-ruḫsārlar
Gitme diyü dāmenüm pek pek ṭutarlar ḫārlar

Cemālī Çelebi — Ehl-i ẕevḳüz dimege itmez mi elden ārlar
Her şeker-leb dil-bere vālih geçen murdārlar

Ẓarīfī Çorluvī — Dest-i hecrüñ urdı ten ḳaṣrına rūḥum nārlar
Yana yana dil n'ola ḳılsa elüñden zārlar

Ḫişālī — N'ola ger zülfüñ añup ḳılsam fiġān u zārlar
Āh u feryādın ziyād eyler gice bīmārlar

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Na‘īmī — Seni gördükçe gözüm ḥasretile ḳan aġlar
Ey boyı serv-i revān ya‘nī firāvān aġlar

Rūḥī Baġdādī — Lebüñ añdukça göñül dīde-i giryān aġlar
Biri iñler ġam-ı ‘aşḳuñla biri ḳan aġlar

Āẕākī Baġdādī — ‘Āşıḳuñ şevḳüñile şöyle firāvān aġlar
Gözde yaşı dükenür ṣoñra döner ḳan aġlar

Mīrī el-ḳāḍī — Derd-i ‘aşḳuñla senüñ bu dil-i nālān aġlar
Ḥāline her dem anuñ dīde-i giryān aġlar

Ḫişālī — Eşk-i çeşmüme baḳup ebrile bārān aġlar
Böyle giryān göricek acıyup ‘ummān aġlar

126b

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim
Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilāt

Yaḥyā Efendi — Birbirine girdiler dolāblarla āblar
Āb ġālib oldı āḫir döndiler dolāblar

Rāżī	Suy-ı dil-dāra revān olmada ṭurma āblar ʿĀşıḳ-ı dīdār olup iñler döner dolāblar
Ẕihnī	İñleyüp dolāb-veş dökdüm gözümden āblar Döndürünce ol mehi ḳurdum niçe dolāblar
ʿAṭāyī-Nevʿī-zāde	Ābı çoḳ çekdi çevirdi bāġda dolāblar Varise aralıġa dil şoḳdılar dolāblar
Seyyid Feyżī	Eşk-i çeşmüm gibi başından aşarken āblar Yüz çevirmez her dem üstine döner dolāblar
Tīġī Beg	Kendi bustānından özge ḫāke virmez āblar Döndiler devr-i zamāne ḫalḳına dolāblar
Fevzī Çelebi	Şöyle ol bī-dilleri çekdi çevirdi āblar Nālede ʿuşşāḳ-ı zāre döndiler dolāblar
Sālikī	ʿAks-i rūyuñla gözüm gülşen sirişküm āblar Ḳurayın cānā o ṣular üstine dolāblar
ʿAyānī-Gelibolī	Çeşmeler oldı benüm çeşmümden aḳan āblar Seyl-i eşkümle döner bu nīl-gūn dolāblar
Ḥasānī	Döne döne āh u feryād eyleyüp dolāblar Sen yüzi gülşende ayru dökdi gözden āblar
ʿUbeydī-ʿal-ḳāḍī	Gözlerüm dīdār-ı yāre ḳarşı dökse āblar Ol dem ol āba olur her bir müjem mīzāblar
Ḥişālī	Serv-i bāġı çekdi zencīre dönerken āblar Dil şoḳınca aralıġa sū-be-sū dolāblar
Riyāżī Efendi	Öykünürdi gözlerüm yaşına gerçi āblar Şimdi ilzām itdiler döndürdiler dolāblar

Şāh İsmāʿīl — Ruḫlaruñ muṣḥaf nigārā ḫaṭlaruñ iʿrāblar
Baḫdum ol yüzden maña feṯḥ oldı yüz miñ bāblar

Nevāyī — Berg-i gül yüzide laʿliñ reşkidin ḫūn-āblar
Ġonca köñli içre aġzuñ ḥasretidin tāblar

Süvārī — İşidüp feryādumı iñleşmese dolāblar
Başuma reşk eyleyüp dökmezdi bunca āblar

[Derkenar]

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Vuṣūlī Beg — Lebüñden dād umup cānā göñül feryāda gelmişdür
Meded ẓulm idüp öldürme esirge dāda gelmişdür

Ḥamdī — Taḥammül eylemek cevre dil-i nā-şāda gelmişdür
Der-i ʿAẕrāya Vāmıḳ niçe kez feryāda gelmişdür

Ḥüsāmī — Şu meclis içre ey sāḳī lebüñ kīmyāda gelmişdür
İçüp mest olmaġa erbāb-ı bezme bāde gelmişdür

Ḫişālī — Düşüp hecre göñül bülbül gibi feryāda gelmişdür
Dil ü cāna ġam u ġuṣṣa mübārek-bāde gelmişdür

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Ḫadengī — Câme-ḫ̌ābından ḳaçan ol āfet-i devrān çıḳar
Maṭlaʿından gūyiyā kim neyyir-i raḫşān çıḳar

Tīġī Beg — Şanma cāna ġamzeñ ucından iren peykān çıḳar
Şöyle bil ey ḳaşları yāyum o çıḳmaz cān çıḳar

Şefīʿü'l-ḳādī — Her ḳaçan germ-ābeden ol āfet-i devrān çıḳar
Burc-ı ābīden şanasın bir meh-i tābān çıḳar

Şehdī — Gösterüp rūyın ḳapudan her ḳaçan cānān çıḳar
Luṭfı naḳdinden o şāhuñ ḳullara iḥsān çıḳar

Bezmī-i A'mā
Seyre aġyārile her bār ol şeh-i ḫūbān çıḳar
Ṣaydgāha ṣan ki seg-bānlarla bir sulṭān çıḳar

Kerīmī
Cism-i zārumdan ḳaçan kim ḫançer-i cānān çıḳar
Cüz-i lā-yenfek olup ardunca ol dem cān çıḳar

Nüvīdī Efendi
Zer-ġılāfından ḳaçan kim ḫançer-i cānān çıḳar
Lü'lü-i zerden ṣanasın çeşme-i ḥayvān çıḳar

'Aḳlī Efendi
Her ḳaçan tende ḫadeng-i ġamze-i cānān çıḳar
Şöyle feryād eylerüm gūyā bedenden cān çıḳar

Ḫişālī
Tīr-i müjgānuñ çıḳarsa cān evinden cān çıḳar
Kim bedenden cān çıkınca ṣanmasın āsān çıḳar

[Derkenar]

Dürrī Efendi
Bekleme kūy-ı nigārı ṣanma kim cānān çıḳar
Ey göñül çıḳmaz o meh-rū ḫānesinden cān çıḳar

Nihālī Efendi
Ṣanma dilden fikr-i esrār-ı leb-i cānān çıḳar
Ḥāṣılı hergiz derūnumdan o çıḳmaz cān çıḳar

Ḫuşū'ī Beg
Ḫānesinden câme-i surḫile kim cānān çıḳar
Maṭla'ından ṣanurum ḫurşīd-i nūr-efşān çıḳar

Ḥasībī-i
Rüstem Paşa-zāde
Gözlerümden gāh eşk ü geh yerine ḳan çıḳar
İki deryādur ki andan lü'lü vü mercān çıḳar

Nādirī Efendi
Sīneden dūd-ı kebūd u āteş-i sūzān çıḳar
Şimdi miḥnet nev-bahārıdur gül ü reyḥān çıḳar

Ḫişālī
Degme derdile tenümden ġamze çıḳmaz cān çıḳar
Ġamze ġāyet güç çıḳar ammā ki cān āsān çıḳar

Velehu Ḫişālī
Ṣanma kim dilden ḫadeng-i ġamze-i cānān çıḳar
Degme bir derd ü belāyile o çıḳmaz cān çıḳar

127a

[Derkenar]

Necātī Beg
Bir gülüñ gülşen-i cināna deger
Sünbülüñ ʿömr-i cāvidāna deger

Bāḳī Efendi
Ḥaremüñ ravża-i cināna deger
Eşigüñ ṭāḳ-ı āsmāna deger

Ümīdī Çelebi
Ḫaṭṭ-ı sebzüñ lebüñde cāna deger
Leblerüñ cānile cihāna deger

Ḫişālī
Gül-ruḫuñ gülşen-i cāna deger
Kākülüñ ʿömr-i cāvidāna deger

Fevrī Efendi
Cürmüñ ravża-i cināna deger
Maḥfilüñ kevnile mekāna deger

Baḥr-i Mücteṣ-i Mecnūn-ı Maḳṣūr
Mefāʿīlün Feʿilātün Mefāʿīlün Feʿilün

Yaḥyā Efendi
Hemīşe merdüm-i çeşmüm ʿiẕār-ı yāre baḳar
Gözüm o penceredür ṣaḥn-ı lāle-zāra baḳar

Ẕihnī Baġdādī
Gülüp açılmaz o meh ḫaṭṭ-ı müşk-bāra baḳar
Şüküfte olmasına ġonca nev-bahāra baḳar

Dürrī Efendi
Göñül ki şām u seḥer ḫaṭṭ-ı müşk-bāra baḳar
Cünūnı oldı muḥaḳḳaḳ hemān bahāra baḳar

Seyyid Feyżī
Hemīşe ʿāşıḳ-ı ṣādıḳ rıżā-yı yāre baḳar
Ne cevre muẓṭarib olur ne iʿtibāra baḳar

Ḫāṣılī Vardarī
Gözüm ne gülşene nāẓır ne cūy-bāra baḳar
Döküp sirişkini her dem ʿiẕār-ı yāre baḳar

Ḫişālī
O göz ki bir naẓar ey dil ʿiẕār-ı yāre baḳar
Yerile çıḳsun eger ṣaḥn-ı lāle-zāra baḳar

Velehu Baḥr-i Mücteṣ-i Mecnūn-ı Maḳṣūr

ʿĀlī Efendi
Ḳabā-yı surḫile dil-ber ki gülsitāne çıḳar
Hezār gülden uçar naḫl-i erġuvāne çıḳar

Velehu ʿĀlī
Duḫān-ı āhile nālem ki āsmāne çıḳar
Gören ṣanur anı cānbāz rīsmāne çıḳar

Meşḳī
Ne dem ki seyr içün ol lāle-ḫad yabana çıḳar
Dil-i fütādelerüñ āhı āsmāne çıḳar

Lisānī
Başumdan āteş-i āhum ki yana yana çıḳar
ʿAlev olup şereri farḳ-ı farḳdāna çıḳar

Nevʿī Efendi
Ḳaçan o serv-i çemen seyr-i gülsitāna çıḳar
Duḫān-ı āteş-i dil sūy-ı āsmāna çıḳar

Lebībī
Kemend-i āhile dil evc-i āsmāna çıḳar
Hemān beñzer o cān-bāza rīsmāne çıḳar

Naḥīfī
Seḥerde nāzile ol şeh ki āsitāne çıḳar
Benüm de cān-ı ʿazīzüm gelür dehāne çıḳar

Ḫusrev Beg
Ḳaçan o ġonca-dehen seyr-i gülsitāne çıḳar
Fiġān-ı bülbül-i dil evc-i āsmāna çıḳar

Meylī
Çıḳarsa tīġin o ḫūnī bu nā-tüvāna çıḳar
Helāk olma raḳībā yüri şikābına çıḳar

Ġınāyī
Ḳaçan serīrine ol server-i yegāne çıḳar
Gören ṣanur ki mehi çerḫ-i āsmāna çıḳar

Yümnī
Seḥer o mihr-i ḳamer-ruḫ ki āsitāna çıḳar
Kemend-i āhile dil saḳf-ı āsmāna çıḳar

Ḫişālī
Ḳaçan o ġonca-femüm seyr-i gülsitāna çıḳar
Yüzi gözi açılur seyr-i bāġ-bāna çıḳar

[Derkenar]

Şemsī Paşa — Ḳoyup mekānını Mecnūn dimek yabana çıḳar
Anuñ vardur ötesi rāh-ı ʿāşıḳāne çıḳar

Dürrī Efendi — Ser-i fitīl-i maḥabbet ḳaçan sināne çıḳar
O māha beñzedürin farḳ-ı farḳdāna çıḳar

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb
Mefʿūlü Fāʿilātü Mefāʿīlü Fāʿilün

Ḫayālī Bey — Öykündi bāde laʿlüñe ayaġa şaldılar
Şu ʿārıżuñ añınca ṭutup bāġa şaldılar

Velehu Ḫayālī — Efġāna ʿandelībi ḳaçan bāġa şaldılar
ʿUryān-ı ʿaşḳ olanları ocaġa şaldılar

[Derkenar]

Yaḥyā Bey — Dünyāya bu Ḫayālī beyi lāġa şaldılar
Yaʿni ki ḫalḳa maşḫara olmaġa şaldılar

Velehu Yaḥyā — Mecnūn-ı ʿaşkı lāle gibi tāġa şaldılar
Hem ṭaġa hem benefşe gibi bāġa şaldılar

Ḫişālī — Ferhādı ṭaş kesmegiçün ṭāġa şaldılar
Ḳaysı yelüp yöpürmege ulaġa şaldılar

Velehu Ḫişālī — Ferhād-ı bī-nevāyı ḳaçan ṭāġa şaldılar
Dīvāne Ḳaysı Leylīye ulaġa şaldılar

Ümīdī Çelebi — Cān ṭıflını güzeller üşüp lāġa şaldılar
Dil murġını fiġānı içün bāġa şaldılar

127b

Velehu Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb-i Mekfūf
Mefʿūlü Fāʿilātü Mefāʿīlü Fāʿilün

Bāḳī Efendi	ʿĀşıḳ ki sūz-ı ʿaşḳile ʿuryān olup gezer Abdāldur ki ʿālemi ḥayrān olup gezer
Cinānī-i Bursevī	ʿĀşıḳ belā vü derdle nālān olup gezer Dil-ber şafā vü ẕevḳile ḫandān olup gezer
Eminī Emīr-zāde	ʿĀşıḳ ki derd-i ʿaşḳile giryān olup gezer Bir ḫastadur ki żaʿfile nālān olup gezer
Nevʿī Efendi	Ḫᵛāce hevā-yı sīmile giryān olup gezer Dervīş naḳd-i faḳrle ḫandān olup gezer
ʿĀrifī Çelebi	Abdāl dil ki ʿālemi ḥayrān olup gezer Esrār-ı ʿaşḳ-ı yārla ḫandān olup gezer
—	O serv ġayrilerle ḥırāmān olup gezer Dil sāye gibi ḫākile yeksān olup gezer
Ḫusrev Beg	Ḳapuñda şol ki bende-i fermān olup gezer Bir ḳuldur ol ki ʿāleme sulṭān olup gezer
Ṭabʿī	Cām-ı şarābı şanma ki ḫandān olup gezer Bülbül belāda derdile nālān olup gezer
Ṣādıḳ	Abdāl-ı dil ki ʿaşḳile ʿuryān olup gezer Dīvānedür ki ʿāleme sulṭān olup gezer
Ḫişālī	Ol serv-ḳad ki seyre ḥırāmān olup gezer Göz yaşı aḳuben anı cūyān olup gezer
[Derkenar]	
Ḫişālī	Mihr-i ruḫuñla māh ki tābān olup gezer Gūyā ışıḳdur ʿālemi sulṭān olup gezer
ʿAvnī-i Feylekī (?)	Bülbül hezār āhla giryān olup gezer Ellerde gül sürūrla ḫandān olup gezer

Vālihī-i Üsküdārī

Eller şafā-yı vaṣlile ḫandān olup gezer
ʿĀşıḳ belā-yı hecrile giryān olup gezer

ʿUbeydī

Ol naḫl-i tāze serv-i ḫırāmān olup gezer
Dil sāye gibi ḫākile yeksān olup gezer

Müfredī

Dil zülf-i yāre düşdi perīşān olup gezer
Āşüfte ḥāl ü bī-ser ü sāmān olup gezer

Meẕāḳī

Ol nev-resīde serv-i ḫırāmān olup gezer
Dil-dādeler yanınca firāvān olup gezer

[Derkenar]

Velehu Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb-i Mekfūf

Ḥalīmī Ḫᵛāce-i Sulṭān Selīm-i Evvel

Ol mihr-i ruḫ ki ḫalḳı yaḳan ḥüsni tābıdur
Germ olmasun mı yeryüzünüñ āftābıdur

Ḫişālī

Pür-nūr iden cihānı bugün ḥüsni tābıdur
Mest eyleyen bu gönlümi laʿli şarābıdur

ʿĀlī Efendi

Her ġonca pāre pāre ciger pīç ü tābıdur
Bülbüllerüñ ġıdāları yaprāḳ kebābıdur

Ḫişālī

Bī-çāre ʿāşıḳuñ dil[i] biryān kebābıdur
Ḫūn-ı cigerle ḳan yaşı rengīn şarābıdur

Cemālī Çelebi

Çerḫüñ hilāli kim bedel-i āftābıdur
Naḳd-i ḥayāt ʿömrüñe barmaḳ ḥisābıdur

Velehu Mużāriʿ-i Aḫreb-i Mekfūf

Bāḳī Efendi

Tīr-i ġam-ı nigārla ten yāre yāredür
Şemşīr-i cevr-i yārla dil pāre pāredür

Ḫayālī Beg

Şemşīr-i intiẓārla dil pāre pāredür
Hep pāreye ṣalan beni ol māh-pāredür

Ḳınalı ʿAli Efendi — Āhumla gerçi ṭāḳ-ı felek pür-şerāredür
İtmez şeb-i firāḳı münevver sitāredür

ʿAzmī-zāde Muṣṭafa Çelebi — Maḳṣūdumuz güneş yüzüñe bir naẓāredür
Māniʿ olur aña daḫi eşküm sitāredür

Maḳālī Efendi — Gūşında şanmañ ol şanemüñ gūş-vāredür
Pehlū-yı āftābda ol bir sitāredür

Ẓarīfī Çorluvī — Cismüm hilāle döndüren ol māh-pāredür
Bana dimeñ felek-zededür bī-sitāredür

Şeyḫī Ḥüseyin Efendi-zāde — Zāl-i sipihre ḥalḳa-i meh gūş-vāredür
Anda sitāre dürr ü şafaḳ laʿl-pāredür

Vuṣūlī Beg — Tīġ-i ḳażā göñülde neden yāre yāredür
Yetmez mi ġamzesiyle dilüm pāre pāredür

Ḫişālī — Tīr-i nigār-ı düzdile dil yāre yāredür
Bir kez dimez ki bunı da Allāh yaradur

Vālihī Üsküdārī — Baḫtum siyāh iden benüm ol māh pāredür
Oñmadı gitdi ṭāliʿ-i naḥsum sitāredür

[Derkenar]

Ḳāsım Paşa — Şāhā ṭapuñdan ayru yerüm seng-i ḫāredür
Tīġ-i cefāyile yüregüm pāre pāredür

Dürrī Efendi — Aḳmaḳda eşk-i dīdelerüm bir ḳarāredür
Geçmez ḳabūle neyleyin ey dil sitāredür

128a

Ḥāletī ʿAzmī-zāde — Gitse kūyından ʿademe ḫüsrev-i ḫūbān çıḳar
Geçse hengām-ı şitā ṭurmaz gül-i ḫandān çıḳar

Velehu Ḥāletī — Beklesem yārüñ ḳapusın düşmen-i nā-dān çıḳar
Ṭāliʿ ümdür genc-i ümmīd eylesem ṣuʿbān çıḳar

Baḥr-i Mużāriʿ

Nevāyī
Köksümni çünki ḳıldı lebiñ hecri pāreler
Her lāle ḳan gibi aḳızur laʿl pāreler

ʿĀlī Efendi
Āhum sipihri yaḳdı degildür sitāreler
Hākisterinde daḫi göyinür şerāreler

Ṣunʿī Gelibolī
Ḳandillerile zeyn degildür mināreler
Sen māhı görmege yere indi sitāreler

Ẕātī Beg
Ṣaçduḳça naʿl-i esb-i ṣanemden şerāreler
Gūyā hilāli çevre alurlar sitāreler

Mesīḥī Beg
İrişdügini ḫançerile yār yāreler
Ḥaḳḳā ki tīġ-i reşkile baġrumı pāreler

Emrī Çelebi
Ḳaşuñ ġamında cismümi zeyn itdi pāreler
Gūyā iḥāṭa ḳıldı hilāli sitāreler

Behiştī Efendi
Sen variken iki gözüm aġyāre kim baḳar
Gül-berg-i tāze elde iken ḫāre kim baḳar

Vālihī Üskübī
Kūyına varmadın ruḫ-ı dil-dāra kim baḳar
Tā girmeyince cennete dīdāra kim baḳar

Ḫiṣālī
Dāru'ş-şifā-yı yārda bīmāra kim baḳar
Kim gūş urur fiġānuña vü zāre kim baḳar

Ṣānī Beg
Baḳup hilāl-i çarḫa o meh didi bu nedür
Didüm ki rā ḳaşuñdan alınmış numūnedür

Vālihī Üskübī
Āb-ı ḥayāt laʿl-i lebüñden numūnedür
Ṭūbā boyuñ yanında senüñ vāj-gūnedür

Ḫiṣālī
Meylimüz gāhī leb-i dil-ber gibi maʿcūnedür
Gāh taṣḥīḥ-i mizāc içün mey-i gül-gūnedür

Velehu Ḫişālī — İʿtibārı yoḳdur erbāb-ı dile mā-dūnedür
Dūndur gerdūn anuñçün himmeti hep dūnedür

Ḳaya Bey — Rūzgār-ı kīne-ḫ̲āhuñ himmeti mā-dūnedür
Süfle-perverdür dem-ā-dem ʿizzeti hep dūnedür

Aḥmed Bey el-kātib — Devleti dehr-i denīnüñ cāhil-i mā-dūnedür
İʿtibār itmez kemāl ehline luṭfı dūnedür

128b (boş)

129a

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb
Mefʿūlü Fāʿilātü Mefāʿīlü Fāʿilün

Necātī Bey — Dil kişverine zülf-i siyāhuñ belā yeter
Yaḳmaġa bir vilāyeti ol ejdehā yeter

İbni Kemāl Paşa — Zāhid ki deyr cihānda baña būriyā yeter
Nār ehli olmayana sebeb būriyā yeter

Seḥāyī el-ḳāḍī — Ġurbet yolında bize ġamuñ āşinā yeter
Ḫūn-ı ciger nevālesi ey dil-rubā yeter

Naẓmī Edirnevī — Fāş itme ʿaşkuñ eşkle her dem dilā yeter
Yiter süründi ortada bu mācerā yeter

— — Cānān cefāsı ʿāşıḳa mihr ü vefā yeter
Efzūn olursa miḥnet-i ʿaşḳı devā yeter

Yetīmī — Ḫüsnüñ żiyāsı ʿāleme ey dil-rubā yeter
Laʿlüñ şafāsı cānuma her dem ġıdā yeter

Remzī — Sīnem şeh-i ḫayālüñe ḫalvet-serā yeter
Çeşm-i serāc-ı pāk aña ey dil-serā yeter

Ḫişālī — Lā-büd cefāsı dil-berüñ ey dil vefā yeter
İfrāṭ olunsa ḫod saña ol da devā yeter

[Derkenar]

—
Dervīşe ḳāḍī ḥükmi ḳażā-yı Ḫudā yeter
Dervīşe nefsile savaş itmek ġażā yeter

Ḥamdī
Dervīş-i sāde-dillere dībā ʿabā yeter
Pehlūlarına naḳş-ı eşer būriyā yeter

Ḫişālī
Yārüñ cefāsı ʿāşıḳa mihr ü vefā yeter
Cāna lebi şafāsı dem-ā-dem ġıdā yeter

—
Cevriyle ḳaddümi yeter itdüñ dü-tā yeter
Ey ḳaşları kemān gücüñ ancaḳ bāña yeter

Baḥr-i Remel-i Mecnūn
Feʿilātün Feʿilātün Feʿilātün Feʿilün

Bāḳī Efendi
Leşker-i fitne saña ḫayl-i ḫaṭ u ḫāl yeter
Tīġ lāzım degül ol ġamze-i fettān yeter

Şuhūdī Efendi
Bize cām-ı mey-i laʿlüñden olan ḫāl yeter
Bāʿiş-i şevḳ-i ʿiẕāruñla ruḫ-ı āl yeter

ʿAhdī
Yıḳmaġa mülk-i dili cünd-i ġamuñ şal yeter
Pādişāhum yiter itdüñ bāña ihmāl yeter

Sāʿī Çelebi
Gül-i gülzār-ı ḥüsün saña ruḫ-ı āl yeter
Aña bir bülbül-i şeydā-dil-i meyyāl yeter

Miṣālī Çelebi
Ġayrıdan dāġuñı setr itmege bir şāl yeter
Neñe yitmez ḳatı açılma hey abdāl yeter

Seyyid Feyżī
Muṣḥaf-ı ʿārıżuñ erbāb-ı dile fāl yeter
Eşigüñ ḳurbī şehā devlet ü iḳbāl yeter

Ḫişālī
Çeşm-i lāçīnüñi murġ-ı dile gel sāl yiter
Ḳaṭʿı cān şaydına ol ġamze-i ḳattāl yiter

Velehu Ḫişālī — Bāẕ-veş her ḳola ḳonanı göñül şal yeter
Dil ü cān ṣaydına ol ġamzesi ḳattāl yeter

[Derkenar]

Zekī — Bendeñe pādişehüm devletüñ iḳbāl yeter
Sen şehe ḥüsn ü bahā ḥaşmet ü iclāl yeter

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Ẕātī Beg — Ḳalbüme ḳuvvet viren ḳuvvet şeker-güftārıdur
Rūḥuma rāḥat viren yāḳūt-ı gevher bārıdur

Mesīḥī Beg — Seyl-i eşküm cüst ü cūyuñda dem-ā-dem cārīdür
N'eylesün sen serv-ḳaddüñ ʿāşıḳ-ı dīdārıdur

Naẓmī Edirnevī — ʿĀşıḳ-ı dil-ḫastaya hem-dem fiġān u zārıdur
Dem-be-dem üstine aġlar dīde-i ḫūn-bārıdur

Ḳınalı ʿAli Çelebi — Sīne miḥnet-ḫānesi derd ü belā neccārıdur
Tāze dāġum cā-be-cā anuñ ser-i mismārıdur

[Derkenar]

Ẕātī Beg — Şiʿr-i rengīnüm belāġat bāġınuñ gülzārıdur
Ḫūb u nāzik ʿandelīb-i ḫoş nevālar yāridür

Cemālī Çelebi — Gör ki (?) şırt ḥammāmı sīnem külḫan-ı pür-nārıdur
Ten Stanbul şehri ṭon gūyā ki bit bāzārıdur

Ḫişālī — Çekse ʿāşıḳ aduñı ʿayb itme anuñ kārıdur
Āyet-i ḥüsnüñle ismüñ rūz u şeb ezkārıdur

Sulṭān Ḥüseyin Bayḳara — Tāze boldı bāġ u köñlümde firāḳ āzārıdur
Cilve ḳıldı gül-şay' (?) bağrımda hicrān ḳarıdur (?)

129b

Baḥr-i Recez-i Müṣemmen-i Sālim
Müstefʿilün Müstefʿilün Müstefʿilün Müstefʿilün

Bāḳī Efendi

ʿAks-i ʿiẕāruñ dīdede berg-i gül-i ter kendidür
Laʿlüñ ḫayāli sīnede rūḥ-ı muṣavver kendidür

Ümīdī Çelebi

Başda külāhı zanbaḳuñ tāc-ı ḳalender kendidür
Destinde şāḫ-ı ġoncanuñ heft-ser-i ejder kendidür

Tīġī Beg

Laʿl-i leb-i cān-perverüñ güyā ki sükker kendidür
Luṭfile şīrīn sözlerüñ ḳand-i mükerrer kendidür

Ẓarīf-i Çorluvī

Bezm-i çemende jāle mül sāḳī gül-i ter kendidür
Şeb-nemle her zerrīn-ḳadeḥ cām-ı mücevher kendidür

Ḫişālī

Ṭurduḳça ṭoġrusı ḳadüñ serv-i şanavber kendidür
ʿĪsī-lebüñ cān-baḫşile rūḥ-ı muṣavver kendidür

[Derkenar]

Ḥācī Derviş-i Mostarī

Bu devrüñ varise ḫūbānınuñ hep şehriyārıdür
Serāyī Muṣlī kim ʿaşḳ ehlinüñ ol ʿömri varıdur

ʿÖẕrī-i Bosnavī

Cihān gülzārınuñ Muṣlī serāyī nev-bahārıdur
İden bülbülleri şeydā anuñ rengīn ʿiẕārıdur

Müyī-i Serāyī

Cihān ḫūbānınuñ Muṣlī serāyī şehriyārıdur
Cefā vü cevr ü ẓulm ʿuşşāḳına her demde kārıdur

Velehu Ḫişālī

Ṭarāvet gülşeni ol ġoncanuñ gül-gūn-ʿiẕārıdur
Nihāl-i ḫoş-ḫırāmı ʿarʿar u serv ü çenārıdur

Ḫişālī

Nigārā murġ-zār-ı ḥüsnüñüñ dil murġ-zārıdur
İki çeşm-i güher-pāşüm iki başlu pıñarıdur

Velehu Ḫişālī

Ḫaṭı şerḥ-i meṭāliʿ metni şemsiye ʿiẕārıdur
Sehī ḳaddi menār u ḥāşiye ḫaṭṭ-ı ġubārīdür

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb
Mefʿūlü Fāʿilātü Mefāʿīlü Fāʿilün

Ḥayālī-i
ʿAbdülkerīm-zāde

Başum diyār-ı ġamda belā kūhsārıdur
İki gözüm biʿaynihu anuñ pınārıdur

Hidāyet Çelebi

Çeşmüm diyār-ı ġamda belā kūh-sārıdur
Ser-ḳullesi depem iki gözüm pınārıdur

Luṭfīyī-ḳāḍī

Ḳanlu ciger ki derd ü belā çeşme-sārıdur
Göz göz bu dīdeler anuñ iki pınārıdur

Ṣunʿī-i Gelibolī

Ṣaḥrā-yı ġamda dil ki belā kūhsārıdur
Peykān-ı dost sīnede anuñ pınārıdur

Naẓmī-i Edirnevī

Sīnem ki mūlarıyla belā sebze-zārıdur
Zaḫm-ı ḫadeng-i yār anuñ aḳar pınārıdur

Ḥişālī

Ġam bī-sütūnınuñ ki yaşum kūh-sārıdur
Göz göz bu çeşm-i ter iki aḳar pınārıdur

[Derkenar]

Bāḳī Efendi

Dil murġ-zār-ı mihr ü vefā murġ-zārıdur
Dīdār-ı yār ḫüsn ü bahā nev-bahārıdur

Mesīḥī-i
Üstād-ı Nevāyī

Kevkeb imes bu kim kiçeler çerḫ sarıdur
Çerḫ-i berīnġa baş çikey āhum şerārıdur

İbni Kemāl Paşa

ʿAşḳ illerinde sīne belā kūh-sārıdur
Kim tāze dāġı yir yir anuñ lāle-zārıdur

Şerīfī-i Kefevī

İki gözüm ki dāġ-ı dilüñ cūy-bārıdur
Āhum buḫārı üstine ebr-i bahārıdur

Zühdī-i Vardarī

Murġ-ı dilüm ki gülşen-i ḫüsnüñ hezārıdur
Künc-i belāda hem-dem aña āh u zārıdur

Ḥamdī-i
Ḥasan Bey-zāde

Cānā ruḫuñ ki gülşen-i cennet bahārıdur
Şūrīde-dil o bāġ-ı cemālüñ hezārıdur

Revānī Beg

Āteş kenārı şimdi gülistān kenārıdur
Ḥaḳḳā budur ki ḳış güninüñ lāle-zārıdur

Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim
Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

'Ālī Efendi

Ḫadengüñ dāġum üzre şanasın devlet-hümāsıdur
Beden ṭaġında her dāġum benüm şāhin yuvasıdur

Maḥrem Efendi
Ḫalīl-ḳādī

Begüm ser-ḫad-i Osterġon (?) şāhinler yuvasıdur
Anasından ṭoġan şeh-bāz olıser muḳteżāsıdur

Ḫişālī

Ser-i Ḳaysa baḳup Leylī dimiş bu ḳuş yuvasıdur
Velī şefḳatden añlama o da leylek ḳażāsıdur

[Derkenar]

Żātī Beg

Müselmānlar göñül bir pür-belānuñ mübtelāsıdur
Ne çāre derdini çekmek gerek göñül belāsıdur

130a

Ḫişālī

Nigārā bāġ-ı ḥüsn ü ānuñuñ la'lüñ kirāsıdur
Dil ü cān būseler kim andan alur diş kirāsıdur

Velehu Ḫişālī

Dil-i maḥzūnumı şād eyleyen yārüñ vefāsıdur
Revān iden sirişk-i çeşmümi cevr ü cefāsıdur

Sipāhī Beg

Başum kūh-sār-ı 'aşḳ içre benüm şāhin yuvasıdur
Başında Ḳaysuñ olan āşiyān leylek ḳażāsıdur

Ḫayretī Beg

Dostum destüñden olan let baña devlet yeter
Ḍarb-ı ser destüñ başumda efser-i 'izzet yeter

Ümīdī Stanbulī

Ey ḫalīlüm 'āşıḳa ḫūn-ı ġamuñ ni'met yeter
İşigüñde ḫ̆ār u zār olmaḳ aña 'izzet yeter

Ḫāletī 'Azmī-zāde

'Āleme taḳsīm olunsa bizdeki miḥnet yeter
Ḳıṣṣa-i pür-ḥişşemüz derd ehline 'ibret yeter

130b

Meşrebī-i Belġradī
Göñülde nār-ı ġamla dāġ yoḳ hengām-ı mātemdür
Yeñiden şerḥalar çek sīneñe eyyām-ı mātemdür

Ḫişālī
Dilā māh-ı Muḥarrem rūz-ı ḥüzn eyyām-ı mātemdür
Bu günler mevsim-i şādī degil hengām-ı mātemdür

Baḥr-i Remel-i Müsemmen-i Sālim

Şemsī
Ḳaşlaruñ meh nāme-i ḥüsninde yārüñ ḥal çeker
Ḳıl ḳalemlerle aña kākülleri cedvel çeker

Levḥī
Ḳātib-i ḳudret ezel levḥine kim cedvel çeker
Resm-i şāhīdür ḳaşun ṭuġrāsını evvel çeker

Ġāzī Giray Ḫān
Ey göñül derd ü ġam-ı yārla bīmār ola gör
Mā-ḥaṣal silsile-i ʿaşḳa giriftār ola gör

Derviş Paşa
Gitme yabana dilā hem-dem-i dil-dār ola gör
ʿAḳluñı başuña dir lāyıḳ-ı dīdār ola gör

131a

Baḥr-i Remel-i Müsemmen-i Sālim
Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilāt

Ḫᵛāce Efendi
Ehl-i tecrīdüñ külāhı tāc-ı istiġnāsıdur
Salṭanat didükleri ancaḳ cihān ġavġāsıdur

Bāḳī Efendi
Ehl-i vaḥdet kāyinātuñ ʿāḳıl ü dānāsıdur
Merd-i fāriġ ʿālemüñ mümtāz u müstesnāsıdur

Raḥmī-i Bursevī
Ḳays kim deşt-i ġamuñ peykeri cihān-peymāsıdur
Tā ezelden Leylīnüñ āşüfte vü şeydāsıdur

Muḥyī
Cümle dünyā fikri dünyānuñ ḳurı ġavġāsıdur
Ḥırşile ṭūl-ı emel anuñ ġam-ı ferdāsıdur

Niḳābī-yü'l-ḳāḍī

Ḳāni‘ olmaz būseñe dil vaṣlınuñ şeydāsıdur
Dostum ma‘ẕūr ṭut dünyā ṭama‘ dünyāsıdur

‘Ālī Efendi

‘Āşıḳuñ ma‘şūḳa iḥsānıyla istiġnāsıdur
Bilmeyen anı şanur kim Kerbelā ġavġāsıdur

Ḫurremī-yi Baġdādī

Güşe-i vaḥdet faḳīre cennetüñ a‘lāsıdur
Anda ebkār-ı ma‘ānī gūyiyā ḥavrāsıdur

Re’yī

Salṭanaṭ kim vāriṣ-i mülk olanuñ sevdāsıdur
Bā‘iṣ-i şūr u şeġabdur fitnenüñ menbāsıdur

Firāḳī

Şāhlıḳ bāzār-ı dehrüñ sūdı yoḳ sevdāsıdur
Ṣīt-i şāhī çerḫ-i gerdūnuñ ṭanīn-i ṭāsıdur

Livāyī

Ol ḳamer kim ehl-i ḥüsnüñ ḫūb u müsteṣnāsıdur
Māh-ı bedri kem-ter iden ġurre-i ġarrāsıdur

Cemālī Çelebi

İşbu bāzār-ı fenā alış veriş dünyāsıdur
Cāh u iḳbāli bunuñ ancaḳ cihān ġavġāsıdur

‘Āşıḳ Çelebi

Rūz irişse ehl-i dīvān cavḳ-ı hūy u hāsıdur
Gice olsa ḳūs-ı nevbet ġulġul-i āvāsıdur

Ḫazānī

Ey gönül ṭūl-ı emel terk eyleseñ evlāsıdur
Ḳo bugün ḳaydını sen müşgil bunuñ ferdāsıdur

‘Aşḳī

Cāy-ı vaḥdet ehl-i ‘aşḳuñ künc-i istiġnāsıdur
Maḥzen-i dilde ḳanā‘at künc-i lā-yefnāsıdur

Cinānī-yi Bursevī

Ḫaṭṭı gelse ġam degül dil-berlerüñ a‘lāsıdur
Emme yārüñ la‘lini şanma öli ḥelvāsıdur

Ḳıyāsī

Ehl-i dil dervīşi dünyānuñ cihān-ārāsıdur
Ḫalvet-i ‘uzlet anuñ taḫt-ı felek āsāsıdur

Ḫişālī

Dehr-i fānī kim dilā derd ü miḥen dünyāsıdur
Manṣıb u cāhı hemān ancaḳ ḳurı ġavġāsıdur

[Derkenar]

Ānī — Şimdi gönlüm bir perī-ṣūretlinüñ sevdāsıdur
Ḥüsn-i ḫulḳile ḳamu dil-berlerüñ ġarrāsıdur

Cevrī-i Stanbulī — Kāküli kim fitne-i ʿaşḳuñ yed-i ṭūlāsıdur
ʿĀlem-i dildür emān ḳabża-i sevdāsıdur

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb

Bāḳī Efendi — Cām-ı şarāb laʿl-i lebüñ mübtelāsıdur
Şol būseler ki andan alur ḳan bahāsıdur

Ümīdī Çelebi — Ḫāk-i rehüñ ki çeşm-i cihān tūtiyāsıdur
Ey nūr-ı dīde gözlerimüñ rūşenāsıdur

Ḫayālī Beg — Gönlüm bir āfet-i dil ü cān mübtelāsıdur
Öldürdügine kendü yine ḳan bahāsıdur

Faṣīḥī Beg — Mihr ü vefāña ʿāşıḳuñ ey dil şafāsıdur
Hecr-i nigār ehl-i maḥabbet belāsıdur

[Derkenar]

Dürrī Efendi — Dil ol şehüñ ki bendesidür mübtelāsıdur
Cān virmesün mi laʿline kim ḳan bahāsıdur

Necātī Beg — Göklerde āh u yirde yaşum mācerāsıdur
Her bir diyāruñ añılan āb u hevāsıdur

Kemālī Zerd — Çeşmüñi bilürüm ki cihānuñ ḳażāsıdur
İtdügüm ārzū anı gönül belāsıdur

Revānī Beg — Şol bī-nevā ki bir güzelüñ mübtelāsıdur
ʿAyb itme zāhidā anı gönül belāsıdur

Ḫiṣālī — Dīvāne dil ki ol ṣanemüñ mübtelāsıdur
ʿAyb itmemek gerek anı gönül belāsıdur

NaẓmīİEdirnevī — Ḳara ṣaçuñ ki göñlüm anuñ mübtelāsıdur
Sevdāya yelteyen beni anuñ belāsıdur

131b

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim
Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

İbni Kemāl Paşa — Cihāna pādişā olmaḳ hemān bir keṯudālıḳdur
Bu fānī dünyede bī-ḳayd-ı sulṭānlıḳ gedālıḳdur

Velehu — Bütün dünyāya sulṭāndur gedā dirlerse ṣādıḳdur
İbni Kemāl Paşa — Bu cānuñ çünki kārı 'āḳibet tenden cüdālıḳdur

Velehu — Bu fānī dehrüñ elbet ṣoñ ucı bī-beḳālıḳdur
İbni Kemāl Paşa — Göñül derviş olalum gel gedālıḳ pādişālıḳdur

Revānī Beg — Göñül sen kūy-ı dil-berde bunı ṣanma gedālıḳdur
Ḥaḳīḳat salṭanat budur bu özge pādişālıḳdur

Ḳabūlī Efendi — Cihān ḫalḳına 'arż-ı iḥtiyāc itmek gedālıḳdur
Ḳarār itmek ḳanā'at güşesinde pādişālıḳdur

Ḫişālī — Dilā dünyā içün dehre boyun egmek gedālıḳdur
Ḳanā'at ḳal'asın ḥıfẓ eylemek şehlik aġalıḳdur

[Derkenar]

Ḫişālī — Metā'-ı dehr içün dūna boyun egmek gedālıḳdur
Ḳanā'at Ḳāfınuñ 'anḳāsı olmaḳ pādişālıḳdur

Velehu Ḫişālī — Vezīr-i a'ẓam olmaḳ pādişāha ketḪudālıḳdur
Degildür ketḪudālıḳ belki muṭlaḳ pādişālıḳdur

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Enverī — Göñül şem'i eyyā meh şāh-ı 'aşḳuñ şeb-çerāġıdur
Belā şāmında anuñ dügmesi anuñ çerāġıdur

Ḫayālī Beg — Dili rūşen ḳılan bir gül-ʿizāruñ tāze dāġıdur
Ḳo yansun ḥaşre dek söyünmesün devlet çerāġıdur

Velehu Ḫayālī — Ten-i ṣad-pāre erbāb-ı belānuñ bāġ u rāġıdur
Kim anuñ dāġdan her lālesi Mecnūn çerāġıdur

Baḥrī Ṭamaşvarī — Bu zerrīn-saṭḥ ʿarūs-ı dehrüñ altunlu ṭuvaġıdur
Meh ü mihr anuñ öñiñce yanan iki çerāġıdur

[Derkenar]

Ẕātī Beg — Göñül murġın ṭutan şol kim ḳara zülfüñüñ aġıdur
Eger kim āb-ı ḥayvānı içersem ansız aġıdur

Ḫişālī — Göñül murġını bend iden ḳara zülfüñüñ aġıdur
Ḫülāṣa ḳudreti yoḳ ḳuşça cānın kim duzaġıdur

Vālihī Üsküdārī — Ruḫuñ gülzārına ṣaḥrāda lāle ḳan bāġıdur
Boyuñ şimşādına serv-i sehī gülşende bāġıdur

Hüdāyī Stanbulī — Ruḫınuñ olmaz ise dāġ-dārı lāle ṭāġıdur
Ḳad-i āzādına serv olmaz ise bende bāġıdur

Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim
Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilün

Necātī Beg — Nev-bahār eyyāmı geldi ʿayş u ʿişret çāġıdur
Tevbelerle gel ḳızıl düşmen sucı ḳan yāġıdur

Velehu Necātī — Dil-berā kūyuñ senüñ güyā ki cennet bāġıdur
Cilve ḳıl ṭāvūs-veş şalın ki ḥüsnüñ çāġıdur

Ẕātī Beg — Sūre-i Kevşer ḥaḳḳı ol çihre cennet bāġıdur
Ol ʿaraḳ kim andan aḳar şīr ırmaġıdur

Revānī Beg — Sev göñül şol ṭıflı küçükdür dime çaḳ çaġıdur
Daḫi ol açılmadıḳ bir tāze gül yapraġıdur

İsḥaḳ Efendi
Ḫāli sulṭān-ı Ḥabeşdür dil anuñ otagıdur
Dīni yoḳ īmānı yoḳ ḫaṭṭı amansız yaġıdur

Ḥadīdī
Gül temāşāgāhı ʿuşşāḳuñ cemālüñ bāġıdur
Güllerüñ bülbüllere ʿarż it begüm çaḳ çaġıdur

Mihrī
Ḫurrem iden ʿālemi cānā cemālüñ bāġıdur
Dostum ʿuşşāḳa raḥm it gel ki ḥüsnüñ çāgıdur

Naẓmī-i Edirnevī
N'eylesün pendüñ baña zāhid yigitlik çaġıdur
Kim bu demler ʿaḳlla dīvāne dil ḳan yaġıdur

Fużūlī
Zār göñlüm bend-i zindān-ı belā ṭutsaġıdur
Raḥm ḳıl devletlü sulṭānum mürüvvet çāġıdur

[Derkenar]

Sürūrī
Dāne-i ḫālüñ ki dil cemʿiyyetini ṭaġıdur
Gāh çeşmüm merdümdür gāh baġrum dāġıdur

Hicrī
Derd ü ġam mülkinde başum yine miḥnet ṭaġıdur
Ḳanlu yaşum kim aḳar her dem anuñ ırmaġıdur

Ḫişālī
Devr-i gül irdi çemende ʿayş u ʿişret çaġıdur
Bir ḳadeḥ mey ġam şehinüñ tāc u taḫtın ṭaġıdur

Ẕātī Beg
Pādişāh-ı ʿaḳlile sulṭān-ı ʿaşḳuñ bāġıdur
Raḥtını tārāc ider cemʿiyyetini ṭaġıdur

—
O ṣanem ḳāküllerin geh baġlayup geh ṭaġıdur
Bu ne ḳayd olur didüm dil-ber didi dil bāġıdur

Ḫayālī Beg
Bu aġarmış başı Ferhāduñ ṣanasın dağıdur
Şādlıḳ hergiz ayaḳ başmadı ġam yaylaġıdur

132a

Sırrī el-ḳāḍī
Bahār oldı zamān şimdi kenār-ı cūy-bāruñdur
Benüm serv-i revānum ḫāṣılı ʿālem kenāruñdur

Sihrī — Vücūduñ zevraḳın ṣal baḥr-i ʿaşḳa rūzgāruñdur
Ḫudānuñdur oñarmaḳ ṣanma ey dil rūzgāruñdur

Dürrīyü'l-kātib — Cihān-dārā saʿādet hem-ʿinān-ı kām-kāruñdur
Ḫudā yāver Ḫıżır reh-ber cihān hep reh-güzāruñdur

Velehu Dürrī — Murāduñca döner bu çerḫ-i gerdūn baḫt-i yāruñdur
Sür esb-i devleti meydāna kim ʿālem şikāruñdur

Ḫişālī — Ne ġam ey dil sirişk-i dīde cām-ı ḫoş-güvāruñdur
Belā küncinde feryād u fiġānuñ ġam-güsāruñdur

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Meylī — Gülşene ʿarż-ı cemāl itdi yine meh-rūlar
Zekeriyā Efendi — Ḫacletinden yire geçti görüp anı ṣular

Ḫişālī — Gülşenüñ cūy-ı sirişküm ki dem-ā-dem ṣular
Göricek reşk ü ḥasedden yire geçdi ṣular

Ḳāsım Paşa — Baş çatup devr-i ḳamerde yine ol ebrūlar
Başladı fitne vü sihre yine ol cādūlar

Şeyḫī Germiyānī — Ḳaçan kim zülf-i şeb-rengīn yüzine şeh niḳāb eyler
Gününi ʿāşıḳuñ gör kim nice bī-āftāb eyler

Bāḳī Efendi — Ne sāḳīdür lebüñ ġam bezmine yaşum şarāb eyler
Ne āteşdür maḥabbet odı kim baġrum kebāb eyler

Nevāyī — Ḳaçan kim bāde-nūşum mey içer ki ıżṭırāb eyler
Burunraḳ kim özin mest eylegey bizni ḫarāb eyler

Seyyid Feyżī Beg — Şanur ol sīm-ten dāmānumı eşküm pür-āb eyler
Gözüm merdümleri aḳça döküp derdüm ḥisāb eyler

Ḫişālī — Firāḳ-ı laʿl-i mey-gūnuñ yaşum gül-gūn şarāb eyler
Derūnumda yanan ʿaşḳ āteşi baġrum kebāb eyler

Velehu Ḫişālī — Didüm dil-ber yüzine zülfini niçün niḳāb eyler
Didiler utanup ḫaṭṭ-ı ġubārından ḥicāb eyler

Velehu Ḫişālī — O ḫūnī dem-be-dem ḳan dökmege niçün şitāb eyler
Yıḳup ḳaṣr-ı vücūdın ḫayl-i ʿuşşāḳuñ ḫarāb eyler

[Derkenar]

Emrī Çelebi — Hevā ṣanmañ ṣaḳınup bizi ḫurşīde niḳāb eyler
Yüze yüz olmaġa ḫurşīd yārile ḥicāb eyler

132b

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Şeyḫī-Teẕkireci — Devr-i gül zerrīn-ḳadeḥ faṣl-ı bahār eyyāmıdur
Sāḳī-i nev-ḫaṭla seyr-i sebze-zār eyyāmıdur

Ẕekāyī Çelebi — Kūyına bārān-ı eşküñ dök bahār eyyāmıdur
Rūy-ı cānı ḫurrem eyle sebze-zār eyyāmıdur

Feyżī Çelebi — Sīne-i pür-dāġa gelsün lāle-zār eyyāmıdur
Deşte çıḳsun ol gözi āhū şikār eyyāmıdur

Ḫişālī — Al ele sāḳī ayaġı nev-bahār eyyāmıdur
Mevsim-i gül devr-i cām-ı ḫoş-güvār eyyāmıdur

Velehu Ḫişālī — Ṣaḥn-ı gülşende gül açıldı bahār eyyāmıdur
Bülbül-i şūrīdeye āh-ı hezār eyyāmıdur

[Derkenar]

Cevrī-Stanbulī — Mevsim-i gül faṣl-ı gülşen nev-bahār eyyāmıdur
Devr-i sāġar nūş-ı mey seyr-i kenār eyyāmıdur

Dervīş Enīsī — Ḥamdülillāh rūz-ı Ḫıżr irdi bahār eyyāmıdur
Vaḳti geldi bülbülüñ bir ḫoşça yār eyyāmıdur

Baḥr-i Hezec-i Aḥreb

ʿĀlī Efendi — Dūram eşigüñden ne ḳapuñda baña yer var
Ne rāz-ı dilüm ḫāk-i derüñde saña der var

Cemālī Çelebi — Bāde lebüñe beñzemede naḳṣ u keder var
Öykünmede nergis gözüñe ḫayli naẓar var

Ḫişālī — Ḳapuñda ne itler arasında baña yer var
Ne ḥālümi sulṭānuma ol ḳapuda der var

[Derkenar]

Ḫişālī — Ġonca lebüñe beñzemede ẕerre ḳadar var
Öykünmede nergis gözüñe ḫayli naẓar var

Velehu Ḫişālī — Ḫar-vārla sīm ü zere mālik nice ḫar var
İflāsile ʿömri geçer erbāb-ı hüner var

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Ḳara Ḳāḍī Çelebi — Pāymāl itdi felek cismüm felāket vaḳtidür
Dest-i luṭfuñ dest-gīr olursa ġāyet vaḳtidür

Seyyid Feyżī Bey — Ehl-i ʿaşḳa beẕl-i iḥsān it seḫāvet vaḳtidür
Pādişāhum ẓulmi terk eyle ʿadālet vaḳtidür

Ḫişālī — Faṣl-ı güldür sāḳiyā gülşende ʿişret vaḳtidür
Nev-bahār eyyāmıdur yārile ṣoḥbet vaḳtidür

Baḥr-i Mużāriʿ

Ẕihnī Baġdādī — Ol yār-ı nāzenīn ki gül-i nev-güşūdedür
Laʿli feraḥ-fezā vü ḫaṭı ġam-fuzūdedür

Maḳālī Efendi — Bir meh-cebīn ü serv-ḳad-i dil rubūdedür
Āhum felekde yirde yaşum cüst ü cūdādur

Ḫişālī — Dökme yüzüñ şuyın yire ki ġam fuzūdedür
Cānā naẓar ḥüsünde degül āb-ı rūdadur

133a

Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim
Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilün

Sulṭān Murād — Acıyup şabr itdügüm ol yāre ġāyet ḫoş gelür
Yār elinden ger öle ol yāre ġāyet ḫoş gelür

Bāḳī Efendi — Zaḫm-ı sīnem ol gözi mekḳāre ġāyet ḫoş gelür
Yāre açarsam revādur yāre ġāyet ḫoş gelür

Meylī — İnḳiyādı ʿāşıḳuñ dil-dāra ġāyet ḫoş gelür
Emrine rām olsa ḳul ḫünkāra ġāyet ḫoş gelür

Ḳadrī Efendi — Bāġda būy-ı gül-i ter yāre ġāyet ḫoş gelür
Nāle-i bülbül dil-i bīmāra ġāyet ḫoş gelür

Ḥilmī — Zaḫm-ı tīrüñ bu dil-i bīmāra ġāyet ḫoş gelür
Her ne kim senden gelür ben zāre ġāyet ḫoş gelür

Tīġī Bey — Dem-be-dem tīrüñ ten-i efkāre ġāyet ḫoş gelür
Tāzelendükçe fitīl-i yāre ġāyet ḫoş gelür

Bezmī-i Aʿmā — Şām-ı fürḳatde ecel ben zāre ġāyet ḫoş gelür
Nitekim ḫ̲ūb-ı seḥer bī-dāre ġāyet ḫoş gelür

Rūḥī — Sögse dil-ber ʿāşıḳ-ı ġam-ḫ̲ūāre ġāyet ḫoş gelür
Kim şifā içün duʿā bīmāra ġāyet ḫoş gelür

Ḫişālī — Āh u zārı ʿāşıḳuñ dil-dāra ġāyet ḫoş gelür
Nāle-i bülbül gül-i bī-ḫ̲ūāre ġāyet ḫoş gelür

Velehu Ḫişālī — Cism-i zāra açsa dil-ber yāre ġāyet ḫoş gelür
Rāḥat efzā merhem ol bīmāra ġāyet ḫoş gelür

[Derkenar]

Vālihī-i Üsküdārī

Nāle ḳılmaḳ ʿandelīb-i zāra ġāyet ḫoş gelür
İñlemek ben ʿāşıḳ-ı bīmāra ġāyet ḫoş gelür

ʿAvnī-i Feylekī (?)

Ġamzesi zaḫmın çeker ol yāre ġāyet ḫoş gelür
Zülfine ber-dār olan dil-dāra ġāyet ḫoş gelür

Fehmī

Cāna tīrüñ ey gözi mekkāre ġāyet ḫoş gelür
Yāreler açsa ten-i efḳāre ġāyet ḫoş gelür

Baḥr-i Remel-i Mecnūn
Feʿilātün Feʿilātün Feʿilātün Feʿilün

Yaḥyā Beg

Merd-i ʿĪsī-nefese her mā'ide rāz gelür
Dil dilinden ḳulaġına anuñ āvāz gelür

Nevʿī Efendi

Ne ḳaşuñ ʿişvelü bir şāhid-i mümtāz gelür
Ne gözüñ şīvelü bir dil-ber-i ṭannāz gelür

ʿUlvī Çelebi

Gerçi kim ʿāleme çoḳ dil-ber-i mümtāz gelür
Ḥaḳ budur kim saña beñzer güzelüm az gelür

Mānī Çelebi

Gāh olur ḫāneme ol dil-ber-i mümtāz gelür
Çoḳ keremler ḳılur ammā ki ḳatı az gelür

Seyyid Feyżī

Ne ol āfet gibi bir dilīr mümtāz gelür
Ne bu āşüfte gibi ʿāşıḳ-ı ser-bāz gelür

Ḫişālī

Ne senüñ gibi cihāna şeh-i mümtāz gelür
Ne bu bende gibi bir ʿāşıḳ-ı ser-bāz gelür

Bahr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim

Bāḳī Efendi

Pāyüñe yüz sürmege ben ḫāke ḥimmet yoḳ mıdur
ʿĀşıḳ-ı bī-çāreye hergiz ʿināyet yoḳ mıdur

Fevrī Efendi — La‘lin inṣāf it dilā ḫayli melāḥat yoḳ mıdur
Ol kemān ebrūda ya çoḳ dürlü ḥālet yoḳ mıdur

Yaḥyā Bey — Bana ol gül yüzlü Aḥmedden şefā‘at yoḳ mıdur
Yā şefā‘at olmaġa bende liyāḳat yoḳ mıdur

Lem‘ī — Şerbet-i la‘lüñ bu ben bīmāre himmet yoḳ mıdur
Ey tabīb ölsem bana hergiz ‘ināyet yoḳ mıdur

[Derkenar]

Ḫişālī — Ey ṭabīb öldüm meded iḥyāya himmet yoḳ mıdur
Cāna yitdüm hecrile vaṣıla ġāyet yoḳ mıdur

‘Ubeydī Efendi — Gülşen olmazsa yirüm kūy-ı melāmet yoḳ mıdur
Olda olmazsa ne ġam künc-i ferāġat yoḳ mıdur

133b

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Nihānī — ‘Āṣıḳuñ her kim ki būs-ı la‘l-i cānānın alur
Ẓulm idüp ol derd-mendüñ göz göre cānın alur

‘Ubeydī Efendi — Bülbülüñ ḳanına girüp ālle cānın alur
Jāle anuñçün gül-i bāġuñ girībānın alur

Mecdī Efendi — Ter düşüp ‘āşıḳlaruñ eşki girībānın alur
Silküp atup yaḳasın ḳurtarsa dāmānın alur

Dānişīyel-ḳāḍī — Her ḳaçan ḫāk-i tenümden yār peykānın alur
Ḳoparur ben ḫastasınuñ yüregin cānın alur

Vālihī-Üskübī — Sīneden kim yār-ı ḫūn-ālūd peykānın alur
Ehl-i ‘aşḳuñ ġonca-i bāġ-ı dil ü cānın alur

Ḫişālī — ‘Azm-i meydān eyledikçe yār çevgānın alur
Ṭūb idüp ‘uşşāḳını başın alur cānın alur

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Ḥişālī — Derūn-ı sīne-i sūzānum ʿaşḳuñla pür-āteşdür
Ṭabībā irgür āb-ı vuṣlatuñ ḥālüm müşevveşdür

Vālihī-i Üsküdārī — Ḥayāl-i ḫadd-i gül-nāruñla ḳalbüm dolu āteşdür
Hevā-yı kākülüñle ḫātırum ġāyet müşevveşdür

Seyyid Feyżī — Ciger pür-ḫūn u dil mecrūḥ u sīnem ḫod pür-āteşdür
Ṭabībüm gel şifā-sāz ol ki aḥvālüm müşevveşdür

Siyāhī Çelebi — Gözüm giryān u dil biryān olup ḳalbüm pür-āteşdür
Hevā-yı kākül ü zülfüñle aḥvālüm müşevveşdür

Ḥişālī — Ḥayāl-i tāb-ı ruḫsāruñla sīnem ṭolu āteşdür
Hevā-yı kākül ü zülfüñle aḥvālüm müşevveşdür

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Maḥremī-i Ġalaṭavī — Āb-ı zencīrin sürer ʿaşḳuñla bir şūrīdedür
Seyr içün rūşen cemālüñ her ḥabābı dīdedür

Ḳabūlī Efendi — Çīn-i zülfüñ kim ʿaraḳ-pāşīde gül-püşīdedür
Sünbül-i pīçīdedür kim şebnem ile çīdedür

Vālihī Efendi — Ġarḳ-ı seylāb-ı belā bir ʿāşıḳ-ı ġam-dīdedür
Semtden ḫālī degil Mecnūn ḳoya vādīdedür

Vālī Çelebi — Hecrile bir baġrı yanmış ʿāşıḳ-ı ġam-dīdedür
Ḥaḳ budur kim lāle-i ḥamrā daḫi vādīdedür

Dürrī Efendi — Ḫārdan āzürde vaṣl-ı gülle geh şādīdedür
ʿAndelībi atma yabana ḳoya vādīdedür

Dürrī Ḥasan Paşa — ʿAşḳ-ı Leylā ile gerçi ḫātırı rencīdedür
Baḥs olan ḫāric degil Mecnūn ḳoya vādīdedür

Ḥişālī — ʿAşḳ-ı Leylādan dil-i vīrānesi mālīdedür
Atmañuz yabana Mecnūn ḳoya vādīdedür

Velehu Ḫişālī — Geh neverd-i deşt-i ġam geh ʿaşḳla vādīdedür
Kem degildür semti Mecnūnuñ ḳoya vādīdedür

134a

Nevʿī Efendi — Şanmañ geçem eşʿārdan pīr itmegile rūzgār
Maʿnā-yı bikri göricek vallāhi ḳalmaz iḫtiyār

Ḫişālī — Naḳş u nigār oldı cihān irdi yine faṣl-ı bahār
Gülşende ʿişret vaḳtidür ey sāḳī-i lāle-ʿiẕār

Ḫāletī-i ʿAzmī-zāde — Zülfüñ firāḳıyla n'ola ḳalsam dem-ā-dem āh u zār
Gitdi elümden n'eyleyem ser-rişte-i ṣabr u ḳarār

Bāḳī Efendi — Ālāyiş-i dünyādan el çekmege niyet var
Yaḳında ʿadem dirler bir şehre ʿazīmet var

Zühdī-i Vardarī — Ne āteş-i ʿaşḳ içre cān u dile rāḥat var
Ne rāh-ı maḥabbetde ālāma nihāyet var

Siyāhī-yi el-kātib — Ġavġā vü ġam-ı dehri terk etmeye niyyet var
Himmetde ol ey zāhid Ḥaḳ yola ʿazīmet var

ʿİṣmetī-yi el-ḳāḍī — Dür-i naẓmı yine güşına mengüş itmemüz vardur
Hezārı ol gülüñ bezminde ḫāmūş itmemüz vardur

ʿAbdī-yi el-ḳāḍī — Leb-ā-leb cām-ı laʿl-i dil-beri nūş itmemüz vardur
Raḳībüñ ḫāṭırın bezm içre nā-ḫoş itmemüz vardur

Ḫişālī — Şarāb-ı cām-ı ʿaşḳı sāḳiyā nūş itmemüz vardur
Nesīm-i şevḳle deryā-ṣıfat cūş itmemüz vardur

Velehu Ḫişālī — Şafā bezminde cām-ı laʿlüñi nūş itmemüz vardur
Firāḳuñla geçen derdi ferāmūş itmemüz vardur

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

134b (boş)

95

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
ESKİ TÜRK EDEBİYATI BİLİM DALI

140110 C 27

HİSÂLÎ

HAYATI-ESERLERİ

VE

METÂLİÜ'N-NEZÂİR ADLI ESERİNİN

BİRİNCİ CİLDİ

(İNCELEME –METİN)

Hazırlayan
Bilge KAYA

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Abdulkerim ABDULKADİROĞLU

Ankara-2003

135a

Şevḳī-i Şarḳī	Köñlüm feraḥ durur ki bugün vaṣl-ı yārdur Aġlar gözüm ne menʿ ki bī-iḫtiyārdur
Bāḳī Efendi	Sāḳī zamān-ı ʿayş u mey-i ḫoş-güvārdur Bir ḳaç piyāle nūş idelüm nev-bahārdur
Velehu Bāḳī	Dil beste-i kemend-i ser-i zülf-i yārdur Cān ḫasta-i kirişme-i çeşm-i nigārdur
Rūḥī-i Baġdādī	Sāḳī melāl-i zühdle dil pür-ġubārdur Bir nice gün levend olalum nev-bahārdur
Fevrī Efendi	Güller açıldı ṣaḥn-ı çemen sebze-zārdur Devrān-ı lāle mevsim-i zülf-i nigārdur
Şemsī Paşa	Bülbül terāne başladı evvel bahārdur Şeydālıġum benüm yine bī-iḫtiyārdur
Nevʿī Efendi	Faṣl-ı ḫazān ki mevsim-i seyr-i kenārdur Bülbül nevāları gül-i köhne-bahārdur
Ḳınalı ʿAli Çelebi	Cism-i żaʿīfümi ki ḫas-ı kūy-ı yārdur Bir gün umarum āh ile dih rūzgārdur
Ümīdī Çelebi	Göñlüm esīr-i bend-i ser-i zülf-i yārdur Cān teşne-i zülāl-i dehān-ı nigārdur
Dürrī Efendi	İrdi ṣafā-yı vaḳt-i çemen nev-bahārdur Ḫuld-ı berīne döndi cihān sebze-zārdur
Ḫişālī	Ezhārla bezendi çemen sebze-zārdur Naḳş-ı nigāra döndi cihān nev-bahārdur

[Derkenar]

Vuṣūlī Beg	Devrān-ı laʿl-i nāb u mey-i ḫoş-güvārdur Hengâm-ı ḥüsn-i yārla evvel bahārdur

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Şeyḫī-i Germiyānī — Ebr-i bahār ayaġuña gevher-niṣārdur
Āb-ı revān cemālüñe āyīne-dārdur

Vālihī-i Üskübī — Her vuṣlatun nihāyeti hecr-i nigārdur
Keyfiyyet-i meyüñ soñı lā-büd ḫumārdur

Naẓmī-i Edirnevī — Teslīm-i cān firāḳ-ı leb-i laʿl-i yārdur
Noḳṣān-ı ʿömr-i fürḳat-i zülf-i nigārdur

Muʿīdī — Gerçi hevā yolında yüzüm ḫāk-sārdur
Gönlüm şu gibi ʿāşıḳ-ı dīdār-ı yārdur

Ḫişālī — Devr-i lebüñ ki devr-i mey-i ḫoş-güvārdur
Elden düşürme ayaġı faṣl-ı bahārdur

Velehu Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb-i Mekfūf

ʿĀlī Efendi — Dil murġı benden uçdı yine bir perīdedür
Nādīdedür cemāli sözi nā-şenīdedür

Ḫayālī Beg — Gönlüm hevâsı tā ki benüm sen perīdedür
Cān murġı ārmīde degüldür remīdedür

Veysī Efendi — Teb-ḫāleler ki zīr-i lebinde demīdedür
Şol jāledür ki ġonca-i terde çekīdedür

Ḫişālī — Ḫaṭṭı gelürse çekme ġamın ber-güzīdedür
Küttāb içinde zīveri ḫaṭṭuñ keşīdedür

[Derkenar]

Ḫāḳānī Beg — Yād-ı lebüñle ġonca girībān-ı derīdedür
Ḳadd-i benefşe zülfüñ ucından ḫamīdedür

ʿĀlī Efendi — Her saṭrı vaṣf-ı çeşmi ucından cerīdedür
Bir tīġ-i cevherī gibidür kim cerīdedür

Muḥterem Müftī-i Ḳıbrısī — Nev-bāve-i lebüñ ki henüz nev-resīdedür
Bir meyvedür ki cān u dil andan çeşīdedür

Bāḳī Efendi — Āvāre-dil egerçi ki benden remīdedür
Murġ-ı ḫayāli gözde uçar bir perīdedür

Fevrī Efendi — Çeşmüm sözince ṣanma aḳan eşk-i dīdedür
Bezm-i belāda sāḳī ṣarāb-ı çekīdedür

Velehu Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb-i Mekfūf

Necātī Beg — Bed-nām-ı ʿaşḳ oldum ölürsem belā budur
Maḥşerde daḫi diyeler ol mübtelā budur

Bāḳī Efendi — Baḳ cām-ı ʿayşa āyīne-i pür-ṣafā budur
Gel gör ḥabāb-ı sāġar-ı necm-i hüdā budur

Ḫayālī Beg — Gör yaşumı ġamuñla geçen mācerā budur
Baḳ dāġuma ki āyīne-i pür-ṣafā budur

Ẓarīfī-i Çorluvī — Sāḳī ayaġı almış ele dir ṣafā budur
Muṭrib ṣalāya başlamış eydür hevā budur

İsḥaḳ Efendi — Eyyūbı añma derdümi gel gör belā budur
Öldüm yolında daḫi inanmaz belā budur

Ḫişālī — ʿAşḳile cāna yetmişiken dir ṣafā budur
Ölsem de yār-ı cānum inanmaz belā budur

[Derkenar]

Dürrī Efendi — Çek cām-ı ʿayşı yārla ey dil ṣafā budur
Fevt itme furṣatı ḳalacaḳda saña budur

Ḫişālī — Dil virdük āḫara deyü taʿnı baña budur
Biñ kez yemīn idersem inanmaz belā budur

Velehu Ḫişālī — Terk it cefāyı ʿādet-i ehl-i vefā budur
Dil-ber ki bī-vefā ola cevr ü cefā budur

Rūḥī — Kūyuñda ʿaşḳuñile ölürsem belā budur
Cennetde ḥūriler diye ol mübtelā budur

135b

Velehu Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḥreb

Bāḳī Efendi — Yıllar durur yoluñda senüñ pāy-māldür
Miskīn zülfüñ ayaġa şalma vebāldür

Velehu Bāḳī — Şām-ı firāḳuñ āḫiri şubḥ-ı viṣāldür
Mihr-i münīr-i pertev-i nūr-ı cemāldür

Yaḥyā Beg — Mihr-i maḥabbetüñle vücūdum hilāldür
Derd ü belā-yı ʿaşḳile ey māh dāldür

Bī-dārī-i ʿAcem — Ḳaddüm hilāle döndi tenüm bir ḫayāldür
Yaʿnī ecel gelüp beni bulmaḳ muḥāldür

Şemsī Paşa — Devlet cihānda şanma şaḳın cemʿ-i māldür
ʿĀḳıl olana manşıb-ı devlet kemāldür

Ṣādıḳ — Vaşluñ egerçi ʿāşıḳa fikr-i muḥāldür
Ḳaṭʿ eylemez ricāyı göñül iḫtimāldür

Naʿīmī — Cānā dime viṣālüme irmek muḥāldür
Kim bile Ḥaḳ müyesser ide iḫtimāldür

Sūzī — Yād-ı lebüñle sözlerüm āb-ı zülāldür
Vaṣf-ı miyānuñ ortada bir ḳīl ü ḳāldür

Cevherīyü'l-ḳāḍī — Aldanma naḳş-ı ḫüsnüñe ḫ̆āb-ı ḫayāldür
Leylādan örnek al ki bu bir dest-māldür

Cinānī-i Bursevī — Ferhāda şanma virdügi zaḥmet vebāldür
Şīrīne ol anası südünden ḥelāldür

Nevʿī Efendi — Hecr āḫir oldı mevsīm-i ʿıyd-ı viṣāldür
Ṣavm-ı viṣāli şerʿ buyurmış ḥelāldür

Cemālī Çelebi — Āb-ı ḥayāt laʿline çünkim miṣāldür
Dimeñ dehānı ḳandine sükker ü bāldür

Sipāhī Beg — Zülfüñ ayaġa ṣalalı āşüfte-ḥāldür
Sürme yanuñdan anı efendi vebāldür

Seyyid Feyżī — Bāḳī ḳalan kişiye göñül bil kemāldür
Meyl itme māl ü cāha serīʿ ü'z-zevāldür

Zeynī — Ey dil niçün derūn-ı dilüñ pür-melāldür
Her fürḳatüñ nihāyeti çün ittiṣāldür

Ẓarīfī-i Çorluvī — Ol ḳaşı rā ki ḳāmeti tāze nihāldür
Dīdārı üzre sünbüli reyḥānı dāldür

Ḫiṣālī — Devlet ricāsı ādeme ʿayn-ı vebāldür
ʿİzzet cihānda saʿyile kesb-i kemāldür

[Derkenar]

Vuṣūlī Beg — Aġyār ḳatı diş biler olmış ne ḥāldür
Şehd-i lebüñi ṣunma aña kim vebāldür

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — ʿĀşıḳ ki derd-i ʿaşḳuñıla ḫasta-ḥāldür
Vaṣluñ gehī ḫayāl ider ammā muḥāldür

Fevrī Efendi — Gül-güne ṣanma mūcib-i ḥüsn ü cemāldür
Ḫulḳ-ı ḥasenden özgesi hep reng ü āldür

— — Maġrūr olma ḥüsnile ṣoñı melāldür
Leylādan örnek al ki bu bir dest-māldür

Ḫiṣālī — Mihr-i ruḫuñla cism-i nizārum hilāldür
Bār-ı cefā vü cevr ki ey māh dāldür

Velehu Ḫişālī — Ḳaşuñ berāt-ı ḥüsnüñe ṭuġrā-miṣāldür
Yir yir ḥurūf-ı noḳṭaları ḫaṭṭ u ḫāldür

Velehu Ḫişālī — Ol meh-liḳā ki mālik-i ḥüsn ü cemāldür
Bir pādişāh-ı ṣāḥib-i cāh u celāldür

Velehu Ḫişālī — Ḳılca miyān u ẕerre dehānuñ ḫayāldür
Būs u kenāruñ ʿāşıḳa emr-i muhāldür

Velehu Baḥr-i Mużāriʿ-i Ahreb-i Mekfūf

Necātī Beg — Ḳaşuñ kemānı ḫālini iller ḳaçan bilür
Ḳatı bağırlu olduġın anı çeken bilür

Seyyid Feyżī — Her tīre-dil maʿānī yüzüni ḳaçan bilür
Mir'āt-ı ḳalbi jeng-i hevādan açan bilür

Dürrī Efendi — Ẕevḳ-i şarāb-ı ʿaşḳ-ı Ḫudāyı içen bilür
Ey dil ṣafā-yı leẕẕet-i ʿaşḳı bilen bilür

İsḥaḳ Efendi — Mecnūn-ı ġam maḥabbet-i ʿaşḳuñ neden bilür
Bu bir belā durur bunı şāhum çeken bilür

[Derkenar]

Ḫişālī — Sırr-ı dehān-ı dil-beri eller ḳaçan bilür
Baña ṣoruñ o nükteyi zīrā bilen bilür

Firdevsī — Zülfüñ esīri olduġumı il neden bilür
Başdan bu derdi yine efendi çeken bilür

136a

Aḥmed Paşa — Şīrīn-lebüñ ki söylese cāndan ḫaber virür
Nāzükligile rāz-ı nihāndan ḫaber virür

Ḳāsım Paşa — Ḫıżr-ı ḫaṭuñ ki çeşme-i cāndan ḫaber virür
ʿĪsī midür ki rūḥ-ı revāndan ḫaber virür

Necātī Beg — Ḳaddi ḫırāmı rūh-ı revāndan ḫaber virür
Şīrīn kelāmı ḫastaya cāndan ḫaber virür

Sinānī — Ḳaddüñ nihāli serv-i revāndan ḫaber virür
Ḫaddüñ ḫayāli gülşen-i cāndan ḫaber virür

Ḫişālī — Ḳaşun gözüñ ki tīr ü kemāndan ḫaber virür
Yek dil olınca iki cihāñdan ḫaber virür

Velehu Ḫişālī — Būs-ı lebüñ ki çeşme-i cāndan ḫaber virür
Bir meyvedür ki bāġ-ı cināndan ḫaber virür

Hicrī — Ḫaṭṭ-ı lebüñ ki ḳūt-ı revāndan ḫaber virür
Gūyā ki Ḫıżr çeşme-i cāndan ḫaber virür

136b (Boş)

137a (Boş)

137b

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde Zīr-i pā-yı merkeb-i ḥayretde ḳaldum hem çü mūr
Taḫtgāh-ı sīneme ḥükm itdi bir ṣāḥib-ẓuhūr

Ḫişālī — Meskenetle ḫāke yüz sürse eger ey reşk-i ḥūr
Mihr ü māhuñ ḳadrine ẕerre ḳadar gelmez ḳuṣūr

138a

Fużūlī-i Baġdādī — Ey çerāġ-ı ṭalʿatuñ şemʿ-i şebistān-ı sürūr
Gird-i ḫāk-i reh-güẕār-ı ṭūtiyā-yı çeşm-i ḥūr

Bāḳī Efendi — Gerçi cennetde şehā vardur niçe ḥūr u ḳuṣūr
Kūyuña öykünmege daḫi var ammā çoḳ ḳuṣūr

Fużūlī — Cilve-i ʿaks-i ruḫuñ āyīnede ey reşk-i ḥūr
Rūşen itmiş anı kim ḫurşīdden āyīne nūr

Emrī Çelebi	Bezm-i maḥşerde olursa dīdeden dīdārı dūr Nālemüñ nāyına āheng ola ol meclisde şur
Ḫalīlī	Ey ruḫuñ şānında münzel Āyetullāh-ı Nūr Leblerüñ ḥaḳḳındadur ḫod nükte-i maʾ-i ṭahūr
Belīġī Efendi	Tā görelden vech-i pāküñ ġayrden ḳıldum ʿubūr Ḳılmazam ġayre naẓar ḥüsnüñ yeter cennāt-ı ḥūr
Cemālī Çelebi	Ṭavşan uyḫusıyla ʿuşşāḳa eşigüñ deşt-i Ṭūr Her biri sengīn dilüñden raḥm umup dir ṭaş yatur
Velehu Cemālī	ʿIyd olup bendi şalıncaġa melek-rū niçe ḥūr Görüp ʿāşıḳlar anı dir uçur Allāhum uçur
Seyyid Feyżī	Kec naẓarlardan ruḫuñ mirʾātın ey cān eyle dūr Ol kişi eblehdür aʿmā öñine āyīne ḳor
Baḥrī-i Ṭamaşvarī	Ben ölicek ḳabrüm üzre gel tecellī eyle ṭur Kim disünler indi cānā meşhedüm üstine nūr
Ḫişālī	Kātib-i ḳudret ḫaṭ-ı reyḫānile ey reşk-i ḥūr Muṣḥaf-ı ḥüsnüñde yazmış "Āyetullāhu Nūr"
—	Ḫaṭ degüldür devr-i ruḫsāruñda yārüñ bī-ḳuṣūr Ṣafḥa-i ḫurşīde yazılmış durur "Allāhu Nūr…"
[Derkenar]	
Yaḥyā Efendi	Acı sözler ile sebb itsek de olmam bī-ḥuẓūr Çünki eyler ol zebānile ölülerden şudūr
Ḫişālī	Ḥüsnile bağlarsa ol āfet dolaşmadı ġurūr Erte bir gün ḫaṭṭı geldükde dilā yüzine ur
Velehu Ḫişālī	İşigüñden dūr olan bī-dil nice itsün ḥuẓūr Kūyuñ iken Kaʿbe-āsā bāʿiṣ-i ẕevḳ ü sürūr

Velehu Ḫişālī — Ṭaʿn-ı teşnīʿüñden ʿaşḳ ehli degüldür bī-ḥużūr
Maḥż-ı iḥsāndur ölilerden ne kim eyler ṣudūr

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Zerd olursa tañ degül ebrūlaruñ ey reşk-i ḥūr
Māh-ı nevdür kim alur mihr-i ruḫuñdan ṭurma nūr

Ḥükmī — Mihr-i enver ẕerre-i nā-çīze ḳılsa feyż-i nūr
Rifʿat-ı şānına gelmez ẕerre miḳdārı ḳuṣūr

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Vālihī-i Üskübī — İtdügin şāhum zülāl-i ḫançerüñ göñlümde yir
Ḫāk-i pāyüñe anı ʿarż itmedür "mā fi'ż-żamīr"

Bāḳī Efendi — Oldı bir ṭıfluñ kemend-i zülfine cānlar esīr
Ġamzesinden ḳan ṭamar aġzında ammā būy-ı şīr

Ṣunʿī — Ḫaṭṭ-ı pīrūzuñda ey dil-ber o laʿl-i bī-naẓīr
Ḥażret-i ʿĪsīdürür gūyā kim itdi gökde yir

Yaḥyā Beg — Ġayret-i aḳrānıle oldum eyā mihr-i münīr
Eyledüñ ʿāşıḳlar içinde beni ḫor u ḥaḳīr

Velehu Yaḥyā — Āsmānī bir libās idinmiş ol māh-ı münīr
Aña bu ḥüsnile bulınmaz gök altında naẓīr

Rūḥī-i Baġdādī — Dil giriftār-ı maḥabbet cān-ı ġam hecre esīr
Bir benüm bir çeşm-i ḫūn-bār ol daḫi ʿillet-peẕīr

Ẓarīfī-i Çorluvī — Āfitāb-ı ḥüsnüñe olmaz ḳamer-ruḫlar naẓīr
Ḳande māh-ı çerḫ ü encüm ḳande ḫurşīd-i münīr

Ḳıyāmī — Pādişāh-ı ḥüsnsin hergiz saña yoḳdur naẓīr
Cān u dil mülkine lāyıḳdur olursan ger emīr

Cemālī Çelebi — Ṭatlu geldi çün aña ḳurı ḳomadı bu faḳīr
Nāzla ol Bosnevī dil-ber baña ıslat ḳo dir

Ḫişālī — Ẕerre olmaz āftāba çerḫ ey mihr-i münīr
Rūy-ı envāruñ yanında görinür ḫor u ḥaḳīr

[Derkenar]

Veysī Efendi — Ṭoġmasun isterse māh-ı enver ü mihr-i münīr
Dehre besdür şeb-çerāġ-ı ʿadl ü inṣāf-ı vezīr

Ḫişālī — Cān u dil-ber ḫüsrev-i şīrīn-lebe oldı esīr
Kim gedā-yı kūyı olmışdur şeh-i gerdūn serīr

Velehu Ḫişālī — ʿİlmi irgürse kemāl-i faẓlile olsa ẓahīr
Ḫusrevā kimse ẓuhūr itmez sen olmazsañ ẓahīr

Necātī Beg — Şol ḳadar zecr u belā vü miḥnete oldum esīr
Yazmaya derd-i derūnuñ biñde biriñ biñde bir

Sulṭān Süleymān — Göreli zībā cemālüñ oldum ey şāhum esīr
N'eyleyem düşdüm ayaḳdan al elüm ol dest-gīr

Fevrī Efendi — Ġayriye dil virme Fevrī var iken ol dil-peẕīr
İtme ehl-i ʿilm iseñ zinhār tefkīk-i żamīr

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Zülf-i kāfir-keşine dünyāyı ḳılmışdur esīr
Bir şeker-leb kim daḫi aġzında vardur būy-ı şīr

Vālīyü'l-ḳāḍī — Gün ü kös farḳında bir söz diñle ey merd-i ḫabīr
Bu meṣeldür aḥsenü'l-eşkāl şekilü'l-müstedīr

138b

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim
Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün

Fevrī Efendi — Dirīġā kim iki çeşmüñ iki ḫūn-ḫʷār sāḥirdür
İki zülfüñ iki īmānı yoḳ bī-raḥm kāfirdür

Cinānī-i Bursevī — Derūn-ı dilde çün īmānı gibi ʿaşḳı vāfirdür
Vefāyı menʿ iden ehl-i ṣafādan ḳanġı kāfirdür

ʿĀlī Efendi

Ḫaṭuñ dīdāra ḫāyil her gören āşüfte ḫāṭırdur
Perīşān zülfüñe ʿuşşāḳ māyil vechi ẓāhirdür

Velehu ʿĀlī

Dür-i dendān u güftāruñ nice lü'lü-yi nādirdür
Dehānuñ ḥoḳḳası gūyā ki ṣanduḳ-ı cevāhirdür

Türābī

Dem-ā-dem vaṣf-ı dendānuñla güftārum şehā birdür
Göñül bir ferde senden ġayrı baş egmez Ḫudā birdür

Mecdī Efendi

Elifden ḳaddinüñ aʿlālığı yanumda ẓāhirdür
Velī nā-dān yanında anlaruñ ikisi de birdür

Nevʿī Efendi

Lebüñ cānına beñzer yoḳ dehānuñ gibi nādirdür
Bunuñ keyfiyyeti ṭaʿbīr olınmaz ẕevḳe dāirdür

Cemālī Çelebi

ʿArūż-ı dilde her beytüm dür-i yektā-yı nādirdür
Basīṭ-i ḫākde ṣan eşk-i çeşmüm baḥr-i vāfirdür

Velehu Cemālī

Dehānuñ nefyle iṣbāt-ı mābeyninde bir sırdur
Lebüñ peymānesinüñ kemm ü keyfi ẕevḳe dāirdür

Velehu Cemālī

Göñül ṭıflı piyāle şīġasın çekmekde māhirdür
Bugün çün bezm-i dilde pend-i sāḳī emr-i ḥāżırdur

Ṣabrī

Sañadur göñlümüñ meyli sözüm hep dāyimā birdür
İki ʿālemde maḳṣūdum hemān sensin Ḫudā birdür

Peyāmī

Ḫużūruñda hemīşe sözlerüm ey dil-rubā birdür
Murādum ḥażretüñdür māhveşlerden Ḫudā birdür

Dürrī Efendi

Yanında ol cefā-cūnuñ vefā vü ger cefā birdür
İrür vaṣla şu kim derd ü belā-yı ʿaşḳa ṣābırdur

Bezmī-i Aʿmā

Bugün ḥüsn āsmānında hemān ol meh-liḳā birdür
Sipihr üzre nitekim āftāb-ı pür-żiyā birdür

Sipāhī Beg

Gerek ḳahr u gerek luṭf it dile ey bī-vefā birdür
Belā-keş mübtelādur fürḳat ü vuṣlat aña birdür

Tābī̇ — Bugün āb-ı ḥayātile leb-i dil-ber baña birdür
Gerek luṭf u vefā ḳılsun gerek cevr ü cefā birdür

Ḫālişī̇ Beg — İki ʿālemden el çek ehl-i tevḥī̇d ol Ḫudā birdür
Sefer esbābın iḥżār eyle Ḥaḳ üstüñde ḥāżırdur

Ḫişālī̇ — Şehā düşdi saña gönlüm sözüm ey meh-liḳā birdür
Hemān sensin murādum iki ʿālemde Ḫudā birdür

Velehu Ḫişālī̇ — Saña devlet şu deñlü virmiş ol ḥaḳ kim şehā birdür
Ḳapuñ ḳulı eʿālī̇dür efāḍıldur ekābirdür

Rıżāyī̇-i Bursevī̇ — Ḳosam biñ dağı bir dağ üzre sī̇nemde ʿaceb sırdur
Tefāvüt itmez ol gül yüzlünüñ yanında hep birdür

ʿĀlī̇ Efendi — Göñül vuṣlat temennāsında yārüm dilde ḥāżırdur
Bütün dünyā bu sırruñ fehm ü idrākinde ḳāṣırdur

— — Gözüm sī̇mī̇n-bedenler seyrine her yirde ḥāżırdur
Meger taḥṣī̇l-i māl içün ḳonulmuş iki nāẓırdur

[Derkenar]

Ḫayālī̇ Beg — Nigārā cevrüñile luṭf u iḥsānuñ baña birdür
Yanında ʿāşıḳ-ı zāruñ cefāyile vefā birdür

Vālī̇yü'l-ḳāḍī̇ — Elinde cām-ı mey her ḳande dirseñ anda ḥāżırdur
Bulınur herkese pāy-zen ʿaceb ayaḳlı ḳāfirdür

Ḫişālī̇ — Egerçi gözlerüñ siḥr itmede cādū-yı sāḥirdür
Velī̇ zülf-i siyeh-kāruñ ʿaceb bī̇-raḥm kāfirdür

Velehu Ḫişālī̇ — Elinde sāġarı defʿ-i ġama her demde ḥāżırdur
ʿAceb ol pāy-zen didükleri ayaḳlu ḳāfirdür

Velehu Ḫişālī̇ — Bilinmez laʿlüñüñ iṣbāt u nefyi bir ʿaceb sırdur
Ḳalupdur böyle mübhem ʿaḳl idrākinde ḳāṣırdur

Ḥüseynī — Dimeñ ol tünd-ḫū mihr ü vefā fenninde māhirdür
Ki gün gibi ṣıfāt-ı kevkebi merrīḫ-i ẓāhirdür

Ḫişālī — Bilinmez nükte-i laʿl-i revān-baḫşuñ ʿaceb sırdur
Ki ʿaḳl-ı kül anı idrāk u fehm itmekde ḳāṣırdur

139a (boş)

139b

Ḳāsım Paşa — Cān cemālüñ muṣḥafından her ḳaçan kim fāl açar
Ṭāliʿ i mesʿūd olup devletdür ol iḳbāl açar

Necātī Beg — Gülşen-i ḥüsnüñde kim ṭāvūs-ı zülfüñ bāl açar
Ṭāliʿüm mesʿūd olup devlet-i der iḳbāl açar

Ḫişālī — Dil-berüñ her kim ki ḥüsni muṣḥafından fāl açar
Şāhid-i maḳṣūdına lā-büd der-i iḳbāl açar

Ḳāsım Paşa — Şol rāh-zen ki ḫışmıla peyveste cān aṣar
Devr-i ḳamerde gör nice müşgīn kemān aṣar

Necātī Beg — Biñ ṣayd idince yāyını her pehlivān aṣar
Ḳaşuñ bu resme göz başına bir kemān aṣar

Nevʿī Efendi — Laʿlüñ öpünce vaṣluñ içün dil cevāb açar
Zīrā şarāb-ı nāb efendi ḥicāb açar

Yaḥyā Beg — Ṣoḥbetde māh-rūları cām-ı şarāb açar
Nite ki tāze ġoncaları āftāb açar

Ḫişālī — Her nā-şüküfte ġoncaları āftāb açar
Zīrā ḥicāb-ı tāzeyi cām-ı şarāb açar

Sipāhī Beg — Çemen-zār oldı ṣaḥn-ı bāġ açıldı ġonca vü güller
Fiġāna başladı nālān olup her gūşe bülbüller

Sücūdī — Biḥamdillāh bahār irdi açıldı lāle vü güller
Cihān gülzārı zeyn oldı ser-āgāz itdi bülbüller

Faḳīrī — Yine ṣaḥn-ı gülistāna bezendi lāle vü güller
Yine her şāḫ-ı serv üzre fiġāna geldi bülbüller

140a

Firāḳī — Bahār olsa yine bārī açılsa lāle vü güller
Ṣabādan ṣaḥn-ı gülşende ṣaçılsa berg-i sünbüller

Sulṭān Murād — Cemālüñ gülşenin ʿarż it ide tā naʿra bülbüller
Yaḳalar çāk ide güller gireler raḳṣa bülbüller

Niẓāmī Çelebi — Bahār olsa açılsa ġoncalar yer yer gülüp güller
Ser-āgāz itse gülşende bahāriyyāna bülbüller

Vuṣūlī Beg — Ruḫuñsuz çeşm-i cāna dāġ-ı ḥasret görinür güller
Ṣaçuñdan ayru efʿī-i siyehdür bāña sünbüller

Ḥāletīyü'l-ḳādī — Sifāl-i serde yer yer tāze dāġumdur ḳaranfiller
Yanumda dūd-ı āhum her ṭaraf şūrīde sünbüller

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — İrüp evvel bahāra başladı feryāda bülbüller
Velī olmadı hergiz anlara feryād-res güller

Rūḥī — Yine vaḳt irdi kim eṭrāf-ı bāġı zeyn ide güller
Nevā-yı nāle-i ʿuşşāḳa dem-sāz ola bülbüller

Rıżāyī — Ḳulaġın doldurur oldı ruḫ-ı dil-dāre bülbüller
Kulaġına ṭıḳarsa penbe vechi vardur aḳ güller

Nevʿī Efendi — Ṣalaldan şemʿveş pertev bisāṭ-ı gülşene güller
Olupdur nār-ı ʿaşḳa yanmaġa pervāne bülbüller

Mecdī Efendi — Maḥabbet āteşinden kim şererdür bāġda güller
Anuñ ḫākisterinden āferīde oldı bülbüller

Ḫurremī — Çemende ʿārıżuñdan reng alup şermendedür güller
Düşüp cām-ı lebüñden ayaġa efgendedür müller

Vaḥdetī — Şarāb ile ṭolu zerrīn ḳadeḥlerdür ḳızıl güller
Nevā-sāz olsa ʿuşşāḳa n'ola mest oldı bülbüller

Yaḥyā Efendi — Nesīm-i nev-bahārī gibi geçdi nāvek-i dil-ber
Açıldı sīnemüñ bāġında yer yer ḳırmızı güller

Maḳālīyü'l-mülāzım — Görüp ruḫsār-ı yāri bāġda açıldılar güller
Gözinden nergisüñ uyḫusunı uçurdı bülbüller

Fenāyī — Güler gül aġlayup feryād ider gülşende bülbüller
Senüñ sevdā-yı zülfüñle perīşān oldı sünbüller

Seyyid Feyżī — Meger kim sāye şalmış ʿārıż-ı dil-dāre kāküller
Nümāyān oldı ṣandum āb içinde ʿaks-i sünbüller

Ḥāfıẓ — Ġam-ı zülfüñle ḫāk olsam biter üstümde sünbüller
Ruḫuñ şevḳiyle cān virsem ṭolar ḳabrüm ḳızıl güller

ʿİẕārī Çelebi — Leṭāfet erzenini şaçdı bāġa āl idüp güller
Maḥabbet dāmına düşsün diyü bī-çāre bülbüller

Ḥāṣılī-i Vardarī — Fiġānum güş idüp hecrüñle ḫāmūş oldı bülbüller
Ruḫuñdan şerm idüp ey ġonca-leb açılmadı güller

Ḫişālī — Görelden rūy-ı gül-gūnuñ gülüm şermendedür güller
Mey-i laʿl-i lebüñden cürʿaveş pā-māldür müller

Ḥarīrī — Demidür yād-ı laʿlüñle çemende nūş ola müller
Açılup verd-i ruḫsāruñ terennüm ide bülbüller

Ārāmī — Yaḳalar çāk idüp şevḳ-i ruḫuñla ġoncalar güller
N'ola feryād iderse gülşen-i kūyuñda bülbüller

Ḫişālī — Biḥamdillāh bahār oldı açıldı lāle vü güller
Sürūd itdi fiġān ü nāleye gülşende bülbüller

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

ʿĀlī Efendi — Ṣabādan mevce gelmişdür çemen deryā-yı ʿUmmāndur
İçinde her nihāl-i erġuvān bir şāh-ı mercāndur

Fużūlī-i Baġdādī — N'ola ger reşk-i ruḫsāruñla baġrı ḫūblaruñ ḳandur
Ṭaşı teʾşīr ile laʿl eyleyen ḫurşīd-i raḫşāndur

Seyyid Rıżāyī-i-i Baġdādī — Gözüñ ġāret-ger-i İslām u ġamzeñ āfet-i cāndur
Sevād-ı küfr-i zülfüñ ehl-i ʿaşḳa ġayr-ı īmāndur

Cemālī Çelebi — Olur ʿuşşāḳile hem-dem muḥibb-i ehl-i ʿirfāndur
Ayaḳ bezminde sāḳī ḫayli şebiḫūn atlamış cāndur

Yaḥyā Beg — Ṣürāḫī bir uzun boylu güzel serv-i ḫırāmāndur
Nīgīn-i ḥalḳa-i ṣoḥbet olan ol āfet-i cāndur

Ḫişālī — Ḥayāt-ı mürde cisme bāʿiṣ ol laʿl-i Bedaḫşāndur
Perīşān eyleyen ḥālüm velī zülf-i perīşāndur

Mesīḥī-i Üstād-ı Nevāyī — İrür ʿıyd u bahār u ilge (?) meyl-i bāġ u bustāndur
Maña ol güldin ayru bāġ u bustān beytü'l-aḥzāndur

Fużūlī — Ẓihī kāmil ki ʿaḳl-ı nükte-dān derkinde ḥayrāndur
Vücūd-ı bī-miṣāli intiḫāb-ı nevʿ-i insāndur

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Belā girdābıdur gönlüm derūnum baḥr-i ʿummāndur
Ṣadefdür çeşm-i giryānum sirişküm dürr-i ġalṭāndur

Cemālī Çelebi — Bilür mey-ḫᵛāreler ḳadrin muḥibb-i ehl-i ʿirfāndur
Begüm pīr-i muġān ḫaylice pīş-ḫān anlamış cāndur

Nevāyī — N'idem ilniñ bahārın kim maña āşūb-ı hicrāndur
Közümġa servi oḫ her ġoncası bir ḳıl u peykāndur

Yaḥyā Beg — Şehā ʿāşıḳlaruñ gerçi gedā-yı kūy-ı hicrāndur
Diyār-ı ʿaşḳ içinde her biri başına sulṭāndur

ʿİşretī-i Yeñiḥiṣārī Yüzüñ Rūmilidür ḫaṭṭ-ı siyāhuñ Ḳarabaġdandur
Cebīnüñ Aḳşehir zülf-i siyeh-pūşuñ Ḳaramāndur

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde Fiġān eyler çemende bād-ı āhın ṭurma bülbüller
Perīşān olduġuñ bād-ı seḥerden ṣanmasun güller

Rāzī-i Birāder-i ʿĀlī Yaḳup ey ġonca başdan başa güller üstine güller
Sifāl-i serde peydā eyledüñ ḳatmer ḳaranfiller

Velehu Rāżī Geçersem yaḳdıġum dem ṣadre güller üstine güller
Mezārum ṭaşını tezyīn ider ḳatmer ḳaranfiller

140b

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Nişānī İderler ḥüsnile meh-rū güzeller pādişālıklar
Olupdur anlara begler aġalar bī-vefālıḳlar

ʿUlvī Çelebi Cefāya meyl idüp cānāndur bu bī-vefālıḳlar
Bilişler yād olup yada idersin āşinālıḳlar

Nāmī Çelebi Serīr-i ḥüsne şehsin eyle cānā pādişālıḳlar
Ḳapuñda eylesün üftādeler ʿarż-ı gedālıḳlar

Velehu Nāmī Ḫarābāt erlerinde zāhid olmaz pārsālıḳlar
Ümīdüm budur ide kūy-ı yāre reh-nümālıḳlar

Cinānī-i Bursevī Yoluña cān virüp dil ʿarż iderken mübtelālıḳlar
Nedür bu vaż‘-ı nā-şāyesteler bu nā-sezālıḳlar

Velehu Cinānī Nedür bu rūḥ-perver-ḫandelerle cān-fezālıḳlar
Kirişmeyle naẓarlar şūḫlıḳlar dil-rubālıḳlar

Şihābī Ḥevā-yı ʿaşḳile çün naġme-perdāz oldı ʿāşıḳlar
İdeyin ben daḫi ʿuşşāḳ içinde bī-nevālıḳlar

Remzī Helāk oldum nedür cānā bu fürḳātler cüdālıḳlar
N’olaydı olmayaydı āh eẕelden āşinālıḳlar

Seyyid Feyżī
Ne deñlü ẓāhir itseñ ol perīye mübtelālıḳlar
Gözüñden ġāyib olsa ġayre eyler āşinālıḳlar

Ṣānī Beg
Nedür bu nāz u istiġnā nedür bu dil-rubālıḳlar
Nedür bu mīrzālıḳlar nedür bu pādişālıḳlar

Emānī Çelebi
Nedür ol bī-vefālıḳlar nedür ol pür-cefālıḳlar
Bize bī-gānelikler yādlarla āşinālıḳlar

Kevṣerī
Nedür bu ʿişveler bu şīveler bu bī-vefālıḳlar
Nedür bu sende istiġnā nedür bu mīrzālıḳlar

Ṣıdḳī
Nedür bu ʿişvelerle nāzlarla dil-rubālıḳlar
Nedür bu ḫandelerle bu luṭuflar dil-güşālıḳlar

Belīġī
Nedür bu düşmene ḳarşu bize bir bī-vefālıḳlar
Nedür bī-gānelerle dostāne āşinālıḳlar

Lisānī
Nedür şāhum emīrāne revişler mīrzālıḳlar
Nedür ol ṭūr-ı şāhāne nedür ol pādişālıḳlar

Ḫişālī
Dilā gelmez ider her dem o meh-rū bī-vefālıḳlar
Bize nisbet velī aġyāre eyler dil-rubālıḳlar

Velehu Ḫişālī
Aña ʿāşıḳ olalı itmedi mihr ü vefālıḳlar
Bize raġmen velī aġyāre eyler dil-rubālıḳlar

Ḫişālī
Nedür bu ān u bu ḥüsn ü melāḥat dil-güşālıḳlar
Nedür bu nāz u bu ġunc ü delāl ü dil-rubālıḳlar

Velehu Ḫişālī
Nedür bu kām-rānlıḳlar ile Ḥātem-seḫālıḳlar
Nedür bu vażʿ-ı mīrāne nedür bu pādişālıḳlar

Velehu Ḫişālī
Nedür bu nāz u bu şīve nedür bu mīrzālıḳlar
Nedür bu şeh-levendāne revişler dil-rubālıḳlar

Velehu Ḫişālī
Nedür bu sīm sīmālık ile zerrīn ḳabālıḳlar
Nedür bu ʿişvelerle şīvelerle dil-güşālıḳlar

Velehu Ḫişālī — Nedür bu pāk-dāmenlik nedür bu pārsālıklar
Nedür bu tāzelik terlik nedür bu mīrzālıḳlar

[Derkenar]

Ḫişālī — Dil ü cān ʿarż iderken saña şāhum mübtelālıḳlar
Görüp görmezlenürsin eylemezsin āşinālıḳlar

Ṣıdḳī-i Belġradī — Meded cānā günāhum ne nedür bu bī-vefālıḳlar
Unuduldı añılmaz mı ḳadīmī āşinālıḳlar

Ḫayālī — Nedür bu rūḥ-perver ḫandelerle cān-feżālıḳlar
Girişmeyle naẓarlar şūḫluḳlar dil-rubālıḳlar

Vālihī-i Üsküdārī — Vefālar idüp aġyāre idersin bī-vefālıḳlar
Beni yād itmeyüp yāda idersin āşinālıḳlar

141a

Yaḥyā Efendi — Ṭāġıdur dil-dār zülfin zīnet-i ruḫsār ider
Gülsitānın bāġ-bān-ı ḥüsn-i sünbül zār ider

Ḫişālī — Gül yüzine yār zülfin ebr-i gevher-bār ider
Kim hevā-yı sünbülī gülzārı sünbül-zār ider

Velehu Ḫişālī — Gerçi kim cevri dilā ol dil-ber-i ʿayyār ider
Her ne eylerse hele ol gözleri mekkār ider

Velehu Ḫişālī — Hecr-i rūyuñla göñül feryād u āh u zār ider
Bir dem ārām itmeyüp cāndan beni bī-zār ider

[Derkenar]

Velehu Ḫişālī — Ol cefā-pīşe raḳībe vuṣlatın iḳrār ider
Bu ne ḥikmetdür bize efrādını inkār ider

Sürūrī-i Gelibolī — Dil anuñçün dūd-ı āhından cihānı tar ider
Yārini aġyārla gördüklerinden ʿār ider

Mezāḳī-i Bosnevī — ʿĀşıḳ-ı dil-ḫastalar ṭurmaz fiġān u zār ider
Ol ṭabīb-i cān u dil ġayrılara timār ider

Nefʿī Çelebi — Şanmañ ki felek devrile şāmı seḥer eyler
Her vāḳıʿ anuñ ʿāḳıbetinden ḫaber eyler

Ḫişālī — Yārüñ ser-i kūyına şabā kim güẕer eyler
Derd-i dil-i bī-çāreyi varup ḫaber eyler

ʿİşmetiyü'l-ḳāḍī — Sāḳī göre meclisde şurāḫī neler eyler
Erbāb-ı dile ṭurmayup ol naġmeler eyler

Ḫişālī — Āhum ki felek ḳaşrını zīr ü zeber eyler
Ol seng-dilüñ ḳalbine bir gün eṣer eyler

[Derkenar]

Ḳāsım Paşa — Ol şāh-ı ḳamer-çihre ki ʿazm-i sefer eyler
Feryād u fiġān evc-i felekden güẕer eyler

Ḥayretī Beg — Geh nāz u gehī şīve gehī fitneler eyler
Bir şīve ile ʿāşıḳa gel gör neler eyler

— — ʿAşḳuñ ne ʿaceb ḥālini var gör neler eyler
Bī-nām u nişān olanı ḫoş nām-ver eyler

ʿAmīḳī — Yüz buldı ruḫuñdan ḫaṭuñ ey meh neler eyler
Bu fitneleri gerdiş-i devr-i ḳamer eyler

Fużūlī-i Baġdādī — Seyr ḳıl kim ṣaḥn-ı gülzāruñ ne āb u tābı var
Her ṭaraf biñ serv-i ser sebz ü gül-i sīr-ābı var

ʿİşmetiyü'l-ḳāḍī — Tāb-ı mihri dilde maḫfī dīdede ḫūn-ābı var
Ḥaḳ bu kim ol şāh-ı ḥüsnüñ ḫayli āb u tābı var

Nevāyī — Ḳaysı bir gökniñ yüziñ dik mihr-i ʿālem tābı bar
Ḳaysı gülşenniñ cemāliñ dik gül-i sīr-ābı bar

Fużūlī — Ṣaçuñ endīşesi taḥrīḳ-i zencīr-i cünūnumdur
Cünūnum defʿine ẕikr-i leb-i laʿlüñ füsūnumdur

ʿİṣmetiyü'l-ḳāḍī — Şehā sevdā-yı ḫālüñ bādī-i ʿaşḳ u cünūnumdur
Cihāna sırr-ı ʿaşkuñ fāş iden āh-ı derūnumdur

Kerīmī — Od uran ḳurs-ı mihre dem-be-dem sūz-ı derūnumdur
Türāb-ālūd çihrem çāk iden seyl-i ʿuyūnumdur

Ẕīnetī — Yaḳan gerdūn-ı dūnuñ dāmenin sūz-ı derūnumdur
Girībānın zemīnüñ çāk iden seyl-i ʿuyūnumdur

Ḫişālī — Yaḳan dāmān-ı çerḫi āteş-i sūz-ı derūnumdur
Girībān-ı zemīni çāk iden seyl-i ʿuyūnumdur

141b

Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim

Tīġī Beg — Gül-i sūrı zemīni eylese gül gül zamānıdur
Dügün faṣlı donanma mevsimidür gül zamānıdur

Ṣabrīyü'l-ḳāḍī — Yine dil gibi nālān olsa ger bülbül zamānıdur
Baḥār irdi dem-i seyr-i çemendür gül zamānıdur

Ḫişālī — ʿİẕāruñ tāb-ı meyden gül gül olsun gül zamānıdur
Dem-i ẕevḳ ü ṣafā devr-i ḳadeḥdür mül zamānıdur

[Derkenar]

Ḫişālī — Olursa tāb-ı mülden ruḫlaruñ gül gül zamānıdur
Bahār eyyāmıdur devr-i ḳadeḥdür gül zamānıdur

Velehu Ḫişālī — Ġazā hengāmı irdi ṣāḥib-i düldül zamānıdur
Ṣaçılsun yügrük olan ṭurmasun ügdül zamānıdur

Baḥr-i Mużāriʿ-i Ahreb-i Mekfūf

Fehmī — Benden olalı ol şeh-i devlet-medār dūr
Mülk-i dile sipāh-ı ġam itdi hezār zūr

Ḫayālī Beg — Şādī enīs-i ġuṣṣa vü ẓulmet-ḳarīn-i nūr
Bir pāy-māl-i ʿālem-i baḥruñ başında şūr

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Bir ṣubḥ-dem nevā-yı ney-i ʿişret ü sürūr
Virdi ḥayāt ʿāleme mānend-i nefḫ-i ṣūr

Ṣunʿī — Devlet şarābınuñ k'ola keyfiyyeti ġurūr
Anuñ ḫumārı merg degül mi neye sürūr

[Derkenar]

Yaḥyā Beg — Sür dilden ol sürūrı virürse saña ġurūr
Serverleri ṭarīḳ-i kemālinden alıḳor

Velehu

Bāḳī Efendi — Bir an içinde ġamzeñ oḳı niçe ḳan ider
Dil cān içinde ṣaḳlayup anı nihān ider

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Ġamzeñ ki ḳaṣd-ı cān u dil-i nā-tüvān ider
Bir göz yumup açıncaya dek niçe ḳan ider

Ẕihnī-i Baġdādī — Söyletme ḫalḳ-ı ʿālemi çoḳ söz ziyān ider
Āḫir seni melāmetile dāstān ider

Fehmī — Şol kim cihāñda sırrını yārüñ nihān ider
Mihr ü vefāsını aña dil-ber ʿayān ider

Seyyid Feyżī Beg — Her dem vücūdumı bu elemler kemān ider
Aʿdāyı ṭirine o ḳaşı yā nişān ider

Ḫişālī — Bizden ʿiẕārı mihrin o meh-rū nihān ider
Açmazdan maḥabbeti günden ʿayān ider

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Necātī Beg — Ṭaġları Ferhād anuñçün yerlere yeksān ider
Kim ġam-ı Şīrīn añılduḳça bile efġān ider

Ḫişālī — Her kimüñ kim meskenin devr-i felek zindān ider
Dehre bir gün Yūsuf-ı Mıṣrī gibi sulṭān ider

Ḫişālī — Derd-i hecrüñ cūy-ı eşküm baḥr-i bī-pāyān ider
Ṣarṣar-ı āhumla her dem cūş idüp ṭuġyān ider

Seyyid Feyżī Beg — Ḫāne-i dilde göñül künc-i ġamuñ pinhān ider
Ḳorḳum oldur bir gün ol ġam-ḫāneyi vīrān eyler

Dürrīyü'l-kātib — ʿĀşıḳ olan vaṣl-ı yāre cānını ḳurbān ider
Varını cānān yolında ḫākile yeksān ider

Ḫişālī — Şāh olanlar ḳullarına luṭf idüp iḥsān ider
Kendüye dehri anuñla bende-i fermān ider

[Derkenar]

Yaḥyā Beg — Ḥaḳ cemālin ʿālem-i imkānile pinhān ider
ʿĀşıḳuñ ʿaynı açıḳdur gün gibi seyrān ider

Velehu Yaḥyā — Şādmānum aña kim dil-ber beni giryān ider
Seng-i cevrile yapar göñlüm evin iḥsān ider

Ḳāsım Paşa — Çeşm-i mestüñ germ olup her laḥẓa ḳaṣd-ı cān ider
Hey dimezsüñ ġāret-i ʿaḳl u dil ü īmān ider

142a

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Bāḳī Efendi — Zaḫm-ı dilden ḳan aḳar bu çeşm-i giryān bī-ḫaber
Ġarḳa virdi ʿālemi bir ḳaṭre ʿummān bī-ḫaber

Vuṣūlī Beg — Tīġ-i ḥasret cānuma kār itdi cānān bī-ḫaber
Ben helāk oldum o ẓālim daḫi el-ān bī-ḫaber

ʿUlvī Çelebi — Ḫasta cāna ḥālet-i mevt irdi cānān bī-ḫaber
Bir devāsız derde düşdüm veh ki Loḳmān bī-ḫaber

Fevrī Efendi — Derd-i hicrān yıḳdı dil mülkini cānān bī-ḫaber
Ẓulm-i ẓālim şehri vīrān itdi sulṭān bī-ḫaber

Sāʿī Çelebi — Dil yanar nār-ı ruḫı şevkiyle cānān bī-ḫaber
Sūziş-i pervāneden şemʿ-i şebistān bī-ḫaber

Ṣıdḳī — Ḥāl-i ʿāşıḳdan dirīġā ḳaldı cānān bī-ḫaber
Çāresinden derdimüñ derd aña dermān bī-ḫaber

Furūġī — Ġuṣṣa vü ġam yıḳdı dil mülkini sulṭān bī-ḫaber
Memleket vardı ḫarāba daḫi cānān bī-ḫaber

Rezmī Arslan Paşa — Ḥālüme ḳalmaz ʿināyet veh ki cānān bī-ḫaber
Derdile oldum dirīġā līk Loḳmān bī-ḫaber

Ḳāsımī — Cāna geçdi tīr-i müjgān līk cānān bī-ḫaber
Güyiyā ḳavs-i ḳażā sehminden insān bī-ḫaber

ʿAbdīyü'l-ḳādī — Çār-ʿunṣūr ḥükm ider cisminde insān bī-ḫaber
Muḥteżīr cān çıḳmaḳ üzre nefs-i ḥayvān bī-ḫaber

Ḫişālī — Dil kebāb oldı ruḫı tābıyla cānān bī-ḫaber
Yaḳdı āteş mülki līkin daḫi sulṭān bī-ḫaber

Baḥr-i Remel-i Mecnūn
Feʿilātün Feʿilātün Feʿilātün Feʿilün

Bāḳī Efendi — Lebüñe dirlerise ġonca-i gülden terdür
Ṣaḳın incinme begüm ḫaylice rengīn yerdür

Velehu Bāḳī — Berg-i gülden ruḫı ol lāle-ʿiẕāruñ terdür
Nükte fehm eyle begüm ḫaylice rengīn yerdür

Velehu Bāḳī — Zülfine gerçi hemān sünbül-i ter hem-serdür
İkisinden de siyeh kāküli bālā terdür

Velehu Bāḳī — Naẓm-ı rengīnüme kim vaṣf-ı ruḫ-ı dil-berdür
Diyemez kimse naẓīre ḳatı nāzik yerdür

Ḳabūlī Efendi — Dişüñe dirlerise ʿaḳd-i dür-i ezherdür
Dil-i ʿuşşāḳı şikest eyleme söz gevherdür

Rūḥī-i Baġdādī — Gerçi Yūsufla güzellikde birāderlerdür
Līk bir göñlüñ o servüñ teni nāzik-terdür

Ḫıfẓī-i Stanbulī — ʿĀlemüñ mertebesi gör ne ḳadar ber terdür
Başdan bezm-i ṣafā bir ayaḳ üsti yerdür

ʿAyānī — Ol ser-āmed k'işini baş'iledür dil-berdür
Sīm-ten ġonce-dehen gül gibi nāzik terdür

Velehu ʿAyānī — Verd-i terden lebi ġonca ḳaddi nāzik-terdür
Ey ṣabā gül bitüren cāy-ı güşāde yerdür

Ḫişālī — Leblerüñ laʿl ü ruḫuñ berg-i gül-i aḥmerdür
Bāġ-ı ümmīd-i viṣālüñ ne güzel yerlerdür

[Derkenar]

Vuṣūlī Beg — Eşk-i ḫūnīnümile kim ser-i kūyuñ terdür
N'ola vaṣf itsem anı ḫaylice rengīn yerdür

Ḫişālī — Beni āşüfte iden dil-ber-i sīmīn-berdür
Nāmını bilmezem ammā ki hele zer-gerdür

Siḥrī — ʿĀrıż-ı yār dilā gerçi ki nāzik terdür
Bāġ-ı ḫüsnindeki sīb-i żeḳanı bih-terdür

142b

Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim
Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün

Sulṭān Murād — Ne deñlü başa çıḳsa dūd-ı āhumdan bükā artar
Bu ʿādetdür ser-i kūh üzre ebr olduḳça mā artar

Bāḳī Efendi — Dem-i vaṣluñ irişse çeşm-i ʿāşıḳda bükā artar
Ṣular ṭuġyān ider evvel bahār olduḳda mā artar

ʿĀlī Efendi — Perīşān olsa ol kākül cemālüñde bahā artar
Fitīl-i şemʿa beñzer kim ṭaġıldukça żiyā artar

ʿİzzetī — Tırāş itdükçe ḫaṭṭın yār rūyında ṣafā artar
Fitīl-i şemʿ dür gūyā kesildükçe żiyā artar

Meylī — Güzeller varıcaḳ on dördüne ḥüsn ü bahā artar
Nitekim bedr olınca māhda nūr u żiyā artar

Ḫātemī Beg — Ṭolular içilüp mest olsa ʿāşıḳda bükā artar
Belī bārān olan yirde ider ṭuġyānı mā artar

Menbaʿī — Göñül eyler ġamuñla çeşm-i zārumda baña artar
Ḳarīb olsa bahār eyyāmı cūlar dāyimā artar

Dürrī Efendi — ʿİbādet-pīşe olsañ her zamān dilde ṣafā artar
Öñi sed olsa ger nehrüñ dem-ā-dem anda mā artar

Rūḥī — Güzellendikçe ḥüsn-i rūy-ı yāre mübtelā artar
O ḫod ẕevḳ eyler ammā ben dil-figāre belā artar

Ḫişālī — Ḫaṭ-ı dil-ber tırāş olduḳda ruḫlarda ṣafā artar
Muṣaffā āyīnedür ṣan açılduḳça cilā artar

[Derkenar]

Vālihī-i Üskübī — Ne dem kim tāb-ı mülden reng-i laʿl-i cān-fezā artar
Göñülde ẕevḳ-i rūḥānī ḳopar cānda ṣafā artar

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

ʿUlvī Çelebi
Seni bu gül-ʿiẕār ile gören bir ehl-i ḥāl añlar
Hilāl ebrūlaruñ naḳşın göricek bir ḫayāl añlar

Fiġānī Çelebi
Yüzüm zerd ü yaşum al oldı dirsem yāre āl añlar
Miyānuñ fikri mū ḳıldı tenüm dirsem ḫayāl añlar

Maḥvīyü'l-ḳāḍī
Kemān-ebrūlaruñ şunlar ki ey meh-rū hilāl añlar
Sözüñ ṭoġrusı budur ki ḳatı egri ḫayāl añlar

Raḥmī-i Bursevī
Ne ḳanlar dökdügin ʿarż itse çeşmüm yāre al añlar
Tenüm ġamdan hilāle döndi dirsem bir ḫayāl añlar

Şihābī
Gözümde eşk-i rengīne inanmaz yār āl añlar
Tenüm ġamdan hilāle döndi dirsem bir ḫayāl añlar

Ehlī Ṭayyib-zāde
Disem hecrüñde ḳan aġlar gözüm ol yāre el añlar
Hilāle döndi ger cismüm disem ḫod bir ḫayāl añlar

Āẕerī Çelebi
Benüm keyfiyyet-i derd-i derūnum ehl-i ḥāl añlar
Ġamum ʿāşıḳ bilür ancaḳ sözüm erbāb-ı ḳāl añlar

Seyyid Feyżī
Reh-i ʿaşḳında ol meh-rū bizi bir bī-mecāl eyler
Yoluñda ölmedür ḳaṣdum disem emr-i muḥāl añlar

Nālişī
Dehānından söz açsam ẕerrece yāre muḥāl añlar
Miyānın mū-be-mū şerḥ eylesem hep ḳīl ü ḳāl añlar

Velehu Nālişī
Ḥabībümden ḫaber açsam raḳīb ol demde āl añlar
Ṣaḳın esrāruñı fāş itme ol bed-ḫūya āl añlar

Ḫişālī
Lebüñ müldür ruḫuñ güldür disem ol yāre āl añlar
Dehānıyla belin vaṣf eylesem ḫod ḳīl ü ḳāl añlar

[Derkenar]

Ḥilmī
Miyānın añdıġumdan ol hilāl-ebrū ḫayāl añlar
Leb-i mey-gūnını yāḳūta teşbīh itsem āl añlar

Raḥmī-i Bursevī — Yaşum ḳapḳara ḳan oldı o meh-rū daḫi āl añlar
İnanmaz bu ḳad-i ḫam-geşteme egri ḫayāl añlar

Ḫurremī — Sözüñ ḫarc itme nā-dāna ne feḥm eyler ne ḥāl añlar
Senüñ ey Ḫurremī ḳaṣduñ yine ṣāḥib-kemāl añlar

Ġınāyī — Ḳızıl güldür disem ruḫsārına ol yār āl añlar
Hilāle beñzedürsem ḳaşların egri ḫayāl añlar

143a

ʿĀlī Efendi — Şöyle ögretdi gözüm giryeye ey nūr-ı baṣar
Ḫande ḳılsam da soñında yaşara dīde-i ter

Velehu ʿĀlī — ʿAşḳ bir bādiyedür ḳaddüñ aña devḥa-i ter
Veh ki ol naḫl-i tere āteş-i surḫ oldı şemer

Şemsī-i Ḳasṭamonī — Virmesün ḫaṭṭ-ı ruḫuñ āyīne-i ḳalbe keder
O ġubārı ḳoma mir'āt-ı ʿiẕāruñda gider

Laṭīfī-i Ḳasṭamonī — Bir avuç ḫāk ide mi baḥr-i muḥīṭı muġber
Ben ne ḫāküm ki virem lücce-i ʿummāna keder

Velehu Laṭīfī — Mūya döndi bedenüm mūyadan üf dirseñ uçar
Yiridür mūra binüp eylerisem Hind'e sefer

Velehu Laṭīfī — ʿĀḳıl oldur ki ḳoya dünyede bir ḫūb eṣer
Eṣeri olmayanuñ gör ki yerinde yel eser

Nüvīdī Efendi — Eline çengin alup naġmeye āheng eyler
Ḥaḳ budur muṭrib-i bezmüñ eli aġzına uyar

Hāşimī — Baña pā-būsı yiter sīnesin ister eller
Kāmil ayaḳda ḳalur nāḳış olan ṣadre geçer

Miṣālī Çelebi — Çıḳmadı ḫāşiye-i ḫaṭṭ-ı ġubārı dil-ber
Görmedüm dünyede anuñ gibi bir müşgil yer

Ezherī	Ġarḳa varsa n'ola eşkümle bu dem dīde-i ter Bu meşeldür dinilür ṣulu ..(?) ṣuda yatar
Ümīdī Efendi	Tīr ḫārına gülüñ bülbül ider sīne siper Hüdhüd-i bāġ ne ḳuşdur ki ṭakar başına per
Sāʿī Çelebi	Göz diker cevher-i ḫāk-i reh-i yāre ʿabher Ḫavfum oldur ki dike ol çemen-i cāna naẓar
Dürrī Efendi	Lebüñ emdürdigüñ aġyāre sen ey ġonca-i ter Baña sırr-ı dehenüñ virdi nihānīce ḫaber
Cemālī Çelebi	Yolı ol māh-ı nevüñ gāhī bu bezme uġrār Elüme kāse ṣunup ḳanuma etmek ṭoġrar
Velehu Cemālī	Çoḳ görüp cünd-i raḳībānı dilā itme ḫaẓer Yāri gör sen yüri ḫavf eyleme azdur kāfir
Velehu Cemālī	İtdi eşrāb yine bāde-i laʿlin dil-ber Ḫasta-dil ḫᵛān-ı ġamında tenüñ aşın özler
Seyyid Feyżī	Himmetüm esbine zeyn urdum idüp ʿazm-i sefer Şöyle sürʿatle gider dir anı kim görse uçar
Ḥāṣılī-i Vardarī	Sīm ü zer ṭālib dür şimdi ḳamu dil-berler Ḳuru yaş dökmeden ey dīde-i pür-ḫūn ne biter
Şānī-i Ḳaramanī	Düzd-i çālākdur ey serv-i sehī bād-ı seḥer Tūtiyādur ḳaddimüñ ḫāki ṣaḳın anı öper
Şānī-i Ḳaramanī	Yüz sürüp ayaġuña aġlasa bu dīde-i ter Ter düşer gözlerüme ḫāk-i rehüñ ey gül-i ter
Cinānī-i Bursevī	Yandı dāġ-ı ġam-ı hicrānuñile cān u ciger Şīve vü nāz ise ey serv-i ser-efrāz yeter
Nevʿī Efendi	Ḳurṣ-ı dāġ-ı tenüme şerḥalar açar dil-ber Benüm ol ḳan içici ḳanuma etmek ṭoġrar

Cinānī-i Bursevī — Niʿmet-i vaṣlına aġyārı ṭoyurmuş dil-ber
Göñlüñ ey ḫasta-i hicrān tenüñ aşın özler

[Derkenar]

Dürrī-i Baḥrī-zāde — Ṣuver-i naḳşı ḳo ḳıl cānib-i maʿnāya naẓar
Āsitānını anuñ āb-ı sirişküñle ṣuvār

Vālihī-i Üsküdī — Beñzeyelden dürr-i dendānuña ey ġonca-i ter
Bāġda jāleyi gözle yediler nergisler

Velehu Vālihī-i Üsküdī — ʿArż iderken dile mirʾāt-ı cemālin dil-ber
Ger ṣunarsa leb-i cāmını ṣafā-yı diger

Vuṣūlī Beg — Çeşmüñüñ ḫastası olup yine ey ġonca-i ter
Uġramışdur ṣarulıḳ raḥmetine nergisler

Velehu Vuṣūlī Beg — Sāḳiyā dürd-i mey-āsā kim ayaġuña düşer
Ele al luṭfile göñlini aña eyle naẓar

Cemālī Çelebi — Ey seg-i yār ürüp bezmimüze virme keder
Āsitān-ı der-i dil-dārı ḳo yā var eşiver

Kāmīyü'l-ḳāḍī — Güle güş itdüremez yoḳ yire bülbül añlar
ʿAşḳ destānını şimdi kim oḳur kim diñler

Ebu's-suʿūd Efendi — Dil-rubālar sebaḳ-ı cevri iderler ezber
Varaḳ-ı mihr ü vefāyı kim oḳur kim diñler

Vuṣūlī Beg — Dürr-i dendānuña beñzer varise jāle meger
Ki gözi ile yidi gitdi anı nergisler

Ḥasībī-i Rüstem Paşa-zāde — İtlerüñle beni gördükde ʿadū ṭaşa ṭutar
İrdügine irer irmedigine ṭaş atar

— — Şol ḳadar itdi firāḳuñ dil-i pür-ḫūna eşer
Seng-i ḫāra daḫi döymez bu cefāya ne beşer

ʿAzīzī Beg — ʿArż idüp gül yüzüñi bülbül-i gülzāra seḥer
Şeh-i gül luṭfına bülbül yine düşdi maẓhar

Ḫişālī — Naẓaruñ mihr-i ruḫ-ı dil-bere olursa eger
Ḳalmaz āyīne-i ḳalbüñde dilā ẕerre keder

Medīḥīyü'l-ḳāḍī — Ne bilür ḳāmet-i dil-cūñ elemin bād-ı seḥer
O bir āvāredürür kendü hevāsında yeler

Fevrī Efendi — Nālem ol seng-dil ḳalbine hīç itmez eṣer
Ṭālīʿüm gerçi nuḥūsetde benüm ṭaşı yarar

Ṣādıḳ Çelebi — Şol ḳadar gezdi ṣabā gülşeni ey ġonca-i ter
Ṭuymadı ẕerrece esrār-ı dehānuñdan eṣer

143b

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim
Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilün

Aḥmed Paşa — ʿĀşıḳa cennet gerekmez şol ruḫ-ı zībā yeter
Ḥulle-i sündüs ḫayāl-i zülf-i ʿanber-sā yeter

İsḥaḳ Efendi — Ḳaddüñe ḥüsnüñ libās aṭlas u dībā yeter
ʿĀleme pīrāye ol naḫl-i cihān-ārā yeter

Cāmī Emīn — Sāḳiyā mey-gūn lebüñ cān bezmine ṣaḥbā yeter
Ḳadd-i mevzūnuñ daḫi naḫl-i cihān-ārā yeter

Naẓmī-i Edirnevī — ʿĀşıḳa gülzār-ı kūyuñ cennet-i meʾvā yeter
Leblerüñ güş özüñ ḥūrī boyuñ ṭūbā yeter

Nevālī Efendi — Eynüme ʿaşḳuñ edāsı ḫilʿat-ı zībā yeter
Başuma dürc-i maḥabbet tāc-ı istiġnā yeter

Necmī-i Bursevī — Bulmasam saḳf-ı muḳarnes künbed-i mīnā yeter
Olmasa ferş-i münaḳḳaş dāmen-i ṣaḥrā yeter

[Derkenar]

Ḫişālī — Dehre ḳaddüñ ṭoġrusı serv-i cihān-ārā yeter
Murġ-ı dil vaṣf-ı lebüñde ṭūṭī-i gūyā yeter

Ḫayālī — Bezm-i dilde ṣūretüñ mihr-i cihān-ārā yeter
Leblerüñ fikri baña cām-ı mey-i ṣaḥbā yeter

Ṣıdḳī-i Belġradī — Sālik-i Ḥaḳḳa tecerrüd meslek-i aʿlā yeter
İstirāḥat menzili bir güşe-i tenhā yeter

Ḫişālī — Serv-ḳaddüñ ʿāleme naḫl-i cihān-ārā yeter
Gülşen-i dehre ruḫuñ berg-i gül-i ḥamrā yeter

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Ḳadrī Efendi — Āteş-i ġam şuʿlesi baña ḳabā-yı zer yeter
Āşiyān-ı būm nikbet başuma efser yeter

Ẕātī Beg — Āsumānī-câme bu ben ḫāke ḫākister yeter
Yaḳasına anuñ altun dügmeler aḫker yeter

Sūzī — Ḥüsrev-i ʿaşḳum eşigüñ baña taḫt-ı zer yeter
Naʿl-i gül-gūnuñ ġubārı başuma efser yeter

Nāmīyü'l-ḳāḍī — Bu ten-i zerdüm baña cānā ḳabā-yı zer yeter
Dāġlar üstünde yer yer zīnet ü zīver yeter

Derūnī-i İzniḳī — Bir gedāyum dūd-ı āhum başuma efser yeter
Pūşiş-i ten penbe-i daġ-ı ġam-ı dil-ber yeter

Ḫiṭābī — Ḫaṭṭ u ḫālüñ ġāret-i dīn etmege leşker yeter
Başḳa sancaḳ çekmeye ḳāküllerüñ server yeter

Naẓmī-i Serāyī — Başum üzre āteş-i ġam tābı tāc-ı zer yeter
Dāġlar cismümde altunlu benek zīver yeter

Naẓmī-i Edirnevī — Şāh-ı ʿaşḳum eşk-i bī-pāyān baña leşker yeter
Hem-demüm āh u nedīmüm ġam belā çāker yeter

Bāḳī Efendi — Cūy-bār-ı vādī-i ġam eşk-i çeşm-i ter yeter
Rūy-ı zerd ol cūy-bāra berg-i nīlüfer yeter

[Derkenar]

Ḫişālī — Şāh-ı ʿaşḳum dūd-ı āhum başuma efser yeter
Laʿl ü gevher ḳısmı ḫod eşk-i dü-çeşm-i ter yeter

Cārī — Rind-i dürd-āşāma sāġar efser-i Ḳayṣer yeter
Ṣuffe-i bezm-i ṣafā eyvān-ı İskender yeter

Żaʿīfī — Ṣūfiyā ehl-i ṣafāya cām-ı mey efser yeter
Ṣuʿlesi rengīn şarābuñ cāme-i aḥmer yeter

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Aḥmed Paşa — Her ḳaçan kim defter-i ʿaşḳında dīvān bağlanur
Nām-ı dil-ber nāme-i ḥüsninde ʿunvān bağlanur

Ḫuffī — Merdümān-ı çeşmi k'anuñ tīġ-i müjgān bağlanur
Bī-niyām ol resme sıḳı ḳanġı insān bağlanur

Naẓmī-i Edirnevī — Zülfüñe ḳarşu ki eşk-i çeşm-i giryān bağlanur
Āna beñzer sihr-i cādūyıla bārān bağlanur

Ḫayālī Beg — Ḫāl-i Hindūñ ehl-i dil vaṣf itse dīvān bağlanur
İbn-i Zengī adına gūyā gülistān bağlanur

Ḫişālī — Ḳılca cānum kākülüñ görse perīşān bağlanur
Ṣanki bārān riştesidür aña reyḥān bağlanur

144a

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Yaḥyā Efendi — Lāleveş giymiş ḳabā-yı sürḫ ʿizz ü nāzı var
Söyleşilmez ol hümāyile ʿaceb pervāzı var

Ḫişālī — Ṭıfl-ı cānuñ laʿl-i yāre gerçi ḥırṣ u āzı var
Ey dil ammā ol şeh-i ḫūbānuñ özge nāzı var

Velehu Ḫişālī — Gönlümüñ cānā hümā-āsā yüce pervāzı var
Kim ḳolında bir senüñ gibi gözi şeh-bāzı var

ʿAṭāyī-i Nevʿī-zāde — Baḳmadı murġ-ı dile ol çeşm-i mestüñ nāzı var
N'eylesün bir uyḫusu alınmadıḳ şeh-bāzı var

[Derkenar]

Ṣabrī — ʿĀşıḳ-ı zāruñ ḳolında dil-ber-i mümtāzı var
ʿAşḳ ṣayd endāzıdur destinde bir şeh-bāzı var

Ṣuʿūrī — Ḳanġı ʿāşıḳ kim yanında yār-ı ʿişve-bāzı var
Şāh-ı mülk-i ḫüsrevīdür ḳolda bir şeh-bāzı var

Riyāżī — Ḫaṭṭı gelmiş ol şehüñ ʿuşşāḳa daḫi nāzı var
Naġme-i ḥüsnüñ ḳarārında ne ḫoş şeh-nāzı var

Miṣālī-i Edirnevī — Māyil-i būs u kenār iseñ leb-i deryāya var
Ṣāf-meşreb ʿāşıḳ-ı dīdār iseñ mīrzāya var

Muḫtārī Çelebi — Duḫter-i rez ẕevḳin isterseñ leb-i deryāya var
Seyr-i ḫūb ise ġaraż ʿişretgeh-i mīrzāya var

Sāʿī-i Naḳḳāş — Bāde-i gül-gūna māyilseñ leb-i deryāya var
Ḳahve-ḫāne seyri maḳsūduñ ise mīrzāya var

Çeşmī-i Bursevī — Hūblar pehlūsı seyrine leb-i deryāya var
Anlaruñ şāhını görmek isteseñ mīrzāya var

Faṣīḥī Beg — İsteriseñ seyr-i mestānı leb-i deryāya var
Cām-ı Cem ise ġaraż ʿişretgeh-i mīrzāya var

ʿİlmī-i Edirnevī — Bendeler görmek dilerseñ dergeh-i Dārāya var
Şāhlar seyr itmek isterseñ der-i mīrzāya var

Ḫişālī — Çizmek isterseñ kenār ey dil leb-i deryāya var
Ṭālib-i būs u kenār iseñ yüri mīrzāya var

Velehu Ḫişālī — Ber-murād olmaḳ murāduñsa der-i Mevlāya var
Nā-murād olmaḳ dilerseñ durma gez dünyāya var

Velehu Ḫişālī — Meşrebüñ ṣāfī ise ey dil leb-i deryāya var
ʿĀşıḳ-ı dīdār-ı yār iseñ eger Mīrzāya var

Velehu Ḫişālī — Sīm sāʿid görmek isterseñ yed-i beyżāya var
Ḥāyil olmayınca mihr-i rūyına Mūsāya var

144b

Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim

Ẕātī Beg — Eli altında ḫātem gibi olma kimsenüñ zinhār
Kimine dime tā kim gözüñ üstinde ḳaşuñ var

Ḫātemī-i Mü'eyyid-zāde — Ögerseñ öv egerçi bī-bedeldür sīne-i dil-dār
Benüm ammā ki ruḫsārına ḫüsn-i iʿtiḳādum var

Meylī-i Ġalaṭavī — Şarāba pāre-i yaḫ ḳatıcaḳ sāḳī-i gül-ruḫsār
Didi gevher-şinās-ı mey-gede bu laʿlde buz var

ʿİẕārī Efendi — Tıraş idüp ruḫuñdan ḫaṭṭ-ı ʿanber-bāruñı tekrār
Helāk itdüñ yine ʿuşşāḳı ay āfet güzellik var

Ḥasan Çelebi-i Sirozī — Bilür ol ġonca bülbül gibi dil-zār olduġın her bār
Meşeldür nitekim dirler göñülden göñüle yol var

Ḥasan Çelebi-i Āḫī-zāde — Yanumdan almaġa cānānı iḳdām eyledi aġyār
Velī aldurmadum cānından anı eyledüm bī-zār

Miṣālī Çelebi — Firāḳ-ı zülf-i pür-çīnüñle ey tiryāk-ı leb herbār
Yılan ṣoḳmış gibi feryād idermiş dāyimā aġyār

Fehmī — Dü-tā ḳaddüm kemān itdi meded bu çerḫ-i kec-reftār
Ḥavādiṣ tīrine sīnem siper idüp beni herbār

Cemālī Çelebi	Ṣaḳalından raḳībüñ nāz idüp bir ḳıl ḳoparmış yār Bu rīş-ḫandile bāzārında ışṣı eylemiş aġyār
Velehu Cemālī	Raḳībile maʿan olsa müyesser ṭañ mıdur herbār Oruç ayında ḳadr-i müşterüñdür ʿıyd-ı vaṣl-ı yār
Pīrī Beg	Budinde ḥüsnile mümtāz olan şimdi perī-ruḫsār Dil-āver bir dil-ārādur dinilür nāmına Muḫtār
Seyyid Feyżī Beg	Ne dem kim el ura şemşīr-i ḫūn-āşāmına muḫtār Dir işte boynum işte ḳılıcuñ ʿuşşāḳ aña nā-çār
Dürrī Çelebi	Nedür ol kākül-i müşgīn nedür ol ḫāl-i ʿanber-bār Nedür ol zülf-i müşg-efşān nedür ol ṭurra-i ṭarrār
Ḫişālī	Ṭuluʿ itdi seḥer gün gibi dil-ber ʿarż idüp dīdār Gözinde ṣad-girişme vü lebinde ṣad-tebessüm var
Velehu Ḫişālī	Viṣāle vaʿde virmişken idüp būs-ı lebüñ iḳrār Dönüp yine ol ʿahdüñden revā mı eylemek inkār
Velehu Ḫişālī	Ḥarīm-i ḫāṣṣuña ṣubḥ u mesā maḥrem iken aġyār Revā mı vaṣluña nā-maḥrem olmaḳ ʿāşıḳ-ı dīdār
Velehu Ḫişālī	Dirīġā yıḳdı vīrān eyledi seng-i cefā-yı yār Ḫarāb olsun çün ābād olmayup vīrāne dil herbār
Velehu Ḫişālī	Kenār u būse teklīfin o şūḫa eyleme zinhār Ki berg ü bārı bār olur nihāl-i tāzeye herbār
Behiştī Efendi	Çenar ile çemen bezminde servüñ ḫayli şevḳi var Birisi ṭurmış el ḳarşar birisi cürcını oynar
Lāmiʿī-i Bursevī	Göñül setr eylemek ister hücūm itdükçe ʿaşḳ-ı yār Velī setr olduġınca'rtar vücūdumda benüm herbār
—	ʿAdūdan ṣaḳlamaġa sürme-i ḫāk-i derüñ herbār İki ṣandūḳadur sürme ḳapaklu çeşm-i gevher-bār

Fevrī Efendi — Didüm baġrum başın çāk ideyin mi ʿaşḳuña ey yār
Eyitdi kim ne dir başuña buyruḳsın er ol baş yar

145a

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

ʿİẕārī Çelebi — Yanan ʿaşḳ āteşine şevḳile pervāne olmaḳ var
Bu kārı iḫtiyār iden dil-i dīvāne olmaḳ var

Muḥīṭī-i Şāmī — Şitāb iden ġażabla ḳarşudur cānāne olmaḳ var
Nigāhından o şāhuñ yine ḳaṣdı cāna olmaḳ var

Veysī Efendi — Dilā reftār-ı mümtāzile ol cānāne olmaḳ var
Elinde ḫançeri mestāne ḳaṣdı cāna olmaḳ var

Futūḥī — Semend-i nāzla cevlān iden cānāne olmaḳ var
Göñül mülkini pā-māl itdi ḳaṣdı cāna olmaḳ var

Sipāhī Beg — Ölicek ḫāk-i cismüm kūze-i mey-ḫāne olmaḳ var
Sifāl-i ser ḫarābāt-ehline peymāne olmaḳ var

Dürrī Efendi — İder cā her ṣanem fikri dili āyāne olmaḳ var
Meger bu ḫāne-i göñlüm benüm teb-ḫāne olmaḳ var

Ṭabʿī — Dilā cāy-ı selāmet güşe-i mey-ḫāne olmaḳ var
Ḥarīf-i pāk-meşreb var ise peymāne olmaḳ var

Bezmī-i Aʿmā — Göñül ʿahd-i lebüñde māyil-i peymāne olmaḳ var
Geçüp āvārelikden sākin-i mey-ḫāne olmaḳ var

Ṣādıḳ Çelebi — Baña düşnām ider sāḳī o şeh mestāne olmaḳ var
Aşurdı cevri ḥadden niyyeti iḥsāne olmaḳ var

Rifʿatī — Düşenler nār-ı ʿaşḳ-ı dil-bere dīvāne olmaḳ var
Salan göz göre kendin āteş içre yana olmaḳ var

Ṭalʿatī — Gelen ḳarşudan ey dil pür-ġazāb cānāne olmaḳ var
ʿAceb ḫūnīligi var ġālibā mestāne olmaḳ var

Nāzikī-i Şöhretī-zāde — Gelen biñ nāzile ol serv-ḳadd cānāne olmaḳ var
Ḫırāmānī ḫırāmānī yürür mestāne olmaḳ var

Ḥilmī — Cemālüñ şemʿine yanup göñül pervāne olmaḳ var
Senüñ pervāneñ olmayup daḫi bes yāne olmaḳ var

Rasūḫī — Perīşān iden ʿaḳlum kākül-i cānāne olmaḳ var
Bu sevdā birle Mecnūnveş ḳuluñ dīvāne olmaḳ var

Beyāżī-i Edirnevī — Göñülde yine fikr-i ʿāşıḳ-ı dīvāne olmaḳ var
Şarāb-ı cām-ı ʿaşḳı nūş idüp mestāne olmaḳ var

Rūḥī — Görelden ey perī ruḫsāruñı dīvāne olmaḳ var
Esīr-i bend-i zülfüñ olmayup cānāne olmaḳ var

Rūḥī-i Baġdādī — Ferāġat baḫş eylersin yerüñ mey-ḫāne olmaḳ var
Ṣafādan dem ursın hem-demüñ peymāne olmaḳ var

Seyyid Selāmī — Semend-i nāzile cevlān iden cānāne olmaḳ var
Dili yıḳdı sitemle şimdi ḳaṣdı cāna olmaḳ var

Ḫişālī — Düşenler āteş-i ʿaşḳa dilā pervāne olmaḳ var
Semender gibi odlara yananlar yana olmaḳ var

Baḥr-i Hezec-i Maḥẕūf-ı Maḳṣūr

Ġazāyī Ḫān — Getür sāḳī ḳadeḥni dilde ġam var
Ḫumār-ı hecr-i cānāndın elem var

Derviş Paşa — Getür cām-ı ṣafāyı sāḳī ġam var
Ki cānumdan cüdā düşdüm elem var

[Derkenar]
Ḫişālī — Getür sāḳī mey-i gül-fāmı ġam var
Dil-i bī-çārede ḥüzn ü elem var

Velehu Ḫişālī — Ele al ayaġı sāḳī ki ġam var
Dil-i maḫmūrda bāḳī elem var

Velehu Ḫişālī — Getür cām-ı sürūr encām-ı ġam var
Dil ü cānda birüz bāḳī elem var

Velehu Ḫişālī — Göñülde derd-i hicrānuñla ġam var
Gözümde ḥasret-i rūyuñla dem var

Velehu Ḫişālī — Yetiş sāḳī göñülde ḥüzn ü ġam var
Ki tā ḫīz ü terāḫīde nedem var

Velehu Ḫişālī — Neden sāḳī dilüñde ḥüzn ü ġam var
Ḫuṣūṣā kim elüñde cām-ı Cem var

145b

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim
Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün

Sulṭān Süleymān — Dutuşdum āteş-i ʿaşḳa yine sīnemde dāġum var
Maḥabbet tekyegāhında söyünmez bir çerāġum var

Ḳadrī Efendi — Ne dūd-ı āteş-i ḥasret ne sīnem üzre dāgum var
Ferāġat mülkine şāhum ne tūġum ne oṭāġum var

Fevrī Efendi — Bugün dilde çün o meh-rū ġamından tāze dāġum var
Fürūġ-ı āftāb-ı ʿālem-ārādan ferāġum var

Ḫayālī Beg — Başumda mūy-ı jūlīde tenümde tāze dāġum var
Melāmet mülkinüñ sulṭānıyum tūġum oṭāġum var

Ṣiyābī-i Merzifonī — Elifler serv-i rengīn gül gibi sīnemde dāġum var
Maḥabbet sebze-zārında yine bir tāze dāġum var

Nihānī — Ġam-ı dünyāyile sañmañ derūn-ı dilde dāġum var
Şeh-i iḳlīm-i istiġnāyum altundan çerāġum var

Mīrīyü'l-ḳāḍī — Gönülde nār-ı ʿaşḳuñla yine rūşen çerāġum var
Ġam-ı ḫāl-i ruḫuñla dilde niçe tāze dāġum var

Mecdī Efendi — Hevā-yı zülfüñile müşg ü ʿanberden ferāġum var
ʿAceb sevdāya düşdüm ben benüm özge dimāġum var

ʿĀşıḳ Çelebi — Yürekde āteş-i ʿaşḳile yatar tāze dāġum var
Er ocaġı gibi dāyim söyünmez bir çerāġum var

Laṭīfīyü'l-ḳāḍī — Gerekmez tevsen-i çerḫi hilālinden ferāġum var
Bu ʿālem geşt-zārında ne ciftüm ne oraġum var

Cemālī Çelebi — Zen-i dehr ü hilāl-i ṭāḳ-ı gerdūndan ferāġum var
Benem bir merd-i āzāde ne çüftüm ne oraġum var

Seyyid Feyżī Beg — Bugün bir lāle-ruḫ sevdāsı ile dilde dāġum var
Biḥamdillāh söyünmez ḥaşre dek yanar çeraġum var

Cinānī-i Bursevī — Maḥabbet sūzişinden şanma ey ʿāşıḳ ferāġum var
Ser-ā-pā āteş oldum lāleveş sīnemde dāġum var

Seyyid Feyżī Beg — Ne şehrüñ içre ey māh-ı münīrüm bir ṭuraġum var
Ne kūyuñ itlerinüñ arasında bir yaṭaġum var

Seḥāyī-i ʿAcem — Gözümde sīm ü eşk ü sīnem üzre tāze dāġum var
Gedā-yı kūy-ı ʿaşḳum sīmle zerden ferāġum var

Ḫişālī — Ser-ā-pā āteş-i ʿaşḳile tende tāze dāġum var
Söyünmez ḥaşre dek yanar niçe biñ biñ çerāġum var

[Derkenar]

Ẕātī Beg — Senüñ mihrüñ gibi dil maḥzeninde şeb-çerāġum var
Benüm ḫurşīdle māhuñ fürūġından ferāġum var

Ḫişālī — Maḥabbet āteşiyle dilde tāze niçe dāġum var
Söyünmez ḥaşre dek gün gice bir rūşen çerāġum var

Şemsī — Benüm zāhid ḳanāʿat künci dirler bir yataġum var
Biḥamdillāh ki mülk ü cāh-ı ʿālemden ḳara ġam var

Rāzī — Başumda dūd-ı nār-ı ġam tenümde ḳanlu dāġum var
Birāder-i ʿĀlī — Şeh-i ʿaşḳum siyeh tāġum ḳızıl aṭlas otaġum var

Velehu Rāzī — Başumda şuʿle-i āhum tenümde ḳanlu dāġum var
Maḥabbet şāhıyum zerrīn livā laʿlīn otaġum var

Kemāl — Şehā firdevs-i ḥüsnüñde cemālüñ gibi bāġum var
Ruḫuñ gülzārı devrinde gülistāndan ferāġum var

Fehmī — Egerçi lāleveş sīnemde yer yer tāze dāġum var
Velīkin şāh-ı ʿaşḳum āhdan zerrīn otaġum var

Maḥvī-i Stanbulī — Ruḫ-ı dil-ber ġamiyle sīnem üzre tāze dāġum var
Belālu bülbülüm gülzār-ı ʿālemden ferāġum var

Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim
Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilāt

Yaḥyā Beg — Tīr-i ḥicrānından ölmiş niçe biñ şeydāsı var
Ḳaralar giymiş kemān-ebrūlarınuñ yāsı var

Nevāyī — Ol ki yüz min dik cihānda vālih ü şeydāsı var
Nice kim bardur niyāzum nāz u istiʿlāsı var

Cemālī Çelebi — Serv dirdüm ḳaddüñe illā ki istiṯnāsı var
Yüzüñi miṣbāḥ oḳurdum n'eyleyem ammāsı var

Hem-demī — Ġamzesine cān virürler niçe biñ şeydāsı var
Ḳaralar giymiş kemān-ebrūlarınuñ yāsı var

Ḫişālī — Devlet-i ḥüsninde gördi niçe biñ şeydāsı var
Ol şeh-i ḫūbānuñ ey dil şimdi istiġnāsı var

[Derkenar]

Velehu Ḫişālī — Ḳara destārın şarınmış başına ʿabāsı var
Kākül ü zülf-i siyāh-i dil-berüñ büryāsı var

ʿUlvī — Her kimiñ kim saña beñzer serv-i ḫoş bālāsı var
Ṭūbīye baş egmez ol ḥavrāya istiġnāsı var

Ḫişālī — Göñlümüñ bir dil-ber-i raʿnā vü müsteṣnāsı var
Ḫusrev ü Şīrīn gibi biñ dāye vü lālā var

146a

Velehu Ḫişālī — Her kimüñ kim ḥüsnile bir dil-ber-i raʿnāsı var
Şāh-ı ʿālemdür cihāna nāz u istiġnāsı var

Velehu Ḫişālī — Vāmıḳuñ ʿAẕrāsı Ḳaysuñ gerçi kim Leylāsı var
Ol şeh-i ḥüsnüñ niçe biñ dāye vü lālāsı var

Maḥmūd Paşa — Çün ṣanavber ḳāmetüñ yādına dil saḥbā çeker
Serv-i şādī gülşen-i cānda ḳad-i bālā çeker

Sulṭān Süleymān — Gāh olur zencīr idüp zülfüñ dil-i şeydā çeker
Gāh olur ġamzeñ ḫadengin elde ṭutmış yā çeker

Ḫayālī Beg — Şol göñül kim şām-ı ġamda derdüñi tenhā çeker
ʿAyn-ı cāna küḥl-i sübḥānelleẕī esrā çeker

Ḫişālī — Ey perī herkes seni tesḫīr içün esmā çeker
Ṣanma tenhā ʿāşıḳ-ı bī-dil çeker dünyā çeker

Nevāyī — Sūsenī ton birle ol ḳad sūsenī āzād olur
Yā benefşe bergidin zīb eylegen şimşād olur

ʿİṣmetiyü'l-ḳāḍī — Dil-rubālar merḥabā eyler o dem aʿyād olur
ʿIyd-ı ʿıḍḥādur bugün ʿuşşāḳ aña dil-şād olur

Ḫişālī — Laʿl-i mey-gūnuñ ki bezm-i meyde cānā yād olur
Gül gibi ḳalb-i ḥazīnüm açılur dilşād olur

Gedāyī-i Şarḳī — İmdi kim bāġ-ı İrem-dik būstān-ābād irür
ʿÖmr-i gül żāyiʿ geçer sāḳī bunı bī-dād irür

Cemālī Çelebi — Her gözile gören ʿālemde çü bīnā geçinür
Nergisi gör ki bugün göz göre aʿmā geçinür

Ḫişālī — ʿİzzile ḫalḳ-ı cihānuñ kimi paşa geçinür
Sāyesinde kimisi ḫoş geçüp aġa geçinür

146b

ʿAzīzī Beg — Ḥüsnüñ evṣāfını kim ʿāşıḳ-ı ṣādıḳ söyler
Sūzīlik vaṣfına geldükde deḳāyıḳ söyler

Ḫişālī — Vaṣf-ı ḥüsnüñ ki müdām ʿāşıḳ-ı ṣādıḳ söyler
Sūz-ı lebüñ vaṣfına geldükde ḥaḳāyıḳ söyler

Velehu Ḫişālī — Vaṣf-ı ḥüsninde ki ol āfetüñ ʿāşıḳ söyler
Her ne yüzden ki anı medḥ ide ṣādıḳ söyler

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb

ʿAzīzī Beg — Ey server-i yegāne şeh-i kīmyā-naẓar
Ḳaldum ayaḳda al elüm eyle bāña naẓar

Velehu ʿAzīzī — Ey ḫāk-pāyi küḥl-i baṣar kīmyā-naẓar
Eyle ġubār-ı maḳdemüñe vaḳtihā naẓar

Ḫişālī — Ey pādişāh-ı ḥüsn ü bahā kīmyā-naẓar
ʿAyn-ı ʿināyetüñle baḳup ḳıl bāña naẓar

Velehu

ʿĀlī Efendi — Geyme pelengī cāmeñi şīr-āne ceng olur
Cāmeñ hemān ġazāle ṣarılmış peleng olur

ʿAzīzī Beg — Merrīḫ-çeşm kim dem-i ḫışmında ceng olur
Kim gördi her ġazālı ki gāhī peleng olur

147a

Baḥr-i Hezec-i Aḫreb
Mefʿūlü Mefāʿīlü Mefāʿīlü Feʿūlün

Sulṭān Cem — Dil yā ḳaşuña olmaġa ḳurbān hevesi var
Zīrā ki bilür laʿliñüñ ʿĪsī-nefesi var

Tācī-zāde — Gülşende ṣabānuñ yine müşgīn-nefesi var
Yārüñ ser-i kūyına meger dest-resi var

Naẓmī-i Edirnevī — Yārüñ ser-i kūyına şu kim dest-resi var
Eblehdür eger bāġ-ı cināne hevesi var

Ḫişālī — Cān kebşini ḳurbāne şunuñ kim hevesi var
Cān virse n'ola laʿline ʿĪsī-nefesi var

[Derkenar]

Ümīdī Çelebi — Gerçi dil-i ġam-dīdede vaṣluñ hevesi var
Ne ye's idebilür ne aña dest-resi var

Lāmiʿī-i Bursevī — Dil didi baña ʿilmi ledünnī hevesi var
Ögret baña ger ḫidmetüñüñ dest-resi var

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim
Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün

Vālihī-i Üsküdārī — Ḫarābāt ehliyüz ẓāhirde gerçi kim fenāmuz var
Velī gencine-i ʿaşḳuñla maʿnīde ġınāmuz var

Ṣabrī Çelebi — Cihānuñ cāhına yoḳ meylimüz ẕevḳ u ṣafāmuz var
Ne manṣıb iştirā itmekdeyüz ne irtişāmuz var

Bedīʿī — Egerçi ṣūret-i faḳrile ẓāhirde fenāmuz var
Velī maʿnīde künc-i ʿaşḳile ḫayli ġınāmuz var

Bezmī-i Aʿmā — Biz ol sulṭān-ı ʿaşḳuz āhdan zerrīn-livāmuz var
Nefesle nāleden çerḫa çıḳar şīt ü ṣadāmuz var

Tīġī Beg — Derūn-ı sīnede fikr-i viṣāl-i dil-rubāmuz var
Keder yoḳ ẕerrece āyīne-i dilde ṣafāmuz var

Dürrī Efendi — Baḥār irdi biḥamdillāh yine ẕevḳ u ṣafāmuz var
Açıldı göñlümüz güller gibi kesb-i hevāmuz var

Velehu Dürrī — Ne dilde şevḳ-i nūr-ı rūy-ı dil-berden żiyāmuz var
Ne bir laḥẓa ġam-ı ālām-ı miḥnetden rehāmuz var

Seyyid Feyżī — Ne yād illerde yād eyler bizi bir āşināmuz var
Ne deryā-yı sirişküm görse acır dil-rubāmuz var

Ḫiṣālī — Egerçi ṣūretā baḳsañ gedā şeklüz fenāmuz var
Velī maʿna yüzinde genc-i ṣabrile ġınāmuz var

Baḥr-i Hezec-i Maḥẕūf Maḳṣūr
Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīl

Necātī Beg — Çenāruñ ḳadd-i yāre nisbeti var
Eli yufḳa velī ḫoş-ḥimmeti var

Lāmiʿī Çelebi — Gülācuñ laʿl-i yāre nisbeti var
Eli yufḳa velī ḫoş-himmeti var

Firāḳī — Çerāġuñ ḫadd-i yāre nisbeti var
ʿAceb şevḳi ʿaceb germiyyeti var

Naẓmī-i Edirnevī — Ḳapuña āsmānuñ nisbeti var
Özine gör ne ʿālī-himmeti var

Şemʿī — Cemālüñ şemʿinüñ germiyyeti var
Beni yaḳmaġa beñzer niyyeti var

Sūzī-i Naḳşibendī — Demi ḫoş gör ki dehrüñ luʿbeti var
Bu deyrüñ dürlü dürlü ṣūreti var

Ḥāletī-i Nesl-i Gülşenī — Çekildi cümleden dil ʿuzleti var
Cihāna şanma hergiz minneti var

[Derkenar]

Faḳīrī — Mey-i nābuñ ʿaceb germiyyeti var
El üstinde ṭutarlar ḥürmeti var

Seyfī Çelebi — Ḳad-i dil-dāre servüñ nisbeti var
Anuñçündür ki ʿālī-himmeti var

Revānī Beg — Yüzüñe āftābuñ nisbeti var
Saña yirden göge dek minneti var

Ḫiṣālī — Ecel peymānesinüñ sürʿati var
Ṣaḳın aldanma devrüñ luʿbeti var

Velehu Ḫiṣālī — Şarāb-ı nābuñ özge ḥāleti var
Leb-i dil-ber gibi keyfiyyeti var

Ḳāḍī — Ġamuñ dilde ʿaceb cemʿiyyeti var
Fütūḥ-ı mülk-i cāna niyyeti var

Ḫiṣālī — Mey-i gül-fāmuñ özge ḥāleti var
ʿAceb ẕevḳi ʿaceb keyfiyyeti var

147b

Baḥr-i Mücteṣ-i Mecnūn-i Maḳṣūr
Mefāʿilün Feʿilātün Mefāʿilün Feʿilāt

Sulṭān Murād — Dimiş ki ol gül-i ter ġoncaveş dehānum var
Benüm de bülbül-i şūrīdeveş fiġānum var

Derviş Paşa — Benüm ki sencileyin şāh-ı kām-rānum var
Saʿādet-i ebedī baḫt-ı cāvidānum var

Sāʿī Çelebi — Dimez o ġonca-dehen yār-ı nükte-dānum var
Dehānı olduġına dil-berüñ gümānum var

Ḥasan Çelebi — Benüm ki derd ü ġam-ı ʿaşḳile fiġānum var
Felekde gün gibi ġāyet ʿuluvv şānum var

Tīġī Beg — Benüm ki ḫāk-i der-i yārde mekānum var
Felekde gün gibi ġāyet ʿuluvv şānum var

Ḫişālī — O ġonca-fem dimez ey dil çü yār-ı cānum var
Dehānı yoḳluġına ṣanma kim gümānum var

[Derkenar]

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Ġurūrla dime kim laʿl-i dil-sitānum var
Nigāh-ı merḥamet eyle benümde cānum var

Baḥr-i Hezec-i Aḫreb
Mefʿūlü Mefāʿīlü Mefāʿīlü Feʿūlün

Necātī Beg — Ben ḫasta içün laʿl-i leb-i gülşekerüñ var
Ben müflis içün zer-kemer ü sīm-berüñ var

Fużūlī — Ey gül ne ʿaceb silsile-i müşg-i terüñ var
V'ey serv ne ḫoş cān alıcı ʿişvelerüñ var

ʿĀlī Efendi — Cānānuma çü sūz-ı dilümden ḫaberüñ var
Ey āteş-i āhum başum üstinde yerüñ var

ʿAyānī — Bir bencileyin ʿāşıḳ-ı şūrīde serüñ var
Bu ʿarṣa-i ʿaşḳ içre göre şīr-i nerüñ var

Ḫişālī — Ey baḫt-ı saʿīdüm felek üstinde yerüñ var
ʿĀlemde çü zer-ger gibi bir sīm-berüñ var

[Derkenar]

Dürrī Efendi — ʿĀşıḳlaruña būs-ı leb-i gülşekerüñ var
Ey ġonca-dehen gül gibi baş üzre yerüñ var

Sulṭān Süleymān — Ey dil yine hecrile göyünmiş cigerüñ var
Derdüñe devā olmayacaḳ derd-i serüñ var

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim
Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilāt

Ẕātī Beg — N'olduñ iñlersin felek hercāyī cānānuñ mı var
Her maḳāmı seyr ider bir māh-ı tābānuñ mı var

Şemʿī — Germ olursın ey felek gün yüzlü cānānuñ mı var
Ṣubḥ olınca sīnede bir māh-ı tābānuñ mı var

Necātī Beg — Ey yüzi gül ben ḳadar şūrīde nālānuñ mı var
Yā bu ben bülbül gibi bir çeşmi giryānuñ mı var

Şemʿī — Cān bağışlar ġonca-leb gül yüzlü cānānuñ mı var
Zāhidā yaʿnī senüñ de dünyede cānuñ mı var

Nihānī — Ey göñül ʿaşḳ āteşine yanmaġa cānuñ mı var
Derde yār olmaḳdan özge daḫi dermānuñ mı var

Ḫayālī Beg — Gül yüzüñde ey perī zülf-i perīşānuñ mı var
Gülşen-i cennetdür anda tāze reyḥānuñ mı var

Ferruḫī — Pādişāhum ḫātem-i laʿl-i dür-efşānuñ mı var
ʿĀleme ḥükm itmege mühr-i Süleymānuñ mı var

Şaʿbān — N'olduñ aġlarsın gözüm mektebde cānānuñ mı var
Cevr oḳur nāz ögrenür bir dil-ber oġlanuñ mı var

Ḫişālī — Dāyim iñlersin felek hercāyī cānānuñ mı var
Yoḫsa her cāyı gezer bir māh-ı tābānuñ mı var

[Derkenar]

Sürūrī — Göñlümi ḥabs itmege zencīr ü zindānuñ mı var
Yā kemend ṭurra-i yāḫud zülf-i reyḥānuñ mı var

Muʿīdī — Yine yanarsın göñül şemʿ-i şebistānuñ mı var
Ḫidmete pervānesin ḫāneñde mihmānuñ mı var

Ümīdī — Ey göñül raḥm eylemez ḳulına sulṭānuñ mı var
Cevr-i ẓulmile yıḳılmış ḳalb-i vīrānuñ mı var

148a

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Rūşenī Dede — Varlığında ʿāşıḳuñ bir dīde-i giryānı var
Āteş-i ʿaşḳile bişmiş bir dil-i biryānı var

Nevāyī — Bardı ol kim mindin ayrılġan köñül tā cānı var
Cevrige ḳoydum köñül ḳıl ança kim imkānı var

Yaḥyā Beg — ʿĀlemüñ yoḳdur şafāsı derd-i bī-pāyānı var
Bu metāʿ-ı vuṣlata aldanmañuz hicrānı var

Rıżāyī Efendi — Ḳaşlaruñla nāme-i ḥüsnüñ ʿaceb ʿunvānı var
Salṭanat menşūrıdur ṭuġrā-yı ʿālī-şānı var

ʿĀlī Efendi — Ol şeh-i ḫūbānımuñ taʿbīr olınmaz ānı var
Yaʿnī bir şāḥib saʿādetdür ʿuluvv-ı şānı var

Ḫātemī Beg — Ṭoluya binmiş güzeller meclisüñ seyrānı var
Beñzer ol ḫünkār-ı ḫūbānuñ ayaḳ dīvānı var

Mīrī — Her kimiñ kim bir lebi ġonca gül-i ḫandānı var
Bülbül-āsā rūz u şeb ey dil hezār-efġānı var

Ḫişālī — Ḳarşusında ṣaf ṣaf itmiş ḳulların dīvānı var
Beñzer ol şāh-ı cihānuñ luṭfile iḥsānı var

[Derkenar]

Hezec-i Maḥẕūf-i Maḳṣūr

Kemāl-i Zerd — Başumda dil-berüñ ʿaks-i lebi var
Zihī sālik ki ṣāfī meşrebi var

Revānī Beg — Nigāruñ gördi dil sükker lebi var
Anuñçün ḳanda meyl eyler ṣabī var

Şevḳī — Şarābuñ veh nice rengīn-lebi var
Emen ʿāşıḳlaruñ ḫoş-meşrebi var

Naẓmī-i Edirnevī — O servüñ sībe beñzer ġabġabı var
Ṣulu şeftālu mānendi lebi var

Ḫişālī — Kimüñ burc-ı ḥüsninde kevkebi var
Güneşde gibi güni rūşen şebi var

Velehu Ḫişālī — Görür kim dil-berüñ şīrīn lebi var
N'ola meyl itse dil aña ṣabī-vār

Sulṭān Süleymān — Nigāruñ laʿl-i cān-perver lebi var
Anı her kim emer ḫoş-meşrebi var

Baḥr-i Hezec-i Müsemmen-i Sālim
Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün

Vuṣūlī Beg — Firāḳ-ı yārle cānda egerçi dāġ-ı ḥasret var
Ḳayırmaz ey dil-i şeydā ḳıla ümmīd-i vuṣlat var

Tīġī Beg — Yıḳar bir ayaġile ʿālemi bilmem ne ḥikmet var
Şarāb-ı telḫile sāḳīde beñzer acı ḳuvvet var

Fużūlī — Yoluñda cān virem gibi derūnumda ʿalāmet var
Şehīd-i tīġ-i ʿaşḳ olmaġa göñlümde şehādet var

Nevʿī Efendi — Selāmet menzilinden göçmege dilden ʿazīmet var
İḳāmet ḳılmaġa kūy-ı belāda şimdi niyyet var

Vālihī Efendi — Ṭarāvet bağlamış zülfüñ cemālüñde melāḥat var
Güzellenmiş sen ey meh-rū yine ḫayli leṭāfet var

Ümīdī Çelebi — Hevā-yı ʿaşḳ başda dilde tāb-ı nār-ı fürḳat var
Belā ḫākinde ten pā-māl ü gözde āb-ı ḥasret var

Dürrī Efendi	Ġubār-ı ḫaṭṭ-ı laʿl-i yārile dilde melālet var Yanupdur āteş-i ʿaşḳile göñlümde ḫarāret var
—	Dilümde tāb-ı ruḫsāruñla ey meh-rū ḫarāret var Müdāvā istemez dil derd-i ʿaşḳda özge ḫālet var
Rūḥī	Ṣorarsañ cām-ı ʿaşḳuñla derūnumda ḥarāret var Dilümde āteş-i fürḳat gözümde eşk-i ḥasret var
Miṣālī Çelebi	Derildi Kaʿbe-i kūyuñda ḳullaruñ ʿibādet var Ḳaşuñ miḥrābına ḳılmaġa ḳıblem secde niyyet var
Ṣabrī Çelebi	Ne dilde zaḫm-ı şemşīr-i cefāña ḥadd ü ġāyet var Ne ey ḫūnī senüñ göñlüñde bir luṭf u ḥimāyet var
Ṣadrī	Ne derd-i yāre dermān u ne zār-ı ʿaşḳa ġāyet var Ne rūz-ı fürḳate pāyān ne ḫod hecre nihāyet var
Ḫiṣālī	Vefāsın arturursa yār hicrāna ʿalāmet var Ve ger cevrin füzūn itse bilürsin ḫayra niyyet var
[Derkenar]	
ʿUlvī Çelebi	Dutuşdum āteş-i ʿaşḳuñla cismümde ḥarāret var Saña ʿāşıḳ olam gibi derūnumda ʿalāmet var
Ṣabrī	Cihān içre egerçi dil-rubālar bī-nihāyet var Alasın herkesüñ göñlin ʿaceb sende ne ḫālet var
Derviş Paşa	Tenümde sūziş-i ʿaşḳuñ derūnumda ḥarāret var Efendi ṣorma aḥvāli ġamuñdan çoḳ şikāyet var
Ṣebātī Beg	Egerçi ḥüsnile mümtāz-ı ʿālem niçe āfet var Velīkin sende nāz u şīve vü ḥüsn ü melāḥat var
Nāmīyü'l-ḳāḍī	Ḳapuñda ʿāşıḳa ẕillet raḳībe ḫayli ʿizzet var Bugün ẓulm itme dünyāda begüm yārın ḳıyāmet var

Yaḥyā Beg

Ḳıyāmet günine beñzer o meh-rūda mehābet var
Temāşā-yı cemāline ne ḳudret var ne ṭāḳat var

148b

Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim
Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilāt

Nişānī

Bāz-ı nālemle dilā çün olmadı cānān şikār
Ṣaydı müşgil çekme zaḥmet olmaz imiş cān şikār

ʿİẕārī Çelebi

Bend idüp cān murgın itdi kākül-i cānān şikār
Görmedüm anuñ gibi bir şāh-bāz-ı cān şikār

Tābī

Dām-ı zülfiyle ider dil murġını cānān şikār
Çeşmi şol şeh-bāza beñzer kim olupdur cān şikār

Meylī

Ola mı ey dil saña ol şāh-ı ʿālī-şān şikār
Yoḳ durur hergiz hümāyı eylemek imkān şikār

Emānī

Bir gözi şāhine olmışdur tezerv-i cān şikār
Kim ider bir anda biñ cān u dil ol fettān şikār

Ṣadrī

Murġ-ı rūḥum itmedin bāz-ı ecel ey cān şikār
Ṣal meded gelsün o zülf-i şāh-bāz-ı cān şikār

ʿAhdī

Naḳd-i eşküm beẕl idüp olmadı ol cānān şikār
Aḳçe ile gerçi kim dirler olur ḫūbān şikār

Raḥmī Çelebi

Zār-ı göñlüm itdi nāgeh kākül-i cānān şikār
Eyledi bir mār gūyā bülbül-i nālān şikār

Ḫişālī

Naḳd-i eşk ü beẕl-i dille olmadı cānān şikār
Sīm ü zerle līkin olur ey göñül her ān şikār

Baḥr-i Hezec-i Aḫreb

Ḫişālī

Vaṣl olmaz iseñ luṭf idüp ey yār-ı cefā-kār
Yükletme cefā bārını bāri bize her-bār

ʿUlvī Çelebi
ʿAhdine vefā eylemez ol bāz-ı cefā-kār
Ferdāya ṣalar ʿāşıḳ-ı bī-çāreyi her-bār

Nebātīyü'l-ḳāḍī
Didüm ki belürmiş ruḥuñ üzre ḫaṭuñ ey yār
Nāzile didi ḳara ḫaberden daḫi neñ var

Ḥilmī-i Vaḥyī-zāde
Büs eyleyeyin destüñi didükde dil-i zār
Pā-māl-i cefā eyleyüp el virmedi dil-dār

Nācī
ʿUşşāḳa güneş yüzüñi ʿarż itmiş o dil-dār
Bulunmaduḳ ol gün ne ʿaceb ṭāliʿimüz var

ʿÖmer Beg
Ḫayālī-zāde
Hep sīm-i sirişkin yoluña eylesüñ iṣār
Ey dost benüm dīde-i ġam-dīdede nem var

Ḳāsım Paşa
Ey dil saña āsān ola dirseñ ḳamu düşvār
Yārüñ ser-i zülfi gibi ayaġına düş var

Ẕātī Beg
Didüm leb-i yāḳūtuña ḫaṭṭ gelmiş ey yār
Didi ki diye ḳara ḫaberden daḫi neñ var

Zārī-i Toḳatī
Tīrüñ gözedür merhem-i rāḥat diyü ey yār
Zaḫmum gibi ʿālemde niçe aġzı ḳızıl var

Velehu Zārī
Umarsın ola gönlüñ açа laʿl-i leb-i yār
Ey ġonca niçe sencileyin aġzı ḳızıl var

Naẓmī-i Edirnevī
Aġlar göricek ḥālümi bāri hele her bār
Merdümlik ider çoḳ yaşasın dīde-i ḫūn-bār

Ḫişālī
Olur mı viṣālüñ baña rūzī didüm ey yār
Didi ki olur olmazı gel söyleme her bār

[Derkenar]

Velehu Ḫişālī
Cān naḳdi ile büs-ı lebüñ itdigüñ iḳrār
Ey şūḫ-ı cefā-pīşe ṣaḳın eyleme inkār

Velehu Ḫişālī — Ṣad-çāk ideyin sīne-i bī-kīnesini yār
Ben ʿāşıḳ-ı bī-çāresini dögmeleri var

Velehu Ḫişālī — Nār-ı şerer-i āhum ile eşk-i güher-bār
Yāre eser itmez ne ʿaceb ṭālīʿimüz var

Velehu Ḫişālī — Olmaz güzelüm maḥrem olur ʿāşıḳa her bār
Derd ü ġam u ʿaşḳuñ gibi bir yār-ı vefā-dār

Velehu Ḫişālī — Oldı heves-i kākül ü zülfüñ ile nā-çār
Mecnūn gibi dil silsile-i ʿaşḳa giriftār

Velehu Ḫişālī — Yatur niçe dem bister-i ġamda dil-i bīmār
İtmez o ṭabīb-i dil ü cān derdine timār

Velehu Ḫişālī — Yār itse suʿāl ʿaşḳuñı itme şaḳın inkār
Āḫir ṭuyulur şanʿat odur idesin iḳrār

Velehu Ḫişālī — Nādir bulunur sencileyin ʿāşıḳ-ı dīdār
Cāna nitekim sencileyin yār-i vefā-dār

Velehu Ḫişālī — Çep rāstın ʿarż eyleyüp ol şūḫ-ı sitem-kār
Ben ʿāşıḳ-ı üftādesini dögmeleri var

Velehu Ḫişālī — Eksik degül ʿāşıḳlara gerçi ki dilā yār
Ammā ki ḳatı nādir olur yār-i vefā-dār

Velehu Ḫişālī — Ḫātem gibi öpsem elüñ ey şāh-ı cihān-dār
Kimse baña dimezdi gözüñ üzre ḳaşuñ var

Velehu Ḫişālī — ʿĀlemde ḳanı sencileyin yār-ı sitem-kār
Bār-ı sitemin çekdirür ʿāşıḳlara her bār

Velehu Ḫişālī — Giryān olıcaḳ hecrüñle çeşm-i güher-bār
Her ḳatre-i ḫūnīnüm olur sübḥatü'l-ebrār

Nevāyī — Tā boldı köñül ol közi esrükge giriftār
İl göziñe ṣaġ min velī öz özüme bīmār

Ḫişālī — Ferhāda olan ẓulmi idüp derdle iş‘ār
Mātem tutup iñler yine el-ān daḫi kuhsār

149a

Rūḥī-i Baġdādī — Çün Ḥaḳ diyeni eylediler ẓulmle ber-dār
Bāṭıl söze āġāz idelüm bir daḫi nā-çār

‘İṣmetiyü'l-ḳāḍī — Ḳadri yüce olurdı eger eylese dil-dār
Manṣūr-ı dili zülf-i dil-āvīzine ber-dār

Ḫişālī — Biri birine girdi idüp arada peygār
Ol kākül-i pür-pīçle ol ṭurra-i ṭarrār

— — Gülşende oḳur güllere bülbül bunı herbār
Yā Rūşenī yā Gülşenī yā Aḥmed-i Muḫtār

[Derkenar]

Ḥāletī-i ‘Azmī-zāde — Cānından ider zārile bülbülleri bī-zār
Diñse yiridür ġoncalara şāhid-i bāzār

Velehu Ḥāletī — Bālīn idinür seng-i reh-i kūyuñı herbār
Ḳodı yoluña başını cānā dil-i bīmār

Seyyid Feyżī Beg — La‘l-i leb-i cānāna gerçi özenür çoḳdur
Bir dā’iresin bilmez tebḫāle gibi yoḳdur

Ḫişālī — Gülşende güle gerçi ‘āşıḳ geçinür çoḳdur
Bir dā’iresin bilmez bülbül gibi hīç yoḳdur

— — Ḫāl-i ruḫ-ı cānānı gerçi gözedür çoḳdur
Bir dā’iresin bilmez āyīne gibi yoḳdur

Ḫandī Belġradī — Kūy-ı ġam-ı cānānı her dem ṭolanur çoḳdur
Bir dā’iresin bilmez mānend-i ṣabā yoḳdur

— — Kūy-ı ġam-ı cānānı her gün ṭolanur çoḳdur
Bir dā’iresin bilmez mānend-i güneş yoḳdur

Ḳınalı ʿAli Çelebi	Ol şemʿ-i şeb-ārāyı gerçi ṭolanur çoḳdur Bir dā'iresin bilmez pervāne gibi yoḳdur
—	İnce beline yārüñ gerçi ṭolaşur çoḳdur Bir dā'iresin bilmez mānend-i kemer yoḳdur
—	Ḥüsnine o meh-rūnuñ cānlar virici çoḳdur Bir dā'iresin bilmez hāle gibi hīç yoḳdur
—	Būs-ı leb-i cānānı gerçi ki umar çoḳdur Bir da'iresin bilmez mānend-i ḳadeḥ yoḳdur
—	Bir ḳaç pulla gerçi göksini gerer çoḳdur Bir dā'iresin bilmez def gibi hele yoḳdur
Ḥişālī	Gülşende güle gerçi üftāde geçer çoḳdur İllāḳi ḳatı düşkün şeb-nem gibi hīç yoḳdur
[Derkenar]	
Ḥişālī	Tīġ-i müjeñi gerçi her demde ṣalar çoḳdur İllā ki tenüm şāhum sūsen gibi hīç yoḳdur
	Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim
ʿĀlī Efendi	N'ola nāçiz isem bir lutfi ġālib pādişāhum var Ḳara ṭopraġı ṣāf iksīr ider ʿālī-nigāhum var
Emrī Çelebi	Senüñ fülfül benüñ varsa benüm dāġ-ı siyāhum var Senüñ sünbül ṣaçuñ varsa benüm de dūd-ı āhum var
ʿİlmī	N'ola dil cürm-i bī-ḥad ḳılsa bir luṭf ıssı şāhum var Elem çekmem belā gelse ṭapuñ gibi penāhum var
Şemsī	Baña ne ṭutalum başdan ayaġa dek günāhum var Senüñ gibi ḳuluña raḥm idici pādişāhum var

Yaḥyā Beg — İlāhī gerçi dünyāda ḥisābı yoḳ günāhum var
Senüñ gibi İlāhum var resūlüñ gibi şāhum var

Maḥmūd Paşa — Ḫudāyā çoḳ günāh itdüm ʿadedsiz çoḳ günāhum var
Günāhum çoġise ġam yoḳ senüñ gibi İlāhum var

149b

Baḥr-i Hezec-i Aḥreb

Ẕātī Beg — Nev-rūz irüp aġyārile seyr eyledi dil-ber
Giceyle günüm oldı benüm yine berāber

Velehu Ẕātī — Didüm niçe beñzer ayaġuñ ṭopraġına zer
Ol sīm-beden didi sözüñ yüzüñe beñzer

Bāḳī Efendi — Laʿl-i lebüñe dirler idi rūḥ-ı muṣavver
Olsaydı eger rūh-ı muṣavver mutaṣavver

Ṣunʿī-i Gelibolī — Ḳısmet idicek ʿaḳl u dil ü cānı güzeller
Gönlüm saña düşdi benüm ey rūḥ-ı muṣavver

Kirāmī yü'l-ḳāḍī — Dām-ı naẓara düşdi egerçi niçe dil-ber
Gönlüm seni ṭutdı benüm ey rūḥ-ı muṣavver

Seyyid Feyżī Beg — Rūyuñda ẓuhūr eyleyeli ḫaṭṭ-ı muʿanber
Nev-rūz irişüp leyl ü nehār oldı berāber

Dürrī — Yüz sürdi seḥer pāyüñe bāġ içre çemenler
Şeb-em işidüp düşse n'ola ey yüzi gül-i ter

Cemālī Çelebi — Ṣatmaġa terāzūleme kendüñ ḳatı dil-ber
Çāḳ böyle bahādırlıġa cānāne virürler

Ḫişālī — Eller ser-i gīsū-yı girih-gīrini dil-ber
Āhū ṣanasın sünbül ü reyḥānla oynar

Velehu Ḫişālī — Gözden geçirüp ʿālemi seyr eyledüm ekşer
Hīç görmedüm ol şūḫ-ı cefā-pīşeye beñzer

Velehu Ḫişālī — Māhiyyetüñi ḥüsnile bilsün meh-i enver
Ey mihr-i żiyā-küster ʿiẕāruñ aña göster

Velehu Ḫişālī — Taḳsīm idicek naḳd-i dil ü cānı güzeller
Dil pāyüñe düşdi senüñ ey ḳāmeti ʿarʿar

Velehu Ḫişālī — Yāḳūt-ı lebi laʿl-i Bedaḫşāna berāber
Dür dişleri bir dürr-i girān-māyeye beñzer

Seyyid Feyżī Beg — Merdān-ı fedā himmetine olmasa maẓhar
Ġālib olımaz ḫaşmına bir merd-i dilāver

Ḫişālī — Didi göricek dāġ-ı dem-ālūdumı dil-ber
ʿAynile hemān ḳırmızı ḳatmer güle beñzer

Ġazālī — Mecnūn ki belā deştini seyr itdi ser-ā-ser
Ġam-ḫāneme geldi didi ḥālüñ ne birāder

Ḫişālī — Ḳandile lebüñ vaṣfını itdükçe mükerrer
Eşʿārum olur leẕẕetile ḳand-i mükerrer

Velehu Ḫişālī — Düşmezsem eger luṭfuña iḥsānuña maẓhar
Bārī güzelüm bār-ı cefādan beni ḳurtar

Ḫuffī-i Edirnevī — Ey ruḫları lāle yüzi gül gözleri ʿabher
Ṭūbā boyunuñ bendesidür servle ʿarʿar

[Derkenar]

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Daḫl eyleyemez sāʿidine ġayrı güzeller
Ol serv ḳadüñ kimse mi var ḳulına söyler

Velehu Ḥāletī — Ol serv-i revān gülşen-i cān içre ṭutar yer
Hergiz ṭutamaz yirin anuñ ġayri güzeller

Sulṭān Süleymān — Öpsem lebüñi disem o dem laʿlini dişler
Nāzile baña gösterür inci gibi dişler

Fużūlī — El-minnetü lillāh ki murād oldı müyesser
Şād eyledi ʿāşıḳlarını vaṣlile dil-ber

Ḥasībī-i Rüstem-i Paşa-zāde — Biñ nāzile reftāre gel ey naḫl-i ṣanavber
Olsun yoluña naḳd-i dil ü cān muḥaḳḳar

Fehmīyü'l-ḳāḍī — Göz göz görinen dāġile ten oldı çü mücmer
Ḳorsam yire sür-ı sīne-i sūzānuma aḫker

Emrī Çelebi — Bir nāfemi var ḫāl-i ruḥ-ı dil-bere beñzer
O yüzdeki beñ gibidürür ḫāl-i muʿanber

Ẓihnī-i Baġdādī — Oldı bize ʿaşḳile cünūn mülki müsaḫḫar
Rāḥat bizi şād eylemez ālām mükedder

Dervīş Semtī — Sen laʿli Mesīḥā gibi bir rūḥ-ı muṣavver
Bu deyr-i cihān içre degüldür mutaṣavver

150a

Fāyiżī — Cūy u seyl-āsā felek ḫāk içre çün nā-büd ider
Bir iki güñ pür ṣafā olduñ göñül yā pür-keder

Hātifī Piriştine — Gevher-i eşküm görüp ol ġonca-leb gülse eger
Naẓm ider bir rişte-i āle otuz iki güher

Veysī Efendi — Bād-ı luṭfile temevvüc itdi deryā-yı ḳader
Sāḥil-i iḳbāle çıḳdı bir dür-i ḫurşīd-i fer

Ḫişālī — Kendü yirümde n'ola ḳadrüm bilinmezse eger
Baḥr ü kānda bulımaz ḳıymet dür ü laʿl ü güher

Velehu Ḫişālī — Şükr kim ṭutdı zemīn ü āsmānı ser-be-ser
Dūd-ı āh-ı pür-şerār u cūy-ı eşk çeşme-i ter

Velehu Ḫişālī — Sīneñe dāġ-ı ġamı yaḳmaz dime lā-büd yaḳar
Ol cefā-cūya yüri ey dil hemān yalvar yaḳar

Velehu Ḫişālī	Dem-be-dem ḳan aġladur hecrile ol nūr-ı baṣar Vechi var ḫūnīn aḳarsa çeşme-sār-ı çeşm-i ter
150b	
Māma-zāde	Geçse ḳarşumdan hezārān māh-rū itmem naẓar Yārdan ġayrıya baḳmam aylar günler geçer
Ḫişālī	Dūzeḫ-āşām olsañ ey sāḳī n'ola şām u seḥer Kim cinān-ı kūyuña ġam-gīn gelür ḫurrem gider
Şānī-i Köprülüvī	Her ḳaçan sulṭān-ı ġam ġam-ḫāneme ḳılsa güẕer Eylerem ḫūn-ı cigerden ḥażretine mā-ḥażar
Ḫişālī	Ḳaşlaruñ ḳavs-i ḳażā müjgānlaruñ tīr-i ḳader Ehl-i ʿaşḳ anuñ ucından çoḳ keş-ā-keşler çeker
Emrī Çelebi	Āteş-i derd-i derūnumdan degüldür bir şerer Ṣūra varılursa cemʿ-i miḥnet-i Eyyūb eger
Ḥācī Derviş Mostarī	Naḳd-i cān virdüm metāʿ-ı vaṣldan çekdüm żarār Yār u yārān-ı ṣafāyı terk idüp ḳıldum sefer
Suʾālī	Dil-berā fürḳat beni ḳıldı özümden bī-ḫaber Şöyle ḫāk oldum ṣabā virmez ġubārumdan eṣer
—	Dost aġlar ḥālüme baḳup benüm düşmen güler Dirligüm dirlik degül ha bir ḳara gündür geçer
Ḫişālī	Her ne deñlü gülşen-i ruḫsāruña ḫaṭṭ virse fer Göñlümüñ mirʾātına lā-büd virür cānā keder
Seyyid Feyżī Beg	Gülşene nev-rūz-ı sulṭānī ḳaçan ḳılsa güẕer Pāyine ferrāş-ı ḳudret bir yeşil dībā düşer
ʿAli Çelebi Ṣāḥib-i Hümāyūn-nāme	Ol felekdendür bu aḫter ol güneşdendür bu fer Ol baḥirdendür bu ḳudret ol ṣadefden bu güher

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde Sāġar-ı rindāne burnın baturup ṣūfī içer
Gerçi ṣorsañ kimsenüñ hergiz gülin ḳoḳmaz geçer

Velehu Ḥāletī Ḳandedür aġzuñ senüñ cānā sözüñden bildiler
Virdi güftāruñ bugün ʿuṣṣāḳa ġāyibden ḫaber

Velehu Ḥāletī Sīne-ber-sīne olur ʿuṣṣāḳile her sīm-ber
Devletinde şāh-ı ʿaşḳuñ cemʿ olur çoḳ sīm ü zer

Velehu Ḥāletī Sensin ol kim nāgehān ʿarż-ı cemāl itseñ eger
Çün çerāġ-ı rūz olur mihr-i felek bī-nūr u fer

Velehu Ḥāletī Gird-bād-ı āhile gird-āb-ı eşk-i çeşm-i ter
Muṭṭaṣıl eyler vücūdın ʿāşıḳuñ zīr ü zeber

Velehu Ḥāletī Cism-i zerdüm keh-rübādur dirdi erbāb-ı naẓar
Ḳudret olsa bende ḳaldurmaġa bir kāhı eger

Ṣıdḳī-i Belġradī İster iseñ nefs ü şeyṭān bulmaya saña ẓafer
Sāde-dil ol levḥ-i dilden māsivā naḳşın gider

Seyyid Feyżī Beg Ruʾyet-i cāhil virür erbāb-ı ʿirfāna keder
Meclisüñden sāḳiyā nā-dān-ı kec-tābʿı gider

Ḫişālī Dil-berüñ āyīne-i ruḫsārına eyle naẓar
Görmemek isterseñ ʿālemde eger ẕerre keder

Velehu Ḫişālī Derd-i hicrānuñla aġlar ẕevḳ-i vaṣluñla güler
Cūy-ı eşk-i çeşm-i ter gāh ṭaşar gāhī iner

Velehu Ḫişālī Alçaġa ḳonmaz hümā kimi göñül yüksek uçar
Kimse ṣayd itmezse anı ol gözi şeh-bāz ider

Velehu Ḫişālī Görmedüm sāḳī ṣurāḫī gibi ẓarf-ı müsteḳar
Bezm-i meyde ʿahdine ṭurmaz döner peymāneler

[Derkenar]

— Dime baġrum ṭaşdur āh eylemez aña eṣer
Tīr-i āhı ʿāşıḳuñ ey seng-dil ṭaşdan geçer

Ḫişālī — Gördi kim göz gördi dil meyl eyledi cānum sever
Başladı cevr ü cefāya ol nigār-ı ʿişve-ger

Menbaʿī — Dāġlar kim başına dil-dār yaḳdı ser-be-ser
Kāküli ile olur bir ejdehā-yı heft-ser

Sāʿī-i Naḳḳāş — Şemse ḳarşu ġonca-i zanbaḳ degül şeb-nemle ter
Şemʿveş sāḳī gel efsūnile barmaġın yaḳar

Velehu Sāʿī — Tāze dāġ-ı gül-ruḫān içün düzilmişdür meger
Lālenüñ mecmūʿası içinde miskī penbeler

Bahārī — Günde biñ kez tīġ-i miḥnetle şu kim baġrın yarar
ʿAşḳ yolında hele ʿāşıḳ diseñ aña yarar

Meşrebī-i Belġradī — Ey göñül ġavvāṣ-ı baḥr-i ʿaşḳ olup dürler çıḳar
Mevc-i deryā-yı maḥabbetle niçe dürler çıḳar

Necāḥī — Bī-bahāne laʿl-i şīrīnüñ ne söz dünyā deger
Ḫusrevā taḳdīr-i ḳıymet itseler dünyāda ger

ʿİṣmetiyü'l-ḳāḍī — Yār raḥm idüp ṣorarsa ey ṣabā ḥālüm eger
Diyesin ey dil-ber-i raʿnā anuñ ḥāli deger

— — Ekl-i berş idüp şu bün kim (?) ḳahve-i ḳışrı içer
Ḳahve-ḫāne gibi olmaz aña otlu ṣulu yer

Emrī Çelebi — ʿĀşıḳ olmış çerḫ saña ṣanma ḫurşīd ü ḳamer
İki ṭaş almış eline sīnesin ṭurmaz döger

Şevḳī-i Şarḳī — Leb midür ol sende yā ḫuşḳ engübīn ü yā şeker
Diş midür yā ʿaḳd-i şeb-nem gülde lü'lü-yi ter

Lāmiʿī — Bilmezem min baʿd behrem zehr midür yā şeker
Kim tenüm miḥnet nemek sūd eylemişdür ser-te-ser

— — Şemʿ-i ḥüsni ol mehüñ pervāneveş diller yaḳar
Yanmaḳ isterseñ dilā sen daḫi var yalvar yaḳar

Ṣabūḥī-i Mevlevī — Ey ezel dürcinde ẕātuñdur güzīde bir güher
V'ey ebed mülkinde sensin pādişāh-ı muʿteber

— — Şöyle ḥayvāndur görüp yārüñ bilin ṣūfī-i ḫar
Ben bu ḳıldan çaldıġum yoḳdur diyü bel bel baḳar

Feyżī-i Kefevī — Ey kitāb-ı rifʿatüñden ḥacm ṭārem muḫtaṣar
Āfitāb-ı reʾfetüñden necm-i çārem muḳtaṣar

Velehu Feyżī — Buldı kerr ü fer ṣafā-yı devletüñle hūş ser
Oldı kerr ü fer ṣadā-yı ṣavletüñle gūş ser

Velehu Feyżī — Ebr-i bārān alsa feyż-i baḥr-i cūduñdan eger
Bī-bedel bir ḳad olur her ḳaṭresi dünyā deger

Seyyid Feyżī Beg — Gerçi gülzār-ı cihānda çoḳ gül-i raʿnā biter
ʿĀrıż-ı cānāneye beñzer bulınmaz verd-i ter

151a

Seyyid Feyżī Beg — Ey ḳaşı yā nāveküñ gūyā olupdur nīş-ger
Leẕẕet-i zaḫmı olam acılarını maḥv ider

Sulṭān Süleymān — Ol kemān-ebrū ḳaçan kim nāzile çeşmin süzer
Sīnede ṭurmaz ḫadeng-i ġamzesi eyler güẕer

Sulṭān Ḳorḳud — Tūtiyā-yı ḫāk-i pāyüñden iden ḳatʿ-ı naẓar
İki gözümse gerekmez çıḳsun ey nūr-ı baṣar

Ḳāsım Paşa — Ḫastadur nergis gözüñçün derdle eyler naẓar
ʿİlliyetle dirilen pes miḥnetile öliser

Derūnī-i İzniḳī — Şaçlaruñ ṭarḥ it cemālüñ dehre virsün zīb ü fer
Kim şeb-i deycūrla bir yerde cemʿ olmaz seḥer

Niḳābī — Ḫāk-i pāy-i yār içün ṭurmaz yeler bād-ı seḥer
Kendüyi göstermez ammā sürmeyi gözden siler

Naẓmī-i Edirnevī	İtmese ḳaddüñe ey ḥūrī-liḳā teslīm eger Pes niçün firdevsden ṭūbā ṭapuña baş eger
Velehu Naẓmī	Kīmyā-yı ʿaşḳuñ ey yüzi güneş alnı ḳamer Çeşmüm itdi ʿayn-ı sīm ü rūyum itdi ʿayn-ı zer
Mesīḥī-i Üstād-ı Nevāyī	Vaṣl umardum kim tapam ol serv-i dil-cūdan eṣer Āh kim birdi ümīdüm naḫli āḫir hecr-i ber
Ḳabūlī Sirozī	Sāḳī-i bezm-i ṣafā derd ehline sāġar ṣunar Pāyimüz virmez bize gelse ḳadeḥ ayaḳ ṭolar
Emrī Çelebi	ʿĀşıḳuñ ḳanına zülfi ile ḳaşı aş yerer Yār ānuñçün bunı çenber ider ü anı gerer
Velehu Emrī	Sīne taʿlīm-ḫānesine sen oḳuñ atsañ eger Tīrüñe ey ḳaşı yā sīne ṭutarlar ṭablalar
Velehu Emrī	Dürc-i dīdemden ḫayāl-i laʿli dürr-i ter siler İl ṣanur raḥm idüben ol gözlerüm yaşın siler
Velehu Emrī	Dāne-i vaṣluñ hevāsında göñül ṭurmaz yeler Murġ-ı cānuñ şöyle żaʿfı var ki üf dirseñ uçar
Velehu Emrī	Her ḳaçan kim nāzile dil-ber yüzüm üzre baṣar Ḫāk-i pāy-i tūtīyāsı arturur nūr-ı baṣar
Velehu Emrī	Gerçi kim gülzār-ı ḥüsn içre nesīm-i ṣubḥ eser Ol yüzi gülde dilā būy-ı vefādan yoḳ eser
Velehu Emrī	Gerçi şems-i ʿālem-ārā nūrla kendin bezer Ey yüzüñ gören şehā anuñ yüzinden biñ bezer
Velehu Emrī	Oḳ gibi her kim yoluñda ṭoġrı olursa eger Yā ḳaşuñ sevdāsı ḳurbān olduġum ḳaddin büker
Velehu Emrī	Emrī ġamzeñ oḳı üzre cān virüben kef geçer Yaʿnī sen ḳaşı kemānuñ ḳulı ḳurbānı geçer

Cemālī Çelebi — Müşterīyüm gel eyā Yūsuf-liḳā alnı ḳamer
Vaṣluña biñ cān çün ucuz satanlar tez ṣatar

Velehu Cemālī — Deñize girdi çün o laʿli zülāl alnı ḳamer
Didiler Ḫıżra yetiş gel kim ṣuya düşdi şeker

Velehu Cemālī — Ṣanma ṣūfī ḳullanup misvākini aġzın siler
Yimege her dem etin ḳurbān-ı ʿaşḳuñ diş biler

Velehu Cemālī — Kim dehānuñ görüben ḫaṭṭuñdan ala bir ḫaber
İgne yurdısından ol Hindūstānı seyr ider

[Derkenar]

Selāmī-i Bosnevī — Ṣu gibi eşküm dem-ā-dem bilmezem ḳandan aḳar
Bu vücūdum varın āteşsiz odunsuz kim yaḳar

Mesīḥī Beg — Virdigiçün sünbül-i dil-dārdan yeller eser
Gül gibi göñlüm açılur her ḳaçan yeller eser

Ümīdī Çelebi — Gerdişinden çerḫ-i bed mihrüñ neler gördüm neler
Olmaya kimse esīr-i bend-i ġam benden beter

Şeyḫī-i Germiyānī — Ey ṣabā ger menzil-i cānāne eylerseñ güẕer

Gülşen-i cāndur gözümden gözle rūşen ḳıl naẓar

Seyyid Feyżī Beg — Anuñiçün eşk-i çeşmüm gülşenüñ her dem ṣular
Ḫavfum oldur güllerüñ ey ġonca-fem bir gün ṣular

Velehu Feyżī — Yār aġyāruñ dem-ā-dem gerdenine ḳol ṭolar
Kāse-i çeşmüm anuñçün ḳanile her dem ṭolar

Nüvīdī Efendi — Geh kemānçe gāh çeng alup ele ey sīm-ber
Rinddür ġāyetde muṭrib şimdi her ḳıldan çalar

— — Ḳalb-i sengīnine yārüñ eyledi çünkim eṣer
Ḳalb ṣanmañ dirhem-i eşküm benüm ṭaşdan geçer

Kemālī Çelebi — Görmek isterseñ dilā nūr-ı Ḫudādan bir eṣer
Eyle mir'āt-ı cemāl-i Aḥmede ṣāfī naẓar

Velehu Kemālī — G.td..n ..... farḳ itmege şām u seḥer
Birāder-i Cemālī — G.rüm endāze urup girer çıḳar ölçer döker

Cemālī Çelebi — Güşte-i şemşīr-i bürrānuñ cihānda ḫoş geçer
Mürde-i ser-tīz-i ġamzeñden şehā ḳatʿ-ı naẓar

Velehu Cemālī — Kāse-bāzuñ rūyı mehden lemʿadur par par yañar
Başı üzre çerḫ zerrīn kāsedür fer fer düter

Velehu Cemālī — Laġvdur dāyim işi ṭurmaz çü peymāne döner
Ṭālibā olmaz ṣurāḫī gibi ẓarf-ı müsteḳar

Velehu Cemālī — Gerçi bī-ḥaddür ḳatı dil-dāre ṭaʿn-ı seng atar
Ṭaş ṭoḳınsa velī ayaġına benden ṭutar

Velehu Cemālī — Ḥasret-i mihr-i cemālüñle eyā şems ü ḳamer
Māhı ḳapudan ḳovarlar şimdi bacadan düşer

Velehu Cemālī — Yār ḫaṭṭından cüdā birdür ḳatumda ḫuşḳ u ter
Bāġ-bān bī-vech idüp būstāniye ṭarḫūn ṣatar

151b

Mecdī Efendi — Ḫāce-i ʿaşḳum yumuş oġlanıdur bu eşk-i ter
Tīr-i āhum ḳara ḳolluḳda atılmış oḳ geçer

Derwīş Ṣunʿī — Tīr-i āhum ger felek pulād ola eyler güẓer
Ol cefā-kāruñ dil-i sengīnine itmez eṣer

Seyfī-i Defter-dār — Būy-ı luṭfuñdan ḫaber virdi gibi bād-ı seḥer
Gül ḳulaḳ ṭutmış semāya aġzın açmış ġoncalar

Sāyilī Dīwāne — Ḳatre ḳatre sīnem üzre eşk ṣanma ey püser
Āteş-i hicrānla sīnem ḳabardı ser-be-ser

Ānī-i Zeyrek-zāde — Aldılar nāzikligile aġzı setrinden ḫaber
Ġoncaya gülşende sūsenler zebānlar dökdiler

Ḥasan Çelebi-i Ḳınalı-zāde — Nice ḳılsun dīde-i ümmīd maḳṣūda naẓar
Muttaṣıl bārān-ı eşk-i ġam göz açdurmaz yaġar

Yaḥyā Beg — İki ḳaşuñ ortasında ḫālüñ ey ḫayrü'l-beşer
Bir melekdür ṣanasın uçmaġa açmış bāl ü per

Cinānī-i Bursevī — Tīr-i meh ḳalḳup siper ṭutduñ diyü ṭurmaz geçer
Orta yirde eyledi bī-çāre ḳalḳanı siper

Nüvīdī Efendi — Rāh-ı ʿaşḳumda ider mi diyü terk-i cān u ser
Ol ṭabīb-i cān u dil ben ḫastanuñ nabżın ṭutar

Balım Sulṭān — Mīrzāmuñ rūyı şevḳiyle felekler raḳs ider
Ādeme ḫod sācid olmışdur melekler ser-be-ser

Ḥayretī Beg — Bu fenā evde vefādan görmedi hergiz eṯer
Bunca yaşlar yaşadı ḥattā aġardı çeşm-i ter

ʿİṣmetī Efendi — Ḫor baḳma ʿāşıḳa ey seng-dil eyle ḥaẕer
Tīr-i āhenden ṣaḳın ʿāşıḳlaruñ ṭaşdan geçer

Żaʿīfī — Şol meh dürerinki ābī cāme ile seyr ider
Ḥüsn-i bī-endāzesine reşk ider gökde ḳamer

Seyrīyü'l-ḳāḍī — Tīr-i müjgānuñ ṭoḳınsa cānına cānlar ḳatar
Ehl-i ʿaşḳ aña anuñçün ey ḳaşı yā cān atar

Yaḥyā Efendi — Ḳarşumuzda ġayrile mey-ḫānede cānān içer
Yanımuzdan geçse teklīf eyleseñ içmez geçer

Maḳālī Efendi — İʿtibārum olmasa kendü yerümde n'ola ger
Ḳadr ü ḳıymet bulmamışdur kān içinde laʿl-i ter

Fużūlī — Veh nedür ol ṭāyir-i ferḫunde bāl ü tīz-per
Kim olur bir ṭurfa āyīn ile her dem cilve-ger

—	Olmışam deryā-yı maʿnī dil ṣadefdür söz güher Dem-be-dem ġavvāṣ-ı ṭabʿum fikre anuñçün ṭalar
—	Ẓāhir oldı gün gibi bir nev-cevān-ı sīm-ber Ḥaḳ bu kim ḥüsn-i dil-ārāsı anuñ dünyā deger
ʿUṣāmī	Cebhesinde māh-ı nev güyā ki ḳılmışdur maḳar Didi ʿārifler anuñçün ol mehe şaḳḳu'l-ḳamer
Dürrī Efendi	Cebhesinde şeh-per-i rūḥu'l-emīnden var eṣer Yiridür ol meh-liḳāya diseler şaḳḳu'l-ḳamer
Velehu Dürrī	Dāġ yıḳmazsa eger kim sīneñe ol sīm-ber Ey göñül düş ayaġına öp elin yalvar yaḳar
Muʿīnī Efendi	Dil-berüñ göñli saña aḳmaz dime ey dil aḳar Āteş-i ʿaşḳa beni yaḳmaz dime yalvar yaḳar
[Derkenar]	
Ḫiṣālī	Tīr-i müjgānuñ derūn-ı cāna itdükçe eṣer Dem-be-dem peykān-ı dil-dūzı gelüp ṣular seper
Velehu Ḫiṣālī	İşigüñde ay u günle yanaşup ḳulluḳ ider Mihr-i rūyuñ şevḳine ṣubḥ u mesā şems ü ḳamer
Velehu Ḫiṣālī	Mihr ü māhı şevḳ-i rūyuñ şöyle itmiş der-be-der Ẓerre ārām eylemezler geşt iderler der-be-der
Velehu Ḫiṣālī	Tīr-i müjgānuñ derūn-ı ḳalbe gönderseñ eger Ey ḳaşı yā vaḳtidür şimdi biri biñe geçer
Velehu Ḫiṣālī	Yoġimiş ey ġonca-leb būy-ı maḥabbetden eṣer Laʿlüñ ālile ṣorup aldum nihāyete ḫaber
Velehu Ḫiṣālī	Baḥr u kānı seyr idüp gözden geçürdüm ser-be-ser Görmedüm yāḳūt-ı laʿlüñ gibi pākīze-güher

Velehu Ḫişālī — Ol ḳamer-ṭalʿat ruḫın ʿarż itmez ay u gün geçer
Bir hümādur yire ḳonmaz rūz u şeb gökde uçar

Velehu Ḫişālī — Tīr-i müjgānı gelince sīneme ṭurmaz geçer
Şāhdan gelmiş ulaḳdur gūyiyā menzil sorar

Velehu Ḫişālī — Ber-ḳarār olmaz döner peymānına peymāneler
Görmedüm sāḳī ṣurāḫī gibi ẓarf-ı müsteḳar

Velehu Ḫişālī — Ṣāniʿüñ ṣunʿın ruḫuñda ḥüsnile kim seyr ider
Ṣūret-i mānīye baḳmaz kim yüzinden biñ bezer

Velehu Ḫişālī — Hecr-i laʿlüñle sirişküm yerlere her dem iner
Dūd-ı āhum göklere zülfüñ hevāsıyla çıḳar

Velehu Ḫişālī — Mihr ü mehden lemʿadur nūr-ı ruḫuñ par par yanar
Rūz u şeb ol şevḳle çerḫ-i felek ṭurmaz döner

Fiġānī — Āfitābum māhı ṣanma āftābı dūr ider
Mihr-i ḥüsnüñ ẕerreveş itmişdür anı der-be-der

— — Ḫāk-i pāy-ı yār içün ṭurmaz yeler bād-ı seḥer
Kendüyi göstermez ammā sürmeyi gözden siler

Velehu Ḫişālī — ʿArż-ı ḳāmet eylese biñ nāzla dil-ber eger
Pāyine ser-keşlik itmez serv ü ṭūbā baş eger

Ḫişālī — Sīm aḳçedür sirişk-i dīde kim ṭaşdan geçer
N'eyleyem ey seng-dil ammā saña itmez eṣer

— — Şemʿ-i maḳṣūduñ firūzān itmek isterseñ eger
Ol mehüñ şevḳ-i ruḫına ḳarşu var yalvar yaḳar

Ẕātī Beg — Kāküli şeh-bāzın ol kebk-i ḫırāmānum eger
Bir naẓar ʿarż itse cümle bāz-dārān göz deger

Velehu Ẕātī — Ey yüzi māhum ḳaçan cāmiʿde ḳılsañ secdeler
Gūyiyā emr-i Ḫudāyile zemīne nūr iner

Ṣunʿī — Şemʿveş boyın egüp ey dil yeter yalvar yaḳar
Nār-ı hecrile seni ol meh-cebīn yalvar yaḳar

152a

Nevʿī Efendi — Ey vücūd-ı kāyināt inşā-yı luṭfuñdan eṣer
Cümle ʿālem mübtedā-yı feyż-i cūduñdan ḫaber

Velehu Nevʿī — Şimdi ebnā-yı zamāne ḳılmadan ʿarż-ı hüner
Yegdür itmek zümre-i ḥaccāma ʿarż-ı nīşter

Velehu Nevʿī — Göstere ḫāmem eger iʿcāz-ı "ve'n-şaḳḳa'l-ḳamer"
Ḥaml ider taġlīẓ-i ḥisse anı erzāl-i zümer

Velehu Nevʿī — Ḥubb-ı māl u cāh içün cehlile ḳılma terk-i ser
ʿĀrif ol terk-i zer ütrükhüm dimekdür çünki zer

Velehu Nevʿī — Kesr-i ʿarżın yüz şuhūd-ı zūrla iṣbāt ider
Şol ki muḥżır refʿ idüp eyler hevā-yı naṣb ü cer

Seyyid Feyżī Beg — Rūşen it ḥücrem didüm bir şeb-dīz ol ḫurşīd fer
Āfitābı gördügüñ var mı giceyle seyr ider

Velehu Feyżī Beg — Seyl-i eşküm ḫʷābdan çeşmümde ḳomadı eṣer
Rāḥatuñ cismümde āhumla yerinde yel eser

Velehu Feyżī Beg — ʿĀrıżuñ mirʾāt-ı dilde gördüm ey nūr-ı baṣar
Āb-ı ṣāfī içre ṣandum münʿakis oldı ḳamer

Merdümī yü'l-ḳāḍī — Gördi ey ḳaşı kemān ġamzeñ ki her dem söz atar
Tīr-ger tīrüñ anuñçün yüzine egri baḳar

Rāhī — Derd-i ʿaşḳ-ı yārla bir kerre āh itsem eger
Tīr-i āhum bu ṭoḳuz ḳat ḳubbeye eyler güẓer

Rūḥī-i Baġdādī — Şöyle olmışdur mükedder tabʿ-ı pür-ṣāfum eger
Ṣāfī mey içsem virür elbetde cāna bir keder

ʿAdnī-i ser-piyāde Ẕerre deñlü yoġiken şīrīn-dehānuñdan eṣer
Laʿl-i nābuñdan ṣorup ālile aldum ben ḫaber

Velehu ʿAdnī Gözlerüm yaşına raḥm itmezsin ey nūr-ı baṣar
Seyl-i eşküm cūş idüp dünyāyı ġarḳ eyler baṣar

Ḫişālī Dīde-i giryānuma raḥm eyle ey nūr-ı baṣar
Yoḫsa seyl-i eşk-i çeşmüm ġarḳ idüp dehri baṣar

Velehu Ḫişālī Merdüm-i ṣāḥib-naẓarsın raḥm it ey nūr-ı baṣar
Yoḫsa ġarḳ eyler cihānı seyl-i eşk-i çeşm-i ter

Rumūzī yü'l-ḳāḍī ʿAḳlın alur ādemüñ perhīz olmaz kār-ger
İʿtimād itmeñ iderse ol perī inkār ger

Sūzī Kaṣr-ı dil-berde idinürse eger aġyār yer
Ṣarṣar-ı āhum benüm kaṣr-ı sipihri ṣarṣar

Ḫişālī Tīr-i müjgānuñ derūnumda ider ey yār yer
Kim ḳaşı yāyum ṭutar dil ḳarşuya her bār ber

[Derkenar]

Ḫişālī Dūd-ı āh-ı pür-şerārum efser-i zerrīn yeter
Laʿl ü yāḳūt u dür ü mercān sirişk-i çeşm-i ter

Velehu Ḫişālī Ḫüsnile miṣl ü naẓīrüñ görmez erbāb-ı naẓar
ʿAks-i ruḫsāruñ meger āyīnede seyr ideler

Velehu Ḫişālī Ey dil-i dīvāne ʿaşḳum dime kec teʿşīr ider
Ḳara yaġızdur o gendüm-gūne gitdükçe ḳoyar

Velehu Ḫişālī Ḫavfum oldur kim gül-i gülzāruñ ey ġonca ṣalar
Merdüm-i çeşmüm anuñçün dem-be-dem kūyuñ ṣular

Velehu Ḫişālī Ḫasret-i laʿl-i revān-baḫşuñla ey nūr-ı baṣar
Aḳmada deryānuñ ʿaynıdur sirişk-i çeşm-i ter

Velehu Ḫişālī — Meclis-i ġamda firāḳ-ı laʿlüñile ey püser
Ḫ̆ān-ı ġamdur yidigüm nūş itdigüm ḫūn-ı ciger

Velehu Ḫişālī — Bir nefesde nice yüz biñ mürdeler iḥyā ider
Leblerüñ enfās-ı ʿĪsī ile hem-demdür meger

Velehu Ḫişālī — Göz göre kühl-i Şıfahānı nider ehl-i naẓar
Ḫāk-pāyüñ gibi olmaz kühl-i "mā-zāġa'l-baṣar"

Velehu Ḫişālī — Aġlamazdum dem-be-dem çeşm-i ʿalīlümden eger
Mācerāmuz bir yaña olsaydı ey nūr-ı baṣar

Velehu Ḫişālī — Ġarḳa virdükde cihānı cūy-ı eşküm ser-be-ser
Nūḥ ṭūfānınuñ ʿaynıdur didi ehl-i naẓar

Ḫuşūʿī Çelebi — Ser-be-ser cismüm iderse ḫançerüñ efgār ger
Ġam degül tek sālim olun ey melek-ruḫsār ser

Seyyid Feyżī — Müflis-i bī-ṣabrı eylerse revādur zār zer
Ḳānīʿ olmaz kīse-i dünyāda her ne var ver

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

ʿĀlī Efendi — Mey lebüñ sāġar femüñ fikrin ki dil ölçer döker
Yüz ḳızardur ḫacletinden mül ʿaraḳ dürler döker

Yaḥyā Efendi — Dīde ḫūn-ı dille pür olduḳça eşk-i ter döker
Aġlamaḳdan ġayrı dermān bulımaz ölçer döker

Ḫişālī — Dem-be-dem yād-ı lebüñle çeşm-i ter ḳanlar döker
Rind-i mey-ḫ̆āra ṣanasın cürʿa-i sāġar döker

ʿAbdīyü'l-ḳāḍī — Kāfurīn ḫaṭṭuñ ki mülk-i ḥüsni fetḥe er döker

Serlerini berber anuñ tīġile ṭoġrar döker

[Derkenar]

Şāmī — Mevti añsam teb ṭutup cismüm ser-ā-ser dür döker
Ṣıçrayup cān başına bu çeşmüm eşk-i ter döker

ʿAṭāyī-i Nevʿī-zāde Fürḳatüñde gözlerüm segrür sirişk-i ter döker
Beñzer ol maḫmūra kim peymānesin ditrer döker

Ḫişālī Aṭlas-ı çerḫi meh-i nev gerçi kim ölçer döker
Çıḳmaz ol şāha ḳabā yoḳ yerlere ṭoġrar döker

152b

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim
Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün

Ẕātī Beg ʿAceb ḳanġı ḥarāretlü göñülden geçdüñ ey dil-ber
Ḳızarmışsın ser-ā-ser cismüñi müstaġraḳ itmiş der

Aḥmed-i Dāʿī Eyā ḫurşīd-i meh-peyker cemālüñ müşterī-manẓar
Ne manẓar manẓar-ı ṭāliʿ ne ṭāliʿ ṭāliʿ-i enver

Nevāyī Ni lü'lü dişdür ol ḳātil ki ḳan tökmegedür yekser
Ḳaba baḳmaları tāḳi anıñ müjgānları ḫançer

Zeynī-i Sirozī Siyeh fota ḳuşanup girse ḥammāma o meh-peyker
Ḫalāyıḳ ṭas çalarlar ay ṭutulmuş ẓann idüp yer yer

Nevʿī Efendi Ne serv ol ḳāmete hem-ser ne māh ol sīneye beñzer
O cilve cilve-i ḳudsī o cüṣṣe rūḥ-ı cān-perver

Faḫrī Çelebi Cemālüñ muṣḥafın eṭfāl-i eşk-i çeşmüm ey dil-ber
Oḳurlar mekteb-i ʿaşḳuñda dāyim ṣu gibi ezber

ʿAzīzī Beg Cefā sengiyle cismüñ köy köy itmiş ol perī-peyker
Urulmuşsın yine ey ʿāşıḳ-ı miḥnet-zede beñzer

ʿĀşıḳ Çelebi Dimāġ-ı cānı misk-āsā pür eyler būyı ser-tā-ser
Kesilmişdür göbegi nāfe ile zülfünüñ beñzer

Fehmī-i Ḳınalı-zāde Uyurken nāzile bī-dār olup nālemden ol dil-ber
Uyandurdum ṣafā bezminde bir şemʿ-i żiyā-güster

Nihānī	Alaldan ʿıyd-ı destine meh-i nevden kilīd-i zer Açıldı rūzenüñ ḳıflı içildi bāde-i aḥmer
Miṣālī Çelebi	Görinmezsin perīveş çekdirüp āzārla ġamlar Ḳanı ey cām-ı ʿālemde senüñle sürdügüm demler
Sāʿī Çelebi	Ġubār-ı pāyini iki gözümçün ṭutayın ḫoş-ter Baña pīr-i muġānuñ ḫāṭırı tek olmasun muġber
Emrī Çelebi	Zamāne ḫalḳını yandurdı sūz-ı murġ-ı zerrīn-per Meger mektūb-ı şevḳumdur ḳanadı üzre ey dil-ber
—	Düşenler ʿaşḳuña sīm-i sirişkin ḫarc ider dirler Meṣeldür fi'l-ḥaḳīḳa bu ki ḫammāma giren terler
—	Didi germiyyetiyle dün gice mihre meh-i enver N'ola sen āftābiseñ ḳuluña da bedir dirler
ʿUlvī Çelebi	Leṭāfet deştine āb-ı revāndur şeklüñ ey server Olupdur ʿakṣ-i rūy-ı zerdüm anda berg-i nīlüfer
Ḥüseyin Efendi Kefevī	Meẕāḳ ehli lebüñ yād itse ṭūṭī ḳandı vaṣf eyler Bilen söyler ʿacebdür ḥāl-i ʿālem bilmeyen söyler
—	Gözüm pür-sīmken aġlar göñül bī-sīmken aġlar ʿAcebdür ḥāl-i dünyā olan aġlar olmayan aġlar
Cinānī-i Bursevī	Müle laʿlüñ ʿabīre ḳākülüñ teşbīh iden ebter ʿAceb dīvānedür kim raṭb ü yābis bulduġın söyler
Velehu Cinānī	Göñül āh itme yārüñ ṭabʿı nāzikdür olur muġber Yaraşmaz kim ġubār-ālūd ola mir'āt-ı İskender
Baḥrī-i Ṭamaşvarī	Ḳoyup ḫaddiñi bu çeşmüm meh ü mihre niçün baḳar Buyurmış çün ḥadīşinde nebī "lā-ḫayra fi'l-aşfar"
ʿĀlī Efendi	Niçe bir seyl-i eşkümden ola bālīn ü pister ter Niçe bir ten ḳalup ʿuryān ṭura bī-tāc u efser ser

[Derkenar]

Velehu ʿĀlī	Ṭapuñdur Ḥaydar-ı Kerrār-ı ʿālem ben aña Ḳanber Ġażanfer gibi ẕātuñ ʿarż-ı fer itsün bu çāker ger
Velehu ʿĀlī	Yüzüñ derler ruḫuñ gün gibi ceẕb eyler disem dil-ber Dürerdür dürr-i ẕerredür nedür dirsem dürerdür der
Velehu ʿĀlī	Skenderdür der anun her gören ẕātın Skender der Ġażanfer ferdür ammā vaṣf idendür şīr-ejderdür
Ẕātī Beg	Uçur luṭf ile mektūb-ı hümā bāl-i hümāyūn per Göñüller yazıcıdur ol oḳunduġı yire gönder
Velehu Ẕātī	Anuñçün iñledür bu ben żaʿīfini o nāzik ter Ḳıl āvāzından ol kim nāzik ola ḫaṭṭ ider ekṣer
Velehu Ẕātī	Baña iki gözile baḳmamaġıçün müselmānlar Gözümüñ birisi ḫasta diyü örtüpdür ol kāfir
Sulṭān Murād	Dırāz itmiş zebān sūsen senüñ ḥüsnüñi medḥ eyler Cemiʿ-i lāleler hecrüñde olmışlar siyeh diller
Necātī Beg	Necātīnüñ odasına gelür her dem Skenderler Şu deñlü dil-rubālar kim öpen ditrer … derler
—	Ġamum kuhsāre añsam ʿaksine niçe süḫan söyler ʿAcebdür ḥāl-i ʿālem bilmeyen söyler bilen söyler
Seyyid Feyżī	Benüm gibi ḳanı bir yıldızı yeni bülend-aḫter Ḳoparlar birbirinden murġ-ı ʿaḳlum māh-peykerler
Muʿīdī	Yine bir gözleri āhū güzel sevdüm perī-peyker Nigār-ı ʿanberīn-gīsū ẕarīf ü çābük ü dil-ber
Bāḳī Efendi	Özüñ ḫāl-i ʿiẕār-ı yāre beñzetmiş sen ey aḫter Ne bilsüñler ḳarañuda senüñ göz ḳıpdıġuñ eller

Yaḥyā Efendi — Nesīm-i nev-bahārı gibi geçdi nāvek-i di-ber
Açıldı sīnemüñ bāġında yer yer ḳırmızı güller

Sāʿī Çelebi — Kesilmez dil-berā tīġuñ dem-ā-dem yanuñı bekler
Yoluñda ḫidmete bil bağlamış fermānuña begler

Şöhretī — Ḳaçan kim cemʿ olup ḳuyruḳ ṣalar yürür t.ş.ksızlar
Görüp anları ẕevḳinden z.k.r ditrer t.ş.k sızlar

153a

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Şeh-i ʿaşḳa livādur ḳāmet-i ʿuşşāḳ-ı ġam-perver
Başında dāġ-ı derdi bir müdevver muṣḥafa beñzer

Velehu Ḥāletī — Belā-yı hecrile cānum çıḳup ḳalmışdı ten bī-fer
Ne çıḳsun şimdi baña nāvek-i cevr urmadan dil-ber

Velehu Ḥāletī — O Rūmī dil-berüñ ʿuşşāḳla ḫalḳ-ı cihān yekser
Anuñçün her kimi görse baḳa ʿāşıḳ diyü söyler

Velehu Ḥāletī — Niçün vāʿiẓ hemīşe sidre vü ṭūbā vaṣıf eyler
Dıraḫtuñ tāzesi maḳbūl olur ḫod çoḳdan ey dil-ber

Velehu Ḥāletī — Nümāyān oldı ṣanma cā-be-cā ḫāl-i leb-i dil-ber
Lebin mestāne emmişdüm ḳararmış emdigüm yerler

Velehu Ḥāletī — ʿAdūya söyleyüp meclisde dāyim iltifāt eyler
Baña da söyle dirsem saña söz degmez didi dil-ber

Ẕātī Beg — Binüp atına ol dil-ber eline alsa bir gönder
Başuñı gönderine dikmeye ey dil aña gönder

Dervīş Paşa — ʿAtīḳ ile cedīd üftādesini yoḳladı dil-ber
Biḥamdillāh raḳīb ey dil bulındı ḫāric ez-defter

Vuṣūlī Beg — İşitdüm defter itmiş yine ʿuşşāḳını ser-tā-ser
Raḳīb-i kāfiri yazmış velīkin ḫāric ez-defter

ʿAbdī Tevḳīʿī — Bugün cemʿiyyet idüp yazmaḳ ister nidesin dil-ber
Şükür Ḥaḳḳa hele aġyār olupdur ḫāric ez-defter

İbrāhīm Çelebi — O şeh ḳullarını cemʿ eyleyüp yoḳladı ser-tā-ser
Kātib-i Yeñiçeriyān — Raḳīb-i rū-siyeh ancaḳ bulındı ḫāric ez-defter

Velehu — Esāmīsin yazup ʿāşıḳlarınıñ cümle ol dil-ber
Kātib-i Yeñiçeriyān — Raḳībüñ didi yoḳdur ismi ḳaldı ḫāric ez-defter

Velehu — Yine ʿāşıḳların bir bir yazup ʿadd itdi ol dil-ber
İbrāhīm Çelebi — Raḳībi mürdedür didi vü ḳaldı ḫāric ez-defter

Velehu — Bugün yoḳladı ser-tā-ser yine ḳulların ol server
Kātib-i Yeñiçeriyān — Bulınmadı raḳībüñ nāmı ḳaldı ḫāric ez-defter

Velehu — Efendüm bir bir ʿāşıḳlar yazıldı cümle ser-tā-ser
İbrāhīm Çelebi — Raḳīb-i mürde-dil ḳaldı nihāyet ḫāric ez-defter

Velehu — Yazılduḳda senüñ ʿāşıḳlaruñ ser cümle ey dil-ber
Kātib-i Yeñiçeriyān — Raḳībüñ mürdesi müjde virilmiş ḫāric ez-defter

Velehu — Yazup ʿāşıḳlarını eyledükde defter ol dil-ber
İbrāhīm Çelebi — Raḳīb-i rū-siyāhı mürde yazmış ḫāric ez-defter

Velehu — Yazılduḳda yine ʿuşşāḳ-ı zinde diller ey dil-ber
İbrāhīm Çelebi — Raḳībüñ mürdesi virildi ḳaldı ḫāric ez-defter

Ḫişālī — Viṣāle müsteḥaḳ ʿuşşāḳı bir bir yoḳladı dil-ber
Biḥamdillāh raḳīb-i ḫar bulındı ḫāric ez-defter

Velehu Ḫişālī — Bugün kūyına daʿvet eyleyüp ʿuşşāḳın ol dil-ber
Raḳīb-i nā-sezā ḳaldı bulındı ḫāric ez-defter

ʿUlvī Çelebi — Kimüñ taʿlīmine düşdüñ ʿaceb ey ġonca-leb maẓhar
Cefā fennini ḳılduñ nā-resīde ṭıfl iken ezber

Ḫişālī — Aña maḫṣūṣ olan ʿuşşāḳı bir bir yoḳladı dil-ber
Bulınmazdı raḳībüñ ḳaydı ḳaldı ḫāric ez-defter

Dürrīyü'l-kātib — Gönül künc-i elemde ḳaldı ey mihr-i żiyā-küster
Senüñse muḳteżāñ oldı ferāmūş eylemek ekṣer

153b

Şāhidī Edirnevī — Didüm kim görmedüm cānā senüñ gibi güzel gözler
Didi kim görmedüm bende gözüñ gibi güzel gözler

Selmān Sāvecī — Be-çeşm ü ġamze vü ruḫsār u ebrū mī-bored dil-ber
Ḳarār ez-cism ü ḫˇāb ez-çeşm ü hūş ez-ʿaḳl u ʿaḳl ez-ser

Ḫişālī — Şikāyet çerḫ-i kec-reftārdan ʿaksine devr eyler
Sipihr-i bī-vefādan dem-be-dem pīr ü cevān eyler

Velehu Ḫişālī — Nümāyān olmaġın cām-ı Cem ü mirʾāt-ı İskender
Şeb ü ruḫsāruña āyīne-i ʿālem-nümā dirler

Velehu Ḫişālī — Degül münfek ruḫından künc-i ḫüsnin rūz u şeb gözler
Ser-i zülf-i nigāra heft ser bir ejdehā dirler

Velehu Ḫişālī — Yaturlar ḫak ü ḫūn içre niçe tenler olup bī-ser
Feżā-yı ʿaşḳda kūy-ı nigāra Kerbelā dirler

Sāʿī Çelebi — Cefā ḳılsa saña ey dil maḥaldür her perī-peyker
Seversin gördügüñ ḫūbı vefā itmez mi bir dil-ber

Ḫişālī — Ḳaşuñ ḳavs-i ḳażādan bir nişāndur ey perī-peyker
Müjeñ tīr-i ḳaderdür sīnesin ʿāşıḳlaruñ gözler

Lāmiʿī-i Bursevī — Egerçi ṣaḥn-ı ḥammāmı perīler yiridür dirler
Ben anda bir melek gördüm tutar bilinde gök cevher

Ḫişālī — Niçe demdür gönül bülbül gibi āh u fiġān eyler
Ser-i kūyuñda ḫüsnüñ gülşeninde bir mekān ister

Velehu Ḫişālī — Fiġānum gūş idince ṭaġlar yanumca āh eyler
ʿAceb ʿālemdeyüz kim bilmeyen söyler bilen söyler

Sücūdī — Ṣalın ey serv nāzile cemālüñ bāġını göster
Sevinsün gülşen olsun şen açılsun ġoncalar güller

Velehu Sücūdī — Açup bāzār-ı gülşende metā‘ ın ġoncalar yer yer
Nihāl-i yāsemen aşmış gülüñ boynına güherler

Ḫişālī — Nümāyān iken āfāḳa cemālüñ ey melek-manżar
Kime ‘aks-i ‘iẕāruñ gösterür mir’āt-ı İskender

Yaḥyā Efendi — Nesīm-i nev-bahārı gibi geçdi nāvek-i dil-ber
Açıldı sīnemüñ bāġında yer yer ḳırmızı güller

Raḥmī-i Bursevī — Tebessüm itdügi demde leb-i cān-perver-i dil-ber
Dinilür gūyiyā kim rişte-i āle iki gevher

Pendī Çelebi — Didüm ḫaṭṭuñ belürdi göñlümi vir ey meh-i enver
Didi aḫşama ḳarşu āteşi yabana virmezler

Ḫişālī — Beni ḳul itdi bir şāh-ı Ġażanfer fer Skender der
Ki oldur bīşe-i ḥüsn ü bahāda şīr-i ejder der

Velehu Ḫişālī — Görinmez ẕerre deñlü çeşmüme mihr-i żiyā-küster
Niçe gündür yüzin göstermez ol māh-ı melek-manżar

Velehu Ḫişālī — Cihānı gün gibi pür-nūr idüp envāre ġarḳ eyler
Ne māhiyyetdür āyā bilmem ol māh-ı melek manẓar

Velehu Ḫişālī — Ḳılıcı gerdeninde dest-beste şāh-ı surḫ-ı ser
Ḳuluñdur ey şehinşāh-ı Skenderdür Ġazanfer fer

154a

‘Ulvī Çelebi — Cihān bāġında ḫad ü zülf ü çeşm ü ḳaddüñ ey dil-ber
Biri güldür biri sünbül biri ‘abher biri ‘ar‘ar

Velehu ‘Ulvī — Müjeñle ġamzeñile çeşmüñile ḳaşuña dirler
Kemān-keşler ‘adū-keşler bahādurlar dilāverler

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Āẕerī Çelebi	Leb-i cān-baḫş u ḳadd ü zülf ü rūyuñ ey melek-manẓar Semen-sīmā vü serv-āsā vü nesrīn-sā vü perī-peyker
Velehu Āẕerī	Senüñ devrüñde buldı ey şehenşāh-ı ẓafer reh-ber Leṭāfet mey ṣafā meclis şeref sāḳī feraḥ sāġar
ʿĀlī Efendi	Lebüñ āb-ı ḥayātın yirde gökde cüst ü cū eyler Gehī İdris ü geh ʿĪsī gehī Ḫıżr u geh İskender
Velehu ʿĀlī	Ne siḥr eyler müjeñ ḳatlümde kim bir demde ʿarż eyler Gehī tīr ü gehī nīze gehī tīġ ü gehī ḫançer
Fużūlī	Belā vü miḥnet ü derd ü ġamuñdan oldı ey dil-ber Ciger büryān u göz giryān u dil nālān u ten lāġar
Seyyid Feyżī Beg	Olur elṭāfuñı yazmaḳ murād itdükde ey server Zebān ʿāciz ḫıred ḥayrān süḫan ḳāṣır ḳalem mużṭar
Feyżī Ṭursun-zāde	Göñül fülki selāmet sāḥilinde urmadın lenger Yine bir kāfirüñ oldum esīri hey müselmānlar
Cemālī Çelebi	Cihānı kū-be-kū gezdüm esāmīsin idüp ezber Ḫaṭuñ didükleri kāfirdür ancaḳ ḫāric ez-defter
Velehu Cemālī	Müderrisler görürse naġme eylerken o yāri ger Meʿānī dersi dirken ḳorḳaram ḫalṭ-ı kelām eyler
Velehu Cemālī	Ġazālān-ı ḥüsün çünkim çıḳup ʿuşşāḳı gördüler Ṣaḳal geldükde illā kim yüzin ormana urdılar
Velehu Cemālī	Bu şeb çün būy-ı zülfüñden dem urdı nāfe-i eẕfer Tütegīler giyüp ʿūd u götürdi ḳoḳuyı ʿanber
—	Ḳarīb olmadum serd-i ʿadūya ey boyı ʿarʿar Ki bir bād-ı muḫālifdür nihāl-i ḳāmetüñ ṣarṣar
ʿUbeydī Efendi	Ruḫ-ı zībā ki gözler görmemişdür ey perī-peyker Ki güzelsin benī Ādemde bulunmaz saña beñzer

Ḳāniʿī — Cemālüñ āftāb-ı ʿālem-ārāya neden beñzer
Ki meh-tābile hem-ser mi olur āyīne-i enver

ʿAyānī — Görenler pertev-i ruḫsāruñı gönlümde ey dil-ber
Didiler münʿakisdür āb-ı ṣāfīde meh-i enver

Velehu ʿAyānī — Felek destinden aġlarken saña aḥvālüm ey dil-ber
Senüñ cevr ü firāvānuñ unutdurdı anı yekser

ʿAbdīyü'l-ḳādī — Giyince āsmānī ol hilāl-ebrū-yı meh-peyker

Ufuḳda ebr-i nīlīden ṭoġan māh-ı neve beñzer

ʿĀlī Efendi — Ser-ā-pā öpmedük yirüñ ḳomadum ey nihāl-i ter
Tenüñ gül naḫli oldı gül gül oldı öpülür yerler

Dānişī — Ḳabā-yı sebzle seyrāna çıḳsañ ey perī-peyker
Ḳalup ḥayretde reftārın keser şimşādla ʿarʿar

Vuṣūlī Beg — İşitdüm defter itmiş yine ʿuşşāḳını ser-tā-ser
Raḳīb-i kāfiri yazmış velīkin ḫāric ez-defter

Ḫişālī — ʿAraḳla vaṣl-ı cānāne irer sīmin döken derler
Dilā ilde meṣeldür bu ki ḫammāma giren derler

[Derkenar]

Ḫişālī — Yoluñda ölmege cānlar virür ey sīm-ber dil-ber
Ḳıyās itme gönül cellād-ı ġamzeñden amān ister

Velehu Ḫişālī — Egerçi naḳd-i cānı yoḳ yire ṣarf itmez ʿāşıḳlar
Velī bir cān-ı zerd kim būse-i cānāne virmezler

Velehu Ḫişālī — Yine bir şāha ḳul oldum Ġażanfer fer Skender der
Ki oldur bīşe-zār-ı ḥüsnde bir şīr ejder der

Velehu Ḫişālī — Muḥaṣṣal ẕevḳ-i rūḥānī ider taḥṣīl ʿārifler
Ne dem kim tāb-ı mülden reng-i laʿl-i cān-fezā artar

Velehu Ḫişālī — Tebessüm itmede ġonca gülüp açılmada güller
Hezār-āsā dil ü cān bülbüli feryāda gelsünler

Velehu Ḫişālī — Ḳaçup ʿarż-ı ʿiẕār itmez Ḫişālīye nice günler
Perī-peyker melek-manẓar semen-ber sīm-ten dil-ber

Velehu Ḫişālī — Ne deñlü çoġ olursa mülk-i ḥüsn içre melek-rūlar
Ḫişālī ol ḳadar āyīne-i ʿālem-nümā artar

Velehu Ḫişālī — Cefā vü cevr ü ẓulm ü fürḳatüñden oldı ey dil-ber
Ciger sūzān u göz giryān u dil yagma vü ten bī-fer

Velehu Ḫişālī — Beni yandurdı tāb-ı rūyı ile bir melek-manẓar
Ḳaşı māh-ı nev ü ruḫsārı ḫurşīd-i żiyā-küster

Velehu Ḫişālī — Teb-i hecrüñle dir dir büster-i ġamda tenüm ditrer
N'ola günden güne efzūn olursa derdüm ey dil-ber

Velehu Ḫişālī — Benümçün bezm-i ġamda muṭribā feryād idüp neyler
Döküp yaşın gözüm aġlar göñül āh u fiġān eyler

Velehu Ḫişālī — Naẓar ehline manẓūr olsa vechi vardur ey dil-ber
Ṣafāyı ʿaks-i rūyuñdan alur mir'āt-ı İskender

154b

Baḥr-i Remel-i Mecnūn
Feʿilātün Feʿilātün Feʿilātün Feʿilün

Niẓāmī Çelebi — Her seḥergeh ki ṣabā tarf-ı gülistāndan eser
Cān dimāġına irer nükhet-i cānāndan eşer

Necātī Beg — Deheninden şanemā hīç alınmadı ḫaber
Niçe kez ġoncanuñ aġzın aradı bād-ı seḥer

Velehu Necātī — Baña yārin yañaġı vü lebi vü ḳaddi yeter
Üzül ey gül açıl ey ġonca yıḳıl ey ʿarʿar

Revānī Beg	Gözlerüm tīre olur ḫaṭṭına ḳıldıḳça naẓar Ḫaṭṭ-ı ġubār olsa bu rūşendür ider çeşme żarar
Mestī Çelebi	Her ḳaçan kim yüzüme luṭf idüp ol yār-ı başar Ayaġı ṭozı virür gözlerüme küḥl-i baṣar
İbni Kemāl Paşa	Geh ṣafā virdi mey-i ʿaşḳ dile gāh keder ʿĀlemin ḥāli budur böyle gelür böyle gider
Velehu İbni Kemāl Paşa	N'ola bir gün yüzüñe māh-ı nevin baḳsañ eger Bunca gündür ki gelüp ḳarşuña boynını eger
Laʿlī	Fürḳatinden nice bir cān ü dili ġam zedeler Kendü bī-çārelerüñdür bu iki ġamze deler
Kāmī	Ṭālib-i ʿaşḳ-ı mücāz olmadan ey dil ne biter Çünki bir serve el irince senüñ saña yeter
Sunʿī Pir	Yüzüñ āyīne kim eylerse ṣafāyile naẓar Ḳalmaz āyīne kim eylerse ṣafāyile naẓar
Sunʿī Gelibolī	Lāle ruḫsārına öykündügi içün gül-i ter Pāresin itdi kulaġınca anuñ bād-ı seḥer
Ḳadrī Efendi	Ḥarem-i kūyuña ey ḳıble-i erbāb-ı naẓar Eyledüm ḳāfile-i maḥmil-i ʿaşḳuñla sefer
Naẓmī-i Edirnevī	Bezm-i ġamda şu ki mey diyü çeker ḫūn-ı ciger İşbu derdile dem-ā-dem o bilür kim ne çeker
Velehu Naẓmī	Ḳand-i laʿlüñle ruḫuñ ẕikrin idersem n'ola ger Ḫoş gelür ehl-i dile ḳande ise gül-be-şeker
Bāḳī Efendi	Öykünürse kadd-i mevzūnuña cānā ʿarʿar Sen üşenme güzelüm bād anı silker ṣarṣar
Emrī Çelebi	Öykünürse dehenüñde dür-i dendānuña ger Jāle ey gül göresin ġoncanuñ aġzına düşer

Velehu Emrī — N'ola ey sīm-beden gönlüñe eşk itse eşer
Ki gümüş akçedürür ṭaşa ursañ da geçer

Rūḥī-i Baġdādī — Gül dem-ā-dem açılup olsa n'ola tāze vü ter
Bāġda bir dem anuñ gitmez elinden sāġar

Nevʿī Efendi — Bād-ı ṣubḥile diñüz oynamasun ol gül-i ter
Yürek oynamasına uġramasun bülbüller

Mānī Çelebi — Luṭfile eyle baba-zādecigüm baña naẓar
Kerem it cevr ü cefā eyleme ey cān peder

Velehu Mānī — Saña aġyār libās eylemek ister dirler
Ṭonadurlar seni billāh ṣaḳın ey gül-i ter

Velehu Mānī — Ekmedik düşmeni yanınca gezer ey gül-i ter
Ḫas u hāşāk gibi ekmedigüñ yirde biter

[Derkenar]

Ḳāsım Paşa — Dilde dāġ-ı ġam-ı zülfüñ nice pinhān olsun
Yerde ḳalmaz çü bilürsin ṣanemā ḳara ḫaber

Velehu Ḳāsım Paşa — Cān ne vechle ide ol ṣūret-i zībāya naẓar
Ki güneş pertevine döymez iken nūr-ı baṣar

ʿĀlī Efendi — Görenüñ ʿaḳlını yaġmaya virür ol gözler
Vāʿiẓ-i şehr hemān kendü ḳolayın gözler

ʿAzīzī Beg — Öykünürse yüzüñe gül sözüñe bülbül eger
Göreyin bāda varup gül ola bülbül ebter

Seyyid Feyżī Beg — Çemen aralıġa başladı yine bād-ı seḥer
Vaḳtidür ʿarż-ı ʿiẓār eylerise ġonca-i ter

Ḳāsım Paşa — Ḥüsn ilinde bugün ey serv-i revān tāze ḫaber
Ḫaṭṭ-ı sebzin görünür ki varaḳ-ı cānda yazar

Nev'ī Efendi
ʿĀrıżuñda ḳararan ḫāl degül ey gül-i ter
Ṭoḳınup aña şuāʿ-i şererüm ḳıldı eṣer

Ümīdī Çelebi
Raḥm idüp gülşen-i dehr içre bugün ol gül-i ter
Bülbülin añdı gibi yine ḳulaġum çıñlar

Velehu Ümīdī
Hāleden zülfile dil-dāra ḳaçan beñziser
Yeg idi kendü yüzi ḳaralığın bilse ḳamer

Cemālī Çelebi
Nice demdür o perī-rūyı görinmez dediler
O melek-ḫū güzelüñ ġıybetini söylediler

Fedāyī Beg
Merd-i sālik idemez ḳıble-i taḥḳīḳe sefer
Olmayınca aña tevfīḳ-i İlāhī reh-ber

Fevrī Efendi
Manṣıb esbine binen ġırraya besdür bu ḫaber
Bu meṣeldür biregü atına binen tīz iner

Ẕātī Beg
Nāgehān fürḳata düşmekden oda düşmek eger
Güç olur dir ise bir kimse ḳolayın söyler

Ḫişālī
Nergis-i çeşmüñe baḳsam eger ey nūr-ı baṣar
Göz göre göz diküben diye gören fīhi naẓar

Velehu Ḫişālī
Virmege dirseñ eger keṣret-i ḫaṭṭ ḳalbe keder
Baş egme ḳalem-āsā ele ol ḳaydı gider

Velehu Ḫişālī
Ḫırḫırī böyle kitābetle eyā kān-ı hüner
Jeng-i ġamla gönül āyīnesine virme keder

155a

Ḫişālī
Dem-be-dem girye ile sırrumı ifşā eyler
Göz göre iki gözüm oldı bañā ʿayn-ı żarār

Velehu Ḫişālī
Görmedüm bir nice gündür yüzüñ ey nūr-ı baṣar
Rūz u şeb murġ-ı ḫayālin iki çeşmümde uçar

Velehu Ḫişālī Görmedüm meyve-i laʿlüñ gibi bir meyve-i ter
Öyle bir meyve-i ter ey lebi mül ḳande biter

Velehu Ḫişālī Döymez āhumla benüm yaşıma ṭaġlar ṭaşlar
Ḳalbin ey seng-dil eyler ḥaẕer it zīr ü zeber

Velehu Ḫişālī Nūr-ı ruḫsāruña öykünmese mihr ey dil-ber
Der-be-der olmaz idi ḳapu ḳulu ẕerre ḳadar

Velehu Ḫişālī Aġlamazdı gözümüñ merdümi ey nūr-ı baṣar
Eyleseñ ʿayn-ı ʿināyetle baḳup aña naẕar

Velehu Ḫişālī Düşmek isterseñ eger luṭf-ı Ḫudāya maẕhar
Herkese ʿayn-ı ʿināyetle baḳup eyle naẕar

Velehu Ḫişālī Yaşum aḳıtma benüm dem-be-dem ey nūr-ı baṣar
Eşk ü āh eylemesün yir ü gögi zīr ü zeber

Velehu Ḫişālī Ġoncayı laʿlüñe teşbīh idemem ẕerre ḳadar
Güli ruḫsāruña beñzer diyemem ey gül-i ter

Velehu Ḫişālī Tūtiyāyı n'ideyin göz göre ey nūr-ı baṣar
Gözüme hāk-i rehüñ küḥl-i Ṣıfāhānī yeter

Velehu Ḫişālī Reşḥa-i āb-ı ḥayāt ḳılmam görinse eger
Heves-i ẓulmete düşmezdi dilā İskender

Velehu Ḫişālī Dil ü cān mürdesin iḥyā ise maḳṣūduñ eger
Meded ol ʿĪsā-demin laʿl-i revān-baḫşı yeter

Velehu Ḫişālī Ḳanı şol dem ki lebüñ hecri ile şām u seḥer
Nūş iderdüm mey-i gül-gūn yerine ḫūn-ı ciger

Velehu Ḫişālī Kākül ü zülfi hevāsında göñül murġı yeler
Āḫir ol kebk-i ḫırāmı göresin ṣayd eyler

Velehu Ḫişālī Nergis-āsā diye göz çeşmüñe öykünse eger
Göz göre iki gözümse çıḳar ey nūr-ı baṣar

Velehu Ḫişālī — Her kim eylerse şafāyile ruḫ-ı yāre naẓar
Jeng-i ġamdan göñül āyīnesini ṣāf eyler

Velehu Ḫişālī — Ḥasene ḥüsnile mānend ola bir meh-peyker
Görmedi çeşm-i felek ḫayl-i melek nevʿ-i beşer

Velehu Ḫişālī — Öykünimez ḳadd-i mevzūnuña serv ü ʿarʿar
Rāstī böyledür ey serv-i revān ṭoġrı ḫaber

Velehu Ḫişālī — ʿİsāveş ʿālem-i ıṭlāḳa düşem dirseñ eger
Göñül āzāde olup dünye içün ḳaydı gider

Velehu Ḫişālī — Ḥüsnile çoḳ bulınur gerçi cihānda dil-ber
Görmedüm zer-ger-i sīmīn-bere līkin beñzer

Velehu Ḫişālī — Gülşen isterseñ eger sīnemi seyr eyle yeter
Dāġ-ı ḫūnīn gül-i ter şerḥaları lāle-i ter

Velehu Ḫişālī — Bād-ı āhumla yaşumdan ṭoludur baḥrile ber
Ḳorkarın birgün ider yer ü gögi zīr ü zeber

Velehu Ḫişālī — Öykünürse ḳadd-i mevzūnuña serv ü ʿarʿar
N'ola başında anuñ dahi ḳavak yeli eser

[Derkenar]

Seyyid Feyżī Beg — Dem-be-dem şevḳine hun-āb aḳıdur dīde-i ter
Nūr-ı dīdem göreyin olsun anı daḫi beter

Ḫişālī — Çihre-i zerdini hāk-ı der-i dil-dāre sürer
Ḳorḳarın bir gice kim māh-ı şeb-ārā lekeler

Velehu Ḫişālī — Ruḫuna beñzemese mihr-i münīr ey dil-ber
Baḳmaz idi yüzüñe kimse anuñ ẕerre ḳadar

Velehu Ḫişālī — Göñlümüz mey-gedenüñ āb ü hevāsın özler
Varise ṭoprağımuz yā ṣuyumuz aña çeker

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde Daḫi ṭıfl iken idüp fenn-i cefāyı ezber
Söyleseñ fāyide itmez yine bildigüñ ider

Velehu Ḥāletī Ḳarşımuzdan ider aġyārıla ol māh güẕer
Gelmez ammā ki bizüm yanımıza ay geçer

Velehu Ḥāletī ʿĀşıḳuñ ḥaḳḳına aġyār ne dirse diñler
Böyle ḳalursa eger çoḳ söz işidür dil-ber

Fużūlī Ṣabr ḳıl ṣabrla maḳṣūduña ṣabr ehli yiter
Ṣabr iden ṣabrla ser-rişte-i maḳṣūdı ṭutar

— Ser-i kūyuñda yoḳ ol Yūsuf-ı ṣānīden eṣer
Aġla ey gözlerüm aġla ne gelür var ne gider

Necātī Beg Dehenüñ gibi cihānda yeri teng olur eger
Lebinüñ şerbetini başına görürse şeker

Velehu Necātī Bu şikeste dili cānā nice pā-māl ideler
Bir yaña baḫt-ı siyeh bir yaña zülf-i dil-ber

Velehu Necātī Zülfüñ ü baḫt-ı siyeh-bendin elin çeksünler
Olmışum şāḫ-ı cevān-baḫt eşkine çāker

ʿĀlī Efendi Nedür ol ḥoḳḳa-i yāḳutla ol dür dişler
Sīm-tenler göricek reşkle laʿlin dişler

Aḥmed Getürür bād-ı ṣabā cānib-i cānāndan eṣer
Ḥasan Beg-zāde Ḫāk-i kūy-ı der-i dil-dāre meger itdi güẕer

Dervīş ʿÖmrī Dime bī-fāyide Mecnūn ki beyābān bekler
Tek ṭuranuñ devece ışşısı vardur dirler

Şemʿī Sīne-i ʿāşıḳı ey ḳaşları māh ġamze deler
Dilde peykānın arar cān virüp ol ġam zedeler

Hātifī yü'l-ḳāḍī İtme dervīş-i abā-pūşa ḥaḳāretle naẓar
O da ḥālince fenā milketinüñ şāhı geçer

Suʿūdī Efendi — Müjeñ oḳlaruña itdüm güzelüm sīne siper
Felekin çenber ü çerḫine vü ṭāsına geçer

Emrī Çelebi — Şeb-i ġamda tütenī āhımuñ eflāki boyar
Bu söyünmişçe çerāġı meded ey māh oyar

İsḥaḳ — Dil-rubālardaki şol şimdi yetişmiş yeñler
Yüregüm yarasınuñ eskilerini yeñiler

Fedāyī Beg — Merḥabā ey ḥarem-i ḫāne-i bennā-yı ḳader
Merḥabā ey ser-i kūy-ı ṣıla-i peyġamber

Seyyid Feyżī Beg — Ġayre baḳmasa ʿaceb midür eyā nūr-ı baṣar
Dīde aks-i ruhuñı göz göre baġrına baṣar

155b

Velehu Ḫiṣālī — Māh-ı bedr olsa eger māder ü ḫurşīd peder
Ṭoġmaz ey mihr-i münīrüm saña beñzer aḫter

Velehu Ḫiṣālī — Öykinürse ḳaddüñe serv ü çenār ey gül-i ter
Ṣarṣar-ı āhum anı görince ṣarṣar silker

Velehu Ḫiṣālī — Gösterür Kaʿbe-i kūyuñ baña ey nūr-ı baṣar
Görmedüm merdüm-i çeşmüm gibi bir ehl-i naẓar

Velehu Ḫiṣālī — Yiridür şāh-ı ḫayālüñ eger eylerse maḳarr
Görmedüm dīde-i ġam-dīde gibi medd-i baṣar

Velehu Ḫiṣālī — Göricek görmeze urduñ bizi ey nūr-ı baṣar
Göz göre eylemedüñ ʿayn-ı ʿināyetle naẓar

Velehu Ḫiṣālī — Seyr idüp muṣḥaf-ı ruḫsāruñı erbāb-ı naẓar
Ḫaṭṭ-ı laʿlüñ ḫaṭṭ-ı yāḳūta müşābih didiler

Velehu Ḫiṣālī — Çihre-i zerd ü nizārum neye didüm beñzer
Göricek yār didi ṣūretüñe beñzer zer

Velehu Ḫişālī — Dürr-i dendānuña beñzer diyü ey ġonca-i ter
Göz ile yiye gibi jāleleri nergisler

Velehu Ḫişālī — Rāstī öykinemez ḳaddüñe serv ü ʿarʿar
Gözüñe beñzemede ḫayli naẓar var ʿabher

Velehu Ḫişālī — Leblerüñ ġonca-i ter lāle-ʿiẕāruñ gül-i ter
Būs-ı laʿlüñ gibi bir meyve-i ter ḳande biter

Velehu Ḫişālī — Her ḳaçan ḳavs-i ḳażādan atılur tīr-i ḳader
Düşmez illāki gelür sīne-i mecrūḥa düşer

Velehu Ḫişālī — Cān ḫalāṣ eylemege çāre mi var ġam zedeler
Ten-i mecrūḥların ol müje vü ġamze deler

Velehu Ḫişālī — Nūrı rūyuñdan eger almasa mihr ey dil-ber
Yüzine kimse anuñ baḳmaz idi ẕerre ḳadar

Velehu Ḫişālī — Żaʿfa yüz ṭutdı ḳuvā hecrüñle tā şu ḳadar
Reglerümdür ḳalan ancaḳ ten-i zerdümden eser

Velehu Ḫişālī — Ne perīşān olur āyā güzelüm sünbül-i ter
Yoḫsa başında hevā-yı ser-i zülfüñ mi eser

Velehu Ḫişālī — Ġayretümden göricek güldigümi şād añlar
Ne bilür çekdigümi künc-i belāda eller

Ḳāsım Paşa — Bezm-i ḥüsnüñde ki ney nāle ḳılup cān añlar
Elde cām-ı meyüñ ol demde ḳulaġı çıñlar

Ḫuffī-i Edirnevī — Kirpigi tīr-i ḳażā ḳaşlarıdur ḳavs-i ḳader
Ne zırh ḳatlanur ol tīre ne cevşen ne siper

Velehu Ḫuffī — Ṣaçınuñ Çīne ṣabā ilteli būyından eser
Nāfe-i Çīnüñ o bū daḫi dimāġında düter

ʿUbeydī Efendi — Ṭutalum cümle cihān mülkine olduñ server
Bir gün irüp ecelüñ dir ki saña gel server

ʿİlmī-i Edirnevī — Ṣavt-ı murġāna n'ola gūş ṭutarsa gül-i ter
Bu ḳadar söylere şāhum gereke bir diñler

Faṣīḥī Beg — Devr-i gül gibi çün eyyām-ı ʿömr tīz geçer
Kūs-ı riḥlet çalınur ḳāfile-i ʿömr göçer

Necātī Beg — Zülf ü ruḫsārın ırağ ideli gözden dil-ber
Mūnisüm nāle-i şeb-gīr dürer-i āh-ı seḥer

[Derkenar]

Ḫişālī — Sebz-i destārile öykünmese evlāda eger
Āl-i Hāşimden urur muydı demi ġonca-i ter

Velehu Ḫişālī — İdeli pertev-i ruḫsāruña imʿān-ı naẓar
Gözüme ẕerre görinmez güzelüm şems ü ḳamer

Velehu Ḫişālī — Ṣubḥ-ı ḫīzān-ı eḳālim ebed-i şām u seḥer
Gūşe gīrān-ı zevāyā-yı ezel vaṣfuñ ider

Velehu Ḫişālī — Bülbülüñ āhı göge irse eger ol gül-i ter
Gūş urup anı ne diñler ne ḳulaġına ḳoyar

Velehu Ḫişālī — Ṭañ mı bülbüllere gūş ursa baḳup ol gül-i ter
Bu ḳadar söylere bārī gereke bir diñler

Velehu Ḫişālī — Gözedür gülşen-i ḥüsnüñ göz açup şām u seḥer
Görmedüm nergis-i şehlā gibi bir ehl-i naẓar

Velehu Ḫişālī — Aġlamazdı bu ḳadar dīde-i ter itseñ eger
Bir kez ey nūr-ı baṣar ʿayn-ı ʿināyetle naẓar

Velehu Ḫişālī — Çemen aralıġa āġāz idicek bād-ı seḥer
Lāle vü gül açılup ḫande ider ġonca-i ter

Riyāżī Efendi — Gerçi kim bir söz ile mürdeler iḥyā eyler
Söylemez baña ger öldüm disem ol ġonca-i ter

ʿİlmī-i Edirnevī — Bezm-i ḥüsn içre bugün geleli virmezse eger
Leblerüñ ḳandine meyl eylerimiş teng-şeker

156a

Bahr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim
Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilāt

Fużūlī — Bende Mecnūndan füzūn ʿāşıḳlıḳ istiʿdādı var
ʿĀşıḳ-ı ṣādıḳ menem Mecnūnuñ ancaḳ adı var

Ḳara Faẓlī — Pīşe-i ʿaşḳ içre Ferhāduñ hemān bir adı var
Kār-ı ʿaşḳı baña ṣor her ṣanʿatuñ üstādı var

Kānī Çelebi — Şimdi gönlüm mülkinüñ bir Ḫusrev-i bī-dādı var
Ḳulluġında Kūh-ken gibi niçe Ferhādı var

Sipāhī Beg — ʿĀşıḳuñ eẕkārı laʿlüñ zāhidüñ evrādı var
Her ṭarīḳüñ bir sülūkı herkesüñ muʿtādı var

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Yār-ı āhen-dil ki dāyim ʿāşıḳa bī-dādı var
Tīr-i āh itmez eṣer bir miġfer-i pūlādı var

Derviş Ḳudsī — Gönlümüñ bülbül-ṣıfat bilmem nedür feryādı var
Ġālibā ol gül-ruḫuñ bī-çāreye bī-dādı var

Bezmī-i Aʿmā — Yār ẓālim kim naẓarda ġamze-i bī-dādı var
Bir şeh-i ḫūn-rīze beñzer kim iki cellādı var

Ṭabʿī — Bendesi çoḳ mülk-i ḥüsnüñ bir şeh-i bī-dādı var
Ġamzesinden ḳıl ḥaẕer kim tīġ-zen cellādı var

Naṣībī — ʿĀşıḳa virmez amān bir ġamze-i cellādı var
Ol şeh-i ʿāşıḳ-küşüñ ġāyetde ʿadl ü dādı var

Ḫiṣālī — Özge ḫūnīdür gözüñ kim tīġ-zen cellādı var
Ṣu yerine ḳan içer bir ġamze-i bī-dādı var

[Derkenar]

Vālihī-i Üsküb ī Şimdi iḳlīm-i cemālüñ bir şeh-i bī-dādı var
Cān u dilden niçe niçe bende vü āzādı var

Ḫişālī Kār-ı ʿaşḳı baña ṣor Ferhāduñ ancaḳ adı var
Herkesüñ bir ṣanʿatı her ṣanʿatuñ üstādı var

Baḥr-i Hezec-i Aḫreb
Mefʿūlü Mefāʿīlü Mefāʿīlü Feʿūlün

Şeyḫī-i Germiyānī Kimüñ ki cemālüñ ḳamerine naẓarı var

Hergiz başarı yoḳ güneşe dirse feri var

Niẓāmī Çelebi Her sīnede kim mihr ü maḥabbet eṣeri var
Ḫoş nāle-i şeb-gīrle āh-ı seḥeri var

Aḥmed Paşa Nergis ki çemen şāhı durur tāc-ı zeri var
Sevdā-zededür çeşmüñ ucından seheri var

Ḫıżır Beg Çelebi Anuñ ki ʿiẓāruñ gibi bir verd-i teri var
Bülbül gibi her laḥẓa fiġān itse yeri var

Velehu Ḫişālī Anuñ ki bugün gül gibi keffinde zeri var
Her ġonca lebüñ ʿālemin eylerse yiri var

ʿAṭāyī Her serde kim ol serv-i hevāsı eṣeri var
Cān u dilile ṣanmañuz anuñ ki sırrı var

Revānī Beg Ḳaçsa ne ʿaceb benden eger yār-ı perī-var
Çün zülf ü ḫaṭı gibi anuñ bāl ü peri var

Nihānī Bir dār-ı fenādur bu cihān kim dü-deri var
Eyler mi ḳarār anda ki ʿibret naẓarı var

Naẓmī-i Edirnevī Gün yüzüñe ey māh anuñ kim naẓarı var
Rūşen bu ki saʿd-aḫteri nūr-ı başarı var

Velehu Naẓmī — Sen şāha şu kim mihr yüzinden naẓarı var
ʿAşḳ ola cihānda aña olsun naẓarı var

Ḫişālī — Ben bendesine ol şeh-i ḥüsnüñ naẓarı var
Ḥaḳdan dilerüm ola dem-ā-dem naẓarı var

[Derkenar]

Sulṭān Süleymān — Gördükçe seni yār n'ola ḳaçsa perī-vār
Çün iki ṭaraf zülfi gibi bāl ü peri var

— — Her kimde ki ẕerre ḳadar ʿaşḳuñ eṣeri var
Ṣanma ki anuñ kendü özinden ḫaberi var

Vaḥdetī — Vechüñde ʿayān nūr-ı Ḫudānuñ eṣeri var
Nūrı o görür kim yine nūr-ı baṣarı var

Ḫuffī — Her yirde k'anuñ izi ṭozınuñ eṣeri var
Anda gözimüzüñ daḫi ḥaḳḳ-ı naẓarı var

156b

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim
Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün

Sulṭān Selīm-i Ṣānī — Nevā-yı neyde rūḥ-efzā olur ʿuşşāḳa bir dem var
Dilānı gibi nālān olmada bir özge ʿālem var

Şeyḫ İlāhī — Mesīḥāveş ulular dir görür ādemde bir dem var
Anı żāyiʿ ider ḥayfā ki bilmez nice ādem var

Bāḳī Efendi — Ne cām-ı bāde-i gül-güna beñzer yār-ı hem-dem var
Ne ṣadr-ı güşe-i mey-ḫāne gibi cāy-ı ḫurrem var

Velehu Bāḳī — Ne hengām-ı ṣafā-yı ʿişret-i mül gibi bir dem var
Ne sāz-ı muṭrib-āsā cān-fezā-yı mürde-i ġam var

Furūġī — Ne bezm-i güşe-i gülşen gibi bir cāy-ı ḫurrem var
Ne dil-dārile ṣoḥbet eylemekden özge ʿālem var

ʿUlvī Çelebi
Ne rāzum açmaġa maḥrem ne bir ġam-ḫᵛār-ı hem-dem var
Belā küncinde aġlar bāña ancaḳ çeşm-i pür-nem var

Beyāżī-i Edirnevī
Ne fikrüñ gibi cāna künc-i ġamda yār-ı maḥrem var
Ne ʿaşḳuñ gibi ehl-i derde bir ġam-ḫᵛār-ı hem-dem var

Rifʿatī-i Sirozī
Ne dilde ārzū-yı ʿayş u nūş-ı ṣoḥbet-i Cem var
Ne mānend-i ṣafā-yı duḫter-i rez yār-ı hem-dem var

Rūḥī
Ne esrār-ı leb-i dil-ber gibi bir yār-ı maḥrem var
Ne ḫūn-āb-ı sirişküm gibi acır bāña maḥrem var

Rūḥī
Göñül bir ġonca-fem sevdi ki güftārında ʿālem var
Alındı bir boyu serve ki reftārında ʿālem var

ʿĀlī Efendi
Dedi ġamdan gözüñ giryān olup aḳmaḳda ʿālem var
Didüm güldüm gelelden dehre ġam-nāk olmaduḳ nem var

Ṣādıḳ Çelebi
Senüñ bir dāne-i ḫālüñ cihāna virmez ādem var
Perī-peyker güzeller çoḳdur ammā sende ʿālem var

Ḫātemī Beg
Belāsı ḳāle gelmez şerḥ olınmaz dilde bir ġam var
Beni nār-ı cefā yaḳdı egerçi dīdede nem var

Bezmī-i Aʿmā
Cihānda dil-rubāsız ʿālem eyler nice ādem var
ʿAceb bilsem denī dünyāda dil-bersiz ne ʿālem var

Ẓarīfī-i Çorluvī
Cihānda gerçi rūḥum ḫūb-rū çoḳ cān-ı ʿālem var
Velī sende olan ḥüsnüñ temāşāsında ʿālem var

Ḫişālī
Göñül kim rind-i mey-ḫᵛāre olupdur bir nice dem var
Lebüñ yādına deştinde şehā peymāne-i Cem var

Vuṣūlī Beg
Ne gülzār-ı ser-i kūyuñ gibi bir cāy-ı ḫurrem var
Ne beñzer ʿālem-i vaṣla cihān içinde ʿālem var

[Derkenar]

ʿAzmī Beg Gedūsī — Serāy-ı ṣaḥn-ı ʿālemde dilā ṣanma ki ḫürrem var
Ṣorarsañ her ġubāruñ ḫāṭırın taġlar ḳadar ġam var

Tīġī Beg — Ġam-ı ḫālüñle cānā sīnede biñ dāġ-ı mātem var
ʿİẕār-ı lāle-gūnuñ ḥasretiyle dilde yüz ġam var

Ḫişālī — Egerçi dil-rubāsız ẕevḳ ider ẓann eyler ādem var
Velī bilsem ki dil-bersiz bu ʿālemde ne ʿālem var

Velehu Ḫişālī — Firāḳuñla derūn-ı sīne-i bī-kīnede hemm var
Ṣafādan yoḳ eṣer ammā nice derd ü nice ġam var

Velehu Ḫişālī — Nevā-yı nāle-i ʿuṣṣāḳa vāḳıf nice ādem var
Ḫaber-dār olmada bī-çāreler ḥālinden ʿālem var

Velehu Ḫişālī — Ne yarından kişi dūr u cüdā olmaḳ gibi ġam var
Ne bezm-i bāde-i vuṣlat gibi ʿālemde ʿālem var

Ḫulḳī — Dem-i insān-ı kāmilden numūne neyde bir dem var
Ṣadā-yı nefḥa-i rūḥı yüri güş eyle ādem var

ʿAşḳī — "Nefaḫtu fīhi min rūḥī" deminden bende bir dem var
Yine nāleyle dem-sāz olmada meclisde ʿālem var

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim
Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilāt

Rūḥī-i Baġdādī — Ol şeh-i ḥüsne ḳul olmaḳ gibi bir devlet mi var
Ayaġı ṭozına yüz sürmek gibi rifʿat mi var

Yaḥyā Efendi — Ḳān-ı ḫuşk ile ḳanāʿat gibi bir devlet mi var
Künc-i istiġnā gibi bir güşe-i rāḥat mı var

Rezmī Arslan Paşa — Ehl-i faẓla bu cihānda ʿizzet ü ḥürmet mi var
Bu ḥanīfe olsa ʿilmine anuñ raġbet mi var

Ḫişālī — Kāni‘ şey ḳalīl olmaḳ gibi devlet mi var
Künc-i istiġnādan özge güşe-i rāḥat mı var

[Derkenar]

Riyāżī yü'l-ḳāḍī — Dilde senden gizlü bir derd ü ġam u miḥnet mi var
Bir senüñ gibi cihānda çoḳ bilür āfet mi var

157a

Velehu Baḥr-i Remel-i Müsemmen-i Sālim

Bāḳī Efendi — Çekdi zencīre beni ‘aşḳuñ nitekim şīrler
Eşk-i çeşmüm iki yanumdan añı zencīrler

Ḫayālī Beg — ‘Āşıḳum dīvāne bend itsün beni zencīrler
Lā-cerem zencīrle zīnet bulurlar şīrler

Ḫalīfe — Ṣūretin naḳşın görüp didi muṣavver pīrler
Beñzemez bu naḳşa hergiz Çīndeki tasvīrler

‘Ayānī — Sīne-i ‘uşşāḳa ġamzeñ çekdi geçgin tīrler
Çekse ebrūlar ‘aceb midür yarar şemşīrler

Ḫişālī — Çekmegüñ müjgānı ḳalbe urduġınca tīrler
Ḳatlüme yazdı ḥucac ḫaṭṭuñ idüp tezvīrler

[Derkenar]

Ḥāletī-i ‘Azmī-zāde — Ġamze-i ḫūn-rīzüñe dil-bestedür şemşīrler
Ol kemān-ebrūlaruñ efgendesidür tīrler

Ḥüseynī — Ḫayli demdür teşne-leb yatur uyur şemşīrler
Vaḳtidür uyandırup ḳandura ḳana şīrler

Süvārī — Zaḫm-ı tīrüñden dönersem boynuma şemşīrler
Sīnemi döndürmezem yüz biñ ursañ tīrler

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Muḫliṣī — Bülbüle nālem çemen bezminde feryād ögredür
Ṣanʿatı şāgirdine lā-büd her üstād ögredür

Ṭālibī — Sāġar-ı sīmīne laʿl-i dil-rubā dād ögredür
Ṣanʿatı her ḫām-deste lā-büd üstād ögredür

Ḫişālī — Bī-sütūn-ı ġamla dil Ferhada feryād ögredür
Ṣanʿatı alışa her şāgirde üstād ögredür

Velehu Ḫişālī — Ṭūṭīye söyler zebān-ı dil-rubā dād ögredür
Ṣanʿatı zīrā ki her şāgirde üstād ögredür

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Ḫayālī Beg — Bir güzel sevdüm ḳılıcından dem-ā-dem ḳan aḳar
Gūyiyā bir cūydur berg-i gül-i ḫandān aḳar

Velehu Ḫayālī — İtmeye iḥyā bahār-ı ebrden bārān akar
Ẓulmet içinde ṣanasın çeşme-i ḥayvān aḳar

Şemʿī — Leblerin depretdigince söz yerine cān akar
Būse ʿahd itse lebinden çeşme-i ḥayvān aḳar

Ḫamīdī — Yār ḳaṣd itse sirişküm ḳanla yeksān aḳar
Leylādan kim ḳan aḳa Mecnūndan da ḳan aḳar

Ḫişālī — Nāzile ḳılsañ tekellüm leblerüñden cān aḳar
Anuñiçün ins ü cān ayaġuña her an aḳar

[Derkenar]

Ẕātī Beg — Nuṭḳa gelseñ ey Mesīḥā-demlikden cān aḳar
Çün Süleymān ayaġuña cümle ins ü cān aḳar

Velehu Ẕātī — Ey perī ʿaşḳuñda eşk-i dīde-i giryān aḳar
Ṣanki bir ḥammām içinde iki şadırvān aḳar

Saʿyī — Her ne dem kim seyl-i eşk-i dīde-i giryān aḳar
Kim ki görse ṣanur anı baḥr-i bī-pāyān aḳar

Derūnī — Tīġ-i dil-ber kim ġılāf-ı sīneden ʿuryān aḳar
Güşe-i vīrāneden güyā ki bir ṣuʿbān aḳar

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

İbni Kemāl Paşa — Her ḳaçan ol serv-i ḳadd destārı ucın çīn ider
Ṣanki serv üstinde ol çīn ṣūretini seyr ider

Saʿdī Efendi — Ḥaddi üstinde ḫaṭ-ı naḳş-ı nigārı çīn ider
Hey ne kāfirdür ḳamer devrinde ḳaṣd-ı dīn ider

Duʿāyī Bursevī — Dem-be-dem ḫālüñ ki meyl-i kākül-i müşgīn ider
Ḫᵛāce-i Hindū gibi ʿazm-i diyār-ı Çīn ider

Ḫişālī — Ḥāl-i ruhsāruñ ki meyl-i kākül-i müşgīn ider
Göresin anı bu sevdā āḳibet miskīn ider

Duʿāyī Bursevī — Hāk-i pāyüñ dīde-i ḫurşīdi rūşen-bīn ider
ʿAks-i ruḫsāruñ ʿiẕār-ı lāleyi rengīn ider

157b

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Sulṭān Aḥmed Ḫān — Ṣaḥn-ı ʿālem murġ-zār oldı dilā nev-rūzdur
Tāze cān baḫş itdi ezhāra ṣabā nev-rūzdur

Yaḥyā Efendi — Ġoncanuñ açsun yine ḳalbin ṣabā nev-rūzdur
Bülbül-i zār eylesün bir ḫoş nevā nev-rūzdur

ʿAṭūfī Efendi — Sāġar-ı ʿişret pür olsun sāḳiyā nev-rūzdur
Allar giysün ṣurāḫī dāyimā nev-rūzdur

Sebzī Çelebi — Cünd-i ser-māyı ṣıyup döndi hevā nev-rūzdur
Bāġa geldi müjdeye peyk-i sabā nev-rūzdur

Dürrī Efendi	Bāġ-ı pür-naḳş u nigār oldı dilā nev-rūzdur
	Eylesek bizde çemen seyrin n'ola nev-rūzdur
Rezmī Arslan Paşa	İdelüm yārānile ẕevḳ ü ṣafā nev-rūzdur
	Ḫaṣ u ʿāmma niʿmet olan ṣalā nev-rūzdur
Keşfī	Yaz irişdi muʿtedil oldı hevā nev-rūzdur
Manastırī yü'l-ḳāḍī	Buldı eşcār-ı çemen neşv ü nemā nev-rūzdur
ʿAbdīyü'l-ḳāḍī	Gūşuma hātifden irdi bir ṣadā nev-rūzdur
	Eyle bugün ġoncalarla merḥabā nev-rūzdur
Ḫişālī	Bezm-i bāde ḥāżır olun sāḳiyā nev-rūzdur
	ʿAyşa āġāz idelüm gel dil-berā nev-rūzdur
Velehu Ḫişālī	Bāde-i gül-reng içilsün sāḳiyā nev-rūzdur
	Devrider peymāne dönsün vāḳıʿā nev-rūzdur
[Derkenar]	
Ḫuşūʿī Beg	Sāz-ı pür-sūzuñ ele al muṭribā nev-rūzdur
	Būselikden eyle ʿuşşāḳa nevā nev-rūzdur
Baḫşī Efendi	Nev-baḥār oldı güzellendi hevā nev-rūzdur
	Münhezim oldı yine cünd-i şitā nev-rūzdur
Hāşimī	Geldi ʿişret vaḳti hengām-ı ṣafā nev-rūzdur
	Ṭolu iç ʿuşşāḳile ḳıl merḥabā nev-rūzdur
Ḫişālī	El ḳıla ḫayl-i murġān es-ṣalā nev-rūzdur
	Şāḫ-ı gülden ʿāndelib itdi nidā nev-rūzdur
Velehu Ḫişālī	Ḳıble semtinden bugün esdi ṣabā nev-rūzdur
	İʿtidāle yine yüz ṭutdı hevā nev-rūzdur
ʿAyānī	Yārile ʿazm-i çemen eyle dilā nev-rūzdur
	Rūḥ-baḫş olup eser bād-ı ṣabā nev-rūzdur

ʿAvnī — Tāze enhārile yaza pīşvā nev-rūzdur
Ḥaḳ bu bāġ-ı ʿāleme zīnet-fezā nev-rūzdur

Velehu Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim

Sulṭān Süleymān — Āh elinden nāzile cānānum istiġnā ṣatar
Gevher-i ḥüsnüñ bilür ḫoş ḳıymetin aʿlā ṣatar

Velehu Sulṭān Süleymān — Gāhī zülfüñ misk ü gāhī ʿanber-sārā ṣatar
Dişlerüñ dürr-i ʿAden ki leblerüñ ḥelvā ṣatar

Merdümī yü'l-ḳāḍī — Germ olup ḥüsnine ol meh bize istiġnā ṣatar
Görmedüm hīç aña beñzer kendüyi aʿlā ṣatar

Bī-maḫlaṣ — Gerçi māh-ı nev felekde kendüyi aʿlā ṣatar
Ḥaḳ budur dil-ber daḫi ḥüsnini ki aʿlā ṣatar

Selīḳīyü'l-ḳāḍī — Naḳd-i ḥüsn-i yāre çeşmüm lü'lü'-yi lālā ṣatar
Göz yaşıdur diyü almaz dil-ber istiġnā ṣatar

Rindī — Dürc-i mercān içre laʿlüñ lü'lü'-yi lālā ṣatar
Ṣorduġumca baña yoḳ dir illere ammā ṣatar

Ḫayālī Beg — Ḫaṭṭ-ı müşgīnüñ lebüñde ʿanber-sārā ṣatar
Ruḫlaruñ mihr ü maḥabbet beñlerüñ sevdā ṣatar

Velehu Ḫayālī — Cānlar alur gözlerüñ göz göre bī-pervā ṣatar
Beñzer ol Tatara kim yaġma idüp kālā ṣatar

Dostī — İltifāt itse baña yārüm bütün dünyā ṣatar
Ol sebebdendür ki dil dünyāya istiġnā ṣatar

Ḫişālī — İllere ḥüsni metāʿın dil-berüm zībā ṣatar
Cānile ben müşterīyüm disem istiġnā ṣatar

Ehlī — Ḫaddüñ ey şeh bāġ-ı ḥüsn içre gül-i raʿnā ṣatar
Bāġ-bān-ı dehre ḳaddüñ naḫl-i cān-ārā ṣatar

[Derkenar]

Behişt̄ Efendi — Ol büt-i tersā ḳaçan kim bāde-i ḥamrā ṣatar
Anı ṣūret eyler ammā laʿli rūḥ-efzā ṣatar

Günāh̄ Vardar̄ — Gerçi kim bāzār-ı ḥüsninde lebi ḥelvā ṣatar
Līk iḳrār eylemez ṣorsañ dehānı lā ṣatar

— — Şol ḳul oġlı kendüyi Yūsuf gibi zībā ṣatar
ʿĀşıḳa ʿarż eylemez ḥüsnini istiġnā ṣatar

158a

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Maḥẕūf

Seyyid Feyżī Beg — Ey dil ġam-ı eyyāmı gider cām-ı Cemi gör
Ferdā elemin yāda getürme bu demi gör

Ḫişālī — Mürde-dile cān-baḫş iden ol ʿĪsī-demi gör
İmrūzla ferdāyı n'idersin bu demi gör

Velehu Ḫişālī — ʿİbret gözin aç ol şeh-i ṣāḥib-keremi gör
Ol Ḫusrev-i Şīrīn-dehen ʿālī-himemi gör

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Seyyid Feyżī Beg — ʿİẕār-ı yāre kim zülf-i ʿabīr-efşān ṭaġılmışdur
Gül-i al üstine ṣan sünbül ü reyḥān ṭaġılmışdur

Ḫişālī — Nesīm-i ṣubḥ demle ṭurra-i cānān ṭaġılmışdur
Muʿanber kākül ü zülf-i ʿabīr-efşān ṭaġılmışdur

Seyyid Feyżī Beg — Kime ey ġonca-dehen bir güle baḳsañ şen olur
Menzili külḫan olursa gözine gülşen olur

Ḫişālī — Bāġ-ı ḥüsnüñde ʿiẕāruñ ne güzel gülşen olur
Baḳduġumca açılur ḳalb-i ḥazīnüm şen olur

Dürrī Çelebi — Faṣl-ı gülde dest-i sāḳīden ki ʿāşıḳ cām alur
Pādişāh-ı dehr olur devr-i felekden kām alur

Ḫişālī — Faṣl-ı gülde sāḳiyā her kim eline cām alur
Ḥaḳ budur kim gül gibi devr-i felekden kām alur

— — Şāḳī-i gül-çihreden meclisde ol kim cām alur
ʿÖmr uġurlar rūzgārından ʿaceb ḫoş-kām alur

Velehu

Seyyid Feyżī Beg — Maʿrifet lāzımdur ey dil sīm ü zer bir ḫākdür
Mālı tercīḥ eyleyen ʿirfāna bī-idrākdur

Ḫişālī — Dil-rubālar ḫayli cüst ü çābük ü çālākdur
Cān u diller almada ʿuşşāḳdan bī-bākdur

Bahārī — Dil-ber-i sengīn dilem bir sīm-ten dellākdür
Ġamzesi tīġinden anuñ sīne yer yer çākdur

[Derkenar]

Maḳālī Efendi — Ḳanġı ʿāşıḳ kim ser-i kūyuñda ey meh ḫākdür
Kemterin her ẕerresi tāc-ı ser-i eflākdür

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḥreb-i Meḳfūf

Ḫākī-i Baġdādī — Ol ṭurrañ āşiyāne-i murġ-ı ḫayāl olur
Sevdā-yı kākülüñ ṣanemā perr ü bāl olur

Ḫişālī — Āyā o māhda bu ne ḥüsn ü cemāl olur
Seyr eyleyen ʿiẕārını āşüfte-ḥāl olur

[Derkenar]

Necātī Beg — Ḳanlu yaşumla hem-dem olan dest-māl olur
Biñ dest-māl bir demüñ içinde āl olur

Ḥasībī-i Rüstem-i Paşa-zāde

Şādum ki dilde derd-i ġamuñ ber-kemāl olur
Zīrā kemāl bā'iş-i nāḳş ü zevāl olur

158b

Baḥr-i Mużāri'-i Aḫreb

Bāḳī Efendi

Dil derd-i 'aşḳ-ı yārile bezm-i belādadur
Ḳadd çeng ü nāle nāy u ciger ḫūnī bādedür

Nev'ī Efendi

Gün geldigünce sīnede miḥnet ziyādedür
Derd ü ġamum meger ki benüm sīne-zādedür

Ḳabūlī Efendi

Ḫāṭır ṣafā-yı cām-ı mey-i dil-güşādedür
Bezm-i belāda anuñiçün dil güşādedür

Ẕātī Beg

Ol kimsenüñ ki hem-demi maḥbūb u bādedür
Baḳmaz ayaġı altına başı hevādadur

Seyyid Feyżī Beg

Ol serv-i ser-firāza ki gönlüm fütādedür
Baḳmaz ayaġı altına başı hevādadur

Cinānī-i Bursevī

Nāmı egerçi ol ṣanemüñ Sirke-zādedür
Leẕẕetde la'li şehd ü şekerden ziyādedür

Ẓarīfī-i Çorluvī

Hecrüñ ġamiyle gerçi ki cānum cefādadur
Ammā ki fikr-i vaṣluñıla dil ṣafādadur

'Ayānī-i Öziçevī

Mir'āt-ı ḳalbi ṣanma efendi güşādedür
Yoḳdur ṣafā-yı ḫāṭırı jeng-i cefādadur

Mānī

Ol pādişāh-ı ḥüsn ki Arşuncı-zādedür
Endāze yoḳ cefāsına ẓulmi ziyādedür

Münşī

Ṭurmaz o şūḫ 'āşıḳa cevr ü cefādadur
Aġyār-ı kīne-ḫ'āha dem-ā-dem vefādadur

Ümīdī Çelebi

Aġzumda vaṣl-ı la'l-i lebüñ cām-ı bādedür
Bezm-i belāda şevḳüm anuñçün ziyādedür

Ḫişālī — Dil fikr-i zülf-i yārile özge belādadur
Mecnūn-ı nā-murād eleminden ziyādedür

[Derkenar]

Emrī Çelebi — Dāġ-ı maḥabbetüñ ki dil-i mübtelādadur
Beñzer o serv-i bāġa ki ayaġı mādadur

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Ḫayālī Beg — Ne ẕillet virmege rāġıb ne devlet-ḫᵛāhımuz vardur
Ḳo ġayrı ġayre yār olsun bizüm Allāhımuz vardur

Velehu Ḫayālī Beg — Ḫilāf-ı semti zühdüñ ḥoḳḳa zāhid rāhımuz vardur
Ṭarīḳ-i keh-keşāne yol sürer bir āhımuz vardur

Nevʿī Efendi — Gedā-yı bī-nevāyuz gerçi dūd-ı āhımuz vardur
Şeh-i iḳlīm-i derdüz ḫayme vü ḫargāhımuz vardur

Fevrī Efendi — Gedāyuz şāha baş egmez dil-i āgāhımuz vardur
Faḳīr isek ne ġam beyler Ġanī Allāhımuz vardur

ʿĀrifī — Şeh-i Yeṣrib gibi zāhid-i şefāʿat-ḫᵛāhımuz vardur
Muḥammed ümmetiyüz biz Resūlullāhımuz vardur

Kātibī-i Ġalaṭavī — N'ola mücrim isek yārın şefāʿat-ḫᵛāhımuz vardur
Ṭayansun zühdine zāhid bizüm Allāhımuz vardur

Mānī — Egerçi devr elinden çoḳ fiġān u āhımuz vardur
Biḥamdillāh ne ġam çünkim Muḥammed şāhımuz vardur

Ümīdī Çelebi — Bize ey muġ-beçe cevr itme kim Allāhımuz vardur
Şeh-i iḳlīm-i derdüz ḫayme vü ḫargāhımuz vardur

Ḫişālī — Egerçi cürmümüz çoḳdur velī Allāhımuz vardur
Dilā rūz-ı cezāda bir şefāʿat-ḫᵛāhımuz vardur

[Derkenar]

Medḥī — Niyāz u ʿarż-ı ḥācāta ulu dergāhımuz vadur
Dil ü cāndan münācāta bizüm Allāhımuz vardur

159a

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim
Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilün

Sulṭān Murād — ʿĀşıḳ-ı dil-ḫastaya feryād u zār eglencedür
Ṭāḳat u ṣabr olmasa terk-i diyār eglencedür

Derviş Paşa — Gönlüme dāyim ḫayāl-i laʿl-i yār eglencedür
Rind-i mey-ḫᵛāra şarāb-ı ḫoş-güvār eglencedür

Sāʿī Çelebi — Mübtelā-yı ʿaşḳa derd-i hecr-i yār eglencedür
Kām-rān-ı vuṣlata būs u kenār eglencedür

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Baña esrār-ı ḫaṭ-ı laʿl-i nigār eglencedür
Nitekim mey-ḫᵛāra cām-ı ḫoş-güvār eglencedür

Bezmī-i Aʿmā — Cāna esrār-ı ḫaṭ-ı laʿl-i nigār eglencedür
Nitekim abdāl-ı ḥayrāna ġubār eglencedür

Fedāyī Beg — Ṭālib-i dünyāya māl-ı bī-şümār eglencedür
ʿĀşıḳ-ı dīdāra dāġ-ı bī-şumār eglencedür

Ḫātemī Beg — ʿĀşıḳ-ı zāra ḫayāl –i rūy-ı yār eglencedür
Vālih ü ser-geşteye būs u kenār eglencedür

Ḫişālī — Gönlüme laʿl-i revān-baḫş-ı nigār eglencedür
Rind-i dürd-āşāma cām-ı ḫoş-güvār eglencedür

[Derkenar]

Dürrī Efendi — Cāna her bir laḥẓa seyr-i kūy-ı yār eglencedür
Merdüm-i bī-kāra tā geşt ü güzār eglencedür

Ḫişālī — ʿĀşıḳ-ı dil-ḫastaya feryād u zār eglencedür
Bülbül-i bī-çāreye āh-ı hezār eglencedür

Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim
Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün

Ḫayālī Beg — Cihān-ārā cihān içindedür Ārāyı bilmezler
Şu māhiler ki deryā içredür deryāyı bilmezler

ʿĀlī Efendi — Ne baḥr içre ṣadefdür hey'et-i dünyāyı bilmezler
Ne deryā ḳaṭresindendür dür-i yektāyı bilmezler

Günāhī — Ne māhiyyetdür ol māh-ı melek-sīmāyı bilmezler
Ne naḳş eyler pey-ā-pey ol büt-i raʿnāyı bilmezler

Velehu Günāhī — Girer biñ renge ol maḥbūb-ı bī-hemtāyı bilmezler
Ṭoġar her yüzden ol mihr-i cihān-ārāyı bilmezler

Raḥmī-i Bursevī — Olanlar ṣūrete māyil nedür maʿnāyı bilmezler
Ḥaḳīḳat gözlesek māhiyyet-i eşyāyı bilmezler

Ḫişālī — Gözüm merdümleri kim ḳandedür Ārāyı bilmezler
Aḳar seyl-i sirişküm dürr-i bī-hem-tāyı bilmezler

[Derkenar]

Dürrī Efendi — Ne meclisden ḫaber söyler ṣadā-yı nāyı bilmezler
Semāʿa daḫl idenler bil ki Mevlānāyı bilmezler

Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim

Mesīḥī-i Üstād-ı Nevāyī — Ol ḫaṭ u leb yanlarıda közgü tek rūlar mıdur
Ya süḫan-gū eyleyen ṭūṭīni közgüler midür

Ḫayālī Beg — Miskile kāfūrdan levḥ üzre ebrūlar mıdur
Yā güzellik şuḫlıḳ alnuñda yazular mıdur

Fużūlī — Güşe-i ebrūlaruñda çeşm-i cādūlar mıdur
Yoḫsa girmiş yāya tīr endāz-ı Hindūlar mıdur

Sırrī — Şāh-bāz-ı sidremi ya iki cādūlar mıdur
Ey ġazāl-ı vaḥşī yoḫsa çeşm-i āhūlar mıdur

Baḥrī-i Ṭamaşvarī — Farḳum üzre görinen yā Rab siyeh mūlar mıdur
Oñmaduḳ başumda yoḫsa ḳara yazular mıdur

Ḫişālī — Çeşm ü ebrūlar mıdur bu müşgīn āhūlar mıdur
Ya Ḫoten sevdāsın itmiş iki Hindūlar mıdur

[Derkenar]

Velehu Ḫişālī — Ḫāl u ḫaṭṭuñ çeşm ü ġamzeñ müşgīn āhūlar mıdur
Yoḳsa seyr-i Rūma iden bir nice Hindūlar mıdur

Velehu Ḫişālī — Ebruvānuñ gūşesinde çeşm-i cādūlar mıdur
Ey ḳaşı yā yoḳsa tīr-endāz-ı Hindūlar mıdur

Velehu Ḫişālī — Ġamzeñile çeşm-i mestüñ iki cādūlar mıdur
Ey ġazāl-i vaḥşī yā ṣayyād āhūlar mıdur

Velehu Ḫişālī — Çeşm-i ġubāruñ mı bilmem iki cādūlar mıdur
Ey ġazāl-ı vaḥşī yoḳsa çeşm-i āhūlar mıdur

Velehu Ḫişālī — Ḫāl-i müşgīnüñle çeşmüñ vaḥşī āhūlar mıdur
Ya Ḫoten sevdāsın itmiş nice Hindūlar mıdur

Şāhī-i Şarḳī — Sünbülüñ yanında her sū çeşm-i cādūlar mıdur
Yā kemendile ṭutulmış vaḥşī āhūlar mıdur

Sulṭān Süleymān — Baş eger ruḫsāruña bilsem ki gīsūlar mıdur
Yanar oda secde iden yoḫsa Hindūlar mıdur

Şevḳī-i Şarḳī — Ḳanlu kirpiklerle közler sende cādūlar mıdur
Aġulu neşterle yā ol kāfir arular mıdur

Sulṭān Süleymān — Ruḫlaruña baş egen bilsem ki gīsūlar mıdur
Secde iden āteşe yā yoḳsa Hindūlar mıdur

Sulṭān Muṣṭafā — Görinen cānā ʿiẕāruñ üzre gīsūlar mıdur
Yoḳsa gülşende yatur āşüfte Hindūlar mıdur

Şāhī-i Rūmī — ʿĀrifān āşüftesi āyā bu gīsūlar mıdur
Yoḳsa ol āteş-perest olan şu Hindūlar mıdur

Ḫişālī — Göz midür yā Rūma düşmiş iki Hindūlar mıdur
Ġavṭa urur ṣuda batmaz yoḳsa cādūlar mıdur

159b

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Sulṭān Murād — Ṣanma sen ey pür-vefā göñlüm sitemden incinür
Bī-vefāsın sevdigüm sen işbu ġamdan incinür

Bāḳī Efendi — Dil ne miḥnetden ḳaçar hergiz ne ġamdan incinür
Hecr elinden çekdügi cevr ü sitemden incinür

Ẓuhūrī Çelebi — Ṣanma göñlüm rāh-ı ʿaşḳuñda elemden incinür
ʿĀşıḳ-ı bī-bāk olur mı şol ki ġamdan incinür

Ḫātemī Beg — Dil ne ḫurrem olmaya māyil ne ġamdan incinür
Ne ṣafā-yı ḫāṭır ister ne elemden incinür

Bezmī-i Aʿmā — Ṣanma dil yār itdügi bī-ḥad sitemden incinür
Dostumdan düşmene olan keremden incinür

Tīġī Beg — Ṣanma dil yār itdügi cevr ü sitemden incinür
Düşmene maḫṣūṣ olan luṭf u keremden incinür

Ḫişālī — Ṣanma miḥnetden ḳaçar dil yā sitemden incinür
İt raḳībe itdügüñ luṭf u keremden incinür

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Necātī Beg — Şīve-i reftāruña serv-i ḫırāmān imrenür
Leẕẕet-i güftāruña ser-çeşm-i cān imrenür

ʿĀlī Efendi

Gözde ʿaks-i laʿlüñe deryāda mercān imrenür
Kān içinde belki çāḳ laʿl-i Bedaḫşān imrenür

Velehu ʿĀlī

Gerçi taṣvīrin görüp kendine cānān imrenür
Ḳarşu ṭurmış aña hem taṣvīr-i bī-cān imrenür

Ḫişālī

Dest-i ḫūn-ālūduña reşkile mercān imrenür
Nāzile reftāruña serv-i ḫırāmān imrenür

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Niẓāmī Çelebi

Ḫaṭuñ ol pīrūzedür kim laʿl-i nāb üstindedür
Leblerüñ ol laʿl kim dürr-i ḫoş-āb üstindedür

Fiġānī Çelebi

Ḳaşlaruñ ṭuġrāsı cānā āftāb üstindedür
Şekl-i bismillāha beñzer kim kitāb üstindedür

ʿAṭā

Āhum ol dūd-ı siyehdür k'āftāb üstindedür
Sīne yaḳılmış deridür kim zübāb üstindedür

Ḫuffī

Ol mehüñ ḳaşı ḫayāli k'āftāb üstindedür
ʿAnberīn sünbüllerüñle pīç ü tāb üstindedür

Ḫayālī Beg

Naʿlçik naḳşın senüñ gördi türāb üstindedür
Od yanar başında çerḫüñ ıżṭırāb üstindedür

Naẓmī-i Edirnevī

Dür gibi der luṭfile k'ol laʿl-i nāb üstindedür
Ṣan ḥabāb-ı meydürür cām-ı şarāb üstindedür

Muʿīdī

Ḫāl-i ruḫsāruñ ki levḥ-i āftāb üstindedür
Noḳṭa dökmiş her ṭaraf müşgil ḥisāb üstindedür

ʿAyānī

Dehr-i dūna kim ki geldiyse ʿaẓāb üstindedür
Ṭāliʿī bir dem uyanık bir de ḫˇāb üstindedür

Ḫişālī

Zülf-i müşgīnüñ ki rūy-ı māh-tāb üstindedür
Ḫāyil olan ebre beñzer k'āftāb üstindedür

[Derkenar]

—

Ol mehüñ ḳaşı hilāli k'āftāb üstindedür
ʿAnberīn sünbüllerinüñ pīç ü tāb üstindedür

Ẕātī Beg

Bir elifdür kim o bīnī āftāb üstindedür
Ol dehen şol mīme beñzer māh-tāb üstindedür

160a

Baḥr-i Ḫafīf

Ḥasībī-i Rüstem-i Paşa-zāde

Olımaduñ semend-i vaṣla süvār
Ḳalduñ ayaḳda ey göñül yüri var

ʿAṭāyī-i Nevʿī-zāde

İştihā germ ü nerm sīne-i yār
Odla penbenüñ ne oyunı var

ʿĀşıḳ Çelebi

Sībdür dirlerise ġabġab-ı yār
Çeñedür aña inanma zinhār

ʿĀlī Efendi

Ṣalın ey şeh-levend-i ḫoş-reftār
Ne levendāne ṭavr u ṭarzuñ var

Velehu ʿĀlī

Ḳıldı zārī her üstüḫᵛān-ı nizār
Cigerüm deldi ṣīt-i mūsikār

Emrī Çelebi

Yüzüme ḳarşu n'ola sögse nigār
Ki ṭabancayla ursa da yeri var

Velehu Emrī

Dil-i ʿuṣṣāḳ-ı zārda hem-var
Ġamzeñ ucından āh kim hem var

Ḫulūṣī

Her ḳaçan bendesine gelse o yār
Yanına seg raḳībi bile uyar

Cinānī-i Bursevī

Cūlaruñ nāmı ʿāṣıḳ-ı dīdār
İtmiş ammā miyān-ı servi kenār

Laṭīfī-i Ḳasṭamonī — Kendüyü çünki misk ider iẓhār
Dimesün nāfe issi misküm var

Şehdī Ḥelvāyī — Gönlümi ḳapdı zülf-i ʿanber-bār
Zāġı gör ki hümāyı itdi şikār

Seyyid Feyżī Beg — Kākülüñ hecri ile sünbül var
Bāġda boynın egdi zülf-i nigār

Velehu Feyżī — Ey lebi ġonca ʿārıżı gül-nār
İtme bülbül gibi faḳīrüñi zār

Cemālī Çelebi — Ḳatı yükletme ġam yükün her bār
Müteḥammil degül dil-i aġyār

Żaʿīfī — Dost cāhilden ise ey dil-i zār
Yegdürür düşmen-i ʿāḳıl ṣad-bār

Ḫişālī — İbn-i Sekbān didükleri dil-dār
Kim ki uş dirse varup aña o yār

Seyyid Feyżī Beg — Olalı ḫasta ol gözi bīmār
Çeşmüme ġonca-i gül oldı ḫār

Nihānī Efendi — Ḫālüñ oldısa ġuṣṣadan düş-vār
Mey-i nābuñ ayaġına düş var

Ḫayretī Beg — Beni yaḳdı firāḳ-ı ʿārıż-ı yār
"Ve ḳınā Rabbenā aẕābe'n-nār"

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Aldı ḫaṭṭ-ı ruḫıyla ʿaḳlumı yār
Beni dīvāne ḳıldı āḫir kār

Velehu Ḥāletī — Dil-i tārı kim içre çeşm-i nigār
Oldı gūyā ki şīr ü ʿayyār

Āhī Çelebi — Saña düşmenlik eylemiş aġyār
Göre ol Tañrı düşmenin ey yār

[Derkenar]

—	Gülşen oldı cihān irişdi bahār Ḥāṣılı ʿālemüñ güzelligi var
Ṭālibī	Ḫāk-i pāyüñ olupdur ey dil-ber Sürme-i dīde-i ule'l-ebṣār
ʿAzmī	N'ola teşrīf iderse ḫānemi yār Leyse fi'd-dāri ġayrinā deyyār
Ḥużūrīu'l-ḳāḍī	Ḫ̆ābdan baḫtum olmadı bī-dār Yüri ey nāle gör uyur mı o yār
Muʿīnī	Geldi çün yüze ḫaṭṭ-ı ʿārıż-ı yār Ḫāṭır-ı ehl-i ʿaşḳa virdi ġubār
ʿİṣmetiyü'l-ḳāḍī	ʿArż-ı ḥüsn eylese eger dil-dār Geçer ol demde kendüden dil-i zār
Velehu ʿİṣmetī	Gülmedi gitdi bir daḫi dil-dār Yola baḳmaḳdan oldı dīdem çār
Zühdī-i Vardarī	Bir dem irdi ki çerḫ-i kec-reftār Ṣaçdı mirʾāt-ı mihr ü māha ġubār
Ẕātī Beg	Geldi geçdi hüsün dile dil-dār Geçer ʿömrüm belāyile her bār
Velehu Ẕātī	Yine ṭas-ı belāda oldum zār Ne ʿaceb naḳş geçdi baña nigār
ʿÖrfī Şīrāzī	Reft manṣūr u güft ber ser-dār Leyse fi'd-dāri ġayruhu deyyār
ʿUbeydī	Ġama vir göñlüñi diyelden yār Kendüyi virdi bu dil-i bīmār

Dervīş Paşa — Bāz-ı devlet dilümde ḳıldı ḳarār
Oldı ḳārum ṭoġancılıḳ her-bār

Dervīş Paşa — Baña ʿanḳa muḳarrer oldı şikār
Dimesün hīç uçurma der aġyār

Ṣabūḥī-i Mevlevī — ʿAşḳ-ı maʿşūḳ u ʿāşıḳ oldı yār
Leyse fi'd-dāri ġayruhu deyyār

Merdümī — Yakdı nār-ı firāḳile beni yār
Ve ḳınā Rabbenā ʿaẕābe'n-nār

ʿAşḳī — Gitmesün dīdeden ḫayāl-i yār
Çıḳmasun sīneden ġam-ı dil-dār

Ḫişālī — Aldı göñlüm hevā-yı kākül-i yār
Ḳalmadı ẕerre deñlü ṣabr u ḳarār

160b (boş)

161a

Baḥr-i Remel-i Maḥẕūf

Necātī Beg — Ḫaṭṭ-ı reyḥānıyla ol zībā-ʿiẕār
Ṣanasın muṣḥafdur āyet ber-kenār

Sürūrī — Var gülistānuñda bülbüller hezār
Līk aġyār özge ḳuşdur ey nigār

Ḫişālī — Ḥamdülillāh irdi faṣl-ı nev-baḥār
Güller açıldı fiġān eyler hezār

Velehu Ḫişālī — Gitdi hengām-ı şitā irdi bahār
Bülbül aġlar gül gülerse vechi var

Velehu Ḫişālī — Elde ṭutulmazdı cām-ı ḫoş-güvār
Sāḳiyā ḳalmasa Cem'den yādigār

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Velehu Ḫişālī Ḥāyil olmış rūyına zülf-i nigār
Gūyiyā ebri idinmiş perde-dār

Velehu Ḫişālī Ġonca vü gül gönlin açar vechi var
Üstine şu sepse ebr-i nev-bahār

Velehu Ḫişālī Açmaġa gül gönlin ebr-i nev-bahār
Yüzine şular seperse vechi var

Velehu Ḫişālī Rūy-ı dil-berde olan ḫaṭṭ-ı ġubār
Virdi mir'āt-ı dile ḫayli ġubār

Velehu Ḫişālī Şīr-i dildür çeşm-i āhū-yı nigār
Bir naẓarda gördügin eyler şikār

Velehu Ḫişālī Seng-i cevri jāleveş yaġdursa yār
Gül gibi başumda ey dil yiri var

Velehu Ḫişālī Gülşene itdükçe ʿazm ol gül-ʿiẕār
Olur ʿuşşāḳı benüm gibi hezār

Velehu Ḫişālī Bād-ı āhum itdi ol servi kenār
Şükr kim esdi muvāfiḳ rūzgār

[Derkenar]

Ḫişālī Dönmese meclisde cām-ı ḫoş-güvār
Sāḳiyā anı götürmez rūzgār

Velehu Ḫişālī Her süzüldükçe ider cānlar şikār
Görmedüm çeşmüñ gibi bir cān-şikār

Ümīdī Milket-i ḥüsne olaldan şehr-i yār
Bende-i ʿaşḳuñ olupdur her diyār

Velehu Ümīdī Esb-i nāza binüp olsañ şeh-süvār
Pāyüñe düşe benüm gibi hezār

Seyyid Feyżī Beg — Mirvaḥa ṭutmış yüzine ol nigār
İtmege ḫalḳı perīşān rūzgār

Ez-hümāyūn-nāme — Salṭanat ʿadliyle olur pāyidār
Kār-ı ʿālem ʿadlile bulur ḳarār

Ḫişālī — ʿArż-ı ḳāmet eyledi ol şīve-kār
Nāgehān ḳopsa ḳıyāmet vechi var

Velehu Ḫişālī — Cilve-gerdür dīdede dīdār-ı yār
Yoḳ göñül āyīnesinde inkisār

Velehu Ḫişālī — Seng-i cevri şol ḳadar yaġdurdı yār
Virdi dil āyīnesine inkisār

Velehu Ḫişālī — Ḥamdülillāh irdi hengām-ı bahār
Ḳalb-i maḥzūnum açılsa vechi var

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Meḳfūf

Necātī Beg — İtdi gözümüñ yaşını ʿummāna berāber
Ol lāle-ruḫuñ işleri var ḳana berāber

Ḫālişī Beg — Şāh-ı güli ṭutmañ kad-i cānāna berāber
Ḫāşāk ola mey serv-i ḫırāmāna berāber

İsḥaḳ-ı Üskübī — Cām-ı meyi ṭutmañ leb-i cānāna berāber
Lāyıḳ mı bir iş eyleyesiz ḳana berāber

Naẓmī-i Edirnevī — Cāmı ṭutalum k'ola dilā cāna berāber
Ammā ola mey ol leb-i cānāna berāber

Ḳānīʿī Ḳasṭamonī — Cām-ı mey olursa leb-i cānāna berāber
Dünyāda bir işdür bu ki tā ḳana berāber

Cefāyīyü'l-ḳāḍī — Āyīne ne yüzden ola cānāna berāber
Olsun görelüm yüz yüze ol cāna berāber

Ḥarīrī — Āhum olalı kevkeb-i keyvāna berāber
Oldı bu yaşum lücce-i ʿummāna berāber

Ḫişālī — Ṭutmaḳ mey-i nābı leb-i cānāna berāber
ʿĀlemde bir işdür bu ki tā ḳana berāber

[Derkenar]

ʿİṣmetiyü'l-ḳāḍī — Rūyuñ ṣanemā mihr-i dıraḫşāna berāber
Olsa n'ola her ẕerresi Keyvāna berāber

161b

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Dervīş Paşa — Sāḳī-i bezm-i mey-i āli dilā cāma ḳoyar
Tāyir-i ʿaḳlı bu ālile ṭutup dāma ḳoyar

ʿĀlī Efendi — Ḫalvetīnüñ biri ol āfeti ḥammāma ḳoyar
Bir içim şu gibi pehlūcigini cāma ḳoyar

Ḫātemī Beg — Ṣubḥ-dem ḳoynına ol sīm-beri cāma ḳoyar
Sāḳī şan pāk gül-i efsūnı seḥer cāma ḳoyar

Sāʿī-i Naḳḳāş — Ol ki bir dil-beri peydālaya ḥammāma ḳoyar
Kesdirüp aña ḳırıḳ cāmeler endāma ḳoyar

Bezmī-i Aʿmā — Dil-rubā kim bezeyüp kendüsin endāma ḳoyar
Bir nümāyişde niçe kāfiri İslāma ḳoyar

Ṭabʿī — Rind odur mā-melekin cümle ṣatup câme ḳoyar
Bāde rehnine bedenden çıḳarur câme ḳoyar

Medḥī — Sāḳī ʿaks-i ruḫ-ı ālin mey-i gül-fāma ḳoyar
Ṣūfī tācıyla ḳabāsını ṣatup ḥāma ḳoyar

İlāhī — Bāde-i nābı ki sāḳī ḳadeḥ ü cāma ḳoyar
Giderür duḫter-i rez bikrini endāma ḳoyar

Rasūḫī yü'l-ḳāḍī
Her ḳaçan sāḳī-i gül-çihre meyi cāma ḳoyar
Feraḥ u ẕevḳ ü ṣafāyı dil-i nā-kāme ḳoyar

Nuṭḳī
Bāde-nūş iki cihān naḳdini bir cāma ḳoyar
Ki bilür anı bu devrān ne ser-encāma ḳoyar

Āṣārī
Sāḳī kim bezm-i ṣafā içre meyi cāma ḳoyar
Rehne destār degül ṣūfī kişi cāme ḳoyar

ʿAḳlī
Yār ḫāl-i siyehin sünbül-i gül-fāme ḳoyar
Murġ-ı dil ṣaydı içün dāne döküp dāme ḳoyar

Kāmī
Ne dem aġyār ṣoyup ol mehi ḥammāma ḳoyar
Çerḫ-i mihr-i felegi ṣan tutuḳ-ı cāme ḳoyar

Dürrīyü'l-kātib
ʿAks-i ruḫsāruñı ʿāşıḳ dil-i nā-kāme ḳoyar
Bir gedā ṣan alup āyīneyi iḥrāma ḳoyar

Ḫişālī
Ol ki peydā ide bir ḫūbı vü ḥammāma ḳoyar
Cāmesin rehne ḳoyup aḳçesini cāma ḳoyar

162a

Baḥr-i Remel-i Mecnūn
Feʿilātün Feʿilātün Feʿilātün Feʿilün

Ḳādirī Efendi
Ḳaçan ol sīm-tenüm nāzile giyse ḳaralar
Ṣanurum ebr-i siyeh yüzüni māhuñ ḳaralar

Ṭāliʿī Beg
Ḳorḳarın zülfüñe bir bendle yüzi ḳaralar
Seni bir aġa düşürüp ana bir el ḳaralar

Muʿīdī
Ne revādur ki ḳaşın eyleriken yayḳaralar
Oḳ atup ġamzelerüñ ḳanumı ḫāke ḳaralar

Rūḥī-i Müftī-zāde
Lāle-ruḫlar donanup nāzile giyse ḳaralar
Āl iderler ki döke ḳanumı ḫāke ḳaralar

Derūnī — Ey ḳamer varma giyüp kūyına her şeb ḳaralar
Bir gün ol şāha geçerler seni yüzi ḳaralar

Naẓmī-i Edirnevī — Hem-dem olmaġdan o cānāneye yüzi ḳaralar
Baña yegdür ki döküp ḳanumı ḫāke ḳaralar

Velehu Naẓmī — Ol güzel kim giyer eynine ser-ā-ser ḳaralar
Ḳorḳarıñ kim aña yüzi ḳaralar el ḳaralar

Ḫişālī — Giydi eynine ser-ā-ser bugün ol meh ḳaralar
Gice ṣandum ki bulut rūyını māhın ḳaralar

[Derkenar]

Żaʿīfī — Ḫaṭṭuña yüz vireli mışrı ḳuşatdı ḳaralar
Ṭutuban mātem-i ḥüsnüñ giyer āhum ḳaralar

Yetim ʿAli Çelebi — Kūyuña varur idüm līk ol aġzı ḳaralar
Ḳorḳarum ʿav ʿav idüp dāmen-i ʿarżum paralar

Velehu Baḥr-i Remel-i Mecnūn

ʿİşretī-i Yeñiḥiṣārī — Ṣanma ʿaşḳ ehlini mevtile güẕār eylediler
ʿAşḳa ṣabr idemeyüp terk-i diyār eylediler

Ḫamdī-i Ḳasṭamonī — Ruḫlaruñ reşki gülüñ yirini ḫār eylediler
Külehin ġoncaların başına ṭar eylediler

Ḫişālī — Ġonca lebler ki gülistāna güẕār eylediler
ʿAndelībān-ı çemen āh-ı hezār eylediler

Velehu Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Vaṣfī — Dili öldürmege her laḥẓa ḫaṭuñ kīn eyler
Öldürür derdile bir gün beni miskīn eyler

Tācī-zāde — Zülfini ruḫları üstünde çü perçīn eyler
Ol büt-i Çīn ü Ḫıṭā Rūmilini Çīn eyler

Revānī Beg — Zülfi dāim ḫaṭṭı yanında dile kīn eyler
Ṭolaşur āḫir ol aña beni miskīn eyler

Şāvur yü'l-ḳāḍī — Ḳaçan ol ḥūb Ḫıṭā zülfüñü perçīn eyler
Būy-ı miskile o dem şehr içini Çīn eyler

Naẓmī-i Edirnevī — Ḫüsnüñ āşüftesine ḫaṭṭ-ı ruḫuñ kīn eyler
Beni anuñçün o bir vechile miskīn eyler

Ḫişālī — ʿAnberīn kākülüñe nāfe-i misk kīn eyler
Göresin anı bu sevdā nice miskīn eyler

[Derkenar]

ʿİṣmetiyü'l-ḳāḍī — Ḳaḳıyup ḫışmıla ebrūlarını Çīn eyler
Ṭurmaz ol şūḫ-ı cefā-pīşe baña kīn eyler

Sāʿī-i Naḳḳāş — El ḳarar şāne ḳara zülfüñi pür-çīn eyler
Yüz virür āyīne cānā seni ḫod-bīn eyler

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb
Mefʿūlü Fāʿilātü Mefāʿīlü Fāʿilün

Şeyḫī-i Germiyānī — Gamzeñ ki bir ḫadengle biñ cāna ḳaṣd ider
Ḫoş āhuvāne gözlerü şīr-āne ḳaṣd ider

Aḥmed Paşa — Āhū gözüñ ki ʿāşıḳa şīr-āne ḳaṣd ider
Merdümlige gözlerü merd-āne ḳaṣd ider

Necātī Beg — Ġamzeñ ki bir kirişme ile cāna ḳaṣd ider
Maḳṣūdı cān degülse nedür yāne ḳaṣd ider

Naẓmī-i Edirnevī — Cānā lebüñe diş bileyen cāna ḳaṣd ider
Ruḫsāruña el uzatan īmāna ḳaṣd ider

Rūḥī-i Baġdādī — Yetmez ki leblerüñ dil-i nālāna ḳaṣd ider
Ḫaṭṭuñ da geldi bir yañadan cāna ḳaṣd ider

Ḫişālī — Laʿlüñ ki dem-be-dem dil-i mestāne ḳaṣd ider
Ḳanuma girmek ister ü çāk cāna ḳaṣd ider

162b

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim
Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilün

Sulṭān Süleymān — Şemʿ-i ḥüsnüñ ʿarż ḳıldı dün gice cānāneler
Lāzım oldı ʿāşıḳa pervāne gibi yanalar

İbrāhīm Paşa — Āh kim cāndan uṣandurdı bizi cānāneler
Yaḳdılar yandurdılar ol gözleri mestāneler

Revānī Beg — Ḳaldı işden māh-ı rūza ireli peymāneler
Ṣuyu ṣogulmuş degirmen gibidir mey-ḫāneler

Velehu Revānī — Rūz-ı ʿıyd oldı yine güm güm öter mey-ḫāneler
Göklere irdi ṣadā-yı naʿrā-i mestāneler

Mesīḥī Beg — Bezmimüz yine müşerref eyledi cānāneler
Göklere çıḳsa yeridür naʿrā-i mestāneler

Ṣunʿī-i Gelibolī — Giyseler zerrīn-benekler sīm-ten cānāneler
Güyiyā eṭrāf-ı şemʿa cemʿ olur pervāneler

Ḥarīrī Bursevī — İşüm altun eyledi sāḳī gümüş pervāneler
Kīmyādur var ise ḫāk-i der-i mey-ḫāneler

Naẓmī-i Edirnevī — Cemʿ olup her gice ey meh bir yere pervāneler
Şemʿa isterler varup ʿaşḳ āteşinden yanalar

Velehu Naẓmī — Ṣūfiyā-i ṣūfī ayaḳ baştığıçün cānāneler
Yüz sürerler ḫākine mey-ḫānenüñ mestāneler

Ḫayālī Beg — Şām irişse şemʿ umar pervāneler kim yānalar
Gelse kış sevdāsıdur abdāluñ āteş-ḫāneler

ʿĀlī Efendi — Ḫaṭṭ ider remz-i leb-i cānāneden mestāneler
Ol sebebdendür leb-i deryādaki mey-ḫāneler

Nihānī — Cübbe vü destārı n'eyler ʿāşıḳ-ı dīvāneler
Tekyegāhıdur bularuñ güşe-i mey-ḫāneler

ʿAṭāyī Nevālī-zāde — Gülsitān-ı ʿayş u ʿişretdür meger mey-ḫāneler
Devr idüp ṭolābveş anı şular peymāneler

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Yoḳ dimezdi bāde-i laʿl-i lebin cānāneler
Ḫalḳa rāzın açmasaydı ʿāşıḳ-ı mestāneler

Baḥrī-i Ṭamaşvarī — Vaḳt-i şubḥ irdi açıldı gülşen-i mey-ḫāneler
Ḳırmızı güller gibi dizildiler peymāneler

Ḫişālī — Rūz-ı ʿıyd oldı açıldı gül gibi mey-ḫāneler
Çerḫ-āsā dönmege başlar bugün peymāneler

[Derkenar]

Faḳīrī — Ḥūr u rıḍvānı getürmez gözine cānāneler
Cennete yer ḳomadı bu gün muʿallim-ḫāneler

Me'ālī — Yaraşur zülf ü ʿiẕārıyla leb-i cānāneler
Nitekim şemʿ ile zeyn olur gice mey-ḫāneler

Ḫayālī Beg — Şol ḳadar maʿmūr olur ʿıyd olıcaḳ mey-ḫāneler
Elden ayaḳ başmaġa yer mi bulur peymāneler

ʿİlmī — ʿĀlemüñ raʿnālığı var işledi mey-ḫāneler
Velvele şaldı cihāna naʿra-i mestāneler

Sünnī — Her ḳaçan bād-ı seḥer sünbül saçını şāneler
Yāreler kendüyi tīġ-i ḥasretile şāneler

Revānī Beg — Mīġferveş olalı ʿālemde leb cānāneler
Mesken oldı bize sāḳī güşe-i mey-ḫāneler

Riyāżī Efendi — Ṭutsalar künc-i ḫarābātı n'ola mestāneler
Ġam yemez dünyā yıḳılsa sākin-i vīrāneler

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb
Mefʿūlü Fāʿilātü Mefāʿīlü Fāʿilün

Bāḳī Efendi
Cünd-i şitāyı ṭaşa ṭutup yine jāleler
Ḳaṣd itdiler ki milket-i gülzārı alalar

Ümīdī Çelebi
Ṭarf-ı kenār-ı bāġa varup düşdi jāleler
Bād-ı bahārla gülüp açıldı lāleler

Ġazālī
Bezm-i çemende jāle ile doldı lāleler
Deli Birāder
ʿİşret zamānı geldi pür oldı piyāleler

Necātī
Ruḫsār-ı yāre beñzemese berg-i lāleler
Gülşende böyle üstine düşmezdi jāleler

Dürrī Üsküdārī
Vaṣf-ı ruḫuñda yazdı ṣabāçün risāleler
Odlara yandı şevḳle gülşende lāleler

[Derkenar]

Ḫişālī
Aldı ḳarār u ṣabrumı ol çeşmi alalar
Şimdengirü meger ki daḫi cānum alalar

Hüdāyī
Dil-ḫastadur benüm gibi hecrüñde lāleler
Dökdi ecel derini degül anda jāleler

İsḥaḳ-ı Üsküdārī
İrdi bahār mevsimi açıldı lāleler
Bezm-i çemende devr ider oldı piyāleler

Ẓarīfī-i Çorluvī
Bezm-i çemende ḫalḳa-i rindān ḥāleler
Māh olmış içlerinde dönerler piyāleler

ʿĀrifī
Dāġ-ı elem melāline bāġ içre lāleler
Ḥüseyin Çelebi
Defʿ-i melāl idüñ diyü ṣunar piyāleler

Ḫişālī
Ġuṣṣai ḫumārı defʿine gülşende lāleler
Rindāna dem-be-dem ṣunar altun piyāleler

163a

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Āhī Çelebi
Ṣaçların çözsün bulutlar raʿd ḳılsun nāleler
Ḳabrüm üzre ḥaşre dek yansun yaḳılsun lāleler

Nevāyī
Fürḳatüñdin zaʿferān üzre töker min lāleler
Lāleler irmes ki baġrumdın irür pergāleler

Başīrī-i Şarḳī
Her seḥer gül yüzine tüşgün degüldür jāleler
Bülbül āhından çıḳupdur laʿlide tebḫāleler

Ẕātī Beg
Bitdi sīnemde dögünmekden duḫānī lāleler
Üstüme anuñ sirişkinden ṣaçıldı jāleler

Velehu Ẕātī
Gözlerine sürme çekmişler o çeşmi alalar
Göz ḳarardurlar ki naḳd-i ḳalbi elden alalar

Niḳābī yü'l-ḳāḍī
Kime feryād ideyin ey dil o çeşmi alalar
Göz ḳarardurlar ki naḳd-i cānı elden alalar

Ṣunʿī-i Gelibolī
Ġoncanuñ dişler lebin gökden mi indi jāleler
Ḳan yudar ol derdile birden mi çıḳdı lāleler

Derūnī
İtmesün mi dem-be-dem bī-çāre bülbül nāleler
Dişlemişler ġoncanuñ laʿlin çemende jāleler

Laṭīfī
Zaḫm-ı tīrüñden açıldı bāġ-ı dilde lāleler
Zeyn olur ḫūn-ı cigerden aña ey gül jāleler

Naẓmī-i Edirnevī
Ālle kim ṭonanur her gāh çeşmi alalar
Ālle göz göre isterler ki diller alalar

Emrī Çelebi
Oldı peydā dūd-ı sīnemden duḫānī lāleler
Nitekim ḫūn-ı cigerden erġuvānī lāleler

Ḫayālī Beg
Yaḳalı gülzārda ʿişret çerāġın lāleler
Üstine pervāneler gibi düşerler jāleler

Faḫrī — Cān u dilden eylesem nola fiġān u nāleler
Gözlerüñ cān u dili ḳaṣd itdiler kim alalar

Ḫişālī — ʿAyş içün yaḳsa gice ʿişret çerāġın lāleler
Ocaġına ṣu ḳoyar vaḳt-i seḥerde jāleler

[Derkenar]

Rāzī-i Birāder-i ʿĀlī — Sīne dāġın göreliden yaḳdı baġrın lāleler
Beyżeveş nem-nāk ider eṭrāf-ı dāġın jāleler

Şīrī — Sebze evrāḳın yine zeyn eylemişdür lāleler
Yine ṣaçmışdur çemen ṣaḫnına lü'lü' jāleler

Enverī — Dāġ yaḳdı şevḳ-i ruḫsāruñla yine lāleler
Penbelerdür anuñ üstinde görinen jāleler

ʿĀşıḳ Çelebi — Tīġ-i hicrān senle baġrumdan ḳopan pür-kāleler
Gözlerümden düşdi vādīlerde bitdi lāleler

Zecrī — Gözlerüm yaşıyla baġrumdan gelen pür-kāleler
Oldılar ṣaḥrā-yı sīnem içre rengīn-lāleler

Sebzī — Nāzile ḳılsa naẓar her dem o çeşmi alalar
Ḳaṣd iderler ceyb-i tenden naḳd-i cānı alalar

Mecdī Edirnevī — Yaḳdığında dağlar şevḳ-i ruḫuñla lāleler
Çevresi pür-ābla oldı degüldür jāleler

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Tācī-zāde — Kātib-i eşküm düzüp kirpiklerümden ḫāmeler
Ṣafḥa-i ruḫsārum üzre yazdı fürḳat-nāmeler

Kemāl Paşa-zāde — Ḳanlar aġladı ser-i zülfüñ ḫamıyla ḫāmeler
Ḳaraya boyandı ḫaṭṭın mātemiyle nāmeler

Ẕātī Beg — Sürḫile yazıldı şanma saña fürḳat-nāmeler
Aña odlar ṣaçdı āteş-dān-ı dilden ḫāmeler

Āhī Çelebi — Dillerin kessün benüm derd-i dilümden ḫāmeler
Ben ḳara yazulıya ḥarf atmasunlar nāmeler

Cevānī yü'l-ḳāḍī — Ḳara baḫtumçün ḳararup aġladılar ḫāmeler
Derdümi yazdum yüzin dürdi ġamumdan nāmeler

Naẓmī-i Edirnevī — Yāre şīrīn lebleri vaṣfında yazsam nāmeler
Leẕẕetinden iki şaḳḳ olur zebān-ı ḫāmeler

ʿUbeydī Efendi — Nāme-i hicrān yazılduḳda ḳarardı ḫāmeler
Dest-i cānāna irişince açıldı nāmeler

[Derkenar]

Ḫiṣālī — Ḳoyun elā gözlü ḳurd itmişdi ḳumral cāmeler
Yası var körpe ḳuzıdur girse ḳoyuna meler

Emrī — Yazmaġa çeşmüm devātından şikāyet-nāmeler
Oldı müjgānum ser-ā-ser aña müşgīn ḫāmeler

Helākī — Ḳanlı aġlasun benümçün ḳara giysün ḫāmeler
Başına ṭopraḳ ṣaçup dürsün yüzini nāmeler

Yemīnī — Gözlerüñ kirpiklerüñ oḳın idelden ḫāmeler
Nice yazam bilmezem dil-dāre fürḳat-nāmeler

163b

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Necātī Beg — Ṭutalum zenbīlile gökden iner meh-pāreler
A begim yerden mi çıḳdı ʿāşıḳ-ı bī-çāreler

Tācī-zāde — Tīġ-i ḫūn-rīzüñ beni her dem şu deñlü yāreler
K'acıyup ḳan aġlar ey dil-ber benümçün yāreler

Nevāyī — Ni ʿaceb her yan min Mecnūn başıda yāreler
Bes ki yaġdı üstüme eṭfāl ilidin ḫāreler

Ẕātī Beg — Mihrüñ āteş urduġıçün cānına meh-pāreler
Dest-i reşkiyle dem-ā-dem yüzüni meh pāreler

Şemʿī — Yoluña cān virmege cānā dil-i bī-çāreler
Bulmadılar gerçi kim çoġ istediler çāreler

ʿAmrīyü'l-ḳāḍī — Cām-ı laʿlüñsiz ḳarār itmez dil-i bī-çāreler
Hīç olur mı bādesiz ārām ide āvāreler

Naẓmī-i Edirnevī — Gün gibi hercāyī olmasa eger meh-pāreler
Göklere irmezdi āh-ı ʿāşıḳ-ı bī-çāreler

Bāḳī Efendi — Bāmuñ eṭrāfın ḳaçan kim devr ide āvāreler
Çerḫ-i mīnā-fāmı gūyā seyr ider sitāreler

Emrī Çelebi — Meh ġam-ı ruḫsār-ı zībāñile kendin pāreler
Çerḫ aña aġlar gözinüñ yaşıdur sitāreler

Ḫayālī Beg — Sīnede aġız açup peykānuñ ister yāreler
Cān virür bir ḳaṭre ṣuya ʿāşıḳ-ı bī-çāreler

Şemsī Anḳaravī el-müderris — Çāre mi vardur ḳapuñdan dūr ola bī-çāreler
Der-be-der ʿaşḳuñla ser-gerdān gezer āvāreler

Nevʿī Efendi — Ḳāmetin çeng itdi ġamdan ʿāşıḳ-ı bī-çāreler
Devr uṣūlün ṭutdılar cevr itmede meh-pāreler

Ḫākī — Vaṣluña çün bulmayalar çāreler bī-çāreler
Olalar ḫasret-i ġamile varalar āvāreler

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Görinürler gün gibi şehr içre ol meh-pāreler
Ṭañ mıdur yansa yaḳılsa ʿāşıḳ-ı bī-çāreler

Dürrī Efendi — Devr ider dārü'ş-şifā-yı kūyuñı āvāreler
Ḳande varsun ḳapuñı terk eyleyüp bī-çāreler

Velehu Dürrī

Cism-i zārı tīġ-i hecrüñ günde biñ kez yāreler
Ḫançer-i ġamzeñ dil-i bīmārı ṭurmaz pāreler

Mānī

Ḳulluġa almaḳ dilerler luṭfile meh-pāreler
Kendüyi aldırmasun mı ʿāşıḳ-ı bī-çāreler

Ḫişālī

Gün gibi hercāyīdür şimdi dilā meh-pāreler
Göge irgürse yeri var āhını bī-çāreler

[Derkenar]

Hicrī

N'ola her dem acıyup ḳan yaş dökerse yāreler
Ayrılupdur neylesün tīġuñdan ol bī-çāreler

Ḫayālī Beg

Ḫastayum ġamdan helāk oldum bulınmaz çāreler
Bāri gelsün ḫāṭırum ṣorsun benüm ġam-ḫᵛāreler

Şāhidī

Kirpigüñ nā-ḥaḳ urur baġruma her dem yāreler
Ol sebebden ṭutdı gūşe giydi zülfüñ ḳaralar

Ferāġī

Āb-ı gülşen keh-keşān nergisdürür seyyāreler
Seyr-i gülzār itseler eyyāmıdur meh-pāreler

Ḫıżır Beg Çelebi

Ṣun lebin cāmın ki nūş itsün dil-i bī-çāreler
Hīç olur mı bādesiz ārām ide āvāreler

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Rūmī-i Edirnevī

Ġurbet ü fürḳat kişiyi dāyimā dil-teng ider
Āh-ı pür-sūzum işidüp ṭāġlar āheng ider

Sālikī

Baḥr-i ʿaşḳ içre niheng-i ġamla kim ki ceng ider
Fülk-i cānı ġarḳ idüp ol kendüyi dil-teng ider

ʿAbdīyü'l-ḳādī

Başına ol seg raḳībüñ kim ki ṭaʿn-ı seng ider
Ol segān-ı kūyınuñ bil cengine āheng ider

[Derkenar]

Ḫişālī — Ġurbet içre hecr-i dil-ber ʿāşıḳı dil-teng ider
Yaşına deryā acır āhına ṭāḳ āheng ider

164a

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Bāḳī Efendi — Şanma iḳlīm-i tene ḥākim olan cānumdur
Sīnede tīr-i ġam-ı ġamze-i cānānumdur

Ḫayālī Beg — Lāleler deştde eṭfāl-i dil ü cānumdur
Çeşm-i ḫūn-bār-ı serümdür cigerüm ḳanumdur

Hilālī — Çāk iden sīnemi tīġ-i ġam-ı cānānumdur
Fāş iden rāzumı āh-ı dil-i nālānumdur

Miṣālī Çelebi — Şanma aġzında görinen leb-i cānānumdur
Ḳoydı bir ḥoḳḳaya siḥrile benüm cānumdur

Vuṣūlī Beg — Uġradan başumı ġavġālara efġānumdur
Üstüme aġız açan çāk-ı girībānumdur

Vālihī-i Edirnevī — Nāy-ı ecvef eşer-i ʿillet-i efġānumdur
Serv-i nākış reviş-i kebk-i ḫırāmānumdur

Ḫātemī-i Mü'eyyid-zāde — Çāk olan dest-i cefāyile girībānumdur
İlişen ḫār-ı ġam-ı miḥnete dāmānumdur

Ḫişālī — Derdile nāle iden murġ-ı dil ü cānumdur
Giryeye bāʿiş olan ġonca-i ḫandānumdur

[Derkenar]

Meşāmī-i Ḳonevī — Döndüren ṭāʿliümi gerdiş-i devrānumdur
Düşüren yıldızumı ol meh-i tābānumdur

Yaḥyā Beg — Sebeb-i şefḳat olan nāle vü efġānumdur
Vuṣlata ḳapu açan çāk-ı girībānumdur

Sebzī — Nice terk eyleyeyin ol mehi cānānumdur
Dirligüm anuñile nicedeyin cānumdur

Velehu

Rūḥī — Nedür ey ġonca yanuñca ṣalınan ḫār nedür
Bülbül-i ḫoş-nefesüñ variken iʿtibār nedür

Ṣenāyī — Evvelā vaʿde-i vaṣl itdigüñ iḳrār nedür
Ṣāniyen redd idüp ol sözlerin inkār nedür

Bezmī-i Aʿmā — Dehenüñ ẓāhir iken ġonca-i gülzār nedür
Kelimātuñ var iken bülbül-i bī-zār nedür

Ḫişālī — Baña bu cevrüñ eyā yār-ı sitem-kār nedür
Vaṣla iḳrār idüben ṣoñra bu inkār nedür

[Derkenar]

Rūḥī — Serv-i ḳadlerde olan şīve-i reftār nedür
Ġonca femlerde olan leẕẕet-i güftār nedür

Baḥr-i Mużāriʿ

Seyyid Nesīmī — Laʿlüñ şarābı şerbet-i kevṯer degül midür
Yüzüñ çerāġı mihr-i münevver degül midür

Şöhretī — Ṣunʿ-ı celīl ṭalʿat-ı dil-ber degül midür
ʿÖmr-i ṭavīl zülf-i muʿanber degül midür

Sūzī — Dendān-ı yār dürrile cevher degül midür
Laʿl-i nigār gevher-i ḫoş-ter degül midür

Ḫişālī — Laʿlüñ şarābı cānuma kevṯer degül midür
ʿÖmr-i ʿazīze bāʿiṯ o lebler degül midür

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Nevʿī Efendi
Saña el virmiş iken devlet-i ḥüsn ü leṭāfetler
Elüñden būse alınmaz nedür cānā bu ḫissetler

Miṣālī Çelebi
İrişmez çünki ʿuşşāḳ olmayınca yāre ṣıḥḥatler
Biz öldük derdle ol gözleri bīmāre ṣıḥḥatler

Cemālī Çelebi
Getürmiş miydi ḥālin başına bir ḳaç ʿArab Tatar
Bāña güç itdiler deyü uṣūl eyler şikāyetler

[Derkenar]

Ḫişālī
Biḥamdillāh ki irdi ol gözi bīmāre ṣıḥḥatler
Gözüm göñlüm açıldı oñulup cümle cerāḥatler

ʿAvnī yü'l-kātib
İşitdük ʿārıż olmış ol vücūd-ı pāke ṣıḥḥatler
Ṣafālıḳlar ola şāhum günāhuña kefāretler

Necātī Beg
Yine ʿālem yüzi güldi yine Allāhuma minnetler
Ki Ḥaḳdan oldı erzānī vücūd-ı şāha ṣıḥḥatler

Bāḳī Efendi
Ḳaçan kim nāzla reftāre gelse serv-i ḳāmetler
Ḳopar ʿāşıḳların ol demde başına ḳıyāmetler

Dürrīyü'l-kātib
Biḥamdillāh zamānında müyesser oldı devletler
Saʿādetlerle ʿiẕẕetlerle furṣatlarla nuṣretler

Laṭīfī-i Ḳasṭamonī
Bāña bu ṭāliʿ-i bedden mi yā Rab bunca miḥnetler
Bu gün-ā-gün melāletler bu merhemsiz cerāḥatler

164b

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Tācī Beg-zāde
Yine segirir gözüm ol nergis-i şehlā mı gelür
Şadīlikler görinür yār-ı dil-ārā mı gelür

ʿAṭā
Yine cānum sevinür ol ruḫı zībā mı gelür
Yine gözüm segirür ol gözi şehlā mı gelür

Lāmiʿī-i Bursevī
Yine açıldı cihān ol gül-i raʿnā mı gelür
Segirişür gözlerüm ol nergis-i şehlā mı gelür

ʿUlvī Çelebi
Yine dil cūş ider ol yār-i dil-ārā mı gelür
Yine cān şād olur ol ʿārıżı zībā mı gelür

Şemʿī
Gülşen-i ḥüsne ruḫuñ tek gül-i zībā mı gelür
Yā aña bencileyin bülbül-i gūyā mı gelür

Şāhidī
Ḥüsnile sencileyin dil-ber-i raʿnā mı gelür
ʿAşḳıla bencileyin vālih ü şeydā mı gelür

Naẓmī-i Edirnevī
Saña hemtā daḫi bir yār-ı dil-ārā mı gelür
Baña mānend yā bir ʿāşıḳ-ı şeydā mı gelür

Ḫişālī
Yine ṭabʿum açılur ol gül-i zībā mı gelür
Yine cānum sevinür ol leb-i ʿĪsā mı gelür

Baḥr-i Hezec-i Aḫreb-i Müşemmen

Şeyḫī-i Germiyānī
Tā boyuñıla būyuñ serv ü semen olmışdur
Uş eşk-i revānumdan çevrem çemen olmışdur

Necātī Beg
Tā laʿl-i lebüñ ey meh sükker-şiken olmışdur
Gül ġoncasınuñ billāh yiri diken olmışdur

Naẓmī-i Edirnevī
Lāl-i leb-i dür-pāşuñ sükker-şiken olmışdur
Hem sünbül-i gül-pūşuñ müşg-i Ḫoten olmışdur

Ḫişālī
Bāʿiṣ ruḫ-ı zerde ol sīmīn-beden olmışdur
Bend itmege dil Ḳaysın zülfi resen olmışdur

[Derkenar]

Ḳādirī
Tā ravża-i ḥüsn içre ḫaṭṭuñ semen olmışdur
Eṭrāfı gül ü lāle hem yāsemen olmışdur

Ḫişālī — Ḫıżr-ı ḫaṭ-ı sebz-i yār reşk-i çemen olmışdur
Yoḳ yoḳ ki ḫaṭā ḳıldum müşg-i Ḫoten olmışdur

Muʿīdī — Tā çihre-i ḫuff anuñ berg-i semen olmışdur
Gülzār-ı cemālüñde ḫaṭṭuñ çemen olmışdur

Kāmī — Ol Yūsuf-ı ṣānī tā gül pīrehen olmışdur
Yaʿḳūb-ı dile cismüm beytü'l-ḥüzün olmışdur

Ẕātī — Ol Ḫusrev-i sükker leb şīrīn-süḫan olmışdur
Ammā ki cefā-pīşe ṣorsam neden olmışdur

Necātī — Laʿl-i güher-engīzüñ sükker-şiken olmışdur
Gīṣū-yı dil-āvīzüñ müşg-i Ḫoten olmışdur

Lā-mekānī Ḥüseyin Efendi — Şol rūḥ-ı muṣavver kim sīmī-beden olmışdur
Her vechi ḥaḳīḳatte vech-i ḥasen olmışdur

Ḫişālī — Tā laʿl-i güher-pāşın sükker-şiken olmışdur
Bildüm ki lebüñ cānā şīrīn neden olmışdur

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Bāḳī Efendi — Variken kūyuñ ki seyr-i bāġ-ı ʿuḳbā bundadur
Cennet evṣāfın ider vāʿiẓ temāşā bundadur

Celāl Beg — Ḫaṭṭ-ı vechüñ şerḥ ider cennāt u ḥavrā bundadur
Ḫalkı ferdāya ṣalar vāʿiẓ temāşā bundadur

Vuṣūlī Beg — Sāḳī-i bālā-ḳad ü cām-ı muṣaffā bundadur
Gel berü gül devridür serv-i dil-ārā bundadur

Ḫişālī — Sāḳī-i şīrīn-leb ü cām-ı muṣaffā bundadur
Eṣ-ṣalā ey bāde-nūşān bezm-i ṣaḥbā bundadur

[Derkenar]

Nefʿī Çelebi

Maḥşer olmış ṣaḥn-ı Kāġıd-ḫāne dünyā bundadur
Cennete dönmüş güzellerle temāşā bundadur

Ḫişālī

Bezme geldi ṭoġrulup serv-i dil-ārā bundadur
Cümle ḫūbān-ı cihān ʿuşşāḳ-ı şeydā bundadur

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Ḫişālī

Çekdügüm ġuṣṣa vü ġam cānib-i ʿuḳbā ġamıdur
Zāhidā ṣanma ġamum devlet-i dünyā ġamıdur

Velehu Ḫişālī

Çekdügüm derd ü belā ol ḳadd-i bālā ġamıdur
Rāstī miḥnetüm ol serv-i dil-ārā ġamıdur

Velehu Ḫişālī

Zāhidüñ çekdügi ġam ṣanma ki ʿuḳbā ġamıdur
Elemi ṣubḥ u mesā devlet-i dünyā ġamıdur

165a

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Bāḳī Efendi

Gönlin alup ġoncaveş ālile dil-teng itdiler
Bülbül-i şūrīdeye güller ʿaceb reng itdiler

Gümānī

Lāle-ḫadler ġoncaveş ʿuşşāḳı dil-teng itdiler
Nükteler geçdiler ālile ʿaceb reng itdiler

ʿAzīzī Beg

Ḳadlerin ʿuşşāḳ kim bezm-i ġama çeng itdiler
Nālelerle ṣavt-ı nāy-ı ʿaşḳa āheng itdiler

Aḥmed Paşa

Ḥalḳa-i zülfüñ ki ruḫsāruñda ser-gerdān yatur
Yaṣdanup genc üstine biñ başlu bir ṣuʿbān yatur

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde

Cān gidüp cismüm ḳapuñda hākle yek-sān yatur
Beñzedüm şol şehre ḫālī ḳalup vīrān yatur

Baḥr-i Hezec-i Aḫreb

Vālihī-i Üskübī

Ben ẕerreyi ser-geşte iden çerḫ-i felekdür
Ben ḫasta-dilüñ cānını alan o melekdür

Maḳālī Efendi	Aġyār cefā itmede hem-reng-i felekdür Āḫir bizi de sāġ ḳomaz öldürecekdür
Seyyid Feyżī Beg	Merdān-ı ġama derd-i ġam-ı yār meḥekdür Çek miḥneti ey dil saña çüñ yār gerekdür
	Velehu
Lāmiʿī-i Bursevī	Ey dil yine zeyn oldı cihān pīre-zeni gör Merdanī nice ṣayd ider ol rāh-ı zeni gör
Celāl Beg	Aġyārı ḳo ey Yūsuf-ı gül-çihre beni gör Ḳan yaş aḳıdur ʿākif-i beyt-i ḥüzüni gör
Sırrī	Hem-ser geçinür ḳaddüñe serv-i çemeni gör Hem-sāye geçer ḳāmetüñe nārveni gör
Ḫişālī	Dil-ber göreyin dirseñ o vech-i ḥaseni gör Ol ḫulḳı ḥasen behceti aḥsen-i ḥüsni gör
Velehu Ḫişālī	Ferhāda dilā ḳaṣd idicek pīre-zeni gör Dād itmedi ol Ḫusrev-i Şīrīn-deheni gör
Velehu Ḫişālī	Ol serv-i ḳad ü gül-ruḫ u ġonca-deheni gör Ol laʿl-i Bedaḫşānile dürr-i ʿAdeni gör
Velehu Ḫişālī	Deyr-i dile ṣūret viren ol büt-şikeni gör Ol lāle-ruḫ u ġonca-leb ü gül-bedeni gör
Velehu Ḫişālī	Dil-ber göreyin dirseñ o nāzik-bedeni gör Ol Ḫusrev-i Şīrīn-leb ü ġonca-deheni gör
Velehu Ḫişālī	Deyr-i dili naḳş iden o vecḥ-i ḥaseni gör Ḳo ġayrileri ol ṣanem-i büt-şikeni gör
Velehu Ḫişālī	Dil ṭıflını bend eyledi zülfi reseni gör Zencīre çeker ṭurra-i ʿanber-şikeni gör

Aḥmed Paşa — Bir tāze ʿarūs oldı bu dünyā-yı denī gör
Nice bezemiş kendüzin ol pīre-zeni gör

[Derkenar]

Veysī Efendi — Dāmānuñ alupdur senüñ ey gül dikeni gör
Aġyārı gider pādişehüm işte beni gör

165b

Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim

Ḳabūlī Efendi — Yüzüñ görmek bize gerçi mühimmāt-ı levāzımdur
Müyesser olmadı bī-çāre dil çoḳdan mülāzımdur

Ḫişālī — Ṭavāf-ı Kaʿbe-i kūy-ı nigāre saʿy lāzımdur
Meh u ḫurşīd eşiginde gice gündüz mülāzımdur

Velehu Ḫişālī — Gül evlād-ı Muḥammeddür çemen mülkinde ṭañ mıdur
Yeşil destārla her ġonca sādāt-ı eʿāẓimdür

Velehu Ḫişālī — Bahār eyyāmıdur şāh-ı güle bülbül mülāzımdur
Güle bülbül niyāz itmek mühimhāt-ı mülāzımdur

Velehu Ḫişālī — Gül-i āl ey dil evlād-ı Muḥammed āl-i Hāşimdür
Nola icrā-yı aḥkām eylese gülşende ḥākimdür

Velehu Ḫişālī — O şāhuñ bezm-i ḫāṣṣında Cem ü Cemşīd ḫādimdür
Eşiginde meh ü mihr-i żiyā-güster mülāzımdur

Velehu Ḫişālī — Baḥār eyyāmıdur şimdi bu mevsim özge mevsimdür
Oḳıdur Manṭıḳu't-ṭayrı hezāra gül muʿallimdür

Seyyid Feyżī Beg — Güler yüz gösterür ol ġonca-fem ammā ki ẓālimdür
Tebessüm ettiginden añlama ey dil mülāyimdür

[Derkenar]

Ḫişālī — Der-i ʿizzet-medārı ḫidmetinde şol ki ḳāyimdür
Duʿā-yı devlet-i şāh-ı Cihān-bāna müdāvimdür

Velehu

Nāmī — Cihānuñ niʿmetinden kendü āb u dānemüz yegdür
İlüñ kāşānesinden güşe-i vīrānemüz yegdür

Yümnī — Serīr-i şāh-ı kişverden bizüm vīrānemüz yegdür
Meḥmed Beg — Belī dīvāne-i ʿāşḳuz bize vīrānemüz yegdür

Ġıyāṣī — Serāy-ı dehr-i fānīden yıḳılıḳ vīrānemüz yegdür
Gerekmez mesned-i ʿizzet bize ġam-ḫānemüz yegdür

ʿİẕārī — Evinden zāhid-i ḫuşkuñ bize mey-ḫānemüz yegdür
İlüñ beyt-i neşāṭından dilā vīrānemüz yegdür

ʿAcem — Serāy-ı ṭāḳ-ı Kisrādan dilā vīrānemüz yegdür
Müferreḥ ḳasr-ı şāhīden bize ġam-ḫānemüz yegdür

Velī — Riyā ẕikrinden ey dil naʿra-i mestānemüz yegdür
Ferāġat ʿāleminde güşe-i mey-ḫānemüz yegdür

Ḫişālī — Dilā ẕikr-i riyādan naʿra-i mestānemüz yegdür
Ekābir ḳapusından güşe-i mey-ḫānemüz yegdür

Velehu Ḫişālī — Serāy-ı dehr-i fānīden dilā vīrānemüz yegdür
Zümürrüd ḳaṣr-ı şāhīden bize ġam-ḫānemüz yegdür

Ḳādirī — Mihr-i ruḫuñla ten ki yoluñda türāb olur
Her ẕerresi kemāle irür āftāb olur

Tācī-zāde — Manẓūrı dīdemüñ kaçan ol māh-tāb olur
Burc-ı şerefde ẕerrelerüm āftāb olur

Revānī — Būy-ı şaçuñla şāne şehā müşk-nāb olur
Āyīne ʿaks-i rūyuñile āftāb olur

Şevḳī — Ṣanma cemālüñ āyīne zülfüñ niḳāb olur
Kim dir şuʿā-i şemʿe şebi kim ḥicāb olur

[Derkenar]

Ḫişālī — Derdüm ġam-ı ḫaṭuñla nice faṣl u bāb olur
Ḳo faṣl u bābı belki mufaṣṣal kitāb olur

Riyāżī Efendi — Bir neşve var göñülde şu içsem şarāb olur
Bir tāb var ki lücceye baḳsam serāb olur

Velehu Riyāżī — Ḫūn-ı dil içse düşmen-i nā-dān şarāb olur
Ben içdügüm şarāb velī ḫūn-tāb olur

166a

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Necātī Beg — Yār māyil olıcaḳ mihr ü maḥabbet az olur
Anuñiçündür niyāz ehline dāyim nāz olur

Tācī-zāde — Gülşen-i ḥüsnüñ ne nāzik bāġ-ı ʿizz ü nāz olur
K'anda nergis nāvek-efgen gül kemend-endāz olur

Ẕātī Beg — ʿĀşıḳuñ āhı felekde zühreye dem-sāz olur
Ḳaddi çeng ü cismi ḳıldan ince beñzi sāz olur

İsḥaḳ Efendi — Buna istiġnā durur bu nice ʿizz ü nāz olur
Kim seni çoḳ sevdigümce baña mihrüñ az olur

Revānī Beg — Nāy kim bezm-i ġamuñda göñlüme dem-sāz olur
İki göyneklü biri biri ile hem-rāz olur

Naẓmī-i Edirnevī — Nāzenīne nāzik olan ṭavr-ı ʿizz ü nāz olur
Anuñiçün ʿizz ü nāz ehli güzel mümtāz olur

Firāḳī — ʿĀşıḳa cevr eylemez dil-ber egerçi az olur
A benüm çoḳ sevdigüm bu ne dükenmez nāz olur

ʿAyānī — Nāyile bu nāle-i dil dem-be-dem dem-sāz olur
Ol edālar kim dil-i şūrīde eyler az olur

Ḫişālī — Āhımuz devr-i felekde zühreye dem-sāz olur
Anda kim sāz ehli olmaz ol bezim nā-sāz olur

[Derkenar]

Aḥmed Paşa — ʿĀşıḳ-ı şūrīdeler ʿālemde şāhid-bāz olur
Gördügi kebk-i ḫırāmı ṣayd ider şeh-bāz olur

Ḥakīm ʿAṭā — Bāġda çoḳ gül biter çoḳ dürlü serv-i nāz olur
Bir senüñ gibi lebi ġonca sehī-ḳad az olur

Velehu Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim

Ṣabrīyü'l-ḳāḍī — Ārıżuñ görse yaşum ol demde cānā maḥv olur
Jāledür kim toġsa mihr-i ʿālem-ārā maḥv olur

Velehu Ṣabrī — Mihr-i ruḥsāruñ görüp ʿuşşāḳ-ı şeydā maḥv olur
Ḥaḳ bu kim ḫüsnüñ temāşāsında dünyā maḥv olur

Bezmī-i Aʿmā — Mihrüñ iẓhār eylesem çeşmümdeki mā maḥv olur
Nitekim berḳ āftāb olduḳda peydā maḥv olur

Ṭabʿī — Cūşa gelse eşkimüñ yanında deryā maḥv olur
Dūd-ı āhumdan nuḳūş-ı dār-ı dünyā maḥv olur

Ḫişālī — Meh-cebīnüñ görse ger ʿuşşāḳ-ı şeydā māḥv olur
Mihr-i rūyuñdan sipihr üzre ṣüreyyā maḥv olur

[Derkenar]

Dürrī Efendi — ʿArż-ı ḫüsn itseñ eger ḫūbān-ı dünyā maḥv olur
Pertev-i ḫurşīdden māh-ı şeb-ārā maḥv olur

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb-i Mekfūf
Mefʿūlü Fāʿilātü Mefāʿīlü Fāʿilün

Mesīḥī Beg — Sāḳī lebin çü hem-dem-i cām-ı şarāb olur
ʿAks-i ruḫuñla cām-ı şarāb āftāb olur

Revānī Beg — Gerçi ʿarūs-ı ḥüsnüñe zülfüñ niḳāb olur
Ḳorḳum budur ki arada dāyim ḥicāb olur

Sücūdī — Ṣuretde gerçi ḥüsnüñe zülfüñ niḳāb olur
Maʿnā yüzinde ʿāşıḳa ṣanma ḥicāb olur

Naẓmī-i Edirnevī — Eglence cānuma benüm ol laʿl-i nāb olur
Zīrā müdām-ı behcete bāʿiṣ şarāb olur

ʿĀlī Efendi — Gülden ḳaçan ki bülbüle refʿ-i niḳāb olur
Mābeyne dūd-ı āhı girer bir ḥicāb olur

Ḫişālī — Ḳan aġladıḳca seyl-i sirişküm şarāb olur
Zīrā ki mihr-i rūyuña zülfüñ ḥicāb olur

[Derkenar]

Şeyḫī-i Germiyānī — Fer ü żiyā cihāna niteki āftāb olur

Nūr u ṣafā vilāyet-i cāna şarāb olur

Ẕātī Beg — Deryādan āb istesem ābı serāb olur
Altuna yapışursam o sāʿat türāb olur

Yümnī Meḥmed Beg — Her dem ġam-ı nihānile çeşmüm pür-āb olur
Göñlüm yapılsa ṭut ki bu ʿālem ḫarāb olur

Ḳāsım Paşa — Çün perde dürc-i gevhere ol laʿl-i nāb olur
Naḳd-i revān-ı dīde ʿaḳīḳ-i müẕāb olur

Ṣabrī Efendi — Her ʿārifüñ ki hem-demi cām-ı şarāb olur
Ġam meclisinde nālesi ʿūd ü rebāb olur

Ḫişālī — Hecr-i lebüñle eşk-i dü-çeşmüm şarāb olur
Tennūr-i ġamda döne döne dil kebāb olur

Velehu Ḫişālī — Ẕevḳ ü ṣafāya bāʿiṣ ü bādī şarāb olur
Sāġar ki elde olmaya ḥālüm ḫarāb olur

Cāmiʿī Maġnisavī — Hicrān odına döne döne dil kebāb olur
Göz yaşı ḳaṭre ḳaṭre çekīde şarāb olur

166b

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim
Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilün

Bāḳī Efendi — Hecr-i laʿlüñden dem-ā-dem göz yaşı mey-ġun olur
Dīde dilden dil ḫadeng-i ġuṣṣadan pür-ḫūn olur

Seyyid Feyżī — Her hilāl-ebrūya māhum ṣanma dil meftūn olur
Gördügi Leylīveşe meyl eyleyen Mecnūn olur

Velehu Feyżī — İrse mātem günleri mü'min olan maḥzūn olur
Zerd olup ruḫsārı cām-ı dīdesi pür-ḫūn olur

Ḫişālī — Hecr-i laʿlüñle dem-ā-dem çeşm-i ter pür-ḫūn olur
Āh-ı şeb-dīzüm başarsa ol zamān gül-gūn olur

[Derkenar]

ʿĀlī Efendi — ʿAks-i ruḫsāruñla her dem göz-yaşı gül-gūn olur
Ḳana döndükçe sirişk-i dīde bağrum ḫūn olur

Fużūlī — Leẕẕet-i ẕevḳ-i cemāli dem-be-dem efzūn olur
ʿĀrızuñ gördükçe göz gönlüm biter meftūn olur

Sulṭān Süleymān — Leblerüñ şevḳine cānā gözlerüm pür-ḫūn olur
Fikr-i zülfüñle hemīşe cān u dil maġbūn olur

Baḥr-i Remel-i Mecnūn
Feʿilātün Feʿilātün Feʿilātün Feʿilün

Mihrī — Be ne nāz ehli güzel şīveli dil-bercik olur
Be ne fettān-ı cefā-pīşe sem-i gerçek olur

Ḥadīdī — Gönlüm āşüfte ḳılan görince dil-bercik olur
Ne yüzi gül lebi mül ġamzesi kāfircik olur

Revānī Beg — Dil alan ġamzesidür vay ne dil-āvercik olur
Ḳılıcıyla dirilür hey nice servercik olur

Naẓmī-i Edirnevī — Görüñ ol Ḫusrev-i ḥüsni ki ne servercik olur
Ne sözi nāzik ü Şīrīn-lebi sükkercik olur

Ḫişālī — Ḥükm iden mülk-i dile vay ne servercik olur
Be ne ḥāl ehli vefā maʿdeni dil-bercik olur

Velehu Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Revānī Beg — Her ne maḳṣūd-ı göñül varise hep ḥāṣıl olur
Gele mey-ḫāneye gör kim nice ḫoş menzil olur

Ḫayālī Beg — Ṭālīʿ ümdür bu göñül her kime kim māyil olur
Göremez bir gün anuñ māh cemālin yıl olur

Ẓuhūrī Çelebi — Sāf-diller güzelüm ḫançerüñe māyil olur
Belī erbāb-ı ṣafā māyil-i ṣāḥib-dil olur

Mānī — Heves-i vaṣlı göñülden ne gider zāyil olur
Ne dil ü cān irer ol mertebeye vāṣıl olur

Ḫişālī — Ne viṣālüñe senüñ ʿāşıḳ olan vāṣıl olur
Ne ol efkār göñülden gidüben zāyil olur

[Derkenar]

Ḫişālī — Kaʿbe-i kūyı nigāruñ ne güzel menzil olur
Ḳurtulup ġamdan emīn olur o kim dāḫil olur

Sulṭān Süleymān — Yār zülfüñi görüp çünki bu dil māyil olur
Her ḳılından göñüle niçe belā ḥāṣıl olur

Vālihī-i Üskübī — Vaḳt-i ḫūbī vü leṭāfet ḳatı müstaʿcel olur
Ḥüsn bir an olıcaḳ yār niçün ġāfil olur

Dürrī Efendi — Kūyına varsa göñül dil-berine vāṣıl olur
Ḥācīnuñ Kaʿbe-i maḳṣūdu dilā ḥāṣıl olur

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

ʿĀlī Efendi — Ẕerreden yüz gösteren mihr-i cihān-ārā nedür
Ḳaṭreler içre temevvüc eyleyen deryā nedür

Sipāhī Beg — Ṣūfī geçgin ser-ḫoşam ṣorma baña ʿuḳbā nedür
Kim ḳatı lā-yaʿḳılum bilmem ġam-ı ferdā nedür

Fużūlī — Eyle ser-mestem ki idrāk itmezem dünyā nedür
Men kimem ṣāḳī olan kimdür mey-i ṣaḥbā nedür

Velehu Fużūlī — İy ḳılan şeydā beni benden bu istiġnā nedür
Nişe ṣormazsın ki aḥvāl-i dil-i şeydā nedür

Ḫişālī — Aġzuñ içre dişmidür yā lü'lü-yi lālā nedür
Ḳūt-ı cāndur laʿl-i yāḳūtuñ lebüñ ammā nedür

[Derkenar]

Süleymān Efendi — İki ʿālemden ḫaber-dārum diyen dünyā nedür
Bu günüñ yārını bilmezsüñ diye dün yā nedür

Fezāyī — Çeşmüñe olmaz muḳābil nergis-i şehlā nedür
Öykünür mi ḳaddüñe şimşād yā ṭūbā nedür

Menbaʿī — ʿĀşıḳ olmayan ne bilsün sırr-ı māverā nedür
Yā kelām-ı ʿaşḳdan maḳṣūd olan maʿnā nedür

Ḫişālī ʿĀşıḳ iseñ söyle ey dil ʿāşıḳ-ı şeydā nedür
Yolına cān virdigüñ maʿşūḳ-ı bī-hemtā nedür

Uṣūlī Ey ḥaḳīḳatden ḫaber-dārum diyen Mevlā nedür
Çün şuhūduñ yoḳ durur bu itdigüñ daʿvā nedür

167a

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Bāḳī Efendi Ruḫuñ ʿaḳsiyle ṣaḥn-ı dīde bāġ-ı gülsitānumdur
Nihāl-i ser-bülendin ḫayliden ḫāṭır nişānumdur

Fevrī Efendi Mekānum meclis-i miḥnet maḥabbet yār-ı cānumdur
Perī-rū dil-berüm sāḳī ḫayālī dil-sitānumdur

Celāl Beg Nigārā mihr-i ʿaşḳuñ pertevi cisminde cānumdur
Başumda kākülüñ sevdāsı ʿömr-i cāvidānumdur

ʿUlvī Çelebi Leb-i laʿl-i revān-baḫşın derūn-ı dilde cānumdur
Kemend-i zülf-i müşgīnüñ ḥayāt-ı cāvidānumdur

Emrī Çelebi Belāda hem-demüm ṭıfl-ı sirişk-i ḫūn-feşānumdur
Baña bu derdi çekdüren bir iki ḳaṭre ḳanumdur

Vuṣūlī Beg Dehānuñ ġoncası perverde-i gülzār-ı cānumdur
Nihāl-i tīrüñ ey ḳaşı kemān ḫāṭır nişānumdur

Ṣiyābī Ben ol ʿanḳā-yı ʿaşḳum ḳāf-ı istiġnā mekānumdur
Maḥabbet ʿālemi yirüm ferāġat ḳūt-ı cānumdur

Ümīdī Çelebi Belā bezminde cānā cām-ı çeşm-i ḫūn-feşānumdur
Ḫayāl-i laʿl-i mey-gūnuñ şarāb-ı erġuvānumdur

Dürrī Çelebi Ḳad-i mevzūnı ol şūḫuñ nihāl-i dil-sitānumdur
Leb-i laʿl-i süker-bārī ḥayāt-ı cāvidānumdur

Ẓarīfī-i Çorluvī Senüñ ey laʿli ġonca bāġ-ı kūyuñ gülsitānumdur
İden feryādı bülbül ṣanma anda murġ-ı dehānumdur

Sülūkī — Beni nālān iden bülbülveş ol ġonca-dehānumdur
Dilüm gūyā ḳılan ṭūṭī-ṣıfat şīrīn zebānumdur

Ḫalīlī — Seḥerde bülbüli zār eyleyen āh u fiġānumdur
Yaḳamı çāk iden gül gibi ol ġonca-dehānumdur

Ḫişālī — Dilā var u yoġum ʿālemde ol ġonca-dehānumdur
Muʿanber kākül ü zülfi ḥayāt-ı cāvidānumdur

Velehu Ḫişālī — Bütün dünyāyı bī-zār eyleyen āh u fiġānumdur
Maḥabbet gülşenin ser sebz iden eşk-i revānumdur

[Derkenar]

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — N'ola dirsem ḫaṭ-ı laʿl-i lebüñ menşūr-ı cānumdur
Ḳaşuñ ṭuġrāsı cānā ḫayliden ḫāṭır- nişānumdur

Fevrī Efendi — Belā bezminde gözyaşı şarāb-ı erġuvānumdur
Dehānumda zebānum sāḳiyā anda lisānumdur

Şānī — Ḥarīm-i yārda teslīm olan cisimde cānumdur
Mezār-ı ʿaşḳa ʿazm iden benüm rūh-ı revānumdur

Şānī — Benüm ḳaddüm kepāḍe iden ol ebrū-kemānumdur
Ḫayāl-i tīri ammā ḫayliden ḫāṭır nişānumdur

Ḫişālī — Gül-i ruhsāruñ ʿaksi çeşm-i terde gülsitānumdur
Açup sīr-ābı reyyān eyleyen eşk-i revānumdur

Velehu

Nevʿī Efendi — Senüñ maḥzūnuñ olmaḳ baña şādān olmadan yegdür
Ġamuñla aġlamaḳ illerle ḫandān olmadan yegdür

Şānī Beg — Ḳapuñda sā'il olmaḳ ġayre mihmān olmadan yegdür
Gedā-yı kūyuñ olmaḳ Mıṣra sulṭān olmadan yegdür

Cinānī-i Bursevī — Ḳapuñda çāker olmaḳ dehre sulṭān olmadan yegdür
Eşigüñde gedālıḳ şāh-ı devrān olmadan yegdür

Emānī Rusçuḳī — Yüzüñ görmek cihānuñ verdi ḫandān olmadan yegdür
Ġamuñla aġlamaḳ murġ-ı ḫoş-elhān olmadan yegdür

Ḫālişī Beg — Gedā-yı kūyuñ olmaḳ mīr-i mīrān olmadan yegdür
ʿAzīzüm ḳuluñ olmaḳ Mışra sulṭān olmadan yegdür

Yaḳīnī — Baña der-māndelik ḳapuñda dermān olmadan yegdür
Lebüñ yādıyla ölmek vāṣıl-ı cān olmadan yegdür

Ḫişālī — Bu demde cāhil olmaḳ ehl-i ʿirfān olmadan yegdür
Ḫar-ı lā-yefhem olmaḳ ṣāḥib-ʿiẓʿan olmadan yegdür

167b

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Ẕātī Beg — Dehānuñ bir ḳadeḥ laʿl-i lebüñ sāḳī şarābıdur
Kenārına dizilmiş dişlerüñ anuñ ḥabābudur

Ḫişālī — Hezāruñ yidügi gülzārda yapraḳ kebābıdur
Müdāmī güllerüñ nūş itdügi şebnem şarābıdur

[Derkenar]

Riyāżī-i Üskübī — Sipihri kāināt uñ ʿālem-i ʿaşḳuñ türābıdur
Yedi deryā mücerred reh-güzārınuñ serābıdur

Dervīş Paşa — Sāḳiyā mevsim-i güldür yine ṣoḥbet demidür
Getür ol ḳan olacaḳ bādeyi ʿişret demidür

Bāḳī Efendi — Dem-i ṣubḥ irdi getür bādeyi ṣoḥbet demidür
Mey-i nābile pür it sāġarı ʿişret demidür

Ḫişālī — Nev cevānum dil-i bī-çāreye himmet demidür
Eyleme cevr ü cefā mihr ü maḥabbet demidür

Köse Me'ālī — Gīsū-yı tāb-dārı cinān içre cīmdür
Ṣormañ dehān-ı yāri ḳamer içre mīmdür

Ḳabūlī Efendi — Maḳbūl olan zamānede merd-i saḳīmdür
Ṭoġruya istiḳāmeti cürm-i ʿazīmdür

Rūḥī-i Baġdādī — İnsān odur ki mālik-i ṭabʿ-ı selīmdür
Münḳād-ı emr ü nehy-i kelām-ı ḳadīmdür

Cinānī-i Bursevī — Ol serv-i ser-firāz ki nāmı ḥalīmdür
Gelmez cihāna öyle güzel Ḥaḳḳ ʿAlīmdür

Ḫişālī — Ey dil Bıçakçı-zāde kim ismi Kerīmdür
Kesmem ümīd-i vaṣlını Mevlā Kerīmdür

[Derkenar]

Ḫişālī — Rāh-ı viṣālüñ ʿāşıḳa pür-şūr u bīmdür
Miḳrāż-ı ġamla cismi anuñçün dü-nīmdür

Aḥmed Paşa — Ḥikmetde aġzı mübṭel-i ḳavl-i ḥekīmdür
Kem manṭıḳında noḳṭa-i vehmi dü-nīmdür

Fevrī — Rāh-ı viṣāl egerçi ki pür-şūr u bīmdür
Kesme ümīdüñi göñül Allāh Kerīmdür

Velehu Fevrī — Kūyuñ şafāsı leẕẕet-i dār-ı naʿīmdür
Hecrüñ cefāsı miḥnet-i nār-ı ḥacīmdür

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Ḫişālī — Ṭıfl-ı dil ʿāḳıl degül Mecnūn gibi dīvānedür
Bir esīr-i bend-i zülf ü kākül-i cānānedür

Vāḥidī — Āşinā-yı ʿaḳl olanlar ʿaşḳdan bī-gānedür
Ḳayd-ı ʿaşḳıyla muḳayyed olmayan dīvānedür

Żaʿīfī — Deşt-i ġamda baş açıḳ şūrīde-dil dīvānedür
Ḥālet-i Mecnūn anuñ yanında bir efsānedür

Firāḳī — Ġoncalar altun ḳadeḥler bāġlar mey-ḫānedür
Nāle-i bülbül ṣanasın naʿra-i mestānedür

Firāḳī — Leblerüñ öpse ḳadeḥ maʿẕūr ṭut mestānedür
Baş açıḳ yalın ayaḳ bir ḳıpḳızıl dīvānedür

Seyyid Feyżī Beg — Virmek almaḳ Ḥaḳḳ Teʿālānuñdur il efsānedür
Ġayr elinde nesne var ẓann eyleyen dīvānedür

Necātī Beg — Ruḫlaruñ şemʿine yanmaġa göñül pervānedür
Āteşe meyl eylerise ṭañ degül dīvānedür

Ḫişālī — ʿAşḳla meylüm yine ol āfet-i devrānedür
Āşināya āşinādur ġayriye bīgānedür

Velehu Ḫişālī — Cism ü cāna hecr-i zülfüñle göñül bī-gānedür
Ḥāşılı zencīrler ṭutmaz ʿaceb dīvānedür

[Derkenar]

Velehu Ḫişālī — Bu dil-i şūrīde kim bir ʿāşıḳ-ı dīvānedür
Her güle bülbül geçer her şemʿe bir pervānedür

Velehu Ḫişālī — Mūy-ı jūlīde degül başında Ḳayṣuñ lānedür
Murġ-ı devlet āşiyān itmiş sebeb āyāndur

168a

Ḫişālī — Ḥamdülillāh meyli yārüñ luṭfile iḥsānedür
Ḫūblarda ḥüsnile ḫāli gibi bir dānedür

Nevāyī — Sinsizin ey ʿömr-i cismüm rūḥdın bī-gānedür
Tilbe köñlüm hem melāmet kūyıda efsānedür

Velehu Nevāyī — Ol melāḥat şemʿidin mundaḳ ki cismüm yanadur
Her bir uçḳun ġam şebistānıda bir pervānedür

Bāḳī Efendi

Ḫūn-ı dil mey kāse-i ser anda bir peymānedür
ʿİşret-ābād-ı maḥabbet bir ʿaceb mey-ḫānedür

Emrī Çelebi

Meclis-i ʿaşḳında yaşum mey gözüm peymānedür
Çeşmüñ anuñçün gehī maḫmūr u geh mestānedür

Ḫayālī Beg

Rāstī ben şemʿ-i dil-sūzum ʿadüv pervānedür
Kim ṭutuşsa āteşe pervāne yā dīvānedür

Vuṣūlī Beg

Ḫidmetinde dil yılan yüzlülerüñ pervānedür
Şemʿ-i ʿaşḳa cān virür ʿāşıḳ olanlar yanedür

Firāḳī

Lāleler altun ḳadeḥler bāġlar mey-ḫānedür
Nāle-i bülbül ṣanasın her nefes mestānedür

Nevʿī Efendi

Yaş dükendi dīdeden dil pür-ġam cānā nedür
Ḥāṣılı ḫarcına yetmez bir ʿaceb vīrānedür

Zamānī

Tīr-i ġamzeñ meyli her dem sīne-i ʿuryānedür
Çün nişān itdi anı bildüm ki ḳasdı cānedur

Cemālī Çelebi

Dār-ı dünyā ṭobṭolu miḥnetle bir vīrānedür
Cāy-ı rāḥat añılan bunda hemān āb-ḫānedür

Nihānī

Dār-ı dünyā kim dilā bir eski mihmān-ḫānedür
Her k'anı taʿmīr ider ʿāḳıl degül dīvānedür

Ḫişālī

Ḳonmaḳ u göçmek içün dünyā müsāfir-ḫānedür
Bu ḫarāb evde ʿimāret ḳaṣd iden dīvānedür

[Derkenar]

Nevʿī Efendi

Ger ṣorarsañ şekl-i dāġ-ı lāle-i ḫamrā nedür
Şemʿ-i bezm-i yāre düşmiş sūḫte pervānedür

Mesīḥī Beg

Cāmdur çerḫüñ kimisi kimisi ḫum-ḫānedür
Ger dinilse nālesi çerḫin neden mestānedür

Şeyḫī-i Germiyānī — Dil müselsel zülfüñüñ sevdāsına dīvānedür
Cān münevver ḥüsnüñüñ şemʿine bir pervānedür

Vālihī-i Üsküb — Bülbül-i şūrīde bir bī-hūde-gū dīvānedür
Nār-ı ʿaşḳa yanmada üstād-ı gül pervānedür

Ẕātī Beg — Gerdeninde ḫālī yārün Rūmdan bir dānedür
Ey gönül billāh bir dāne degüldür yā nedür

Velehu Ẕātī Beg — Ḥüsnüñüñ meşşāṭasına mihr-i altun şānedür
Şaʿşaʿa ey māh-ı sīmīn-ten aña dendānedür

Ümīdī Çelebi — Dem-be-dem ey çeşmi ḫūnī çünki meylüñ ḳanadur
Tīġ-i müjgānuñla öldür ḳanuma gül ḳanadur

Velehu Ümīdī — Fikr ü ẕikrüm rūz u şeb ḫaṭṭ u ruḫ-ı cānānedür
Ḥamdülillāh saʿyimüz īmānile Ḳurʿānadur

VelehuÜmīdī — Vaṣf-ı dil-ber olmasa bir sözde ol efsānedür
Nitekim bī-ʿaşḳ olsa şehr-i dil vīrānedür

Hicrī — Ḫırmen-i ḥüsnüñde zülfüñ ḫūşe ḫālüñ dānedür
Begdeşi yoḳ kāyināt içinde o bir dānedür

Sulṭān Süleymān — Şemʿ-i ḥüsnüñe şehā cān u dilüm pervānedür
Ṭolanur zencīr-i zülfüñe gönül dīvānedür

Necātī Beg — İşiñi altun iden meydür gümüş peymānedür
Ol ḫarābāt ey birāder şimdi devlet-ḫānedür

Ḥarīrī — Kim ki bu dünyā-yı dūndan mihr umar dīvānedür
Āşinālıḳ isteyen bundan ʿaceb bī-gānedür

Vālīyü'l-ḳāḍī — Rūz-ı vuṣlatda dilā ḳaṣdum leb-i cānānedür
Revnāḳı zīrā ki ʿıyduñ sāġar u peymānedür

Ḫişālī — Kākül ü zülfüñ hevāsıyla gönül dīvānedür
Bir ḫalel irdi dimāġına sözi yabānedür

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Tācī-zāde — Ey gül-i raʿnā ṣabānuñ cünbişi āhestedür
Geh yürür geh diñlenür beñzer ġamuñdan ḫastadur

İsḥaḳ Efendi — Söz deminde ḫande-i laʿlüñ ki bir gül destedür
Güyiyā bir āl nāzik rişte ile bestedür

Sürūrī-i Şarḳī — Gerçi kim dil cevr-i dil-berden be-ġāyet ḫastadur
Ḥālümi bilmez benüm ol meh daḫi nā-restedür

Kemāl Paşa-zāde — Çeşm-i ḫūn-rīzüñ ġamından āh kim cān ḫastadur
Zülfüñ ucından göñül dām-ı belāya bestedür

Necātī Beg — Ṭañ yeli şimşād ḳadler ṭurrasında ḫastadur
Żaʿfi ġālib olduġıçün nālesi āhestedür

Ẕātī Beg — Ḳalbimüz sāfī mey-i devrān elinden ḫastadur
Sāḳīyā niçün ayaġın cünbişi āhestedür

Naẓmī-i Edirnevī — Gerçi ṭanbūruñ biraz āvāzesi āhestedür
Ḥālden ḫālī degül tār-ı şikeste bestedür

Cemālī Çelebi — Ḳaddinüñ dil olmasından gerçi göñlüm ḫastadur
Rişte-i cān mū-miyānuñ emrine vā-bestedür

Ḫişālī — Ḫaṭṭ-ı laʿl ü zülfüñ ucından dil ü cān ḫastadur
Şerbet-i vaṣluñla tīmār it şikeste-bestedür

[Derkenar]

Zühdī-i Vardarī — Rişte-i ʿaşḳına ḳazzāzuñ dil ü cān bestedür
Rāstī ʿaşḳından ol serv-i ḳadüñ kim restedür

168b

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Ebu'l Feṭḥ Sulṭān Meḥmed — Sāḳiyā mey vir ki bir gün lāle-zār elden gider
İrişür faṣl-ı ḫazān vaḳt-i bahār elden gider

Ẕātī Beg — Göricek ḥüsnüñ ʿinān-ı iḫtiyār elden gider
Tīġ-i ḫışmı luṭf it ey çābük-süvār elden gider

Ḫişālī — Sāḳiyā ṣun sāġarı kim nev-baḥār elden gider
Devr-i gülden ġayri yār-ı gülʿiẕār elden gider

[Derkenar]

Velehu Ḫişālī — Laʿlüñ işrāb eylesek ṣabr u ḳarār elden gider
Ḫürmeti ḳalmaz meyin ol iʿtibār elden gider

Ḫişālī — Ḫüsnüñ evṣāfın işitsem iḫtiyār elden gider
Zülfüñi yād itseler ṣabr u ḳarār elden gider

ʿĀlī Efendi — Mey ṣunılsa destüme ṣabr u ḳarār elden gider
Mürşidüñ pendi ṭutulmaz iḫtiyār elden gider

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Şemsī Paşa — Vecd olur ṣoḥbetde ṣūfī gāhī esmādan geçer
Ṣanma ey sāḳī anı cām-ı muṣaffādan geçer

Nevʿī Efendi — Fikr-i laʿlüñ her ḳaçan bu ḳalb-i şeydādan geçer
Dil ṣafādan mest olur gūyā ki dünyādan geçer

Ḫusrev Beg — Kim ki ʿĪsā gibi zāhid ḳayd-ı dünyādan geçer
ʿUnṣur-ı pāki anuñ çerḫ-i muʿallādan geçer

Ḫişālī — Mest-i laʿlüñ devr içinde cām-ı ṣaḥbādan geçer
Seyr idenler ol ḳıyāmet-ḳaddi dünyādan geçer

[Derkenar]

Ḫişālī — Ḳadd-i mevzūnuñ gören serv-i dil-ārādan geçer
Seyr iden ʿunvānını Dārāyı Dārādan geçer

Ṣebātī — Ebruvānuñ ʿaksi eşk-i çeşm-i bīnādan geçer
İki māhīdür ki gūyā rūy-ı deryādan geçer

Ḥişālī	Laʿlinüñ mesti geçenler cām-ı ṣaḥbādan geçer Serv-i ḳaddüñ seyr iden sāyir temāşādan geçer
Vaḥdetī	Maḥv olur ʿāşıḳ yüzüñ görse temāşādan geçer Berḳ-i ḥüsne tāb yoḳ Mūsā tecellādan geçer
Maḥmūd Paşa	Mihrüñile āhum ey meh-rū şüreyyādan geçer Eşk-i çeşmüm ḳaṭresi mevc urdı deryādan geçer
	Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim
Ḥālişī Maḫdūm-ı Bustān-zāde	Sāġar-ı billūr içinde bāde kim raḫşāndadur Gūyiyā bir şemʿdür fānūsda tābendedür
Bustān-zāde Maḫdūm-ı Ḥālişī	Şuʿle-i āhum şeb-i ġamda meh-i raḫşandadur Ḳaṭre ḳaṭre eşküm anda aḫter-i tābendedür
Dürrī Efendi	Ḥātem-i laʿli egerçi dil-berüñ raḫşandadur Mihr-i ruḫsārı velīkin gün gibi tābendedür
Sīne-çāk	On sekiz biñ ʿālemüñ maʿnāsı zāhid bendedür Bir ṣadef mānendidür ʿālem içinde bendedür
Hüdāyī Püser-i Aḫī-zāde	Gerçi zaḫm-ı tīri ol ḳaşı kemānuñ tendedür Yāresi ʿuşşāḳ-ı nālānuñ bilinmez ḳandedür
Tīġī Beg	Dilde mihrüñ dīdede şevḳ-i ruḫuñ tābendedür Sendedür gönlüm gözüm ey āftābum sendedür
Cemālī Çelebi	Bülbüle gül didigüm niteki cānum tendedür Ġam degül ġayre nigāh itsem ḳulaġum sendedür
—	Dönmezem ʿaşḳuñ yolından tā ki cānum tendedür Dil-rubā çoḳdur cihānda līk gönlüm sendedür
ʿAbdīyü'l-ḳādī	Her ne dem yārüñ ḫayāli dīde-i rūşendedür Ḳaṣr-ı tende baḥr-i eşküm seyr içün revzendedür

Saʿdī Efendi — Gün gibi ʿālemde ḳandīl-i ruḫuñ tābendedür
Anuñiçün pertevinüñ mihrine meh bendedür

Velehu Saʿdī — Güş idelden naẓm-ı dendānuñ düşüpdür bendedür
Şuʿle-i şevḳ-i ruḫuñdan mihr ü meh şermendedür

Velehu Saʿdī — Tā kemend-i zülf-i şeb-rengile meh bir bendedür
Tīr-i müjgānuñla mihr-i āsmān efgendedür

Ḫişālī — Mihr-i ʿaşḳuñ şevḳ-i rūyın dīdede tābendedür
Ḳaṭre ḳaṭre eşk-i çeşmüm encüm-i raḫşandadur

[Derkenar]

İsḥaḳ — Kevkeb-i baḫtuñ güneş gibi şehā tābendedür
Behcet-i ʿıyd-i cemālüñle cihān ferḫundedür

Selāmī — Aġlamaḳdur dem-be-dem kārum o şāhum ḳandedür
Zār u giryānum dem-ā-dem iki gözüm ḳandedür

Rūḥī — Āsitānuñda şu kim bir bende-i efgendedür
Kevkeb-i burc-ı şerefde ṭālīʿi ferḫundedür

Ḫāletī-i ʿAzmī-zāde — Kendümi cānā bilelden sırr-ı laʿlüñ bendedür
Hīç derūnumdan çıḳar mı nitekim cān tendedür

Selāmī — Aġlamaḳdur dem-be-dem işüm o şāhum ḳandedür
Zār u giryānum dirīġā iki gözüm ḳandedür

Ḫişālī — Pertev-i mihr-i ʿiẓāruñ dīdede tābendedür
Eşk-i çeşm ü şuʿle-i āh encüm-i raḫşandadur

Ḫayretī Beg — Ol güzeller pādişāhı kim ḫayāli bendedür
Menzili cānumdadur niteki cānum tendedür

İsḥaḳ Efendi — Reng-i ruḫsāruñ görüp gülşende gül şermendedür
Bāġda serv ü ṣanavber ḳaddüñe efgendedür

169a (boş)

169b

Rūḥī-i Baġdādī	Gül ruḫuñla baḥṣ ider gülzārda raʿnālanur Serv-i ḳaddüñle berāberlik ider bālālanur
Ḫişālī	Öykünüp ruḫsāruña gülşende gül raʿnālanur Ḳaddüñe taḳlīd idüp serv-i sehī bālālanur
Velehu Ḫişālī	Çeşm-i mestüñle ki tātār-ı müjeñ hem-pālanur Ser-be-ser iḳlīm-i dil ġāret olup yaġmalanur
Velehu Ḫişālī	Ṭıfl-ı ebced-ḫᵛānuñuz vāʿiẓ yine babalanur ʿĀleme vaʿż u naṣīḥat eyleyüp mollālanur
Şeyḫī-i Germiyānī	Güzellerüñ cefā ger cünbişüdür İyilerüñ daḫi iyilük işidür
Velehu Şeyḫī	Cihānuñ intiḳām itmek işidür Uran urılur u diyen işidür
Cemālī Çelebi	Ḳapuñ ḳulluġa çün dāyim işidür Skender de ʿaceb sulṭān kişidür
Necātī Beg	Didüm ki şehā sencileyin bir ḳamerüm var Didi ki benüm daḫi ḳamerde naẓarum var
Ḫayālī Beg	Ne yoluña ḫarc eylemege sīm ü zerüm var Ne bār-ı ġamuñ şeb-i ġamda seḥerüm var
—	Bīmār-ı ġarībüm şeb-i ġamda seḥerüm var Āhir-i nefsümdür saña gel bir ḫaberüm var
—	Gel gel öpeyin gerdenüñi derd-i serüm var Bir boynı uzaḫ yola giderün seferüm var
Nücūmī	Yoluña niṣār eylemege eşk-i terüm var Ey rūḥ-ı revānum senüñ içün nelerüm var

170a

Necātī Beg — Cānile cānımuz kim laʿl-i cān-perver ṣunar
Ṣūḫ dil-berdür aġızdan ṣanasın sükker ṣunar

Ḫişālī — Her ḳaçan cām-ı mey-i laʿl-i lebin dil-ber ṣunar
Güyiyā ʿuşşāḳa maʿcūn-ı leb-i dil-ber ṣunar

Velehu Ḫişālī — Sāḳī-i bezm-i ṣafā kim gül gibi sāġar ṣunar
Güyiyā cām-ı Cem ü mir'āt-ı İskender ṣunar

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Āhī Çelebi — Nice ṭaḥrīr idem evṣāfını ġāyet çoḳdur
Ḫāmede çaḳ o ḳadar ḳuvve-i bāzū yoḳdur

— — Ḥaḳ bu kim ġılẓet ider dünyede ādem çoḳdur
Ḳatı çoḳ bār-gīrān olmada ʿālem yoḳdur

Ḫişālī — Cevri ol ṣūḫ-ı cefā-pīşe nigāruñ çoḳdur
Çekmedük bār-ı cefāsı ġamın ʿāşıḳ yoḳdur

[Derkenar]

Rūḥī-i Baġdādī — Dehenüñ vaṣfın ider gerçi ki şāʿir çoḳdur
Dostum bencileyin bir söze ḳādir yoḳdur

Nergisīyü'l-ḳāḍī — Cevān eyler felek ṭıflı cevānı pīr Zāl eyler
ʿAceb sırdur hilāli bedr idüp bedri hilāl eyler

Raḥmī-i Bursevī — Miyānuñ mūya teşbīḥ eyleyenler ḳīl u ḳāl eyler
Hilāle beñzedüp ebrūlaruñ egri ḫayāl eyler

Kātibī — Şu ʿāşıḳ kim ġam-ı ʿaşḳuñla ẕevḳ ü şevḳ ü ḥāl eyler
Ne ḥavf eyler firākuñdan ne ümmīd-i viṣāl eyler

Ḫişālī — Riyāżet potasında cism-i zerdin kim ki ḳāl eyler
Be-her ḥāl ʿaşḳ-ı Mevlā anı ehl-i vecd ü ḥāl eyler

Velehu Ḫişālī — Ümīd-i būse-i laʿlin iden fikr-i muḥāl eyler
Hilāle beñzeden rā ḳaşlaruñ egri ḫayāl eyler

Ḫākī Üskübī — Melālet çekmezüm hergiz ki hicrān ber-kemāl eyler
Ki bir nesne kemāl olsa felek anı zevāl eyler

170b

Li-muḥarririhu — Ḫaṭ siyehdür görinen ṭarf-ı ruḫ-ı dil-berde
Sāye-i sünbül-i zülfüñ birisi ḳalmışdur

Yaḥyā Beg — Ayaġın öpdüm ol şāhuñ şefāʿat eyledi āḫir
Esās-ı Kaʿbe-i maḳṣūda sürdüm yüzümi vāfir

— — Baḥār oldı daḫi olmaz ḫazān-ı miḥnetüm āḫir
Açıldı her ṭaraf güller açılmaz ġonca-i ḫāṭır

— — Fünūnı n'idügin bilmek dilerseñ evvel ü āḫir
Futa şıḳmaḳda ṭas çalmaḳda başmaḳ silmede māhir

Dürrī yü'l-ḳāḍī — Gider aġyārla seyre beni ferdāya şalar
Ḫayflar dürr-i yetīm-i dili deryāya şalar

Ḫuşūʿī Beg — Boynuma şanmañ o meh zülf-i semen sāye şalar
Bir hümādur ser-i bī-devletüme sāye şalar

Ḫişālī — Yār kim gerdenüme zülf-i semen-sāye şalar
Şanuram şeh-per-i Cibrīl-i emīn sāye şalar

Ḫişālī — Bende olalı ol boyı şimşāde şanavber
Ḳurtuldı elümden olup āzāde şanavber

Bāḳī Efendi — Kuh-sārda olsa nola üftāde şanavber
Üftāde geçer sen boyı şimşāda şanavber

ʿİşmetiyü'l-ḳāḍī — ʿĀlemde şanurdum ola āzāde şanavber
Üftāde meger bir boyı şimşāde şanavber

Yaḥyā Beg — Anlar ki bāz-ı himmeti ʿanḳāya ṣaldılar
Gün gibi Ḳāf-ı ʿaşḳa varup sāye ṣaldılar

Seyfī — Anlar ki cennet istedi ʻuḳbāya ṣaldılar
Eblehleri bugün yine ferdāya ṣaldılar

171a

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Ḫişālī — Ḳaçan ol ġonca-dehen seyr-i gülistāne çıḳar
Kime çıḳmazsa dilā bülbül-i nālāna çıḳar

Velehu Ḫişālī — Ced-be-ced kim nesebüñ Rüstem-i destāne çıḳar
Kimdür ey şāh-ı cihān ḳarşuña ḫaşmāne çıḳar

Velehu Ḫişālī — Reh-i kūyuñ giderek ṣaḥn-ı gülistāne çıḳar
Ṣorıcaḳ laʿl-i lebüñ çeşme-i ḥayvāne çıḳar

[Derkenar]

Velehu Ḫişālī — Nāle-i bülbül-i dil künbed-i devrāna çıḳar
Ḳaçan ol ġonca-dehen seyr-i gülistāna çıḳar

Velehu

Ḳabūlī Efendi — Ḳaldı çāh-ı ẕeḳanuñda dil-i nālānı çıḳar
Gel ʿazīzüm var ol üftāde-i rindānı çıḳar

Ḫişālī — Çāh-ı ġamdan meded ol Yūsuf-ı Kenʿānı çıḳar
Gel yetiş Ḫıżr olup ol āfet-i devrānı çıḳar

Velehu

Rūḥī-i Baġdādī — Bu ne ḫūb u bu ne merġūb u bu ne ekrem olur
Bu ne maḥbūb-ı cihān bu ne şeh-i ʿālem olur

Seyyid Feyżī Beg — Çerḫ-i kec-rev işite gerçi göñül pür-ġam olur
Ber-ḳarār olmadığın seyr idicek ḫurrem olur

Ḫişālī — ʿĀşıḳuñ güşe-i miḥnetde enīsi ġam olur
Ġam nedür bilmeyen ʿālemde nice ādem olur

Velehu Ḫişālī — Derd-i hecrüñle göñül gerçi bugün pür-ġam olur
Ḥamdülillāh ki viṣālüñle yarın ḫürrem olur

Velehu Ḫişālī — Cām-ı mey yād-ı lebüñle baña cām-ı Cem olur
Senden ayru düşicek ḳand-i mükerrer sem olur

Ḳabūlī Efendi — Dem olur ādeme ḳan ağladur ey dil ġam olur
Ġam nedür ʿaynına gelmez dem olur ādem olur

Ḫişālī — ʿAyn-ı ʿĪsā gibi laʿlüñ ki Mesīḥā-dem olur
Ḫayl-i ʿuşşāḳa ruḫuñ Kaʿbe lebüñ zemzem olur

Velehu Ḫişālī — Rāh-ı ʿaşḳ içre dilā ʿāşıḳa maḥrem ġam olur
Bilmeyen ġam nedür ʿālemde nice ādem olur

Ṣāniʿī Edirnevī — Emicek laʿl-i ṣafā-baḫşuñı dil ḫurrem olur
Bir ḳadeḥ meyle kişi pādişeh-i ʿālem olur

Ḫişālī — Dil-ber itdükçe cefā cān u göñül ḫurrem olur
ʿUḳde-i ʿaşḳı derūnumda daḫi muḥkem olur

[Derkenar]

İbrāhīm Çelebi — Seni aġyārile görsek dilimüz pür-ġam olur
Kātib-i Yeñiçeriyān — İltifātuñ ola ger hem ġamımuz müdġam olur

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Her kimüñ murġ-ı dili beste-i dām-ı ġam olur
Iżtırāb eylese ger bendi daḫi muḥkem olur

Vālihī-i Üskübī — Geh ġubār-ı ġam-ı cānānile dil-pür-ġam olur
Geh ṣafā-yı rūy-ı mir'ātı ile ḫurrem olur

Ḥasan Çelebi-i Ḳınalı-zāde
İrişür cāna ṣafāgāh göñül ḫurrem olur
Gözümüñ yaşı ḳızıl ḳana boyanur dem olur

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde
İrse bīmār-ı belā ṣıḥḥate ḥāli kem olur
Ḫasta-i derd-i nigāra biticek mātem olur

Baḥr-i Ḫafīf

Şeyḫ Ḥamdī Çelebi
Hem-demi her kimüñ ki bülbül olur
Lā-cerem menzili anuñ gül olur

Bāḳī Efendi
Sāḳiyā cām-ı mey ne ḫoş gül olur
Her kim alsa eline bülbül olur

Vuṣūlī Beg
Ruḫ-ı sāḳī ḳaçan ki gül gül olur
Ḳamu bezm ehli anda bülbül olur

Ḫişālī
Tār-ı mülden ruḫuñ ki gül gül olur
Ehl-i meclis o demde bülbül olur

[Derkenar]

Ümīdī Çelebi
Tāb-ı mülden ki sāḳī gül gül olur
Ehl-i bezm aña ḳarşı bülbül olur

171b

Baḥr-i Hezec-i Maḥẕūf-ı Maḳṣūr

Ḳāsım Paşa
Götür yüzden niḳāb ey māh-peyker
Görünsün āftāb-ı sāye-perver

Velehu Ḳāsım Paşa
Ṣaçuñ sünbül yüzüñ berg-i gül-i ter
Ḫaṭ-ı ʿanber-feşānuñ müşg-i ezfer

Velehu Ḳāsım Paşa
Revān olsañ sen ey serv-i semen-ber
Gözüm yaşı olur senden revān ter

İbni Kemāl Paşa
Yüzüñ kim görse ey māh-ı münevver
Ṣanur kim nūrdur olmış muṣavver

Seyyid Nesīmī
Yüzüñ berg-i gül-i terdür gül-i ter
Boyuñ serv ü ṣanavberdür ṣanavber

Velehu
Seyyid Nesīmī
Yüzüñ muṣḥafdur ey rūḥ-ı muṣavver
Teʿālā şānuhu Allāhu ekber

Tācī-zāde
Lebüñe öyküneldi ġonca-i ter
Ṣabā ḫışm eyleyüp aġzını yırtar

Nevʿī Efendi
Nihān oldı gözümden zülf-i dil-ber
ʿAceb midür oḳursam küfri ezber

İsḥaḳ Efendi
Gel ey ġam göñlümi ḳılma mükedder
Ne virdüñ alımazsın hey birāder

Şemʿī
Ne ḫoş cādūdur ol zülf-i muʿanber
İdinmiş māhı bālīn mihri pister

Meʾālī yü'l-ḳāḍī
Aña ṭoġruldılar serviler ʿarʿar
K'olalar ḳāmet-i bālāña çāker

Velehu Meʾālī
Ne zībā ẕātuñ ey pākīze gevher
Teʿālā şānuhu Allāhu ekber

Necātī Beg
Nedür ol şūḫ-ṭabʿ u şāḫ-ı peyker
Miṣāl-i devḥa-i ṭūbā nigūn ser

Mesīḥī Beg
Ḳapuñda cismüm iken ḥalḳa-i zer
Niçün āhen-ger aña ḥalḳa eyler

Selmān
Olam dirseñ dilā ʿuşşāḳa server
Yüri meydān-ı ʿaşḳ içinde server

Ḫişālī
Lebüñ ḳand-i mükerrerdür mükerrer
Lebüñ ḳandine sükker ḳande beñzer

Velehu Ḫişālī — Cebīnin māh-ı enverden münevver
ʿİẕāruñ āftāb-ı sāye-güster

Velehu Ḫişālī — Ḳuluñdur ḫāver adlu mihr-i enver
Eşigüñ yaṣdanur ey māh-peyker

Velehu Ḫişālī — Cihānda yetmesün şimşād u ʿarʿar
Eger olmazsa servüm saña çāker

Cemālī Çelebi — Ṣalarlar ṣayd-ı māhī içün ekṣer
Beşikṭāşında oġlancıḳlar aġlar

Velehu Cemālī — İñende ser-keş olmasun o dil-ber
Ki ʿāşıḳlar anı zerle egerler

Velehu Cemālī — Cihānda mümkin iken seyr-i dil-ber
Ḫayāl-i ẓıllı ḳande oynadurlar

[Derkenar]

Ḫişālī — Hevā-yı kākül-i müşgīn-i dil-ber
Raḳībine oḳutdı küfri ezber

Velehu Ḫişālī — ʿİẕāruñ muṣḥafından ey gül-i ter
Tefeʾül eyledi erbāb-ı diller

Velehu Ḫişālī — Nice ʿārif cihāna raġbet eyler
Gelen dehre bilür kim gülmez aġlar

Velehu Ḫişālī — Görüp ḥüsn ü cemālin oldı çāker
Küçücükden Celāle'd-dīn-i ekber

Velehu Ḫişālī — Ẓuhūr idüp ġubār-ı ḫaṭṭ-ı dil-ber
Göñül āyīnesin ḳıldı mükedder

Velehu Ḫişālī — Femüñ yāḳūtdan dürc-i müdevver
İçinde otuz iki dāne gevher

Velehu Cemālī — ʿAceb bī-ẕevḳ imiş şey'-i mükerrer
Olursa fi'l-meṣel maʿnāda sükker

Velehu Cemālī — Nola vaṣf-ı lebüñ ḳılsam mükerrer
Dehānuñdur şehā bir teng-i sükker

Velehu Cemālī — Dediler yār ḫayli aḳçe ḫarcar
Dedüm ḫarc itse n'ola ardı işler

Velehu Cemālī — Diler çün ola ḫāk-i pāy-ı dil-ber
Niçün tā böyle geç geç deprenür yer

Velehu Cemālī — Bunı ḥükmince bilsüñ Zeyd eger ʿAmr
Maḳām-ı āḫiretdür āḫirü'l-emr

Ümīdī Çelebi — Ruḫıñda ḫāli şāh-ı Hind'e beñzer
Ki olmış iki ebrū sāye-bānlar

Velehu Ümīdī — Gidipdür ʿaḳl u hūşum cümle yek-ser
İçelden dest-i sāḳīden mül-i ter

Ḫayālī Beg — Raḳībüñ dil-berā kūyuñda n'eyler
Ki ʿĪsī ile çıḳmadı göge ḫār

Ḳabūlī Efendi — Ḫitāb-ı Ḥaḳḳa vü levlāke maẓhar
Muḥammeddür Muḥammeddür muḳarrer

Ḫişālī — ʿAsādur sāʿid-i sīmīn-i dil-ber
Ser-i zülf ejder-i Mūsā'ya beñzer

172a

Ḫişālī — Ey nigār-ı şūḫ u şengül bu ne ḥüsn ü ān olur
Gül yüzüñ seyr eyleyen bülbül gibi ḥayrān olur

Aḥmed Paşa — Her kimüñ kim hem-demi gül yüzlü bir cānān olur
Ḫānesi cennet gibi dāyim bahāristān olur

Ẕātī Beg	Kime yansam sūz-ı dilden yüregi biryān olur Kime aġlasam gözümden eşk-i çeşmi ḳan olur
Velehu Ẕātī	İşigüñde gāh seg-bān u gehī der-bān olur Ḫoş dimişler bunı ey dil kim göñül sulṭān olur
Seyyid Nesīmī	ʿIyd-ı ekberdür cemālüñ cān saña ḳurbān olur Āb-ı ḥayvāndur dudaġuñ her kim içer cān olur
Nevāyī	Ol ḳuyaş kim salṭanat burcı aña tābān irür Barça şehler cism irür ol barçasıġa cān irür
Velehu Nevāyī	Tā ḫayāliñ ki köñülge köz-ārā mihmān irür Közile köñlüm arasıda ḥaseddin ḳan irür
Velehu Nevāyī	Kök ġazālī çünki kāfūr üzre müşk-efşān [irür] Kevkeb-efşān közlerimdin ol ḳuyaş pinhān irür
Bahārīyü'l-ḳāḍī	Mihr-i ḫaddüñ kim baña āḫir nefes īmān olur İrte bir gün nāme-i aʿmālüme ʿunvān olur
Cinānī Paşa	Olsa peydā dūd-ı āhum gözlerüm giryān olur Ebr-i ẓulmet ẓāhir olsa lā-cerem bārān olur
ʿAmrīyü'l-ḳāḍī	Ḫaṭṭ belürse gerd-i ḫaddüñde gözüm giryān olur Hāle devr itse ḳamer eṭrāfını bārān olur
Ḥasan Çelebi-i Ḳınalı-zāde	Eyleseñ ʿazm-i sefer cānā gözüm giryān olur Pādişehler bir yaña ʿazm eylese bārān olur
Naẓmī-i Edirnevī	Yād idüp dil-dārı āh itsem gözüm giryān olur Bād-ı ḳıble esse lā-büd dāyimā bārān olur
Peyāmī	Aġlarum bülbül gibi ḳārum benüm efġān olur İşidüp feryādumı ol ġonca-leb ḫandān olur
—	Her ḳaçan āh eylesem ʿālem ḳamu sūzān olur Aġlasam hecr-i femüñle mülk-i dil vīrān olur

Ḫayālī Beg

Kaʿbe-i kūyında her kim dil-berüñ ḳurbān olur
Gerçi bir serden geçer ammā ser-ā-ser cān olur

Fużūlī

Ḫārdan ḫūn-rīzlik gördükçe gün ḫandān olur
Ṣabr iden ḫayl u ḥaşem bī-dādına sulṭān olur

Velehu Fużūlī

Ġonca baġrı dehr-i bī-dādile evvel ḳan olur
Ṣonra yüz luṭfile göñli açılur ḫandān olur

Velehu Fużūlī

Ṣanma dökmek ehl-i beytüñ ḳanını āsān olur
İḫtirāz it kim saña her ḳaṭre bir peykān olur

Bāḳī Efendi

Hecr-i laʿlüñle dem-ā-dem dīde ḫūn-efşān olur
Gözlerüm sildükçe destüm pençe-i mercān olur

Dürrī Efendi

Şol göñül kim luṭf-ı Ḥaḳla vāṣıl-ı ʿirfān olur
Şüphe yoḳdur lā-cerem ol cān içinde cān olur

Seyyid Feyżī

Ḳanġı ʿāşıḳ ʿıyd-ı vaṣl-ı bāde-i ḳurbān olur
Vāṣıl-ı cānān olur ṣanmañ anı bī-cān olur

Ḫişālī

Kim ki ʿıyd-ı vaṣl-ı dil-berde dilā ḳurbān olur
Ṣanma kim ol cān virür başdan ayaġa cān olur

[Derkenar]

ʿĀlī Efendi

Cism-i ḫāki feyż-i iḥsānuñ görüp ziyān olur
Nitekim çerḫ aġladuḳça gülsitān ḫandān olur

Vuṣūlī Beg

Ḳaplasa ruḫsāruñı zülfüñ gözüm giryān olur
Her ḳaçan kim ebre ṭolunsa güneş bārān olur

Sulṭān Süleymān

Yāre karşu her ḳaçan cān bülbüli nālān olur
Ġoncaveş eyler tebessüm gül gibi ḫandān olur

Ḳāsım Paşa

Ṣubḥ-dem kim āftāb-ı ṭalʿatuñ tābān olur
Ẕerre gibi çerḫe girer mihr-i nūr-efşān olur

Muʿīdī — Cān gibi laʿlüñ ḳaçan kim dīdeden pinhān olur
Her ḳadeḥ kim nūş idem ġamdan içümde ḳan olur

Ḫişālī — Vādī-i fürḳatde dil ṭıflı nice ḫandān olur
Ḳande bir ġam yārsız ḳalsa aña yārān olur

Velehu Ḫişālī — İltifātuñla dil ü cān mülki ābādān olur
Ḳılmasañ yap yap ʿimārın yıḳılup vīrān olur

Velehu Ḫişālī — Kaʿbe-i kūyında her kim dil-berüñ ḳurbān olur
Ḳurtulup derd ü belādan başına sulṭān olur

Velehu Ḫişālī — Yā Rab ol nesl-i perīde bu ne ḥüsn ü ān olur
Seyr iden bir gün cemālin nice yıl ḫayrān olur

Velehu Ḫişālī — Her ḳaçan kim gül gibi ol ġonca-leb ḫandān olur
Bülbül-āsā kārum āh u nāle vü efġān olur

Ḫayretī Beg — Çeşm-i ḫūn-rīzüñ elinden dīdeler giryān olur
Hey ne ẓālimsin ki işigüñde yüz biñ ḳan olur

Ḫāletī-i ʿAzmī-zāde — Şuʿle-i sāġar ḳaçan kim bezme nūr-efşān olur
Dest-i sāḳī baḥr-i şevḳe pençe-i mercān olur

Velehu Ḫāletī — Şeyrgehde ġayrla görse seni giryān olur
Şīşe-i çeşmümle dil güyā gül-āb efşān olur

Nevāyī — Bil ü aġzı köz irgürmesde çün pinhān irür
Bes müyı ḳuçmaḳ anı öpmek ḳaçan imkān irür

Hüdāyī — Ṭālib-i Ḥaḳ olmayanlar şanma kim insān olur
Maḥmūd Efendi — Ṣūreti ādemdür ammā sīreti şeyṭān olur

Ẕātī Beg — Yāri ʿuryān ḥavżda görsem gözüm giryān olur
Ḫāle kim māhı iḫāṭa eylese bārān olur

ʿAzīzī Beg — Her ne dem gül-nār-ı laʿlüñçün gözüm giryān olur
Sürḫ-i eşkümden cihān pür-dāne-i rümmān olur

Velehu ʿAzīzī
Vaṣf-ı ḫaṭṭuñ kim bürrān-ı naẓmuma ʿunvān olur
Naẓmum ol ʿunvānile ser-defter ü dīvān olur

Uṣūlī
Bir melek sevdüm ki görse ins ü cān ḥayrān olur
Allāh Allāh ol perī-peyker ne ḫūb insān olur

172b

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

ʿĀṣıḳ Paşa
Ey gönül terk eyle ol yāri ki ġayre yār olur
Ḳor seni hecrile gider hem-dem-i aġyār olur

Bāḳī Efendi
Sūz-ı ʿaşḳuñla ḳaçan kim dilden āh u zār olur
Āh dūd u dūd ebr ü ebr āteş-bār olur

ʿĀlī Efendi
Ṣanma āhumdan şeb-i hecrüñde ʿālem nār olur
Lemʿa şuʿle şuʿle şemʿa şemʿa pür-envār olur

Ḳara Fażlī
Aġlayup yād-ı lebüñle dil ḳaçan kim zār olur
Cism-i çeşm ü çeşm-i çeşme çeşme deryā-bār olur

ʿUlvī Çelebi
Şevḳ-i ḫaddüñle şu dem kim işüm āh u zār olur
Āh nār u nār nūr u nūr mihr āṣār olur

Medḥī
ʿĀlem-i şevḳ içre ẕerre her ḳaçan devvār olur
Ẕerre mihr ü mihr çerḫ ü çerḫ pür-envār olur

Şemsī
Seyre çıḳsam her ṭarafdan dāmenüm pür-ḫār olur
Gülşene varduḳça bülbül gibi işüm zār olur

Nevʿī Efendi
Ḳande bir ġam yārsız ḳalsa benümle yār olur
Bir belā kim ṣāḥibin bulmaz baña ġam-ḫᵛār olur

Velehu Nevʿī
Sen güneş-ruḫsārla her ḳara yüzlü yār olur
Sāyeveş ancaḳ benüm yārüm der ü dīvār olur

Fużūlī
Her saʿādet-mende kim tevfīḳ-i devlet yār olur
Vāḳıf-ı sırr-ı nihān u kāşif-i esrār olur

Velehu Fużūlī — Ḥüsnüñ olduḳça füzūn ʿaşḳ ehli artıḳ zār olur
Ḥüsn ne miḳdār olursa ʿaşḳ ol miḳdār olur

Ḥayretī — Ey göñül her mübtelā kim ʿāşıḳ-ı dīdār olur
Baġrı yaşlı gözi yaşlı işi āh u zār olur

Dürrī Efendi — Rāh-ı ʿaşḳ içre şu kim Manṣūrveş ber-dār olur
Kārı başa irgirüp ʿālemde ber-ḫūrdār olur

Şināsī — Murġ-ı dil gülzār-ı kūyuñda dem-ā-dem zār olur
Bülbülüñ güldür murādı ġayrısı aġyār olur

Ḫātemī Beg — Çün ġam-ı ḫadd ü ḳad ü zülfüñle āh u zār olur
Āh nār u nār ḫāk u ḫāk sünbül zār olur

Ḫişālī — Ḫusrevüm vara vara ġāyetde Şīrīn-kār olur
Ṭūṭī-i güyāya laʿli bāʿiş-i güftār olur

[Derkenar]

Ḫişālī — Nuṭḳa gerçi güç gelür gelse velī dür-bār olur
Leẕẕet-i laʿlinden ayrılmaḳ aña düşvār olur

Seyyid Feyżī Beg — Ḳanġı bī-dil ʿāşıḳuñ kim dīdesi ḫūn-bār olur
Bir deme vāṣıl olur kim lāyıḳ-ı dīdār olur

Velehu Feyżī — Anuñiçün ʿāşıḳ-ı bī-çāreler bīmār olur
Bir ṭabīb-i ḥāẕıḳa ol vāsıṭayla yār olur

Yaḥyā Beg — Sālik-i rāh-ı fenā yoġ olmaġile var olur
Göz gibi envār-ı ʿayn-ı ʿaşḳile hem-vār olur

Cevrī-i Stanbulī — Çeşm-i maḥmūrı ne dem kim ḫ̆ābdan bī-dār olur
Fitne-i mestāne ḫavf-ı ġamzeden huşyār olur

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb

Maḥmūd Paşa

Çün nūr-ı ṭalʿatuñ ṣanemā āşikār olur
Ḫurşīd ü meh zevāle düşüp şerm-sār olur

Vaṣfī

Zülfüñ ḳaçan ki gün yüzüñe perde-dār olur
ʿĀlem gözüme ḳara şaçuñ gibi tār olur

Ṣunʿī Pīr

Zülfüñ ḳaçan ki gün yüzüñe tār-mār olur
Her tārı yine bu dil-i miskīne mār olur

Naẓmī-i Edirnevī

Her dil hevā-yı ʿaşḳile kim bī-ḳarār olur
Nerd-i belāda döne döne kārı zār olur

Ḫişālī

Zülf-i siyeh ki gün yüzüñe perde-dār olur
Ẓulmāt-ı şeb o günde bana āşikār olur

[Derkenar]

Ümīdī Çelebi

Cānā ḳaçan ki sebz-i ḫaṭuñ nev-bahār olur
Giryeyle gözlerüm ṣanasın cūy-bār olur

Ḫişālī

Ḫaṭṭuñ gelince ḳanlu yaşum cūy-bār olur
Bāʿiş ṣafā-yı ḫāṭıra gerçi bahār olur

Velehu Ḫişālī

Ẓülf-i ruḫuñla şol ki şehā bī-ḳarār olur
Āh u fiġān u nālesi leyl ü nehār olur

Velehu Ḫişālī

Ṣaḥn-ı çemende gül açılup kim bahār olur
Bī-çāre bülbülüñ işi feryād u zār olur

Velehu Ḫişālī

Ṭaliʿ meded iderse dile baḫtı yār olur
Çizmez kenār ol āfeti būs u kenār olur

Zemīnī-i Stanbulī

Dünyā ḳaçan ki tāzelenüp nev-bahār olur
Ḳanlu yaşumla yer yüzi hep lāle-zār olur

173a

Cevrī-i Stanbulī
Esüp nesīm-i ṣafā-baḫş dil-güşā-yı bahār
Şüküfte itdi dil-i ġoncayı hevā-yı bahār

Meẕākī-i Bosnevī
Açınca ġoncaları bād-ı dil-güşā-yı bahār
Hezār naġme ider murġ-ı ḫoş nevā-yı bahār

Ḫişālī
Vardı ḫarāba mülk-i dil ü cān birer birer
Yaġmaya virdi ol gözi fettān birer birer

Ḫişālī
Gitdi elümden ʿaḳl u dil ü cān birer birer
Yaġmaya virdi zümre-i ḫūbān birer birer

Nergisīyü'l-ḳādī
Ṭoplaşdı milket-i dile ḫūbān birer birer
Yaġmaya gitdi ʿaḳl u dil ü cān birer birer

Ḫuşūʿī Beg
Zer dügmesin çözince o cānān birer birer
Gūyā açıldı ġonca-i ḫandān birer birer

Ḫişālī
Seyrāne çıḳdı gülşene ḫūbān birer birer
Gözden geçürdi dīde-i giryān birer birer

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Nāmī
Maḥabbet tīri çün ḳavs-i ḳaẕādan cāna düşmişdür
Gedā-yı ʿaşḳ olup dil-ber şeh-i ḫūbāna düşmişdür

ʿİẕārī
Ne dil kim kākülüñle ġamze-i fettāna düşmişdür
Ya berdār oldı yaḫūd ḫançer-i bürrāna düşmişdür

Ḫişālī
Ḫayāl-i ʿaks-i rūyuñ dīde-i giryāna düşmişdür
Anuñçün āh u nāle bu dil-i nālāna düşmişdür

173b

Seyyid Feyżī Beg
Girībānuñ şehā mihr-i cihān-ārāya maṭlāʿdur
Ḫilāl ebrūlaruñ ey māh-peyker iki mışrāʿdur

Ḫişālī — Girībānı o māhuñ pertev-i ḫurşīde maṭlāʿ dur
Gülistān-ı ḥüsünde ebruvānı iki mışrāʿ dur

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Ḫişālī — Künc-i fürḳatden ol āfet ile ṣoḥbet yegdür
Bīm-i hicrāndan ise ʿālem-i vuṣlat yegdür

Velehu Ḫişālī — Vaṣl-ı dil-dārdan ʿāşıḳlara fürḳat yegdür
Yāddan bildügi yārānile ülfet yegdür

İsḥaḳ Çelebi — Dem-i şādī vü feraḥdan ġam u miḥnet yegdür
Yādlardan baña yārānile ṣoḥbet yegdür

Helākī — ʿĀlem-i ẕevk ü ṣafādan ġam-ı fürḳat yegdür
Bīm-i hicrāndan ümīd-i dem-i vuṣlat yegdür

[Derkenar]

Riyāżī — Gerçi ẕilletden ise kişiye devlet yegdür
Pādişehlikden işigüñde meẕellet yegdür

Seyyid Feyżī Beg — Gerçi ṣūfī gibi ṭāliblere ḫalvet yegdür
Ehl-i ʿirfānile sāliklere ülfet yegdür

Ḫişālī — ʿĀşıḳ-ı ṣādıḳa iẓhār-ı ṣadāḳat yegdür
Ġayrıya mihr ü maḥabbetden ʿadāvet yegdür

Baḥr-i Mużāriʿ

Maḥmūd Paşa — Ol serv-i māh-çihre ki gülden yañaġı var
Cān u göñülde lāleleyin mihri dāġı var

Lāmiʿī-i Bursevī — Ḫūnīn gözüm ki lāle gibi cānda dāġı var
Bir şehriyārdur ḳızıl altun otaġı var

Bāḳī Efendi — Mihr-i ruḫuñla dilde kimüñ tāze dāġı var
Tāb-ı çerāġ şems ü ḳamerden ferāġı var

Ṣunʿī — Dil geşt ider cemālüñi şevḳüñle dāġı var
Ṣan şehri ṭolanur bir ışıḳdur çerāġı var

Şikārī Aḥmed Beg — Degüldür şaʿşaʿa mihrile āh-ı pür-şerārumdur
Zebūn olmış sipihrüñ tevseni oḳlu şikārumdur

Ḫişālī — Benüm ol rūḥ-ı ṣānī ḳaṣr-ı tende şehriyārumdur
Nigārum şūḫ u şengül şīve-kārum nāzlı yārumdur

Velehu Ḫişālī — Nigār-ı gülşen-i kūyuñla ḥüsnüñ lāle-zārumdur
Hezārān bülbüli bī-zār iden feryād u zārumdur

Velehu Ḫişālī — Dilā mihr ü maḥabbet yāre arż itmek şiʿārumdur
Bu fen içre benüm Ferhād u Mecnūn iḫtiyārumdur

Velehu Ḫişālī — Dil ü cān naḳdini ṣarf eylemek yāre şiʿārumdur
Fedā itmek yolına cümle varum iftiḫārumdur

Fevrī Efendi — Degüldür çerḫ ü encüm dūd-ı āh-ı pür-şerārumdur
Şihāb atıldı ṣanmañ ol benüm düşgün sitāremdür

Dervīş Paşa — Benüm şol dil-ber-i raʿnā yañaġı gül-ʿiẕārumdur
Enīsüm mūnisüm cānum ʿazīzüm ġam-güsārumdur

Vedāʿī İnebaḫtī — Ruḫuñ verd-i ṭurādur (?) ḫaṭṭ-ı sebzüñ nev-bahārumdur
Hevā-yı ḳadd-i dil-cūyuñla eşküm cūy-bārumdur

174a

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Vaḥdetī-i Baġdādī — Mesīḥā nuṭḳ-ı cān-efzāyı güftāruñdan almışdur
Kelām-ı muʿcizi laʿl-i şeker-bāruñdan almışdur

Zeyrekī — Żiyāyı ṣubḥ-ı ṣādıḳ mihr-i ruḫsāruñdan almışdur
Ṣabā miskīnligi zülf-i siyeh-kāruñdan almışdur

Ḫişālī — Ṣabā miskīnligi gīsū-yı ṭarrāruñdan almışdur
Hevā sünbüllügi zülf-i siyeh-kāruñdan almışdur

Velehu Ḫişālī — Żiyāyı māh-ı ḫurşīd iki ruḫsāruñdan almışdur
Ṣafāyı cām-ı Cem laʿl-i şeker-bāruñdan almışdur

Velehu Ḫişālī — Cilā vü ṣafveti āyīne ruḫsāruñdan almışdur
Ḫırāmı ey sehī-ḳad serv-i reftāruñdan almışdur

Seyyid Feyżī Beg — Ṣadā-yı raʿd ey dil nāle vü zāruñdan almışdur
Felek bārān niṣārın eşk-i dür-bāruñdan almışdur

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Seyyid Feyżī Beg — Varise meclis ider gülşende sulṭān-ı bahār
Yuyup arıtdı bisāṭ-ı ḫāki bārān-ı bahār

Velehu Feyżī Beg — Fer ü şevketle geçüp taḫtına sulṭān-ı bahār
Pādişāhāne ḳuruldı yine dīvān-ı bahār

Velehu Feyżī Beg — Serverā ẕātuñdan özge var mıdur cān-ı bahār
Feyż-baḫş ol ʿāleme var iken imkān-ı bahār

Baḥr-i Mużāriʿ

Ḫişālī — ʿAşḳı ol āfet ʿāşıḳ-ı bī-çāreden bilür
Sevmek sevilmegi dil-i āvāreden bilür

Ḫāletī-i ʿAzmī-zāde — İller belāyı ṣābit ü seyyāreden bilür
Ammā dil-ehli dil-ber-i meh-pāreden bilür

Ḫusrev Beg — Şerḥam görenler āhumı ol yāreden bilür
Derdüñle ben neler çekerin Yaradan bilür

Ḫişālī — Güş eyleyen fiġānumı hep yāreden bilür
Ammā ki ben neler çekerin Yaradan bilür

[Derkenar]

Ḫişālī — Yār ʿāşıḳını sīne-i meh-pāreden bilür
Üftādesi olanları nezẓāreden bilür

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Cemālī Çelebi
Degişmek ʿaḳlı ʿaşḳa pādişālıḳdur disem Ḥaḳdur
Güzel sevmek begüm ẕevḳ-i selīme mālik olmaḳdur

—
Dilā zanpāralıḳ sancaġı gerçi başḳa sancaḳdur
Ḳabūl itmez beyoglı begler anı ġāyet alçaḳdur

Ḫişālī
Elüñde nesne var şanma viren Ḥaḳdur alan Ḥaḳdur
Cihānda Fāʾil-i Muḫtār odur Faʿāl-i Muṭlaḳdur

Velehu Ḫişālī
Ġarez ʿaşḳ-ı mecāzīden ḥaḳīḳatdür disem ḥakdur
Ṣubūtın müddeʿī daʿvā iderse şāhidüm Ḥaḳdur

174b

Ẕātī Beg
Ḫorūs-ı ʿarşuñ efġānum ḥużūrını uçurmışdur
Kevākib leşkerin āh-ı seḥergāhum göçürmişdür

Ẕātī Beg
Ṣaḳın ṣayyād-ı ʿālemden kemān-ı ḥīle ḳurmışdur
Niçe ʿāḳıllara ġaflet kemānından oḳ urmışdur

Ẕātī Beg
Ruḫ-ı yāre naẓarsızlar naẓar zaḫmını urmışdur
Görenler beñ ṣanur nāzikligüñden ḳan oturmuşdur

Żiyāyī
Göñül āh iderek feryādın eflāke uçurmışdur
Gözüm ḳan aġlamaga başladı bilmem ne görmişdür

Ẕihnī
O māhuñ çeşm-i seḥḥārı egerçi ḫ̆āba varmışdur
Uyumışken şer ü şūrını āfāḳuñ uyarmışdur

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb

Seyyid Feyżī Beg
Ḳanġı kitāba vaṣf-ı miyānuñ nüviştedür
Şīrāzesine cānile dil iki rişdedür

Ḫişālī
Rūḥ-ı muṣavveriyle vücūdı siriştedür
İns ü perī degül o melek-ḫū firiştedür

Maḳālī Efendi — Bir āftāb-ı ḥüsne göñül mühr bestedür
Ḥaḳḳāki baḫt-ı yāri vü ṭālic ḫucestedür

Ẕihnī — Lac lüñ ġamıyla bu dil-i pür-ḫūn ki ḫastadur
Bir cevher-i laṭīfdür ammā şikestedür

175a

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Sulṭān Süleymān — Çeşm-i fettānuñ senüñ her laḥẓa āl üstindedür
Zülf-i şeb-rengüñde her dem ḳīl ü ḳāl üstindedür

Bāḳī Efendi — Kevkeb-i baḫtum benüm burc-ı melāl üstindedür
Āfitāb-ı ṭālicüm her gün zevāl üstindedür

Velehu Bāḳī — Ḥalḳa ḥalḳa zülf kim ol ḫaṭṭ u ḫāl üstindedür
Şekl-i ṭuġrādur miṣāl-i bī-miṣāl üstindedür

cİşretī — Ol elā gözler bizümle mekr ü āl üstindedür
Ġamzeler cuşşāḳile ceng ü cidāl üstindedür

Maḳālī Efendi — Ḫāller kim ol ruḫ-ı gül-reng-i āl üstindedür
Her biri cuşşāḳına bir reng ü āl üstindedür

Nevcī Efendi — Ḫaṭṭ-ı nev-res kim o lacl-i bī-miṣāl üstindedür
Ẕevraḳ-ı ẕevḳ u ṣafā āb-ı zülāl üstindedür

cAṭāyī-i Nevcī-zāde — İki ruḫlar kim o ḳadd-i bī-miṣāl üstindedür
Gūyiyā iki gül-i ter bir nihāl üstindedür

Ṣābirī — Ḫāl-i dil-ber kim leb-i al-i zülāl üstindedür
Selsebīl armaġanuñ gūyā belāl üstindedür

Refīcī yü'l-ḳāḍī — Dir görenler laclüñüñ k'ol ḫaṭṭ ü ḫāl üstindedür
İki mıṣracı çeşme-i āb-ı zülāl üstindedür

ʿAhdī — Gerdiş-i gerdūn ki dāyim infiṣāl üstindedür
Ṭālib-i dünyā-yı dūn yañlış ḫayāl üstindedür

ʿAşḳī — O ḳamer-ruḫ keştī-i ferḫunde fāl üstindedür
Mihr-i raḫşāndur ṣanasın bir hilāl üstindedür

Velehu ʿAşḳī — Zülfüñ üzre rā ḳaşuñ mehdür hilāl üstindedür
Ḫaddüñile ḳaddüñ ol gül kim nihāl üstindedür

Ḫişālī — Ḳākül-i müşgīni kim gül-berg-i al üstindedür
Sāyebāndur k'Aḥmed ü aṣḥāb u āl üstindedür

Ṣādıḳ — Ṭaḳ-ı ebrūlar ki ḫāl-i bī-miṣāl üstindedür
Gūyiyā köpridürür kim Dānyāl üstindedür

[Derkenar]

Şemsī — Çeşm-i mestüñ dil-berā her demde āl üstindedür
Her naẓarda tīr-i müjgānuñ ḳıtāl üstindedür

Velehu Şemsī — Çeşmdür ey ġonca-fem zülfüñ cemāl üstindedür
Rā ḳaşuñ şol mehe beñzer kim hilāl üstindedür

Ḫāliṣ Beg — Şol ʿaraḳ kim ol cemāl-i bā-kemāl üstindedür
Ḳaṭre-i şeb-nem gibidür verd-i al üstindedür

Dürrī Efendi — Zülf-i ʿanber-bū ki her dem rūy-ı al üstindedür
Cīmdür her laḥẓa ayrılmaz cemāl üstindedür

Ḫişālī — Rūz u şeb çerḫüñ meh ü mihri zevāl üstindedür
Mihr-i rūyuñ gün-be-gün kesb-i kemāl üstindedür

Şāh Çelebi — Ḫāl kim ol ʿārıż-ı āteş miṣāl üstindedür
Nesl-i Mevlānā — Bir Mecūsīdür ki ehl-i dīne āl üstindedür

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Ḳāsım Paşa — Bir yerüñ k'ol dil-ber-i ḫūrī-liḳā üstindedür
Cennet-i firdevs anuñ altında yā üstindedür

Necātī Beg — Zülf-i müşgīn kim ʿiẕār-ı dil-rubā üstindedür
Sūre-i ve'l-leyldür kim ve'ḍ-ḍuḥā üstindedür

Naẓmī-i Edirnevī — Ḫaṭṭ-ı cānān kim o laʿl-i cān-fezā üstindedür
Mūrdur gūyā ki şehd-i pür-ṣafā üstindedür

Yaḥyā Beg — Ḳaşlaruñ kim ol ʿiẕār-ı meh-liḳā üstindedür
Saṭr-ı bismillāhdur kim ve'ḍ-ḍuḥā üstindedür

Ḫişālī — Zülf-i müşgīn kim ʿiẕār-ı meh-liḳā üstindedür
Ebre beñzer kim Muḥammed Muṣṭafā üstindedür

Velehu

Me'ālīyü'l-ḳāḍī — Kākülüñ ol cīme beñzer kim cinān üstindedür
Ġamzeler ol sīne beñzer kim sinān üstindedür

[Derkenar]

Ḫişālī — Ḳāmetüñ kim kākül-i ʿanber-feşān üstindedür
Naḫl-i güldür kim hezār u āşiyān üstindedür

Emrī Çelebi — Ḳaşlarum kim ʿayn-ı laʿl-i dür-feşān üstindedür
Bildürür gūyā ki bir cūy-ı revān üstindedür

Velehu Emrī — Zülf-i pīçīdeñ ki laʿl-i dür-feşān üstindedür
Ol elif-ḳad beñzer ol cīme ki cān üstindedür

175b

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim
Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün

Sulṭān Süleymān — Yine mest oldı cānānum ele aldı revān ḫançer
İçelden ḫūn-ı ʿuşşāḳı olupdur ḫūn-feşān ḫançer

Bāḳī Efendi — İderken tīr-i müjgānuñ gibi ḥükmin revān ḫançer
Görüp şemşīr-i ġamzeñ kendüden geçdi hemān ḫançer

ʿĀlī Efendi — Elüñden her ne dem ḳan dökse ey serv-i revān ḫançer
Olur bir serde aşlanmış nihāl-i erġuvān ḫançer

Vālī Çelebi — Geçüp yanına dil-dāruñ çün oldı kām-rān ḫançer
Revā mı ʿāşıḳuñ ḫūnını dökmek her zamān ḫançer

ʿUlvī Çelebi — Çeker ḫışmile ʿuşşāḳa o çeşm-i ḳahramān ḫançer
Zamāne görmedi ḥaḳḳā bu resme bī-amān ḫançer

Ḫişālī — Geçelden yanına sen şāhuñ oldı ḳām-rān ḫançer
O demden ḫūn-ı ʿuşşāḳı döker ey bī-amān ḫançer

[Derkenar]

Bāḳī Efendi — Olaldan sīne-i mecrūḥa zaḫmumdan revān ḫançer
O zaḫm içre zebāndur şerḥ ider ḥālüm ʿayān ḫançer

Dürrī Efendi — ʿAceb mi yanuñı beklerse cānā her zamān ḫançer
Ḥarāmīdür ki yel (?) bekler keser yol bī-amān ḫançer

Baḥr-i Müctes̱-i Mecnūn-ı Maḳṣūr
Mefāʿilün Feʿilātün Mefāʿilün Feʿilün

Mesīḥī Beg — Ṭoḳındı ġamzeden ol çeşm-i bī-emān ḫançer
Yüzine ṭoġrı baḳana urur hemān ḫançer

Necātī Beg — İdindi ġamzeden ol çeşmi nā-tüvān ḫançer
Ki resmdür ṭoḳınur cümle Türkmān ḫançer

Revānī Beg — Meger ki ġamzelerüñden diler amān ḫançer
Ki başdan ayaġa olmış durur zebān ḫançer

Bī-maḫlaṣ — ʿAdū-yı seng-dil içinde deldi kān ḫançer
Cihāna laʿl nis̱ār itdi ḫūn-feşān ḫançer

İsḥaḳ Efendi — Seḥer eline alup mihr-i āsmān ḫançer
Çeker zemīn ü zemān ehline revān ḫançer

Dürrī Efendi — ʿAdūñı gördügi dem oldı ḫūn-feşān ḫançer
Yoluñda eyledi varını der-meyān ḫançer

Ḫişālī — Eger dökerse ʿadū ḳanını revān ḫançer
O demde ḥükmini icrā ider hemān ḫançer

[Derkenar]

İsḥaḳ — Olalı ḳurb-ı civāruñda kām-rān ḫançer
Dil uzadur bizi gördükçe her zamān ḫançer

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb

ʿUlvī Çelebi — Ḥüsni niḳābın ol şeh-i ḫūbān açar ḳapar
Ṭāvus-ı şeh-perin dem-i cevlān açar ḳapar

Maḳālī Efendi — Dil ḫānesin ġam-ı ruḫ-ı cānān açar ḳapar
Ḫalvet-serāy-ı ḫāṣṣını sulṭān açar ḳapar

Ẕihnī-i Baġdādī — Ḳaṣr-ı vücūd-ı ādemi kim cān açar ḳapar
Bir tāb-ḫānedür k'anı mihmān açar ḳapar

Seyyid Feyżī — Gāhī niḳāb-ı rūyını cānān açar ḳapar
Ṣan muṣḥafını Ḥażret-i ʿOṣmān açar ḳapar

ʿAyānī — Ḫum-ḫāne-i dili yine cānān açar ḳapar
Mey-ḫāneler ḳapusını rindān açar ḳapar

Ḫişālī — Ruḫsār-ı yāri zülf-i perīşān açar ḳapar
Ṣan gün yüzüni bādile bārān açar ḳapar

Velehu Ḫişālī — Cennet yüzüni zülfile cānān açar ḳapar
Uçmaġa şeh-perin bu dil ü cān açar ḳapar

[Derkenar]

Nişārī — Dükkān-ı nāzı ġamze-i cānān açar ḳapar
Bāb-ı niyāzı ʿāşıḳ-ı bī-cān açar kapar

176a

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Ḥüseyin Efendi Kefevī
Ehl-i ʿaşḳa ḳatı çoḳ ṭaʿnı ḳo var epsem ṭur
Yüri ey zāhid-i ḫod-bīn bizi ḳo kendüñ gör

Cemālī Çelebi
Bir avuç gendümle her dem idüp dīdemi pür
Başuma pīre-zen-i dehr degirmen ögüdür

Ḫişālī
Bāde-nūşuz diyü ṭaʿn itme bize gel tek ṭur
Ḳo ya ey ṣūfī-i ḫod-bīn bizi var kendüñ gör

Lāmiʿī-i Bursevī
Rāḥat-ı vecde düşen ʿayş u ṭarāb ışşı olur
Vecdini yavı ḳılur ol kişi kim Ḥaḳḳı bulur

[Derkenar]

ʿĀlī Efendi
Al cāmeyle o meh-pāre ḳaçan kim ṣalınur
Ṭutışur ḫalḳ-ı cihān şehre bir āfet ṣalınur

Cemālī Çelebi
Ḳoyuben kūyuñ uyup nefse riyāya yaranur
Görüñüz zāhidi mescidde ṭurup ṣafṣalanur

Velehu Cemālī
Meh-i nev aġzı açıḳ çerḫ-i dü-tā ḳad görinür
Ki meşeldür denür aç esner ü ʿāşıḳ gerinür

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb-i Meḳfūf

Nevʿī Efendi
Çün sırr-ı Ḥaḳ vücūh-ı meẓāhirde müstetir
Bir veche nāẓıruz görelüm Ḥaḳ ne gösterür

Rūḥī-i Baġdādī
Yazmış vücūh-ı nāssa çü Fāʿāl-i Muḳtedir
Bir niçe saṭr u eylemiş anuñla keşf-i sır

Ḫişālī
Yoḳdan cihānı var ideli Ḥayy-ı muḳtedir
Mirʾāt-ı vech-i pākine her şeyi muntaẓır

Medīḥīyü'l-ḳāḍī	Gögsin gererse bād-ı seḥer-ḫīz ʿaceb midür Bir ḫoş-ḫırām-ı serv-i dil-ārā ṣalınur
	Velehu
Bāḳī Efendi	Her derd ü her seḳāmete ḥāẕıḳ ṭabīb olur İllā marīż-i ʿaşḳa bulınmaz devā bulur
Cemālī Çelebi	Kūyuñda ger raḳībe buluşsam şehā olur Çün ḥācī ḥācīyi ṣanemā Kaʿbede bulur
Ḫişālī	Yārüñ cefāsı cānuña kār eylese olur Herkes cihānda itdigini dil-berā bulur
	Velehu
Ḳāsım Paşa	Şol nāzenīn ki nāzla her ṣubḥ-dem ṭurur Meşşāṭa-i ṣabā ṣaçına şāneler urur
ʿĀlī Efendi	Nāzile gözlerin süzerek mest olur ṭurur Ṣanur gören raḳībi o şeh görmeze urur
Yaḥyā Beg	Ol serv-ḳadd ki āfet-i devrān olur ṭurur Cellād-ı ġamzesi anuñ ādemler öldürür
Ẕātī Beg	Öldürse ger raḳībüñi ʿāşıḳ sürür yürür Cānā meẕeldürür bu iti öldüren sürür
Velehu Ẕātī Beg	Her ḳande görse yār beni ḫışmla yürür Bir laḥẓa ṭur disem baña ṭaşlar urur ṭurur
Medḥī	Ḳadd-i nigāra serv-i sehī baş eger ṭurur Reftār-ı yāre kebk-i deri öykünür yürür
Velehu Medḥī	Bülbül hemīşe gül yüzüñi vaṣf ider yürür Ġonca çemende şermle başın salup ṭurur
Ḥasībī-i Rüstem-i Paşa-zāde	Ḳaddin çenār ḳāmetüñe beñzedür ṭurur Ṭāvus-ı bāġ cünbişüñe öykinür yürür

[Derkenar]

Behişt̄ Efendi — Ḫınnālarını her kişiye gösterür yürür
Kendi ḳızıl eliyle beni bir gün öldürür

176b

Baḥr-i Hezec-i Aḫreb

Ẕāt̄ Beg — Dāmenlerümi eşküm idüp gevherile pür
Ḫarc eylerüm ey kān-ı kerem yoluña gür gür

Cemāl̄ Çelebi — Didüm ṣanemā ʿāşıḳuñuñ ḥālini bir ṣor
Yüzin çevirüp didi ki gel maṣlaḥatuñ gör

Ḫiṣāl̄ — Gösterse saña yāri rakībi dise gel gör
ʿAḳluñ saña yār ise eger görmedüge ur

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Ẕāt̄ Beg — Sen ḳaçarsın gözlerüm ayaġuña dürler düşer
Yıldızı düşgün disem ʿuşşāḳuñ ey dil-ber düşer

Bāḳ̄ Efendi — Her ḳaçan göñlüme fikr-i ʿārıż-ı dil-ber düşer
Gūyiyā mirʾāta ʿaks-i pertev-i ḫāver düşer

Rūḥ̄-i Baġdādī — Ḥūr u ġılman yād olınsa ḫāṭıra dil-ber düşer
Kevṣer ü zemzem añılsa bāde-i aḥmer düşer

Ḫiṣāl̄ — Her ḳaçan kim ḫāṭıra fikr-i ruḫ-ı dil-ber düşer
Nār-ı āhumdan dil-i sūzānuma aḫker düşer

Ümīd̄ Çelebi — Her ḳaçan kim göñlüme fikr-i ruḫ-ı dil-ber düşer
Dūdile sīnem ṭolar ṣankim ṣuya aḫker düşer

[Derkenar]

Raḥmī — Şāhid-i gül üzre bülbül kim seḥer güler düşer
Jāleler eşküm gibi gördükçe anı ter düşer

Sihrī — Niçe Dārālar başından Ḫusrevā efser düşer
Bir ḳażā-yı āsmānī kim erişe ser düşer

Velehu

Yaḥyā Efendi — Rūy-ı zībāsında dil-dāruñ ki müşgīn-mū biter
Beñzer ol gülzāra eṭrāfında ʿanber-bū biter

Seyyid Feyżī Beg — Didüm ey gül-ruḫ lebüñde bir gün olur mū biter
Didi kim gördüñ mi laʿl-i nāb da şeb-bū biter

Ḫişālī — Nāf-ı billūrda cānānuñ ki müşgīn-mū biter
Gūyiyā bir ḫavżuñ eknāfında ʿanber-bū biter

Baḥr-i Mużāriʿ-i Müṣemmen

Cemālī Çelebi — Bilimezler seni hīç her ṣubḥ şiʿri ṭañlar
Ṣāllū didiyse şāʿir iller ʿaleyhi añlar

Bāḳī Efendi — Ey ṣaçları şeb-i ḳadr ey yüzi māh-ı enver
Dil ṭıflı her gün aġlar ʿıyd-ı viṣālüñ ister

Emrī Çelebi — Ey zülfi tāze sünbül ey ḳāmeti ṣanavber
Ey ḫaddi lāle vü gül ey aġzı ġonca-i ter

Ḫişālī — Ey şāh-ı nīk-aḫter ey rūyı māh-ı enver
Laʿl-i lebüñ müdāmı gül-gūn şarāba beñzer

Laṭīfī-i Ḳasṭamonī — Ol loḳma-i nefīse ṣunmış raḳīb-i ḳāfir
İt degmiş aşa döndi ḫᵛān-ı viṣāl-i dil-ber

Ḫıfżī Edirnevī — Sīneñde dügme-i zer ey dil-ber-i semen-ber
Ay aydınına ḳarşu ṭañ yıldızına beñzer

Dürrī Çelebi yü'l-kātib — Ol levḥa-i mücevher sīneñde ey sīm-ber
Deryāya ʿaksi düşmüş tañ yıldızına beñzer

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde ʿĀşıḳlaruñ yüzine baḳmasa ṭañ mı dil-ber
ʿĀdet budur ezelden ḫod-bīn olur güzeller

[Derkenar]

Cemālī Çelebi Sīmīn-sütūn üzre ol kubbe-i müdevver
Gül yapraġıyla ṭolmış yüz yaşdıġına beñzer

Güvāhī Sükker-i zülāl laʿlüñ laʿlüñ zülāl-i sükker
ʿArʿar-ı nihāl ḳaddüñ ḳaddüñ nihāl-i ʿarʿar

Behiştī Efendi Müşg-būlıḳ şaçuña ḳalmışdur
Fitnelik beñlerine ḳalmışdur

Seyyid Feyżī Beg Yüze gülmek femine ḳalmışdur
Göñül almaḳ şaçına ḳalmışdur

Ḫalīlī Ḫūb-rūlık ruḫına ḳalmışdur
Fitnelik ġamzesine ḳalmışdur

Ḫişālī Fitne-gerlik gözine ḳalmışdur
Ḫūnīlik ġamzesine ḳalmışdur

177a

Yaḥyā Beg Mihrüñle ey ḳamer-fer ʿāşıḳlaruñ ser-ā-ser
Ṭutulmış aya beñzer dāġ-ı siyāhı yer yer

Velehu Yaḥyā Ġāyet güzel görinür fürḳat güninde dil-ber
Ṣabr idemez firāḳa aġlar bu dīde-i ter

Ḫākī ʿUşşāḳ-ı bī-nevā kim būse recāsın eyler
Güç eylemez efendi olanca yerden ister

ʿAhdī Sinobī Pür-ḫāl leble dil-ber içse duḫān gören der
Leb ḥoḳḳa-i mücevher dūd anda sünbül-i ter

Rıżāyī-i Bursevī Öykündügin yüzüñe çün gördi bād-ı şarşar
Bir sille urdı nāra çıḳdı gözinden odlar

Niẓāmī-i Ḳaramanī Gün yüzüñ görmeyeliden ki günüm dün gibidür
Baña bir yılca gelür gerçi saña dün gibidür

Esīrī Gün yüzüñ şevḳi ile şanki gicem gün gibidür
Ẓulmet-i derd-i firāḳuñla günüm dün gibidür

Ḫişālī Düşeli vādī-i hicrāne günüm dün gibidür
Niçe yıl oldı baña gerçi saña dün gibidür

Velehu Ḫişālī Hecr-i zülf ü ruḫ-ı yārile günüm dün gibidür
Ne gicem giceye beñzer ne günüm gün gibidür

Ṣıdḳī Stanbulī Küfr-i zülfüñden uġurlar ey ṣanem ḳāfir midür
Çeşm-i mestin ʿaḳlum aldı ey perī sāḥir midür

Hādī Dil-berüm ḥavrā-yı cennet yā melek-manẓar mıdur
Yā ṣanem yāḫūd perī yā cism-i cān-perver midür

Bāḳī Terk-i dünyā-yı denī ḫalḳa tedennī görinür
Çeşm-i ʿuşşāḳa ne dünyā vü ne ʿuḳbā görinür

Rūḥī-i Baġdādī Kime cüzʾī bu cihān kimine küllī görinür
Cüzʾ ü küll ʿālem-i maʿnāda müsāvī görinür

177b

Nevāyī Barça ḫūblarnıñ ḳad ü ruḫsār u ḫaṭṭ u ḫāli var
Līk ol kim bizni bī-ḥāl eyler özge ḫāli var

Ḫişālī Gerçi her ḫūbuñ ḳad ü ruḫsār u ḫaṭṭ u ḫāli var
Bizi bu ḥāle ḳoyanuñ līk özge ḫāli var

Velehu Ḫişālī Her kimüñ ṭuġrā-ṣıfāt bir murġ-ı zerrīn-bāli var
Āṣaf bin Berḫıyā dehr odur iḳbāli var

Velehu

Ẓātī Beg Ey gönül āzürdesün yār-ı dil-āzāruñ mı var
Dāyimā cevr idici bir bī-vefā yārüñ mi var

Ḥadīdī — N'olduñ aġlarsın göñül hercāyī dil-dāruñ mı var
Ḳavli yalan bī-vefā yār-i cefā-kāruñ mı var

ʿAbdī — Key perīşānsın göñül yār-ı cefā-kāruñ mı var
Yādlarla hem-dem olmış yoḳsa dil-dāruñ mı var

178a

Ebu's-suʿūd Efendi — Kitāb-ı ḫüsnüñe başlansa Būstān oḳınur
ʿİẕār-ı vaṣfına geldükde Gülsitān oḳınur

Şeyḫī — Ḥurūf-ı nāzuñ ezhār-ı Gülistān oḳınur
ʿAllāme Efendi — Çemen şu mektebe beñzer ki Būstān oḳınur

Rıżāyī ʿĀlī Çelebi — Baḳılsa her varaḳ-ı sebz-i gülsitān oḳınur
Zebān-ı çeşmile ṣad güne dāstān oḳınur

[Derkenar]

Ṣabrī Efendi — Niyāz nāme-i dil yāre bī-zebān oḳınur
Oḳınsa ger o perī meclise nihān oḳınur

Emrī-i Edirnevī — Zülf-i dil-dāra ki derdin dil-i maḥzūn söyler
Gūyiyā Leylīye aḥvālini Mecnūn söyler

Emānī-i Rusçuḳī — Vaṣf-ı dendānuñı geh geh dil-i maḥzūn söyler
Söylemez söylemez ammā Dürr-i Meknūn söyler

Füsūnī-i Saruḫānī — Dil-i ṣanavberi cām-ı şarābla açılur
Miṣāl-i ġonca-i gül āftābla açılur

Yaḥyā Efendi — Derūn-ı dilde olan ġam şarābla açılur
Niḳāb-ı şām gibi āftābla açılur

Ḫişālī — Göñüldeki ġam u ġuṣṣa şarābla açılur
Niteki lāle vü gül āftābla açılur

Necātī Beg — Şol dil-rubā ki ʿāşıḳa yüz biñ cefāsı var
Ḥaḳḳā ki her cefāsına biñ biñ vefāsı var

Emrī Çelebi — Şiʿrüñ ki anda vaṣf-ı ruḫ-ı dil-rubāsı var
Beñzer şu yār-ı nev-ḫaṭa rengīn-edāsı var

Ḫişālī — Ṣanmañ o şūḫuñ ʿāşıḳa mihr ü vefāsı var
Yoḳdur vefāsı ẕerrece ammā cefāsı var

178b

Fīrūzī — Ḳad çekdi o servüm bugün eflāke berāber
Cūy-ı dilümi ṣaldı benüm ḫāke berāber

Ḫayālī — Cevrüñle yaşum olsa n'ola ḫāke berāber
Mihr-i keremüñle çıḳar eflāke berāber

Muʿīdī — Ṣūretde ne var oldum ise ḫāke berāber
Maʿnāda naẓar ḳıl benüm eflāke berāber

Fevrī Efendi — Miskīnlikile sāyeveş ol ḫāke berāber
Gün gibi başın tā ola eflāke berāber

Sulṭān Süleymān — Her kim ki ṭutar kendüsini ḫāke berāber
Ḳadri irişür ʿizzile eflāke berāber

— — Her kim ki göre kend'özini ḫāke berāber
Baḫt eyler anuñ ḳadrini eflāke berāber

— — Ḳapuñda sır-ı ġayr ola eflāke berāber
Ben niçün olam sāye gibi ḫāke berāber

Ḫişālī — Her kim ki tevāżuʿ la ola ḫāke berāber
Ḥaḳ anuñ ider ḳadrini eflāke berāber

Sırrīyü'l-ḳāḍī — Ne ḥālüm añmaġa ḳudret ne ṣabra ṭāḳat var
Efendi ḫāl mükedder ziyāde ḥayret var

Gedāyī — Ne ṭāliʿ ümde saʿādet ne başda devlet var
Ne cānda bir nefes ārām ü tende ṣıḥḥat var

Velehu Gedāyī — Ne dilde ṣabr ü ḳarār u ne elde vuṣʿat var
Ne bende ṣabra taḥammül ne sende şefḳat var

Velehu Gedāyī — Ne kūyuña varup gelinmege icāzet var
Ne baña gūşe-i çeşmiyle bir işāret var

Velehu Gedāyī — Ne sende eyledigüñ işlere nedāmet var
Ne bende sen ṣanemi sevmeden ferāġat var

ʿUlvī Çelebi — Ne dilde ẕevḳ ü sürūruna cānda rāḥat var
Ne ṭāliʿ oldı müsāʿid ne başda devlet var

Velehu ʿUlvī — Ne kīsede zer ü sīm ü ne elde vüsʿat var
Ne bende cevre taḥammül ne sende şefḳat var

Ḫişālī — Ḥayāt-ı nev bağışlar mürdeye laʿlin nice demdür
Meger kim yār-ı Ḫızr u hem-dem-i ʿĪsī-i Meryemdür

Velehu Ḫişālī — O şūḫile çemende ʿişret itmek özge ʿālemdür
Baḥār eyyāmı gül devri ṣafā kesb idecek demdir

Riyāżī Efendi — Bahār irdi zamān-ı ʿayş u şādī faṣl-ı ḫurremdür
Dehān-ı mīm mātem ḫande-engīz olacaḳ demdür

179a

Ṣabūḥī-i Mevlevī — Dilā feryād u nāle ile kim māh-ı Muḥarremdür
Ciger ḳan sīne sūzān dīde giryān olacak demdür

Emrī Çelebi — Göñül ey sīm-ten ṣarrāf-ı şehr-i miḥnet ü ġamdur
Gözüm akçe terāzūsı sirişküm aña dirhemdür

Raḥmī-i Bursevī — Ġam-ı ebrū-yı miḥrābuñla ḳıblem ḳāmetüm ḫamdur
Lebüñ şevḳiyle Kaʿbem eşk-i çeşmüm ʿayn-ı zemzemdür

Ḫayālī Beg — Sem-i derdine nisbet sem-i ḳātil-i cāna emsemdür
Cefālar zaḫmına oḳlar fetīl ü tīġ merhemdür

Reʾyī — Şarābum bezm-i ġamda ḫūn-ı eşk-i çeşm-i pür-nemdür
Ġamuñla nice demler sürdük ey dil buda bir demdür

Pendī — Ne ḳanlar yutmuşum hecrümi laʿlüñle çoḳ demdür
Ele al ayaġı sāḳī sürelüm buda bir demdür

ʿAyānī — Ruḫuñsuz gülşen-i dünyā baña zindān-ı pür-ġamdur
Femüñsiz ġonca-i ḫamrā ise bir ḳatre-i demdür

Velehu ʿAyānī — Senüñ bezmüñde bāde nūş idenler her biri Cemdür
O demde her gedā-yı bī-nevā sulṭān-ı ʿālemdür

Sāʿī Çelebi — Perī-peyker güzeller içre ʿuşşāḳile hem-demdür
Bizüm ol yār-ı gendüm-günımuz vallāh ādemdür

— — Cihānda ʿayş-ı cennet ṣoḥbet-i yārān-ı hem-demdür
Muḫālif şaḫṣa bir ādem ḳarīn olmaḳ cehennemdür

Derviş Paşa — Yine geldi muṣībet günleri māh-ı Muḥarremdür
Ġam-ı alile seyl-āb-ı şehüñ al olıcaḳ demdür

Velehu Derviş Paşa — Nice zār olmayum Derviş ben çünkim bu mātemdür
Zemīñüñ cismi fersūde sipihrüñ ḳāmeti ḫamdur

ʿĀlī Efendi — Bu ġam bir özge ġamdur iş bu mātem özge mātemdür
Bu eyyām içre ḫurremlik ḫarām oldı Muḥarremdür

ʿİlmī — Demidür dīde ḳan dökse yine māh-ı Muḥarremdür
Bu şebler şām-ı fürḳatdür bu günler rūz-ı mātemdür

Ṣādıḳ — Gözüm ḳan aġla gel yaş yerine māh-ı Muḥarremdür
Ḥüseyin Kerbelānuñ ḳanına ġarḳ olduġu demdür

Sāʿī — Şafaḳda ẓāhir olan ṣanmañuz māh-ı Muḥarremdür
Elinde ġarḳ-ı ḫūn abdāl-ı çerḫiñ tīġ-i mātemdür

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Miṣālī Çelebi

Yine māh-ı Muḥarrem irdi ey dil rūz-ı mātemdür
Bedenler yāre yāre şerḥa şerḥa olıcaḳ demdür

Seyyid Feyżī

ʿAceb mi gözlerüm ḳan aġlasa māh-ı Muḥarremdür
Ḥüseynüñ Kerbelāda baġrı pür-ḫūn olduġı demdür

Bezmī-i Aʿmā

Ġazāya başla ey abdāl-ı dil māh-ı Muḥarremdür
Muḥarrem māh-ı mātem olduġı meşhūr-ı ʿālemdür

Tīġī Beg

Cihānı ṣanma ey dil ḫān-ḳāh-ı ẕevḳ ü ʿālemdür
Sürūrı ġam ḥużūrı pür-elemdür sūrı mātemdür

Ḫiṣālī

Bu günlerde refāhiyet ḥarām oldı Muḥarremdür
Dem-ā-dem yaş yerine dīdeden ḳan aḳacaḳ demdür

Ḫālişī Beg

Yine ʿāşūr irişdi ey gönül hengām-ı mātemdür
Şarāb-ı ʿaşḳı nūş etmek gerek māh-ı Muḥarremdür

Vālihī-i Üskübī

Muṣībet vaḳti ʿaşr-i evvel-i şehr-i Muḥarremdür
Şehīd-i Kerbelā içün fiġānlar idicek demdür

[Derkenar]

Fużūlī

Bu ʿālem kim gönül ḳaydın çekersin miḥnet ü ġamdur
Fenā ser-menzilin seyr eyle kim bir ḫoşça ʿālemdür

Ẕātī Beg

Melāḥat āsmānınuñ bugün māhı Muḥarremdür
Gözi gönül olur rūşen şu kim anuñla Muḥarremdür

Ṣānī Beg

Gönül maḥzūn u zār olmaḳ diler māh-ı Muḥarremdür
Maḥabbet ḫānedāniler gibi nā-şād u pür-ġamdur

Ferīdī Çelebi

Güli bāġ-ı ġamuñ dāġ-ı dil-i ḫūnīn-i pür-ġamdur
Anuñ üstinde şeb-nem ḳaṭre-i eşk-i dem-ā-demdür

Ḫiṣālī

Dirīġā ḳalb-i maḥzūnum açılmaz bir nice demdür
Ne sırdur bilmem ammā var ise māh-ı Muḥarremdür

Velehu Ḫişālī — Dil-i maḥzūn açılmazsa n'ola māh-ı Muḥarremdür
Bu miḥnet özge miḥnetdür bu mātem özge mātemdür

Velehu Ḫişālī — Kimine ẕevḳ ü şādīdür kimine ye's ü mātemdür
İki gün ber-ḳarār olmaz bu ʿālem özge ʿālemdür

Seyyid Feyżī Beg — Gider ey dil sürūrı kim gelen māh-ı Muḥarremdür
Bu demlerde maḥabbet al olanuñ çeşmi pür-nemdür

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Baña yā Rab ġam-ı ʿaşḳuñ gerek kim ol dem-ā-demdür
Ġam-ı dünyā-yı fānī bir fenā ṭarı olur ġamdur

Aḥmed Beg — Cihānuñ aṣlı vü ferʿi ḥaḳīḳat bilki ādemdür
Mesīḥe feyż olan Ḥaḳdan bugün ādemdeki demdür

Seyyid Muḫtārī — Dilā ḫalḳ-ı zamāne hep esīr-i ẕevḳ-i ʿālemdür
Dem-i mātemde hem-dem baña ancaḳ çeşm-i pür-nemdür

ʿİṣmetiyü'l-ḳāḍī — Ölümlü ḫastañ ancaḳ dil ṭabībüm bir nice demdür
Dirīġ itme marīż-i ʿaşḳa luṭf it leblerüñ emdür

Ḫuşūʿī Beg — Bir ādemi ḳadrin añlar merdüme ḳul olacaḳ demdür
Ki ḥüsn-i ḫulḳ u luṭf-ı ṭabʿla mümtāz-ı ʿālemdür

Yaḥyā Beg — Sürūrı ʿālemüñ ʿālem degüldür mūcib-i ġamdur
Dügüni güni mātemdür elem ʿayniyle ʿālemdür

Velehu Yaḥyā Beg — Selām olsun o sulṭāna vilāyetde müsellemdür
Güzīn-i zümre-i aṣḥāb u nūr-ı ʿayn-ı ʿālemdür

Seyyid Feyżī — Ṣafā evḳātı gitdi çün gelen māh-ı Muḥarremdür
Bilür mü'mīn olanlar ḥürmetin māh-ı Muḥarremdür

ʿİṣmetiyü'l-ḳāḍī — N'ola āh u fiġān itsem gelen māh-ı Muḥarremdür
Delüp ney gibi baġrum eylesem eyyām-ı mātemdür

İbrāhīm Kātib-i Yeñiçeriyān-ı Budin — Sürūruñ götür ey dil çün gelen māh-ı Muḥarremdür
Ḳızıl ḳanlar aḳıtsuñ gözlerüñ eyyām-ı mātemdür

Ḫişālī — Dil-i maḥzūn açılmazsa n'ola māh-ı Muḥarremdür
Ki şādī vü şafā māh-ı Muḥarremde maḥremdür

Velehu Ḫişālī — Şafā vü ẕevḳi yoḳdur ʿālemüñ bir özge ʿālemdür
Şafāsı ġuṣṣa vü endūh ẕevḳi miḥnet ü ġamdur

179b

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Aḥmed Paşa — Bugün meydān-ı ʿaşḳ içre şu kim merd-i melāmetdür
Teʿalluḳdan ḫalāṣ olup yeri anuñ selāmetdür

Ẕātī Beg — Baña ḫışm itdügi çeşm-i nigāruñ ʿayn-ı ʿizzetdür
Elif ḳaddüm dütā ḳılduġı yārüñ dāl-i devletdür

Yaḥyā Beg — Nigār olmayıcaḳ dünyā serāyı dār-ı ġurbetdür
O Yūsuf-çihresiz ʿālem baña zindān-ı ḥasretdür

Revānī Beg — Yüzi cennet lebi gūş-ı nigārum serv-i ḳāmetdür
Güzeller arasında ol ḳıyāmetdür ḳıyāmetdür

ʿĀlī Efendi — Biḥamdillāh göñül her let ki yersün dāl-i devletdür
Ġazānuñ zaḥmeti raḥmet belāsı ʿayn-ı ʿizzetdür

Velehu ʿĀlī — Firāḳuñ derdinüñ dermānın ummaḳ ʿayn-ı ʿilletdür
Devānuñ ḳadri yoḳ derdüñ ḳatında bu ne ḥikmetdür

Āẕerī Çelebi — Vefā umma felekden kim cihān bir cāy-ı ẕilletdür
Serīr-i istirāḥat ṣandıġuñ bālīn-i miḥnetdür

Cinānī-i Bursevī — Cihān-ı bī-beḳā kim cāygāh-ı derd ü miḥnetdür
Naṣībi anda ḫalkuñ geh meserret geh melāmetdür

Velehu Cinānī — Ġam-ı hicrānile ḫāṭır esīr-i bend-i miḥnetdür
Bilür ḫām işbu kim pā-beste-i ḳayd-ı maḥabbetdür

Ṣebātī Beg — Lebüñ ġonca ʿiẕāruñ gül ruḫuñ gülzār-ı cennetdür
Nihāl-i ḳaddüñ anda tāze şāḫ-ı bāġ-ı behcetdür

Ḫayālī Beg	Dişüñ lü'lü lebüñ mercān ruḫuñ baḥr-i melāḥatdür İki zülfüñ neheng ol baḥre ḳaşuñ mevc-i āfetdür
Helākī	Benüm çoḳ sevdigüm bir ġonca lebdür serv-i ḳāmetdür İñen zībā iñen raʿnā iñen şūḫ iñen iffetdür
Mecdī Efendi	Göñül sulṭān-ı mülk-i ġam tenüm şehr-i maḥabbetdür Elif üstinde dāġum seng-i rāh-ı derd ü miḥnetdür
Ümīdī Çelebi	Belā seyl-ābıdur eşküm başum kūh-ı melāmetdür Degül jūlīde mū üstinde anuñ ebr-i ḥayretdür
Cemālī Çelebi	Gelen dāyim ser-i ʿuşşāḳa senden derd ü miḥnetdür Behey şems ü ḳamer fır fır bu dönmek ne felāketdür
Velehu Cemālī	Perīşān şarmacıḳ destārı daʿvā-yı melāḥatdür Güzeşte ḥüsni ʿarż itmek hemān taḳye şehādetdür
Velehu Cemālī	Tenüñde az çekdüm şerḥayı didügi ʿilletdür Maḥabbet manṭıḳında ḳavl-i şārih ṣanma ḥüccetdür
ʿAhdī	Ṣaḳın Mecnūnı ṣanmañ merd-i meydān-ı maḥabbetdür O bir ʿavret zebūnı olmış erlik aña töhmetdür
—	Lebi gūyā ki berg-i ġonca-i bāġ-ı leṭāfetdür Nihāl-i ḳadd-i raʿnāsı ḳıyāmetden ʿalāmetdür
—	Ḳabā vü cāme yaḳmaḳ ehl-i ʿaşḳa resm-i ʿādetdür Anuñçün ʿāşıḳ-ı āşüfte diller hep yaluñ ḳatdur
Vaṣfīyü'l-ḳāḍī	Leb-i laʿl-i güher-bāruñ senüñ cāndan ʿibāretdür Nihāl-i ḳāmetüñ cānā ḳıyāmetden ʿalāmetdür
Dürrī Efendi	Dime ey ṭālib-i dünyā ki devlet özge devletdür O leẕẕet ṣandıguñ nīş-i belādur ʿayn-ı ẕilletdür

[Derkenar]

Şeyḫī-i Germiyānī — Leṭāfet būstānında büyük bir serv-i ḳāmetdür
Kim anuñ ḳāmetin gören ṣanur ol gün ḳıyāmetdür

Vālihī-i Üskübī — Cemālüñ muṣḥafından sūre-i Yūsuf rivāyetdür
Ḥadīṯ-i çeşme-i kevṯer dehānuñdan kināyetdür

Velehu Vālihī — Dil-i ʿāşıḳ diyār-ı ġamda baḥr-i derd ü miḥnetdür
Degüldür üstüḫ̆ān-ı sīne emvāc-ı maḥabbetdür

Ümīdī Çelebi — Sirişküm baḥr-i miḥnetdür tenüm fülk-i felāketdür
Reʾisüm (?) ġuṣṣa vü derd ü belālar aña āletdür

Ḥayretī Beg — Eşigüñ ṭaşı başumda benüm tāc-ı saʿādetdür
Ayaguñ ṭoprağı iki gözümçün nūr-ı ʿizzetdür

Velehu Ümīdī — Dehānuñ muṣḥaf-ı ḥüsnüñde bir mīm-i melāḥatdür
Kaşuñ miḥnet çeken ʿuşşāḳa ʿayn-ı rāʾ-i raḥmetdür

Ḥarīrī — Benüm ʿaşḳum kitābından dilā ednā rivāyetdür
Anuñçün ḳıṣṣa-i Ferhād bir Şīrīn ḥikāyetdür

Ẓarīfī Çelebi — Murādı ʿāşıḳuñ ʿaşḳ-ı mecāzīden ḥaḳīḳatdür
Çelebi Çorluvī — Cemāl-i yār ey ṣūfī hemān ortada ṣūretdür

Fānī — Belā seyl-ābıdur eşküm vücūdum kūh-ı miḥnetdür
Görinen lāleler yer yer başumda dāġ-ı ḥasretdür

Meylī — Kimüñ kim boynına ṣalınsa zülfüñ dāl-i devletdür
Kime kim gözlerüñ itse naẓar ʿayn-ı ʿināyetdür

Ḫişālī — Başumda ḫāk-i pāyüñ serverā tāc-ı saʿādetdür
Tenümüz dāġ u naʿlüm ʿayn-ı ʿizzet dāl-i devletdür

Velehu Ḫişālī — Nihāl-i ḫoş-ḫırāmuñ bāġ-ı dilde naḫl-i rifʿatdür
Gözümde ʿaks-i rūyuñ māh u ḫurşīde saʿādetdür

Velehu Ḫişālī — Dil-i dīvāneye zülfüñ kemendi dāl-i devletdür
Ḥarāmī gözlerüñle baḳdıġuñ ʿayn-ı ʿināyetdür

Velehu Ḫişālī — Ruḫuñ mülk-i leṭāfetdür lebüñ kān-ı melāḥatdür
Ḥayāt-ı cāvidānī zülf ü laʿlüñden kināyetdür

Velehu Ḫişālī — Şehā pā-māl-i esb-i nāzik olmaḳ ʿizz ü rifʿatdür
Denīler minneti bārın velī çekmek denāʾetdür

Velehu Ḫişālī — ʿİẕāruñ muṣḥafından sūre-i Yūsuf ḥikāyetdür
Zenaḫdānuñ daḫi zindān-ı ʿizzet çāh-ı devletdür

Velehu Ḫişālī — Mey-i laʿl-i leb-i sāḳī şarāb-ı bezm-i vuṣlatdur
Anuñçün meclis-i mey bezm-i rūḥ-efzā vü rāḥatdur

Velehu Ḫişālī — Cefā itme vefā eyle dimek saña naṣīḥatdür
Ki hengām-ı cevānīden ġaraż mihr ü maḥabbetdür

Nevāyī — Yüzüñde zer-varaḳ her yan ki luṭfı bī-niḥāyetdür
Cemālüñ muṣḥafıda her biri gūyā bir āyetdür

Ferruḫī — Benüm göñlüm alan biñ nāzile bir serv-ḳāmetdür
Ḳatı āfetden āfetdür ḳıyāmetden ḳıyāmetdür

180a

ʿUlvī Çelebi — Ḫaṭın fikriyle dil ṣaḥn-ı çemen-zār-ı maḥabbetdür
Müjeñ oḳları yaġsun ṭurmasun bārān-ı raḥmetdür

Medḥī — Bu girdāb-ı yem-i çeşmüm cihāna ʿayn-ı ʿibretdür
Yaḫūd cānāneye benden bir iẓhār-ı maḥabbetdür

Zeynī-i Belġradī — Ġam-ı gīsūñile gicem cehennemden ʿalāmetdür
Ruḫuñsuz ey ḳadi raʿnā günüm rūz-ı ḳıyāmetdür

Ḳalender — Benüm sulṭānum öldüm fürḳatiyle vaḳt-i vuṣlatdur
Ele al ḫāṭır-ı nā-şādumı ġāyet mürüvvetdür

—	Cihāna sūy-ı maşrıḳdan doġar ḫurşīd ʿādetdür Bugün maġribden ol meh ṭoġdurur irse ḳıyāmetdür
Emrī Çelebi	Diyār-ı ʿaşḳda sīnem beyābān-ı maḥabbetdür Degül cismümdeki mūlar giyāh-ı derd ü miḥnetdür
Rıżāyī	Bugün bir şāha ḳul oldum vefāsı ḫalḳa ʿādetdür Ayaġı ṭoprağı ḳonsa başa tāc-ı saʿādetdür
Ḫişālī	Cevān-ı ser-bülendüm bir sehī-ḳadd serv-i ḳāmetdür Nigār-ı nāz-perverdür nihāl-i bāġ-ı cennetdür
[Derkenar]	
Üsküdārī Maḥmūd Efendi	ʿİbāduñ dāyimā kārı ḳuṣūr u sehv ü żilletdür Senüñ iḥsānuña lāyıḳ efendi faż̈l u raḥmetdür
Ḫişālī	Egerçi ṣūfīdür nāmuñ velī ḳāruñ cehāletdür Taṣavvufdan dem urmaḳ dem-be-dem saña ḳabāḥatdür
Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde	Ġam-ı ḫālüñ ki andan ḫāṣılum endūh u miḥnetdür Ḳonulmuş geşt-rāz-ı sīnede toḫm-ı maḥabbetdür
Velehu Ḥāletī	Bu bezmüñ şehd-i nābından çekildüm nice müddetdür Gelen ancaḳ dehān-ı telḫüme engüşt-i ḥayretdür
Velehu Ḥāletī	Tenüm ṣad-pāre tīġ-i ġamla göñlüm bir cerāḥatdür Maḥabbetden kesilmez yine dil bilmem ne ḥāletdür
Ḳabūlī	Ser-i aḥbābe ḫāk-i āsitāneñ tāc-ı ʿizzetdür Güle baḳmaḳ kemāl ehline bir şāhāne ḫilʿatdur
Velehu Ḳabūlī	Cihān cāy-ı tefekkür bu felek bir cāy-ı ḥayretdür Eṣāṣ-ı ʿömrüni herkes ṣanur māl-i ġanīmetdür
	Velehu Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim
İbni Kemāl Paşa	Ḳanı esrār-ı ʿaşḳuñ dilde pinhān itdügüm demler Ḳanı rāz-ı nihānuñ mūnis-i cān itdügüm demler

Sırrīyü'l-kātib — Ḳanı ḫāk-i rehüñ āhumla berbād itdügüm demler
Añlamaz mı ser-i kūyuñda efġān itdügüm demler

ʿUlvī Çelebi — Ġam-ı laʿlüñle ḳanı göz yaşın ḳan itdügüm demler
Añılmaz mı ser-i kūyuñda efġān itdügüm demler

Ḫişālī — Gözüm ḳana boyayup ḳanı efġān itdügüm demler
Ya cānı Kaʿbe-i kūyuñda ḳurbān itdügüm demler

[Derkenar]

Firāḳī — Lebüñ şevḳine ḳanı şol yaşum ḳan itdügüm demler
Cihānı ser-te-ser laʿl-i Bedahşān itdügüm demler

ʿUlvī Çelebi — Mey-i laʿlüñle ḳanı bezm-i pinhān itdügüm demler
Ten-i fersūdeme her cürʿasın cān itdügüm demler

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Ḫayālī Beg — Nedür cān kim anı sen nāzenīn cānāne virmezler
Saña ʿāşıḳ olanlar yoluña cānā ne virmezler

Raḥmī Çelebi — Maḥabbet sūzişinden zāhid-i nā-dāne virmezler
Ġıdā-yı rūḥ-ı insānīdür ol ḥayvāna virmezler

ʿİzzetī — Marīż-i ʿaşḳ olanlar derdüñi dermāna virmezler
Ḳapuñ dārü'ş-şifāsın milket-i ʿOṣmāna virmezler

Sūzī — Maḥabbet naḳdini her bir gedā-yı nāna virmezler
O dürr-i bī-bahādur degme bir ḥayvāna virmezler

Ḫişālī — Egerçi naḳd-i cānı her ten-i bī-cāna virmezler
Velīkin cān nedür kim anı sen cānāne virmezler

[Derkenar]

Ḫālişī Beg — Güzeller būse-i laʿlini her insāna virmezler
O bir ḳıymetlü gevherdür ki naḳd-i cāna virmezler

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Fevrī Efendi — Görinen ṣanma māhum eşk-i çeşm ü dūd-ı āhumdur
Biri düşkün sitāremdür biri baḫt-ı siyāhumdur

Ṭarzī-i Baġdādī — Benüm pīr-i ṭarīḳat deyr-i maʿnā ḫān-ḳāhumdur
Tecerrüd kisvetüm ṣadr-ı teferrüd tekyegāhumdur

Ḫişālī — Diyār-ı hecre şāh oldum ʿalem dūd-ı siyāhumdur
Sirişk-i çeşm-i ġam dīdem begüm ḫayl-i sipāhumdur

[Derkenar]

Şuhūdī — Şeh-i ʿaşḳum belā vü derd ü ġam ḫayāl-i siyāhumdur
Başumda āh-ı āteş-bār bir zerrīn külāhumdur

— Baña tārīk iden rūşen cihānı dūd-ı āhumdur
Anı bu işe taḥrīk eyleyen baḫt-ı siyāhumdur

— Eşigüñden cüdā iden beni gerçi günāhumdur
Biḥamdillāh ki luṭf-ı bī-dirīġüñ ʿöẕr-ḫᵛāhumdur

180b

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Sulṭān Süleymān — Benüm gibi meger cānā ruḫuña lāle ʿāşıḳdur
Anuñçün dāġ-ı miḥnetle dem-ā-dem baġrı yanıḳdur

Tācī-zāde — Gönül ġam-gīn gözüm ġam-gīn yaşum ḳana boyanıḳdur
ʿAceb olmaz budur ḥāli anuñ her kim ki ʿāşıḳdur

Nihālī-i Bursevī — Yine ṭaşmış geçit virmez yaşum seyli bulanıḳdur
Niçe merdümler almışdur ḳızıl ḳana boyanıḳdur

ʿAṭā — Benüm gibi aḳar şemʿüñ sirişki baġrı yanıḳdur
Maḥabbet rengine gözle ne vechile boyanıḳdur

Ẕātī Beg — Gönül cānile bir māh-ı hilāl-ebrūya ʿāşıḳdur
Ki şehr içinde ol māhuñ yüzi aġ eli açıḳdur

Sehā'ī — Şu yüzden saña ḥayrānum uyursam gözüm açıḳdur
Beni bu ḥālile gören ṣanur dāyim uyanıḳdur

Remzī — Gözi pür-nem dili her dem hevāñ odıyla yanıḳdur
Çerāġ ey revnaḳ-ı meclis saña beñzer ki ʿāşıḳdur

Ḥayretī Beg — Benüm her dāġ-ı sīnem kim ḳızıl ḳana boyanıḳdur
Belā ṭāġını zeyn itmiş birer rengīn şaḳāyıḳdur

Naẓmī-i Edirnevī — Şu kim bir lebleri ġonca ruḫı gül-nāra ʿāşıḳdur
Sirişki dem-be-dem ḳana boyanıḳ baġrı yanıḳdur

Ḫayālī Beg — Şu kim evvel bahār irse ḳadeḥ-nūş itmez ayıḳdur
Otursun ḫānede seyr-i çemen aña ne lāyıḳdur

Miṣālī Çelebi — Cemālüñ tābına şemʿ ü hilāl ebrūña ʿāşıḳdur
Birinüñ ḳaddi ḫam olmış birinüñ baġrı yanıḳdur

Sipāhī Beg — Nigāruñ yüzi aġ u alnı açıḳ ḳaşı çatıḳdur
Benüm baḫt-ı siyāhum ey dirīġā nā-muvāfıḳdur

Ḫiṣālī — Ġamuñla eşk-i çeşmüm dem-be-dem ḳana boyanıḳdur
Budur ḥāli şehā her kim ki cāndan saña ʿāşıḳdur

[Derkenar]

Ümīdī Çelebi — Nehār-ı devr-i ḥüsnüñde şu kim mey içmez ayıḳdur
Aña nuḳl-ı leb-i mey-gūnuñ ey sāḳī ne lāyıḳdur

Ḫiṣālī — Gül ü lāle ruḫ-ı gül-gūnuña beñzer ki ʿāşıḳdur
Birinüñ baġrı ḫūn olmış biri ḳana boyanıḳdur

Velehu Ḫiṣālī — ʿİẕāruñ pertevine şemʿ-i meclis özge ʿāşıḳdur
Güler yüz gösterür ẓāhirde ammā baġrı yanıḳdur

Velehu Ḫişālī — Baḥār eyyāmı gül faṣlı şu kim mey içmez ayıḳdur
Aña laʿl-i leb-i mey-gūnuñ ey sāḳī ne lāyıḳdur

Velehu Ḫişālī — Ġamuñla eşk-i çeşmüm dem-be-dem ḳana boyanıḳdur
Budur ḥāli saña her kim ki cān u dilden ʿāşıḳdur

Dürrī Çelebi — Şu kim biñ cān u dille Ḥażret-i Mevlāya ʿāşıḳdur
Erişür ʿāḳıbet vaṣla Ḫudā ḳavlinde ṣādıḳdur

Sulṭān Muṣṭafā — Şu uyur düşmen uyumaz bilür her kim uyanıḳdur
ʿİnān-ı iḫtiyārın meste virmez ol ki ayıḳdur

Ḫişālī — Dilā şöhretle ʿuşşāḳ eşbehi kim Ḳayş u Vāmıḳdur
Biri Leylāya māyildür biri ʿAẕrāya ʿāşıḳdur

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

ʿĀlī Efendi — Lebüñ fikrini göñlinde ḥasūd-ı bed-gümān besler
Ḥużūrı var ḳapuñ terk eylemez it gibi cān besler

Velehu ʿĀlī — Gedādur cān velī laʿlün ḫayālin rāygān besler
Göñül şeydādur ammā faḳrle cān üzre cān besler

Sihrī Ḳız Memi — Cihānda sīnesi üzre şu kim tāze cevān besler
Demi ẕevḳ ü ṣafāyile geçer cān üzre cān besler

Ḫişālī — Öpen cām-ı lebüñ rūḥ-ı revānın rāygān besler
Velī dil murġı hecr-i laʿlüñile ḳuşça cān besler

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Emrī Çelebi — Ne ʿanḳāyuz ki āb u dāneden iḫmālimüz vardur
Hevāmuz yoḳdur uçmaḳdan ferāġu'l-bālimüz vardur

ʿUbeydī Efendi — Ne ṣūfīyüz riyā içün ʿabā vü şālımuz vardur
Ne ekl ü şurb içün ḫulḳile ḳīl ü ḳālimüz vardur

Behiştī Efendi — Ne faḳr u fāḳamuz ṣūfī ne vāfir mālimüz vardur
Kenʿāna ḳāniʿ olmaġile bir ḫoş-ḥālimüz vardur

[Derkenar]

Ḫişālī — Ne afyon u ne berşe meyl idecek ḥālimüz vardur
Şarāb-ı laʿlile gāhīce reng ü ālimüz vardur

Velehu Ḫişālī — Dilā dünyā serāyında ne mülk ü mālımuz vardur
Olaldan faḳrile ḫursend ʿaceb ḫoş ḥālimüz vardur

Velehu Ḫişālī — Cihānuñ ʿazl ü naṣbından geçüp ḫoş ḥālimüz vardur
Ne manṣıb satun almaḳ kārımuz ne ḫālimüz vardur

Velehu Ḫişālī — Dilā dünyā metāʿından ne mülk ü mālimüz vardur
Geçüp sevdā-yı manṣıbdan ferāġ-ı bālimüz vardur

181a

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Sulṭān Murād — Beni ʿālemde Ferhād eyleyen Şīrīn-zebānuñdur
Beni bülbül gibi zār eyleyen ġonca-dehānuñdur

Ẕātī Beg — Didüm niçün baña raḥm itmez ol şeh ḳul ḫod anuñdur
Dimiş ol server-i ser cümle ḫūbān ḳul Ḫudānuñdur

Ḫişālī — Şehā ḫüsrevleri Ferhād iden Şīrīn dehānuñdur
Göñül ṭūṭīsini güyā ḳılan sükker zebānuñdur

Fevrī — Erenlerden ümīdüñ kesme himmet evliyānuñdur
Tevekkül ḳıl viṣāl-i yāre çü virmek Ḫudānuñdur

[Derkenar]

Keşfī — Ḥayāt-ı cāvidānī ʿāleme būs-ı dehānuñdur
Helāk iden beni ġayre olan luṭf-ı nihānuñdur

Nādirī Efendi — O müjgānile ebrū var ise tīr ü kemānuñdur
Degül seng-i mezār-ı ʿāşıḳān meyl-i nişānuñdur

Velehu

ʿĀlī Efendi — Dehān-ı tengi cānānuñ tekellümden ṭaralmışdur
Lebin dikkatle gör ṭaralmadan yer yer yarılmışdur

Seyyid Feyżī Beg — Anuñçün tīġ-i ḳahr-ı dehrile sīnem yarılmışdur
Teneffüs eylesün cān murġı hecrile ṭarılmışdur

Ḫişālī — Dem-ā-dem Kaʿbe-i kūyına kim yārüñ varılmışdur
Görüp aġyārı tīġ-i reşk ile sīnem yarılmışdur

Velehu Ḫişālī — Maḥabbet-nāmelerle yāre ādem gönderilmişdür
Nice yüzden maḥabbet ʿarż olınmış gösterilmişdür

[Derkenar]

Seyyid Feyżī Beg — Serīr-i devlet üzre her kimiñ göksi gerilmişdür
Görürsin ʿāḳibet ḫāk-i meẕelletde serilmişdür

Velehu

Emrī Çelebi — Fürūġ-ı pertev-i ḥüsnüñ şuʿā-ı şemse ġālibdür
Anuñçün cümle-i ḫūbān-ı ʿālem saña rāġıbdur

ʿİẕārī Çelebi — Cemālüñ āftābı mihr-i ʿālem-tāba ġālibdür
Anuñçün hep hilāl-ebrū güzeller saña rāġıbdur

ʿĀlī Efendi — Ruḫuñ bāġında geh sünbüllere geh ḫāle ṭālibdür
Bahār oldı dil-i dīvānenüñ sevdāsı ġālibdür

Feyżī Beg — Olar kim vaṣl-ı yāre devlet-i dünyāya ṭālibdür
Hemān ṣayd-ı hümā vü ruʾyet-i ʿanḳāya rāġıbdur

Ḫişālī — Yoluñda gerçi ḳurbān olmaġa her kişi rāġıbdur
Velī ben ḫastaya farża berāber emr-i vācibdür

Velehu Ḫişālī — Egerçi niʿmet-i dehre şehā her kişi ṭālibdür
Velīkin ḫʷān-ı vaṣluñ ʿāşıḳa niʿme'l-meṭālibdür

Cemālī Çelebi — Zemīn ü āsmān kim sen mehüñ mihrine ṭālibdür
Yüzüñe ṣubḥ-ı ṣādıḳ beñzerüm didiyse kāẕibdür

[Derkenar]

İsḥaḳ-ı Üskübī — Ẓuhūr-ı pertev-i ḥüsnüñ fürūġı mihre ġālibdür
Anuñçün hep güneş yüzlü güzeller saña rāġıbdur

Baḥr-i Mużāriᶜ-i Aḫreb

Yaḥyā Çelebi — Aġyār ile o yār mey-i dil-güşā çeker
Āşüfte-dil meşaḳḳat u renc u ġınā çeker

Nāmī — Bār-ı belāñı hep bu dil-i mübtelā çeker
Ḳaddüm dütā olursa ᶜaceb mi belā çeker

Ḫᵛāce-zāde — Cām-ı şarāb-ı vaṣlını her bī-nevā çeker
Hicrān ġamın hemān bu dil-i mübtelā çeker

Ḫişālī — Sāḳī ḳaçan ki cām-ı mey-i dil-güşā çeker
Bezm-i belāda ᶜāşıḳı dürd-i ᶜanā çeker

[Derkenar]

Velehu Ḫişālī — Derd-i firāḳ u ġuṣṣa-i hecri gedā çeker
Ammā nigār-ı sīneye ehl-i ġınā çeker

181b

Baḥr-i Mużāriᶜ-i Aḫreb

Yümnī Beg — Cānā yüzüñi gel göreyin gül zamānıdur
Laᶜlin lebüñi ṣun emeyin mül zamānıdur

Velehu Yümnī — Yārüñ yüzine baḳ gözüñ aç gül zamānıdur
Ḳo aġlamaġı bülbül-i dil gül zamānıdur

Selāmī-i Diyārbekrī — Sāḳī feżā-yı gülşene gel gül zamānıdur
Ṣun cām-ı laᶜl-fāmı bize mül zamānıdur

Ẕihnī Bālī Efendi — Depret elüñ ayaġı yürüt mül zamānıdur
Sāḳī geçürme furṣatı gel gül zamānıdur

Ḫişālī — Sāḳī bahār irişdi bu dem gül zamānıdur
Cām al elüñe gül gibi kim mül zamānıdur

Ẕuhūrī — Bezm-i çemende gülşene gel gül zamānıdur
Sāḳī pür eyle cāmuñı ṣun mül zamānıdur

[Derkenar]

Dürrīyü'l-kātib — Sāḳī ayaġı ṭurma yürüt mül zamānıdur
Bülbül fiġān u nāleler it gül zamāñıdur

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Fużūlī-i Baġdādī — Dimiş her ġoncaya ʿāşıḳlıġum rāzın ṣabā derler
İl aġzın ṭutmak olmaz ḳorḳarın ey gül saña derler

Yaḥyā Efendi — Lisān-ı ehl-i dilde ʿaşḳa gülzār-ı belā derler
Cevānuñ ḳāmet-i mevzūnına naḫl-i cefā derler

Ḫişālī — ʿAraḳ içdükçe meclisde ruḫuñ kim sāḳiyā derler
Gül-i al üstine şeb-nem ṣaçıldı gūyiyā derler

ʿAzmī — Görenler iki çeşm-i mestüñi ṣanur birāderler
Hilāl ebrūlaruñ gördükde illā kim bu rā derler

[Derkenar]

ʿAṭāyī-i Nevʿī-zāde — Kitāb-ı ḥüsnüñe ṭabʿ ehli mir'ātü's-ṣafā derler
Ruḫ-ı pür tābuña mū gelse ḫaṭṭ-ı dil-güşā derler

Baḥr-i Mücteṣ-i Mecnūn

Vālihī-i Üskübī — Benüm efendiçegüm bu nice mürüvvet olur
Saña maḥabbetimüz bāʿiṣ-i ʿadāvet olur

Yaḥyā Efendi — Cihānda ʿāşıḳ-ı mehcūr şanma rāḥat olur
Neler çeker bu gönül söylesem şikāyet olur

Nefʿī Çelebi — Ne tende cānile sensiz ümīd-i ṣıḥḥat olur
Ne cān bedende ġam-ı fürḳatüñle rāḥat olur

Ḫişālī — Ḳapuñdan ayru düşen kimse şanma rāhat olur
Neler çeker güzelüm söylesem şikāyet olur

[Derkenar]

Ḫişālī — Ḳaçan kim hem-demüm endūh u derd ü miḥnet olur
Ne cānda ẕevḳ u ṣafā vü ne dilde rāḥat olur

Baḥr-i Hezec-i Aḫreb

Fużūlī-i Baġdādī — Cān virme ġam-ı ʿaşḳa ʿaşḳ āfet-i cāndur
ʿAşḳ āfet-i cān olduġı meşhūr-ı cihāndur

Veysī Efendi — Ḳaddüm ki seng-i ḳabża-i ʿaşḳuñda kemāndur
Āhumdur anuñ tīri zihī rişte-i cāndur

Yaḥyā Efendi — Berg-i zer pür-naḳşla gülşende vezāndur
Gūyā ki ṣabā ġāşiye ber-düş ḫazāndur

Ḫişālī — Bī-çāre gönül sīne gerüp ḫayli zamāndur
Tīr-i müje vü ġamzeñe cānile nişāndur

Velehu Ḫişālī — Ey sāḳī lebüñ sīnede kim rūḥ-ı revāndur
Cān gibi nihān olduġı meşhūr-ı cihāndur

[Derkenar]

Mesīḥī Beg — Ben bülbüli dil-teng iden ol ġonca-dehāndur
Ben ḫastayı bārīk iden ol müy-miyāndur

— — İzüñ ṭozı kim kühl-i Ṣıfāhān-ı cihāndur
Gözler anı çeşm-i dil ü cān ḫayli zamāndur

Nefʿī Çelebi — Ġam-güsiste ʿaceb mi yine ʿıyd-ı Ramażāndur
ʿIyd-ı Ramażān revnāḳ-ı bāzār-ı cihāndur

Ḫişālī — Mużṭırr iden aḥvālümi ol ġonca-dehāndur
Bārīk iden endāmumı ol mūy-miyāndur

Velehu Ḫişālī — Feryād u fiġāna sebeb ol ġonca-dehāndur
Terk eyledi ben bülbülüni ḫayli zamāndur

Riyāżī — Aḥbāba sözüm gerçi ki sırr-ı çeşme-i cāndur
Ḥussādınuñ ṭurfe-dile rıṭl-ı girāndur

182a

Ḫişālī — Ol ġamze vü ebrū mı yāḫūd tīr ü kemāndur
Yā baḫş-i ḳażā vü ḳadere dāl ü nişāndur

Velehu Ḫişālī — Laʿl-i leb-i cān-baḫşı ki sermāye-i cāndur
Ṣıḥḥatde vü bīmār olana rūḥ-ı revāndur

Velehu Ḫişālī — Nāl olmaġa cismüm sebeb ol mū-miyāndur
Ṣarılsa ki ṭañ mı kemer-i rişte-i cāndur

Velehu Ḫişālī — Her demde dökem ḳanumı ol ḳaşı kemāñdur
Kim sīne-i erbāb-ı vefā aña nişāndur

Bāḳī Efendi — Başdan meclisde sāḳīler ḳarārum aldılar
Çekdiler evvel elümden iḫtiyārum aldılar

Ḫayālī Beg — Dil-rubālar kim benüm ṣabr u ḳarārum aldılar
Çekdiler evvel elümden iḫtiyārum aldılar

Ḫişālī — Vehle-i ūlāda sāḳīler ḳarārum aldılar
Çekdiler soñra elümden iḫtiyārum aldılar

Emrī Çelebi — ʿAşḳ ehli meşhedinde dimeñ kim giyāhdur
Çıḳmış mezārı üzre yeşil dūd-ı āhdur

Bāḳī Efendi — Ḥarf-i ġama devāt u ḳalem şekl-i āhdur
Aña mürekkeb āhda dūd-ı siyāhdur

Ümīdī-i Stanbulī — Rindān-ı bezme cām-ı zümürrüd külāhdur
Her birisi diyār-ı Ceme pādişāhdur

Necātī Beg — Ḫalḳuñ kimisi ṣūfī kimi mey-perest olur
Ey ḫ̆āce bu muʿāmele rūz-ı elest olur

Bāḳī Efendi — Ḳaddüñ ḳatında ḳāmet-i şimşād pest olur
Zülfüñ yanında revnaḳ-ı ʿanber-şikest olur

Ḫişālī — Cām-ı şarāb nāzile kim yār mest olur
Ḥüzn ü melāl ü ġuṣṣa vü ġam zīr-i dest olur

Sebzī — Cām-ı şarāb-ı laʿlüñile kim ki mest olur
Mey-ḫāne gūşesine düşüp mey-perest olur

Sinānī — Cām-ı lebüñi görmekile cān mest olur
Ey ṣāḳī bu müşāhede rūz-ı elest olur

182b (boş)

183a

Sulṭān Murād — Zihī devletlü baş ol kim tevāżuʿ ana ʿādetdür
İki ʿālemde anuñ bil yeri ṣadr-ı saʿādetdür

Hāşimī — Saʿādet şol kişiye kim işi dāyim ʿibādetdür
Gönül Mevlāsına virmiş ḳanāʿat aña ʿādetdür

ʿĀlī Efendi — Ne yazıdur ki deşt-i Kerbelā pür-derd ü miḥnetdür
Meger kerb u belālardan mürekkeb bir muṣībetdür

Uṣūlī — Eşigüñ ṭaşı başuma efendi tāc-ı devletdür
İlüñ ḳatında ḫ̆ār olmaḳ kapuñda baña ʿizzetdür

— — Mey ü maḥbūba meyl itmek egerçi ḫalḳa töhmetdür
Velī ḫalvetde ey ṣūfī bu daḫi bir ẓarāfetdür

Dürrīyü'l-kātib	Ḳuluñ bī-ḥadd ü ġāyetdür ḫazīnüñ bī-nihāyetdür Cenāb-ı pāküñe gerdūn-ı penāhīlik hidāyetdür
Sāʿī-i Naḳḳāş	Ṭabīb-i cān u dilken ḫasta olmaḳ sen ne zaḥmetdür Ḫudā derdüñ dil-i ʿuşşāḳa virsün cāna minnetdür
Behiştī Efendi	Şarāb-ı nābdan şanmañ murādum ʿayş u ʿişretdür İçüp ser-mest olup fikr-i cihāndan istirāḥatdur
—	Ḳanadı bitse bir mūruñ şanur ḫayra beşāretdür Anı fehm eylemez ammā zevāline işāretdür
Ḫişālī	Boyuñ ey serv-ḳad rūz-ı ḳıyāmetden ʿalāmetdür Seni mümtāz iden ḫūbān içinde ḳadd ü ḳāmetdür
Velehu Ḫişālī	Boyuñ ey serv-ḳad rūz-ı ḳıyāmetden ʿalāmetdür Ḳıyāma geldigi sāʿat ise rūz-ı ḳıyāmetdür
Velehu Ḫişālī	ʿİẕāruñ ḥüsnile berg-i gül-i gülzār-ı cennetdür Nihāl-i ḳāmetüñ bir tāze şāḫ-ı bāġ-ı behcetdür
Sürūrī	Dilā dünyā serāyı işbu cāna dār-ı ġurbetdür Oñat gūş eyleriseñ ṣavt-ı raʿdı kūs-i riḥletdür
Sirişkī	Göñül virme ḫaẕer ḳıl bu cihān ber-dār-ı ġurbetdür Fenādur menzili āḫir dirīġā cāy-ı riḥletdür
Raḥmī	Dil-i pür-derdimüñ ser menzili ṣaḥrā-yı ġurbetdür Ceresdür nāleler feryād-ı sīne kūs-ı riḥletdür
—	Cehennem āteşi yārüñ firāḳından kināyetdür Ṣafā-yı gülşen-i cennet viṣāline işāretdür
Sürūrī	Teʿālā şānuhu ḥüsnüñ ʿaceb şemʿ-i hidāyetdür Kim anuñ pertevi āyīne-i nūr-ı velāyetdür

183b

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Sulṭān Süleymān — Eser āhum yeli ol ṭurra-i ʿanber-feşān ditrer
Gelür sünbüllere dehşet gülile gülsitān ditrer

Bāḳī Efendi — Eser āhum yeli kūyuñda cism-i nā-tüvān ditrer
Çemen ṣaḥnında gūyā bāddan berg-i ḫazān ditrer

Ḫayālī Beg — Ḳaçan kim bāddan ol ṭurra-i ʿanber-feşān ditrer
Yolar sünbül ṣaçın yırtar yüzin gül bāġ-bān ditrer

Ümīdī Çelebi — Felekde ṣarṣar-ı āhumla mihr-i āsmān ditrer
Dem-i bād-ı ṣabādan gūyiyā berg-i ḫazān ditrer

Velehu Ümīdī — Maḥalleñ içre āh itdükçe cism-i nā-tüvān ditrer
Ṣanasın gülşen içre bāddan berg-i ḫazān ditrer

Ḳara Faẓlī — Ḳaçan kim tāb-ı tebden ol boyı serv-i revān ditrer
Dil-i bīmārum āhından zemīn ü āsmān ditrer

Ḫātemī Beg — Ne dem kim āhdan ol ṭurra-i ʿanber-feşān ditrer
Yolar sünbül ṣaçın yırtar yüzin gül bāġ-bān ditrer

Ḫusrev Beg — Ger āh-ı serd ide düşmen bu cism-i nā-tüvān ditrer
Şitā hengāmı gūyā bāddan berg-i ḫazān ditrer

Vaḥdetī-i Baġdādī — Saña ger ʿarż-ı ḥāl itsem dehānumda zebān ditrer
Mehābetden ki sulṭān maḥżarında tercemān ditrer

Ẓarīfī-i Çorluvī — Ḳaçan maḥmūm olup āh itsem ol serv-i revān ditrer
Şitāda bāddan gūyā nihāl-i erġuvān ditrer

Ḫişālī — Ḳaçan kim āh idem dilden zemīn ü āsmān ditrer
Ṣanasın bād-ı ṣarṣardan nihāl-i erġuvān ditrer

[Derkenar]

Fevrī Efendi — Teb-i tāb-ı maḥabbetden bu cism-i nā-tüvān ditrer
Ne cism-i nā-tüvān cism içre cānā ḫasta-cān ditrer

Ṣıdḳī-i Belġradī — Cemāl-i yāri gördükde bu cism-i nā-tüvān ditrer
Nesīm-i ṣubḥla gūyā ki bir berg-i ḫazān ditrer

— — Nesīm-i feyż-i nuṭḳuñda vücūd-ı ins ü cān ditrer
Ki enfās-ı Mesīḥādan ḳubūr içinde cān ditrer

Bahr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Beyāżī-i Edirnevī — Mū-miyānuñla femüñ ḳaṣd-ı dil ü cān itdiler
Ortalıḳda yoḳ görinmezler meger ḳan itdiler

Rūḥī — Dil-rubālar cemʿ olup ʿazm-i gülistān itdiler
Lālenüñ baġrın yakup ġonca dilin ḳan itdiler

Bezmī-i Aʿmā — Gözlerüñ kim ġamze-i şemşīr-i bürrān itdiler
Bī-ḥad anuñla naẓarda ḳatl-i insān itdiler

Ḫişālī — Mū-miyānuñla lebüñ ḳaṣd-ı dil ü cān itdiler
Ortada ḳıl deñlü nesne yoġiken ḳan itdiler

[Derkenar]

ʿAmrīyü'l-ḳāḍī — Nev-bahār oldı güzeller ʿazm-i būstān itdiler
Ġam tenūrında dil-i ʿuşşāḳı biryān itdiler

Behiştī Efendi — Bezm-i gülde bülbül-i gūyālar efġān itdiler
Ġoncalar ser-mest olup çāk-ı girībān itdiler

Velehu

Nevāyī — Ḳılġalı ʿazm-i sefer ol kim maña dil-ḫᵛāhdur
Aña öz ḥālimdin irmes min Ḫudā āgāhdur

Ḳabūlī Efendi — Nuṭḳ-ı pāküñ her nefes maḳbūl-i tabʿ-ı şāhdur
Rūḥ-baḫş olsa n'ola enfās-ı Rūḥullāhdur

Ṣādıḳ — Ḫūb-rūlar gerçi ʿilm-i nāzdan āgāhdur
Efḍal-ı ḫūbān-ı ʿālem şimdi faẓlullāhdur

Ḫalīfe — Rāh-ı ʿaşḳa baş ḳadem Ḥaḳḳa giden bu rāhdur
Her ki ġayri rāha başdı ol ebed güm-rāhdur

Ḫişālī — Faḳrdan itme şikāyet ṭutalum kim şāhdur
Her kişiye rızḳını taḳdīr iden Allāhdur

[Derkenar]

Niyāzī — Ol melāḥat mülkinüñ ḫānı ki Naṣrullāhdur
Leşker-i ʿaşḳile bu cān kişverine şāhdur

Faḳīrī — Bir güzel sevdüm yine kim ismi Nurullāhdur
Ḥüsn içinde yoḳ naẓīri bir müsellem şāhdur

— — Pākdür ʿaşḳum Ḫudā her ḥālüme āgāhdur
Meyl-i nefsānī degüldür şāhidüm Allāhdur

184a

Baḥr-i Mużāriʿ-i Müṣemmen-i Aḫreb

ʿAṭāullāh Efendi — Baġrum firāk odıyla yanmış kebāba beñzer
Ḫᵛāce-i Pādişāh — Keyfiyyetiyle şiʿrüm rengīn-şarāba beñzer

Şānī — Tennūr-ı sīnem içre baġrum kebāba beñzer
Bezm-i ġamuñda eşküm rengīn şarāba beñzer

Fiġānī Çelebi — Tennūr-ı sīnem içre baġrum kebāba beñzer
ʿAks-i lebüñile yaşum rengīn şarāba beñzer

Kerīmī — Şiʿrüm leṭāfetiyle güyā ki āba beñzer
Alçaḳlıġıyla göñlüm līkin türāba beñzer

Dāʿī — Yaşum ruḫuñ ġamıyla rengīn şarāba beñzer
İki gözüm içinde iki ḥabāba beñzer

Sürūrī — ʿUşşāḳ-ı küşte ḳanı cūy olmış āba beñzer
Ḳanda bürīde başlar yer yer ḥabāba beñzer

Ḫayālī Beg — Zülfüñ ʿiẕāruñ üzre kim dir niḳāba beñzer
Gülzāra sāye şalmış müşgīn seḥāba beñzer

Celāl Beg — Çihreñde şol ʿiẕārı kim deyr ki āba beñzer
Gülzār-ı cennet içre cūy-ı gül-āba beñzer

Ḫişālī — Laʿl-i lebüñ nigārā yāḳūt-ı nāba beñzer
İçindeki o dendān dürr-i ḫoş-āba beñzer

[Derkenar]

ʿİṣmetiyü'l-ḳāḍī — Bezm-i ġamında yārüñ eşküm şarāba beñzer
Nār-ı firāḳı ile baġrum kebāba beñzer

Baḥr-i Müṣemmen-i Maḥẕūf

Sulṭān Süleymān — Akar kūyuñda yaşum āba beñzer
Gülistān içre bir dolāba beñzer

Sulṭān Selīm-i Ṣānī — Yaşum hecrüñle cūy-ı āba benzer
Gönül ol ābda dolāba beñzer

Ḳāsım Paşa — Yüzüñ berg-i gül-i sīr-āba beñzer
Lebüñ ʿaks-i şarāb-ı nāba beñzer

Bāḳī Efendi — Ruḫuñ berg-i gül-i sīr-āba beñzer
Leb-i laʿlüñ şarāb-ı nāba beñzer

Nevʿī Efendi — Zenaḫdānuñ muʿallaḳ-ı āba beñzer
Dehānuñ ġonca-i sīr-āba beñzer

Vālihī-i Üskübī — Dilā ḳanlu yaşum sürḫ-āba beñzer
Gözüm bir zevrāḳ-ı pür-āba beñzer

Ḫişālī — Ruḫuñ ḫurşīd-i ʿālem-tāba beñzer
Dehānuñ ġonca-i sīr-āba beñzer

[Derkenar]

Kemāl Paşa-zāde — Döner çerḫ-i felek dolāba beñzer
Geçer ḳalmaz bu çaġlar āba beñzer

Şeyḫī-i Germiyānī — Felekler gerdişi dolāba beñzer
Bu ḫalḳ ol gözelerde āba beñzer

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Ḫişālī — Yārdan ṣubh u mesā mihr ü vefā yāda olur
Lā-cerem cevr ü cefā ʿāşıḳ-ı nā-şāde olur

Velehu Ḫişālī — Bend olan kākülüñe rütbe-i aʿlāda olur
Ṣanma ey şāh-ı cihān pāye-i ednāda olur

Velehu Ḫişālī — Meyl idüp kim ki saña ʿāşıḳ-ı dil-dāde olur
Ḳatı bī-çāre vü āvāre vü üftāde olur

Velehu Ḫişālī — Ṣanma cānā bu güzellik gül-i raʿnāda olur
Yā bu şīrīn-süḫanuñ ṭūṭi-i gūyāda olur

[Derkenar]

Velehu Ḫişālī — Ṣanma bu ḥüsn ü melāḥat gül-i raʿnāda olur
Yā bu reftār u reviş serv-i dil-ārāda olur

Velehu Ḫişālī — ʿĀşıḳ-ı ḫasta-dile derd-i ġam āmāde olur
Ruḫsāt olmazsa eger gönlüm ki feryāda olur

Ṣabrī — Şevḳ her dilde bulınmaz dil-i dānāda olur
Şeb çerāġı arama cūyda deryāda olur

184b

Sulṭān Süleymān	Gözlerüñ nergis nigāra gül yüzüñ gülzārdur Anuñiçün giceler dil ṣubḥ olınca zārdur
Bāḳī Efendi	Cürʿa-dān-ı abdāla gerçi Maḥzenü'l-esrārdur Rind-i dürd-āşāma sāġar Maṭlau'l-envārdur
Velehu Bāḳī	Nergis üzre berg-i zerd ü lāleler kim vardur Er çerāġına dizilmiş dirhem ü dīnārdur
Ẕātī Beg	Çerḫ kūyuñda çerāġıyla gezer cerrārdur Māh u encüm anda ey meh dirhem ü dīnārdur
Velehu Ẕātī	Laʿlüñ ey cān pāresi ġāyetde ṭatlu yārdur Miṣli yoḳ dirlerse ger didüklerince vardur
Ḫayālī Beg	Ġoncadur laʿl-i ʿiẕāruñ gül yüzüñ gülzārdur ʿAndelībi göñlümüñ her dem anuñçün zārdur
Sürūrī	Hem-demüm efġān u nāle maḥremüm dīvārdur Ḳanġı birin söyleyem āh anca derdüm vardur
Emrī Çelebi	Ḫāṭırında naḳş olan fikr-i dehān-ı yārdur Yoḳ degül ʿaşḳ ehlinüñ göñlinde bir sır vardur
Seyyid Feyżī Beg	Derd-i ʿaşḳ-ı yār dermān-ı dil-i bīmārdur Ḫasta-ḥāl āşüfteler derdinde ḥikmet vardur
Vuṣūlī Beg	Dil ḫaṭuñ fikriyle cānā Maḥzenü'l-esrārdur ʿAks-i ruḫsāruñla dīde Maṭlaʿu'l-envārdur
Āẕāḳī-i Baġdādī	Dil-i ġam ḫaṭṭ-ı lebüñden Maḥzenü'l-esrārdur Göz cemālüñ pertevinden Maṭlaʿu'l-envārdur
Ümīdī	Dāne-i ḫāl-i siyāhuñ Sübḥatü'l-ebrārdur Levḥa-i māh-ı cebīnüñ Maṭlaʿu'l-envārdur

Ḫişālī — Dil ġubār-ı ḫaṭṭuñile Maḥzenü'l-esrārdur
Pertev-i rūyuñla dīde Maṭlaʿ ü'l-envārdur

Velehu Ḫişālī — Dil ġam-ı ḫaṭṭ-ı lebüñle Maḥzenü'l-esrārdur
Şevḳ-i ruḫsāruñla dīde Maṭlaʿ u'l-envārdur

Velehu Ḫişālī — Her seḥer ẕikrüm dilümde laʿl-i gevher-bārdur
Her şeb endīşem ḫayāl-i zülf-i müşgīn-tārdur

Velehu Ḫişālī — Vird ü ẕikrüm her seḥer vaṣf-ı ruḫ-ı dil-dārdur
Her gice fikrüm ḫayāl-i ḫāl-i ʿanber-bārdur

Velehu Ḫişālī — Pāyüñe aḳsa sirişk-i dīde vechi vardur
Merdüm-i çeşm-i ʿalīlüm ʿāşıḳ-ı dīdārdur

Velehu Ḫişālī — Rūḥuma rāḥat viren ol laʿl-i sükker-bārdur
Bülbül ü ṭūṭī-i gūyāsı hezārān vardur

Velehu Ḫişālī — Ẕevḳ-i vaṣl-ı yāre bāʿiṣ dirhem ü dīnārdur
Mālik-i sīm ü zer olan Mālik-i dīnārdur

Velehu Ḫişālī — Herkes ey dil ṭālib-i mihr ü vefā-yı yārdur
Dil-berüñ cevrinde līkin başḳa ʿālem vardur

— — Zülf-i pīç-ā-pīç kim mihr-i ruḫuñda vardur
Ṣanki ḫalḳa ḫalḳa olmış günde yatur mārdur

Vālīyü'l-ḳāḍī — Sīm-ten gül yüzlülerle meclisi gülzārdur
Vāʿiẓi şehrüñ meger kim mālik-i dīnārdur

[Derkenar]

Mīrīyü'l-ḳāḍī — Güzdüzin ẕikrüm dilümde vaṣf-ı ḥüsn-i yārdur
Giceler fikrüm ḫayāl-i ṭurra-i ṭarrārdur

Peyāmī — Cān nice rāḥat bulur derdüñle dāyim zārdur
Dil nice ḫandān olur hem-ḫānesi bīmārdur

Edāyī — Gülşen-i kevnīde dil murġı dem-ā-dem zārdur
Gūşına almaz fiġānın māyil-i aġyārdur

Rūḥī — Gitmeyen bir laḥẓa ḫāṭırdan ḫayāl-i yārdur
Gelmeyen ʿālemde hergiz ḫāṭıra aġyārdur

ʿAbdī Tevḳīʿī — Her varaḳ bir defter ü her şāḫ defter-dārdur
Her nihāl-i tāzede bir dürlü niʿmet vardur

Fevrī Efendi — Başda dāġ-ı ḫāl-i ruḫsāruñ ḳaranfil vardur
Dīdede çeşmüm ḫayāli nergis-i bī-dārdur

Velehu Fevrī — Tende zaḫm-ı tīr-i müjgānuñ gül-i bī-ḫārdur
Dilde fikr-i āteş-i laʿl-i lebüñ gül-nārdur

Suʾālī — Hem-neşīnüm ḥamdülillāh kim ḫayāl-i yārdur
ʿĀşıḳuñ dilde şuʿāı lemʿa-i ruḫsārdur

Ferīdī — Cāhil ile hem-nişīn olmaḳ ne müşkil kārdur
Hem-reh olmaḳ ḫod maʿāẕallāh ḳatı düşvārdur

Ḫişālī — Ḫayl-i murġānuñ debistānı dilā gülzārdur
Manṭıḳu't-ṭayr oḳıdur gül bülbüle ʿAṭṭārdur

Ḫuffī-i Edirnevī — Ol boyı serv-i revānuñ yüzi bir gülzārdur
Kim ḥacildür ġonca andan lāle vü gül zārdur

185a (boş)

185b

Ḫāletī-i ʿAzmī-zāde — ʿĀrıż-ı dil-berde yā Rab ḫāl-i ʿanber-bū mıdur
Yoḳsa kendin āteşe pertāb iden Hindū mıdur

Ḫişālī — Ṭurra-i ṭarrār u zülf ü kāküli ḫoş-bū mıdur
Yoḳsa deste deste olmış sünbül ü şeb-bū mıdur

Ġāzī Giray Ḫān — Kākülüñ nāzile şanki serve ʿanber gösterür
Ol iki cādūlaruñ siḥrile ejder gösterür

Ẕihnī-i Baġdādī — Şām-ı ʿıyd oldı meh-i nev zīb ü zīver gösterür
Ki mücevher tīġüñe altunlu ḫançer gösterür

Derwīş Emīrī — Laʿl ü dendānın ḳaçan ol şūḫ dil-ber gösterür
Ḫᵛācedür gūyā ki dükkān açdı gevher gösterür

Derwīş Ḥāletī — Başdan kākülleri kim cā-be-cā ser gösterür
Beñzer ol seḫḥāra kim biñ başlu ejder gösterür

Derwīş Ṣāfī — Vaḳt-i gül geldi açıldı ġoncalar ser gösterür
Çeşm-i mesti ol perīnüñ ṣanki ḫançer gösterür

Ḫişālī — Her ḳaçan mihr-i ruḫın gün gibi dil-ber gösterür
Tīre ḳalbin ʿāşıḳuñ ḥüsni münevver gösterür

Velehu Ḫişālī — Her ḳaçan mihr-i ruḫın ol māh-ı enver gösterür
Mihr ü māhı pertev-i rūyı münevver gösterür

Velehu Ḫişālī — Mihr-i ruḫsārın ḳaçan ol māh-ı enver gösterür
ʿĀşıḳuñ āyīne-i ḳalbin münevver gösterür

186a

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Sulṭān Süleymān — Gülşen-i kūyı baña bāġ-ı İrem gibi gelür
Ḥaḳ naṣīb eyler ise aña irem gibi gelür

İbni Kemāl Paşa — Gülşen-i kūyuña bir daḫi girem gibi gelür
Vuṣlatuñ güllerini yine direm gibi gelür

Bāḳī Efendi — Yārdan cevr ü cefā luṭf u kerem gibi gelür
Ġayrdan mihr ü vefā derd ü elem gibi gelür

ʿĀlī Efendi — Dār-ı dünyā baña pür-derd ü elem gibi gelür
Varise ġuṣṣası yoḳ gūşe ʿadem gibi gelür

Ḫişālī — Gözüme ḫāk-i der-i yāri sürem gibi gelür
Cümle dilde olan ālāmı sürem gibi gelür

Velehu Ḫişālī — Cennet-i kūyuña Rıḍvānum İrem gibi gelür
Ḫāk-i pāyüñ gözüme yine sürem gibi gelür

[Derkenar]

Bedrī — Yine segirür gözüm ol yāri görem gibi gelür
Yolına mā-meleküm cümle virem gibi gelür

Dürrī-i Köstendilī — Yine ol ġonca-dehen yāri görem gibi gelür
Bir daḫi vuṣlatı bāġına irem gibi gelür

Aḥmed Paşa — Ruḫlaruñ ʿaksini cām içre görem gibi gelür
Leblerüñ sırrını bādile bilem gibi gelür

Baḥr-i Hezec-i Aḫreb

Münīrī — Dāmānuña her dem ilişen düşmen elidür
Ben ḳuluñı pā-māl iden anuñ keslidür

Necātī Beg — Ḫaṭṭ-ı ruḫ-ı yār ehl-i maḥabbet ecelidür
Ġāfil yürüme aç gözüñi gün gicelidür

Ẕātī Beg — Fürḳat gicesi rūz-ı vişālüñ ecelidür
Ṣun ayaġı sāḳī elüme gün gicelidür

Ḫālişī Beg — Levḥ-i ruḫuñ üstindeki şol ḫaṭṭ ki celīdür
Dil-ḫastalaruñ ḫaṭṭ-ı berāt-ı ecelidür

Seyyid Feyżī Beg — Ḫaṭ gelmesi gün yüzüñüñ ey meh ecelidür
İḥsān ide gör ṣubḥ u mesā gün gicelidür

Ḫişālī — Şol sebz-i ḫaṭuñ ḥüsnüñüñ ey meh ecelidür
Gül ile vefā ṣubḥ u mesā gün gicelidür

[Derkenar]

Cevrī-i Stanbulī — Ġamzeñ dil-i ʿāşıḳ gibi dest-i ezelīdür
Bu sırrr-ı ḫafī bāde-keş-i ʿaşḳa celīdür

ʿİşmetiyü'l-ḳāḍī — Gönlümde şehā mihr ü maḥabbet ezelīdür
ʿUşşāḳa bu bir mevhibe-i lem-yezelīdür

Ṣıdḳī-i Belġradī — Bir yāri sever dil ki güzeller güzelidür
Başumda hevā-yı ser-i zülfi ezelīdür

Cevrī-i Stanbulī — Ġamzeñ dil-i ʿāşıḳ gibi mest-i ezelīdür
Bu sırr-ı ḫafī bāde-keş-i ʿaşḳa celīdür

Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim

Bāḳī Efendi — Lāleler bezm-i çemende cām-ı ʿişret gösterür
Devletinde ḫüsrev-i gül ʿayşa ruḫsat gösterür

Ẕātī Beg — Ḳāmetüñ rūz-ı ḳıyāmetden ʿalāmet gösterür
Rāstī sen servi ol ġāyet ḳıyāmet gösterür

Velehu Ẕātī — Gāh bu mirʾāt-ı felek rūy-ı saʿādet gösterür
Geh döner yüz ḳahrla biñ dürlü zaḥmet gösterür

ʿAşḳī Yeñiḥiṣārī — Gāh mirʾāt-ı felek rūy-ı saʿādet gösterür
Gāh olur jeng-i melāmetle felāket gösterür

Şīrī — Dem olur mirʾat-ı ʿālem şekl-i rāḥat gösterür
N'eyleyem gāhī döner yüz dürlü ḥālet gösterür

ʿAşḳī Yeñiḥiṣārī — İvme ey dil ṣabr ḳıl ivmek melāmet gösterür
Görelüm āyīne-i devrān ne ṣūret gösterür

Ẕarīfī-i Çorluvī — Her ḳaçan ḳaddin baña ol serv-ḳāmet gösterür
Şīve-i reftār idüp çoḳ dürlü ḥālet gösterür

Ḫişālī — ʿArż-ı ḳāmet eylese dil-ber ḳıyāmet gösterür
Şīve-i reftārda çoḳ dürlü ḫālet gösterür

[Derkenar]

Ḫusrev Beg — Gāh ḥüsnin ʿarż idüp rūy-ı maḥabbet gösterür
Gāh olur pinhān olup biñ dürlü miḥnet gösterür

Velehu

Ẕātī Beg — Yürüme aġyārla didükçe cevr eyler yürür
Ṭur vefā eyle disem ṭurmaz cefā eyler yürür

Seyyid Feyżī Beg — Dem gelür ḫaṭṭ-ı siyāhuñ rūy-ı gül-gūnuñ bürür
Mülk-i ḥüsnüñde şehā bir gün Celālīler durur

Cemālī Çelebi — Öldürüp cevrile aġyārı bana sür dir yürür
Ben didüm bunı kim öldür dise cānā ol sürür

Velehu Cemālī — ʿAşḳıla şol Rūm ili baġrum kebāb olmış görür
Ḫışm idüp artıḳlığı ol meh bana şeş gösterür

Velehu Cemālī — Germ olup her gördügi insānı ṣoymaġa ṭurur
Dil-bere ḥammām-ı ḫalvetde ḫazīne gösterür

Velehu Cemālī — Ṣanma bezm içre girift āhengini yoḳlar ṭurur
Ehl-i ʿaşḳa nāy-zen parmaḳ ḥisābın gösterür

Ḫişālī — Naḳd-i eşkin merdüm-i çeşmüm nişār eyler yürür
Ol şeh-i ḫūbāna yaʿnī kim ḫazīne gösterür

Velehu Ḫişālī — Ol sehī-ḳad bāġa gitse sāyeveş bile yürür
Ḳande aşılması geçmiş varise ipin sürür

[Derkenar]

Nevāyī — Tirgürür her dem raḳīblerni vü mini öltürür
Ot yaḳıp il cānıġa miniñ içimni köydürür

Ẕātī Beg — Āhum eflāki kebūterveş muʿallaḳ döndürür
Niçün il Mecnūnı vaṣf itdükçe ḳuşlar ḳondurur

Nevāyī	Çün mini Mecnūn başın eṭfāl ṭaşı sındırur Āh otı jülīde şaçımdın aña köz köydürür
Velehu Nevāyī	Mey lebiñġa yitse cānumġa ḥarāret yitkürür Ot eger ʿİsī-demi birle yarur kim köydürür
Āfitābī	Ḥaḳ teʿālā her ḳaçan bir ḳuma kim raḥmet ḳılur Gice yaġmurı vü gündüz āftābı gönderür
Ḥāletī	Bād-ı āhum āsiyāveş çerḫi dāyim döndürür Āteş-i dil ḫırmen-i mihr ü mehi köyündürür
ʿAṭāyī Belḫī	Ol şanem kim su ḳıraġıda perī dik olturur Ġālibā nāzüklügidin şuyıla yunsa bolur
	Velehu
Fevrī Efendi	Cān viren yolumda dirsin vaşla iren öldürür Söyleme luṭf it bunuñ gibi söz ādem öldürür
Seyyid Feyżī Beg	Dirhem-i eşküm girībānum anuñçün ṭoldurur Sīm-tenler aḳçeyi ʿuşşāḳa yoḳdan buldurur
Ḫişālī	Şanmañuz yoḳ yire sāḳī cāme bāde ṭoldurur İrgüren ʿuşşāḳı ẕevḳ-i vaṣl-ı yāre öldürür
[Derkenar]	
Ẕātī Beg	Cān viren yolumda dirsin vaşla iren oldurur Ey perī-peyker senüñ bu sözüñ ādem öldürür
Devāmī	Burḳaʿını gāhi örter gāhi ol meh ḳaldırur Böyle istiġnāyile gör nice ādem öldürür
Şevḳī-i Şarḳī	Veh mini endīşe-i ḫūn-ḫʷāre bir gün öldürür Geh virür ol gül yüzindin müjde gāhī şoldurur

Velehu

Ẕātī Beg
Dāmenüm hecrüñde itdi dürlü gevherlerle pür
Çeşme-sār-ı çeşmimüñ olsun öñinden ṣoñı gör

Velehu Ẕātī
Ey ḳılıç yanında cānānuñ yüzüñ ṣuyile ṭur
Yoḫsa bir gün cismüñi zaḫm-ı ser-ā-pā ḳana yur

Yümnī Meḥmed Beg
Yāre didüm ki raḳīb-i segle cānā az otur
Güldi vü didi bana anuñ daḫi sözi budur

Lāmiʿī-i Bursevī
Ey ġarīḳ-i baḥr-i işyān yüzüñ ol dergāha ur
Kim anuñ bir ḳaṭre feyżi biñ cihān cürmini yur

Cemālī Çelebi
Başum açduḳça düḫānı ṭañ mı itse dehri pür
Ehl-i ʿaşḳuñ gördügüñ zuʿmince başı buġıdur

Velehu Cemālī
Yāre iller vāṣıl olduḳlarını daʿvā ḳılur
Aġzını açdurmañ aġyāruñ ḫelā lāzım gelür

Velehu Cemālī
Ṣanma kim bu devr-i pür-luʿbet saña mürşid bolur
İʿtimād iden kişi oynaşına ersiz ḳalur

Ḫiṣālī
Ṭañ mı eşkümle olursa dīde-i ġam-dīde pür
Kim yem-i dürr ü güher laʿl-i Bedaḫşān kānıdur

Nevāyī
Her oḳı ol ḳaşı yānıñ ilni kim ḳurbān ḳılur
Rāst bir oḳdur ki ḳurbān köñlüm içre sançılur

187a (boş)

187b

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Sulṭān Cem
Cām-ı Cem nūş eyle ey Cem bu Firengistāndur
Her ḳuluñ başına yazılan gelür devrāndur

Yaḥyā Efendi
Meclis-i meyde ṣurāḫī şemʿ-i nūr-efşāndur
Fer viren bezm-i ṣafāya sāġar-ı raḫşāndur

Ḫişālī — Müddeʿīnüñ maṭlab-ı aʿlāsı gerçi cāndur
ʿĀşıḳuñ ammā ki maḳṣūdı leb-i cānāndur

Velehu Ḫişālī — Ḫūb iden her yār-ı müsteṣnāyı ḥüsn ü āndur
Ġırre olma ḥüsn ü ān av anına bir andur

Velehu Ḫişālī — Gerden-i kāfūr-ı sāḳī şemʿ-i nūr-efşāndur
Gün yüzi mihr-i münīr alnı meh-i tābāndur

[Derkenar]

Ḫişālī — Hem-demüm hecr-i lebüñde dīde-i giryāndur
Maḥremüm derd-i ġamuñda nāle vü efġāndur

Velehu Ḫişālī — Ḳahve-ḫāne gevher-i ʿirfān u faẓla kāndur
Yaḳışur bun disem aña kim ṣanur dükkāndur

Şāmī — Ol Muḥammed kim ceyb-i Ḥażret-i Raḥmāndur
Ḥilye-i ẕāt-ı şerīfi müjde-i ġufrāndur

— — Acırum ʿālemde zaḫm-ı ḫançer-i cānāndur
Her ne deñlü ise acımamaḳ olmaz ḳandur

Ḫişālī — ʿĀşıḳuñ deryā-dili kim baḥr-i bī-pāyāndur
Dil ṣanup Herkül-diller dil degül ʿummāndur

Żaʿīfī — Ey ṣanem gencīne-i mihrüñ ki bir ḫoş kāndur
Ten-i ṭılsımıyla dil vīrānede pinhāndur

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb-i Mekfūf

Maḳālī — Cānā ruḫuñ bir āl Frengī ḳaṭīfedür
Öykünmiş aña lāle bu rengīn laṭīfedür

Şānī Beg — Ṣūretde gerçi kim zen-i dünyā ẕarīfedür
Meyl itme merd iseñ aña zinhār cīfedür

Velehu

Necātī Beg — Cānā cefānı ʿāşıḳ-ı bī-dil vefā bilür
Her ṭaş kim atsa reddüñ ilā merḥabā bilür

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Ehl-i naẓar ġubār-ı rehüñ tūtiyā bilür
Yā bilmeseydi yüzüñe nice baḳa bilür

Celāl Beg — Tīr-i belāyı şanma ki herkes şavabilür
Aşḳuñ ne pādişāha baḳar ne gedā bilür

Rūḥī-i Baġdādī — Ehl-i vefā cefāsını yārüñ vefā bilür
ʿAşḳında çekdigi elemi hep şafā bilür

Ḫişālī — ʿĀşıḳ cefā vü cevrüñi mihr ü vefā bilür
Derd ü belā vü ġuṣṣañı ẕevḳ ü ṣafā bilür

[Derkenar]

Ferīdī — ʿĀşıḳlıġum o şūḫa ne şeh ne gedā bilür
ʿAşḳum o deñlüdür diyemem bir Ḫudā bilür

Baḥr-i Mücteṣ-i Mecnūn

Rūḥī-i Baġdādī — Żamīrimüzde olan hep maḥabbet-i Ḥaḳdur
Cihānı añma bize kim fenā-yı muṭlaḳdur

Cemālī Çelebi — (silinmiş)

Necātī Beg — Ẕāhidā adı ḫarābātuñ Cihān-ābāddur
Bu esās-ı mey-gede bir kāfirī bünyāddur

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Taḫta geçdi şāh-ı gül dünyā yine dil-şāddur
Ey nesīm-i ṣubḥ-ı gül vaḳt-i mübārek bāddur

Ḫişālī — Ṭāġ-ı ṭaşı kesmede üstādımuz Ferhāddur
Ṣūret-i timṯālüñi naḳş itmede Behzāddur

188a

Ḫişālī — Benüm bir şūḥ u şengül şīve-kār-ı lāle-gūnum var
Anuñçün sīnede lāle-ṣıfat dāġ-ı derūnum var

Velehu Ḫişālī — Ne bir yerde ḳarār u ṣabr u ṭāḳat ne sükūnum var
Yitürdüm ʿaḳlum ey Leylī-ṣıfat ġāyet cünūnum var

Baḫşī yü'l-ḳāḍī — Göñülde nār-ı ʿaşḳuñla benüm dāġ-ı derūnum var
Gözümde ḥasret-i laʿlüñle eşk-i lāle-gūnum var

— — Ne vaṣl-ı yārla ḳānīʿ ne hecrile sükūnum var
Göñül bir laḥẓa ārām eylemez ġāyet cünūnum var

Riyāżī Efendi — Mestāne öpse laʿlüñi cāna ṣafā gelür
Zīrā meşām-ı ʿāşıḳa būy-ı vefā gelür

Şevḳī-i Şarḳī — Bir buḳʿa-i şerīfede odan nidā kilür
Kim köz dutuñ yaḫında bir āl ʿabā kilür

Necātī Beg — Yārüñ cefāsı ġayrıya derd ü belā gelür
Ben mübtelā-yı miḥnete luṭf u vefā gelür

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Mesrūr olur ḳaçan ki ḳapuñdan ṣabā gelür
Erbāb-ı ʿaşḳa ḫāk-i rehüñ ṭūṭiyā gelür

Baḥr-i Müctes-i Mecnūn

ʿİşretī — Ḳaçan ki ola kişide teşevvüş-i ḫāṭır
Reh-i ṣalāḥa sülūk itmede olur ḳaṣır

Cemālī — Cihānda yoḳ gibi hīç kimse ḫāline nāẓır
Ki her ḳızıl delü zuʿmen Muḥammed-i Bāḳır

Ḫişālī — Yār ʿāşıḳın ṣadāḳatile bī-bedel bilür
ʿĀşıḳda anı ḥüsnile ġāyet güzel bilür

Dürrīyü'l-kātib — İlter egerçi sāʿid-i ney bī-bedel bilür
Rūyı leṭāfetin göñül elden güzel bilür

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Sāʿī-i Naḳḳāş — Ne evṣāf-ı cemāl-i bā-kemāle ibtidā vardur
Ne taḳrīr-i peyām-ı derd-i ʿaşḳa intihā vardur

— — Ne derdüñle ṭabībüm baña beñzer mübtelā vardur
Ne kūyuñ gibi ʿālemde şehā dārü'ş-şifā vardur

Miṣālī Çelebi — Dime bir büseme biñ cān virür çoḳ mübtelā vardur
Bahāsı ḥüsnüñüñ şanma ki ey şāh-ı bahā-vārdur

[Derkenar]

Ḫişālī — Ne ʿuşşāḳa firāḳuñ derdi gibi bir belā vardur
Ne ay āfet baña beñzer o derde mübtelā vardur

Velehu Ḫişālī — Ne bīm-i hecrüñe beñzer cihānda bir belā vardur
Ne ümmīd-i viṣālüñ gibi ʿālemde şafā vardur

ʿİlmī-i Edirnevī — Ne laʿlüñ gibi bir cām-ı şarāb-ı dil-güşā vardur
Ne rūyuñ miṣli bir āyīne-i ʿālem-nümā vardur

188b

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Fużūlī-i Baġdādī — İltifātuñ ḥaceri laʿl-i Bedaḫşān eyler
Naẓaruñ ḫak-i rehi kühl-i Ṣıfahān eyler

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Her ḳaçan ḳaṣd-ı helāk-i dil-i nālān eyler
Evvelā sāʿid ü bāzūsını ʿuryān eyler

Velehu Ḥāletī — Ġam-ı zülf ü ruḫuñı dil nice pinhān eyler
Gice gündüz dileyüp nāle vü efġān eyler

Ḫişālī — Tīġ-i ġamzeñle müjeñ ḳaṣd-ı dil ü cān eyler
Dem-be-dem bādī naẓarda niçe biñ ḳan eyler

[Derkenar]

Cevrī-i Stanbulī — Kāküli dilleri kim ḫākile yeksān eyler
Hem yine bād-ı hevāsında Süleymān eyler

Velehu Cevrī — ʿĀlemi bād-ı seḥer-ḫīz ki seyrān eyler
Varsa mülk-i Yemene her nefesin cān eyler

Baḥr-i Hezec-i Aḫreb-i Müşemmen

Fevrī Efendi — Evrāḳ-ı gülüñ vaṣfın bülbül idicek ezber
Göründi ruḫ-ı dil-ber didüm varaḳ-ı diger

Ḫişālī — Didüm ki gelüp nāmuñ virdi bize ḫayli fer
Ol şāh-ı cevān-baḫşum didi varaḳ-ı diger

Cemālī Çelebi — Didüm ki ḫayāl eyler esrār-ı ġamın iller
Kaġıd gelüben dil-ber didi varaḳ-ı diger

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Didüm ki benem cānā ʿuşşāḳuña ser-defter
Ol şūḫ-ı cefā-pīşe didi varaḳ-ı diger

Seyyid Feyżī Beg — Didüm ki ḫaṭuñ virdi levḥ-i ruḫuña zīver
Ol dil-ber-i nev-ḫaṭṭum didi varaḳ-ı diger

[Derkenar]

Ḳara Fażlī Çelebi — Ruḫsārı tīr-i yārüñ ʿuşşāḳa gül-i aḥmer
Berg-i güli yād itme bülbül varaḳ-ı diger

Velehu Fażlī — Ey dil o güzel boyu bir şeb ola ger der-ber
Yolına fedā cānum başumda aña ser-ber

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb

Seyyid Feyżī Beg — ʿĀşıḳ cefā vü cevrüñi cānā kerem bilür
Ol bendedür ʿaṭāya sezā kim kerem bilür

Ḫişālī — ʿĀşıḳ degüldür ol ki cefāñı elem bilür
ʿĀşıḳ odur ki cevrüñi luṭf u kerem bilür

Velehu Ḫişālī — ʿĀşıḳ hemīşe gerçi vücūdın ʿadem bilür
Şükrüm budur ṣadāḳatin ol ġonca-fem bilür

Velehu Ḫişālī — ʿĀşıḳ ṣafā-yı kūyuñi ẕevḳ-i İrem bilür
Senden gelen cefāları luṭf u kerem bilür

Velehu Ḫişālī — ʿĀşıḳ sirişk ü āhını ḫayl ü ḥaşem bilür
Aḳrān içinde kendüsini muḥteşem bilür

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Nefʿī Çelebi — Çekdigüm derdi ne hem-ḫāne ne hem-rāh bilür
ʿĀşıḳum ḥāl-i dil-i zārı bir Allāh bilür

İsḥaḳ-ı Üskübī — Derd-i hecrüñle neler çekdügüm Allāh bilür
Ger ölürsem dimezem kimseye Allāh bilür

Vālihī-i Üskübī — Gökde yir itdügini āhımuñ ol māh bilür
Ol mehüñ menzilini āh-ı seḥergāh bilür

Rūḥī-i Baġdādī — Cān dirīġ itmedigüm yolına ol māh bilür
Ḳuluna ṣādıḳ olan bendesini şāh bilür

Ḥāfıẓ — Ḳulına itdügi cevri yine ol şāh bilür
ʿĀşıḳuñ çekdügi derdi hemān Allāh bilür

[Derkenar]

Necātī Beg — Benüm ol gül-ruḫumuñ gül yüzüni māh bilür
İşigini felege virmezin Allāh bilür

Faḳīrī — Deheni yoḳluġunı var ise ol māh bilür
Kimse ḥükm itmez aña ġāyibi Allāh bilür

Ḫişālī — Dūd-ı āhum göge irişdügin ol māh bilür
Uyḳu girmez göze ṣubḥa dek Allāh bilür

189a

Baḥr-i Remel-i Mecnūn
Feʿilātün Feʿilātün Feʿilātün Feʿilāt

Aḥmed Paşa — Ol siyeh çeşm ü siyeh ḫāl ü siyeh çarda nigār
Dün gice başdı yolum yaġmaladı her ne ki var

Necātī Beg — Āh kim ḳıldı felek mihr ü mehüñ nūrını nār
Yaḳmaġa ḥasret-i yārile beni leyl ü nehār

Emrī Çelebi — Olalı hem-dem-i sulṭān-ı ḫayāl-i ruḫ-ı yār
Çūbı çūb üzre ḳomaz merdüm çeşm-i bīmār

Velehu Emrī — Kimi yaḳdı ki yine āteş-i ruḫsār-ı nigār
Ki irişdi ḳamere dūd-ı ḫaṭ-ı ʿanber-bār

Bāḳī Efendi — Perde-i şām olıcaḳ mihre niḳāb-ı ruḫsār
Ẓāhir oldı gözüme heyʾet-i ebrū-yı nigār

Velehu Bāḳī — Ezelī böyledür āyīn-i sipihr-i ġaddār
Ki gülüñ ḫʷābgehi ḫār ola ḫāruñ gülzār

Velehu Bāḳī — Gül gibi gülşene ḳılsañ nʾola ʿazm-i dīdār
Ḫayli döküldi şaçıldı yoluña faṣl-ı bahār

Velehu Bāḳī — Rūḥ-baḫş oldu Mesīḥā-ṣıfat-ı enfās-ı bahār
Açdılar dīdelerin ḫʷāb-ı ʿademden ezhār

ʿĀlī Efendi — Yine ʿuşşāḳıla ṭolmış mı görüñ rāh-güẕār
Ben işitdüm ki bugün Cumʿaya çıḳmış ḫünkār

Velehu ʿĀlī — Tīrinüñ eylese surāḫları nāle vü zār
Kāşkī olsa bu ṣad-pāre tenüm mūsiḳār

Velehu ʿĀlī — Defter-i ḥüsni dürüp āteşe yaḳdı dil-dār
Dūdıdur ẓāhir olan şanma ḫaṭ-ı ʿanber-bār

Velehu ʿĀlī	Gül-ruḫuñ āyīneveş ṭutmıya dirseñ jengār Sünbülüñ dūd-ı kebūd içre ḳoma sünbül-vār
Velehu ʿĀlī	Ḳānumı içdügin eylerse o ḫūnī inkār Laʿl-i rengīni yeter şāhidi neyler tekrār
Mesīḥī Beg	Ḫ̆āb-ı ġafletden uyanmaġa ʿuyūn-ı ezhār Her seḥer ṣu sepeler gözlerine ebr-i bahār
Ḫayālī Beg	Ḫ̆āb-ı ġafletde iken oldı göz açup bī-dār Ḳudret-i Ḥaḳḳa naẓar ḳıldı ʿuyūn-ı ezhār
—	Nev bahār oldu şükūfeyle bezendi eşcār Gülüp açıldı ẓuhūr itdi ʿademden ezhār
Miṣālī Çelebi	Ṣordı emdük mi deyü laʿlümi itdüm inkār Ben inandım ṣorusun sen viresin didi nigār
Ḫātemī Beg	Şīvesinden ṭuramaz bir dem ayaġ üstine yār Tāze naḫlüñ yine kendüye olur meyvesi kār
Velehu Ḫātemī	ʿĀşıḳ oldur vire vārın saña didüm didi yār Daḫi aʿlā ide gör himmetüñi bunda ne var
Emnī Paşa	Ne ṣafādur ki seni ḫāneye daʿvet ide yār Sor ne var yüzüñ üzre aña ey ʿāşıḳ-ı zār
Fużūlī	Ṣafḥa-i çihre-i al üzre sevād-ı ḫaṭṭ-ı yār Dil-i pür-ḫūnımuñ āyīnesine ṣaldı ġubār
Güvāhī	Söz güherdür ṣaḳın ey kān-ı melāḥat her bār Dürc-i laʿl-i dehenüñ açma alup gevher-bār
[Derkenar]	
Medḥī Ḳıṣṣa-ḫ̆ān	Benem āşüfte vü sevdā-zede-i zülf-i ʿiẕār Yaḳdı yandurdı beni āteş-i rūy-ı dil-dār

Nevʿī Efendi

Yem-i Aḥdar gibi mevc urdı çemen geldi baḥār
Zevrāḳ-ı cāmile demdür idelüm ʿazm-i kenār

Emrī Çelebi

Ṣūfī göñlüñ ḳuşı zülfinde uçar şeb-pere-vār
Yarasa ol gözi şeh-bāz anı eylerdi şikār

Ḫuşūʿī Çelebi

Bāġ-ı ḥüsnüñde didüm zāġ-ı ḫaṭuñ ḳıldı ḳarār
Didi ol ġonca-dehen ḳara ḫaberden neñ var

Laʿlī

Ḳoysa ol ġonca dehen itmege seyr-i gülzār
Ṭaḳılur yānına elbetde anuñ bir nice kār

Vālihī-i Üsküdārī

Lebinüñ birini öpdür ḥüküm idüp işʿār
Yarım ağızla bütün büseye itdi iḳrār

Ḫişālī

Gitdi hengām-ı şitā irdi yine faṣl-ı bahār
Naġamāt eylemege başladı gülşende hezār

Velehu Ḫişālī

Gül gül oldı açılup gülşen-i ruḫsār-ı nigār
Vechi var eylese dil bülbüli feryād-ı hezār

Yaḥyā Efendi

Ṣubḥ-dem nicelerine ki ġıdā vire hezār
Beñzer ol muṭribe kim ala ele müsiḳār

Velehu Yaḥyā Efendi

Ol şeh-i ḥüsn ider sīneye gelmekden ʿār
Ḫaberi yoḳ ki tenüñ cānum içinde yeri var

Cemālī Çelebi

Nāy-ı feryād idüben ḥālüme aġlar her bār
Göreyin cism-i nizārum ṣarıdur müsiḳār

ʿUlvī

Zīnet-i dehre n'ola baḳsa ʿuyūn-ı ezhār
"Fenẓurū ..." āyetini oḳudı gülşende hezār

Velehu ʿUlvī

Sebz cāmeyle ḳaçan ʿarż-ı ʿiẕār eylese yār
Keşf olur ʿāşıḳa sırr-ı şecerü'l-aḫdar-ı nār

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde

ʿĀşıkuñ bilmege zer gibi ḫulūsın her bār
Meḥekk-i tecrübedür seng-i cefā-yı dil-dār

Velehu Ḥāletī — Gül-i ruḫsārına yārin ṭoḳunurmış aġyār
Ḳurusın elleri mānend-i ḫazān-dīde çenār

Velehu Ḥāletī — Gülşen-i dehri görür ʿibret alan nergis-vār
Gözi baḳarken ider sīm ü zerin cümle nişār

Velehu Ḥāletī — Ġoncanuñ açdı ḥicābın mey-i şeb-nemle bahār
Biñ yıluñ bir başıdur başlasun efġāna hezār

Velehu Ḥāletī — Nerm olur āh-ı dilümden dil-i sengīn-i nigār
Ḳangı taş katı ise başını ursuñ aġyār

Velehu Ḥāletī — Berdden düşmiş idi elleri olınca bahār
Ḳaldırup destini Mevlāsına şükr itdi çenār

Velehu Ḥāletī — Dirhem-i berfi felek eyledi dünyāya nisār
Kemerin sīmle pür ḳılsa ʿaceb mi kuhsār

189b

Ḫātemī Beg — Ṭonamaz kimse boyun çün ala tīġin ele yār
Meger ol merd ki pür-dil ola mānend-i enār

Tīġī Beg — Ne ḳatı ḳara göñüllü olur ol lāle-ʿiẕār
Ḳılmamış būy-ı vefā şemmece ḳalbinde ḳarar

Vālihī Efendi — Gözünüñ aġ u ḳarasına çeküp sürme nigār
Göz ḳarardur beni öldürmegiçün leyl ü nehār

ʿAzmī Efendi — Yürek oynamamaġa ʿarż-ı cemāl eylese yār
Gele inṣāf it elüñ gögsüñe ḳo çāre mi var

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Āh idersem bile āh itmege başlar kühsār
Āh dir āh işidür şimdi muḥaṣṣal dil-i zār

Yaḥyā Beg — N'ola ben ḳurdı seversem ḳanı anuñ gibi yār
Seveni öldürür ol ḳoyun elā gözlü nigār

Cemālī Çelebi — Serverā ḫoş geçelüm sāye-i luṭfuñda ne var
Bir elüñ gölgecügin ṣal bize ey ḳadd-i çenār

Velehu Cemālī — Nāṣiḥā epsem otur eyleme ṣarf-ı güftār
Sīneye çekmek imiş dil-beri bir ḳāʿide-kār

Velehu Cemālī — Ġam ile āh bu pergār-ı perīşān-eṭvār
Beni merkez gibi ortaya atup çizdi kenār

Cinānī-i Bursevī — Ḳāl idüp bu ten-i ḫākīyi ider zerd ü nizār
Ṭoprağı altun ider ḥālet-i ʿaşḳ-ı dil-dār

Velehu Cinānī — Elif-i ḳāmetile ol iki ḫāl-i ruḫ-ı yār
Bana yüz göstericek dāġ-ı dilüm ḳıldı hezār

Velehu Cinānī — Didüm ey serv-i sehī gel idelüm ʿazm-i güzār
Gösterüp bana raḳībi didi kim sāʿati var

Ḥalīmī Aḫī Efendi — Ḥaşr olınca yaşasa ẕevḳ u ṣafāyile ne var
Her kim eylerse o māhı leb-i deryāda güẕār

Ḥalīmī Aḫī-zāde — Ḥālümi görmek içün gelmege itdüñ iḳrār
Gel gör imdi nice ḥaẕ itdi efendi dil-i ẕār

Suʿūdī Efendi — İtmesün yüzüñe teşbīh özin itsün ʿār
Söylesün āyīneye ṭūṭī-i şīrīn-güftār

Muḥyī yü'l-ḳāḍī — Oldı ey ġonca-dehen hecrüñile ḫaste hezār
Gül şarābıyla ʿilāc itdi ṭabīb-i gülzār

— — Varise seng-i feraḥla biledi tīġini yār
Ġamdan āzāde olur çaldığı dem ʿāşıḳ-ı zār

— — Gözlerüñ māyil olup ḳana ḳızarmış ruḫsār
Nedür ey ġonca-i ḫandān yine raʿnālıḳ var

Seyyid Feyżī Beg — Umarum derd-i derūnum göre raḥm eyleye yār
Meded ey ḫançer-i hicrān kerem it sīnemi yar

Velehu Feyżī Beg — Dil ṣafāya irişüp baḫtum olurdı bī-zār
Ki gehī eşkümi dergāhuña ḳılsam īṯār

Meylī — Dīdesin açdı yine ḫᵛāb-ı ʿademden ezhār
Cennet-āsā görinür ferş-i ḥarīm-i gülzār

Emīrī — Didüm ol ḫāl-i siyehler nedür ey meh didi yār
İki Hindū beçedür Rūma gelüp itdi ḳarār

Ḫişālī — Şevḳ-i dīdārı ile āteş-i şemʿ-i ruḫ-ı yār
Yaḳsa yandursa seni gün gibi ey dil yeri var

[Derkenar]

Siyāhī Çelebi yü'l-kātib — Derd-i ʿaşḳa iki vechile yazarlar timār
Birisi ṣabr u biri dahi seferdür nā-çār

Cemālī Çelebi — Gördi k.rt.klü s.k.mle ṭ.ş.ġum didi o yār
Ben bunu oḳḳa ṣanurdum be büyür ḳantar-vār

Vişālī — Yasdanur şubḥa degin yārin eşigin dilzār
Ḳanġı ṭaş ḳatı ise başını çalsun aġyār

Ferīdī Çelebi — Cān bahāsına ṣatma anı da yoḳdan her bār
Ṣanasın cān otıdur ḫaṭṭ-ı ġubār-ı leb-i yār

Vālihī-i Üskübī — Öykünürdi lebüñe ġoncada olsa güftār
Ḳaddüñe beñzer idi serv ide idi reftār

Vālihī-i Üskübī — Ruḫına berg-i semender didüm incindi nigār
Güle teşbīh idicek didi bunuñ beñzeri var

Vuṣūlī Beg — Peykveş yelmede yöpürmededür bād-ı bahār
Varise gelmelüdür gülşene şāh-ı ezhār

ʿİẕārī Çelebi — Girmedi silsile-i ʿaşḳa çü dürr-i şehvār
Depesini delerek ḳatdı ḳaṭāra anı yār

—	Kerem eylerdi ḳılup cevr ü cefāyı her bār Kereminden anı da eylemez oldı dil-dār
İsḥaḳ Efendi	Ḳāmet-i serv-i ser-efrāzını ʿarż eyledi yār Ḳodı el arḳası yirde ayaġın ṭurdı çenār
Laʿlī	Ḳopsa ol ġonca-dehen itmege seyr-i gülzār Ṭaġılur nārına elbetde anuñ bir niçe ḫār
Dürrī Efendi	Gerçi evvel baña çoḳ cevr ü cefā eyledi yār Döndi cevr eylemeden eyledi luṭf āḫir-i kār
Mānī	Ḥoḳḳa-i laʿlini göstermiş idi dün gice yār Ġāyib oldı yine öpdi gibi anı aġyār
Sipāhī Beg	Çü dirīġ eylemedüñ meyve-i vaṣluñ her bār Dilerüm olasın ey naḫl-i revān ber-ḫurdār
ʿİlmī-i Baġdādī	Ṭutdı şol deñlü sefer ḫāṭırası dilde ḳarār Ki gelür ḫāṭıra her laḥẓa hemān terk-i diyār
ʿAbdīyü'l-ḳāḍī	Ḥamdülillāh ki şitā faṣlını çerḫ-i devvār İʿtidāl üzre geçürdi nitekim faṣl-ı bahār
190a	
Ḫişālī	Ezber itmek ġarażum olmasa ey lāle-ʿiẕār Muṣḥaf-ı ḫaṭṭ-ı ruḫuñ oḳumaz idüm tekrār
Velehu Ḫişālī	Eylemiş dün gice mey bezmini aġyārile yār Künc-i fürḳatde n'ola iñler isem ey dil-i zār
Velehu Ḫişālī	Düşme ṭūl-ı emele ʿārif iseñ ey dil-i zār Çıḳarur ʿāşıḳı başdan heves-i kākül-i yār
Velehu Ḫişālī	Ḥasret-i zülf ü ruḫı cānımuza eyledi kār İntiẓārıyle geçer ṣubḥ u mesāmuz her bār

Velehu Ḫişālī Cümle-i mā-meleküm ṣarf ideyin her ne ki var
Alınursa dil ü cān naḳdine laʿl-i leb-i yār

Velehu Ḫişālī Naḳd-i eşküm göricek vuṣlata meyl eyledi yār
Sīm ü zer gibi cihānda ḳanı bir kāmil ʿayār

Velehu Ḫişālī Derd-i hicrānuña muʿtād olıcaḳ ʿāşıḳ-ı zār
Bilmese ẕevḳ ü ṣafā n'idügini vechi var

Velehu Ḫişālī Maraż-ı ʿaşḳa şifā ise ġaraż ey dil-i zār
Yā ṣabırdur aña çāre ya seferdür nā-çār

Velehu Ḫişālī Dāġ yaḳmaz dime ʿaşḳ odı ile sīneñe yār
Düşüp ayaġına yalvar yaḳar ey ʿāşıḳ-ı zār

Velehu Ḫişālī Çeke gün bār-ı cefāsını nigāruñ her bār
Maẓhar-ı luṭf olasın kim bile ey ʿāşıḳ-ı zār

Velehu Ḫişālī Kāfir aġyāra firāḳ itmese şimdi n'ola kār
Nār-ı dūzaḫda dilā yansa gerek āḫir-i kār

Velehu Ḫişālī Açmadı dīdesini ḥūb-ı ʿademden ezhār
Sepmeyince seḥerī üstine ṣu ebr-i bahār

Velehu Ḫişālī Yine bir şāha esīr oldı dil ü cān-ı figār
Görmedüm ḥüsnile ʿālemde aña beñzer yār

Velehu Ḫişālī Seyre çıḳdı yine nev-rūzda aġyār ile yār
ʿĀşıḳa olsa berāber demidür leyl ü nehār

Velehu Ḫişālī Milket-i ḥüsnine şāh olsa n'ola zülf-i nigār
Boynı baġlu ḳulıdur bāġda her zülf-i nigār

Velehu Ḫişālī Düşelüm vādī-i ʿaşḳa idelüm terk-i diyār
Niçebir dilde sefer ḫāṭırası ṭuta ḳarār

Velehu Ḫişālī ʿArż-ı ruḫsār idicek gül gibi sulṭān-ı bahār
Çözilüp ʿasker-i yaḫ şāh-ı şitā itdi firār

Velehu Ḫişālī Meyve-i laʿlini şundı dil-i bīmāra nigār
Naḫl-i şeftālū gibi bārı ide berḫurdār

Velehu Ḫişālī Āteşe urdı yaḳup defter-i ḥüsnini nigār
Görinen dūdı durur şanma ḫaṭ-ı ʿanber-bār

Velehu Ḫişālī Jeng-i ġam virdi dil āyīnesine ḫaṭṭ-ı ġubār
Ẕerre cemʿiyyet-i ḫāṭır ḳomadı zülf-i nigār

Velehu Ḫişālī Yūsuf-ı Mışr-ı ḥüsün olduġuñ itseñ inkār
Başuñ üzre ider ol Yūsufı destār iḳrār

Velehu Ḫişālī Ney fiġān eyleyüp aḥvālüme iñler her bār
Göreli żaʿf-ı tenüm diş şırıdur mūsiḳār

Velehu Ḫişālī Serverā ḳāmet-i mevzūnuñı gördükçe çenār
Ṭoġrusı buña dir el arḳası yirde her bār

[Derkenar]

Velehu Ḫişālī Būse-i laʿlini şāyed ki dirīġ itmeye yār
Pāyine ṣarf idegör gevher-i eşki her-bār

Velehu Ḫişālī Kimdirür didi düşen çāh-ı zenaḫdānuma yār
Ey Züleyḫā-yı ḥüsün dil didi biz ʿāşıḳ-ı zār

Velehu Ḫişālī Dil-i virānını maʿmūr ider aġyārın yār
Yıḳılursa yiridür aña bināen dil-i zār

Velehu Ḫişālī Dāḫil-i ḫuld-ı berīn olsa eger ʿāşıḳ-ı zār
Ḳāniʿ olmaz olur aḳṣā-yı murādı dīdār

Velehu Ḫişālī Sırr-ı ʿaşḳı ṭuyup eylerse nigār istifsār
Elden inkārı ḳoma eyleme zinhār iḳrār

Velehu Ḫişālī Ṭuysa yār ʿaşḳını iḳrār idüp itme inkār
Bakışından ṭuyur(ur) ʿāşıḳuñ ʿaşḳı her bār

Velehu Ḫişālī — Dün gice bezm-i mey itmiş yine aġyārla yār
Meclis-i ġamda n'ola iñler isem ey dil-i zār

Velehu Ḫişālī — Naḳd-i cān ile leb-i laʿlümi al didi nigār
Ẓararı ẕerre ḳadar yoḳ birebir aṣṣısı var

Velehu Ḫişālī — Ḥāl-i zārumdan eger itse nigār istifsār
Mededüm yoḳ ki idem derd-i derūnum iẓhar

Velehu Ḫişālī — Al fānūsıla ol dest-i muḫannā-yı nigār
Herkesi ḳıpkızıl abdāl ider ey ʿāşıḳ-ı zār

Velehu Ḫişālī — Lāleye beñzedicek rūyını renk aldı nigār
Güle teşbīh idicek didi bunuñ vechi var

Velehu Ḫişālī — Kūh-ken ẓulmile ḳatl olduġın idüp işʿār
Dögünüp ṭaşla el-ān daḫi iñiler kuh-sār

Fużūlī — Bizi feryāda getürdi felek-i kec-reftār
Nice efġānlar idüp ḳılmayalum nāle vü zār

Fehmīyü'l-ḳāḍī — Zanbaḳ-āsā ṭuramaz şīve vü nāzından yār
Ele girmez nice olur ḥāl-i dil ʿāşıḳ-ı zār

ʿAşḳīyü'l-ḳāḍī — Leşker-i ḫaṭṭına maġlūb olalı rūy-ı nigār
Virdimüz sūre-i Rūm oldı dilā leyl ü nehār

Derwīş Paşa — Bārekallāh zihī süver-i saʿādet-āṣār
Lev ḥaşallāh zihī meclis-i ġālī miḳdār

ʿAzīzī Beg — Şems-i ḫāverden olub rūy-ı ḳamer-i pür-envār
Şems-i gerdūna ḳamer eyledi ʿarż-ı dīdār

Velehu ʿAzīzī — Ol yüzi şems ü cebīni ḳamerüñ āhir kār
Mihri şems ü ḳameri eyledi ser-geşte vü zār

ʿİṣmetiyü'l-ḳāḍī — Bāġ-ı dehr içre yüzüñ göreli ey gül-ruḫsār
Āh dir āh işidür bülbül-i dil leyl ü nehār

Zühdī-i Vardarī — Gidüp eyyām-ı şitā geldi yine vaḳt-i bahār
Ẓāhir oldı eṣer-i ṣunʿ-ı Celīl ü Cebbār

Aḥmed Paşa — Nāme vaṣluñla müşerref olayın hecrile yār
Ḫāme bu ḥāleti şerḥ eylemege ne dili var

190b

Sulṭān Aḥmed Ḫān — Ben niyāz eyledigümce baña nāz ider o yār
Ne ʿaceb māyil olur şīve vü nāza dil-dār

Ḫişālī — Öykünüp kākül ü zülfine nigārın her bār
Ḳatı yüksekde ṭutar kendüsini zülf-i nigār

Velehu Ḫişālī — Ḫaṭṭuña öyküneli ḫayli yuḳardanlıġı var
Başladı gül gibi ṣoḳulmaġa destāra bahār

Fedāyī Beg — Ṣor urup bād-ı nesīmile dilā faṣlı bahār
Ḥaşr olup çıḳdı ʿademden yine ḫayl-i ezhār

Velehu Fedāyī — Eyledüm dürr-i meʿānīyi ayaġına niṣār
Gevherüñ ḳıymetini yine bilür cevher-dār

Velehu Fedāyī — Ṭabʿ-ı naḳḳādına eşʿārumı itmem iştiʿār
Sübḥadur dāne-i eşküm iderüm istiġfār

Ḫişālī — Açılup ġonca vü gül eyledi ʿarż-ı dīdār
Başladı naġmeye nev-rūz hevāsında hezār

Velehu Ḫişālī — Ḥamdülillāh ki irişdi yine hengām-ı bahār
Vechi var bülbüle gül eylese ʿarż-ı dīdār

Velehu Ḫişālī — Bārekallāh zihī bezm-i viṣāl-i dil-dār
Ṣānekallāh zihī sāḳī-i şīrīn-güftār

Velehu Ḫişālī — Nāḳıs u kāmili ṭutmazdı berāber her bār
Nāḳıd-ı çerḫ-i felek olsa eger kāmil ʿayār

Velehu Ḫişālī — Nitekim ṣubḥ u mesā devr ide çerḫ-i devvār
Yārla rūy-ı zemīn eyleye yirinde ḳarār

Velehu Ḫişālī — Āsitānuñda benüm gibi ki vaṣṣāfuñ var
Ṣīt ü medhüñile pür olsa n'ola şehr ü bāzār

Velehu Ḫişālī — Çıḳsa nev-rūzda aġyārile gülzāre nigār
Beş berāber olur ʿāşıḳlarına leyl ü nehār

Şemʿī — Yine āyīne-i eflāke düşüp ʿaks-i bahār
Oldı bu ṣırça serāyın içi pür-naḳş-ı nigār

Ḳadrī-i Suʿūdī-zāde — Bāġa bir ṭarḥ ṣalup oldı yine faṣl-ı bahār
Naḳş-ı perdāz-ı çemen çihre-güşā-yı ezhār

Velehu Ḫişālī — Ṣānīʿin ṣunʿı ile oldu yine faṣl-ı bahār
Naḳşı-perdāz-ı çemen çihre-güşā-yı ezhār

Nādirī Efendi — Yine naḳḳāş-ı zamān eyleyüp āheng-i nigār
Ṣafāḥat-ı çemeni eyledi pür-naḳş-ı bahār

Velehu Nādirī — Bunca şevḳi sañadur ey gül-i rengīn ruḫsār
Siper eyler gül-i gülzārı velī bülbül-i zār

ʿUbeydī Efendi — Meyve-i laʿl-i revān-baḫşuñ umarmış aġyār
Olmasun bāġ-ı cihānda göreyin berḫūrdār

Necātī Beg — Ġonca cüzdānını aç defter-i ezhārı çıḳar
Oldı Pīrī Çelebi devletile defter-dār

ʿĀrifī — Var bu şehr içre dilā bir niçe rind ü ʿayyār
Maʿrūf Efendi — Küleh-i māhı nezāketle ḳaparlar her bār

Şemʿī — Yine āyīne-i eflāke düşüp ʿaks-i bahār
Oldı bu ṣırça serāyuñ içi pür-naḳş u nigār

[Derkenar]

Veysī Efendi — Ṣaña Ferhād olalı ey şeh-i Şīrīn-güftār
Āh dir āh işidür kūh-ı belāda dil-i zār

Ṣadrī	Ne ḳabā ḳodı ne pīrāhen ü tāc u destār Yaḳdı faḳr āteşi "el-faḳru ḳamīsun min nār"
191a (boş)	
191b (boş)	
192a	
Sulṭān Murād	Göñül ṭurmaz ider bülbül gibi zār Gözüm yaşına raḥm it ey cefā-kār
Ḫızır Beg Çelebi	Ṣaçınuñ her ḳılın yār itdi ber-dār Ki anda ḳıla ʿuşşāḳını ber-dār
Niẓāmī-i Ḳaramanī	Baña yār itdi derd ü miḥneti var Baña yār itdügini itmez aġyār
Kemāl Zerd	Didüm bir cām ṣun laʿlüñden ey yār Didi yetmiş senüñ saña yüri var
Çākerī-i Mīrlivā	Ḳapuñdan gitmedi āhumsuz aġyār Yil esmeyince çöp deprenmez ey yār
Meʾālīyü'l-ḳāḍī	Ṣu kevṯer sāḳī ġılmān ḥūrīdür yār Berü gel cennet oldı ṣaḥn-ı gülzār
Baṣīrī-i Ṣarḳī	Senüñ derdüñden ey şūḫ-ı cefā-kār Belā bu kim ne ṣāgum ben ne bīmār
Naẓmī-i Edirnevī	Cefākār olma luṭf it ey cefā-kār Vefā-dār ol ḳo cevri ey cefā-kār
Zārī –i Sūzenī	Bu deyrüñ ṣafḥasına yazdı ebrār Vefāsız dostdan yeg naḳş-ı dīvār
Ġazālī Deli Birāder	Ḫayāl-i çeşm-i āhūlarla her bār Geyiklü Babaya döndük be hey yār

Ẕātī Beg	Didüm yāḳūtuña ḫaṭṭ gelmiş ey yār Didi ḳara ḫaberden daḫi neñ var
Velehu Ẕātī Beg	Niçün itdüñ tırāş ebrūñu ey yār Saña kim dir gözüñ üzre ḳaşuñ var
Mesīḥī Beg	Ġam u ġuṣṣa göñülde şöyle kim var Olupdur "iẕ hümā işneyn fi'l-ġār"
—	Yine bir ḳapu geçdi baña ol yār Beni gördi ḳapuyı itdi dīvār
Seyyid Muḫtārī	Lebüñ sırrın n'ola keşf itse güftār Sözile açılur ʿālemde esrār
Vālīyü'l-ḳāḍī	Geçer hem-rāz egerçi yāre aġyār G.tin açar velī tenhāda her bār
Cemālī Çelebi	O ḫaṭ-āverdeden pāy isteyen yār Ṭuyınca dem ḳadem eyle yüri var
Velehu Cemālī	Bizi mey-ḫāneden menʿ itme her bār Bilürin anda ḥaḳ-ı şurbumuz var
Ḫişālī	Göñül āşüfte-i gīsū-yı ṭarrār Giriftār-ı kemend-i zülf-i dil-dār
Velehu Ḫişālī	Dilā bir vāsıṭādur yāre eşʿār Oḳındukça ider aḥvālüm işʿār
Velehu Ḫişālī	İder her tār-ı zülfin yār ber-dār Ḳıla Manṣūrveş ʿuşşāḳı ber-dār
Velehu Ḫişālī	Firāḳ-ı zülf-i pür-çīnüñle ey yār Yılan soḳmış gibi āh ider aġyār

[Derkenar]

Cemālī Çelebi	Çü naḥv-ı vaṣlı ġayre ṣarf ider yār Cemālī manṭıḳına döndi eşʿār
Ümīdī Çelebi	Sevelden sen lebi mey-gūnı ey yār Gözüm olmış durur derdiyle ḫūn-bār
Seyyid Feyżī Beg	İtüñle ḳanda ḳaldı ʿāşıḳ-ı zār Köpek cengin ider ḫavf itmez aġyār
Kemāl Paşa-zāde	Gülistānında dikme kimsenin ḫār Şu ḫārı dik dikersen k'ola gül-bār
Velehu Kemāl Paşa	Dilerseñ saña ġayrı itme inkār Sen inkār it saña vü ġayre iḳrār
Mecdī	Ḳatı ḳattāldür şemşīr-i ḫūn-ḫᵛār Velī cān ḳurtarandur laʿl-i dil-dār
ʿAli Çelebi Ṣāḥib-i Hümāyūn-nāme	Kişi sengīn gerek mānend-i kūh-sār Gerekmez yil gibi olmaḳ sebük-bār
Velehu ʿAli Çelebi	Sen itdin kendü gülzāruñ yirin ḫār Yiridür k'olasın bülbül gibi zār
Velehu ʿAli Çelebi	Şehā iḳbāl ü baḫt olur saña yār Hemīşe düşmenüñ olsun nigūn-sār
—	Elüñden gelmedi ey bī-vefā yār Diyesin n'eyler ol yār u vefā-dar
Şevḳī-i Şarḳī	Köñül her pençesinden körse āzār Ne mümkindür ki sindin ola bī-zār
Ādemī	Ḫayālümde ḫayāl-i zülf-i dil-dār Perīşān itdi göñlüm çār u nā-çār

Aḥmed Sinān Çelebi-zāde
Adem mülkine kim ola baña yār
Dehānuñ ola anda daḫi söz var

Żaʿīfī
Degül mi dostlar ben bülbüle ʿār
Ki ol gül yüzlü ola hem-dem-i ḫār

192b

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Sulṭān Murād
Sevdigüm ṭuyduḳça ol nā-mihribān bilmezlenür
Şol gedāsı olduġum şāh-ı cihān bilmezlenür

Bāḳī Efendi
Ḥadden efzūn mihrüm ol nā-mihribān bilmezlenür
Hep bilür çoḳ sevdigüm ancaḳ hemān bilmezlenür

Dervīş Paşa
Rāst gelsem yolda ol serv-i revān bilmezlenür
Geh görür görmezlenür geh bir zamān bilmezlenür

Fehmī
İltifāt itmez baña ol nev-cevān bilmezlenür
Görse itmez āşinālıḳ bir zamān bilmezlenür

Ḫātemī Beg
Bendesi olduġum ol şāh-ı cihān bilmezlenür
Olmışiken rāz-ı dil aña ʿayān bilmezlenür

Tīġī Beg
Zaḫm-ı sīnem yāra olmuşken ʿayān bilmezlenür
Ḥāl-i zārum āşikārā vü nihān bilmezlenür

Beyāżī-i Edirnevī
Dilde dāġ-ı mihrüm ol nā-mihribān bilmezlenür
Rāz-ı pinhānum eger görse ʿayān bilmezlenür

Cinānī-i Bursevī
Bilür urġunluġum ol nā-mihribān bilmezlenür
Añlar ölümlüsi olduġum hemān bilmezlenür

Ḫişālī
Cān u dilden sevdigüm ol nev cevān bilmezlenür
Hep bilür ʿāşıḳlıġum ancaḳ hemān bilmezlenür

[Derkenar]

Ḫişālī — Bilür iken mihrüm ol nā-mihribān bilmezlenür
Ṭuymış iken meylüm ol şāh-ı cihān bilmezlenür

Me'ālī — Şīvesinden öldügüm ol nev-cevān bilmezlenür
Eski derdüm hep bilür ḳaṣdın hemān bilmezlenür

Rūḥī — Naḳd-i cānı alup ol nā-mihribān bilmezlenür
Geç ḫam-ı zülfinden ey dil çün cevān bilmezlenür

Ḥaḳīḳī — Ṣanma kim ʿāşıḳlaruñ ol yār cān bilmezlenür
Hep bilür aḥvāl-i ʿuşşāḳı hemān bilmezlenür

Velehu

Ṣabrī — Dergeh-i yāre yüri aḥvālüñi iʿlāma gir
Ey göñül var ḥażret-i şāh-ı zü'l-ikrāma gir

Bezmī-i Aʿmā — Sīneye gel câme-ḫˇāb-ı ʿāşıḳ-ı nā-kāma gir
Mihrüñ efzūn it göñülde ḳalb-i bī-ārāma gir

Meylī — Eyle taḥṣīl-i leṭāfet ey perī ḥammāma gir
Câme-i fāḫir giyüp bādāmī-naḳş endāma gir

Tīġī Beg — Başuña cemʿ itme ḫalḳı ölüben hengāma gir
Bir perī ruḫsārla hem-ḫalvet ol ḥammāma gir

Ḫişālī — Başuña cemʿ itme dünyāyı ölüp hengāma gir
Sīm-ber dellākile hem-ḫalvet ol ḥammāma gir

Velehu Ḫişālī — Cemʿi māl içün ṭamaʿ ehli olur hengāma gir
Bir perīyi daʿvet it sen ḫalvete ḥammāma gir

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Ḫayālī Beg — Ḥabībüñ "Kaʿbe ḳavseyni" rumūzın ṣūfī benden ṣor
Muḥammed ālinüñ māhiyyetin Veys-i Ḳarenden ṣor

Velehu Ḫayālī Ciger ḫūn-ābesin nūş itmegi ʿaşḳ içre benden şor
Ḥadīṣ-i laʿl-i Şīrīni zebān-ı Kūh-kenden şor

Ḳara Faẓlī Libās-ı ʿaşḳı ben giydüm anuñ ḥālini benden şor
Bir āteş pīrehendür anı başından geçenden şor

ʿAzmī Efendi Ḫalīlüm sūz-ı ʿaşḳı āteş-i ʿaşḳa düşenden şor
Bir oddan pīrehendür anı başından geçenden şor

Ḫişālī Ṣabā ṣāġ u esen geldükçe ġurbetde vaṭandan şor
Ṭurup rāh-ı maḥabbetde gelenden şor geçenden şor

[Derkenar]

Velehu Ḫişālī Dilā nār-ı Ḫalīli āteş-i ʿaşḳa düşenden şor
Ol oddan pīrehendür anı başından geçenden şor

Ġubārī Efendi Ne bilsün ʿaşḳı her Mecnūn sen ol aḥvāli benden şor
Ne bilsün ḳıṣṣa-i Şīrīni Ḫusrev Kūh-kenden şor

Yetim ʿAli Çelebi Cünūn vādīlerin güşe-be-güşe cümle benden şor
Diyār-ı ʿaḳl devrān dışı var kendin bilenden şor

Enverī Ġam-ı pīrāhen-i ʿaşḳı şorarsañ cümle benden şor
Gel ey nāzik-beden gel anı başından geçenden şor

Ḫişālī Ne geçmişdür başından bī-sütūnda Kūh-kenden şor
Leb-i Şīrīn şafāsın Ḫusrev ü Şīrīn-dehenden şor

Velehu Ḫişālī Ne bilsün kār-ı ʿaşḳı Ḳayṣ u Ferhād anı benden şor
Ḳamu düşvār işüñ feṯḥ ideyin her dürlü fenden şor

Rāzī-i Birāder-i ʿĀlī Dilā bī-raḥm u sengīn dillerüñ cevrini benden şor
Kemān-ebrūlaruñ baġrı pek olduġın çekenden (şor)

Fevrī Efendi Ḳo Ferhādile Mecnūnı belā-yı ʿaşḳı benden şor
Ṭaʿāmuñ leẕẕetin bir aġzınuñ dadın bilenden şor

193a

Bahārī	Teni pür-derdimüñ ḥālin nigārā pīrehenden ṣor Ġam-ı hecrüñle öldükde ne çekdigüm kefenden ṣor
Yaḥyā Beg	Güzel bilmek dilerseñ bāri bir ʿāşıḳ geçenden ṣor Cemāl-i Muṣṭafāyı ḥażret-i Veys el-Ḳarenden ṣor
Lemʿī	Kemend-i zülf-i müşgīnüñ baña bendini benden ṣor Bu yüzden ḳıṣṣanuñ şerḥini başından geçenden ṣor
Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde	Ehl-i ʿaşḳuñ leb-i dil-ber cigerin ḫūn eyler Bāde-i nāb hemīşe demi efzūn eyler
Ḫişālī	Leb-i mey-gūnı o şūḫuñ cigerüm ḫūn eyler Dem-be-dem bāde-i gül-gūn demi efzūn eyler
Velehu Ḫişālī	Yār kim bezmde cām-ı meyi gül-gūn eyler Ruḫların gül gül idüp ḥüsnini efzūn eyler
Ḫişālī	Ḳaçan Şīrīn-dehenler dād iderler Niçe Ḫusrevleri Ferhād iderler
Velehu Ḫişālī	Cefā ḳaṣrını kim bünyād iderler Yıḳılmış göñlümi ābād iderler
Velehu Ḫişālī	Güzeller ḳāmetin şimşād iderler Ṣafādan nice ḳul āzād iderler
Necātī Beg	Çerḫüñ güneş egerçi ki gör ki güvencidür Kūyuñda ḳapu ḳapu gezer bir dilencidür
Behiştī Efendi	Ṣanma ki cānı zār ḳılan kendü zencidür Ḫaṭṭ-ı lebüñ ġamı aña bir ḳara ṣancıdur
Maḳāmī-i Sirozī	Ḥüsnüñdür āftāb anuñ māh gencidür Ḳaddin mehüñ hilāl iden ebrūñ rencidür

Cevāb-ı Mihrī

Ne ḥüsnüm āftāb ne ḫod māh gencidür
Ne ḳaşlarum kemān ne zülfüm nişāncıdur

193b

Nefʿī Çelebi

Degül ḫaṭṭ-ı muʿanber sāye-i zülf-i siyāhıdur
Degül ebrū-yı pürçīn ġamzeñüñ perr-i külāhıdur

Cevrī-i Stanbulī

İden dünyāyı ʿāşıḳ dil-firībāne nigāhıdur
O fettānuñ belā-yı ʿaşḳı bir mekr-i ilāhīdür

Sāʿī ʿAbdülkerīm

Yüzüñ baḥr-i melāḥat kākülüñ aġ-ı siyāhīdür
Ol āġ içre iki ebrūlaruñ gūyā ki māhīdür

Emrī-i Edirnevī

Göñül sulṭān-ı mülk-i ʿaşḳa tābiʿ bir sipāhīdür
Başumda mū-yı jūlīdem anuñ perr-i siyāhīdür

Ḫişālī

O meh-peyker ki çarḫ-ı ḥüsn ü anuñ mihr ü māhıdur
Belürse ġam degül ḫaṭṭı yine ḥüsni kemāhīdür

Velehu Ḫişālī

O māhuñ ruḫları Kaʿbe ḥacer ḫāl-i siyāhīdür
Ḳaşı mihrāb eşigi ehl-i ʿaşḳuñ secdegāhıdur

Velehu

Seyyid ʿĀşıḳ Çelebi

Cihāndan fāriġum ġam ʿāleminde ḫoş demüm vardur
Degişmem onsekizbiñ ʿāleme bir ʿālemüm vardur

Vālihī-i Üskübī

Şafā vü ẕevḳ-i ʿālemden cüdā şanmañ ġamum vardur
Ḥaḳīḳatde iki ʿālem deger bir ʿālemüm vardur

Ḫişālī

Şanurlar ṣūret-i ẓāhirde kim ḥüzn ü ġamum vardur
Benüm ammā ki bāṭın ʿāleminde ʿālemüm vardur

194a

Sulṭān Murād Rābiʿ

Şimdi menüm ṣaf-şiken-i rūzgār
Baña musaḫḫir süḫan-ı rūzgār

Ḫişālī — Ġamzesi nāvek-fiken-i rūzgār
Āfet-i devr-i zemān-ı rūzgār

Velehu Ḫişālī — Ṭıfl-ı dili itdi zen-i rūzgār
Mürtehin ṣad miḥen-i rūzgār

Velehu Ḫişālī — Eyledi derd ü miḥen-i rūzgār
Ehl-i dili mümteḥen-i rūzgār

[Derkenar]

Velehu Ḫişālī — Şimdi bizüz mü'temen-i rūzgār
Naḳd-i ġama mürtehen-i rūzgār

Meẕāḳī yü'l-kātib — Şimdi menüm mümteḥen-i rūzgār
Mürtehen-i ṣad-miḥen-i rūzgār

Velehu

Nef'ī Çelebi — Baña gerekmez kerem-i rūzgār
Olmasa tek dilde ġam-ı rūzgār

Meẕāḳī-i Bosnevī — Ḥaḳḳa şükr gitdi ġam-ı rūzgār
Geldi dem-i pür-kerem-i rūzgār

Dürrīyü'l-kātib — Tāb viren ruḫlaruña mey midür
Gül gül iden cām-ı pey-ā-pey midür

ʿAvnīyü'l-ḳāḍī — Neşve viren ʿaşḳ mıdur mey midür
ʿĀşıḳ olan mürde midür ḥay mıdur

Siyāḥīyü'l-kātib — Mest iden ʿuşşāḳı ʿaceb mey midür
Sūz viren ehl-i dile ney midür

Mīrī-i Belġradī — Mest iden erbāb-ı dili mey midür
Tāzeleyen dāġ-ı dili key midür

Medḥī-i Üskübī — Gül gül iden sīnemizi key midür
Baġrumuzı pāreleyen ney midür

Yaḥyā Beg — Raḥmetüñ baḥr-i bī-nihāyetdür
Saña lāyıḳ olan ʿināyetdür

Necātī Beg — Ġarażum ʿaşḳdan ḥaḳīḳatdür
Meyl-i naḳş-ı nigār ṣuretdür

Vālihī-i Üskübī — Ṭurralar sünbül-i ṭarāvetdür
Ḳāmetüñ naḫl-i istiḳāmetdür

Tābī-i Mevlevī — Ṭavrımuz ʿaşḳile maḥabbetdür
Ṭavrımuz mihrile meveddetdür

194b

Raḥmī-i Bursevī — Hem-reng olalı bādeye ol laʿl-nāblar
Ser-keşlik eyleyüp başa çıḳdı şarāblar

Necātī Beg — Devr-i ruḫuñda ʿāşıḳa ṣun laʿl-nāblar
Gül mevsiminde içeler ince şarāblar

Ḫayālī Beg — Mest itdi ḫalḳ-ı ʿālemi ol laʿl-nāblar
Devr-i lebüñde ayaġı düşdi şarāblar

[Derkenar]

Ḫişālī — Ḳandīl idelden ʿālemi ol laʿl-nāblar
Ḳalb-i şurāḫī şındı döküldi şarāblar

Velehu Ḫişālī — Bī-hūş idelden ʿālemi ol laʿl-nāblar
Ḥürmetde iken ayaġa düşdi şarāblar

Ḫişālī — Çekmeden bār-ı cefāyı gerçi ḳaddüm dāldür
Murġ-ı vuṣlat degme dala ḳonmaz özge ḥāldür

Velehu Ḫişālī — Kākül-i müşgīn-i dil-ber cīm ü zülfi dāldür
Olduġına serv elf ḳaddi ḫırāmı dāldür

Emrī Çelebi — Yüzüñe āşüftedür zülfüñ perīşān ḥāldür
ʿĀşıḳı olduġına ḳadd-i dü-tāsı dāldür

Velehu Emrī — Ḫançerüñ gibi degül ġamzeñ yavuz ḳıtāldür
Kākül-i müşgīnüñ anuñçün perīşān-ḥāldür

Ḫişālī — Gerçi kim ḫāk-i meẕelletde yatur pā-māldür
Yüz çevirmez yine üftāde göñül ḫoş ḥāldür

Aḥmed Paşa — Ḫaṭṭı bu ya dil-berüñ tafṣīl-i vaṣf-ı ḥālidür
Yā hümā-yı zülf-i yārüñ sāye-i iḳbālidür

Yaḥyā Beg — Sidretü'l-aʿlā gibi serv-i bülendüm ʿālīdür
Fi'l-meṣel anuñ yed-i beyżāsı sidre ṭalıdur

Ḫişālī — Ḫaṭṭ-ı müşgīni o şūḫuñ nāme-i iḳbālidür
Ya berāt-ı ḥüsnine ṭuġrā-yı Ferruḫ-fālīdür

Seyyid Feyżī Beg — Ṣanma rüsvāy olmaġı ehl-i belā tedbīr ider
Kişiye her ne iderse dostum taḳdīr ider

Ḫişālī — Ḫāl-i müşgīnüñle zülf ü kākülüñ el bir ider
Ḫavfum oldur ʿāşıḳ-ı bī-dilleri naḥcīr ider

Velehu Ḫişālī — Boynına her kim kemend-i zülfüñi zencīr ider
Ḳayd-ı ġamdan ḳurtulur ġāyet iyü tedbīr ider

Şeyḫī-i Germiyānī — Yine cihān güneşinden cihān münevverdür
Ṣaçuñ hevāsı ile bāġ-ı cān muʿaṭṭārdur

İsḥaḳ-ı Üskübī — Ḥaḳīr gördügüñi ṣanma kim muḥaḳḳardür
Vücūdı ẕerre ise gerçi Ḥaḳḳa maẓhardur

Derviş ʿÖmrī — Iraḳlıġı saña ʿāşıḳlaruñ hemān zerdür
Viṣāl-i kūyuña hecrüñ ara yatı yerdür

195a

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

İbni Kemāl Paşa
Ġamzenüñ ḫançerleri zaḫmın dehānum ṣandılar
Şuʿle çıḳdı āteş-i dilden düḫānum ṣandılar

Ẕātī Beg
Muʿcidüm mihri görüp ol kām-rānum ṣandılar
Taḫt-ı ʿāc üzre Süleymān-ı zamānum ṣandılar

Velehü Ẕātī Beg
Ḳāmetümle āhumı tīr ü kemānum ṣandılar
Encümi eflākde yer yer nişānum ṣandılar

Ḫayālī Beg
Ḫalḳ-ı ʿālem ʿandelībi murġ-ı cānum ṣandılar
İtdügi nālişleri āh u fiġānum ṣandılar

Enverī
Zaḫm-ı tīrüñ ey kemān-ebrū dehānum ṣandılar
Ḳanlu peykānuñ o zaḫm içre zebānum ṣandılar

Ḳara Fażlī Çelebi
Gönlüñüñ vālāsını boynuñda ḳanum ṣandılar
Sāyeñi yanuñda cism-i nā-tüvānum ṣandılar

Ṭabʿī
Lāle-i gül-gūnı dāġ-ı ḫūn-feşānum ṣandılar
Cūy-bār-ı ʿālemi eşk-i revānum ṣandılar

ʿAyānī
Ġonca-i nev-resteyi nāzik dehānum ṣandılar
Sūsen-i ḫançer-keşi rengīn zebānum ṣandılar

Dürrī Çelebi
Mihr ü māhı ṭabla-i tīr-i nişānum ṣandılar
Görinen ḳavs-i ḳuzaḥ şeklin kemānum ṣandılar

Ḫişālī
ʿAndelīb-i ḫoş-serāyı murġ-ı cānum ṣandılar
Nāliş-i dil-sūzeni āh u fiġānum ṣandılar

Velehu

Żaʿīfī
Verd-i alin gülşenüñ sīnemde dāġum ṣandılar
Dāġımuñ nārın görüp yanar çerāġum ṣandılar

Ḫayālī Beg — Lāle-i gül-gūnı ṣaḥrālarda dāġum ṣandılar
Nergisi gülzārda yanar çerāġum ṣandılar

Ḫişālī — Āteşīn dāġum görüp yanar çerāġum ṣandılar
Elde nār-ı āhumı yāluñ yaraġum ṣandılar

[Derkenar]

Raḥmī-i Bursevī — Ebrile māhı görüp penbeyle dāġum ṣandılar
Āfitābı ḥaşre dek yanar çerāġum ṣandılar

Velehu

Necātī Beg — Bir dem iken devlet-i dünyāyı biñ dem ṣandılar
Bu fenā gülzārınuñ ʿayşını ʿālem ṣandılar

Ḳara Faẓlī Çelebi — Cām-ı meyden mest olanlar kendüyi Cem ṣandılar
Cürʿasın tīġ-i ecel zaḫmına merḥem ṣandılar

ʿĀlī Efendi — Ġam görinmez gördiler ʿuşşāḳı bī-ġam ṣandılar
Bir elemdür derd-i ʿaşḳ ammā ki ʿālem ṣandılar

Raḥmī-i Bursevī — Ehl-i dünyā kim cihān ẕevḳin dem-ā-dem ṣandılar
Veh ki bu bāġ-ı cihānı cāy-ı ḫurrem ṣandılar

Ḫişālī — Ṭutalum baḥr-i muḥīṭi eşk-i dīdem ṣandılar
Bilmem ammā ḳatre ḳatre eşkümi nem ṣandılar

Dürrī Çelebi — Lücce-i ʿUmmānı ey dil eşk-i dīdem ṣandılar
Bilsem āyā dāne dāne dürleri nem ṣandılar

[Derkenar]

Muʿīdī — Veh ki rāz-ı ʿaşḳuña aġyārı maḥrem ṣandılar
Sözine inanup ol iti bir ādem ṣandılar

195b

Velehu

Emrī Çelebi
Dürr-i dendān kim dehān-ı dil-ber-i raʿnādadur
Ḳaṭre ḳaṭre jāledür kim ġonca-i ḥamrādadur

Yetīmī
Şol leṭāfet kim lebüñle ol ruḫ-ı zībādadur
Ne şarāb-ı rūḥ-baḫşda ne gül-i raʿnādadur

Nevʿī Efendi
Ḫārlar kim bāġda pāy-ı gül-i raʿnādadur
Her biri cān-ı ʿazīz bülbül-i şeydādadur

Velehu
İşigüñde ḳaṭre-i eşküm yatur üftādedür
Nevʿī Efendi
Ḥāline raḥm it naẓardan düşdi merdüm-zādedür

Veysī Efendi
Ḫalḳ-ı ʿālem ḳaʿr-ı baḥr-i ʿaşḳına üftādedür
Dürr-i deryā-yı melāḥat şimdi Hürmüz-zādedür

Ḫayālī Beg
Ḫūblar ser-ʿaskeri bir gül-ʿiẕār-ı sādedür
Ger dilerseñ bilmege ismin Şerīfe-zādedür

Velehu Ḫayālī Beg
Bī-sütūnuñ lālesin görseñ naẓar Ferhādadur
Mürde-i ʿaşḳı ölür ṣanma gözi dünyādadur

Ẕātī Beg
Burc-ı ḥüsnüñ āftābı şimdi ʿĀmil-zādedür
Aña ser-gerdān felek rūy-ı zemīn üftādedür

Fiġānī Çelebi
Eşk-i çeşmüm sāyeveş yoluñda kim üftādedür
Pāy-māl itme anı ey serv merdüm-zādedür

Cenābī
Şah-bāz-ı himmetüm kim evc-i istiġnādadur
Āşiyān-ı dehre ḳonmaz menzil-i aʿlādadur

Cemālī Çelebi
Ḥükm-i pindāriyle ʿālem-i "lā"da "ve illā"dadur
Perde-i ḳanūnı yırtmaḳ resmi ḫarḳ-ı ʿādedür

Ḥilmī
Dergehinde ḫūb-rūlar bende-i üftādedir
Ḥaḳ budur sulṭān-ı ḫūbān-ı cihān bey-zādedür

Tābī̇ Sāyeveş bir serve her kim bende-i üftādedür
Kār u bārından cihānuñ fārig̱ ü āzādedür

Dürrī̇ Çelebi Meyl-i dil bāġ-ı cihānda sen boyı şimşādadur
Ġayrden ḳaṭʿ-ı taʿalluḳ eyleyüp āzādedür

Rāżī̇ yü'l-ḳāḍī̇ Kimse bilmezdi nigārumı ki tersā-zādedür
Sırrum ifşā eyleyen ol ḳan olası bādedür

Ḫişālī̇ Ḳāf-ı ʿaşḳuñda göñül ʿanḳāsı istiġnādadur
Alçaġa itmez tenezzül himmeti aʿlādadur

Velehu Ḫişālī̇ Meylimüz bāġ-ı cihānda bir boyı şimşādadur
Eşk-i çeşmüm gibi ʿālem pāyine üftādedür

Velehu Ḫişālī̇ Mālik-i mıṣr-ı melāḥat şimdi Kenʿān-zādedür
Cümle ʿaşḳ ehli ʿazī̇züm pāyine üftādedür

[Derkenar]

Ḫulḳī̇-i Tirevī̇ İltifāt-ı yārla ḳadrüm benüm aʿlādadur
Nisbetiyle şāh-ı ʿālem pāye-i ednādadur

Ḫāleti̇-i ʿAzmī̇-zāde Bezm-i ġamda ḫūn-ı eşküm dem-be-dem āmādedür
Pele-i çeşmüm hemān ser-pūş-ı cām bādedür

Ḫişālī̇ Luṭfuña maẓhar düşelden ḳadrimüz aʿlādadur
Baña nisbet şāh-ı ʿālem pāye-i ednādadur

Velehu Ḫişālī̇ Ṭıfl-ı eşküm ḫāk-i zilletde yatur üftādedür
İltifāt ile naẓardan düşdi merdüm-zādedür

Ḫuşūʿī̇ Beg Bend-i ġamdan devr-i ḥüsninde cihān āzādedür
Mülk-i ḥüsnüñ serveri Bālī̇ efendi-zādedür

ʿİṣmetiyü'l-ḳāḍī̇ Şol ḥabāb-ı mey ki sāḳī̇ saġar-ı ṣahbādadur
Ḳaṭre ḳaṭre jālelerdür ki gül-i ḥamrādadur

Uṣūlī — Fitnesi devr-i zamānuñ ol gözi şehlādadur
Her ne deñlü kim belā bilürseñ ol bālādadur

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb

Ẕātī Beg — Ey ʿĪsī-i zamān beni gel ḫākden götür
Āhum odı ʿālemlerin eflākden götür

Ḥāletī — Jengār-ı māsivāyı dil-i pākden götür
Gird-i ḥicābı dīde-i idrākden götür

Ḫişālī — Aḳıtma yaşumı beni gel ḫākden götür
Vaṣluñ meyile mest idüp idrākden götür

[Derkenar]

Bezmī-i Aʿmā — Tīġüñle kes serüm ten-i ṣad-çākden götür
Cānı bedenden eyle cüdā ḫākden götür

Sāʿī-i Naḳḳāş — Ben ḫastayı ṣabā gibi gel ḫākden götür
Ey meh ġubārı ṣafḥa-i idrākden götür

196a

Emrī Çelebi — Dīde-i mirʾāt-ı ʿiẕāruñ gül-i gülzār ṣanur
Anda kirpiklerüñ ʿaksini gören ḫār ṣanur

Ḫişālī — Ġamzeñi gördi göñül ḫançer-i ḫūn-ḫʷār ṣanur
Müjeñe ḳıldı naẓar tīr-i dil āzār ṣanur

Siyāhīyü'l-kātib — Her kimi görse göñül kendüsine yār ṣanur
Her vefāsız güzeli yār-ı vefā-dār ṣanur

Yaḥyā Beg — Ḥālet-i ʿaşḳıyla bülbüller nemed-pūş oldılar
Anlaruñ tesbīḥine güller ḳamu gūş oldılar

Vālihī-i Üsküb — Ehl-i diller kim ḫum-ı mey gibi pür-cūş oldılar
Ḥālet-i ʿaşḳıyla hem sermest ü bī-hūş oldılar

Feyżī Beg	Cām-ı vaḥdet nūş idüp anlar ki ser-ḫoş oldılar Ġıll u ġışdan pāk olup ʿaşḳile pür-cūş oldılar
196b	
Yaḥyā Efendi	Ḥüsn-i kem-ġāliye ġamzeden imdād ister İstemez dil anı bir ḥüsn-i Ḫudā-dād ister
Nefʿī Çelebi	Āh u feryādile dil her ne zamān dād ister Ḳahramān-ı nigehi ḫışmıla cellād ister
Cevrī-i Stanbulī	Ġamzesinden ki ḳażā-kārına imdād ister Dil-i ʿuşşāḳ nice ḳarşu ṭurup dād ister
Ẕātī	Didüm ki benüm dil-ber yā Rab neme kīn eyler Göñlüm didi ʿaynuñda olan neme kīn eyler
Viṣālī	Vaṣf-ı leb-i dil-dārı şiʿrüm nem-gīn eyler Baḳmaz yüzüme dil-ber bilsem neme kīn eyler
Feyżī	Ben ḳulunı hecr içre cānāna mekīn eyler Ol şāh-ı ġazāb-nāküm bilsem neme kīn eyler
Ḥasan ed-defterī	Yine bir nev-cevāna ʿāşıḳ oldum nāmı Bāḳīdür Ziyād iden dilüñ zaḫmını tīr-i iştiyāḳıdur
Ḫişālī	Ne deñlü itse cevr ol bī-vefā kim nāmı Bāḳīdür Derūnumda olan mihri kemāhī yine Bāḳīdür
İbrāhīm Çelebi Rūznāmçe	Beni āşüfte-ḥāl iden cevānuñ nāmı Bāḳīdür Ne deñlü cevr iderse yine ʿaşḳı dilde bāḳīdür
Aḥmed Paşa	Ḳaldum belā-yı hecrile ben mübtelā-yı sefer Meşhūrdur ki ʿāşıḳa yā ṣabr yā sefer
ʿUlvī Çelebi	Gözden ṭolandı eyleyüp ol dil-rubā sefer Gün gibi itdi yalıñız ol meh-liḳā sefer

Āhī Çelebi — Dirler ki ʿāşıḳ olana yā ṣabr u yā sefer
Ṣabrum dükendi lāzım olupdur baña sefer

Vālihī-i Üskübī — Eglence rūz u şeb aña fikr-i ḥabīb olur
Ġurbetde hecr-i yārile ādem ġarīb olur

Cevrī-i Stanbulī — ʿUşşāḳa luṭf-ı bāʿiş-i murġ-ı raḳīb olur
Ol lebleri Mesīḥ ne ḥāẕiḳ ṭabīb olur

Ḫişālī — Ẕevḳ u ṣafā ki ʿāşıḳ-ı zāre naṣīb olur
Ol da olursa şādī-i merg-i raḳīb olur

Vālihī-i Üskübī — Dehenüñ nāṭıḳa-i ʿālem-i insānīdür
Laʿlüñüñ ikisi de cevher-i rūḥānīdür

Cevrī-i Stanbulī — Lebi kim ʿĪsī-i ḳudsī dem-i rūḥānīdür
Perveriş-yāfte-i ḥikmet-i Rabbānīdür

197a

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Yaḥyā Efendi — Ġoncaya ol neşve kim çāk-ı girībān itdürür
Bülbül-i bī-çāreye feryād-ı mestān itdürür

Ḫişālī — Cām-ı ʿaşḳuñ ġoncaya çāk-ı girībān itdürür
Bülbüli mest eyleyüp gülşende efġān itdürür

Velehu Ḫişālī — Bülbüle mihr ü maḥabbet gerçi efġān itdürür
Şāh-ı gülden līk ḫayli luṭf-ı iḥsān itdürür

Velehu Ḫişālī — Bād-ı āhum eşkümi deryā-yı ʿummān itdürür
Mevcler peydā idüp her demde ṭuġyān itdürür

Velehu Ḫişālī — Mevsim-i gül ʿāşıḳa ʿazm-i gülistān itdürür
Bülbül-i bī-çāreye feryād u efġān itdürür

Yaḥyā Efendi — ʿĀşıḳuñ almaġa cānın tīr kim cānān atar
Ol ḫadengüñ üstine bī-çāre ʿāşıḳ cān atar

Ḫişālī — Sīnesine tīr-i müjgānın ḳaçan cānān atar
Cān virüp üstine ʿāşıḳ olmagiçün cān atar

Yaḥyā Efendi — Dil-i bī-çārenüñ dil-dār mehcūr olduġın ister
Nişān-ı tīrinüñ ol ḳaşı yā dūr olduġın ister

Ḫişālī — Dil-i bī-çāre ġamdan sāḳiyā dūr olduġın ister
Gehī mest-i müdām u gāhī maḫmūr olduġın ister

Riyāżī Efendi — Kederden ṣāf kıl āyīne-i ṭabʿı hüner göster
Hilāl ebrūların vaṣf eyle nāzik gūşeler göster

Yaḥyā Efendi — Demidür āzmāyiş eyleyüp ṭabʿuñ hüner göster
Muraṣṣaʿ bir ġazelle laʿlini vaṣf it güher göster

Ḫişālī — Gider zülf-i siyāhuñ rūyuñ āy nūr-ı baṣar göster
Cihānı eşk-i çeşmüm ġarḳ idüp yoḫsa baṣar göster

ʿAzmī Beg — Tebessüm eyle laʿlin ḥoḳḳa aç lü'lü-yi ter göster
Dür-i pākīze ʿarż it ḫ̆āce-i dehre güher göster

[Derkenar]

Fużūlī — Gel ey resm-i vefā düzdüm dinilür eşk-i ter göster
Mücerred ḳavle ḳānīʿ olma iṣbāt it hüner göster

Seyyid Feyżī Beg — Alur yoḳ bir pula bir kerre erlik it hüner göster
Murād almaḳ dilerseñ ey göñül sīmile zer göster

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Yaḥyā Efendi — Zülf-i pür-çīnüñ ġamından dīde kim pür-āb olur
Her ne baḥre kim düşe her ḳaṭresi girdāb olur

Ḫişālī — Ḫacletinden şiʿr-i rengīnüm görüp dürr āb olur
Anuñ içün naẓm-ı cān-baḫşum dür-i ḫoş-āb olur

Velehu Ḫişālī — Çāker-i efgendeñ ey şāh-ı cihān-dār āb olur
Bende-i ḥalḳa be-gūşuñ Rüstem ü Sührāb olur

[Derkenar]

Nevāyī — Sāḳiyā mey şiddetindin ʿaḳl u ḥiss bī-tāb irür
Çāresi cām-ı billūrın içre laʿl-i nāb irür

Seyyid Feyżī Beg — Muṣḥaf-ı rūyuñda ol kākül ki pīç ü tāb olur
Āyet-i ḥüsnüñ ṣaḥīḥ oḳunmaġa iġrāb olur

Cemālī Çelebi — Gerçi İstanbulda mansıb almacık (?) kem-yāb olur
Līk şu üstinde ev bünyād iden dār-āb olur

Fużūlī — Gülşen-i ümmīd ebr-i ṣabrdan sīr-āb olur
Ṣabr ḳılsañ āb gevher seng laʿl-i nāb olur

Aḥmed Paşa — Serd şeklinden raḳībüñ cān u dil bī-tāb olur
Būstānuñ āteşi ancaḳ ruḫ-ı ḥabāb olur

Aḥmed Paşa — Bu leb-i mey-gūndan anca ne şarāb-ı nāb olur
Ol ruḫ-ı gül-güne beñzer ne gül-i sīr-āb olur

Riyāżī Efendi — Şevḳ-i bād-ı ġabġabuñla çeşm-i girdāb olur
Belki eşkümle ṭolup hep deşt ü dergirdāb olur

197b

Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim

Yaḥyā Efendi — ʿAks-i rūyuñla derūnum tāb-nāk olmaḳdadur
Söz hemān āyīne-i idrāk-i pāk olmaḳdadur

Ḫişālī — Tīġ-i cevrile ten-i ṣad-pāre çāk olmaḳdadur
ʿĀşıḳa ser-bāzlıḳ bī-vehm ü bāk olmaḳdadur

Riyāżī Efendi — Cihānı ḫūn-ı eşküm ṭutdı şan ʿummān-ı āteşdür
Buña yāḳūtdan zevraḳ gerek ṭūfān-ı āteşdür

Yaḥyā Efendi — Gözümde mevc-i ḫūn-ı dil degül ṭuġyān-ı āteşdür
Bu cism-i sūz-nāküm keşti-i ṭūfān-ı āteşdür

Ḫişālī — Ruḫ-ı gül-nāruñ ey ġonca gül-i ḫandān-ı āteşdür
Ser-i zülfüñle ṭurrañ silsile cünbān-ı āteşdür

Velehu Ḫişālī — N'ola yandursa cismüm ṣaḥn-ı sīnem kān-ı āteşdür
Şerār-ı nār-ı āhum silsile cünbān-ı āteşdür

Velehu Ḫişālī — Tenümde dāġ-ı ḫūnīnüm meh-i tābān-ı āteşdür
Şerār-ı nār-ı āhum encüm-i raḫşān-ı āteşdür

[Derkenar]

Fāyizī — Gönül geşti mīrī baḥr-i bī-pāyān āteşdür
ʿAlevler bād-bānı mevsimi ṭūfān-ı āteşdür

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb

Yaḥyā Efendi — Pīrāhenüñ ḳucar seni ādem helāk olur
Cevrüñ eliyle bir gün olur ol da çāk olur

Ḫişālī — Sāḳī ki şevḳ-i bāde ile sīne çāk olur
Gül-gūn ʿiẕārını gören ādem helāk olur

Ḫāletī-i ʿAzmī-zāde — Dil vuṣlatuñ ümīd idinüp derd-nāk olur
Bir ḫastadur ki ṣıḥḥat umarken helāk olur

[Derkenar]

Riyāżī Efendi — Şemşīr-i ġamzeñi görenüñ ʿaḳlı çāk olur
Bir kerre seyr iden seni cānā helāk olur

Velehu

Yaḥyā Efendi — Gīsūlaruñ dil almaga tedbīr itdiler
İki bölükle ʿālemi teshīr itdiler

Ḫişālī — Ẕevḳ ü ṣafā-yı laʿlüñi taḳrīr itdiler
Biñ cān u dil bahāsına taḳdīr itdiler

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Yaḥyā Efendi — Çeşm-i ḫūnīnüm ḫayālüñ şāhını iġrāz ider
Her gelişde bir ḳumāş-ı sürḫ pāy endāz ider

Ḫişālī — İtme şekvā kim cefāyı çoḳ vefāyı az ider
Her ne eylerse hele ol dil-ber-i ṭannāz ider

Velehu Ḫişālī — Her ne deñlü kim göñül murġı yüce pervāz ider
ʿĀḳıbet anı şikār ol gözleri şeh-bāz ider

Velehu Ḫişālī — Çeşm-i lāçinin süzüp gāhī gehī kim bāz ider
Cān u dil murġın şikār ol gözleri şeh-bāz ider

ʿİṣmetiyü'l-ḳāḍī — Serv-i nāzum ben niyāz itdükçe her dem nāz ider
Nāz u istiġnā yeter disem yine ṭurmaz ider

[Derkenar]

Ḫişālī — Murġ-ı dil kim naġme ile nāleye āgāz ider
Gūş idüp gülşende bülbül gül gibi iʿzāz ider

198a

ʿĀlī Efendi — Ḫüsnüñ nice vaṣf eyleyeyin kim elemüm var
Allāhı severseñ beni söyletme ġamum var

ʿİṣmetiyü'l-ḳāḍī — Endūh u ġam-ı ʿaşḳuñile pek elemüm var
Gel defʿ-i melāl eyleyelüm dilde ġamum var

Sāʿī — Ne deyr-i cihān içre benüm bir ṣanemüm var
Ne bir ṣaçı sünbül yüzi gül ġonca-femüm var

Ḫişālī — Derd-i derūnum ʿāşıḳ-ı bīmār olan bilür
Ḫālüm ġamuñla zār u dil-efgār olan bilür

Velehu Ḫişālī — Ġam pisterinde derdümi bīmār olan bilür
Āh u fiġān u nālemi ġam-ḫᵛār olan bilür

Bāḳī Efendi — Dil derdini ġamuñla dil-efgār olan bilür
Bīmār ḥālini yine bīmār olan bilür

Şevḳī-i Edirnevī — Derdüm belā-yı ʿaşḳa giriftār olan bilür
Aḥvāl-i ʿaşḳı ʿāşıḳ-ı dīdār olan bilür

Ḫişālī — Zencīr-i zülf-i yāri giriftār olan bilür
Derdüm esīr-i ṭurra-i ṭarrār olan bilür

Emrī Çelebi — Bu gice ḳoynuma girdi giceyle māh-ı münīr
Uyanıcaḳ seni ḳucmaġa eyledüm taʿbīr

Vālīyü'l-ḳāḍī — Teehhül itmek içün ey göñül idüp tedbīr
Özüñi eyleme ʿavret ḥişārı içre esīr

ʿUbeydī-i Edirnevī — Māhdan dir ise vech-i ḥüsnüm aḥsendür
Ne tereddüd o güneşden güzelüm rūşendür

Lemʿī-i Bursevī — Başa yüz vireli yār işüm şīvendür
Hep bu ġavġālar o māhuñ başı altındandur

Ḫişālī — Rūz u şeb hecrüñile gerçi işüm şīvendür
Benden ey şūḫ-ı cefā-pīşe degül sendendür

Ḫişālī — Naẓımda bülbül-i ṭabʿum hezār destāndur
Bu maṭlaʿum gül-i ṣad-berg-i gülşen-i cāndur

Nevāyī — Sarıġ libās-ārā ol nūş-leb ki ḫandāndur
İrür Mesīḥ ki ḫurşīd içinde raḫşāndur

198b

Necātī Beg — Ṭurduġı yirde bencileyin şemʿ-i cemʿ erir
Bir derdi var içinde ki yidügi anı yir

Necātī Beg — Bī-vaḳt geldi yār eşigine meh-i münīr
Şeb-revlik anuñ işte getürdi yüzine kir

Bāḳī Efendi — Kūyuñ yolında nice kez ey mihr-i bī-naẓīr
Şeb-rev diyü ṭutuldı giceyle meh-i münīr

Velehu Bāḳī — Terk eyle zühdi meẕheb-i rindān-ı ʿaşḳa gir
Naḳd-i revānı bir büt-i zībā-cemāle vir

Necātī Beg — Ol perī perçemlerinden çignine çevgān alur
Her kimüñle ḥüsn ṭopın oynasa meydān alur

Ḫişālī — Sāġarı kim destine ol āfet-i devrān alur
ʿĀşıḳ-ı bī-dil metāʿ-ı vuṣlatın āsān alur

Fużūlī-i Baġdādī — Muḳavves ḳaşlaruñ kim vesme birle reng ṭutmışlar
Ḳılıçlardur ki ḳanlar dökmegile jeng ṭutmışlar

Raḥmī-i Bursevī — Hilāl ebrūlaruñ kim vesme birle reng ṭutmışlar
İki şemşīrdür ḳan eylemekden jeng ṭutmışlar

199a

Esʿad Efendi — Güzellik resmini ruḫsāre-i cānāne yazmışlar
Ele al āyīne anı göre cānāne yazmışlar

Nefʿī Efendi — Ol ebrūlar ki levḥ-i cebhe-i cānāne yazmışlar
Cemāli maṭlaʿıdur kim ser-i dīvāna yazmışlar

Velehu Nefʿī — Yazanlar peykerüm destümde bir peymāne yazmışlar
Görüp mest-i mey-i ʿaşḳ olduġum mestāne yazmışlar

Şeyḫī — Yazanlar peykerüm ṭāk-ı der-i cānāne yazmışlar
Gedānuñ ṣūret-i ḫālin şeh-i devrāna yazmışlar

Rāżī — Muṣavvirler ruḫuñ naḳşın ki levḥ-i cāna yazmışlar
Naẓar ḳıl merdüm-i dīdem göre cānāne yazmışlar

Cāmī — Ḫaṭ-ı reyḥān ki ṭarf-ı ʿārıż-ı cānāne yazmışlar
Gülistāndur ki eṭrāf-ı bahāristāna yazmışlar

Seyyid Feyżī — O ḫaṭ kim laʿl-i rūh-efzāñı ey cānā ne yazmışlar
Mesīḥā muʿcīzdür (?) gūyā ki bir mercāna yazmışlar

ʿAvnīyü'l-ḳāḍī — Ezelden naḳş-ı ḥüsnüñ çünki levḥ-i cāna yazmışlar
Begenmişler anı ser-defter-i ḫubāna yazmışlar

ʿAbdīyü'l-ḳāḍī — Güzellikde seni erbāb-ı dil bir dāne yazmışlar
Ser-āmeddür diyü ser-defter-i ḫūbāne yazmışlar

Ḫişālī — Yazanlar ḫaṭṭ-ı cānāne gül-i ḫandāne yazmışlar
Ṣafā āyīnesin ruḫsāre-i cānāne yazmışlar

[Derkenar]

Ẕihnī — Maḥabbet nüsḫasın ol dem ki levḥ-i cāna yazmışlar
Miṣālin miskile laʿl-i leb-i cānāne yazmışlar

Dürrī Efendi — Beyāna gelmez ʿaşḳ eṭvārını yabana yazmışlar
Yazanlar ḳıṣṣa-i Mecnūnı hep efsāne yazmışlar

ʿAvnī Efendi — Şehā tefsīr-i ḥüsnüñ sūre-i Raḥmāna yazmışlar
Benüm sūz-ı firāḳum Yūsuf-ı Kenʿāna yazmışlar

Ḫişālī — Şehā ḫaṭṭ-ı ġubār-ı laʿlüñi mercāna yazmışlar
ʿİẕāruñ muṣḥafın berg-i gül-i ḫandāna yazmışlar

ʿİṣmetiyü'l-ḳāḍī — Ruḫuñ resmin muṣavvirler ʿaceb şāhāne yazmışlar
Gele seyr eyleye anı göre şāhāne yazmışlar

Baḥr-i Remel-i Mecnūn
Feʿilātün Feʿilātün Feʿilātün Feʿilün

Sāʿī Çelebi — Revnaḳ-ı ḥüsn-i bütān ol ḫaṭṭ-ı reyḥāniledür
Şeref-i dīn-i nebī ḥażret-i Ḳur'ān iledür

ʿAzmī — Şerefi yer yüzinüñ zümre-i insāniledür
Āsmānuñ nitekim encüm-i raḫşāniledür

Meşḳī — Ḥarekāt u sekenātı bedenüñ cāniledür
ʿĀşıḳ-ı ḫasta-dilüñ ṣıḥḥati cānāniledür

Ḫişālī — Dünyenüñ ẕevḳi dilā vuṣlāt-ı cānāniledür
Belā ʿadnün şerefi ḥūrī vü ġılmāniledür

[Derkenar]

Dürrī Efendi — Revnaḳı gül-ruḫunuñ zülf-i perīşāniledür
Gülsitānuñ nitekim sünbül-i reyḥāniledür

Şuʿūrī — İmtiyāzı o perī-rū güzellik āniledür
Çeşm-i fettānladur zülf-i perīşāniledür

Şefīʿī — Ülfeti cān u dilüñ yār-i perīşāniledür
Sırr-ı sevdāsı anuñ zülf-i perīşāniledür

Seyyid Feyżī Beg — ʿĀlemüñ ẕevḳi ḫaṭ u ʿārıż-ı cānāniledür
Ey göñül sözlerimüz ḥüccet ü bürhāniledür

Velehu Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Mānī — Pāyine düşmege dil bir büt-i sīmīn-ber arar
Şöyle düşkünlügi var kim düşecek bir yer arar

Ṭabʿī — Nār-ı ʿaşḳile göñül ṭutuşa bir dil-ber arar
Göre dīvāne evin yıḳmaḳ içün aḫker arar

Ḫātemī Beg — Yine dil sevmege bir yār-ı perī-peyker arar
Serv-ḳadd-i mūy-miyān dil-ber-i sīmīn-ber arar

Beyāżī — Dil-i dīvāne gezüp ʿālemi ser-tā-ser arar
ʿAşıḳı olmaġa bir dil-ber-i sīmīn-ber arar

Bezmī-i Aʿmā — Bāġda bülbül-i şūrīde ki verd-i ter arar
Ṣanki mest-i mey-i ʿaşḳ olmaġıçün sāġar arar

Ḫişālī — Dil-i şūrīde ki dehri gezüben söyler arar
Sīneye çekmege bir dil-ber-i sīmīn-ber arar

[Derkenar]

Dürrī Efendi — Geh söger ʿāşıḳa ol ḫūnī gehī ḫançer arar
Bī sebeb ḳatl idemez öldürecek bir yer arar

199b

Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim
Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün

Ġāzī Sulṭān Murād-ı Evvel — Bugün iḳlīm-i Oşmānda maḳāmum şehr-i Bursadur
Ṭoludur ḥūr u ġılmānile şan firdevs-i aʿlādur

Şāh İsmāʿīl — Teʿālā şānehü ekber bu ne ḥüsn-i dil-ārādur
Cemāli ḥūrīden yegdür boyı ṭūbādan aʿlādur

Seyyid Nesīmī — Eyā şāh-ı saʿīd aḫter yüzüñ ʿarş-ı muʿallādur
Dudaġuñ çeşme-i kevşer lebüñ laʿl-i muṣaffādur

Ẕātī Beg — Binā-yı devlet-i ḥüsne ṭayanmaz şol ki dānādur
Begüm nice ʿimāretler ḫarāb oldı bu dünyādur

Hilālī-i Ḳazzāz — Daḫi ol āftābuñ kim yed-i beyżā-yı Mūsādur
Dehānı sūre-i Meryem ḥaḳiçün ʿayn-ı ʿĪsādur

İsḥaḳ Efendi — Benüm gönlüm alan dil-ber be-ġāyet ḫūb u raʿnādur
Ḫuşūşen çeşm-i dil-dūzı iñen bī-miṣl ü hemtādur

Naẓmī-i Edirnevī — Leb-i laʿlinde yārüñ ḫaṭṭ ki ġāyet ḫūb u raʿnādur
Yazılmış levḥ-i yāḳūt üstine esmā-i ḥüsnādur

Bāḳī Efendi — Nihāl-i ḳāmetüñ ḥaḳḳā ʿaceb naḫl-i dil-ārādur
Egerçi ḳaddüñ aʿlā kākülüñ aʿlādan aʿlādur

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Velehu Bāḳī — Ṣafā bezminde şol zerrīn-ḳadeḥ kim ṭolu ṣahbādur
Kenār-ı bāġ-ı ʿişretde açılmış verd-i raʿnādur

Velehu Bāḳī — Yüzüñ şems-i duḥā rūz-ı viṣālüñ ʿıyd-ı aḍḥādur
Cemālüñden müzeyyen her ṭaraf ʿālem temāşādur

Velehu Bāḳī — Temāşāgāh-ı ʿuşşāḳ ol cemāl-i ʿālem-ārādur
Ser-i kūyuñda ʿālem mest ü şeydā bir temāşādur

Ḫayālī Beg — Nigārā sünbül-i zülfüñ ne reyḥān-ı semen-sādur
K'ucından nāfe-i çeniñ yüregi ṭolu sevdādur

Sipāhī Beg — Gözüm yaşını cūya döndüren bir serv-i bālādur
Yine bīgānelerle āşinā olmaḳ temāşādur

Esʿad Efendi — Hevā-yı sünbülīde seyr-i sünbül-zār aʿlādur
Zemīni āsmānī gösterür özge temāşādur

Fehmī — Kenār-ı cūybār evvel bahār olduḳda aʿlādur
Derūnı āsmānī gösterür özge temāşādur

ʿİẕārī Çelebi — Egerçi sīne-i sīmīni māh-ı ʿālem-ārādur
Velī mihr-i ʿiẕār-ı dil-rubā aʿlādan aʿlādur

Mecdī Efendi — O meh-rūnuñ egerçi āftāb-ı ḫaddi zībādur
Velīkin medd-i ebrūsı anuñ aʿlādan aʿlādur

Nihānī — Egerçi bāġ-ı dehr içre çenārın ḳaddi aʿladur
Velīkin andan ol gülzār-ı ʿömrüm servi aʿlādur

Enverī — Gören dir laʿlüñ üzre ʿaks-i çeşmüñ ʿayn-ı ʿİsādur
Dehānuñ seyr idenler didiler mīm-i Mesīḥādur

Cemālī Çelebi — Ṣurāḥī ortada peymāne pür-ʿişret müheyyādur
Gelürseñ gel begüm cān muntaẓırdur ḫāne tenhādur

Cemālī Çelebi — Ḳadüñdür ney şeker laʿlüñ dile şehd ü muṣaffādur
Mübārek destüñüñ çirk-ābı bir ṣābūnı ḥalvādur

Żiyāyī — Benüm yārüm güzeller içre bir maḥbūb-ı ġarrādur
Kim anuñ Leylī zülfinden dil-i Mecnūn şeydādur

[Derkenar]

Dürrī Efendi — Otursa naḫl-i güldür ṭursa bir serv-i dil-ārādur
Benüm yār-ı güzīnüm ḥaḳ budur kim meclis-ārādur

Muḥterem Müftī-i Ḳıbrısī — Dehānı sırrı mühimdür kelāmı remz ü īmādur
Anı feṯḥ eylemez nā-dān o bir müşgil muʿammādur

Velehu Muḥterem — ʿİẕāruñ pertev-i nūr-ı cemāl-i ʿālem-ārādur
Muʿanber kākülüñ sevdāsı başdan özge sevdādur

ʿĀlī Efendi — İki ḳaṣr-ı muʿallādur gözüm mābeyni deryādur
Eger devletle deryā seyrin itmezseñ temāşādur

Ḫişālī — Nihāl-i ḳāmetüñ gerçi ser-efrāz u dil-ārādur
Muʿanber kākülüñ şāhum velī aʿlādan aʿlādur

Ḫuffī-i Edirnevī — Ṭavāf-ı ḥaccuñ ey zāhid ṣevābı gerçi aʿlādur
Velī göñül ṭavāf itmek bilesin andan evlādur

Ḫişālī — Ḳıyāmet ḳāmetüñ ey serv-kad kim reşk-i ṭūbādur
Bülend olmaḳda gitdikçe ʿaceb naḫl-i dil-ārādur

Bāḳī Efendi — Dil-ārā ḳāmeti şimşāda nisbet şāḫ-ı ṭūbādur
Nihāl-i ḳadd-i dil-ber ḥak bu kim aʿlādan aʿlādur

Velehu Bāḳī — Ruḫ-ı māh-ı şeb-ārādan ʿiẕār-ı yār zībādur
Ḳamer aʿlāyise mihr-i münīr aʿlādan aʿlādur

Fużūlī — Teʿālallāh bu ne ruḫsār-ı merġūb u dil-ārādur
Ki dil derkinde ʿāciz cān temāşāsında şeydādur

Sulṭān Süleymān — Cemāl-i ḥüsnüñ ey dil-ber ḳamerlerden key aʿlādur
Teʿālallāh zihī ṣūret ki bu vechile zībādur

Sāʿī-i Naḳḳāş — Teẕervüñ yoḳ naẓīri sūzeni ʿabdīsi zībādur
Ḥaḳīḳat zer-ger aʿlā mū-miyān aʿlādan aʿlādur

Emrī Çelebi — Didi aġyār sīnemde maḥabbet dāġı peydādur
Didüm beglik aşuñ (?) sensiz degüldür dāġ-ı tamġadur

Faẓlī — Cemāl-i muṭlaḳuñ kim ḥüsni her yüzden hüveydādur
Gel ey ʿārif temāşā eyle kim ʿālem temāşādur

Şemsī Paşa — Bugün ben bir cevān gördüm ʿaceb maḥbūb-ı raʿnādur
Viṣāline heves ḳılmaḳ anuñ bir ḳurı ġavġādur

Yaḥyā Beg — Benüm sulṭān-ı ʿālī-şānımuñ ḳadi muʿallādur
Hilāl ebrūsı ġarrā kāküli aʿlādan aʿlādur

ʿAṭāyī-i Nevʿī-zāde — Yine ġonca sebū-keş lāleler peymāne-peymādur
Dilā ʿıyş u şafā hengāmıdur meclis müheyyādur

Nefʿī Çelebi — Kerīm ü kāmrān vārise ger İlyās Paşadur
Ki dest-i zer-feşānı kān dil-i dür-pāşı deryādur

Velehu Nefʿī — Nigāhı āfet-i deyn ġamzesi āşūb-ı dünyādur
Bu güne şūḫa dil virmek ʿaceb derd özge sevdādur

200a

ʿĀlī Efendi — Ḳaşuñdan māʿada alnuñda ḫālün kim hüveydādur
Bu ben misgīnüñe maḥzā ki sevdā üzre sevdādur

Vālihī Efendi — O serv-i müntehā ḳadd naḫl bāġ-ı ʿālem-ārādur
Temāşā bu ki ṣūfīnüñ büyük bildügi ṭūbādur

Yetim ʿAli Çelebi — Seri pāpāyı sır eyler cihān bir bī-ser ü pādur
Ḥażīzī evc ider evci ḥażīż eyler bu dünyādur

Sırrī — Nihāl-i ser-bülendüñ Ḥaḳ bu kim bir serv-i bālādur
Ruḫuñ ehl-i naẓar yanında mirʾāt-ı mücellādur

ʿAyānī — Şehā bālā bülendüñ ser-firāz u serv-i sīmādur
Ṭarāvet gülsitānında yetişmiş naḫl-i bālādur

Zeynī-i Belġradī — Hilāl ebrūlaruñ kim ruḫlaruñ üzre hüveydādur
Meh-i nevden cemālüñ ḥaḳḳı cānā daḫi ġarrādur

Ẓarīfī-i Çorluvī — Cinān-ı kūyuñ içre ḳāmetüñ maḥsūd-ı ṭūbādur
Dehānuñ kevṯer-i cennet cemālüñ reşk-i ḥavrādur

Ḫişālī — Ṣadefdür aġzı cānānuñ dişi lü'lü-yi lālādur
Leb-i laʿl-i revān-baḫşı leb-ā-leb cām-ı ṣaḥbādur

[Derkenar]

Miṣālī-i Edirnevī — Dimezler kim gelen ol pādişāh-ı ʿālem-ārādur
Giderler seyr-i ḫunkār itmege ʿālem temāşādur

Baḥr-i Remel-i Müṯemmen-i Sālim
Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilün

Bāḳī Efendi — Şāh-ı gülde jāle düşmiş ġonca-i raʿnā mıdur
Şāh elinde yā muraṣṣaʿ sāġar-ı ṣahbā mıdur

Velehu Bāḳī — Ṣalınan kūyında ol serv-i semen-sīmā mıdur
Gülşen-i cennetde şāḫ-ı sidre-i ṭūbā mıdur

Ümīdī Çelebi — Aġzuñ ey ġonca-dehen cām-ı mey-i ḥamrā mıdur
Düşmiş ol câme lebüñ berg-i gül-i ḥamrā mıdur

Yaḥyā Beg — Câme-i sebziyle dil-ber ṭūṭī-i gūyā mıdur
Yeşil yapraġı içinde bir gül-i ḥamrā mıdur

Ẓihnī — Ḳaşlaruñ mı görinen yā ġurra-i ġarrā mıdur
Ya berāt-ı ḥüsne yazılmış iki tuġrā mıdur

Kelāmī Dede — Ruḫ mıdur yā māh yā mihr-i cihān-ārā mıdur
Lāle mi yā yāsemen yā bir gül-i ḥamrā mıdur

Ṣenāyī yü'l-kātib — Sākiyā rengīn ṭudaguñ cām-ı bezm ārā mıdur
Yoḫsa şīrīn ter kelāmuñ rāḥ-ı rūḥ-efzā mıdur

Ḫişālī — Aġzuñ içre diş midür yā lü'lü-yi lālā mıdur
Cānımuñ cānı leb-i laʿlüñ ya bir rūḥ-efzā mıdur

Ḫāliş Beg — Şāḫ-ı gül midür bu yā şimşād u yā ṭūbā mıdur
Yā belā-yı cān mıdur yā ḳāmet-i bālā mıdur

[Derkenar]

Seyyid Feyżī Beg — Per-i ṭāvus-ı cinān yā zülf-i ʿanber-sā mıdur
Yā hümā-yı devlete farḳuñ şehā me'vā mıdur

Dürrī Efendi — Gül gül iden ruḫlaruñ keyfiyet-i ṣaḥbā mıdur
Yoḫsa düşmiş ʿaks-i ḫūn-ı ʿāşıḳ-ı şeydā mıdur

Ümīdī Çelebi — Nergisi mest iden āyā ol gözi şehlā mıdur
ʿArʿarı pest eyleyen yā ol ḳadd-i bālā mıdur

Fażlī Çelebi — Lebleriyle mürdeler iḥyā iden ʿĪsā mıdur
Yā ʿaṣā-yı zülfini ṣuʿbān iden Mūsā mıdur

Ḫişālī — Ḫāller midür ruḫuñda ʿanber-i sārā mıdur
Müşk-i terden noḳṭa mı yā ḥabbetü's-sevdā mıdur

Velehu Ḫişālī — Sāḳiyā laʿl-i revān-baḫşuñ mey-i ḥamrā mıdur
Yā leb-ā-leb bir muraṣṣā ṣāġar-ı ṣahbā mıdur

Velehu Ḫişālī — Hoḳḳa-i laʿlüñde dendānuñ dürr-i yektā mıdur
Baḥr-i ḥüsn içre ṣadefde lü'lü-yi lālā mıdur

Velehu Ḫişālī — Rūḥuma rāḥat viren rūḥ-ı revān efzā mıdur
Benlerüñ mi mest iden cām-ı mey-i ḥamrā mıdur

Ḥayretī — Şeb midür bu sāḳiyā yā cām-ı bezm-ārā mıdur
Söz midür bu bilmezem yā rāḥ-ı rūḥ-efzā mıdur

Nefʿī Çelebi — Edrine şehri mi bu yā gülşen-i meʿvā mıdur
Anda ḳaṣr-ı pādişāhī cennet-i aʿlā mıdur

Şevḳī-i Şarḳī — Ehl-i ʿaşḳuñ hāy u hūyı ile hūy u hāmıdur
Közleri yaşı hem ile lü'lü-yi lālā mıdur

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Hāşimī — Luṭf iderken ḳahr ile baġrum kebāb eyler döner
Mey ṣunarken gözlerüm cām-ı şarāb eyler döner

Rāġıbī — Gelse dil-ber baña aġyāra şitāb eyler döner
Luṭf iderken durmayup cāna ʿaẕāb eyler döner

Bezmī-i Aʿmā — ʿIydgehde her kimüñ yirin ṭolab eyler döner
Çerḫ aña derd-i devvār ile ʿaẕāb eyler döner

Ḫişālī — Nār-ı hecre yandırup baġrum kebāb eyler döner
Devr de cām-ı lebin rengīn şarāb eyler döner

[Derkenar]

Dürrī Efendi — Gerçi bir cevr itse luṭf-ı bī-ḥisāb eyler döner
Yār girmez ḫāneme ilden ḥicāb eyler döner

200b

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Mekfūf-ı Maḥẕūf
Mefʿūlü Mefāʿīlü Mefāʿīlü Feʿūlün

Ġazāyī Ḫān — Bī-çāre göñül derdini dil-dāra disünler
Ġam tīġi ciger yarduġını yāre disünler

Ẕihnī-i Baġdādī — Her yāre ki var dilde o dil-dāre disünler
Ṣad-pāre göñül yārelerin yāre disünler

Ḥācī Maḥmūd — Yād-ı leb-i laʿlüñle ciger yāre disünler
Öldürdi beni yāre meded çāre disünler

Sāʿī Çelebi
Tīġuñ elemin sīne-i aġyāre disünler
Ṣu içme seni öldürür ol yāre disünler

Tīġī Beg
Dil-ḫasta vü dem-besteligüm yāre disünler
Ḳalmadı meded çāresi güftāre disünler

Bezmī-i Aʿmā
Çāk eyleyem ol deñlü tenüm yāre disünler
Dermān idecek demdür o bīmāra disünler

Beyāżī
Raḥm eylesün efġānuma dil-dāra disünler
Gördükde beni söylesün ol yāre disünler

Rūḥī
Pā-māl-i reh-i ʿaşḳ idügüm yāre disünler
Bir ġoncadan āzürde dilüm ḫāre disünler

Ḫişālī
Hecr oḳları açdı dile biñ yāre disünler
Öldürdi meded yāre beni yāre disünler

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Mekfūf-ı Maḥẕūf

Necātī Beg
Şevḳüñle yanan dillere pervāne disünler
Sen şemʿ olıcaḳ ʿāşıḳuña yāne disünler

Revānī Beg
Ḳanlu yaşımuñ laʿlini cānāne disünler
ʿĀlemde ṣataşduḳ yine bir kāne disünler

Naẓmī-i Edirnevī
Ben ʿāşıḳ-ı zārem baña dīvāne disünler
Sen cān-ı cihānsın saña cānāne disünler

Şāhidī
Cānum vireyin yoluña merdāne disünler
Merdāne imiş ḳalmadı bir cāne disünler

Yaḥyā Efendi
Ṣun sāġarı sāḳī bize mestāne disünler
Uṣlanmadı gitdi be bu dīvāne disünler

Şeyḫ Ḥamdī
İçdük mey-i ʿaşḳı bize mestāne disünler
Çekdük ġam-ı zülfi bize dīvāne disünler

Ḫişālī — Zülfüñ dile bend eyle ki dīvāne disünler
Emdür lebüñi gül gibi mestāne disünler

[Derkenar]

Ḫişālī — ʿĀşıḳlıġum ol server-i ḫūbāna disünler
Ṣādıḳluġum ol mihr-i dıraḫşāna disünler

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Mekfūf-ı Maḥẕūf

Dervīş Remīmī (?) — Her ḥīze göñül virme ṣaḳın dime güzeldür
S.k.ne uyan g.t.de ḳalur ḍarb-ı meṣeldür

Cemālī Çelebi — Ayaḳda ḳoyan kişiyi hep k.c ʿameldür
S.k.ne uyan g.tde ḳalur ḍarb-ı meṣeldür

— — Her gāh ki cevr itse felek bize maḥaldür
S.k.ne uyan g.tde ḳalur ḍarb-ı meṣeldür

Ḫişālī — Her ḥīze göñül virme dilā ʿarża ḫaleldür
S.k.ne uyan g.tde ḳalur ḍarb-ı meṣeldür

[Derkenar]

Ḫişālī — Bī-devlet iden ādemi k.c ʿameldür
Öñine uyan ardda ḳalur ḍarb-ı meṣeldür

201a

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Göz ṣalup ʿuṣṣāḳı bir bir ġamze-i cānān arar
Ḫastadur ḫūnī gözi var ise bir ḳurbān arar

Günāhī-i Vardarī — Tīġ-i ser-tīzüñ ki yarup sīnemi peykān arar
Ḫıżrdur ẓulmetde gūyā çeşme-i ḥayvān arar

Vuṣūlī Beg — Birine meftūn iken dil bir daḫi cānān arar
Görmedüm bu derde düşen kimse dermān arar

Ḫişālī — Māyil iken birine dil bir daḫi cānān arar
Bir oñulmaz derde düşen olmış iken dermān arar

Velehu

Fużūlī — Tīġ-i bāṭın tīġ-i ẓāhirden beter ḫūn-rīzdür
Ẓāhir ü bāṭında şemşīr-i velāyet tīzdür

Seyyid Feyżī Beg — Zāhid-i sālūs gündüz ṣāḥib-i perhīzdür
Ḫalvetinde bir perī daʿvet ider şeb-ḫīzdür

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Fürḳat-i zülfüñle kārum nāle-i şeb-ḫīzdür
Ḥasret-i laʿlüñle çeşmüm sāġar-ı leb-rīzdür

Ferīdī — Tīġ-i müjgānuñ nigāra ġāyetile tīzdür
Nāvek-i ġamzeñ ise bir ḳātil-i ḫūn-rīzdür

Ḫişālī — Ḫusrevā bize selef Şīrīnile Pervīzdür
Eşk ü āhumdan ġarez gül-günile şeb-dīzdür

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Fevrī Efendi — Leb-i cānāna teslīm itmege peymānımuz vardur
Saña cān virmege biz ey ecel ne cānımuz vardur

Vālihī-i Üsküdī — Meʿānī gevheriyle ṭolu cānda kānımuz vardur
Maʿārif küncine mesken dil-i vīrānımuz vardur

Ḫişālī — Ḳapuñ ḳulı olaldan irtifāʿ-ı şānımuz vardur
Edānīye tenezzül itmezüz ʿunvānımuz vardur

[Derkenar]

Dürrī — Bugün ġam tekyegāhında fedā bir cānımuz vardur
Gönül abdālı ʿaşḳ oldı gelüñ ḳurbānımuz vardur

ʿİlmī Dede — Biḥamdillāh cihān içre bugün ʿunvānımuz vardur
Şehīd-i ʿaşḳ-ı yār olmaḳ fedā bir cānımuz vardur

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Saʿdī Efendi — Sünbül-i müşgīnüñ her tārı mār olmışdur
Bu sebebdendür ki ʿaḳlum tārımār olmışdur

Velehu Saʿdī — Eşk-i çeşmüm pāyüñe gevher-niṣār olmışdur
Mülk-i cān içinde ʿaşḳuñ şehriyār olmışdur

Velehu Saʿdī — Zülfi dil manṣūrını aşmaġa dār olmışdur
Başımuz ʿaşḳı şarābından ḫumār olmışdur

Velehu Saʿdī — Zülfi şeh-bāzına cān murġı şikār olmışdur
Gūşına bu ḥalḳa-i meh güşvār olmışdur

Emrī Çelebi — Ten-i ġam zülf ü ḫaṭuñla tār-mār olmışdur
Üstüẖ̆ān-ı ser mekān-ı mūr u mār olmışdur

Velehu Emrī — Dīde lāle-ʿārıżuñsız jāle-bār olmışdur
Her müje ḥüsnüñ gülinsiz gözde ḫār olmışdur

Velehu Emrī — Sīne ʿaşḳuñ āteşinden pür-şerār olmışdur
Cān firāk-ı laʿl-i nābuñla figār olmışdur

[Derkenar]

Velehu Emrī — Dil hevā-yı kākülüñle bī-ḳarār olmışdur
ʿAḳl u fikrüm ṭurrañ ile tārmār olmışdur

Ḫişālī — Dāġ-ı ḫūnīnümle sīne lāle-zār olmışdur
Nergis-i mestüñ ucından dil-figār olmışdur

Velehu Ḫişālī — Nev-bahār oldı cihān naḳş u nigār olmışdur
Ḳırmızı güllerle ʿālem lāle-zār olmışdur

Velehu Ḫişālī — Ḳabr-i Leylāya ki Mecnūn türbe-dār olmışdur
Başına ol derd-mendüñ türbedar olmışdur

Żaʿīfī

Rūz-ı nev-rūz irdi ʿālem ḫoş bahār olmışdur
Her aġaç bir naḫl-i dil-keş yādigār olmışdur

201b

Baḥr-i Hezec-i Müşemnen-i Sālim

Sulṭān Murād

Naẓar ḳıldı naẓīrinde naẓīrinden amān ister
Virüp varlığı yaġmaya ḥayāt-ı cāvidān ister

ʿĀlī Efendi

Murād üzre zamān el virmege şāhum zamān ister
ʿAcem şāhı gelür dergāhuña eñ ṣoñ amān ister

Yaḥyā Beg

Dirīġā ʿāşıḳın maʿşuḳ olan bī-ḫānmān ister
Ẕelīl ü zār u maḥzūn u żaʿīf ü nā-tüvān ister

Tīġī Beg

Lebüñ emsem diyen dil ḫastalardan naḳd-i cān ister
Dem-i vaṣlına ṭālib olana dir kim zamān ister

Emrī Çelebi

Gözüñ āh eyledüñ sen diyü dilden naḳd-i cān ister
Raʿiyyetden sipāhī nitekim resm-i düḫān ister

Ṣunʿī Ḥamīdī

Didüm dil dergehüñde pādişāhum bir mekān ister
Didi ol ḫüsrev-i rūy-ı zemīn aña zamān ister

Vehhābī Birāder-i Ḳınalı

Göñül ḳādir degül ārāma seyr-i gülsitān ister
Seḥer gülşende bülbül gibi feryād ü fiġān ister

Fehmī

Ne fikr eyler viṣālüñ dil ne cevrüñden amān ister
Hemān künc-i ġamuñdan genc-i ʿaşḳuñ rāygān ister

Miṣālī-i Edirnevī

Varınca seglerüñ kūyuñda benden üstüḫ̆ān ister
Seferden gelse yārānı kişiden armaġan ister

Ḳalender

Göñül vaṣfında diḳḳat itmege bir mū-miyān ister
Ḳulı olmaġa zībā bir efendi kām-rān ister

Mānī

Ġarībüñdür dil-i şeydā eşigüñde mekān ister
Göñül murġı ser-i kūyuñda şāhum āşiyān ister

Deli Zeynī — Ṣaçuñdan çekmesün el şol ki ʿömr-i cāvidān ister
Lebüñden büse alsun Ḫıżrveş kim naḳd-i cān ister

ʿAzmī — Ne meyl-i cāh ider ḫāṭır ne nām u ne nişān ister
Ferāġat güşesinde ṣıḥḥat-i emn ü amān ister

Ḫişālī — Gönül ṣanma şehā cellād-ı ġamzeñden amān ister
Dil ü cānda yoluñda ölmek ey rūḥ-ı revān ister

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Şeyḫī-i Germiyānī — Ṣūfī-i bī-cān ki zühdi gözlerine perdedür
Görmeye cānān yüzin kim nūrile perverdedür

Necātī Beg — Gül-be-şekker k'āftāb-ı ḥüsnile perverdedür
Varise ol ḥoḳḳa-i laʿl-i leb-i dil-berdedür

Ẕātī Beg — Cümle ʿālem derdine cānā devā ol dürdedür
Ben aña varmaġa cānlar virdigüm ol derdedür

Behiştī Efendi — Ṣanma zāhid ḫırḳa egnümde külāhum serdedür
Bādeye rehne ḳonulmış her biri bir yerdedür

— — Şol nikāb-ı ʿanberīn kim ʿārıż-ı dil-berdedür
Ḫaṭ degüldür ol begüm cāhil gözine perdedür

Dürrī Çelebi — Ṣanmasuñ ṣanʿat görenler ḫayme-i şeşterdedür
ʿĀrif añlar hep anı cāhil gözine perdedür

Ḫişālī — Ol niḳāb-ı müşg-bū kim ʿārıż-ı dil-berdedür
Ḫaṭ ḳıyās itmeñ anı cāhil gözine perdedür

[Derkenar]

Ẕātī Beg — Leẕẕet-i āb-ı ḥayāt ey dil şarāb-ı mürdedür
Anı kim nūş eylemezse dirliginde mürdedür

Nevʿī Efendi — Tīġde ṣanmañ ciger-derlik şecāʿat erdedür
Ẕülfikār itmez işi merdānelik Ḥaydardadur

ʿAmrīyü'l-ḳāḍī — Āfitābuñ gerçi başı ḳadrile göklerdedür
Nūr-ı ḥüsnüñden utanur yüzi dāyim perdedür

202a

Velehu Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb

Sulṭān Murād — Yārüñ kemend-i zülfine çün şāne ṣarmaşır
Zencīr-i ʿaşḳa bu dil-i dīvāne ṣarmaşır

Velehu Sulṭān Murād — Düşmen beline şol ki delīrāne ṣarmaşır
Taḥsīn ol delīre ki merdāne ṣarmaşır

Bāḳī Efendi — Zülfüñ ki tār-ı eşk-i firāvāne ṣarmaşır
Sünbüldür ol ki rişte-i bārāne ṣarmaşır

Velehu Bāḳī — Zülf-i siyeh ki ḳāmet-i cānāna ṣarmaşır
Bir mārdur ki serv-i ḫırāmāna ṣarmaşır

Aḥmed Ḫān Geylān — Ġāzī bugün ki düşmene şīrāne ṣarmaşır
Yarın cinānda ḥūrile ġılmāna ṣarmaşır

Velehu Ḫān Aḥmed — Gönlüm o ḫam-ı zülf-i perīşāne ṣarmaşır
Bilmem yalanla ne bu dīvāne ṣarmaşır

Nevʿī Efendi — Ol rafiżī bugünde ki Geylāna ṣarmaşır
Yarınki günde Gence vü Şirvāna ṣarmaşır

Velehu Nevʿī — Cānum kemend-i kākül-i cānāne ṣarmaşur
Bir riştedür ki deste-i reyḥāne ṣarmaşur

Ḫātemī Beg — Cān geşt-gīr-i ʿaşḳıla merdāne ṣarmaşur
Ṣan birbirine bir iki mestāne ṣarmaşur

Velehu Ḫātemī — ʿĀşıḳ ne dem ki sevdügi cānāne ṣarmaşur
Yār oldur aña ol daḫi rindāne ṣarmaşur

Bezmī-i Aʿmā

Şeydā gönül ki ḳāmet-i cānāna ṣarmaşur
Leblāb imiş ki serv-i ḫırāmāna ṣarmaşur

Velehu Bezmī

Gīsūları ki gerden-i cānāna ṣarmaşur
Beñzer fitīle şemʿ-i şebistāna ṣarmaşur

Āṣārī Çelebi

Regler ki dil-berā ten-i ʿuryāna ṣarmaşur
Etvārdur ki çeng-i pür-efġāna ṣarmaşur

Velehu Āṣārī

Ḳucup kemer belini o cānāne ṣarmaşur
Ejderdürür ki genc-i firāvāna ṣarmaşur

Rūḥī

Zülf-i siyeh ki gerden-i cānāna ṣarmaşur
Bir mārdur ki genc-i firāvāna ṣarmaşur

Şenāyī

Zülf-i siyeh ki ṭurra-i cānāna ṣarmaşur
Sünbüldürür ki deste-i reyḥāna ṣarmaşur

Ṭabʿī

Tīrüñ ki oḳ yılanı gibi cāna ṣarmaşur
Tīġüñ nihengdür ten-i ʻüryāna ṣarmaşur

Żamīrī

Gönlüm ki tār-ı ṭurra-i cānāna ṣarmaşur
Bir mūrdur cihāndaki şuʿbāna ṣarmaşur

Medḥī

Tiġuñ şehā ʿadūya delīrāne ṣarmaşur
Āhen yürekli er gibi merdāne ṣarmaşur

Sāʿī Çelebi

Tek-bend kim miyāne-i cānāne ṣarmaşur
Ejderdürür şikārla cebrāne ṣarmaşur

Ḥarīmī

Mestāne dil ki ġamze-i cānāne ṣarmaşur
Yaluñ ḳılıca niteki dīvāne ṣarmaşur

Ceẕbī

Aġyār-ı dūn ḳaçan ki o cānāne ṣarmaşur
Bir ḫārdur ki ṣan gül-i ḫandāna ṣarmaşur

[Derkenar]

Tīġī Beg	Ġāzī ʿadū yaḳasına merdāne ṣarmaşur ʿĀşıḳ raḳīb-i kāfire ḫaşmāne ṣarmaşur
Beyānī (?)	Gönlüm ki ḥalḳa-i dür-i sulṭāna ṣarmaşur Gūyā ki hāledür meh-i tābāna ṣarmaşur
İnsān-ı Kāmil	Mengūş ḳılma zülfüñe dürdāne ṣarmaşur Çün tār-ı sünbül ü gül ü reyḥāna ṣarmaşur
İlāhī	Ġāzī ki muʿcizātla Ḳurʾāna ṣarmaşur Aʿdā-yı dīn ü meẕheb-i nuʿmāna ṣarmaşur
Velehu İlāhī	Geldükde tīri el uzadur cāna ṣarmaşur Gūyā idüp muṣāfaḥa cānāna ṣarmaşur
Şānī	Rūz-ı rezimde ezhere şīrāna ṣarmaşur Ser-dār başın almaġa mīrāna ṣarmaşur
ʿAḳlī	Çīn-i ḫaṭuñ ki zülf-i perīşāna ṣarmaşur Bir rişte dür ki deste-i reyḥāna ṣarmaşur
Bezmī	Gönlüm nihāl-i ḳāmet-i ḫūbāna ṣarmaşur Şol yāsemen gibi ki dıraḫtana ṣarmaşur
Velehu Bezmī	Zülf-i dü-tā ki gerden-i cānāna ṣarmaşur Beñzer fitīle şemʿ-i firūzāna ṣarmaşur
Żamīrī	Her kim ki tār-ı ṭurra-i cānāna ṣarmaşur Dīvānedür ki silsile-i ḫāna ṣarmaşur
Ḫātemī	Merd oldurur ki ḫışma delīrāne ṣarmaşur Ol ejdehā miṣāli ki ḳaplana ṣarmaşur
Ḥarīmī	Baş oynadan ġazā yolına cāna ṣarmaşur İrür murāda yaʿnī ki cānāna ṣarmaşur

Ceẕbī	Aġyār her ḳaçan ki o cānāna ṣarmaşur Bir ḫārdur ki ṣan gül-i ḫandāna ṣarmaşur
Nuṭḳī	Ḫaṣmına şol delīrüñ ḫaṣmāne ṣarmaşur Oṣmān Gāzī gibi delīrāne ṣarmaşur
202b	
Tīġī Beg	Şol ten ki żaʿf-ı hecrle cānāna ṣarmaşur Bir riştedür ki dāmda murġana ṣarmaşur
Nuṭḳī	Şāne ḳaçan ki zülf-i perīşāna ṣarmaşur Her tārı dil ṣanur ki reg-i cāna ṣarmaşur
Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde	Ol tār-ı zülf kim ḫaṭ-ı cānāna ṣarmaşur Bir riştedür ki deste-i reyḥāna ṣarmaşur
Viṣālī yü'l-ḳāḍī	ʿĀşıḳ ki cism-i zerdile cānāna ṣarmaşur Gūyā giyāh-ı naḫl-i gülistāne ṣarmaşur
Ṣabrī	Şol yāsemen ki serv-i ḫırāmāna ṣarmaşur Beñzer o ḫūba kim ḳad-i cānāna ṣarmaşur
Nümāyī Çelebi	Ol dem ki geşt-gīr-i ecel cāna ṣarmaşur Virmez amānı ẕerrece merdāna ṣarmaşur
Rasūḫī	Sevmeñ o ḫūbı kim aña bī-gāne ṣarmaşur Dil virmeñ ol perīye ki nā-dāne ṣarmaşur
Sipāhī Beg	Ol ḳaragöz ki ṣayd-ı dil ü cāna ṣarmaşur Beñzer o şāh-bāza ki murġāna ṣarmaşur
ʿAḳlī Efendi	Her kim kemend-i kākül-i cānāna ṣarmaşur Manṣūr-ı dāġ-ı ʿaşḳ olup urġāna ṣarmaşur
Meylī	ʿĀşıḳ ten-i nizārla cānāna ṣarmaşur Leblāb gibi serv-i ḫırāmāna ṣarmaşur

Velehu Meylī — Ġāzī ḳaçan ʿadūlara merdāne ṣarmaşur
Şeh-bāz ṣan ki zümre-i murġāna ṣarmaşur

Āgehī — Geldükçi tīr-i ġamzeleri cāna ṣarmaşur
Gūyā idüp muṣāfaha cānāna ṣarmaşur

Emnī Paşa — Ol ṭurralar ki zülf-i perīşāna ṣarmaşur
Sünbüldürür ki bāġda reyḥāna ṣarmaşur

Beyāżī — ʿĀşıḳ gül-āb-ı kūyına mestāne ṣarmaşur
Ḥacdan gelen kişi gibi yārāne ṣarmaşur

Niyāzī — Yārüñ segān-ı kūyı ki dāmāna ṣarmaşur
Beñzer şu mīz-bāna ki mihmāna ṣarmaşur

ʿAzmī — Zülfüñ şikenlerine kim ol şāne ṣarmaşur
Sünbül çemende reşkile reyḥāna ṣarmaşur

Hāşimī — Ḫaṭṭuñ ḫayālī gözdeki insāna ṣarmaşur
Ṣan baḥr mālikidürür insāna ṣarmaşur

Ḫişālī — Zülf-i dü-ser ki ʿārıż-ı cānāna ṣarmaşur
Ṣan mārdur ki verd-i gülistāna ṣarmaşur

Velehu Ḫişālī — Zülf-i siyeh ki gerden-i cānāna ṣarmaşur
Bir dūddur ki şemʿ-i şebistāna ṣarmaşur

Velehu Ḫişālī — Rāhı ġubārı kim ruḫ-ı cānāna ṣarmaşur
Ṣan ẕerredür ki mihr-i dıraḫşāna ṣarmaşur

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

İbni Kemāl Paşa — Yola çıḳsa şāhlar ʿādetdürür bārān yaġar
Sen ne şehsin yoluña ḫalḳuñ gözinden ḳan yaġar

Mesīḥī Beg — Çün dile kirpiklerüñden tīr-i bī-pāyān yaġar
Āsmān-ı sīneden yaġmur yirine ḳan yaġar

[Derkenar]

Aḥmed Paşa — Āh kim ṣayyād-ı ġamzeñden dile peykān yaġar
Oḫ nice siḥr itdi naḫcīr üstine bārān yaġar

Ḫişālī — Ya ḳaşuñ oḳ kirpiküñden bağruma peykān yaġar
Şübhesüz ḳavs-i ḳuzaḥ toġsa o dem bārān yaġar

Yümnī Beg — Gün yüzüñe ḳarşu māhum gözlerümden ḳan yaġar
Nitekim geh geh güneş tābān iken nīsān yaġar

203a

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb

Bāḳī Efendi — Cūy-ı fenāyı ḫalḳ birer ikişer geçer
Baḥr-i belāyı ehl-i tecerrüd yüzer geçer

İsḥaḳ Efendi — Ġamzeñ begüm oḳ atmada ehl-i hüner geçer
Naʿl-i hilāl ü şīşe- i mihri deler geçer

Muḥterem — Yoldan ḳaçan ki nāz ile ol sīm-ber geçer
Müftī-i Ḳıbrısī — Ol dem Ḫudā bilür ki göñülden neler geçer

Ḫayālī Beg — Sāġar lebüñe ʿāşıḳ-ı ḫūnīn-ciger geçer
Her bir ḥabāb bende-i ṣāḥib-naẓar geçer

Mesīḥī Beg — Her dem ki būy-ı zülf ile bād-ı seher geçer
Her merḥabā dimeklige köymez ḳaçar geçer

Velehu Mesīḥī Beg — Hey'etde çerḫ egerçi ki çerḫi seper geçer
Līkin ḫadeng-i āh anı ilmez deler geçer

Ṣānī Beg — Ġonca lebüñe ʿāşıḳ-ı ḫūnīn ciger geçer
Nergis gözüñe bende-i ṣāḥib-naẓar geçer

ʿAvnī Beg — Laʿl-i lebüñ ki nāzile cānā güler geçer
Feylekī (?) — Ḫandān u şād olup aña dilden neler geçer

Ḫişālī — Her geh ki tīr-i ġamzesi sīnem deler geçer
Mir'āt-ı ḳalbi jeng-i kederden siler geçer

[Derkenar]

Ẓihnī-i Stanbulī Defter-dār — Ġamzeñ ḫadengi baġrumı gerçi deler geçer
Mecrūḥ ḳalbi ḫançerüñ ammā diler geçer

Baḥr-i Hezec-i Maḥẕūf

Niẓāmī-i Ḳaramanī — Şol iki ruḫ ki şemʿ-i kün fe-kāndur
İki aydur ki gözümden nihāndur

Kemāl Zerd — Ṭılısm-ı cām-ı Cem kim ol dehāndur
Kilīd-i künc-i cān anda nihāndur

Şeyḫ Gülşenī — Ḫaṭuñ reyḥān-ı bustān-ı cināndur
Ḫadüñ gül-deste-i gülzār-ı cāndur

Şeyḫ Rūşenī — Gözüñ kim fitne-i āḫir zamāndur
Ḳıyāmet ḳāmetüñ andan nişāndur

Şāmī Beg — Yüzüñ nūrı ki şemʿ-i bezm-i cāndur
Kaşuñ ser fitne-i āḫir zamāndur

Ṭāliʿī Beg — Serīr-i ḥüsne şol dil-ber ki ḫāndur
Viṣāli naḳd-i cāna rāygāndur

Naẓmī-i Edirnevī — Perīdür kendü cānān laʿli cāndur
Anuñçün dāyimā gözden nihāndur

Velehu Naẓmī-i Edirnevī — Yañaġuñ gül boyuñ serv-i revāndur
Dehānuñ ġonca-i gülzār-ı cāndur

Selāmī-i Bosnevī — Feraḫ-efzā lebüñ ārām-ı cāndur
Şarāb-ı dil-güşā rūḥ-ı revāndur

Ḫişālī — Ḫaṭ-ı rūyuñ berāt-ı ḥüsn ü āndur
Ḳaşuñ tuġrā-yı ġarrādan nişāndur

Velehu Ḫişālī — Lebüñ mül ʿārıżuñ gülzār-ı cāndur
Sehī ḳaddüñ ḳıyāmetden nişāndur

Cemālī Çelebi — Dime vuṣlat filān gün rāygāndur
Saña kim didi kim bayram ḳaçandur

[Derkenar]

Ḫişālī — Ḳıyāmet ḳāmetüñ serv-i revāndur
Lebüñ ġonca ruḫuñ gülzār-ı āndur

203b

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Bāḳī Efendi — Hele ben şöyle ḳıyās eylerin ey ġayret-i ḥūr
Kūyuña nisbet ola gülşen-i cennetde ḳuṣūr

ʿĀlī Efendi — Zevḳ-i vaṣluñ ḳomadı cān-ı ḥazīnümde ḥużūr
Ben saña vāṣılum ammā ki ʿaḳıl benden dūr

Emrī Çelebi — Bir degüldür yüzüñ ile güneş ey ġayret-i ḥūr
Bu gözüñ nūrını alur o bağışlar göze nūr

— — Ḥālüme nisbetile cümle-i erbāb-ı ḳubūr
Her biri arḳaları üzre yatup itdi ḥużūr

Ḫişālī — Görmedüm mihr-i ʿizāruñ gibi mihr-i pür-nūr
Vechi var ḥüsn ile günden güne olsañ meşhūr

Velehu Ḫişālī — Aṭlas-ı çerhe ser-ā-ser viremez ehl-i ḥużūr
İşigüñ ṭaşına yaṣdanmağı ey ġayret-i ḥūr

[Derkenar]

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Zevraḳ-ı mey çekerüz dem-be-dem ey Rabb-i Ġafūr
Mücrimüz eyleme baḥr-i keremüñden bizi dūr

ʿUbeydī Efendi — Ey göñül ṭāʿat-i Bārī'de ṣaḳın itme ḳuṣūr
Sen de isterseñ eger ravża-i cennetde ḳuṣūr

Ṭālibī — Ḳaṣr-ı eflāki görüp ṣanma dilā cāy-ı ḥużūr
Niçe İskender ü Dārā yirini itdi ḳubūr

— — Bir laṭīf āyīnedür buldı zamānuñda ẓuhūr
Luṭf u iḥsānuña lāyıḳdur olursa manẓūr

ʿİṣmetiyü'l-ḳāḍī — Āh kim gerdiş-i gerdūn ile ol dem mehcūr
Ṭāliʿ ümdür beni ey dost iden senden dūr

Ḫişālī — Yunalum çirk-i riyādan ṣuna gör āb-ı ṭahūr
Bu meṣeldür el eli yur iki el de yüzi yur

Velehu Ḫişālī — Her ḳaçan kim çalına rūz-ı ḳıyāmetde ṣūr
Cān atar maḥşere ḥaşr olmaġiçün ehl-i ḳubūr

Velehu Ḫişālī — Her ḳaçan göz gibi ol māh-ı münīr itse ʿubūr
Ṣorarum ki niçe ay u niçe gün itdi mürūr

Baḥr-i Müctes-i Mecnūn

Nevʿī Efendi — Dem-i seḥer kef-i sāḳī miṣāl-i maṭlaʿ-ı nūr
Sifāl-i mey-gede ke'sen "mizācuhā kāfūr"

Velehu Nevʿī — Nedür bu şāhid ü meşhūd u nāẓır u manẓūr
Ḳo ẕāt-ı baḫt-ı şu'ūn u ṣıfāta var mı şuʿūr

Velehu Nevʿī — Serāy-ı emn ü iḳāmet degül bu cāy-ı ġurūr
Döşer mi ʿāḳıl olan bu āb u gilde naṭʿ-ı ḥużūr

Ḫayālī Beg — Dilā bu menzil-i vīrānı ṣanma cāy-ı ḥużūr
Ki ḳaṣr-ı dehre bulınur hezār dürlü ḳuṣūr

Ümīdī Çelebi — Ne yirden irdi İlāhī yine o ġayret-i ḥūr
Ki itdi gün gibi ḥüsni cihān yüzin pür-nūr

Dürrī Çelebi
Cihānı ḳapladı ṣanmañ ki ẓulmet-i deycūr
O māh-ı burc-ı şeref giydi taḳye-i semmūr

Ḫişālī
Ṣanup serāy-ı iḳāmet durur bu cāy-ı ġurūr
Miṣāl-i Ḳayser ider baʿż-ı aḥmaḳān ḳuṣūr

[Derkenar]

Ḫālişī Beg
Gel ey nişīmen-i ġafletde mest-i ḫʷāb-ı ġurūr
Gözüñ aç oldı maḳāmuñ ḳarārgāh-ı ḳubūr

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde
Derūn-ı sīnede olan cerāḥati yur
ʿAceb degül diseler bādeye şarāb-ı ṭahūr

Derviş Semāʿī
Günāhum itdi beni ey perī ḳapuñdan dūr
Senüñ teraḥḥumuña ġālib oldı bende ḳuṣūr

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Bāḳī Efendi
Rāh-ı çeşmümden dilā tāb-ı ruḫ-ı cānān gelür
Ḫāne-i cāna żiyā-yı mihr-i nūr-efşān gelür

Ḳāsım Paşa
Müjde ey dil kim yine yüz nāz ile cānān gelür
Şād ol ey ġam-gīn göñül kim derdüñe dermān gelür

Necātī Beg
Luṭf ile ger sen gelürseñ mürde cisme cān gelür
Nāme yazup gönderürseñ bendeye ʿunvān gelür

Aḥmed Beg
Nişāncı-zāde
Meşhedüm üzre ḳaçan ol serv-ḳad cānān gelür
Ḫāżır ol ḳopdı ḳıyāmet diyü cisme cān gelür

Ḫişālī
Her ḳaçan kim göñlüme fikr-i leb-i cānān gelür
Ṣanki ʿİsādur ki mürde cisme andan cān gelür

Saʿyī
Zaḫm-ı tīr-i ḫūn-feşānumdan anuñçün ḳan gelür
Kim aña her dem ḫadeng-i fürḳat-i cānān gelür

Seyyid Feyżī Beg
Bu ribāṭ-ı köhneye her kim gelür mihmān gelür
Saña bu ʿibret yeter bāy u gedā ʿuryān gelür

204a

Baḥr-i Hezec-i Maḥẕūf

Necātī Beg
Dem-ā-dem maṭlaʿ-ı şiʿrüm eyā ḥūr
Olur Kaʿbe yüzüñle beyt-i maʿmūr

Ẕātī Beg
Eger merdümlik idüp bir gün ey ḥūr
Başarsuñ çeşmüme nūr ʿalā nūr

Mesīḥī Beg
Şeb-i zülfüñde ḫaddüñ gösterür nūr
Meger kim gerdenüñdür şemʿ-i kāfūr

Naẓmī-i Edirnevī
Gözümden ol ruḫı gül-nār olup dūr
Dirīġā cānuma göz göre od nūr

Bāḳī Efendi
Cemālüñ āftābından alup nūr
Meh-i tābāna döndi cām-ı billūr

Balım Sulṭān
Cemālüñ pertevi her-dem virür nūr
Gider dil ʿāleminden şekl-i deycūr

Ẓuhūrī
Ruḫuñdan mihr-i ʿālem-tāb alur nūr
Ser-ā-pā nūrsın ey ġayret-i ḥūr

Sülūkī
Ruḫuñ üzre cebīnüñde eyā ḥūr
Ḳaşuñdur āyet-i "Allāhu nūr..."

Seyyid Feyżī Beg
Dilā çün şundı sāḳī cām-ı billūr
Ṣaḳın redd itme el-meʾmūr maʿẕūr

Cemālī Çelebi
Didüm āyīne mi rūyuñ yāḫūd nūr
Baḳup ol meh didi gel kendüñi gör

Ḫişālī
Ruḫuñdan tāb alurken mihr eyā nūr
Görüp meh her gice andan alur nūr

[Derkenar]

—

İẕāruñ seyrine virdükde destūr
Açarsañ eliñi nūr ʿalā nūr

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Ānī-i Zeyrek-zāde

Gözlerüm ey lāle-ruḫ hecrüñde ḳanlar dökdiler
ʿIyş içün bezm-i belāya erġuvānlar gökdiler

Saʿyī-i Tirevī

Yoluña şunlar ki ʿömrüm ḫānmānlar dökdiler
Ġam metāʿın aldılar naḳd-i revānlar dökdiler

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb

Vālihī-i Üskübī

Didüm ḫaṭ irse rūyuña ṣanma żarar gelür
Didi ne deñlü ise hele bir keder gelür

Dürrīyü'l-kātib

Aġyār ḫānesine ki dil-ber gider gelür
Görseñ ki ḳalb-i ʿāşıḳ-ı zāra neler gelür

Necātī Beg

Perhīz ögredür baña zāhid kişilenür
Miskīn ġam-ı nigārı ne bilsüñ yenür ṣanur

Dürrīyü'l-kātib

Yārüñ raḳīb görse piyāzını aldanur
Ḫ͟ān-ı viṣāl-i dil-beri miskīn yenür ṣanur

Ḫ͟işālī

Cevr ü cefā-yı dil-bere ṣūfī kömür denür
Ṭaġ ayasu durur anı ḥayvān yanur ṣanur

[Derkenar]

Ḫ͟işālī

Düşnām-ı telḫ laʿlini dil-ber şeker ṣanur
ʿAyb itmeñiz ki ʿāşıḳa cevri hüner ṣanur

Seyyid Feyżī Beg

Her kim nihāl-i ḳāmetüñi naḫl-i ter ṣanur
Ṭūbā-yı ʿadnı varise yirde biter ṣanur

Cinānī-i Bursevī — Lezzetde ol ki laʿlüñe sükker denür şanur
Bī-çāre aġzı dadını bilmez yenür şanur

Mesīḥī Beg — Düşnām-ı telḫ laʿlüñi cānum süker şanur
Bed nām-ı ʿaşḳuñ olmaġı göñlüm hüner şanur

204b

Baḥr-i Mücteṣ-i Mecnūn

Niẓāmī-i Ḳaramanī — Tebessümile nigārum ḳatil-i merdüm ider
Bu ḫastayı daḫi öldür direm tebessüm ider

Dervīş Paşa — Ne dem ki bülbül-i naġme-serā terennüm ider
Çemende şāhid-i gül güş idüp tebessüm ider

Mesīḥī Beg — Ne toprak üzre ki miḥrāb o naʿl ü ol süm ider
Muḥibbi secde-i şükr içre kendüyi güm ider

Nuṭḳī — Seḥer ki bülbül-i rengīn-edā tenaġġum ider
Ruḫuñla gül açılup ġoncalar tebessüm ider

Rasūḫī yü'l-ḳāḍī — Ḳaçan ki gülşene bülbül varup terennüm ider
Bu şevḳle açılup ġoncalar tebessüm ider

Hāşimī — Çü büselikden o şeh nāzla terennüm ider
Dehānı şevḳine ʿuşşāḳ kendüyi güm ider

Bezmī-i Aʿmā — Felekde ḫüsrev-i ḫāver ki maḥv-i encüm ider
Ḳapuñ gedāsınuñ āhı aña teḳaddüm ider

Miṣālī Çelebi — Ṣafā-yı rūyuñıla murġ-ı dil tekellüm ider
Şu ṭūṭī gibi kim āyīneden teʿallüm ider

Ṭabʿī — O ġonca-leb tene dür nā diyü terennüm ider
Nevā-yı nālemile ṭabl-ı sīne güm güm ider

Ḫiṣālī — O ṭūṭī-i dil ü cān baña ne tekellüm ider
Ne güldi gül gibi ne ġoncaveş tebessüm ider

Velehu Ḫişālī — Seḥer ki bülbül-i naġme-serā terennüm ider
Gül aña ḫande ḳılup ġoncalar tebessüm ider

Baḥr-i Hezec-i Maḥẕūf

Şeyḫī-i Germiyānī — Cihān ḥüsnüñ gülinden bir varaḳdur
K'anuñ her ḥarfi biñ cāna sebaḳdur

Ḳabūlī Efendi — Çemen gülzāre dil lāle dudakdur
Gül ü nergis aña gözdür ḳulaḳdur

Dürrī Çelebi — Çemen bezminde gül laʿlīn ṭabaḳdur
yü'l-kātib — Şürāḫī lāle vü ġonca ḳabaḳdur

Ḫişālī — Gülistān ruḫlaruñdan bir varaḳdur
Hezārān maḳar u güller sebaḳdur

[Derkenar]

Kemāl Paşa-zāde — Bu söz kim söylenür dillerde ḥaḳdur
Ki gözden dūr olan dilden ıraḳdur

Şeyḫī-i Germiyānī — Dü ʿālem ḥaḳ söze dildür tudaḳdur
İşitmez bāṭıl ol kim ḥaḳ ḳulaḳdur

Ḫālī — Lebüñden ġonca rāz açmaḳ yasaḳdur
Anuñçün nergis ü gül göz ḳulakdur

Cemālī Çelebi — Güneş dinse yüzüñe gerçi ḥaḳdur
Velī mihr-i cemālüñ ḫorlamaḳdur

ʿAzmī — Ufaḳ aġız şafaḳ çerḫe ṭuṭuḳdur
Hilālile güneş gözdür ḳulaḳdur

Ṭālibī — Nefīr-i irşāda gūyā dil ṭuṭuḳdur
Ulü'l-ebṣāra dühānı göz ḳulaḳdur

Velehu

Sulṭān Süleymān — Güzeller nāzla reftār iderler
Dönerler ġoncaveş güftār iderler

Necātī Beg — Güzeller ġamzeyi tekrār iderler
Kişiyi kendüden bī-zār iderler

Sürūrī — Güzeller būseye iḳrār iderler
Velī gel bir diseñ inḳar iderler

Ḫişālī — Güzeller cevrini iḳrār iderler
Vefā ahdin velī inkār iderler

Velehu Ḫişālī — Şular kim ehl-i ʿaşḳı zār iderler
Hemīşe hem-demin aġyār iderler

[Derkenar]

Muḫlişī — Benī görse güzeller ʿār iderler
Yaparlar ḳapuyı dīvār iderler

Sürūrī — Şu güller kim hezārı zār iderler
Hemīşe hem-neşīnin ḫār iderler

Sürūrī — Şular kim murġ-ı cānı zār iderler
Hemīşe hem-neşīnin ḫār iderler

Kemāl Paşa-zāde — Şular kim yārla bāzār iderler
Cihāndan cānların bī-zār iderler

İbrāhīm Paşa — Güzeller ruḫların gülzār iderler
Bu göñlüm bülbülini zār iderler

205a

Velehu Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim

Ṭāliʿī Beg — Gülşen-i ḥüsn içre bu yeni yetişen tāzeler
Göresiz ʿāşıḳlaruñ hep eski derdin tāzeler

Necātī Beg	Her seḥer bād-ı ṣabā gül ṣafḥasını tāzeler Bülbül-i şūrīde gülşende ḳılur āvāzeler
Ẕātī Beg	Niçe kez dil ṣındı aña ṭurmayup endāzeler Biçmege baña libās-ı cevrini endāzeler
Revānī Beg	Ḥüsn bāġın her nefes ġonca-dehenler tāzeler Gülşen-i cennet gibi anda bulınur tāzeler
Naẓmī-i Edirnevī	Tāzeler kim ġoncaveş ġuncıyla diller tāzeler Tāzeler keyfiyyetin erbāb-ı ʿaşḳuñ tāzeler
ʿĀlī Efendi	Tāze dil-ber sevse ʿāşıḳ eski derdin tāzeler Tāzeler keyfiyyetin erbāb-ı ʿaşḳuñ tāzeler
—	Būy-ı zülf-i ʿanberīniñ dil-berā cān tāzeler Tā ezelden tāze olan tāzeler cān tāzeler
Tābī	Ḫoş degül mi derdile sevmek güzeller tāzeler Cān bağışlar her biri ʿuşşāḳa diller tāzeler
Fużūlī	Her kitāba kim leb-i laʿlüñ ḥadīṣin yazalar Rişte-i cān birle ʿaşḳ ehli anı şīrāzeler
Ḫişālī	Laʿli ile tāzeler ʿuşşāḳ ḳalbin tāzeler Ṣan ten-i fersūde-i nuṭḳ-ı Mesīḥā tāzeler
	Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim **Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün**
Bāḳī Efendi	Göñül Yūsuf gibi çāh-ı zenaḫdānuñda ḳalmışdur Ḫalaṣ ile benüm şāhum ki zindānuñda ḳalmışdur
ʿUlvī Çelebi	Göñül zülfüñde ey şeh cān zenaḫdānuñda ḳalmışdur Biri aşıldı ammā biri zindānuñda ḳalmışdur
ʿAhdī	Gözüm ḥayrān ġubār-ı ḫaṭṭ-ı reyḥānuñda ḳalmışdur Dilüm bir ẕerre kim mihr-i dıraḫşānuñda ḳalmışdur

Vuṣūlī Beg — Dil almaḳ gerçi kim zülf-i perīşānuñda ḳalmışdur
Velī cān-baḫşlıḳ laʿl-i dür-efşānuñda ḳalmışdur

Ḫātemī Beg — Göñül zülfüñde göz çāh-ı zenehdānuñda ḳalmışdur
Bir iki bendedür zencīr ü zindānuñda ḳalmışdur

Kāmī — Leṭāfet ādemīlik ey perī şānuñda ḳalmışdur
Perīşān gözlemek zülf-i perīşānuñda ḳalmışdur

Fehmī — Göñül Mārūtveş çāh-ı zeneḫdānuñda ḳalmışdur
Şehā raḥm eyle kim bī-çāre zindānuñda ḳalmışdur

Lisānī — Dem-i ḳatlümde ḫūnum tīġ-i bürrānuñda ḳalmışdur
Niçe maẓlūmlaruñ ḳanı senüñ yanuñda ḳalmışdur

Velehu Lisānī — Perīşānlıḳ ser-i zülf-i perīşānuñda ḳalmışdur
Perīşān eylemek ʿāşıḳları şānuñda ḳalmışdur

Ṣābirī — Hemān ẕevḳ ü ṣafā yāḳūt-ı raḫşānuñda ḳalmışdur
Ṣurāḫī anuñiçün sāḳiyā yanuñda ḳalmışdur

Ḫişālī — Göñül kākülde ʿömrüm cān-ı zenaḫdānuñda ḳalmışdur
İki dīvānedür zencīr ü zindānuñda ḳalmışdur

[Derkenar]

Ġınāyī — Göñül zencīr-i zülfüñle zenaḫdānuñda ḳalmışdur
Esirge ol ġarībi bend ü zindānuñda ḳalmışdur

Sürūrī — Benüm göñlüm senüñ zülf-i perīşānuñda ḳalmışdur
Gözüm āyīne tek ruḫsār-ı tābānuñda ḳalmışdur

Bāḳī Efendi — Dil-i sevdā-zede zülf-i perīşānuñda ḳalmışdur
Teraḥḥum ḳıl ki iḥsān ey perī şānuñda ḳalmışdur

Ṣādıḳ — Ḫaṭuñ kim mūrveş mühr-i Süleymānuñda ḳalmışdur
Ḳaşuñ ʿaksidür ol ehl-i Bedaḫşānuñda ḳalmışdur

Seyyid Feyżī Beg
Dil ü cānum ki ol zülf-i perīşānuñda ḳalmışdur
İki āvāre bir sevdāyile yanuñda ḳalmışdur

Dürrī Efendi
Dil-i zārum benüm zülf-i perīşānuñda ḳalmışdur
Dil almaḳ mā-ḥaṣal şimdi senüñ şānuñda ḳalmışdur

Ġāzī Giray Ḫān
Göñül mahbūs olup çāh-ı zenaḫdānuñda ḳalmışdur
Teraḥḥum ḳıl esīrüñdür ki fermānuñda ḳalmışdur

205b

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

ʿİẕārī Çelebi
Hevāya yeltenüp eşküme deryā dil uzatmışdur
Çekelden rūzgār eksikligin bir pāre yatmışdur

Hātifī Nigde
Meger ol laʿl-i sükker-ḫʷāna ṭūṭī dil uzatmışdur
K'urup dest-i ḳażā aġzını burnını ḳanatmışdur

Vuṣūlī Beg
Lebüñi seyr idüp ṣarrāf laʿlin hīçe ṣatmışdur
Görüp dür dişlerüñ ġavvāṣ baḥr-ı fikre batmışdur

Ḫātemī Beg
Muḫīt-i eşküme beñzer ki deryā dil uzatmışdur
Anuñçün āhum anları biri birine ḳatmışdur

Rūḥī
Siyeh zülfini dil-ber gün yüzi üzre uzatmışdur
Göñüller almaġıçün giceyi gündüze ḳatmışdur

Kevṣerī
Ezel feryād iderdi bülbül ey dil şimdi yatmışdur
Meger ḫār-ı belā ol derd-mende dil uzatmışdur

Ḫişālī
Dehānuñ öpmege dil ʿömri varın yoġa ṣatmışdur
Leb-i laʿlüñ Mesīḥ-āsā yine cān cāna ḳatmışdur

Velehu Ḫişālī
Çekelden bār-ı hecrüñ dil ü cevrin ḫāk itmişdür
Yayın yaşmışdur ey ḳaşı kemānum oḳın atmışdur

[Derkenar]

Behişt̄ Efendi
Baña ol ġoncanuñ ḫār-ı cefāsı bir iş itmişdür
Gül ü bülbül anı hergiz ne dimiş ne işitmişdür

Ḥüseyin Paşa Canpoladī
Degül berg-i çemen kim ḫāk-i ḳabrüm üzre bitmişdür
Çıḳupdur sīneden peykān-ı tīrüñ jeng ṭutmışdur

Vālihī-i Üskübī
Düşüp üftāde-diller sāyeveş ḫak üzre yatmışdur
Şarāb-ı cām-ı ʿaşḳa bilmezin sāḳī ne ḳatmışdur

Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim
Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilāt

ʿĀlī Efendi
Ṣad hezārān ehl-i dil var dil-ber ammā biñde bir
Kevkeb-i evc-i saʿādet toġmaz illā biñde bir

Cüz'ī Efendi
Bir zemīn ṭarḫ eylemişler ittifāḳan biñde bir
Böyle naẓm-ı bī-naẓīr olmaya Ḥaḳḳā biñde bir

Ṣabūḥī
Herkese olmaz müyesser ʿaşḳ-ı mevlā biñde bir
Her ḳula ḳılmaz hidāyet Ḥaḳ teʿālā biñde bir

Şenāyī
Ḫūb-rūlar ṣad hezārān ʿāşıḳ ammā biñde bir
ʿAksine dönse ʿaceb mi devr-i dünyā biñde bir

Dürrī Efendi
Devr ider gerçi ki bu çerḫ-i muʿallā biñde bir
Gelmedi ẕātuñ gibi bir ẕāt-ı aʿlā biñde bir

Ṭabʿī
Görmedi ey māh mis̱lüñ ehl-i dünyā biñde bir
Ḫūb-rūlarda bulınmaz saña hemtā biñde bir

Ḫiṣālī
Bu zemīni ṭarḫ idüp ʿĀlī dimiş tā biñde bir
Her zamān düşmez bu ṭarz-ı ḫāş illā biñde bir

[Derkenar]

ʿĀlī Efendi
Ṣad hezār ʿābid bulınur kāmil ammā biñde bir
He ṭabiʿāt ḳābil-i feyż olmaz illā biñde bir

Ḫişālī — Yoḳ marīż-i ʿaşḳa ḥadd ü ʿad eṭıbbā biñde bir
Çāre mi var herkese itmez müdāvā biñde bir

Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Aḫreb
Mefʿūlü Mefāʿīlün Mefʿūlü Mefāʿīlün

ʿAzmī Beg — Ey çeşm-i güher-pāşum giryān olıcak demdür
Bu sīne-i pür-ḫāşum hep ḳan olıcak demdür

Seyyid Feyżī — Ey ġonca tebessüm ḳıl ḫandān olıcaḳ demdür
Bülbül gibi ʿuşşāḳuñ nālān olıcaḳ demdür

Velehu Feyżī — Esrār-ı maḥabbetle ḥayrān olıcaḳ demdür
Bu demde benüm rūḥum biñ ḳan olıcaḳ demdür

Tīġī Beg — Ten ḥasret-i laʿlüñle bī-cān olıcaḳ demdür
Bu demde benüm rūḥum biñ ḳan olıcaḳ demdür

Ḫişālī — Bülbül gibi gülşende nālān olıcaḳ demdür
ʿĀlemlere ʿaşḳile destān olıcaḳ demdür

[Derkenar]

Ṣıdḳī-i Belġradī — Cām-ı mey-i ʿaşḳuñla sekrān olıcaḳ demdür
Esrār-ı cemālüñle ḥayrān olıcaḳ demdür

Ḫişālī — Hecr-i leb-i laʿlüñle bī-cān olıcaḳ demdür
Varup ser-i kūyuñda ḳurbān olıcaḳ demdür

206a

Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim

Dervīş Paşa — Felek anuñ ki ḳaddin dest-i zūriyle kemān eyler
Ḳatı ġam çekmesün Ḫaḳ anı bir ṣāḥib-nişān eyler

Miṣālī-i Edirnevī — Felek gāhī yerüñ gün gibi evc-i āsmān eyler
Döner gāhī ḫażīż-i ḫāk-i edbārı mekān eyler

Nevʿī Efendi

Zamān-ı ḫaṭṭı gelse yār luṭfın bī-girān eyler
Metāʿın her kişi aḫşama ḳarşu rāygān eyler

Hāşimī

Felek geh bezmimüz gül yüzlülerle gülsitān eyler
Döner gāhī ṣarardup rūyımuz berg-i ḫazān eyler

Ḥāletī Efendi

Hevā-yı gülsitān ġam mürdesine feyż-i cān eyler
O kim cān bulmaḳ ister şimdi geşt-i gülsitān eyler

Selīḳīyü'l-ḳāḍī

Anuñçün murġ-ı Mecnūn başı üstinde mekān eyler
Ki kūy-ı Leylī ḫāşākından anda āşiyān eyler

Fużūlī-i Baġdādī

Bu baḥr-i nīl-gūn biñ mevc her sāʿat aʿyān eyler
Ule'l-ebṣāra bir bir keşf-i esrār-ı nihān eyler

Rūḥī-i Baġdādī

Dime dāġ-ı belāya ṣabrı yoḳ ṭurmaz fiġān eyler
Benüm rūḥum maḥabbet ādemüñ baġrını ḳan eyler

Rifʿatī

Umūrın ol ki tefvīz-i Ḫudā-yı ins ü cān eyler
Murāda vāṣıl idüp anı Mevlā kām-rān eyler

Bezmī-i Aʿmā

Merāmından kimi çerḫ ayırup kārın fiġān eyler
Murāda irgürüp elbette anı kām-rān eyler

Ẓuhūrī

Ḥasan Ḫānı gören bāzīçe-i tīr ü kemān eyler
Ṣanur māh u ʿutārid ḳavs burcında ḳırān eyler

Ḫişālī

Göñül murġı ser-i zülfinde yārüñ kim mekān eyler
Ṣanasun sünbül-i ter üzre bülbül āşiyān eyler

Velehu Ḫişālī

Cefāyile nigār ʿuşşāḳı evvel imtihān eyler
Ṣafā-yı vaṣlıla soñra ʿazīz-i kām-rān eyler

Velehu Ḫişālī

Şu kim müjgān u fāşın dil-berüñ tīr ü kemān eyler
Dem-ā-dem sīne-i bī-kīnesin aña nişān eyler

—

Ṣorarsa ol gül-i raʿnā bu cān-ı nā-tüvān n'eyler
Şeb-i fürḳatde bülbülveş nihāyetsiz fiġān eyler

[Derkenar]

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde Dem-ā-dem yāre ḳarşu eşkini ʿāşıḳ revān eyler
Maḥabbet ehli ammā ḳāyil olmaz aña ḳan eyler

Nefʿī Çelebi Niçün şāḫ-ı nihāl-i gülde bülbül āşiyān eyler
Bu günler ḫod maḥabbet ehli terk-i ḫānmān eyler

Nādirī Efendi Dil-i sūzānı ol şūḫ-ı kemān-dārum nişān eyler
Semenderdür ḫadengi āteş içre āşiyān eyler

ʿİṣmetiyü'l-ḳāḍī Bu dil bār-ı ġamuñla ḳaddini āḫir kemān eyler
Ḫadeng-i āhı ol dem menzilin tā āsmān eyler

Ḫişālī ʿAceb mi bezm-i ġamda nāle itse dāyimā n'eyler
Saña şevḳ-i derūnum söyleyüp şerḥ ü beyān eyler

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Ḫālişī Bustān-zāde Ġuṣṣa-i zülf-i dırāzını dil-i zār bilür
Elem-i ṭūl-ı şebi derdile bīmār bilür

Tīġī Beg Ġam yimez şol ki seni kendüye ġam-ḫᵛāre bilür
Ġayre yār olmaz o kim yār-ı vefā-dār bilür

Velehu Tīġī Beg Dil-i ġam ḫāṭṭ-ı lebüñ cāna yaḳın yār bilür
Sāye-i serv-i ḳadüñ ṭoġrı hevādār bilür

ʿAbdīyü'l-ḳāḍī Ḫastası olduġuñı ṣaġ ola ol yār bilür
Ṣıḥḥat üzre yürüseñ sen yine bīmār bilür

Ḫişālī Heves-i kākül ü zülfüñ bu dil-i zār bilür
Gice uzunluġını derde giriftār bilür

Velehu Ḫişālī Ḫālet-i ḫaṭṭ-ı ġubāruñ dil-i ġam-ḫᵛār bilür
Dehenüñ nüktelerin vāḳıf-ı esrār bilür

206b

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Livāyī — Ḳaşlaruñ üzre benüñ ṭāḳ-ı muʿallāya çıḳar
Eli irmez güneşe aşur ḳor aya çıḳar

Ḫişālī — Ḳaçan ol ġonca-dehen nāzile şahrāya çıḳar
Gül gibi seyr ü temāşā dil-i şeydāya çıḳar

[Derkenar]

Riyāżī Efendi — Yaşumuñ silsilesi lücce-i deryāya çıḳar
Şereri āhumuñ ammā ki şüreyyāya çıḳar

Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim

ʿİẕārī — Āfitāb-ı ḥüsnüñe māh-ı şeb-ārā reşk ider
Ey gözüm nūrı saña ḥaḳḳā ki dünyā reşk ider

Ḫişālī — Ḳāmet-i mevzūnuña cennetde ṭūbā reşk ider
Nāzile reftāruña serv-i dil-ārā reşk ider

Ḫişālī — Laʿl-i cān-baḫş-ı nigārā Ḫıżr u ʿĪsā reşk ider
Sīm sāḳına yed-i beyżā vü Mūsā reşk ider

Ḫişālī — Ḫāl-i ʿanber-bāruñ cānā şüreyyā reşk ider
Āfitāb-ı ḥüsnüñe māh-ı şeb-ārā reşk ider

Seyyid Feyżī Beg — Pāyüñe yüz sürdügüm gördükde dünyā reşk ider
Serverā bir pāyedür aʿlā vü ednā reşk ider

Ḫişālī — Ḥüsn-i ḫulḳ u ānuña ʿuşşāḳ-ı şeydā reşk ider
Ḫāṣılı ey şūḫ u şengül cümle dünyā reşk ider

Velehu Ḫişālī — Şīve-i reftāruña serv-i dil-ārā reşk ider
Leẕẕet-i güftāruña ṭūṭī-i gūyā reşk ider

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Seyyid Feyżī Beg
Cān atup ṭıfl-ı dil ol çāh-ı zenaḫdāna düşer
Göz göre Yūsuf-ı Mışrī gibi zindāna düşer

Ḫişālī
Nār-ı ʿaşḳuñ şereri kim dil-i sūzāna düşer
Ḫavfum oldur ṭutuşup cümle cihān yāna düşer

Velehu Ḫişālī
Dökse eşki yoluña dīde-i giryāna düşer
Göge irgürse fiġānı dil-i nālāna düşer

Velehu Ḫişālī
Ḫam-ı mey-ḫāneye küp küp dil-i mestāne düşer
Sāḳiyā yād-ı lebüñle düşer ammā ne düşer

Ümīdī
Müje tīri ki gelüp sīnedeki ḳana düşer
Kesilür yārelerüñ teşneligi ḳana düşer

Ḥasan Çelebi
Dil-rubālarda şu kim meclis-i ʿīrfāna düşer
Ḳatı raʿnā ḳatı zībā ḳatı rindāna düşer

ʿİṣmetiyü'l-ḳāḍī
Giyse gül-gūnī ḳabā ol gül-i ḫandāna düşer
Ne giyerse yaraşur ol şeh-i ḫūbāna düşer

207a

Velehu Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Ġazāyī Ḫān
Ṭurmayup pādişehüm ẓulmile dünyā yıḳılur
Dūdmān-ı fuḳarā beyt-i reʿāyā yıḳılur

ʿĀlī Efendi
Ḫāṭırum yıḳma benüm Kaʿbe-i ʿulyā yıḳılur
Dostum Kaʿbe yıḳılduḳda bu dünyā yıḳılur

Muḥyī
Ḫāṭırum yapmaziseñ ʿarş-ı muʿallā yıḳılur
Ḥaşr olursañ eger aġyārile dünyā yıḳılur

Sipāhī Beg
Bozılur kevn ü mekān çerḫ-i muʿallā yıḳılur
Āh-ı ʿuşşāḳa keder virme ki dünyā yıḳılur

Ḫātemī Beg — Neş'e-i meyle çün ol ḳāmeti ṭūbā yıḳılur
Seyr iden anı ṣanur ʿālem-i bālā yıḳılur

Sāʿī Çelebi — Cevrile mülk-i dil-i ʿāşıḳ-ı şeydā yıḳılur
Pādişāhum ḥaẕer it ẓulmile dünyā yıḳılur

Bezmī-i Aʿmā — Mest olan cām-ı leb-i nābile cānā yıḳılur
Nūş idenler nitekim sāġar-ı ṣaḥbā yıḳılur

Ḫişālī — Yıḳma gönlüm evini Kaʿbe-i ʿulyā yıḳılur
Ḫāne-i Kaʿbe yıḳılduḳda bu dünyā yıḳılur

[Derkenar]

Muḥyī — Eşk-i ḥasretle gönül ḫānesi cānā yıḳılur
Dostum seyl-i firāvānile dünyā yıḳılur

Ṭālibī — Dimedüñ ḫāṭır-ı vīrānumı cānā yıḳılur
Ṣaḳın ey şāh-ı cihān ẓulmile dünyā yıḳılur

Velehu Ṭālibī — Gerçi kim ḫāne-i dil cevrile cānā yıḳılur
Düşmez āvāre gönül ġayriye dünyā yıḳılur

Dürrī Efendi — Yoḳ ḫaṭuñdan ġam-ı dil cevrile cānā yıḳılur
Kevn küfrile ṭurur ẓulmile dünyā yıḳılur

[Derkenar]

Velehu Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Sulṭān Süleymān — Baş u cān terkin urup dil niye dil-dāre gider
Dil ü cān derdini ʿarż itmege ol yāre gider

Aḥmed Paşa — Yine bī-çāre gönül ḥasretile yāre gider
Dil ü cān derdini ʿarż itmege dil-dāre gider

Ḫişālī — Ḫasta cānum yine żaʿfile bugün yāre gider
ʿArż-ı ḥāl eylemege derdini ḫünkāre gider

Velehu Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Naṣīḥī — Ḥarem-i kūyuñı ḫurşīd-i dıraḫşān ṭolaşur
Bir ışıḳdur ki şehā Kaʿbeyi ʿuryān ṭolaşur

Bezmī-i Aʿmā — Resen-i zülfüñe kim düşmen-i nā-dān ṭolaşur
Dār-ı dünyāda anuñ boynına urġan ṭolaşur

Kānī Çelebi — Ḥarem-i kūyuñı kim düşmen-i nā-dān ṭolaşur
Güyiyā cennete yol bulmaġa şeyṭān ṭolaşur

Ṭabʿī — Kāse-bāzum ki gelür raḳṣile meydān ṭolaşur
Ṣanurum kim ḥarem-i cenneti Rıḍvān ṭolaşur

Ḫātemī Beg — Nīze-bāzum ki gelüp ʿarṣa-i meydān ṭolaşur
Bilür ol dāyiresin ortayı her an ṭolaşur

Beyāżī — Her ḳaçan raḳṣ idüp ol āfet-i devrān ṭolaşur
Şemʿveş ʿāşıḳ-ı zāruñ dili ol an ṭolaşur

Yümnī Çelebi — Cilvegāhın ḳaçan ol āfet-i devrān ṭolaşur
Zār u ser-geşte niçe cemʿ-i perīşān ṭolaşur

Ḫişālī — Gül-i ruḫsāruñı kim zülf-i perīşān ṭolaşur
Genc-i ḥüsni sanasın ejder ü mārān ṭolaşur

[Derkenar]

Dürrī Efendi — Ḥalḳa-i ẕikri ḳaçan şevḳile cānān ṭolaşur
Vecd ü ḥālāt irişür ʿāşıḳa bi-cān ṭolaşur

Velehu Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Maḳālī Efendi — Tābiş-i mihr-i ruḫuñ lāle-i ḥamrā ne bilür
Reviş-i ḳāmetüñi serv-i dil-ārā ne bilür

Rūḥī — Ẕevḳ-i ḳand-i lebi ṭūṭī-i şeker-hā ne bilür
Gül ruḥuñ ḥāletini bülbül-i şeydā ne bilür

Sipāhī Beg — Sūfī āyāt-ı cemālüñi nigārā ne bilür
Nūr-ı ḫurşīd-i dıraḫşānı bes aʿmā ne bilür

Ḫişālī — Heves-i kākülüñi ʿāḳıl u dānā ne bilür
Ḥālin ol ḳayduñ efendi dil-i dīvāne bilür

207b

Velehu Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Sulṭān Süleymān — Her ḳaçan ġamze oḳın sīneye cānān getürür
Ḥaḳ budur kim bu benüm derdüme dermān getürür

Bāḳī Efendi — Bād şol dem ki ġubār-ı reh-i cānān getürür
Naẓar-ı ehl-i dile kühl-i Ṣıfāhān getürür

Fevrī Efendi — Cām-ı laʿlin kimüñ aġzına ki cānān getürür
Cismine cān getürür çihresine ḳan getürür

Refʿī yü'l-ḳāḍī — Mūylar kim anı ḫāl-i ruḫ-ı cānān getürür
Bir Ḥabeş ṭıflı durur sünbül ü reyān getürür

Ṣābirī — Bezmine kim ki gice bir meh-i tābān getürür
Gün gibi şuʿle virür şemʿ-i şebistān getürür

Ümīdī Çelebi — Sīneye dil ki ḫayāl-i ruh-ı cānān getürür
Ben ḳara yüzlüye bir nāme-i ʿunvān getürür

Ṣadrī — Bāde gerçi dem olur beñzimüze ḳan getirür
Lebüñ ammā nice ḳan mürdelere cān getirür

Ṣānī Beg — Her ḳaçan bendesini ḫāṭıra cānān getürür
Gūyiyā bir ḳulunı yādına sulṭān getürür

Emrī Çelebi — Bu göñül fikr-i leb-i laʿl-i Bedeḫşan getürür
Derd-i ʿaşḳile marīż olsa n'ola cān getürür

Ṣādıḳ — Leb-i yākūtī ki her dem ḫaṭṭ-ı reyhān getürür
Ḳatli ʿuşşāḳa delīl āyet-i Ḳur'ān getürür

Ḫişālī — Gül yüzüñ murġ-ı dile nāle vü efġān getürür
Lebüñ emme ki ten-i mürdelere cān getürür

Ẕātī Beg — Seni ol at kim ay āfet-i devrān götürür
Ḳıyma billāh iñen sürme yazıḳ cān götürür

[Derkenar]

ʿĀlī Efendi — Bād-ı pā tevsen-i reh-vāre ki cānān götürür
Ṣanasın taḫt-ı revāndur ki Süleymān götürür

Ẕātī Beg — Yüziñi göremezüz bād-ı ṣabā gibi yürür
Ḳıymasın atına ol rūḥ-ı revān cān götürür

Dürrī Efendi — Būs-ı laʿlüñ ṣanemā ḫasta dile cān getürür
Nuṭḳ-ı cān-baḫş lebüñ derdüme dermān getürür

Velehu Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Yaḥyā Efendi — Sāḳī-i devr bize sāġar-ı ʿişret mi virür
Kīne-cūdur felek ehl-i dile ruḫṣat mı virür

Nihālī Efendi — Berg-i gül bezme ruḫuñ gibi leṭāfet mi virür
Bāde-i keyfiyyet laʿlüñ gibi ḥālet mi virür

Rāżī — Cām-ı mey meclise laʿlüñ gibi ḥālet mi virür
Ḫaṭṭ-ı sebzüñ gibi maʿcūn beşāşet mi virür

Seyyid Feyżī Beg — Fikr-i cām-ı lebüñ ehl-i dile rāḥat mı virür
Mey-i ġaflet gözimüz açmaġa ṭāḳat mı virür

ʿIṭrī — Pāyına düşmege dil-dār icāzet mi virür
Çerḫ-i ġaddār o deñlü bize ruḫṣāt mı virür

Tīġī Beg — Ḫūblar ʿaşḳile her mürdeye ṣıḥḥat mi virür
Ḥükemā ḳālib-i fersūdeye şerbet mi virür

Ṣebātī Beg — Bir nefes bu felek ehl-i dile rāḥat mı virür
İżtırāb-ı ġam-ı hicrāna nihāyet mi virür

ʿAbdīyü'l-ḳāḍī — Her perī çihrelü deyr-i dile ṣūret mi virür

Her Mesīḥā-dem olan mürdeye ṣıḥḥat mi virür

Ḫişālī — Kūyına varmaġa dil-dār icāzet mi virür
Kaʿbe'yi ṭavāfa felek herkese ḳudret mi virür

[Derkenar]

Fevzī Çelebi — Öldürür miḥnet-i ʿaşḳı bize ṣıḥḥat mi virür
Ol ṭabīb-i dil ü cān kimseye şerbet mi virür

Ḫişālī — Gerçi bāde mey-i laʿlüñ gibi ḥālet mi virür
Felek ammā o ṣafāya bize furṣat mı virür

208a

Velehu Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Necātī Beg — Bir alay oldı perī şivelü āhū bekler
Gözi ahūlaruñ alayına yā-hū bekler

Bāḳī Efendi — Rāyet-i fitne çeküp ol ḳadd-i dil-cū bekler
Uşdılar yanına her şūḫ-ı cefā-cū bekler

Muʿīdī — Cilve itdi yine bir ḳaç büt-i meh-rū bekler
Nice büt her biri bir serv-i semen-bū bekler

Ṣubḥī — Ḳayd baḳdı baña bir gözleri āhū bekler
Gözi āhūlara şimdengirü yā-hū bekler

Ḫişālī — Göñlüm aldı yine bir dil-ber-i meh-rū bekler
Ḳaddi ʿarʿar beñi fülfül ṣaçı şeb-bū bekler

Velehu Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Necātī Beg — Bir gün ölümlü dirilenlere cānān görinür
Nitekim öldügi demde kişiye cān görinür

ʿĀlī Efendi
Naẓar ehline yaşum baḥr-i firāvān görinür
Ḳana yunmış müjeler pençe-i mercān görinür

Fużūlī
Serv-i āzād ḳaddüñile baña yeksān görinür
Neye ser-geşte olan baḳsa ḫırāmān görinür

ʿUlvī Çelebi
Her ḳaçan câme-i gül-gūnile cānān görinür
Şafaḳ içre ṣanurum mihr-i dıraḫşān görinür

Nihānī
Bezenür bezme gelür ḥüsnile cānān görinür
Ṣanuram rūḥ-ı muṣavverdür ol cān görinür

Ṣābirī
Gözüme ḫāk-i derin güher Ṣıfāhān görinür
Lebüñüñ her birisi laʿl-i dıraḫşān görinür

Ḫişālī
Ḫāk-pāyüñ gözüme kühl-i Ṣıfāhān görinür
Dil-i bīmāruma Ḥaḳdan yine dermān görinür

[Derkenar]

Ṣānī
Manẓarında ki ḳaçan ʿārıż-ı cānān görinür
Ṣanasın burc-ı felekde meh-i tābān görinür

Ṣadrī
Ḳaçan ol ẓıll-ı Ḫudā sāye-i Yezdān görinür
Ne meh-i ʿālem ü ne mihr-i dıraḫşān görinür

Hātifī
Ḳaçan ol laʿl-i revān-baḫşile cānān görinür
Ḳālib-i mürde-i dil-dādelere cān görinür

Ẕātī Beg
Düşde ṣūfī baña ṣāfī leb-i cānān görinür
Ḳalb-i bīmāra Ḫudādan yine dermān görinür

Ehlī
Sākinān-ı ḥarem-i kūyına cānān görinür
Ṣanki ḳapu ḳulına ādemle sulṭān görinür

Velehu Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Necātī Beg
Lebüñe cān u dili ḫaṭṭ-ı semen-bū getürür
Ki meyüñ ṣoḥbetine ādemī ḳaygū getürür

ʿĀlī Efendi
Gördi her ġonca seḥer aġzı ile ṣu getürür
Ṣāḫ-ı gül gülşeni pāk itmege cārū götürür

Cemālī Çelebi
Görse ger baḥr-i siyāh eşkümi kendin yitirür
Bu iş ey dīde-i giryān daḫi çoḳ ṣu götürür

Ḫişālī
İki çeşmüm güherin gördi ki o bu götürür
Dīde ṣarrāfı da iki dizi lü'lü götürür

Velehu Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Aḥmed Paşa
Serv-i bālāñıla başuma belālar nice bir
Ḫışm-ı çeşmüñile cānuma cefālar nice bir

Revānī Beg
Ehl-i faẓl olana ey çerḫ cefālar nice bir
Cāhile ʿizzetile mihr ü vefālar nice bir

Şemʿī
Niçe bir al giyüp māh-liḳālar niçe bir
Niçe bir gün gibi dünyāyı yıḳalar niçe bir

[Derkenar]

Naẓmī-i Edirnevī
Nice bir cevrile ʿuşşāḳa cefālar nice bir
Nice bir luṭfile aġyāra vefālar nice bir

Ḫişālī
Nice bir cānuma bu cevr ü cefālar nice bir
Yüri hey çerḫ-i felek baña ezālar nice bir

Velehu Ḫişālī
Ḳadd-i bālāñıla bu derd ü belālar nice bir
Çeşm-i mestüñden iren zecr ü ʿanālar nice bir

Velehu Ḫişālī
Çāk ola dest-i cefāsiyle yaḳalar nice bir
Cismimüz āteş-i hicrāna yaḳalar nice bir

Velehu Ḫişālī

ʿĀşıḳ-ı ḫasta-dile cevr ü cefālar nice bir
İt raḳībe dün ü gün mihr ü vefālar nice bir

208b

Velehu Bahr-i Remel-i Mecnūn

Bī-maḫlaṣ

Kāküli çün ʿālemin künbed-i mināya çeker
Rāyet-i behçeti tā ʿarş-ı muʿallāya çeker

ʿĀlī Efendi

Müddeʿī ālile ol şūḫı ki tenhāya çeker
Ḳorḳarın reng geçer bāde-i ḥamrāya çeker

Ḫātemī Beg

Her ne dem sāḳī-i gül-ruḫ beni ṣahbāya çeker
Lebleri şevḳine bezm-i mey-i ḥamrāya çeker

Sāʿī Çelebi

Cām-ı ʿaşḳı ezeli Ḳays bu rüsvāya çeker
Dün ü gün miḥnet-i hem-sāye-i hem-sāye çeker

Tīġī Beg

Ḳaş çatup ḫançerin ol şeh ḳaçan aʿdāya çeker
Gönlüm orada ḳalur cān ise buraya çeker

Seyrīyü'l-ḳādī

Seyr-i gülşen dilesem kūy-ı dil-ārāya çeker
Kendü re'yümde ḳomaz dil beni oraya çeker

Meylī

Ḫāk-i pāyüñ ki ṣabā nergis-i şehlāya çeker
O başīretsizi gör küḥli ki aʿmāya çeker

Bezmī-i Aʿmā

Yar gönlüm ki benüm zülf-i semen-sāya çeker
Gördi dīvāne seni bend-i müdāvāya çeker

Derviş Paşa

Çünki ol māh niḳābın ruḫ-ı zībāya çeker
Dūd-ı āhum ʿālemin evc-i ṣüreyyāya çeker

Ḥāletī-i
Nesl-i Gülşenī

Uyma gel nefs-i denī-pervere dünyāya çeker
Rūḥa yār ol seni ol ʿālem-i bālāya çeker

Ḫişālī

Zülfi zencīri dili çün reh-i ṣaḥrāya çeker
Bend-i ʿaşḳı anı Mecnūn gibi Leylāya çeker

[Derkenar]

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde Ḫāṭırum Ḳays gibi kūha vü ṣaḥrāya çeker
Ġam-ı ʿaşḳuñ beni öldürmege tenhāya çeker

Velehu Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Bāḳī Efendi Ḳanumı içmege ol āfet-i cānum özenür
Meyl ider ölmege dil rūḥ-ı revānum özenür

Tīġī Beg Meyl idüp öpmege laʿlin dil ü cānum özenür
Teşne-lebler ṣuya ey rūḥ-ı revānum özenür

Sipāhī Beg Meyl idüp mül lebüñe rūḥ-ı revānum özenür
Ḫum gibi dilden aña ḳaynadı ḳanum özenür

Ḫişālī Öpmege laʿl-i lebin rūḥ-ı revānum özenür
Nice teşne ṣuya ey tāze cevānum özenür

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb

Nüvīdī Efendi Mir'āta baḳdı itdi ruḫ-ı pākine naẓar
Gösterdi ḫayli kendüyi ol şūḫ-ı sīm-ber

Şānī-i Vardarī Bādī naẓarda ʿāşıḳa ey şūḫ-ı cilve-ger
Cādū gözüñ kirişmeler eyler ki siḥr ider

Maḳālī Efendi Ġavvāṣ-ı baḥr-i ʿaşḳ geçerseñ raḳīb eger
ʿUşşāḳ içinde olmaya mı bir deriñ yüzer

Nādirī Efendi Derdüñle ʿandelīb-i çemen itdi nāleler
Senden şikāyet itdi güli eyleyüp siper

Nāmī Çelebi Āyīneveş cemālüñe ḳılsam n'ola naẓar
Gelmez efendi ʿāşıḳ-ı dīdārdan żarār

[Derkenar]

Mecdī — Ḳuşaġı ile dügme çözilür birer birer
Vuṣlat deminde câme-i yâr aradan çıḳar

Meşâmī-i Ḳonevī — Sīnemde ḳanlu dâġumı beñzetdi eşk-i ter
Şol lâleye ki düşmiş ola aña jâleler

— — Çün sende geşt-gīr-i ḳażā ḳuvvetin deñer
Ṣabr eyle ḫiffet itme dilā ṣabr iden yeñer

ʿUlvī Çelebi — Her şaḫṣ-ı bī-hüner ne ʿaceb olsa muʿteber
Şimdi zamānemizde bizim ʿaybdur hüner

Ümīdī Çelebi — Ey dil ḳaçan ki ol ḳaşı yâyum kemān çeker
Tīrine ḳarşu varmaġa tenden bu cān çıḳar

Ḫudâyī Aḫī-zâde — Âhum yili cihânı ider durmayup güẕer
Ṭolāb-ı eşküm ol ṣanemüñ yolına döner

Rūḥī-i Baġdādī — Söyler cebīn ü ʿārıżuña eyleyen naẓar
Sübḥâne Ḫāliḳī "ḫalaḳa'ş-şemse ve'l-ḳamer"

Naṣībī — Tīr-i ḫadengi sīnemi yārüñ deler geçer
Pür-yâre itdi bağrumı yoḳ tende bir eẕer

Sūzī — Gerdūn egerçi her gice zerrīn-zede giyer
Bir demde anı nâvek-i âhum deler geçer

Ümīdī Çelebi — Fâş itme râz-ı ʿaşḳuñı bülbüllere seḥer
Ey ġonca-i nihāl açılma ṣovuḳ geçer

209a

Cinānī-i Bursevī — Ḳıldum cebīn ü ʿārıż-ı dil-dâre çün naẓar
Âmentü bi'llezī "ḫalaḳa'ş-şemse ve'l-ḳamer"

Nevʿī Efendi — Ol serv-kaddi destine derhem ḳoyan eger
Gülşende gül nihālini gūyâki jâleler

Refʿī-i lengü'l-ḳāḍī Eşküm düşerse ayaġuña tañ mı her seḥer
Ey māh-pāre sen güneşi yıldızum sever

Dürrī-i Baḥrī-zāde Deryā-yı ḥayret içre neler çekdügüm eger
Yazsam ḳaralanur nice cönk-i sefīneler

Emrī Çelebi Ḫaṭṭ-ı ʿaraḳ-feşānuña ey laʿli pür-güher
Bir ḫasta yüz sürince ecel derlerin döker

Edāyī-i Amasyevī Mühr-i şerīf mühr-i tu yā seyyīde'l-beşer
Ber-sīne-i ḳabā şude "...ke'n-naḳşı fi'l-ḥacer..."

Mālikīyü'l-ḳāḍī Zaḫm-ı ḫadeng-i yārla ḫūn oldı bu ciger
Bu deñlü yara pādişehüm ḳande baş ṭutar

Necātī Beg Ey ḳaşı yā olan beni iñletme ḳıl ḥaẕer
Kim āhum oḳı naʿl-i hilāle ider gezer

Ẕātī Beg Yā o dile ṭutuş ya firāḳumla dirse ger
Ben bildügüm bu āteşile ṭutuşan yañar

Nihālī Efendi Ḳıl cām-ı meyde ḳaşlarınuñ yāsına naẕar
Görsen de sāḳī ʿāşıḳ elinden neler çeker

Cemālī Çelebi Rindāna tevbe eylemeden yoḳ durur żarār
Şu aḳdıgı yere çü meşeldür gerü aḳar

Velehu Cemālī Ġılmān-ı şehr oḳumadan yazmadan ḳaçar
Dirler bize yarar yigit olsa iner biner

Velehu Cemālī Cevrile ʿāmil idi bu Zāl-i nigūn-ser
Gāhī fürū-nihādesi maḳbūle geçse ger

Velehu Cemālī Deryā-yı Ḳulzüm añmaḳ ayā maʿden-i dürer
Yaşum ḳatında yaḳası açılmadıḳ ḫaber

Velehu Cemālī Pā-māl oldı ayaḳlarda ḳaldı ol püser
Başmaḳçılar daḫi aña şimdi çiriş geçer

Velehu Cemālī — Ḳan aġladı egerçi reh-i ʿaşḳda ol er
Mecnūna şimdi ḥālüme nisbet deve güler

Ḫişālī — Şāhin gibi ḳapup dil-i ʿuşşāḳı ṣayd ider
Anuñçün ol teẕerve dilā çākerüm çeker

Velehu Ḫişālī — Pīr-i muġān ayaġına dil mest olup düşer
ʿArż eyledükçe zühdi aña oldı beş beter

Velehu Ḫişālī — Āhum ḫadengi saḳf-ı semādan güẕer ider
Çerh-i sipihr egerçi ki çerhi seper geçer

Velehu Ḫişālī — Her dem ṣurāḫī ḳarşına niçün boyun eger
Sāġar lebüñe ʿāşıḳ-ı ḫūnīn-ciger geçer

Velehu Ḫişālī — ʿĀşıḳ degülse cām-ı leb-i laʿlüñe eger
Sāḳī ṣürāḫi ḳarşına niçün boyun eger

Velehu Ḫişālī — Nergis çemende gerçi ki sāḥib-naẓar geçer
Çeşm-i nigāra benzemede var velī naẓar

Velehu Ḫişālī — Ṭūbā nihāl-i ḳaddüñe ey serv baş eger
Başı irerse göklere rifʿat ile eger

[Derkenar]

Necātī Beg — Sözde bu resmle olıcaḳ zīnet ü dürer
Gül defterini kendü eliyle ṣabā dürer

Ḫişālī — Gönderse tīr-i ġamzesini sīneme eger
Ġāyet zamānıdur biri şimdi biñe geçer

Velehu Ḫişālī — Geçsek cefādan eylesek ʿahd-i vefā eger
Dilden efendi bilsek o demde neler geçer

Velehu Ḫişālī — Gülşende şeb-nem üstine düşmezdi her seḥer
Yüz vermeyeydi gül-ruḫuñ ey ġonca-leb eger

Yümnī — Bāġ-ı behişt-i kūyuña tek itmesün naẓar
Meḥmed Beg — Öldür raḳīb-i kāfiri "...fi'n-nārı fi's-saḳar..."

Ḫişālī — Bādī naẓarda tīr-i müjeñ bunca ḳan ider
Ḥikmet nedür ki ḳanımız olur dem-i heder

Velehu Ḫişālī — Şol deñlü itdi cānuma ʿaşḳ āteşi eṣer
Gūyā ki cismüm āteş-i sūzāna yaḳdılar

Raḥīḳī — Göñlüm hevā-yı yārile pervāz urup uçar
Sözler yerine ṭūṭī-i ṭabʿum şeker ṣaçar

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Ġam-ḫānesine gelmegiçün vaʿdeler ider
Ammā gelince ʿāşıḳ olan kendüden gider

Velehu Ḥāletī — Seyl-āb-ı eşk-i çeşmile hūn-ābe-i ciger
Āb-ı revānda berg-i gül-i ter gibi gider

Ḫişālī — Gelse müşerref eylese ol yār-ı sīm-ber
Yoḫsa belā vü miḥnet ü ġuṣṣa gelür gider

Sırrī — Didüm yoluña cān virenüm ben degül ki ser
Ol āfet-i zamāne gülüp didi hā hüner

ʿAzmī Efendi — Müjgānumile çeşm-i terüm kim görürse der
Baş darda derdiñüz yüzine çekdirüp gider

Ümīdī — Cüst ol ḳaçan o māh seni ḫidmete ṣalar
Ser-menzil-i viṣāle irür kim ki yorġalar

Emrī Çelebi — Bāzār-ı ġamda eşk-i güher-bāra kim baḳar
Ṣarrāf-ı dīde bir ḳurı dükkān açar ḳapar

Nevālī-i Bursevī — Merdümlük eyleyüp baña ḳılsañ vefā eger
Çeşmüñ ucıyla iki gözüm bir naẓar yeter

209b

Baḥr-i Ḫafīf

Ḳāsım Paşa
Virmedin ġonca bāġa tāze ḫaber
Gül açılmış yerinde yeller eser

Ẕātī Beg
Gördüm ol şāh baña tīr seper
Sīnemi itdüm aña ben de siper

Velehu Ẕātī
Dil müjeñ oḳlarına sīne ṭutar
Var demürden yüregi miṯl-i siper

Bāḳī Efendi
Sīnesin tīr-i yāre itdi siper
Göbegin kesdügünde āhen-ger

Velehu Bāḳī
Ḫançerüñ sīnemi delerse eger
Şöyle bir ḫayr ider ki cāna deger

Nevʿī Efendi
Ger ḳamer māder olsa mihr peder
Ṭoġmuya bir senüñ gibi aḫter

Behiştī Efendi
Ḳande görse bu leẕẕetile şeker
Laʿl-i şīrīnüñe senüñ baş eğer

Velehu Behiştī
Çār-sūy-ı derūnuma gönder
Anda tīr-i müjeñ ziyāde geçer

Ümīdī Çelebi
Eyledüñ tīr-i yāre sīne siper
Ey dil ammā içüñ bilür ne çeker

Mecdī Efendi
Esen olsun cihānda bād-ı seher
Ki getürdi baña ṣaçından eṯer

Reʾyī Çelebi
Evc-i aʿlāda hep melek-rūlar
Ol perīnüñ ḳanadı ile uçar

Seyyid Feyżī Beg
Hecr-i zülfüñle laʿlüñ ey dil-ber
Ṣabr-ı Eyyūb u ʿömr-i Nūḥ ister

ʿAhdī — Göreli bāġda benefşe-i ter
Sünbül-i ḫaṭṭına anuñ baş eger

Furūġī-i Bursevī — Tīrüñe sīnemi ṭutardı siper
Yüregi olmasa demürden eger

Ḥükmī-i Gelibolī — Naʿl kesdüm ḳolumda hemçü ḳamer
Ṭabiḳü'n-naʿli bi'n-naʿl didiler

Vālihī-i Üskübī — Çıḳdı āhumdan āsmāna şerer
Aṭlas-ı çerḫde degül ülker

Miṣālī-i Edirnevī — Güllerüñ üstine düşünce seḥer
Didi bülbül ki jāleye çi ḫaber

Velehu Miṣālī — Baḳmadı rūy-ı zerdüme dil-ber
Zere māyil degül o sīmīn-ber

ʿĀlī Efendi — Ḫaṭṭ-ı reyḥānī ile baʿżı suver
Muṣḥaf-ı ḥüsn-i yāre yazmışlar

Ḫiṣālī — Ol ḳaşı yā ḳaçanki yāy çeker
Oḳlarından ciger bilür ne çeker

Velehu Ḫiṣālī — Gün gibi ey meh-i żiyā-güster
Mihr-i ruḫsāruñı baña göster

Velehu Ḫiṣālī — Gün yüzin her gün ol meh ʿarż eyler
Yıldızum anuñiçün anı sever

[Derkenar]

Seyyid Emīrī — Gösterince ḫaṭın ruḫ-ı dil-ber
Ḥacletinden benefşe başın eger

Refʿī-i lengü'l-ḳāḍī — ʿAfv ḳıl eyledümse ẕünb eger
Sen meleksin efendi ḳul beşer

Ḥasan Çelebi-i Āḫī-zāde
Göricek seg raḳībi ol gül-i ter
Didi lāġ eyleyüp aña çi ḫaber

Hāşimī
Luṭf idüp ey meh-i żiyā-güster
Baña mihr-i cemālüñi göster

Cemālī Çelebi
Ḳoya techīl ʿāşıḳı dil-ber
O da dehrüñ ʿAli Faḳīhi geçer

Velehu Cemālī
Ḳucdı āyīne ʿaksüñ ey dil-ber
Āferīnler celāsunum didiler

Velehu Cemālī
Nergisi çeşmüñe disem beñzer
Güş idenler diye ve fīhi naẓar

Velehu Cemālī
Ḥīz-i ḫar-ṭabʿa binme eyle ḫaẓer
Biregü atına binen tez iner

Velehu Cemālī
Ehl-i bezm uşlu olsa her ne ḳadar
Bir iki medre mey deli eyler

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde
Jāle-i eşkümi dökersem eger
Olur elbette ter o ġonca-i ter

Ṣıddīḳī
Oldı ebrūña kākülüñ hem-ser
Kişver-i ḫüsne eyledi server

Ḫişālī
Laʿl ü yāḳūt mıdur ol lebler
Yoḫsa bir ḫoḳḳadur içinde güher

ʿAzīzī
İylige iylik ola idi eger
Ṣevre olmazdı tīġ ü naḫle teber

Feyżī
Leb-i dil-dāre beñzemek ister
Ḳatı şīrīn degül midür sükker

ʿUbeydī
Baña yetmez mi kākül-i dil-ber
Oda yansun neme yarar ʿanber

Żiyāyī-i Mostarī — Senden olmazsa bir ʿināyet eger
Bād-ı miḥnet vücūd-ı dālin eger

Feyżī-i Kefevī — Ḳatı şīrīn degül midür sükker
Leb-i cānāna beñzemek ister

— — ʿAnber-āmīz eser nesīm-i seḥer
Yarıp ol māh kākülin mi ṭarar

ʿAmrīyü'l-ḳāḍī — Sīnemi ḫançer-i sitemle yarar
Beñzer anda cefā ḫadengin arar

210a

Ḫᵛāce Efendi — Āl-i Oṣmāna kim ki tīġ çeker
Mezraʿ-ı dilde ḫār-ı miḥnet eker

Ḳabūlī Efendi — Vaṣl umarsañ yārdan ol ġurre-i ġarrāyı gör
Kim dimişler dir beyim bayramuñ eyle ayı gör

Aḥmed Paşa — Ne belā-engīzdür ol serv-i ḫoş-bālāyı gör
Bāġ-ı firdevse getürmiş seyr ider ṭūbāyı gör

Āgehī-i Vardarī — Öykünürmiş laʿl-i yāre bāde-i ḥamrāyı gör
Ḳıpḳızıl dīvāne olmış itdügi sevdāyı gör

Necātī Beg — Ẓekan-ı yārda vefā n'eyler
Ser-nigūn çāh içinde mā n'eyler

Bāḳī Efendi — Çerḫ-i ġaddārda vefā n'eyler
Kāse-i ser-nigūnda mā n'eyler

Nihānī Efendi — Dehr-i bed-mihrde vefā n'eyler
ʿAyş u yā ʿişret ü ṣafā n'eyler

Ḫişālī — Yeltenüp zülfüñe ṣabā n'eyler
N'eyler öñümüzde bu hevā n'eyler

Velehu Ḫişālī — Ḫayl-i ʿuşşāḳda şafā n'eyler
Sāde-rūlarda ḫod vefā n'eyler

Bāḳī Efendi — Öper meclisde laʿl-i dil-beri peymāneler vardur
Ṣunar destin ser-i zülf-i nigāra şāneler vardur

Ḫişālī — Dilā iḳlīm-i ʿaşḳ içre ʿaceb mey-ḫāneler vardur
Mey-i mihr ü maḥabbetle ṭolu peymāneler vardur

Velehu Ḫişālī — Egerçi ʿālem-i ḥüsn içre çoḳ cānāneler vardur
Velī künc-i viṣālüñde senüñ cānā neler vardur

210b

Kātibī-i Ġalaṭavī — Senüñçün dostlar baña ʿaceb cānānedür dirler
Benümçün saña düşmenler ʿaceb cānā nedür dirler

Żiyāyī-i Mostarī — Şular kim bendeñi ġamz eyleyüp dīvānedür dirler
Senüñçün ey perī-rū ʿaḳl alur cānānedür dirler

Kānī Çelebi — Esīr-i zülfüñ olaldan beni dīvānedür dirler
Perin yaḳmış cemālüñ şemʿine pervānedür dirler

Nādirī-i Ġanī-zāde — Ġam-ı ʿaşḳuñla feryād eylesem dīvānedür dirler
Ḳızarsa ağlamaḳdan gözlerüm mestānedür dirler

Ḫişālī — Dilā ṭarzuñ görenler ʿāḳıl u ferzānedür dirler
Esīr-i cām-ı bāde ʿāşıḳ-ı cānānedür dirler

Velehu Ḫişālī — Görenler mūy-ı jūlīdem başumda lānedür dirler
Yitürmiş ʿaḳlını Mecnūn gibi dīvānedür dirler

[Derkenar]

Velehu Ḫişālī — Kemend-i zülfüñe dil baġlayan ferzānedür dirler
Muḳayyed olmayan ol ḳaydla dīvānedür dirler

Velehu Ḫişālī — Muġānuñ kūyını devr eylesem mestānedür dirler
Alursam ḳahve fincānın ele peymānedür dirler

Velehu Ḫişālī — Leb-i mey-gūnuñı ẕikr eylesem mestānedür dirler
Esīr-i cām-ı bāde sākin-i mey-ḫānedür dirler

Şemsī — Düşüp şemʿ-i şebistāna yanan pervānedür dirler
ʿAceb bilsem benümçün ḫalḳ-ı ʿālem yānedür dirler

ʿUlvī Çelebi — Lebüñle çeşmüñe cānā bizi dil-dādedür dirler
Ṣuṣarsañ pür-ḫumār ancaḳ ṣu içseñ bādedür dirler

ʿAzīzī Beg — Şarāb-ı laʿlüñe pīr ü cevān dil-dādedür dirler
Cihānuñ şeyḫ ü şābı hep saña üftādedür dirler

Dürrīyü'l-kātib — Nihāl-i ḳaddüñe serv-i çemen üftādedür dirler
Güli ruḫsāruña bülbül gibi dil-dādedür dirler

Ḫişālī — Kemend-i zülfüñe düşseñ eger üftādedür dirler
Ümīd-i vaṣluñ itseñ cānile dil-dādedür dirler

Velehu

Rūḥī-i Baġdādī — Vefā aġyāre vü erbāb-ı ʿaşḳa cevr ider dirler
Ne söylersin behey āfet senüñçün gör neler dirler

ʿAvnīyü'l-ḳādī — Senüñçün ey dil-i şeydā işitdüñ mi neler dirler
Esīr-i manṣıb-ı dünyā-yı dūn olmış gezer dirler

Ḫişālī — Kimi bilüñ ḳucar kimi leb-i laʿlüñ emer dirler
Senüñçün ey lebi ḳand-i mükerrer gör neler dirler

Velehu Ḫişālī — Meẕāḳ ehli leb-i şīrīn cānāne şeker dirler
Leṭāfetle ḳamış barmaḳlarına ney-şeker dirler

211a

Baḥr-i Müteḳārib-i Müṣemmen-i Sālim

Bāḳī Efendi — Ḫaṭ-ı müşk-bāruñla ey ġonca-i ter
Şükerdür o lebler mümessek mükerrer

Ḫālişī Beg — Leb-i rūḥ-baḫşuñla ey ġonca-i ter
Şükerdür o lebler mümessek mükerrer

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Olup bende-i ḳāmeti serv ü ʿarʿar
Göñülli yazılsun o şāha ṣanavber

Velehu Ḥāletī — ʿAceb bāde-i ṣāf idi laʿl-i dil-ber
Aña ḳatmasa ḫaṭṭı Dārū-yı huş-ber

Ḫālişī — Ṣadāḳatde Sıddīk u şefḳatde Ḥaydar
Seḫā içre Ḫātem veġāda Skender

Velehu Ḫālişī — Aña tīġ-i ḫurşīd u māh oldı efser
Birisi muraṣṣaʿ birisi mücevher

— — O sükker dehānuñ firāḳuñda ekşer
Ṣorar leblerinden ḫaber dil mükerrer

Fedāyī — ʿİẕāruñ ile laʿlüñ ey ġonca-i ter
O nūr-ı mücessem bu rūḥ-ı muṣavver

Selīḳīyü'l-ḳāḍī — Her ḳaçan kim ḫʷāba varup dīde-i cānān uyur
Ḳurtulur diller belādan fitne-i devrān uyur

Ḫusrev Beg — Ḳıvrılıp rūyında zülfini yatup cānān uyur
Genc-i ḥüsn üstinde gūyā kim iki ṣuʿbān uyur

Ḫişālī — Her ḳaçan kim nergis-āsā dīde-i cānān uyur
Baḫt-ı ḫʷāb-ālūd uyanur fitne-i devrān uyur

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Ġayretī-i Nesl-i Evlam Paşa — Degüldür ḫaṭṭ ki eṭrāf-ı leb-i cānāne gelmişdür
Cenāb-ı Ḫıżrdur kim çeşme-i ḥayvāna gelmişdür

Vālīyü'l-ḳāḍī — Ḳaçup zülf-i sitem-gerden leb-i cānāne gelmişdür
Göñül rāh-ı maḥabbetde belādan cāna gelmişdür

Fużūlī-i Baġdādī — Geh gözde geh göñülde ḫadengüñ mekān ṭutar
Her ḳande olsa ḳanluyı elbette ḳan ṭutar

ʿĀlī Efendi — Mest-i lebüñ ki cām-ı mey-i erġuvān ṭutar
Demler geçer yatur ṣanasın anı ḳan ṭutar

Dürrīyü'l-kātib — Cānı ḫadeng-i dil-bere sīnem nişān ṭutar
Āyīnedür ki ṣan anı bir pehlivān ṭutar

211b

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Derviş Ṣunʿī — Daḫl idüp yāre dime ġayrile gülzāre çıḳar
Böyledür tā ezelī ṣoḥbet-i gül ḫāre çıḳar

Derviş Semāʿī — Ḳaçan ol ġonca-dehen seyr-i çemen-zāra çıḳar
ʿAndelīb-i dil ü cān yollarına zāra çıḳar

Hezārī — Ḳaçan ol ġonca-dehen seyr-i çemen-zāra çıḳar
Naʿra-i bülbül-i dil ḳubbe-i devvāra çıḳar

Ḫişālī — Her ḳaçan ol gül-i ter nāzıla gülzāra çıḳar
Nāle-i bülbül-i dil künbed-i devvāra çıḳar

[Derkenar]

Sipāhī Beg — Giceler seyre raḳībile o meh-pāre çıḳar
Burc-ı ʿaḳrebde ḳalur saḥn-ı çemen-zāre çıḳar

Baḥr-i Hezec-i Aḫreb

Nefʿī Çelebi — El minnetullāh ki cihān ʿahd-i Keremdür
Ebnā-yı zamān muġtenim-i nāz u naʿmdur

Rūḥī-i Baġdādī — Sāḳī getür ol bādeyi kim dāfiʿ-i ġamdur
Ṣayḳal ḳıl o mirʾātı ki pür-jeng ü elemdür

Ḫişālī — Fürḳatde enīsüm ġam-ı hecrüñle elemdür
Ey şūḫ-ı cefā-pīşe dem-i luṭf u keremdür

[Derkenar]

Muḳīmī — Çün ḫastalara laʿl-i lebüñ şerbeti emdür
Luṭf eyle ṭabībüm anı ben ḫastaya emdür

Ẕihnī-i Baġdādī — Mestān-ı ḫarābāta cihān dār-ı ʿademdür
Ḫāṭırlarına gelmeyen endīşe-i ġamdur

Meẕāḳī-i Bosnevī — Bu meclis-i ferḫunde ki pür-nāz u nāmdur
Revnāḳ-şiken-i ṭarḥ-ı ṭarāb-ḫāne-i Cemdür

Cevrī-i Stanbulī — Geh cāy-ı ḳarārum dil-i tārīk-i elemdür
Geh cilvegehüm sīne-i pür-kīne-i ġamdur

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Dervīş Paşa — Gönülden āşinā ol ṣūretā bī-gāne ṣansunlar
Maḥabbetden şu deñlü bī-ḫod ol mestāne ṣansunlar

Seyyid Feyżī Beg — Gönül varise ʿaḳluñ il seni dīvāne ṣansunlar
Sürün yollarda cismüñ sāye-i cānāne ṣansunlar

Şöhretī — Dil virür laʿlüñe cānile Bedaḫşānīler
Küḥl ider ḫak-i rehüñ görse Ṣıfāhānīler

Fevzīyü'l-kātib — Ġam-ı ġamzeñle düşüp ḫançere Kirmānīler
Ḳan yudar ġayret-i laʿlüñle Bedaḫşānīler

212a

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Emrī Çelebi — Dem olur ʿālemi yaḳar bir āh-ı sūz-nāküz biz
Dem olur āteşi teskīn ider bir āb-ı pāküz biz

Fevrī Efendi — Ġulām-ı āsitān-ı şehriyār-ı ʿaşḳ-ı pāküz biz
Şeh-i iḳlīm derdüz dünyede bī-vehm ü bāküz biz

Kirāmīyü'l-ḳāḍī — Ġam-ı ʿaşḳuñla bir şūrīde-ḥāl ü sīne-çāküz biz
Görüp ʿayb itme āh-ı ġam fezāmuz derd-nāküz biz

[Derkenar]

Ḫişālī — Riyā vü zerḳ telvīşinden ey dil ṣāf u pāküz biz
Ki rind-i lāubālī-meşrebüz bī-vehm ü bāküz biz

Şehzāde Sulṭān Muḥammed — Gāh olur ehl-i fenāyuz geh ekābirlenirüz
Geh tevāzuʿ ḳıluruz geh mütekebbirlenirüz

Yaḥyā Beg — Almazuz manṣıb-ı dünyāyı ekābirlenirüz
Mütekebbirlere gāhī mütekebbirlenirüz

ʿUbeydī — ʿĀşıḳuz devlet-i ʿaşḳile ekābirlenirüz
Bizi dünyāyile ṣanmañ mütekebbirlenirüz

Bāḳī Efendi — Güş senüñ ḫaberlerüñ almaġa olsa çāremüz
Kāş ḳulaġımuz ḳadar eyleyelerdi pāremüz

ʿUlvī Çelebi — Ṣubḥa dek aġladuḳ bu şeb ṭoġmadı māh-pāremüz
Ṭālīʿimüz açılmadı düşgün imiş sitāremüz

Rūḥī — Derd-i derūnı dimege yāre olaydı çāremüz
Ḳāyil idük oñulmayup işledigine yāremüz

Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim

Cemālī Çelebi — Var ey vāʿiz ḳo pendi ṣanma herkes itdügin bulmaz
N'ola sen ḥāl bilmezseñ sözi kes cehl-i 'özr olmaz

Fużūlī — Muḥibb-i ḫānedānuñ ḫāṭır-ı pākinde kīn olmaz
Hevā-yı nefsden bünyād-ı īmānı ḫalel bulmaz

Velehu Fużūlī — Ne sāʿatdür ki gülzār-ı belādan bir gül açılmaz
Ne demdür kim felek bir mübtelā baġrını ḳan ḳılmaz

Veysī Efendi

Ṣaḳın dāġ-ı ġamuñ açma aña kim ḥālüñi bilmez
Bu bir verd-i nihāl-i tāzedür her yirde açılmaz

Ḫuşū‘ī Beg

Yıḳar ḳalb-i ḥazīnüm seng-i miḥnetle gözüm silmez
Aḳar ḫūn-ābe-i çeşmüm anuñçün diñmez eksilmez

Nev‘ī Efendi

Benüm ol bī-vefā yaşum teraḥḥum eyleyüp bilmez
Anuñçün girye vü zārum dem-ā-dem artar eksilmez

Ḫişālī

Güẕer eyler sipihrüñ çerḫi ḳalḳanını hīç eylemez
Dil-i sengīnüñe āhum niçün āyā eṣer ḳılmaz

Velehu Ḫişālī

Ḳaçan kim bezm-i gülşende gülüp gül ġonca açılmaz
Gözi göñli hezāruñ aġlar iñler gülmez açılmaz

Velehu Ḫişālī

Ne deñlü nāle ḳılsa ḳanlu yaşın ‘āşıḳuñ silmez
Ḫadeng-i āh u nāle ol cefā-cūyā eṣer ḳılmaz

212b

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Muḥyīyü'l-ḳāḍī

Yoġise elde eyā ḫ‘āce ne var gevherimüz
Devletüñde ṭoludur dāmen-i çeşm-i terimüz

Ḫişālī

Bize meyl eylemez ol māh-ı melek-manẓarımuz
Bize ādem dimez ol yār-ı perī-peykerimüz

Velehu Ḫişālī

Naḳd-i cānile berāber ṣatılur dil-berimüz
Aġzı zer deger ol zer-ger-i sīmīn-berimüz

Velehu Ḫişālī

Sāḳiyā gūşe-i mey-ḫāne olalı yerimüz
Yaḳdı reşk āteşine mihr ü mehi sāġarımuz

Velehu Ḫişālī

İlleri yād idüp añmaz bizi ol dil-berimüz
Ya‘nī ol Ḫusrev-i Şīrīn-lebimüz serverimüz

Riyāżī Efendi
ʿAşḳile zīr ü zeberdür dil-i ġam-perverimüz
Kūh-ı ġam menzilimüz deşt-i meẕellet yerimüz

Meylī-i Novaberde
Ṣubḥ-ı ṣādıḳ olur ol mihr-i dıraḫşān gelmez
Ḳara aḫşamlar olur ol meh-i tābān gelmez

Ḫişālī
Niçe günler geçer ol mihr-i dıraḫşān gelmez
Her gice muntaẓıruz ol meh-i tābān gelmez

Şeyḫī Ṭayyib-zāde
Çün emr olundı yār eşiginde ḳıyāmumuz
ʿUşşāḳ içinde biz daḫi bildük maḳāmumuz

Ḫişālī
Añılsa bezm-i yārda bir kerre nāmumuz
Yıllarla şād olurdı dil-i müstehāmumuz

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

ʿÖmer Beg
Ḫayālī-zāde
Şu dil kim seng-i ḫārādan bitüpdür ʿaşḳ eṣer itmez
Maḥabbet toḫmı ḫod her yirde ʿömrüm ḫāṣılı bitmez

Vālīyü'l-ḳāḍī
Ne var ey ḫᵛāce kim dehr anı fānī idüp eskitmez
Giyerseñ cāme-i aṭlas daḫi öñ soñ dikiş ṭutmaz

Ḳabūlī Efendi
Ḫayāl-i çeşm-i mestüñ ḫāne-i dilde ḳarār itmez
Añılmış bir deli kanlu ḥarāmīdür yataḳ yatmaz

Ḫişālī
Müdām ol şūḫ u şengül cevr ider mihr ü vefā itmez
Anuñçün ḳalb-i maḥzūna gelen ḥüzn ü elem gitmez

ʿUlvī Çelebi
Hümāveş yüksek uçar şeh-süvārum baña meyl itmez
Dirīġ ol ḳaddi ṭūbāya elüm irmez gücüm yitmez

Riyāżī Efendi
Sürülmez merhem-i bāde göñülden zaḫm-ı ġam gitmez
Elinden ṭutmasaḳ sāḳī-i bezmüñ işimüz bitmez

213a

Zārī
Çeşmüñe cān almada cellād beñzer beñzemez
Ġamzeñe ḳan dökmede ḳaṣṣād beñzer beñzemez

Ḫişālī — Baña mātem-serādur dār-ı dünyā dāyimā sensiz
Gözüm göñlüm açılmaz bāde içsem sāḳiyā sensiz

ʿĀlī Efendi — Ḳarañudur günüm şeb gibi māhum dāyimā sensiz
Güneş hem-sāye olmaz baña ey ẓıll-ı Ḫudā sensiz

Ḫişālī — ʿAzīzüm ḳaṣr-ı gerdūn çāh-ı miḥnetdür baña sensiz
Cihān zindān-ı ġamdur ey şeh-i Yūsuf-liḳā sensiz

Nevāyī — Seyl öz çikdi vü sevdā minde bī-pāyān henūz
Deşt ser-sebz oldı vü min tilbe ser-gerdān henūz

Şevḳī-i Şarḳī — Köçdi il künide min ol māha ser-gerdān henūz
Tapdı sāmānı ḳamu min bile bī-sāmān henūz

Cinānī-i Bursevī — Ṭās-ı felekde gelmedi naḳş-ı murādımuz
Yoḳ bir ḳapuda şeşdür ġamdan küşādımuz

Ḫāletī-i ʿAzmī-zāde — Añılsa bezm-i yārda bir kerre ādımuz
Yıllarla şād olur bu dil-i nā-murādımuz

Bāḳī Efendi — Fermān-ı ʿaşḳa cāniladur inḳıyādımuz
Ḥükm-i ḳażāya ẕerre ḳadar yoḳ ʿinādımuz

Şānī Beg — Teslīmle rıżāya olup inḳıyādımuz
Hergiz ḳażāyile ḳadre yoḳ ʿinādımuz

Maḳālī Efendi — Nerd-i maḥabbetüñde görüldi küşādımuz
Ṭās-ı felekde gelmedi naḳş-ı murādımuz

ʿUlvī — Vardur cenāb-ı Ḥaḳḳa bizüm istinādımuz
Yoḳ ġayriye tevekkülümüz iʿtimādımuz

213b

Ḳurbī — Ḫasta-i dārü'ş-şifā-yı ʿaşḳ bih-būd istemez
Ramażān Çelebi — Ḫāṭır-ı sevdā-girān-ı derd-i ġam sūd istemez

ʿİẕārī-i Zigetvarī — Ḫātır-ı bīmār-ı derd-i ʿaşḳ bih-būd istemez
Kim ḫırīdār-ı metāʿ-ı derd-i ġam sūd istemez

Saʿyī-i Zigetvarī — Mübtelā-yı derd-i ʿaşḳ-ı yār bih-būd istemez
Cān-feşānān-ı maḥabbet māye-i sūd istemez

İsḥaḳ-ı Üskübī — Zādımuz derd ü belā miḥnet ü ġam rāḥilemüz
Çekilüp Kaʿbe-i kūyuña gider ḳāfilemüz

Raḥmī-i Bursevī — Bār-ı ġam nāle ceres āteş-i dil meşʿalemüz
Çekilüp vādī-i ʿaşḳ içre gider ḳāfilemüz

Ḫişālī — Zādımuz ġuṣṣa vü ġam derd ü elem rāḥilemüz
Kūy-ı ʿaşḳa çekilüp gitmededür ḳāfilemüz

Ālī-i Ḳaraḥiṣārī — Degme bir ḥālile ʿāşıḳ rāzını fāş eylemez
Baḥr-i çeşmin her nesīm-i ġam güher-pāş eylemez

214a

Velehu

Sulṭān Süleymān — Vaʿde-i vaṣl eyledi çünkim bize cānānımuz
Ey ecel bir dem tevaḳḳuf eyle alma cānımuz

Ẕātī Beg — Bilini ḳucdurmaġa ʿahd eyledi cānānımuz
İntiẓārile velī bir ḳılca ḳaldı cānımuz

Yaḥyā Beg — Ḳuluñuz ḳurbānuñuz sensin efendi ḫānımuz
Cānımuz cānānımuz sulṭān-ı ʿālī-şānımuz

Ḫayālī Beg — Dāyimā seng-i cefā atmaḳdadur cānānımuz
Ol durur maʿmūr iden bu ḫāṭır-ı vīrānımuz

Yaḥyā Bustān-zāde — Ḳaṣdımuz ʿaşḳuñla ey sulṭān-ı ʿālī-şānımuz
Yoluña virmekdür almazsa eger Ḥaḳ cānımuz

ʿĀlī Efendi — Ġarḳ-ı ṣahbā eyle sāḳī meclis-i īmānımuz
Dāne-i īmāna dönsün sübḥa-i mercānımuz

Cinānī-i Bursevī	Ḳaçmazuz cān virmeden emr eylese cānānımuz Yoḳ durur bir laḥẓa teʿḫīr itmege dermānımuz
Ḥasan Çelebi-i Sirozī	Döndi żaʿf-ı rūzeden mūya meh-i tābānımuz Gelse ol ʿıyd-ı mübārek ḳılca ḳaldı cānımuz
Seyyid Feyżī Beg	ʿIyd-ı aḍḥā irdi yoḳdur eylemek ḳurbānımuz Yāre yararsa naẓarda işte kebş-i cānımuz
Velehu Feyżī Beg	Ṣanma laʿlin rāygān ṣundı bize cānānımuz Olmadı rūzī dehāna gelmeyince cānımuz
—	Ḥamdülillāh kim bizi şād eyledi Yezdānımuz Ol melek-sīmāyile itdüñ bugün seyrānımuz
—	Taḫt-ı dilde şāh-ı ʿaşḳuñ olalı sulṭānımuz Derd ü miḥnet olur oldı her gice mihmānımuz
—	Fürḳate şimdengirü ṭāḳat getürmez cānımuz Āḫiret Ḥaḳḳın ḥelāl itsün bize cānānımuz
Ümīdī Çelebi	Zülfüme ber-dār idüm dirdi dil-i cānānımuz İntiẓārile hemān bir ḳılca ḳaldı cānımuz
ʿİşretī-i Yeñiḥiṣārī	ʿĀşıḳ işitsek yanar ʿaşḳ āteşine cānımuz Ḳorḳaruz ol mübtelādan kim seve cānānımuz
Ḫiṣālī	Çıḳdı gözden aġlamakla bu dil-i nālānımuz Cām-ı billūra dönüpdür dīde-i giryānımuz
Velehu Ḫiṣālī	Kimse bilmez mācerā-yı dīde-i giryānımuz Çerḫe irgürseñ yiridür nāle vü efġānımuz
Velehu Ḫiṣālī	Girye ile çıḳdı gözden bu dil-i nālānımuz Dīde-i Yaʿḳūba döndi dīde-i giryānımuz
Velehu Ḫiṣālī	Ġamze-i ḫūn-rīzi ile dökmek ister ḳanımuz Cāme-i gül-gūn-gīn ol gözleri mestānımuz

Velehu Ḫişālī — Geçdi seng-i cevri atmaḳdan daḫi cānānımuz
Ya nice maʿmūr olur āyā dil-i vīrānımuz

Ṭıflī Çelebi — Hem-reh olmış ġayriye ol āfet-i devrānımuz
Ḫāke yeksān olmasun mı bu dil-i vīrānımuz

Pendī Çelebi — Seyre çıḳmaḳ istemiş aġyārile cānānımuz
Vay eger bu derdile çıḳarsa āḫir cānımuz

[Derkenar]

ʿAbdīyü'l-ḳādī — Dām-ı zülf-i dil-rubā ṭutmış bizüm her yanımuz
Yā ilāhī sen ḫalāṣ eyle bu ḳuşca cānımuz

Ṣıdḳī-i Belġradī — Meyl ider her gördügi maḥbūba ṣanma cānımuz
Sencileyin variken bir ehl-i dil cānānımuz

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Bir gün ābād ideyin diye cānānımuz
Seng-i cevrile tamām itdi dil-i vīrānımuz

Yaḥyā Efendi — Ḫayr maḳdem merḥabā ey şāh-ı ʿālī-şānımuz
Şāhımuz sulṭānımuz ġāzī Muḥammed Ḫānımuz

Nādirī Efendi — Ḥamdülillāh ġālib oldı düşmene sulṭānımuz
Ṭab-ı tīġile münevver ḳıldı çeşm-i ḫānımuz

Fużūlī — Budur ol menzil ki ṭopraġına ḳaynar ḳanımuz
Bundadur zīrā mekān-ı cism-i ser-gerdānımuz

ʿİṣmetiyü'l-ḳādī — Yüzüñi göstermeyeydi gün gibi cānānımuz
Ḥasret ü derd-i firāḳıyla çıḳardı cānımuz

Yaḥyā Beg — Merḥabā ḳıldı ṭoḳunmadın geçen cānānımuz
Göñlümüñ şeh-bāzını aldı ele sulṭānımuz

214b

Velehu

ʿĪsā Efendi yü'l-müftī

Fikret-i sırr-ı Ḫudā oldı çün āb u dānemüz
Maṭmāḥ-ı enẓār olursa ṭañ mıdur kāşānemüz

Ḫudāyī Efendi

Geçdi Mecnūn ʿaşḳdan geçmez dil-i dīvānemüz
İllerüñ uşlandı uşlanmaz bizüm dīvānemüz

Cinānī-i Bursevī

Yiridür maʿmūr olursa bu dil-i vīrānemüz
Ḥamdülillāh yār teşrīf eyledi ġam-ḫānemüz

Vālihī-i Üsküdārī

Mihr-i rūyuñla münevver olalı kāşānemüz
Āfitāb-ı ʿāleme pertev salar peymānemüz

Cinānī-i Bursevī

Ḫūblardan bir nefes ḫālī degül kāşānemüz
Tā ezelden ʿayş içün bünyād olunmış ḫānemüz

ʿAşḳī

Pertev-i ḥüsnile pür-nūr olmamışdur ḫānemüz
Şuʿle-i ḫurşīdle rūşen degül vīrānemüz

Seyyid Feyżī Beg

Şemʿ-i ruḫsāruñla ey meh rūşen it ḳāşānemüz
Tā ki maʿmūr ola künc-i vaṣlile vīrānemüz

Velehu Seyyid Feyżī

Maṭlaʿ-ı nūr-ı tecellīdür ruḫ-ı cānānemüz
Rūşen olmışdur bu yüzden gün gibi kāşānemüz

Cemālī Çelebi

Ḫᵛān-ı ʿaşḳından cihānda var imiş çün dānemüz
Bildük anı kim severmiş bizi ḳāyın anamuz

ʿAbdīyü'l-ḳāḍī

Ey yüzi meh bu gice eyle müşerref ḫānemüz
Şemʿ-i ruḫsāruñla pür nūr ola tā kāşānemüz

Siyāhīyü'l-kātib

Yār taʿmīr itdi geldi ḫāṭır-ı vīrānemüz
Reşk-i firdevs-i berīn olsa ʿaceb mi ḫānemüz

Ḫişālī

Zülf-i müşgīnin şalaldan boynına cānānemüz
Bağlasañ zencīrler ṭutmaz dil-i dīvānemüz

Velehu Ḫişālī Zülfi zencīrin şalaldan boynına cānānemüz
Ṭutmaz oldı ḳayd u bend aṣlā dil ü dīvānemüz

[Derkenar]

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde Bağlanur zencīr-i ʿaşḳa bu dil-i dīvānemüz
Çoḳ zamandur kim bizüm dārü'ş-şifādur ḫānemüz

Velehu Ḥāletī Ḫalḳa Mecnūnı unutdursa n'ola efsānemüz
Bāde-i ʿaşḳile pürdür rūz u şeb peymānemüz

Velehu Ḥāletī Tīşe-i miḥnetden aldurmaz dil-i dīvānemüz
Şemʿi ʿaşḳa yanmadan pervā yimez peymānemüz

Żaʿīfī Şemʿ-i ʿaşḳa yaḳalı bu dil-i pervānemüz
Dāstān olmış durur ʿālemlere efsānemüz

Velehu Żaʿīfī Seng-i ʿaşḳile binā oldı ezel mey-ḫānemüz
Tā ebed mest olur içen cürʿa-i peymānemüz

Cevrī-i Stanbulī N'ola reşk-i ḳudsiyān olsa dil-i mestānemüz
Mest-i ʿaşḳuz Kaʿbe-i ervāḥdur mey-ḫānemüz

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb-i Diger

Żaʿīfī Şimşād-ı ḳadd-i dil-ber bir būstānda bitmez
Zīrā nihāl-i ṭūbā bāġ-ı cihānda bitmez

Ẕātī Beg Zülfüñ miṣāli sünbül bir būstānda bitmez
Ṭaġıtma ey perīşān anı yabanda bitmez

Celāl Beg Ḫaddüñ gibi gül-i ter bir būstānda bitmez
Ḳaddüñ miṣāli ʿarʿar bāġ-ı cihānda bitmez

Ḫişālī Ḳaddüñ gibi şanavber bir būstānda bitmez
Dür dişlerüñle laʿlüñ baḥr ile ḳanda bitmez

[Derkenar]

Siḥrī — Ḫaddüñ miṣāli ter gül bir gülsitānda bitmez
Ḳaddüñ miṣālī ṭūbā bāġ-ı cinānda bitmez

Bahr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Ṣānī Beg — Biz ki Yūsuf gibi bir Maḥbūb-ı Kenʿān isterüz
Pāyine yüz sürmege bir pāk-dāmān isterüz

Cinānī-i Bursevī — Küşte-i hecrüz ṣafā-yı vaṣl-ı cānān isterüz
Ḳālib-i efsürdeyüz ḥaşr olmaġa cān isterüz

Ḫişālī — Ṣanma cānā bu ten-i efsürdeye cān isterüz
Laʿl-i can-baḫşuñ gibi ʿĪsī-i devrān isterüz

[Derkenar]

Niyāzī — Mübtelā-yı derd-i hecrüz vaṣl-ı cānān isterüz
Derd-mendüz dostlar bu derde dermān isterüz

Nişānī — Biz ki hengām-ı seḥerde feyż-i Raḥmān isterüz
Ārzū-yı vuṣlatile rāḥat-ı cān isterüz

Rūḥī — Siz bizi ṣanmañ cihān mülkinde ʿunvān isterüz
Bendesi olmaġa bir sulṭān-ı zī-şān isterüz

215a

Baḥr-i Hezec-i Maḥẕūf-ı Maḳṣūr

Sulṭān Süleymān — Olurdı yārı ḳucmaḳ pīrehensiz
Eger cān tensiz olsa gül dikensiz

Helākīyü'l-ḳāḍī — Gel ey ġonca ne dirlik baña sensiz
Ki bülbül gülsüz olmaz gül dikensiz

Nūrīyü'l-kātib — Eger cān görmek isterseñ bedensiz
Yüri cānānı seyr it pīrehensiz

Şemʿī — Ḳucam dirdüm nigārı pīrehensiz
Çürütdüm varumı ḳaldum kefensiz

Seyyid ʿĀşıḳ Çelebi — Ṣarılsam ol nigāra pīrehensiz
Ḳayırmazdum eger ḳalsam kefensiz

Ḫişālī — Ṣaran penbe nigārı pīrehensiz
Ḳayırmaz ḳalsa öldükde kefensiz

Velehu Ḫişālī — Bu gün cānānı ṣardum pīrehensiz
Ḳalursam ġam degül yarın kefensiz

Velehu Ḫişālī — Nigārı çün ki ṣarduñ pīrehensiz
Dilā ġam çekme ḳalursañ kefensiz

Velehu Ḫişālī — Ṣaran ol penbe cismi pīrehensiz
Ne ġam ḳalursa öldükde kefensiz

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Meşāmī-i Ḳonevī — Cefā vü mihrüñ ol cānān birin bilür birin bilmez
Ġam u şāduñ dil-i nālān birin bilür birin bilmez

Beyānī — Sitemle luṭfuñ ol cānān birin bilür birin bilmez
Nice kim ʿāşıḳ-ı nālān birin bilür birin bilmez

Ḫişālī — Vefā vü cevrüñ ol cānān birin bilür birin bilmez
Belā-keş ʿāşıḳı her an birin bilür birin bilmez

[Derkenar]

ʿĀrifī-i Ġalaṭavī — Feraḥla ġuṣṣanuñ cānān birin bilür birin bilmez
Ġamile şādīnüñ bu cān birin bilür birin bilmez

Velehu

Vālihī-i Üskübī — Ne mümkin idi sāġ olmaḳ ben ey rūḥ-ı revān sensiz
Ḫayāl-i vuṣlatuñ olmasa cismüm içre cān sensiz

ʿİlmī — Zemīni ġarḳa virdi cūş idüp eşk-i revān sensiz
Fenāya vardı āhum āteşinden āsmān sensiz

Ṣānī Beg — Düşer mi baña ʿazm-i ḫāne-i pīr-i muġān sensiz
Ne mümkindür içem varup şarāb-ı erġuvān sensiz

Ḫişālī — Baña zindān-ı derd ü ġamdur ey sāḳī cihān sensiz
Ḥarām olsun içersem ger şarāb-ı erġuvān sensiz

Sulṭān Süleymān — Göñül bir dem ḳarār itmez eyā rūḥ-ı revān sensiz
Fiġān u āh u zār eyler tenüm içinde cān sensiz

İbni Kemāl Paşa — Nedür cennet temāşāsı eyā ḥūr-ı cinān sensiz
Olur mı ʿāşıḳ-ı dil-ḫasta ḫandān bir zamān sensiz

ʿAbdülġanī Efendi — Ḳaçan kim ʿazm-i gülzār itsem ey serv-i revān sensiz
Baña her berg-i gül bir dāġ olur güyā hemān sensiz

Ḫişālī — Baña dirlik ne mümkin idi ey rūḥ-ı revān sensiz
Ümīd-i būs-ı laʿlüñ olmasa cismümde cān sensiz

215b

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Vālihī-i Üskübī — Muẓtarib olsa göñül fikret-i çendān olmaz
Āb cünbān olıcaḳ ʿaks-i nümāyān olmaz

Ḫālişī Beg — Virmesek başı göñül vuṣlata imkān olmaz
Terk-i cān eylemeyen vāṣıl-ı cānān olmaz

Ḫişālī — Ḳanġı ʿāşıḳ ki ġubār-ı reh-i cānān olmaz
Kūy-ı yāra sefer itmek aña āsān olmaz

ʿAzīmī — Ḥaḳ bilür sencileyin dil-ber-i fettān olmaz
Dem mi var iki gözüm hecrile giryān olmaz

Ḫişālī — Ḳanı ol gün ki göñül derdle nālān olmaz
Ḳanı ol dem ki gözüm hecrile giryān olmaz

[Derkenar]

Sīne-çāk — Ṣūretin dürmegile ṣūfī müselmān olmaz
Ḫātem urunmaġıla dīv sulṭān olmaz

Semāʿī — Ruḫları āli gibi bir gül-i ḫandān olmaz
Ḳaddi reftārı gibi serv-i ḫırāmān olmaz

Rūḥī — Bülbül-i dil gibi bir ʿāşıḳ-ı nālān olmaz
ʿĀrıż-ı yār gibi seyr-i gülsitān olmaz

Baḥr-i Hezec-i Aḫreb

Bāḳī Efendi — Feryāduma ol ḳāmet-i şimşād yetişmez
Beñzer ki anuñ güşına feryād yetişmez

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Gīsūsına āh-ı dil-i nā-şād yetişmez
Bir şīr ü çābükdür o kim bād yetişmez

Bāḳī Efendi — Bisāṭ-ı ʿıyşe ḳadem başdı nāzile nev-rūz
Şükūfe perde-serāy-ı ʿademden itdi bürūz

ʿĀlī Efendi — Zamāne ḳaḥbe-i nā-pāke beñzedi şeb ü rūz
Çepellik eyledi dünyā yüzini berd-i ʿacūz

Hilālīyü'l-ʿAcem — Ez-ān çi sūd ki nev-rūz şud cihān-efrūz
Ki bī-tu rūz u şeb men berāberest imrūz

Sulṭān Süleymān — Çün mey-ḫorī vü rūy-ı tu gerded cihān-firūz
Ḫurşīd-i bī-fürūġ şeved çün çerāġ-ı rūz

ʿĀlī Efendi — Ṭaş atmaġı vefā şanup ol ṭıfl-ı sīne-sūz
Başın yarar gözin çıḳarur şīvenüñ henūz

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Gül oldı bezm-i bāġda şemʿ-i cihān-firūz
Pervāneveş hezārda olsa ʿaceb mi sūz

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Yaḥyā Beg — Baña bu cevri kim devrān ider gül yüzlü yār itmez
Yolında ol mehüñ bir gün öñürdi ḫak-sār itmez

Ḫālişī Beg — Şehā göñlüm düşelden ʿaşḳa bir yerde ḳarār itmez
Gedā-yı kūyuñ olmaḳdan senüñ hergiz firār itmez

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Göñülden nāvek-i ḳavs-i ḳażā hergiz güẕār itmez
Ḫadeng-i ġamzeden ġayrı aña bir nesne kār itmez

Fużūlī — Niçün ol şemʿ-i kāfūr üzre kilkin müşg-bār itmez
Yazup bir riḳʿa biñ luṭfa bizi ümmīd-vār itmez

216a

Bahr-i Remel-i Mecnūn

Yaḥyā Beg — Ḳayd-ı dünyāya esīr olanı ḥayvān bilürüz
Mest-i lā-yaʿḳıl u dīvāne vü ḥayrān bilürüz

Velehu Yaḥyā — Seni ḫūb eylemişüz ḫüsrev-i devrān bilürüz
Kākülüñ gibi ser-āmedlere sulṭān bilürüz

Ḫişālī — Seni bu ḥüsnile biz server-i ḫūbān bilürüz
Mālik-i Mıṣr-ı ḥüsün Yūsuf-ı Kenʿān bilürüz

Velehu Ḫişālī — Biz senüñ lāle-ruḫuñ lāle-i nuʿmān bilürüz
Laʿl-i yaḳūt lebüñ laʿl-i Bedaḫşān bilürüz

Velehu Ḫişālī — ʿĀşıḳuñ çeşm-i terin lücce-i ʿummān bilürüz
Ḳana yunmış müjesin pençe-i mercān bilürüz

Veznī — Cismümde gözüm yaşı bir seyl-i türāb-āmīz
Çeşmümde lebüñ ʿaksi bir āteş-i āb-āmīz

Ḳınalı ʿAli Çelebi — Ḫoşdur baña laʿlüñden güftār-ı ʿitāb-āmīz
Cān-perver olur zīrā cüllāb-ı şarāb-āmīz

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Ġāzī Giray Ḫān — Gāh gāhī def‘-i ġamçün bādeler nūş eylerüz
Geştī-i mey pür dilā deryā gibi cūş eylerüz

Velehu Ġāzī Ḫān — Bezm-i ġamda derd-i dilden ḫum gibi cūş eylerüz
Yād idüp deşt illerini gönlümüz ḫoş eylerüz

Dervīş Paşa — Bezm-i ġamda derd-i dilden ḫum gibi cūş eylerüz
Dem-be-dem peymāneveş ḫūn-ı ciger nūş eylerüz

Velehu Dervīş Paşa — Muṭrib-i ġam-sāzınuñ āvāzını gūş eylerüz
Kendümüz bu derdile ḥayrān u medhūş eylerüz

Ḥācī Dervīş — Bāde-i bezm-i elesti gül gibi nūş eylerüz
Anuñile kendimüz her demde ser-ḫoş eylerüz

Velehu Ḥācī Dervīş — ‘Aşḳile gāhī ḫurūş idüp gehī cūş eylerüz
Yeṣrib ü Baṭḥāyı anup gönlümüz ḫoş eylerüz

Sipāhīyü'l-kātib — Gāh olur kim derd-i zehr-ālūd-ı ġam nūş eylerüz
Cānımuz cām-ı belādan mest ü medhūş eylerüz

Ḫişālī — ‘Iyş u ‘işret eylesek dürd-i belā nūş eylerüz
Gönlümüz cām-ı ġamuñla mest-i bī-hūş eylerüz

216b

Ḫayālī Beg — Ḳākül-i müşgīn-i canānuñ perīşān ḥāliyüz
Ġuṣṣanuñ ser-geştesi derd-i ġamuñ pā-māliyüz

Ḫāverī — Leylī-i zülf-i nigāruñ biz perīşān ḥāliyüz
Fi’l-meṣel Mecnūn-ı āşüfte-dilüñ emṣāliyüz

Ḫişālī — Zülf-i ‘anber-bār-ı cānānuñ perīşān ḥāliyüz
Rūz u şeb göstermiyor ḫayl-i ḫayāl-i ḫāliyüz

Baḥrī-i Ṭamaşvarī — Meylimüz yoḳ bu fenā dünyāya ey dil ‘ālīyüz
Ṣūretā gerçi fenā līkin cihān ḳattāliyüz

Seḥāyī-i ʿAcem — Ġamzeñ ḫadenginüñ şanemā sīne-çākiyüz
Ḳorḳutma ḫançerüñle ki anuñ helākiyüz

Yaḥyā Beg — Bir ādem öldürüci perīnüñ helākiyüz
Biñ cānile ölümlüsüyüz sīne-çākiyüz

Raḥmī-i Bursevī — Ṣaḥn-ı ġabrāyı gelüp eyledi zīver nev-rūz
Oldı Ḫaḍrāda meger Ḫıżrıla hem-ser nev-rūz

Ḫişālī — Virdi ġabrāya yine zīnet ü zīver nev-rūz
Oldı ḫadrāda meger Ḫıżrile hem-ser nev-rūz

Velehu Ḫişālī — Çemen aʿyānın idüp luṭfına maẓhār nev-rūz
Ḫalʿ-i fāḫire giydürdi ser-ā-ser nev-rūz

Velehu Ḫişālī — Gülşene virdi yine zīnet ü zīver nev-rūz
Eyleyüp şāh-ı güli luṭfına maẓhar nev-rūz

Velehu Ḫişālī — Cünd-i sermāyı ṣıdı gönderüp ʿasker nev-rūz
Gülşen iḳlīmini feṭḥ itdi ser-ā-ser nev-rūz

Velehu Ḫişālī — Cünd-i sermāya çeküp sedd-i Skender nev-rūz
Oldı şevḳetle çemen taḫtına Dāver nev-rūz

Velehu Ḫişālī — Çekdigi dem çemen iḳlīmine ʿasker nev-rūz
Cünd-i sermāyı ṣıyup oldı muẓaffer nev-rūz

217a

Sulṭān Süleymān — Ele sāġar alalum şevḳile rindāne biraz
Geldiñüz açılalum gülşene yārāne biraz

Bāḳī Efendi — Ḳızarur bādeden ol nergis-i mestāne biraz
Mey-i nāb içse gözi māyil olur ḳana biraz

Dāʿī — ʿArż idüp sūz-ı ġam-ıʿaşḳını pervāne biraz
Yandı yaḳıldı gice şemʿ-i şebistāne biraz

Ümīdī Çelebi — Nūş idüp cām-ı mey-i nābı ẓarīfāne biraz
İdelüm yine ayaḳ seyrini rindāne biraz

Ḫişālī — Ayaḳ ayaḳ varalum meclis-i rindāne biraz
Dest-gīr olur ise sāġar u peymāne biraz

[Derkenar]

Seyyid ʿĀşıḳ Çelebi — ʿUḳde bağlar diyü ʿuşşāḳ perīşāne biraz
Elledi zülf-i girih-gīri yine şāne biraz

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb

Ḥāfıẓ-ı Sirozī — ʿĀşıḳlaruz belā-zedeler mübtelālaruz
ʿĀlemde bir maḥabbete ḳalmış gedālaruz

Uṣūlī — Āvāreler felek-zedeler bī-nevālaruz
ʿĀlemde bir maḥabbete ḳalmış gedālaruz

Revānī Beg — Ṣūfī ṣanur ki mey-gedede biz gedālaruz
Mey devletinde beglik ider pādişālaruz

Bāḳī Efendi — Nām ile nengi terk idici bī-nevālaruz
Rāh-ı maḥabbete düşeli ḫāk-pālaruz

Ḥarīrī — Ẓāhirde şāh-ı ʿaşḳa ḳul olmış gedālaruz
Bāṭında dil vilāyetine pādişālaruz

Dürrī Çelebi — Bülbül gibi felek-zedeler bī-nevālaruz
Dünyāda bir esīr-i maḥabbet gedālaruz

Ḫişālī — Faḳr u fenāyile bizi ṣanma gedālaruz
Bendeñ olalı mülk-i ġama pādişālaruz

[Derkenar]

Riyāżī Efendi — Ṭūṭī diline gül yüzine mübtelālaruz
Ṭatlu dile güler yüze ʿāşıḳ gedālaruz

Żaʿīfī — Āyīne-i cemālüñile pür-ṣafālaruz
Dīdāra māyilüz güzelüm bī-riyālaruz

Ḫişālī — Düşdük hevā-yı kākülüñe bī-nevālaruz
Bād-ı ṣabā-ṣıfat nice ehl-i hevālaruz

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Ḫişālī — Ḳıble semtinden esüp yine ṣabā-yı nev-rūz
Eyledi cāmiʿ gülşende ṣalā-yı nev-rūz

Seyrīyü'l-ḳādī — Ṣavta gelse n'ola murġan-ı hevā-yı nev-rūz
Ḫoş gelür tabʿa bu günlerde ṣadā-yı nev-rūz

Tīġī Beg — Bir olaydı şeb-i vuṣlatla ṣafā-yı nev-rūz
Yılda bir esmez idi dehre hevā-yı nev-rūz

Seyyid Feyżī Beg — Añdurup gülşen-i cānānı hevā-yı nev-rūz
Eyledi murġ-ı dil ü cānı hevāyı nev-rūz

Bezmī-i Aʿmā — Bir ṣabāḥ esdi yine bād-ı ṣabā-yı nev-rūz
Muʿaddel eyledi āfāḳı hevā-yı nev-rūz

Ḫişālī — Cāmiʿ gülşene geldükde ṣabā-yı nev-rūz
Virdi murġān-ı gülistāna ṣalā-yı nev-rūz

Velehu Ḫişālī — Ṣubḥ-dem esdi bugün bād-ı ṣabā-yı nev-rūz
Ḳıldı eḥibbā yine emvātı hevā-yı nev-rūz

Velehu Ḫişālī — Çīn-i seḥer esdi bugün bād-ı ṣabā-yı nev-rūz
Ḫaṣṣ u ʿāma ider ey yār ṣalā-yı nev-rūz

[Derkenar]

Ḫişālī — Ḳıble semtinden esüp bād-ı ṣabā-yı nev-rūz
İʿtidāle yine yüz ṭutdı hevā-yı nev-rūz

217b

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Sulṭān Murād — Vaṣl-ı dil-ber gibi üftādeye bir kām olmaz
Ṣāyim-i hecr olana böylece bayrām olmaz

Derv̄īş Paşa — Bezm-i miḥnetde baña d̄īde gibi cām olmaz
Eşk-i ḫūn̄īnüme beñzer mey-i gül-fām olmaz

Ḳabūl̄ī Efendi — N̄īk-nām olsa cihānda kişi bed-nām olmaz
Ezel̄ī puḫte olanda ṭamaʿ-ı ḫam olmaz

Vālih̄ī-i Üskūb̄ī — Fürḳatüñ rūz-ı ḳıyāmet gibidür şām olmaz
İrişüp rūze-i hecr āḫire aḫşām olmaz

Seyyid Feyżī Beg — Dime ruḫsāruma ḫaṭṭ geldügi eyyām olmaz
Ḳanı bir gün güzelüm āḫiri aḫşām olmaz

Bezm̄ī-i Aʿmā — Būse-i zülfine yārüñ iñen ebrām olmaz
Her dem ey ʿanber-sārā ṭamaʿ-ı ḫām olmaz

Ḫiṣāl̄ī — Eşk-i gül-gūnuma çeşmüm gibi bir cām olmaz
Laʿl-i nābuñ gibi sāḳ̄ī mey-i gül-fām olmaz

[Derkenar]

Yaḥyā Efendi — Dime ebrāmile ol serv-i dil-ārām olmaz
ʿĀşıḳa māyil olur böyle dil ārām olmaz

Velehu

Bāḳ̄ī Efendi — Dehen-i ġoncada ol laʿl-i şeker-bār olmaz
Bülbül-i bāġda bu leẕẕet-i güftār olmaz

Ḫudāȳī Efendi — Her kimüñ manẓarı bir çihre-i gül-nār olmaz
Ravża-i cismi anuñ maẓhar-ı envār olmaz

Lisān̄ī Efendi — Meyve-i laʿl-i leb-i yār gibi bār olmaz
ʿĀşıḳ-ı ḫasta-dile ol daḫi her bār olmaz

Celāl Beg — Şerbet-i vaṣluñ umarsa dil-i bīmār olmaz
Bu meṣeldür ölecek ḫastaya timār olmaz

Ḫātemī Beg — Āsitānuñda baña ġuṣṣa vü ġam ʿār olmaz
ʿĀḳıl olan kişiye gökde bulut bār olmaz

Seyyid Feyżī Beg — Ġam-ı cānānile ol kimse ki bīmār olmaz
Şerbet-i vaṣlile ey dil aña timār olmaz

Ḫişālī — ʿArʿar-ı servde ol şīve-i reftār olmaz
Ṭūṭī vü ḳumrīda ol leẕẕet-i güftār olmaz

Velehu Ḫişālī — Dehen-i ġoncada dirsin baña güftār olmaz
Yoḳ dime ey dil-i dīvāne yüri var olmaz

[Derkenar]

— — Cürʿa-dān tekyede her şaḫṣa sezā-vār olmaz
Ki her abdāl dedem vāḳıf-ı esrār olmaz

Sulṭān Muṣṭafā — Var mı bir dem ki felekden baña āzār olmaz
Bir gün olur mı göñül ġuṣṣa ile zār olmaz

Şemʿī — Ṣanemā sencileyin yār-ı vefā-dār olmaz
Nitekim sencileyin ʿāṣıḳ-ı ġam-ḫʷār olmaz

— — Ḳalbi her bī-ḫaberüñ maḥrem-i esrār olmaz
Çeşmi her bī-baṣaruñ lāyıḳ-ı dīdār olmaz

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Hāşimī-i Bursevī — Dem-be-dem fikr-i dehān-ı yārdur eglencemüz
Ḥamdülillāh yoḳ degüldür vardur eglencemüz

Niyāzī-i Üsküdārī — Güşe-i dilde ḫayāl-i yārdur eglencemüz
Bülbül-i ʿaşḳuz bizüm gülzārdur eglencemüz

Meşāmī-i Ḳonevī — Dem-be-dem āh u fiġān u zārdur eglencemüz
Devlet-i ʿaşḳuñda şāhum vardur eglencemüz

Ḫişālī — Bülbül-i ʿaşḳuz gül-i gülzārdur eglencemüz
Gülşen-i ʿālemde gül ruḫsārdur eglencemüz

Velehu Ḫişālī — Şevḳ-i rūyuñla gül-i gülzārdur eglencemüz
Āfitābum mihr-i pür-envārdur eglencemüz

[Derkenar]

Velehu Ḫişālī — Vaṣla irdük rūyet-i dīdārdur eglencemüz
Ṣubḥ olınca şemʿ-i pür-envārdur eglencemüz

Velehu Ḫişālī — Dīdede her dem ḫayāl-i yārdur eglencemüz
Ḳande iseñ yoḳ degüldür vardur eglencemüz

Ḫāletī-i Nesl-i Gülşenī — Künc-i miḥnetde ḫayāl-i yārdur eglencemüz
Güşe-i vaḥdetde āh u zārdur eglencemüz

Ḫayretī Beg — ʿĀşıḳuz her dem ḫayāl-i yārdur eglencemüz
Ehl-i ʿaşḳuz ḳande ise vardur eglencemüz

Seyyid Feyżī Beg — Ṣanmañuz kim dirhem ü dīnārdur eglencemüz
Ṣoḥbet-i ʿirfānile eşʿārdur eglencemüz

Ḫişālī — Ḥamdülillāh ruyet-i dīdārdur eglencemüz
Ṣubḥ olınca şemʿ-i pür-envārdur eglencemüz

218a

Seyyid Ālī — ʿAyb eyleme zāhid bizi mestāne-i ʿaşḳuz
Üftāde-i ḫāk-i der-i mey-ḫāne-i ʿaşḳuz

Velehu Seyyid Ālī — Dil-sūḫte-i bezm-i ṭarab-ḫāne-i ʿaşḳuz
Sevdā zede-i şāhid-i kāşāne-i ʿaşḳuz

Meẕāḳī-i Bosnevī — Biz kim bir alay rind-i ṭarāb-ḫāne-i ʿaşḳuz
Çaḳ bezm-i ezelden berü mestāne-i ʿaşḳuz

Ḫişālī (boş)

Nefʿī Çelebi Rindān-i ḫarābātī vü mestān-ı elestüz
Maḥşerde daḫi cām-ı mey-i ʿaşḳile mestüz

Cevrī-i Stanbulī Ṣanmañ bizi ṣūfī gibi seccāde-perestüz
Biz secde-ber-i gūşe-i miḥrāb-ı elestüz

Velehu Cevrī Biz ġamze-i dil-berle ḳadeḥ-nūş-ı elestüz
Bir neşve ile cilve-ger olmış iki mestüz

Velehu Cevrī Biz ṭurfe ḥarīfān-ı heves-bāz-ı elestüz
Huşyārile huşyār oluruz mestile mestüz

Rūḥī-i Baġdādī Ṣanmañ bizi kim şīre-i engūrile mestüz
Bir ehl-i ḫarābātdanuz mest-i elestüz

Şināsī Biz tā ezelī cām-ı mey-i ʿaşḳile mestüz
Rüsvā'i-yi peymāne-keş-i bezm-i elestüz

218b (Boş)

219a

Ḫişālī Kūyuñda yiler ṣubḥ u mesā bād-ı ṣabāyuz
Bir yerde ḳarār eylemezüz ehl-i hevāyuz

Nefʿī Çelebi Āşüfte esīrān-ı ḫam-ı zülf-i dü-tāyuz
Dīvāne degül silsile cünbān-ı belāyuz

Cevrī-i Stanbulī Ṣūfī degülüz mest-i mey-i ʿaşḳ-ı Ḫudāyuz
Zāhid degülüz ḫāne ber-endāz-ı riyāyuz

Mezāḳī-i Bosnevī Biz kim ʿālem-efraḫte-i selb ü recāyuz
Müstaġnī-i ʿālem bir alay ehl-i fenāyuz

Ḫişālī Biz ḳāfile sālār-ı reh-i ʿaşḳ-ı Ḫudāyuz
Her kim ki bize pey-rev olur rāh-nümāyuz

Vālihī-i Üsküb ī Hecrüñde hevā-yı ġam-ı ḫāle heves olmaz
Maʿlūmdur eyyām-ı şitāda meges olmaz

Cevrī-i Stanbul ī Gülzār-ı maḥabbetde ki ḫār-ı heves olmaz
Enfās-ı nesīmile hevā hem-nefes olmaz

Riyāżī Efendi Sālikde serv-i berg-i hevā vü heves olmaz
Zinhār bu yolda nigeh-i nāz pes olmaz

219b, 220a, 220b, 221a (Boş)

221b

Necāt ī Beg Ġam-ı cānāneyi her cān götürmez
Ki degme memleket sulṭān götürmez

Naẓm ī-i Edirnev ī Benüm zārīligüm cānān götürmez
Bel ī her dem belāyı cān götürmez

Ḫiṣāl ī Sirişküm naḳdini hemyān götürmez
Ne hemyān dīde-i giryān götürmez

ʿAṭāy ī-i Nevʿī-zāde Ṣalan dil zevraḳın deryā-yı eşke ḳarasın görmez
Ḥabāb-āsā şikest olur gider bir pāresin görmez

222a

Baḥr-i Hezec-i Müsemmen-i Sālim

Ẕāt ī Beg Bizümle itdügi ʿahdi dirīġā yār aña gelmez
Gidipdür var ise ḫāṭırlarından bu yaña gelmez

ʿĀl ī Efendi Cihān bir pīre-zendür kimseye andan vefā gelmez
Ne dirlerse gelür mir'āt-ı ṭabʿından ṣafā gelmez

İsḥaḳ-ı Üsküb ī Cefā vü cevrin arturdı yine ol bī-vefā gelmez
Güzelden her ne dirsek hep gelür ammā vefā gelmez

Cinānī-i Bursevī
Dilā sen geldüñ ammā yār hīç senden yaña gelmez
Unutmuşdur meger kim itdigi ʿahdi aña gelmez

Muṭīʿī
Gözüm yollarda ḳalmışdur görüñ ol dil-rubā gelmez
Bugün bu ḳalb-i nā-şāde anuñçün hīç şafā gelmez

Menbaʿī
Vefā resmin mücerred fehm idenlerden cefā gelmez
Aṣīl azmaz cihānda merd-i kāmilden ḫatā gelmez

Ḫişālī
Gelür çerḫ-i felekden cevr ü ẓulm ammā vefā gelmez
Leʾīm ü nākes ü dūn u denīlerden ʿaṭā gelmez

Velehu Ḫişālī
Ḳatı hercāyīdür dünyā dilā andan vefā gelmez
Anuñçün terk idüp giden yine bir gün çıḳa gelmez

[Derkenar]

Vāḳıfī
Dilā bu ḫān-ḳāha böyle bedr-i pür-żiyā gelmez
Dil ü cānile sālik-i müfaḫḫir āl ʿabā gelmez

Refāhī
Bu ʿālī tekyegāha böyle bir merd-i Ḫudā gelmez
Kudūretden muṣaffā ḳalbi āl-i Muṣṭafā gelmez

Velehu

Fużūlī-i Baġdādī
Ne dil-ber kim dem-ā-dem ʿāşıḳa ʿarż-ı cemāl itmez
Ḳalur nāḳıs bolup feyż-i naẓar kesb-i kemāl itmez

Velehu Fużūlī
Ḫayāliyle tesellīdür göñül meyl-i viṣāl itmez
Göñülden ṭaşra bir yār olduġın ʿāşıḳ ḫayāl itmez

Dürrī Çelebi yü'l-kātib
Şu kim ʿāşıḳ geçer kūyuñda saña ʿarż-ı ḥāl itmez
Zevālile geçer ʿömri anuñ kesb-i kemāl itmez

Ḫişālī
Şu kim ḥüsn āsmānında dilā ʿarż-ı hilāl itmez
Muḳarrerdür zevāli gün-be-gün kesb-i kemāl itmez

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Şeyḫ İbnü'l Vefā — Yazdığın çün ki ezelde dost taġyīr eylemez
Her ki ʿārifdür bu remzi bildi tedbīr eylemez

Laṭīfī-i Ḳasṭamonī — Yazdığın hīç kātib-i taḳdīr-i taġyīr eylemez
Ol nüvişti maḥv idüp bir daḫi taḥrīr eylemez

Ḫişālī — Gerçi ḫayr ü şerle kes taḳdīri taġyīr eylemez
Ṭāʿat-i Bārī'de ʿāḳıl līk taḳṣīr eylemez

[Derkenar]

Seyyid ʿĀşıḳ Çelebi — Ḥükm-i taḳdīr-i ḳażāyı kimse taġyīr eylemez
Cidd ü baḫt olmasa cidd ü saʿy teʾṣīr eylemez

Velehu

Yaḥyā Efendi — Eyle merdümlik sevād-ı çeşmümi ey eşk-i āz
Yāre ʿarż eyle süveydā-yı dilüñ ḥālin biraz

Cemālī Çelebi — Kūh-ken bīhūde ḫāke baş ḳoyup öldüm dimez
Ey ṭabīb-i cān u dil ṣaġ baş yaṣdıḳ istemez

— — Ḫavf ider ʿuşşāḳ derdin saña geh dir geh dimez
Ġamze-i cellāduña emr it devirsün derdimüz

Ḫişālī — Ḫasta-dil tīġ-i cefāda olsa da hīç ġam yimez
Laʿl-i cān-baḫşuñdan özge derde dermān istemez

[Derkenar]

Sulṭān Süleymān — ʿĀşıḳ-ı ser-bāz olan ʿaşḳ içre hergiz ġam yimez
Miḥnet ü derdile olsa kimseye ḥālin dimez

222b

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Sulṭān Meḥmed Fātiḥ — Yoḳ durur ẓulme rıżāmuz ʿadle biz māyillerüz
Gözlerüz Ḥaḳḳuñ rıżāsın emrine ḳāyillerüz

Rūḥī-i Baġdādī — Beste-i zencīr-i zülf-i yār olan bī-dillerüz
Ṭutmışuz dīvānelik semtin velī ʿāḳıllaruz

Tīġī Beg — Baḳmazuz eksikligine ādemün kāmillerüz
Kendümüzden añlaruz noḳṣānı biz ʿāḳıllaruz

Behişṭī Efendi — Ehl-i ʿilm adına bir ḳaç oñmaduḳ cāhillerüz
Mekteb-i ḥüsn-i ʿilimde ṭıfl-ı nā-ḳābillerüz

Ṣafāyī — Ḥażret-i sulṭān-ı ʿadlüñ ḳulına kāyillerüz
Sālik-i rāh-ı ʿadālet bende-i māyillerüz

Cinānī-i Bursevī — Emr-i şerʿi sanmañuz icrāda biz rācillerüz
Şeh-süvār-ı rāh-ı ʿadlüz ʿilmile ʿāmillerüz

Ḫiṣālī — Biz kemend-i zülf-i yāre bend olan bī-dillerüz
Eylerüz ʿarż-ı cünūn gāhī velī ʿāḳillerüz

Velehu

Ḫuşūʿī Beg — Şāneveş biz zülf-i ʿanber-fāma girmiş çıḳmışuz
Murġ-ı vaḥşīyüz ki güyā dāme girmiş çıḳmışuz

Fezāyīyü'l-ḳāḍī — Câme-ḫʷāb-ı yār-ı sīm-endāma girmiş çıḳmışuz
Kaʿbe-i kūyında şan iḥrāma girmiş çıḳmışuz

ʿAbdīyü'l-ḳāḍī — Bir yüzi māhile şehr-i Şāma girmiş çıḳmışuz
Şan anuñla pister-i aḫşāma girmiş çıḳmışuz

Ḫiṣālī — Nār-ı hecr-i yār-i sīm-endāma girmiş çıḳmışuz
Derledük ḫaylice şan ḥammāma girmiş çıḳmışuz

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

ʿİlmī — Göñül zāhidlenüp meclisde hūy u hāya baş egmez
Ṭarīḳinde ḳavīdür degme bir ġavġāya baş egmez

Hezārī — Ḳaşuñ bir māh-ı nevdür gökde cānā aya baş egmez
Müjeñ bir tīrdür gūyā ki degme yāya baş egmez

Ümīdī Çelebi — Leb-i cān-baḫşı var iken göñül ʿİsīye baş egmez
Ḳadinüñ sāyesinde ḫoş geçer ṭūbāya baş egmez

Ḫişālī — Gören mihr-i ruḫuñ cānā felekde aya baş egmez
Leb-i laʿl-i revān-baḫşuñ şoran ʿİsīye baş egmez

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Ḳabūlī Efendi — Bir melāmet-dīde bir ḳaç deşt-i ġam-verzīdeyüz
Kākül-i ḫam-be-ḫam-ı dil-ber gibi pīçīdeyüz

Tīġī Beg — Gāh seyr-i ʿārıż-ı dil-dārla şādīdeyüz
Gāh sevdā-yı ḫaṭ-ı yārile ġam-verzīdeyüz

Ḫişālī — Gāh derd-i miḥnet ü ġamda gehī şādīdeyüz
Çekmezüz ġam yārdan aġyārdan rencīdeyüz

[Derkenar]

Refīḳī-i İnebaḫtī — Ārzū-yı vaṣl-ı dil-dārile biz şādīdeyüz
Çekmezüz ġam yārdan aġyārdan rencīdeyüz

223a, 223b (boş)

224a

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb

Mesīḥī Beg — Ben çekmeyüm diyü ʿalim-i āh-ı cān-güdāz
Baña egildi minnet ider çerḫ-i ser-firāz

Şemʿī — İncinme gördügümce seni eylesem niyāz
Zīrā cefāyı artıḳ idersin vefāyı az

Siyāḥīyü'l-kātib — Gönlüm aḳıtdı şu gibi bir serv-i ser-firāz
Reftār-ı ḫoş-ḫırāmı dil-ārā o dil-nüvāz

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Olsañ n'ola şikār dile ey teẕerv-i nāz
ʿUşşāḳ içinde az bulınur öyle pāk-bāz

Seyyid Feyżī Beg — ʿUşşāḳa itmesün iñen ol serv-i nāz nāz
Bulmaḳ dilerse gülşen-i ḥüsn içre imtiyāz

[Derkenar]

Ḫişālī — Luṭf itsün itmesün bize ol serv-i nāz nāz
Olmaḳ dilerse gülşen-i ḥüsn içre ser-firāz

Hilālī — Eflāke irse başı n'ola ey nihāl-i nāz
Ḳaddüñ nihāli degmesidür serv-i ser-firāz

Şevḳī-i Şarḳī — Şaldı niḳābı māhdın ol serv-i ser-firāz
Çoḫ nuḳre-bāf donluları ḳıldı zer-ṭırāz

Aḥmed Paşa — Serv-i bülend-i ḳāmet-i maʿşūḳ-ı dil-nüvāz
Olmış nihāl-i gül gibi başdan ayaġa nāz

Belīġī — ʿĀşıḳ odur ki eyleye bir nāza biñ niyāz
Maʿşūḳ odur ki itmeye ḥadden ziyāde nāz

Hicrī — Zinhār ṣaḳla sırrıñı vir baş virme rāz
Sır virmeyince olmadı bir kimse ser-firāz

Ḫişālī — Ḥadden aşurdı şīve vü nāzın o serv-i nāz
Olsa ʿaceb mi serv-ḳadi gibi ser-firāz

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Seyyid Feyżī Beg — Bir ġazāl-i Çīn içün ṣahrāya düşse gönlümüz
Zülf-i pür-çīnin görüp sevdāya düşse gönlümüz

Ḫişālī — Ḳays-āsā bir ṣaçı Leylāya düşse göñlümüz
Vāmıḳ olsaḳ bir yüzi ʿAẕrāya düşse göñlümüz

Velehu Ḫişālī — Naẓmda bir şāhid-i maʿnāya düşse göñlümüz
Ṭarz-ı ḫāṣ olsa güzel feḥvāya düşse göñlümüz

ʿĀrifī — Dostlar bir dil-ber-i zībāya düşse göñlümüz
Yine bir şūḫ-ı cihān-ārāya düşse göñlümüz

[Derkenar]

Nergisīyü'l-ḳāḍī — Ḥaẓẓ iderdük yine bir sevdāya düşse göñlümüz
ʿĀşıḳ olsaḳ bir ṣaçı Leylāya düşse göñlümüz

Cevrī — Jāleveş bir ġonca-i raʿnāya düşse göñlümüz
Sāye-āsā bir sehī bālāya düşse göñlümüz

Velehu

Aḥmed Paşa — Cān u dilden yine sen pādişehüñ bendesiyüz
Boynımuz ḳılca begüm kākülüñ efgendesiyüz

Seyyid Feyżī Beg — Mışr-ı ḥüsnüñ o perī dirse şeker ḫandesiyüz
Bizde sīb-i ẕekanı çāhınuñ efgendesiyüz

Ḫālişī Beg — Cān u dilden o perī-çihrenüñ efgendesiyüz
Bize mihrile vefā eyleyenüñ bendesiyüz

Ḫişālī — Ey göñül ol şeh-i sīmīn-bedenüñ bendesiyüz
Ḳatı çoḳ görmişüz iḥsānını şermendesiyüz

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Dürrī — Zāhidā şanma bizi kim ṣadr-ı ʿizzet isterüz
Bir bölük üftādeyüz ḫāk-i meẕellet isterüz

Tīġī Beg — Ehl-i dillerden viṣāl-i yāre himmet isterüz
ʿĀşıḳuz gerçi erenlerden velāyet isterüz

Seyyid Feyżī Beg — Ölmege yārüñ yolında bir işāret isterüz
Ġāzī-i ser-ḥadd-i İslāmuz şehādet isterüz

Ṣıdḳī-i Belġradī — Cān u dilden Ḥaḳḳa yüz ṭutduk hidāyet isterüz
Ṣıdḳile gerçek erenlerden şefā‘at isterüz

Ḫişālī — ‘Āşıḳ-ı ṣādıḳlaruz senden ṣadāḳat isterüz
Ġayrıya cevr ü cefā bize maḥabbet isterüz

Velehu Ḫişālī — Beẕl-i cān itmekde yoluñda işāret isterüz
Bundan özge ṣanma kim ‘izz ü sa‘ādet isterüz

224b

Baḥr-i Mużāri‘-i Müṣemmen

Seyyid Feyżī Beg — Dil ṭıflı nuḳl-ı lebden özgeyle ẕevḳ bulmaz
Yüz virme çün ki ey cān dīdāra ṭoymaġ olmaz

Neşāṭī — ‘Aḳlum alur o meh-rū seyre mecāl ḳalmaz
Meşhūrdur bu nükte dīdāre ṭoymaġ olmaz

Zemīnī — Vaṣluñ recā iderdüm senden o luṭf umulmaz
Yā hū seni efendi dīdāre ṭoymaġ olmaz

Zemīnī — Seyr itmegile ḥüsnüñ gönlüm teselli bulmaz
Gel ṣarılalum ey meh dīdāre ṭoymaġ olmaz

Ḫişālī — Öpsem ṭoyınca la‘lüñ çünki bilüñ ḳucılmaz
Yoḫsa güzel efendüm dīdāre ṭoymaġ olmaz

Vālīyü'l-ḳāḍī — Seyrüñle sīr olup göz hergiz ḳanā‘ bulmaz
Bezm āḫir olsun ey yār dīdāre ṭoymaġ olmaz

[Derkenar]

Kemālī — Bu g.r.m özge ḳuşdur degme çatala ḳonmaz
Birāder-i Cemālī — A.ñ s.k. ṭ.ş.ġ.m aġzı dili ṭoḳınmaz

Cemālī Çelebi
Serden çü ḥakk olup ḫaṭṭ ber ḫaṭṭ dahi yazılmaz
Ḳucmaḳ bilüñi ḥaḳḳum ḥaḳ incelür üzülmez

Sipāhī Beg
Şāhum bu ḥüsn ü ṣūret fānīde bāḳī ḳalmaz
Vaṣluña himmet ile dīdāre ṭoymaġ olmaz

Neşāṭī
Dūr eyleme cemālüñ senden bu cevr umulmaz
Çünki bilürsin ey meh dīdāre ṭoymaġ olmaz

Ṭarīḳī
Gördükde gün yüzüñi vaṣluñ bu ḳalbe gelmez
Meşhūr meṣeldür ey meh dīdāre ṭoymaġ olmaz

Necāḥī
Çeşmüm cemālüñe nāẓır göñlüm teselli bulmaz
Meşhūrdur elde dilde dīdāra ṭoymaġ olmaz

ʿAzīzī
Dil görse günde yüz kez ḥüsnüñ teselli bulmaz
Meşhūr meṣeldür ey meh dīdāre ṭoymaġ olmaz

Celālī-i Manastırī
Ṣanma kemend-i zülfüñ dil ḳaydına çözülmez
Bu vechile şikāra şāhin daḫi süzülmez

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Ḥükmī Efendi
Ṣūret-i ẓāhirile gerçi ki ʿālī-şānuz
Ḫāk-i rāh-ı fuḳarā bende-i dervīşānuz

ʿUbeydī Efendi
Ne Süleymān-ı zamānuz ne Cem-i devrānuz
Gel ḫarābāta bizi gör ki nice sulṭānuz

Vaḥdetī-i Baġdādī
Biz ki maʿḳūd-ı ġam-ı silsile-i cānānuz
Bir bölük göñli ṣınuḳ ʿahdi bütün yārānuz

Cinānī-i Bursevī
Milket-i faḳr u fenā taḫtgehinde ḫānuz
ʿĀleme ḥākim olan şehlerle yeksānuz

[Derkenar]

İlāhī — Cevher-i maʿrifet-i ʿilme efendi kānuz
Gerçi kemter ḳuluñuz līk şeh-i devrānuz

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb-i Mekfūf

Meşāmī-i Ḳonevī — Faḳr u felāket içre bulınmaz naẓīrimüz
Bir būriyāya munḥaşıruz yoḳ ḥaşīrümüz

Mesīḥī Beg — ʿAyb itme ṣūfī mey-gede oldıysa yirimüz
İrşādı bize böylece eyledi pīrimüz

Ḫişālī — ʿArż eylese ʿiẕārın o mihr-i münīrimüz
Evc-i felekde gün gibi olurdı yirimüz

Seyyid Feyżī Beg — Ḫuld-ı berīn olursa ʿaceb mi mesīrimüz
Vardur o şāh-ı ḥüsnüñ işiginde yirimüz

Miṣālī-i Edirnevī — Pervāneveş bizüm de od olmazdı yirimüz
Nā rāstī olmasaydı o şem-ʿi münīrimüz

[Derkenar]

Vālihī-i Üskübī — Ṣūfī verā-yı şeş cihet olalı yirimüz
İḳlīm-i ġayb-ı muṭlaḳ olupdur mesīrimüz

Ümīdī — Şāhuz diyār-ı meclise sāḳī vezīrimüz
Mey-ḫāne pīş-ḫᵛānı olupdur serīrimüz

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Sāʿī Çelebi — Diñmeye ölsek de eşk-i dīde-i nem-nākimüz
Eşmesi ola fenā ser-çeşmesinüñ ḫākimüz

Vālihī-i Üskübī — Āb-ı ʿaşḳile ezel taḫmīr olupdur ḫākimüz
Anuñiçün nār-ı hecr-i yārdan yoḳ bākimüz

—	Ġamdan āzād olmadı bir dem dil-i ġam-nākimüz Ṣanki miḥnetle ezel taḫmīr olupdur ḫākimüz
Ḫayālī Beg	Bülbül-i gülzār-ı miḥnetdür dil-i ġam-nākimüz Aña gūyā kim ḳafesdür sīne-i ṣad-çākimüz
[Derkenar]	
Velehu Ḫayālī	Sīnemüzden dir bunı eşbaḥa rūḥ-ı pākimüz Kim bizüz Ḥayy-ı ebed yoḳdur ecelden bākimüz
—	Olalı bu cīfeden müstaġnī rūḥ-ı pākimüz Kenz-i lā-yefnā bizüm yoḳdur fenādan bākimüz
Ḫudāyī Çelebi	Eyledüñ fānī reh-i ʿaşḳuñda cism-i ḫākimüz Ölmeden öldük bizüm yoḳdur ecelden bākimüz
225a	
Fevrī Efendi	Yer yarar yaluñ yaraḳdur āh-ı āteş-nākimüz Tīrden şemşīrden ḳalmadı ḳaṭʿan bākimüz
Ḫālişī	Bulalıdan varlıġa yoḳluḳda rūḥ-ı pākimüz Biz beḳāya irmişüz yoḳdur fenādan bākimüz
ʿĀrifī	Dem-be-dem evc-i ḳademden murġ-ı rūḥ-ı pākimüz Çaġırup feryād ider yoḳdur ecelden bākimüz
Żaʿīfī	Yoluña cān virmeden olmazdı hergiz bākimüz Ölicek cām-ı şarāb-ı laʿlüñ olsa ḫākimüz
Ḫişālī	Ṣāfdur āyīneveş mirʾāt-ı ṭabʿ-ı pākimüz Ġam ġubārından keder jenginden olmaz bākimüz
Velehu Ḫişālī	Ġuṣṣadan ḳurtulmadı bir dem dil-i ġam-nākimüz Derd ü miḥnetle meger taḫmīr olundı ḫākimüz

[Derkenar]

Seyyid ʿĀşıḳ Çelebi
Gün gibi rūşen olurdı ḫalḳa ẕihn-i pākimüz
Gird-i ẕillet ṭutmasa āyīne-i idrākimüz

ʿĀlī Beg
Gehī Cem bezmüz ey sāḳī gehī Rüstem neberdüz biz
Bugün meydānda sāġardan ḳılıcdan yaña merdüz biz

Seyyid Feyżī Beg
Gehī berg-i ḫazān gibi ġam-ı yārile zerdüz biz
Gehī gülzār-ı vuṣlatda muṭarrā sürḫ verdüz biz

ʿĀlī Efendi
Ne dilden kanġı fenden ṣorsalar ḥāżır cevābuz biz
Sükūt itdükçe baḥruz söyledükçe bir kitābuz biz

Yaḥyā Beg
Ne sulṭānuz ne dervīş ü ne şeyḫ-i kām-yābuz biz
Deminde ʿāşıḳına açılur söyler kitābuz biz

Seyyid Feyżī Beg
Ḳıyās eyler bizi ʿālem ṭufeyl-i nüh ḳıbābuz biz
Maḥabbet baḥri üzre cilve eyler bir ḥabābuz biz

Emrī-i Edirnevī
Ṭarılup dil-ber ġamından yāre aġyār olmazuz
Ġoncaveş dil-tengüz ammā hem dem-i ḫar olmazuz

Cinānī-i Bursevī
Kimse üstine düşüp yārine aġyār olmazuz
Olıcaḳ yār oluruz bir kimseye bār olmazuz

225b (boş)

226a

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Seyyid Feyżī Beg
Ṣanurlar ʿāşıḳ-ı ālüfteyüz cānāne müştāḳuz
Ḳamudan çekmişüz el ehl-i dil yārāne müştāḳuz

ʿAdnīyü'l-ḳādī
Cihān ẕevḳ ü ṣafāda bir ġam-ı cānāna müştāḳuz
Dem-i bezm-i ezelde mest olan yārāna müştāḳuz

Ḫişālī — Ḳulaḳdan ʿāşıḳuz ol şāh-ı ḥüsn ü āna müştāḳuz
O şūḫ u şengüle ol ġonca-i ḫandāna müştāḳuz

Velehu Ḫişālī — Gicem ḳadir günüm ʿıyd eyleyen cānāna müştāḳuz
ʿAceb ol mihr-i raḫşan ol meh-i tābāna müştāḳuz

Velehu Ḫişālī — Bizi şanmañ esīr-i bādeyüz mestāne müştāḳuz
Şarāb-ı cām-ı ʿaşḳı nūş iden rindāna müştāḳuz

[Derkenar]

Ḫişālī — Görürler gülşen-i ḥüsn-i ruḫ-ı cānāne müştāḳuz
Şanurlar bāġ-ı ʿadne ravża-i Rıḍvāna müştāḳuz

Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim

Rūḥī-i Baġdādī — Şanmañuz ʿālemde biz rifʿat temennāsındayuz
Dest-i ḳudret düzdügi ṣunʿuñ temāşāsındayuz

Nuṭḳī-i Baġdādī — Miḥnet-i zencīr-i zülf-i yār sevdāsındayuz
Küşte-i şemşīr-i nāz olmaḳ temennāsındayuz

Ḫişālī — Şanma kim biz devlet-i dünyā temennāsındayuz
Ṣunʿ-ı Ḥaḳḳa nāẓıruz ḥüsnüñ temāşāsındayuz

[Derkenar]

Ḫayretī Beg — Ṣūretā biz gerçi ḳaş u göz temāşāsındayuz
Zāhidā maʿnāde Ḥaḳḳuñ ʿarş-ı aʿlāsındayuz

Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim

Vālīyü'l-ḳāḍī — Ṭurup ġaflet ḥicābı üstine hergiz göz açdurmaz
Anuñçün zāhid-i sālūs ey meh-rū seni görmez

Ḫişālī — Yaġar bārān-ı eşk-i dīde-i ʿāşıḳ göz açdurmaz
O yüzden evc-i ḥüsn üzre güneş ruḫsāruñı görmez

Hāşimī İşidüp pend-i pīrānī cevānlar terkini urmaz
Gönül bir dil-berile cüft olur ʿālemde tek ṭurmaz

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde Dil-i bīmārı gördükçe ṭurup bir ḫāṭırın şormaz
Vefāya ṭurmadın ʿahd eyler ammā ʿahdine ṭurmaz

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Ḫişālī Bāġ-ı cennetdür ʿiẕāruñ güli dāyim şolmaz
Yaz u ḳışda açılur gülleri eksik olmaz

Vālīyü'l-ḳāḍī Hergiz erbāb-ı riyā ʿaşḳile ṣūret bulmaz
Ḳoca kāfir bu meṣeldür ki müselmān olmaz

Ḫayālī Beg Ḫāmdur meyve-i cevrüm dime mebẕūl olmaz
Ṣanma ey naḫl-i cefā ḳurtarasın ol olmaz

Baḥr-i Mücteṣ-i Mecnūn

Vālīyü'l-ḳāḍī Serīr-i ʿayşa olup şāh-ı Cem miṣāl içerüz
Hümā-yı kākülinüñ sāyesinde ḫoş geçerüz

Ḫişālī Zamānenüñ Cemiyüz bāde-i müdām içerüz
Nihāl-i ḳāmetüñüñ sāyesinde ḫoş geçerüz

Seyyid Feyżī Beg Dimiş ki nāʿib olup ṣūfī bādeden geçerüz
Girerse destümüze sāḳiyā müdām içerüz

226b

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Behlūl Ḥāfıẓ Ẕerreveş ser-geşteyüz mihrüñdür ey meh kāmımuz
Yerde gökde gün yüzüñ şevḳiyle yoḳ ārāmımuz

Ḥayretī Beg Ġam degül dāyim sifāl-i ḫāk olursa cāmımuz
Tek müdām olmasun eksük bāde-i gül-fāmımuz

Yaḥyā Beg
Geçdi istiġnāyile ol serv-i sīm-endāmımuz
Merḥabāsına bahāne olmadı bayrāmımuz

Ḫayālī Beg
Rūz-ı rūşenden n'ola enver olursa şāmımuz
Mihr-i ʿālem-tābdan yaḳar çerāġı cāmımuz

Vuṣūlī Beg
Nuḳlimüz gevher bizüm laʿl ü zer olsa cāmımuz
Gelmeye hergiz kenāra serv-i sīm-endāmımuz

ʿĀlī Efendi
ʿIyd-ı ḳurbān itse ʿālem yoḳdur andan kāmımuz
Saña ḳurbān olmadur zīrā bizüm bayrāmımuz

Mīrīyü'l-ḳāḍī
Bī-dil ü bī-ṣabr olup gitse n'ola ārāmımuz
Rūze-i hicrānile geçdi dirīġ eyyāmımuz

Vālihī-i Üskübī
Dest-būs-ı yāre yoḳ bayrāmda ibrāmımuz
Maḳdemine var velī yüz sürmege iḳdāmımuz

Ümīdī Çelebi
Ṣubḥ gibi rūşen olurdı dilā her şāmımuz
Ol meh-i bī-mihr sāḳī olsa sürse cāmımuz

Ḫişālī
Żaʿfımuz ġāyet ḳavī derd aña yoḳ ārāmımuz
Ditredür dir dir teb-i tāb-ı firāḳ endāmımuz

Velehu Ḫişālī
Rūze-i fürḳat düketdi ṣabrımuz ārāmımuz
Ḳılca ḳaldı cānımuz irse dilā bayrāmımuz

Velehu Ḫişālī
Żaʿfa yüz ṭutdı dirīġā gün-be-gün endāmımuz
Ṣāyim-i hicrān idelden cevrile bayrāmımuz

Ḫāletī-i ʿAzmī-zāde
Telḫdür zehr-āb-ı ġam nūş eylemekden kāmımuz
Dürd-i miḥnetdür ezel bezminde evvel cāmımuz

Fużūlī
Vaʿde-i vaṣlile alduñ ṣabrımuz ārāmımuz
Olmadı līkin viṣālüñden müyesser kāmımuz

[Derkenar]

ʿİlmī Dede — Bāde-i ʿaşḳ-ı İlāhī ile pürdür cāmımuz
Nūş idelden ẕevḳ ü şevḳile geçer eyyāmımuz

Ḫişālī — İşin altun eylese tañ mı dil-i nā-kāmımuz
Sīm-keşdür ṣunʿile ol yār-ı sīm-endāmımuz

Riyāżī Efendi — Bir gedā-yı bī-nişānuz gerçi yoḳdur nāmımuz
Çoḳ Cemūñ dāġ-ı derūnıdur şikeste cāmımuz

Baḥr-i Hezec-i Maḥẕūf-ı Maḳṣūr

ʿAzīzī Beg — Dile ġam gibi ʿālemde sem olmaz
Marīż-i ġuṣṣaya hergiz em olmaz

Necātī Beg — Fiġān u āh u nāle bir dem olmaz
Ki sāz-ı zühreye zīr u bam olmaz

Ḳāsım Paşa — Ṣabā sünbül ṣaçuñsuz ḫoş-dem olmaz
Açılmaz gül yüzüñsüz ḫurrem olmaz

Necātī Beg — Cihānda ādem olan bī-ġam olmaz
Anuñçün bī-ġam olan ādem olmaz

Naẓmī-i Edirnevī — Dem-i vaṣla irür bir ḫoş dem olmaz
Cihānda andan özge ʿālem olmaz

Ḫişālī — Güẕār ide cefāsız bir dem olmaz
Bu ʿālemde anuñçün ʿālem olmaz

Velehu Ḫişālī — Firāḳuñ gibi bir derd ü ġam olmaz
Viṣālüñden bir özge ʿālem olmaz

[Derkenar]

Velehu Ḫişālī — Baña hecrüñle ʿālem ʿālem olmaz
Dil-i maḥzūn açılmaz ḫurrem olmaz

227a

Yaḥyā Beg
ʿAceb mi şehr-i fenā içre olsa şöhretimüz
Bu naḳd-i cānile derd almaġ oldı şanʿatımuz

Rūḥī-i Baġdādī
O māh içündi bu şeb ġayrılarla ṣoḥbetimüz
Ṣafāyı gör sebeb-i vaḥdet oldı keşretimüz

Ḫişālī
Çalındı ṭārem-i çerḫ-i felekde nevbetimüz
Yiridür ʿaşḳ ile ṭūtsa cihānı şöhretimüz

227b

Ḫudāyī Çelebi
Ḳālib-i sāġara cān bādedür ansız yürümez
Şol degirmen gibi kim āb-ı revānsız yürümez

Ṣānī Beg
Ḳālib-i cismüme ʿaraḳ rūḥdur ansız yürümez
Sāḳiyā görme misin mürdeyi cānsız yürümez

Ḫişālī
Ḳālib-i cismüme cān bādedür ansız yürümez
Nitekim mürde-beden rūḥ-ı revānsız yürümez

Ümīdī
ʿĀşıḳ-ı ġam-ı cānānı dil ü cāna inanmaz
Yaʿḳūb gibi Yūsufın iḫvāna inanmaz

ʿĀlī Efendi
Peymānına yārüñ dil ü dīvāne inanmaz
ʿĀrif geçinür ḫaylice yalana inanmaz

Ṣānī Beg
Dil vaʿde-i būs-ı leb-i cānāna inanmaz
Şāʿirdür o bunuñ gibi yalana inanmaz

Ḫişālī
Ḥikmet nedür ʿaşḳ ehline cānāna inanmaz
Bir būsesini naḳd-i dil ü cāna inanmaz

Necātī Beg
Ey rind-i ḫarābāt bize ʿār gerekmez
Mest-i mey-i ʿaşḳ olana inkār gerekmez

Fevrī Efendi
Rūyuñ variken şemʿ-i pür-envār gerekmez
Meclisde bize nūr gerek nār gerekmez

Seyyid Feyżī Beg — Rūyuñda meded zülf-i siyeh-kār gerekmez
Kim ḥāyil ola muṣḥafa zünnār gerekmez

Ḫişālī — Dil-dārla gülzārda aġyār gerekmez
Kim ravża-i Rıḍvān güline ḫār gerekmez

228a

Velehu Baḥr-i Hezec-i Aḫreb

Sulṭān Süleymān — Cān virmeyicek derdile cānān ele girmez
Cān anı diler līkin ol āsān ele girmez

Necātī Beg — Cān ḳıldı sefer hecrile cānān ele girmez
Dil yandı gider derdile dermān ele girmez

Ḫālişī Beg — Terk itmez iseñ cānuñı cānān ele girmez
Düşmezseñ eger derdine dermān ele girmez

Yaḥyā Beg — Cān tende iken būse-i cānān ele girmez
Bildüm anı cān virmeyicek cān ele girmez

ʿUlvī Çelebi — Laʿlüñ gibi yāḳūt-ı Bedaḫşān ele girmez
Dendān-ı femüñveş dür-i ġaltān ele girmez

Ḫāletī — Cān virmeyicek derdile cānān ele girmez
Müşgil budur ol daḫi āsān ele girmez

Ḫişālī — Yoġ itmeziseñ varlıġı cānān ele girmez
Terk eylemedin ḫāḳ-i teni cān ele girmez

[Derkenar]

Fevzī Çelebi — Cān virse de laʿl-i leb-i cānān ele girmez
Dil çeksün elin mühr-i Süleymān ele girmez

Muṭīʿī Efendi — Terk eylemedin ḫāk-i teni cān ele girmez
Cān virmeyicek ʿaşḳ ile cānān ele girmez

Ḫişālī — Yūsuf gibi Dāvūd-ı ḫoş-elhān ele girmez
Laʿli gibi bir mühr-i Süleymān ele girmez

Velehu Ḫişālī — Çeşmi gibi ser fitne-i devrān ele girmez
Ḫaddi gibi bir şemʿ-i şebistān ele girmez

Bezmī — Cān virmeyicek derdle dermān ele girmez
Cānuñ ṣakınursañ yüri cānān ele girmez

Ḫişālī — Dil-ber gibi bir şāh-ı cihān-bān ele girmez
ʿĀşıḳ gibi bir bende-i fermān ele girmez

Velehu Baḥr-i Hezec-i Aḫreb

Şemsī Paşa — Zülfüñ görene cilve-i ṭāvūs gerekmez
Dāmānuña yüz sürene pā-būs gerekmez

Ḫusrev Beg — Rūyuñda gönül zülfüñe meʾnūs gerekmez
Gülzār-ı cinān ehline ṭāvūs gerekmez

Menbaʿī — ʿAşḳuñda baña mürted-i sālūs gerekmez
Erbāb-ı riyāya kişi meʾnūs gerekmez

Kāmī Efendi — ʿAşḳuñ şehine ḥaşmet-i kārūs gerekmez
Derdüñle dögüp sīne aña kūs gerekmez

ʿİzzetī — Vāʿiẓ ḳo riyāyı bize sālūs gerekmez
Elṭāf-ı Ḫudādan kişi meʾyūs gerekmez

Emīnī — Cānāneler aġyārla meʾnūs gerekmez
ʿĀşıḳda ġam-ı hecrile meʾyūs gerekmez

Meylī — ʿĀşıḳ ġam-ı hicrānla meʾnūs gerekmez
Vāṣılda degülse hele meʾyūs gerekmez

Naḥīfī — Erbāb-ı ḫarābātla sālūs gerekmez
Mest-i mey-i ʿaşḳ olana nāmūs gerekmez

Lebîbî — Mest-i mey-i ʿaşḳuz bize sālūs gerekmez
Bî-nām u nişān olana nāmūs gerekmez

Ṣānî Beg — Zāhid ki püser-bāz ola sālūs gerekmez
ʿĀrından olup ʿārî vü nāmūs gerekmez

ʿAzmî — Sulṭān-ı ġam-ı ʿaşḳ olana kūs gerekmez
Erbāb-ı fenā deyrine nāḳūṣ gerekmez

Ḫişālî — ʿUşşāḳ-ı elem hecrile meʿyūs gerekmez
Ḫūbān daḫi aġyārla meʾnūs gerekmez

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Vaṣlî-i Ṣofyevî — Biz bizüz gerçi cihān içre bugün siz sizsiz
Bir dem ola ki bu ʿālem ḳala sizsiz bizsiz

[Derkenar]

Ḫişālî — Laʿl-i cān-baḫş-ı nigāruñ olalı dirisi biz
Ġamzesinüñ ḳulı ḳurbānıyuz ölümlüsiyüz

Ḥayretî Beg — Mey-i nābuñ nice olmayalum ölümlisi biz
Bir iki gün bu fenā evde anuñ dirisiyüz

228b

Velehu Baḥr-i Hezec-i Aḫreb

Ḳāsım Paşa — Şehrüñde şehā biz niçe evbāşlaruz biz
Terk eylemişüz varlıġı ḳallāşlaruz biz

Necātî Beg — Gül yüzüñi gördükce söze başlaruz biz
Bülbüllerle şimdi sebaḳ-daşlaruz biz

Revānî Beg — Ḳand-i lebüñüñ vaṣfına çün başlaruz biz
Ṭūṭî gibi gūyā ki şeker-pāşlaruz biz

Ḥadīdī — Baġrı yaralu yüregi pür-başlaruz biz
Eyyūb-ı belā-keşle ḳarındaşlaruz biz

Naẓmī-i Edirnevī — Cām-ı mey-i ʿaşḳuñla ki ʿayyāşlaruz biz
Ayaḳ çeken āzādelere başlaruz biz

Nevʿī Efendi — ʿİşretgeh-i ʿuşşāḳda ʿayyāşlaruz biz
Ayaḳ çeken āzādelere başlaruz biz

Ḥişālī — Şol rind-i ḫarābātī vü ḳallāşlaruz biz
Ḫum ayaġına küp düşen ʿayyāşlaruz biz

[Derkenar]

Ṣabrī-i Stanbulī — Bir oñmaduḳ āvāreler evbaşlaruz biz
Görsek güleni aġlamaġa başlaruz biz

Fevrī Efendi — Destān-ı ġama ṣanma bu dem başlaruz biz
Mecnūnla Ferhāda sebaḳ-daşlaruz biz

Sulṭān Bayezid-i Velī — Dürd-i ġam-ı dil-berle deli başlaruz biz
Hecr odına yandıḳça gözi yaşlaruz biz

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb-i Mekfūf
Mefʿūlü Fāʿilātü Mefāʿīlü Fāʿilün

Fevrī Efendi — Dürd-i lebüñle bir yire irişdi ḥālimüz
Kim varmaġa ʿadem iline yoḳ mecālimüz

İsḥaḳ Efendi — Yaġmaya virdi kalmadı ṣabra mecālimüz
Şehrüñ güzelleriyle ʿaceb n'ola ḥālimüz

Nehārī — Ṣorma nedür miyān u dehānuñla ḥālimüz
Çün yoḳ netīce hīçe geçer ḳīl ü ḳālimüz

Vālihī Efendi — Eksikligile gerçi geçer māh u sālimüz
Noḳṣānımuzı bildigimüzdür kemālimüz

Nevʿī Efendi

Ḳaşuñ hilālidür gözümüzde ḫayālimüz
Zülf ü ruḫuñ ġamıyla geçer māh u sālimüz

ʿİlmī

Dil-ḫastayum ki ḳalmadı nuṭḳa mecālimüz
Ṣormaz o yār pister-i miḥnetde ḥālimüz

Tīġī Beg

Gösterse mihr-i rūyın o ḳaşı hilālimüz
Çıḳardı çerḫe dūd-ı dil-i pür-melālimüz

Bezmī-i Aʿmā

Mehcūr olalı dīdeden ol meh-cemālimüz
Cism-i dü-tāda ḳalmadı gitdi mecālimüz

Beyāżī

Ṣu gibi pāyine aḳalı eşk-i ālimüz
Gösterdi ḫayli kendin o nāzik nihālimüz

Rūḥī

Açdum kitāb-ı ḥüsni elif geldi fālimüz
Ol serv-ḳāmete hele ʿarż oldı ḥālimüz

Ḫişālī

Bir ḫastayüz ki nāleye yoḳdur mecālimüz
Yine nigār ṣormadı bir kerre ḥālimüz

Cemālī Çelebi

Döne döne cefāsı ile ṣorma ḥālimüz
Bu āsiyāb-ı dehr aġartdı ṣaḳalımuz

Bāḳī Efendi

Ancaḳ raḳīb cevri degül infiʿālimüz
Ḫaṭ geldi laʿl-i yāre odur bu melālimüz

Ḫişālī

Cevr ü cefāñ içün degül ancaḳ melālimüz
Ḫaṭṭ-ı lebüñdürür sebeb-i infiʿālimüz

[Derkenar]

Ḥakīm ʿAṭā

Sāḳī şarāb-ı nābla gitdi melālimüz
Allāh ne idi ġamile bizüm dünki ḥālimüz

Yaḥyā Beg

Bilmem nic'ola ʿaşḳ-ı nigārile ḥālimüz
Derd-i derūn u tāb-ı ten-i bī-mecālimüz

ʿAzīzī — Meyl itdi ḳadd-i yāre dil-i pür-melālimüz
Aḳdı o serv ayaġına āb-ı zülālimüz

Velehu Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb

Bāḳī Efendi — ʿĀlemde ẕerre deñlü degülken vücūdımuz
Müşgil budur ki ẕerreden artıḳ ḥasūdımuz

Rūḥī-i Baġdādī — Yansun şerār-ı āteş-i ġamla vücūdımuz
Aʿdā gözini kör ide şāyed ki dūdımuz

ʿİlmī-i Baġdādī — Ümmü'l-kitāba nüsḫa olaldan vücūdımuz
ʿAyn-ı ḥakīḳatile göründi şuhūdımuz

Ḫişālī — Her dem belā vü miḥnet ü ġamdur çü sūdımuz
Ey dil ʿaceb midür göge irerse dūdımuz

Velehu Ḫişālī — Ḫākister itdi āteş-i miḥnet ü cūdımuz
Yiridür aġsa göklere dūd-ı kebūdımuz

Yaḥyā Beg — Maʿtūf oldı Kaʿbeye vāv-ı vücūdumuz
İrdi nihāyetine ḥudūd-ı sücūdumuz

229a (boş)

229b (boş)

230a (boş)

230b

Niksārī-zāde — Dāyimā dergāh-ı Ḥaḳdan baḫt-ı fīrūz isterüz
Biz ki pīr-i köhne-sālüz şimdi nev-rūz isterüz

Baḫşīyü'l-ḳāḍī — Gönlümüz açılmaġa bir rūz-ı fīrūz isterüz
Seyr-i gülzār itmege yār ile nev-rūz isterüz

Bī-maḫlaṣ — Şehre nāyib itmege merd-i cihāñ-sūz isterüz
Mürteşī-i munṣifüz az isterüz öz isterüz

231a

Sulṭān Süleymān ʿĀşıḳuz ʿālemde bir gül yüzlü dil-dār isterüz
Ḳarşusına şevḳile dil bülbülin zār isterüz

Nişānī ʿĀşıḳuz biz ʿāşıḳuñ ḳadrin bilür yār isterüz
Baḳmazuz nā-mihre biz yār-ı vefā-dār isterüz

Mānī Efendi ʿĀlemi geşt eyleyüp bir māh-ruḫsār isterüz
Bülbül-i şūrīdeyiz kim verd-i gülzār isterüz

Ḫişālī Bülbül-i ʿaşḳuz göñül murġına gülzār isterüz
Ġonca-leb bir şūḫ-ı şengül lāle-ruḫsār isterüz

[Derkenar]

Yaḥyā Beg ʿĀşıḳ-ı rind ü levend ü mest ü efkār isterüz
Lāubālī-meşrebüz āşüfte destār isterüz

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Ḳabūlī Bize münkirdür aʿdā tābiʿ-i emr-i Ḫudā olmaz
Hemīşe fiʿl-i münker ḳılmadan aṣla cüdā olmaz

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde Cihānda fürḳat-i dil-berden özge bir belā olmaz
Ölümdür ʿāşıḳa anuñçün aña hīç devā olmaz

Ḫişālī Cihānda derd-i hicrānuñ gibi mühlik belā olmaz
Anuñçün dāʾ-i ʿaşḳa ölmeden ġayrı devā olmaz

Yaḥyā Beg Cefālar çekmeyince ʿāşıḳa mihr ü vefā olmaz
Ölümlü ḫasta olmayınca insāna devā olmaz

Seyyid Feyżī Beg ʿArş-ı aʿlādan bülend olsa n'ola pervāzımuz
Hem-cenāḥ-ı ḳudsī dür(ür) dil-i şeh-bāzımuz

Peyāmī Āşiyān-ı dehre meyl itmez dil-i şeh-bāzımuz
Ṭāyir-i ḳudsī gibi aʿlādadur pervāzımuz

Ḫātemī Beg — Alçaḳ uçmaz bir hümā ṣaydındadur şeh-bāzımuz
Himmet-āsā ʿālem-i bālāyadur pervāzımuz

Ṣādıḳ — Zeyn içün zülfin hümā-yı evc-i ʿizz ü nāzımuz
Yaraşur perr-i perestūdan olursa kārımuz

Sāʿī-i Naḳḳāş — Sözin ġayretle dikdik çeşm-i ḥırṣ u āzımuz
Şāh-bāzuz evc-i istiġnādadur pervāzımuz

ʿAzīzī Beg — Bezm-i ġamda kim ten-i ḫum-küştemizdür sāzımuz
Nālemüzle eşk-i ḫūn-ālūddur dem-sāzımuz

[Derkenar]

Ḫişālī — Şāh-ı ʿaşḳuñ himmetinde yücedür pervāzımuz
Alçaġa ḳonmaz hümādur gūyiyā şeh-bāzımuz

Velehu Ḫişālī — Vechi var ṣunsa lebin ol yār-ı ʿişve-bāzımuz
Çıḳsa cān çıḳmaz aġızdan ẕerre deñlü rāzımuz

Velehu

— — Ḫaşma atılmaḳda gerçi ad çıḳardı tīrimüz
Līk keskinlikde andan nāmlıdur şemşīrimüz

Sāʿī-i Naḳḳāş — Başlar üstinde gül gibi olurdı yirimüz
Ḳahve-ḫāne güşesi olmasa dāmen-gīrimüz

Feyżī — Şāhid-i maḳṣūda irürdi yed-i tedbīrimüz
Rāh-ı ġamda müddeʿī olmasa dāmen-gīrimüz

[Derkenar]

Dāʿī — Bir ḫadeng-endāz-ı ʿaşḳuz yire düşmez tīrimüz
Dāyimā bizüm hümā-yı ʿaşḳdur naḥcīrümüz

Şerʿī — Ḥamdülillāh pīşvāy-ı enbiyādur pīrimüz
Ẓāhir ü bāṭın şerīʿat birledür tedbīrimüz

Şeyḫī-i Germiyānī İrdi zülfine ṣabā ḫoş depredür zencīrimüz
Ol delülikden perīşāndur ḳamu tedbīrimüz

Ḫişālī Mey-gede ṣadrı olursa tañ mı sāḳī yirimüz
Bāde ile bizi irşād eylemişdür pīrimüz

Beyānī İḫtiyār itdi ṭarīḳ-i ʿaşḳ çünkim pīrimüz
Yolına cān virmedür şimdi bizüm tedbirimüz

Yaḥyā Beg ʿĀşıḳ-ı dīvāneyüz Mecnūn olupdur pīrimüz
Ḥalḳa-i ṣoḥbetdür ey ṣūfī bizüm zencīrimüz

ʿİlmī Ḥamdülillāh bize gösterdi Ḫudā-yı pīrimüz
Ol sebebden reh-nümā-yı ʿālemüz her birimüz

231b

Fāyiżī Bizde n'eyler bād-ı naḥvet ḫāk-i pāy-ı dil-berüz
Daʿvī-i rifʿatde itsek biz ġubār-ı pür(üz)

Rasūḫī Bir ḳarıncadan daḫi ṣūretde gerçi kem-terüz
Bīşe-zār-ı ʿilm ü ʿirfānda velī şīr-i nerüz

Ḫişālī Ṣūretā bir żerreyüz maʿnīde mihr-i ḫāverüz
Pertev-i envār-ı ʿaşḳ-ı lā-yezāle maẓharuz

Mesīḥī Beg Bend-i zülfüñle şehā bir boynı baġlu çākerüz
Ḳullaruñ içinde bu ʿunvānile ser-defterüz

Suʿūdī Efendi Ne esīr-i salṭanat ne mübtelā-yı efserüz
Bende-i sulṭān-ı ʿaşḳuz ḫāk-i pāy-ı dil-berüz

Merkezī-i Merkez-zāde Biz göñül ne mübtelā-yı taḫt u tāc u efserüz
ʿĀşıḳ-ı dīdār-ı yārüz ḫāk-i pāy-ı dil-berüz

— Dil-berüñ yolında ey dil kendimüz ḫāk isterüz
Āsitān-ı ʿaşḳ içinde gerçi kim ḫākisterüz

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb-i Mekfūf

Sāʿī-i Naḳḳāş — Biz kim esīr-i miḥnet-i ʿaşḳ-ı ilāhiyüz
Erbāb-ı fażl u maʿrifetüñ ḫāk-i rāhıyuz

Ḫayālī Beg — Kūy-ı vefāda bir güzelüñ ḫāk-ı rāhıyuz
Ey ʿaşḳ devletüñde cihān pādişāhıyuz

Fiġānī Çelebi — ʿAşḳ illerinde şāh-ı belānuñ sipāhıyuz
Mecnūn gibi diyār-ı ġamuñ pādişāhıyuz

Emrī Çelebi — Ey dost biz gedā degül ʿaşḳuñ sipāhıyuz
Ḳullanıruz zamānı cihān pādişāhıyuz

[Derkenar]

Ḫişālī — Şanmañ bizi ki mülk-i şafā pādişāhıyuz
İḳlīm-i miḥnetüñ şeh-i ʿālem penāhıyuz

Vālihī-i Üskübī — Fenn-i ʿaşḳ içre Ḫudā-perver olan üstāduz
Bülbül-i zār gibi āşıḳ-ı māder-zāduz

232a

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Ḫużūr-ı yāre varmakla dil-i ʿāşıḳ ḳusur itmez
Eger bir dem cemālin görmese zīrā ḥużūr itmez

Ḫāḳānī Beg — Gedālar iltifātuñ ile ḫidmetde ḳuṣūr itmez
Bu ẓāhirdür ki ʿārifʿizz ü iḳbāle ġurūr itmez

Ḫişālī — Ḥużūr-ı yārde dil ḥāżır olmazsa ḥużūr itmez
Anuñçün kūyına varmaḳda bir laḥẓa ḳuṣūr itmez

232b

Sulṭān Oṣmān — Ne cāhuñ esīri ne üftādeyüz
Muḥaṣṣal hemān bir dili sādeyüz

Nādirī Efendi — Süpürdārī-i rızḳdan sādeyüz
Dem-i ṣārim-i ʿaşḳa āmādeyüz

Veysī Efendi — Egerçi ḫaṭ-ı yāre dil-dādeyüz
Nuḳūş-ı ġayrdan velī sādeyüz

Revnāḳī Efendi — Ne bellü muḳayyed ne āzādeyüz
Ne sāḥilde sākin ne deryādayuz

Baḫşīyü'l-ḳādī — Ṣanur il bizi māyil-i bādeyüz
Maḥabbet esīri bir üftādeyüz

Ḫişālī — Esīr-i ṣafā māyil-i bādeyüz
Ġam u ġuṣṣadan ey dil āzādeyüz

Velehu Ḫişālī — Ne miḥnet esīri ne āzādeyüz
Ne alçaḳdan alçaḳ ne aʿlādayuz

Velehu Ḫişālī — Ne ṣaff-ı niʿāl ü ne bālādayuz
Ne ednā maḳām u ne aʿlādayuz

Ḫāḳānī Beg — Biz maḥrem-i esrār-sarā-yı nebevīyüz
Mensūb-ı ḥarīm ḥarem-i Muṣṭafaviyüz

Hādī — Biz pertev-i zi-cemāl-i nebevīyüz
Biz rāh-ı revān-ı sünen-i Muṣṭafāvīyüz

Aḥmed-i Rūmī — Biz ṭālib-i esrār-ı ʿulūm-ı nebevīyüz
Ġavvāṣ-ı leʿālī-i yem-i Muṣṭafāvīyüz

233a

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

ʿĀlī Efendi — Gül yüzüñ görmiyeli bülbül-i dil diñlenmez
Saña derdin diyemez bir ġamı var kim dinmez

Cemālī Çelebi — Seni teşḫīş idüp aġyār sirişkin silmez
Şöyle keşretdür eşigüñ ki it ıssın bilmez

Ḫişālī — ʿAnberīn ḳākülüñüñ ṣanma ki būyın almaz
Yoḳ yire bād-ı ṣabā didigüñ esmez yelmez

[Derkenar]

Cemālī Çelebi — Ḫˇāb-ı ġafletde yatan menzil-i vaṣla irmez
Yaṣdanan yārüñ eşigin yaramaz düş görmez

Velehu Cemālī — Ortadan pīr-i muġān terbüzesin (?) ḳaldurmaz
Bādeye lebleri sāḳīnüñ ayaḳ ṣaldurmaz

Refʿī-i lengü'l-ḳāḍī — Yār ḫaṭını tıraş eyler anuñiçün ṭurmaz
Ḳatı rindāne geçer üstine toz ḳondurmaz

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Ārāmī — Çār-sū-yı dehr içinde ḫānmāndan fāriġuz
Ḫˇāce-i ʿaşḳ olmışuz biz ḫānum andan fāriġuz

Ḫulḳī — Devlet ü iḳbāl ü baḫt-ı kām-rāndan fāriġuz
Cübbe vü destār u ḳayd-ı ṭaylasāndan fāriġuz

Ẕātī Beg — Biz şu şāhuz ṭavr-ı Dārā-yı cihāndan fāriġuz
Kevkebe lāzım degül biz hergiz andan fāriġuz

Ḥayretī Beg — Terk-i tecrīdüz fenāyuz ḫānmāndan fāriġuz
İki ʿālemden berīyüz īn ü āndan fāriġuz

Nevʿī Efendi — Ḳayd-ı hestīden berī kevn ü mekāndan fāriġuz
İtmezüz çün ü çerā biz imtiḥāndan fāriġuz

Vuṣūlī Beg — Ḳalmamışdur şübhemüz şek ü gümāndan fāriġuz
İtmezüz çün ü çerā biz imtiḥāndan fāriġuz

Vālihī-i Üskübī — Zāhidā ṣanma bizi ancaḳ cihānda fāriġuz
On sekiz biñ ʿālem ü kevn ü mekāndan fāriġuz

Ḫişālī — Biz mürīd-i pīr-i ʿaşḳuz īn ü āndan fāriġuz
Köhne-sāl olduḳsa şanmañ nev-cevāndan fāriġuz

Velehu Ḫişālī — Gerçi şāh-ı faḳruz ammā īn ü āndan fāriġuz
Kevkebe lāzım degül bize biz andan fāriġuz

Baḥr-i Hezec-i Aḫreb

ʿUlvī Çelebi — Gözler ḳamaşur ṭalʿat-ı cānāna baḳılmaz
Rūşen bu ki ḫurşīd-i dıraḫşāna baḳılmaz

ʿĀrifī Çelebi — Cānāna naẓar ġayrı cevānāna baḳılmaz
Ḫurşīd yanında meh-i tābāna baḳılmaz

Sāʿī Çelebi — ʿAşḳ oldı ḥicābarada cānāna baḳılmaz
Bu munẓır-ı tenden ḥarem-i cāna baḳılmaz

Türābī — Gördüm bugün ol āfet-i devrāna baḳılmaz
Bir ṭarzile göründi ki cānāna baḳılmaz

Vaḥdetī — Gözler ḳamaşur çihre-i cānāna baḳılmaz
Ẓāhir mi degül mihr-i dıraḫşāna baḳılmaz

Cinānī-i Bursevī — Ḳaddüñ variken serv-i ḫırāmāna baḳılmaz
Ḫaddüñ variken verd-i gülistāna baḳılmaz

Ḫişālī — Şevḳ ʿārıż olur ʿārıż-ı cānāna baḳılmaz
Rūşen mi degül mihr-i dıraḫşāna baḳılmaz

Velehu Ḫişālī — Zülfüñ variken sünbül ü reyḥāna bakılmaz
Rūyuñ variken lāle-i nuʿmāna baḳılmaz

[Derkenar]

Yaḥyā Efendi — Bu tābla ruḫsāre-i cānāna baḳılmaz
Gözler ḳamaşur mihr-i dıraḫşāna baḳılmaz

Gedāyī — Ḳaddüñ variken serv-i ḫırāmāna baḳılmaz
Ḫaṭṭuñ variken sünbül ü reyḥāna baḳılmaz

233b

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

ʿĀlī Efendi — Meh-i şehr-i ḫilāfet mihr-i burc-ı evliyāyuz biz
Eser yiller gibi vādī-i nūr deger belāyuz biz

Velehu ʿĀlī Efendi — Ciger ḳanına göz yaşına ṭalmış āşināyuz biz
Yolı Baḥreyn'e çıḳmış merd-i sāḥib-mācerāyuz biz

Ṭarzī-i Baġdādī — Ne ḫaḳān u ne ḳayṣer ḫāk-i rāh-ı Kerbelāyuz biz
Bu dergāh-ı saʿādet-baḫşa bir kem-ter gedāyuz biz

ʿAhdī-i Baġdādī — Riyāset tācınuñ terkin uran ehl-i fenāyuz biz
Gedāyuz ṣūretā sulṭān-ı iḳlīm-i ġınāyuz biz

Kelāmī-i Baġdādī — Żiyā-baḫş-ı żamīr-i pāk erbāb-ı ṣafāyuz biz
Bu ṣūret-ḫānede āyīne-i gītī-nümāyuz biz

ʿAḳlī-i Baġdādī — ʿAlāyıḳdan müberrā sālik-i rāh-ı Ḫudāyuz biz
Cihānuñ varına itmez naẓar ehl-i fenāyuz biz

Ḫurremī-i Baġdādī — Ḳuyūd-ı dehrden āzāde bir ehl-i fenāyuz biz
Beḳā deştinde seyrān eyleyen merd-i Ḫudāyuz biz

Rūḥī-i Baġdādī — Yil esmez üstimüzden ḫāk-i burc-ı evliyāyuz biz
Muḳīm-i bāb-ı ḥācet-baḫş-ı şāh-ı Kerbelāyuz biz

Velehu Rūḥī — Ne şāh-ı dehre mensūbuz ne münʿim ne gedāyuz biz
Egerçi ehl-i faḳrüz līk meslūbu'r-recāyuz biz

Vālihī-i Üskübī — Ḫas u ḫāşākuz ammā baḥr-i ʿaşḳa āşināyuz biz
Leked kūb u fenāyuz ḫāk-pāy-ı Muṣṭafāyuz biz

Seyyid Feyżī Beg — Taṣavvur itme kendüñ gibi zāhid bī-nevāyuz biz
Ḥaḳīḳat gülşeninde bülbül-i destān-serāyuz biz

Velehu
Seyyid Feyżī Beg
ʿAdūdan bākimüz yoḳ sālik-i rāh-ı ġazāyuz biz
ʿAceb mi pür-dil olsaḳ pey-rev-i şīr-i Ḫudāyuz biz

Ḫişālī
Ṣadefveş kaʿr-ı baḥr-i ʿaşḳa ṭalmış āşināyuz biz
Anuñçün naẓmda dür gibi ṣāf u pāk-edāyuz biz

Velehu Ḫişālī
Muḥibb-i ḫānedān-ı Aḥmed ü āl-i ābāyuz biz
Ġubār-ı ravża-i pür-nūr şāh-ı Kerbelāyuz biz

[Derkenar]

Riyāżī Efendi
Bir avuç ḫāk-i kūy-ı miḥnet ü derd ü belāyuz biz
Sürūrı ġuṣṣa sūrı mātem eyler kīmyāyuz biz

Cinānī-i Bursevī
ʿAlāyıḳdan mücerred bir gedā-yı bī-nevāyuz biz
Ferāġat küncinüñ gencine mālik pādişāyuz biz

Velehu

Dürrī
Gedā ṣūret göründükse saña ṣanma ḥaḳīrüz biz
Ġulām-ı dergeh-i āl-i ʿabā olduḳ emīrüz biz

Miṣālī Çelebi
Gedā-ṣūret egerçi ẓāhirā ḫor u ḥaḳīrüz biz
Velīkin devletüñde bir şeh-i ʿizzet-serīrüz biz

Ḫarīrī
Reh-i ʿaşḳ içre gerçi ṣūretā ḫor u ḥaḳīrüz biz
Velī maʿnīde ey dil bir şeh-i gerdūn-serīrüz biz

Ḫişālī
Reh-i ʿaşḳ içre gerçi ṣūretā ḫor u ḥaḳīrüz biz
Ġulām-ı seyyid-i levlāküz ey ṣūfī emīrüz biz

Velehu

Seyyid Feyżī Beg
Cihānuñ ḫandesi ṭoġduḳda giryān olmaġa degmez
Cevānlıḳ vakt-i pīrīde perīşān olmaġa degmez

Ḫişālī
Viṣālüñ ḫandesi hecriyle giryān olmaġa degmez
Sürūr u selveti derdiyle nālān olmaġa degmez

[Derkenar]

Dürrī Çelebiyü'l-kātib
Cihānuñ devleti maḥsūd-ı aḳrān olmaġa degmez
Ṣafāsı ġuṣṣaya ẕevḳi perīşān olmaġa degmez

Velehu Dürrī
Lebüñ emmek ḫaṭuñ fikriyle nālān olmaġa degmez
Perīşān zülfüñi ḳoḳmaḳ perīşān olmaġa degmez

ʿİṣmetiyü'l-ḳāḍī
Viṣālüñ mübtelā-yı derd-i hicrān olmaġa degmez
Dem-i vaṣluñla ḫande ṣoñra giryān olmaġa degmez

234a

Fāyiżī-i Ḳāf-zāde
Viṣālüñ mübtelā-yı derd-i hicrān olmaġa degmez
Server-i cām-ı ṣahbā soñra giryān olmaġa degmez

Riyāżī
Nevā-yı bezm-i ʿişret zār u giryān olmaġa degmez
Server-i ʿayş u şādī soñra nālān olmaġa degmez

—
Bahāruñ revnaḳı āḫir zemistān olmaġa degmez
Gülüñ cemʿiyyeti soñra perīşān olmaġa degmez

234b (boş)

235a

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müsemmen-i Sālim

Sulṭān Murād
Ne ḫūnīdür ki çeşmüñ ḳaṣd ider bir cāna ḳatlanmaz
Müjeñ cellādı ḫançerler çeker bir dāne ḳatlanmaz

Bāḳī Efendi
Görüp dil ān-ı ḥüsnin vaʿde-i cānāna ḳatlanmaz
Belī ʿāşıḳda ṣabr olmaz göñül ol āna ḳatlanmaz

Ḫātemī Beg
O cānān kim gider seyrāna hiç yārāna ḳatlanmaz
Şitābından temāşā bundadur seyrāna ḳatlanmaz

Sāʿī
İver ḥüsnüñ temāşāsına dil bir ana ḳatlanmaz
Çıḳar hecrile cānum vuṣlat-ı cānāna ḳatlanmaz

Bezmī-i Aʿmā — Feraḫ ġam yollarında bu dil-i nālāna ḳatlanmaz
Ne semte sālik olsa ādeme bī-gāne ḳatlanmaz

Ḫişālī — Ḫum-ı mey-ḫāneye dil küp düşer yārāna ḳatlanmaz
Nice ṣabr itsün ol demde döner peymāne ḳatlanmaz

[Derkenar]

Süheylī — Dime ḥaşr olmayup ey dil baña cānāna ḳatlanmaz
Gider cān çıḳsa elbetde ten-i ʿuryāna ḳatlanmaz

Meylī — Göñül ʿaşḳ ile söyler rāzını yārāna ḳatlanmaz
Kişi esrārını tez fāş ider mestāna ḳatlanmaz

Ṣādıḳ — Dehānuñ özleyüp göñlüm bu cism ü cāna ḳatlanmaz
ʿAdem şehrine her kim ʿazm ider yārāna ḳatlanmaz

Ḫişālī — Ümīd-i vaṣluñ eyler dil ḫaṭ-ı reyḫāna ḳatlanmaz
Gelüp geçmekdedür ʿömr-i ʿazīz ol ana ḳatlanmaz

Velehu Ḫişālī — Rumūz-ı ʿaşḳuñı söyler dil-i dīvāne ḳatlanmaz
Kişi sırr-ı derūnı fāş ider mestāne ḳatlanmaz

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Raḥmī-i Bursevī — Viṣālüñ ẕevḳi dāyim dilden ey rūḥ-ı revān gitmez
Bedenden nitekim ḥaşr olduġından soñra cān gitmez

Emrī Çelebi — Dil ehlinden ṭarīḳ-i ʿaşḳda āh u fiġān gitmez
Ki rāh-ı pür-mehālikdür ceressiz ḳārbān gitmez

Nevʿī Efendi — Tenümden çekdi tīġın yār zaḫm-ı ḫūn-feşān gitmez
Çekilse ṣuyı vādīnüñ nişānı bir zamān gitmez

Āgehī-i Vardarī — Nigārā gitdi hicrānuñ velī āh u fiġān gitmez
Bu rūşendür ki āteş maḥv olur ammā düḫān gitmez

Mecdī Efendi

Nefisden cām-ı ṭasuñ çün ṣadāsı bir zamān gitmez
Anuñçün yārdan dem ursalar dilden fiġān gitmez

Vuṣūlī Beg

Serümde dāġ-ı dilden āh idersem ger düḫān gitmez
Yil olmayınca ṭaġlar başı üstünden ṭuman gitmez

ʿĀşıḳ Efendi

Dilümde dāġ-ı ġam dāġumda sūzumdan düḫān gitmez
Ki er başında buñ u ṭaġ başından ṭuman gitmez

Ḫātemī Beg

Elinden ḳaşuñuñ ey meh ḳurulmuş bir kemān gitmez
Öñünden çeşmüñüñ bir dem ḫadeng-i cān-sitān gitmez

ʿİẕārī Çelebi

Baña ʿāşıḳ deyü ṭaʿn itseler dilden fiġān gitmez
Ṭoḳındukça ceresden nāle zīrā bir zamān gitmez

ʿUbeydī Efendi

Bedenden cān giderse dāġuñ ey ġonca-dehān gitmez
Uçar bülbül gider şāḫ üzre ḳalur āşiyān gitmez

Nihānī

Bedenden zaḫm-ı tīr-i hecrüñ ey ḳaşı kemān gitmez
Ḥaṣār-ı derd ü ġamdur her dem andan dīde-bān gitmez

Dānişīyü'l-ḳāḍī

Nişān olmayıcaḳ tīr-i belā-yı yāre cān gitmez
Ne var nā-çīz ise ʿāşıḳ cihāndan bī-nişān gitmez

Rıżāyī

Beni ḳoyup şeb-i fürḳatde böyle nā-tüvān gitmez
Ḫayālüñ ey meh anuñçün göñülden her zamān gitmez

ʿAhdī

Ḳaçan gitseñ önüñden ʿāşıḳuñ şanma ki cān gitmez
Gider cān dilden ammā ḥasretüñ ey dil-sitān gitmez

Ḫişālī

Dil ucından ken efġānı ceressiz kārbān gitmez
Anuñçün rāh-ı ʿaşḳ içre göñüllerden fiġān gitmez

[Derkenar]

Veysī Efendi

Dem-ā-dem ḫançer-i ḫūn-rīzüñ elden dil-berā düşmez
Cefā vü ẓulme āġāz eyledüñ ammā saña düşmez

Dürrī Efendi
Bele yanınca ṣalınmaḳ raḳīb-i nā-sezā düşmez
Beni sāyeñ gibi pāmālüñ itmek hīç saña düşmez

Ḫiṣālī
Dem-ā-dem tīġ-i ḫūn-āşām elüñden serverā düşmez
Tenüm ṣad-pāre ḳılsañ ḫoş bana līkin saña düşmez

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Ẓātī Beg
Dehānından ʿadūnuñ bu żaʿīf ü nā-tüvān düşmez
Hemān bir segdür aġzından sanasın üstüḫᵛān düşmez

Muḥyī
Düşersem pāyüñe menʿ itme ey şāh-ı cihān düşmez
Bilürsin bir benüm gibi fütāde her zamān düşmez

Ḫiṣālī
Dem-ā-dem dest-i dil-berden ki tīġ-i ḫūn-feşān düşmez
Kebūd ḳatl eyler ʿuşşāḳı ne sırdur yine ḳan düşmez

Ḫiṣālī
Sülūk itdükçe der-bend-i ġama dilden fiġān gitmez
Bilür zīrā ceressiz yola hergiz kārbān gitmez

ʿĀlī Efendi
Derūnumdan bu āh-ı tāb-nāküm her zamān gitmez
Ne yirde āteş olsa nitekim andan düḫān gitmez

Fevrī Efendi
Görelden rūyuñı gözden ḫayāl-i dil-sitān gitmez
Belī ḫurşīde baḳsañ şekli ḳalur bir zamān gitmez

Yaḥyā Beg
Ḫayālüñ ḫāne-i ḫāṭırdan ey cān-ı cihān gitmez
Firāḳı olmayan dil-dāra beñzer her zamān gitmez

235b

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Sulṭān Murād
Ne deñlü tīr-i cevrüñ atılursa cāna incinmez
Ḳaşı yāyum saña ṭoġrı gelen ḳurbāna incinmez

Bāḳī Efendi
Eger biñ zaḫm ura tīrüñ ten-i ʿuryāna incinmez
Ucından tek hemān bir ḥışşe çıḳsun cāna incinmez

Fevrī Efendi
Ne āzār irse ḫūnī gözlerüñden cāna incinmez
Begüm ayıḳ olan evżāʿ-ı ser-mestāna incinmez

ʿAmrī
Göñül kim zaḫm-ı tīr-i ġamze-i cānāna incinmez
Ṣafādur her ne gelse yār elinden cāna incinmez

Ḳara Fażlī
Şehā tīr-i müjeñ gönder nişān-ı cāna incinmez
Hemān tek bir yer itsün sīne-i sūzāna incinmez

Dervīş Paşa
Bezer dil gerçi cānından velī cānāna incinmez
Cefā-keş bendeler cevr itmeden sulṭāna incinmez

Ḳabūlī Efendi
Ne deñlü cevr iderse ol gözi mestāne incinmez
Göñül mestānedür mestāneye mestāne incinmez

ʿAzmī
Gelen seng-i cefādan ʿāşıḳ-ı dīvāne incinmez
Ne olsa baḫt-ı şūmından bilür cānāne incinmez

Meylī
Ġama muʿtād olan dil fürḳat-i cānāna incinmez
Viṣāl el virmezise miḥnet-i hicrāna incinmez

Bezmī-i Aʿmā
Hezārān ḳan iderse dil leb-i cānāna incinmez
Beden çāk olsa şemşīr-i cefādan cāna incinmez

Vuṣūlī Beg
Ṭoḳınsa tīr-i ġamzeñ günde biñ kez cāna incinmez
Hezārān zaḫm urarlar bu ten-i ʿuryāna incinmez

Ḫāḳānī Beg
Şeb-i miḥnetde cānān itdügüm efġāna incinmez
Bu ẓāhirdür gel ey dil bülbül-i nālāna incinmez

Rūḥī
Ne teklīf olsa ṣūfīden dil-i dīvāne incinmez
Tekellüf ber-ṭaraf ʿāḳıl olan nā-dāna incinmez

ʿAḳlī Efendi
Kemer ḳucar döne döne bilin cānāne incinmez
Leb-i mey-gūnını dāyim öper peymāne incinmez

Zārī
Ne deñlü tīr ura ġamzeñ bu cism ü cāna incinmez
Senüñ ḳurbānuñ olmışdur gelen peykāne incinmez

Sāʿī — Şu gönlüm ḫāne-i tende ġam-ı cānāne incinmez
Ne deñlü çoḳ gelürse mīzbān mihmāna incinmez

Şināsī — Kemān-ebrūlaruñ gönderse tīrin cāna incinmez
Ḫadengüñden senüñ dil atılan peykāna incinmez

ʿĀlī Efendi — Gönül ṭīġuñ ḳayırmaz nāvek-i müjgāna incinmez
Ṣan İsmāʿīldür ey ḳaşı yā ḳurbāna incinmez

Muḥīṭī-i Şāmī — Gönül kūyında āzār-ı seg-i cānāna incinmez
Bu deñlü güft ü gūdan degme kes insāna incinmez

Ṣenāyī — Cefāsından ṣafā eyler gönül cānāna incinmez
Muḥaṣṣal ḥazż ider insān olan insāna incinmez

Ẕihnī — Ne deñlü kim cefā taşını ursañ cāna incinmez
Elüñden her ne gelse ʿāşıḳ-ı dīvāne incinmez

Ḫişālī — Ḳaşı yāyum müjeñ tīrini gönder cāna incinmez
Ucından ḥişşe çıḳsun tek gelen peykāna incinmez

[Derkenar]

Ḫātemī Beg — Ne deñlü olsa rüsvā ʿāşıḳ-ı cānāna incinmez
Bilenler bādenüñ keyfiyyetin mestāne incinmez

Velehu Ḫātemī — Dil-i şeydāya itse biñ cefā cānāna incinmez
Ne deñlü ḳılsa taḫḳīri gedā sulṭāna incinmez

Tīġī Beg — Cefā eyler diyü dil ol ṭabīb-i cāna incinmez
İçer dārū-yı telḫi ḫastalar dermāna incinmez

Ḳınalı ʿAli Çelebi — Ururssa tīġ-i pür-sūzın ten-i ʿuryāna incinmez
Melek yüzlülerüñ cevri yer itse cāna incinmez

Miṣālī Çelebi — Eşigüñ itleri biz ʿāşıḳ-ı nālāna incinmez
Kerīmü'ş-şān olanlar nitekim mihmāna incinmez

Lisānī — Çekerse nāvek-i müjgānı dil-ber cāna incinmez
Ne eylerse gönül ol ġamze-i fettāna incinmez

Cāhī Beg — Hezārān cevr iderse ʿāşıḳa cānān incinmez
Bilürsin bülbül ey dil ġonca-i ḫandāna incinmez

Şerīfīyü'l-mülāzım — Şaçuñ zencīrine çekseñ dil-i dīvāne incinmez
Şalup çāh-ı zenaḫdāna ḳosañ zindāna incinmez

Fedāyī Beg — İdince āteş-i ʿaşḳum eşer cānāne incinmez
Ḳatı göñline girmekle aña bir dāne incinmez

Çākerī — Sinān-ı ġamzeñi gönder efendi cāna incinmez
Nişān eylerse peykānı ten-i ʿuryāna incinmez

Kānī Çelebi — Hilāl-ebrūlaruñ ḫançer çekerse cāna incinmez
Şehā ʿıyd-ı viṣālüñ gözleyen ḳurbāna incinmez

Nāmī — Cemālüñ şemʿine yaḳsañ dil-i dīvāne incinmez
Bilürsin yanmadan ey māh-rū pervāne incinmez

Hilālī — Ṭoḳınsa tāb-ı ruḫsāruñ dil-i sūzāna incinmez
Nitekim āteş-i ʿaşḳa yanar pervāne incinmez

Beyānī — Cihānda cevre muʿtād oldı dil hicrāna incinmez
Ne hicrān āteş-i sūzān içinde yana incinmez

Ḫişālī — Müjeñ tīrini gönderseñ ten-i ʿüryāna incinmez
O bir sehm-i saʿādetdür gelen peykāna incinmez

236a

Yetim ʿAli Çelebi — Gözüñ ser-mest ü müjgānuñ olupdur ḫançer-i ser-tīz
ʿAceb mi ḳanumı dökse benüm ol ġamze-i ḫūn-rīz

Fiġānī Çelebi — Beni egri çıḳarmasun yanında ḫançer-i ser tīz
Yüzine sürmesün alup bir avuç ḳanum ol ḫūn-rīz

Sulṭān Murād — Tāb-ı ruḫ-ı dil-dāra gözüm tāb getürmez
ʿAynum gibi bir göz daḫi ḫūn-āb getürmez

Rūḥī-i Baḥdādī — Laʿlüñ getüren ẕevḳi mey-i nāb getürmez
Müşgil bu ki ol ẕevḳe göñül tāb getürmez

Yaḥyā Beg — Seni sevdügini cānum saña iẓhār idemez
Degme derdile günāhın kişi iḳrār idemez

Żaʿfī — Yāre esrārını ʿāşıḳ varup işʿār idemez
ʿĀşıḳuñ ʿaşḳı ziyāde ola güftār idemez

Ḫişālī — Gerçi naḳd-i dil ü cān alduġın inkār idemez
Ol cefā-pīşe velī vuṣlatın iḳrār idemez

Cevrī-i Stanbulī — Yalıñız cān u dili çeşmi giriftār idemez
Ġamze yār olmasa ol fitneyi der-kār idemez

236b

Sulṭān Murād — Ḥamdülillāh kim bahārile gelüp nev-rūzımuz
Gül gibi geldi açıldı ṭāliʿ-i fīrūzumuz

Yaḥyā Efendi — Ṭalʿatüñden ḫüsrevā mihr-i cihān-efrūzumuz
Ḳadr ü taḫtladur cihānda ʿıydımuz nev-rūzumuz

Seyyid Selāmī — Ol mehüñ mihr-i ʿiẓārın görmedür nev-rūzumuz
Gösterürse ol güni ṭāliʿ olup nev-rūzumuz

237a

Selmān-ı Bursevī — Ne şīve vaḳtidür sāḳī bir aydur rūze-dāruz biz
Bu dem pīr-i ḫarābātuñ öñünde şerm-sāruz biz

ʿUbeydī Efendi — Ḥaḳīrüz derd-mendüz müstemendüz ḫāk-sāruz biz
Ayaḳlar ṭoprağı pā-māl-i ġam kem-ter ġubāruz biz

Cinānī-i Bursevī — Zebūn-ı nā-tüvān u bī-mecāl ü ḫāk-sāruz biz
ʿİnāyet ḳıl mezīd-i luṭfuña ümmīd-vāruz biz

Vālihī-i Üsküb̄ī — Leked kūb u fenā pā-māl-i ġam olmış ġubāruz biz
Velī pīrāye-i efser keşān-ı rūzgāruz biz

Ḫişālī — Cefā pā-māli ġam ālūdesi kem-ter ġubāruz biz
Perīşān kākülüñ gibi perīşān rūzgāruz biz

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

ʿĀlī Efendi — Nev bahār oldı ruḫ-ı yār ise ġāyet dil-sūz
Nice ṣabr eyleyelüm geldi yetişdi nev-rūz

Cemālī Çelebi — Nice dil çekmeye āh işbu felekden ġam u sūz
Bana cevr eylemede hefte sekizdür o ṭoḳuz

Ḫişālī — Nevbahār oldı açıldı gül ü irdi nev-rūz
Köhnemeyle yaraşur sāḳī bu dem sāzile söz

[Derkenar]

Siyāhīyü'l-kātib — Gül baḫtum açılup ṭāliʿüm olur fīrūz
Naẓar u himmet iderse bana dervīş nev-rūz

Baḥr-i Mużāriʿ

Nevʿī Efendi — Baḳma cemāl-i ḫūba ḫaṭ-ı müşk-bārsız
Çıḳmaz kitāb-ı mihr ü maḥabbet kenārsız

Ümīdī Çelebi — Vardı ḫarāba milket-i dil şehri yārsız
ʿĀlem ḫarāba varurimiş şehriyārsız

Ḫişālī — Olmaz mürīd-i ʿaşḳ dilā iḫtiyārsız
Sevmekde yāri olsa olur iḫtiyārsuz

[Derkenar]

Ḫişālī — Terk eylesem ʿaceb mi dilā şehri yārsız
Ḥaḳ bir diyārı eylemesün şehriyārsuz

Ḫāḳānī Beg — Kūyuñ yaḳışmaz ey yüzi gül āh u zārsız
Revnaḳ bulur mı gülşen-i ʿālem hezārsız

ʿUbeydī Efendi — Gönlüm ḫarāb olur elem-i ʿaşḳ yārsız
Ḥaḳ bir diyārı eylemesün şehriyārsız

Maḥrem-i Şarḳī — Bī-iḫtiyār ḳıldı mini hecr yārsız
İmdi anıñ sarı baruram iḫtiyārsuz

Velehu

Revānī Beg — Yā Rab ne derd olur k'işidilmez niyāzımuz
Ġayrılarile ṣalınur ol serv-i nāzımuz

Ṣānī Beg — Ḳıldı viṣāle vaʿdeleri serv-i nāzımuz
Beñzer yanında geçdi ḳabūle niyāzımuz

Seyyid Feyżī Beg — Görseydi yār şevḳile sūz u güdāzımuz
Nerm oluridi dil-ber-i düşmen-nüvāzımuz

ʿUlvī Çelebi — Zāhid ḳabūl olur mı ṣanursın namāzımuz
Tā ʿarż-ı ḳāmet itmeye ol serv-i nāzımuz

Ḫiṣālī — Cān-ı ḥaḳīr tende vü dilde niyāzımuz
Ol şāh-ı ḥüsne ʿarż olınur çoġ u azımuz

[Derkenar]

Emānī — Reftāre gelse nāzla ol serv-i nāzımuz
Pāmāl-i nāz olur ser-i nāz u niyāzımuz

Ḥasan Çelebi — Bilmem nemüz görür bizüm ol ʿişve-bāzımuz
Baḳmaz bu ḳanlu yaşa işitmez niyāzımuz

237b

Velehu

Şeyḫī-i Germiyānī — Gözden bıraḳdı gerçi bizi ol nigārımuz
Vardur keremlerine anuñ intiẓārımuz

Rūḥī-i Baġdādī
Rāh-ı vefāda ḫāk ola cism-i nizārımuz
Aʿdā gözini kör ide şāyed ġubārımuz

Cinānī-i Bursevī
Tenhā ḳomaz ġamuñla ölürsek mezārımuz
ʿAşḳuñ durur cihānda bizüm yār-i ġārımuz

Vālihī-i Üsküdārī
Aḳmazdı eşk-i dīde-i gevher niṣārımuz
Olmasa cām-ı dilde eger inkisārımuz

Ferdī-i Stanbulī
Hīç yirde gökde żerrece yoḳdur ḳarārımuz
Hercāyī oldı gün gibi çün şehriyārımuz

Revānī Beg
Ṭurmaz raḳībe ʿizzet ider ol nigārımuz
Bir itçe yoḳ yanında bizüm iʿtibārımuz

Yaḥyā Beg
Alsa eline tīġini ol gül-ʿiẓārımuz
Cān virür ölmege bir uġurdan hezārımuz

Ḫayretī Beg
Kūy-ı nigāra uġramasa reh-güzārımuz
İtmez ḫużūr o gün bu dil-i bī-ḳarārımuz

Velehu Ḫayretī Beg
Dil-ber sovuḳluḳ itdi ḳış oldı bahārımuz
Gün görmedük şeb oldı dirīġā nehārımuz

Ḫayālī Beg
Yāri ḳılursa biz ölicek rūzgārımuz
Kūy-ı nigāra irgüre bir gün ġubārımuz

Velehu Ḫayālī Beg
Abdāl olalı dāġladur iftiḫārımuz
Mecnūn gibi ocaġ eridür iḫtiyācımuz

Seyyid Feyżī Beg
Görme ʿaceb yaşum gibi beẕl olsa varımuz
Elde degüldür iki gözüm iḫtiyārımuz

Seyyid Selāmī
Eflāke çıḳsa tañ mı bu şeb āh u zārımuz
Terk itdi gün gibi bizi ol şehriyārımuz

Āhī Çelebi
Dāġ oldı lāle gibi dil-i bī-ḳarārımuz
Himmetle gör neler bitirür ḫāk-sārımuz

Fiġānī Çelebi
Yile virürse bād-ı ecel ger ġubārımuz
Ḥācetgeh-i cihān ola seng-i meżārımuz

ʿĀlī Efendi
Ölsek yoluñda kūyuña varmaz ġubārımuz
Ey dost vara eşliye mi rūzgārımuz

Riyāżī
Āh itdürür mi żaʿfla cism-i nizārımuz
Gelmez gider mi şeşdür ʿaşḳuñda zārımuz

Miṣālī Çelebi
Berbād ola yoluñda ten-i ḫāk-sārımuz
Bir gün yerile görmeye kimse ġubārımuz

Faḳīrī
Ferhād ḳazdı sikke-i seng-i mezārımuz
Mecnūn ʿaceb mi olsa bizüm türbe-dārımuz

Ḥasan Çelebi-i Ḳınalı-zāde
ʿİlm ü kemāl ü fażl iledür iftiḫārımuz
ʿĀlemde manṣıbile degül iʿtibārımuz

Aḥmed Sinān Çelebi-zāde
Dāyim o seg raḳībe riʿāyetde yārimüz
Bir itçe yoḳ yanında bizüm iʿtibārımuz

Ḫişālī
Her işde iḫtiyāriledür iftiḫārımuz
Ammā cevānı sevmede yoḳ iḫtiyārımuz

[Derkenar]

Żaʿīfī
Gerçi ḳapuñda ẕerrece yoḳ iʿtibārımuz
ʿĀlem içinde gün gibidür iştiḫārımuz

İsḥaḳ Çelebi
Geçdi hevā-yı ḳākülile rūzgārımuz
Ṣarf oldı ḫaṭṭ u ʿārıża leyl ü nehārımuz

Şeyḫī-i Germiyānī
Şāhā ḳara ṣaçuñla bu mıydı ḳarārımuz
Yaḳūp ḳarāra ḳomaya ṣabr u ḳarārımuz

Ḫişālī
Gülşende rūyın ʿarż idicek gül-ʿiẕārımuz
Bülbül gibi cihānı ṭutar āh u zārımuz

Ümīdī — Ḫārile hem dem olalıdan gül-ʿiẕārımuz
Cān virür oldı derdile günde hezārımuz

238a

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Nevʿī Efendi — O şeh berdār-ı ʿaşḳ olmaġa lāyıḳ olduġum bilmez
Benüm Mansūrveş fennümde fāyiḳ olduġum bilmez

Vālihī-i Üskübī — Ne kimse ḳaldı sen ʿAẕrāya Vāmıḳ olduġum bilmez
Ne Mecnūn gibi sen Leylāya ʿāşıḳ olduġum bilmez

Ṣadrī — Şu kim mihr-i ruḫuñ tābıyla yanıḳ olduġum bilmez
Benüm encüm gibi her şeb uyanıḳ olduġum bilmez

Velehu Ṣadrī — Dime ol pīr olası yāre ʿāşıḳ olduġum bilmez
Bilür ammā ṭıfıldur luṭfa lāyıḳ olduġum bilmez

Seyyid Feyżī Beg — Derūnum yandı ġamdan yār ʿāşıḳ olduġum bilmez
O ġonca lāle gibi baġrı yanıḳ olduġum bilmez

Fevzī Çelebi — Ḥarīḳ-i nār-ı hecrüm vaṣla lāyıḳ olduġum bilmez
Benüm serḥad-i ġamda yār yanıḳ olduġum bilmez

Ḫişālī — Vefā itmez ol āfet şāyed ʿāşıḳ olduġum bilmez
Yolında beẕl-i cān itmekde fāyiḳ olduġum bilmez

Baḥr-i Mużāriʿ

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Bāzār-ı ġamda ḳalmadı naḳd-i revānımuz
Şimdi firāḳıla ṣayılur üstüḫ̆ānımuz

Nevāyī — Ni ġam ḫumār ḳıldı ise ḳaṣd-ı cānımuz
Bardur çü künc-i mey-gede dārü'l-emānımuz

Necātī Beg — Ṣunup lebini dil-ber-i ġonca dehānımuz
Nāzikligile ḥoḳḳaya ḳoymasa cānımuz

Ḥayretī Beg
ʿĪsī-nefes dirilüriken yār cānımuz
Pür derd ola revā mı dil-i nā-tüvānımuz

Velehu Ḥayretī
Bindi gemiye gitdi o rūḥ-ı revānımuz
Bile yanında gitdi revān oldı cānımuz

Ḫayālī Beg
Nār-ı firāḳa yandı dil-i nā-tüvānımuz
Gūyā zebāne oldı o nār-ı zebānımuz

ʿĀlī Efendi
Yaḳdı kül itdi şemʿ-i ruḫuñ ḫānmānımuz
Bir pīrehenle ḳaldı fener gibi cānımuz

Emrī Çelebi
Şevḳ odı yaḳdı şemʿ-ṣıfat üstüḫ̆ānımuz
Ten ẓulmetinden anuñıla çıḳdı cānımuz

Fevrī Efendi
Zehr-i ġamıyla ṭopṭoludır üstüḫ̆ānımuz
Tiryāk-ı laʿlüñ irmez ise çıḳdı cānımuz

Velehu Fevrī
Hecr-i lebüñle şöyle żaʿīf oldı cānımuz
Kim bir yük oldı ḫasta dile üstüḫ̆ānımuz

Refīḳī-i Amasyavī
Tā seyre çıḳdı ġayrla serv-i revānımuız
Andan berü oturmadı yirine cānımuz

Mānī
Ey dil çıḳınca ḫāneden ol nev-cevānımuz
Tenden ümīd-i vuṣlatıla çıḳdı cānımuz

Saġır ʿUlvī
Eflāke her gice çıḳar āh u fiġānımuz
Ṭañ mı olursa nāle-i dil nerdübānımuz

Ḫiṣālī
Reftāra gelse nāzile serv-i revānımuz
Pāyine yüz sürer aḳup eşk-i revānımuz

[Derkenar]

Rıżāyī
Fersūde itdi ġam çü ten-i nā-tüvānımuz
Ḳutı hümā-yı ʿarşuñ olur üstüḫ̆ānımuz

238b

Baḥr-i Mużāriʿ

Dervīş Paşa
Biz māyil-i nihāl-i cevān sehī-ḳaddüz
Biz bende-i figende-i zülf-i ser-āmedüz

Sāʿī
Biz cānile muḳayyed-i zülf-i ser-āmedüz
Biz Ḫıżr gibi hem-nefes-i ʿömr-i ser-medüz

Tīgī Beg
Biz pāy-māl-i sāye-i serv-i sehī-ḳadüz
Biz ḫāk-i rāh-ı naḫl-i bülend-i ser-āmedüz

Ṭabʿī
Biz beste-i selāsil-i zülf-i mücaʿadüz
Biz sāyeveş fütāde-i ḳadd-i ser-āmedüz

Ceẕbī
Biz ʿāşıḳ-ı cemāl-i cevān-ı sehī-ḳadüz
Meftūn-ı ṭāḳ-ı ebrū-yı māh-ı ser-āmedüz

Nüvīdī Çelebi
Biz bende-i figende-i serv-i sehī-ḳadüz
Dil-beste-i ḫam-ı ser-i zülf-i ser-āmedüz

Bezmī-i Aʿmā
Şanmañ bizi ki zülf-i nigāra muḳayyedüz
Biñ cānile esīr-i cevān-ı ser-āmedüz

Seyyid Feyżī Beg
Zencīr-i zülf-i yāre ezelden muḳayyedüz
Dīvāneler içinde anuñçün ser-āmedüz

Şenāyī
Her dem nişān-ı nāvek-i çeşm-i ser-āmedüz
Sevdā-yı kāküli ile dāyim muḳayyedüz

Ḫişālī
Biz bende-i figende-i şāh-ı mümeccedüz
Biz ḫāk-i pāy-ı Aḥmed ü āl-i Muḥammedüz

Velehu Ḫişālī
Biz māyil-i ʿiẕār-ı cevān-ı sehī-ḳadüz
Āzādeyüz ki zülf-i nigāra muḳayyedüz

Velehu Ḫişālī
Biz ḳayd-ı zülf ü kākülüñ ile muḳayyedüz
Dīvāne diyü deftere geçdük muḳayyedüz

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Ṭāliʿī Beg
Bize şol deñlü cefā itdi o sengīn-dilimüz
Daḥi güzeller adın añmaġa varmaz dilimüz

Vālihī-i Üskübī
ʿĀrif-i vaḥdet idi rūz-ı ezelde dilimüz
ʿĀlem-i keṣrete düşdükde yitürdük bilimüz

Ḥayretī Beg
Ṣūretā ḳaṭreyüz ammā ki deñizdür dilimüz
Bulımaz keştī-i endīşe bizüm sāḥilimüz

Ḫişālī
Atdı şol deñlü cefā ṭaşın o sengīn dilimüz
Yiter ey şāh-ı cihān dimege varmaz dilimüz

Yaḥyā Beg
Zāhidā ʿaşḳ ile āġuştadur āb u gīlimüz
Bilirüz ʿarş-ı ʿalādan yücedür menzilimüz

[Derkenar]

Ḫişālī
Ulu deryāyuz ʿaceb varınca yüz biñ dilimüz
Peyk u ġavvāṣ-ı meʿānī bulımaz sāḥilimüz

Velehu

ʿAzmī Beg
Ṣafā-yı bezm-i cānāna iren dilde elem ḳalmaz
Mey-i cām-ı lebin nūş eyleyen ādemde ġam ḳalmaz

Seyyid Feyżī Beg
Güzellik resm ü āyīni gider ey ġonca-fem ḳalmaz
Yanuñda pādişāh-ı ḥüsn iken ḫayl ü ḥaşem ḳalmaz

Ḫişālī
Viṣālüñ bezmine dāḫil olanlarda elem ḳalmaz
Şarāb-ı nāb içen ehl-i ṣafāda ḥüzn ü ġam ḳalmaz

239a, 239b, 240a (boş)

240b

Ḫişālī — Girmeyen pūta-i nār-ı ġamuña ḳāl olmaz
Çekmeyen cevr ü cefāñı bāña hem-ḥāl olmaz

Ḥasan Paşa bin Meḥmed Paşa — Yanmayan pūta-i ʿaşḳuñda senüñ ḳāl olmaz
Düşmeyen derdüñe cānā bāña hem-ḥāl olmaz

Ḳara Nişāncı Paşa — Yaḳmayan dāġ-ı ġamuñ sīneye abdāl olmaz
Naʿller kesmese derd-i diline dāl olmaz

Suʿūdī — Ehl-i tecrīd dilā mültefit-i māl olmaz
Terk-i dünyā-yı denī itmeyen abdāl olmaz

Meʾālī — Sözi pür-ʿibret olan kimsede iḍlāl olmaz
Ḥaḳ kelāmı ḳoyuban bāṭıla meyyāl olmaz

Sipāhī — ʿĀrif-i vaḥdet olan ẕillete pā-māl olmaz
Keşret-i cübbe vü destārile ḫoş-ḥāl olmaz

Ḫuşūʿī Beg — Ne yanuma yañuldı geldi ol ḳaşı kemān bir kez
Ne tīr-i vuṣlatına eyledi sīnem nişān bir kez

Mīrī-i Belġradī — Çeküp tīrin ʿadūya raġmen ol ḳaşı kemān bir kez
Raḳīb-i rū-siyāhuñ sīnesin itse nişān bir kez

Muḥyī Yaḥyā Çelebi — Çeküp yāyın atup tīrin idüp sīnem nişān bir kez
Bu luṭfi bendesine it ol ḳaşı kemān bir kez

241a

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim
Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün

Şeyḫ Aḳ Şemseddīn — Biz ol ʿuşşāḳ-ı ser-bāzuz ʿaḳılsız bize yār olmaz
Ḥaḳuñ ʿaşḳıyla mest olduḳ bize hergiz ḫumār olmaz

Bāḳī Efendi — Dilā bezm-i cihānda kimse āḫir pāy-dār olmaz
Müdām elden ḳoma ayaġı furṣat ber-ḳarār olmaz

Hilālī — Şikest olsa şurāḫī cām-ı meclis ber-ḳarār olmaz
Meşeldür sāḳiyā baş gitse ayaḳ pāy-dār olmaz

ʿAyānī — Cihānı çünki bildük sāḳiyā ol pāy-dār olmaz
Müdām elden ḳoma ṣaḥbāyı ʿālem ber-ḳarār olmaz

Vuṣūlī Beg — Ḥaḳīḳatden ḫaber-dār olmayanlar dost-dār olmaz
Dem-i devletde yār olur velī ẕilletde yār olmaz

Rıżāyī — ʿAceb ben n'eyledüm n'itdüm efendüm baña yār olmaz
Meşeldür bu ki ʿālemde ġarībe iʿtibār olmaz

Nevʿī Efendi — Elinde gerçi kim ʿāşıḳlaruñ ṣabr u ḳarār olmaz
Biḥamdillāh güzellik ehl-i ḥüsne pāy-dār olmaz

Fāyiżī-i Ḳāf-zāde — Uyup çerḫe döner ʿahdinden ol meh ber-ḳarār olmaz
Felekdür bu iki gün bir kese ʿālemde yār olmaz

Seyyid Feyżī — Zen-i dünyā cihānda kimseye gördük ki yār olmaz
Tecerrüd iḫtiyār eyle felekde böyle ḳār olmaz

ʿAhdī — Fenā üstinedür ʿömrüñ esāsı pāy-dār olmaz
Süleymān u Cem ü Cemşīd olanlar kām-kār olmaz

ʿAṭāyī-i Nevʿī-zāde — O ruḫlar şām-ı hicrānında baña āşikār olmaz
Dirīġā iki gün bu ṭāliʿ-i ferḫunde yār olmaz

Ḫişālī — İki gün devlet-i dünyā kişide ber-ḳarār olmaz
Fenā üstindedür zīrā esāsı pāy-dār olmaz

[Derkenar]

Vālīyü'l-ḳāḍī — Dirīġā ol meh-i ḫurşīd-ṭalʿat baña yār olmaz
Anuñçün yıldızum düşkün ġarībe iʿtibār olmaz

Ḫişālī — Cihānuñ devleti gördük iki gün ber-ḳarār olmaz
Düşürme ayaġı elden ki furṣat pāy-dār olmaz

Necātī Beg
Ne ṣuç itdüm ʿaceb bilmem efendüm baña yār olmaz
Yanında bir ḳula her dem bir itçe iʿtibār olmaz

Sulṭān Muṣṭafā
Cuhūd īmāna gelmez merd-i mülḥid tevbe-kār olmaz
Vefā gelmez şehā bī-gāneden aġyār yār olmaz

Velehu Sulṭān Muṣṭafā
Leʾīme-i her kerem merg-i sitemdür ḥaḳ-güẕār olmaz
Şeb-i deycūrı meh-tāb itse nūrānī nehār olmaz

ʿAdnī-i ser-piyāde
Revāfiż gelmez inṣāfa münāfıḳ dīndār olmaz
Ḥaḳīḳat bed-aṣılda nā-ḫalefde neng ü ʿār olmaz

Velebu Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Āẕerī Çelebi
Ḫaṭuñ geldükde ṣanma pertev-i ḥüsnüñ ʿayān olmaz
Ḫas u ḫāşaḳ içinde şuʿle-i āteş nihān olmaz

Cinānī-i Bursevī
Ṣanurdum sūz-ı ʿaşḳuñ tāb-ı sīnemden ʿayān olmaz
Velīkin şimdi bildüm şuʿle-i āteş nihān olmaz

Faṣīḥī Beg
Derūn-ı sīnede hergiz ġam-ı ʿaşḳuñ nihān olmaz
Ne sırdur bu ki söylenmez ne ḥāletdür ʿayān olmaz

ʿUbeydī Efendi
Maḥabbet gülsitānı gibi ey dil būstān olmaz
O bir bāġ-ı leṭāfetdür ki hīç anda ḫazān olmaz

Lāmiʿī-i Bursevī
Cihānda sīneye gelmez dilā rūḥ-ı revān olmaz
Öpülmez bir dehān olmaz ḳucılmaz bir miyān olmaz

Vāḥidī
Mey-i laʿlüñ gibi sāḳi şarāb-ı erġuvān olmaz
Anı nūş eyleyüp maḫmūr olanlar ser-girān olmaz

Sāʿī Çelebi
Dem olmaz kim ḳaşuñ geh tīr olup gāhī kemān olmaz
Ekābir dil mi var meydān-ı ʿaşḳuñda nişān olmaz

Mānī
Ben ol şāh-ı ġamum ḳavs-i ḳuzeḫ baña kemān olmaz
Ḫadeng-i āhuma bu ḳubbe-i gerdūn nişān olmaz

Ḫişālī — Leb-i laʿlüñ gibi rengīn şarāb-ı erġuvān olmaz
Cem-āsā nūş idenler olmasa şāh-ı cihān olmaz

[Derkenar]

Gümānī — Cihān bāġında ḳaddüñ gibi bir serv-i revān olmaz
Efendi ḥüsn-i ḫulk ile saña beñzer cevān olmaz

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Zamān olmaz ki ḫalḳa ġuṣṣa-i ʿāşıḳ ʿayān olmaz
Maḥabbet bir ʿaceb gencīnedür hergiz nihān olmaz

241b

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Sulṭān Bayezid-i Velī — Ciger tennūr-ı sīnemde dem olmaz kim kebāb olmaz
Gün olmaz rūz-ı hecrüñde gözüm yaşı şarāb olmaz

Necātī Beg — Ruḫuñ gülzārdur sünbül ṣaçuñ ṣaç kim niḳāb olmaz
Kim ol şemʿ-i şeb-ārādur aña ẓulmet ḥicāb olmaz

Ẕātī Beg — Anuñ kim ṣubḥ dem gibi ḳabāġı pür-şarāb olmaz
Ṭoġup gün başına hem ṣoḥbeti bir āftāb olmaz

Mesīḥī Beg — Çü ʿarż-ı ḳāmet ide yār kimdür kim türāb olmaz
Cihān içre ne ḳalur kim ḳıyāmetde ḫarāb olmaz

Naẓmī-i Edirnevī — Anuñ kim mesnedi ʿālemde bir ʿālī-cenāb olmaz
Saʿādet ṣadrına irüp ʿazīz-i kām-yāb olmaz

Yaḥyā Beg — Dilā rāh-ı maḥabbetde belādan ictināb olmaz
Cefādan incinüp ʿöẕr eylemek hergiz cevāb olmaz

ʿĀlī Efendi — ʿİnāyet her kime yüz ṭutsa ʿişyānı niḳāb olmaz
Güneş ṭoġduḳda zīrā perde-i ẓulmet ḥicāb olmaz

Sūzī — Lebüñ ṣun kim ḫaṭum geldi dimek cānā cevāb olmaz
Ki Ḫıżra āb-ı ḥayvān içmege ẓulmet ḥicāb olmaz

ʿAyānī — Lebüm ṭārīḳ-i ġamda isteme dimek cevāb olmaz
Ki Ḫıżra āb-ı ḥayvān içmege ẓulmet ḥicāb olmaz

Seyyid Feyżī — Ne dem kim zaḫm-ı tīrüñ sīnesinde bī-ḥiṣāb olmaz
Dil-i ʿuşşāḳa ey ḳaşı kemānum feṯḥ-i bāb olmaz

Ḫişālī — Bunuñ üzre güzel olmaz dimek gerçi cevāb olmaz
Velī İsmāʿīlüm gibi şeh-i ʿālī-cenāb olmaz

Mecīdī — Şunuñ kim eşk-i çeşmi bāde vü baġrı kebāb olmaz
Suʾāl-i ḥālet-i ʿaşḳ idene ḥāzır cevāb olmaz

[Derkenar]

Cüzʾī Efendi — Cihānda bāb-ı Mevlānā gibi ʿizzet-meʾab olmaz
Muḥaṣṣal evliyāda böyle bir ʿālī-cenāb olmaz

Çākerī-i Mīrlivā — Gönül kim ʿaşḳla maʿmūr ola hergiz ḫarāb olmaz
Oda yansun şu cān kim bu hevāyile türāb olmaz

Necātī Beg — Yüzüñ gülzārına sünbül şaçuñ şaç kim niḳāb olmaz
Çerāġ-ı meclis-i efrūza ẓulām şeb ḥicāb olmaz

Fevrī Efendi — Senüñ gerçi leb-i laʿlüñ gibi yāḳūt nāb olmaz
Benüm de gevher-i eşküm gibi dürr-i ḫoş-āb olmaz

Velehu Fevrī — Cihān bezminde kim var kim gözi yaşı şarāb olmaz
Yaḫud nār-ı maḥabbetde bişüp baġrı kebāb olmaz

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Vuṣūlī Beg — Yüri ey bülbül ötme kimseye bāġ-ı fenā ḳalmaz
Gülüñ beñzi bozılur çeşm-i nergisde beḳā ḳalmaz

Emrī Çelebi — Kimüñ geçsek öñinden şanma irdükce beḳā ḳalmaz
Baḳā ḳalur gözi līkin vücūdında beḳā ḳalmaz

ʿUbeydī Efendi — Cihān-ı bī-beḳāda çekmedük dil bir belā ḳalmaz
Anuñçün göz yumup ayrılsa ardınca beḳā ḳalmaz

Ḫātemī Beg — İletmiş seyre yāri bir siyeh-rū ol aña ḳalmaz
Gelür ol mihr-i ʿālem-tāb ḳatlin aḫşāma ḳalmaz

Mecdī Efendi — Bizümle ṣubḥa dek bir şeb o ṭıfl-ı meh-liḳā ḳalmaz
Hilāliken meh-i ʿālem-fürūz ey dil ṭaña ḳalmaz

Raḥmī-i Bursevī — Felek berbād olur āh eylesem saḳf-ı semā ḳalmaz
ʿAnāṣır sūz-ı dilden maḥv olup neşv ü nemā ḳalmaz

Nihānī — Ḫayāl-i ḫaddüñ olan dilde naḳş-ı māsivā ḳalmaz
Senüñ mihrüñle āh idende bir ġayrı hevā ḳalmaz

Rıżāyī — Gelüp ġam-ḫāneme bir gün baña ol meh-liḳā ḳalmaz
Görüp sūzum firāḳında dimek şemʿi ṭaña ḳalmaz

Ḫişālī — Cefā itme vefā eyle bu dünyādur saña ḳalmaz
Güzellik didigüñ devlet bilürsin ḫod şehā ḳalmaz

[Derkenar]

Şefīʿī — Kemān ebrūlaruñdan çekmedük dil bir belā ḳalmaz
Müjeñden sīneme ṭoḳınmaduḳ tīr-i ḳażā ḳalmaz

Ḫişālī — Derūna atmaduḳ ḳavs-i ḳader tīr-i ḳażā ḳalmaz
Ṣoñın fikr eylemez mi hīç dimez mi oḳ u yā ḳalmaz

242a

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Āfitābī — Kaʿbe-i kūyuña yol vir aña kim yol varamaz
Bitür anuñ dilegin kim dileyüp yalvaramaz

Ẕātī Beg — Ben ḳara yazulıñuñ ḥāli be-ġāyet yaramaz
Ḳahrile ḫaṭṭ-ı nigārum beni ṣanmañ ḳıramaz

Revānī Beg — Çoḳ günāh itdi göñül ḫidmete cānā varamaz
ʿAfv it anuñ ṣuçını kim utanup yalvaramaz

İsḥaḳ Efendi — Ġamzeñüñ tīġi yarar baġrumı ġayruñ yaramaz
Ol daḫi yarmaz ise böyle ḳalursa yaramaz

Naẓmī-i Edirnevī — Şol ki dünyā hevesinden özüni ḳurtaramaz
Yārüñ ʿaşḳı yolına Tañrı ḥaḳiyçün varamaz

Bāḳī Efendi — Gerçi dil ṭurrañ elinden yaḳasın ḳurtaramaz
Ruḫuña meyl idene zülf-i siyāh el ḳaramaz

Fevrī Efendi — Ḫastası olsa da üstine ṭabībüm varamaz
Nice varsun ki bilür ādeme iylik yaramaz

Ḫişālī — Baġrumı yarmasa ġamzeñ dimem itdi yaramaz
Nice yarsun ki bilür ādeme iylik yaramaz

[Derkenar]

Firāḳī — Ṭutdı ġam yollarını ḫidmete cānum varamaz
ʿAfv it anuñ günehini ki gelüp yalvaramaz

Ṣarrāfī — Ḫastadur hecrile cān ḫidmete cānā varamaz
Luṭf idüp aña devā it ki saña yalvaramaz

Naẓmī — Dil-berüñ kimse kemer gibi miyānın ṣaramaz
Ḳara zülfine daḫi şāne gibi el ḳaramaz

Bahr-i Hezec-i Maḥẕūf-ı Maḳṣūr

Sulṭān Aḥmed Ḫān — Dü ʿālemde bizüm sensin Ḫudāmuz
N'ola ʿarż olsa ṭapuña recāmuz

Ḳānīʿī — Duʿā itmiş şeh-i kişver keşāmuz
Ḳabūl itsün Ḫudā oldur duʿāmuz

Vaḥdetī-i Baġdādī — Budur dergāh-ı Mevlādan recāmuz
ʿAzīz ola şeh-i kişver-güşāmuz

Medḥī — Vire Ḫākāna nuṣretdür Ḫudāmuz
Şefīʿ ola resūl-i kibriyāmuz

Vaṣfī — Ḫudāyā enbiyā it pīşvāmuz
Daḫi hem evliyāyı reh-nümāmuz

Ḫişālī — Sefer itdi şeh-i kişver-güşāmuz
ʿAdūya eyle manṣūr ey Ḫudāmuz

Velehu Ḫişālī — Ġazāya ʿazm idüpdür pādişāmuz
Muẓaffer ḳıl şeh-i kişver-güşāmuz

Velehu Ḫişālī — Recāmuz senden oldur ey Ḫudāmuz
Ki maḥv it dest-i ʿafvuñla ḫaṭāmuz

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — ʿArż ider kākülüni ʿāşıḳ u bī-gāne dimez
Bend ider gördügini ʿāḳıl ü dīvāne dimez

Ṭabʿī — Gösterür yār lebin maḥrem ü bīgāne dimez
Mey şunar gördügine ayıḳ u mestāne dimez

Bezmī-i Aʿmā — Nāmeveş kimse varup ḥālümi cānāne dimez
Bende ḥālin nitekim her kişi sulṭāna dimez

Ḫişālī — Emdirür laʿl-i lebin sāġar u peymāne dimez
Herkese şunmadadur ayıḳ u mestāne dimez

242b

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Şemʿī — Niçe gündür sürerüz yirlere ey meh yüzimüz
Ayaġuñ ṭoprağına geçmedi bir gün sözimüz

Yaḥyā Beg — Yüzüñe şems ü ḳamer dimege doymaz yüzimüz
Ey şeker-leb dehen-i tengüñe yoḳdur sözimüz

Mecdī Efendi — Ḫayli ālūde idi ḫāk-i rehüñle yüzimüz
Aġlamaġile anı yudı arıtdı gözimüz

ʿUbeydī Efendi — Ḳaṣdı bu āhile berbād ide bir gün ṭozımuz
Dehrden göz yumalum görmesün anı gözimüz

Emīnī Ġulām-ı Şāhī — Görmesek bāde-i ṣaḥbāyı açılmaz gözimüz
Gül gibi elde ḳadeḥ olmasa gülmez yüzimüz

Raḥmī-i Bursevī — Baḳmaz ol meh dün ü gün yaş aḳıdur bu gözimüz
Ey felek n'eyleyelüm düşdi bizüm yıldızımuz

Behiştī Efendi — Sīne mecrūḥ-ı müjeñ olalı ḳandur gözimüz
Ḳalmadı eller arasına çıḳacaḳ yüzimüz

Ḫişālī — Ḫāk-i pāyüñ dileyü kūyuña varduḳ yüzimüz
Sözimüz geçmemegile yire düşdi yüzimüz

Velehu Ḫişālī — Gülsitānuñ ṣuvarurdı döküp eşkin gözimüz
Ḳorḳaruz ter düşesinde yere düşe yüzimüz

[Derkenar]

Cemālī-i Germiyānī — Ṣaldı ey māh yere ḳaṭre-i eşkin gözimüz
Çerḫimüz batdı bugün düşdi bizüm yıldızımuz

Ḫayālī Beg — Yār baḳmaz ne ḳadar yaş aḳıdursa gözimüz
Ey felek n'eyleyelüm düşdi bizüm yıldızımuz

Dānişī — Eşkle çihremüze yollar idelden gözimüz
Ḥālimüz aġlamaġa ḳalmadı yāre yüzimüz

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Gelmedi yār bize ṭutmadı hergiz sözimüz
Ḥalḳa-i dür gibi yollarda ḳalıpdur gözimüz

Fużūlī — Ṭaşra gelsün diger ol yārla vardur sözimüz
Ḥālimüz aġlayalum çıḳsun ol iki gözimüz

Raḥmī-i Bursevī — Meh-liḳālar yolına ḳan yaş aḳıdur gözimüz
Şöyle beñzer ki bizüm müşterīdür yıldızumuz

Rıżāyī — Ol bütün ḳaşları miḥrābını gördi gözimüz
Secdeye varduḳ öñinde yere düşdi yüzimüz

Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim

ʿĀlī Efendi — Ne dönmez yol durur mülk-i ʿadem ādem gider gelmez
Ne leşker gitse dil çıḳmaz birinden bir ḫaber gelmez

Rūḥī — Niçe gündür o māh-ı ʿālem-ārādan ḫaber gelmez
Dili irsāl iderdüm ḳorḳarın ol da gider gelmez

Ḫişālī — Ruḫuñ ʿarż eyleseñ āyīne-i ḥüsne keder gelmez
Ki zīrā ʿāşıḳ-ı dīdārdan hergiz żarār gelmez

[Derkenar]

Nevʿī Efendi — Ser-i kūy-ı vefādan nice demdür bir eṣer gelmez
Ḫaber-dār-ı maḥabbetden dirīġā bir ḫaber gelmez

Meẕākī-i Bosnevī — Gidüp peyk-i nesīm eglendi murġ-ı nāme-ber gelmez
ʿAceb yād illere düşdük ki aṣlā bir ḫaber gelmez

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Necātī Beg — Aġladur ādemi ġurbet kişi kendin yeñemez
Nitekim ḫasta çeküp nāle kemendin yeñemez

Ẕātī Beg — Kişi ġurbetde ider nāleyi kendin yeñemez
Dūd-ı āhuñ ne ḳadar çekse kemendin yeñemez

Remzī — Gül yüzüñ bülbüli feryād-ı bülendin yeñemez
Serv-i dil-cūña aḳar ṣu gibi kendin yeñemez

Şehīdī — Düşdi dīvāne göñül ʿaşḳuña kendin yeñemez
Ḳalmadı ṣabrı çeküp nāle kemendin yeñemez

Naẓmī-i Edirnevī — Dil viren ḳaddüñe feryād-ı bülendin yeñemez
Nitekim ehl-i belā nāle kemendin yeñemez

Fużūlī-i Baġdādī — Segridür cilveye ol serv-i semendin yeñemez
Kim anı görse fiġān itmede kendin yeñemez

Ṣubḥiyü'l-ḳāḍī — Aḳdı bir serve göñül ṣu gibi kendin yeñemez
Cūybār oldı yaşum kimsene bendin yeñemez

Ḫişālī — Kim ki ġurbetde ola nāle kemendin yeñemez
Ne ḳadar çekse çevirse yine kendin yeñemez

[Derkenar]

Sinānī — Ḫasta-dil zülf ü ruḫuñ fikrile kendin yeñemez
Rūz u şeb zārī ḳılur āh kemendin yeñemez

243a

Revānī Beg — Götürüp ayaġı sāḳī bizi azıtduñ izimüz
Reh-i mey-ḫāneye düşdük göremezler tozımuz

Velehu Revānī — Ey göñül būse adın añmaġa döymez yüzümüz
Yār yanında iki olmaz iken bir sözümüz

Ẕātī Beg — Seni nev-rūzda aʿdāyile gördi gözümüz
Dostum oldı berāber gicemüz gündüzümüz

Velehu Ẕātī — Didi ölüñ yoluma biz yavı ḳılduḳ özimüz
Bulsavuz şöyle helāk eyler idük kendözimüz

Sehī Beg — Ġam-ı zülf ü ḫaṭṭ u ḫaddüñle yitirdük özimüz
Ġam degül çünki bir oldı gicemüz gündüzimüz

Ḫişālī — Eşigüñ ṭaşı aşındı süre süre yüzimüz
Ḳapuña ḳalmadı bir daḫi varacaḳ yüzimüz

243b

Ḫāḳānī Beg — Pīr-i muġān eşigi olaldan penāhımuz
Çetr-i felek berāberidür bārgāhımuz

Seyyid Feyżī Beg
ʿArż eylese ʿiẕārını ol alnı māhımuz
Rūşen olurdı gün gibi baḫt-ı siyāhımuz

Ḫişālī
İrdi sipihre nāle vü feryād u āhımuz
Göge boyadı gökleri dūd-ı siyāhımuz

Dürrīyü'l-kātib
Biz ki künc-i elem içre niçe miḥnet çekerüz
Vaṣl-ı dil-berden ırağ olalı ḥasret çekerüz

Ḫişālī
Bezm-i ġamda niçe bir sāġar-ı fürḳat çekerüz
Künc-i ġurbetde niçe bir ġam u miḥnet çekerüz

Velehu Ḫişālī
Gerçi hecrüñle niçe derd ü meşaḳḳat çekerüz
Ṣanma ey şūḫ-ı cefā-pīşe nedāmet çekerüz

Velehu Ḫişālī
Biz ki serḥadde niçe derd-i meşaḳḳat çekerüz
Dīn ü devlet yolına cānile ġayret çekerüz

Velehu Ḫişālī
Biz ki tāb-ı teb-i hecrüñle ḥarāret çekerüz
Gün gibi mihr-i ruḫuñ görmege ḥasret çekerüz

Nergisīyü'l-ḳāḍī
Ṣadr-ı mey-ḫānede geh cām-ı meserret çekerüz
Künc-i ġam-ḫānede ki āh-ı nedāmet çekerüz

244a

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Sulṭān Murād
Vāḥidüz ʿarṣa-i vaḥdetde bugün çālāküz
Her cihetden geçüben Vāḥidīyüz bī-bāküz

Maḳālī Efendi
Biz senüñ sūziş-i ʿaşḳuñla ki āteş-nāküz
Ḳāl olup yanmışuz ālāyiş-i ġamdan pāküz

Vuṣūlī Beg
Gerçi rāh-ı hünere ʿazm idicek çālāküz
Līk sālik sözini derūñde bī-idrāküz

Cinānī-i Bursevī
Gerçi kim rāh-ı meẕelletde yatur ḫāşāküz
Dem olur kim yaḳaruz ʿālemi āteş-nāküz

Ḫişālī — Gerçi ṭıynetde dilā bir avuç āb u ḫāküz
Ḥamdülillāh ki hele ʿabd-i şeh-i levlāküz

[Derkenar]

Riyāżī Efendi — Yanmadan nār-ı ġam-ı ʿaşḳuñile bī-bāküz
Ġonca-i şuʿle-i āteş bitirür ḫāşāküz

Baḥr-i Hezec-i Aḫreb

Ḳāsım Paşa — Sāḳī leb-i cān-baḫşuña ṣaḥbā bedel olmaz
Meclisde bir anuñ gibi şīrīn-meṣel olmaz

İsḥaḳ-ı Üskübī — ʿĀlemde efendi saña beñzer güzel olmaz
Bu kirpige bugün bu ḳaşa bedel olmaz

Naẓmī-i Edirnevī — Gün yüzüñe ḥüsnile cihānda bedel olmaz
Rūşen bu ki ey meh saña beñzer güzel olmaz

Ḫişālī — Kenʿ āna müşābih bugün ey dil güzel olmaz
Ḥüsnile cihānda aña Yūsuf-bedel olmaz

[Derkenar]

Ḫişālī — Sāḳī leb-i mey-gūnuña bāde bedel olmaz
Kim nūş iden erbāb-ı ṣafāda kesel olmaz

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Eger bir yirde zāhid cām-ı mey görse gider ḳalmaz
Ṣarāb-ı nāb olan meclis ʿacebdür hīç keder ḳalmaz

Rūḥī-i Baġdādī — Göñül ġam çekme dāyim dīde ter cān pür-keder ḳalmaz
Beher ḥāl el virür vuṣlat bu miḥnetler gider ḳalmaz

Ḫişālī — Ṣafā kesb eyle kim āyīne-i dilde keder ḳalmaz
Hüner bāḳī ḳalur ammā elüñde sīm ü zer ḳalmaz

Baḥr-i Hezec-i Aḫreb

ʿUlvī Çelebi
Zāhid dimezüz saña felān biz felānuz
Vīrāne-i ʿaşḳ içre bugün genc-i nihānuz

Sīne-çāk
Biz tāc-ı ribā-yı ser-i şāhān-ı cihānuz
Biz ḫāk-ı kef-i pāy-ı gedāyān-ı zamānuz

Sāʿī Çelebi
Biz maʿreke-ārā-yı dilīrān-ı zamānuz
Biz āfet ü cān u dil ü āşūb-ı cihānuz

Nihānī Çelebi
Biz ser-zede-i ḫāk-i kef-i pīr-i muġānuz
Biz sākin-i mey-ḫāne-i peymāne-keşānuz

Ḫātemī Beg
Biz cām-ı ṣafā-baḫşla Cemşīd-i zamānuz
Biz ʿārif-i ser-ḥalḳa-i rindān-ı cihānuz

Nergis-zāde
Biz bir bölük āvāre-i Mecnūn-ṣıfatānuz
Sevdā-zede-i ṭurra-i şeb-gūn bütānuz

Ḫişālī
Biz muʿtekif-i mey-gede-i pīr-i muġānuz
Cārūb-keş-i ḫāne-i peymāne-keşānuz

[Derkenar]

Rāġıbī
Sen serv-ḳadüñ yolına gāh āb-ı revānuz
Geh ḫidmetüñe bād-ı ṣabā gibi devānuz

Süvārī
Ġazzāz oluruz rūz-ı ġazā şīr-i jeyānuz

ʿOṣmān Beg
Hengām-ı veġā ṣaf-şikenüz pīl-i demānuz

Rūḥī-i Baġdādī
Biz mest-i mey-i mey-gede-i ʿālem-i cānuz
Ser ḥalḳa-i cemʿiyyet-i peymāne-keşānuz

244b

Baḥr-i Hezec-i Aḫreb

Sulṭān Bayezid-i Velī
Her ṣubḥ güneş gelse ḳapuña ʿaceb olmaz
Maʿẕūr ola ey şeh ki gedāda edeb olmaz

Ḳāsım Paşa	Ayile gün öykünse yüzüñe ʿaceb olmaz Hercāyī güzellerde ḥayā vü edeb olmaz
Aḥmed Paşa	Zülf-i siyeh olmasa yüzüñde ʿaceb olmaz Kim cennet-i firdevsdürür anda şeb olmaz
Niẓāmī-i Ḳaramanī	Gül ʿārıżuña olsa muʿārıż ʿaceb olmaz Kim yüzi açılmışda ḥayā vü edeb olmaz
Naẓmī-i Edirnevī	Āyīne saña olsa muḳābil ʿaceb olmaz Zīrā şu ki çoḳ yüz göre anda edeb olmaz
Cinānī-i Bursevī	Ḳaddüñe çenār öykünür ise ʿaceb olmaz Kim ṭaġda büyüyende ḥayā vü edeb olmaz
Ḥarīmī	Müşk itse özin ḥālüñe nisbet ʿaceb olmaz Çoḳ ellere düşmüşde ḥayā vü edeb olmaz
Meʾālīyü'l-ḳāḍī	Öykünse ṣanavber ḳad-i yāre ʿaceb olmaz Zīrā ki başı ṭaşra olanda edeb olmaz
Muʿīdī	Cām-ı mey öperse lebüñi ger ʿaceb olmaz Elden ele düşmüşde ḥayā vü edeb olmaz
Sinānī	Āyīne saña olsa muḳābil ʿaceb olmaz Kim yüzi açılmışda ḥayā vü edeb olmaz
Dürrī Çelebi yü'l-kātib	Gül ruḫlaruña beñzede kendin ʿaceb olmaz Elden ele gezmişse ḥayā vü edeb olmaz
—	Öykünse eger şemʿ yüzüñe ʿaceb olmaz Çün ortaya düşmüşde ḥayā vü edeb olmaz
—	Sünbül özini ḳılsa perīşān ʿaceb olmaz Yabanda büyüyende ḥayā vü edeb olmaz
Ẕihnī	Ebr itse özin zülfüñe nisbet ʿaceb olmaz Kim yüzi ṣuyın yire dökende edeb olmaz

Ḥarīrī — Öykünse leb-i laʿlüñe ḫātem ʿaceb olmaz
Elden ele düşmişde ḥayā vü edeb olmaz

Şāmī Beg — Öykünse leb-i laʿlüñe ḫātem ʿaceb olmaz
Şol kimse ki barmaḳ yiye anda edeb olmaz

Velehu Şāmī — Ebrūña hilāl öykünür ise ʿaceb olmaz
Şehr oġlanı olanda ḥayā vü edeb olmaz

Yaḥyā Beg — Āteş ruḫuña beñzese cānā ʿaceb olmaz
Yüz ḳızdıran ādemde ḥayā vü edeb olmaz

Ḫişālī — Nergis gözüñe olsa muʿārıż ʿaceb olmaz
Kim gözsüz olanlarda ḥayā vü edeb olmaz

Velehu Ḫişālī — Öykünse eger zülfüñe sünbül ʿaceb olmaz
Şol kimse ki maġrūr ola anda edeb olmaz

Velehu Ḫişālī — Laʿl-i lebüñi sāġar öperse ʿaceb olmaz
Mestāne olanlarda ḥayā vü edeb olmaz

Velehu Ḫişālī — Öykünse eger laʿlüñe ḫātem ʿaceb olmaz
Barmaḳ yiyen ādemde ḥayā vü edeb olmaz

[Derkenar]

Ḫişālī — Öykünse ser-i zülfüñe sünbül ʿaceb olmaz
Herkes ki perīşān ola anda edeb olmaz

Kātibī — Meclisde şu kim sāġarıla leb-be-leb olmaz
Bī-leẕẕet olur ṣoḥbet ʿıyş u ṭarāb olmaz

Sürūrī — Yüz ḳızdıra ger mihr ü meh aña ʿaceb olmaz
Cerrār-ı ışıḳlarda ḥayā vü edeb olmaz

245a

Baḥr-i Hezec-i Aḫreb

Yaḥyā Beg
ʿAşḳ āyetini ʿāşıḳ olan şerḥ ide bilmez
Esrār-ı nihāndur bu zebānile dinilmez

Nevʿī-zāde
Gelmez benüm ol tīr-i müje cānuma bir kez
ʿĀşıḳları çoḳ igne bıraḳsañ yire düşmez

Ḫişālī
Yabana atar ol ḳaşı yā oḳ gibi bilmez
Kim bulmaya hīç nām u nişān arasa yüz kez

Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim

Ḫişālī
Şafā-yı sıḥḥati mecrūḥ u bīmār olmayan bilmez
Viṣālüñ żevḳini hecre giriftār olmayan bilmez

Seyyid Cenābī
Geçüp serden şafā-yı ʿaşḳı berdār olmayan bilmez
Maḥabbet rāhınuñ żevḳin sebük-bār olmayan bilmez

Enverī
Benüm zaḫmum teni pür-zaḫm-ı dil-ber olmayan bilmez
Dil-i efḳārımuñ derdin dil-efgār olmayan bilmez

—
Şafā-yı vuṣlatı hecre giriftār olmayan bilmez
Ḥużūr-ı ṣıḥḥati derdā ki bīmār olmayan bilmez

Ḫişālī
Benüm derd ü derūnum ʿāşıḳ-ı zār olmayan bilmez
Kemend-i kākül-i yāri giriftār olmayan bilmez

Veysī Efendi
Bu derd-i miḥnet-i ʿadle giriftār olmayan bilmez
ʿAdālet bir belādur kim giriftār olmayan bilmez

Ḫişālī
Hevā-yı kākül-i ṭurrañ hevā-dār olmayan bilmez
Kemend-i zülfüñ ol bende giriftār olmayan bilmez

—
Benüm derd-i derūnum ʿāşıḳ-ı zār olmayan bilmez
Maḥabbet bir belādur kim giriftār olmayan bilmez

[Derkenar]

Selīḳīyü'l-ḳāḍī — Dil-i efgrımuñ ḥālin dil-efgr olmayan bilmez
Benüm derdümi ḥālümden ḫaber-dār olmayan bilmez

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Bir iki şeş der-i hicrāna atılmış zāruz
Dār-ı zülfine çeken dil-bere minnet-dāruz

Ḫişālī — Gözlerüz nāzır-ı neẓẓār-ı ʿiẕār-ı yārüz
Encüm-āsā göz açup ṣubḥa degin bī-dāruz

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Biz ki şol şuʿbede-bāz-ı felek-i devvāruz
Kimsenüñ ʿaybına nāzır degülüz settāruz

Ḫişālī — Biz ki ḥayrān-ı ġubār-ı ḫaṭṭ-ı ʿanber-bāruz
Gül gibi vāḳıf-ı esrār-ı dehān-ı yārüz

Seyyid Feyżī Beg — Ḥāfıẓ-ı ḳalʿa-i Vāçiz dün ü gün bī-dāruz
Bizi āsūde ḳıyās eylemeñüz der-kāruz

Baḥr-i Hezec-i Müsemmen-i Maḥẕūf

Ḫālişī Beg — Dil-ber bulınur ḥüsnile mümtāz ele girmez
ʿĀşıḳ çoġ olur ʿāşıḳ-ı hem-rāz ele girmez

Ḥarīrī — Bir bencileyin ʿāşıḳ-ı ser-bāz ele girmez
ʿĀşıḳ bulınur ʿaşḳile mümtāz ele girmez

Ḫişālī — Hīç sencileyin dil-ber-i mümtāz ele girmez
Hīç bencileyin ʿāşıḳ-ı ser-bāz ele girmez

[Derkenar]

Cevrī-i Stanbulī — Bir sencileyin mest-i mey-i nāz ele girmez
Bir bencileyin ʿāşıḳ-ı ser-bāz ele girmez

245b

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Ẓātī Beg — ʿAşḳ bir āhen-ḳafes biz ṭūṭī-i gūyāsıyuz
Derd bir gülzārdur biz bülbül-i şeydāsıyuz

Ḫişālī — Bir şeh-i ʿālī-cenābuñ bende-i ednāsıyuz
Līk ehl-i ʿaşḳuñ istiḥḳāḳile aʿlāsıyuz

[Derkenar]

Yaḥyā Beg — Dostum aṣḥāb-ı derdüñ biz Ebū Derdāsıyuz
Ḫasta-i yārüz maḥabbet şehrinüñ şeydāsıyuz

Velehu

Sinānī — Sāḳiyā sanma bizi cām-ı hevā mestānıyuz
Biz ezelden leblerüñ esrārınuñ ḥayrānıyuz

Seyyid Feyżī Beg — Milket-i faḳr ü fenānuñ şāh-ı ʿālī-şānıyuz
Kenz-i lā-yefnāya irdük ʿālemüñ sulṭānıyuz

Ẓātī Beg — Onsekiz yıldır o şāhuñ rūz u şeb der-bānıyuz
On sekiz biñ ʿālemüñ gūyā ki biz sulṭānıyuz

Ḫişālī — Bir şeh-i ʿālī-cenābuñ bende-i fermānıyuz
Öldürürse cāna minnet ḳuluyuz ḳurbānıyuz

Velehu Ḫişālī — Gerçi kim mecrūḥ-ı tīġ-i ġamze vü müjgānıyuz
Līk döymez ol ṭabībe itmege arż anı yüz

Velehu Ḫişālī — Gerçi yārüñ ʿaşḳile meftūn-ı ḥüsn ü ānıyuz
Līk döymez itmege bir vechile arż anı yüz

[Derkenar]

Sehmī — Biz ki bu faḳr u fenā iḳlīminüñ sulṭānıyuz
Leẕẕet-i dünyāya baḳmaz ʿālemüñ ḫākānıyuz

Fużūlī — Biz beḳā mülkinüñ istiḳlālle sulṭānıyuz
Maʿnī ile bāḳīyüz ṣūretde gerçi fāniyüz

Yaḥyā Beg — Bir senüñ gibi efendinüñ ḳulı ḳurbānıyuz
ʿĀlemüñ sulṭāñıyuz mülk-i cihānuñ ḫānıyuz

Velehu

Feyżī Beg — Derd-i ʿaşḳuñ leẕẕetin alduḳ devādan geçmişüz
Ḫ̆ān-ı ġamla ḳāniʿüz ẕevḳ ü ṣafādan geçmişüz

Ḫişālī — ʿĀşıḳ-ı dil-ḫastayuz ammā şifādan geçmişüz
Derdüñile imtizāc itdük devādan geçmişüz

Velehu Ḫişālī — Mest-i ʿaşḳuz gerçi cām-ı dil-güşādan geçmişüz
Ṣanmañuz ammā ki laʿl-i cān-fezādan geçmişüz

Fedāyī Beg — Rind-i fānīler gibi dār-ı fenādan geçmişüz
Zāhidā ṣanma şarāb-ı dil-güşādan geçmişüz

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Saʿdī-i Cem — Temāşāgāh-ı ʿuşşāḳa cemālüñ gibi bāġ olmaz
Bu rūşendür ki ʿālemde göze hergiz yasaġ olmaz

Ḫişālī — Ṣarılmaz rişte-i eşkile tende tāze dāġ olmaz
Ḳıyās itmek dil-i mecrūḥuma dāġ üsti bāġ olmaz

Niyāzī — Cemālüñ gibi ey ḥūrī sekiz cennetde bāġ olmaz
Ki dem yoḳ kim nesīminden cihān müşgīn-dimāġ olmaz

Cemālī-i Germiyānī — Göñül murġına zülfüñ gibi müşgīn duzāġ olmaz
Temāşāgāh-ı ʿuşşāḳa cemālüñ gibi bāġ olmaz

246a

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Bāḳī Efendi
Biz ki ṭabʿ-ı pāk ü ḳalb-i pür-ṣafāya māliküz
Gūyiyā āyīne-i ʿālem-nümāya māliküz

ʿUbeydī Efendi
Biz ki bu devr içre cām-ı dil-güşāya māliküz
Mülk-i şevḳüñ şāhıyuz ṣırça serāya māliküz

ʿAhdī
Dilde biz kim ʿaks-i rūy-ı dil-rubāya māliküz
Pādişehler menzili ṣırça serāya māliküz

ʿAyānī
Biz ṭılısm-ı ʿaşḳile künc-i vefāya māliküz
Cām-ı mey gibi bu gün ḳalb-i ṣafāya māliküz

Maḥvī
Dār-ı dünyāda bugün bir būriyāya māliküz
Ḫusrev-i Cem devletüz zerrīn-ḳabāya māliküz

Ḫişālī
Biz ki laʿlüñ gibi cām-ı cān-fezāya māliküz
Devrde gör nice bezm-i dil-güşāya māliküz

[Derkenar]

Vālihī-i Üsküdārī
Güşe-i vaḥdetde biz ṣūfī ṣafāya māliküz
Meclis-i keşretde cām-ı dil-güşāya māliküz

Ümīdī Çelebi
Gicemüz ḳadr idici bedr-i dücāya māliküz
Günümüz ʿıyd idici şems-i ḍuḥāya māliküz

Ḫişālī
Laʿl ü ruḫsāruñ gibi biz kim ṣafāya māliküz
Cām-ı Cem āyīne-i ʿālem-nümāya māliküz

Velehu Ḫişālī
Biz ki murġ-ı dil gibi ehl-i hevāya māliküz
Ḥamdülillāh bülbülā naġme-serāya māliküz

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Nevāyī — Şeh-süvārım tevseni eyler mevāya pūya tīz
Ya ḳuyaş terki felek raḫşın ḳıluptur germ tīz

Maḳālī Efendi — Ḳaşlaruñ gerçi belā engīz-i cāndur pür-sitīz
Çeşmüñ andan çeşm-nāk u ġamzeñ andan daḫi tīz

Ḫātemī Beg — Çeşm-i ḫançer-keş ki ṣanʿat aña āşūb u sitīz
Ġamze-i ʿāşıḳ-keş ammā daḫi ḫūnī daḫi tīz

Şānī-i Ḳaramanī — Nice bir ḳan aġlasun hecrüñle çeşm-i eşk-rīz
Raḥm ḳıl ben ʿāşıḳ-ı ġam-dīdeye itme sitīz

Tīġī Beg — Ġamze-i ḫūñ-rīzi her dem tīz idüp ol pür-sitīz
Ḫışmıla ʿāşıḳlara eyler nigāh-ı tīz tīz

Sāʿī — Ebruvānī ṣanma yārüñ merdümān-ı pür-sitīz
Mest olup biri birine çekdiler şemşīr-i tīz

Bezmī-i Aʿmā — Ḳatlüme cānān ele alsa ḳaçan şemşīr-tīz
Ḳorḫusından cān arar çıḳmaġıçün rāh-ı gürīz

Ḫişālī — Ḫālüme ḳan aġlasun bu demde çeşm-i eşk-rīz
Ḳatlüme ḳıldı ḥavāle ġamzeler şemşīr-tīz

[Derkenar]

Necātī Beg — Şiʿrümi mecmūʿalarda yazasız şevḳile siz
Tā kim ola her varaḳ ʿaşḳ odına bir bād-biz

Ṣunʿī Mevlevī — Tīġ-i ġamzeñden şehā itsem ʿaceb mi ben gürīz
Bu meṣeldür kim dimişler pādişāhum cān ʿazīz

Cemālī Çelebi — Dime Mıṣr-ı ʿaşḳda Yūsuf-ı cemālüm gelse tīz
İrişince vaṣlına anca diyesin yā ʿazīz

Ẕihnī-i Stanbulī Defter-dār — Māh-ı nev rā ḳaşlaruñdan ṭutdı çün rāh-ı gürīz
Ḫink-i çerḫe bāz-güne naʿl urup azıtdı iz

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde Tāb-ı germādan görüp incindigin ol yār-ı tīz
Düzdi güller al kāġıddan müdevver bād-biz

ʿAzīzī Beg Dönmedi bir kez murādumca bu çerḫ pür-sitīz
Göreyin bād-ı fenādan bulmasun rāh-ı gurīz

İlāhī Māh-ı nev ebrūña baş egdi efendi bī-sitīz
Ṭapu ḳıldı eyledi āheste āheste gurīz

Kātibī-i Ġalaṭavī Mıṣr-ı ḥüsnüñe didüm pā-mālüñ olsam yā ʿazīz
Didi ol Yūsuf-cemāl anca diyesin yā ʿazīz

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Ḫayālī Beg Ḳurṣ-ı mehle ḫūşe-i pervīn olaldan zādımuz
Ehl-i faḳr içre tenaʿ ümle çıḳıpdur adımuz

ʿĀlī Efendi Göz yaşıyla ġuṣṣa vü endūh olaldan zādımuz
Söylenür oldı ḳanāʿat kişverinde adımuz

Velehu ʿĀlī İrmez olmışdur sipihrüñ gūşına feryādımuz
Cüst ü cū olınsa yoḳdur arada nā-şādımuz

Emīr Çelebi Bī-sütūn-ı ġamda nā-geh güş idüp feryādımuz
Ol lebi Şīrīn dimiş kim ṣaġmış Ferhādımuz

Ḫişālī ʿAşḳ içinde baş u cān virmekle çıḳdı adımuz
Başımuz gitse göñül terk itmezüz muʿtādımuz

[Derkenar]

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde Pīre-zāl-i çerḫ-i dūn-perver işitmez dādımuz
Ḳādir olduḳça bülend itseñ n'ola feryādımuz

ʿOṯman Çelebi-i Belġradī Ṭatlu diller gösterüp telḫ itdi soñra zādımuz
Ol şeker lebden ola mı kim alavuz dādımuz

Baḫşīyü'l-ḳāḍī — Cevrini terk eylemezse ol şeh-i bī-dādımuz
Yüzimüz gülmez açılmaz ḫāṭır-ı nā-şādımuz

Ḫişālī — Nice demdür kim açılmaz ḫāṭır-ı nā-şādımuz
Göklere irse yiridür nāle vü feryādımuz

Seyyid Feyżī Beg — Ehl-i derdüñ ḫāk-i pāyı olmadur muʿtādımuz
Seyl-i ġam ẓann eylemek berbād ide bünyādımuz

246b

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Necātī Beg — Yerleri seyl-ābe virdi dīde-i bī-dārımuz
Göklere degdi ʿasāyı āh-ı āteş-bārımuz

ʿĀlī Efendi — Devr iderken onsekizbiñ ʿālemi perkārımuz
Noḳṭaca fehm eylemez nā-dān olan miḳdārımuz

Fużūlī — Buldı kūyuñdan devā derd-i dil-i bīmārımuz
Sen aġasın biz ḳuluz kūyuñdadur tīmārımuz

Seyyid Feyżī — Çerḫ-i luʿbet-bāza ḫoş geldi fiġān u zārımuz
Gelmese bu şeş-der-i ġamda ʿaceb mi zārımuz

Fehmī — Böyle yüz göstermez ise mihr-i pür-envārımuz
Pīrī Paşa-zāde — Maḥv olur deycūr-ı ġamda ẓerreveş āsārımuz

Simon — Veh ki düşdi ʿāḳıbet hecrile kār u bārımuz
Bilmezüz n'olur bizüm encām-ı ḥāl-i zārımuz

Nefʿī Çelebi — Baḫt uyansa ḫ̆ūba varsa dīde-i ḫūn-bārımuz
Düşde bārī ġayrdan tenhā düşürsek yārimüz

Baḥrī-i Ṭamaşvarī — Yirde ḳalmaz ey felek bu āh-ı āteş-bārımuz
Mihr ü māhuñ nār nūr eyler bu āh u zārımuz

ʿAyānī — Şu gibi bir serve māyil olmaḳ ancaḳ kārımuz
Sāf-diller bilseler olur bizüm miḳdārımuz

Ḫişālī — Pister-i ġamda yatur gerçi dil-i bīmārımuz
Ṣūra gelmez büsbütün dünyā degen ol yārimüz

Vālihī-i Üskübī — Ẓāhir olmazdı derūn-ı dildeki esrārımuz
ʿĀlemi geşt eyleyüp keşf itmese eşʿārımuz

Ḫişālī — Yirleri ġarḳ itdi seyl-i dīde-i ḫūn-bārımuz
Gökleri yandurdı yaḳdı āh-ı āteş-bārımuz

Nergis-zāde — ʿĀlemi yaḳdı şerār-ı āh-ı āteş-bārımuz
Ġarḳa virdi dehri seyl-i eşk-i baḥr āşārımuz

Velehu — İtmesün ümmīd-i rāḥat sīne-i efḳārımuz
Nergis-zāde — Ḳılmasun sevdā-yı ʿişret ḫāṭır-ı bīmārımuz

[Derkenar]

Fedāyī — Oldı ḳaçmaḳda Ḥüseyn aġa bizüm ser-dārımuz
Oldı öñince Balıḳcı-zāde sancaḳ-dārımuz

Velehu Fedāyī — Oldı ardınca piyāle ketḪudā dem-dārımuz
Ṭurmaduḳ ḳaçduḳ bıraġup yalıñuz ḫünkārımuz

Velehu Fedāyī — İrdi üç günde Save köprüsine ilġārımuz
Var ḳıyās eyleñ ḳaçarken sürʿat-ı reftārımuz

Żaʿīfī — Tā ki cān murġını ṣaldı bāġa zülf-i yārimüz
Ṣad hezārān bülbül iñletdi fiġān u zārımuz

Velehu

Nevāyī — Ḫurrem oldı bāġ vir güldin içüm pür-ġam henüz
Küldi her yan ġonca vü köñlüm işi mātem henüz

Lemʿī-i Baġdādī — Güller açıldı vü göñlüm ġoncaveşdür hem henüz
İl güler vaṣluñla hecrüñle gözüm pür-nem henüz

Velehu Lemʿī

Ḫalḳ ḫandān ben ḥarīm-i miḥnete maḥrem henūz
İl sürūr-ı sūrda bende ġam-ı mātem henūz

Dürrī Efendi

Ben senüñle yār idüm cān bulmadın ādem henūz
Ben senüñle maḥrem idüm olmadın ʿālem henūz

Fużūlī

ʿĀlem oldı şād senden biz esīr-i ġam henūz
ʿĀlem itdi terk-i ġam bende ġam-ı mātem henūz

Şeyḫ ʿAmīḳī

Şādmānidüm cihān içre yoġiken ġam henūz
Varidi bir ʿālemüm ḫalḳ olmadın ʿālem henūz

Ḫişālī

Āşikāra ẕevḳ iderdüm maḫfī iken ġam henūz
ʿĀlemüm var idi daḫi yoġiken ʿālem henūz

[Derkenar]

Ḫişālī

Biz ḥabāb-āsā nice demdür esīr-i bādeyüz
Şāh-ı vaḳtüz ḳayd-ı ġamdan gül gibi āzādeyüz

Ṭabʿī
Mütevellī-zāde

Ḳayddan ʿārī gedāveş fārīġ u āzādeyüz
Kimseye ḳul olmazuz ammā esīr-i sādeyüz

Meylī-i Novaberdeʾī

Laʿl-i yāre cān u dilden bende-i āzādeyüz
Zāhidā ʿayb eyleme zīrā esīr-i bādeyüz

Ḥarīrī

Ol şeh-i ḥüsnüñ ki ey dil pāyine üftādeyüz
Ḳadrimüz gün gibi ʿālī-pāye-i aʿlādayuz

Furūġī

Ol nihāl-i serve kim biz sāyeveş üftādeyüz
Ḳadrimüz ʿālī olupdur pāye-i aʿlādayuz

247a

Velehu Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim

Sulṭān Süleymān

Ḫastayuz kūyuñda yıllardur ki ṣıḥḥat beklerüz
Ey ṭabīb-i dil lebüñden yaʿnī şerbet beklerüz

Fużūlī	Nice yıllardur ser-i kūy-ı melāmet beklerüz Leşker-i sulṭān-ı ʿirfānuz velāyet beklerüz
Emrī Çelebi	Mīşe-i ġam şīriyüz deşt-i meveddet beklerüz Yaʿnī āhū-çeşmler ṣaydına furṣat beklerüz
Cenābī Beg	ʿĀşıḳuz der vāze-i şehr-i melāmet beklerüz Zāhidā ṣanma bizi kūy-ı selāmet beklerüz
Ḫayālī Beg	Ḳayddan āzādeyüz kūy-ı ḳanāʿat beklerüz Naḳd-i ṣabruñ genciyüz künc-i ferāġat beklerüz
Naḳşī	Ṣanmañuz biz zāhidā kūy-ı selāmet beklerüz ʿĀşıḳ-ı rüsvālaruz deşt-i melāmet beklerüz
Rezmī Arslan Paşa	Ḫayli müddetdür ġarīb illerde ġurbet beklerüz Milket-i ġamda muḳīmüz künc-i miḥnet beklerüz
Seyyid Feyżī	Gerçi serḥadde ṣalup raḫt-ı iḳāmet beklerüz Rākib-i keştī-i Nūḥuz bād-ı nuṣret beklerüz
ʿAlī bin Ḫusrev	Deyr-i fānīde nedür biz bunca miḥnet beklerüz Gelmişüz vīrāneye ḳursañ ʿimāret beklerüz
Pertevī	Ṣanma ey zāhid bizi rāh-ı selāmet beklerüz Bir belā-keş ʿāşıḳuz kūy-ı melāmet beklerüz
Ḫişālī	Şevḳile pervāneyüz şemʿ-i maḥabbet beklerüz Ey gözüm nūrı ne var yanmaġa nevbet beklerüz
Velehu Ḫişālī	Ḫusrevā Ferhād u Mecnūn birle nevbet beklerüz Ol ṣaçı Leylī lebi Şīrīne furṣat beklerüz
Beyānī	Ṣubḥa dek her dem ḥişār-ı ġamda nevbet beklerüz Çalınur bir gün diyü biz kūs-ı riḥlet beklerüz

[Derkenar]

Raḥmī-i Bursevī — Mehter-i ʿaşḳuz diyār-ı ġamda nevbet beklerüz
Sīnemüz ṭablın dögüp burc-ı melāmet beklerüz

Vaḥyī — ʿĀşıḳuz Mecnūn gibi niçe maḥabbet beklerüz
Ṣanmañuz Ferhādveş der-bend-i miḥnet beklerüz

ʿUbeydī Efendi — Ḫānkāh-ı ʿaşḳuña geldik hidāyet beklerüz
Faḳrla faḫr eyleyüp bāb-ı ḳanāʿat beklerüz

Firdevsī — Māsivāyı terk idüp künc-i ferāġat beklerüz
Pādişāh-ı mülk-i ʿaşḳ olduḳ velāyet beklerüz

Ḫişālī — Kām-rān bir ḫ̆āceyüz sovuḳ maḥabbet beklerüz
Naḳd-i cān bāzārına kālā-yı vuṣlat beklerüz

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Ḳara Faẓlī — Dāne-i gendüm gibi derdile zerd oldı beñiz
Murġ-ı cān sayd itmede dām-ı cihānda bir beñiz

Velehu Faẓlī — Bize dil Ḳara deñizdür gözlerümdür Aḳ deñiz
Ḫūn-ı dil aḳarsa çeşmümden revādur Aḳ deniz

Velehu Faẓlī — Kimsenüñ ey tīr-i dil-ber ḳatline göz dikmeñüz
Sīneme dik tīrüñi olsun cihānda dikmeñüz

Velehu Faẓlī — Olalı sen āşinādan pādişāha bendeñüz
Dürr-i dendānuñ ġamından yaşum itdüm ben deñiz

Riyāẓī — Çeşmümi zevraḳ idindüm gözlerüm yaşın deñiz
Ol Ġalaṭayī gemici dil-berine gül deñiz

Riyāẓī Fārsī-dān — Diyeli ḫāl-i ʿiẕāruñ mülk-i Rūm içre beñiz
Ḳomadı biz ʿāşıḳ-ı dil-ḫastada cānā beñiz

Ḫişālī — Ḫūn-ı vaṣla irmemekle şararup şoldı beñiz
Bizde ʿuşşāḳ içre ey dil bu ṣuratla bir beñiz

Velehu Ḫişālī — Ḫāl-i müşgīni ġamından şöyle şolmışdur beñiz
Lāleveş baġrumdaki dāġile şimdi bir beñiz

[Derkenar]

Velehu Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim

Ḥasan Çelebi-i Ḳınalı-zāde — Dār-ı zülf-i dil-berüñ Manşūrveş ber-dārıyuz
Ḥamdülillāh ehl-i ʿaşḳuñ dostları ser-dārıyuz

Şānī-i Ḳaramanī yü'l-müdeerris — Bāġ-ı ḥüsn-i dil-berüñ biz ʿandelīb-i zārıyuz
Ruḥları mir'ātınuñ ṭūṭī-i sükker-bārıyuz

Seyyid Feyżī-i Bursevī — Tā ezel yārüñ esīr-i zülf-i ʿanber-bārıyuz
Şimdilik bu ḳaydla āzādeler ser-dārıyuz

Pīrī Beg Mīrlivā — Bir melek manẓar perīnüñ ʿāşıḳ-ı dīdārıyuz
Gülsitānında o yārüñ ʿandelīb-i zārıyuz

Ḫişālī — Zülf-i dil-dāra esīrüz kākülüñ ber-dārıyuz
Ehl-i ʿaşḳuñ şimdi ser-dār-ı sipeh-sālārıyuz

Velehu Ḫişālī — Biz ki dil-dāruñ esīr-i zülf-i ʿanber-bārıyuz
Bendeyüz gerçi velī āzādeler ser-dārıyuz

Pīrī Beg Mīrlivā — Biz veġā meydāñınuñ herdem güzīde yāriyüz
Murteżā gibi ʿadū cenginde ġāyet cāriyüz

Ẕātī Beg — Derdile dükenmeden cānā ḳarardı bet beñiz
Rūy-ı derdüñ ḫāliyüz dünyā yüzinde bir yeküz

Ḫişālī — Dilden özge yire ey tīr-i müje göz dikmeñüz
Olsun ey serv-i sehī bāġ-ı cihānda dikmeñiz

247b

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Sevdāyī — Cennet-i me'vā gerekmez ʿāşıḳa dīdārsız
Milket-i dünyā ḳafesdür bülbüle gülzārsız

Nesīmī — ʿAndelīb-i dil düşelden ol yüzi gülzārsız
Laḥẓa yoḳdur kim gice ḫār-ı belāda zārsız

Nevāyī — Nevbahār eyyāmı bolmış min diyār u yārsız
Bülbül olġan dik ḫazān faşlı gül ü gülzārsız

Velehu Nevāyī — ʿĀşıḳı kim bolġay ol bir serv-i gül-ruḫsārsız
İki bülbüldür ki ḳalmıştur gül ü gülzārsız

Mihrī — N'eyleyem bī-çāre göñlüm bir dem olmaz yārsız
Epsem olmaz nice kim cehd eylerüm bu ʿārsız

Fużūlī — Ḫam ḳadümle aġlarum ol ṭurra-i ṭarrārsız
Gerçi dirler çengden çıḳmaz terennüm tārsız

Naẓmī-i Edirnevī — ʿAndelīb-i dil düşelden sen yüzi gülzārsız
Ḫār-ı ġamda bir dem olmaz ey yüzi gülzārsız

Vecdī — Ṣaḥn-ı ṣaḥrālar baña zindān olupdur yārsız
Her çemen ḫār-ı belādur ol yüzi gülzārsız

Rūḥī-i Baġdādī — Ġam degül ḳan aġlasam ol serv-i gül-ruḫsārsız
ʿĀşıḳum bulmaz tesellī ḫāṭırum dil-dārsız

Muḥammed Efendi Hoca-zāde — Bülbül-i dil bāġ u rāġı geşt iderse yārsız
Gül yüzini görmeye ʿālemde hergiz ḫārsız

Dürrī Efendi — Girmezem firdevs-i aʿlāya bugün dīdārsız
Baḳmazam ṭūbāya aṣlā ḳāmet-i dil-dārsız

Hādī — N'eylerem gülşen temāşāsın o gül-ruḫsārsız
Zāhidā cennet gerekmez ʿāşıḳa dīdārsız

Velehu Hādī
Cānuma kār itdi fürḳat cāna yitdüm yārsız
İstemem ṣaġlıḳ cihānda ol gözi bīmārsız

Ġınāyī
Bī-zebān olsam ʿaceb midür o gül-ruḫsārsız
Ṭūṭī-i dil söylemez mir'āt-ı rūy-ı yārsız

Bāḳī Efendi
Beñzeyimez serv-i bālā ḳaddüñe reftārsız
Öyḳünimez şehd ü şükker laʿlüñe güftārsız

Levendī-i Baġdādī
Ol sebebden ʿandelīb-āsā ben olmam zārsız
Gül gibi o ġonca-fem bir laḥẓa olmaz ḫārsız

Ḫān Aḥmed Geylānī
Nesneye degmez dirilik men gibi şol yārsız
Nice bir çeksün göñül ġurbet ġamuñ dil-dārsız

Su'ālī
Cenneti n'eyler göñül kūy-ı nigārı yārsız
Serve kim māyil olur yā ḳāmet-i dil-dārsız

Velehu Su'ālī
N'eylerem bāġ-ı İrem seyrin ruḫı gülzārsız
Söylemez ṭūṭī-i dil çünkim şeker güftārsız

Zemīnī
Cennetü'l-me'vā gerekmez zāhidā dil-dārsız
Çün ḳafesdür bülbüle ṣaḥn-ı çemen gülzārsız

Sākinī
Murġ-ı dil bir dem ḳarār itmez o gül-ruḫsārsız
ʿAndelīb eglenmezimiş nice kim gülzārsız

Ḫişālī
Söylemez bülbül gülistānda o gül-ruḫsārsız
Lāl olur ṭūṭī-i dil şāhum şeker güftārsız

[Derkenar]

Rūḥī-i Baġdādī
Ṣanmañuz rüsvāylıḳdan ġam çeker ferzāneyüz
Ṭaş çalmış şīşe-i nāmūsı bir dīvāneyüz

Kerīmī
Ṣanmañuz her ḫūb-rūya meyl iden ferzāneyüz
Biz ṣıfat-ı ẕāta nāẓır ʿāşıḳ-ı dīvāneyüz

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Ḫişālī — Naṭʿ-ı ʿaşḳa at sürer bir ʿāşıḳ-ı ferzāneyüz
Ḳaysı şeh māt itmege ruḫ gösteren dīvāneyüz

Dürrī Efendi — Āşināyuz saña şanma sen bizi bī-gāneyüz
Āşinā bir yekdürür olsa eger bī-gāne yüz

Sulṭān Süleymān — Dil virür zencīr-i zülfe bir ʿaceb dīvāneyüz
Şemʿ-i ḥüsne bāl ü per yaḳıcı bir pervāneyüz

Nefʿī Çelebi — Bāde ġam virür bize bir ʿāşıḳ-ı dīvāneyüz
Gelmedin bu bezme cām-ı ʿaşḳ ile mestāneyüz

Cevrī-i Stanbulī — ʿĀrifüz nükte-şinās-ı ġamze-i cānāneyüz
Āşināya āşinā bī-gāneye bī-gāneyüz

Remzī — Āh kim çıḳmaz yalıñuz seyre yār aġyārsız
Gül gibi ol bī-vefā bir gün ṣalınmaz ḫārsız

Fiġānī Çelebi — Añmıyam sünbül adın ol zülf-i ʿanber-bārsız
Ḳılmıyam serve naẓar ol ḳadd-i ḫoş-reftārsız

Ümīdī Çelebi — Görmiyem sünbül yüzin bu zülf-i ʿanber-bārsız
Seyr-i gülzār itmiyem ol serv-i ḫoş-reftārsız

Velehu Ümīdī — ʿAşḳ içinde dostlar ḫālüm benüm dil-dārsız
Bir ölümlü ḥastaya beñzer k'ola tīmārsız

Ṣıdḳī-i Belġradī — Bāġla baḫçe temāşāsı gerekmez yārsız
Bana külḫan görinür gülşen n'idem dil-dārsız

— — Görmiyem hergiz mey-i telḫi leb-i dil-dārsız
ʿIyş u ʿişret olımaz ol şūḫ-ı şīrīn-kārsız

Sulṭān ʿOṯmān Ḫān — Gülin içre bitmedi bir ġonca cānā ḫārsız
Dünyede ḫāṣıl degüldür nev-cevān aġyārsız

Meʾālī — ʿIyş olur mı laʿl-i cānānsız cemāl-i yārsız
Ṣoḥbet itmez ʿārif olanlar mey ü gülzārsız

Ḫulūṣī — Baḳmazam gülzār-ı dehre ol yüzi gülzārsız
Cennet olsa istemem Mevlā bilür dīdārsız

248a

Ḫişālī — Yalıñız çıḳmaz dirīġā seyre yār aġyārsız
Gūyiyā bir ġoncadur ḳopmaz yerinden ḫārsız

Furūġī — Tā ezel māyil-i seyr-i ruḫ-ı dil-dāruz biz
Pāk meşreb ṣu gibi ʿāşıḳ-ı dīdāruz biz

Yaḥyā Beg — Gül gibi ġonca gibi maḥzen-i esrāruz biz
Bāġ-ı cennet gibi envārile hem-vāruz biz

Ḫişālī — Ṭālib-i ehl-i dilüz mālik-i güftāruz biz
Ehl-i naẓmuñ ḳulıyuz şāh-ı cihān-dāruz biz

Yaḥyā Beg — Her kitābı oḳumış ʿālim ü dānāyuz biz
Dürlü dürlü dilimüz var ulu deryāyuz biz

Ḫişālī — Ḥamdülillāh ḫalef-i Ādem ü Ḥavvāyuz biz
Maẓhar-ı ʿāṭıfet-i “ʿalleme’l-esmā”yuz biz

Velehu Ḫişālī — ʿĀşıḳ-ı duḫter-i rez ṭālib-i ṣaḥbāyuz biz
Māyil-i ṣoḥbet-i cām-ı mey-i ḥamrāyuz biz

Velehu Ḫişālī — Şāh-ı erbāb-ı dilüz ḫüsrev-i vālāyuz biz
Ehl-i naẓm içre bugün memleket-ārāyuz biz

Velehu Ḫişālī — Rızḳ içün ġam yimezüz bende-i Mevlāyuz biz
Vāḳıf-ı nükte-i el-leyletü ḫūblāyuz biz

ʿĀlī Efendi — Ḳaṭreden baḥre iren ʿāḳıl ü dānāyuz biz
Bir ṣadefdür bu cihān gevher-i yektāyuz biz

Vālihī — Çün tecellī-i cemālile mücellāyuz biz
Dil-i ʿārif gibi nūr-ı Ḥaḳḳa mücellāyuz biz

[Derkenar]

Cinānī-i Bursevī — Ḫalḳa ednā görinen ʿārif ü dānāyuz biz
Ẕerrede gizlü güneş ḳaṭrede deryāyuz biz

Sürūrī-i Gelibolī — Fażl-ı Ḥaḳdan kāşif-i gencīne-i eşyā bizüz
ʿĀlim-i taʿlīm-i ʿilm-i ʿalleme'l-esmā bizüz

Gümānī — Bende-i sulṭān-ı ʿaşḳuz ṭālib-i Mevlā bizüz
Bir pula ṣaymaz cihānı tārik-i dünyā bizüz

248b, 249a, 249b, 250a, 250b (boş)

251a

Nevāyī — Maña bir serv-i gül-ruḫ boldı mūnis
Ki ḥayrāndur közi elinde nergis

ʿAmrī — Çemende ḳurdı çün gül şāhı meclis
Eline cām-ı zerrīn aldı nergis

Helākī — Güneş ger olmasa ʿālemde meclis
Ṭutar zerrīn-ḳadeḥ ḫidmetde nergis

Mübīnī — Güneş ger olmasa ʿālemde müflis
Gezer miydi ola meclis-be-meclis

Ḫişālī — Gül olduḳda çemende mīr-i meclis
Eline cām-ı zerrīn aldı nergis

Aḥmed Paşa — N'ola eylerse göñül zülf ü zenaḫdāna heves
Ṭıfl olan çünkim ider ṭūbile çevgāna heves

Resmī — Dil ider her nefes ol zülf ü zenaḫdana heves
Gör bu dīvāne ider bendile zindāna heves

Ḫişālī — Cānile gönlüm ider ʿārıż-ı cānāne heves
Devr-i güldür ki ider seyr-i gülistāna heves

251b

Niẓāmī — Çün seḥer vaḳtinde bād-ı ṣubḥ ide müşgīn-nefes
Kimde kim vardur hevā-yı ʿaşḳ ider ʿıyşa heves

Resmī — Ṭālīʿüm yār olmadı kim yāre olam hem-nefes
Geçdi ʿömrüm ḥasretile ḳaldı bāḳī bir nefes

Şemʿī — Bezm-i ġamda eyleyüp hem-demlik eyler her nefes
Nāle-i ʿuşşāḳa olmaz ney gibi feryād-res

Sulṭān Cem — Zülfüñüñ bendine bend olmaġa cān eyler heves
Ṭālīʿüm şūride sen gör kim bolupdur dest-res

Velehu — Bulmadum ben mübtelā vaṣlına yārüñ dest-res
Sulṭān Cem — Olmadum ʿālem içinde şād u ḫurrem bir nefes

Şemʿī — Fürḳatüñden incinüp cān virmege ḳıldum heves
Sensizin ʿömrüm baña dirlik ne mümkin bir nefes

Sebzī — N'ola ey zāhid hevā-yı ʿaşḳa eylersem heves
Ādem olan ʿaşḳdan ḫālī olur mı bir nefes

Fevrī — Ṣaydgāh-ı ʿaşḳ pervāzına idelden heves
Himmetüm şeh-bāzı yanında degül ʿanḳā meges

Żaʿīfī — Ey nesīm-i rūḥ u cān-efzā vü ey ʿĪsī-nefes
Mürde ecsāma seḥer-gūy-ı leb-i cānāndan es

Ḥakīm ʿAṭā — Dirgürür biñ mürdeyi bir demde ol ʿĪsī-nefes
Ey gönül vaṣlına yüz biñ cānile eyle heves

Ḫıżır Beg Çelebi — Ey ṣabā luṭf ile senden gelmesün bārid nefes
ʿÖmrüñ olduḳça es ammā serd nefesden sözi kes

Mātemī — Baş ḳoyup dergāhuña pā-būsuñ itdüm mültemes
Ben gedāyı gör ki tāc-ı salṭanat ḳıldum heves

Me'ālī — Mālına dehrüñ ayaḳ başup müdām itme heves
Pāy-māl eyler seni andan vefā ummaġı kes

Sūzī — Ney gibi baġrum delindi bulmadum bir hem-nefes
Çünki döndüm bulmadum ʿālemde bir feryād-res

Ḳıvāmī — Ḥamdülillāh ẓāhir oldı ol ḫaṭ-ı müşgīn-nefes
Boldı āḫir dāmen-i ḥüsnüñe āhum dest-res

Raḥīḳī — Yār elden gitdi dilden gitmedi hergiz heves
Nāyveş sen nālede ol ġayrlarla hem-nefes

Bī-maḫlaṣ — Çünki yoḳdur bu cihān bezminde bir feryād-res
Billah ey ney vāz gel feryādı ḳo ġavġāyı kes

Niʿmetī — Eylemez zülfüñ hevāsında dil-i sevdāyı ses
Şanki bir Hindūdur itmiş ʿömr içün ḥabs-i nefes

Ḫişālī — Bunca demdür iñlerüm yoluñda mānend-i ceres
Ölmedüñ ey ṭıfl-ı nev-res bir nefes feryād-res

Velehu Ḫişālī — Şükr idüp şeker lebüñ eyler Ḫudādan mültemes
Ser-fürū idüp elin ḳaldursa vechi var meges

Velehu Ḫişālī — Mürdeler iḥyāsına laʿl-i lebüñdür mültemes
Kākülüñ sevdāsı vü zülfin hevāsıdur heves

Velehu Ḫişālī — Çün irişmez nāle vü efġānuña feryād-res
Ey dil-i bī-çāre āh u nāle vü feryādı kes

[Derkenar]

Seḥābī — Ben gedā ʿālemde itmem salṭanat tācın heves
Başum üzre tāc-ı devlet ḫışt-ı kūy-ı yār bes

Naẓmī	Murġ-ı cāna cism-i nāçīzüm ki olmışdur ḳafes Ṣanki tār-ı ʿankebūta bend olupdur bir meges
Velehu Naẓmī	Olmadı kuh-sārdan Ferhād ḫālī bir nefes Olduġıçün her nefes ol kendüye feryād-res
Reʾyī	Cāndan ümmīdüm ġamuñdan ḳaldı ancaḳ bir nefes Çıḳmadın bārī yetiş ey Ḫıżr-ḫaṭṭ ʿĪsī-nefes
Velehu Reʾyī	Ey ṣabā ger bulmaduñsa zülf-i yāre dest-res Yā nedendür böyle dāyim olduġuñ müşgīn-nefes
Selīḳī	Ol hümānuñ murġ-ı vaṣlı ṣaydına itme heves Hīç ʿanḳāyı şikār eyler mi bir kem-ter meges
Ḫişālī	Ṣanmañuz dāmān-ı pāk-ı yāre bolur dest-res Dilkü ḳuyruklu subaşı yāḫūd it cānlu ʿases
252a	
Lāmiʿī-i Bursevī	Bir hevā-yı zülfe bir sevdāya ider cānum heves Ol sebebdendür ṣabā gibi dilüm müşgīn-nefes
Sulṭān Süleymān	Nice kim sevdā-yı zülfüñ sevdigüm ḳıldum heves Bolmadı bī-çāre dil vaṣlına anuñ dest-res
Şeyḫī-i Germiyānī	Ey kemāl-i ḳudretüñ nefḫinde ʿālem bir nefes V'ey celāl-i ʿizzetüñ baḥrinde dünyā keff-i ḫas
ʿAṭāyī	Ṣubḥ-dem bād-ı seḥer esdükde ey ʿĪsī-nefes Kimde kim vardur hevā-yı ʿaşḳ ider ʿayşa heves
Aḥmed Paşa	Yine sevdāyī göñül bir zülfe itmişdür heves Kim hevāsından olur bād-ı ṣabā müşgīn-nefes
Ḳāsım Paşa	Ey cemālüñ pertevinden nūr-ı ʿālem muḳtebes V'ey yañaguñ āteşinden nār-ı Mūsā bir ḳabes

İbni Kemāl Paşa
Bende yoḳ gül ārzūsı itmezem serve heves
Dehr bāġından baña bir serv-i gül-ruḫsār bes

Necātī Beg
Aşılup dil ḳarşuña eyler ser-i zülfüñ heves
Gel murādını vir ol bī-çārenüñ ipini kes

Velehu Necātī
Dil kesilmez ʿaşḳ-ı dil-berden ḳo nāṣıḥ sözi kes
Veh ki bu ḫ̲ʷāb-ı eceldür olamaz māniʿ meges

Ẕātī Beg
Çün nesīm-i zülf-i yāre hem dem olduñ bir nefes
Ey ṣabā sāġ u esen ʿālem içinde ṭurma es

Nevāyī
Kūyı taşı başıma ḥayf eylesem uyḫu heves
İt uyur bolsa ayaġ ilki başın ḳoymaġa bes

Tācī-zāde
Tā ḳılaldan murġ-ı dil ʿaşḳuñ hevāsına heves
Eyledüñ ʿālem gülistānın aña ʿömrüm ḳafes

Başīrī-i Şarḳī
Senden ayru tinde cānum bir nefes ḳaldı vü bes
Ey Mesīḥā-dem kel āḫir benden işit bir nefes

Hilālī
Ey göñül sermāye-i dermāne eylersüñ heves
Derd-i ʿaşkından nigāruñ olma ḫ̲ālī bir nefes

Naẓmī-i Edirnevī
Saña cān naḳdin revān itmezse aġyār-ı eḫaṣṣ
N'ola ey gül-çihre çünkim meyve virmez ḫ̲ār u ḫ̲as

Bāḳī
Pür-hevādur ney gibi ʿālemde ṭabʿ-ı pür heves
Derd-i dilden bā-ḫ̲aber ʿālemde yoḳ bir hem-nefes

Sücūdī
Ġam degül cān virmege ʿaşḳuñda eylersem heves
Yerde buldum gökde isterken ben ey ʿĪsā-nefes

Seyyid Feyżī
Rāh-ı ġamda nāle ḳılsañ niçe yıl hem çü ceres
Ḥālüñe raḥm eylemez ol seng-dil feryādı kes

Velehu Feyżī
Ey göñül yārüñ hevā-yı zülfine itmek heves
Baḥṣi pervāz eylemekdür ṣan hümāyile meges

Fużūlī	Ey göñül ol ḫançer-i müjgāna eylerseñ heves Ḳaṣd-ı cān itdüñ beḳā-yı ʿömrden ümmīdi kes
Velehu Fużūlī	Mesken ey bülbül saña ki şāḫ-ı güldür ki kafes Nice ʿāşıḳsın ki āhuñdan ṭutuşmaz ḫār u ḫas
Ṣābirī	Bir büte virdi göñül düşmez dilinden her nefes Ṣanma bī-hūde ṣadā büt-ḫānede bāng-ı ceres
ʿUlvī Çelebi	Murġ-ı dil kūyuñdan özge āşiyān itmez heves Bāl-i himmetle mekān itmek diler çerḫi meges
[Derkenar]	
Ḳınalı ʿAli Efendi	Şöyledür ʿaşḳum idelden dāne-i ḫālüñ heves Kim baña ḥālet virür āvāze-i pür-meges
Vuṣūlī Beg	Didüm ey dil mey gibi gel itme efġāna nüfūs N'eyleyeyin sözümi ṭutmadı bir dem bir nefes
İbni Kemāl Paşa	Ey nesīm-i luṭfuñile cān dimāġı ḫoş nefes V'ey cemālüñ pertevinden nūr-ı ʿālem muḳtebes
ʿAdlī Sulṭān Bayezid-i Velī	Ol şeh-i ʿālī-cenābuñ vaşlına ḳılma heves Şāh-ı ʿālī-rütbeye mümkin degüldür dest-res
Yümnī Beg	Çāk-ı sīnemde dil-i nālānum iñler her nefes ʿAndelīb-i zārveş k'olmış giriftār-ı kafes
Ḳınalı ʿAli Efendi	Ey heves iden viṣāl-i yāre bu ümmīdi kes Mihr-i raḫşān hem-dem olmaz ẕerreye ey bu'l-heves
Ümīdī Çelebi	Ṭañ mıdur çaġlarsa eşküm miṣl-i Ceyḥūn u Aras Kim o servüñ çevre yanı ṭopṭolıdur ḫār u ḫas
Velehu Ümīdī	Çaġlayımaz cūy-ı eşküm gibi Ceyḥūn u Aras Ġulġul-i nālemle hem-dem olımaz bir dem ceres

Velehu Ümīdī — Gülsitān-ı kūyuña cān bülbüli eyler heves
N'eylesün ammā ki ol bī-çāreye tendür ḳafes

Hilālī — Olma derdüm nāle-i ʿuşşāḳa her dem hem-nefes
Āh u zāruñ diñmesün ey dil ki ṭutmaduñ nefes

Ḫarīrī — Vāz geç feryādı ḳo ey nāle diñleñ bir nefes
Nice bir başın aġırdursın o şāhuñ sesi kes

Ḫişālī — Bulmadum dil Ḳaysına efġāndan özge hem-nefes
N'ola iñlersem belā rāhında mānend-i ceres

Velehu Ḫişālī — Cennet-i kūyuñ ṭavāfına göñül idüp heves
Uçmaḳ ister bāl ü per açup nigār āḫir nefes

Velehu Ḫişālī — Nāleden özge dil-i maḥzūna olmaz hem-nefes
Ṭañ mı iñlersem belā rāhında mānend-i ceres

Velehu Ḫişālī — Nāleden özge dil-i maḥzūna olmaz hem-nefes
Ṭañ mı iñlersem belā rāhında mānend-i ceres

Velehu Ḫişālī — El çeküp dehr-i denīden ʿİsīveş itme heves
Olmaḳ isterseñ eger yuḥyi'l-ʿiẓāma hem-nefes

Velehu Ḫişālī — Ḳılma zülf ü kākül-i dil-ber hevāsına heves
Ber-murād olmış degüldür ol hevādan hīç kes

Velehu Ḫişālī — Ey göñül ḳılma hevā-yı zülf-i dil-dāra heves
Ol hevāya yeltenüp kām almamışdur hīç kes

252b

ʿĀlī Efendi — Ey nüfūs-ı māsivā ġarḳ āb-ı lütfuñ her nefes
Onsekiz biñ ʿālem ol deryāda gūyā ḫār u ḫas

Velehu ʿĀlī — Ḳaşlaruñ altındaki ḫālüñ n'ola ḳılsam heves
Ḥişşe-dār olur gehī şāhın şikārından meges

Velehu ʿĀlī	Sende ey ṭūṭī eger āyīneveş ṭūtsañ nefes Vaṣl olurduñ yāre olmazduñ giriftār-ı ḳafes
Velehu ʿĀlī	Bunca demdür iñlerin yoluñda mānend-i ceres Olmaduñ ey ṭıfl-ı nev-res bir nefes feryād-res
Raḥīmī	Şevḳ-i ruḫsāruñ ṣalaldan cānuma nār-ı heves Görinür nār-ı Ḫalīl āhum odundan bir ḳafes
Saʿyī	Deşt-i ġamda derdle āh itdügümce her nefes Od çıkup eflāke yer yer ṭuṭuşur mānend-i ḫas
Firāḳīyü'l-vāʿiẓ	Gülşen-i ʿālemde bu sırra irişmez hīç kes Zāġlar āzāde bülbüller giriftār-ı ḳafes
ʿAhdī	Eyleyelden bir nefes kūyuñda olmaġa ḳafes Ol hevesle dil ḳarār itmez yerinde bir nefes
Riyāżī Efendi	Āb-ı ḥayvān laʿlüñile hem-dem olmış bir nefes Anuñiçün ḥażret-i Ḫıżr eyledi aña heves
ʿĀrifī Çelebi	Tīr-i ʿömrüñden ḳalan peykānlar ey ʿĪsī-nefes Cemʿ olup dil murġına oldı demürden bir ḳafes
Bī-maḫlaṣ	Gönlüm olmaz baña hem-dem cānum olmaz hem-nefes Senden ey rūḥ-ı revānum ayrılursam bir nefes
Ḫākī	Mışr-ı ġamda gözlerüm yaşı olup Nīl ü Aras Raḥm idüp ey Yūsuf-ı cān olmaduñ feryād-res
Velehu Ḫākī	Dem-be-dem cān bülbüli gerçi ider bāġa heves Līk sensiz gülsitān-ı dil-güşā olur ḳafes
Nālişī	Dil virüp sen Leylīye Mecnūnveş itdüm heves İñlesem deşt-i belāda n'ola mānend-i ceres
ʿAyānī	Her ḳaçan bād-ı bahār-ı ʿĪsī-dem urur nefes Mürde-i gülzāra Ḫıżr olup irür feryād-res

Rūḥī — Dāne-i ḫāl-i ruḫ-ı dil-dārı ḳılma gel heves
Saña pā-bend olmasun ey murġ-ı dil dām u ḳafes

Şeyḫ Şerḥī — Ey gönül luṭf eyle gel sevdā-yı ḫām itme heves
Olmaġ isterseñ eger yuḥyi'l-iẓāma hem-nefes

Ẓarīfī-i Çorluvī — Şaçma ḫālüñ seyr iden sükker lebüñde bir nefes
Beñzedür şol ḳanda kim ḳonmış durur aña meges

Ḫişālī — Nāyveş ʿaşḳuñla pür olmasa ṭabʿ-ı pür-heves
Āh u feryād itmeden ḫālī degüldür bir nefes

[Derkenar]

Seyyid Feyżī Beg — Niçe āh itdüñ gönül hīç bulmaduñ feryād-res
Sāmiʿü'l-eṣvāta yüz ṭut ġayrdan ümmīdi kes

Naḳşī — Ta ḳılaldan zülfüñe ʿaşḳuñ hevāsıyla heves
Şād u ḫürrem olmadı āvāre gönlüm bir nefes

Nevāyī — Ol ki şekker dik lebiġa ṭūṭī-i cāndur meges
Ni üçün sormas mini bī-dilni sormaġ ʿayb imes

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Mūy ḫālüñ seyr idüp gönlüm olaldan pür-heves
Ser-be-ser dünyā degüldür çeşmüme bir meges

Velehu Ḥāletī — Olımaz ney nālede erbāb-ı ʿaşḳa hem-nefes
Iżṭırāb-ı dil gerekdür aña mānend-i ceres

Meşāmī-i Ḳonevī — Żaʿfi ġālib çıḳamaz tenden bu cān-ı bu'l-heves
Şan urbāmuñ aġına ṭolaşdı ḳaldı bir meges

Sinānī — Murġ-ı dil uçmaḳ diler ten maḥbesinden her nefes
Cennet-i kūyuñda dīdāruñ ḳılur cānā heves

Ḥüseynī — Günde biñ kez öldürürseñ cevrüñe kim diye pes
Tāze cān bağışlarıken laʿlüñ ey ʿİsī-nefes

Mūyī-i Serāyī ʿĀlemüñ daḫi nesine idesin ey dil heves
Seyri zāġuñ gülşen oldı ʿandelībüñ ḫar u ḫas

Şevḳī-i Şarḳī Murġ-ı āteş-ḫᵛāradandur ol hevā ilen heves
Ol perī bāline kim ḳonmış iki altun meges

Cemālī-i Germiyānī Öpmege yārüñ ayaġın kim ki buldı dest-res
Başı devletlüdür ʿālemde aña ol pāye bes

Velehu Cemālī Murġ-ı laʿlīn ṭavḳ-ı zerrīn bāl ü per sīmīn-ḳafes
Ḥüsn ü ānı niʿmetinde ḫāli mānend-i meges

Sülūkī Ḳıṣṣa-ḫᵛān El çeküp ḥubb-ı cihāndan ey dil ol sevdāyı kes
Başa varmadı bu dehr-i dūnıla çün hīç kes

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

İsḥaḳ Efendi Maẓhar-ı behcet ü ḥüsn oldı ser-ā-ser ṭāvūs
Cennet ehli idügi maʿlūm muḳarrer ṭāvūs

Velehu İsḥaḳ Dürlü rengile virüp kendüye zīver ṭāvūs
Ḳarşuña ʿarż-ı cemāl eylemek ister ṭāvūs

Ḫişālī Cennet-i kūyuña uçmaḳ diler ister ṭāvūs
Kendüye virdügi oldur zer ü zīver ṭāvūs

253a

Velehu Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim

Sulṭān Murād Cāna ṭañ mı olsa ḳand-i laʿl-i cānān mültemes
Ṭūṭī-i güyāyadur çün sükkeristān mültemes

Bāḳī Efendi Zāhid-i murtāżā her dem ḫūr u ġılmān mültemes
ʿĀşıḳ-ı müştāḳa dāyim vaṣl-ı cānān mültemes

Fedāyī Beg ʿĀşıḳa kūyuñdur ey serv-i ḫırāmān mültemes
Nitekim mü'minlere gülzār-ı Rıḍvān mültemes

Ceẕbī	ʿĀşıḳa tekrār ders-i ʿaşḳ-ı cānān mültemes Nitekim Yaʿḳūba ẕikr-i māh-ı Kenʿān mültemes
Medḥī	Bülbüle her dem olur seyr-i gülistān mültemes ʿĀşıḳ-ı dil-ḫastaya dīdār-ı cānān mültemes
Bezmī-i Aʿmā	Baña laʿlüñdür müdām ey şāh-ı ḫūbān mültemes Mürde-i ṣad-sāle oldı nitekim cān mültemes
Şefīʿīyü'l-ḳāḍī	ʿĀşıḳ-ı şeydāya her dem kūy-ı cānān mültemes Bülbül-i şūrīdeye güyā gülistān mültemes
Ānī Çelebi	ʿĀşıḳ-ı şeydāya her dem rūy-ı cānān mültemes Güyiyā pervāneye şemʿ-i şebistān mültemes
Ḫadengī	Künc-i ġamda baña ey dil rūy-ı cānān mültemes Mūr-ı müşgīne ṣanasın kim Süleymān mültemes
Tīġī Beg	İltifātuñdur dil-i ʿuşşāḳa her an mültemes Pādişehlerden olur inʿām u iḥsān mültemes
Kerīmī	Ġam mıdur būs-ı leb-i yār olsa her an mültemes Cevherīden çün olur laʿl-i Bedaḫşān mültemes
Ḫātemī Beg	Baña olmışdı hevā-yı ʿaşḳ-ı cānān mültemes Ādem-i ḫākīye olmadın daḫi cān mültemes
Beyāżī	ʿĀşıḳ-ı giryāna her dem laʿl-i cānān mültemes Cevherīye nitekim laʿl-i Bedaḫşān mültemes
Himmetī	Yārile olsa n'ola seyr-i gülistān mültemes ʿĀşıḳa cānānile her laḥẓa seyrān mültemes
Ḫişālī	ʿAndelīb-i zāra her dem verd-i ḫandān mültemes ʿĀşıḳ-ı ġam-dīdeye ruḫsār-ı cānān mültemes

[Derkenar]

Ḫişālī — Ehl-i ʿaşḳa gerden-i kāfūr-ı cānān mültemes
Nitekim pervāneye şemʿ-i şebistān mültemes

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb-i Meḳfūf
Mefʿūlü Fāʿilātü Mefāʿīlü Fāʿilün

Bāḳī Efendi — Zülf-i nigāra şāneveş olursa dest-res
Miḳrāż gibi rişte-i peyvend-i ʿömri kes

Emrī Çelebi — Sīnemde tāze dāġa budur ḳıldıġum heves
Bāġ-ı cihānda kişiye bir gül-ʿiẕār bes

Ümīdī Çelebi — Gözden revān olalı yaşum nitekim Aras
Eṭrāfın aldı her müje mānend-i ḫār u ḫas

Fużūlī — Ḫāk-i reh itdi ʿāşıḳ-ı misgīni ol heves
Kim pāy-ı būs-ı yāre ḳaçan bola dest-res

Zeynī-i Belġradī — Miskīn ṣaçuña her ki senüñ boldı dest-res
Ahū-yı Çīn ṣaydına ol itmesün heves

Ḫişālī — Bir geşt-gīr-i ʿarṣa-i ʿaşḳum ki her nefes
El arḳasın ḳoyup yire Rüstem diye ki bes

[Derkenar]

Vuṣūlī — Sīneñde yāre açmaġa itme dilā heves
Çün yāre şerḥ eyleyimez anı hīç kes

Ḥarīrī — Şāyed görem diyü seni aġyār bir nefes
Kūyuñda it gibi ṭolanur nitekim ʿases

253b

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim
Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün

Bāḳī Efendi

Gel ey sāḳī bulınmaz böyle ʿālī dil-güşā meclis
Getür cām-ı muṣaffāyı ki olsun pür-ṣafā meclis

ʿAyānī-i Öziçevī

Güşāde-meşreb olan dillere virür ṣafā meclis
Getür şol āftābı cāmı olsun pür-żiyā meclis

ʿĀlī Efendi

Nevādan başla muṭrib tāki olsun cān-fezā meclis
Açıl gül gibi sāḳī eylesün kesb-i hevā meclis

Cemālī Çelebi

Bugün devr-i lebüñde ṭoldı her ṣaḥn-ı ṣafā meclis
Olup mey-ḫāne bir dīvān k'anda cā-be-cā meclis

Tīġī Beg

Açıldı ġonca-femler kākül oldı sāḳiyā meclis
Açıldı ṭolular mest oldı ḳaldı dil-berā meclis

Ḫişālī

Ele al ayaġı sāḳī ki olsun pür ṣanemā meclis
Ṣarāb-ı cām-ı laʿlüñ rūḥ-baḫş u cān-fezā meclis

[Derkenar]

Ḫişālī

N'ola ṭaʿn eylese mihr-i münīre dil-berā meclis
Lebüñ cām-ı Cem ü āyīne-i ʿālem-nümā meclis

Velehu Ḫişālī

İrişdi nev-bahār eyyāmı ol sūz sāḳiyā meclis
Ḳurulsun ṣaḥn-ı gülzāra demidür cā-be-cā meclis

Ṣadāyī

Bahār oldı gülistānda ḳuruldı cā-be-cā meclis
Senüñle dil-berā bizde ider iseñ revā meclis

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb-i Meḳfūf
Mefʿūlü Fāʿilātün Mefāʿīlü Fāʿilün

Fevrī Efendi

Ḥaydar gibi seḥerde çeküp ẕü'l-fiḳār şems
Bir günde ṭutdı dehri zihī şehriyār şems

ʿUbeydī Efendi

Abdāl-i mihrüñ olmasa bī-iḫtiyār şems
Gezmezdi dehri başı ḳabā āşikār şems

Mecdī Efendi — Ejder gibi felekde olup āşikār şems
Ẕerrāt ṣanma ṣaçdı deminden şerār şems

Ḫayālī Beg — Ġam yoḳ felekden olmazise āşikār şems
Besdür cihāna sāye-i perverdigār şems

Ḫişālī — Gün gibi saña mihrin idüp āşikār şems
Ṭoḳuz ṭolandı ḳapuñı bī-iḫtiyār şems

[Derkenar]

Ḥakīm ʿAṭā — Yüz sürmegile işigüñe ey nigār şems
Göge irişdi başı olup tāc-dār şems

Firdevsī — Ser-keşlik itdi bencileyin ey nigār şems
Bir yirde n'ola itmese her dem ḳarār şems

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Maḥẕūf
Mefʿūlü Mefāʿīlü Mefāʿīlü Feʿūlün

Nevāyī — Her kim köz ü zülfüñ göre ey rūḥ-ı muḳaddes
Ger mest ü perīşān ola min dik ʿaceb irmes

Ḥalīmī — Sevdüm yine bir gözi güzel ḳaşı mukavves
Ḫᵛāce-i Sulṭān Selīm — El-minnetü li'llāhi teʿālā vü teḳaddes

Nādirī — Her dem ki ḫırām eyleseñ ey rūḥ-ı muḳaddes
Ferş-i ḳademüñ olsa n'ola ṭarem-i aṭlas

Ḫişālī — Kezler baña biñ kez oḳı bir ḳaşı muḳavves
El-ḳudretü li'llāhi teʿālā vü teḳaddes

[Derkenar]

Ṣabūḥī-i Mevlevī — Ey perde-keş-i dergehüñ ervāḥ-ı muḳaddes
Ferş oldı reh-i ʿizzetüñe ṭarem-i aṭlas

Ḫātemī — Bulmadı daḫi micmere gerdān-ı muḳaddes
Ḫāl-i leb-i dil-ber gibi bir ʿūd-ı mülebbes

Ḫalīlī — Ġam çekme cihānda saña cevr eylese bir kes
El-ecru ʿalellāhi teʿālā ve teḳaddes

Ẕātī Beg — Yapılmamış idi daḥi nüh ṭāḳ-ı muḳarnes
Miḥrābum idi ol ḫam-ı ebrū-yı muḳavves

Baḥr-i Remel-i Mecnūn
Feʿilātün Feʿilātün Feʿilātün Feʿilāt

Cinānī-i Bursevī — Ey maḳāluñ sebeb-i rāḥat-ı ebdān-ı nüfūs
Reşk iderdi seni görseydi eger Baṭlamyus

ʿĀlī Efendi — Rūḥdur deyr-i leb-i cān-baḫşuñ içün ehl-i nüfūs
Gerçi maʿḳūl degül rūḥa dinilmek maḥsūs

ʿUlvī Çelebi — Nev-bahār irdi yine oldı cihān tāze ʿarūs
Oldılar ḫilʿat-ı nev-rūzla güller melbūs

Meşāmī Beg — Es-ṣalā deyr-i maḥabbetde çalındı nāḳus
ʿĀrdur ehl-i ḫarābāta gerekmez nāmūs

[Derkenar]

Ḫiṣālī — Oldı ezhārile bu köhne cihān tāze ʿarūs
Geliñüz nūş idelüm cām-ı mey-i çeşm-i ḫorūs

İbni Kemāl Paşa — Güş-ı murġ-ı dile gökden gelür āvāz-ı ḫorūs
Kendüñi eyleme tezyīn çü miṣāl-i tāvūs

Velehu İbni Kemāl Paşa — Vaḳtidür diñle ne dir nālelerin ṭablile kūs
Ḳanı Keyḫüsrev ü Dārā vü ḳanı Keykāvus

Zārī — Deyr-i ʿaşḳ içre ḳaçan bir büte olsañ meʾnūs
Çalına güşına her demde ṣadā-yı nāḳus

Nevʿī-zāde — Haham dīn-i Yehūdā ser aʿyān-ı Mecūs
Yaʿnī Mollā Aperdus-i aleyhi'l-efrūs

254a

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Yaḥyā Efendi
Aḳıdur cūy-ı sirişkini raḳīb-i nākes
Kūyuña uġramasun dirseñ eger başını kes

Ḫişālī
Eylemiş görmege Mecnūnını ol Leylī heves
Can ḳulaġına irişdi yine feryād-ı ceres

Velehu Ḫişālī
Eyleme būse-i laʿl-i leb-i cānānı heves
Virmez iseñ dil ü cān naḳdin ol ümmīdi kes

Velehu Ḫişālī
Heves-i zülfüñe beñzer ḳanı bī-hūde heves
Bāʿiṣ-i ṭūl-ı emel olduġın añlar herkes

[Derkenar]

Mesīḥī
Reh-i kūyuñda ḳalur cān u dil efġāna heves
Yaraşıḳdur nitekim Kaʿbe ṭarīḳinde ceres

Meşrebī-i Belġradī
Tāze cān buldı yine nāliş-i neyden herkes
Ehl-i ʿaşḳ aña demidür dise pāyinde nefes

Şākirī
Ey göñül merd isek itmezüz dünyāya heves
Heves idenleri ʿanḳā iken eyler o meges

Velehu Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Yaḥyā Efendi
ʿAşḳ-ı Leylā ile bir āteş-i sūzān idi Ḳays
Bilmeyüp dirdi görenler yine ʿuryān idi Ḳays

Ḫişālī
Sū-be-sū şu gibi kim Leylīyi cūyān idi Ḳays
ʿAşḳile kūh u beyābānda pūyān idi Ḳays

Velehu Ḫişālī
Ehl-i ʿaşḳ içre ki bir bī-ser ü sāman idi Ḳays
ʿAşḳ-ı Leylāyile bir Ḫusrev-i devrān idi Ḳays

Fāyizī Çelebi
Çıḳarup cāmesini gerçi ki ʿuryān idi Ḳays
İrmege menzil-i maḳṣūda şitābān idi Ḳays

Velehu

Raḥmī-i Bursevī — Yine olmaġa çemen mülkine server nergis
Çekdi her cānibe ʿarż eyledi ʿasker nergis

Velehu Raḥmī — Ḳomaya elden anı tā dem-i maḥşer nergis
Yād-ı laʿlüñle alursa ele sāġar nergis

Bāḳī Efendi — Ḫūn-ı kebūter ile pür olup yine küʾūs
Devr-i piyāle göstere mi dīde-i ḫorūs

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — O reng-i ḥüsne devletile eyledük culūs
Geldi o dem ki eyleye ʿaşḳ ehli dest-būs

254b

Ḫişālī — Her ne deñlü merd ise cūdile olsayduñ celīs
Ey zen-i gerdūn iderdük Ḫātemi daḥi ḫasīs

Ḫālişī Beg — Ey olan dīvān-ı şāh-ı dehrde ṭuġrā-nüvis
Kilki hem-dest-i ʿUtarid kendü Keyvāna enīs

Velehu Ḫālişī — Āsitānuñ itleriyle olımaz herkes celīs
Anuñiçün baña ol vaḥşīler olmazlar enīs

Velehu

Şevḳī-i Şarḳī — Ḳıldı zer-dūzı bukün ol sīm-ten yek-ser libās
Ol kümiş ḳaṣr üzre zer ḥalkārisin ḳılgil ḳıyās

Ḫişālī — Zehr-i hecrüñ sāḳī-i devrān içürdi ṭās ṭās
Cānuma teʾşīr idüp yarıldı baġrum ṭās ṭās

Ẕātī Beg — Ey ḫudāvendüm Ḫudāya minnet ü şükr ü sipās
Bendeñe şundı senüñ ḫʷān-ı belāñı ṭās ṭās

İsḥaḳ Efendi — Ḳahr-ı dehrüñ zehrini nūş eyleyelden ṭās ṭās
Pārelendi yüregüm baġrum delindi tās tās

Fużūlī-i Baġdādī — Göz yaşından sūz-ı pinhānum ḳılur ʿārif kıyās
Bī-ḫaber teʾşīr-i encümden degül aḫter-şinās

Ṣāliḥī Çelebi — Cism-i zerdüm ḳara ḳara dāġlardur bī-ḳıyās
Şāh-ı ʿaşḳ egnüme giydürdi pelengī bir libās

Ḥayretī Beg — Her ḳabādan göz diküp tek câme ḳılma iltimās
Dik tecerrüd sūzeni birle pelās üzre pelās

Seyyid Feyżī Beg — Muṣḥaf-ı rūyuñ görüp fehm itdi erbāb-ı şinās
Ḫūb-rūlıḳ āyet-i ḥüsnüñden olmış iḳtibās

Baḥrī-i Ṭamaşvarī — Gün yüzüñden n'ola ger meh nūr iderse iḳtibās
İşidürüz terbiyetle zer olur dirler nuḥās

Nevāyī — Ol ḳuyaş kim ḫilʿat-ı zerrīn kiyip eyler esās
Yana bir şūḫ-ı cihānı köydürüp ḳılmas her as

Ḫişālī — İtmez ʿāḳıl bu fenāyı mülk-i bāḳīye ḳıyās
Kim bināsında bunuñ yoḳdur dilā ẕerre esās

Velehu Ḫişālī — Ġāfil olma dehri beş gün ʿadd ider ehl-i ḫavās
Ḥaḳḳile ol māsivāyı terk idüp eyle hirās

[Derkenar]

Yaḥyā Beg — Enbiyā vü evliyāyı kendüñe ḳılma ḳıyās
Ẕü'l-ḥayātile bir olmaz yazılan taṣvīr nās

Żaʿīfī — Her ki giydi câme-i ʿaşḳı n'ider zerrīn libās
Ger mücerredseñ Mesīḥāveş yaraşur giy palās

255a

Ḫudāyī — Ey resūlu's-saḳaleyn ey melik ü cinn ü ünās
Āmed ez beher lebet "fīhi şifāü'n li'n-nās"

Ḫāḳānī Beg — Cürʿa-i cāmile ḳalb āyīnesin ṭutmadı pas
Ḫidmet-i pīr-i ḫarābāt olalı ʿādet-i nās

ʿİṣmetiyü'l-ḳāḍī — Sāḳiyā sāġarı ṣun oldı göñül ġamdan pās
Ki ola cürʿa-i mey ḫurde-i laʿl ü elmās

Füsūnī — Leyle-i ḳadr-i viṣālüñi senüñ bilmedi nās
Ey dirīġā n'idelüm kimse degül ḳadir-şinās

Ḫişālī — Nīl-i eşküm giyirüp Leylīye gül-gūnī libās
Ḳays ḳıldı gözini bürke-i dārü'l-miḳyās

255b, 256a, 256b, 257a, 257b, 258a, 258b, 259a (boş)

259b

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

İsḥaḳ-ı Üskübī — Yine bir küçük yaluñ yüzlü ḳıyāmet nev-tırāş
At ṣalup aḳıncıveş göñlüm evin itdi tırāş

Mesīḥī Beg — Laʿl-i mey-gūnuñ ḫayālin ḳılmaġıçün ḫalḳa-fāş
Sāġarından çeşmümüñ aḳar dem-ā-dem ḳanlu yaş

Nevāyī — Tā ki çiḳdi oḳ u yā ḳaṣdımġa ol müjgān u ḳaş
Eyledi peykānları her sarı baġrımnı ḫırāş

Velehu Nevāyī — ʿĀrıżı kitkeç közümdin ṣaçlur her laḥẓa yaş
Eyle kim peydā bolur yulduz nihān bolsa ḳuyaş

Velehu Nevāyī — Çıḳtı yārim kice yol ʿazmin ḳılıp ol baġrı yaş
Bes ʿacāyipdür ḳaranḳu kicede çıḳmaḳ ḳuyaş

Naẓmī-i Edirnevī — Olmayaydı derd-i ʿaşḳuñdan benüm baġrumda baş
Gözlerüme dem-be-dem ḳandan gelürdi ḳanlu yaş

Edāyī-i Stanbulī — Egmedümdi kimseye gerçi cihān içinde baş
Līk egdürdi baña bir ḫūb u raʿnā ser-tırāş

Ṣunʿī	Döndi benden āsiyāb-ı çerḫ ey meh n'ola kāş Dikseler ḳabrüme kendüm dögmegiçün gāhī ṭaş
Ḥayretī Beg	Geldi irdi çün yine ḳara ḫaber gibi tıraş Ey dirīġā atdı oḳın yaṣdı yāyın göz ü ḳaş
Velehu Ḥayretī	Başdan gel ey ḳalender ḳīl ü ḳāli ḳıl tıraş Yoḫsa ḳılca ne bıyıḳ virür żarar saña ne ḳaş
Şānī-i Ḳaramanī	Ḫūblar içre göñül bir ser-trāşa egdi baş Māsivā ʿaşḳını başdan eyledi bir bir tıraş
ʿĀlī Efendi	İsteriseñ kes başum istersen anı ḳıl tıraş Ser tıraşum baġrı ṭaşum işte tīġuñ işte baş
Velehu ʿĀlī	Gāh gāhī tīġın aġzında ṭutar ol ser-tıraş Diş biler her ḳande ise ḳatlüme bir baġrı taş
Emīnī	Ser-tıraş ol kāküli ter ṭut ṣaḳın ġāfil me-bāş Bir ḳılı düşdügi yerde virürüz biz cān u baş
Fevrī Efendi	Tīġin alsa ehl-i ʿaşḳ içre eger ol ser-tıraş Ḳıldan ince boynımuz diyü kim egmez aña baş
Ẕātī Beg	Ḳanuma girdi beni müstaġriḳ-i ḫūn itdi yaş Kim didi yā Rab aña yüz bulduġuñca başdan aş
Velehu Ẕātī	Ey ḳoyuna girecek ḳumral ḳuzı ol iki ḳaş İki ḳara ḳoclardur birbirine urdı baş
Miṣālī Çelebi	Ser-fürū itdürdi ḫalḳa tīġle bir ser-tıraş Ey göñül ol ġamzesi ser-tīzden ġāfil me-bāş
Nevʿī Efendi	Ḳazınursa noḳṭaveş tīġ-i ġam-ı hecrile baş Olmaya resm-i maḥabbet ṣafḥa-i dilden tıraş
Celīlī	Ḳıl ġam-ı ḫaṭṭını yārüñ defter-i dilden tıraş Olmadın bu fitne vü āşūb daḫi ḫalḳa fāş

Levḥīyü'l-ḳāḍī — Baġrumı biñ pāre ḳıldı tīġile bir ser-tıraş
Çeşmesinden çeşmümüñ aḳar dem-ā-dem ḳanlu yaş

Ḫişālī — Bir pula ʿaşḳuñ yolında ṣatılur biñ cān u baş
Ġamze-i ḫūn-rīz-i dil-berden dilā ġāfil me-bāş

[Derkenar]

Reʾyī Çelebi — Tīġ içün ṭaş soḳdı ṣanmañ biline ol ser-tırāş
Bir kesicisi yavuz bildür ḳomışlar anda ṭaş

Velehu Cemālī — Ḳıṣṣa-i Ferhāddan ṣanmañ ser-encāmum tırāş
ʿAşḳ deştinde ben anuñla çıḳışdum başa baş

Velehu Cemālī — Ḳaldı ol gün yüzlüden bir ḳurı baş
Gice gündüz aġlayup derdile aḳıtsun ḳo baş

Velehu Cemālī — Āh ehl-i ʿaşḳdan ḳurtarımaz kes çünki baş
Ġāfil olma yanar ey eşküm ḳurı yanınca yaş

Fużūlī-i Baġdādī — Cismümi yandurma raḥm it yaşuma ey baġrı ṭaş
İḥtiyāṭ it yaġsun tā kim ḳurı yanınca yaş

Seyyid Feyżī Beg — Ölmedin ḳaçamam olınca ey göñül ṣāḥib-firāş
Ol ṭabībüm nabżuma el ursa ḥālüm bilse kāş

ʿUlvī — Sırr-ı ʿaşḳı ʿāleme āh u enīnüm itdi fāş
Dökdi yüzüm ṣuyını ṭoprāġa çeşm-i eşk-pāş

ʿUbeydī Efendi — Varise yüz dökdürür ʿāşıḳla olsa başa baş
Anuñiçün ṭaşa tīġini çalar ol ser-trāş

— — Egmemişdüm gerçi ḳaṭʿan kimseye ʿālemde baş
Bāña baş egdürdi ḍarb-ı tīġile bir ser-tırāş

Enverī — Baş açıḳ abdāl kim luṭf it mini gel ḳıl tırāş
Tekye-i dükkānuña başdum ḳadem ey ser-tıraş

ʿAskerī — Dīde giryān sīne büryān ten yalın ʿuryān baş
Pisteri ḫāk-i siyehdür dervīşüñ bālīni taş

Ṣābirī — Alma āh-ı ʿāşıḳı ey seng-dil ġāfil me-bāş
Çün bütün ḳalmaz bilürsin yanar od içinde ṭaş

Demʿī — Olalıdan dostlar ol nev-cevānum ser-tırāş
Eyledi dil ṣafḥasından ṣabr u ārāmum tırāş

Żaʿīfī — Çıḳdı gözümden göreyin ḳan ola bu ḳanlu yaş
Kim cihān ḫalḳına ḳamu gizli rāzum ḳıldı fāş

Fevrī Efendi — Çerḫ-i ḥüsnüñ ġālibā mürteḫīdür ol ser-tırāş
Bir elinde ṭīġ ṭutmış bir elinde daḫi baş

— — Tīġ-i ḫūn-rīzüñ ele al gel berü ey ser-tıraş
Evvelā ser-keş raḳībi ḳıl hemān başdan tıraş

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Meh degüldür görinen gerdūnda çerḫ-i ser-tırāş
Tīġdür abdāl-ı dehrüñ kellesin eyler tırāş

Fāyiżī Ḳınalı-zāde — Dün gice bezm-i ṣafāda ṣanma oldı ḳaṭre pāş
Şöyle ḫandān oldı kim şemʿüñ gözinden çıḳdı yaş

260a

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Yaḥyā Beg — Delüsidür o mehüñ ḫalḳ-ı cihān ẓāhir ü fāş
ʿĀşıḳına ṭoḳınur her nereye kim ata ṭaş

Ḫ͡ʷāce Ḥāfıẓ — Ḳalem-i zerḳ u riyā ez-varaḳ-ı dil be-trāş
Pīş-i Ḥaḳ cürm-i nihān bih-buved ez-ṭāʿat fāş

ʿAtīḳīyü'l-ʿAcem — Key buved kīn ser-i şūrīde keşīm ender-pāş
Cān-ı yektā be-feşānīm ber-ān zülf-i dü-tāş

Velehu ʿAtīḳī — Tā buved ʿömr-i berānem ki be-mīrem der-pāş
Hīç kūyī ki buved ez-ser-i raḥmet sermāş

Şemʿī — Naḳd-i eşkile göñül kimseye olma yoldaş
ʿAşḳ yolında ṣaḳın bir pula ölür biñ baş

Fiġānī Çelebi — N'ola gencīne-i ḥüsnüñde kesilse nice baş
İki şemşīr ṭılsım olmış aña ol iki ḳaş

Fevrī Efendi — Ḳul olup saña ḳoyanlar eşigüñ ṭaşına baş
Ġam-ı dünyāyı yimez ḳalmasa ṭaş üstine ṭaş

Ẕātī Beg — Ey ḳoyuna girecek körpe ḳuzı ol iki ḳaş
Ḳomış iki ḳara ḳoçlar gibi birbirine baş

Velehu Ẕātī — Yansa pār pār o meh olup ḫaṭṭ-ı Firʿavnī tıraş
Gün gibi āteş-i Mūsānuñ ider sırrını fāş

Ḫayālī Beg — Yār içün eyleyicek güzele göñül tende ṣavaş
Yürek ol rezmde meydāna getürdi niçe baş

Ḫişālī — Zādı ḫūn-ı ciger imiş ṣuyı çeşmindeki yaş
Ḳayṣa dīvāne dimeñ ancaḳ ola ʿaḳl-ı muʿaş

Dürrīyü'l-kātib — Ey ki Cebrīl emīn oldı ḳapuñda ferrāş
Ṭāʿat u ḫidmetüñe ḳıldı melāʿik sābāş

[Derkenar]

Enverī — Baġrımuñ başları ger ele girse yoldaş
Cümlesin bāġlar idüm ḳanlıdur anlar beş baş

Ḫişālī — Yār içün dīde vü dil ceng idicek başa baş
Yürek ol demde yüreklendi getürdi nice baş

Velehu Ḫişālī — N'ola olursa derūnumdaki esrārum fāş
Bulmadum ġamze-i ġammāzdan özge sır-dāş

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Maḥẕūf

Ẕātī Beg — Terk eyledi ol Yūsuf-ı ṣānī bizi ḳardaş
Mānend-i terāzū baṣalum baġrumuza ṭaş

Velehu Ẕātī — Hecrüñde gözüm gibi bulınmaz baña yoldaş
Kim bile yatur bile ṭurur bile döker yaş

Ḫudāyī Efendi — Ey dīde olursın ḳadem-i yāre güher pāş
Çün sāġar-ı ṣaḥbā göreyin görme acı taş

ʿİẕārī — Giryeyle ele mihr-i nihānı ideli fāş
Süd dökdi öñüñde o mehüñ dīde-i ḫūn-pāş

ʿAhdī — Gözden düşüp ayaḳda ḳalursa yiridür yaş
Esrār-ı ġam ʿaşḳımuzı eyler eyle fāş

Fevrī Efendi — Olmaḳ dileseñ faḳr u fenā zümresine baş
Zinhār ayaḳ başma ṭamaʿ iline yoldaş

Cemālī Çelebi — Şanma ṣanemā tīşe-i Ferhāda egem baş
Bu ḥāletile virmezüm anuñ dişine ṭaş

Ḫişālī — İtdüñ yine esrārumı bu girye ile fāş
Çıḳdı ḳızıluñ göz göre ey dīde-i ḫūn-pāş

Żaʿīfī — Bu ʿārıż-ı veche bu leb ü ḫāl ü bu göz ḳaş
Kim gördi bunuñ gibi melek aḥsen ü sābāş

260b

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb

Ẕātī Beg — Bir sīm-ten tırāşı güzel ḫūb-ı ser-tırāş
Ḥüsn-i kemāl-i ḫulḳıla egdürdi ḫalḳa baş

Velehu Ẕātī Beg — Dest-i saḫī gibi yine ebr oldı sīm-pāş
Virsüñ aña kerīm-i cihānda ziyāde yaş

Laṭīfī-i Ḳasṭamonī — Ol gül-ʿiẕār eyledigünce beni tırāş
Ḥüsn-i kemāl-i ḫulḳıla egdürdi ḫalḳa baş

Raḥmī-i Bursevī — Pervāne dirler adına bir ḫūb-ı ser-tırāş
Ḥüsn-i kemāl-i ḫulḳla egdürdi ḫalḳa baş

Ḫayālī Beg — Dünyā maḥabbetini göñülden idüp trāş
Ḳaldum ṭarīḳ-i Ḥaḳda erenler gibi maʿāş

Velehu Ḫayālī Beg — Gördi ki ḳıblegāh-ı cihāndur ol iki ḳaş
Eksikligin hilāl bilüp egdi aña baş

Ḫişālī — Sırr-ı derūnum eyledi giryeyle ḫalḳa fāş
Aḳup çıḳarsa iki gözümde ʿaceb mi yaş

Velehu Ḫişālī — Mihr ü maḥabbetin yine dilden idüp trāş
Öldürdi tīġ-i cevrile ḥayfā ki ser trāş

[Derkenar]

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Ḳanlu gelürse dīdelerümden ʿaceb mi yaş
Zīrā ki ḳıldı nāḫun-ı ġam baġrumı ḫırāş

Ḳādirī — Cādū gözüñ ki sihrile egmez cihāna baş
Bozdı ṭılısm-ı ʿaḳlum idüp sırr-ı ʿaşḳı fāş

Fevrī — Sāġar gibi ḳılursañ eger ḫalḳa maʿāş
ʿĀlem ṣurāḫī gibi ayaġuña ḳoya baş

Velehu Fevrī — Tenden bilem ki tīġ-i sitemle kesile baş
Mümkin degül ki göñlüm ide sırr-ı ʿaşḳı fāş

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Āẕerī Çelebi — Ṣūfī tesbīḥ ü ʿaṣāyı mey-i gül-fāma degiş
Ḫırḳa-i zühd ü riyāyı çıḳarup cāma degiş

Peyāmī — ʿĀşıḳ ol varuñı bir yār-ı gül-endāma degiş
Ṭālib ol gevher-i ʿaḳlı ġam-ı eşnāma degiş

Ḫişālī — Ṣūfī misvāk u ridāyı mey-i gül-fāma degiş
Ḫırḳa-i zerḳ u riyādan şoyınup cāma değiş

Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim

Maḥvī — Güşımuz burdı felek defeʿātla ṭanbūrveş
ʿAṣr elinden oldı pür-ḫūn bağrımuz engūrveş

Sulṭān Süleymān — Gül yüzüñde ẓāhir oldı çünki ḫaṭṭuñ mūrveş
Çerḫ elinden iñler isem ṭañ mıdur ṭanbūrveş

[Derkenar]

Nādirī-i Ġanī-zāde — Berḳ urur dil Kaʿbesinde mihr-i ḥüsnüñ nūrveş
Āteş-i ʿaşḳuñ yanar başumda kūh-ı ṭūrveş

Bī-maḫlaş — Zülfini meydān-ı ḥüsn içinde dil-ber bağlamuş
Ḥamza-i şāḥib-ḳırāndur şanki kāfir baglamış

Cemālī-i Germiyānī — Zülfüñ ol ṭāvusdur kim ʿanberīn per bağlamış
Şāh-ı Hindūdur ḫaṭuñ Rūm üzre leşker bağlamış

Lāmiʿī-i Bursevī — Şafḥa-i ḫaddüñde zülfüñ kim girihler bağlamış
Gerçi ābīdür velī üstādveş ter bağlamış

Ẕātī — Ḫasta çeşmin al vālāyile dil-ber bağlamış
Dir gören ālile ḳanluyı o server bağlamış

Helākī — Ḫışm-ı ḫūn-rīzin ki vālāyile dil-ber bağlamış
Yaʿnī ḳanludur diyü ṭutmış o server bağlamış

Żaʿīfī — Gözlerüñ feşşādveş yanına neşter bağlamış
Ḫūn-ı ʿuşşāḳı revān itmege ḫançer bağlamış

[Derkenar]

Ḫişālī — Şayru diyü çeşm-i bed-mestin ki dil-ber bağlamış
Şanki bir ḳanlu ḥarāmīdür o server bağlamış

261a

Nef‘ī Çelebi — Ṣūfī bu ṣūreti gel ma‘nī-i taḳvāya degiş
Ḳalbi pāk it nemedi aṭlas u dībāya degiş

Ḫişālī — Ṣūfiyā cāmelerüñ cām-ı muṣaffāya degiş
Tāc u misvāḳ-ı riyāyı mey-i ḥamrāya degiş

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Ḥāletī — ‘Aşḳ deryāsına fülk-i dili ṣalınca imiş
Çekdürüp avlamaḳ alarġa dem alınca imiş

Dervīş Semā‘ī — Ẕevḳimüz cām-ı şarābı ele alınca imiş
Şevḳimüz muṭrib o dem sāzını çalınca imiş

Ḫişālī — Dil-berüñ meyli bize göñlümüz alınca imiş
Va‘de-i vuṣlatı ferdālara ṣalınca imiş

Velehu Ḫişālī — Kāmilüñ ‘izzeti ‘ālemde kemālince imiş
Nitekim ḫ̆ᵛācelerüñ miḥneti mālınca imiş

Velehu Ḫişālī — ‘Ālemüñ ẕevḳi dilā ḥüzn ü melālince imiş
Bil ki derd ü ġamınuñ her demi salınca imiş

Velehu Ḫişālī — ‘İzzeti ehl-i dilüñ faẓl u kemālince imiş
Ḥāṣılı her kişinüñ raġbeti ḥālince imiş

261b

Baḥr-i Muẖārī‘-i Müṯemmen-i Aḫreb

Sulṭān Murād — Āhile şerḥa çekdüm sīnemde yāre düşmiş
Ḫ̆ᵛāb içre yār görmiş tā ki o yāre düşmiş

Bāḳī Efendi — Pākīze-dil ṣafādan ruḫsār-ı yāre düşmiş
Bir ḳaṭre şebnem olmuş bir lāle-zāre düşmiş

Nevʿī Efendi
Āḫir deminde gönlüm bir gül-ʿiẕāra düşmiş
Vaḳt-i sefer ne ḫoşdur evvel bahāra düşmiş

Bülbülī
Dürler ki gerdeninden gīsū-yı yāre düşmiş
Şeb-nemdürür ṣan ey dil zülf-i nigāra düşmiş

Sūzī
Gül gibi ḥüsn ü behçet ruḫsār-ı yāre düşmiş
Bülbül gibi maḥabbet cān-ı figāre düşmiş

Gül-zārī
Pür dāġ-ı sīnem üzre şerḥa ki yāre düşmiş
Bāġ içre serve beñzer kim lāle-zāre düşmiş

Sipāhī Beg
Pervāne-dil ki nā-geh ruḫsār-ı yāre düşmiş
Şemʿ-i ruḫuñ ṭolanup şevḳile nāre düşmiş

Meylī
ʿÖmrüñ evāilinde ḥüsn ol ʿiẕāra düşmiş
Gülde olan ṭarāvet evvel bahāra düşmiş

Velehu Meylī
Ferzānelik felekde sen şehsuvāre düşmiş
Üftādelik ezelde ben ḫāk-sāre düşmiş

Dürrī-i Köstendilī
Rūz-ı ezel güzellik sen şehriyāre düşmiş
Derd ü belāyı çekmek ben ḫāk-sāre düşmiş

ʿAvnīyü'l-ḳāḍī
Laʿline ʿāşıḳ olmış dil zülf-i yāre düşmiş
Ser-ḫoş olup giceyle misgīn māre düşmiş

Ḫişālī
Peykān-ı tīr-i ġamzeñ cism-i nizāra düşmiş
Geçmiş delüp cigerden cānı figāra düşmiş

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb

Şeyḫī-i Germiyānī
Yā Rab bu dehr-i dūn nicesi bī-vefāyimiş
Mekkār u ḥīle-ger-i sitem pür-cefāyimiş

Necātī Beg
Dünyā evi meşaḳḳat ü renc ü ʿanāyimiş
Saḥn-ı ṣafā didükleri mātem-serāyimiş

Ḫᵛāce Efendi — Mülk-i cihān ki ḥāṣılı bāẕ-ı fenāyimiş
Seyl-i fenā yüzinde yapılmış bināyimiş

— — Dünyā maḳam u miḥnet ü derd ü belāyimiş
Miḥnet ocaġı ġam evi mātem serāyimiş

— — Çerḫüñ çü bize mihr ü vefāsı cefāyimiş
Andan ne deñlü başumıza gün ṭoġayimiş

Ḫayālī Beg — Eşküm binā-yı ṣabruma seyl-i fenāyimiş
Bu dīde göz degül baña ʿayn-ı belāyimiş

Bāḳī Efendi — Zülf-i siyāhı sāye-i perr-i hümāyimiş
İḳlīm-i ḥüsne anuñiçün pādişāyimiş

Ümīdī — Yārün cefāsı cānuma mihr ü vefāyimiş
Derd ü belāsı gönlüme ẕevḳ ü ṣafāyimiş

Ḫişālī — Yārüñ ki dāyimā işi cevr ü cefāyimiş
Ayaġı ṭozı olduġumuz hep hebāyimiş

[Derkenar]

Mānī — Ey dil ʿaceb o ruḫları gül bī-vefāyimiş
ʿUşşāḳa muttaṣıl işi cevr ü cefāyimiş

Aḥmed Paşa — Dolāb-ı çerḫ dökdügi seyl-i fenāyimiş
Bāġ-ı zamāne ṭobṭolı ḫār-ı cefāyimiş

Yaḥyā Beg — ʿĀlem feżāsı ādeme ʿayn-ı ḳażāyimiş
Ölüm didükleri ne görinmez belāyimiş

262a

Sulṭān Süleymān — Gönlümi bend eyleyen zülfüñde gördüm mūyimiş
Çeşmüñi cādū ṣanurdum bilmedüm āhūyimiş

Velehu Sulṭān Süleymān — Dostum şādī saña ḳısmet baña ḳayġuyimiş
Çāre ne rūz-ı ezelde başa yazu buyimiş

Cemālī-i Germiyānī Ḳavs burcı kim dinilür ol kemān-ebrūyimiş
Siḥrle oḳ yaġduran ol ġamze-i cādūyimiş

Necātī Beg Ṭutalum ol zülf-i müşg-efşān ʿanber-būyimiş
Ey ṣabā lāzım degül kim diyesin iş buyimiş

Ẓātī Beg Mest-i cām-ı nāz olup yatmış güneşde uyımış
Anuñiçün çeşm-i maḥmūruñ senüñ ṣayruyimiş

Ḫişālī Dehri taʿṭīl eyleyen bu kākül-i ḫoş-būyimiş
Nāfe misgīni ḥicāb altında ḳoyan buyimiş

Velehu Ḫişālī Meyve-i laʿlüñ umar didüm göñül ṣayruyimiş
Ol ṭabīb-i cān u dil didi yimez ṣayruyimiş

262b

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Fevrī Efendi Ser-firāz ol nice gibi keskin ol şemşīrveş
Yā gibi baş egme ḫalḳa rāst-rev ol tīrveş

Emrī Çelebi Cevher-i ʿaşḳı dilümde variken şemşīrveş
Ol kemān-ebrū neden yabana atmaḳ tīrveş

Rıżāyī Ṣāf dil āyīne ṭabʿ iken göñül şemşīrveş
Ey ḳaşı yā aña niçün egri baḳduñ tīrveş

Ḫātemī Beg Dilde ʿaşḳuñ cevherin ẓāhir iden şemşīrveş
Başına yöñ ṭaḳsa lāyıḳ ey ḳaşı yā tīrveş

Vuṣūlī Beg Yüzüñ aġ alnuñ açıḳ ey kaşı yā şemşīrveş
Rāstī meydān-ı ḥüsnün yükrügisin tīrveş

Ṣādıḳ Her yaña ṣal ey kemān-ebrū beni şemşīrveş
Tek elüm alup yabana atma bir kez tīrveş

Āgehī-i Vardarī	Pāk-dil ṣāfī-derūn olmayıcaḳ şemşīrveş ʿAşḳ meydānında menzil ḳatʿ olınmaz tīrveş
Ḳara Faẓlī	Çünki yanuñda ṣalınmaḳ olmadı şemşīrveş Ey kemān-ebrū yiridür ḫāke düşsem tīrveş
Dürrīyü'l-kātib	Dil-berüñ yanınca ṣalın ey göñül şemşīrveş Delmek isterseñ ʿadūnuñ baġrını ger tīrveş
Ḫişālī	Munḳaṭıʿ olma yanından dil-berüñ şemşīrveş Atmasun dirseñ seni yabana her dem tīrveş
Velehu Ḫişālī	Dem-be-dem ṣalın yanınca dil-berüñ şemşīrveş Dökmek isterseñ ʿadūnuñ ḳanın ey dil tīrveş
Velehu Ḫişālī	Ṣalınursın egrilerle her yaña şemşīrveş Ey kaşı yā ṭoġrıyı yabana atup tīrveş
—	Girme her bir bī-günāhuñ ḳanına şemşīrveş Menzilüñ ḫāk olduġın fikr eyle āḫir tīrveş
—	Çün elüñ öpmek müyesser oldı ey meh tīrveş Ġam degül yanuñca ṣalınmazisem şemşīrveş
Baḥrī-i Ṭamaşvarī	ʿAşḳ içinde menzil-i maḳṣūda irmez tīrveş İki yirden ḳuşaġın ḳuşanmıyan şemşīrveş
Şemsī Paşa	Ḥalḳa ḥalḳa boynuma ṭaḳ zülfüñi zencīrveş Ḳande gitseñ ʿāşıḳuñ yanuñca gitsün şīrveş
[Derkenar]	
ʿAhdī	Çeşmi şīrāne alur her gördügin naḥcīrveş Kim görüpdür kim ola ʿālemde āhū şīrveş
—	Yanuña ṭaḳıldı aġzı egriler şemşīrveş Ṭoġrı ʿāşıḳlar atıldılar yabana tīrveş

Sulṭān Süleymān — Müsṭaḳīm ol her ne emr itse nigāruñ tīrveş
Ḫidmetinden yüz çevirme tīz olup şemşīrveş

Muʿīnī — ʿİzzet isterseñ yüzüñ ṣuyuyla ol şemşīrveş
Bekle bir servüñ yanın yabana gitme tīrveş

Fevrī Efendi — Aş gerek şāhum beni bend it gerek şemşīrveş
Tek baña ḫışm eyleyüp atma yabana tīrveş

Ḫişālī — Yanını bekle kesilme yārdan şemşīrveş
Yā gibi olma saḳīm ü müstaḳīm ol tīrveş

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb

Yaḥyā Beg — Bir haftadur ki çıḳmadı seyrāna ol güneş
Ġamdan iki ḳat oldı vücūdum hilālveş

Cemālī Çelebi — Penc rūz-ı ʿömri eyle hemān yāre pīş-keş
ʿĀlemde çünki beşde beş ü beş buçuḳda beş

Nādirī Efendi — Gerdūn olınca nuḳra-i eşkümle sīm-keş
Bir çerḫi oldı cürm-i ḳamer birisi güneş

Nefʿī Çelebi — Olduḳca dilden āteş-i āhum zebāne-keş
Bir şemʿ-i bī-fürūġa döner gūyiyā güneş

Ḫişālī — Çekdi çevirdi çerḫ gibi yār-ı sīm-keş
Oḳ gibi ḳaddüm eyledi hecri kepādeveş

[Derkenar]

ʿĀlī Efendi — İn dūdgāh-ı dil-keş ü vʾīn dūd-mān ḫoş
Bādā be-şevḳ-i āteş-i ḫūbān zebāne-keş

ʿİṣmetiyü'l-ḳāḍī — Ey ḳaşları hilāl felekde yüzi güneş
Mihr ü maḥabbet itdi göñül saña ẕerreveş

263a

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim
Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün Mefāʿīlün

Aḥmed Paşa
Bu gönlüm şehrine düşdi gözümden nāgehān āteş
Yaşum saḳḳāsı irmezse ṭolar mülk-i cihān āteş

Necātī Beg
Yine derdile bir āh eyledüm ṭoldı cihān āteş
Felek bir ṭāsa dönmişdür ki evlādur miyān āteş

Velehu Necātī
Ṭolıdur zülfüñ ucından cemālüñle cihān āteş
Giceyle olıcaḳ ḫalḳa ḳaṭı eyler ziyān āteş

Revānī Beg
Meger kim seyr-i bāġ itmiş olup rind-i cihān āteş
Ki ṭaḳmış şuʿleden başına bir berg-i ḥazān āteş

Velehu Revānī
Düşürdi cāna ʿaşḳuñdan çün ey nā-mihribān āteş
Ṣaḳın bu ḳanlu yaşumdan ṭolar mülk-i cihān āteş

Rūḥī-i Müftī-zāde
Yine sūz-ı derūnumdan pür oldı mülk-i cān āteş
Vücūdum bir avuç küldür içinde var nihān āteş

Ḥadīdī
Cemālüñ çeşmüme ṣaldı eyā mihr-i cihān āteş
Ṣanasın kim ney-istāne irişdi nāgehān āteş

Raḥmī-i Bursevī
Dehānumdan çıḳar āh eylesem dilde yanan āteş
Olur yād olsa külḫan revzeninden ṣan ʿayān āteş

Naẓmī-i Edirnevī
Çü yakdı dilde mihrüñ ey meh-i nā-mihribān āteş
N'ola dilden gelürse āh ki olmaz bī-duḫān āteş

ʿĀlī Efendi
Ḳo yansun dāġlar sīnemde göstersün duḫān āteş
Ḳo Keykāvusuñ olsun maṭbaḫından bir nişān āteş

Ṣafāyī-i Sinobī
Ben ḳaḳnusum āhumla çıḳup cāndan revān āteş
Ṭutar sūz-ı derūnumla vücūdum her zamān āteş

Ḫayālī Beg — Egerçi görmez ey ḥūrī-ṣıfat-ı ehl-i cinān āteş
Ruḫuñdan gönlüme ṣaldı ʿiẕāruñ nāgehān āteş

Ṣabāyī Beg — Vücūdum şehrine ṣaldı bugün bir nev-cevān āteş
Yiridür ṭolsa āhumdan zemīn ü āsmān āteş

Nevʿī Efendi — Ser-i çūb üzre ḳılmış şuʿleden zerrīn-sinān āteş
Diler cünd-i şitāyı ideli nām u nişān āteş

Velehu Nevʿī — Yiridür ḥasret-i meyden ṭolarsa cism ü cān āteş
Kebāb-ı murġ ocaḳda bülbül oldı gülsitān āteş

Seyyid Feyżī — Virür dil ḫānesine ol melek yüzlü cevān āteş
ʿAceb midür görünse çeşm-i cāna gülsitān āteş

ʿAdnī-i ser-piyāde — Ruḫuñ şevḳine yanar dilde ey mihr-i cihān āteş
Nitekim külḫan içre dem-be-dem sūzān olan āteş

Ḫişālī — Bu gönlüm ḫānesine ṣaldı fürḳat ey cevān āteş
Belā ocaġınuñ yanmasına olur nişān āteş

Velehu Ḫişālī — Derūnum mülkine ṣalmaḳla bir tāze cevān āteş
Ṭolupdur dūd-ı āhumla zemīn ü āsmān āteş

Mesīḥī Beg — Ġamum şerḥ itmegiçün ger uzadursa zebān āteş
Anuñ taḳrīr-i sūzından ṭolar her dü-cihān āteş

Sürūrī — Gözüñ devrinde āhumdan ṭutar her bir mekān āteş
K'olur ihrāḳ-ı merrīḫüñ kesilmez her zamān āteş

Ġarībī — Olur kim cān u dil yandursa cismüm nāgehān āteş
Varur yaġmaya naḳdi ḳanda yaḳsa bir dükān āteş

[Derkenar]

Cemālī-i Germiyānī — Bahār irdi yine ṣaḥrālara ṣaldı cihān āteş
Düḫānī ābīdür lāle aña ey dil-sitān āteş

Żaʿīfī

Bu ʿālem mülkine ʿaşḳuñ düşürdi nāgehān āteş
Ser-ā-ser şehr-i ʿuşşāḳı yaḳup oldı cihān āteş

Fiġānī

Görüp bād-ı zemistāndan bürūdet nāgehān āteş
Giyüp sincāb-gūn kürkün ışındı nā-tüvān āteş

263b

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müşemmen-i Sālim

ʿĀlī Efendi

Ḳızarmış derlemiş ruḫlar cevān ḥammāmdan çıḳmış
ʿAraḳ-ı āteşle gūyā bāde-i gül-fāmdan çıḳmış

Velehu ʿĀlī

Lebüñsüz çekdügüm ṣaḥbā ki mīnā-cāmdan çıḳmış
Hemān ol ḳāne beñzer şīşe-i ḥaccāmdan çıḳmış

Ḫātemī Beg

ʿAraḳ-rīz ol büt-i sīmīni gör ḥammāmdan çıḳmış
Mücevher bir ṣanemdür deyr-i pür-eṣnāmdan çıḳmış

Velehu Ḫātemī

Gören bī-pīrehen cānānı dir ḥammāmdan çıḳmış
Muḳaşşer maʿz-ı nāzikdür ki ter bādāmdan çıḳmış

Ṭabʿī

Siyeh fūte ḳuşanmış yār kim ḥammāmdan çıḳmış
Şuʿā-i māh-ı enverdür ẓulām-ı şāmdan çıḳmış

Velehu Ṭabʿī

Seni sevmiş şu dil kim ṣabrile ārāmdan çıḳmış
Olur rüsvā-yı ʿālem naḳd-i neng ü nāmdan çıḳmış

Bezmī-i Aʿmā

Şu göz yaşı ki çeşm-i ʿāşıḳ-ı bed-nāmdan çıḳmış
Şarāb-ı nāba beñzer bir şikeste-cāmdan çıḳmış

Sipāhī Beg

Ṣaçuñ devrinde ḫaṭṭ kim ol ruḫ-ı gül-fāmdan çıḳmış
Hücūm-ı Rūm ider cünd-i ʿArabdur Şāmdan çıḳmış

Beyāżī

Şu gül-gūn cāme kim ol yār-i sīm-endāmdan çıḳmış
Libās-ı şāhīdür ḳullarına inʿāmdan çıḳmış

Türābī

Giyüp gül-gūnī cāme ol perī ḥammāmdan çıḳmış
Boyınca ḳana girmiş meẕheb-i İslāmdan çıḳmış

Kānī Çelebi

Görenler ol perī-rū mehveşi ḥammāmdan çıḳmış
Ṣanurlar kim güneşdür çerḫ-i mīnā-fāmdan çıḳmış

Kirāmīyü'l-ḳāḍī

ʿAraḳ kim ḳaṭre ḳaṭre ol ruḫ-ı gül-fāmdan çıḳmış
Sirişküm ʿaksidür k'āyīne-i eyyāmdan çıkmış

Naṣībī

Çekilmiş şāneveş dil zülf-i ʿanber-fāmdan çıḳmış
Gören dir murġ-ı vaḥşīdür ki bend-i dāmdan çıḳmış

Ḥarīmī

Cem-i devrānı ṣanmañ kim hemān bir cāmdan çıḳmış
Ṣımış ten şīşesin seng-i ecel çün kāmdan çıḳmış

—

Ne dem ʿaks-i ruḫuñ mir'āt-ı mīnā-fāmdan çıkmış
Miṣāl-i mürde olmış cān-ı bī-ārāmdan çıḳmış

Rasūḫī

Leṭāfet bağlamış dil-ber bugün ḥammāmdan çıḳmış
Anuñçün yaş döker ḥammām o sīm-endāmdan çıkmış

Selāmī

Maḥabbet-nāme iʿlām itdü kim aḳşamdan çıḳmış
O yāre ʿarż içün ṣanma anı düşnāmdan çıḳmış

Ḫiṣālī

ʿAraḳ-rīz olmış ol sīmīn-beden ḥammāmdan çıḳmış
Nice yaş dökmesün ḥammām o gül endāmdan çıḳmış

[Derkenar]

Ṣādıḳ

Cevānlar kim ṭururlar cāmesiz ḥammāmdan çıḳmış
Muṣavver rūhlardur güyiyā ecsāmdan çıḳmış

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Maʿnī-i
Re'isü'l-küttāb

Devāt-āsā benüm laʿlüñ ġamıyla baġrı ḫūn olmış
Ḳalem mānendi ḥayret yazusında ser-nigūn olmış

Vaṣlī-i Ṣofyevī

Dilā peykān-ı hecrinde yürek kim ġarḳ-ı ḫūn olmış
Dehānı ġoncası fikrine varup ser-nigūn olmış

Ḫişālī — Göñül ġavvāṣı baḥr-i ʿaşḳa ṭalmış ser-nigūn olmış
Velīkin dürr-i dendānuñ ḫayāliyle zebūn olmış

[Derkenar]

Ṣānī Beg — Dem-i ʿuşşāḳla şemşīrüñüñ kim bağrı ḫūn olmış
Bize nā-ḥaḳ yere ḳaṣd itdügiçün ser-nigūn olmış

ʿAyānī — Ḫum-ı ḫum-ḫānenüñ reşk-i lebüñle bağrı ḫūn olmış
Yañaguñ öpmegiçün güş-vāruñ ser-nigūn olmış

Ṣānī — Ḥasedden nāfe ḫālüñ gördügi dem bağrı ḫūn olmış
İşitmiş ḳāmetüñ vaṣfını ṭūbā ser-nigūn olmış

Ṣādıḳ — Dü çeşmüm laʿl-i nābuñ ḥasretinden ġarḳ-ı ḫūn olmış
Müjem tīr-i firāḳuñ fikri ile ser-nigūn olmış

Velehu Ṣādıḳ — Derūnı ġonca-i bāġuñ lebüñ hecriyle ḫūn olmış
Ġam-ı ḫaṭṭuñla gülşende benefşe ser-nigūn olmış

ʿAyānī — Benem ol dehr elinden lāle gibi bağrı ḫūn olmış
Ġam-ı zülf-i nigāruñ ḥasretiyle ser-nigūn olmış

Vuṣlatī — İşitmiş laʿl ü ruḫsāruñ ʿiẕāruñ bağrı ḫūn olmış
Görince ḳāmet-i bālāñı ṭūbā ser-nigūn olmış

Ḫusrev Beg — İşitmiş laʿlüñi reşkile k'anuñ bağrı ḫūn olmış
Görüp dendānuñı ġavvāṣ-ı lü'lü ser-nigūn olmış

Miṣālī Çelebi — Şafaḳ şanmañ ruḥuñ mihriyle çerḫüñ bağrı ḫūn olmış
Hilāl ebrūlaruñ görmiş meh-i nev ser-nigūn olmış

Derviş Ḫişālī — Öpince laʿlüñi bezm içre cāmeñ bağrı ḫūn olmış
Ṣurāḫī fikr-i pā-būsuñla düşmiş ser-nigun olmış

Saʿyī — Görüp ruḫsāruñı güller ḳızarmış lāle-gūn olmış
Ayaġuñ öpmege cānā egilmiş ser-nigūn olmış

Ḫişālī — Göñül çāh-ı zenaḫdānuñda cānā ser-nigūn olmış
ʿAẕāb-ı hecrile Hārūtveş ġāyet zebūn olmış

Hilālī-i Stanbulī — Benem ol ṣayd-ı fitrākinde yārüñ baġrı ḫūn olmış
Ser-i sem-i semendin öpmegiçün ser-nigūn olmış

264a

Ḳāsım Paşa — Cān gülşenidür çün yüzüñ ey serv-i ḳabā-pūş
Gül kim dem-i güldür mey-i gül-reng idelüm nūş

Ẕihnī — Yoḳ gibi meẕāḳuñ meye ey ṣūfī-i bī-hūş
Acı didüñ içdükçe bize geldi o mey-ḫūş

Ḫʷāce Ḥāfıẓ — Der ʿahd-i pādişāh-ı ḫaṭā-baḫş u cürm-pūş
Ḥāfıẓ-ı ḳurrā be-keş şud u müftī piyāle-nūş

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Ṣatılsa kūy-ı yārde ʿuşşāḳ-ı ser-ḫurūş
Ṭaʿn eyleme sen anlara ey şeyḫ-i ḫod-fürūş

Velehu Ḥāletī — Baḳmazsa lāle-zāre n'ola rind-i bāde-nūş
Virmez ṣafā-dil ehline sāġar ki ola boş

Riyāżī Efendi — Rāzdur miḥenin açsa eger pīr-i mey-furūş
Her bir ḫum-ı tehī ola bir çāh-ı feyż-cūş

Beḳāyī — Görüp ṣadrında tīġ-i yāri bir bī-çāre ṣarmaşmış
Yalıncaḳ ḫūb bolmış ara ḳucmış ara ṣarmaşmış

Raḥmī-i Bursevī — Tenümde reglerüm yer yer ki cism-i zāre ṣarmaşmış
Ṣararmış sarmaşıḳlardur ḳurı dīvāre ṣarmaşmış

Ḫişālī — Şu deñlü reglerüm cism-i nizār u zāre ṣarmaşmış
Ṣanasın ṣarmaşıḳdur kim ḳurı dīvāre ṣarmaşmış

ʿArşī — Raḳīb-i rū-siyeh gördüm yitüp dil-dāre ṣarmaşmış
Ṣanasın zāġ-ı pür-fitne gül-i bī-ḫāra ṣarmaşmış

Yani Beg
Ḳapuñda seglerüñ kim dāmen-i aġyāre ṣarmaşmış
ʿAseslerdür ki muḥkem mest bir evkāre ṣarmaşmış

Nālī
Kemerveş pīç olup kākül miyān-ı yāre ṣarmaşmış
Yāḫūd mār-ı siyeh bir serv-i gül-ruḫsāre ṣarmaşmış

264b

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Üsküdārī Maḥmūd Efendi
ʿĀşıḳuñ maḳṣūdı ol maḥbūb-ı bī-hemtāyimiş
Himmeti ġāyet bülend ü maṭlabı aʿlāyimiş

Bāḳī Efendi
ʿĀrıżuñ firdevs-i aʿlā ḳāmetüñ ṭūbāyimiş
Būse-i laʿlüñ el-ān ḫoş-meyve-i zībāyimiş

Nevāyī
Hūş yoḳ köñlüm cünūn deştide bir şeydāyimiş
Kim anıñ ḳatıda Mecnūn esrülüp dānāyimiş

Uṣūlī
Ayaġuñ ṭopraġı nūr-ı dīde-i ḥūr imiş
İşigüñ her vechile firdevsden aʿlāyimiş

Selāmī-i Bosnevī
Müntehā ḳaddüñ çenār u servden aʿlāyimiş
Sidreden ṭoġrı nihāl-i ṭūbadan bālāyimiş

Ḫayretī Beg
İşbu bāzār-ı fenā bir sūdı yoḳ sevdāyimiş
Hāy u hūy u ṭumṭurāḳī bir ḳurı ġavġāyimiş

Siyāhīyü'l-kātib
İşbu bāzār-ı fenā bir sūdı yoḳ sevdāyimiş
ʿĀrife künc-i ḳanāʿat kenzü'l-ifnāyimiş

Ḫişālī
Meyve-i laʿl-i revān-baḫşuñ ʿaceb zībāyimiş
Ḳopmadı bāġ-ı cihānda böyle bir zībā yimiş

Velehu Ḫişālī
ʿĀşıḳuñ her dem murādı dil-ber-i zībāyimiş
Tā ki naḫl-i meyve-dārından yine zībā yimiş

Velehu Ḫişālī
Kākülüñ sevdāsı başumda ʿaceb sevdāyimiş
Her gice efkār-ı zülfüñ bir şeb-i yeldāyimiş

Velehu

ʿUbeydī Efendi — ʿĀşıḳuñ bezm-i belāda hem-demi efġānimiş
Nālesi ney dīdesi mey sīnesi biryānimiş

Firāḳī — Şol benüm cān virdigüm bir bī-vefā cānānimiş
ʿAhdini gerçek ṣanurdum ben anuñ yalan imiş

Ümīdī Çelebi — Ey elif-ḳad nūn-ebrū ḥüsn ḥüsn ü ānimiş
Anı ḫoş gör kim ṣebātı yoḳ hemān bir ānimiş

Ḫişālī — Bezm-i ġamda ʿāşıḳuñ yāri dilā efġānimiş
Çeşmi sāġar eşki mey zādı dil-i biryānimiş

Ḫulḳī-i Tirevī — Evveli miḥnetdür ʿaşḳun āḫiri hicrānimiş
Yoluña ölmek ṭabībüm derdüñe dermānimiş

Ḥüseynī — Ḥamdülillāh ḳaṭre-i bī-çāre ḫoş ʿummānimiş
Gün gibi her ẕerre-i nā-çīzi gör raḫşānimiş

[Derkenar]

— .....*
Çāk bolġan göñlüme ḳılmaḳ ʿilāc āsān

Ḫişālī — Fürḳatüñ encāmı vuṣlat vuṣlatuñ hicrānimiş
Ḫalḳ-ı ʿālemgāh ḫandān u gehi giryānimiş

Baḥr-i Müctes-i Mecnūn

Ḫ˘āce Ḥāfiẓ — Seḥerī zi-hātif-i ġaybem resīd müjde be-güş
Ki devr-i şāh şecāʿat mey-i dil-ber be-nūş

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Bu ġāruñ eylese aṣḥāb-ı kehf vaṣfını güş
Olurdı her birisi ḫ˘āb-ı reşkden bī-hūş

---

* Beyit, tek mısradır. Birinci mısra yazılmamış.

Rūḥī-i Baġdādī — Ḳarār u ṣabrumı aldı o çeşm-i ʿişve-furūş
Esīr-i ʿaşḳı olaldan ne ṣabır ḳaldı ne hūş

Ḫişālī — Ḳulaḳdan ʿāşıḳ olur ḥüsn ü ānuñ iden güş
Ġulām-ı ḥalḳa be-güş eyleyüp uzar mengüş

[Derkenar]

Ḫᵛāce Ḥāfiẓ — Çü cām-ı laʿl-i tu nūşem kocā be-māned hūş
Çü çeşm-i mest-i tu bīnem merā ki dāred güş

Ḫāḳānī Beg — Aḳıtdı câme bizi ol cevān-ı bāde-fürūş
Dün oldı pīr-i muġān devletinde nūş-ā-nūş

265a

Sulṭān Murād — ʿAşḳı pinhān eylemiş ḳalbinde cānān gizlemiş
Bir mücevher ḥoḳḳadur gevherle sulṭān gizlemiş

Bāḳī Efendi — Sīne-i ʿāşıḳda sırr-ı laʿl-i cānān gizlemiş
Kān-ı ebdān içre ol kim gevher-i cān gizlemiş

ʿĀlī Efendi — Dil ki bir gevherde biñ deryā-yı ʿummān gizlemiş
Bu'l-ʿaceb yirdür bu kim her ḳaṭre bir kān gizlemiş

Meylī — Kākülin kim zīr-i destārında cānān gizlemiş
Ḫᵛācedür kim penbede misk-i firāvān gizlemiş

Derviş Semāʿī — ʿAşḳ-ı cān-sūzum ki ġayrıdan o cānān gizlemiş
Kendü ʿarżın memleket ḥıfẓında sulṭān gizlemiş

Bezmī-i Aʿmā — Ḫançerüñ ʿaksin ki ey meh çeşm-i giryān gizlemiş
Ṣanki bir māhīdür anı baḥr-i ʿUmmān gizlemiş

Aḥmed — Ḥoḳḳa-i laʿlinde dürc-i dürri cānān gizlemiş
Rūḥ-baḫş olmış Mesīḥāveş lebi cān gizlemiş

Ḥilmī — Künc-i ʿaşḳı sīnede aġyār-ı nā-dān gizlemiş
Ṣanasın ḳārvāndur māl-i firāvān gizlemiş

Sāʿī Çelebi	ʿĀrıż-ı rengīnin ol zülf-i perīşān gizlemiş Sünbül içre bāġ-bān ṣan verd-i ḫandān gizlemiş
Seyyid Feyżī	Muṣḥaf-ı ruḫsārını kim zülf-i cānān gizlemiş Küfri iẓhār eylemiş ḳalbinde īmān gizlemiş
Ḫişālī	Ḳaṭre ḳaṭre sīm-i eşk kim çeşm-i giryān gizlemiş Pāk dürdür ṣan ṣadefde baḥr-i ʿUmmān gizlemiş
Velehu Ḫişālī	Dürr-i nābın dürc-i femde laʿl-i cānān gizlemiş Āb-ı şeb-nemdür ki ṣan ġonca-i ḫandān gizlemiş
Riyāżī Efendi	ʿAşıḳuñ göñlinde ol kim ʿaşḳ-ı cānān gizlemiş Ḳaṭre-i nā-çīzde deryā-yı ʿUmmān gizlemiş
	Velehu
Nişānī	Zülf-i cānān ile ey dil tāze bir sevdāya düş Niçe bir hicrān u fürḳat gel berü meʾvāya düş
Ṣānī Beg	Kākül-i yāri idersen ārzū sevdāya düş Başuña gelsün belālar dir iseñ ġavġāya düş
Belīġī Efendi	ʿĀḳıl iseñ ʿāşıḳ-ı āşüfte ol sevdāya düş Çāk ḳıl ṣabruñ yaḳasın dāmen-i ṣaḥrāya düş
ʿUlvī Çelebi	Cān atup her şeb dilā ol şemʿ-i cemʿ-ārāya düş Yaḳmasun bāl ü perin pervāneler araya düş
Ṣadrī	Genc içün ġam çekme ey dil künc-i istiġnāya düş Devlet-i dünyādan el çek ʿālem-i uḫrāya düş
Tābī	Gerçi didüm ey göñül ʿaşḳ ile var daʿvāya düş Dimedüm var müddeʿī ile çekiş ġavġāya düş
ʿAhdī Efendi	Yār ṣanup herkese ey dil yeter hem-sāye düş Vaḥşīlerle ülfet it Mecnūn gibi ṣaḥrāya düş

Ḫişālī — Uşlan ey dīvāne gönlüm Ḳaysveş sevdāya düş
Çāk ḳıl vaḥşet yaḳasın dāmen-i Leylāya düş

265b

Velehu Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim

Aḥmed Paşa — Ey ʿarūs-ı ḥüsnüñe āyīne meh zīver güneş
Görinür ʿaks-i cemālüñden cihān yekser güneş

Velehu Aḥmed Paşa — Ṣubḥ-dem cevlān idüp ṭāvūs-ı zerrīn pür-güneş
Būstānına sipihrüñ virdi zīb ü fer güneş

Velehu Aḥmed Paşa — Taḫt urup ṭāḳ-ı felekde ḫüsrev-i ḫāver güneş
Giydi nārencī ḳabā urundı nūr-efser güneş

Uṣūlī — Ṣubḥ dem maşrıḳ diyārından çeküp leşker güneş
Ġāret itdi varını şāmīlerüñ yek-ser güneş

Ḫayālī Beg — Olalı maşrıḳ ilinde şāhbāz-ı zer güneş
Her seḥer zāġ-ı şebi uçup şikār eyler güneş

Velehu Ḫayālī — ʿĀşıḳ olmışdur saña ey māh-rū beñzer güneş
Anuñiçün āsitānuñ her seḥer bekler güneş

Seyyid Feyżī — Ṣubḥ-dem ḳıldı cihānı ġarka-i enver güneş
Lemʿa-i żāt-ı ilāhī eyledi iẓhār güneş

Ḫişālī — Lāne-i maşrıḳdan uçup şāh-bāz-ı zer güneş
Dehri teshīr eyledi bir günde ser-tā-ser güneş

[Derkenar]

Ṣāfī Ḳāsım Paşa — Ṣubḥ-dem bezm-i felekde ḫüsrev-i ḫāver güneş
Aldı cām-ı Cem ele feyż itdi sīm ü zer güneş

Ḫişālī — Raḥm ḳıl bir yir ġarībidür ḳapuñ bekler güneş
Ey semen-sīmā perī-peyker melek-manẓar güneş

Bī-maḫlaṣ — Yine ʿazm-i rezm idüp sulṭān-ı baḥr ü ber güneş
Ṣubḥ dem çekdi livā-yı ejdehā-peyker güneş

Aḥmed Paşa — Ṣanki maġribdür ṣaçuñ anda ġurūb eyler güneş
Ṣanki maṭlaʿdur yaḳañ andan ṭulūʿ eyler güneş

— — Ey yüzüñ nūr-ı İlāhī ṣūretüñ enver güneş
Ṭalʿatuñ nūrı ḳatında ẕerreden kem-ter güneş

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Ẕātī Beg — Āfitābum devlet atına süvār ol bir gün eş
Ḫalḳ bir şīre süvār oldı disünler bir güneş

— — Seyr-i aḫşām eyleseñ ey serv-ḳāmet māhveş
Ṣanurum ḳopup ḳıyāmet ṭoġsa maġribden güneş

Ḫişālī — Bir gice ġam-ḫānemüz teşrīf ḳılmaz māhveş
Kim ḳopar ol dem ḳıyāmet ṭoġsa maġribden güneş

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Nevāyī — Pārsaveş dilsitānum bolġan irmiş bāde-nūş
Tā yaşum bolġay ayaġıñ bulġusı ey mey-fürūş

Cemālī Çelebi — Görinür şīrīn aña ḳılmaḳ ecel cāmını nūş
Şerbet-i bādeyle çün Ferhād-ı ʿaşḳuñ başı ḫoş

Firāḳī — Ḳanlu yaşum dem-be-dem deryā gibi eyler ḫurūş
Bilmezem ḳandan gelür her dem baña bu ḳanlu cūş

Seyyid Feyżī Beg — Eyleseñ zāhid eger āvāze-i ḫūbānı gūş
Semʿüñe vāṣıl olurdı ṣavt-ı tesbīḥ sürūş

ʿAyānī — Tarīḳ-i serde giyerler dil-rubālar kelle-pūş
ʿĀşıḳ-ı dil-dādeler dilden ḳılur cūş u ḫurūş

Ḫişālī — Baḥr olup ḳanlu yaşum aḳar gözümden pür-ḫurūş
Dem-be-dem sīr-āb olur ins ü cin ü ṭayr u vuḥūş

Nevāyī — Sindin ayru tende köñlüm yoḳtur u köñlümde hūş
Bī-dil ü bī-hūşlardıñ ni ʿaceb ḳılsam ḫurūş

[Derkenar]

Nevāyī — Ol perīveş ādemīveşliġler iylep ḳıldı ḫoş
Her sarı kim bir melekveş bar idi dīvāneveş

Ḫişālī — Rūşen itmez bir gice ẓulmet-serām ol māhveş
Kim ḳopar lā-büd ḳıyāmet ṭoġsa maġribden güneş

Nihālī-i Bursevī — Ḳıldı ser-gerdān meni bir sīm-sāʿid sīm-keş
Kim yaraşur iki çerḫ olsa aña ay u güneş

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Dürrī Çelebi yü'l-kātib — Nergis-i saḥn-ı çemen çeşmüñe meftūn olmış
Zülfüñe sünbül-i ter ʿāşıḳ-ı maḥzūn olmış

[Derkenar]

Velehu Dürrī Çelebi — Müşg-i ter kākül-i şeb-būyuña meftūn olmış
Ḥasret-i laʿl-i lebüñle cigeri ḫūn olmış

Ḫişālī — Kākül ü zülfüñe kim ʿaşḳıla meftūn olmış
Dil-i bī-çārenüñ aḥvāli diger gūn olmış

266a

Cevrī-i Stanbulī — Ṣal dili ol ġamze-i fettānile söyleş
Esrār-ı sözin nükte-şināsānile söyleş

Güftī-i Edirnevī — Rāz-ı nigehin ġamze-i fettānile söyleş
Sırr-ı lebini nükte-şināsānile söyleş

Ḫişālī — ʿĀşıḳ ġamın ol yār-ı süḫan-dānile söyleş
Bülbül elemin ol gül-i ḫandānile söyleş

Velehu Ḫişālī — Vuṣlat demin āzāde-i ḥırmānile söyleş
Fürḳat ġamın āzürde-i hicrānile söyleş

Velehu Ḫişālī — Rāz-ı lebin ol ġonca-i ḫandān ile söyleş
Sırr-ı dehenin nükte şināsānile söyleş

Velehu Ḫişālī — Vuṣlat demini bülbül-i ḫoş-ḫᵛānile söyleş
Fürḳat ġamını ʿāşıḳ-ı nālānile söyleş

266b

Ḫızır Beg Çelebi — Çü dergāhına yüz sürmege ol māhuñ yasaġ olmış
N'olur şimdengirü ʿuşşāḳ ya ölmiş ya ṣāg olmış

Derūnī — Ne ışşı ʿāşıḳ-ı bī-dil ki ya ölmiş ya saġ olmış
Lebüñ devrinde çün mey-ḫāneye varmaḳ yasaġ olmış

Necātī — Benüm serv-i ḫırāmānum cemālüñ tāze bāġ olmış
Ruḫuñ güllerinüñ ḳızılı ḳızıl aġı aġ olmış

Baḥrī-i Ṭamaşvarī — Dilā serv-i ḫırāmānuñ bezenmiş tāze bāġ olmış
Hümāyūn zülfi boynuña ṭolaşmış tāze bāg olmış

Ḫişālī — Girihler baġlamış zencīr-i zülfüñ bend ü baġ olmış
Göñül ṣaydına ḫālüñ dāne vü zülfüñ duzaġ olmış

Velehu Ḫişālī — Ol āfet yaḳdığı dāġile sīnem reşk-i bāg olmış
Yine kendi eliyle baġlamış dāġ üsti bāġ olmış

Aḥmed Paşa — Bir dil mi ḳalmışdur bu tīr-i ġamzeden ḳan olmamış
Bir cān mı var ol kemān-ebrūya ḳurbān olmamış

Şāhidī — Bir dil mi ḳaldı ey ṣanem ʿaşḳuñla ḥayrān olmamış
Ya dīde mi vardur ġam u derdüñle giryān olmamış

Ḳabūlī — Bir göz mi var Yaʿḳūbveş ḥüzn ile giryān olmamış
Bir dil ḳanı Yūsuf gibi maḥbūs-ı zindān olmamış

Ḫişālī — Bir dil mi var kim leblerüñ ḫaṭṭıyla ḥayrān olmamış
Bir cān mı var kim laʿl-i mey-ġūnuñla sekrān olmamış

Velehu Ḫişālī — Bir gözmi gördüñ kim ġamuñla zār u giryān olmamış
Bir dil mi bulduñ kim müjeñle sīnesi ḳan olmamış

Żaʿīfī — Münaḳḳaş cāmeler giymiş cihān tāze cevān olmış
Gülistānda her aġaç ṣan ser-ā-ser tāze can olmış

ʿArşī — O māh üsküfle kim ser fitne-i āḫir zamān olmış
Giyüp tāc-ı zerrīn sulṭān-ı ḫūbān-ı cihān olmış

Fevrī — Cefā dāġı ki ḳopmuş penbesi eṭrāfı ḳan olmış
Bir o derd kim tozup ḫākisteri aḫker ʿayān olmış

Ḫişālī — Bugün ḥüsn ü cemāli ol mehüñ günden ʿayān olmış
Ḫacāletden meh ü mihr-i cihān-ārā nihān olmış

267a

Velehu Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Ṣunʿī-i Gelibolī — Ḳanġı ʿāşıḳ ki ġubār-ı reh-i cānan olmış
Taḫtını yil götürür kendü Süleymān olmış

Emrī Çelebi — Ḳanġı derviş ki ʿaşḳ iline sulṭān olmış
Ḥażret-i Veys-i Karen añа şütür-bān olmış

Velehu Emrī — Leblerüñ ġonca yañaguñ gül-i ḫandān olmış
Ḥüsnüñ ey serv-i sehī tāze gülistān olmış

Fużūlī — Dil ki ser menzili ol zülf-i perīşān olmış
N'oldı cürmi ki aşılmasına fermān olmış

ʿUlvī Çelebi — Ḫāl kim ḫalḳa-i zülfüñde nümāyān olmış
ʿAyn-ı ʿāşıḳ gibidür ḥüsnüñe ḥayrān olmış

Rıżāyī — Tāġıdup cevr ü sitem zülfi perīşān olmış
Cümle āşüftelerüñ ḥāli perīşān olmış

Nihānī — ʿĀşıḳuñ göñline ʿāşḳuñ odı mihmān olmış
Anuñçün güzelüm yüregi biryān olmış

Refʿīyü'l-ḳāḍī — Başka ol ḥāl ki zeyn-i ruḫ-ı cānān olmış
Mālik-i Mışr oluban ʿāleme sulṭān olmış

— — Kim ki bir gice enīs-i seg-i cānān olmış
Cānı şükrāne virüp ʿāleme sulṭān olmış

Mīrī — Gördüm ol ġonca-dehen gül gibi ḫandān olmış
Açılup bāġ-ı ruḫı tāze gülistān olmış

Ḫişālī — Ḳanġı ḥākim ki ile ʿadl-nümāyān olmış
Ḥażret-i Şīt nebī aña senā-ḫᵛān olmış

ʿAṭāyī-i Nevʿī-zāde — İt raḳībile gidüp seyre ḫırāmān olmış
Şöyle beñzer o ṣulaḳ dil-beri seg-bān olmış

[Derkenar]

Ḫişālī — Leblerüñ ġonca ʿiẕāruñ gül-i ḫandān olmış
Bāġ-ı ḥüsn içre yine reşk-i gülistān olmış

Ṣādıḳ — Meges-i cānā ki laʿli o şehüñ ḫᵛān olmış
Ḫam-ı zülfi dem-i ṭāvūsı meges-rān olmış

ʿAmrīyü'l-ḳāḍī — Gözlerüm ebr bahārı gibi giryān olmış
Dāġ-ı ḥasretle yürek lāleleyin ḳan olmış

Velehu Baḥr-i Remel-i Mecnūn

ʿĀlī Efendi — Meh-çe-i rāyet-i şāhī k'ide farḳumda dıraḫş
Himmetüm mihrile māhı göreler kevkebe baḫş

Ḫātemī Beg — Himmetüm raḫşānuñ itse şerer-i naʿli dıraḫş
Tevsen-i çerḫ-i muʿallāya ola kevkebe baḫş

Tīġī Beg — Gün gibi tīġ-i mücellā k'ide destümde dıraḫş
Süremez ḳarşuma merrīḫ ü meh-i gerdūn raḫş

Fehmī — Kevkeb-āsā şerer-i āteş-i dil itse dıraḫş
Ḫusrev-i encüm-i eflāke olur kevkebe baḫş

Ḫişālī — Şerer-i naʿli sipihre ger ola kevkebe baḫş
Himmetüm şāhına olmaz fürs-i gerdūn-ı raḫş

Bezmī-i Aʿmā — Ṭalʿatuñ kim ide bālā ḳaddün üstinde dıraḫş
O dem āh-ı şerer-ālūdum olur kevkebe baş

[Derkenar]

Ḫişālī — Ders-i ʿaşḳa dil ü cān ṭıflı bugün eyledi raḫş
Umarın ḥażret-i Bārī ide tekmīlini baḫş

Velehu Ḫişālī — Derd-i ʿaşḳa yine dil ṭıflı bugün eyledi raḫş
Gün olur pertev-i fażlı ide gün gibi dıraḫş

Baḥr-i Müteḳārib-i Müşemmen-i Maḥẕūf

Ẕātī Beg — Cefā tīrine cānum omaçmış
Aña zaḫm-ı cismüm ʿaceb acımış

Ṭālicʿī Beg — Göñül mülki yaġma vü tārācmış
Görüp anı ḳatı tatar açmış

[Derkenar]

Naẓmī-i Edirnevī — Şehā ḫāk-i pāyüñ ne ḫoş tācmış
Cihān ser-be-ser aña muḥtācmış

Ḫişālī — Göñül tīr-i hicrāna omaçmış
Görüp zaḫm-ı sīnem o dem acımış

267b

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Mekfūf-ı Maḥẕūf

Sulṭān Murād
Bir sencileyin var mıdur ḥüsnile ser-keş
Bir bencileyin var mıdur ʿālemde cefā-keş

Tācī-zāde
Zülfüñ ruḫı üstinde ḳılup bād müşevveş
Her dem niçe müşgīnüñ urur ḳalbine āteş

Vaṣfī
Mey-gūn lebüñüñ yādına ey sāḳī-i mehveş
Ṣun nūş idelüm bir iki sāġar-ı mey-i bī-ġış

Naẓmī-i Edirnevī
Hecr-i ruḫ-ı gül-nāruñ eyā dil-ber-i mehveş
Her gāh urur ḥasretile cānuma āteş

Derviş Paşa
Ḥüsn ile müşābih ruḫuña ey büt-i ser-keş
Naḳḳāş-ı ezel yazmadı bir ṣūret-i dil-keş

Seyyid Feyżī
Ṣundı yine bir sāḳī-i mehveş mey-i bī-ġış
Ṣaldı dil ü cān bezmine şavḳ-ı ruḫı āteş

Şānī-i Köprülüvī
Ey sāḳi-i gül-çihre vü zībā vü perīveş
Defʿ eyleyelüm ġıll u ġīşı ṣun mey-i bī-ġış

Ḫişālī
Dün gice ṣunup sāḳī-i mehveş mey-i bī-ġış
Mülk-i ġama ṣaldı yine yüz şevḳ ile āteş

[Derkenar]

Ḳāsım Paşa
Gün gibi ʿayān olalı ol ṭalʿat-ı mehveş
Maḥv oldı ḳamer düşdi güneş cānına āteş

Yaḥyā Efendi
Mādām ola ol zülf-i siyeh-kār müşevveş
Eksik mi olur şāne ile dilde keş-ā-keş

Ḫişālī
Mānend ola mihr-i ruḫuña ey yüzi mehveş
Naḳş itmedi naḳḳāş-ı ezel ṣūret-i dil-keş

Velehu Ḫişālī — Ḥüsnüñ gibi bir ḫūb u laṭīf ey yüzi mehveş
Naḳş eylemedi ṣunʿ-ı ezel ṣūret-i dil-keş

Velehu Ḫişālī — Ġonceyle delāl eylemede kebk-i deriveş
Ḫūbān-ı cihānuñ biri olmaz saña beg-deş

Hāşimī — O şeh-vār bugün ʿarṣa-i vefāya aḳarmış
Güzeller içre semendin sürüp ālāya çıḳarmış

Ṭabʿī — Seḥer ki ḫāneden ol şeh reh-i vefāya aḳarmış
Yolında eylerimiş luṭfin gedāya çıḳarmış

Süheylī — Bugün o şāh-ı kerem cānib-i vefāya çıḳarmış
Gedālarına seḫā ʿarż idüp ʿaṭāya çıḳarmış

Himmetī — O māhī ḥüsn ile ḥaḳ rütbe-i aʿlāya çıḳarmış
Metāʿ-ı vaṣlı anuñçün yüce bahāya çıḳarmış

Kerīmī — Raḳībi zülfine ber-dār idüp semāya çıḳarmış
O yār nāḳışı miʿmārveş ʿalāya çıḳarmış

Nüvīdī — O şeh ki tīġini aġyār-ı bed-liḳāya çıḳarmış
Mübārek ola göñül niyyet-i ġazāya çıḳarmış

Rifʿatī — Felek seni ṭutalum ḳadr ile semāya çıḳarmış
Reh-i vücūdına ḥāṣıl gerü fenāya çıḳarmış

Bezmī-i Aʿmā — Göñül ki yār ile eyvānı dil-güşāya çıḳarmış
Ḫūr ile ẕerredür ol ṭārem-i ʿalāya çıḳarmış

Ḫişālī — Göñül o Yūsuf-ı ṣānī gehī vefāya çıḳarmış
Metāʿ-ı ḥüsni o yüzden iñen behāya çıḳarmış

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Cinānī-i Bursevī — Dil ider nīş-i ġamuñ zehrini şerbet gibi nūş
Cevr iderseñ yine ol ḫastaya olur hele ḫoş

Nādirī-i Bursevī	Bāde-i dil-keşe öykündügini eyledi güş Ḳahveyi ḳoz ḳabına ḳoysa n'ola ḳahve-fürūş
Ḫişālī	Mey-i gül-günı lebüñ şevḳine ḳıldım ben nūş Yüzi ḳarası ile ḳaldı o dem ḳahve-fürūş
[Derkenar]	
Ḥasan Çelebi-i Āḫī-zāde	Gül gibi çünki leṭāfetle güzellendi o güş Göricek anı ḳulaḳ çekdi o demde mengüş
268a	
Münīrī Efendi	Şol güẕergāhuñ yanında kān-ı güher var imiş Misk-i eẕfer ṭoprağı ḫāk-ı muʿanber var imiş
Rāżī	Gevher-i ṣarrāfdan yek dilde gevher var imiş ʿAnber-i ʿaṭṭārdan ḫoş dilde ʿanber var imiş
Velehu Rāżī	Ḳāsımiye şehri dirler ḫūb bir yer var imiş Ẕī-saʿādet ehli kim anda yatur er var imiş
Fażlī	Rūm ilinde Serm aṭası (?) bir güzel yer var imiş Metroviçe anda bir şehr-i muʿammer var imiş
Ġaybī	Şehr-i Metrofçada yatur iki server var imiş Misk-i ṣāfī ṭoprağı ḫoş-būy-ı ʿanber-vār imiş
Uṣūlī-i Vardarī	Dilde ḫaylidür ḫayāl-i zülf-i dil-ber var imiş Cānum içinde yatur biñ başlu ejder var imiş
Fużūlī	Ey göñül çoḫ seyr ḳılma künbed-i devvārveş Sākin olmaḳ seyrden yeg noḳṭa-i perkārveş
Firāḳī	Ber-ḳarār ol her yaña dönme yöñüñ ber-dārveş Bir yire iki ayaġuñ pek başup ṭur dārveş
Ḫişālī	Ḫāne-i bī-minnet olmaz güşe-i ḫumārveş Bulmadum bir cāy-ı cān-baḫş āsitān-ı yārveş

Aḥmed Paşa — Sulṭān-ı Cem ol ki ḫüsrev-i sulṭān nişānimiş
Māh-ı saʿādete eşigi āsmānimiş ⁂

Velehu — Bir dil-sitān ki ġamzesi cādūstānimiş
Aḥmed Paşa — Bir serv-i lāle-ruḫ ki yüzi gülsitānmış

ʿİṣmetiyü'l-ḳāḍī — Ṣanma metaʿ-i vaṣlı anuñ rāy-gānmış
Ey ḫᵛāce bil ki aña bahā naḳd-i cānmış

Ḫişālī — Bilmezdüm ol mehi ki meger mihribānimiş
Bir ṭatlu dilli ḫüsrev-i şīrīn-dehānimiş

Velehu Ḫişālī — Ol şūḫ u şengül ey dil ʿaceb dil-sitānimiş
Āşūb-ı dehr u fitne-i devr-i zamānimiş

Velehu Ḫişālī — Merdān-ı ʿaşḳ içinde göñül erduvanimiş
Her dem o künce niçe niçe erduvanimiş

Çākerī-i Mīrlivā — Sāḳī piyāle ṣun ki felek bī-emānimiş
Ol daḫi dil-berüm gibi nā-mihribānimiş

268b

Cemālī-i Germiyānī — ʿAceb mi ursa cān-ı ʿāşıḳa laʿl-i nigār āteş
Ki bād u ḫākden olur bu gūne āb-dār āteş

Baḥrī-i Ṭamaşvarī — Urupdur dāġ-ı ʿaşḳile tene yir yir nigār āteş
Anuñçün ser-be-ser cismüm yaḳıpdur lāle-vār āteş

Velehu Baḥrī — Niçe bir nār-ı hecrüñle derūnumda yanar āteş
Söyündür āb-ı vaṣluñla idüpdür cāna kār āteş

Sulṭān Süleymān — Baş çaküp ebrūlar el bir eylemiş
Ḳatlüme benzer ki tedbīr eylemiş

Sulṭān Selīm-i Ṣānī — Ḫālüñ ile zülfüñ el bir eylemiş
Dilleri dāmına naḥcīr eylemiş

Şāhī — Kākülüñ ġamzeñle el bir eylemiş
ʿĀlemi teshīr ü naḥcīr eylemiş

Meʾālī — Sāġar ile sāḳī el bir eylemiş
Būs-ı laʿl-i yāre tedbīr eylemiş

Ḫişālī — Kākülüñle ḫālüñ el bir eylemiş
Murġ-ı dil ṣaydına tedbīr eylemiş

İsḥaḳ-ı Üskübī — Ol cevānuñ çeşmi āfet ġamzesi ġammāzimiş
Şehrimüz dil-berlerinde cümleden mümtāzimiş

Ẕātī Beg — Dir görenler baña ḳaddüñ çeng ü beñzüñ sāzimiş
Nāy-ı nāleñ gökde sāz-ı zühreye dem-sāzimiş

Velehu Ẕātī — Bendler iden dile zülf-i kemend-endāzimiş
Cānuma işler geçen ol ġamze-i ġammāzimiş

Yaḥyā Beg — Bir güzel sevdüm ki şehr içre bugün mümtāzimiş
Lebleri mey-gūn sözi efsūn gözi ġammāzimiş

Ḫişālī — Dilleri bend iden ol zülf-i kemend-endāzimiş
Çeşmine ġamz eyleyen ol ġamze-i ġammāzimiş

Velehu Ḫişālī — Bilmez idüm ol cefā-cūyı meger ṭannāz imiş
ʿĀşıḳa cevr ü cefāsı çoḳ vefāsı azimiş

269a

Ḳabūlī Efendi — Gönül ādāb-ı bezm-i ʿişreti faġfūrdan görmiş
Mey-i nābuñ ṣafāsın sāġar-ı billūrdan görmiş

Ṭālibī — Gözüñ mestāne ḳanlar içmegi mey-ḫūrdan görmiş
Lebüñ mest itmegi cām-ı Cem ü faġfūrdan gömiş

Ṣādıḳ — Kimi Erjeng ü Mānīden kimi Beh-zāddan görmiş
Bugün naḳş u nigārı kimse yoḳ üstāddan görmiş

ʿAzīzī — Gözüñ ḳan dökmegi ol ġamze-i cellāddan görmiş
İşin başa iletmiş şanʿatı üstāddan görmiş

Ḫᵛāce Ḥāfiẓ	Be-bord ez-men ḳarār u ṭāḳat u hūş Büt-i sengīn-dilī sīmīn benāgūş
Ḥasan	Teʿālallāh çe devlet dāştem dūş Ziyād-ı nūş-ı leb kerdem ḳadeḥ-nūş
Kemāl-i Ḫocendī	Be-ḫᵛāb ān çeşm-i mey-gūn dīde-em dūş Henūz ez-ẕevk-i ānem mest ü medhūş
Şeyḫ Saʿdī	Ḫaṭā kerdī be-ḳavl-i düşmenān gūş Ki ʿahd-i dostān kerdī ferāmūş
Velehu Şeyḫ Saʿdī	Ḳıyāmet bāşed ān ḳāmet der-āġūş Şarāb-ı selsebīl ez-çeşme-i nūş
Mesīḥī Beg	Nihān olalı ol laʿl-i güher-pūş Ḳılur deryā-yı eşküm dem-be-dem cūş
Şevḳī-i Şarḳī	Zere isterse ol māh-ı ḳaṣab-pūş Közüm yaşı aña dirʿ-i siyāvuş
Kemālī Çelebi	Duʿādan ḳılma ben ḫāki ferāmūş Bugün yarın olursın sen de ḫāmūş
Helākī	Ṣunup cām-ı lebin sāḳī dedi nūş Ḳılur bezm ehlini sermest ü medhūş
ʿAliyü'l-ḳāḍī	Deheni sırrını fehm itmege imkān yoġimiş Rāz-ı ġaybīdür ana vāḳıf olur cān yoġimiş
Velehu ʿAliyü'l-ḳāḍī	Fem-i cānān gibi cān cevherine kān yoġimiş Sırr-ı ġaybını bile mümkine imkān yogimiş
Fīrūzī	Açmaġa rāz-ı dehānuñ meger imkān yoġimiş Vāḳıf oldum aña vāḳıf oluriseñ yoġimiş

269b

Vālihī-i Üsküb ī	Vücūduñ yoġiken nāmuñ cihānı ṭutar ʿanḳāveş Görünseñ ʿāleme her dürlü ṣūretden heyūlāveş
ʿĀlī Efendi	Hem müdevver çihre hem pür-ḫalsin hem ḫurde-naḳş Ṭalʿatuñdan māh u perv ī n oldılar āzürde naḳş
İnsān-ı Kāmil	Eyleyüp taṭv ī l-i maʿnā baġladum bir ḫurde naḳş Ṣavt idüp ḳıldum uṣūl-i āġāzile peş-revde naḳş
Aḥmed Paşa	Ġamzeñ diyār-ı dilde belā-yı siyāhimiş Dünyā meleklerine ḳapuñ secdegāh imiş
Ḥayret ī Beg	Erbāb-ı ʿaşḳa p ī şe hemān her gün günāhimiş Her bir nefes ki āhile geçmez günāhimiş
Velehu Ḥayret ī	Ehl-i kemāle ṭaş işigüñ secdegāhimiş Allāh ne āstāne-i devlet-penāhimiş
Ḳādir ī Efendi	Mecnūn ki vaḥş u ṭayr aña ḫayl ü sipāhimiş D ī vāneler içinde ʿaceb pādişāh imiş
Raḥm ī-i Bursev ī	Mecnūn ḳaçan ki ʿaşḳ iline pādişāhimiş Āh u fiġānı ṭabl u ʿalem ġam sipāhimiş
Ḫişāl ī	Mecnūn o dem ki mülk-i ġama pādişāhimiş Yanınca vaḥş u ṭayr aña ḫayl u sipāhimiş
—	ʿĀlemde bilmedüm ki ẓarāfet günāhimiş Neznām taḳumı (?) buġa (?) dimek özge rāhimiş
Aḥmed Paşa	ʿAşḳuñ yolında hecre taḥammül günāhimiş ʿUşşāḳuñ işi anuñiçün her gün āhimiş
Lāmiʿ ī-i Bursev ī	Ferhāda kim duḫān-ı dili şeb-külāhimiş Kūh-ı belāda başına bir pādişāhimiş

Ḫişālī — Ḳaysuñ şarāb-ı āhı ki zerrīn külāhimiş
Dīvāneler içinde ulu pādişāhimiş

Velehu Ḫişālī — Mihr ü maḥabbet ehl-i riyāda günāhimiş
ʿUşşāḳuñ işi anuñ içün her gün āhimiş

270a

Aḥmed Paşa — Devlet ü iḳbāl ü baḫt-ı kām-rānum varimiş
Kim seni görmege bir daḫi zamānum var imiş

Ṭālīʿī Beg — Ṭālīʿüm saʿd oldı baḫt-ı kām-rānum var imiş
Vaṣl-ı cānāna irişmege zamānum var imiş

Tācī-zāde — Yāre vaṣl oldum ʿaceb devletlü cānum var imiş
Gerçi pīrüm dostlar baḫt-ı cevānum var imiş

Ḫişālī — Ḫāk-ı żilletde ʿaceb ʿālī mekānum var imiş
Pīrdür göñlüm velī baḫt-ı cevānum varimiş

[Derkenar]

Vālihī-i Üskübī — Ḥamdülillāh kūy-ı vuṣlatda mekānum var imiş
Māhile burc-i şerefde iḳtirānum var imiş

Nevāyī — Sini körgeç dir idim bir mihribānım bar imiş
Allāh Allāh ni belā bāṭıl gümānım bar imiş

Şeyḫī-i Germiyānī — Ḳatı günde gerekdür ṣabr yoldaş
Ata vācibdürür naʿl olsa yol ṭaş

Kemāl Paşa-zāde — Ḳoparıcaḳ binā-yı şerʿden fāş
Ḥaẕer eyle alurlar yirine baş

Velehu Kemāl Paşa — Elindedür ṭutalum ḳozla ṭaş
Uṣūle itmek olmaz güç ḳarındaş

Velehu Kemāl Paşa — Cihānda miḥnet içün dökmegil yaş
Eyü yavuz geçinür saġ olan baş

Velehu Kemāl Paşa Ḫalāṣ olsun belādan dir iseñ baş
Yaramaz kimse ile olma yoldaş

Cemālī Çelebi Baña hem-reng ol ey Ferhād-ı evbaş
Ki hīç dīvār olur mı yalñuz ṭaş

270b

Ḫişālī Yile virmiş gül evrāḳın ne nām u ne nişān ḳalmış
Uçup bülbül yuvasından hemān bir āşiyān ḳalmış

Emrī Çelebi Ḳaşuñ sevdāsına kūyuñda niçe nā-tüvān kalmış
Degül nakş-ı naʿl-çik cism-i ḫamlardan nişān ḳalmış

Saʿyī-i Tirevī Fenā gülzārıdur ʿālem bahārında ḫazān ḳalmış
Meh-i nev şanma uçmış ʿandelīb ü āşiyān ḳalmış

Vālihī-i Üskübī Baḫār-ı bāġ-ı ʿālemden ne nām u ne nişān ḳalmış
Degüldür mihr ü meh ancaḳ iki berg-i ḫazān ḳalmış

Ṣafāyīyü'l-ʿAcem Be-künc-i külḫanī her şeb zi-tāb-ı zülf-i ān mehveş
Çenān ber-ḫ˘īş-i mey pīçem ki mūyī ber-ser-i āteş

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde Ser-i zülfin çeker ʿuşşāḳ elinde görse ol mehveş
Bu bāġuñ serv ü şimşādında yoḳdur öyle bir ser-keş

Sāʿī-i Naḳḳāş Belā iḳlīmine bu tūġ-ı āhum oldı leşker keş
ʿAceb mi kākülüñ sevdāsı ile olsa ol ser-keş

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde Ne mey kim nūş ider aġyārile ol sāḳī-i mehveş
Görinür çeşmüme her ḳaṭresi bir şuʿle-i āteş

271a

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müsemmen-i Sālim

Emrī Çelebi Yatur dil ḫaṭṭ-ı şeb-gūnında zülf-i yāre yaşdanmış
Ne bilsün dil ḳarañusında miskīn māra yaşdanmış

ʿĀlī Efendi
Yatup bir ʿāşıḳuñ zānūsın ol meh-pāre yāşdanmış
Yire inmiş güneş gūyā ki seng-i ḫāra yaşdanmış

Fevrī Efendi
Ya çeşmüñ tīġ-i tīz-i ḫançer-i ḫūn-ḫᵛāra yaşdanmış
Ya Ḳanber-i Ẕü'l-fiḳār-ı Ḥayder-i kerrāre yaşdanmış

Ḫayālī Beg
Ḫayālüñ hem-demi yaşum düşüp ruḫsāre yaşdanmış
Nedīm-i şāhdur kim bāliş-i zer-kāre yaşdanmış

Velehu Ḫayālī
Lebüñ ʿaksi düşüp mir'āta ey meh-pāre yaşdanmış
Yatur ʿĪsī şanasın mihr-i pür-envāra yaşdanmış

ʿAşḳī
Liḥāf-ı sebzile ġonca yetüp gülzāre yaşdanmış
İñiler ḫasta ḳarşusında bülbül ḫāre yaşdanmış

Ḳara Faẓlī
Gören ol serv-ḳaddi zānū-yı aġyāre yaşdanmış
Didiler bir gül-i nev-restedür kim ḫāre yaşdanmış

Velehu Faẓlī
Göñül kim ʿarşa-i ḥüsnüñde zülf-i yāre yaşdanmış
Yatur ol ʿāşıḳ-ı ser-bāzı gör kim yāre yasdanmış

Ṣāliḥī Efendi
Yüzüñde ḫāl-i müşgīnüñ yatur ruḫsāre yaşdanmış
Ḥabeş sulṭānıdur gūyā gül-i gülzāre yaşdanmış

Enverī
Ḳapuñda pāre-i sengī dil-i şad-pāre yaşdanmış
Biḥamdillāh gözin yummuş hele bir pāre yaşdanmış

Behişṭī Efendi
Şu kim bir deste sünbül diyü zülf-i yāre yaşdanmış
Bu ʿālem cāme-ḫᵛābında yañılmış māre yaşdanmış

Ḥayretī Beg
Uyur rāḥatla düşmen zānuy-ı dil-dāra yaşdanmış
Düşüp üftādeler yollarda seng-i ḫāre yaşdanmış

Şānī
Dil-i dīvānemüz yatmış der ü dīvāre yaşdanmış
Hemān bir ṭıfla beñzer kim yatup gehvāre yaşdanmış

Nişānī
Muṣṭafā Paşa
Semen-sā kākülüñ kim ṣafḥa-i ruḫsāre yaşdanmış
İki Hindūya beñzer kim yatur gülzāre yaşdanmış

Ḥıfẓī-i Stanbulī — Meh-i nev taḫtına maġrūr olup zer-kāre yaṣdanmış
Görinür sīm ü sā‘id bāliş-i zer-kāre yaṣdanmış

Raḥmī-i Bursevī — Tenümde reglerüm yer yer ki cism-i zāre yaṣdanmış
Ṣararmış sarmaşıḳlardur ḳuru dīvāre yaṣdanmış

Aḥmed — Dilā gördüñ mi dil-dārı yatup aġyāre yaṣdanmış
Gül-i nev-restedür gūyā yüz urup ḫāre yaṣdanmış

‘Ayānī — Gülistān içre gördüm bir güli kim ḫāre yaṣdanmış
Ṣanasın bir cevān ḫūbdur aġyāre yaṣdanmış

Yetim ‘Ali Çelebi — Bu sīnem zaḫmına gördüm dil-i āvāre yaṣdanmış
Şu bir meczūba beñzetdüm ki girmiş ġāre yaṣdanmış

Ḫişālī — Raḳīb-i rū-siyāhı gördüm ol meh-pāre yaṣdanmış
Muṣaffā āyīnedür ṣan der ü dīvāre yaṣdanmış

Ẕātī Beg — Varup ṭaş işigüñde ol ki seng-ḫāre yaṣdanmış
Cinān içinde ṣan bālīn-i sengīn-ḫāre yaṣdanmış

Velehu Ẕātī — Varup iç işigüñ ṭaşın şu kim bir pāre yaṣdanmış
Mesīḥā-ḳadr olup ḫurşīd-i pür-envāra yaṣdanmış

[Derkenar]

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Süheylī — Açılmış ṭal‘at-ı rengīnüñ ey gül nesterenlenmiş
Bülend olmış nihāl-i ḫoş ḫırāmuñ nārvenlenmiş

Dürrī Efendi — Ḫaṭuñla ṣafḥa-i ruḫsāruñ ey gül yāsemenlenmiş
Gülistān-ı cemālüñde bahār irmiş çemenlenmiş

Ḫāṣılī-i Vardarī — Cünūnum ṭarz-ı nevdür ḳıṣṣa-i Mecnūn köhnelenmiş
Melāmet milketi vīrāniken ‘aşḳumla şenlenmiş

Ḫişālī — Sirişküm hecr-i laʿlüñle gözüm dürr-i ʿAdenlenmiş
Ḳızarmış çeşm-i ḫūn-pāşum ʿaḳīḳ olmış ʿaynlanmış

Velehu Ḫişālī — ʿİẕāruñ gül gül olmış ey lebi mül ya nemlenmiş
Benefşe ḫaṭṭuñ ile ravża-i rūyuñ çemenlenmiş

Velehu Ḫişālī — Nihāl-i ḳāmetüñ bāġ-ı ḥüsünde nārvelenmiş
ʿİẕāruñ tāb-ı mülden gül gül olmış yāsemenlenmiş

Ṣūfī-i Vardarī — Baḳın ḥāline ol ḫālüñ kim ol ruḫsāre yaṣdanmış
ʿAceb cādū degül mi āb içinde nāre yaṣdanmış

Ṣāhī — Muʿanber kākülüñ müdür kim ol ruḫsāre yaṣdanmış
Eyā mār-ı siyeh kim pençe urup gülzāre yaṣdanmış

Ḫāverī — Yüz urup şol ki seng-i āstān-ı yāre yasdanmış
İrüp başı göge ḫurşīd-i pür-envāre yaṣdanmış

Sebzī — Bugün bir ʿāşıḳı gördüm der-i dil-dāre yaṣdanmış
Refīʿü'l-ḳadr olup ol kūy-ı devvāre yaṣdanmış

Yümnī — Ṣaçı kim ceẕbe-i ḥüsnile ḫadd-i yāre yaṣdanmış
Meḥmed Beg — Ṣan ol mecẕūbdur miskīn ki varmış nāre yaṣdanmış

Hātifī — Gice yāri görüp bir bāliş-i zer-kāre yaṣdanmış
Didüm māhı görüñ kim künbed-i devvāre yaṣdanmış

Ṣāhidī — Nigāruñ ḫāl-i Hindūsı gül-i ruḫsāre yaṣdanmış
Ḥabeş sulṭānıdur gūyā düşüp gülzāre yaṣdanmış

Nehrī — Benüm gül yüzlü yārüm zānū-yı aġyāre yaṣdanmış
Ṣanasın bir gül-i pāḳīzedür kim ḫāre yaṣdanmış

271b

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Bāḳī Efendi — Göñül dāg-ı ġamuñla sīnede bir şemʿ uyandurmış
Çerāġ-ı ʿaşḳa bir ġarrā ḳızıl altunı yandurmış

Nev‘ī Efendi
Pür itmiş sāġarı ṣaḥbāyile mestāne yandurmış
Çerāġ-ı şevḳini bezm ehlinüñ sāḳī uyandırmış

Ümīdī Efendi
Gözüm yaşın ḫayāl-i ruḫları ḳana boyandurmış
Bahār-ı ḥüsni cūy-ı eşki başından bulandurmış

Dānişī
Ruḫuñ şem‘ine cān naḳdin dil-i dīvāne yandurmış
Çerāġ-ı ḫān-ḳāh-ı ‘aşḳı bir abdāl uyandurmış

‘Ubeydī Efendi
Miyānuñ bend idüp ey şeh ḳılıç bāġın ṭolandurmış
Müjeñ yād eyleyüp tīrüñ ġılāf aġzın ṣulandurmış

Mecdī Efendi
Lebüñ yād eyleyüp mey sāġaruñ aġzın ṣulandurmış
Bu ẕevḳ içre anuñ sāḳī çeküp varın ṭolandurmış

‘İẕārī Çelebi
İçürmiş ġayre tīġin yāremüñ aġzın ṣulandurmış
Yine hicrānını yād eylemiş göñlin bulandurmış

Cemālī Çelebi
Nevā-yı ‘aşḳı fāş itmek mülāyim perdedür görmiş
Bugün āvāze-i ‘uşşāḳı muṭrib ṣu‘belendürmiş

Sīretī
Felek şevḳ-i ruḫuñla şem‘-i mihr ü māhı yandurmış
Çerāġ-ı ‘aşḳuñ ey meh-rū iki yirden uyandurmış

Levḥī
Çemende ġonca ṭıflın nāle-i bülbül uyandurmış
Gül andan reng alup bī-çāre-i odlare yandurmış

Ḫişālī
Bu āhum ṣarṣarı deryāyı ḳa‘rından bulandurmış
Firāḳuñ derdi yaşumı ḳızıl ḳana boyandurmış

[Derkenar]

Ḫişālī
Göñül kim sīne-i sūzāna tāze dāġ yandurmış
Ten-i ṣad-çākde her pārenüñ aġzın ṣulandurmış

Ṣābirī
Özin kim şem‘-i meclis nār-ı şevḳüñle uyandurmış
Şerārından gicesin māha bir altunı yandurmış

Yaḥyā Beg
Gönül ʿaşḳuñla kendin ḫ̱ᵛāb-ı ġafletden uyandurmış
Dil üzre nār-ı şevḳüñile bir ḳandīl uyandurmış

Vuṣūlī Beg
Geçüp şeb-dīz-i āhum tevsen-i çerḫ̱i utandurmış
Şafaḳ ṣanmañ görinen aña ol ḳanlar ḳuşandurmış

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Āẕerī Efendi
Dilā şol nāme-i serbest kim dil-dārdan gelmiş
Daḫ̱i açılmamış bir ġoncadur gülzārdan gelmiş

Ḫ̱ātemī Beg
Her oḳ kim sīneye ol ġamzesi Tatardan gelmiş
Maḥabbet-nāmedür ṭomar olup dil-dārdan gelmiş

Nāmī-i ser-piyāde
Leb-i rengīni tāze ġoncadur gülzārdan gelmiş
Siyeh zülfi yüzinden miskdür Tatardan gelmiş

Ḫ̱işālī
Dilā şol nāme-i ṭomar kim dil-dārdan gelmiş
Ṣanasın ne şüküfte ġoncadur gülzārdan gelmiş

Velehu Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Bāḳī Efendi
Benüm ol laʿl-i mey-gūnuñ ġamından eşki āl olmış
Ḫ̱arabāt ehline göñli şikeste bir sifāl olmış

Emrī Çelebi
Yüzüñ görmiş yine misgīn ṣaçuñ āşüfte-ḥāl olmış
Perīşān eylemiş kendin bükülmiş ḳaddi dāl olmış

Dürrī Efendi
Gice burc-ı ufuḳda māha cānā bir ḫ̱ayāl olmış
Eylemiş rā ḳaşuñ fikri ile ḳaddi hilāl olmış

Ẓarīfī-i Çorluvī
Felekde mihr-i ḫ̱urşīd-i ruḫ̱uñla meh hilāl olmış
Düşüp ayaġuña sāyeñ miṣāl-i pāy-māl olmış

Ḫ̱işālī
Görelden māh-ı nev ebrūlaruñ şöyle ḫ̱ayāl olmış
Teni zār u nizār olmış hemānā bir hilāl olmış

[Derkenar]

Velehu Ḫişālī — Felekde māhveş ebrūlaruñ görmiş hilāl olmış
Teni zerd ü nizār olmış bükülmiş ḳaddi dāl olmış

Ẕātī Beg — O ṭāvūs-ı cinān bir ṭūṭī-i şīrīn-maḳāl olmış
Dudaġı sūre-i kevṯer ḥaḳı āb-ı zülāl olmış

272a

Cemālī-i Germiyānī — Laʿlüñ ʿaceb mi olsa bizümle emiş ḳırış
Bir gör beleş dimişler ü bir kerre gör giriş

Ẕātī Beg — Yaġdıḳça karlar bizi incitdigince ḳış
Artar yüregi yaġı cihānuñ ḳarış ḳarış

ʿĀlī Efendi — Rāżī degül yanuñdan ıraġ ola bir ḳarış
Dil şöyle oldı cām-ı lebüñle emiş ḳarış

Cemālī Çelebi — Ḫoş gelmedi mizācına ol eyledigi iş
İtse ʿaceb mi tīşesi Ferhāda ser-zeniş

Ḫişālī — Başa iletdi kārı şanup eyledi bir iş
Ol demde itdi tīşesi Ferhāda ser-zeniş

Velehu Ḫişālī — Şīrīn şeklini ṭaşa ḳazup ki itdi iş
Ferhāda tīşe başı ḳaḳa ḳıldı ser-zeniş

Baḥr-i Remel-i Müṯemmen-i Sālim

Nevāyī — Barġanıñdın cān talaşmaḳ irdi min maḥzūnġa iş
Līk döngeç cānım aldıñ ol barışġa bu kiliş

Velehu Nevāyī — Mihr imes gerdūn yüziñ hicrāndın dāġ ötemiş
Ay imes merhem üçün mamuḳ müdevver eylemiş

Velehu Nevāyī — Göz tüter min ol ḳuyaşdın ger gözüm kılmaḳġa iş
Pīşe dur nīkliġ hevā üzre çeker her ẕerre nīş

Ẕātī Beg — Yāre añmışlar beni ben bilürem anı dimiş
Yil geçer yād eylemez nice bilişdür bu biliş

Kevşerī Beg — Cān virüp derd almaḳ oldı ehl-i ʿaşḳa dāyim iş
Ṣūfiyā bāzār-ı ʿaşḳ içre budur alış viriş

ʿUlvī Çelebi — El yudum āb-ı revāndan döyemem aña dimiş
Yunsa yunmuşdur o māhuñ yüzi yunmasa gümiş

ʿĀlī Efendi — Ḫaṭṭ gelelden rūyuñı güç güç görürler gel yetiş
Varise ay āftābum yine ay aḫşamlamış

Tīġī Beg — Murġ-ı cānı nuḳl u meyveyle bulupdur perveriş
Olmaz ol ṭıfl-ı kebūter-bāze eksik yem yemiş

Ḫişālī — Bāġ-ı rūyuñ bāġ-bān-ı ḳudret icād eylemiş
Vechi vardur tāze şefṭālūsı olsa yaz u ḳış

Velehu Ḫişālī — Bir naẓarda göz göre ʿuşşāḳı teshīr eylemiş
Çeşm-i cādūsı nigāruñ özge bir seḥḥār imiş

[Derkenar]

Ṣānī Beg — Dişlerüñ dil dürile mercāna teşbīh eylemiş
Söyle ey yāḳūt-leb billāh nice bu beñzediş

Tābī — Ḳāmetüñ üzre lebüñ bir ehl-i dil görmiş dimiş
Kim görüpdür virdigini dostlar ṭūbāyimiş

Ṣadrī — Ḳāmetüñ ʿarż idicek gülşende reftār u reviş
Serve ṭūş oldı gözüm Allāh ne bī-endāmimiş

Vālī-i Yeñipazarī yü'l-ḳāḍī — Cān viren yanında ṣanmañ añılup yüz bulmamış
Bu meṣel meşhūrdur varın viren yād olmamış

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Tīşe-i derd ü belādan çekmişem çoḳ ser-zeniş
Kūh-kenden ḳalmazam bende düşürse başa iş

Ehlī-i Ṭayyib-zāde Yāre şormışlar beni ol bī-vefā çıḳmış biliş
Saña ʿāşıḳdur dimişler bilmezin anı dimiş

272b

Velehu

Bāḳī Efendi Yazdı naḳḳāş-ı ḳażā levḥ-i bahāristāna naḳş
Baġladı nev-rūza bülbül bir üstādāne naḳş

Şemsī Yazmadın ḳıssam ḳudret-i ṣūret-i insāna naḳş
Ḳāmetüñ taṣvīrini itmişdi levḥ-i cāna naḳş

Raḥmī-i Bursevī ʿArż idüp gül-ruḫların geçdi baña cānāne naḳş
ʿĀḳıl iken olmışam bu rengile dīvāne naḳş

ʿUlvī Deyr-i dünyā içre Mānī itmedin büt-ḫāne naḳş
Ben senüñ taṣvīrüñ itmişdüm nigārā cāna naḳş

Miṣālī Çelebi İtdi ol sīb-i żeḳan şeklin dil-i dīvāne naḳş
Eyledi Bih-zād cān gūyā ki bir büt-ḫāne naḳş

Sāʿī Çelebi Eyleyen sevdā-yı ḫaṭṭı ʿārıż-ı cānāne naḳş
Şeh-per-i Cebrā'ili geçmiş meh-i tābāna naḳş

Ḫişālī Yazıcaḳ naḳḳāş-ı ḳudret ṣūret-i insāna naḳş
Özge naḳş-ı dil-firīb itmiş ruḥ-ı cānāna naḳş

Velehu Ḫişālī Yazdıġında dest-i ḳudret ṣūret-i insāna naḳş
Gülsitān-ı ḥüsnüñ itmiş būstān cāna naḳş

[Derkenar]

Veysī Efendi Ana raḥminde daḫi resm olmamışken cāna naḳş
Olmış idi deyr-i dilde ṣūret-i cānāne naḳş

Velehu

Şāhī-i Şarḳī — Ġoncayı gül bülbülüñ ḳaṣdıġa peykān iylemiş
Ġonca açılġan güli yüzide ḳalḫan eylemiş

Fużūlī-i Baġdādī — Tāk ṭāḳ-ı zer-nigārın çerḫ vīrān eylemiş
Ḫışt-ı zerrīni ṣabā ferş-i gülistān eylemiş

Şem'ī — Servler ṣaf ṣaf ṭurup gül şāhı dīvān eylemiş
Nergis-i zerrīn-külāhı aña der-bān eylemiş

Ḫişālī — Ḫār ẓulminden gelüp bülbüller efġān eylemiş
Baş açup her bir çiçek çāh-ı girībān eylemiş

Ḫişālī — Yār mest-i nāz olup çāk-ı girībān eylemiş
Tāb-ı mülden ruḫların reşk-i gülistān eylemiş

Firāḳī — Küfr-i zülfinden raḳībe 'arż-ı īmān eylemiş
Ol ṣanem dün gice bir kāfir müselmān eylemiş

Ṣabūḥī-i Mevlevī — Bir seḥer ol dil-rubā kākül perīşān eylemiş
Ṣubḥuñ enfās-ı nesīmin 'anber-efşān eylemiş

Kemāl Paşa-zāde — Vücūd levḥine yazdıḳda kilk-i ḳudret naḳş
Cebīnüñ üzre şehā itdi ḫaṭṭ-ı devlet naḳş

Celāl Beg — Olalı levḥa-i dilde ḫaṭṭ-ı maḥabbet naḳş
Bir āyīne göremez k'olmaya o ṣūret naḳş

Ḫişālī — Ṣaḥīfe-i dile yazdıḳda kilk-i ḳudret naḳş
Derūn-ı sīnede oldı ḫaṭ-ı maḥabbet naḳş

273a

Velehu Baḥr-i Mużāri'-i Aḫreb

Dervīş Paşa — Olma keşīf ü tīre-ṭabī'at türābveş
Ṣāfī dil ol leṭāfeti kesb eyle ābveş

Seyyid Feyżī — Gönlin akıtmaḳ isteriseñ yārüñ ābveş
Her dem düşen ayaġına ey dil türābveş

Ḫişālī — Kesb-i ṣafā ise ġareżüñ her dem ābveş
Alçaḳ göñülli ol sözümi ṭut türābveş

Ḥükmī Efendi — Olmaḳ dilerseñ evc-i semāda seḥābveş
Olsuñ yüzüñ zemīn-i tevāżuʿ da ābveş

[Derkenar]

Rūḥī-i Baġdādī — Seyr eyle evc-i nāzda sen āftābveş
Rūy-ı niyāzı biz sürelim ḫāke ābveş

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

ʿAṭūfī Efendi — ʿĀlemüñ zīb ü feri laʿl-i leb-i dil-ber imiş
Meclisüñ revnaḳı yāḳūt-ı mey-i aḥmer imiş

Ḫişālī — Beni mestāne iden cām-ı leb-i dil-ber imiş
Bāʿiṯ-i ẕevḳ ü ṣafā sāḳī-i sīmīn-ber imiş

ʿAṭūfī Efendi — Bikr-i maʿnāyı ʿaṭūfı ne güzel besler imiş
Āferīnler aña üstād-ı süḫan-perver imiş

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Saʿdī — Dil-i miskīni kūyında nigāruñ zülfi bend itmiş
Ṭolaşma dir idüm aña maḥaldür vay ne bend itmiş

Ḫişālī — Dil-i dīvāneye zencīr-i zülfin yār bend itmiş
Teraḥḥum eyleyüp misgīne tedbīr-i kemend itmiş

Velehu Ḫişālī — Dil-i dīvāneye zülf-i siyāhın yār bend itmiş
Gelince başına ʿaḳlı giriftār-ı kemend itmiş

Velehu

Fużūlī — Ḥabāb-ı eşk-i ḫūnīn cismümi ilden nihān itmiş
Ġam-ı ʿaşḳuñ meni rüsvā-yı bī-nām u nişān itmiş

Ḫişālī — Leṭāfetde ruḫuñ ol kim gül itmiş gülsitān itmiş
Leb-i cān-baḫşuñ ey ʿĪsī-nefes rūh-ı revān itmiş

Seyyid Feyżī — Göñül murġı ser-i zülfinde ol servüñ mekān itmiş
Ne serdür bir bölük māruñ içinde āşiyān itmiş

[Derkenar]

Raḥmī-i Bursevī — Ḫas-ı gülzār-ı Leylīyi getürmiş āşiyān itmiş
Anuñçün murġa Mecnūn başı üstinde mekān itmiş

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb

Ḥayretī Beg — Dünyā didikleri ne ʿaceb bir Zālimiş
Leyl ü nehār pīşesi mekrile ālimiş

Yaḥyā Efendi — Ümmīd ḫᵛāb-ı ʿāşıḳa olmaz ḫayālimiş
Bī-çāre yāri düşdede görmek muḥālimiş

Seyyid Feyżī Beg — ʿĀşıḳ hemīşe anuñçün bī-mecālimiş
Żevḳ ü viṣāle bī-tāb irmek muḥālimiş

Tīġī Beg — Ol naḫl-i tāze ʿāşıḳa māyil nihālimiş
Ben ḫāke sāye ṣaldıġına zülfi dālimiş

Ḫişālī — Sırr-ı dehān-ı dil-bere irmek muḥālimiş
Vaṣf-ı miyānı daḫi hemān ḳīl ü ḳālimiş

273b

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Emrī Çelebi — Yaşumı ol laʿl-i ter rengile rengīn eylemiş
Reng geçmiş aña gerçi līk rengīn eylemiş

Nevʿī Efendi
Kūh-ken çün ārzū-yı laʿl-i Şīrīn eylemiş
Bī-sütūnda ḳanile her sengi laʿlīn eylemiş

Ḫişālī
Kūh-ken çün bī-sütūnda şekl-i Şīrīn eylemiş
Tīşe başın ḳanile ol demde rengīn eylemiş

Ẕātī Beg
Yine ol ḫūb Ḫıṭā ebrūların çīn eylemiş
Leblerinden sırla ṣorsam kime kīn eylemiş

Ḥalīmī-i Aḫī-zāde
Aġlamaḳ gül-ruḫları rengini nesrīn eylemiş
Tāb-ı ġam sīmīn-tenin ḥüznile zerrīn eylemiş

[Derkenar]

ʿAli Çelebi Ṣāḥib-i Hümāyūn-nāme
Tāb-ı teb gül-ruḫları rengini nesrīn eylemiş
Ḫasṭalıḳ sīmīn-tenin żaʿfile zerrīn eylemiş

Şevḳī-i Şarḳī
Ḳaşların kim ol Ḫıṭāyī közlü pür-çīn iylemiş
Kime kim ḳaydurmış ol peykānı pür-çīn iylemiş

Ḫişālī
Naḳşuñı naḳḳāş-ı ḳudret ḫūb u rengīn eylemiş
Cā-be-cā ḫālüñle rūyuñ māh u pervīn eylemiş

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Nāmī
Ḳara Nişāncı Paşa
ʿAsker-i ḥüsnine ol şeh zülfi ser-dār eylemiş
Diller alup her birin bir tāre ber-dār eylemiş

Aḥmed Paşa
Nev-cevānum cānuma cevr üzre ışrār eylemiş
Bu ne ḥāletdür yine cevrini inkār eylemiş

Ḫişālī
Bāġ-ı ḥüsnine nigārum zülfini dār eylemiş
Dilleri Manṣūrveş her tāre ber-dār eylemiş

[Derkenar]

Ālī Ḳaraḥiṣārī
Yār meyl-i iltifāt-ı her heves-kār eylemiş
Murġ-ı vaṣlı dām-ı tezvīre giriftār eylemiş

Uṣūlī — Ḥaḳ teʿālā ḥüsnüñi bir tāze gülzār eylemiş
Ey gül-i ter bülbüli ol gülşene zār eylemiş

Velehu Uṣūlī — Dest-i ḳudret küntü kenzüñ sırrın iẓhār eylemiş
Gün gibi ẕerrāt kevni ġarḳ-ı envār eylemiş

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

ʿAzmī Beg — Ruḫuñdan bād-ı gülşende seḥer gördüm niḳāb açmış
Meger kim ḫaste-i ʿaşḳa devā içün kitāb açmış

Feyżī Beg — Meger mir'āt-ı ruḫsārından ol āfet niḳāb açmış
Felekde rūy-ı mehden ṣan yed-i kudret seḥāb açmış

Tīġī Beg — ʿİẕāruñ gül gül itmiş tāb-ı mül yüzden ḥicāb açmış
Güzellik var seni ey ġonca-i raʿnā şarāb açmış

Ḫişālī — ʿİẕāruñ gül gül itmiş rūlaruñ cām-ı şarāb açmış
Gözüñden perdeyi refʿ eylemiş yüzden niḳāb açmış

Velehu

Yaḥyā Efendi — Boyınca serv-i nāzum zülf-i müşgīnin dırāz itmiş
Meger pā-būsına müştāḳ olan diller niyāz itmiş

Rāżīyü'l-ḳāḍī — Seḥerden bülbüle güller niyāz itdükçe nāz itmiş
O nāz itdükçe bülbül ṭurmayup ʿarż-ı niyāz itmiş

Ḫişālī — Ḳoparmış meyve-i laʿlüñ dil ü cān ṣanma az itmiş
ʿAceb nā-puḫte vażʿ itmiş ki olmaz ḫırş u āz itmiş

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Ḫişālī — Ehl-i ʿaşḳa ḳuluñ olmaḳ güzelüm devlet imiş
Bāʿiṣ ü ʿiẕẕ ü saʿādet sebeb-i rifʿat imiş

Velehu Ḫişālī — Kaʿbe-i kūyı nigāruñ ʿaceb emniyyet imiş
Reşk-i firdevs-i berīn idi hemān cennet imiş

274a

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Necātī Beg — Ḫāk-i pāyüñ tūtiyā-yı dīde-i ḫūn-bār imiş
Ḥamdülillāh kim görecek gözlerimüz var imiş

Sulṭān Süleymān — ʿĀşıḳ olmaḳ dostlar ʿālemde müşgīl kār imiş
Bilmeyen bilsün ki ʿaşḳ içre belālar var imiş

Ẕātī Beg — Başuma ṭaş yaġduran ol gözleri seḥḥār imiş
Çoḳ şükür devletlüler devletlü başum var imiş

Nevāyī — ʿĀşıḳ oldum bilmedüm yār özgelerle yārimiş
Allāh Allāh ʿaşḳara mundaḳ belālar var imiş

Ḥayretī Beg — Ayru düşmek yārdan yoldaşlar düşvār imiş
Gūşe-i fürḳatde tenhālıḳ ne müşgil kār imiş

Hilālī-i Bursevī — Dostum ʿuşşāḳa ḥüsnüñ tāze bir gülzār imiş
Söze geldükçe dehānuñ laʿl-i sükker-bār imiş

Naẓmī-i Edirnevī — Rāh-ı ʿaşḳ içre ne çoḳ dürlü belālar var imiş
Allāh Allāh ʿāşıḳ olmaḳ nice müşgil kār imiş

Ḫᵛāce Efendi — Sen şehe ser-keşlik itmek fikr-i nā-hemvār imiş
Bārı eşcār-ı ḫilāfuñ meyve-i edbār imiş

Ḫāverī Efendi — Miḥnet ü derd ü belādan her ne dirseñ var imiş
ʿAşḳuñ ordu-yı hümāyūnı ʿaceb bāzār imiş

Fużūlī — Bilmez idüm bilmek aġzuñ sırrını düş-vār imiş
Aġzuña dirlerdi yoḳ didüklerince var imiş

Bahārīyü'l-ḳāḍī — Ol sanem bir yār-ı nāzik-ṭabʿ u ḫoş-reftārimiş
Bir ṣafā engīz ü şūḫ u fitne vü ʿayyār imiş

Resmī	Görmemek cānān yüzin ġāyetde müşgil kār imiş Aña biz bī-çāreler ṣabr eylemek nā-çār imiş
ʿAyānī-i Öziçevī	Bāġ-ı dilde serv-i ser-keşveş vücūdum var imiş Bād-ı ʿaşḳuñ ḥāletinden itdügi reftārimiş
Ṣebātī Beg	Göñlümüñ her dem temennāsı cemāl-i yār imiş İki ʿālemde murādı ʿāşıḳuñ dīdārimiş
Ḫişālī	Bilmez idüm ol güli kim dāmeni pür-ḫār imiş Yāri aġyār ile görmek ʿāşıḳa düş-vār imiş
Ümīdī Çelebi	ʿĀşıḳı bī-çāreyi giryān iden dil-dār imiş Bülbül-i şūrīdeyi nālān iden gülzār imiş
[Derkenar]	
Sulṭān Ḥüseyin Bayḳara	Ey köñül ol dil-rubānuñ özge yāri bar imiş Veh saña düşmen bolup ol özgelerle yār imiş
Ḫālişī Beg	Ehl-i ʿaşḳuñ hem-demi ġurbetde āh u zār imiş Acır aġlar baña ancaḳ çeşm-i gevher bar imiş
Velehu Ḫālişī	Şimdi bildüm miḥnet-i hicrān ne müşgil kār imiş İşigüñden ayru düşmek ʿāşıḳa düş-vār imiş
Meşāmī-i Ḳonevī	Āh kim ol mihri yoḳ bir cevri çoḳ dil-dār imiş Bī-ḥaḳīḳat bī-vefā bī-ġayret ü bī-ʿār imiş
Riyāżī Çelebi	Yāri baña gelmeden menʿ eyleyen aġyār imiş Gül yirinden ḳopmaġa bildüm ki ḫāyil ḫār imiş
Ḫişālī	Bāde-i gül-gūnuñ ʿālemde bir adı var imiş Cām-ı Cem didükleri laʿl-i leb-i dil-dār imiş
Ṣabūḥī	Gül şükufte ġoncalar ḫandān u bülbül zār imiş Kūy-ı dil-ber bāġ-ı cennet gibi bir gülzār imiş

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Sulṭān Süleymān — ʿĀşıḳuñ ṭaġlarca baġrı üzre başı var imiş
İki ʿaynından kesilmez ḳanlu yaşı var imiş

Ḥayretī Beg — ʿĀşıḳuñ baġrında ṭaġlar deñlü başı varimiş
Kendü bir kem ḳatre deryālarca yaşı var imiş

Yetim ʿAli Çelebi — Göz yaşı gibi ṣuyı ġam gibi aşı var imiş
Ḳaysa Mecnūn dimeñiz ʿaḳl-ı maʿāşı var imiş

Ḫayālī Beg — Bī-sütūnuñ gördi kim tīġile ṭaşı var imiş
Geldi başın egdi Ferhāduñ trāşı var imiş

Ḫişālī — Ḫātem-i laʿl-i lebüñ devletlü başı var imiş
Diyemez kimse gözi üstinde ḳaşı var imiş

[Derkenar]

Faḳīrī — Kūhveş ʿāşıḳlaruñ baġrında başı var imiş
Mecmaʿü'l-baḥreyne beñzer ḳanlu yaşı var imiş

Fevrī Efendi — Cāhilüñ dünyāda ten-perver maʿāşı var imiş
ʿĀḳılüñ cānında biñ dürlü ḫırāşı var imiş

274b

Velehu Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Aḥmed Paşa — Ol ṣanem kim Leylī-i zülfin girih-gīr eylemiş
Raḥm idüp Mecnūnına tedbīr-i zencīr eylemiş

Tācī-zāde — Gün yüzinde zülfini ol meh girih-gīr eylemiş
Bir gümiş ḳandile gūyā miski zencīr eylemiş

Emrī Çelebi — Çerḫ-i cellād olmaġa beñzer ki tedbīr eylemiş
Dūd-ı āh-ı ʿāşıḳı bir Hindī zencīr eylemiş

Mecdī Efendi — Sāḳiyā dil-ber piyāleyle aġız bir eylemiş
Şevḳden bezm ehlinüñ ḳatline tedbīr eylemiş

Fedāyī Beg — Ol ṣanem kim ʿanberīn-zülfini zencīr eylemiş
Bu dil-i dīvāneyi ṭutmaġa tedbīr eylemiş

Ḫişālī — Ol ṣaçı leylim yine zülfin girih-gīr eylemiş
Ṣanki dil Mecnūnına tedbīr-i zencīr eylemiş

[Derkenar]

Sulṭān Cem — Zülf-i müşgīnin yine ol māh zencīr eylemiş
Yaʿnī ben dīvāneyi ṭutmaġa tedbīr eylemiş

Ḫişālī — Ḳatl-i ʿuşşāḳ itmegi ol ḫūnī tedbīr eylemiş
Ġamze vü müjgānın ey dil tīr ü şemşīr eylemiş

Velehu Ḫişālī — İdüp ifşā vuṣlatın aġyār dil-gīr eylemiş
Bunca yüz ḳaralıġın cānāneye gīr eylemiş

Naḳşī — Pādişāhum bendesine özge tedbīr eylemiş
Leylī-i zülfin dil-i Mecnūna zencīr eylemiş

Vālihī-i Üskübī — Dostum ḳalb-i ʿadūda ḫançerüñ yir eylemiş
Fi'l-meṣel tīz ider pūlāda teʾşīr eylemiş

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Aḥmed Ḫān — Şevḳ-i laʿlüñle göñül mey-ḫāne şeklin bağlamış
Ḳana müstaġraḳ ciger peymāne şeklin bağlamış

Raḥmī-i Bursevī — Mey şafaḳ devr-i felek mey-ḫāne şeklin bağlamış
Hāle içre māh-ı nev peymāne şeklin bağlamış

ʿAyānī-i Öziçevī — Bāde-i laʿlüñle dil mestāne şeklin bağlamış
Sāḳiyā sīmīn-zenaḫ peymāne şeklin bağlamış

ʿAmīḳī — Çerḫ-i ālūde şafaḳ mey-ḫāne şeklin baglamış
Naḳl-i encüm māh-ı nev peymāne şeklin bağlamış

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU DOKÜMANTASYON MERKEZİ

Baḥrī-i Ṭamaşvarī
Ḫāne-i cismüm benüm mey-ḫāne şeklin bağlamış
ʿAşḳ-ı mey olmış gönül peymāne şeklin bağlamış

Ḥāşılī-i Vardarī
Ey perī zülfüñle dil dīvāne şeklin bağlamış
Künc-i ġamdan sīne bir vīrāne şeklin bağlamış

Velehu Ḥāşılī
Şemʿ-i ʿaşḳa tā ki cān pervāne şeklin bağlamış
Dil semender sīne āteş-ḫāne şeklin bağlamış

Zeynī-i Belġradī
Laʿli sāḳīnüñ dilā peymāne şeklin bağlamış
Çeşmi ḫançer yaşdanur mestāne şeklin bağlamış

Ḫişālī
Laʿl-i mey-günüñla dil mey-ḫāne şeklin bağlamış
Ḳana ṭolmış şol gözüm peymāne şeklin bağlamış

Şerīfī
Nāzdan nergislerüñ mestāne şeklin bağlamış
Dest-i cevrüñle gönül vīrāne şeklin bağlamış

Ẕekāyī
Görmeyelden yāri dil dīvāne şeklin bağlamış
Terk idüp ʿaḳlum beni bī-gāne şeklin bağlamış

Vālihī-i Üskübī
Nüh felekle dehr bir ḫum-ḫāne şeklin bağlamış
Cām-ı ġafletden cihān mestāne şeklin bağlamış

[Derkenar]

Ṣadāyī
Vādī-i fürḳatde dil dīvāne şeklin bağlamış
Maḥrem-i ḥırmān olup bī-gāne şeklin bağlamış

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Ḫişālī
Fāş iden ʿāleme esrārumı çeşm-i ter imiş
Ḳurı bühtān degül söylenür elde yaşmış

Velehu Ḫişālī
Benem ol ʿāşıḳ-ı bī-çāre ki cāna yatmış
Zār zār aġlamadan dīdesi pür-ḫūn olmış

[Derkenar]

ʿİlmī-i Edirnevī — Dil-berüñ cevri hemān ʿayn-ı vefādur dir imiş
ʿĀşıḳ olmaḳ o cefā-pīşeye lāzım gelmiş

Ġınāyī — Beni öldürdi bu güftār u bu reftār u reviş
Bu levendāne ṭuruş hāy-ı bu mestāne bakış

Cemālī Çelebi — Artıġa geçdi ḳul oġlı ġam-ı hicrānile iş
Çıḳ ṣalın k'aldı göñül ḳalʿasını bu yürüyiş

— — Jālelerden ṣanemā aġzın idüp ṭoptolu diş
Ġonca laʿl-i lebüñi dişlemege diş bilemiş

Seyyid Feyżī Beg — Bezme gel dindi ise dinmedi nā-dāne ḳarış
Ey perī ādemi dīvāne ider böyle varış

275a (boş)

275b

İbrāhīm Paşa — Ayaġuñ luṭf eyle şāhā külbe-i aḥzāna baş
Gel ḳadem rencīde ḳıl bu sīne-i sūzāne baş

Cemālī-i Germiyānī — Ey göñül çevgān-ı zülfin al ele meydāna baş
Başuñı ṭop it ṭap olmazsa ayaḳ merdāna baş

Ḥadīdī — Mūra kim didi ayaġuñ çıḳ leb-i mercāna baş
Yā şarāb iç böyle mest ol ḫiffet it mey-ḫāne baş

Raḥīḳī — Ḫātem-i laʿlüñ nigīn-i naḳd-i ḳalb-i cāna baş
Mührüñi ey şāh-ı gül gencīne-i sulṭāna baş

Velehu Raḥīḳī — Şeh-süvār-ı ʿaşḳsın ey dil rikāb-ı cāna baş
Şimdilik meydān senüñdür ayaġuñ merdāne baş

Şevḳī — Yire başma ayaġuñ ey serv çeşm ü cāna baş
Şu başar yirdür yaḫūd bu dīde-i giryāna baş

Sinānī — Tīrin ol ebrū kemānuñ sīne-i sūzāna baṣ
Rāstī devlet nişānı dersen anı cāna baṣ

Kemālī — Ḥüsn ili cānā senüñdür ayaġuñ şāhāne baṣ
Her ḳademde çihre-i ʿuşşāḳ-ı ser-gerdāne baṣ

Raḥīmī — Merd iseñ meydāñ-ı ʿaşḳ içre ḳadem merdāne baṣ
Aġlama ser virmeden gel ayaġuñ meydāne baṣ

Ḫişālī — Özge bir medd-i baṣardur dīde-i giryāna baṣ
Şu baṣar bir yir ise ey serv çeşm-i cāna baṣ

Kemālī Paşa-zāde — Çün ḫātem-i cemāle leb-i laʿli düzdi faṣ
Daʿvā-yı ḥüsne ḳaşı gözi ẓāhir itdi naṣ

Ẕātī Beg — Ey vaṣf-ı şekl-i bī-bedelüñ aḥsenü'l-ḳaṣaṣ
Ol ḳaş u göz yiter saña daʿvā-yı ḥüsne naṣ

Fevrī Efendi — Ey ṣaḥf-ı ḥüsne ḳaşı gözi ẓāhir iki naṣ
Āyāt-ı ḫaṭṭı mā ṣadaḳı aḥsene'l-ḳaṣaṣ

Ṣabūḥī-i Mevlevī — İkrām-ı ẕāt-ı pāküñ içün nāzil oldı Naṣ
Zülf ü ruḫuñ ḥikāyetidür aḥsenü'l-ḳaṣaṣ

276a

Żaʿīfī — Olmadı çeşmüm bu eşk-i giryāndan ḫalāṣ
Bolmadı geştī-i dil girdāb-ı ʿummāndan ḫalāṣ

Sürūrī — Hergiz umma ey göñül sen derd-i cānāndan ḫalāṣ
Bir marażdur bu ki kimse bolmadı andan ḫalāṣ

Meʾālī — Olmayısar bir bu göñlüm ʿaşḳ-ı cānāndan ḫalāṣ
Ola mı düşen miyān-ı baḥr-i ʿummāndan ḫalāṣ

Resmī — İstemez dīvāne dil çāh-ı zenaḫdāndan ḫalāṣ
Gerçi her kişi diler kim ola zindāndan ḫalāṣ

Cāmiʿī	Gel beni öldür olayın miḥnet-i cāndan ḫalāṣ Cān esīrin pādişāhum eyle zindāndan ḫalāṣ
Ḫişālī	Yūsuf-ı dil olmadı çāh-ı zenaḫdāndan ḫalāṣ Degme derdile olımaz kimse zindāndan ḫalāṣ
Fāyiżī Çelebi	Naḳd-i cānuñ vir dilerseñ çerḫ-i gerdāndan ḫalāṣ Virmeyince deynüñ olmazsın bu zindāndan ḫalāṣ
[Derkenar]	
Nevāyī	Cān yitip aġzıma ṭapman derd-i hicrāndın ḫalāṣ Cānını hicrāndın ḫalāṣ it yā mini cāndın ḫalāṣ
—	Ey gönül olmaḳ dilerseñ guṣṣa vü ġamdan ḫalāṣ Cedd ü cehd it olıgör ḳayd-ı dü ʿālemden ḫalāṣ
—	Lāyıḳ-ı vaṣl ol mehdür bu esed... *
276b	
	Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim
Molla Cāmī	Gerçi geştem bī-leb-i Leylīveşī Mecnūn-ı ḫāṣ Ez-kemend-i ʿaḳl bārī sāḫtem ḫodrā ḫalāṣ
Ḫüseynī	Şek degüldür seng-i ḫāra kim olur yāḳūt-ı ḫaṣ Bir naẓar iderse luṭf eyle aña ḫaṣ el-ḫavāṣ
Ḫākī	Meclis-i dehre gelelden bolmadum ġamdan ḫalāṣ Buldum ammā miḥnetile intiṣāb-ı iḫtiṣāṣ
Ḫişālī	Şol ḳadar buldum ḥużūrında o şūḫuñ iḫtiṣāṣ Her gice tā ṣubḥa dek eyler benümle bezm-i ḫaṣ
ʿAzīzī Beg	Ey gönül añ ol güni kim gün ḳıza mānend-i ṭaṣ Bükülüp ol tābdan bī-hūş olalar ʿām u ḫaṣ

* Mısraın bundan sonraki kısmı yazılmamış.

ʿİṣmetiyü'l-ḳāḍī Bend-i zülfinden dil-i Mecnūnı itmezsen ḫalāṣ
Ey ṣaçı Leylī anı gīsūlaruñla bāri aṣ

[Derkenar]

Şevḳī-i Şarḳī Çoḫ duʿālar ḳıldılar kim ölem ü olam ḫalāṣ
Ölmedüm şāyed ki kötrülmiş duʿālardın ḫavāṣ

Żaʿīfī İdeli sen māh-ı pür-mihrile kesb-i iḫtiṣāṣ
Bendeler boldı cefā zencīri bendinden ḫalāṣ

Velehu

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde Yād-ı zülfüñ itdürüp ben zār u ser-gerdāna raḳṣ
Ṣandılar kim itdi zencīrile bir dīvāne raḳṣ

Ḫālişī Beg Şevḳile meclisde ursa her ḳaçan cānāna raḳṣ
Ṭurmaya bir yirde şevḳinden ide kāşāne raḳṣ

Ḫişālī Dest-i sāḳīden ki meclisde ura peymāne raḳṣ
Lā-cerem teʾşīr ider şevḳ-i lebüñle cāna raḳṣ

Baḥr-i Müşemmen-i Maḥẕūf

Ḳabūlī Efendi Ṭarāvet zülf-i sünbül saña maḫṣūṣ
Leṭāfet ḫod ezelden saña maḫṣūṣ

Ḫişālī Ṭarāvet zülf-i müşk-āsāña maḫṣūṣ
Leṭāfetle melāḥat saña maḫṣūṣ

Ḳabūlī Efendi Leṭāfet çihre-i zībāña maḫṣūṣ
Saʿādet ġurra-i ġarrāña maḫṣūṣ

Velehu

Yaḥyā Efendi Güzellik olduġına saña muḫtaṣ
Şehā ebrūñıla çeşmüñ yeter naṣ

Ḫişālī — Saña ḳan dökmek olduġına muḫtaṣ
Müjeñle ġamzeñ ey ḫūnī yeter naṣ

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb

Nevʿī Efendi — Urdı lebüñ ṣafāsına cām-ı şarāb raḳṣ
Sūz-ı dilümden itse demidür kebāb raḳṣ

ʿAbdīyü'l-ḳādī — İtse ʿaceb mi bāde içüp şeyḫ ü şāb raḳṣ
Görmekle bādeyi gözi ider kebāb raḳṣ

Ḫişālī — Urur ṣafā-yı laʿlüñe cām-ı şarāb raḳṣ
Tāb-ı ruḫuñla dem-be-dem eyler kebāb raḳṣ

277a

Baḥr-i Müctes̱-i Mecnūn
Mefāʿilün Feʿilātün Mefāʿilün Feʿilün

Aḥmed Paşa — Ḫayāl-i yārile ḳıldum bu gice ṣoḥbet-i ḫaṣ
Semāʿ-i nālem idüpdür gözüm yaşın raḳḳāṣ

Tācī-zāde — Çü geldi ortaya muṭrib ki ide ṣoḥbet-i ḫaṣ
Ṭaraf ṭaraf n'ola olsa piyāleler raḳḳāṣ

Necātī Beg — Düḫān-ı āhile oldum güher gibi raḳḳāṣ
Sirişk-i çeşmile oldum güher gibi ġavvāṣ

Revānī Beg — Esīr-i bend-i ġam oldum ʿaceb bolam mı ḫalāṣ
Çün oldı yār yanında raḳīb-i ḫāṣ el-ḫāṣ

Naẓmī-i Edirnevī — Senüñle bir gice itsem eger ki ṣoḥbet-i ḫāṣ
Bulurdum ola ġamuñdan efendi bende ḫalāṣ

Bāḳī Efendi — ʿAvām oḳur seni tesḫīr içün hemīşe ḫᵛāṣ
Bu muḫlişüñ işi dāyim maḥabbet ü iḫlāṣ

ʿUlvī Çelebi — Bu çeşm ü zülfüñ içün her ne ise eyle ḳışāṣ
Gerekse boynumı ur serverā gerekse beni aṣ

Tīġī Beg — Cenāb-ı ʿizzet idüpdür seni çü ḫāṣ el-ḫāṣ
ʿAceb mi ḫāk-i rehüñ olsa kühl-i ʿayn-ı ḫavāṣ

Ḫişālī — Göñül ki ḳıla mey-i laʿlüñile ṣoḥbet-i ḫaṣ
Döne döne olur ol dem piyāleler raḳḳāṣ

[Derkenar]

Fużūlī — Zihī cevāhir-i iḥsān-ı ʿāma maʿden-i ḫāṣ
Dür-i şefāʿat içün baḥr-i raḥmete ġavvāṣ

Ümīdī Çelebi — Ḫayāl-i dil-berile çünki oldı meclis-i ḫāṣ
Ne içün olmaga sāġar döne döne raḳḳāṣ

Sulṭān Bayezid-i Velī — Viṣāl-i yāre irüp her kim itse ṣoḥbet-i ḫaṣ
Felek semāʿa girüp gün o bezmedür raḳḳāṣ

İsḥaḳ-ı Üsküdārī — Ḳaçan ki şemʿile pervāne ide ṣoḥbet-i ḫāṣ
Diler ki ḳayd-ı vücūdından ide cānı ḫalāṣ

Kāmī — Ḫaṭuñ getürmese zindān-ı ġamda baña ḫavāṣ
Ne mümkin idi ḫalāṣ oḳusam hezār iḫlāṣ

Ḫişālī — Göñül ki baḥr-i ġama oldı dil-berā ġavvāṣ
Çıḳardı gevher-i ʿaşḳı velī ki ḫāṣ el-ḫāṣ

Baḥr-i Remel-i Mecnūn
Feʿilātün Feʿilātün Feʿilātün Feʿilātün

Ẕātī Beg — Eyle ey şeyḫ ʿavām içre beni ehl-i ḫavāṣ
Oḳıyup ol püserile ideyin soḥbet-i ḫāṣ

Emrī Çelebi — Meclis-i çāh-ı ẕeḳandan göñül olmadı ḫalāṣ
Muṣḥaf-ı rūyuña ḳarşu oḳudı biñ iḫlāṣ

ʿAyānī — Bendden zülf-i girih-gīrüñ idüp cānı ḫalāṣ
Ḥamdülillāh ki baña şāh bağışlatdı ḳışāṣ

Seyyid Feyżī — Olmadı tīr-i müjeñden dil-i bī-çāre ḫalāṣ
Niçün ol ḫūnī-i ʿāşıḳ-keşe olmaya ḳışāş

Ḫişālī — Yūsuf-ı dil-i ẕekanuñdan ola ol demde ḫalāṣ
Ki ʿazīzüm mey-i laʿlüñle ide ṣoḥbet-i ḫāṣ

[Derkenar]

Lāmiʿī — Sālimen gerçi ġamuñ baḥrine oldum ġavvāṣ
Şükr kim girdi ele ʿaşḳ gibi gevher-i ḫāṣ

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim
Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilāt

Sulṭān Bayezid-i Velī — Ey süvār-ı esb-i nāz olan rikāb-ı cāna baş
Ḫüsn meydānı senüñdür ayaġuñ merdāne baş

Necātī Beg — Yāre yol iki ḳademdür birisini cāna baş
Çünki bu meydāna geldüñ ayaġuñ merdāne baş

Ferruḫī-i Ḳasṭamonī — Pādişāhum bende ḫānuñdur dil-i vīrāne baş
Gel ḳadem rencīde ḳıl bu külbe-i aḥzāna baş

Nādirī Efendi — Sākiyā yan başdı it peymāne-i rindāne baş
Şimdilik meydān senündür ayaġuñ merdāne baş

Ḫişālī — Bezm-i mey nūşāne sāḳī ayaġuñ merdāne baş
Bülbül olan ehl-i meclis ṣāġarı rindāne baş

Enverī — Sāḳiyā el virme ṣaḳın ayaġuñ merdāne baş
Baş olup bir ḳaç ḫarāmiyle yüri mey-ḫāne baş

277b

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Şemʿī — Gülşen-i kūyuñ durur firdevs-i aʿlādan ġareż
Pertev-i ḫüsnüñdürür nūr-ı tecellīden ġareż

Naẓmī-i Edirnevī — ʿĀşıḳa meskendürür kūyuñ temāşādan ġareż
Nitekim dīdār olur firdevs-i aʿlādan ġareż

Yaḥyā Beg — Zāhidā dirseñ nedür maḥbūb-ı raʿnādan ġareż
Ṣunʿ-ı Ḥaḳ seyr itmedür her ḥüsn-i zībādan ġareż

Bāḳī Efendi — Āsitāneñ ḫākidür firdevs-i aʿlādan ġareż
Ḳāmetüñdür ravża-i cennetde ṭūbādan ġareż

ʿUlvī Çelebi — Bāġ-ı kūyuñ seyridür firdevs-i aʿlādan ġareż
Pertev-i nūr-ı cemālüñdür tecellādan ġareż

Bisāṭī — Ḳāmetüñdür serverā servile ṭūbādan ġareż
Cennet-i kūyuñ durur firdevs-i aʿlādan ġareż

Māyilī — Ḥüsn-i ḫulḳ olmaḳ durur maḥbūb-ı raʿnādan ġareż
Āb-ı rū būy-ı vefādur serv-i raʿnādan ġareż

Lemʿī-i Baġdādī — Ḳadd-i mevzūnuñ durur serv-i dil-ārādan ġareż
Ruḫlaruñdur ey gül-i cennet temāşādan ġareż

Ḥāletī-i Nesl-i Gülşenī — Āḫiret kesb eylemekdür dār-ı dünyādan ġareż
Yoḳsa ey zāhid nedür bildüñ mi ʿuḳbādan ġareż

Seyyid Feyżī — Kesb-i vaḥdet itmedür çün ʿilm ü taḳvādan ġareż
Vāʿiẓā bilsem nedür mescitde ġavġādan ġareż

Ẓarīfī Efendi — Ṣanma ḥażż-ı nefisdür ʿaşḳ-ı dil-ārādan ġareż
Bilki rūḥānī ṣafādur cāna sevdādan ġareż

Ḫişālī — Ravża-i kūyuñ durur firdevs-i aʿlādan ġareż
Ey ḳıyāmet-ḳadd boyuñdur serv ü ṭūbādan ġareż

[Derkenar]

Velehu Ḫişālī — Bāġ-ı kūyuñdur şehā firdevs-i aʿlādan ġareż
Ḳāmetüñdür serverā cennetde ṭūbādan ġareż

Nevāyī ʿĀrıżıñdur āftāb-ı ʿālem-ārādan ġareż
Cān fezā laʿliñdür enfās-ı Mesīḥādan ġareż

Yaḥyā Efendi ʿAşḳdur ʿālemde seyr-i rūy-ı zībādan ġareż
Neşve-i taḥṣīl itmedür cām-ı muṣaffādan ġareż

Ḫişālī Laʿl-i cān-baḫşuñdur iʿcāz-ı Mesīḥādan ġareż
Kākül ü zülfüñdür ejderhā-yı Muṣādan ġareż

Velehu Ḫişālī Kesb-i vaḥdet eylemekle zühd ü taḳvādan ġareż
Ẕevḳ-i rūḥānīdür ey zāhid bu maʿnādan ġareż

ʿİṣmetiyü'l-ḳāḍī Laʿl-i dil-berdür hemān cām-ı muṣaffādan ġareż
Yā nedür ey sāḳī-i gül-çihre ṣaḥbādan ġareż

ʿAṭāyī-i Nevʿī-zāde ʿAşḳ-ı pāküñdür dil-i ʿuşşāḳ-ı şeydādan ġareż
Rūḥdur tende feraḥdur cām-ı ṣahbādan ġareż

Ṣādıḳ Şemme-i cān almadur zülf-i semen-sādan ġareż
Vaṣl-ı cānān olmadur ʿālemde sevdādan ġareż

Ṣabūḥī-i Mevlevī Refʿ-i ġamdur ẕevḳ-i nūş-ı cām-ı ṣahbādan ġareż
Mürdeler iḥyāsıdur enfās-ı ʿĪsādan ġareż

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Beyāżī-i Edirnevī Bezm-i ʿaşḳa gelmeden mestāne olmaḳdur ġareż
Cürʿalar nūş itmeden dīvāne olmaḳdur ġareż

Ḫişālī Gelmeden mey bezmine mestāne olmaḳdur ġareż
Bādeye küp düşmeden dīvāne olmaḳdur ġareż

Velehu Ḫişālī Şemʿ-i ʿaşḳa yanmadan pervāne olmaḳdur ġareż
Bend-i zülfe düşmeden dīvāne olmaḳdur ġareż

[Derkenar]

Ḫişālī Sāġar almaḳdan ele mestāne olmaḳdur ġareż
Cām-ı mey nūş itmeden rindāne olmaḳdur ġareż

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Fużūlī — Ḫūblardan ḫalḳa vaṣl-ı rāḥat-efzādur ġareż
ʿĀşıḳa ancaḳ taṣarrufsız temāşādur ġareż

Meşrebī-i Baġdādī — Rūy-ı zībā sevmeden ey dil temāşādur ġareż
ʿĀşıḳa maʿşūḳdan her dem tecellādur ġareż

ʿAbdīyü'l-ḳādī — ʿÖmr ṣarf itmekden ey dil ṣanma dünyādur ġareż
Kīmyādan belki yār-ı sīm-sīmādur ġareż

Velehu ʿAbdī — Rāz-ı ʿaşḳı ṣanma ey dil ḫalḳa ifşādur ġareż
Anı kendinden saḳınup dilde iḫfādur ġareż

Ḫişālī — ʿAndelīb-āsā fiġāndan verd-i raʿnādur ġareż
Cüst ü cūdan dehri cūveş serv-i bālādur ġareż

[Derkenar]

Ḫüseynī — Ḥikmet-i taḫmīrden taʿlīm-i esmādur ġareż
Līk ol taʿlīmden fehm-i müsemmādur ġareż

Ḫişālī — Ḫālümüz ʿarż itmeden vaṣluñ temennādur ġareż
Laʿlüñi yād eylemekden cām-ı ṣaḥbādur ġareż

278a

Velehu Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Yaḥyā Efendi — Ḫācīnuñ maḳṣūdı Kaʿbe baña kūyuñdur ġareż
Fikri cennet zāhidüñ ʿuşşāḳa rūyuñdur ġareż

Ḫişālī — Zāhidüñ cennet murādı baña kūyuñdur ġareż
Bülbülüñ maḳṣūdı gül ʿuşşāḳa rūyuñdur ġareż

Velehu

Sücūdī — Bilmezem derdüm ne vechile idem dil-dāre ʿarż
Dostlar luṭf eyleñ eyleñ ḥālümi ol māre ʿarż

Seyyid Feyżī Beg — Dil ḫarāba vardı itmez kimse ol dil-dāra ʿarż
Müşgil işdür kār-ı ʿālem olmamaḳ ḫünkāre ʿarż

Baḥrī-i Ṭamaşvarī — Ḥasb-i ḥālüm nāme ile eyledüm dil-dāre ʿarż
Nitekim ruḳʿayle baʿż-ı ḥāl olur ḫünkāre ʿarż

Ḫişālī — İtdi dil manṣūrı ber-dār olduġın dil-dāre ʿarż
Nitekim ṣulb ü siyāset olınur ḫünkāre ʿarż

[Derkenar]

Ḥāfıẓ Aḥmed Paşa — Çekdigüm ālāmı yoḳ bir kimse ide yāre ʿarż
Çāre olsa eylesek ḥāl-i dili dil-dāre ʿarż

Velehu

Fużūlī-i Baġdādī — Ḳıl ṣabā ḥālüm perīşān olduġın cānāne ʿarż
Ṣūret-i ḥālin bu vīrān mülküñ it sulṭāna ʿarż

Ḫālişī Beg — İt meded ey nāme feryādum der-i cānāne ʿarż
Bülbül-i nālānuñ aḥvālin gül-i ḫandāna ʿarż

Ḫişālī — Gördügüñ ey bād-ı ṣubḥ eyle varup cānāne ʿarż
Ḥasb-i ḥālin ḳıl meded bu bendenüñ sulṭāne ʿarż

[Derkenar]

Nevāyī — Ey ṣabā cānım helākin eylegil cānāne ʿarż
Yoḳ ki cism-i nā-tüvān aḥvālin ide cāna ʿarż

Velehu

ʿĀlī Efendi — Laʿlüñi depret bilinsün ḫilḳat-i cevher ʿarż
Bir sözüñdür ey dürr-i yektā bu maʿnādan ġareż

Dürrīyü'l-kātib — Rūḥdur cevher ü cūd-ı ādemī oldı ʿarż
Ẕāt-ı pāküñdür senüñ ancaḳ bu maʿnādan ġareż

Ḫişālī — Virdigüm dem laʿl-i cān-baḫş-ı cevānāna ʿivāż
Naḳd-i cānum ḳışmet itdiler ʿalā-mā ḳad farż

[Derkenar]

Yaḥyā Efendi — Baḫşiş-i Ḥaḳ bī-ġaraż baḫşāyiş-i u bī-ʿivāż
Ārmiş-i maḳṣūd-ı bi'ẕ-ẕātest u ʿālem bi'l- ġaraż

Baḥr-i Mużāriʿ-i Müṣemmen-i Aḫreb

Hilālī-i Bursevī — Kevn-i kejüm olup iñende ḥüsnini itmesün ʿarż
Nisbet ruḫuñle kevnde beyne's-semā'i ve'l-ʿarż

Naẓmī-i Edirnevī — Nice idem melekler ḥüsnini ṭapuña ʿarż
Kim anlaruñla farḳuñ beyne's-semā'i ve'l-ʿarż

Şānī-i Bosnevī — Ser çekmesün semāya ḳaddini ḳılmasun ʿarż
Farḳı boyuñla servüñ beyne's-semā'i ve'l-ʿarż

Ünsī-i Kilīsī — Rūy-ı nigār variken itmek baña mehi ʿarż
Farḳı anuñla māhuñ beyne's-semā'i ve'l-ʿarż

— — Aḥvālümi o māha bilmem nice idem ʿarż
Mābeynimüz anuñla beyne's-semā'i ve'l-ʿarż

Ḫişālī — Germiyyeti ḳosun gün ḥüsnini itmesün ʿarż
Farḳı yüzüñle mihrüñ beyne's-semā'i ve'l-ʿarż

[Derkenar]

Selāmī-i Bosnevī — Necmi sipihrüñ ey meh ḥüsnini itmesün ʿarż
Şems ki miṣli vechek mā fi's-semā'i ve'l-ʿarż

Resmī — Bir ẕerre meh yüzüñden çün ḳıldı göz żiyā ḳarż
Nūrile rūşen oldı beyne's-semā'i ve'l-ʿarż

ʿAndelībī — Çün naḳd-i nūr-ı ḥüsnüñ ay u güneş olur farż
Teşbīhleri senüñle beyne's-semā'i ve'l-ʿarż

Cemālī Çelebi — Gün reşk idüp yüzüñe itse cemālini ʿarż
Nisbet ruḫuñla günde beyne's-semā'i ve'l-ʿarż

Ḥakīm ʿAṭā — Meh gün yüzüñe ḳarşu kendüyi ḳılmasun ʿarż
Kim farḳı var senüñle beyne's-semā'i ve'l-ʿarż

Ẕātī Beg — Bilmem ki sūz-ı ʿaşḳum kim eyleye aña ʿarż
Mābeynüm ol mehile beyne's-semā'i ve'l-ʿarż

278b

Nevāyī — Cānġa zülfüñ tābıdın ol laʿl-i ḫandāndur ġareż
Ḫıżrġa ẓulmet tilerdin āb-ı ḥayvāndur ġareż

Şevḳī-i Şarḳī — Min maña kūyından anuñ bir avuç ḳandur ġareż
Kim Bedaḫşāndın bu kün bir laʿl-i raḫşāndur ġareż

Ḫişālī — Ārzū-yı āb-ı ḥayvān itmeden cāndur ġareż
Cāndan ey rūḥ-ı revān ʿuşşāḳa cānāndur ġareż

Necātī Beg — Cānumı virür idüm būse-i cānāna ʿivaż
Mümkin olsa yaradılmışda eger cāna ʿivāż

Vālihī-i Üskübī — Būse-i dāne-i ḫālin diledüm cāna ʿivāż
Bī-mürüvvetlik idüp virmedi bir dāne ʿivāż

Seyyid Feyżī Beg — Göñül ṭarīḳ-i hevādan şu kim ider aʿrāż
Reh-i fenāda bulınmaz anuñ gibi mürtāż

Aḥmed Paşa — Şafā-yı ʿārızı cennetden itdürür aʿrāż
Hevā-yı ḳūyı ḳomaz dilde ārzū-yı riyāż

Yaḥyā Beg — Ne iki ġamzelerüñ benden eyleyüp aʿraż
Cefā vü cevrini gözden şavar idüp iġmāż

—	..... (boş) Eger ulus şehidür yoḳ anuñ gibi mürtāż
Lāmiʿī	Laʿl-i dil-berden murād almaḳ durur cāndan ġareż Ṭatlu dirlikdür cihānda ʿaşḳ-ı cānāndan ġareż
Sürūrī	Saña ḳurbān olmadur bu tende cāndan ġareż Nitekim luṭf u vefādur cāna cānāndan ġareż
Necmī	Ḳuvve-i ḳūt-ı revāndur ʿaşḳ-ı cānāndan ġareż Ḥāşāallāh ḥaẓẓ-ı cismānī degül andan ġareż
Şikārī	Ḥaẓẓ-ı cismānī degül ʿālemde cānāndan ġareż Bilki rūḥānī temāşā itmedür andan ġareż
Faḫrī	Būse kesb itmek degüldür laʿl-i cānāndan ġareż ʿÖmr-i sermed istemekdür āb-ı ḥayvāndan ġareż
Ḥamīdī	Ḫaṭṭ-ı sebzüñdür efendüm Ḫıżr-ı devrāndan ġareż Laʿl-i nābuñdur ḥaḳīḳat āb-ı ḥayvāndan ġareż
Celīlī	Ḳūt-ı cāndur gönlüme ol laʿl-i ḫandāndan ġareż Kim ḥayāt-ı cāvidāndur āb-ı ḥayvāndan ġareż
279a	
Ḥayretī Beg	Āzādelik risālesidür ehl-i ʿaşḳa ḫaṭ Ḳazıtduñ ey nigār yazıldı meger ġalaṭ
Seyyid Feyżī Beg	Levḥ-i ruḫuñda kilk-i ḳader yazdı çünki ḫaṭ Ḥakk itme anı ey yüzi gül olmasun ġalaṭ
Şeyḫī-i Germiyānī	Ḥüsnüñ şahīfesinde ʿaceb kim yazar ḫaṭ Kim müşg-i ter gibi ḳoḳar ol müşg-bār ḫaṭ
Sürūrī-i Gelibolī	Bil kim yüzüñde yazdığı bu rūzgār ḫaṭ Bendelerüñ ʿatāḳına şāhā yazar ḫaṭ
Mīr Ḫusrev-i Dihlevī	Çün sebze tā demīd zi-gül-berg-i yār ḫaṭ Dārem ġubār-ı ḥāṭır ez-ān müşg-bār ḫaṭ

Necātī Beg — El şundı ḥüsn-i dāmenine ey nigār ḫaṭ
Ḳoma ki çıḳa dā'ireden zīnhār ḫaṭ

Revānī Beg — Devr-i ruḫuñda olalıdan āşikār ḫaṭ
Dercinde göñlümüñ yazılıdur ġubār ḫaṭ

Naẓmī-i Edirnevī — Ḫaddüñde kim bu vechile ṭutdı ḳarār ḫaṭ
İḳlīm-i ḥüsne ṭurmayuban el-ḳarār ḫaṭ

Vālihī-i Üskübī — Laʿl-i lebüñe virse n'ola iʿtibār ḫaṭ
Yāḳūta virdi pādişehüm iştihār ḫaṭ

ʿAzmī Efendi — Laʿlüñ ki ẓāhir eyledi ey gül-ʿiẕār ḫaṭ
Yāḳūtdur ki müşgle yazdı ġubār ḫaṭ

Nevʿī Efendi — Bende yazılsa ʿārıżuña vechi var ḫaṭ
Boldı senüñ yüzüñ şuyına iʿtibār ḫaṭ

ʿUlvī Çelebi — Ḫaddüñde ẓāhir olalı ey gül-ʿiẕār ḫaṭ
Ġamzeñ gibi ider dil ü cānlar şikār ḫaṭ

ʿUbeydī Efendi — Laʿlüñ nigīni üzre nedür şol ġubār ḫaṭ
Yazdı duʿā-yı Ḫıżrı meger müşg-bār ḫaṭ

Vuṣūlī Beg — Āyīne-i ruḫuñda olup āşikār ḫaṭ
Mir'āt-ı cānı ḳıldı yine pür-ġubār ḫaṭ

Ḫişālī — Ḫaṭṭāt-ı ḳudret eylemiş inşā ġubār ḫaṭ
Ḥükmin revān iderse n'ola vechi var ḫaṭ

Velehu Ḫişālī — Bende yazıldı rūyuña ey gül-ʿiẕār ḫaṭ
Ol vechle bulursa bulur iʿtibār ḫaṭ

[Derkenar]

Velehu Ḫişālī — Ḳandurmaz iken üstüñe cānā ġubār ḫaṭ
Bir ṭoz ḳopardı ḫalḳuñ içinde ġubār ḫaṭ

Ḫişālī — Yāḳūt egerçi yazdı niçe yādigār ḫaṭ
Laʿlüñ ḫaṭı gibi yazımaz āb-dār ḫaṭ

Ḫuffī — Yāḳūtuñ üzre kim yazılıdur ġubār ḫaṭ
Devr-i ḳamerde andan ider iftiḫār ḫaṭ

Rıżāyī — Naḳş-ı ḫaṭuña ʿāşıḳ olup ey nigār ḫaṭ
Yazılsa āh ider oluban eşk-bār ḫaṭ

Sehī — Yāḳūt leblerüñ ki yazar āb-dār ḫaṭ
Ḫaṭṭuñ mişālī yazmadı bir şīve-dār ḫaṭ

Mātemī — Gösterdi çünki luṭfile laʿl-i nigār ḫaṭ
Devr-i ruḫında buldı yine iʿtibār ḫaṭ

Ṣunʿī — Ruḫsār-ı dil-rubāda olup āşikār ḫaṭ
Menşūr-ı ḥüsni nüsḫaya yazmış ġubār ḫaṭ

Ḥakīm ʿAṭā — Gül ʿārıżuñda tā ki belürdi ġubār ḫaṭ
Çekdi ṣaḥīfe-i gül-i gülzāra yār ḫaṭ

Lāmiʿī — Ḫaddüñde ter göründügi ol müşg-bār ḫaṭ
Budur ki şemʿe ḳarşu olur āb-dār ḫaṭ

Fevrī — Yāḳūt-ı laʿlüñe yazılalı ġubār ḫaṭ
Ṣaçar başına reşkle her gün ġubār ḫaṭ

Velehu Fevrī — Yāḳūt egerçi yazdı güzel ter ġubār ḫaṭ
Ammā ḫaṭ-ı lebüñ gibi yoḳ āb-dār ḫaṭ

279b

Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Eylemiş ʿaşḳ ile dil cānile cānan iḫtilāṭ
İtmemişken laḥmile dem cismile cān iḫtilāṭ

ʿAhdī — Eylemiş ʿaşḳ ile dil cānile cānān iḫtilāṭ
Cennet içre itmedin ḥūrile ġılmān iḫtilāṭ

Hüdāyī — Eşk ü āh u derd ü ġamla eylemiş cān iḫtilāṭ
Cennet içre itmedin ḥūrile ġılmān iḫtilāṭ

Vālihī-i Üskübī — İtdi ʿaşḳ içre delīle çeşm-i giryān iḫtilāṭ
Eyledi gūyā ki enhārile ʿummān iḫtilāṭ

Ḫişālī — İtmişidi ḫaṭṭ u laʿlüñle dil ü cān iḫtilāṭ
Ḫıżrile itmezden evvel āb-ı ḥayvān iḫtilāṭ

Velehu Ḫişālī — İtlerüñle eylemiş idi dil ü cān iḫtilāṭ
İtmedin Ḳıṭmīrle Kehf ehli bir an iḫtilāṭ

Velehu Ḫişālī — Laʿl-i cān-baḫşuñla itmişdi dil ü cān iḫtilāṭ
İtmedin ʿālemde ervāḥile ebdān iḫtilāṭ

Firdevsī — Āh kim herkesle eyler ol perīşān iḫtilāṭ
Ḫūblar n'olaydı olmasa perīşān iḫtilāṭ

Baḥr-i Mużāriʿ-i Aḫreb

Mollā Cāmī — Güm kerde-īm rāh bürūz şud ez-īn ribāṭ
Ey reh-nümā-yı güm-şudegān ihdināṣ-ṣırāṭ

— — Bāḳī degül çü ḳāfile-i ʿaşḳa bu ribāṭ
Yā Rab bi-ḥaḳḳ-ı Kaʿbe hüdā ihdina'ṣ-ṣırāṭ

Ḫişālī — Ġāzīlerüz ki şanʿat olupdur bize ribāṭ
Yā hādīye's-sebīl hüdā ihdina'ṣ-ṣırāṭ

[Derkenar]

Fāyiżī Çelebi — Pākīze-dillere ḳanı bir cāy-ı inbisāṭ
Gird-i kederle ṭopṭoludur bu kühen bisāṭ

Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim

Molla Kātibi — Mī-koned zülf-i tu bā dil der-ḫarābī iḫtilāṭ
Cāygāh-ı gird kerded çün şeved vīrān ribāṭ

Nevāyī — Yüz ü laʿliñdin ṭapar her laḥẓa köñlüm inbisaṭ
Eyle kim ḥāṭırġa yüzlengey gül ü müldin neşāṭ

Mesīḥī Beg — Yā men istasḳū ve ʿāşū külle yevmīn fi'n-neşāṭ
Ḳad ḍalelnā men liḳāküm fe'hdinā eyne'ṣ-ṣırāṭ

Ẕātī Beg — Ey perī sevdā-yı zülfüñle idelden iḫtilāṭ
Ḳalmadı ḳılca müselsel sözlerümde irtibāṭ

Fużūlī-i Baġdādī — Ḳılmaġıl muḥkem göñül dünyāya ʿakd-i irtibāṭ
Sen bir āvāre müsāfirsin bu bir vīrān ribāṭ

Cemālī Çelebi — Alışur geh zülf ü geh ḫaṭṭuñla itmez iḥtiyāṭ
Görmedüm ḫālüñ gibi hergiz perīşān iḫtilāṭ

Ḫişālī — Zülfi sevdāsından ey dil geçme idüp iḥtiyāṭ
Gerçi ḳıldan incedür dirler ḳıyāmetde ṣıraṭ

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Var ise ʿaḳluñ ḳoma dünyāya pāy-i inbisāṭ
Ġāfil olma cāy-ı āsāyiş degüldür bu bisāṭ

Ḥüseynī — Küfr-i zülfinden nigāruñ ey göñül ḳıl iḥtiyāṭ
Ehl-i İslāma yaraşmaz kāfirile iḫtilāṭ

[Derkenar]

Sulṭān Süleymān — Nefs-i ḳıṭāʿ-i ṭarīḳa menzil olmış bu ribāṭ
Ki ṣaḳın başdan çıḳarsın itmez iseñ iḥtiyāṭ

280a

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Aḥmed Paşa — Ġam degül bī-ḫāl olursa ḥüsnüñ evrāḳında ḫaṭ
Resmīdür ʿāriflere nāme yazarlar bī-nuḳaṭ

Ẕātī Beg — Sūz-ı dilden surḫile yazılmadan evrāḳa ḫaṭ
Ejdehāveş ḫāme od ṣaçdı şerārıdur nuḳaṭ

Tācī-zāde	Ṣafḥa-i ḫiddetde bekler var velī yoḳ daḫi ḫaṭ Gerçi ʿādetdür ki ḫaṭṭdan soñra yazılur nuḳaṭ
Vaṣfī	Ruḫlaruñ üzre nedür ḫālüñ lebüñde yoḳ çü ḫaṭ Bu ḫilāf-ı ʿādet ancaḳ k'ola ḫaṭṭdan öñ nuḳaṭ
Nevāyī	Yüzde ḫāliñdür mü ya taḥrīr iter ḥāletde ḫaṭ Tapdı ḳudret kilkidin kün ṣafḥasıġa bir nuḳaṭ
ʿAṭā	Evvel ol ḫāl-i siyāhuñdan belürse ṭañ mı ḫaṭ Bu muḥaḳḳaḳdur ki her yir ḫaṭṭun aṣlıdur nuḳaṭ
Naẓmī-i Edirnevī	Cān-fezā laʿlinde ol cānānenüñ kim var ḫaṭ Sūre-i kevṣerdürür ol ḫāller anda nuḳaṭ
Bāḳī Efendi	Ṣaḥn-ı gülşen mülk-i Baġdād oldı ābı cūy-ı Ṣaṭ Yāsemenler ṣu yüzinde seyr ider mānend-i baṭ
Yaḥyā Beg	Levḥ-i ḥüsnüñde ne var bī-ḫāl ise ol tāre ḫaṭ Ekṣeriyā ḳarma ḫaṭ olur nigārā bī-nuḳaṭ
Emrī Çelebi	Ḳāmetüñ bālādur ey servüm miyānuñdur vasaṭ Ṣafḥa-i güldür ʿiẕāruñ beñlerüñ müşgīn nuḳaṭ
ʿĀlī Efendi	Ḫāl-i rūyuñ nesḫ iderse zīb-i ḥüsn olmaz o ḫaṭ Bī-nuḳaṭ ḫaṭda niçe yüzden muḥaḳḳaḳdur ġalaṭ
Ḫātemī Beg	Gel tırāş it ṣafḥa-i ruḫsāruñ üzre yazdı ḫaṭ Ḥüsn-i ḫaṭ maḳbūl-i ehl olmaz ola çünkim ġalaṭ
Kirāmīyü'l-ḳāḍī	Dest-i ḳudret ṣafḥa-i ruḫsāruñ üzre yazdı ḫaṭ Cā-be-cā anda ḳonulmış ḫāller müşgīn nuḳaṭ
Sihrī Ḳız Memi	Āyet-i ḥüsnüñ oḳımaz diyü cānā ġalaṭ Yazdı ḳudret kātibi ebrūñı med ḫālüñ nuḳaṭ
Ẓarīfī Çelebi	Muṣḥaf-ı dīdāruñ içre ḫāller olmış nuḳaṭ Ḳıl naẓar mir'āta görmek isteriseñ ḥüsn-i ḫaṭ

Bahrī-i Ṭamaşvarī — Ḫoş yaraşmışdur yüzüñle leblerüñde ḫāl ü ḫaṭ
Ḥüsn-i ḫaṭ üstine zīnetdür belī ḫurde nuḳaṭ

Faḳīrī — Ne güzel açmış cemālüñ muṣḥafın müşgīn ḫaṭ
Ḫoş yaraşmış ḫāllerden aña bu ʿanber nuḳaṭ

Kāmī Çelebi — Noḳṭasız olduyse bu mektūb anı şanmañ ġalaṭ
Resmdür ʿāriflere nāme yazarlar bī-nuḳaṭ

Ḫişālī — Bī-nuḳaṭsa muṣḥaf-ı rūyuñ o ḫaṭ olmaz ġalaṭ
Başḳa ʿālem var yazarlar yāre nāme bī-nuḳaṭ

Velehu Ḫişālī — Bī-nuḳaṭ ise ne ġam rūyuñda ḫaṭ ey tāze ḫaṭ
İki vech üzre yazarlar bī-nuḳaṭ geh bā-nuḳaṭ

Nevāyī — Ḫālleriñ noḳṭasıdın tā beni zīb ol ṭurfe ḫaṭ
Gerçi ḫaṭ üzre bolur noḳṭa vü bolmas bī-nuḳat

Ümīdī Çelebi — Ey ruḫ-ı rengīniñ üzre ḫaṭṭ-ı ḥüsnüñ ḥüsn-i ḫaṭ
V'ey leb-i yāḳūtuñ üzre beñlerüñ müşgīn nuḳāṭ

[Derkenar]

İbni Kemāl Paşa — Ṣafḥa-i ḥüsnine ṣūret virdi yārüñ ḫāl u ḫaṭ
Ḫaṭṭ-ı muṣḥaf ḫūb olur ḳonduḳda iʿrāb u nuḳāṭ

İsḥaḳ Efendi — Olmasa mihr ü vefāsı nüsḫası çerḫüñ ġalaṭ
Ṣafḥasında cā-be-cā ḳonmazdı encümden nuḳaṭ

Revānī Beg — Ol deḫān u ḫāl-i müşgīnüñden eyler dil ġalaṭ
Ḥarf-i mīm üstinde zīrā noḳṭa ḳomaz ehl-i ḫaṭ

Fevrī Efendi — Ḫāme-i ḳudret ki çekdi levḥ-i ḥüsn-i yāre ḫaṭ
Yazdı iki ṣafḥaya Kur'ānı bī-naḳş u nuḳaṭ

Ḫalīlī-i Üskübī — Levḥa-i ḥüsninde yārüñ görinen şanmañ ḫaṭ
Bilki ol ḫaṭṭ-ı celīdür arada beñler nuḳaṭ

Nişārī-i Mevlevī — Dil-berüñ ḥüsnin n'ola ey dil iḥāṭā ḳılsa ḫaṭ
Sevine cān u göñülden eyleme fikr-i ġalaṭ

Yaḥyā Efendi — Rūy-ı dil-ber al kāġıd ʿanberīn mū anda ḫaṭ
Sāyesi müjgānınuñ iʿrāb beñlerdür nuḳaṭ

Rūşenī — Kātib-i ḳudret yazaldan ṣafḥa-i ḫaddüñde ḫaṭ
Şekl-i cīm idüp kelālüñ beñlerüñ itmiş nuḳaṭ

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde — Ṣafḥa-i ḫaddüñde olan beñlerüñ kim ḳıldı ḫaṭ
Münşī-i ḳudret yine bir nāme yazdı bī-nuḳaṭ

ʿAli Çelebi Ṣāḥib-i Hümāyūn-nāme — Gird-i laʿl-i dür feşānında yazılmış sebz-i ḫaṭ
Ḫālden ol ḫaṭ ḥavālīsini zeyn itmiş nuḳaṭ

Velehu Molla Cāmī — Ḫāl-i müşgīn çīst ber-ruḫ gird leb nā-reste ḫaṭ
Ber ḫilāf-ı ʿādet üftādest pīş ez-ḫaṭ nuḳaṭ

ʿİẕārī — Ḫāldür rūyuñda yā yazdıḳda ḳudret kilki ḫaṭ
Ṭamlamışdur ṣafḥa-i mihr-i ruḥuñ üzre nuḳaṭ

Faḳīrī — Dilde anuñçün dehānuñ beñlerinden var ġalaṭ
Ḥarf-i mīmin her ḫaṭuñ gördüm ki yoḳdur hīç nuḳaṭ

Ẕihnī — Gözlerüñ üstinde n'eyler beñlerüñ ey tāze ḫaṭ
Kim görüpdür ḥarf-i ʿayn üstinde kim ola nuḳaṭ

Ṣānī Beg — Ḫaṭṭ-ı laʿlüñ ḫaṭṭ-ı reyḥāndur diyen eyler ġalaṭ
Ey lebi yāḳūtum olmaḳdur Ḫudā dāduñ o ḫaṭ

ʿİṣmetiyü'l-ḳāḍī — Ṣafḥa-i rūyında yārüñ ḳıṭʿa-i mīrdür o ḫaṭ
Ḫāl-i ʿanber-būyı üstinde anuñ yir yir nuḳaṭ

Şevḳī-i Şarḳī — İki saṭr irür ġubār ol ḳāġıd-ı Hindīde ḫaṭ
Anda müşgīn ḫāller bir niçe tevḳīʿi nuḳaṭ

280b

Sulṭān Bayezid-i Velī
Muṣḥaf-ı ḥüsnüñde yazan müşgle reyḫānī ḫaṭ
Eylemiş iʿrāb-ı sünbül dāne-i fülfül nuḳāṭ

Sulṭān Süleymān
Muṣḥaf-ı ḥüsnine zīnet virdi yārüñ ḫāl ü ḫaṭ
Ḫaṭ daḫi rūşen görinür ḳonsa iʿrāb u nuḳaṭ

Münīr
Muṣḥaf-ı ḥüsnüñde kimse ḳılmasın diyü ġalaṭ
Kātib-i ḳudret ḳılupdur ḫaṭṭuña ḫālüñ nuḳaṭ

[Derkenar]

Helākī
Derc idüp laʿlüñ ki yazdı dürc-i yāḳūt üzre ḫaṭ
Başladı yine trāşa bildi itdügin ġalaṭ

Sinānī
Oḳınur ṣaḥf-ı cemālüñde ḫaṭuñ reyḫānī ḫaṭṭ
Ḫāller yer yer aña beñzer kim olmışdur nuḳaṭ

Şāhī
Zeyn idüpdür ṣafḥa-i ruḫsārı cāna ḫāl ü ḫaṭ
Muṣḥafa zīnet virür bes ḥüsn-i ḫaṭṭile nuḳaṭ

Şemʿī
Noḳṭa kor mey-gūn lebüñe eyleyüp ṣūfī ġalaṭ
Cām olur cām üzre her kim bilmiyor ḳorsa nuḳaṭ

Firdevsī
Ḫāller mi görinen yüzüñde yā müşgīn nuḳaṭ
Yoḳsa ʿaks-i merdüm-i çeşmüm midür ey sebz-i ḫaṭ

Nevāyī
Rişte-i diḳḳat kelāmuñdur dür-i şeh-vār lafẓ
Rişteġa dürler çikersin çün tapar tekrār lafẓ

Ẕātī Beg
İtse peydā şehd-i laʿlüñ ey şeker güftār lafẓ
Mürdeler iḥyā ider enfās-ı ʿİsā-vār lafẓ

Fużūlī
Dürcdür laʿl-i revān-baḫşuñ dür-i şehvār lafẓ
Dürcden dürler tökersin eyleseñ iẓhār lafẓ

Ḫişālī
Gelse laʿlüñden ẓuhūra ey şeker-güftār lafẓ
ʿİsī-vār iḥyā ider dil-i mürdesin her bār lafẓ

Baḥr-i Hezec-i Aḫreb

Ẕātī Beg
Bir naẓm ki didüm dişüñe ey güher elfaẓ
Neṯr eyledi maʿnāları üzre dürer elfāẓ

Mesīḥī Beg
Ġoncayle çü aġzından o dil-ber döker elfāẓ
Dürc-i deheni içre olur ṣan dürer elfāẓ

Naẓmī-i Edirnevī
Şīrīn lebüñüñ vaṣfı ile ey şeker elfāẓ
Olmaya bu şiʿrüm gibi bir şiʿr-i ter elfāẓ

ʿİẕārī Çelebi
Nāz ile tekellüm ide ger ol güher elfāẓ
Aġzından o şīrīn dehenüñ dür ṣaçar elfāẓ

Seyyid Feyżī
Būs eylese laʿlüñ n'ola bu şiʿr-i ter elfāẓ
Erbāb-ı ṣafā içre begüm cān deger elfāẓ

Ḫişālī
Nāzile ki laʿlinden o cānān döker elfāẓ
Mengūş ola cān ḳulaġına ol güher elfāẓ

Baḥr-i Hezec-i Müṯemmen-i Sālim

Necātī Beg
Ṭoldur var iken sāḳī yāḳūt-ı revāndan ḥaẓ
Çün ʿömr degül bāḳī āl ḳūt-ı revāndan ḥaẓ

Lāmiʿī Efendi
Gel seyr-i gülistāna al āb-ı revāndan ḥaẓ
Raġmına cihānuñ sür ʿömr-i güẕerāndan ḥaẓ

Şemʿī
Zāhid n'ola itmezse sen rūḥ-ı revāndan ḥaẓ
Dil-mürdeler itmezler cān ile cihāndan ḥaẓ

Naẓmī-i Edirnevī
Sensiz kim ider cānā kūyuñda cihāndan ḥaẓ
Dīdārile olur çün firdevs-i cināndan ḥaẓ

Ḫişālī
Düşme meze gel ṣūfī ḳıl laʿl-i cevāndan ḥaẓ
Mürde dilüñ iḥyā it al rūḥ-ı revāndan ḥaẓ

[Derkenar]

Aḥmed Paşa — Cānāne cemālinsiz dil bulmadı cāndan ḥaẕ
Zīrā ten-i bī-cāna yoḳ ʿıyş-ı cihāndan ḥaẕ

Ümīdī Çelebi — Aḳduḳça gözüm yaşı itsek n'ola andan ḥaẕ
Çün serv-i sehī eyler her āb-ı revāndan ḥaẕ

281a

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Ḥayretī Beg — ʿAceb mi alsa dil senden gelen cevr ü cefādan ḥaẕ
Kişi olur mı kim almaya hīç mihr ü vefādan ḥaẕ

Bāḳī Efendi — N'ola gelse dil-i mecrūḥa derd-i dil-rubādan ḥaẕ
İder ḫasta nedeñlü nā-ümīd olsa devādan ḥaẕ

ʿĀlī Efendi — İşitdüm dil-berüm ġāyetde eylermiş cefādan ḥaẕ
Cihānda bir daḫi nā-merdüm eylersem vefādan ḥaẕ

Velehu ʿĀlī — Göñül bir bī-nevādur kim ne dir itse nevādan ḥaẕ
Hevāyīdür anuñçün eyler ey muṭrib hevādan ḥaẕ

ʿAhdī — İder göñlüm oḳutdı fitne yār-ı dil-rubādan ḥaẕ
Cihānda gerçi kim itmiş degül kimse belādan ḥaẕ

ʿAyānī-i Öziçevī — Eger ey ḫᵛāce eylerseñ bu fānī māsivādan ḥaẕ
Bu bāzār içre gel eyle bugün cevr ü cefādan ḥaẕ

Raḥmī-i Bursevī — İder ġam ʿāleminde dil ḫayāl-i dil-rubādan ḥaẕ
Nitekim ehl-i ġurbet görse eyler āşinādan ḥaẕ

Ẓarīfī-i Çorluvī — Mey-i laʿlüñle cān eyler şarāb-ı dil-güşādan ḥaẕ
Muḥaṣṣal sensiz ey rūḥ-ı revān itmez ṣafādan ḥaẕ

Lisānī Efendi — Şu ʿāşıḳ kim ider mihr ü vefā-yı dil-rubādan ḥaẕ
Beher taḳdīr olup māyil ider cevr ü cefādan ḥaẕ

Seyyid Feyżī Beg — ʿAceb mi itse şūrīde-dil mihr ü vefādan ḥaẕ
Ki eyler ʿāşıḳa meh-pāreler cevr ü cefādan ḥaẕ

Ümīdī — Reh-i kūyuñda n'ola çeşmüm itse ḫāk-i pādan ḥaẕ
Ki eyler merdüm-i maʿlūl cānā tūtiyādan ḥaẕ

Velehu Ümīdī — Nigārā itmedi kimse bu dehr-i bī-beḳādan ḥaẕ
Ṣafā sür bāri gel al sen bu ḥüsn-i bī-bahādan ḥaẕ

Ḫişālī — İder gönlüm nigāruñ itdügi cevr ü cefādan ḥaẕ
Ki cevr-i dil-bere muʿtād olan itmez vefādan ḥaẕ

[Derkenar]

Ḥāletī ʿAẓmī-zāde — ʿAceb mi itse dil-ber ben ġarīb-i mübtelādan ḥaẕ
Şeh-i ʿālī-cenāb olur ki eyler bir gedādan ḥaẕ

ʿİṣmetiyü'l-ḳāḍī — Hevāyī-meşreb olsa gönlüm eyler dil-rubādan ḥaẕ
Hevāyīdür bu gönlüm çün ider ehl-i hevādan ḥaẕ

Ḫişālī — Meẕāḳ ehli ider cām-ı şarāb-ı dil-güşādan ḥaẕ
Nice ʿārifdür ol kim eylemez ẕevḳ ü ṣafādan ḥaẕ

Ṣabūḥī-i Mevlevī — Dil-i dīvāne eyler ẕikr-i laʿl-i dil-rubādan ḥaẕ
İder rindān-ı ʿāşıḳ pīşe cām-ı pür-ṣafādan ḥaẕ

Velehu

Nevʿī Efendi — Ṣafā-yı cāmdan geçmez kişi serden geçer vāʿiẓ
Ġubār-ı zerḳ ile luṭf it bize virme keder vāʿiẓ

Seyyid Feyżī Beg — Ruḫın zerd eyleyüp kendüsi eyler cemʿ-i zer vāʿiẓ
Ne ṣūretle bizi bir sīm-tenden menʿ ider vāʿiẓ

Ḫişālī — Mey ü maḥbūbdan geçmez kişi serden geçer vāʿiẓ
Nedür ẕevḳ ü ṣafā ʿālemde bilmezsin meger vāʿiẓ

[Derkenar]

Ḫişālī — Bizi maḥbūb u meyden sāḳī niçün menᶜ ider vāᶜiẓ
Ṣafā vü ẕevḳi dünyānuñ nedür bilmez meger vāᶜiẓ

Velehu

Ṣabrī — Ḫaṭādan ṣaḳlasun diyü seni Ḥaḳ dāyimā Ḥāfiẓ
Olupdur her zaman vird-i zebānum dilde yā Ḥāfiẓ

Fehmī — Zebān u çeşm-i aᶜdā degmesün hergiz saña Ḥāfiẓ
Yavuz dilden yavuz gözden seni olsun Ḫudā Ḥāfiẓ

Bezmī-i Aᶜmā — Dü çeşmüm yaşı cārīdür bükādan dā'imā Ḥāfiẓ
Dükenmez mi ᶜaceb bu girye vü bu mācerā Ḥāfiẓ

Ḫişālī — Seni yavuz naẓardan ṣaḳlasun diyü Ḫudā Ḥāfiẓ
Olupdur rūz u şeb vird-i zebānum dilde yā Ḥāfiẓ

281b

Ḥāletī-i ᶜAzmī-zāde — Zamāne itmez oldı şimdi merd-i pür-hünerden ḥaẓ
Hemān bir pīre Zāl-i köhnedür kim itmez erden ḥaẓ

Ḫişālī — ᶜAceb mi itse ol āfet sirişk-i çeşm-i terden ḥaẓ
Güzeller eylemez müflisden eyler sīm ü zerden ḥaẓ

Yaḥyā Efendi — Yār nerm olduḳça geldi sīne-i efḳāre ḥaẓ
Merhem olduḳça mülāyim andan eyler yāre ḥaẓ

Ḫişālī — Tīr-i ġamzeñden gelür her dem dil-i efḳāre ḥaẓ
Merhem-i rāḥat fezādan lā-büd eyler yāre ḥaẓ

282a (boş)

282b

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Molla Cāmī
Yār ḳaṣd-ı ḳatl-i men dāred be-tīġ-i inḳıṭāʿ
Her kes ez-şām-ı ecel tersed men ez-rūz-ı vedāʿ

Nevāyī
İsteseñ kim urġasın devrānga tīġ-i inḳıṭāʿ
Ol vedāʿ itdükçe sen ḳılġıl burunraḳ el-vedāʿ

Necātī
Ḳāmetüm yā olduġına itmezem hergiz nizāʿ
Oḳ gibi bir kez çekersem sīneme rūz-ı vedāʿ

Ẕātī Beg
Nāy-ı nālem çerḫ-i gerdān itmediyse istimāʿ
Döne döne Mevlevī gibi neye eyler semāʿ

Yaḥyā Beg
Günde yüz biñ kerre görsem ey şeh-i ʿālem muṭāʿ
İverüz bir daḫi görmege seni rūz-ı vedāʿ

Naẓmī-i Serāyī
ʿĀşıḳa maʿşūḳdan müşgil degül mi inḳıṭāʿ
Leyse farḳun ʿindenā beyne'l-memātī ve'l-vedāʿ

Naẓmī-i Edirnevī
Mülk-i ʿaşḳuñ üstine cānile dil eyler nizāʿ
Kim bu mülke ikisi hem müşterekdür hem müşāʿ

Fużūlī-i Baġdādī
Āfitāb-ı ṭalʿatuñ ṭutdukça evc-i irtifāʿ
Ḳatl-i ehl-i ʿaşḳa tīġ-i ġamzedür andan şuʿāʿ

Cinānī-i Bursevī
Zāhid-i ṣad-sāle ẕikr-i nāmuñ itse istimaʿ
Vecd ü şevḳinden ḳıyās oldur ki eylerdi semāʿ

Dürrī-i Köstendilī
Nāy-ı nālüm ideli şāhā felekler istimāʿ
Eylediler döne döne Mevlevīlerveş semāʿ

Ḫişālī
Nāy-ı nālüm nāmesin çerḫ itmeseydi istimāʿ
Döne döne Mevlevīler gibi itmezdi semāʿ

Velehu Ḫişālī
Nāy-ı nālüm sūzişin çerḫ eyleyelden istimaʿ
Mevlevī gibi ider döne döne raḳṣ u semāʿ

—
Cism ü cāndan ayrılup āsān olur itmek vedāʿ
Līk müşgildür be-ġāyet senden ey cān inḳıṭāʿ

Cemālī Çelebi
ʿAşḳuñı göñlüm iḥāṭa itmesinde yoḳ nizaʿ
Ḫ̆āceler ḳavlinde olur ẓarfda çün ittisāʿ

[Derkenar]

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde
Nāle-i ʿuşşāḳı yār eyler didiler istimāʿ
Ney gibi nālān olup ḳıldum sürūdumdan semāʿ

Velehu Ḥāletī
Ḳalmadı yārānile hergiz ümīd-i ictimāʿ
Biz didük māh-ı şıyāmuñ evvelinde el-vedāʿ

Mīrīyü'l-ḳāḍī
Ey meh-i evc-i velāyet ey şeh-i ʿālem muṭāʿ
Nūr-ı rūyuñ şarḳ u ġarba cümle şalmışdur şuʿā

Yaḥyā Beg
Ey meh-i burc-ı risālet ey şeh-i ʿālem muṭāʿ
Ḳaṭre-i şeb-nem gibi mihrüñle bulduḳ irtifāʿ

Sürūrī-i Gelibolī
Rūy-ı yāre baḳmaġa iderse ger zāhid nizāʿ
Ṭañ degül mirʾātdan rest olan ider imtināʿ

Ṣabūḥī-i Mevlevī
Ol şeh-i ḥüsne fiġānum virmesün diyü ṣadāʿ
Nāle-i pest-i dil-i bīmārı ḳıldum iḫtirāʿ

Baḥr-i Remel-i Maḥẕūf

Aḥmed Paşa
Görmedin cān terkin eyler bī-nizāʿ
Vaṣf-ı ḥüsnüñi kim itse istimāʿ

Necātī Beg
İtmedüm cāniçün aġzuñla nizāʿ
Yoḳ baḥāya gitdi ol nāzik metāʿ

Ẕātī Beg
Mevlevīler gibi itmezdi semāʿ
Nāy-ı nālem itmese çerḫ istimāʿ

Mesīḥī Beg — Zāhidüñ ḳılma sözini istimāʿ
Gel mey iç ʿömr-i ʿazīzī itme dāʿ

Naẓmī-i Edirnevī — Vaṣf-ı ḥüsnüñi idelden istimāʿ
Çerḫe girüp mihr ü māh eyler semāʿ

Ḫişālī — Güft ü gū çü ḳadar velī ḳıl istimāʿ
Vardur aġzuñ ẕerre yoḳ anda nizāʿ

Velehu Ḫişālī — Ḫayli āsāndur cihāndan inḳıṭāʿ
Līk güçdür yārile itmek vedāʿ

283a

Kāmī-i Edirnevī — Uma ḳi ʿarż-ı cemāl ide refʿ idüp bürḳaʿ
Güneşdür ol ḳamerī yaḳası aña maṭlaʿ

283b

Baḥr-i Hezec-i Müṣemmen-i Sālim

Nevāyī — Oçuḳ irmes ki çün boldı süheyl-i ʿārıżıñ ṭāliʿ
ʿAḳīḳiñ reng alur da boldı ḫāliñ sāyesi māniʿ

Raḥmī-i Bursevī — Viṣāl-i yāre hicrānı dilā olursa ger māniʿ
Bu da bir özge ʿālemden ḫayālātile ol ḳāniʿ

Ḥüseyin Efendi Kefevī — Baña zaḫm urduġuñ aġyāre varduñ eyledüñ şāyiʿ
Elüñle itdigüñ ḫayrı dilüñle eyledüñ żāyiʿ

Seyyid Feyżī Beg — Beni ol māh-rū mihrile ser-gerdān iden ṭāliʿ
İdersin vādī-i ḥayretde bir gün sen beni żāyiʿ

Ümīdī — ʿAceb mi kūyuñı görmekle olsa gönlümüz ḳāniʿ
Olurlar müddeʿ īler çün yüzüñ görmeklige māniʿ

Velehu Ümīdī — Yüzüñi ayda bir kez görmege oldı göñül ḳāniʿ
Velī aña da ey māh-ı nev ebr-i zülf olur māniʿ

Müyī-i Serāyī — Nücūm-ı eşkle geldüm ḳapuña olmaġıl maniʿ
Yiri eflāk olur bir kişiye yār olıcaḳ ṭāliʿ

Ḫişālī — Olurdum rūyuña ḳāniʿ be-Ḥaḳ-ı Ḥażret-i Ṣānīʿ
Ḥayā vuṣlat deminde olmasa cānā eger mānīʿ

Kātibī yü'l-ʿAcem — Sehī servā be-Ḳur'ān u liḳā-yı Ḥażret-i Ṣānīʿ
Ki ḫorsendem be-güftār u be-dīdār-ı tev'em ḳāniʿ

— — Cemālüñ mihri her yirde olurken gün gibi ṭāliʿ
Ṭulūʿ itmez benüm külbemde hīç bir gün ʿaceb ṭāliʿ

Gedāyī — Viṣāl-i yār eger bāşed zi-hicrāneş dilā mānīʿ
Ez-īn bih-ter ne-bāşed bā-ḫayāl-i u şuden ḳanīʿ

— — Murādum maṭlaʿından mihr-i devlet olmadı ṭāliʿ
Kişinüñ başına gün ṭoġmaya ṭāliʿ gerek ṭāliʿ

Ḥamdī Paşa — Hemīşe zehr-i ḳahrile dilüm ḫūn eyleyen ṭāliʿ
Ḥasan Beg-zāde — Dem-ā-dem seyl-i eşküm nehr-i Ceyḫūn eyleyen ṭāliʿ

284a

Baḥr-i Hezec-i Müsemmen-i Sālim

Fevrī Efendi — Yüri hey yārı şemʿ-i bezm-i aġyār eyleyen ṭāliʿ
Ḳara baḫtum gibi rūzum şeb-i tār eyleyen ṭāliʿ

ʿUlvī Çelebi — Yüri hey āteş-i ġamla yirüm nār eyleyen ṭāliʿ
Ḫaṭ-ı dil-ber gibi rūzum şeb-i tār eyleyen ṭāliʿ

Ḫazānī — Yüri hey cevr-i yār ile işüm zār eyleyen ṭāliʿ
Ḳara zülfi gibi baḫtum siyeh-kār eyleyen ṭāliʿ

Ḫişālī — Yüri hey hecr-i yārile beni zār eyleyen ṭāliʿ
Siyeh zülfi gibi rūzum şeb-i tār eyleyen ṭāliʿ

Velehu Ḫişālī — Yüri hey hecr-i cānāne beni yār eyleyen ṭāliʿ
Viṣālinden idüp maḥ-rūm işüm zār eyleyen ṭāliʿ

Demʿī — Caḥīm-i hecr içinde yirümi nār eyleyen ṭāliʿ
Cinān-ı vuṣlata irgürmeyüp zār eyleyen ṭāliʿ

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Riyāżī yü'l-ʿAcem — Nīst ān bī-mihr ber-derd-i dil-i men muṭṭaliʿ
Mī-zened tīġ-i cefā ber-gerdenem lā-yenḳaṭiʿ

Seyyid Feyżī Beg — Olmadın aḥvāl-i mā fi'l-bāle cānā muṭṭaliʿ
Gerden-i ʿuşşāḳa çekme tīġi gel lā-yenḳaṭiʿ

Ḫişālī — Tīġ-i ġamzeñ gerçi çekdüñ cānuma lā-yenḳatıʿ
Līk bir kez olmaduñ derd-i derūna muṭṭaliʿ

[Derkenar]

ʿİṣmetiyü'l-ḳāḍī — Olmadı ol bī-vefā derd-i derūna muṭṭaliʿ
Gerden-i cāna urur tīġ-i cefā lā-yenḳatıʿ

Baḥr-i Remel-i Mecnūn

Necātī Beg — Ḥalḳa ḥalḳa idüp ol ḳāküli bu ḥüsn-i bedīʿ
Yazdı menşūr-ı cemāl üstine tevḳīʿ-i refīʿ

Ḫişālī — Güller açıldı irişdi yine hengām-ı rebiʿ
Gelsün idüp göñül alçaḳlıġın ol ḳadri refiʿ

Şeyḫī-i Germiyānī — Yazdı ḫaddüñ varaḳına yine ḫaṭṭuñ tevḳīʿ
Ki senüñ ḥükmüñe meh bende ola mihr muṭīʿ

284b

Baḥr-i Remel-i Müṣemmen-i Sālim

Bāḳī Efendi — Şemʿ-i ḥüsnüñdür viren ḫalvet-serāy-ı cāna lemʿ
Olamaz ol meclise ḫurşīd-i ʿālem-tāb şemʿ

Yaḥyā Efendi — Baġrınuñ yaġın eritdi ṣubḥa dek aḳıtdı demʿ
Yār öñinde çoḳ tenezzül eyledi dün gice şemʿ

Dervīş Paşa
Bu gice oldı benümle bezm-i ġamda cemʿ şemʿ
Ṣubḥ olınca aġladuḳ ben dem aḳıtdum şemʿ demʿ

Suʿūdī
Ol ruḫı āteş yaḳaldan cānumı mānend-i şemʿ
Yüregüm yaġı erir ṭamlar gözümden ṣanma demʿ

Ḳadrī
Yaḳmasa kibrīt-i aḥmerden çerāġı şemʿ-i cemʿ
Zer-feşān olmazdı meclisde virüp her yaña lemʿ

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde
Dūd-ı āhum eksük olmazsa n'ola mānend-i şemʿ
Od yanar başumda sensiz ey meh-i ḫurşīd lemʿ

Ṣunʿī
Nār-ı ġayret yaḳmasun mı cānumı mānend-i şemʿ
Yārlar bezminde ol meh-rū olurmış şemʿ-i cemʿ

Fehmī
Bir midür mihr-i cihān-tāb-ı ruḫuñla şemʿ-i cemʿ
Sen meh-i burc-ı saʿādet şāhid-i kāşāne şemʿ

Fedāyī Beg
Geh ider yārāna ḫande geh döker meclisde demʿ
Ḥaḳ bu kim bir ṭurfe sīmā odludur ey māh şemʿ

Ḫātemī Beg
Māh-rūlar her ne bezme ola encüm gibi cemʿ
Sensin ey gül-rūḫ meh-i enver gibi ol cemʿa şemʿ

Seyrī
Ehl-i diller bezmine olmaz fürūġ-ı cām-ı şemʿ
Nūr-ı ḥüsn-i yār olupdur meclis-ārā şemʿ-i cemʿ

Sāʿī-i Naḳḳāş
Meclis-ārā bir melek yüzlü cevāndur bezme şemʿ
Anı ister yaḳuben devr içre mihr ü māh şemʿ

Bezmī-i Aʿmā
Ġuṣṣa vü ġam sīnede olsa dil ü cānumla cemʿ
Şuʿle-i āh-ı ciger-sūzum durur ol cemʿa şemʿ

Ḫişālī
Her gice tāb-ı ruḫuñla yanarum mānend-i şemʿ
Çeşme-i çeşmümde aḳar dem-be-dem seyl-āb demʿ

Velehu Ḫişālī
Tāb-ı rūyuñda yanup yaḳıldı gice ḫayli şemʿ
Odile penbe şehā olmaz dime bir yire cemʿ

Şevḳī-i Şarḳī — Bildüñ ey ʿömrüm nedür her gice yanmaġ iki şemʿ
Kim duʿāsın ʿāşıḳuñ işitmez illā ehl-i şemʿ

[Derkenar]

Yaḥyā Efendi — Od yañar başumda çeşmümden aḳar her bār demʿ
Şām-ı ġamda meclis-i derde vücūdum oldı şemʿ

Mesīḥī Beg — Yaḳup başında şevḳ-i ʿiẕāruñla nār şemʿ
Aġlar gözi yaşını döküp zār zār şemʿ

Ḫayālī Beg — Şevḳ āteşiyle yaşını idüp niṯār şemʿ
Oldı hevā-yı ʿaşḳuñla bī-ḳarār şemʿ

ʿĀlī Efendi — Resm-i vefāyı ḫalḳa idüp āşikār şemʿ
Pervānesine āteşin eyler niṯār şemʿ

Dürrīyü'l-kātib — Baḥṯ eyledi ruḫuñla olup şerm-sār şemʿ
Uyḫu gözine girmez anuñçün yanar şemʿ

Ḫişālī — Mihr-i ruḫuñdan oldı görüp şerm-sār şemʿ
Yansa yaḳılsa ṣubḥa degin vechi var şemʿ

285a

Baḥr-i Mużāriʿ -i Aḫreb

Bāḳī Efendi — Baḥṯ itmesün ʿiẕāruñla encümünde şemʿ
Ḳande çerāġ-ı māh-ı şeb-efrūz ḳande şemʿ

Emrī Çelebi — Şol bir ḳarış boyıyla o ḳadd-i bülende şemʿ
Dik gelmeseydi düşmez idi böyle bende şemʿ

Ḫayālī Beg — Bilmem ne gördi ol ṣanem-i sīm-tende şemʿ
İḳlīm-i Şāma server iken oldı bende şemʿ

Hüdāyī — Yād olmaġıle bir gice beyt-i ḥazanda şemʿ
Her ḳanda görse şimdi ider baña ḫande şemʿ

Firdevsī	Gördi cemāl-i ḥüsni eyā māh sende şemʿ Barmaḳla gösterür seni her encümende şemʿ
Behiştī Efendi	Ol şāh-ı ḥüsne olmasa bir ṭoġrı bende şemʿ Giymezdi tāc-ı zerrīni her encümende şemʿ
Tābī	Lāzım olursa meclise bezm-i çemende şemʿ Ṭomar-ı zanbaḳ olsa olur encümende şemʿ
ʿAhdī	Māyil ger olmayaydı o ḳadd-i bülende şemʿ Başdan yanup yaḳılmaz idi encümende şemʿ
ʿUlvī	Uyardı dil ḫayāl-i ruḫuñdan bedende şemʿ Nār-ı maḥabbetüñle ẓuhūr itdi tende şemʿ
ʿUbeydī	Sen serve beñzedürse özin düşe bende şemʿ Deste işidür eylemesün lāf iñende şemʿ
Hātifī	Sīmīn-ʿiẕār bir ḳad-i serv-i bülende şemʿ Öykünmeyeydi düşmezidi böyle bende şemʿ
Ḫişālī	Şevḳ-i ʿiẕār-ı dil-bere olmasa bende şemʿ Par par yanup yakılmaz idi encümende şemʿ
	Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim
Nevʿī Efendi	Mest-i ʿaşḳuñ olmasa ey ruḫları gül-nār şemʿ Germ olup meclisde yaḳmazdı gice destār şemʿ
Ḫālişī Beg	Bezmimüzde oldı çünkim ʿārıż-ı dil-dār şemʿ Ol yiter sāḳī bize lāzım degül tekrār şemʿ
—	Çihreñe olalı ḳızġın müşterī ey yār şemʿ Mihr-i ʿālem-tāba germiyyet ṣatar her bār şemʿ
Ḫişālī	Tāb-ı rūyuñdan çerāġı yaḳmasa ey yār şemʿ Yanmazidi şevḳile pervāneveş her bār şemʿ

[Derkenar]

Fāyiżī-i Ḳāf-zāde ʿArṣa-i bezme degüp bir rāyet-i zer-kār şemʿ
Cemʿ ider pervāne ḫaylin nitekim ser-dār şemʿ

Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde Olmasa nā-ḥak yire Manṣūrveş ber-dār şemʿ
Her gice olmazdı böyle mehbiṭ-i envār şemʿ

Żaʿīfī Gice ʿarż idüp dil-i pervāneye dil-dār şemʿ
Oda yakup ḫırmenin cānına urdı nār şemʿ

Velehu

Fużūlī Dil uzadur baḥṣle ol ʿārıż-ı cānāne şemʿ
Od çıḳar aġzından itmez mi ḥaẕer kim yana şemʿ

Saʿyī Ayrılup dil-dārdan düşdi meger hicrāna şemʿ
Yandı yakıldı anuñçün āteş-i sūzāna şemʿ

Ḫişālī Gün gibi ʿāşıḳ geçürmiş ʿārıż-ı cānāne şemʿ
Vechi var yansa yaḳılsa āteş-i sūzāna şemʿ

Velehu Ḫişālī Cān eridür yanmaġa ruḫsāre-i cānāna şemʿ
Baġrınuñ yaġın yaḳup gelmiş diler kim yana şemʿ

[Derkenar]

Velehu Ḫişālī Mihr-i rūyı şevḳine olsa n'ola pervāne şemʿ
Mūmdur yaḳmaġa bāl ü per ruḫ-ı cānāne şemʿ

285b

ʿAḳlī Yandı yaḳıldı şevḳile bir mihribāne şemʿ
Āḫir eritdi baġrı yaġın yana yana şemʿ

— Erbāb-ı ʿaşḳa hem-dem olur ʿārifāne şemʿ
Pervāne bülbüle vü gül ol gülsitāne şemʿ

—	Sūz u güdāz iderse n'ola ʿāşıḳāne şemʿ Var ise virdi varını bir kām-rāne şemʿ
	Baḥr-i Remel-i Müşemmen-i Sālim
Sulṭān Süleymān	Ṭutuşup ʿaşḳ āteşiyle dün gice nāgāh şemʿ Çıḳdı başından duḫānı eyledi bir āh şemʿ
Ḫayālī Beg	Ḫūn-ı dil bāde ḫayāl-i dost hem-dem āh şemʿ Gönlümi gāhī şarāb u şāhid eyler gāh şemʿ
Nevāyī	Vaṣl-ı şāmī ḫalvetimde yaḳsalar nāgāh şemʿ Reşkidin cānımnı gāhī sāye örter gāh şemʿ
286a	Ḥüseyin Efendi'den beyʿ olundı.

DİZİN

A
ʿAbdī, 66, 127, 182, 289, 688, 1016
ʿAbdīyü'l-ḳāḍī, 19, 66, 97, 138, 179, 182, 289, 342, 355, 370, 411, 433, 448, 502, 526, 574, 583, 602, 630, 655, 737, 767, 803, 810, 834, 835, 853, 1011, 1016
ʿAbdīyü'l-ḳāḍī Edirnevī, 209
ʿAbdī-i Tevḳīʿī, 125, 395, 579, 718
ʿAbdullah Efendi, 156
ʿAbdülġanī Efendi, 322, 839
ʿAbdülʿazīzü'ş-şāfīʿī, 264
ʿAbdülkerīm-zāde, 2, 487
ʿAcem, 639
Ādemī, 419, 745
Āfitābī, 456, 723, 903
ʿAdīmī Ferhād Beg-zāde, 417
ʿAdlīyü'l-kāḍī, 302
ʿAdlī Sulṭān Bayezid-i Velī, 936
ʿAdnīyü'l-ḳāḍī, 861
ʿAdnī-i ser-piyāde, 56, 228, 327, 341, 385, 573, 900, 964
Āgehī, 460, 463, 786
Āgehī-i Vardarī, 86, 463, 822, 883, 961
ʿAhdī, 1, 13, 18, 32, 85, 95, 97, 157, 178, 232, 278, 394, 409, 448, 484, 554, 678, 695, 797, 820, 884, 899, 918, 938, 954, 961, 1022, 1030, 1040
ʿAhdī-i Baġdādī, 251, 880
ʿAhdī Efendi, 106, 314, 972
ʿAhdī-i Sinobī, 686
Āhī, 110, 111, 396
Āhī Çelebi, 4, 25, 38, 39, 174, 248, 324, 388, 414, 454, 614, 626, 628, 658, 760, 892
Aḥmed, 971, 990
Aḥmed Beg, 693
Aḥmed Beg Duḳakin, 137
Aḥmed Begü'l-kātib, 483
Aḥmed Beg Nişāncı-zāde, 791
Aḥmed Çelebi, 215
Aḥmed Çelebi yü'l-ḳāḍī, 240
Aḥmed Çelebi-i Ḳasṭamonī-zāde, 311
Aḥmed Efendi, 182
Aḥmedü'l-ḳāḍī, 85
Aḥmed-i Ḥalecānī, 171
Aḥmed Ḫān Geylān, 782, 1005
Aḥmed Ḥasan Beg-zāde, 590
Aḥmed Paşa, 13, 17, 35, 50, 75, 77, 78, 86, 105, 107, 168, 173, 176, 177, 184, 185, 220, 232, 233, 235, 236, 245, 249, 252, 270, 279, 280, 299, 309, 316, 323, 327, 334, 358, 391, 445, 453, 456, 466, 470, 508, 533, 535, 595, 622, 636, 638, 641, 649, 665, 694, 720, 731, 741, 753, 759, 762, 787, 806, 812, 822, 855, 856, 912, 931, 934, 959, 963, 973, 974, 976, 983, 986, 987, 1000, 1004, 1011, 1019, 1024, 1030, 1034
Aḥmed-i Rūmī, 877
Aḥmed Sinān Çelebi-zāde, 746, 893
Aḥmedī, 137, 195, 235, 286
Aḥmed-i Dāʿī, 59, 575
Aḳdesī, 171
ʿAḳlī, 121, 366, 620, 784, 785, 886, 1041
ʿAḳlī-i Baġdādī, 880
ʿAḳlī Efendi, 366, 386, 475
ʿĀlī, 59, 64, 71, 82, 117, 119, 152, 160, 188, 204, 213, 258, 283, 319, 322, 350, 351, 424, 428, 438, 439, 440, 477, 513, 530, 577, 582, 612, 613, 694, 702, 731, 732, 920, 937, 938, 950, 965, 1030

ʿĀlī Beg, 861
ʿAlī bin Ḫusrev, 924
ʿAli Çelebi Ṣāḥib-i Hümāyūn-nāme, 17, 36, 337, 357, 562, 745, 1000, 1027
ʿAli Dede-zāde, 290
ʿĀlī Efendi, 18, 28, 29, 34, 59, 64, 77, 82, 90, 95, 98, 106, 110, 117, 119, 120, 128, 130, 135, 138, 142, 149, 152, 155, 156, 160, 169, 171, 178, 188, 196, 204, 207, 209, 210, 213, 216, 221, 222, 225, 228, 233, 239, 247, 253, 256, 258, 261, 272, 278, 282, 294, 303, 308, 319, 322, 326, 329, 334, 345, 349, 350, 355, 362, 365, 375, 381, 383, 385, 401, 408, 422, 424, 426, 427, 436, 437, 439, 440, 442, 443, 444, 445, 450, 452, 462, 468, 477, 480, 482, 488, 490, 497, 504, 513, 514, 518, 528, 530, 545, 549, 551, 558, 574, 576, 582, 583, 586, 590, 597, 609, 612, 613, 619, 623, 642, 643, 645, 654, 667, 669, 680, 682, 683, 691, 694, 702, 704, 709, 719, 731, 755, 764, 771, 772, 780, 789, 797, 800, 805, 809, 811, 812, 813, 820, 826, 831, 832, 840, 850, 861, 864, 866, 877, 880, 885, 887, 890, 893, 895, 901, 907, 920, 921, 930, 937, 943, 945, 950, 962, 963, 965, 971, 978, 986, 989, 994, 995, 1017, 1025, 1030, 1039
ʿAliyü'l-ḳāḍī, 985
Ālī-i Ḳaraḥiṣārī, 71, 154, 220, 237, 832, 1000
ʿAli Niyāzī, 125
ʿĀlī-i Stanbulī, 56
ʿĀlīmī, 362
Altı Barmaḳ Efendi, 120
ʿAmīḳī, 522, 1005
ʿAmrī, 100, 101, 245, 247, 292, 310, 365, 886, 931
ʿAmrīyü'l-ḳāḍī, 160, 170, 302, 363, 470, 629, 666, 712, 782, 822, 978
ʿAndelībī, 1019
Ānī, 341, 491
Ānī Çelebi, 941
Ānī-i Tirevī, 413
Ānī-i Zeyrek-zāde, 384, 569, 793
Ārāmī, 94, 517, 878
ʿĀrifī, 5, 262, 607, 856, 860
ʿĀrifī Çelebi, 479, 879, 938
ʿĀrifī-i Ġalaṭavī, 838
ʿĀrifī Ḥüseyin Çelebi, 112, 625
ʿĀrifī Maʿrūf Efendi, 430, 742
ʿArşī, 102, 179, 968, 977
ʿArşī-i Tirevī, 56
Āṣāfī, 50
Āṣārī, 367, 620, 783
Āṣārī Çelebi, 385, 783
ʿAskerī, 952
ʿAskerī-i Edirnevī, 342, 471
ʿĀşıḳ, 142, 359
ʿĀşıḳ Çelebi, 60, 64, 142, 345, 490, 542, 575, 613, 627, 750, 852
ʿĀşıḳ Efendi, 884
ʿĀşıḳ Paşa, 669
ʿĀşıḳī, 131, 274
ʿAşḳī, 183, 217, 228, 269, 386, 490, 598, 616, 678, 835, 989
ʿAşḳīyü'l-ḳāḍī, 119, 740
ʿAşḳī-i Yeñiḥiṣārī, 721
ʿAṭā, 112, 333, 368, 418, 612, 634, 700, 1025
ʿAṭāullāh Efendi Ḫᵛāce-i Pādişāh, 713
ʿAṭāyī, 234, 324, 595, 934
ʿAṭāyī-i Belḫī, 723
ʿAṭāyī-i Nevālī-zāde, 624

ʿAṭāyī-i Nevʿī-zāde, 70, 120, 190, 212, 320, 352, 357, 377, 406, 424, 446, 462, 464, 473, 536, 575, 613, 677, 706, 772, 850, 899, 978, 1015
ʿAṭīḳī, 952
ʿAṭīḳīyü'l-ʿAcem, 310, 952
ʿAṭūfī Efendi, 601, 998
ʿAvnī, 57, 58, 603
ʿAvnī Beg, 100
ʿAvnī Beg Feylekī (?), 212, 327, 787
ʿAvnī Efendi, 767
ʿAvnīyü'l-ḳāḍī, 433, 469, 751, 767, 824, 958
ʿAvnīyü'l-kātib, 633
ʿAvnī-i Feylekī (?), 16, 57, 58, 97, 146, 246, 252, 321, 340, 452, 479, 499
ʿAyānī, 48, 65, 142, 146, 186, 188, 203, 232, 245, 251, 295, 360, 390, 417, 423, 451, 457, 527, 549, 583, 599, 602, 612, 641, 681, 691, 754, 773, 899, 902, 918, 921, 938, 967, 974, 990, 1012
ʿAyānī Efendi, 274
ʿAyānī-i Gelibolī, 318, 473
ʿAyānī-i Öziçevī, 194, 209, 278, 606, 943, 1003, 1005, 1030
ʿAyşī, 417
ʿAyşī Çelebi, 65
ʿAyşī Efendi, 224
Āzādī, 21, 417
Āẕāḳī-i Baġdādī, 472, 716
Āẕāḳī Çelebi Baġdādī, 346
Āẕerī, 418, 582
Āẕerī Çelebi, 2, 37, 86, 92, 169, 189, 249, 406, 430, 529, 582, 694, 900, 955
Āẕerī Efendi, 349, 993
ʿAzīmī, 839
ʿAzīzī, 115, 150, 184, 296, 545, 669, 740, 821, 858, 872, 984
ʿAzīzī Beg, 90, 110, 115, 118, 126, 129, 150, 176, 178, 260, 284, 296, 317, 406, 407, 423, 533, 545, 575, 586, 636, 668, 740, 824, 865, 874, 920, 1009
ʿAzmī, 615, 706, 768, 781, 786, 795, 869, 886
ʿAzmī Beg, 116, 761, 801, 897, 1001
ʿAzmī Beg Gedūsī, 598
ʿAzmī Efendi, 416, 734, 818, 1021
ʿAzmī-zāde Muṣṭafa Çelebi, 481

B

Babaş Ebu'l-ʿacem, 6
Bahārī, 421, 564, 605, 749
Bahārīyü'l-ḳāḍī, 105, 433, 666, 1002
Baḥrī, 136, 983
Baḥrī-i Ṭamaşvarī, 22, 46, 48, 65, 136, 138, 213, 261, 417, 436, 493, 510, 576, 610, 624, 842, 921, 948, 961, 976, 983, 1006, 1017, 1026
Baḫşī Efendi, 602
Baḫşīyü'l-ḳāḍī, 90, 267, 727, 872, 877, 921
Bāḳī, 45, 54, 141, 243, 314, 348, 349, 450, 503, 506, 526, 527, 596, 677, 687, 716, 731, 766, 770, 771, 773, 782, 819, 935
Bāḳī Efendi, 11, 12, 18, 31, 45, 47, 54, 59, 78, 84, 94, 98, 103, 126, 130, 132, 133, 137, 138, 141, 175, 177, 210, 226, 231, 233, 242, 243, 256, 259, 273, 285, 286, 293, 299, 308, 312, 313, 315, 322, 326, 327, 348, 360, 362, 368, 383, 388, 391, 393, 394, 408, 409, 410, 411, 414, 415, 422, 426, 432, 447, 450, 457, 466,

469, 470, 471, 476, 479, 480, 484, 486, 487, 489, 491, 495, 498, 499, 502, 503, 505, 506, 509, 511, 524, 525, 526, 528, 535, 559, 577, 585, 596, 599, 606, 611, 625, 629, 631, 633, 635, 636, 643, 646, 648, 651, 659, 662, 667, 669, 673, 677, 679, 680, 683, 684, 685, 708, 709, 711, 714, 716, 719, 721, 731, 746, 765, 766, 769, 771, 773, 782, 787, 789, 791, 792, 797, 798, 808, 810, 814, 819, 822, 823, 824, 828, 831, 840, 843, 844, 846, 871, 872, 882, 885, 898, 904, 918, 928, 940, 942, 943, 947, 957, 959, 969, 971, 991, 993, 996, 1011, 1014, 1025, 1030, 1037, 1039
Balım Sulṭān, 569, 792
Baṣīrī-i Şarḳī, 21, 43, 185, 318, 337, 411, 447, 626, 743, 935
Bedīʿī, 121, 546
Bedrī, 720
Behişṭī, 17, 21, 29, 44, 45, 68, 133, 150, 247, 325, 350, 819
Behişṭī Efendi, 17, 36, 40, 41, 44, 62, 64, 68, 76, 84, 96, 107, 115, 124, 130, 131, 144, 148, 150, 160, 196, 354, 430, 434, 455, 458, 461, 482, 538, 604, 684, 686, 702, 710, 712, 749, 781, 800, 819, 853, 906, 989, 1040
Behişṭī-i Süleymān Beg-zāde, 148
Behlūl Ḥāfıẓ, 863
Belīġī, 264, 520, 855
Belīġī Efendi, 37, 196, 224, 510, 972
Beḳāyī, 968
Beḳāyī-i Ṭursun-zāde, 401
Beyānī, 266, 838, 875, 888, 924
Beyānī (?), 784
Beyānī-i Ḳasṭamonī, 217
Beyāżī, 60, 95, 130, 366, 386, 412, 451, 768, 776, 786, 807, 871, 941, 965
Beyāżī-i Edirnevī, 382, 383, 384, 540, 597, 712, 746, 1015
Bezmī, 16, 783, 784, 868
Bezmī-i Aʿmā, 16, 40, 60, 96, 122, 130, 166, 178, 193, 201, 244, 287, 298, 363, 365, 381, 382, 383, 385, 392, 425, 440, 475, 498, 513, 539, 546, 594, 597, 608, 611, 619, 632, 641, 692, 712, 747, 758, 768, 775, 776, 783, 794, 802, 806, 807, 813, 845, 846, 871, 883, 886, 896, 905, 919, 941, 965, 971, 979, 981, 1032, 1038
Bezmī -iʿAtīḳ, 274, 290
Bī-dārī-i ʿAcem, 506
Bī-maḫlaṣ, 153, 233, 341, 368, 382, 389, 428, 439, 445, 451, 603, 680, 813, 872, 933, 938, 956, 974
__, 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 12, 14, 22, 44, 46, 53, 55, 62, 63, 66, 80, 82, 85, 89, 92, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 124, 131, 135, 145, 148, 154, 157, 160, 168, 170, 173, 176, 177, 182, 186, 189, 196, 197, 199, 203, 207, 209, 210, 217, 221, 223, 225, 227, 233, 236, 237, 240, 244, 246, 250, 253, 263, 269, 272, 275, 290, 294, 295, 296, 309, 315, 316, 322, 332, 337, 338, 346, 350, 355, 360, 364, 369, 388, 389, 394, 398, 407, 415, 430, 431, 433, 435, 447, 479, 483, 484, 494, 507, 510, 514, 522, 532, 538, 553, 557, 558, 562, 563, 564, 565, 567, 570, 571, 576, 577, 582, 590, 596, 604, 605, 613, 615,

655, 657, 658, 659, 666, 676, 689, 691, 695, 698, 700, 707, 709, 710, 712, 713, 717, 725, 727, 728, 732, 735, 737, 744, 745, 777, 781, 789, 790, 793, 797, 802, 815, 822, 825, 833, 847, 852, 860, 874, 875, 882, 912, 914, 929, 951, 952, 959, 961, 966, 970, 974, 978, 986, 1007, 1009, 1018, 1020, 1023, 1034, 1036, 1040, 1041, 1042
Bisāṭī, 1014
Bisāṭī-i Semerḳandī, 195
Bustān-zāde Maḥdūm-ı Ḫālişī, 655
Bülbülī, 958

C
Cāhī Beg, 367, 888
Cāmī, 1, 44, 60, 188, 198, 281, 321, 367, 767, 1023
Cāmī-i Emīn, 533
Cāmī-i Mīrlivā, 431
Cāmiʿī, 107, 1009
Cāmiʿī-i Maġnisavī, 643
Cārī, 535
Cefāyīyü'l-ḳāḍī, 618
Celāl Beg, 109, 115, 270, 288, 338, 347, 425, 427, 439, 635, 637, 646, 714, 726, 836, 847, 997
Celālī, 164
Celālī Manastırī, 858
Celīlī, 25, 34, 36, 100, 103, 251, 387, 950, 1020
Celīlī-i Bursevī, 217, 404
Celīlī-i Celāl-zāde, 198, 301, 369
Cemālī, 13, 14, 49, 50, 63, 92, 114, 118, 120, 142, 145, 160, 194, 204, 205, 207, 226, 262, 315, 336, 414, 450, 455, 464, 510, 513, 531, 538, 567, 568, 582, 664, 665, 682, 695, 722, 724, 727, 735, 744, 816, 817, 821, 878, 940, 951, 960, 964, 994, 1007
Cemālī Çelebi, 12, 13, 49, 63, 76, 78, 79, 92, 104, 112, 114, 117, 118, 136, 145, 157, 160, 162, 168, 170, 171, 173, 180, 194, 200, 204, 207, 217, 223, 226, 262, 263, 268, 269, 274, 285, 291, 294, 297, 304, 311, 314, 315, 336, 340, 345, 349, 361, 375, 414, 415, 431, 434, 437, 450, 455, 466, 469, 472, 480, 485, 490, 497, 507, 510, 511, 513, 518, 531, 532, 538, 542, 543, 545, 559, 567, 568, 582, 587, 614, 633, 651, 653, 655, 657, 664, 676, 682, 683, 684, 685, 686, 695, 705, 722, 724, 726, 729, 733, 735, 736, 744, 745, 756, 762, 770, 777, 789, 792, 795, 812, 816, 821, 828, 835, 852, 858, 871, 877, 878, 890, 919, 943, 954, 962, 974, 988, 992, 994, 1007, 1019, 1024, 1034
Cemālī-i Germiyānī, 906, 917, 940, 956, 983
Cemālī-i Ḳadīm, 16
Cenābī, 179, 756
Cenābī Beg, 924
Ceẕbī, 783, 785, 896, 941
Cevānī, 97
Cevānīyü'l-ḳāḍī, 628
Cevānī-i ḳāḍī-zāde, 79
Cevherīyü'l-ḳāḍī, 124, 461, 506
Cevrī, 729, 849, 856
Cevrī-i Stanbulī, 131, 187, 220, 227, 396, 404, 491, 496, 670, 672, 721, 729, 750, 759, 760, 827, 836, 849, 850, 889, 915, 929, 975

Cinānī, 24, 65, 342, 443, 519, 576, 694, 735
Cinānī-i Aḫ-ı ʿİẕārī, 302
Cinānī-i Bursevī, 24, 33, 35, 37, 48, 65, 126, 133, 145, 170, 178, 189, 206, 210, 242, 245, 270, 276, 291, 298, 323, 329, 341, 349, 360, 391, 400, 402, 423, 427, 436, 443, 469, 479, 490, 506, 512, 519, 531, 532, 542, 569, 576, 606, 613, 648, 649, 694, 735, 746, 794, 815, 831, 833, 835, 837, 851, 853, 858, 861, 879, 881, 889, 892, 900, 909, 912, 931, 945, 981, 1033
Cinānī Paşa, 666
Cinānī-i Semendire, 309
Cündī ʿAli Çelebi, 134
Cünūnī, 393
Cüzʾī Efendi, 255, 800, 902
Cūşī, 104
Cūyī, 153

Ç
Çākerī, 888
Çākerī-i Mīrlivā, 743, 902, 983
Çeşmī, 41, 444
Çeşmī-i Bursevī, 536

D
Dāʿī, 54, 109, 714, 843, 874
Dānişī, 157, 345, 402, 583, 906, 992
Dānişī-i Edirnevī, 342
Dānişīyü'l-ḳāḍī, 500, 884
Dānişī-i Stanbulī, 143
Deli Zeynī, 137, 279
Demʿī, 197, 952, 1037
Derviş Cünūnī, 390
Dervişü'l-ḳāḍī, 222
Derviş Enīsī, 496
Derviş Ḥāletī, 719
Derviş Ḥamdī, 457
Derviş Ḳudsī, 594
Derviş Meşrebī, 47
Derviş ʿÖmrī, 292, 590, 753
Derviş Paşa, 91, 97, 98, 104, 125, 144, 164, 201, 224, 244, 287, 331, 340, 362, 364, 383, 385, 425, 440, 458, 489, 540, 548, 553, 578, 608, 616, 619, 648, 674, 691, 719, 740, 746, 794, 801, 813, 827, 842, 846, 886, 896, 980, 997, 1038
Derviş Remīmī, 96
Derviş Remīmī (?), 777
Derviş Ṣāfī, 400
Derviş Semāʿī, 174, 205, 310, 791, 826, 957, 971
Derviş Semtī, 561
Derviş Ṣunʿī, 568
Derūnī, 43, 88, 148, 185, 258, 601, 621, 626, 976
Derūnī-i İznīḳī, 319, 534, 565
Devāmī, 368, 723
Dilīrī, 455
Dostī, 603
Duʿāyī-i Bursevī, 601
Dürrī, 3, 14, 77, 221, 275, 341, 495, 547, 559, 570, 630, 778, 856, 882
Dürrī-i Baḥrī-zāde, 78, 221, 273, 327, 390, 532, 816
Dürrī Çelebi, 12, 191, 538, 605, 646, 702, 754, 755, 757, 781, 791, 795, 844, 881, 975
Dürrī Çelebiyü'l-kātib, 213, 685, 851, 882, 912
Dürrī Efendi, 3, 14, 16, 49, 66, 91, 109, 110, 157, 161, 188, 206, 208, 224, 238, 241, 243, 247, 253, 257, 312, 316, 341, 342, 347, 363, 366,

387, 392, 393, 412, 426, 442, 444, 475, 476, 478, 481, 491, 501, 503, 505, 508, 513, 528, 531, 539, 547, 549, 553, 570, 602, 608, 609, 629, 641, 645, 655, 667, 670, 678, 680, 681, 695, 737, 767, 768, 769, 771, 774, 775, 799, 800, 806, 807, 809, 885, 923, 927, 929, 990, 993
Dürrîyü'l-ḳāḍî, 659
Dürrîyü'l-kātib, 272, 273, 279, 293, 301, 307, 325, 431, 439, 464, 468, 495, 525, 580, 620, 633, 706, 710, 727, 751, 793, 824, 826, 909, 953, 961, 1018, 1039
Dürrî Ḥasan Paşa, 14, 66, 160, 161, 252, 417, 501
Dürrî-i Köstendilî, 168, 720, 958, 1033
Dürrî-i Üskübî, 625

E
Ebu'l Feth Sulṭān Meḥmed, 653
Ebu'l-Feth Sulṭān Selîm, 277
Ebu'l-Feth Şāh Selîm, 283
Ebu's-suʿūd Efendi, 10, 11, 258, 532, 688
Edāyî, 386, 718
Edāyî-i Amasyevî, 816
Edāyî-i Stanbulî, 271, 949
Edhem, 8
Ehlî, 603, 811
Ehlîyü'l-ḳāḍî, 204, 398
Ehlî-i Şîrāzî, 9
Ehlî-i Ṭayyib-zāde, 55, 285, 529, 996
Eşîrî, 344
Eşîrî-i Baġdādî, 338, 346
Emānî, 554, 891
Emānî Çelebi, 520
Emānî-i Rusçuḳî, 648, 688
Emînî, 366, 387, 868, 950
Emînî-i Emîr-zāde, 479
Emînî-i Ġulām-ı Şāhî, 906
Emîr Çelebi, 920
Emîrî, 14, 85, 121, 355, 363, 719, 736, 820
Emîrî-i Seyyid, 14
Emnî Paşa, 206, 732, 786
Emrî, 11, 46, 47, 62, 85, 106, 120, 140, 147, 149, 159, 194, 204, 225, 319, 335, 357, 454, 566, 586, 613, 628, 679, 731, 753, 779, 977
Emrî Çelebi, 11, 13, 24, 29, 45, 46, 62, 75, 85, 86, 104, 106, 120, 139, 147, 149, 151, 156, 159, 168, 176, 181, 194, 204, 213, 272, 281, 282, 284, 287, 294, 295, 303, 318, 319, 332, 334, 340, 354, 370, 372, 396, 408, 438, 441, 445, 447, 450, 454, 457, 465, 482, 496, 510, 558, 561, 562, 564, 566, 576, 585, 591, 607, 613, 626, 629, 646, 651, 679, 685, 689, 690, 698, 702, 704, 708, 716, 731, 733, 753, 756, 758, 765, 772, 779, 780, 789, 808, 816, 818, 827, 876, 883, 895, 902, 924, 942, 960, 977, 988, 993, 999, 1004, 1012, 1025, 1039
Emrî-i Edirnevî, 398, 688, 750, 861
Enîsî, 458
Enverî, 31, 123, 128, 140, 164, 176, 183, 256, 275, 492, 627, 748, 754, 770, 914, 951, 953, 989, 1013
Esʿad Efendi, 453, 766, 770
Esîrî, 48, 687
Ezherî, 428, 531
Ez-hümāyūn-nāme, 218, 396, 618

F
Faḫrî, 197, 419, 627, 1020
Faḫrî-i Bursevî, 199

Faḫrī Çelebi, 575
Fakīrī, 123, 392, 516, 548, 624, 713, 730, 893, 1004, 1026, 1027
Fānī, 154, 179, 696
Fārisī-i Muṣṭafa Çelebi, 251
Faṣīḥī, 62
Faṣīḥī Beg, 62, 491, 536, 593, 900
Fażlī, 229, 772, 925, 982, 989
Fażlī-i Baġdādī, 47
Fażlī Çelebi, 774
Fāyiżī, 561, 763, 875
Fāyiżī Çelebi, 420, 946, 1009, 1023
Fāyiżī-i Ḳāf-zāde, 26, 193, 212, 215, 379, 882, 899, 1041
Fāyiżī-i Ḳınalı-zāde, 952
Fedāyī, 741, 825, 922
Fedāyī Beg, 121, 587, 591, 608, 741, 888, 917, 940, 1005, 1038
Fehmī, 59, 129, 155, 360, 371, 389, 416, 418, 499, 524, 537, 543, 746, 770, 780, 798, 979, 1032, 1038
Fehmīyü'l-ḳāḍī, 332, 449, 561, 740
Fehmī-i Ḳınalı-zāde, 59, 575
Fehmī-i Pīrī Paşa-zāde, 921
Fenāyī, 76, 443, 517
Ferāġī, 630
Ferdī-i Stanbulī, 892
Ferīdī, 718, 726, 778
Ferīdī Çelebi, 225, 226, 692, 736
Ferruḫī, 104, 550, 697
Ferruḫī-i Ḳasṭamonī, 79, 1013
Fevrī, 164, 221, 227, 397, 422, 649, 703, 718, 895, 902, 932, 955, 977, 1022
Fevrī Efendi, 29, 36, 45, 54, 60, 94, 108, 112, 114, 115, 130, 140, 145, 160, 171, 181, 191, 195, 233, 237, 256, 257, 262, 303, 309, 327, 335, 340, 362, 387, 410, 416, 444, 476, 500, 503, 505, 507, 512, 526, 533, 539, 541, 587, 607, 646, 647, 674, 689, 700, 712, 718, 723, 729, 748, 778, 808, 828, 860, 866, 870, 885, 886, 895, 902, 904, 943, 950, 952, 953, 954, 960, 962, 989, 1004, 1008, 1026, 1036
Fevzī Çelebi, 15, 64, 100, 223, 236, 473, 810, 867, 894
Fevzī Efendi, 77
Fevzīyü'l-kātib, 300, 301, 467, 827
Feyżī, 66, 91, 118, 180, 404, 565, 567, 614, 643, 670, 759, 801, 821, 874, 935
Feyżī Beg, 40, 68, 91, 205, 206, 223, 341, 390, 406, 525, 572, 675, 704, 736, 759, 762, 833, 917, 1001
Feyżī Çelebi, 496
Feyżī-i Kefevī, 565, 822
Feyżī-i Ṭursun-zāde, 582
Fezāyī, 645
Fezāyīyü'l-ḳāḍī, 97, 190, 853
Fiġānī, 164, 405, 571, 965
Fiġānī Çelebi, 161, 206, 303, 346, 349, 370, 381, 388, 389, 529, 612, 713, 756, 876, 888, 893, 929, 953
Fikrī, 290
Fikrī-i Māşī-zāde, 303
Firāḳī, 196, 490, 516, 547, 641, 650, 651, 699, 904, 970, 974, 982, 997
Firāḳīyü'l-vāʿiẓ, 30, 938
Firdevsī, 35, 102, 153, 179, 219, 227, 254, 283, 508, 925, 944, 1023, 1028, 1040
Fīrūzī, 689, 985
Furūġī, 84, 246, 306, 313, 526, 596, 923, 930
Furūġī-i Bursevī, 126, 242, 465, 820
Furūġīyü'l-ḳāḍī, 451

Furūġī-i Küçek, 254
Futūḥī, 332, 539
Fużūlī, 10, 17, 18, 19, 23, 25, 28, 32, 34, 36, 45, 47, 82, 90, 95, 102, 106, 120, 128, 137, 142, 143, 145, 146, 163, 164, 176, 180, 185, 195, 197, 229, 250, 253, 279, 288, 316, 319, 337, 357, 360, 397, 412, 427, 455, 494, 509, 518, 523, 549, 552, 561, 569, 582, 590, 594, 609, 643, 645, 667, 669, 670, 692, 732, 740, 761, 762, 771, 778, 797, 811, 828, 834, 841, 851, 864, 906, 917, 921, 923, 924, 927, 936, 942, 977, 982, 999, 1002, 1012, 1016, 1028, 1041
Fużūlī-i Baġdādī, 89, 90, 168, 190, 194, 198, 227, 267, 271, 284, 288, 322, 329, 361, 371, 372, 468, 509, 518, 522, 706, 707, 728, 766, 802, 826, 851, 908, 948, 951, 997, 1017, 1024, 1033
Füsūnī, 949
Füsūnī-i Saruḫānī, 688

G
Ġarībī, 964
Ġarībī-i Vardarī, 112
Ġaybī, 982
Ġayretī-i Nesl-i Evlam Paşa, 825
Ġazālī, 560
Ġazālī Deli Birāder, 625, 743
Ġazāyī Ḫān, 100, 471, 540, 775, 805
Ġāzī Giray Ḫān, 125, 331, 489, 718, 799, 842
Ġāzī Ḫān, 842
Ġāzī Sulṭān Murād-ı Evvel, 769
Gedāyī, 165, 690, 879, 1036
Gedāyī-i Şarḳī, 271, 544
Güftī-i Edirnevī, 975
Gül-zārī, 958
Gümānī, 636, 901, 931
Günāhī, 197, 609
Günāhī-iVardarī, 604, 777
Güvāhī, 686, 732
Ġınāyī, 174, 477, 530, 798, 928, 1007
Ġınāyīyü'l-kātib, 104
Ġınāyī-i Köstendilī, 9
Ġıyāṣ, 7, 9
Ġıyāṣī, 639
Ġubārī, 392, 397, 447
Ġubārī Efendi, 347, 748
Ġulāmī, 8
Ġurbetī, 7

H
Ḥabībī-i Şarḳī, 321
Ḫᵛāce Āṣāfī, 276, 280, 308, 314
Ḫᵛāce Efendi, 454, 489, 822, 959, 1002
Ḫᵛāce Ḥāfıẓ, 223, 230, 321, 952, 968, 970, 971, 985
Ḫᵛāce-zāde, 705
Ḫᵛāce-zāde Meḥmed Efendi, 410
Ḫᵛācū-yı Kirmānī, 310
Ḥācī Derviş, 842
Ḥācī Derviş-i Mostarī, 48, 486, 562
Ḥācī Maḥmūd, 775
Ḥācī Rūşen-i Mostarī, 331
Ḥācī Şafī, 469
Ḥācī Vīzevī, 257
Ḫadengī, 384, 474, 941
Ḫadengī Çelebi, 416
Ḫadengī-i Stanbulī, 161
Hādī, 687, 877, 927, 928
Ḥadīdī, 246, 494, 644, 688, 870, 963, 1007
Ḥāfıẓ, 187, 347, 374, 517, 730
Ḥāfıẓ Aḥmed Paşa, 222, 361, 1017
Ḥāfıẓü'l-ʿAcem, 459
Ḥāfıẓ-ı Ḳonevī, 268

Ḥāfiẓ-ı Sirozī, 844
Ḫāḳānī, 71, 119
Ḫāḳānī Beg, 70, 74, 75, 163, 230, 266, 291, 323, 358, 504, 876, 877, 886, 891, 908, 949, 971
Ḫākī, 224, 629, 686, 938, 1009
Ḫākī-i Baġdādī, 605
Ḫākī-i Belġradī, 286, 407
Ḫākī-i Üskübī, 659
Ḥaḳīḳī, 747
Ḥaḳḳī-i Edirnevī, 146
Ḥaḳīḳī-i Stanbulī, 127
Ḥakīm ʿAṭā, 111, 152, 271, 275, 328, 461, 641, 871, 932, 944, 1019, 1022
Ḥakīm Ḫāḳānī, 119
Ḥāletī, 16, 43, 44, 61, 73, 89, 99, 119, 140, 141, 163, 191, 213, 225, 292, 333, 342, 356, 357, 362, 363, 464, 481, 557, 563, 578, 590, 614, 668, 698, 723, 728, 734, 758, 825, 836, 867, 939, 957, 968, 1034
Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde, 16, 17, 18, 33, 43, 56, 61, 65, 72, 81, 85, 89, 99, 103, 114, 116, 119, 129, 140, 163, 167, 169, 172, 183, 186, 191, 195, 202, 207, 209, 215, 225, 227, 229, 237, 247, 259, 274, 281, 286, 292, 295, 305, 306, 318, 320, 332, 334, 354, 356, 362, 365, 389, 392, 410, 430, 432, 435, 436, 441, 442, 445, 449, 456, 464, 481, 488, 502, 507, 509, 511, 512, 516, 518, 519, 524, 549, 557, 560, 563, 578, 590, 594, 599, 608, 614, 624, 629, 636, 647, 656, 661, 662, 668, 675, 686, 693, 698, 718, 726, 727, 728, 729, 733, 734, 749, 757, 763, 777, 778, 785, 789, 791, 803, 814, 818, 821, 825, 831, 834, 836, 840, 841, 855, 863, 864, 873, 876, 894, 901, 905, 906, 910, 915, 920, 939, 947, 952, 955, 968, 970, 988, 995, 1010, 1022, 1024, 1027, 1031, 1032, 1034, 1038, 1041
Ḥāletī Efendi, 802
Ḥāletiyü'l-ḳāḍī, 31, 516
Ḥāletī-i Nesl-i Gülşenī, 64, 86, 207, 251, 289, 547, 813, 848, 1014
Ḫālī, 44, 795
Ḫāliṣ Beg, 678, 774
Ḫālişī, 3, 23, 32, 419, 453, 825, 860, 947, 1003
Ḫālişī Beg, 32, 36, 46, 55, 64, 78, 99, 129, 143, 152, 189, 205, 239, 259, 281, 294, 297, 342, 379, 422, 452, 462, 466, 514, 618, 648, 692, 699, 720, 791, 825, 839, 841, 856, 867, 915, 947, 1003, 1010, 1017, 1040
Ḫālişī-i Bustān-zāde, 803
Ḫālişī-i Maḫdūm-ı Bustān-zāde, 143, 655
Ḫalīfe, 288, 599, 713
Ḫalīlī, 152, 189, 212, 230, 459, 510, 647, 686, 945
Ḫalīlī-i Diyarbekrī, 346, 422
Ḫalīlī-i Üskübī, 295, 1026
Ḫalīlī-i Zerd, 86
Ḥalīmī Aḫī Efendi, 735
Ḥalīmī Aḫī-zāde, 334, 735, 1000
Ḥalīmī Ḫᵛāce-i Sulṭān Selīm, 81, 944
Ḥalīmī Ḫᵛāce-i Sulṭān Selīm-i Evvel, 480
Ḥamdī, 315, 474, 484
Ḥamdī Ḥasan Beg-zāde, 432, 487
Ḥamdī Paşa Ḥasan Beg-zāde, 1036
Ḥamdī-i Tirevī, 441
Ḥamdī-i Ḳasṭamonī, 621
Ḥamīdī, 600, 1020

Ḫān Aḥmed, 138, 169, 340, 782
Ḫān Aḥmed-i Geylānī, 928
Ḫandī-i Belġradī, 557
Ḥarīmī, 43, 166, 384, 388, 783, 784, 912, 966
Ḥarīrī, 40, 65, 83, 113, 129, 146, 251, 325, 383, 517, 619, 652, 696, 844, 881, 913, 915, 923, 937, 942
Ḥarīrī-i Bursevī, 623
Ḥasan, 9, 231, 985
Ḥasan Çelebi, 58, 155, 549, 805, 891
Ḥasan Çelebi Āḫī-zāde, 537, 821, 982
Ḥasan Çelebi Aşçı-zāde Gelibolī, 393
Ḥasan Çelebiyü'l-müderris, 151
Ḥasan Çelebi Ḳınalı, 58
Ḥasan Çelebi Ḳınalı-zāde, 158, 199, 569, 662, 666, 893, 926
Ḥasan Çelebi Sirozī, 463, 537, 833
Ḥasanü'd-defterī, 759
Ḥasan Paşa bin Meḥmed Paşa, 898
Ḥasānī, 473
Ḥāṣılī, 1006
Ḥāṣılī-i Vardarī, 257, 261, 263, 338, 346, 476, 517, 531, 990, 1006
Ḥasībī Rüstem Paşa-zāde, 85, 475, 532, 561, 606, 613, 683
Hāşimī, 58, 68, 129, 165, 171, 201, 207, 273, 332, 338, 365, 386, 421, 530, 602, 709, 775, 786, 794, 802, 821, 863, 981
Hāşimī-i Bursevī, 62, 208, 847
Ḫātemī, 110, 385, 528, 732, 782, 784, 887, 944, 960, 965, 978, 1025
Ḫātemī Beg, 112, 134, 194, 201, 226, 257, 260, 271, 289, 308, 318, 364, 365, 381, 383, 391, 398, 425, 446, 451, 459, 551, 597, 608, 611, 619, 670, 711, 732, 734, 746, 768, 782, 798, 799, 806, 807, 813, 847, 874, 882, 884, 887, 903, 911, 919, 941, 965, 993, 1038
Ḫātemī-i Mü'eyyid-zāde, 537, 631
Ḫāṭī, 342
Hātifī, 5, 128, 187, 296, 811, 991, 1040
Hātifīyü'l-ḳāḍī, 590
Hġtifī-i Nigde, 799
Hġtifī-i Piriştine, 561
Ḫatmī-i Caʿfer Paşa-zāde, 177
Ḫatmī-i Mīrlivā, 140
Ḫāverī, 30, 842, 991
Ḫāverī Efendi, 159, 335, 1002
Ḫayālī, 1, 18, 19, 21, 23, 28, 29, 31, 82, 118, 162, 188, 320, 351, 358, 360, 428, 454, 478, 493, 521, 534, 600, 603, 689, 748, 860, 973, 989
Ḫayālī Beg, 46, 79, 82, 90, 106, 111, 130, 160, 188, 214, 216, 224, 225, 228, 240, 256, 298, 302, 306, 307, 309, 311, 316, 320, 353, 368, 369, 370, 379, 384, 387, 391, 399, 405, 414, 433, 434, 436, 443, 454, 457, 459, 464, 467, 478, 480, 491, 493, 494, 504, 505, 514, 524, 535, 541, 544, 550, 599, 600, 603, 607, 609, 612, 623, 624, 626, 629, 630, 631, 644, 651, 657, 665, 667, 691, 695, 699, 701, 708, 711, 714, 716, 732, 747, 752, 754, 755, 756, 770, 787, 790, 832, 842, 860, 863, 864, 876, 892, 895, 906, 920, 924, 944, 953, 955, 959, 964, 973, 989, 1004, 1039, 1042
Ḫayālī ve Yetīm, 451
Ḥaydārī, 321
Ḥaydārī-i Stanbulī, 256
Hāyirī-i Kerbelāyī, 138

Ḥayretī, 128, 175, 311, 339, 428, 457, 670, 774, 895, 950, 986
Ḥayretī Beg, 11, 15, 37, 102, 106, 124, 125, 127, 147, 151, 174, 190, 196, 206, 217, 223, 224, 236, 245, 255, 262, 266, 284, 288, 300, 301, 302, 307, 312, 317, 339, 350, 354, 396, 406, 429, 436, 457, 458, 459, 466, 488, 522, 569, 614, 656, 668, 696, 701, 848, 862, 863, 869, 878, 892, 895, 897, 948, 950, 969, 986, 989, 999, 1002, 1004, 1020, 1030
Ḫazānī, 490, 1036
Ḥażret-i Mevlānā, 306
Helākī, 628, 673, 695, 931, 956, 985, 1028
Helākīyü'l-ḳāḍī, 837
Hem-demī, 543
Hezārī, 826, 854
Ḫıfẓī-i Edirnevī, 685
Ḫıfẓī-i Stanbulī, 39, 527, 990
Ḫızır Beg Çelebi, 595, 630, 743, 932, 976
Hicrī, 179, 195, 229, 427, 494, 509, 630, 652, 855
Hicrī Ḳaraçelebi, 355
Hidāyet Çelebi, 487
Hilālī, 34, 153, 219, 235, 250, 277, 359, 631, 855, 888, 899, 935, 937
Hilālī-i Bursevī, 1002, 1018
Hilālīyü'l-ʿAcem, 840
Hilālī-i Stanbulī, 968
Hilālī-i Ḳazzāz, 145, 769
Himmetī, 941, 981
Ḥilmī, 244, 357, 375, 396, 498, 529, 540, 756, 971
Ḥilmī-i Vaḥyī-zāde, 341, 555
Ḫişālī, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 37, 38, 39, 40, 41, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 57, 58, 67, 68, 69, 70, 72, 73, 74, 78, 79, 80, 81, 83, 84, 87, 88, 89, 90, 93, 94, 95, 96, 97, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 107, 108, 109, 110, 112, 113, 114, 116, 118, 119, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 130, 131, 133, 134, 135, 136, 137, 139, 140, 144, 147, 152, 154, 155, 157, 158, 159, 161, 162, 164, 165, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 177, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 206, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 225, 226, 229, 230, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 246, 247, 248, 249, 251, 252, 253, 254, 255, 257, 258, 259, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 289, 291, 292, 293, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 305, 306, 307, 308, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 320, 321, 322, 323, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 334, 337, 340, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 350, 352, 353, 356, 357, 358, 359, 361, 362, 363, 364, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 386, 387, 389, 390, 391, 392, 393, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404,

405, 406, 407, 408, 409, 410, 411,
412, 413, 414, 415, 417, 418, 419,
420, 421, 422, 424, 425, 426, 427,
428, 429, 431, 432, 433, 434, 435,
436, 437, 438, 439, 440, 441, 442,
444, 445, 446, 447, 448, 449, 451,
452, 455, 456, 458, 459, 460, 461,
462, 463, 464, 465, 466, 467, 468,
469, 470, 471, 472, 473, 474, 475,
476, 477, 478, 479, 480, 481, 482,
483, 484, 485, 486, 487, 488, 489,
490, 491, 492, 493, 494, 495, 496,
497, 498, 499, 500, 501, 502, 503,
504, 505, 507, 508, 509, 510, 511,
512, 514, 515, 517, 518, 520, 521,
522, 523, 524, 525, 526, 527, 528,
529, 533, 534, 535, 536, 537, 538,
540, 541, 542, 543, 544, 545, 546,
547, 548, 549, 550, 551, 552, 553,
554, 555, 556, 557, 558, 559, 560,
561, 562, 563, 564, 570, 571, 573,
574, 575, 579, 580, 581, 583, 584,
587, 588, 589, 591, 592, 593, 594,
595, 596, 597, 598, 599, 600, 601,
602, 603, 604, 605, 607, 608, 609,
610, 611, 612, 614, 616, 617, 618,
619, 620, 621, 622, 623, 624, 625,
627, 628, 630, 631, 632, 633, 634,
635, 636, 637, 638, 639, 640, 641,
642, 643, 644, 645, 646, 647, 648,
649, 650, 651, 652, 653, 654, 655,
656, 657, 658, 659, 660, 661, 662,
663, 664, 665, 667, 668, 670, 671,
672, 673, 674, 675, 676, 678, 679,
680, 681, 682, 683, 684, 685, 686,
687, 688, 689, 690, 692, 693, 694,
696, 697, 698, 699, 700, 701, 702,
703, 704, 705, 706, 707, 708, 709,
710, 711, 712, 713, 714, 715, 717,
718, 719, 720, 721, 722, 723, 724,
725, 726, 727, 728, 729, 730, 733,
736, 737, 738, 739, 740, 741, 742,
744, 746, 747, 748, 749, 750, 751,
752, 753, 754, 755, 757, 758, 759,
760, 761, 762, 763, 764, 765, 766,
767, 768, 769, 771, 773, 774, 775,
776, 777, 778, 779, 781, 786, 787,
788, 789, 790, 791, 792, 793, 794,
795, 796, 797, 798, 799, 800, 801,
802, 803, 804, 805, 806, 807, 808,
809, 810, 811, 812, 813, 814, 817,
818, 820, 821, 822, 823, 824, 825,
826, 827, 828, 829, 830, 831, 832,
833, 834, 835, 836, 837, 838, 839,
840, 841, 842, 843, 844, 845, 846,
847, 848, 849, 850, 851, 852, 853,
854, 855, 856, 857, 859, 860, 862,
863, 864, 865, 866, 867, 868, 869,
870, 871, 872, 873, 874, 875, 876,
877, 878, 879, 881, 883, 884, 885,
887, 888, 889, 890, 891, 893, 894,
895, 896, 897, 898, 899, 901, 902,
903, 904, 905, 906, 907, 908, 909,
910, 911, 913, 914, 915, 916, 917,
918, 919, 920, 921, 922, 923, 924,
925, 926, 928, 929, 930, 931, 932,
933, 934, 937, 939, 940, 941, 942,
943, 944, 945, 946, 947, 948, 949,
951, 953, 954, 955, 956, 957, 958,
959, 960, 961, 962, 964, 966, 967,
968, 969, 970, 971, 972, 973, 974,
975, 976, 977, 978, 979, 980, 981,
982, 983, 984, 986, 987, 988, 990,
991, 992, 993, 994, 995, 996, 997,
998, 999, 1000, 1001, 1003, 1004,
1005, 1006, 1008, 1009, 1010,
1011, 1012, 1013, 1014, 1015,
1016, 1017, 1018, 1019, 1021,

1022, 1023, 1024, 1026, 1028, 1029, 1031, 1032, 1033, 1035, 1036, 1037, 1038, 1039, 1040, 1041
Ḫiṭābī, 534
Ḫudāyī, 111, 130, 330, 948
Ḫudāyī-i Aḫī-zāde, 815
Ḫudāyī Beg, 363
Ḫudāyī Çelebi, 860, 866
Ḫudāyī Efendi, 835, 846, 954
Ḫudāyī-i maḫdūm-ı ʿAḫī-zāde, 355
Ḫuffī, 428, 535, 592, 596, 612, 1022
Ḫuffī-i Edirnevī, 58, 77, 205, 214, 217, 251, 452, 560, 592, 718, 771
Ḫulḳī, 598, 878
Ḫulḳī-i Tirevī, 218, 757, 970
Ḫulūṣī, 96, 613, 930
Ḫumārī, 69
Ḫużūrī, 167
Ḫużūriyü'l-ḳāḍī, 48, 615
Ḫurremī, 63, 238, 306, 339, 412, 516, 530
Ḫurremī-i Baġdādī, 305, 309, 340, 353, 490, 880
Ḫusrev Beg, 151, 173, 186, 260, 388, 395, 419, 477, 479, 654, 675, 711, 722, 825, 868, 967
Ḫuşūʿī Beg, 134, 393, 420, 467, 475, 602, 659, 672, 693, 757, 829, 853, 898
Ḫuşūʿī Çelebi, 226, 362, 387, 452, 574, 733
Ḥükmī, 511
Ḥükmī Efendi, 858, 998
Ḥükmī-i Gelibolī, 206, 820
Ḥükmī Ḥasan Efendi, 423
Ḥüsāmī, 167, 474
Ḥüsāmī-i Serāyī, 262
Ḥüseyin Efendi Kefevī, 268, 399, 576, 682, 1035
Ḥüseyin Paşa Canpoladī, 800
Ḥüseynī, 134, 158, 254, 515, 599, 939, 970, 1009, 1016, 1024
Hüdāyī, 130, 353, 427, 625, 1023, 1039
Hüdāyī Çelebi, 360, 361
Hüdāyī Efendi, 129, 177, 232, 354, 386
Hüdāyī-i Maḫdūm-ı Aḫī-zāde, 15
Hüdāyī Maḥmūd Efendi, 668
Hüdāyī-i Püser-i Aḫī-zāde, 655
Hüdāyī-i Stanbulī, 493

I
ʿIṭrī, 809

İ
İbni Kemāl Paşa, 20, 108, 136, 281, 317, 334, 360, 368, 387, 390, 440, 441, 483, 487, 492, 585, 601, 663, 698, 719, 754, 786, 839, 935, 936, 945, 1026
İbrāhīm, 111
İbrāhīm Çelebi Kātib-i Yeñiçeriyān, 579, 661
İbrāhīm Çelebi Rūznāmçe, 759
İbrāhīm Kātib-i Yeñiçeriyān-ı Budin, 693
İbrāhīm Paşa, 31, 623, 796, 1007
ʿİffetī-i Ebe-zāde, 440
İlāhī, 121, 417, 619, 784, 859, 920
ʿİlmī, 24, 120, 183, 208, 260, 347, 427, 558, 624, 691, 839, 854, 871, 875
ʿİlmī-i Baġdādī, 117, 737, 872
ʿİlmī Dede, 77, 195, 778, 865
ʿİlmī-i Edirnevī, 120, 536, 593, 594, 728, 1007
İnsān-ı Kāmil, 441, 784, 986
ʿİsā Efendi, 295
ʿİsā Efendiyü'l-müftī, 835

İsḥaḳ, 446, 460, 591, 656, 681, 940
İsḥaḳ Çelebi, 673, 893
İsḥaḳ Efendi, 37, 41, 43, 224, 250, 368, 447, 494, 505, 508, 533, 640, 653, 656, 663, 680, 737, 769, 787, 870, 904, 940, 947, 1026
İsḥaḳ-ı Üskübī, 33, 101, 107, 271, 329, 392, 402, 446, 618, 625, 705, 730, 753, 832, 850, 910, 949, 984, 1012
İslāmī, 200
ʿİṣmetī, 70, 120, 157, 615
ʿİṣmetī Efendi, 445, 569
ʿİṣmetīyü'l-ḳāḍī, 3, 19, 48, 70, 80, 86, 120, 133, 134, 157, 172, 203, 213, 215, 259, 315, 330, 371, 377, 398, 404, 405, 429, 430, 502, 522, 523, 544, 557, 564, 615, 619, 622, 659, 693, 714, 721, 740, 757, 764, 767, 790, 803, 805, 834, 882, 949, 962, 983, 1010, 1015, 1027, 1031, 1037
ʿİṣmetīyü'l-kātib, 300
ʿİşretī, 677, 727
ʿİşretī-i Yeñiḥiṣārī, 330, 519, 621, 833
ʿİẕārī, 316, 461, 639, 672, 804, 954, 1027
ʿİẕārī Çelebi, 84, 156, 173, 448, 517, 539, 554, 704, 736, 770, 799, 884, 992, 1029
ʿİẕārī-i Edirnevī, 84
ʿİẕārī Efendi, 325, 537
ʿİẕārī-i Zigetvarī, 84, 832
ʿİzzetī, 528, 699, 868

K

Ḳabūlī, 90, 288, 320, 698, 873, 976
Ḳabūlī Efendi, 6, 133, 243, 287, 305, 375, 411, 418, 437, 467, 492, 501, 527, 606, 638, 649, 660, 661, 665, 713, 795, 822, 830, 846, 854, 886, 984, 1010
Ḳabūlī-i Sirozī, 566
Ḳadīmī, 6
Ḳādirī, 219, 634, 639, 955
Ḳādirī Efendi, 20, 186, 310, 620, 986
Ḳadrī, 1038
Ḳadrī Efendi, 75, 296, 498, 534, 541, 585
Ḳadrī-i Suʿūdī-zāde, 358, 742
Ḳāḍī, 31, 548
Ḳāḍī Muṣṭafā Çelebi, 66
Ḳalender, 208, 697, 780
Kāmī, 7, 234, 358, 365, 386, 585, 620, 635, 798, 1012
Kāmī Çelebi, 1026
Kāmī-i Edirnevī, 168, 1035
Kāmī Efendi, 868
Kāmīyü'l-ḳāḍī, 532
Kāmilī, 41, 88, 89, 411
Kānī Çelebi, 89, 201, 363, 365, 384, 451, 594, 807, 823, 888, 966
Kānī-i Yeñiçeri, 166
Ḳānīʿī, 583, 904
Ḳānīʿī-i Ḳasṭamonī, 618
Ḳara Faẓlī, 85, 594, 669, 711, 748, 886, 925, 961, 989
Ḳara Faẓlī Çelebi, 358, 729, 754, 755
Ḳara Nişāncı Paşa, 898
Ḳara Ḳāḍī Çelebi, 497
Ḳarārī, 111
Ḳāsım Paşa, 19, 40, 78, 83, 159, 174, 214, 217, 220, 256, 313, 323, 409, 481, 495, 508, 515, 522, 525, 555, 565, 586, 592, 642, 662, 667, 678, 683, 714, 791, 819, 865, 869, 910, 912, 934, 968, 973, 980
Ḳāsımī, 526
Kāsib, 97

Ḳaya Beg, 483
Kātib, 180
Kātibī, 39, 658, 913
Kātibīyü'l-ʿAcem, 4, 253, 269, 279, 280, 1036
Kātibīyü'l-kātib, 248
Kġtibī-i Ġalaṭavī, 225, 607, 823, 920
Kelāmī, 203
Kelāmī-i Baġdādī, 880
Kelāmī Dede, 773
Kemāl, 543
Kemāl-i Ḫocendī, 115, 232, 237, 255, 308, 985
Kemāl Paşa, 745, 987, 988
Kemāl Paşa-zāde, 71, 102, 107, 265, 266, 285, 290, 305, 328, 392, 627, 653, 715, 745, 795, 796, 987, 997
Kemāl-i Zerd, 17, 20, 146, 255, 307, 491, 551, 743, 788
Kemālī, 1008
Kemālī-i Birāder-i Cemālī, 568, 857
Kemālī Çelebi, 568, 985
Kemālī Paşa-zāde, 1008
Kerīmī, 8, 36, 105, 366, 475, 523, 713, 928, 941, 981
Kerīmī-i Bursevī, 206
Kesbī-i Edirnevī, 437
Keşfī, 46, 149, 157, 239, 703
Keşfī-i Manastırī el-ḳāḍī, 602
Keşfī-i Mīrlivā, 159
Keşfī-i Stanbūlī, 398
Kevşerī, 111, 520, 799
Kevşerī Beg, 995
Ḳınalı ʿAli Çelebi, 36, 59, 72, 120, 137, 159, 189, 465, 485, 503, 558, 841, 887
Ḳınalı ʿAli Efendi, 81, 481, 936
Ḳıvāmī, 933
Ḳıyāmī, 511
Ḳıyāsī, 349, 490
Ḳıyāsī Ḳasṭamonī, 311
Kirāmī-i Birāder-i Ḳınalı, 81
Kirāmīyü'l-ḳāḍī, 322, 559, 828, 966, 1025
Ḳurbī, 186
Ḳurbī Ramażān Çelebi, 831

L
Laʿlī, 585, 733, 737
Laʿlī-i Sulṭān Cem, 342
Lā-mekānī, 259
Lā-mekānī Ḥüseyin Efendi, 635
Lāmiʿī, 3, 6, 48, 460, 564, 900, 1013, 1020, 1022
Lāmiʿī-i Bursevī, 1, 80, 107, 108, 123, 158, 168, 171, 185, 235, 237, 275, 335, 400, 441, 464, 538, 546, 580, 634, 637, 673, 682, 724, 934, 956, 986
Lāmiʿī Çelebi, 4, 547
Lāmiʿī Efendi, 1029
Laṭīfī, 109, 254, 344, 530, 626
Laṭīfīyü'l-ḳāḍī, 542
Laṭīfī-i Ḳasṭamonī, 4, 136, 142, 227, 274, 290, 344, 530, 614, 633, 685, 852, 955
Leʾālī-i Toḳādī, 105
Lebībī, 115, 366, 389, 477, 869
Lemʿī, 500, 749, 923
Lemʿī-i Baġdādī, 922, 1014
Lemʿī-i Bursevī, 765
Levendī-i Baġdādī, 928
Levḥī, 489, 992
Levḥīyü'l-ḳāḍī, 951
Leysī (?), 98
Li-muḥarririhu, 659
Lisānī, 423, 477, 520, 798, 888
Lisānī Efendi, 846, 1030
Lisānī-i Stanbulī, 439

Livāyī, 329, 490, 804
Luṭfiyü'l-ḳāḍī, 487

M
Maʿrūf Efendi, 61, 353
Māhir Çelebi, 2
Māliḳiyü'l-ḳāḍī, 816
Māma-zāde, 562
Maʿnevī-i Ḳonevī, 299
Mānī, 24, 49, 66, 82, 241, 260, 314, 354, 449, 451, 586, 606, 607, 630, 644, 737, 768, 780, 895, 900, 959
Mānī Beg, 272
Mānī Çelebi, 499, 586
Mānī Efendi, 873
Mānīyü'l-müderris, 284, 298
Maʿnī-i Reʾisü'l-küttāb, 966
Mānī-i Şīrāzī, 8
Maḥmūd Paşa, 237, 544, 559, 655, 671, 673
Maḥzī, 48
Maḥrem Efendiyü'l-ḳāḍī, 488
Maḥrem-i Şarḳī, 181, 210, 891
Maḥremī, 222, 320
Maḥremī-i Ġalaṭavī, 501
Maḥvī, 158, 918, 956
Maḥvīyü'l-ḳāḍī, 529
Maḥvī-i Stanbulī, 543
Maḳālī, 725
Maḳālī Efendi, 76, 141, 172, 224, 239, 260, 303, 320, 357, 414, 422, 449, 461, 481, 497, 569, 605, 637, 677, 681, 807, 814, 831, 909, 919
Maḳālīyü'l-mülāzım, 517
Maḳāmī, 13, 272
Maḳāmī-i Sirozī, 749
Mātemī, 933, 1022
Māyilī, 1014
Meʾābī, 167, 415
Meʾālī, 11, 39, 81, 110, 142, 159, 185, 245, 311, 624, 649, 663, 747, 898, 929, 933, 984, 1008
Meʾālīyü'l-ḳāḍī, 80, 663, 679, 743, 912
Mecāzī-i Mostarī, 415
Mecdī, 48, 397, 417, 418, 745, 815
Mecdī-i Edirnevī, 38, 627
Mecdī Efendi, 13, 46, 62, 92, 106, 152, 153, 416, 451, 500, 513, 516, 542, 568, 695, 770, 819, 884, 903, 905, 944, 992, 1004
Mecīdī, 902
Mediḥīyü'l-ḳāḍī, 533, 683
Medḥī, 167, 309, 365, 608, 619, 669, 683, 697, 783, 904, 941
Medḥī-i Ḳıṣṣa-ḫᵛān, 732
Medḥī-i Üsküb, 752
Meḥmed Beg, 88
Meḥmed Efendi Şeyḫülislam, 280
Meḥmed Emīn Efendi, 457
Menbaʿī, 528, 564, 645, 851, 868
Meẕāḳī, 80, 480
Meẕāḳī-i Bosnevī, 122, 123, 219, 290, 298, 407, 522, 672, 751, 827, 848, 849, 907
Meẕāḳīyü'l-kātib, 751
Merāmī, 280
Merdümī, 616
Merdümīyü'l-ḳāḍī, 38, 572, 603
Merkezī-i Merkez-zāde, 2, 249, 421, 875
Mesīḥī, 42, 250, 304, 305, 428, 460, 946
Mesīḥī Beg, 15, 18, 35, 73, 102, 105, 107, 132, 137, 147, 159, 168, 175, 193, 202, 203, 232, 248, 253, 255, 270, 277, 282, 304, 305, 324, 325, 372, 424, 438, 447, 455, 482, 485,

567, 623, 642, 651, 663, 680, 707, 732, 744, 786, 787, 792, 794, 854, 859, 875, 901, 949, 964, 985, 1024, 1029, 1035, 1039
Mesīḥī-i Şarḳī, 211, 222, 272, 288, 294
Mesīḥī-i Üstād-ı Nevāyī, 42, 127, 149, 208, 250, 393, 487, 518, 566, 609
Mestī Çelebi, 585
Meşāmī Beg, 945
Meşāmī-i Ḳonevī, 141, 163, 471, 631, 815, 838, 848, 859, 939, 1003
Meşrebī, 47, 155
Meşrebī-i Baġdādī, 1016
Meşrebī-i Belġradī, 489, 564, 946
Meşrebīyü'l-kātib, 155, 267, 292
Meşḳī, 303, 477, 768
Mevcī Paşa, 438
Meylī, 121, 133, 166, 260, 402, 461, 477, 498, 528, 554, 696, 736, 747, 785, 786, 813, 868, 883, 886, 923, 958, 971
Meylī-i Ġalaṭavī, 537
Meylī-i Novaberde, 830
Meylī-i Zekeriyā Efendi, 495
Mihrī, 21, 247, 262, 329, 494, 644, 750, 927
Mīr Ḫusrev, 3, 5, 6
Mīr Ḫusrev-i Dihlevī, 5, 1020
Mīr Vālihī, 5
Mīrī, 551, 978
Mīrī-i Belġradī, 228, 302, 305, 751, 898
Mīrīyü'l-ḳāḍī, 93, 203, 258, 278, 472, 542, 717, 864, 1034
Mīrī ḳınalı, 420
Mīrḥāc Ünsī, 7
Miṣālī Çelebi, 62, 151, 165, 204, 207, 249, 314, 365, 394, 427, 448, 484, 530, 537, 553, 576, 631, 633, 692, 701, 728, 732, 794, 881, 887, 893, 950, 967, 996
Miṣālī-i Edirnevī, 193, 398, 420, 536, 773, 780, 801, 820, 859
Miṣlī-i Baġdādī, 361
Molla Cāmī, 1, 7, 8, 171, 259, 276, 318, 1009, 1027, 1033
Molla Fużūlī, 237, 239
Molla Kātibi, 1023
Molla Luṭfī, 290
Muṣṭafā Çelebi, 399
Muṣṭafā Ḥāletī-i ʿAzmī-zāde, 355
Muḥammed Efendi Hoca-zāde, 927
Muḥibbī-i ʿAcem, 71
Muḥīṭī-i Şāmī, 539, 887
Muḫlişī, 600, 796
Muḫtārī Çelebi, 536
Muḥterem, 771
Muḥterem Müftī-i Ḳıbrısī, 161, 244, 389, 439, 505, 771, 787
Muḥteşem-i Kāşī, 276
Muḥyī, 131, 243, 332, 489, 805, 806, 885
Muḥyīyü'l-ḳāḍī, 735, 829
Muḥyī Yaḥyā, 4, 340
Muḥyī Yaḥyā Çelebi, 4, 66, 78, 355, 389, 898
Muʿīdī, 102, 233, 293, 412, 504, 550, 577, 612, 620, 635, 668, 689, 755, 810, 912
Muʿīnī, 615, 962
Muʿīnī Efendi, 570
Muḳīmī, 291, 827
Muṭīʿī, 851
Muṭīʿī Efendi, 867
Muṭīʿī-i Stanbulī, 249
Mūyī, 47
Mūyī-i Serāyī, 47, 77, 486, 940, 1036

Mübīnī, 931
Müdāmī, 423
Müdāmī-i Yeñiçeri, 241
Müderris Ḥasan Çelebi, 304
Mü'eyyid-zāde, 107
Müfredī, 480
Mü'min Paşa, 438
Münhī, 39
Münīr, 307, 1028
Münīrī, 345, 352, 720
Münīrī Efendi, 982
Münşī, 143, 216, 606, 1027
Müslimī, 104
Müslimī-i Birāder-i Ḳınalı, 115
Müslimī-i Nesl-i Ḳınalı, 91
Müstemendī, 311
Mütteḳī-i ʿArab-zāde, 203

N
Nācī, 555
Nādī Efendi, 65
Nādirī, 56, 330, 406, 742, 944
Nġdirī-i Ġanī-zāde, 18, 50, 86, 152, 154, 210, 254, 273, 320, 330, 406, 465, 823, 956
Nġdirī-i Bursevī, 982
Nādirī Efendi, 56, 58, 156, 182, 226, 281, 292, 297, 329, 331, 339, 354, 411, 423, 469, 470, 475, 703, 742, 803, 814, 834, 877, 962, 1013
Naġmī, 96
Naġmī-i Belġradī, 96
Naḥīfī, 261, 477, 868
Naḥīfīyü'l-ḳāḍī, 197
Naʿīmī, 472, 506
Nālī, 969
Nālişī, 529, 938
Nāmī, 86, 104, 175, 519, 639, 672, 705, 814, 888
Nāmī Çelebi, 519
Nāmīyü'l-ḳāḍī, 534, 553
Nāmī-i ser-piyāde, 993
Nāmī-i Ḳara Nişāncı Paşa, 12, 198, 1000
Naşībī, 59, 440, 594, 807, 815, 966
Naşūḥī, 194, 206
Naẓīfī Çelebi, 342
Naẓmī, 20, 22, 33, 81, 135, 148, 156, 255, 311, 313, 328, 454, 566, 585, 596, 621, 623, 904, 934
Naẓmī-i Baġdādī, 338
Naẓmī-i Edirnevī, 11, 17, 21, 22, 33, 35, 39, 40, 45, 76, 79, 81, 106, 108, 112, 114, 128, 132, 135, 148, 156, 185, 194, 196, 231, 234, 235, 236, 238, 245, 246, 248, 250, 255, 268, 279, 283, 307, 311, 313, 317, 319, 324, 325, 328, 335, 388, 391, 395, 409, 414, 447, 454, 470, 483, 485, 487, 492, 494, 504, 533, 534, 535, 546, 547, 552, 555, 566, 585, 595, 612, 618, 621, 622, 623, 626, 628, 629, 634, 640, 642, 644, 653, 666, 671, 679, 701, 743, 769, 776, 788, 792, 797, 812, 850, 865, 870, 901, 904, 907, 910, 912, 927, 935, 949, 963, 979, 980, 1002, 1011, 1014, 1018, 1021, 1025, 1029, 1033, 1035
Naẓmī-i Serāyī, 534, 1033
Nāṭıḳī-i Muşulī, 267, 268
Nakşī, 97, 924, 939, 1005
Nāzikī-i Şöhretī-zāde, 540
Nebātīyü'l-ḳāḍī, 426, 555
Necāḥī, 269, 564, 858
Necātī, 35, 105, 185, 219, 228, 328, 350, 399, 413, 421, 429, 453, 465, 471, 493, 584, 590, 625, 635, 935, 963, 976, 1033

Necātī Beg, 20, 30, 37, 41, 42, 73, 82, 101, 105, 115, 132, 161, 173, 185, 203, 217, 228, 231, 238, 253, 256, 262, 280, 286, 290, 293, 308, 317, 328, 347, 349, 354, 367, 391, 397, 405, 409, 412, 413, 415, 435, 453, 465, 470, 471, 476, 483, 491, 493, 505, 508, 509, 512, 515, 525, 547, 549, 550, 577, 584, 590, 593, 605, 611, 616, 618, 622, 628, 633, 634, 640, 650, 652, 653, 657, 658, 663, 679, 680, 689, 709, 720, 726, 727, 730, 731, 742, 749, 752, 755, 765, 766, 776, 781, 791, 792, 793, 796, 797, 810, 812, 816, 817, 822, 850, 865, 866, 867, 869, 894, 900, 901, 902, 907, 919, 921, 935, 958, 960, 963, 1002, 1011, 1013, 1019, 1021, 1029, 1034, 1037
Necmī, 1020
Necmī-i Bursevī, 533
Necmī Çelebi, 58, 94, 116, 275
Necmī-i Dizdār-zāde, 215
Nefʿī, 141, 219, 220, 766, 772
Nefʿī Çelebi, 103, 122, 141, 158, 172, 219, 221, 249, 261, 289, 296, 302, 310, 425, 437, 459, 462, 522, 636, 707, 708, 730, 750, 751, 759, 772, 775, 803, 826, 849, 921, 929, 957, 962
Nefʿī Çelebi Berāy-ı Furṣatī, 208
Nefʿī Efendi, 152, 766
Nehārī, 108, 870
Nehrī, 991
Nergisīyü'l-ḳāḍī, 134, 409, 422, 432, 658, 672, 856, 909
Nergis-zāde, 261, 911, 922
Nesīmī, 45, 193, 228, 347, 413, 927
Neṣāṭī, 857, 858
Nevālī-i Bursevī, 818
Nevālī Efendi, 79, 97, 98, 178, 533
Nevāyī, 6, 12, 23, 32, 36, 42, 50, 74, 76, 77, 103, 109, 113, 117, 122, 127, 129, 139, 140, 145, 149, 158, 165, 177, 180, 181, 184, 187, 194, 216, 222, 224, 245, 250, 261, 271, 272, 278, 288, 291, 310, 312, 313, 316, 317, 318, 319, 335, 336, 346, 442, 453, 474, 482, 495, 518, 522, 543, 544, 551, 556, 575, 626, 629, 650, 666, 668, 687, 697, 712, 722, 723, 724, 762, 765, 831, 894, 919, 922, 927, 931, 935, 939, 944, 948, 949, 969, 974, 975, 987, 994, 1002, 1009, 1015, 1017, 1019, 1024, 1025, 1026, 1028, 1033, 1035, 1042
Nevʿī, 13, 59, 117, 204, 231, 244, 302, 339, 351, 352, 442, 457, 465, 572, 669, 782, 790, 964
Nevʿī Efendi, 10, 12, 13, 46, 59, 76, 80, 115, 117, 126, 153, 156, 160, 165, 169, 183, 186, 204, 225, 231, 248, 249, 260, 287, 302, 312, 339, 351, 370, 374, 398, 419, 433, 434, 436, 442, 450, 455, 457, 462, 464, 465, 466, 477, 479, 499, 502, 503, 507, 513, 515, 516, 531, 552, 572, 575, 586, 587, 606, 607, 629, 633, 647, 651, 654, 663, 669, 677, 682, 714, 733, 756, 782, 790, 802, 815, 819, 829, 870, 871, 878, 883, 890, 894, 899, 907, 950, 958, 964, 992, 1000, 1011, 1021, 1031, 1040
Nevʿī-zāde, 914, 945
Neylī-i Luṭfī Beg-zāde, 188
Nidāyī, 244
Nigāhī, 8
Nīgī-i İṣfehānī, 92

Nihālī, 213
Nihālī-i Bursevī, 700, 975
Nihālī Efendi, 475, 809, 816
Nihānī, 13, 22, 29, 74, 156, 253, 391, 500, 541, 550, 576, 595, 624, 651, 770, 811, 884, 903, 978
Nihānī Çelebi, 2, 106, 911
Nihānī Efendi, 38, 293, 614, 822
Niḳābī, 233, 565
Niḳābīyü'l-ḳāḍī, 490, 626
Niksārī-zāde, 872
Niʿmetī, 933
Nişābī, 92
Nişārī, 8, 165, 681
Nişārī-i Mevlevī, 295, 1027
Niẓāmī, 10, 12, 422, 516, 932
Niẓāmī Çelebi, 41, 156, 184, 231, 310, 364, 395, 584, 595, 612
Niẓāmī-i Ḥāletī, 391
Niẓāmī-i Ḳaramanī, 221, 235, 277, 321, 687, 743, 788, 794, 912
Niẓāmī-i Ḳonevī, 200
Nişānī, 148, 177, 278, 430, 519, 554, 837, 873, 972
Nişānī Muṣṭafā Paşa, 142, 989
Niyāzī, 130, 167, 197, 360, 366, 385, 397, 713, 786, 837, 917
Niyāzī Mādiḥ-i Yıldırım Ḫan, 75
Niyāzī-i Şarḳī, 287
Niyāzī-i Şeyḫī-zāde, 168
Niyāzī-i Üsküdārī, 847
Nizārī-i Adanavī, 142, 148
Nūḥī-i Piriştinevī, 123
Nuṭḳī, 367, 386, 439, 620, 785, 794
Nuṭḳī-i Baġdādī, 862
Nūrīyü'l-kātib, 837
Nuzūlī-i Mostarī, 48
Nücūmī, 657
Nümāyī Çelebi, 367, 785
Nüvīdī, 167, 981
Nüvīdī Çelebi, 336, 352, 896
Nüvīdī Efendi, 76, 317, 451, 475, 530, 567, 569, 814
Nüvīsī, 448

O
ʿOṣman Çelebi Belġradī, 920

Ö
ʿÖmer Beg Ḫayālī-zāde, 555, 830
ʿÖrfī-i Şīrāzī, 615
ʿÖẕrī-i Bosnavī, 486

P
Penāhī, 412
Pendī, 163, 691
Pendī Çelebi, 581, 834
Pertevī, 924
Peyāmī, 276, 513, 666, 717, 873, 955
Peykerī, 111, 282
Pīrī Beg, 538
Pīrī Beg Mīrlivā, 926

R
Rāġıbī, 130, 244, 775, 911
Rāhī, 572
Raḥīmī, 938, 1008
Raḥīḳī, 153, 181, 254, 818, 933, 1007
Raḥmī, 164, 216, 264, 421, 443, 684, 710, 947
Raḥmī-i Bursevī, 33, 62, 77, 116, 339, 353, 369, 394, 408, 416, 418, 452, 489, 529, 530, 581, 609, 658, 690, 752, 755, 766, 832, 843, 883, 903, 906, 925, 947, 955, 963, 968, 986, 990, 996, 999, 1005, 1030, 1035
Raḥmī Çelebi, 144, 319, 443, 554, 699

Rasūḫī, 19, 60, 338, 363, 365, 386, 540, 785, 875, 966
Rasūḫiyü'l-ḳāḍī, 164, 193, 620, 794
Rāyī, 94, 289
Rāyī-i Germiyānī, 409
Rāżī, 357, 473, 519, 766, 809, 982
Rāzī-i Birāder-i ʿĀlī, 107, 129, 163, 387, 418, 519, 543, 627, 748
Rāżī-i Dimitrofçevī, 62
Rāżīyü'l-ḳāḍī, 190, 757, 1001
Recāyī, 264
Recāyī-i Bosnalı, 14
Refāhī, 851
Refʿīyü'l-ḳāḍī, 95, 226, 808, 978
Refʿī-i lengü'l-ḳāḍī, 338, 409, 816, 820, 878
Refīʿīyü'l-ḳāḍī, 313, 677
Refīḳī-i Amasyavī, 27, 371, 895
Refīḳī-i İnebaḫtī, 854
Remlī (?), 182
Remzī, 39, 43, 97, 131, 138, 187, 457, 483, 519, 701, 907, 929
Remzīyü'l-ḳāḍī, 145
Remzī-i Mıṣrī, 179, 247
Resmī, 71, 240, 931, 932, 1003, 1008, 1018
Revānī, 43, 139, 336, 347, 623, 640, 908, 963
Revānī Beg, 20, 21, 22, 39, 43, 81, 101, 105, 111, 139, 185, 205, 225, 230, 235, 245, 250, 317, 322, 324, 347, 388, 408, 453, 470, 488, 491, 492, 493, 548, 552, 585, 595, 622, 623, 624, 640, 642, 644, 680, 694, 776, 797, 812, 844, 869, 891, 892, 903, 908, 963, 1011, 1021, 1026
Revānī Paşa, 270
Revnaḳī, 5
Revnāḳī Efendi, 877
Revnāḳīyü'l-ḳāḍī, 458
Reʾyī, 47, 71, 80, 150, 314, 328, 359, 436, 490, 691, 934
Reʾyī-i Birāder-i ʿUlvī, 178, 187, 263
Reʾyī Çelebi, 240, 242, 280, 371, 819, 951
Rezmī Arslan Paşa, 299, 526, 598, 602, 924
Rıżāyī, 71, 95, 153, 296, 399, 428, 438, 472, 516, 698, 884, 895, 899, 903, 907, 960, 977, 1022
Rıżāyī ʿĀlī Çelebi, 688
Rıżāyī-i Bursevī, 335, 359, 514, 686
Rıżāyī Efendi, 106, 416, 551
Ricālī, 329
Rifʿatī, 166, 440, 539, 802, 981
Rifʿatī Çelebi, 415
Rifʿatī-i Sirozī, 298, 338, 383, 597
Rindī, 603
Riyāżī, 101, 103, 154, 290, 315, 351, 378, 445, 536, 640, 673, 708, 882, 893, 925
Riyāżī Çelebi, 1003
Riyāżī Efendi, 71, 154, 170, 192, 228, 230, 351, 361, 371, 397, 403, 404, 446, 473, 593, 624, 640, 690, 727, 761, 762, 763, 804, 830, 844, 850, 865, 881, 910, 938, 968, 972
Riyāżīyü'l-ʿAcem, 216, 1037
Riyāżīyü'l-ḳāḍī, 599
Riyāżī-i Fārsī-dān, 925
Riyāżī-i Üsküb, 648
Rūḥī, 35, 59, 85, 94, 111, 126, 149, 168, 231, 242, 361, 363, 366, 374, 384, 386, 389, 394, 423, 426, 444, 498, 506, 516, 528, 540, 553, 597, 632, 656, 712, 718, 747, 776, 783, 799, 807, 828, 837, 840, 871, 880, 886, 889, 907, 939

Rūḥī-i Baġdādī, 26, 28, 34, 38, 47, 50, 55, 112, 117, 149, 214, 224, 261, 288, 298, 300, 302, 410, 444, 458, 462, 472, 503, 511, 527, 540, 557, 572, 586, 598, 622, 649, 657, 658, 660, 682, 684, 687, 726, 730, 802, 815, 824, 826, 849, 853, 862, 866, 872, 880, 892, 910, 911, 927, 928, 971, 998
Rūḥī-i Dānişmend, 313
Rūḥī-i Müftī-zāde, 395, 620, 963
Rūmī-i Edirnevī, 182, 630
Rumūzī, 178, 293, 394, 416
Rumūzīyü'l-ḳāḍī, 573
Rūşenī, 1027
Rūşenī Dede, 196, 317, 551
Rüstem-i Saḳḳā-zāde, 461

S
Ṣabāyī Beg, 964
Ṣābirī, 7, 355, 677, 798, 808, 811, 936, 952, 992
Ṣabrī, 121, 165, 178, 238, 298, 362, 394, 513, 536, 553, 641, 715, 747, 785, 1032
Ṣabrī Çelebi, 46, 94, 305, 345, 546, 553
Ṣabrī Efendi, 364, 642, 688
Ṣabrīyü'l-ḳāḍī, 523, 641
Ṣabrī-i Stanbulī, 289, 870
Ṣabūḥī, 74, 145, 269, 800, 1003
Ṣabūḥīyü'l-ḳāḍī, 135
Ṣabūḥī-i Mevlevī, 74, 153, 155, 243, 260, 269, 288, 358, 373, 565, 616, 690, 944, 997, 1008, 1015, 1031, 1034
Ṣadāyī, 423, 943, 1006
Ṣādıḳ, 150, 166, 184, 282, 415, 479, 506, 678, 691, 713, 798, 808, 874, 883, 960, 966, 967, 978, 984, 1015
Ṣādıḳ-ı Belġradī, 60
Ṣādıḳ Çelebi, 2, 264, 314, 342, 533, 539, 597
Ṣādıḳ-ı Edirne, 60
Saʿdī, 656, 779, 998
Saʿdī-i Cem, 917
Saʿdī Efendi, 303, 601, 656, 779
Saʿdī Maḥmūd Efendi-zāde Üskübī, 400
Saʿdī-i Nevālī-zāde, 242
Ṣadrī, 293, 553, 554, 743, 808, 811, 894, 972, 995
Ṣadrī-i İştibī, 224
Ṣafāyī, 461, 853
Ṣafāyīyü'l-ʿAcem, 988
Ṣafāyī-i Sinobī, 963
Ṣāfī, 60, 77, 412
Ṣāfī-i Bursevī, 234
Ṣāfī Ḳāsım Paşa, 161
Sāʿī, 49, 50, 122, 166, 564, 691, 764, 882, 887, 896, 919
Sāʿī Çelebi, 49, 62, 72, 99, 129, 133, 160, 162, 166, 184, 193, 207, 244, 342, 363, 365, 381, 386, 440, 472, 484, 526, 531, 548, 576, 578, 580, 608, 691, 767, 776, 783, 806, 813, 859, 879, 900, 911, 972, 996
Sāʿī-i ʿAbdülkerīm, 750
Sāʿīyü'l-Emīn-zādeyü'l-ḳāḍī, 132
Sāʿī-i Naḳḳāş, 50, 112, 119, 150, 287, 369, 432, 536, 564, 619, 622, 710, 728, 758, 772, 874, 876, 988, 1038
Sāḳī, 255
Sākinī, 197, 928
Ṣāliḥī Çelebi, 948
Ṣāliḥī Efendi, 989
Sālikī, 417, 473, 630
Sāmī, 86
Ṣānī, 197, 647, 811

Ṣānī Beg, 123, 126, 197, 204, 208, 243, 260, 270, 276, 279, 282, 293, 300, 382, 462, 482, 520, 647, 692, 725, 787, 808, 831, 837, 839, 866, 869, 891, 967, 972, 995, 1027
Ṣāniʿī-i Edirnevī, 661
Ṣarrāfī, 904
Ṣavābī Ṣāliḥ Çelebi, 136
Saʿyī, 151, 175, 250, 601, 791, 938, 967, 1041
Saʿyī-i Tirevī, 793, 988
Saʿyī-i Zigetvarī, 832
Sāyilī-i Dīvāne, 568
Ṣebātī, 654
Ṣebātī Beg, 369, 553, 694, 810, 1003
Sebzī, 429, 627, 632, 709, 932, 991
Sebzī Çelebi, 417, 448, 601
Sebzī-i Stanbulī, 275
Sehābī, 111
Seḥābī, 423, 933
Sehāʾī, 313, 413, 701
Seḥāyī, 17, 238
Seḥāyī-i ʿAcem, 542, 843
Seḥāyīyü'l-ḳāḍī, 483
Sehī, 246, 1022
Sehī Beg, 248, 908
Sehī Beg Edirnevī, 390
Sehī Ṣāgird-i Necātī, 108
Sehmī, 916
Selāmī, 656, 966
Selāmī-i Bosnevī, 161, 257, 312, 452, 567, 788, 969, 1018
Selāmī-i Diyārbekrī, 705
Selīḳī, 934
Selīḳīyü'l-ḳāḍī, 33, 109, 186, 416, 603, 802, 825, 915
Selmān, 137, 293, 394, 663
Selmān-ı Bursevī, 889
Selmān-ı Sāvecī, 580
Selmān-ı Vardarī, 351
Semāʿī, 419, 840
Semāṭī, 178
Ṣenāyī, 367, 384, 632, 783, 800, 887, 896
Ṣenāyīyü'l-ḳāḍī, 399
Ṣenāyīyü'l-kātib, 774
Serhoş Bālī Efendi, 139
Sevdāyī, 927
Seyfī, 660
Seyfī Çelebi, 548
Seyfī-i Defter-dār, 437, 568
Seyfī Küçük Ḫᵛāce-zāde, 359
Seyrī, 206, 223, 455, 1038
Seyrīyü'l-ḳāḍī, 99, 367, 569, 813, 845
Seyyid Ālī, 122, 228, 848
Seyyid ʿĀşıḳ Çelebi, 98, 166, 381, 459, 838, 844, 861
Seyyid Bedīʿī, 65
Seyyid Cenābī, 914
Seyyid Feyżī, 58, 65, 77, 93, 114, 146, 211, 241, 278, 316, 448, 451, 465, 473, 476, 484, 499, 501, 507, 508, 510, 517, 520, 529, 531, 547, 574, 577, 643, 667, 681, 692, 693, 767, 801, 835, 899, 902, 921, 924, 935, 964, 972, 973, 980, 998, 999, 1013, 1014, 1029
Seyyid Feyżī Beg, 56, 66, 76, 91, 98, 99, 100, 112, 113, 114, 116, 117, 118, 125, 132, 137, 145, 146, 147, 148, 164, 169, 175, 176, 180, 181, 186, 202, 205, 208, 211, 212, 214, 215, 222, 223, 226, 233, 236, 237, 245, 253, 259, 260, 262, 276, 278, 280, 282, 287, 289, 291, 297, 300, 308, 309, 311, 312, 314, 322, 326, 341, 352, 369, 376, 379, 380, 381, 402, 403, 404, 405, 406, 429, 431,

435, 438, 439, 444, 460, 461, 465, 466, 495, 497, 524, 538, 542, 557, 559, 560, 562, 563, 565, 567, 572, 582, 586, 589, 591, 604, 605, 606, 614, 618, 637, 638, 650, 661, 670, 672, 673, 675, 676, 685, 686, 693, 704, 716, 720, 722, 723, 729, 735, 745, 753, 761, 768, 774, 778, 791, 792, 793, 799, 804, 805, 809, 819, 827, 833, 835, 845, 846, 847, 848, 855, 856, 857, 859, 861, 863, 867, 873, 880, 881, 891, 892, 894, 896, 897, 909, 915, 916, 921, 939, 948, 951, 974, 999, 1007, 1017, 1019, 1020, 1031, 1035, 1037
Seyyid Feyżī-i Bursevī, 926
Seyyid Ṣafāyī, 229
Seyyid Hāşimī, 55
Seyyid Muḫtārī, 178, 354, 401, 693, 744
Seyyid Nāmī, 19, 291
Seyyid Nesīmī, 9, 45, 75, 139, 193, 195, 213, 228, 471, 632, 663, 666, 769
Seyyid Rıżāyī-i Baġdādī, 346, 518
Seyyid Rıżāyī-i Filibevī, 287
Seyyid Selāmī, 429, 461, 540, 889, 892
Seyyid Şerīfī, 467
Sezāyīyü'l-ḳāḍī, 135
Sezāyī Paşa, 196, 338, 385
Ṣıddīḳī, 821
Ṣıdḳī, 54, 520, 526
Ṣıdḳī-i Belġradī, 54, 88, 99, 337, 521, 534, 563, 712, 721, 801, 834, 857, 929
Ṣıdḳī-i Stanbulī, 687
Sırrī, 96, 177, 216, 229, 237, 355, 449, 610, 637, 772, 818
Sırrīyü'l-ḳāḍī, 494, 689
Sırrīyü'l-kātib, 699
Siḥrī, 178, 405, 418, 495, 527, 685, 837
Siḥrī-i Ḳız Memi, 146, 702, 1025
Simon, 921
Sinān Efendi, 354
Sinānī, 84, 443, 460, 509, 709, 908, 912, 916, 939, 1008, 1028
Sīne-çāk, 655, 840, 911
Sipāhī, 306, 397, 898
Sipāhī Beg, 46, 79, 98, 167, 173, 263, 307, 345, 366, 425, 488, 507, 513, 515, 539, 594, 645, 701, 737, 770, 785, 805, 808, 814, 826, 858, 958, 965
Sipāhīyü'l-kātib, 842
Sipihrī, 6
Sīretī, 165, 992
Sirişkī, 710
Sivāsī, 247, 390
Şiyābī, 646
Şiyābī-i Merzifonī, 541
Siyāhī, 412
Siyāhī Çelebi, 58, 501
Siyāhī Çelebiyü'l-kātib, 54, 736
Siyāhīyü'l-kātib, 54, 399, 420, 502, 751, 758, 835, 855, 890, 969
Şiyāmī, 240
Su'ālī, 562, 718, 928
Ṣubḥī, 396, 410, 810
Ṣubḥī-i Bursevī, 198
Ṣubḥīyü'l-ḳāḍī, 371, 381, 908
Ṣūfī-i Bursevī, 235
Ṣūfī-i Vardarī, 991
Sulṭān Aḥmed, 55, 138
Sulṭān Aḥmed Ḫān, 221, 601, 741, 904

Sulṭān Bayezid-i Velī, 71, 870, 901, 911, 1012, 1013, 1028
Sulṭān Cem, 74, 175, 220, 267, 327, 410, 546, 724, 932, 1005
Sulṭān Ḥüseyin Bayḳara, 122, 147, 320, 485, 1003
Sulṭān Ḳorḳud, 74, 565
Sulṭān Meḥmed Ebu'l-Feṭḥ, 392
Sulṭān Meḥmed Fātiḥ, 853
Sulṭān Muṣṭafā, 334, 611, 702, 847, 900
Sulṭān Murād, 79, 93, 98, 114, 133, 198, 252, 264, 288, 289, 290, 292, 383, 398, 411, 425, 430, 450, 498, 516, 528, 548, 577, 608, 611, 703, 709, 743, 746, 780, 782, 846, 882, 885, 889, 909, 940, 957, 971, 980
Sulṭān Murād-ı Rābiʿ, 750
Sulṭān ʿOṣmān Ḫān, 929
Sulṭān Oṣmān, 876
Sulṭān Selīm-i Fātiḥ-i Mıṣr, 98
Sulṭān Selīm-i Ṣānī, 93, 126, 318, 360, 411, 596, 714, 983
Sulṭān Selīm-i Evvel, 7
Sulṭān Süleymān, 22, 29, 31, 48, 57, 59, 79, 107, 131, 136, 144, 159, 187, 214, 216, 226, 229, 231, 250, 277, 293, 294, 299, 312, 316, 321, 324, 334, 339, 359, 407, 429, 430, 442, 443, 471, 512, 541, 544, 549, 552, 560, 565, 596, 603, 610, 623, 643, 645, 652, 667, 677, 679, 689, 700, 711, 714, 716, 719, 771, 796, 806, 808, 832, 837, 839, 840, 843, 852, 867, 873, 923, 929, 934, 956, 959, 962, 983, 1002, 1004, 1024, 1028, 1042
Ṣunʿī, 11, 20, 152, 208, 393, 511, 524, 572, 674, 826, 950, 1022, 1038
Ṣunʿī-i Gelibolī, 81, 148, 208, 414, 438, 482, 487, 559, 623, 626, 977
Ṣunʿī-i Ḥamīdī, 780
Ṣunʿī-i Mevlevī, 919
Sunʿī-i Mīrlivā, 204
Ṣunʿī-i Pīr, 671
Ṣunʿī-i Selānikī, 82
Suʿūdī, 898, 1038
Suʿūdī Efendi, 424, 591, 735, 875
Suyūfī, 75
Sūzī, 291, 372, 412, 426, 506, 534, 573, 632, 699, 815, 901, 933, 958
Sūzī-i Naḳşibendī, 547
Sücūdī, 22, 331, 515, 581, 642, 935, 1017
Süheylī, 306, 346, 367, 883, 981, 990
Süheylī-i Engurī, 234, 238
Süleymān Efendi, 645
Sülūkī, 90, 95, 118, 237, 399, 647, 792, 940
Sülūkī Çelebi, 230
Sülūkī-i Ḳıṣṣa-ḫᵛān, 56
Sünnī, 321, 624
Sürūrī, 22, 75, 395, 494, 550, 616, 710, 714, 716, 796, 798, 913, 964, 1008, 1020
Sürūrī-i Gelibolī, 86, 248, 521, 931, 1020, 1034
Sürūrī-i Şarḳī, 30, 43, 139, 250, 653
Süvārī, 474, 599
Süvārī ʿOṣmān Beg, 911

Ş

Şaʿbān, 550
Şāh Çelebi Nesl-i Mevlānā, 678
Şāh İsmāʿīl, 474, 769
Şāhī, 154, 984, 991, 1028
Şāhī Oḳçu Meḥmed Paşa-zāde, 424
Şāhī-i Rūmī, 611

Şāhī-i Şarḳī, 610, 997
Şāhidī, 96, 418, 630, 634, 776, 976, 991
Şāhidī-i Edirnevī, 580
Şākirī, 29, 946
Şāmī, 246, 574, 725, 913
Şāmī Beg, 788, 913
Şāmī-i Mīrlivā, 255
Şānī, 430, 444, 647, 713, 784, 967, 989
Şānī-i Bosnevī, 1018
Şānī-i Ḳaramanī, 531, 919
Şānī-i Ḳaramanī el-müdeerris, 926
Şānī-i Köprülüvī, 562, 980
Şānī-i Vardarī, 814
Şāvuru'l-ḳāḍī, 622
Şefī'ī, 359, 768, 903
Şefī'īyü'l-ḳāḍī, 82, 434, 474, 941
Şehdī, 474
Şehdī-i Ḥelvāyī, 614
Şehīdī, 907
Şehzāde Sulṭān Bayezid, 74
Şehzāde Sulṭān Muḥammed, 828
Şem'ī, 18, 20, 42, 109, 153, 191, 218, 219, 246, 247, 254, 268, 283, 319, 358, 390, 432, 454, 459, 547, 550, 590, 600, 629, 634, 663, 742, 812, 838, 847, 855, 905, 932, 953, 997, 1013, 1028, 1029
Şemsī, 82, 85, 206, 382, 489, 543, 558, 669, 678, 824, 996
Şemsī-i Anḳaravīyü'l-müderris, 629
Şemsī-i Ḳasṭamonī, 530
Şemsī Paşa, 30, 260, 388, 419, 467, 478, 503, 506, 654, 772, 868, 961
Şeref, 6
Şer'ī, 874
Şerīf, 441
Şerīfī, 397, 1006
Şerīfīyü'l-mülāzım, 888
Şerīfī-i Kefevī, 448, 487
Şevḳī, 151, 241, 245, 552, 640, 1007
Şevḳī-i 'Acem, 108
Şevḳī-i Edirnevī, 403, 765
Şevḳī-i Şarḳī, 24, 32, 37, 80, 122, 151, 173, 181, 184, 189, 195, 222, 226, 227, 246, 258, 268, 270, 289, 290, 297, 318, 320, 333, 405, 420, 503, 564, 610, 723, 727, 745, 775, 831, 855, 940, 947, 985, 1000, 1010, 1019, 1027, 1039
Şeydā 'Ali Sipāhī Zigetvarī, 230
Şeyḫ Aḳ Şemseddīn, 898
Şeyḫ 'Abdüllaṭīf, 277, 283
Şeyḫ 'Adlī, 4, 96
Şeyḫ 'Ali, 181
Şeyḫ 'Amīḳī, 1, 923
Şeyḫ Āẕerī, 271
Şeyḫ Evḥadī, 136
Şeyḫ Feyżī-i Hindī, 1
Şeyḫ Gülşenī, 788
Şeyḫ Ḥamdī, 776
Şeyḫ Ḥamdī Çelebi, 662
Şeyḫ İbnü'l Vefā, 306, 852
Şeyḫ İlāhī, 596
Şeyḫ Maġribī, 193
Şeyḫ Niẓāmī, 5
Şeyḫ Rūşenī, 3, 50, 788
Şeyḫ Sa'dī, 7, 176, 203, 985
Şeyḫ Şems Meşrīḳī, 271
Şeyḫ Şerḥī, 443, 939
Şeyḫ Yūsuf, 264
Şeyḫī, 10, 265, 266, 455, 657, 766
Şeyḫī 'Allāme Efendi, 688
Şeyḫī-i Bursevī, 25
Şeyḫī-i Germiyānī, 10, 17, 34, 139, 165, 171, 173, 190, 191, 200, 227, 234, 235, 265, 268, 285, 321, 370,

391, 407, 408, 428, 455, 466, 495, 504, 567, 595, 622, 634, 642, 652, 657, 696, 715, 753, 781, 795, 875, 891, 893, 934, 958, 987, 1020, 1037
Şeyḫī Ḥüseyin Efendi-zāde, 481
Şeyḫī-i Maġribī, 169
Şeyḫī-i Şeyḫü'l-islām, 70
Şeyḫī-i Ṭayyib-zāde, 830
Şeyḫī-i Teẕkireci, 496
Şihābī, 519, 529
Şikārī, 1020
Şikārī Aḥmed Beg, 674
Şikāriyü'z-zā'īm, 362
Şināsī, 31, 167, 189, 371, 670, 849, 887
Şināsiyü'l-ḳāḍī, 292
Şināsī-i Mevlevī, 201
Şīrī, 101, 627, 721
Şöhretī, 578, 632, 827
Şu'ūrī, 536, 768
Şuhūdī, 264, 267, 278, 427, 700
Şuhūdī Efendi, 264, 416, 427, 484

T
Tābī, 395, 514, 554, 757, 797, 972, 995, 1040
Tābī-i Mevlevī, 752
Ṭab'ī, 63, 166, 201, 306, 363, 366, 386, 392, 440, 479, 539, 594, 619, 641, 754, 768, 783, 794, 800, 807, 896, 905, 965, 981
Ṭab'ī-i Gelibolī, 132, 348
Ṭab'ī-i Mütevellī-zāde, 923
Ṭabībī, 223
Tācī Beg-zāde, 234, 279, 633
Tācirī, 437
Tācī-zāde, 30, 35, 105, 195, 231, 245, 370, 395, 447, 546, 621, 627, 628, 639, 640, 653, 663, 700, 935, 980, 987, 1004, 1011, 1025
Ṭal'atī, 388, 540
Ṭālib, 7
Ṭālibī, 251, 411, 600, 615, 790, 795, 806, 984
Ṭālibī-i Kefevī, 251
Ṭāli'ī Beg, 22, 234, 270, 325, 409, 620, 788, 796, 897, 979, 987
Ṭarīḳī, 858
Ṭarzī, 192
Ṭarzī-i Baġdādī, 432, 446, 700, 880
Tanẓīr-i 'Aṭā, 11
Ṭıflī Çelebi, 834
Tīġī Beg, 12, 95, 99, 116, 121, 131, 166, 184, 233, 255, 271, 298, 306, 327, 341, 363, 365, 369, 382, 383, 403, 415, 425, 426, 448, 451, 473, 474, 486, 498, 523, 547, 549, 552, 598, 611, 655, 692, 734, 746, 747, 776, 780, 784, 785, 801, 803, 809, 813, 814, 845, 853, 854, 856, 871, 887, 896, 919, 941, 943, 979, 995, 999, 1001, 1012
Ṭuġrāyī, 64, 83, 158
Türābī, 166, 513, 879, 965

U
'Ubeydī, 152, 315, 428, 444, 480, 615, 821, 828, 1040
'Ubeydī-i Edirnevī, 765
'Ubeydī Efendi, 24, 86, 157, 175, 208, 359, 393, 416, 443, 500, 582, 592, 628, 702, 742, 790, 858, 884, 889, 891, 900, 902, 906, 918, 925, 943, 951, 970, 992, 1021
'Ubeydīyü'l-ḳāḍī, 473
'Ulūmī, 148, 444
'Ulvī, 23, 114, 127, 156, 211, 267, 274, 385, 397, 436, 441, 544, 581, 690, 733, 831, 895, 951, 996, 1040

ʿUlvī Çelebi, 23, 32, 60, 95, 99, 113, 114, 151, 156, 162, 177, 211, 225, 230, 248, 263, 294, 308, 320, 324, 345, 354, 360, 423, 427, 431, 441, 450, 454, 467, 499, 519, 526, 529, 553, 555, 576, 579, 581, 597, 634, 646, 669, 680, 681, 690, 697, 699, 759, 797, 811, 815, 824, 828, 830, 867, 879, 891, 911, 936, 945, 972, 977, 995, 1011, 1014, 1021, 1036
Uṣūlī, 90, 130, 144, 148, 188, 200, 294, 328, 331, 359, 459, 469, 646, 669, 709, 758, 844, 969, 973, 1001
Uṣūlī-i Vardarī, 982
ʿUṣāmī, 570

Ü
Ümīdī, 19, 31, 132, 144, 229, 252, 258, 272, 273, 275, 312, 315, 329, 336, 337, 551, 587, 617, 652, 665, 696, 711, 716, 805, 818, 859, 866, 894, 929, 936, 937, 959, 1031, 1035
Ümīdī Çelebi, 19, 31, 64, 84, 94, 95, 126, 134, 144, 157, 162, 178, 181, 187, 190, 199, 229, 232, 234, 246, 252, 282, 311, 314, 315, 322, 324, 326, 336, 352, 368, 409, 456, 457, 471, 476, 478, 486, 491, 503, 546, 552, 567, 587, 606, 607, 625, 646, 652, 662, 665, 671, 684, 695, 696, 701, 711, 745, 773, 774, 790, 808, 815, 819, 833, 844, 854, 864, 890, 918, 929, 936, 942, 970, 1003, 1012, 1026, 1030
Ümīdī Efendi, 531, 992
Ümīdī-i Stanbulī, 488, 709
Ünsī, 65, 256
Ünsī-i Kilisī, 159, 396, 452, 1018
Ünsī-i Stanbūlī, 94
Üsküdārī Maḥmūd Efendi, 162, 698, 969

V
Vācibī, 222
Vaḥdetī, 68, 78, 307, 308, 469, 517, 596, 655, 879
Vaḥdetī-i Baġdādī, 674, 711, 858, 904
Vāḥidī, 226, 238, 649, 900
Vāḥidī-i Gelibolī, 27, 104
Vaḥyī, 145, 355, 925
Vaḥyīyü'l-İzniḳī el-ḳāḍī, 143
Vāḳıfī, 258, 851
Vālī, 340
Vālī Çelebi, 501, 680
Vālīyü'l-ḳāḍī, 118, 180, 187, 274, 340, 512, 514, 652, 717, 744, 765, 825, 830, 857, 862, 863, 899
Vālī-i Yeñipazarīyü'l-ḳāḍī, 995
Vālihī, 64, 696, 930
Vālihī-i Edirnevī, 631
Vālihī Efendi, 50, 186, 349, 393, 501, 552, 734, 772, 870
Vālihī-i Üsküdī, 15, 33, 44, 56, 64, 105, 161, 169, 170, 171, 209, 210, 239, 243, 259, 264, 270, 276, 283, 289, 297, 307, 335, 349, 396, 398, 400, 408, 430, 431, 433, 453, 458, 464, 480, 481, 482, 493, 499, 500, 501, 504, 511, 521, 528, 532, 546, 595, 636, 645, 652, 661, 692, 696, 706, 714, 730, 733, 736, 750, 752, 758, 760, 778, 793, 800, 820, 835, 838, 839, 846, 850, 859, 864, 876, 878, 880, 890, 892, 894, 897, 918, 922, 986, 987, 988, 1005, 1006, 1019, 1021, 1023
Vaṣfī, 155, 156, 185, 245, 324, 621, 671, 905, 980, 1025
Vaṣfīyü'l-ḳāḍī, 695

Vaṣlī, 149
Vaṣlī-i Ṣofyevī, 869, 966
Vecdī, 927
Vechī, 88, 186
Vedāʿī-yi İnebaḫtī, 330, 674
Vefāyī, 8, 239
Vehbīyü'l-ḳāḍī, 135
Vehhābī-i Birāder-i Ḳınalı, 780
Velī, 639
Veysī, 89, 91, 149
Veysī Efendi, 36, 46, 89, 91, 134, 149, 164, 182, 183, 291, 296, 309, 330, 332, 357, 402, 405, 415, 435, 452, 459, 504, 512, 539, 561, 638, 707, 742, 756, 829, 877, 884, 914, 996
Veznī, 199, 841
Veznī-i İzniḳī, 424
Veznī Ḥüseyin Çelebi, 38
Viṣālī, 96, 736, 759
Viṣālīyü'l-ḳāḍī, 288, 317, 785
Vuṣlatī, 967
Vuṣūlī, 942
Vuṣūlī Beg, 25, 56, 85, 98, 110, 152, 188, 205, 210, 243, 257, 262, 284, 301, 323, 326, 327, 368, 393, 408, 414, 422, 450, 453, 474, 481, 503, 507, 516, 526, 527, 532, 552, 578, 583, 597, 631, 635, 646, 651, 662, 667, 716, 736, 777, 798, 799, 864, 878, 884, 886, 899, 902, 909, 936, 960, 993, 1021
Vuṣūlīyü'l-müderris, 531, 950
Vuṣūlī Mollā Çelebi, 396, 468
Vücūdī Efendi, 3, 134

Y

Yaḥyā, 5, 56, 81, 161, 240, 351, 464, 478, 511, 525, 686, 841
Yaḥyā Beg, 5, 13, 18, 31, 33, 37, 39, 40, 45, 56, 70, 75, 81, 119, 120, 121, 128, 135, 151, 171, 176, 181, 185, 188, 195, 199, 200, 210, 215, 224, 240, 257, 271, 280, 286, 290, 296, 301, 302, 311, 318, 324, 333, 334, 351, 357, 370, 393, 396, 401, 406, 411, 424, 426, 432, 443, 447, 457, 460, 462, 464, 478, 499, 500, 506, 511, 515, 518, 524, 525, 543, 551, 554, 559, 569, 632, 659, 660, 670, 679, 683, 686, 693, 694, 734, 749, 752, 753, 758, 772, 773, 780, 828, 832, 834, 841, 843, 861, 864, 866, 867, 871, 872, 873, 875, 885, 889, 892, 897, 901, 905, 913, 914, 916, 917, 930, 948, 952, 959, 962, 984, 993, 1014, 1019, 1025, 1033, 1034
Yaḥyā Bustān-zāde, 832
Yaḥyā Çelebi, 705
Yaḥyā Efendi, 25, 26, 27, 44, 60, 65, 72, 91, 93, 103, 114, 127, 133, 140, 146, 161, 180, 190, 191, 192, 198, 212, 214, 219, 222, 242, 249, 258, 273, 280, 281, 286, 328, 332, 334, 340, 350, 370, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 389, 420, 463, 470, 472, 476, 510, 517, 521, 535, 569, 574, 578, 581, 598, 601, 685, 688, 706, 707, 724, 733, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 776, 809, 834, 846, 852, 879, 889, 946, 980, 999, 1001, 1010, 1015, 1016, 1018, 1027, 1032, 1037, 1039
Yaḳīnī, 360, 648
Yani Beg, 969
Yemīnī, 628
Yetim ʿAli Çelebi, 621, 748, 772, 888, 990, 1004
Yetīmī, 421, 483, 756

Yūsuf bin Meḥmed en-neverdī (?), 264
Yümnī, 477, 705
Yümnī Beg, 321, 324, 326, 705, 787, 936
Yümnī Çelebi, 389, 807
Yümnī Meḥmed Beg, 199, 273, 468, 639, 642, 724, 818, 991

Z
Żaʿfī, 889
Żaʿīfī, 20, 92, 101, 151, 154, 196, 254, 256, 268, 309, 317, 328, 429, 471, 535, 569, 614, 621, 649, 725, 746, 754, 780, 836, 845, 860, 893, 922, 932, 948, 952, 954, 956, 965, 977, 1008, 1010, 1041
Zamānī, 651
Żamīrī, 166, 385, 440, 783, 784
Zārī, 138, 555, 830, 886, 945
Zārī-i Sūzenī, 743
Zārī-i Toḳatī, 555
Ẓarīfī, 66, 143
Ẓarīfī Çelebi, 1025
Ẓarīfī Çelebi Çorluvī, 696
Ẓarīfī-i Çorluvī, 14, 66, 143, 179, 233, 408, 472, 481, 486, 505, 507, 511, 597, 606, 625, 646, 711, 721, 773, 939, 993, 1030
Ẓarīfī Efendi, 1014
Ẓātī, 42, 76, 132, 139, 143, 153, 174, 180, 182, 217, 250, 305, 328, 380, 414, 456, 559, 571, 577, 600, 615, 626, 635, 666, 716, 721, 724, 759, 819, 908, 950, 953, 954, 956, 984, 990
Ẓātī Beg, 15, 20, 21, 23, 24, 28, 30, 31, 33, 34, 35, 37, 38, 39, 40, 41, 76, 103, 104, 105, 108, 123, 132, 138, 139, 143, 144, 159, 162, 170, 171, 174, 175, 180, 183, 187, 199, 203, 205, 209, 217, 230, 231, 232, 234, 240, 248, 249, 255, 282, 283, 291, 294, 297, 305, 310, 319, 321, 323, 361, 369, 371, 372, 380, 388, 390, 409, 414, 432, 455, 456, 458, 465, 466, 467, 468, 470, 482, 485, 488, 493, 494, 534, 537, 542, 550, 555, 559, 571, 575, 577, 578, 587, 600, 606, 613, 615, 626, 628, 629, 640, 642, 648, 652, 653, 654, 666, 668, 676, 683, 684, 687, 692, 694, 701, 703, 716, 720, 721, 722, 723, 724, 744, 754, 756, 758, 769, 781, 792, 797, 809, 811, 816, 819, 832, 836, 850, 878, 885, 901, 903, 907, 908, 916, 926, 935, 945, 947, 950, 953, 954, 960, 974, 979, 984, 990, 994, 995, 1000, 1002, 1008, 1012, 1019, 1024, 1028, 1029, 1033, 1034
Zecrī, 627
Ẓekāyī, 1006
Ẓekāyī Çelebi, 496
Zekeriyā Efendi, 268
Zekī, 485
Zemīnī, 857, 928
Zemīnī-i Stanbulī, 671
Zerd Muṣliḥiddīn, 16, 408
Zeyneb-i Ḳasṭamonī, 227
Zeynī, 75, 125, 326, 355, 449, 458, 507, 781
Zeynī-i Belġradī, 2, 17, 75, 77, 230, 247, 293, 361, 407, 458, 697, 773, 942, 1006
Zeynī-i Sirozī, 575
Zeyrekī, 674
Ẓihnī, 124, 269, 423, 425, 473, 676, 677, 767, 773, 887, 912, 968, 1027

Ẓihnī-i Baġdādī, 121, 214, 270, 310, 401, 476, 497, 524, 561, 681, 719, 775, 827
Ẓihnī Bālī Efendi, 706
Ẓihnī-i ḳadīm, 310
Ẓihnī-i Stanbulī Defter-dār, 788, 919
Ẓikrī, 96
Zīnetī, 523
Zīnetī-i Sirozī, 169, 421
Żiyāyī, 285, 676, 771
Żiyāyī-i Mostarī, 115, 285, 459, 822, 823
Ẓuhūrī, 143, 706, 792, 802
Ẓuhūrī Çelebi, 129, 611, 644
Ẓuhūrī-i Manastırīyü'l-ḳāḍī, 311
Zühdī, 261, 379
Zühdī-i Vardarī, 134, 487, 502, 615, 653, 741
Zülālī, 417

ÖZET

Nazîre, 'bir şâirin, beğendiği bir başkasının şiirine kafiye, vezin ve konuya bağlı kalarak benzeri bir şiir yazmasına denir. Şâirlerimiz Divan edebiyatının köklü geleneklerinden olan nazîreyi, ustalıklarını ispatlamak, beğendikleri şâire beğenilerini ifade etmek, onlar kadar güzel şiir yazdıklarını ortaya koymak için yazarlar.

Türk Edebiyatı'nda nazîreciliğin ayrı bir yeri vardır. Nazîre, şâirler arasında bir nevi yarışmadır. Daha üstün olduğunu ispatlama duygusu da ağır bastığından hemen her şâir kendisinden önceki büyük şâirlerin veya çağdaşlarının şiirlerine nazîreler yazmışlardır. Bu nazîrelerin sayısı zamanla o kadar artmıştır ki daha sonraları konuya merak duyanlar bunları derleyip toparlayarak nazîre mecmûalarını meydana getirmişlerdir. Bu mecmûaların çok önemli bir faydası, haklarında başka hiçbir kaynakta bilgi bulunmayan, azımsanmayacak sayıda şâirin varlığını haber vermiş olmasıdır. Hisâlî'nin Metâliü'n-nezâir'i de bunlardan biridir.

Tezimizin konusu XVII. yüzyıl şâirlerinden Hisâlî'nin Metâliü'n-nezâir'idir. Metâliü'n-nezâir'in derleyicisi belli diğer mecmûalardan farkı sadece matla beyitlerinin bir araya getirilmesidir. Yazar, XIII ve XVII. yüzyıl şairlerine ait matla' beyitlerini vezne ve kafiyelere göre alfabetik olarak gruplandırmıştır. İki ciltlik eser toplam 670 varaktan oluşmaktadır.

Hisâlî'nin Metâilü'n-nezâir'den başka Farsça matla' beyitlerinden oluşan Letâifü'l-hayâl adlı nazîre mecmûası ile dokuzuncu divanı vardır. Adı geçen şâirin divanlarının kaç tane olduğunu ve öncekilerinin nerede bulunduklarını, hatta gerçekte olup olmadıklarını maalesef bilemiyoruz. Divanındaki şiirlerinin yanında Metâliü'n-nezâir'de de Hisâlî'ye ait çok güzel matla'lar mevcuttur.

Bu çalışmada Hisâlî'nin hayatı ve eserleri incelendikten sonra konu ile bağlantılı olması bakımından matla', nazîre, mecmûa ve nazîre mecmûaları hakkında genel bilgi verilmiş; daha sonra Metâliü'n-nezâir'in birinci cildinin transkripsiyonlu metni eklenmiştir.

SUMMARY

Nazire, which was one of the long and deep rooted traditions of Divan literature, means that a poet writes a new poem by referring to another very famous one written before by a famous poet. The poem which was taken as a reference by the poet was generaly one of those s/he liked the most from the past works or from his contemporary times. Rhyme and meter were particularly used in the newly written poem and always the same subject of the referance poem was dealt with. Poets generally use nazire in order to prove their proficiency to show their admiration about the poems they like most and to imply that they could write poems as beatiful as those written before by other famous poets.

Nazire had an important place in Turkish literature. As nazire was a kind of contest as well as a way of proving their competency in writing beatiful poems, almost every poet wrote nazire for the famous poems written by great poets of old times or their famous contemporary poets. In certain period of the history, the number of nazire increased so hugely that those who were interested in nazire could easily collect them for the publication of special nazire corpus. One of the most important benefits of these corpuses was to give information about the existence of a considerable number of poets that we did not know about before. The work "Metâli'ün-nezâir" written by Hisâlî was on example of these very useful nazire corpuses which included many unknown poets in the history.

The subject of this thesis the work of art "Metâliü'n-nezâir" written by Hisâlî who himself was one of the 17th century poets. The collection of "Metâliü'n-nezâir" was quite different from other corpuses in terms of bringing only first couplets of poems together. The author grouped the first couplets of poems of 13th and 17th century poets according to their meter and rhyme characteristics in an alphabetical order. In his two volume work wich had

consisted of 285 and 385 varaks respectively, there were huge number of first couplets of poems.Metaliü'n-nezair's two volumes consist of 670 varaks (1340 pages).

Apart from the work "Metâliü'n-nezâir" written by Hisâlî, he also had another nazire corpus called Letâifü'l-hayâl which had consisted of Persian first couplets of poem Ninth Divan. Unfortunately, whatever happened to his previous divans and even whether there were such divans at all are unknown. In his work "Metâliü'n-nezâir", there were very beatiful and nice couplets of qasides or gazels of Hisâlî as well.

In this study, the life and the works of Hisâlî are examined firstly. Then, a general information about first couplets of poems nazire, and nazire corpus is given as it is directly relevant to our subject. After that a transcription text of the first volume of his work "Metâliü'n-nezâir" is enclosed.

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ